

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Muhtelif
Meseler
Hakkında

Rüşü Nafralı

Bu çalışmamızda, merhum Rüştü TAFRALI Ağabeyimizin muhtelif zaman ve meseleler üzerine hazırlamış ve neşretmiş olduğu beyanatı cem ederek istifadeye arz etmek istedik.

Eser incelendiğinde Kur'an-ı Kerim'den, Hadis-i Şriflerden, ilm-i halden, Risale-i Nur Külliyyatından ve ihtiyaca binaen muhtelif eserlerden istifade edilerek hazırlandığı görülmektedir.

Bu çalışmayı vücuda getirmekteki gayemiz, dairemiz içerisinde teyakkuza sevk etmek ve hizmette şuur ve istikametle hareke edebilmeye vesile olmsıdır.

Selam ve dua ile..

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

ADEM'İN CEHENNEM'DEN EŞEDDİYETİ

Demek o kereme lâyıık ve o rahmete şayeste bir dâr-ı saadet olacaktır. Yoksa gündüzü ışığıyla dolduran Güneşin vücudunu inkâr etmek gibi, bu görünen rahmetin vücudunu inkâr etmek lâzımgelir. Çünkü bir daha dönmek üzere zeval ise; şefkati musibete, muhabbeti hırkate ve nimeti nıkmete ve akılı, meş'um bir âlete ve lezzeti eleme kalbettirmekle hakikat-ı rahmetin intifası lâzımgelir.¹

...Rahmetin cilvelerinden ve latif âsârından olan aşk ve şefkat ve akıl nimetlerine dikkat et. Eğer firak-ı ebedî ve hicran-ı lâyezalîye, hayat-ı insaniye incirar edeceğini farz etsen; görürsün ki: O latif muhabbet, en büyük bir musibet olur.

O leziz şefkat, en büyük bir illet olur. O nurani akıl, en büyük bir bela olur.

Demek rahmet, (çünkü rahmettir) hicran-ı ebedîyi, muhabbet-i hakikiyeye karşı çıkaramaz.²

Aklın bir hizmetkârı ve tasvircisi olan kuvve-i hayaliyeye denilse ki: "Sana bir milyon sene ömür ile saltanat-ı dünya verilecek, fakat âhirde mutlaka hiç olacaksın." Tevehhüm aldatmamak, nefis karışmamak şartıyla "oh" yerine "âh" diyecek ve teessüf edecek.³

1 Sözlür (65)

2 Sözlür (521)

3 Sözlür (88)

Muhabbet ve şefkati, firak-ı ebedî ve hicran-ı lâyezalî ile karşılığınız takdirde; vicdan, hayal ve ruh ne hale gireceklerdir. O muhabbet ve o şefkat en büyük, en tatlı bir nimet iken, en azîm bir musibete, bir belaya inkılab eder.⁴

Bütün lezzetler imanda olduğu gibi, bütün elemeler de dalalettendir. Bunun izahı ise; bir şahıs, kudret-i ezeliye tarafından, adem zulümatından şu korkunç dünya sahrasına atılırken gözünü açar, bakar.

Bir lütuf beklediği zaman, birdenbire düşmanlar gibi hastalıklar, elemeler, belalar hücum etmeye başlarlar. Bir meded, bir yardım için müsterhimane tabiata ve anasıra baktığı vakit, kasavet-i kalble, merhametsizlikle karşılaşır.

Ecram-ı semaviyeden istimdad etmek üzere başını havaya kaldırır. O ecram, atom bombaları gibi dehşetli ve heybetli halleriyle gözüne görünür. Hemen gözünü yumar, başını eğer, düşünmeye başlar. Bakar ki, hayatî hacetleri bağırp çağırmaya başlarlar. Bütün bütün tevahhuş ederek hemen kulaklarını tıkar, vicdanına iltica eder; bakar ki: **Vicdanı, binler âmâl (emeller) ve emanî ile dolu gürültülerinden cinnet getirecek bir hale gelir.**

Acaba hiçbir cihetten hiçbir teselli çaresini bulamayan o zavallı şahıs, mebde ile meâdi, Sâni' ile haşri itikad etmezse, onun o vaziyetinden Cehennem daha serin olmaz mı?⁵ (

Alem-i İslâm, bütün beşer ve bütün zîşuur; Cehennem'den daha acı ve korkunç olan ademden, hiçlikten, i'dam-ı ebedîden, fena-i mutlaktan kurtulmak için daimî aşk ve şevkle her zamanda ve câmi' mahiyetinin bütün kuvvetleriyle, bütün istidadat lisanları ile, bütün dualar ve ibadetler ve ricalarının dilleriyle istedikleri hayat-ı bâkiyeyi kuvvetli ve kat'î beşaret veren risalet-i Ahmediye (A.S.M.) ve hakikat-ı Muhammediyeye (A.S.M.) şehadet edip nev'-i beşerin medar-ı iftihar ve eşref-i mahlukat olduğuna imza

4 İşarat-ül İ'caz (55)

5 İşarat-ül İ'caz (28)

bastığı gibi..⁶

Birinci Nükte: Cehennem fikri, geçmiş iman meyvelerinin lezzetlerini korkusuyla kaçırmıyor. Çünkü hadsiz rahmet-i Rabbanîye o korkan adama der: Bana gel, tövbe kapısıyla gir. Tâ Cehennem'in vücudu değil korkutmak, belki sana Cennet'in lezzetlerini tam bildirsin ve senin ve hukuklarına tecavüz edilen hadsiz mahlukatın intikamlarını alsın, sizi keyiflendirsın.

Eğer sen dalalette boğulup çıkamıyorsan yine Cehennem'in vücudu, bin derece i'dam-ı ebedîden hayırlıdır ve kâfirlere de bir nevi merhamettir. Çünkü insan hattâ yavrulu hayvanat dahi, akrabasının ve evlâdının ve ahbabının lezzetleriyle ve saadetleriyle lezzetlenir, bir cihette mes'ud olur. Şu halde sen ey mühlid, dalaletin itibariyle ya i'dam-ı ebedî ile ademe düşeceksin veya Cehennem'e gireceksin!

Şerr-i mahz olan adem ise, senin bütün sevdiğin ve saadetleriyle memnun ve bir derece mes'ud olduğun umum akraba ve asl u neslin seninle beraber i'dam olmasından, binler derece Cehennem'den ziyade senin ruhunu ve kalbini ve mahiyet-i insaniyeni yandırır. Çünkü Cehennem olmazsa, Cennet de olmaz. **Her şey senin küfrün ile ademe düşer.**

Eğer sen Cehennem'e girsen, vücud dairesinde kalsan, senin sevdiğin ve akrabaların ya Cennet'te mes'ud veya vücud dairelerinde bir cihette merhametlere mazhar olurlar.

Demek herhalde Cehennem'in vücuduna tarafdar olmak sana lâzımdır. Cehennem aleyhinde bulunmak, ademe tarafdar olmaktır ki, hadsiz dostlarının saadetlerinin hiç olmasına tarafdarlıktır.

Evet, Cehennem ise, hayr-ı mahz olan daire-i vücudun Hâkim-i Zülcelalinin hakîmane ve âdilane bir hapishane vazifesini gören dehşetli ve celalli bir mevcud ülkesidir. Hapishane vazifesini de görmekle beraber, başka pek çok vazifeleri var. Ve pek çok hikmetleri ve âlem-i bekaya ait

hizmetleri var. Ve zebani gibi pek çok zîhayatın celaldarane meskenleridir.⁷

Birincisi: İnsan, sair hayvanata muhalif olarak, hanesiyle alâkadar olduğu misillü dünya ile alâkardır ve akaribiyle münasebetdar olduğu gibi, nev'-i beşer ile de ciddî ve fitrî münasebetdardır. Ve dünyada muvakkat bekasını arzuladığı gibi bir dâr-ı ebedîde bekasını, aşk derecesinde arzuluyor.

Ve midesinin gıda ihtiyacını temin etmeğe çalıştığı gibi dünya kadar geniş, belki ebede kadar uzanan sofraları ve gıdaları, akıl ve kalb ve ruh ve insaniyet mideleri için tedarik etmeğe fitraten mecburdur, çabalıyor.

Ve öyle arzuları ve matlamları var ki, ebedî saadetten başka hiçbir şey onları tatmin etmiyor. Hattâ Onuncu Söz'de işaret edildiği gibi, bir zaman -küçüklüğümde- hayalimden sordum: "Sana bir milyon sene ömür ve dünya saltanatı verilmesini, fakat sonra ademe ve hiçliğe düşmesini mi istersin? Yoksa bâki fakat âdi ve meşakkatli bir vücudu mu istersin?" dedim. Baktım, ikincisini arzulayıp birincisinden "ah" çekti. **"Cehennem de olsa beka isterim"** dedi.⁸

Madem bu zamanda küfr-ü mutlak Kur'an'a karşı çıkıyor. Küfr-ü mutlakta cehennemden ziyade dünyada da daha büyük bir cehennem var. Çünkü ölüm madem öldürülmüyor. Her gün beşerde otuzbin cenaze ölümün devamına şahadet ediyor. Bu ölüm küfr-ü mutlaka düşenlere, yahut taraftar olanlara; hem şahsın i'dam-ı ebedîsi ve bütün geçmiş, gelecek akrabalarının da i'dam-ı ebedîsi olarak düşündüğü için, Cehennem'den on defa daha fazla dehşetli Cehennem azabı çeker.

Demek o **Cehennem azabını küfr-ü mutlakla kalbinde duyuyor.** Çünkü herbir insan akrabasının saadetiyle mes'ud, azabıyla muazzeb olduğu gibi; Allah'ı inkâr edenlerin itikadlarınca bütün o saadetleri mahvoluyor, yerine azablar geliyor.

7 Şualar (229)

8 Şualar (222)

İşte **bu zamanda**, bu dünyada bu manevî cehennemi insanların kalbinden izale eden tek bir çaresi var: O da Kur'an-ı Hakîm'dir. Ve bu zamanın fehmine göre onun bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur eczalarıdır.⁹

İnsaniyetin bir kuvâsı ve hâdimi olan kuvve-i hayaliyeye denilse: "Sana dünya saltanatı ile beraber bir milyon sene ömür olacak, fakat sonunda hiç dirilmeyecek bir surette bir i'dam senin başına gelecek."

Elbette hakikî insaniyetini kaybetmeyen ve intibaha gelmiş o insanın hayali; sevinç ve beşarete bedel, derinden derine teessüf ve eyvahlarla saadet-i ebediyenin bulunmamasına ağlayacak.¹⁰

----oo0oo-----

⁹ Emirdağ Lahikası-2 (224)

¹⁰ Hutbe-i Şamiye (25)

AHİRZAMAN FİTNESİNDEN UZAK DURMAK

Tatbiki Şekli. Yani “Nelerden Uzak Durulacak?

“Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan her asırda her ferde hitab eder bir ilm-i muhit ve bir irade-i şamile ile herşeye bakabilir; ve madem ülema-i İslâm'ın ittifakıyla, âyetlerin mana-yı sarihinden başka işarî ve remzî ve zımnî müteaddid tabakalarda manaları vardır.

Ve madem **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا** gibi hitablarda her asır gibi, bu asırdaki ehl-i iman, Asr-ı Saadetteki mü'minler gibi dâhildir.

Ve madem İslâmiyet noktasında bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'an ve Hadîs ihbar-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.”¹¹

“**Altıncı Mes'ele:** Rivayette var ki: “**Fitne-i âhîrzaman o kadar dehşetlidir ki, kimse nefesine hâkim olmaz.**” Bunun için, binüçyüz sene zarfında emr-i Peygamberîyle bütün ümmet o fitneden istiaze etmiş, azab-ı kabirden sonra

مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ وَ مِنْ فِتْنَةِ آخِرِ الزَّمَانِ vird-i ümmet olmuş. Allahu a'lem bissavab, bunun bir tevili şudur ki: O fitneler nefisleri kendilerine çeker, meftun eder. İnsanlar ihtiyaçlarıyla, belki zevkle irtikâb ederler. Meselâ; Rusya'da hamamlarda kadın-erkek beraber çıplak girerler ve **kadın kendi güzelliklerini göstermeğe fitraten çok meyyal olmasından seve seve o fitneye atılır, baştan çıkar ve fitraten cernalperest erkekler dahi, nefesine mağlub olup o ateşe sarhoşane bir sürur ile düşer, yanar.**

İşte dans ve tiyatro gibi o zamanın lehviyatları ve kebairleri ve bid'aları birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder. Yoksa cebr-i mutlak ile olsa ihtiyaç kalmaz, günah dahi olmaz.”¹²

“Yine o **ehl-i dalalet fırkaları**, siyaset yoluyla Hülâgu

11 Kastamonu Lahikası (186)

12 Şualar (584)

Cengiz fitnesini İslâmların başına getirdiler. Bu fitneden hem hadîs, hem Hazret-i Ali Radıyallahü Anh sarîh bir surette aynı tarihiyle işaret ediyorlar.

Sonra **bu zamanımızın fitnesi en büyük bir fitne olduğundan**, hem müteaddid hadîsler, hem çok işaret-ı Kur'aniye aynı tarihiyle haber veriyorlar. Buna kıyasen, ümmetin geçireceği safahatı küllî bir surette bir hadîs beyan ettiği vakit, bazan o küllînin birtek hâdisesini, misal olarak tarihi gösterir.

Böyle müteşabih ve manası tamam anlaşılmayan hadîslerin Risale-i Nur eczaları kat'î bir surette tevillerini beyan etmiş. Yirmidördüncü Söz'de ve Beşinci Şua'da, bu hakikatı düsturlarla beyan etmiş.”¹³

“BİR ZAMAN ESKİŞEHİR HAPİSHANESİNİN PENCERESİNDE OTURMUŞTUM

Karşısında bulunan Lise mektebinin büyük kızları onun avlusunda gülerek raks ederken, onları, o dünya cennetinde cehennem hûrileri hükmünde gördüm. Fakat birden elli sene sonraki vaziyetleri bana göründü. Onların gülmeleri elîm ağlamaları suretini aldı. Ondan bu gelen hakikat inkişaf etti. Yani, **elli sene sonraki hallerini manevî ve hayalî bir sinema ile gördüm ki:** O gülen altmış kızdan ellisi; kabirde azab çekiyorlar, toprak olmuşlar. Ve on tanesi, yetmiş yaşında çirkinleşmiş, herkesin nazar-ı nefretini celbediyorlar. Ben de onlara ağladım.

Fitne-i âhîrzamanın mahiyeti bana göründü ki; o fitnenin en dehşetlisi ve cazibedarı, kadınların yüz­süz yüzünden çıkıyor. İhtiyarı selbedip, pervane gibi sefahet ateşine atıyor. Ve bir dakika hayat-ı dünyeviyeyi, senelerle hayat-ı bâkiyeye tercih ettiriyor.”¹⁴ (G: 17)

¹³ Şualar (332)

¹⁴ Gençlik Rehberi (17)

“BİRDEN İHTAR EDİLEN BİR MES'ELE-İ MÜHİMME

Âhîrzamanın fitnesinde en dehşetli rolü oynayan, taife-i nisaiye ve onların fitnesi olduğu hadîsin rivayetlerinden anlaşılıyor. Evet, nasilki tarihlerde, eski zamanlarda "Amazonlar" namında gayet silâhşör kadınlardan mürekkebe bir taife-i askeriye olarak hârika harbler yaptıkları naklediliyor.

Aynen öyle de: Bu zamanda zındıka dalaleti, İslâmiyete karşı muharebesinde, nefs-i emmarenin plânıyla, Şeytan kumandasına verilen fırkalardan en dehşetlisi; yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyla dehşetli bıçaklarla ehl-i imana taarruz edip saldırıyorlar. Nikâh yolunu kapamağa, fuhuşhane yolunu genişlettirmeğe çalışarak; çokların nefislerini birden esir edip, kalb ve ruhlarını kebair ile yaralıyorlar.

Belki o kalblerden bir kısmını öldürüyorlar. Birkaç sene namahrem hevesatına göstermenin tam cezası olarak; **o bıçaklı bacaklar Cehennem'in odunları olup, en evvel o bacaklar yanacaklarını ve dünyada emniyet ve sadakatı kaybettiği için, hilkatlen çok istediği ve fitraten çok muhtaç olduğu münasib kocayı daha bulamaz. Balsa da başına bela bulur.**

Hattâ bu hâlin neticesi olarak o âhîrzamanda, bazı yerlerde nikâha râğbetsizlik ve riayetsizlik yüzünden, **kırk kadına bir erkek nezaret edecek derecede ehemmiyetsiz, sahipsiz, kıymetsiz bir surete gireceği,** hadîsin rivayetinden anlaşılıyor.”¹⁵

“Risale-i Nur'daki mukaddes Kur'an hakikatleri bizim kalblerimize işliyor, kalbimizde nurdan muhabbet alevleri yandırıyor, imanımıza kuvvet veriyor, maneviyatta derecatımızı yükseltiyor.

Risale-i Nur bizi fitnelerden uzaklaştırıyor, tarîk-ı müstakime, Kur'an yoluna intisab ettiriyor. Bizi şeytanların, cinnîlerin ve bizi din perdesi altında aldatıcı, kandırıcı kimselerin şerlerinden emin kılıyor.

Hak Teâlâ Hazretleri siz Üstadımızdan ebediyen razı olsun, uzun ömürler versin... Siz Üstadımıza olan şükranlarımız sonsuzdur.”¹⁶

-----oo0oo-----

AHKÂM-I ŞER'İYEDE NAKLÎ DELİL ESASTIR!

“Dokuzuncu Nükte: Mesail-i şeriattan bir kısmına "taabbüdî" denilir; aklın muhakemesine bağlı değildir; emrolduğu için yapılır. İleti, emirdir.

Bir kısmına "Makul-ül mana" tabir edilir. Yani: Bir hikmet ve bir maslahatı var ki, o hükmün teşriine müreccih olmuş; fakat sebep ve illet değil. Çünkü hakikî illet, emir ve nehy-i İlahîdir.

Şeairin taabbüdî kısmı; hikmet ve maslahat onu tağyir edemez, taabbüdîlik ciheti tereccuh ediyor, ona ilişilmez. Yüzbin maslahat gelse onu tağyir edemez. **Öyle de:** "Şeairin faidesi, yalnız malûm mesalihtir" denilmez ve öyle bilmek hatadır. Belki o maslahatlar ise, çok hikmetlerinden bir faidesi olabilir. **Meselâ biri dese:** "Ezanın hikmeti, müslümanları namaza çağırmaktır; şu halde bir tüfenk atmak kâfidir."

Halbuki **o divane bilmez ki,** binler maslahat-ı ezaniye içinde o bir maslahattır. Tüfenk sesi, o maslahatı verse; acaba nev'-i beşer namına, yahut o şehir ahali namına, hilkat-ı kâinatın netice-i uzması ve nev'-i beşerin netice-i hilkatı olan ilân-ı tevhid ve rububiyet-i İlahiyeye karşı izhar-ı ubudiyete vasıta olan ezanın yerini nasıl tutacak?"¹⁷

“Beşincisi: Üç nokta-i nazar, şu zamanın içtihadatını arziye yapar, semavîlikten çıkarıyor. Halbuki Şeriat semaviyedir ve içtihadat-ı Şer'ie dahi, onun ahkâm-ı mestûresini izhar ettiğinden semaviyedirler.

Birincisi: Bir hükmün hikmeti ayrıdır, illeti ayrıdır.

Hikmet ve maslahat ise; tercihe sebebdir, îcaba icada medar değildir.

İllet ise, vücuduna medardır. Meselâ: Seferde namaz kasredilir, iki rek'at kılınır. Şu ruhsat-ı şer'iyenin illeti seferdir, hikmeti ise meşakkattir. Sefer bulunsa, meşakkat hiç olmasa da namaz kasredilir. Çünkü illet var.

Fakat **sefer bulunmasa**, yüz meşakkat bulunsa, namazın kasredilmesine illet olamaz. İşte şu hakikatın aksine olarak, şu zamanın nazarı ise, maslahat ve hikmeti illet yerine ikame edip ona göre hükmediyor. Elbette böyle içtihadat arziyedir, semavî değildir.

İkincisi: Şu zamanın nazarı, evvelâ ve bizzât saadet-i dünyeviye bakıyor ve ahkâmları ona tevcih ediyor. Halbuki Şeriatın nazarı ise, evvelâ ve bizzât saadet-i uhreviye bakar, ikinci derecede -âhirete vesile olmak dolayısıyla- dünyanın saadetine nazar eder. Demek şu zamanın nazarı, ruh-u Şeriatan yabanidir. Öyle ise, Şeriat namına içtihad edemez.”¹⁸

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا Yahut; acaba akıllarına güvenen akılsız feylesoflar gibi, "**aklımız bize yeter**" deyip sana ittibadan istinkaf mı ederler. Halbuki akıl ise, sana ittibayı emreder. Çünkü bütün dediğin makuldür. Fakat akıl kendi başıyla ona yetişemez.”¹⁹

أَمْ هُمْ الْمُصَيِّرُونَ Veyahut: **Aklı hâkim yapan** mütehakkim **Mu'tezile** gibi kendilerini Hâlıkın işlerine rakib ve müfettiş tahayyül edip Hâlık-ı Zülcelal'i mes'ul tutmak mı istiyorlar? Sakın fütur getirme. Öyle hodbinlerin inkârlarından bir şey çıkmaz. Sen de aldırma.”²⁰

يَنْقُضُونَ Örülmüş kalın bir şeridi açıp dağıtmak manasını ifade eden "**nakz**" tabiri, yüksek bir üslûba işarettir. Sanki **Cenab-ı Hakk'ın ahdi**; meşiet, hikmet, inayetin ipleriyle örülmüş nuranî bir şerittir ki, ezelden ebede kadar uzanmıştır. Bu nuranî şerit, kâinatta nizam-ı umumî şeklinde tecelli ederek silsilelerini kâinatın enva'ına dağıtır iken, en acib silsilesini nev'-i beşere uzatmıştır ve ruh-u beşerde pek çok istidad ve kabiliyetlerin tohumlarını ekmiştir. **Fakat o**

18 Sözlür (482)

19 Sözlür (386)

20 Sözlür (387)

istidadların terbiyesini ve neticesini cüz'-i ihtiyarînin eline vermiştir. O cüz'-i ihtiyarînin yuları da şeriatın ve delail-i nakliyenin eline verilmiştir.

Binaenaleyh Cenab-ı Hakk'ın ahdini bozmamak ve îfa etmek, ancak o istidadları lâıyk ve münasib yerlerine sarfetmekle olur. **Ahdin nakzı ise**, bozmak ve parçalamaktan ibarettir. Meselâ: Bazı enbiyaya iman ve tasdik, bazılarını inkâr ve tekzib; bazı hükümleri kabul, bazılarını red; bazı âyetleri tahsin, bazılarını kabih ve çirkin görmek gibi. Zira böylece yapılan nakz-ı ahd; nazmı, nizamı, intizamı ihlâl eder, bozar.”²¹

“Sual: Kur'an zaruriyat-ı diniyedendir. Zaruriyatta ihtilaf olamaz. Halbuki müfessirlerce verilen ayrı ayrı manaların bir kısmı, birbirine muhaliftir?

Cevab: Azizim! Kur'anın herbir kelâmı, üç kaziyeyi müstemildir.”²²

"Kur'an-ı Hakîm'in esrarı bilinmiyor, müfessirler hakikatını anlamamışlar." diye beyan olunan fikrin iki yüzü var ve onu diyen, iki taifedir.”²³

S: Âlem-i İslâm ülemasının ortasındaki müdhiş ihtilafata ne dersin ve re'yin nedir?

C: Evvelâ: (*) Âlem-i İslâma gayr-ı muntazam veya intizamı bozulmuş bir meclis-i meb'usan ve encümen-i şûra nazarıyla bakıyorum. Şeriattan işitiyoruz ki: Re'y-i cumhur budur, fetva bunun üzerinedir. İşte şu, bu meclisteki re'y, ekseriyetin naziresidir.”²⁴

21 **İşarat-ül İ'caz (173)**

22 **İşarat-ül İ'caz (66)**

23 **Mektubat (388)**

(*): **Bir zaman böyle demiştim.**

24 **Sünühat – Tuluat - işarat (79)**

AİLE TERBİYESİNDE HASSASİYET MEKTUBLARI

Muhterem hemşirem!

Aile istikametine bakan gayretinizin ve mesuliyet duygunuzun varlığını gösteren mektubunuzdaki sualler, şayan-ı tebriktir. Bu dehşetli fitne asrında çocukların muhafazası, hakikaten zor fakat çok ehemmiyetli bir meseledir. Çocukların muhafazasındaki zorlukların en zoru da, mektubunuzda belirttiğin gibi televizyon afetidir ve şer cereyanın ifsadında kullandığı ve kullandırdığı aletlerin en cazibedarı ve en umumî olanıdır. Böyle fitnelerin dehşetli ifsadından sakınmaya bilhassa hadislerde çokça dikkat çekilir.

Ezcümle: şu beyana dikkat gerek:

“Ve madem **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا** gibi hitablarda her asır gibi, **bu asırdaki** ehl-i iman, Asr-ı Saadetteki mü'minler gibi dâhildir.

Ve madem İslâmiyet noktasında **bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'an ve Hadîs ihbar-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.**”²⁵

Keza “tarîk-ı hakta ve hidayette gidenler, pek çok ihtiyat ve **şiddetli sakınmaya** ve mükerrer ihtarata ve kesretli muavenete muhtaç olduklarından ki, Cenab-ı Hak o tekrarlat cihetinde binbir ismi ile ehl-i imana muavenetini takdim ediyor ve binler merhamet ellerini **imdadına uzatıyor.**”²⁶

“Sonra **bu zamanımızın fitnesi en büyük bir fitne** olduğundan, hem müteaddid hadîsler, hem çok işaret-i Kur'aniye aynı tarihiyle haber veriyorlar.”²⁷

“Rivayette var ki: "Fitne-i âhîrzaman o kadar dehşetlidir ki, kimse nefesine hâkim olmaz." Bunun için, binüçyüz sene zarfında emr-i Peygamberîyle **bütün ümmet o fitneden**

25 Sikke-i Tasdik-i Gaybi (58)

26 Lemalar (78)

27 Şualar (332)

istiaze etmiş, azab-ı kabirden sonra

مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ وَ مِنْ فِتْنَةِ آخِرِ الزَّمَانِ vird-i ümmet olmuş.”²⁸

İşte bu ve benzeri beyanlar, açıkça gösteriyor ki fitne-i ahirzamana karşı müteyakkız olmak ve hassas davranmak gerektir.

Çocukların vücut yapılarının gelişmesi için fitraten hareket etmeleri gerekiyor. Mesela evde meşgul edebilmek için küçük ve üç tekerlekli bisikletle (ev müsaide olsa) hareket imkânı vermek ve bu hareketinde yalnız bırakmayıp hareketine tasvibkâr katılır görünmek ve benzeri idman hareketleri ile tek çeşit hareketin bezginliğini önlemek.

Hem zaman zaman isim vermeden bazı mahallelerde bazı çocukların, kendi çocuğumuzun ilgi duyduğu televizyon, maç ve kötü arkadaş edinme gibi sebeplerle kötüleşme hadiselerini müşahhas hikâyelerle ve üzüntülü tavırlarla takbih etme telkinleri de önemlidir.

Keza aynı tarzda bazı çocukların Kur’an ve Risale okuma ve dini ahlâkı yaşama gibi meziyetlerinden dolayı çokca sevilir hale gelip çok kimselerin o çocukların bu iyi hallerini konuştuklarını ve benzeri teşvik edici telkinleri yapmak da gereklidir.

Çocuk dünyaya geldiği zaman iki organından yani: göz ve kulağından, adeta bir teyp gibi dolup fikrî ve hissî şekiller alır, müsbet-menfi hususiyetler kazanır. O halde çocuğun duyacağı ve göreceğine dikkat gerekiyor. Yani fikrî telkinle beraber fiilî ders gayet önemlidir. **Bu manada Hz. Üstad diyor ki:**

“Evet insanın **en birinci üstadı ve tesirli muallimi, onun vâlidesidir.** Bu münasebetle ben kendi şahsımda kat’î ve daima hissettiğim bu manayı beyan ediyorum:

Ben bu seksen sene ömrümde, seksen bin zâtlardan ders aldığım halde, kasem ediyorum ki; en esaslı ve sarsılmaz ve her vakit bana dersini tazeler gibi merhum vâlidemden aldığım **telkinat ve manevî derslerdir ki; o dersler**

fıtratımda, âdeta maddî vücudumda çekirdekler hükmünde yerleşmiş. Sair derslerimin o çekirdekler üzerine bina edildiğini, aynen görüyorum. Demek **bir yaşımdaki fıtratıma ve ruhuma,** merhum vâlidemin ders ve telkinatını, şimdi bu seksen yaşındaki gördüğüm büyük hakikatler içinde birer **çekirdek-i esasiye müşahede ediyorum.**

Ezcümle; meslek ve meşrebimin dört esasından en mühimi olan **şefkat etmek** ve Risale-i Nur'un da en büyük hakikatı olan acımak ve merhamet etmeyi, o vâlidemin şefkatlı fiil ve halinden ve o **manevî derslerinden** aldığımı yakînen görüyorum.”²⁹

Bu manayı te'vid eden bir hadiste şöyle buyruluyor: “İlmi küçüklüğünde öğrenmenin misali, taş üzerine yazılan nakış gibidir. İhtiyarlığında ilim öğrenmenin misali, su üzerine yazı yazmak gibidir.”

Keza kadislerde çocukların İslâm fıtratı üzere doğup ilk terbiye merkezi olan aile yuvasında sağlam müslüman veya gayr-i müslim gibi dinî anlayıştan uzak düştüğü beyan edilir.

Şöyle ki: “Her doğan çocuk muhakkak İslâm fıtratı üzerine doğar. (Bak Fıtrat) Sonra anası ile babası onu Yahudi yahut Nasrani yahut Mecusi yaparlar. Nasilki her hayvanın yavrusu tamm-ül aza olarak doğar. Hiç o yavrunun bur-nunda.kulağında eksik, kesik bir şey görülür mü?

Sonra Ebu Hüreyre radiyallahü anh (30:30) âyetini okudu ki meali şöyledir:

“Habibim! Allah’ın, insanları hakkı idrak ve kabule müsait yarattığı fıtrat-ı asliyeyi -ki fıtrat-ı İslâmiyedir- rehber-i hareket ittihazıyla Allah’ın yarattığı bu İslâm ve tevhid seciyesini şirk ile tebdil etmek, muvafık değildir. Bu İslâm ve tevhid dini, en doğru bir dindir.”³⁰

Keza Emirdağ lahikası 41 de adeta bu hadislerin hükmünü açıklayan şu ikaz var:

“Risale-i Nur'un fıtraten ve zamanın vaziyetine göre

²⁹ Lemalar (200)

³⁰ Sahih-i buhari Muhtasarı, 4. Cild, 664. Hadis

talebesi olacak, başta masum çocuklardır. Çünkü bir çocuk küçüklüğünde kuvvetli bir ders-i imanî alamazsa, sonra pek zor ve müşkil bir tarzda İslâmiyet ve imanın erkânlarını ruhuna alabilir. **Âdeta gayr-ı müslim birisinin İslâmiyeti kabul etmek derecesinde zor oluyor, yabani düşer.** Bilhassa peder ve vâlidesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olsa, daha ziyade yabanilik verir. O halde o çocuk, dünyada peder ve vâlidesine hürmet yerinde istiskal edip çabuk ölmelerini arzu ile onlara bir nevi bela olur. Âhirette de onlara şefaathçi değil, belki davacı olur. Neden imanımı terbiye-i İslâmiye ile kurtarmadınız?

İşte bu hakikata binaen **en bahtiyar çocuklar onlardır ki;** Risale-i Nur dairesine girip dünyada peder ve vâlidesine hürmet ve hizmet ve hasenatı ile onların defter-i a'maline vefatlarından sonra hasenatı yazdırmakla ve âhirette onlara derecesine göre şefaath etmekle bahtiyar evlâd olurlar.”³¹

Mezkur beyan da görülen ebeveynin mesuliyeti bir hadiste şöyle beyan edilir:

“**Haberiniz olsun ki,** her birerleriniz birer çobandır ve her birerleriniz idaresi altındakilerden mes'uldür: **İnsanlar** üzerinde emîr bulunan bir kimse bir çobandır ve idaresindeki milletten mes'uldür. Erkek, ev halkı üzerinde bir çobandır ve idaresindeki aile efradından mes'uldür. Kadın kocasının evi ve çocukları üzerinde bir çobandır ve o da çobanlığından mes'uldür. Hizmetçi, efendisinin malı üzerinde bir çobandır. O da ondan mes'uldür. Haberiniz olsun. Her birerleriniz birer çobandır. Ve her birerleriniz göttüklerinden (yani elinin altında ne varsa ona lâyıkıyla bakıp korumaktan) mes'uldür.”³²

Malumdur ki, bu fitne asrındaki ifsadatın temeli münafıklığa dayanır. Dinimiz münafığın kafirden daha fena olduğuna dikkat çeker. Mesela: saf müslümanları aldatmakla kendi tarafındaki faaliyetlere çekebilmek için bazı saf

31 Emirdağ Lahikası (41)

32 Sahih-i Müslim Tercemesi 6. Cild, sahife 20

müslümanları kendi faaliyetinde çalıştırır.

Diğer bazı saf müslümanlar da, Bu içtimaî faaliyette müslümanlar çalışıyor zannederek münasebet kurar ve çocuğunu onlara gönderirç. Halbuki bu içtimaî faaliyet ve çalışmaların gizli tarafında sezdirmeden iğfale ve ifsada çalışan nifak cereyanı sinsice çalışır.

Keza, zahirde kadın-erkek ayrımı ile dini bir görüntü verip toplantılara davet eder ve perde arkasında gizli çalışan şerceryanı, gafil ve saf müslümanı sinsice ve yavaş yavaş ve alıştıra alıştıra ve hatta aldatabildiği bu müslümanlara kendi lehinde telkinler ve faaliyetleri hakkında medihler yaptırarak kendi tarafında din kisvesinde yaptığı ve yaptırdığı içtimaî yani: kendi tabirlerince sosyal faaliyetlerine nazarları çevirir ve sezdirmeden hevesatı tahrik eder ve ettirir. **Üstelik bu faaliyetlerine dinî hizmet adını takar.**

Bir de şöyle aldatıcı sözler yayıp yaydırırlar. Yani: daha kötüye düşmemek için böyle yapmak gerek derler ve dedirtirler. Hz. Üstad ise, böyle anlayışları nakzeden şeriatın hükmünü şu vecize ile nazara verir: **“Lâübaliler ruhsatlarla okşanılmaz; azimetlerle, şiddetle ikaz edilir.”**³³

Keza kadınların dinî salâbetleri kakkında da: “Haşmetleri, hüsn-ü hulk; lütf-u cemali, ismet; hüsn-ü kemali, şefkat; eğlencesi, evlâdı. Bunca esbab-ı ifsad, demir-sebat kararı lâzımdır tâ dayansın. Bir meclis-i ihvanda güzel karı girdikçe riya ile rekabet, hased ile hodgâmlık debretir damarları!”³⁴ diyerek kadınların fitnelere alet olmamalarını hatırlatır.

- Sorduğunuz **“Risale-i Nur’u anlama” meselesi ise:** Risale-i Nurda gösterilen yol: Dikkatini vererek ve teslimiyetle okumaya devam etmektir. Diğer taraftan da aklı, kalbi ve merak hissi gibi anlama cihazlarını dünya meşgalelerine fazlaca meşgul etmemek gerekiyor. Sizler gibi hemşirelerin

³³ Mektubat (428)

³⁴ Sözler (727)

çoluk-çocuk ve ev meşgaleleri var. O halde dereceleri bulunan Nurları anlamada derecemizi muhafaza ve mümkün olduğu kadar dereceyi arttırmak niyeti ve gayretimiz sebebiyle Allah bizi Kur'an yolunda muhafaza eder ümidini taşırız.

Bu manaya bakan şu ifade esas alınmalı: **“Fehmettiğimiz miktarına memnun olup tekrar mütaala ile izdiyadına çalışmalıyız.”**³⁵ Madem Üstad böyle diyor, bizde (evet) diyoruz.

Anlayabilmekte devam ettikçe, anlayışımız de farkına varmadan zamanla geliştiğini külliyattan anlıyoruz.

- Çocukları Nur'a teşvik etmekte çocuğun anlama derecesine göre ve başta yazıldığı gibi davranmak, bezdirmeyen sohbetlerle teşvik etmek güzeldir. Örnek olarak, Lem'aların 277. sahifesindeki (Elmas, Cevher, Nur) bahsini taklid etmek tercih edebilir.

- Pardesü ile dışarı çıkılınca eğer yabancıların görmesi ihtimali yoksa caiz olur.

- Çocuğun dershanede kalıp yetişmesi hususu, İslâm cemiyetinde 7 yaş olarak caiz olsa da içinde bulunduğumuz fitne cemiyetindeki şartlar nazara alınmalı. Yani Kur'an Kurslarından ve benzeri yatılı yerlerden bazı talebe dershanelerine kadar haylazlıklar hükmettiğinden çocuğu evde terbiyesine dikkat etmek daha isabetlidir.

Amma bazı çocuklarda fıtraten ve ciddî terbiye vesilesiyle gayet ciddiye olup haylazlığa nefret etse ki buna yaşca değil, kemalatca rüşte erme denir. Bu durumda güvenilir evsafa kişilerin bulunduğu vakıfların dershanesine gitmesi olabilir. Şimdi ise böyle medreseler nadirdir.

Günümüzün bozuk içtimaî şartlarında çocuğun bir derece güvenilir olmasıyla beraber medrese sahiplerinin de adab-ı diniye terbiyesini kazanmış olmaları ve çocuğun da şab-ı emred devresini

geçirmiş olması yani, yüzünü traş etme çağına girmiş olması gibi şartlara riayet gerektir.

İslam Prensipleri Ansiklopedisi' nin 2820 ve 2820/1.P larda kaynaklarıyla beyen edildiği üzere **şab-ı emrad çağındaki çocuklarla bu devreyi geçirmiş gençler arasında belli bir mesafe gerekiyor.** Güreş ve benzeri laübaliyane hareketler olmamalıdır.

Şimdilik bu kadarla iktifa edip, dualarınızı beklerim

Kardeşiniz

-----oo0oo-----

AİLE VE ÇOCUK TERBİYESİ

ANNE ŞEFKATİNİN EVLÂDİ HAKKINDA SU-İ İSTİMALİ

1- BİRİNCİ NÜKTE: Risale-i Nur'un en mühim bir esası şefkat olmasından, nisa tائفesi şefkat kahramanları bulunmaları cihetiyle daha ziyade Risale-i Nur'la fitraten alâkadarlardır. Ve lillahilhamd, bu fitrî alâkadarlık çok yerlerde hissediliyor. Bu şefkattteki fedakârlık, hakikî bir ihlası ve mukabelesiz bir fedakârlık manasını ifade ettiğinden, şimdi bu zamanda pek çok ehemmiyeti var. Evet bir vâlide veledini tehlikeden kurtarmak için hiçbir ücret istemeden ruhunu feda etmesi ve hakikî bir ihlas ile vazife-i fitriyesi itibariyle kendini evlâdına kurban etmesi gösteriyor ki; hanımlarda gayet yüksek bir kahramanlık var.

Bu kahramanlığın inkişafı ile; hem hayat-ı dünyeviyesini, hem hayat-ı ebediyesini onunla kurtarabilir. Fakat bazı fena cereyanlarla, o kuvvetli ve kıymetdar seciye inkişaf etmez veyahut sû'-i istimal edilir.

Yüzer nûmunelerinden bir küçük nûmunesi şudur: O şefkatli vâlide, çocuğunun hayat-ı dünyeviyede tehlikeye girmemesi, istifade ve fayda görmesi için her fedakârlığı nazara alır, onu öyle terbiye eder. "**Oğlum paşa olsun**" diye bütün malını verir; hâfız mektebinden alır, Avrupa'ya gönderir. Fakat o çocuğun hayat-ı ebediyesi tehlikeye girdiğini düşünmüyor ve dünya hapsinden kurtarmağa çalışıyor, Cehennem hapsine düşmesini nazara almıyor. Fitrî şefkatin tam zıddı olarak o masum çocuğunu, âhirette şefaathçi olmak lâzım gelirken davacı ediyor. O çocuk, "Niçin benim imanımı takviye etmeden bu helâketime sebebiyet verdin?" diye şekva edecek. Dünyada da terbiye-i İslâmiyeyi tam almadığı için, vâlidesinin hârîka şefkatının hakkına karşı lâyıkiyla mukabele edemez, belki de çok kusur eder.

Eğer hakikî şefkat sû'-i istimal edilmeyerek, bîçare veledini haps-i ebedî olan Cehennem'den ve i'dam-ı ebedî olan dalalet içinde ölmekten kurtarmaya o şefkat sırrı ile çalışsa; o veledin bütün ettiği hasenatının bir misli, vâlidesinin defter-i a'maline geçeceğinden, vâlidesinin vefatından sonra her vakit hasenatları ile ruhuna nurlar yetiştirdiği gibi, âhirette de değil davacı olmak, bütün ruh u canı ile şefaathı olup ebedî hayatta ona mübarek bir evlâd olur.

Evet, **insanın en birinci üstadı ve tesirli muallimi, onun vâlidesidir.** Bu münasebetle ben kendi şahsımda kat'î ve daima hissettiğim bu manayı beyan ediyorum:

Ben bu seksen sene ömrümde, seksen bin zâtlardan ders aldığım halde, kasem ediyorum ki; en esaslı ve sarsılmaz ve her vakit bana dersini tazeler gibi merhum vâlidemden aldığım telkinat ve manevî derslerdir ki; o dersler fitratımda, âdeta maddî vücudumda çekirdekler hükmünde yerleşmiş. Sair derslerimin o çekirdekler üzerine bina edildiğini, aynen görüyorum. Demek bir yaşındaki fitratıma ve ruhuma, merhum vâlidemin ders ve telkinatını, şimdi bu seksen yaşındaki gördüğüm büyük hakikatler içinde birer çekirdek-i esasiye müşahede ediyorum.

2- Ezcümle; meslek ve meşrebimin dört esasından en mühimi olan şefkat etmek ve Risale-i Nur'un da en büyük hakikatı olan acımak ve merhamet etmeyi, o vâlidemin şefkatlı fiil ve halinden ve o manevî derslerinden aldığımı yakînen görüyorum.

Evet, bu hakikî ihlas ile hakikî bir fedakârlık taşıyan vâlidelik şefkati sû'-i istimal edilip, masum çocuğunun elmas hazinesi hükmünde olan âhiretini düşünmeyerek, muvakkat fâni şişeler hükmünde olan dünyaya o çocuğun masum yüzünü çevirmek ve bu şekilde ona şefkat göstermek, o şefkatı sû'-i istimal etmektir.

3- Evet, kadınların şefkat cihetiyle bu kahramanlıklarını hiçbir ücret ve hiçbir mukabele istemeyerek, hiçbir faide-i

şahsiye, hiçbir gösteriş manası olmayarak ruhunu feda ettiklerine, o şefkatın küçücük bir nümunesini taşıyan bir tavuğun yavrusunu kurtarmak için arslana saldırması ve ruhunu feda etmesi isbat ediyor.

4- Şimdi terbiye-i İslâmiyeden ve a'mal-i uhreviyeden en kıymetli ve en lüzumlu esas, ihlastır. Bu çeşit şefkattaki kahramanlıkta o hakikî ihlas bulunuyor.³⁶

5- Birinci Soru: Neden fedakâr, yüksek bir şefkatı taşıyan vâlide; bu zamanda veledinin malından irsiyet almasından mahrum edildi? Kader müsaade eyledi?

6- Gelen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarfetmeleridir ki; evlâdım şan, şeref, rütbe, memuriyet kazansın diye, bütün kuvvetleriyle evlâdlarını dünyaya, mekteblere sevk ediyorlar. Hattâ mütediyyin de olsa, Kur'anî ilimlerin okumasından çekip dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatın bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.

7- İkinci Soru: Risale-i Nur'la münasebetdar bazı zâtlara acıdım. "Neden pederinin malından hakkı iki sülüs iken, o haktan kısmen mahrumiyete kader-i İlahî neden müsaade etti?"

8- Gelen cevap: Şu asırda öyle acib bir aşılama, ebeveynine hürmet ve peder ve vâlidesinin şefkatlerine mukabil bilâ-kayd ü şart kemal-i hürmet ve itaat lâzım iken; ekseriyetle o hakikî hürmet ve itaat bozulduğundan, iki sülüs almaktan zulmen mahrum edildiler. Kader, onların kusuruna binaen müsaade etti.

Kızlar ise; gerçi başka cihetlerde kusurları çok, fakat za'fiyetlerine binaen, himayetkâr ve şefkatkâr ellere ziyade muhtaç bulduklarından hürmetlerini, peder ve vâlidelerine karşı ihtiyaçlarını hassasiyetle bir cihette ziyadeleştirdiklerinden, beşerin zalim eliyle, kardeşlerinin kısmen haklarını muvakkaten onlara vermeye müsaade etti.³⁷

³⁶ Lemalar (199)

³⁷ Kastamonu (269)

AHİRETE İMANIN, ÇOCUKLARA HÜSNÜ TE'SİRİ

9- Birinci Nokta: Âhîret akidesi, hayat-ı içtimaiye ve şahsiye-i insaniyenin üss-ül esası ve saadetinin ve kemalâtının esasatı olduğuna yüzer delillerinden bir mikyas olarak yalnız dört tanesine işaret edeceğiz.

10- Birincisi: Nev-i beşerin hemen yarısını teşkil eden çocuklar, yalnız Cennet fikriyle, onlara dehşetli ve ağlatıcı görünen ölümlere ve vefatlara karşı dayanabilirler ve gayet zaîf ve nazik vücudlarında bir kuvve-i maneviye bulabilirler ve her şeyden çabuk ağlayan gayet mukavemetsiz mizac-ı ruhlarında, o Cennet ile bir ümid bulup mesrurane yaşayabilirler. Meselâ Cennet fikriyle der: "Benim küçük kardeşim veya arkadaşım öldü, Cennet'in bir kuşu oldu. Cennet'te gezer, bizden daha güzel yaşar." Yoksa her vakit etrafında kendi gibi çocukların ve büyüklerin ölümleri, o zaîf bîçarelerin endişeli nazarlarına çarpması; **mukavemetlerini ve kuvve-i maneviyelerini zîr ü zeber ederek gözleriyle beraber ruh, kalb, akıl gibi bütün letaifini dahi öyle ağlattırarak, ya mahvolup veya divane bir bedbaht hayvan olacaktı.**³⁸

11- Dördüncü Bir Faidesi Ki, insanın Hayat-ı içtimaiyesine Bakıyor:

Risale-i Nur'dan Dokuzuncu Şua'da beyan edilen o neticenin bir hülâsası şudur:

Nev'-i insanın dörtten birini teşkil eden çocuklar, âhîret imanı ile insanca yaşayabilirler ve insaniyetin istidadlarını taşıyabilirler. Yoksa elîm endişeler içinde, kendini uyutturmamak ve unutturmamak için çocukça oyuncaklarıyla, haylaz bir hayatla yaşayacak. Çünkü her vakit etrafında onun gibi çocukların ölmesiyle onun nazik dimağında ve ileride uzun arzuları

taşıyan zaîf kalbinde ve mukavemetsiz ruhunda öyle bir tesir yapar ki; hayatı ve aklı o bîçareye âlet-i azab ve işkence edeceği zamanda, âhîret imanının dersiyle, görmemek için oyuncaklar altında onlardan saklandığı o endişeler yerinde, bir sevinç ve genişlik hissederek der: "Bu kardeşim veya arkadaşım öldü, Cennet'in bir kuşu oldu.

Bizden daha iyi keyfeder, gezer. Ve vâlidem öldü, fakat rahmet-i İlahiyeye gitti, yine beni Cennet'te kucağına alıp sevecek ve ben de o şefkatli anneciğimi göreceğim." diye insaniyete lâayık bir tarzda yaşayabilir.³⁹

12- ÇOCUK CEMİYETTE BOZULMADAN, TELKİN VE TERBİYE EDİLMELİ

Risale-i Nur'un fitraten ve zamanın vaziyetine göre talebesi olacak, başta masum çocuklardır. Çünkü bir çocuk küçüklüğünde kuvvetli bir ders-i imanî alamazsa, sonra pek zor ve müşkil bir tarzda İslâmiyet ve imanın erkânlarını ruhuna alabilir. Âdetâ gayr-ı müslim birisinin İslâmiyeti kabul etmek derecesinde zor oluyor, yabancı düşer. Bilhassa peder ve vâlidesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olsa, daha ziyade yabanilik verir.

O halde o çocuk, dünyada peder ve vâlidesine hürmet yerinde istiskal edip çabuk ölmelerini arzu ile onlara bir nevi bela olur. Âhîrette de onlara şefaati değil, belki davacı olur. Neden imanımı terbiye-i İslâmiye ile kurtarmadınız?

İşte bu hakikata binaen en bahtiyar çocuklar onlardır ki; Risale-i Nur dairesine girip dünyada peder ve vâlidesine hürmet ve hizmet ve hasenatı ile onların defter-i a'maline vefatlarından sonra hasenatı yazdırmakla ve âhîrette onlara derecesine göre şefaati etmekle bahtiyar evlâd olurlar.⁴⁰

39 **Sualar (224)**

40 **Emirdağ Lahikası (41)**

13- YAĞMUR DUASI GİBİ DİNİ HAYATA AİTHALLERDEN ÇOCUKLARIN MANEVİ İSTİFADELERİ

“Gerçi yağmur namazının zahir neticesi yağmurun gelmesidir, fakat asıl hakikî, en menfaatli neticesi ve en güzel ve tatlı meyvesi şudur ki: Herkes o vaziyetle anlar ki, onun tayinini veren, babası, hanesi, dükkânı değil; belki onun tayinini ve yemeğini veren, koca bulutları sünger gibi ve zemin yüzünü bir tarla gibi tasarrufunda bulunduran bir zât, onu besliyor, rızkını veriyor.

Hattâ en küçücük bir çocuk da -daima aç olduğu vakit vâlidisine yalvarmağa alışmışken- o yağmur duasında küçücük fikrinde büyük ve geniş bu manayı anlar ki: Bu dünyayı bir hane gibi idare eden bir zât; hem beni, hem bu çocukları, hem vâlidelerimizi besliyor, rızıklarını veriyor. O vermese, başkalarının faidesi olmaz. Öyle ise ona yalvarmalıyız der, tam imanlı bir çocuk olur.”⁴¹

14- ZAMANIMIZDA ÇOCUK TERBİYESİNİN ZORLUĞU

“Kadınlığın fitratında çocuk okşamak ve sevmek meylanı var. Ve bir evlâdının dünyada ona hizmeti ve âhirette de şefaati ve vâlidesi öldükten sonra ona hasenatı ile yardımını, o meyl-i fitrîyi kuvvetlendirip evlendirmeye sevk etmiş. Halbuki şimdi terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye ile on taneden bir-iki hakikî evlâd, kendi vâlidesinin şefkatine mukabil fedakârane hizmet ve dindarane dualarıyla ve hasenatlarıyla vâlidesinin defter-i a'maline haseneler yazdırmak ve âhirette sâlih ise vâlidesine şefaati etmek ihtimaline mukabil, ondan sekizi o haleti göstermediğinden; bu fitrî meyl ve nefsanî şevk ile o bîçare zaîfeler böyle ağır bir hayata kat'î mecbur olmadan girmemek gerektir.”⁴²

41 Emirdağ Lahikası (32)

42 Emirdağ Lahikası-2 (49)

15- Hem peder hem vâlide, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil; yalnız veledin dünyada kemal-i hürmet ve itaatla şefkatlerine ve hizmetlerine bedel hâlis bir hürmet ve sadıkane bir itaat ve vefatlarından sonra salahatıyla ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'maline hasenat yazdırmak ve onbeş seneden evvel masumen ölmüş ise onlara kıyamette şefaathı olmak ve Cennet'te onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır.

Şimdi ise terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan belki yirmiden belki kırktan bir çocuk, ancak peder ve vâlidesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendaneyi gösterir. Mütebâkisi endişelerle şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan **peder ve vâlidesine vicdan azabı çektirir ve âhirette de davacı olur:** "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaathı yerinde, şekvacı olur.⁴³

16- ÇOCUĞU NAMAZA ALIŞTIRMAK VE LÜZUMUNDA ŞİDDET GÖSTERMEK

"Bu kardeşimiz bazı şeyler soruyor. Risale-i Nur suallere ihtiyaç bırakmıyor ve benim bedelime herşeye cevap veriyor. Yalnız çocuk ta'ziyesine dair risalede

وَإِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ye dair sualinde bir kısım eski tefsirler demişler: "Cennet'te çocuktan gayet ihtiyara kadar herkes otuzüç yaşında olacak."

Bunun hakikatı Allahu a'lem şu olacak ki: Sarih âyet **وَإِلْدَانٌ** tabiri ifade eder ki, feraiz-i şer'iyeyi yapmağa mecbur olmayan ve mesnuniyet cihetiyle de yapmayan ve kabl-el büluğ vefat eden çocuklar Cennet'e lâyık ve sevimli çocuk olarak kalacaklar. Fakat şer'an yedi yaşına gelen çocuğa namaz gibi farzlara peder ve vâlideleri onları alıştırmak için, teşvikkârane emretmek ve on yaşına girse şiddetle namaz kıldırarak ve alıştırmak şeriatta var.

Demek vâcib olmadığı halde, nafile nev'inden yedi yaşından hadd-i bûluğa kadar büyükler gibi namaz kılıp, oruç tutan çocuklar, mütedeyyin büyükler gibi büyük mükâfatı görmek için otuz üç yaşında olacaklar diye bir kısım tefsir bu noktayı izah etmeden umum çocuklara teşmil etmişler. Has iken âmm zannedilmiş.”⁴⁴

17- ÇOCUKLARI HAYLAZLIKTAN MENETMEK VE ŞEFKÂT TOKATLARI

“Risale-i Nur'un Gençlik Rehberi'nde ve Meyve Risalesi'ndeki beş mes'elesinin haylaz

gençlerde dokuz tokadı Risale-i Nur'un bir latif kerameti olduğunu o gençler dahi tasdik ediyorlar.

Birincisi: Bana hizmet eden Feyzi. Ona bidayette dedim: Sen "Meyve"nin bir dersinde bulundun, haylazlık yapma. O yaptı, birden tokat yedi, bir hafta eli bağlı kaldı.

Evet, doğrudur.

Feyzi

18- İkincisi: Bana hizmet eden ve "Meyve"yi yazan Ali Rıza. Bir gün yazdığını ona ders verecektim. O haylazlığından yemek pişirmek bahanesi ile gelmedi, birden tokat yedi. O vakit onun tenceresi sağlam iken, dibi, yemeği ile beraber tamamen düştü.

Evet, doğrudur.

Ali Rıza

19- Üçüncüsü: Ziya. "Meyve"nin gençliğe ve namaza dair mes'elelerini kendine yazdı, namaza başladı. Fakat haylazlık yaptı, namazı ve yazıyı bıraktı. Birden, o vakitte tokat yedi.

Hilaf-ı âdet ve sebebsiz, başı üstündeki sepeti ve elbiseleri yandı. O kadar kalabalık içinde yanıncaya kadar kimse farkında olmaması, kasdî bir şefkat tokadı olduğunu gösterdi.

Evet, doğrudur.

Ziya

20- Dördüncüsü: Mahmud. Ona "Meyve"den gençlik ve namaz mes'elelerini okudum ve dedim: "Kumar oynama, namaz kıl." Kabul etti. Fakat haylazlık galebe etti, namaz kılmadı ve kumar oynadı. Birden, hiddet tokatını yedi. Üç-dört defada daima mağlub olup fakir haliyle beraber kırk lira ve sakosunu ve pantolonunu kumara verdi, daha akli başına gelmedi.

Evet, doğrudur.

Mahmud

21- Beşincisi: Ondört yaşında Süleyman namında bir çocuk, ziyade haylazlık yapıp başkalarının da iştilahalarını açıyordu. Ona dedim: "Uslu dur, namazını kıl. Senden büyük haylazların içinde bu halin, sana tehlike getirir." O, namaza başladı, fakat yine namazı terk ve haylazlığa girdi. Birden tokat yedi. Uyuz illetine mübtela oldu, yirmi gündür yatağında yatmağa mecbur oldu.

Evet, doğrudur.

Süleyman

22- Altıncısı: Bana bidayette hizmet eden Ömer, namaza başladı, şarkıları bıraktı. Fakat bir akşam, kapıya yakın bir şarkı kulağıma geldi, evrad ile meşguliyetime zarar verdi. Ben hiddet ettim, çıktım gördüm ki; hilaf-ı âdet Ömer'dir. Ben de hilaf-ı âdet bir tokat vurdum. Birden, sabahleyin hilaf-ı âdet olarak Ömer, başka hapse gönderildi.

23- Yedincisi: Hamza namında onaltı yaşında sesi güzel olmasından şarkı söylüyor, başkalarının da iştilahalarını açıyor, haylazlık ediyordu. Ona dedim: "Böyle yapma, tokat yiyeceksin." Birden, ikinci gün bir eli yerinden çıktı, iki hafta azabını çekti.

Evet, doğrudur.

Hamza

Bu gibi tokatlar var; fakat kâğıt bitti, mana da bitti."⁴⁵

24- ÇOCUK TERBİYESİNE TEŞVİK

“Üstadımız Efendimiz!

Din, iman aşkıyla, Müslümanlık duygusuyla mes'ud olabilecek biz anneler; yavrularımıza Kur'an-ı Kerim'i öğretiyoruz, Risale-i Nur'a çalıştırıyoruz. Risale-i Nur'un iman, İslâmiyet dersleriyle terbiye etmeye çalışıyoruz. Evlerimiz birer Medrese-i Nuriye oluyor elhamdülillah.

Eğer çocuklarımıza Risale-i Nur okutmazsak; yoldan çıkarıcı bu zamanın tehlikelerine düşecekler, fena göreneklere kapılacaklar, kötülükleri taklid edecekler. Bizim başımıza bela ve derd kesilecekler. Âhirette de "İmanımızı neden kurtarmadınız?" diye anne ve babalarından davacı olacaklardır. Bunun için, sevgili yavrularımızın kalblerine Risale-i Nur sevgisini aşıyoruz. Kadınların çocuklarına karşı şefkatleri fazladır.

Eğer çocuklarının ebedî âhiret hayatlarını kurtaracak iman dersleri verilmezse, bu ihmal edilir de yalnız muvakkat fâni dünya hayatına çalıştırılırsa, o vakit çocuklara olan şefkat, hakikî yerine sarfedilmiş olmaz. Çocuğun hem dünyada hem âhirette de felâketine sebep olan bir şefkat olmuş olur.

Çocuklarımıza okşayarak, sevgiyle diyoruz ki: "Evlâdım!.. Risale-i Nur seni hem dünyada, hem âhirette mes'ud, bahtiyar edecek en büyük ve en hakikî bir din kitabıdır, iman dersleridir. Okumaktan mahrum kalırsan, iman derslerini şimdi alamazsan; hem dünyada, hem âhirette bedbaht olursun, perişan kalırsın." diyerek ve Risale-i Nur hakkında yazılmış olan mektupları, destanları, kasideleri, şiirleri okuyarak, okutarak Risale-i Nur'un sevgisini kalblerine, büyüklüğünü ruhlarına yerleştirmekte devam edeceğiz. Dualarınız sayesinde Risale-i Nur'un dersleriyle inşaallah evlâdlarımız İslâmiyet'e, hem bize, hem milletimize hayırlı, dindar gençler olarak yetişirler."⁴⁶

25- SEFİH MEDENİYETİN TERBİYESİZ TERBİYESİNE GİRMEMEK

“**Dördüncü taife** ki, çocuklardır. Bunlar, hamiyet-i milliyeden merhamet isterler, şefkat beklerler. Bunlar da za'f u acz ve iktidarsızlık noktasında; merhametkâr, kudretli bir Hâlıkı bilmekle ruhları inbisat edebilir, istidadları mes'udane inkişaf edebilir. İleride, dünyadaki müdhiş ehval ve ahvale karşı gelebilecek bir tevekkül-ü imanî ve teslim-i İslâmî telkinatıyla o masumlar hayata müştakane bakabilirler. Acaba alâkaları pek az olduğu terakkiyat-ı medeniye dersleri ve onların kuvve-i maneviyesini kıracak ve ruhlarını söndürecek, nursuz sırf maddî felsefî düsturların taliminde midir?

Eğer insan bir cesed-i hayvanîden ibaret olsaydı ve kafasında akıl olmasaydı; belki bu masum çocukları muvakkaten eğlendirecek terbiye-i medeniye tabir ettiğiniz ve terbiye-i milliyeye süsü verdiğiniz bu firengî usûl, onlara çocukçasına bir oyuncak olarak, dünyevî bir menfaati verebilirdi. Mademki o masumlar hayatın dağdağalarına atılacaklar, mademki insandırlar; elbette küçük kalblerinde çok uzun arzuları olacak ve küçük kafalarında büyük maksadlar tevellüd edecek.

Madem hakikat böyledir; onlara şefkatin muktezası, gayet derecede fakr u aczinde, gayet kuvvetli bir nokta-i istinadı ve tükenmez bir nokta-i istimdadı; kalblerinde iman-ı billah ve iman-ı bil-âhîret suretiyle yerleştirmek lâzımdır. Onlara şefkat ve merhamet bununla olur. Yoksa, divane bir vâlidenin, veledini bıçakla kesmesi gibi, hamiyet-i milliyeye sarhoşluğuyla, o bîçare masumları manen boğazlamaktır. Cesedini beslemek için, beynini ve kalbini çıkarıp ona yedirmek nev'inden, vahşiyane bir gadirdir, bir zulümdür.”⁴⁷

26- VALİDEYN HUKUKU

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٍ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا * وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا * رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غُفُورًا

Ey hanesinde ihtiyar bir vâlide veya pederi veya akrabasından veya iman kardeşlerinden bir amel-mânde veya âciz, alîl bir şahıs bulunan gafil!

Şu âyet-i kerimeye dikkat et bak: Nasilki bir âyette, beş tabaka ayrı ayrı surette ihtiyar vâlideyne şefkati celbediyor. Evet dünyada en yüksek hakikat, peder ve vâlidelerin evlâdlarına karşı şefkatleridir. Ve en âlî hukuk dahi, onların o şefkatlerine mukabil hürmet haklarıdır. Çünkü onlar, hayatlarını kemal-i lezzetle evlâdlarının hayatı için feda edip sarfediyorlar.

Öyle ise, **insanietini sukut etmemiş ve canavara inkılab etmemiş herbir veled;** o muhterem, sadık, fedakâr dostlara hâlisane hürmet ve samimane hizmet ve rızalarını tahsil ve kalblerini hoşnud etmektir. Amca ve hala, peder hükmündedir; teyze ve dayı, ana hükmündedir.

27- İşte o mübarek ihtiyarların vücudlarını istiskal edip ölümlerini arzu etmek, ne kadar vicdansızlık ve ne kadar alçaklıktır bil, ayıl! Evet, hayatını senin hayatına feda edenin zeval-i hayatını arzu etmek, ne kadar çirkin bir zulüm, bir vicdansızlık olduğunu anla!

28- Ey derd-i maişetle mübtela olan insan! Bil ki senin hanendeki bereket direği ve rahmet vesilesi ve musibet

dafiası, hanendeki o istiskal ettiğin ihtiyar veya kör akrabandır. Sakın deme: "Maişetim dardır, idare edemiyorum." Çünkü onların yüzünden gelen bereket olmasaydı, elbette senin dîk-ı maişetin daha ziyade olacaktı. Bu hakikatı benden inan.

Bunun çok kat'î delillerini biliyorum, seni de inandırabilirim. Fakat uzun gitmemek için kısa kesiyorum. Şu sözüme kanaat et. Kasem ederim şu hakikat gayet kat'îdir, hattâ nefis ve şeytanım dahi buna karşı teslim olmuşlar. Nefsimin inadını kıran ve şeytanımı susturan bir hakikat, sana kanaat vermeli. Evet kâinatın şهادetiyle, nihayet derecede Rahman, Rahîm ve Latif ve Kerim olan Hâlık-ı Zülcelali Vel'ikram, çocukları dünyaya gönderdiği vakit, arkalarından rızıklarını gayet latif bir surette gönderip ve memeler musluğundan ağızlarına akıttığı gibi; çocuk hükmüne gelen ve çocuklardan daha ziyade merhamete lââyık ve şefkate muhtaç olan ihtiyarların rızıklarını dahi, bereket suretinde gönderir. Onların işalarını, tama'kâr ve bahil insanlara yükletmez.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ * وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ

âyetlerinin ifade ettikleri hakikatı, bütün zîhayatın enva'-ı mahlukları lisan-ı hal ile bağırp, o hakikat-ı kerimaneyi söylüyorlar.

Hattâ değil yalnız ihtiyar akraba, belki insanlara arkadaş verilen ve rızıkları insanların rızıkları içinde gönderilen kedi gibi bazı mahlukların rızıkları dahi, bereket suretinde geliyor. Bunu teyid eden ve kendim gördüğüm bir misal: Benim yakın dostlarım bilirler ki; iki-üç sene evvel hergün yarım ekmek, -o köyün ekmeği küçük idi- muayyen bir tayinim vardı ki, çok defa bana kâfi gelmiyordu. Sonra dört kedi bana misafir geldiler. O aynı tayinim hem bana, hem onlara kâfi geldi. Çok kerre de fazla kalırdı.

29- İşte şu hal o derece tekerrür edip bana kanaat verdi ki, ben kedilerin bereketinden istifade ediyordum. Kat'î bir surette ilân ediyorum: Onlar bana bâr değil; hem onlar

benden değil, ben onlardan minnet alırdım.

30- Ey insan! Madem canavar suretinde bir hayvan, insanların hanesine misafir geldiği vakit berekete medar oluyor; öyle ise mahlukatın en mükerremi olan insan ve insanların en mükemmeli olan ehl-i iman ve ehl-i imanın en ziyade hürmet ve merhamete şâyan **aceze, alîl ihtiyareler** ve **alîl ihtiyarların** içinde şefkat ve hizmet ve muhabbete en ziyade lâıyk ve müstehak bulunan akrabalar ve akrabaların içinde dahi en hakikî dost ve en sadık muhib olan peder ve vâlîde, ihtiyarlık halinde bir hanede bulunsa, ne derece vesile-i bereket ve vasıta-i rahmet ve

سِرِّيًّا قَوْلًا الشُّيُوخِ الرُّكَّعِ لَضَبِّ عَلَيْكُمْ الْبَلَاءُ صَبًّا sırıyla, yani: "Beli bükülmüş ihtiyarlarınız olmasa idi, belalar sel gibi üstünüze dökülecekti." Ne derece sebab-i def'-i musibet olduklarını sen kıyas eyle.

İşte ey insan! Aklını başına al. Eğer sen ölmezsen, ihtiyar olacaksın. السِّرِّيًّا مِنْ جِنْسِ الْعَمَلِ sırıyla, sen vâlîdeynine hürmet etmezsen, senin evlâdın dahi sana hizmet etmeyecektir.

Eğer âhiretini seversen, işte sana mühim bir define; onlara hizmet et, rızalarını tahsil eyle.

Eğer dünyayı seversen, yine onları memnun et ki, onların yüzünden hayatın rahatlı ve rızkın bereketli geçsin. Yoksa onları istiskal etmek, ölümlerini temenni etmek ve onların nazik ve seri-üt teessür kalblerini rencide etmek ile

خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ sırımına mazhar olursun.

Eğer rahmet-i Rahman istersen, o Rahman'ın vedialarına ve senin hanendeki emanetlerine rahmet et.

31- Âhîret kardeşlerimden Mustafa Çavuş isminde bir zât vardı. Dininde, dünyasında muvaffakiyetli görüyordum. Sırrını bilmezdim. Sonra anladım ki, o muvaffakiyetin sebebi: O zât ise, ihtiyar peder ve vâlîdelerinin haklarını anlamış ve o hukuka tam riayet etmiş ve onların yüzünden rahat ve rahmet

bulmuş. İnşâallah âhîretini de tamir etmiş. Bahtiyar olmak isteyen ona benzemeli.”⁴⁸

32- Hem peder ve vâlideyi şefkat ile teçhiz eden ve seni onların merhametli elleriyle terbiye ettiren hikmet ve rahmet hesabına onlara hürmet ve muhabbet, Cenab-ı Hakk'ın muhabbetine aittir. O muhabbet ve hürmet, şefkat lillah için olduğuna alâmeti şudur ki: Onlar ihtiyar oldukları ve sana hiçbir faideleri kalmadığı ve seni zahmet ve meşakkate attıkları zaman, daha ziyade muhabbet ve merhamet ve şefkat etmektedir.

إِنَّمَا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٍ âyeti beş mertebe hürmet ve şefkate evlâdı davet etmesi; Kur'anın nazarında vâlideynin hakları ne kadar ehemmiyetli ve ukukları ne derece çirkin olduğunu gösterir. Madem peder; kimseyi değil, yalnız veledinin kendinden daha ziyade iyi olmasını ister. Ona mukabil veled dahi, pedere karşı hak dava edemez.

Demek **vâlideyn ve veled** ortasında fitraten sebeb-i münakaşa yok. Zira münakaşa, ya gıpta ve hasedden gelir. Pederde oğluna karşı o yok. Veya münakaşa, haksızlıktan gelir. Veledin hakkı yoktur ki, pederine karşı hak dava etsin. Pederini haksız görse de, ona isyan edemez. Demek pederine isyan eden ve onu rencide eden, insan bozması bir canavardır.

Ve evlâdlarını, o Zât-ı Rahîm-i Kerim'in hediyeleri olduğu için kemal-i şefkat ve merhamet ile onları sevmek ve muhafaza etmek, yine Hakk'a aittir.

Ve o muhabbet ise, Cenab-ı Hakk'ın hesabına olduğunu gösteren alâmet ise: Vefatlarında sabır ile şükürdür, me'yusane feryad etmemektir. "Hâlıkımın benim nezaretine verdiği sevimli bir mahluku idi, bir memlukü idi, şimdi hikmeti iktiza etti, benden aldı, daha iyi bir yere götürdü. Benim o memlukte bir zahirî hissem varsa, hakikî bin hisse onun

Hâlıkına aittir. "El-hükmü Lillah" deyip teslim olmaktır.

Hem dost ve ahabab ise: Eğer onlar iman ve amel-i sâlih sebebiyle Cenab-ı Hakk'ın dostları iseler, "El-hubbu Fillah" sırrınca o muhabbet dahi, Hakk'a aittir.⁴⁹

33- BABA EVLÂD MÜNASEBED ADABI

“İkinci Nokta: Bir zaman Küçük Isparta namını alan ve her yerden ziyade, geçen mes'elemizde hapis musibetini çeken İnebolu ve civarı kardeşlerimin gayet güzel ve samimane mektupları, beni çok mesrur eyledi. Yalnız, Risale-i Nur'un kahramanlarından baba-oğulun meşrepleri ayrı ayrı olduğundan, birbiriyle tam imtizaç edemediklerinden endişe ediyorum.

Baba ne kadar haksız da olsa, oğul onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli. Değil böyle baba ve evlâd ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur'un baş şakirdleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar Risale-i Nur'un hatırı için **Risale-i Nur şakirdlerinin mabeynindeki** tefani, birbirini tenkid etmemek, kusurunu afvetmek düsturu ile bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz'î ve hissî şeyleri medar-ı münakaşa etmesinler.

Pederlik ve veledliğin iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nur'un şakirdliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve afvetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim -benim hatırım için- birbirini tenkid etmemek lâzım geliyor.”⁵⁰E:89

34-VALİDEYNE VE EVLÂDA MEŞRU MUHABBET

“DÖRDÜNCÜ İŞARET: Vâlideyn ve evlâda muhabbet-i meşruanın neticesi: (Nass-ı Kur'an ile) Cenab-ı Erhamürrâhimîn, onların makamları ayrı ayrı da olsa yine o

49 Sözlür (639)

50 Emirdağ Lahikası (89)

mes'ud aileye safi olarak lezzet-i sohbeti, Cennet'e lâıyk bir hüsn-ü muaşeret suretinde, dâr-ı bekada ebedî mülâkat ile ihsan eder.

Ve onbeş yaşına girmeden, yani hadd-i büluğa vâsıl olmadan vefat eden çocuklar, مَوْلِدَانُ مُخَلَّدُونَ ile tabir edilen Cennet çocukları şeklinde ve Cennet'e lâıyk bir tarzda gayet süslü, sevimli bir surette, onları Cennet'te dahi peder ve vâlidelerinin kucaklarına verir. Veledperverlik hislerini memnun eder. Ebedî o zevki ve o lezzeti onlara verir. Zira çocuklar sinn-i teklife girmediklerinden; ebedî, sevimli, şirin çocuk olarak kalacaklar. Dünyadaki her lezzetli şeyin en a'lâsı Cennet'te bulunur. Yalnız çok şirin olan veledperverlik, yani çocuklarını sevip okşamak zevki -Cennet tenasül yeri olmadığından- Cennet'te yoktur zannedilirdi.

İşte bu surette o dahi vardır. Hem en zevkli ve en şirin bir tarzda vardır. İşte kabl-el büluğ evlâdı vefat edenlere müjde...⁵¹

Peder ve vâlideye karşı muhabbetin, Cenab-ı Hak hesabına olduğu için hem bir ibadet, hem de onlar ihtiyarlandıkça hürmet ve muhabbeti ziyadeleştirirsin. En âlî bir his ile, en merdane bir himmet ile onların tul-ü ömrünü ciddî arzu edip bekalarına dua etmek, tâ onların yüzünden daha ziyade sevab kazanayım diye samimî hürmetle onların elini öpmek, ulvî bir lezzet-i ruhanî almaktır. Yoksa **nefsanî, dünya itibariyle olsa, onlar ihtiyar oldukları ve sana bâr olacak bir vaziyete girdikleri zaman; en süflî ve en alçak bir his ile vücudlarını istiskal etmek, sebeb-i hayatın olan o muhterem zâtların mevtlerini arzu etmek gibi vahşi, kederli, ruhanî bir elemdir.**

35- Evlâdına muhabbet ise: Cenab-ı Hakk'ın senin nezaretine ve terbiyene emanet ettiği sevimli, ünsiyetli o mahluklara muhabbet ise; saadetli bir muhabbet, bir nimettir. Ne musibetleriyle fazla elem çekersin, ne de ölümleriyle

me'yusane feryad edersin. Sâbıkan geçtiği gibi; onların Hâlıkları hem Hakîm, hem Rahîm olduğundan, onlar hakkında o mevt bir saadettir dersin. Senin hakkında da, onları sana veren zâtın rahmetini düşünürsün, firak eleminden kurtulursun.”⁵² S:644

36- ÇOCUKLARA KUR'AN ÖĞRETMEK

“Eyyühe-l Üstad-ül Muhterem!

Yirmidokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısmının Dokuzuncu Mes'elesinde emir buyurulan hizmet-i Kur'an'dan fakirin hissesine iki erkek ve bir kız çocuğu düşmüş imiş. Aynı emri alıp gelirken düşünüyordum; acaba akraba-i taallukatımda çocuklar var, hangisini intihab edeyim?

Benim bu düşünceme manen denilmiş ki: Hay Ali! Kendi re'yine muhtar değilsin. Onun intihabı başka kapıya aittir. Üç gün sonra Yaşar ve Necati isminde iki çocuk, bana hem refik, hem ders arkadaşı ve bir derece onlara kalfa olarak tayin edildim. Çocuklar hurufatı tam bilmedikleri için bazan yazı ile, bazan kitabdan gösteriyordum. Bir ay sonra Kur'an okumaya başladılar. Beşinci ay içinde *هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي* hatme muvaffak oldular.”⁵³

37- ...Çoban İsa Köyü'nde Ahmed'in mektubunda isimleri bulunan eski ve yeni kardeşlerimizin Risale-i Nur'a çalışmaları ve çocukları da Kur'ana ve Nurlara çalıştırmaları, bu vakitte Nurlara büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn!⁵⁴

38- ÇOCUKLARA NURDAN DERS

“Benden sonra bu Elmas, Cevher, Nurlar yoluna evlâdım Emin de bütün hayatını sarfetmeye hazırdır.

İşte bu Elmas, Cevher, Nur'un ikinci kerametini isbat ile, üç

52 Sözlür (644)

53 Barla Lahikası (126)

54 Emirdağ Lahikası (148)

yaşından sekiz yaşına kadar akrabalarım ve evlâdım, bu Elmas, Cevher, Nurlar için fedakârane ve bu yolda hayatlarını hiç düşünmeden feda edeceklerini isbat ederim. Çünkü bu Elmas, Cevher, Nur'u okurken hepsi başıma toplandı. Onları sevdim ve birer çay verdim; bu Elmas, Cevher, Nur'u okumağa devam ettim. Hepsi birden "Bu nedir? Bu yazı nasıl yazıdır?" sordular. Ben de dedim: "Bu Elmas, Cevher, Nur'dur!" diye bunlara okumağa başladım. Onuncu Söz'ü okurken saatler geçmiş. Çocuklar merakından, anlayamadıkları zaman hemen bendenize soruyorlardı.

Ben de bu **Elmas, Cevher, Nur**'u onların anlayabileceği şekilde izah ederken çocukların renkleri, renk renk oluyordu ve güzelleşiyordu. Bendeniz de çocukların yüzüne baktıkça hepsinde ayrı ayrı nurlu Said görüyordum. Suallerinde "**Nur hangisi? Cevher hangisi ve Elmas hangisi?**" diye sorduklarında; "Evet **Nur**, bunu okumaktır. Bak sizde bir güzellik meydana geldi." Onlar da birbirinin yüzüne baktılar tasdik ettiler.

"**Ya elmas nedir?** Bu sözleri yazmaktır." O zaman, yani yazdığınız zaman sizin yazılarınız elmas gibi kıymetli olur. Tasdik ettiler.

"**Ya cevher nedir?** İşte o da bu kitabdan aldığınız imandır." Hepsi birden şahadet getirdiler. Bu sohbette üç dört saat geçmiş, bendeniz farkına varmadım.

İşte Elmas, Cevher, Nur budur dedim. Tasdik ettiler. Hepsi birden bana bakıyorlardı ve "Bunu kim yazdı?" diyorlardı. ”
Âciz talebeniz Şefik⁵⁵

39- ÇOCUKLARI NUR HİZMETİNE VERMEK

“Hem o kardeşimizin iki mübarek haremi ve muhterem vâlidesinin ve Said ve Nuri namındaki evlâdlarının bana yazdıkları samimî mektublarına mukabil hem onlara, hem evlâdlarına çok dua ediyorum. Öyle bir kahraman Nurcunun öyle hakikatlı, muhterem dindar refikasının Nurlara fedai ve

hâdim olarak verdikleri masum evlâdlarını ruh u canımızla Nur'un masumlar dairesinde kabul ediyoruz. Ve Mehmed Emin ve Ali Akdağ ve Ahmed Feyzi'ye ve umum kardeşlerimize selâm ve dua ederiz.”⁵⁶

40- ÇOCUKLARIN RİSALE-İ NURLA ALAKALARI VE ONA ÇALIŞMALARI

“Risale-i Nur'un küçük ve masum şakirdlerinden elli-altmış talebenin yazdıkları nüshaları bize göndermişler, o parçaları üç cild içinde cem'ettik. İşte bu mecmuadaki parçaları yazarların nümune olarak bir kısmı şunlardır:

Ömer 15, Mustafa 13, Hâfız Nebi 14, Hicret 15, Hüseyin 11, Ahmed Zeki 13, Ayşe 11, Hâfız Ahmed 12, Mustafa 14, Bekir 9, Ali 12, Ayşe 11

41- İşte bu mecmuadaki risaleler, bu masum çocukların Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıklarının bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki: Risale-i Nur'da öyle bir manevî zevk ve cazibedar bir nur var ki; mekteplerde çocukları okumağa şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki çocuklar böyle hareket ediyorlar.

Hem bu hal gösteriyor ki; Risale-i Nur kökleşiyor. İnşâallah, daha hiçbir şey onu koparamıyacak, ensal-i âtiyede devam edecek gidecek. Aynen bu masum çocuk şakirdler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren ümmi ihtiyarların dahi kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nur'un hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parça, iki-üç mecmua içinde dercedildi.

Bu ümmi ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki: Bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; harmancılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri hacat-ı zaruriyeden ziyade bir hacat-ı

zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakaikını görüyorlar. Bu cildde az ve sair altı cild-i âherde masumların ve ihtiyar ümmilerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim; vakit müsaade etmiyordu.

Hatırıma geldi ve manen denildi ki: Sıkılma! Bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumağa mecbur ettiğinden, Risale-i Nur'un gıda ve taam hükmündeki hakikatlarından hem akıl, hem kalb, hem ruh, hem nefis, hem his, hisselerini alabilir. Yoksa yalnız akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair ilimler ve kitablar gibi okunmamalı. Çünkü ondaki iman-ı tahkikî ilimleri, başka ilimlere ve maariflere benzemez. Akıldan başka çok letaif-i insaniyenin kut ve nurlarıdır.”⁵⁷

42- Yalnız bu kadar var ki, Isparta havalisinde yüzer genç Said'ler ve Hüsrev'ler yetişmişler. Bu ihtiyar ve zaîf Said, dünyadan kemal-i istirahat-ı kalble veda etmeye hazırdır. Ve bilhassa mühim bir Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü'nün başta Hacı Hâfız olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hattâ muhterem hanımları (Tahir'in refika ve kerimleri gibi) ve masum çocukları Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada Cennet hayatının manevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip, öpüp başıma koydum.⁵⁸

43- Fa'al, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve Medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir masum çocuğun; köyünü, malını terkedip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı halde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmağa muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Medrese-i Nuriye'nin de hârika bir çiçeğidir deniliyor.⁵⁹

44- Üstadın mâsum çocuklarla sohbet ve muhaveresi ise;

57 Emirdağ Lahikası (64)

58 Kastamonu Lahikası (101)

59 Kastamonu Lahikası (132)

çok ibretli ve saadetlidir. Emirdağı ve civarı köylerinde, yanına gelen mâsumlara, büyükler gibi ehemmiyet verip, kalben onlara müteveccih olurdu.

"Evlâtlarım! Siz mâsumsunuz, daha günahınız yoktur. Ben çok hastayım, bana dua ediniz, sizin duanız makbuldür. Ben sizi mânevî evlâtlarım ve talebelerim olarak duama dahil ettim" derdi. O çocuklar, gözlerinden akan muhabbet nurlariyle üstadı selâmlarlar; Üstad, gafîl büyüklerden ziyade, onlara samimî ve ciddî selâm ederdi. Ve "Bunlar istikbalin Nur talebeleridir. Bana olan bu alâka ve teveccühlerinin sebebi ise: Mâsum ruhları hissediyor ki; Risale-i Nur, onların imdadına gelmiş. Ben de o Nurun bir tercümanı olmam hasebiyle, gayr-ı ihtiyarî bu fedakârane muhabbet ve alâkayı gösteriyorlar" derdi.⁶⁰

45- Başta Risale-i Nur'un fitrî talebeleri masum çocuklar demiştik. İşte bir nümunesi; bu mektubumu rahatsızlıktan kendim yazamadığım için ben söyleyip yeni hurufla yazan Ceylan, biri de ona mektub yazan masum Küçük Ali, biri de bu defa bana kâmilane ve müdakkikane mektub yazan Medrese-i Nuriye'nin küçük şakirdi Küçük Mehmed'dir. Ben de onlara "Bârekâllah bahtiyar çocuklar" derim, peder ve vâlidelerini de tebrik ederim.⁶¹

46- İnebolu civarında bulunan ve Nurlara güzel kalemiyle çok hizmet eden kardeşlerimizden Mehmed Zekeriya'nın bir mektubunu aldım. Endişelerimi izale edip beni mesrur eyledi. Şimdi Nurların bir vazifesi olan, çocuklara Kur'an okutmak ve iman derslerini vermek hizmetiyle meşgul olduğunu yazıyor. Ona yazınız ki: Bu hizmetin, aynen eskide Nurlara çalışmanız gibi kıymetlidir.

Hem senin yazdığın kesretli risaleler, senin bedeline Nurların neşrine hizmet ederler. Merak etmesin; o, eski

60 Tarihçe-i Hayat (465)

61 Emirdağ Lahikası (43)

makamını muhafaza ediyor.⁶²

47- Kardeşimiz Re'fet'in mektubunda Münevvere, Nazmiye, Saim namında üç masumun üç ayda eliften başlayıp Kur'an-ı Hakîm'i hatmetmeğe muvaffak olmalarından ve Kur'an dersiyile beraber Nur hakikatlarını ve hakaik-i imaniyeyi masumane, müştakane dinlemeleri için onları ve üstadlarını ve peder ve vâlidelerini tebrik ediyoruz. Münevvere ve Nazmiye, Abdülbâki ve Mehmed Celal'in Nur hizmetinde noksan kalan vazifelerini inşâallah tekmil edecekler.⁶³

48- Ve onun mektubunda, Barla medrese-i Nuriyenin baş kâtibi Şamlı Hâfız Tefvik'in halka-i tedrisinde Sıddık Süleyman'ın mahdumu Yusuf ve merhum Mustafa Çavuş'un ve Ahmed'in oğulları gibi Kur'an dersiyile Kur'an yazısını ve Nurları öğrenmesi; ve Hulusi ve Hâfız Hakkı'nın Nurları şevk ile yazmaları, Barla'ya karşı benim ümidimi kuvvetlendirdiler ve derince bir ferah ve sürur verdiler. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin, âmîn. Ve Tefvik'e tevfik refik eylesin, âmîn!⁶⁴

49- ÇOCUKLARIN ÜSTADA VE NURA ALÂKALARI

“Risale-i Nura herkesden ziyade iştihak gösteren, mâsum gençler ve çocuklardır. Binler nümunesinden bir nümunesi şudur:

Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz" diyerek tebriklerini ve minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı.

Bunun hikmetini, bir müddet evvel Emirdağında, bindiği faytonun geçtiğini görüp tâ uzaklardan dikenlere basarak "Bediüzzaman dede.. Bediüzzaman dede!" diye Emirdağ

⁶² Emirdağ Lahikası (174)

⁶³ Emirdağ Lahikası (223)

⁶⁴ Emirdağ Lahikası (224)

köylerinin yollarında koşuşan mâsum çocuklar münasebetiyle, üstadımızdan sormuştuk.

O zaman: "Bu mâsumların akılları derketmiyor, fakat ruhları bir hiss-i kablelvuku ile hissediyor ki; Risale-i Nurla bunlar hem imanlarını kurtaracak; hem vatanlarını, hem kendilerini, hem istikballerini dehşetli tehlikelerden muhafaza edecekleri için bu hakikati kalbleri hissetmiş; ve benim Risale-i Nurun tercümanı olmam hasebiyle, Risale-i Nura ait muhabbet, teşekkürat ve minnetdarlığı bana gösteriyorlar." dedi ve onlara dua ettiğini söyledi.

Üstad Bediüzzaman, çocukları pek sever, böyle etrafında toplandıklarında:"Masûm olduğunuz için dualarınız makbuldür, bana dua ediniz." diye onlara iltifat ederdi.

İşte, anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin mâsumlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi."⁶⁵

-----oo0oo-----

AKIL (Seçme Tesbitler)

1-) “her hakikî hasenat gibi cesaretin dahi menbai, imandır, ubudiyettir. Her seyyiat gibi cebanetin dahi menbai, dalalettir. Evet tam münevver-ül kalb bir âbidi, küre-i arz bomba olup patlasa, ihtimaldir ki, onu korkutmaz. Belki hârîka bir kudret-i Samedaniyeyi, lezzetli bir hayret ile seyredecek. Fakat meşhur bir münevver-ül akıl denilen kalbsiz bir fâsık feylesof ise; gökte bir kuyruklu yıldızı görse, yerde titrer. "Acaba bu serseri yıldız Arzımıza çarpmasın mı?" der; evhama düşer. (Bir vakit böyle bir yıldızdan Amerika titredi. Çokları gece vakti hanelerini terkettiler.)”⁶⁶

2-) “Ve o çiftlikler, makineler, âletler, mizanlar ise, senin daire-i hayatın içindeki mâmelekin ve o mâmelekin içindeki cisim, ruh ve kalbin ve onlar içindeki göz ve dil, akıl ve hayal gibi zahirî ve bâtinî hasselerindir.”⁶⁷

3-) “Her âza ve hasselerin kıymeti, birden bine çıkar. Meselâ: Akıl bir âlettir. Eğer Cenab-ı Hakk'a satmayıp belki nefis hesabına çalıştırsan, öyle meş'um ve müz'ic ve muacciz bir âlet olur ki; geçmiş zamanın âlâm-ı hazînesini ve gelecek zamanın ehval-i muhavvifanesini senin bu bîçare başına yükletecek, yümünsüz ve muzır bir âlet derekesine iner. İşte bunun içindir ki: **Fâsık adam**, aklın iz'ac ve tacizinden kurtulmak için, galiben ya sarhoşluğa veya eğlenceye kaçar. Eğer Mâlik-i Hakikî'sine satılsa ve onun hesabına çalıştırsan; akıl, öyle tıslımlı bir anahtar olur ki: Şu kâinatta olan nihayetsiz rahmet hazinelerini ve hikmet definelerini açar. Ve bununla sahibini, saadet-i ebediyeye müheyya eden bir mürşid-i Rabbanî derecesine çıkar.”⁶⁸

4-)” İşte ey akıl, dikkat et! Meş'um bir âlet nerede? Kâinat anahtarı nerede? Ey göz, güzel bak! Âdi bir kavvad nerede? Kütübhaneye-i İlahînin mütefennin bir nâzırı nerede? Ve ey dil,

66 Sözlür (19)

67 Sözlür (26)

68 Sözlür (27)

iyi tad! Bir tavla kapıcısı ve bir fabrika yasakçısı nerede? Hazine-i hassa-i rahmet nâzırı nerede?"⁶⁹

5-)” Hayat-ı ebediye esasatını ve saadet-i uhreviye levazimatını tedarik etmek için verilen akıl, kalb, göz ve dil gibi güzel hediye-i Rahmaniye, Cehennem kapılarını sana açacak çirkin bir surete çevirmektir.”⁷⁰

6-)” Hem akıl ona yüksek maksadlar ve bâki meyveler gösteriyor. Halbuki eli kısa, ömrü kısa, iktidarı kısa, sabrı kısadır.”⁷¹

7-)” Küçük küçük cüzdanlar, büyük bir kütüğün vücudunu ihsas eder ve küçük küçük senedler, bir defter-i kebirin bulunduğunu iş'ar eder ve küçük kesretli tereşsuhatlar, büyük bir su menbaini işmam eder. Aynen öyle de: Küçük küçük cüzdanlar hükmünde; hem birer küçük Levh-i Mahfuz manasında; hem büyük Levh-i Mahfuz'u yazan kalem den tereşsuh eden küçük küçük noktalar suretinde olan benî-beşerin kuvve-i hâfızaları, ağaçların meyveleri, meyvelerin çekirdekleri, tohumları; elbette bir hâfıza-i kübrayı, bir defter-i ekberi, bir levh-i mahfuz-u a'zamı ihsas eder, iş'ar eder ve isbat eder. Belki keskin akıllara gösterir.”⁷²

7-)”(Haşiye): Evet, "Hiç mümkün müdür ki" şu cümle çok tekrar ediliyor. Çünkü mühim bir sırrı ifade eder. Şöyle ki: Ekser küfür ve dalalet; istib'addan ileri gelir. Yani akıldan uzak ve muhal görür, inkâr eder. İşte Haşır Sözü'nde kat'iyen gösterilmiştir ki: Hakikî istib'ad, hakikî muhaliyet ve akıldan uzaklık ve hakikî suubet, hattâ imtina' derecesinde müşkilât, küfür yolundadır ve dalaletin mesleğindedir.. ve hakikî imkân ve hakikî makuliyet, hattâ vücub derecesinde sühulet; iman yolundadır ve İslâmiyet caddesindedir.”⁷³

9-)” Eşya beka için yaratıldığını, fena için olmadığını; belki sureten fena ise de tamam-ı vazife ve terhis olduğu bununla

69 Sözlere (28)

70 Sözlere (29)

71 Sözlere (43)

72 Sözlere (53)

73 Şualar (65)

anlaşıyor ki: Fâni bir şey bir cihetle fenaya gider, çok cihetlerle bâki kalır. Meselâ kudret kelimelerinden olan şu çiçeğe bak ki; kısa bir zamanda o çiçek tebessüm edip bize bakar, der-akab fena perdesinde saklanır. Fakat senin ağzından çıkan kelime gibi o gider, fakat binler misallerini kulaklara tevdi' eder. Dinleyen akıllar adedince, manalarını akıllarda ibka eder. Çünkü vazifesi olan ifade-i mana bittikten sonra kendisi gider, fakat onu gören her şeyin hâfızasında zahîrî suretini ve herbir tohumunda manevî mahiyetini bırakıp öyle gidiyor. Güya her hâfıza ile her tohum; hıfz-ı zîneti için birer fotoğraf ve devam-ı bekası için birer menzildirler.”⁷⁴

10-)” insanın kalb cüzdanındaki letaif ve akıl defterindeki havas ve istidadındaki cihazat, tamamen ve müttefikan saadet-i ebediyeye müteveccih ve ona göre verilmiş ve ona göre teçhiz edilmiş olduğuna ehl-i tahkik ve keşf müttefiktirler.”⁷⁵

11-)” Ey şu risaleyi insaf ile mütalaa eden kardeş! Deme, niçin bu "Onuncu Söz"ü birden tamamıyla anlayamıyorum ve tamam anlamadığın için sıkılma!

Çünkü İbn-i Sina gibi bir dâhî-yi hikmet,

أَلْحَشْرُ لَيْسَ عَلَى مَقَائِيسِ عَقْلِيَّةٍ demiş. "İman ederiz, fakat akıl

bu yolda gidemez" diye hükmetmiştir. Hem bütün ülema-i İslâm: "**Haşir**, bir mes'ele-i nakliyedir, delili nakildir. Akıl ile ona gidilmez." diye müttefikan hükmettikleri halde, elbette o kadar derin ve manen pek yüksek bir yol; birdenbire bir cadde-i umumiye-i akliye hükmüne geçemez. Kur'an-ı Hakîm'in feyziyle ve Hâlık-ı Rahîm'in rahmetiyle, şu taklidi kırılmış ve teslimi bozulmuş asırda, o derin ve yüksek yolu şu derece ihsan ettiğinden bin şükür etmeliyiz. Çünkü imanımızın kurtulmasına kâfi gelir. Fehmettiğimiz miktarına memnun olup tekrar mütalaa ile izdiyadına çalışmalıyız.

Haşre akıl ile gidilmemesinin bir sırrı şudur ki: Haşr-i A'zam, İsm-i A'zamin tecellisiyle olduğundan, Cenab-ı

74 Sözlür (76)

75 Sözlür (88)

Hakk'ın İsm-i A'zamının ve her ismin a'zamî mertebesindeki tecellisiyle zahir olan ef'al-i azîmeyi görmek ve göstermekle, haşr-i a'zam bahar gibi kolay isbat ve kat'î iz'an ve tahkikî iman edilir. Şu Onuncu Söz'de feyz-i Kur'an ile öyle görülüyor ve gösteriliyor. Yoksa akıl, dar ve küçük düsturlarıyla kendi başına kalsa âciz kalır, taklide mecbur olur.”⁷⁶

12-)” İkinci güruh ise; akılları bozulmuş, kalbleri sönmüş olduklarından, saraya girdikleri vakit, nefislerine mağlub olup lezzetli taamlardan başka hiç bir şeye iltifat etmediler; bütün o mehasinden gözlerini kapadılar ve o üstadın irşadatından ve şakirdlerinin ikazatından kulaklarını tıkadılar.

Hayvan gibi yiyerek uykuya daldılar. İçilmeyen, fakat bazı şeyler için ihzar edilen iksirlerden içtiler. Sarhoş olup öyle bağırdılar, karıştırdılar; seyirci misafirleri çok rahatsız ettiler. Sâni'-i Zîşan'ın düsturlarına karşı edepsizlikte bulundular. Saray sahibinin askerleri de onları tutup, öyle edepsizlere lâayık bir hapse attılar.”⁷⁷

13-)” Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse; hayat, zahirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüzneler, kederler verir. Çünkü insanda akıl ve fikir olduğu için, hayvanın aksine olarak hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır.

O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir. Hayvan ise, fikri olmadığı için, hazır lezzetini, geçmişten gelen hüzneler ve gelecekte gelen korkular, endişeler bozmuyor. İnsan ise, eğer dalalet ve gaflete düşmüş ise, hazır lezzetine geçmişten gelen hüzneler ve gelecekte gelen endişeler o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor. Hususan gayr-ı meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükmündedir.

Demek hayvandan yüz derece, lezzet-i hayat noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalaletin ve gafletin hayatı, belki

76 Sözlere (93)

77 Sözlere (122)

vücudu, belki kâinatı; bulunduğu gündür.

Bütün geçmiş zaman ve kâinatlar, onun dalaleti noktasında madumdur, ölmüştür. Akıl alâkadarlığı ile ona zulmetler, karanlıklar veriyor.

Gelecek zamanlar ise, itikadsızlığı cihetiyle yine madumdur. Ve ademle hasıl olan ebedî firaklar, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulmetler veriyorlar. Eğer iman hayata hayat olsa; o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imanın nuruyla ışıklanır ve vücud bulur.”⁷⁸

14-)”BİRİNCİ ŞUA: Ey nefis-i nâdan! Diyorsun ki: "Ehadiyet-i Zât-ı İlahiye ile külliyet-i ef'ali ve vahdet-i şahsiyesiyle muinsiz umumiyet-i rububiyeti ve ferdaniyeti ile şeriksiz şümül-ü tasarrufatı ve mekândan münezzehiyetiyle her yerde hazır bulunması ve nihayetsiz ulviyetiyle herşeye yakın olması ve birliği ile her işi bizzât elinde tutması; hakaik-i Kur'aniyedendir. Kur'an ise hakîmdir.

Hakîm ise, akıl kabul etmeyen şeyleri akla tahmil etmez.

Akıl ise, zahirî bir münafatı görüyor.

Aklı teslime sevkedecek bir izah isterim.”⁷⁹

15-)” Evet zahire mübtela olan akıl, şu keşmekeş kâinatta perestiş ettiği şeylerin zevalini görmek ile me'yusane feryad eder ve bâki bir mahbubu arayan ruh dahi لَا أَحِبُّ الْأَفْلِينَ feryadını ilân ediyor.”⁸⁰

16-) “Akıl ise, şu zezeme-i hayvan ve eşcardan ve demdeme-i nebat ve havadan gayet manidar bir intizam-ı hilkat, bir nakş-ı hikmet, bir hazine-i esrar buluyor. Her şey, çok cihetlerle Sâni'-i Zülcelal'i tesbih ettiğini anlıyor.”⁸¹

17-)” İşte bak: Şu cezire-i vasiada vahşi ve âdetlerine mutaassıb ve inadçı muhtelif akvamı, ne çabuk âdât ve ahlâk-ı seyyie-i vahşiyanelerini def'aten kal' ve ref' ederek bütün ahlâk-ı hasene ile techiz edip bütün âleme muallim ve medenî

78 Sözlür (145)

79 Sözlür (193)

80 Sözlür (215)

81 Sözlür (226)

ümeme üstad eyledi. Bak! Değil zahirî bir tasallut, belki **akılları, ruhları, kalbleri, nefisleri** fetih ve teshir ediyor. Mahbub-u kulûb, muallim-i ukûl, mürebbi-i nüfus, sultan-ı ervah oldu."⁸²

18-)” Acaba ehl-i akıl ve tahkika

دَدِيرَنَّ شُ مَشْهُودِ اِنْتِزَامِ-۱ فَايْكَ،
şu rahmet içinde kusursuz hüsn-ü san'at ve misilsiz cemel-i rububiyet; hiç böyle bir çirkinliği, böyle bir merhametsizliği, böyle bir intizamsızlığı kabul eder mi ki: En cüz'î, en ehemmiyetsiz arzuları, sesleri ehemmiyetle işitip îfa etsin... En ehemmiyetli, en lüzumlu arzuları ehemmiyetsiz görüp işitmesin, anlamasın, yapmasın?⁸³

19-)” Hem de Âdem'e secde olan hâdisе, sırf bir emr-i gaybîdir. Akıl ona yol bulamaz. Kavî bir imandan sonra teslim ve iz'an edilebilir. Halbuki Kur'an, umum ehl-i akla ders veriyor. Çok yerlerde أَفَلَا يَعْقِلُونَ der, akla havale eder. Hem taşların tesadüfî olan bazı hâlât-ı tabiiyesini ehemmiyetle beyan etmekte ne hidayet var?⁸⁴

20-) “Hem koca bir âlemi bir memleket suretinde, bir şehir tarzında, bir saray şeklinde yapan ve baştan başa hârika şeylerle dolduran ve müzeyyenatın enva'ıyla tezyin eden ve ibretnüma mu'cizatlarla donatan bir zât, elbette bizden ve buraya gelenlerden bir istediği vardır. Onu tanımalıyız.

Hem ne istediğini bilmekliğimiz lâzımdır." Öteki adam dedi: "İnanmam, böyle bahsettiğin gibi bir zât bulunsun ve bütün bu âlemi tek başıyla idare etsin."

Arkadaşı cevaben dedi ki: "Bunu tanımazsak, lâkayd kalsak, menfaati hiç yok; zararı olsa pek azımdır. Eğer tanınmasına çalışsak, meşakkati pek hafiftir, menfaati olursa pek azımdır. Onun için ona karşı lâkayd kalmak, hiç kâr-ı akıl değildir."

82 Sözlür (237)

83 Sözlür (240)

84 Sözlür (245)

O serseri adam dedi: "Ben bütün rahatımı, keyfimi; onu düşünmemekte görüyorum. Hem böyle aklıma sığışmayan şeylerle uğraşmayacağım. Bütün bu işler, tesadüfî ve karmakarışık işlerdir, kendi kendine dönüyor; benim neme lâzım."

Akıllı arkadaşı ona dedi: "Senin bu temerrüdün beni de, belki çokları da belaya atacaktır. Bir edepsizin yüzünden, bazan olur ki, bir memleket harab olur."

Yine o serseri dönüp dedi ki: "Ya kat'iyyen bana isbat et ki; bu koca memleketin tek bir mâliki, tek bir sâni'i vardır. Yahut bana ilişme."

Cevaben arkadaşı dedi: "Madem inadın divanelik derecesine çıkmış; o inadınla bizi ve belki memleketi bir kahre giriftar edeceksin. Ben de sana oniki bürhan ile göstereceğim ki: Bir saray gibi şu âlemin, bir şehir gibi şu memleketin, tek bir ustası vardır ve o usta, herşeyi idare eden yalnız odur.

Hiçbir cihette noksanıyeti yoktur. Bize görünmeyen o usta, bizi ve herşeyi görür ve sözlerini işitir.

Bütün işleri mu'cize ve hârikadır.

Bütün bu gördüğümüz ve dillerini bilmediğimiz şu mahluklar onun memurlarıdır."⁸⁵

21-)"Gel, ey nefsim gibi kendini âkıl zanneden akılsız arkadaş! Şu saray-ı muhteşemin sahibini tanımak istemiyorsun! Halbuki herşey onu gösteriyor, ona işaret ediyor, ona şehadet ediyor. Bütün bu şeylerin şehadetini nasıl tekzib ediyorsun! Öyle ise, bu sarayı da inkâr et ve "Âlem yok, memleket yok" de ve kendini de inkâr et, ortadan çık. Yahut aklını başına al, beni dinle!"⁸⁶

22-)" İşte bu tabiatperestlik fikrinin esası, öyle bir hurafattır ki, hurafeciler dahi ondan utanıyorlar. Kendini akıl zanneden ehl-i dalaletin, nasıl nihayetsiz hezeyanlı bir akılsızlık iltizam ettiklerini gör, ibret al!"⁸⁷

85 Sözlür (280)

86 Sözlür (285)

87 Sözlür (300)

23-)” Evet hakikî terakki ise; insana verilen kalb, sır, ruh, akıl hattâ hayal ve sair kuvvelerin hayat-ı ebediyeye yüzlerini çevirerek, herbiri kendine lâıyk hususî bir vazife-i ubudiyet ile meşgul olmaktadır.”⁸⁸

24-)” İşte o şehir ise, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve medine-i medeniyet-i insaniyedir. O sarayların herbirisi, birer insandır. O saray ehli ise; insandaki göz, kulak, kalb, sır, ruh, akıl gibi letaif ve nefis ve heva ve kuvve-i şeheviye ve kuvve-i gazabiye gibi şeylerdir.”⁸⁹

25-) “**İnsanın cihazat cihetiyle zenginliği şu sırdandır ki:** Akıl ve fikir sebebiyle insanın hasseleri, duyguları fazla inkişaf ve inbisat peyda etmiştir. Ve ihtiyacatın kesreti sebebiyle çok çeşit çeşit hissiyat peyda olmuştur.

Ve hassasiyeti çok tenevvü etmiş. Ve fitratın câmiyeti sebebiyle pek çok makasıda müteveccih arzulara medar olmuş ve pek çok vazife-i fitriyesi bulunduğu sebebiyle, âlât ve cihazatı ziyade inbisat peyda etmiştir.

Ve ibadatin bütün enva'ına müstaid bir fitratta yaratıldığı için bütün kemalâtın tohumlarına câmi' bir istidad verilmiştir.”⁹⁰

26-) “Şu üç şeyde çok hakikatlara işaret etmekle beraber, nefis ve akıl ve kalbin sülûklerine işaret eder.

Ve üç tabaka ehl-i hakikata misaldir. (**Haşiye**)

Birincisi: Ehl-i fikir, ehl-i velayet, ehl-i nübüvvetin işaretidir.

İkincisi: Cismanî cihazat ile kemaline sa'yedip hakikate gidenleri...

Ve nefsin tezkiyesiyle ve aklın istimaliyle mücahede etmekle hakikate gidenleri...

Ve kalbin tasfiyesiyle ve iman ve teslimiyetle hakikate

88 **Sözler (322)**

89 **Sözler (323)**

90 **Sözler (90)**

91 **Sözler (336)**

(**Haşiye**): Her tabakada dahi üç taife var. Temsildeki üç misal, her tabakadaki o üç taifeye, belki dokuz taifeye bakar. Yoksa üç tabakaya değil.

gidenlerin misalleridir.

Üçüncüsü: Enaniyeti bırakmayan ve âsâra dalan ve yalnız istidlaliyle hakikata giden.. ve ilim ve hikmetle ve akıl ve marifetle hakikatı aramaya giden.. ve iman ve Kur'an ile, fakr ve ubudiyetle hakikata çabuk giden ayrı ayrı istidadda bulunan üç taifenin hikmet-i ihtilaflarına işaret eden temsillerdir.”⁹²

27-) İşte "**Zehre**", "**Katre**", "**Reşha**" herbirisi evvelki yolda diyebilirler ki: "Ben umum âlem güneşinin bir âyinesiyim." Fakat ikinci yolda öyle diyemez. Belki "Ben kendi güneşimin âyinesiyim, veyahut nev'ime tecelli eden güneşin âyinesiyim" der. Çünkü Güneş'i öyle tanıyor. Bütün âleme bakar bir Güneş'i göremiyor.

Halbuki o şahsın veyahut nev'inin veya cinsinin güneşi, dar berzah içinde mahdud bir kayıd altında ona görünüyor.

Halbuki kayıdsız, berzahsız, mutlak Güneş'in âsârını o mukayyed Güneş'e veremiyor. Çünkü bütün yeryüzünü ısıtmak, tenvir etmek, umum nebatat, hayvanatın hayatlarını tahrik etmek ve seyyaratı etrafında döndürmek gibi haşmet-nüma eserleri; o dar kayıd ve mahdud berzah içinde gördüğü Güneş'e, şuhud-u kalbî ile veremiyor.

Belki o âsâr-ı acibeyi, eğer o şuurlu farzettiğimiz üç şey, o kayıd altında gördüğü Güneş'e verse de; sırf aklî ve imanî bir tarzda ve o mukayyed, ayn-ı mutlak olduğunu bir teslimiyet ile verebilir. Fakat o, insan gibi akıllı farzettiğimiz "**Zehre**", "**Katre**", "**Reşha**" şu hükümleri, yani pek büyük âsârı güneşlerine isnad etmeleri aklîdir, şuhudî değil. Belki bazan hükm-ü imanîleri, şuhud-u kevnîyelerine müsademe eder. Pek güçlkle inanabilirler.

İşte hakikata dar gelen ve bazı köşelerinde hakikatın âzaları görünen ve hakikatla karışık şu temsil içine üçümüz de girmeliyiz. Üçümüz de kendimizi "**Zehre**", "**Katre**", "**Reşha**" farzedeceğiz. Zira onlarda farzettiğimiz şuur kâfi gelmiyor. Biz

aklımızı dahi onlara katmalıyız. Yani onlar maddî güneşlerinden nasıl feyiz alıyorlar, biz de manevî güneşimizden öyle alıyoruz, anlamalıyız.”⁹³

28-)” Kıyamet alâmetlerinden ve âhîrzaman vukuatından ve bazı a'malin fazilet ve sevablarından bahseden ehadîs-i şerife güzelce anlaşılmadığından, akıllarına güvenen bir kısım ehl-i ilim onların bir kısmına zaîf veya mevzu demişler. İmanı zaîf ve enaniyeti kavî bir kısım da, inkâra kadar gitmişler.”⁹⁴

29-)”akılları gözlerine inmiş, kesrette boğulmuş olanların ne haddi var ki, veraset-i nübüvvet ile makasıd-ı âliye-i kudsiyeye yetişenlere yetişebilsinler.”⁹⁵

30-)” **Ey nefis!** Ehl-i dünyaya, hususan ehl-i sefahete, hususan ehl-i küfre bakıp surî zînet ve aldaticı gayr-ı meşru lezzetlerine aldanıp taklid etme. Çünkü sen onları taklid etsen, onlar gibi olamazsın. Pek çok sukut edeceksin. Hayvan dahi olamazsın. Çünkü senin başındaki akıl, meş'um bir âlet olur. Senin başını daima döğecektir.”⁹⁶

31-)” **Ey nefis-i emmare!** Eğer desen: "Ben, ecnebi değil, hayvan olmak isterim." Sana kaç defa söylemiştim: "Hayvan gibi olamazsın. Zira kafandaki akıl olduğu için, o akıl geçmiş elemeleri ve gelecek korkuları tokatıyla senin yüzüne, gözüne, başına çarparak dövüyor. Bir lezzet içinde bin elem katıyor. Hayvan ise, elemsiz güzel bir lezzet alır, zevkeder. Öyle ise, evvelâ aklını çıkar at, sonra hayvan ol.”⁹⁷

32-)” Kur'an, asırları muhtelif bütün enbiyanın kütüblerini ve meşrepleri muhtelif bütün evliyanın risalelerini ve meslekleri muhtelif bütün asfiyanın eserlerini icmalen tazammun eden ve cihat-ı sittesi parlak ve evham u şübehatın zulümatından musaffa ve nokta-i istinadı, bilyakîn vahy-i semavî ve kelâm-ı ezelî.. ve hedefi ve gayesi, bilmüşahede

93 **Sözler (338)**

94 **Sözler (341)**

95 **Sözler (350)**

96 **Sözler (362)**

97 **Sözler (363)**

saadet-i ebediye.. içi, bilbedahe hâlis hidayet.. üstü, bizzarure envâr-ı iman.. altı, biilmelyakîn delil ve bürhan.. sağı, bittecrûbe teslim-i kalb ve vicdan.. solu, biaynelyakîn teshir-i akıl ve iz'an... Meyvesi, bihakkalyakîn rahmet-i Rahman ve dâr-ı cinan... Makamı ve revacı, bilhads-is sadık makbul-ü melek ve ins ü can bir Kitab-ı Semavî'dir.”⁹⁸

33-) “Elbette kelimelerinde, cümlelerinde, manalarında öyle esrarlı bir intizam, öyle envârlı bir insicam gözetilmiş ki, göz görse "Mâşâallah", akıl anlasa "Bârekâllah" diyecek.”⁹⁹

34-) “acaba akıllarına güvenen akılsız feylesoflar gibi, "aklınız bize yeter" deyip sana ittibadan istinkaf mı ederler. Halbuki akıl ise, sana ittibatı emreder. Çünkü bütün dediğin makuldür. Fakat akıl kendi başıyla ona yetişemez.”¹⁰⁰

35-) “bir âciz-i mutlakı, bir Kadîr-i Mutlak zannederler. Madem bu derece akıldan, insaniyetten sukut etmişler. Hayvandan, belki cemadattan daha aşağıdırlar.”¹⁰¹

36-) “Aklı hâkim yapan mütehakkim Mu'tezile gibi kendilerini Hâlıkın işlerine rakib ve müfettiş tahayyül edip Hâlık-ı Zülcelal'i mes'ul tutmak mı istiyorlar?”¹⁰²

37-) “Gayb-aşinalık dava eden Budeîler gibi ve umûr-u gaybiyeye dair tahminlerini yakîn tahayyül eden akıl fûruşlar gibi, senin gaybî haberlerini beğenmiyorlar mı?”¹⁰³

38-) “Kur'anın manaları, dağ gibi akılları işba' ettiği gibi, sinek gibi küçücük basit akılları dahi aynı sözlerle talim eder, tatmin eder.”¹⁰⁴

39-) “Halbuki Kur'anın vukuat ve ahval-i maziyyeye dair ihbaratı aklî bir iş değil ki, akıl ile ihbar edilsin. Belki, semaa mütevakkıf nakildir.”¹⁰⁵

40-) “Kur'anın hakaik-i İlahiyeye dair beyanatı ve tılsım-ı

98 Sözlür (367)

99 Sözlür (380)

100 Sözlür (386)

101 Sözlür (387)

102 Sözlür (387)

103 Sözlür (388)

104 Sözlür (390)

105 Sözlür (404)

kâinatı fethedip ve hilkat-i âlemin muammasını açan beyanat-ı kevnîyesi, ihbarat-ı gaybiyenin en mühimmidir. Çünkü o hakaik-i gaybiyeyi hadsiz dalalet yolları içinde istikametle onları gidip bulmak, akl-ı beşerin kârı değildir ve olamaz. Beşerin en dâhî hükemaları o mesailin en küçüğüne akıllarıyla yetişmediği malûmdur.”¹⁰⁶

41-“Sâni'-i Zülcelal, Fâtır-ı Bîmisal; zîhayata göz, kulak, akıl, kalb gibi havas ve letaif ile murassa olarak giydirdiği vücud gömleğini esma-i hüsnanın nakışlarını göstermek için çok hâlât içinde çevirir, çok vaziyetlerde değiştirir.”¹⁰⁷

42-“belki umum envâr-ı İslâmiye ve hakaik-i Kur'aniye ile nurani muhteşem şahs-ı manevîsini bin mu'cizat ile muhat olarak akıl gözüyle gördüğünüz halde, bir Avrupa feylesofunun sözüyle vesveseye ve şübheye düşen imanınız nerede?”¹⁰⁸

43-“ Eğer insan yalnız bir kalbden ibaret olsaydı; bütün masıvayı terk, hattâ esma ve sıfâtı dahi bırakmak, yalnız Cenab-ı Hakk'ın zâtına rabt-ı kalb etmek lâzım gelirdi. Fakat insanın akıl, ruh, sır, nefis gibi pek çok vazifedar letaifi ve hassaları vardır.

İnsan-ı kâmil odur ki: Bütün o letaifi; kendilerine mahsus ayrı ayrı tarîk-ı ubudiyette, hakikat canibine sevketmek ile sahabe gibi geniş bir dairede, zengin bir surette, kalb bir kumandan gibi, letaif askerleriyle kahramanane maksada yürüsün.”¹⁰⁹

44-“ hayat tabaka-i insaniye olan en yüksek mertebeye çıktıkça, öyle bir inbisat ve inkişaf ve tenevvür eder ki; hayatın ziyası olan şuur ile, akıl ile bir insan kendi hanesindeki odalarda gezdiği gibi, o zîhayat kendi aklı ile avalim-i ulviyede ve ruhiyede ve cismaniyede gezer.”

45-“ Melaikenin vücuduna ve ruhanîlerin sübutuna ve

106 **Sözler (406)**

107 **Sözler (427)**

108 **Sözler (336)**

109 **Sözler (506)**

hakikatlerinin vücuduna bir icma'-ı manevî ile -tabirde ihtilaflarıyla beraber- bütün ehl-i akıl ve ehl-i nakil, bilerek bilmeyerek ittifak etmişler.”¹¹⁰

46-“(Haşiye): Melaike manasını ve ruhaniyatın hakikatını inkâra mecal bulamamışlar, belki fitratın namuslarından "Kuva-yı Sâriye" diye, "cereyan eden kuvvetler" namını vererek yanlış bir surette tasvir ile bir cihetten tasdikine mecbur kalmışlar. (Ey kendini akıllı zanneden!..)”¹¹¹

47-“ Bütün ehl-i akıl, mana-yı melaikenin kabulünde manen müttefiktirler”¹¹²

48-“ehl-i hikmetle ehl-i din ve ashab-ı akıl ve nakil manen ittifak etmişler ki: Mevcudat, şu âlem-i şهادete münhasır değildir.”¹¹³

49-“ Akıl ve hikmet ve istikra ve tecrübenin şهادetleri ile sabit olan hilkat-ı mevcudattaki adem-i abesiyet ve adem-i israf, saadet-i ebediyeye işaret eder. Fıtratta israf ve hilkatta abesiyet olmadığına delil, Sâni'-i Zülcelalin herşeyin hilkatinde en kısa yolu ve en yakın ciheti ve en hafif sureti ve en güzel keyfiyeti ihtiyar ve intihab etmesidir ve bazan bir şeyi, yüz vazife ile tavzif etmesidir ve bir ince şeye bin meyve ve gayeleri takmasıdır. Madem israf yok ve abesiyet olmaz, elbette saadet-i ebediye olacaktır. Çünkü dönmek üzere adem, herşeyi abes eder, herşey israf olur.”¹¹⁴

50-“ rahmetin cilvelerinden ve latif âsârından olan aşk ve şefkat ve akıl nimetlerine dikkat et. Eğer firak-ı ebedî ve hicran-ı lâyezalîye, hayat-ı insaniye incirar edeceğini farz etsen; görürsün ki: O latif muhabbet, en büyük bir musibet olur. O leziz şefkat, en büyük bir illet olur. O nurani akıl, en büyük bir bela olur. Demek rahmet, (çünkü rahmettir) hicran-ı ebedîyi, muhabbet-i hakikiyeye karşı çıkaramaz.”¹¹⁵

110 Sözlür (509)

111 Sözlür (510)

112 Sözlür (510)

113 Sözlür (510)

114 Sözlür (519)

115 Sözlür (521)

51- **غَيْرِ الْمَغْضُوبِ** ile işaret olunan ikinci yol, esbabperestlerin ve vesaitte icad ve tesir verenlerin, Meşaiyyun hükeması gibi; yalnız akıl ile, fikir ile hakikat-ül hakaika ve Vâcib-ül Vücut'un marifetine yol açanların mesleğidir.”¹¹⁶

52-“Evet, akılları gözlerine sukut etmiş Maddiyyunların hikmetsiz hikmetleri, abesiyet esasına istinad eden felsefeleri nazarında tesadüfle bağlı olan tahavvülât-ı zerratı, bütün düsturlarına üss-ül esas tutup, masnuat-ı İlahiyeye masdar göstermişler. Nihayetsiz hikmetlerle müzeyyen masnuatı; hikmetsiz, manasız, karmakarışık bir şeye isnad etmeleri, ne kadar hilaf-ı akıl olduğunu zerre miktar şuuru bulunan bilir.”¹¹⁷

53-“Daha bu beş nümune gibi belki beşbin hikmetle tahrik olunan zerratin tahavvülâtını, o akılsız feylesoflar hikmetsiz zannetmişler ve hakikatta biri enfüsî, diğeri âfâkî iki hareket-i cezbekâranede zikir ve tesbih-i İlahî ile Mevlevî gibi zikreden ve deverana kalkan o zerrelere, kendi kendine, sersem gibi dönüp oynuyorlar zu'metmişler.”¹¹⁸

54-“ beşer haşrini aklına sığdıramayan dar akıllı adamlar, Kur'anın nuruyla rasad etseler görecekler ki: Bütün zerratı bir ordu gibi haşredecek kadar muhit bir "Kanun-u Kayyumiyet" görünüyor, bilmüşahede tasarruf ediyor.”¹¹⁹

55-“ Evet, senin gibi akli gözüne inmiş ve gözüne perde çekilmiş adamlara söz anlatmak ve bir şey göstermek, elbette müşkildir. Fakat hak o kadar parlaktır ki, körler de görebildiği için biz de deriz ki: Feza-yı ulvî, bilittifak "esîr" ile doludur. Ziya, elektrik, hararet gibi sair seyyalat-ı latife, o fezayı dolduran bir maddenin vücuduna delalet eder.

Meyveler ağacını, çiçekler çimenlerini, sünbüller tarlalarını, balıklar denizini bilbedahe gösterdiği gibi; şu yıldızlar dahi bizzarure menşe'lerini, tarlasını, denizini, çimengâhının vücudunu, aklın gözüne sokuyorlar.

116 **Sözler (546)**

117 **Sözler (551)**

118 **Sözler (552)**

119 **Sözler (558)**

Madem âlem-i ulvîde muhtelif teşkilât var. Muhtelif vaziyetlerde muhtelif ahkâmlar görünüyor. Öyle ise o ahkâmların menşe'leri olan semavat, muhtelifdir.

İnsanda cisimden başka nasıl akıl, kalb, ruh, hayal, hâfıza gibi manevî vücudlar da var. Elbette insan-ı ekber olan âlemde ve şu insan meyvesinin şeceresi olan kâinatta, âlem-i cismaniyetten başka âlemler var. Hem âlem-i arzdan, tâ Cennet âlemine kadar herbir âlemin birer seması vardır.”¹²⁰

56-“ Madem Sâni'-i Zülcelal, mülk ve melekûtundaki âyât-ı acibesini göstermek ve şu âlemin tezgâh ve menba'larını temaşa ettirmek ve a'mal-i beşeriyenin netaic-i uhreviyesini irae etmek istemiş.

Elbette âlem-i mubsıratın anahtarı hükmünde olan gözünü ve mesmuat âlemindeki âyâtı temaşa eden kulağını, Arş'a kadar beraber alması lâzım geldiği gibi; ruhunun hadsiz vezaiife medar olan âlât ve cihazatının makinesi hükmünde olan cism-i mübarekini dahi, tâ Arş'a kadar beraber alması mukteza-yı akıl ve hikmettir.”¹²¹

57-“Mi'racın hikmeti o kadar yüksektir ki, fikr-i beşer ulaşamıyor. O kadar derindir ki, ona yetişemiyor. O kadar incedir ve latiftir ki, akıl kendi başıyla göremiyor.”¹²²

58-“ Ey makam-ı istima'daki insan! Şu ikinci işkal ettiğin hakikat o kadar derindir, o kadar yüksektir ki, akıl ona ne ulaşır, ne de yanaşır.. illâ nur-u iman ile görünür. Fakat bazı temsilât ile, o hakikatın vücudu, fehme takrib edilir. Öyle ise, bir nebze takribe çalışacağız.

İşte şu kâinata nazar-ı hikmetle bakıldığı vakit, azîm bir şecere manasında görünür. Ve şecerenin nasıl dalları, yaprakları, çiçekleri, meyveleri vardır. Şu şecere-i hilkatın de bir şikkı olan âlem-i süflinin; anasır dalları, nebatat ve eşcar yaprakları, hayvanat çiçekleri, insan meyveleri hükmünde görünür. Sâni'-i Zülcelal'in ağaçlar hakkında câri olan bir

120 Sözlür (569)

121 Sözlür (570)

122 Sözlür (573)

kanunu, elbette şu şecere-i a'zamda da câri olmak, mukteza-yı ism-i Hakîm'dir. Öyle ise mukteza-yı hikmet, şu şecere-i hilkatın de bir çekirdekten yapılmasıdır.

Hem öyle bir çekirdek ki; âlem-i cismanîden başka, sair âlemlerin nümunesini ve esasatını câmi' olsun. Çünkü binler muhtelif âlemleri tazammun eden kâinatın çekirdek-i aslîsi ve menşei, kuru bir madde olamaz. Madem şu şecere-i kâinattan daha evvel, o nev'den başka şecere yok.

Öyle ise ona menşe' ve çekirdek hükmünde olan mana ve nur, elbette yine şecere-i kâinatta bir meyve libasının giydirilmesi, yine Hakîm isminin muktezasıdır. Çünkü çekirdek daima çıplak olamaz. Madem evvel-i fitratta meyve libasını giymemiş. Elbette, âhirde o libası giyecektir.

Madem o meyve insandır. Ve madem insan içinde sâbıkan isbat edildiği üzere, en meşhur meyve ve en muhteşem semere ve umumun nazar-ı dikkatini celbeden ve arzın nısfını ve beşerin humsunun nazarını kendine hasreden ve mehasin-i maneviyesi ile âlemi, ya **nazar-ı muhabbet veya hayretle kendine baktıran meyve ise: Zât-ı Muhammediye Aleyhissalâtu Vesselâm'dır.**

Elbette kâinatın teşekkülüne çekirdek olan nur, onun zâtında cismini giyerek en âhir bir meyve suretinde görünecektir.”¹²³

59-“ kör tabiat ve serseri felsefe lisanı ile Tabiiyyunun dedikleri gibi der ki: "Sen benimsin? Seni yapan benim. Veya sende hissem var." Cevaben o beden-i insanî, hakikat ve hikmet diliyle ve intizamının lisan-ı haliyle der ki: "Eğer bütün emsalim ve yüzümüzdeki sikke-i kudret ve turra-i fitrat bir olan bütün insanların bedenlerine hakikî mutasarrıf olacak bir kudret ve ilim sende varsa, hem sudan ve havadan tut, tâ nebatat ve hayvanata kadar benim erzakımın mahzenlerine mâlik olacak bir servetin ve bir hâkimiyetin varsa, hem ben kılıf olduğum gayet geniş ve yüksek olan ruh, kalb, akıl gibi

letaif-i maneviyeyi benim gibi dar, süflî bir zarfta yerleştirerek, kemal-i hikmet ile istihdam edip ibadet ettirecek sende nihayetsiz bir kudret, hadsiz bir hikmet varsa göster, sonra "Ben seni yaptım" de. Yoksa sus! ”¹²⁴

60-“ Sonra o müddeî, kalbinden der ki: "Yıldızlar çok kalabalıktırlar. Hem dağınık, karmakarışık görünüyorlar. Belki onların içinde, müekkillerim namına birşey kazanırım." der. Onların içine girer. Onlara esbab namına, şerikleri hesabına ve tuğyan etmiş felsefe lisanıyla, nücumperest olan sabiiyyunların dedikleri gibi der ki: "Sizler, pekçok dağınık olduğunuzdan, ayrı ayrı hâkimlerin taht-ı hükmünde bulunuyorsunuz." O vakit yıldızlar namına bir yıldız der ki: "Ne kadar sersem, akılsız ve ahmak ve gözsüzsün ki; bizim yüzümüzdeki sikke-i vahdeti ve turra-i ehadiyeti görmüyorsun, anlamıyorsun. Ve bizim nizamat-ı âliyemizi ve kavanin-i ubudiyetimizi bilmiyorsun. Bizi intizamsız zannediyorsun." ”¹²⁵

61-“ İşte bütün o masnuat, bütün onlardan matlub neticeleri, nihayet derecede ve gayet güzel bir surette gösterdiklerinden ve ibadat-ı mahsusa ve tesbihat-ı hususiye ve tahiyat-ı muayyene ile tabir edilen evamir-i tekviniyeye karşı onların itaatları ve onlardan matlub olan makasid-ı Rabbaniyenin husulünden hasil olan ve iftihar ve memnuniyet ve ferahla tabir edemediğimiz maânî-i mukaddese ve şun-u münezzeh, o derece âlî ve mukaddestir ki; bütün ukûl-ü beşer ittihad edip bir akıl olsa, yine onların künhüne yetişemez ve ihata edemez. ”¹²⁶

62-“ Hem insan ruh, kalb, akıl cihetiyle ve hayat ve letaif sahifeleriyle "Hayy, Kayyum ve Muhyî" gibi ne kadar esma-i kudsiye-i nuraniyeyi okur ve okutturur, kıyas edebilirsin. ”¹²⁷

63-“ Ey bîçare insan! Aklını başına al! Ehl-i dalaletin vekilini dinleme! Eğer onu dinlersen hasaretin o kadar büyük

124 Sözlür (593)

125 Sözlür (597)

126 Sözlür (624)

127 Sözlür (631)

olur ki, tasavvurundan ruh, akıl ve kalb ürperir.”¹²⁸

64-“ Bütün cihazat-ı insaniyenin ve kalb ve akıl ve ruh gibi büyük ve mühim letaifin böyle ayrı ayrı vazifeleri, lezzetleri ve elemeleri vardır. ”¹²⁹

65-“ Herbir yüz, yüzer cihetle bir Sâni'-i Hakîm'in vücuduna şehadet ve vahdetine işaret ettikleri gibi, bütün yüzlerin heyet-i mecmuasıyla izhar ettikleri o sikke, bütün eşyanın Hâlıkına mahsus bir hâtem olduğunu akıl gözüne gösterir. ”¹³⁰

66-“İşte kâinat yüzündeki cemel ve kalbindeki aşk ve sinesindeki incizab ve gözlerindeki keşf ve şuhud ve hey'atındaki hüsün ve tezyinat; pek latif, nurani bir pencere açar. Onun ile, bütün esması cemile bir Cemil-i Zülcelal'i ve bir Mahbub-u Lâyezalî'yi ve bir Mabud-u Lemyezel'i, hüşyar olan akıl ve kalblere gösterir. ”¹³¹

67-“İşte kâinat kadar büyük bi pencere ki ; onunla bakılsa âyetleri, büyük harflerle kâinat sahifelerinde yazılı olduğu, akıl gözüyle de görülecek. Öyle ise: Görmeyenin akli yok, ya kalbi yok veya insan suretinde bir hayvandır!”¹³²

68-“ Sinek kanadından tut, tâ semavat kandillerine kadar öyle bir nizam var ki; akıl onun karşısında hayretinden ve istihsanından "Sübhanallah, mâşâallah, bârekâllah" der, secde eder.”¹³³

69-“ İşte ey gafil! Kâinatı dolduran bu şehadetleri, bu sadâları işitmemek.. ne derece sağır ve akılsız olmak lâzım geliyor?”¹³⁴

70-“**Risale-i Nur**, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın bu asırda bir mu'cize-i maneviyesi olan yüksek ve parlak bir tefsiridir. Evet Risale-i Nur kalblerin fatihi ve mahbubu, ruhların sultanı,

128 **Sözler (632)**

129 **Sözler (647)**

130 **Sözler (655)**

131 **Sözler (679)**

132 **Sözler (682)**

133 **Sözler (683)**

134 **Sözler (686)**

akılların muallimi, nefislerin mürebbi ve müzekkîsidir.”¹³⁵

71- “Hem **iman** yalnız ilim ile değil.. imanda çok letaifin hisseleri var. Nasilki bir yemek mideye girse; o yemek muhtelif asaba, muhtelif bir surette inkısam edip tevzi olunuyor. İlim ile gelen mesail-i imaniye dahi, akıl midesine girdikten sonra, derecata göre ruh, kalb, sır, nefis ve hâkeza.. letaif, kendine göre birer hisse alır, masseder. Eğer onların hissesi olmazsa, noksandır.”¹³⁶

72- “Eski hükema, ahkâm-ı şer’iyeden ve akaid-i imaniyeden bazıları için: "Bu nakildir, iman ederiz, akıl buna yetişmez." demişler. Halbuki bu asırda akıl hükmediyor. Bediüzzaman Said Nursî ise; "Bütün ahkâm-ı şer’iye ve hakaik-i imaniye aklîdir. Aklî olduğunu isbata hazırım." demiş ve Risale-i Nur'da isbat etmiştir.”¹³⁷

73-“ Evet, bu asra öyle bir Kur'an tefsiri lâzım ve elzemdir ki; Risale-i Nur gibi akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve vicdanı tenvir etsin. Müslümanları, beşeri uyandırsın; intibah versin, gafletten kurtarsın. Sırat-ı Müstakim olan Kur'an yolunu gösterecek ve İslâmiyetin şairine muhalif olarak yaptırılan ve yapılan şeyleri fark ettirip, sünnet-i Peygamberîye (Aleyhissalâtü Vesselâm) ittibatı ders versin ve ihya etmek cehdini uyandırsın.”¹³⁸

74- “Evet **Risale-i Nur**, kalblere o derece bir aşk ve muhabbet, ruhlara o kadar bir vecd ve heyecan vermiş, akıl ve mantıkları öyle bir tarzda ikna etmiş ve öyle bir itminan-ı kalb hasıl etmiştir ki, milyonlarca Nur talebelerine, kendini defalarca okutmuş, yazdırmış ve bir ömür boyunca mütalaa ettirmiş ve senelerden beri âdeta kendi kendini neşretmiştir.”¹³⁹

-----oo0oo-----

135 **Sözler (763)**

136 **Sözler (764)**

137 **Sözler (764)**

138 **Sözler (766)**

139 **Sözler (770)**

AKLIN MUHATAB-I İLAHİ OLMASIYLA KAZANDIĞI EHEMMİYET

Kişinin her zaman kendisini kendisi olduğunu bilmesi, varlığının aslıdır. Bu ise, aklın varlığına bakar.

1- S- Kimsin? Ölsen yine sen misin? Bedenin inhilali ruhun şahsiyetine tesir etmez mi?

C- Ben bu anda, seksen Said'den telhis ile tezahür etmişim. Onlar müsel sel şahsî kıyametler ve müteselsil (*) istinsahlar ile çalkalanıp şu zamana beni fırlatmışlar.

Şu (Said) yetmiş dokuz meyyit, bir hayy-ı nâtıkın fihristesidir. Eğer zamanın suyu donup dursa, mütemessil olan o Saidler birbirlerini görseler, şiddet-i tehalüften birbirlerini tanımayacaklardır. Ben onların üstünde yuvarlandım; hasenat, lezzat dağıldı kaldı. Seyyat, âlâm toplandı, yüklendi. Nasılki şimdi o merhalelerde daima ben benim.

Öyle de mevtimle gelecek menzillerde de yine ben benim. Lâkin her senede şu menzilhanelerdeki zerrat, iki muhaceret-i umumî yaptığından, ene dahi libasını değiştirir, yırtılmış Said'i atar, yeni Said'i giyer."¹⁴⁰

2- “ İNSANI HAYVANDAN AYIRAN ŞEYLERDEN:

Biri, mazi ve müstakbel ile alâkadar olmasıdır. Hayvan bu iki zamanı bihakkın düşünecek bir idrake mâlik değildir.

İkincisi, gerek enfüsî, gerek âfâkî, yani dâhilî ve haricî şeylere taalluk eden idraki, küllî ve umumîdir.

Üçüncüsü, inşaata lâzım olan mukaddemeleri keşf ve tertib etmektir. Meselâ: Bir evin yapılması için lâzım olan taş, ağaç, çimento misillü lüzumlu mukaddemeleri ihzar ve tertib etmek gibi.

Binaenaleyh insanın en evvel ve en büyük vazifesi, tesbih ve tahmiddir. Evvelâ mazi, hal ve istikbal zamanlarında

görmüş veya görecek nimetler lisanıyla, sonra nefsinde veya haricinde görmekte olduğu in'amlar lisanıyla, sonra mahlukatın yapmakta oldukları tesbihatı şehadet ve müşahede lisanıyla Sâniî hamd ü sena etmektedir.”¹⁴¹

3- “İnsanı fitraten bütün hayvanlara tefevvuk ettiren câmiyetinin meziyetlerinden biri, zevilhayatın Vâhib-ül Hayat'a olan tahiyeye ve tesbihlerini fehmetmektir. Yani insan kendi kelâmını fehmettiği gibi, iman kulağıyla zevilhayatın da, belki cemadatın da bütün tesbihlerini fehmeder. Demek her şey sağır adam gibi yalnız kendi kelâmını anlar. İnsan ise, bütün mevcudatın lisanlarıyla tekellüm ettikleri esma-i hüsnanın delillerini fehmeder. Binaenaleyh herşeyin kıymeti, kendisine göre cüz'îdir. İnsanın kıymeti ise küllîdir. Demek bir insan, bir ferd iken bir nevi gibi olur.”

4- “onun pek mühim, hayret verici kemalât ve cema-i manevîsi vardır. Gizli, kusursuz kemal ise; takdir edici, istihsan edici, mâşâallah deyip müşahede edicilerin başlarında teşhir ister. Mahfî, nazirsiz cema-i ise; görünmek ve görmek ister. Yani, kendi cema-i ni iki vecihle görmek: Biri, muhtelif âyinelere bizzât müşahede etmek. Diğeri, müştak seyirci ve mütehayyir istihsan edicilerin müşahedesini ile müşahede etmek ister. Hem **görmek**, hem **görünmek**, hem daimî **müşahede**, hem ebedî iştah ister.”¹⁴²

5- “Hiç mümkün müdür ki: Cenab-ı Hak ve Mabud-u Bilhak, insanı şu kâinat içinde rububiyet-i mutlakasına ve umum âlemlere rububiyet-i âmmesine karşı en ehemmiyetli bir abd ve hitabat-ı Sübhaniyesine en mütefekkir bir muhatab ve mazhariyet-i esmasına en câmi'

MÜSTENSİH KALEM-İ KUDRETTİR

Cenab-ı Hak ve Mabud-u Bilhak, insanı şu kâinat içinde rububiyet-i mutlakasına ve umum âlemlere rububiyet-i âmmesine karşı en ehemmiyetli bir abd ve hitabat-ı

141 Mesnevi-i Nuriye (212)

142 Sözler (51)

Sübhaniyesine en mütefekkir bir muhatab ve mazhariyet-i esmasına en câmi' bir âyine ve onu ism-i a'zamın tecellisine ve her isimde bulunan ism-i a'zamlık mertebesinin tecellisine mazhar bir ahsen-i takvimde en güzel bir mu'cize-i kudret ve hazain-i rahmetinin müştemilâtını tartmak, tanımak için en ziyade mizan ve âletlere mâlik bir müdakkik ve nihayetsiz nimetlerine en ziyade muhtaç ve fenadan en ziyade müteellim ve bekaya en ziyade müştak ve hayvanat içinde en nazik ve en nazdar ve en fakir ve en muhtaç ve hayat-ı dünyeviyece en müteellim ve en bedbaht ve istidadça en ulvî ve en yüksek surette, mahiyette yaratsın da, onu müstaid olduğu ve müştak olduğu ve lâyıık olduğu bir dâr-ı ebedîye göndermeyip, hakikat-ı insaniyeyi ibtal ederek kendi hakkaniyetine taban tabana zıd ve hakikat nazarında çirkin bir haksızlık etsin!"¹⁴³

6- “İnsan, zîşuur ve câmi' olduğu cihetle, nazarı âmm, şuuru küllî olur. Nazarı âmm olduğundan şecere-i hilkatî tamamıyla görür; şuuru da küllî olduğundan Sâni'in makasidini bilir. Öyle ise, insan Sâni'in muhatab-ı hâssıdır.

Evet âmm ve şümüllü olan nazar ve şuurunu Sâni'in ibadetine ve muhabbetine sarf ve san'atını istihsan, takdir ve teşhirine tevcih ve nimetlerinin şükrüne istimal eden bir ferd, verdiği nimetlere karşı şükür isteyen ve yarattığı mahlukatı ibadete, şükre davet eden Sâniin has muhatab ve habibidir.”¹⁴⁴

7-“ Madem insan, şecere-i hilkatînin meyvesi gibidir. Öyle ise, şecere-i kâinatın eczaları içinde, hepsinden en cami' ve (kökten) en uzak bir cüz'dür. Madem ki insan, kâinat ağacının en cami' ve en uzak ve zîşuur bir cüz'üdür. Öyle ise, herhalde şuuru küllî ve nazarı âmm olacaktır.

Öyle ise, o, şecere-i hilkatînin mecmuunu görebilecek âmm bir nazara mâliktir. Ve şuuru külli olduğundan, saniin makasidini bilen, bildiren o olacaktır. Öyle ise, kâinat saniinin

143 Sözlür (87)

144 Mesnevi-i Nuriye (31)

hâs bir muhatabı olacaktır. **Hem küllî şuurlu ve âmm nazarlı olduğu içindir ki, hususî hitaba mazhar olmuştur.**

Şimdi bak! İnsan nev'inden bir ferd ki, bütün bu umumî nazarını ve küllî şuurunu Sania taabbüd (kulluk) için ve kendini ona sevdirmek ve ona muhabbet etmek kasdıyla sarfetse; ve o Saniin san'atını teşhir ve takdir ve istihsan etmek için tamam şuurunu ve dikkat-i nazarını tevcih etse ve bütün nazarını ve şuurunu ve mecmu-u kuvvet ve himmetini o sani'in nimetinin mukabilinde şükür isteyen o Saniin şükründe istimal etse, ve kâffeten bütün insanları ubudiyet, istihsan ve şükre davet etse; elbette bilbedahe o ferd-i ferid, Sani-i Âlem'in en birinci muhatabı ve bütün mahlukatın en sevgilisi ve en akrebi olacaktır.”¹⁴⁵

-----oo0oo-----

ALENÎ NEŞRİYAT

Bu derleme Risale-i Nur'u nazara vermeden ve ismini söylemeden veya yazmadan yalnız Risale-i Nurdan anlaşılan mânâyı neşr ve telkin etmenin caiz olup olmadığına dair bir tesbit ve araştırmadır. Bu mes'elenin muhtelif vücuhundan dört vechi nazara verilecek.

BİRİNCİ VECİH

Şer Cereyanına Karşı

Risale-i Nur Cereyanını İzhar Etmek

1-Bu asırda Süfyaniyet cereyanı karşısında müceddidiyet cereyanını tanıtip ona dehalet edilmesini sağlamak ve şahs-ı manevînin teşekkülüne çalışmak elzemdir. Risale-i Nur ve Nurculuk hareketi âlenî tanıtılıp nazara verilmezse böyle bir şahs-ı manevînin teşekkülüne yardım edilmemiş olur.

2- Hazret-i Üstad diyor ki:

«Ehl-i dalâlet ve haksızlık, tesanüd sebebiyle, cemaat suretindeki kuvvetli bir şahs-ı mânevînin dehâsiyle hücumu zamanında, **o şahs-ı mânevîye karşı**, en kuvvetli ferdî olan mukavemetin mağlûp düştüğünü anlayıp, **ehl-i hak tarafındaki ittifak ile bir şahs-ı mânevî çıkarıp, o müthiş şahs-ı mânevî-i dalâlete karşı hakkaniyeti muhafaza ettirmek..»** (Lem'alar sh: 151) **şarttır**.

3- Evet, «Bu acip asrın bu acip hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyânın tiryak misâl ilâçlarının nâşiri olan **Risale-i Nur** dayanabilir; ve onun metîn, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet edebilir. Öyleyse, **herşeyden evvel onun dairesine girmeli, sadakatle, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimadla ona yapışmak lâzım ki, o acip hastalığın tesirinden kurtulsun.**»¹⁴⁶

4- «Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir

kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve muvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğunu kırk bin şahit vardır. Demek **Risale-i Nur'un** dâiresine yakın bulunanlar **içine girmezse**, tehlike ihtimali kavîdir.»¹⁴⁷

5- Eğer «**Risale-i Nur'un hizmetine iltihak** etse, o iki *elif* gibi, on bir, belki yüz on bir kıymetinde ve kuvvetinde olacak ve karşıdaki ittifak etmiş dalâletlere karşı dayanacak. Bu zaman, ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. **Cemaatten çıkan bir şahs-ı mânevî hükmeder ve dayanabilir.**»¹⁴⁸

6- «Madem hakikat budur, **Risale-i Nur** dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarikat ve sofî meşrep zatlar **onun cereyanına girmek** ve ilim ve tarikattan gelen eski sermayeleriyle **ona kuvvet vermek** ve genişlemesine çalışmak ve şakirdlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuzu kazanmak için o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa, **Risale-i Nur'a** karşı rakîbâne başka bir **çığır açmakla** hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'âniyeye bilmeyerek zarar verir, **zendekaya bir nevi yardım olur.**»¹⁴⁹

7- «Âdi bir samimî ehl-i tarikat, sûrî, zâhirî bir mütefenninden daha ziyade kendini muhafaza eder. O zevk-i tarikat vasıtasıyla ve o muhabbet-i evliya cihetiyle imanını kurtarır. Kebâirle fâsik olur, fakat kâfir olmaz, kolaylıkla zendekaya sokulmaz. Şedit bir muhabbet ve metin bir itikadla aktab kabul ettiği bir silsile-i meşâyihî, onun nazarında hiçbir kuvvet çürütemez. Çürütmediği için, onlardan itimadını kesemez. Onlardan itimadı kesilmezse, zendekaya giremez. **Tarikatte hissesi olmayan** ve kalbi harekete gelmeyen, bir muhakkik âlim zat da olsa, şimdiki zındıkların desiselerine karşı **kendini tam muhafaza etmesi müşkülleşmiştir.**»¹⁵⁰

147 **Kastamonu Lahikası (110)**

148 **Kastamonu Lahikası (143)**

149 **Kastamonu Lahikası (122)**

150 **Mektubat (445)**

8-Demek oluyor ki; **Risale-i Nur**'u ve cereyanını tanıtmadan ve ismini söylemeden onu okuyup kişinin kendi anlayışı ve anlatışı ile mânâsını söylemek veya neşretmek ve böylece ferdî hizmeti tercih etmek isabetli olmaz. Kişi bir görünür, sonra söner kaybolur.

İKİNCİ VECİH

Risale-i Nur, sırr-ı ihlasdan gelen bir makbuliyet cihetiyle hüsn-ü te'sire liyakat kazandığından ta'lim ve irşadında ikram-ı İlahiyeye mazhariyet görülüyor. Bilhassa bu asırda gayet ehemmiyetli olan bu hususiyeti nazara veren Hazret-i **Üstad diyor ki:**

9- «Şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi olmayan ve her gayenin fevkinde olan hakaik-i imaniyeyi **fitrî ubudiyetle** muhtaçlara tesirli bir surette bildirmenin bu dehşetli zamanda çâre-i yegânesi ve imanı kurtaracak ve kat'î kanaat verecek, bu tarzda, yani **hiçbir şeye âlet olmayan bir ders-i Kur'ânî lâzımdır** ki, küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inatçı dalâleti kırsın ve herkese kanaat-i kat'îye verebilsin. Böyle bir derse, bu zamanda bu şerait dahilinde hiçbir **şahsî** ve **uhrevî** ve **dünyevî**, **maddî** ve **mânevî** birşeye **âlet edilmediğini bilmekle kat'î kanaat gelebilir...**

10- ...Hakikaten **Risale-i Nur**'un bahsettiği hakikatlerin aynı meâlinde milyonlar kitap **o hakikatleri belîğane neşrettikleri halde** ve binler hakikî âlimler ders vermeleriyle bu memlekette dehşetli küfr-ü mutlakı tam durduramadıkları halde, **Nurlar, mezkûr sırta binaen** bir cihette galebe ettiğini düşmanları dahi tasdik ederler.

11- Evet, küfr-ü mutlaka karşı, bu ağır şerait içinde Nurlar bu işi görmüş, meydandadır. Demek **Nurların kuvveti bu sırr-ı azîmden ileri geliyor.**

12- Ben de bütün ruh u canımla yirmi sekiz sene bu işkenceli musîbetlerime razı oldum. Hakkımı helâl ettim. Âdil

kadere de derim ki: Müstehak idim senin bu şefkatli tokatlarına... Yoksa **gayet meşrû**, zararsız, **herkesin lillâh için** takip ettikleri **mübarek mesleğe girseydim**, yani **maddî ve mânevî hislerimi bütün feda etmeseydim, hizmet-i imaniyede bu acip mânevî kuvveti kaybedecektim**. İşte bu kuvvetin bir acip nümunesi bazı zatların ki, ben onların ancak ednâ bir talebesi olabildiğim halde, onların hakaik-i imaniyeye dair bir kitabını birisi okumuş. **Risale-i Nur**'un da bir sayfasını okumuş. **Risale-i Nur**'un bir sayfasıyla daha ziyade imanını kurtardığını ikrar etmiş.»¹⁵¹

13- Mezkûr ifadede nazara verilen ve meselemizle de çok alâkalı ve dikkat çekici şu nokta ki: **Risale-i Nurun** bahsettiği hakikatları pek çok âlimler belîğane anlattıkları halde te'sirde geridirler. Çünkü makbuliyet için bu zamanda maddî-manevî, dünyevî-uhrevî ve meşru **hiçbir menfaati takib etmemek halisiyeti** ve yapılacak **hizmeti sadece emredildiği için yapmakla o a'zamî ihlasın kazanılması gerekiyor**. Halbuki bu fitne asrında, feragatı istenen meşru ve uhrevî menfaatlerin terk edilmesi şöyle dursun, ihlası kıran şöret ve **teveccüh-ü ammeyi kazanma hissi** ve temayülleri, **maddî menfaat elde etme hırsı, adavet, hased, taraftarlık** gibi hallerin istilası içinde mezkûr mânâda sırr-ı ihlasa mazhariyet ve hüsn-ü tesire liyakat kazanmak imkânı çok müşkül görülüyor. Şu halde **Risale-i Nur**'u gizleyerek kendi namına irşada çalışan, Allah'ın ihsanı olan manevî te'sirden mahrum kalır.

HAZRET-İ ÜSTAD'IN AYNI HAKİKATI TE'YİD EDEN BAZI İFADELERİ DE ŞÖYLEDİR:

14- «**Dünyaya tenezzül etmez, tamah ve zillate düşmez, hakikat mukabilinde dünya malını almaz, tasannua mecbur olmaz** bir üstaddan alınan ders-i hakikat elmas kıymetinde ise, sadaka almaya mecbur olmuş, **ehli**

servete tasannua muztar kalmış, tamah zilletiyle izzet-i ilmini feda etmiş, **sadaka verenlere hoş görünmek için riyakârlığa temayül etmiş**, âhîret meyvelerini dünyada yemeye cevaz göstermiş bir üstadın alınan **aynı ders-i hakikat**, elmas derecesinden şişe derecesine iner.»¹⁵²

15- Bu beyan ve irşadın çok dikkate şayan bir ciheti ki, aynı ders verildiği halde te'sirde, ihlas şartlarına veya ihlassızlık sebeplerine sahib olmanın neticesi değişik oluyor. Bundan sonra gelecek paraçalara da bakılırsa, Risale-i Nur düsturlarının getirdiği halisîyet ve müessirîyetin varlığı açıkça anlaşılır.

16- «Madem çok sevap istersin; ihlâsı esas tut ve yalnız rıza-yı İlâhîyi düşün. Tâ ki senin ağzından çıkan mübarek kelimelerin havadaki efradları, ihlâs ile ve niyet-i sadıka ile hayatlansın, canlansın, hadsiz zîşuurun kulaklarına gidip onları nurlandırısın, sana da sevap kazandırısın. Çünkü, meselâ sen “Elhamdü lillâh” dedin. Bu kelâm, milyonlarla büyük küçük *Elhamdü lillâh* kelimeleri, havada izn-i İlâhî ile yazılır. Nakkaş-ı Hakîm abes ve israf yapmadığı için, o kesretli mübarek kelimeleri dinleyecek kadar hadsiz kulakları halk etmiş.

Eğer **ihlâs ile, niyet-i sadıka ile** o havadaki **kelimeler hayatlansalar**, lezzetli birer meyve gibi ruhanîlerin kulaklarına girer. **Eğer rıza-yı İlâhî ve ihlâs** o havadaki kelimelere **hayat vermezse, dinlenilmez.**»¹⁵³

17- «**Hüsnü kabul ve hüsn-ü tesir ve teveccüh-ü nâsı kazanmak** noktalarının Cenâb-ı Hakkın vazifesi ve ihsanı olduğunu ve kendi vazifesi olan tebliğde dahil olmadığını ve lâzım da olmadığını ve onunla mükellef olmadığını bilmekle ihlâsa muvaffak olur. Yoksa **ihlâsı kaçırr.**»¹⁵⁴

18- «Cenâb-ı Hakkın rızası ihlâs ile kazanılır; **kesret-i etbâ'** ile ve fazla muvaffakiyetle değildir. Çünkü onlar, vazife-

152 Barla Lahikası (123)

153 Lemalar (152)

154 Lemalar (150)

i İlâhiyeye ait olduğu için, **istenilmez**, belki bazan verilir. Evet, **bazan birtek kelime sebab-i necat** ve medar-ı rıza olur. Kemiyetin ehemmiyeti o kadar medar-ı nazar olmamalı. Çünkü **bazan birtek adamın irşadı, bin adamın irşadı kadar** rıza-yı İlâhîye medar olur.»¹⁵⁵

19- «Rıza-yı İlâhî kâfidir. Eğer o yâr ise, herşey yâdır. Eğer o yâr değilse, **bütün dünya alkışlasa beş para değmez. İnsanların takdiri,** istihsanı, eğer böyle işte, böyle amel-i uhrevîde **illet ise,** o ameli **iptal eder.**

Eğer **müreccih ise,** o ameldeki **ihlâsı kırar.** Eğer **müşevvik ise saffetine izale eder.** Eğer sırf alâmet-i makbuliyet olarak, **istemeyerek,** Cenab-ı Hak **ihsan etse,** o amelin ve ilmin insanlarda hüsn-ü tesîri namına kabul etmek güzeldir ki, (ayet) buna işaretir.»¹⁵⁶

20- Nimet-i İlahiyeyi tahdis suretinde, şükretmek niyetiyle diyorum ki:

Cenab-ı Hak fazl u keremiyle, **ulûm-u imaniye ve Kur'aniyeye çalışmak ve fehmetmek faziletini ihsan etmiştir.** Bu ihsan-ı İlâhîyi bütün hayatımda "Lillahilhamd" tevfik-i İlâhî ile şu millet-i İslâmiyenin menfaatine, saadetine sarfederek; hiçbir vakit vasıta-i tahakküm ve tagallüb olmadığı gibi; ekser ehl-i gafletçe matlub olan teveccüh-ü nâs ve hüsn-ü kabul-ü halk dahi, mühim bir sırta binaen benim menfurumdur; onlardan kaçıyorum. Yirmi sene eski hayatımı zayi' ettiği için onları kendime muzır görüyorum. Fakat **Risale-i Nur'u beğenmelerine bir emare biliyorum, onları küstürmüyorum.**¹⁵⁷

21- Şimdi Risale-i Nur'un fevkalâde fütuhâtı ve âlem-i İslâm'da dahi fevkalâde bir hüsn-ü kabule mazhar olması hengâmında, düşmanlar dahi dostlara inkılab ettiği bir zamanda Risale-i Nur'un a'zamî ihlasını (ki, rıza-yı İlâhîden başka dünyevî, uhrevî hiçbir rütbeye, makama âlet etmemek)

155 Lemalar (152)

156 Barla Lahikası (78)

157 Lemalar (171)

muhafaza için dehşetli bir merdümگیرiz yani insanlardan tevahhuş ve sesi çıkmamak ve konuşmamak hastalığı ve elini öpmek, ona âdeta bir tokat vurmak gibi dokunmak vaziyeti, kat'iyyen bize kanaat verdi ki; bu bir istihdam-ı Rabbanîdir.

22- «Büyük memurlardan bir kaç zat benden sordular ki: “Mustafa Kemal sana üç yüz lira maaş verip, Kürdistana ve vilâyât-ı şarkiyeye, Şeyh Sinûsî yerine vâiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin?”

Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüz bin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdu” dediler.

23- Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer, otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüz binler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan **Risale-i Nur**, o zâiyatın yerine binler derece iş görmüş. **Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi olmayan ve sırr-ı ihlâsı taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi.**

»¹⁵⁸

24- «Evet, **Risale-i Nur**'un o kadar dehşetli muannidlere karşı **galibâne mukavemeti, sırr-ı ihlâstan ve hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i imaniyeden başka bir maksat takip etmemesinden** ve bazı ehl-i tarikatın ehemmiyet verdikleri **keşif ve kerâmât-ı şahsiyeye ehemmiyet vermemekten** ve velâyet-i kübrâ sahipleri olan Sahabîler gibi, veraset-i Nübüvvet sırrıyla, **yalnız iman nurlarını neşretmek ve ehl-i imanın imanlarını kurtarmaktır.**»¹⁵⁹

25- **Risale-i Nur**un çok yerlerinde geçen (mü'minlerin imanlarını kurtarmak) şeklindeki ifadeler dikkate alınmalıdır.

Meselâ: “Ehl-i imanın imanlarını muhafaza...”¹⁶⁰

“Ehl-i imanın imanlarını takviye edip kurtarmasını...”¹⁶¹

158 **Şualar (289)**

159 **Kastamonu Lahikası (263)**

160 **Barla Lahikası (22)**

“Yüzbinler ehl-i imanın imanlarını kurtardığını...”¹⁶²

“Umum ehl-i imanın bin seneden beri teraküm etmiş dalâetlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin...”¹⁶³

“Avam-ı ehl-i imanın taklidî olan imanlarını, o dalalet-i ilmiyenin savletinden kurtarıp..”¹⁶⁴

“Ehl-i imanın imanını muhafazasına Kur'an nuruyla vesile olsun...”¹⁶⁵

“Mü'minlerin imanlarını kurtarması noktasından Risale-i Nur öyle bir ehemmiyet kesbetmiş ki ...”¹⁶⁶ gibi daha tesbit edilebilir bu tarz ifadeler, bu zamanın dehşetli fitnesi içinde iman tehlikesine ve iman hizmetinin elzemiyetine ve bu hizmetin ancak sırrı ihlas, a'zami sadakat ve fedakarlık gibi keyfiyyet hususiyetleriyle yapılabileceğine Risalelerde hayli dikkat çekilir. Gerçi mezkur mânâdaki derslar, a'zami mertebeyi nazara veriyor. Fakat bizler bu mertebeyi fikren ve kalben kabul edip benimsemek ve o mertebeye doğru gayret göstermek ile sahip çıkmamız lazımdır.

26- «Amma, “Mânevî ve makbul ve zararsız ve bütün ehl-i iman ve hakikatın istedikleri nurânî makamlar ve uhrevî rütbelerden, hâlis kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve ihlâsınıza zarar gelmediği halde, eğer kabul etsen, reddedilmeyecek derecede senetler, hüccetler bulunduğu halde; sen, değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelerden ve makamlardan kaçırıyorsun.”

Elcevap: Nasıl ki ehl-i hamiyet bir insan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder. Öyle de, ehl-i imanın hayat-ı ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa—hem lüzum var—kendim, değil yalnız lâıyk olmadığım o makamları, belki hakikî hayat-ı ebediyenin

161 Kastamonu Lahikası (190)

162 Kastamonu Lahikası (190)

163 Emirdağ Lahikası (74)

164 Emirdağ Lahikası (91)

165 Emirdağ Lahikası (104)

166 Mektubat (466)

makamlarını dahi feda etmeye, **Risale-i Nur**'dan aldığım ders-i şefkat cihetiyle terk ederim.

Evet, her vakit, hususan bu zamanda ve bilhassa dalâletten gelen gaflet-i umumiyede, siyaset ve felsefenin galebesinde ve **enâniyet ve hodfuruşluğun heyecanlı asrında** büyük makamlar herşeyi kendine tâbi ve basamak yapar. Hattâ dünyevî makamlar için dahi mukaddesatını âlet eder.

Mânevî makamlar olsa, daha ziyade âlet eder. Umumun nazarında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsî hizmetlerini ve hakikatleri basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği hakikatler dahi tereddütlerle revacı zedelenir. Şahsa, makama faydası bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.»¹⁶⁷

27- «Tekellüfe ve kıymetten ziyade kendimi göstermeye ve ziyade **hüsn-ü zan edenlere karşı hoş görünmek** için kendimi makam sahibi göstermek ve sırr-ı **ihlâsa tam münâfi kendini büyük göstermek** ve vakar perdesi altında benliğin zararlı ve fâni zevkini aramak hâletleri ise, ey nefsim, meftun olduğun o zevkleri hiçe indirirler.»¹⁶⁸

28- «Sonra bizim hizmetimiz itibarıyla bizde zayıf damar sayılan, fakat **hakikat noktasında herkesin makbulü** ve her şahıs onu kazanmaya müştak olan “**mânevî makam sahibi olmak** ve velâyet mertebelerinde terakki etmek” ve o nimet-i İlâhiyeyi kendinde bilmektir ki, insanlara **menfaatten başka hiçbir zararı yok.** Fakat böyle benlik ve **enaniyet** ve **menfaatperestlik** ve **nefsini kurtarmak hissi** galebe çaldığı bir zamanda, elbette **sırr-ı ihlâsa** ve hiçbir şeye **âlet olmamaya bina edilen hizmet-i imaniye** ile şahsî makam-ı mâneviyeyi aramamak iktiza ediyor. Harekâtında

167 Emirdağ Lahikası (74)

168 Emirdağ Lahikası (201)

onları **istememek** ve **düşünmemek** lâzımdır ki, **hakikî ihlâsın sırrı bozulmasın.**»¹⁶⁹

29- «Nasıl ki **Risale-i Nur**'u ve **hizmet-i imaniyeyi**, dünyevî rütbelerine ve şahsım için **uhrevî makamlarına** âlet yapmaktan **sırr-ı ihlâs şiddetle beni men ettiği** gibi; öyle de, Kendi şahsımın **istirahatine** ve dünyevî **hayatımın güzelce, zahmetsiz geçmesine**, o hizmet-i kudsiyeyi âlet yapmaktan cidden çekiniyorum. Çünkü, **uhrevî hasenatın bâki meyvelerini fâni hayatta cüz'î bir zevk için sarf etmek, sırr-ı ihlâsa muhalif** olmasından, kat'iyen haber veriyorum ki, târikü'd-dünya **ehl-i riyâzetin arzu ve kabul ettikleri** ruhânî, **cinnî hüddamlar** bana hergün, hem aç olduğum zamanda ve yaralı olduğum vakitte en güzel ilâç getirselere, **hakikî ihlâs için** kabul etmemeye kendimi mecbur biliyorum. Hattâ berzahtaki evliyadan bir kısmı temessül edip bana helva baklavaları **hizmet-i imaniyeye hürmeten verseler**, yine onların elini öpüp **kabul etmemek** ve **uhrevî, bâkî meyvelerini dünyada fâni bir surette yememek** için, nefsim de kalbim gibi kabul etmemeye rıza gösteriyor. Fakat kast ve **niyetimiz olmadan**, inayet cihetinde gelen bereket gibi ikrâmât-ı Rahmâniye, hizmetin makbuliyetine bir alâmet olduğundan, **nefs-i emmâre karışmamak şartıyla** ruhumla kabul ederim. Her neyse, bu mesele bu kadar kâfi.»¹⁷⁰

30- «**Risale-i Nur**'un Kur'ân'dan aldığı dersin en birinci esası benlik, enaniyet, **hodfuruşluğu terk** etmek lüzumudur. Tâ **ihlâs-ı hakikî** ile **imanın kurtarılmasına hizmet edilsin**. Cenab-ı Hakka şükür, o âzamî ihlâsı kazananların pek çok efradı meydana çıkmış. **Benliğini, şan ve şerefini en küçük bir mesele-i imaniyeye feda eden çoktur**. Hattâ Nurun biçare bir şakirdinin düşmanları dost olduğu vakit onunla **sohbet etmek çoğaldığı için, rahmet-i İlâhiye cihetinde sesi kesilmiş**.

169 Emirdağ Lahikası (244)

170 Emirdağ Lahikası-2 (12)

Hem de ona **takdirle bakanlar** isabet-i nazar hükmüne geçip onu incitiyor. Hattâ musafaha etmek de tokat vurmak gibi sıkıntı veriyor. “Senin bu vaziyetin nedir?” diye soruldu. “Madem milyonlar kadar arkadaşların var; neden bunların hatırlarını muhafaza etmiyorsun?”

31- Cevaben dedi: “Madem **mesleğimiz âzamî ihlâstır**; değil benlik, enaniyet, dünya saltanatı da verilse, bâki bir mesele-i imaniyeyi o **saltanata tercih** etmek **âzamî ihlâsın iktizasıdır.**»¹⁷¹

32- «Bediüzzaman Said Nursî'nin cihanşümül Kur'ân ve iman ve İslâmiyet hizmetindeki müstesna muvaffakiyet ve zaferinin ve **Risale-i Nur**'daki kuvvetli **tesiratin sırrı, kendisinin ihlâs-ı etemmi kazanmış olmasıdır.** Yani, yalnız ve yalnız rıza-yı İlâhîyi esas maksat edinmiştir.

Bu hususta, “**Mesleğimizin esası**, âzamî ihlâs ve terk-i enaniyettir. İhlâslı bir dirhem amel, ihlâssız yüz batman amele müreccahtır. İnsanların **maddî mânevî hediyelerinden hürmet** ve **teveccüh-ü âmmeden, şöhretten şiddetle kaçıyorum**” der. **Ziyaretçi kabul etmemesinin bir hikmeti** de bu sır olsa gerek. Hem ihlâsa verdiği gayet fazla ehemmiyet, yüz otuz parça eserinden yalnız İhlâs Risalesinin başına, “Lâakal her on beş günde bir defa okunmalıdır” kaydını koymasından da anlaşılıyor. “Büyük Mahkeme Müdafaatı” kitabında, “Risale-i Nur, değil dünyaya, kâinata da âlet edilemez; gayemiz rıza-yı İlâhîdir” demiştir.

33- İşte **bu sırr-ı ihlâstandır ki**, İmam-ı Gazâlî (r.a.) gibi en meşhur İslâm hükemalarının eserlerini tetebbu eden muhakkik ve müdakkik bir ehl-i ilim diyor ki:

“**Risale-i Nur**'dan okuduğum **bir sayfanın** bana verdiği **istifade**, diğer eserlerin **on sayfasından** daha fazladır.”»¹⁷²

34- «Said Nursî, Kur'ân ve imâna hizmet mesleğini ihtiyar edip, hiçbir maddî ve mânevî menfaat, salâhat ve velîlik gibi

171 Emirdağ Lahikası-2 (246)

172 Tarihçe-i Hayat (699)

mânevi makamları maksat ve gaye etmeden, sırf Cenab-ı Hakkın rızası için hizmet yapmıştır. Basiretli ehl-i ilim tarafından bütün Müslümanlarca “Zuhuru beklenen siyasî ve dinî bir halâskârdır” gibi şahsına verilen **yüksek mertebeyi** Bediüzzaman **hiddetle reddetmiş**, kendisinin ancak Kur’ân’ın bir **hizmetkârı** ve **Risale-i Nur** talebelerinin bir **ders arkadaşı** olduğuna inanmış ve beyan etmiştir.»¹⁷³

35- «Elhasıl: Hakikat-i ihlâs, benim için şan ve şerefe ve maddî ve mânevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men ediyor. Hizmet-i Nuriyeye, gerçi büyük zarar olur; fakat, kemiyet keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, **hakikat-i ihlâs ile**, herşeyin fevkinde hakaik-i imaniyeyi **on adama ders vermek**, büyük bir **kutbiyetle** binler adamı irşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum.

36- Çünkü o on adam, tam **o hakikati herşeyin fevkinde gördüklerinden**, **sebat** edip, o çekirdekler hükmünde olan **kalbleri**, birer ağaç olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şüpheler ve vesveselerle, o kutbun derslerini, “Hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor” nazarıyla bakıp, mağlûp olarak dağıtılabirler. Bu mânâ için **hizmetkârlığı, makamatlara tercih ediyorum.**»¹⁷⁴

37- «Âdil kadere de derim ki:

Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstahak idim. Yoksa **herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim**, maddî-mânevî **füyûzât hislerimi feda** etmeseydim, **iman hizmetinde** bu **büyük mânevî kuvveti kaybedecektim.**

Ben **maddî ve mânevî herşeyimi feda ettim**, her **musibete katlandım**, her işkenceye **sabrettim**. Bu sayede hakikat-i imaniye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur mekteb-i irfanının yüz binlerce, belki de milyonlarca talebeleri yetişti.

173 Sözlür (758)

174 Emirdağ Lâhikası (75)

Artık bu yolda, hizmet-i imaniyede onlar devam edeceklerdir.

Ve benim **maddî ve mânevî herşeyden ferağat mesleğimden ayrılmayacaklardır**. Yalnız ve yalnız Allah rızası için çalışacaklardır.»¹⁷⁵

38- Yukarıda kısmen nakledilen beyan ve derslerde görüldüğü üzere hakikatların neşir ve tebliğinde meslek hâlisiyeti ve a'zamî fedakârlık ve maddî-manevî herşeyden feragat etmek gibi makbuliyet ve te'sir şartları da lazım geliyor.

ÜÇÜNCÜ VECİH

Hakikatların neşir ve tebliğinde çok ehemmiyetli diğer bir husus da kudsiyet hakikatıdır. Üstad Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

39- «Ben görüyorum ki: **Kur'ân-ı Hakîmin hakaikine ait bazı kemâlât**, o hakaike dellâllık eden **vasıtalara veriliyor**. Şu ise yanlıştır. Çünkü, **me'hazın kudsiyeti, çok burhanlar kuvvetinde tesirat gösteriyor**, onunla ahkâmı umuma kabul ettiriyor. Ne vakit **dellâl ve vekil gölge etse**, yani onlara teveccüh edilse, o **me'hazdaki kudsiyetin tesiri kaybolur**.»¹⁷⁶

40- «Cumhur-u avâmı, burhandan ziyade, **me'hazdaki kudsiyet imtisâle sevk eder**.»¹⁷⁷

41- Hakikat ve âhiret için çalışanlara karşı bu millet bir hürmet ve bir muavenet fikrini daima beslemiş. Ve bilfiil onların hakikat-ı ihlaslarına ve sadıkane olan hizmetlerine bir cihette iştirak etmek niyetiyle, onların hacat-ı maddiyelerinin tedarikiyle meşgul olup, vakitlerini zayi' etmemek için, sadaka ve hediye gibi maddî menfaatlerle yardım edip, hürmet etmişler. Fakat bu muavenet ve menfaat istenilmez, belki verilir. Hem kalben arzu edip muntazır kalmakla lisan-ı hal ile dahi istenilmez, belki ummadığı bir halde verilir. Yoksa ihlası

175 Emirdağ Lâhikası-2 (80)

176 Mektubat (319)

177 Mektubat (470)

zedelenir. Hem **وَلَا تَشْتُرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا** âyetinin nehyine yanaşır, ameli kısmen yanar.

42- İşte bu maddî menfaati arzu edip muntazır kalmak, sonra nefs-i emmare hodgâmlık cihetiyle, o menfaati başkasına kaptırmamak için, hakikî bir kardeşine ve o hususî hizmette arkadaşına karşı bir rekabet damarı uyandırır. İhlâsı zedelenir, hizmette kudsiyeti kaybeder. Ehl-i hakikat nazarında sakîl bir vaziyet alır.¹⁷⁸

43- Şimdi hükmeden öyle kuvvetli cereyanlar içinde siyasete girenlerden hiçbir kimse, istiklaliyetini ve ihlasını muhafaza edemez. Herhalde bir cereyan onun hareketini kendi hesabına alacak, dünyevî maksadına âlet edecek. O hizmetin kudsiyetini bozacak.¹⁷⁹

44- «Mantıkça mukarrerdir ki, zihin, melzumdan tebeî olarak lâzıma intikal eder ve lâzımın lâzımına tabîî olarak etmez. Etse de, ikinci bir teveccüh ve kasıtle eder. Bu ise gayr-ı tabîîdir.

45- Meselâ, hükmün me'hası olan **şeriat kitapları melzum gibidir**. Delili olan **Kur'ân ise, lâzımdır**. Muharrik-i vicdan olan **kudsiyet**, lâzımın lâzımıdır. Cumhurun nazarı kitaplara temerküz ettiğinden, yalnız **hayal meyal lâzımı tahattur eder**. **Lâzımın lâzımını nâdiren tasavvur eder**. Bu cihetle, **vicdan lâkaytlığa alışır**, cumudet peyda eder.

46- Eğer zaruriyat-ı diniyede doğrudan doğruya **Kur'ân gösterilseydi**, zihin tabîî olarak **müşevvik-i imtisal** ve **mûkız-ı vicdan** ve **lâzım-ı zâtî** olan **kudsiyete intikal ederdi**. Ve bu suretle kalbe **meleke-i hassasiyet** gelerek, imanın ihtaratına karşı **asamm kalmazdı**.

47- Demek, **şeriat kitapları, birer şeffaf cam mâhiyetinde olmak** lâzım gelirken, mürur-u zamanla, **mukallitlerin hatâsı yüzünden paslanıp hicap**

178 Lemalar (164)

179 Sualar (362)

olmuşlardır. Evet bu kitaplar, Kur'ân'a **tefsir** olmak lâzımken, başlı başına **tasnifat** (1) hükmüne geçmişlerdir.

48- Hâcât-ı diniyede cumhurun enzarını doğrudan doğruya, **câzibe-i i'câz** ile revnakdar ve **kudsiyetle hâledar** ve daima iman vasıtasıyla **vicdanı ihtizaza** getiren **hitab-ı Ezelînin** timsali bulunan Kur'ân'a çevirmek üç tarikledir:

1. Ya müellifinin bihakkın lâayık oldukları derin bir **hürmeti, emniyeti tenkitle kırıp** o hicabı izale etmektir. Bu ise **tehlikedir, insafsızlıktır, zulümdür.**

2. Yahut, **tedricî bir terbiye-i mahsusayla kütüb-ü şeriatı** şeffaf birer **tefsir suretine çevirip**, içinde **Kur'ân'ı göstermektir: Selef-i Müçtehidînin kitapları gibi, Muvatta, Fıkh-ı Ekber** gibi. Meselâ, bir adam İbni Hacer'e nazar ettiği vakit, Kur'ân'ı anlamak ve Kur'ân'ın ne dediğini öğrenmek maksadıyla nazar etmeli. Yoksa **İbni Hacer'in ne dediğini anlamak maksadıyla değil.** Bu ikinci tarik de zamana muhtaçtır.

3. Yahut cumhurun nazarını, ehl-i tarikatın yaptığı gibi, o hicabın fevkine çıkararak, üstünde Kur'ân'ı gösterip, **Kur'ân'ın hâlis malını yalnız ondan istemek** ve bilvasıta olan ahkâmı vasıttadan aramaktır. Bir âlim-i şeriatın va'zına nisbeten, bir **tarikât şeyhinin va'zındaki olan halâvet ve câzibiyet bu sırdan neşet eder.**¹⁸⁰

49- «**Nev'-i insanın yüzde sekseni ehl-i tahkik değildir** ki, hakikate nüfuz etsin ve **hakikati hakikat tanıyıp kabul etsin.** Belki, surete, hüsn-ü zanna binaen, makbul ve mutemed insanlardan işittikleri mesâili **takliden kabul ederler.** Hattâ, **kuvvetli bir hakikati zayıf bir adamın elinde zayıf görür;** ve kıymetsiz bir meseleyi kıymettar bir adamın elinde görse, kıymettar telâkki eder.

50- İşte, ona binaen, **benim gibi zayıf ve kıymetsiz bir biçarenin** elindeki hakaik-i imaniye ve Kur'âniyenin

kıymetini, ekser nâsın nokta-i nazarında düşürmemek için, bilmeceburiye ilân ediyorum ki, **ihtiyarımız ve haberimiz olmadan, birisi bizi istihdam ediyor**; biz bilmeyerek bizi mühim işlerde çalıştırıyor.

Delilimiz de şudur ki: Şuurumuz ve ihtiyarımızdan hariç bir kısım inâyâta ve teshilâta mazhar oluyoruz. Öyleyse, o inâyetleri bağırarak ilân etmeye mecburuz.»¹⁸¹

51- Mesmuatıma nazaran, Şemsi ve isimlerini söylemeyi münasib bulmadığımız müellifler, Zülfikar'dan ve sair Risale-i Nur'dan bazı kısımları kendi namlarına neşretmelerine razıyım ve helâl ediyorum ve memnun olurum. Onlar da Nur'un şakirdleridirler, bu surette Nurları neşrederler. Yirmi seneden beri çoklar, hattâ büyük hocalar, eserlerinde ve müellifler de Nur'un mes'elelerinden çoklarını almışlar ve alıyorlar. Hattâ değil böyle dost zâtları, belki resmî makamları bulunan ve eserler yazan ve Nurların intişarlarına taraftar olmayan ve eserleri revaç bulmak niyetiyle Nurun neşrine mani' olanları dahi helâl ediyoruz. Çünkü onların men'leri başka bir tarzda ve daha faideli intişarına ve fütuhatına vesile oluyorlar.

1- **Tasnifat:** Mânâ külliyyetini, muayyen meselelere sınıflamakla tahsis edip tahdid etmek.

52- Ben hal-i hazırda bakmadığım için bilemiyorum. İstemeyerek işittim ki: Eser yazan ve Nur'dan çalan resmî büyük zâtlar diyorlar: "Risale-i Nur'u okuyabilirsiniz, başkasına vermeyiniz." Güya Nurlar onların eserlerini setrettirecek. Halbuki Nurlar, o eserlerdeki hakikatları tasdik eder, onlara kuvvet ve revaç verir. İnşâallah bir zaman onlar resmen neşrine mecbur olacaklar. Fakat İzmir'li hâkimin dediği gibi, **"Risale-i Nur gizlenmiyor ve başka kitablara benzemiyor ve temellük edilmiyor, nerede bulunursa bulunsun, ben Nur'dan gelmişim"** der.

53- Hem Risale-i Nur'un sekiz senedir en mühim parçaları İstanbul'a gidiyordu ve kemal-i şevkle müellifler okuyorlardı.

Esasen Risale-i Nur ise; ona şakird olmak şartıyla, herkesin kendi malı gibidir.

54- “Ben manevî bir ihtara binaen pusula Feyzi’ye yazdım. Sen onu gördün mü? Sen anlaki ne ile meşkuldür. Bir cevap vermedi. Başka lüzumsuz şeyleri yazmış.Nurları bir mecmua ile neşredeceğiz gibi manasız bir şeyler yazdı. **Sakin Şemsi gibi Nurları tağyir etmesin.**”¹⁸²

55- “Bütün bu ifadadelere dikkat edilirse, **Risale-i Nurun** metnini bırakıp ve **Risale-i Nur** veya Bediüzzaman isminide söylemiyerek, kişi **Risale-i Nurdan** anladığını kendi ifadesiyle anlatması veya yazması muvafık görülüyor. Ancak (**Risale-i Nurda** veya şu risalede deniliyor ki.. Bediüzzaman Hazretleri diyor ki..) şeklinde risaledeki bahsin özetini nakletmek caiz olur.”

DÖRDÜNCÜ VECİH

56-Evet, asrın imamını ve onun manevî cihad hareketini tanıtip ehl-i dalalet cereyanına karşı ehl-i imana istinad noktasını göstermek, ehemmiyetli bir vazife olduğu, şu ifade ve beyanlardan da anlaşılır:

57- «Bu mücahede-i mâneviyede Kur’ân’ın nurundan gelen bir Nur, **ehl-i imana bir nokta-i istinat** olacağını mânâ-yı işârî ile haber veriyor diye kalbime ihtar edildi.»¹⁸³

58- «Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin tesanüdünüze benim ziyade ehemmiyet verdiğimin sebebi, yalnız bize ve Risale-i Nur’a menfaati için değil, belki tahkikî imanın dairesinde olmayan ve nokta-i istinada ve sarılmayan bir cemaatin kat’î buldukları bir hakikate dayanmaya pekçok muhtaç bulunan avâm-ı ehl-i iman için dalâlet cereyanlarına karşı yılmaz, çekilmez, bozulmaz, aldatmaz bir **merci**, bir **mürşid**, bir **hüccet** olmak cihetiyle, sizin kuvvetli tesanüdünüzü gören kanaat eder ki, bir hakikat var, hiçbir şeye feda edilmez, ehl-i dalâlete başını eğmez, mağlûp

182 Siyaset, Neşriyat, Şerh ve İzah Mes’eleleri (167)

183 Sualar (271)

olmaz diye kuvve-i mâneviyesi ve imanı kuvvet bulur, ehl-i dünyaya ve sefahete iltihaktan kurtulur.»¹⁸⁴

59- «**Risale-i Nur**'un tesettür perdesinden çıkıp gayet büyük ve umumî bir meselede kendi kendine merkezlerinde **mübarezesi zamanında şakirdlerini arkasında bulmak** ve kaçmamakla sarsılmaz ve **mağlûp olmaz bir hakikata bağlandıklarını** mütereddit ve mütehayyir ehl-i imana göstermesi **gayet lüzumlu** olduğunu dahi nazarınıza ve meşveretinize alınız.»¹⁸⁵

60- «**Üstadımız diyor ki:** Mahkemelerin tehirinde hayır var. Şimdiye kadar Nura ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki, bu tehirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

61- Hariç âlem-i İslâm'da Nurun ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nurun serbestiyet-i tâmmesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nurların hakikî ihlâsına böyle bir şüphe gelecekti ki, **ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar** veyahut böyle **medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar**, zaaf gösteriyorlar diye, Nurun kıymetine **büyük zarar olduğu** için, bu tehir o evhamları izale eder. Ve ispat ediyor ki, otuz seneden beri **İslâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.** »¹⁸⁶

62- «Şimdi şu zamanda iman-ı tahkikînin dersini vermek pek büyük bir fazilettir ve kudsî bir vazifedir. **İman-ı tahkikîyi taşıyan bir mü'min, çok mü'minlere bir nokta-i istinad olur** ki, şuursuz olarak avâm-ı mü'minîn ve iman-ı tahkikî sahibinin kuvvet-i imanına istinad ederek kuvve-i mânevîyeleri kırılmaz; **dalâletlere karşı dayanırlar.**

184 Şualar (320)

185 Şualar (327)

186 Emirdağ Lahikası-2 (107)

İşte şöyle bir derste bulunduğunuz için Cenab-ı Hakka şükretmelisiniz. »¹⁸⁷

63- «Bu zamanda onun bir mucizesi ve nuru olan **Risale-i Nur** dahi, felsefe-i maddiyeden gelen dehşetli dalâlet-i ilmiyeye karşı, avâm-ı ehl-i imanın, taklîdî olan imanlarını, o dalâlet-i ilmiyenin savletinden kurtarıp, **umum ehl-i imana bir nokta-i istinad** ve yakın ve uzaklarda olanlara dahi, **zaptedilmez bir kale** hükmüne geçmiştir ki, bu emsalsiz dehşetli dalâletler içinde, yine avâm-ı mü'minin imanını, şüphelerden ve İslâmiyetini, hakikatsizlik vesveselerinden muhafaza ediyor.

64- Evet, her tarafta, hattâ Hint ve Çin'de ehl-i iman, bu zamanın çok dehşetli dalâletinin galebesinden, “Acaba İslâmiyette bir hakikatsizlik mi var ki, sarsılmış?” diye şüpheyeye ve vesveseye düştüğü vakit birden **işitir ki**, bir risale çıkmış, imanın bütün hakikatlerini kat'î ispat eder, felsefeyi mağlûp edip zendekayı susturuyor, diye anlar. Birden o şüphe ve vesvese zâil olup **imani kurtulur** ve kuvvet bulur.»¹⁸⁸

65- «Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, bu zamanda **Risale-i Nur**'da, nokta-i istinad olarak avâm-ı mü'mininin en ziyade muhtaç oldukları ve Nurda buldukları öyle bir hakikattir ki; hiçbir şeye âlet olmayacak ve hiçbir garaz ve maksat, içine girmeyecek ve hiçbir şüphe ve vesveseye meydan vermeyecek ve hiçbir düşman ona bahane bulup çürütmeyecek ve yalnız hak ve hakikat için ona çalışanlar bulunacak, dünya maksatları ona karışmayacak, tâ ki, **uzakta olan ehl-i iman, o hakikate ve sadık nâşirlerine tam itimad edip imanlarını, zındıkların ve dinsizlerin, din aleyhindeki dehşetli filozofların itirazlarından ve inkârlarından kurtarsınlar.**

66- Evet, o ehl-i iman, lisan-ı hal ile diyecek ki: Madem bu hakikati, bu kadar şiddetli düşmanları çürütemediler ve itiraz

187 Barla Lahikası (250)

188 Emirdağ Lahikası (91)

edemiyorlar; ve şakirdleri, haktan başka onun hizmetinde hiçbir maksat taşıyorlar. Elbette, o hakikat, ayn-ı hak ve mahz-ı hakikattir diye, **bin burhan kadar bir delil hükmünde imanını kuvvetlendirir ve kurtarır;** ve “İslâmiyette bir hakikatsızlık mı var?” diye daha evhama düşmeyecekler.»¹⁸⁹

67- «Dalâlet cereyanlarının karşısında ehl-i iman fedakârlarından büyük bir şahs-ı mânevî meydana çıkararak, muhkem bir sedd-i Kur’ânî ve imanî tesis edip **mü’minlerin nokta-i istinadı olmasıdır.** İnanıldığı kudsî dâvâyâ gösterdiği azim ve sebatla, mü’minlerin kalblerini ihtizaza vererek, ruhlarda İslâmî aşk ve heyecanı uyandırmasıdır.»¹⁹⁰

68- «Risale-i Nur’dan tahkikî iman dersi alan ve gittikçe ziyadeleşen Nur talebelerinin imanları inkişaf etmiş, imanî bir şehamet ve İslâmî bir cesarete sahip olmuşlardır. Nasıl ki, cesur bir kumandan yüzlerce askere lisan-ı haliyle cesaret verir ve nokta-i istinad olursa, aynen öyle de, **Risale-i Nur** şahs-ı mânevîsinin mümessili olan Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri başta olarak, tahkikî iman dersleriyle imanları kuvvetlenen yüz binlerce, şimdi milyonlarca Nur talebeleri, **ehl-i imana bir nokta-i istinad** ve bir hüsn-ü misal olmuşlardır. Nur talebelerinin bu iman kuvvetleri ve **dinsizliğe karşı kahramanca mücadeleleri, halkın üzerinde çok tesir yapmış ve bir intibah (uyanıklık) husule getirmiştir.** Böylelikle, milletin içindeki korku ve evhamları da **Risale-i Nur’la** izale etmişler, vatan ve millete umumî bir cesaret, ümit ve ferahlık husule getirip Müslümanları yeisten kurtarmışlardır.»¹⁹¹

69- «İslâmiyet nurundan ve iman kardeşliğinden gelen bir kuvvet ve rabita ile teşkil ettiği Nur şakirdleri şahs-ı mânevîsi, ehl-i dalâletin cemaatle hücumuna mukabil çıkmış, bu suretle mü’minlerin **nokta-i istinadı,** kızıl tehli-

189 Emirdağ Lahikası-2 (214)

190 Tarihçe-i Hayat (23)

191 Tarihçe-i Hayat (162)

kenin bu vatanı istilâsına karşı Kur'ânî bir sed ve âlem-i İslâmın kahraman Türk milletine eskisi gibi muhabbet, uhuvvet ve ittifakının medarı olmuştur.»¹⁹²

70- İşte bunun gibi pek çok beyanlar gösteriyor ki, **Risale-i Nur ve cemaatinin varlığını ehl-i iman bilmeli ve duyurmalıki buna tebliğ vazifesi** denir. Nitekim Hz. Üstadın mahkemelerin uzatılması hakkındaki şu ifadeleride bu hakikate dikkat çeker, şöyleki:

71- «Meselemizi uzatmada, **Nurlara nazar-ı dikkati geniş bir dairede celb etmesinden**, onları okumasına bir umumî dâvet ve **resmî bir ilânat hükmünde, işiten müş-takların okumak heveslerini tahrik** ettiğinden, sıkıntı-mızdan, zarardan yüz derece ziyade bize ve ehl-i imana menfaatlere vesiledir. Zaten bu zamanda, en geniş daire-i zeminde, en dehşetli ve küllî bir hücumda tecavüz eden dalâlet ordularına karşı böyle kudsî bir ders, bu suretle atom bombası gibi inşaallah tesirini göstermeye bir işarettir.»¹⁹³

72- Hem yine Hz. Üstad matbuat ve broşürle yapılan neşriyat hakkında da şöyle der:

«Bu sırada, hem *Ehl-i Sünnet* gazetesi, hem buranın gazetesi, hem Zübeyir'in hararetli mukabelesi, Nurlarla iştigalleri **güzel bir ilânat hükmüne geçtiler**. Benim bedelime, benim hoşuma giden bize dair bahislerine bakınız, bana bildiriniz.»¹⁹⁴

73- Yine mahkeme hadiselerinin meşakkatlerine karşı dokuz teselliyi açıklayan **Hz. Üstad diyor ki:**

“Nur ve iman hizmetinde şiddetli imtihandan çıkan yüksek ilânatın tesiratındaki sürur.

Dokuz aded manevî sevinçler, öyle teskin edici bir merhem ve tatlı bir ilâçtır ki; tarif edilmez, ağır elemelerimizi teskin ediyor.”¹⁹⁵ Yine Hz. Üstad bir müdde-i umuminin aleyhdeki

192 **Tarihçe-i Hayat (457)**

193 **Şualar (519)**

194 **Şualar (530)**

195 **Şualar (532)**

hareketine, kaderin hikmeti cihetinde bakıp diyor ki:

75- “Belki onun verdiği zahmetler; o Risale-i Nur'un, o mu'cize-i maneviyenin intişarına, ilânına bir vesile olduğu için rahmetlere inkılab etti.”¹⁹⁶

76- Yine Hz. Üstad diyor:

«Tahsin'in neşrettiği *Tarihçe-i Hayat* yirmi büyük mecmua kadar fayda verdi, fütuhât yaptı. Şimdi bir parça ilişmelerine kat'iyen merak etmesin. **Nazar-ı dikkati celb ettiği için,** büyük bir **ilânname hükmüne geçti.**»¹⁹⁷

77- «Nurlara olan **taarruzların bir zararı olsa, yirmi faydası vardır.** Elbette yirmi kazanca karşı bir zarar hiç hükümdededir. Taarruzlar ancak ve ancak Nurun neşriyat ve fütuhâtının genişlemesine, inkişafına sebeptir ve **millet-i İslâmiye nazarında itimat ve emniyet kazanmasına medardır.** Risale-i Nur'un Anadolu genişliğinde ve âlem-i İslâm vüs'atında ve Avrupa ve Amerika çapındaki maddî ve mânevî tesirat ve fütuhâtına ve neşriyatına şahit olan İslâmiyet düşmanları yine bazı taarruzlar yapmışlar.

Aldığımız haberlere göre, bu **taarruzlardan sonra, hususan şark vilâyetlerinde, eskisine nazaran Nurun fütuhâtı on gün içinde on misli fazlalaşmış.** Hem böylelikle halkın **nazar-ı dikkati Risale-i Nur'a ve Üstadımıza çevrilmiş, uyuyanlar uyanmış, tembeller harekete gelmiş,** ihtiyatsızlar ihtiyata muvaffak olmuşlardır.»¹⁹⁸

78- «Mahkememizin tehirinde ve tahliye olan kardeşlerimizin yine mahkeme gününde burada bulunmalarında büyük hayırlar var.

79- Evet, **Risale-i Nur'un meselesi,** âlem-i İslâm'da, hususan bu memlekette küllî bir ehemmiyeti bulunduğundan böyle **heyecanlı toplamalarla umumun nazar-ı dikkatini Nur hakikatlerine celb etmek lâzımdır** ki,

196 Emirdağ Lahikası-2 (245)

197 Emirdağ Lahikası-2 (235)

198 Tarihçe-i Hayat (689)

ümidimizin ve ihtiyatımızın ve gizlememizin ve muarızların küçültmelerinin fevkinde ve ihtiyarımızın haricinde böyle şâşaa ile **Risale-i Nur kendi derslerini dost ve düşmana âşikâren veriyor.**

En mahrem sırlarını en nâmahremlere çekinmeyerek gösteriyor. Madem hakikat budur; biz küçücük sıkıntılarımızı “kinin” gibi bir acı ilâç bilip sabır ve şükretmeliyiz, “Yâhu bu da geçer” demeliyiz.»¹⁹⁹

80- «Bu zamanda Nurlarla **hizmet-i imaniye, her tarafta ilânatla ve muhtaç olanların nazar-ı dikkatlerini celb etmekte olur.** İşte, hapsimizle, Nurlara nazar-ı dikkat celb olunur, bir **ilânat hükmüne geçer.**

En ziyade muannid veya muhtaç olanlar onu bulur, imanını kurtarır ve inadı kırılır, tehlikeden kurtulur ve Nurun dershanesi genişlenir.»²⁰⁰

81- Yine bütün bu derslerde, Risale-i Nurları gizlememek ve alenî göstermek hikmetlerini nazara veriyor.

82- Hz. Üstad hayatı boyunca ve en müteceviz cereyan karşısında ve hizmet faaliyetlerinde hizmetin devanını sağlamak için gerekli ihtiyat ve tedbirle beraber daima Risale-i Nuru, hayatiyle ve neşriyatıyla medhetmiş izhar ve ilan etmiştir.

83- Evet Hz. Üstad diyor ki: “İhtiyatla beraber, sadâkatı ve irtibatı ve hizmeti değiştirmemek lâzımdır.”²⁰¹

84- Yani ihtiyat hizmeti durdurmak manasında değildir. **İhtiyat hizmeti selâmetle devam ettirmek içindir.** Amma çok şiddetli şartların karşısında hizmette tavakkuf hali, ayrı bir husustur. Evet Ashab-ı Kehf’in tebliğ vazifesinde tavakkufla mağaraya çekilmeleri gibi dinî hizmette de çok şiddetli ve müstevli tecavüze karşı tevakkuf caiz olur. Hz. Üstad muvakkat ve kısmî bazı tevakkufları şöyle anlatır:

199 **Şualar (502)**

200 **Lemalar (266)**

201 **Şualar (342)**

85- “Kalemleri teksir makinesi olan Medresetüz-Zehra Şâkirdlerinin ellerine, yeni çıkan teksir makinesini verdi. Birden Nur'un kıymetdar mecmualarından her tanesi, bir kalem ile beş yüz nüsha meydana geldi. Fütuhata başlamaları, o sıkıntılı hayatı bana sevdirdi, "hadsiz şükür olsun" dedirtti.”

86- Bir miktar sonra Risale-i Nur'un gizli düşmanları fütuhat-ı Nûriye'yi çekemediler. Hükûmeti aleyhimize sevkettiler. Yine hayat bana ağır gelmeye başladı. Birden inâyet-i Rabbâniye tecelli etti. **En ziyade Nurlara muhtaç olan** alâkadar memurlar, vazifeleri itibariyle müsadere edilen Nur Risalelerini kemâl-i merak ve dikkatle mütalâa ettiler. Fakat Nurlar, onların kalblerini kendine taraftar eyledi. **Tenkid** yerinde **takdire** başlamalarıyla Nur Dershanesi çok genişlendi; maddî zararımızdan yüz derecede ziyade menfaat verdi; sıkıntılı telâşlarımızı hiçe indirdi.

87- Sonra, gizli düşman münafıklar, hükûmetin nazar-ı dikkatini benim şahsıma çevirdiler. Eski siyasî hayatımı hatırlattırdılar. Hem adliye'yi, hem maârif dairesini, hem zabıtayı, hem dahiliye vekâletini evhamlandırıdılar. Partilerin cereyanları ve komünistlerin perdesinde anarşistlerin tahrikâtiyle o evham genişlendi. Bizi tazyik ve tevkif ve ellerine geçen Risaleleri müsadereye başladılar.

Nur Şâkirdlerinin faaliyetine tevakkuf geldi Benim şahsımı çürütmek fikriyle bir kısım resmî me'murlar hiç kimsenin inanmıyacağı isnadlarda bulundular. Pek acib iftiraları işâaya çalıştılar. Fakat kimseyi inandıramadılar.

88- “Sonra pek âdi bahanelerle, zemheririn en şiddetli soğuk günlerinde beni tevkif ederek, büyük ve gayet soğuk ve iki gün sobasız bir koğuştaki tecrid-i mutlak içinde hapsedtiler.”²⁰²

89- «Eğer Ankara'da hâkim olan Halk Partisi, oraya giden **Risale-i Nur**'un kuvvetli kitaplarına karşı inat etse ve musalâha niyetiyle himayesine çalışmazsa, bizim en rahat

yerimiz hapistir ve **mülhidler, bolşevizmi zendeka ile birleştirdiğine alâmettir** ve hükümet, onları dinlemeye mecbur olur. **O zaman Risale-i Nur çekilir, tevakkuf eder, maddî ve mânevî musibetler hücuma başlarlar.»**²⁰³

90- “Isparta'da ve Sava'daki taarruz bir derece umumîdir. Risale-i Nur'un intişar ettiği her tarafta bu sıralarda, şimdiye kadar bir plân dâhilinde Risale-i Nur'un fütuhatına karşı tecavüz var. Bir derece şevk ve neş'eye zarar verdi, bir devre-i tevakkuf açtı. Şimdiki kahtlığa o tevakkuf sebebiyet veriyor. Fakat Cenab-ı Hakk'a şükür, Isparta ve havalisi kahramanları çelik gibi bir metanet göstermeleri, sair yerlerin de kuvve-i maneviyelerini takviye ediyorlar.”²⁰⁴

91- Bazı tevakkuf ve arızalar (18:79) ayetindeki mesakinin ibretli kıssasındaki hikmet manasında **daha büyük tecavüzden kurtarmak için kaderî bir tedbir** ve inayet oluyor.

92- Evet Bediüzzaman Hz. geniş sahada Risale-i Nura zarar verebilecek bir muhalefet hadisesini, geniş dairede İslâm inkılâbcısı geliyor zannıyla yapılması muhtemel tecavüzü önlemek hikmetiyle, izah eden yazısının bir kısmında şöyle der:

93- “Risale-i Nur'un hakikatiyle ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsiyle tezahür eden fevkalâde imanî hizmetlerin ehemmiyetli bir kısmını bîçare tercümanına vermek ve ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avamın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, imana nisbeten ancak onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kâinatta en büyük mes'ele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına racih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılâbcı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek

203 Şualar (337)

204 Kastamonu Lahikası (206)

cihetinde, Risale-i Nur'a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhâtına mâni' olmak pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hata, hem zarar büyüktür.”

94- “Kader-i İlahî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümid besleyenlerin ümidlerini ta'dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ülemadan ve sâdâttan ve meşayihden ve ahbabdan ve hemşehriden birisini muarız çıkardı; o ifratı ta'dil edip adalet etti. "Size kâinatın en büyük mes'elesi olan iman hizmeti yeter" diye bizi merhametkârane o hâdiseye mahkûm eyledi. Sonra lillahilhamd, o muarızı susturdu; o ateşi söndürdü. Fakat münafıklar söndürmemek için çalışıyorlar.”²⁰⁵

95-İşte böyle şiddetli hücumların yapıldığı ve halkın ürkütüldüğü o zamanlarda dahi ihtiyatla beraber Risale-i Nurun bazı ehemmiyetli parçaları bazı resmî makam sahiplerine gönderiliyordu. Ezcümle bir mektubta şöyle deniliyor:

«**Haşirdeki Mahkeme-i Kübraya Şekvâ**” namındaki ve yirmi sekiz sene evvel Meclis-i Meb’usana hitaben yazılan ve o vakit tab edilen **on maddelik namaza dair parça** ve bir de Mustafa hakkında dört sene evvel Reiscumhura yazılan **üç maddelik parça**, şimdi, bu zamanda Ankara’da bazı meb’usların nazarına ve imanlı hükûmet erkânına göstermek niyetiyle Ankara’ya gönderilmiş. Size de berâ-yı malûmat gönderiyoruz. »²⁰⁶

96- «Bir Maarif Vekili, perdeyi yüzünden kaldırdı ve küfr-ü mutlakı başka bir kisvede gösterdi. Bizim son gönderdiğimiz müdafaatı daha almadan başka sâika ile o beyannameyi yazmış. Gerçi ben o daireye göndermeyi düşünmüyordum; fakat kardeşlerimizin tensibiyle onlara da göndermek hem münasip, hem lâzım olduğunu bu hal gösterdi. Çünkü, herhalde bu derece ilhadda taassup taşıyan bir vekil, Ankara’ya gönderilen evrak ve mahrem risalelere karşı lâkayt kalmazdı. Birden,

205 **Kastamonu Lahikası (193)**

206 **Emirdağ Lahikası-2 (66)**

doğrudan doğruya **cerh edilmez müdafaatlar başına vuruldu, çok iyi oldu.** İnşallah, o dairede dahi **Risale-i Nur lehinde kuvvetli bir cereyan uyandıracak.**

97- Kardeşlerim, madem bir kısmın mâhiyetleri bu tarzdır; onlara, **o kısma teslim olmak, bir nevi intihardır,** İslâmiyetten pişman olmaktır, belki **dinden insilâh etmektedir.** Çünkü o derece ilhadda taassup etmiş ki, bizim gibilerden yalnız teslimiyetle ve tasannu ile razı olmuyorlar. “Kalbini ve vicdanını bırak, yalnız dünyaya çalış” derler. İşte bu vaziyete karşı inayet-i Rabbâniyeye dayanıp metanet ve sabır ve tevekkül ederek dört sandık **Risale-i Nur** eczaları o merkeze yetişip, kuvvetli hakikatlerle galebe çalmasına dua etmekten başka çare yoktur.»²⁰⁷

98- «Bu mes’elemizin tehiri hayırdır. Çünkü bütün **mekteplerde ve dairelerde ve halkta,** o ölmüş dehşetli adamın muhabbeti telkin ediliyor. Bu hal ise, âlem-i İslâma ve istikbale pek elîm ve acı bir tesiri olacaktı.

Şimdi ihtiyarımızın haricinde, **onun mahiyeti ne olduğunu, en başta ve en ziyade alâkadar ve en son ondan vazgeçecek** adamların ellerine kat’î hüccetler gösteren ve ispat eden **Risale-i Nur** geçmesi, kemâl-i merak ve dikkatle okunması öyle bir hadisedir ki, bizler gibi **binler adam hapse girse, hattâ idam olsalar, din-i İslâm cihetiyle yine ucuzdur.** »²⁰⁸

99- **Bu nakledilen nümuneler gibi** hayli yazılar, ikazlar ve tebliğler, Risale-i Nur’a karşı çekingenlik hissini telkin eden ve aşâğılık duygusunu aşıl原因an gereksiz gizlilikler ve tavizkâr davranışlar iyi netice vermez ve Risale-i Nurda ve hizmet hayatında bu tarz hareket makbul görülüyor.

-----oo0oo-----

207 Şualar (334)

208 Şualar (338)

ÂLİM

1- KÂİNAT KİTABININ MANASINI ANLAYANA, HAKİKÎ ÂLİM, EHL-İ FENNE İSE SANAATKÂR DENİR

“O Hâkim, şu musanna ve murassa Kur'anı, bir ecnebi feylesofa ve bir müslüman âlime gösterdi. Hem tecrübe, hem mükâfat için emretti ki: "Herbiriniz, bunun hikmetine dair bir eser yazınız."

Evvelâ o feylesof, sonra o âlim, ona dair birer kitab te'lif ettiler. Fakat feylesofun kitabı, yalnız harflerin nakışlarından ve münasebetlerinden ve vaziyetlerinden ve cevherlerinin hâsiyetlerinden ve tarifâtından bahseder.

Manasına hiç ilişmez. Çünkü o ecnebî adam, arabî hattı okumayı hiç bilmez. Hattâ o müzeyyen Kur'anı, bilmiyor ki bir kitabdır ve manayı ifade eden yazıdır. Belki ona münakkaş bir antika nazarıyla bakıyor. Lâkin çendan arabî bilmiyor fakat çok iyi bir mühendistir, güzel bir tasvircidir, mahir bir kimyagerdir, sarraf bir cevhercidir. İşte o adam, bu san'atlara göre eserini yazdı.

Amma müslüman âlim ise ona baktığı vakit anladı ki: O, Kitab-ı Mübin'dir, Kur'an-ı Hakîm'dir. İşte bu hakperest zât, ne tezyinat-ı zahiriyesine ehemmiyet verdi ve ne de hurufun nukuşuyla iştilal etti.

Belki öyle bir şeyle meşgul oldu ki, milyon mertebe öteki adamın iştilal ettiği mes'elelerinden daha âlî, daha galî, daha latif, daha şerif, daha nâfi', daha câmi'... Çünkü nukuşun perdesi altında olan hakaik-i kudsiyesinden ve envâr-ı esrarından bahsederek gayet güzel bir tefsir-i şerif yazdı.

Sonra ikisi, eserlerini götürüp o Hâkim-i Zîşan'a takdim ettiler. O Hâkim, evvelâ feylesofun eserini aldı. Baktı gördü ki: O hodpesend ve tabiatperest adam çok çalışmış, fakat hiç hakikî hikmetini yazmamış. Hiçbir manasını anlamamış, belki

karıştırmış. Ona karşı hürmetsizlik, belki edepsizlik etmiş. Çünkü o menba-ı hakaik olan Kur'anı, manasız nukuş zannederek, mana cihetinde kıymetsizlik ile tahkir etmiş olduğundan, o Hâkim-i Hakîm dahi onun eserini başına vurdu, huzurundan çıkardı.

Sonra öteki hakperest, müdakkik âlimin eserine baktı gördü ki: Gayet güzel ve nâfi' bir tefsir ve gayet hakîmane, mürşidane bir te'liftir. "Âferin, bârekâllah" dedi. İşte hikmet budur ve âlim ve hakîm, bunun sahibine derler. Öteki adam ise, haddinden tecavüz etmiş bir san'atkârdır. Sonra onun eserine bir mükâfat olarak; herbir harfine mukabil, tükenmez hazinesinden "On altun verilsin" irade etti."²⁰⁹

2- Âlim-i Mürşid, Koyun Olmalı

"Hazmolmayan İlim Telkin Edilmemeli

Hakikî mürşid-i âlim koyun olur, kuş olmaz.

Hasbî verir ilmini.

Koyun verir kuzusuna hazmolmuş musaffâ sütünü.

Kuş veriyor ferhine lüab-âlûd kayyını."

3- HAKİKÎ ÂLİM, ZÂLİME BAŞ EĞMEZ

"Arkadaşlar! Şu mealde bir hadîs-i şerif var ki: "Hakikî âlimler, zalim hükümdarlara karşı hak ve hakikatı pervasızca söyleyen âlimlerdir." İşte biz, ancak böyle ve müttaki bir allâmenin söz ve eserlerine itimad edebiliriz."²¹⁰

"İman ve İslâmiyet'in ortadan kaldırılmaya çalışıldığı ve bir âlimin gizliden gizliye dahi bir tek dinî eser neşredemediği fecaat devrinde, Bediüzzaman nefyedildiği yerlerde, zalim müstebidlerin tarassudat ve tazyikatı içinde, gizliden gizliye yüzotuz aded imanî eser te'lif ve neşretmiştir."²¹¹

4- "Âlimden Ziyade Sahib-i Velâyet Lâzım" Sualinin Cevabında, Risale-i Nur'un Hem İlim Hem

209 Sözlür (130)

210 Sözlür (756)

211 Sözlür (757)

Kemalât Verdiği ve Merci Olduğu İzahı Var²¹²

5- ÜSTAD BEDIÜZZAMANIN HİZMETİNE EN BÜYÜK ÂLİMLERDE TARAFDAR OLMALARI GEREK

“Haydi farz-ı muhal olarak ben üstadlık dava etsem, madem şimdi ehl-i imanın tabakatını, avamdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehattan kurtarmak çaresini bulduk; o ülema ya daha kolay bir çaresini bulsunlar veyahut bu çareyi iltizam edip ders versinler, taraftar olsunlar. Ülema-üs sû' hakkında bir tehdid-i azîm var.

Bu zamanda ehl-i ilim ziyade dikkat etmeli. Haydi farzetseniz ki, düşmanlarımızın zannı gibi ben, benlik hesabına böyle bir hizmette bulunuyorum. Acaba dünyevî ve millî bir maksad için, çok zâtlar enaniyeti terkedip, firavun-meşreb bir adamın kemal-i sadakatla etrafına toplanıp, şiddetli bir tesanüdle iş gördükleri halde; acaba bu kardeşiniz, hakikat-ı Kur'aniye ve hakaik-i imaniye etrafında, kendi enaniyetini setretmekle beraber, o dünyevî komitenin onbaşıları gibi, terk-i enaniyetle hakaik-i Kur'aniye etrafında bir tesanüdü sizden istemeye hakkı yok mudur? Sizin en büyük âlimleriniz de, ona "**Lebbeyk**" dememesinde haksız değil midirler?"²¹³

6- MÜSTAKİM BİR CEMAATA BAĞLI OLMAYAN, ÂLİM DE OLSA KENDİNİ MUHAFAZA ETMESİ MÜŞKİLLEŞMİŞTİR

“Âdi bir samimî ehl-i tarîkat; surî, zahirî bir mütefenninden daha ziyade kendini muhafaza eder. O zevk-i tarîkat vasıtasıyla ve o muhabbet-i evliya cihetiyle imanını kurtarır. Kebairle fâsık olur, fakat kâfir olmaz; kolaylıkla zındıkaya sokulmaz. Şedid bir muhabbet ve metin bir itikad ile aktab kabul ettiği bir silsile-i meşayihî, onun nazarında hiçbir kuvvet

212 Mektubat (354)

213 Mektubat (425)

çürütemez. Çürütmediği için, onlardan itimadını kesemez. Onlardan itimadı kesilmezse, zındıkaya giremez. Tarîkatta hissesi olmayan ve kalbi harekete gelmeyen, bir muhakkik âlim zât da olsa, şimdiki zındıkların desiselerine karşı kendini tam muhafaza etmesi müşkilleşmiştir.”²¹⁴

7- ÂLİMLERDE HIRS

“Hem çok âlimlerin (Haşiyeye-1) ve ediblerin (Haşiyeye-2) zekâvetlerinin verdiği bir hırs sebebiyle fakr-ı hale düşmeleri ve çok aptal ve iktidarsızların, fitrî kanaatkârane vaziyetleri ile zenginleşmeleri kat’î bir surette isbat eder ki: Rızk-ı helâl, acz ve iftikara göre gelir; iktidar ve ihtiyar ile değil.”²¹⁵

8- RİSALE-İ NUR-U ANLAYARAK VE KABUL EDEREK OKUYAN BİR SENEDE ÂLİM OLABİLİR

“**Eğer deseniz:** Hadîste "âlim" tabiri var, bir kısmımız yalnız kâtibiz.

Elcevab: Bir sene bu risaleleri ve bu dersleri anlayarak ve kabul ederek okuyan; bu zamanın mühim, hakikatlı bir âlimi olabilir. Eğer anlamasa da, madem Risale-i Nur şakirdlerinin bir şahs-ı manevîsi var, şübhesiz o şahs-ı manevî bu zamanın bir âlimidir. Sizin kalemlerinizi ise, o şahs-ı manevînin parmaklarıdır. Kendi nokta-i nazarımda liyakatsiz olduğum halde, haydi hüsn-ü zannınıza binaen bu fakire bir üstadlık ve tebaiyet noktasında bir âlim vaziyetini verdiğinizden bağlanmışsınız. Ben ümmi ve kalemsiz olduğum için, sizin kalemlerinizi benim kalemim sayılır, hadîste gösterilen ecri alırsınız.”²¹⁶

“Manevî bir elektrik olan Resail-in Nur dahi gayet yüksek ve derin bir ilim olduğu halde, külfet-i tahsile ve derse

214 Mektubat (445)

215 Lemalar (145)

216 Lemalar (167)

çalışmağa ve başka üstaplardan taallüm edilmeğe ve müderrisînin ağzından iktibas olmağa muhtaç olmadan herkes derecesine göre o ulûm-u âliyeyi, meşakkat ateşine lüzum kalmadan anlayabilir, kendi kendine istifade eder, muhakkik bir âlim olabilir. Hem işaret eder ki; Resail-in Nur müellifi dahi ateşsiz yanar, tahsil için külfet ve ders meşakkatine muhtaç olmadan kendi kendine nurlanır, âlim olur.”²¹⁷ (Ş:690)

“Eski zamanda medrese usulü ile onbeş senede elde edilebilen imanî ve İslâmî netice bu zamanda, Risale-i Nur'la onbeş haftada elde edilebiliyor. Üstadımız buyuruyorlar ki: "Bir sene Risale-i Nur derslerini anlayarak ve kabul ederek okuyan kimse, bu zamanın mühim ve hakikatlı bir âlimi olabilir.”²¹⁸

9- BİR FENNİN ÂLİMİ, DİĞER BİR FENDE İHTİSAS SAHİBİ SAYILMAZ

“İkinci Mes'ele: Bir fennin veya bir san'atın medar-ı münakaşa olmuş bir mes'elesinde, o fennin ve o san'atın haricindeki adamlar ne kadar büyük ve âlim ve san'atkâr da olsalar, sözleri onda geçmez, hükümleri hüccet olmaz; o fennin icma-ı ülemasına dâhil sayılmazlar. Meselâ; büyük bir mühendisin, bir hastalığın keşfinde ve tedavisinde bir küçük tabib kadar hükmü geçmez.

Ve bilhassa maddiyatta çok tevaggul eden ve gittikçe maneviyattan tebaüd eden ve nura karşı gabileşen ve kabalaşan ve akli gözüne inen en büyük bir feylesofun münkirane sözü, maneviyatta nazara alınmaz ve kıymetsizdir.”²¹⁹

“Evet bir fende ve bir san'atta mütehasıs bir-iki zâtın o fen ve o san'ata ait hükümleri ve fikirleri, onda ihtisası olmayan bin adamın, -hattâ başka fenlerde âlim ve ehl-i ihtisas da olsalar- muhalif fikirlerini hükümden ıskat ettikleri gibi; bir

217 **Şualar (690)**

218 **Tarihçe-i Hayat (695)**

219 **Şualar (102)**

mes'elede, meselâ ramazan hilâlini yevm-i şekte isbat etmek ve "Süt konservelerine benzeyen ceviz-i hindî bahçesi rûy-i zeminde var" diye dava etmekte iki isbat edici, bin inkâr edici ve nefyedıcilere galebe edip davayı kazanıyorlar. Çünkü isbat eden yalnız bir ceviz-i hindîyi veyahut yerini gösterse kolayca davayı kazanır.

Onu nefy ve inkâr eden, bütün rûy-i zemini aramak, taramakla hiçbir yerde bulunmadığını göstermekle davasını isbat edebildiği gibi; Cennet'i ve dâr-ı saadeti ihbar ve isbat eden yalnız bir izini, sinemada gibi keşfen bir gölgesini, bir tereşşuhunu göstermekle davayı kazandığı halde; onu nefy ve inkâr eden, bütün kâinatı ve ezelden ebede kadar zamanları görmek ve göstermekle ancak inkârını ve nefyini isbat ile davayı kazanabilir.

Ve bu ehemmiyetli sırdandır ki; hususî bir yere bakmayan ve imanî hakikatlar gibi umum kâinata bakan nefyler, inkârlar (zâtında muhal olmamak şartıyla) isbat edilmez diye ehl-i tahkik ittifak edip bir düstur-u esasî kabul etmişler."²²⁰

10- DİN ÂLİMLERİNİN İTTİFAKINA OLAN ŞİDDET-İ İHTİYAÇ

"Acaba Şeriatta oniki mezheb; hususan Hanefî, Mâlikî, Şafiî, Hanbelî Mezheplerinde ve yetmiş yakın ilm-i kelâm ve usûl-üd din dairesindeki allâmelerin fırkalarında ne kadar ayrı ayrı kanaatlar ve fikirler kitablara yazılmış bilirsiniz. Halbuki bu zaman kadar, hiç bir zaman, din âlimlerinin ittifakına ve münakaşa etmemesine muhtaç olmamış. Şimdilik teferruatındaki ihtilafı bırakmağa ve medar-ı münakaşa etmemeğe mecburuz."²²¹

11- SÜFYAN BÜYÜK BİR ÂLİM OLACAK RİVAYETİNİN İZAHI

220 Şualar (213)

221 Şualar (402)

“Yedinci Mes'ele: Rivayette var ki: "Süfyan büyük bir âlim olacak, ilim ile dalalete düşer. Ve çok âlimler ona tâbi olacaklar."

Vel'ilmu indallah, bunun bir tevili şudur ki: Başka padişahlar gibi ya kuvvet ve kudret veya kabile ve aşiret veya cesaret ve servet gibi vasita-i saltanat olmadığı halde, zekâvetiyle ve fenniyle ve siyasî ilmiyle o mevkii kazanır ve aklıyla çok âlimlerin akıllarını teshir eder, etrafında fetvacı yapar. Ve çok muallimleri kendine taraftar eder ve din derslerinden tecerrüd eden maarifi rehber edip tamimine şiddetle çalışır, demektir.”²²²

12- KÂFİRLERDE ÂLİMLER SIRASINA DAHİLDİRLER

“S- Onlar, birinci ölüm ile bir hayatı bilirlerse de, Allah'tan olduğunu bilmezler, inkâr ederler. İkinci hayat ile Allah'a rücuu zâten inkâr ederler?”

C- Cehli izale edecek deliller zahir iken o vechile cehil denilmemesi, belâgatın kaidelerinden biridir. Buna binaen, birinci mevt ile birinci hayatın etvar ve ahvaline yapılan dikkat, Sâni'i ikrar ve tasdik etmeye icbar eder ve aynı zamanda evvelki hayat ve mematın Allah'tan olduğunu bilmek, ikinci bir hayatın olacağına da zihni ikna' ve icbar eder. Hal böyle iken, cahil telakki ettiğin o kâfirler, âlimler sırasına dâhildirler.”²²³

13- DİN ÂLİMİ DÜNYEVÎ NETİCELER BEKLEMELİ

“Ey din âlimi! (*) Ücretim az, ilmime rağbet yok, diye mahzun olma. Çünkü mükâfat-ı dünyeviye ihtiyaca bakar, kıymet-i zâtiyeye bakmaz. Meziyet-i zâtiye ise mükâfat-ı uhreviyeye nâzırdır. Öyle ise, zâtî olan meziyetini mükâfat-ı

222 Şualar (585)

223 İşarat-ül İ'caz (182)

(*)Ehemmiyetlidir.

uhreviyeye sakla, birkaç kuruşluk dünya metainna satma.”²²⁴

14- MEDRESENİN BÜYÜK BİR ÂLİMİNİN TEKYEDEN FEYİZ BEKLEMESİ

“**Eski zamandan beri** ekser yerlerde medrese tائفesi, tekyeler tائفesine serfuru' etmiş; yani inkıyad gösterip onlara velayet semereleri için müracaat etmişler. Onların dükkânlarında ezvak-ı imaniyeyi ve envâr-ı hakikatı aramışlar. Hattâ medresenin büyük bir âlimi, tekyenin küçük bir veli şeyhinin elini öper, tâbi' olurdu. O âb-ı hayat çeşmesini tekyede aramışlar. Halbuki **medrese içinde daha kısa bir yol** hakikatın envârına gittiğini ve ulûm-u imaniyede daha sâfi ve daha hâlis bir âb-ı hayat çeşmesi bulunduğunu ve amel ve ubudiyet ve tarîkattan daha yüksek ve daha tatlı ve daha kuvvetli bir tarîk-ı velayet; ilimde, hakaik-i imaniyede ve Ehl-i Sünnet'in ilm-i Kelâmında bulunmasını, Risale-i Nur Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın mu'cize-i maneviyesiyle açmış göstermiş, meydandadır.”²²⁵

“Yahut cumhurun nazarını, ehl-i tarîkatın yaptığı gibi, o hicabın fevkine çıkararak üstünde Kur'anı gösterip, Kur'anın hâlis malını yalnız ondan istemek ve bilvasıta olan ahkâmı vasıttadan aramaktır. Bir âlim-i şeriatın vaazına nisbeten, bir tarîkat şeyhinin vaazındaki olan halâvet ve cazibiyet bu sırdan neş'et eder.”²²⁶

15- İMAM-I ALİ'NİN (R.A.) BİD'ALARA GİREN ÂLİMLERİ TOKATLAMASI

“Eğer kabul etsem, yetmiş senelik hayatım gücenecek; ve bu zamandan haber verip tama' ve maaş yüzünden bid'alara giren ve ihlası kaybeden âlimleri tokatlayan İmam-ı Ali Radıyallahü Anh dahi benden küsecek ihtimali var; ve Risale-i

224 Mesnevi-i Nuriye (88)

225 Mesnevi-i Nuriye (88)

226 Sikke-i Tastik-i Gaybi (28)

Nur'un hakikî ve safi olan ihlası beni de ihlâssızlıkla ittiham etmek ciheti var. Ben, hakikaten tahayyürde kaldım.”²²⁷

“**Bîçare bir kısım âlimler ve ehl-i takva insanlar,** çoluk-çocuğunun maişet derdi için bid'alara fetva verdiler veya taraftar göründüler. Hususan din derslerini kaldırıp Ezan-ı Muhammedî'yi kaldırmak gibi dehşetli hücumlara karşı, a'zamî fedakârlık ve a'zamî sebat ve metanet ve herşeyden istiğna etmek lüzumu karşısında, ben bir sünnet-i seniye olan evlenmek âdetini terkettim ki; tâ çok haramlara girmeyeyim ve çok vâcibleri ve farzları yapabileyim.

Bir sünnet yüzünden yüz günaha girilmez. Çünkü o kırk sene zarfında birtek sünneti yerine getiren bazı hocalar, on kebaire ve haramlara girmeye, bir kısım sünnet ve farzları bırakmaya kendilerini mecbur bildiler.”²²⁸

16- “ÂLİMLER PEYGAMBERLERİN VÂRİSLERİDİRLER” HADİSİ

“Peygamber Efendimiz, şu **وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ** yâni:

"Âlimler, Peygamberlerin varisleridirler" Hadîs-i Şerifleriyle âlim olmanın pek kolay bir şey olmadığını, i'caz-kâr belâgatleri ile beyan buyuruyorlar.

Zira mademki bir âlim, Peygamberlerin varisidir, o halde, hak ve hakikatın tebliğ ve neşri hususunda, aynen onların tutmuş oldukları yolu takip etmesi lâzımdır. Her ne kadar bu yol; bütün dağ, taş, çamur, çakıl, uçurum, daha beteri tâkip, tevkif, muhâkeme, hapis, zindan, sürgün, tecrid, zehirlenme, îdam sehpaları ve daha akıl ve hayale gelmiyen nice bin zulüm ve işkencelerle dolu da olsa...

İşte Bediüzzaman; yarım asırdan fazla o mukaddes cihadı ile bütün ömrü boyunca bu çetin yolda yürüyen ve karşısına çıkan binlerle engeli bir yıldırım sür'ati ile aşan ve Peygamberlerin vârisi olan bir âlim olduğunu amelî bir surette

227 **Emirdağ Lahikası (24)**

228 **Hanımlar Rehberi (26)**

isbat eden bir zattır.”²²⁹

17- ÂLİM MAZUR OLMAZ

“Seyyid olmayan seyyidim ve seyyid olan değilim diyenler, ikisi de günahkâr ve duhûl ile huruc haram oldukları gibi.. hadîs ve Kur'an'da dahi, ziyade veya noksan etmek memnu'dur. Fakat ziyade etmek, nizamı bozduğu ve vehme kapı açtığı için daha zararlıdır. Noksana, cehil bir derece özür olur. Fakat ziyade etmek, ilim ile olur. Âlim olan mazur değildir. Kezalik dinden bir şeyi fasl veya olmayanı vasletmek, ikisi de caiz değildir.”²³⁰

18- ÂLİM BİR KÖTÜ SIFATI SEBEBİYLE TENKİD ETMEK İLME HAKARETTİR

“Meselâ bir âlim-i zîtehevvür ki, sıfat-ı ilim kendini fesad ve fenalıktan men'etmiş iken, daima onun sıfat-ı tehevvüründen vücuda gelen fesad ve fenalığın zikri vaktinde, onu âlimlikle yâdetmek ve sıfat-ı ilme ilişmek, nasıl ilme husumet ve adaveti îma eder.”²³¹

19- BU ZAMANDA ÂLİM-İ MUHAKKİK OLMALI

“*Hasıl-ı kelâm:* Büyük vaizlerimiz hem âlim-i muhakkik olmalı, tâ isbat ve ikna etsin. Hem hakîm-i müdakkik olmalı, tâ müvazene-i şeriatı bozmasın. Hem belig-i mukni' olmalı, tâ mukteza-yı hal ve ilcaat-ı zamana muvafık söz söylesin ve mizan-ı şeriatla tartсын ve böyle olmaları da şarttır.”²³²

20- BÜYÜK BİR ÂLİME KARŞI “NASIL HÜR OLACAĞIZ?” SUALİ VE CEVABI

“S- Bir büyük adama ve bir veliye ve bir şeyhe ve bir büyük âlime karşı nasıl hür olacağız? Onlar meziyetleri için

229 *Tarihçe-i Hayat* (8)

230 *Muhakemat* (52)

231 *Divan-ı Harbi Örfi* (35)

232 *Divan-ı Harbi Örfi* (81)

bize tahakküm etmek haklarıdır. Biz onların faziletlerinin esiriyiz.

C- Velayetin, şeyhliğin, büyüklüğün şe'ni tevazu ve mahviyettir. Tekebbür ve tahakküm değildir. Demek tekebbür eden, sabiy-i müteşeyyihtir. Siz de büyük tanımayınız.”²³³

21- Âlim-i İlm-i Celb (S:256 sonu)

22- Âlim-i Sâlih (M:267)

23- Âlim-i Küll (Ş:570 p.2)

24- Âlim-i Külli Şey (Ş:108 sonu - Ş:116 p.3)

25- Âlim-i Cahil (D:77 ortası)

26- Âlim-i Mutlak (K:39 p.2'de)

27- Âlimün Bil' Esrar (Bms:430 sonu - 288 p.5 sonu)

28- Âlime Hanım (Ş:260 p.1)

-----oo0oo-----

ALLAH'A İMAN, SEMAVÎ DİNLERDE ORTAK BİR ESASTIR

Aziz Ali Kemal kardeşim,

Çok ehemmiyetli hizmetlerinizde muvaffakiyetler dilerim. Yazıyı uzatmamak için suallere geçiyorum. Bir Allah'a iman, bütün semavî dinlerde ortak bir esastır. Ancak bir Allah'a iman esasının makbuliyet şartları vardır. Evvela imanın altı şartı vardır ki bunlar; 1-Allah'a 2-Melâikelerine 3-Bütün semavî kitablara 4-Bütün peygamberlere 5-Ahiretin varlığına 6-Hayır ve şer (liyakata göre) Allah'tan olduğuna inanmaktır. Bu esasların da ayrıca makbuliyet şartları vardır. Bu esaslardan birisine inanmamak halinde iman salih olmaz.

Mesela Allah'a iman etmenin makbuliyet şartları olarak Bediüzzaman Said Nursî Hz. diyor ki **"Allah'ı bilmek, bütün kâinata ihata eden rububiyetine ve zerrelere yıldızlara kadar cüz'î ve küllî herşey onun kabza-i tasarrufunda ve kudret ve iradesiyle olduğuna kat'î iman etmek ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve "Lâ ilahe illallah" kelime-i kudsîyesine, hakikatlarına iman etmek, kalben tasdik etmekle olur"**²³⁴

Burada nazara verilen makbuliyet şartları esası şudur; "Kainata ihata eden Rububiyetine", yani Allah'ın, zerrelere yıldızlara kadar canlı ve cansız bütün varlıkları yaratılış gaye-i ilâhiyeleri üzere hakedip istihdam ederek nokta-i kemallerine doğru geliştirmek olan rububiyetine ve hiçbir sebebin hiçbir şey üzerinde hiçbir cihette hakiki tesiri olmadığına inanmak şarttır.

Hem **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** kelime-i kudsîyesine ve hakikatlarına) yani Allah'ın binbir ismine ve kainattaki tasarruflarında hiçbir şeriki olmadığına inanmak da şarttır. Yine Bediüzzaman Said Nursî Hz. bir hadisin izahında şeri'at hükmünü bildirmek için diyor

ki **“Allah’ı inkâr etmek, kâinatı inkâr etmek kadar akıldan uzaktır. Umum değil, belki ekser insanlarda dahi vukuunu akıl kabul etmez. Kâfirler Allah’ı inkâr etmiyorlar, yalnız sıfâtında hata ediyorlar”**²³⁵ İşte diğer dinlerde mezkûr şartlara uymayan taraflar neler ise onlar, imanı engenleyen farklı taraflardır.

Altı iman esaslarında diğer beş esası ele alsak (ki uzun olmaması için mevzu etmedik) sual etrafıca cevablandırılmış olur. Demekki Allah’a inanmak basit manada değildir. İslamiyetten önce gelen semavî dinlerde bu esaslar o zamanki ümmetlerin derecelerine göre tam tafsilat verilmemişse de Kur’an kıyamete kadar gelecek bütün insan tabakalarına esasat-ı diniyeyi tafsilatıyla ve isbat delilleriyle beyan etmiştir.

Bediüzzaman Said Nursî Hz. bu hakikatı Kur’an derslerinden alarak şöyle ifade eder **“Eski zaman peygamberleri ümmetlerine Kur’an gibi izah vermediklerinin sebebi, o devirler beşerin bedeviyet ve tufuliyet devri olmasıdır. İbtidaî derslerde izah az olur”**²³⁶

Evet bütün semavî dinler Allah’tan geldiğinden i’tikaden ayırım yapmak gayetle yanlıştır. Biz müslümanlar, bütün semavî kitablara ve peygamberlere inanırız ve inanma mecburiyeti vardır. Aksi halde iman gider.

Ancak şu var ki; yukarıda zikredildiği gibi beşerin kemal derecesine göre ders verecek tarzda kitab gönderilmiş, semavî dinler arasında müşterek olan esaslarda tafsilat giderek artırılmıştır. En son ve en mükemmel Kur’an gönderilmiş, önce gelen kitabların derslerine ihtiyaç kalmamıştır. Kur’an geldikten sonra, Kur’an’dan önceki kitabların derslerinin luzumuna ısrar etmek, tedrisatta ilk, orta ve lise derecelerini geçirip üniversiteye giden talebelere lise derslerinin okutulmasına ısrar etmeye benzer. Kaldı ki, Kütüb-ü Semaviye-i Sâbikanın kısmen tahrife uğradıkları da

235 Şualar (584)

236 Şualar (220)

isbatlanmıştır.

Nitekim meşhur Prens Bismark şöyle diyor **“Muhtelif devirlerde, beşeriyeti idare etmek için taraf-ı lahutîden geldiği iddia olunan bütün münzel semavî kitabları tam ve etrafıyla tedkik ettimse de, tahrif olundukları için hiçbirisinde aradığım hikmet ve tam isabeti göremedim. Bu kanunlar değil bir cem'iyet, bir hane halkının saadetini bile temin edecek mahiyetten pek uzaktır. Lâkin Muhammedîlerin (A.S.M.) Kur'anı, bu kayıddan âzadedir. Ben Kur'anı her cihetten tedkik ettim, her kelimesinde büyük hikmetler gördüm.**

Muhammedîlerin (A.S.M.) düşmanları, bu kitab Muhammed'in (A.S.M.) zade-i tab'ı olduğunu iddia ediyorlarsa da, en mükemmel hattâ en mütekâmil bir dimağdan böyle hârikanın zuhurunu iddia etmek, hakikatlara göz kapayarak kin ve garaza âlet olmak manasını ifade eder ki; bu da ilim ve hikmetle kabil-i te'lif değildir.

Ben şunu iddia ediyorum ki; Muhammed (A.S.M.) mümtaz bir kuvvettir. Destgâh-ı kudretin böyle ikinci bir vücudu imkân sahasına getirmesi ihtimalden uzaktır.

Sana muasır bir vücud olamadığımdan dolayı müteessirim ey Muhammed (A.S.M.)! Muallimi ve naşiri olduğun bu kitab, senin değildir; o lahutîdir. Bu kitabın lahutî olduğunu inkâr etmek, mevzu ilimlerin butlanını ileri sürmek kadar gülünçtür. Bunun için, beşeriyet senin gibi mümtaz bir kudreti bir defa görmüş, bundan sonra göremeyecektir. Ben, huzur-u mehabetinde kemal-i hürmetle eğilirim”²³⁷

Evet, Kur'an'ın bu imtiyazını gösteren pekçok deliller vardır. Bunlardan yalnız birisi, Kur'an'ın **“Maziye ait ihbarat-ı gaybiyesidir. Evet, Kur'an-ı Hakîm bil'ittifak ümmi ve emin bir Zâtın lisaniyla zaman-ı Âdem'den tâ Asr-ı Saadete kadar, enbiyaların mühim hâlâtını ve ehemmiyetli vukuatını öyle bir tarzda zikrediyor ki,**

Tevrat ve İncil gibi kitabların tasdiki altında gayet kuvvet ve ciddiyetle ihbar ediyor.

Kütüb-ü Sâlifenin ittifak ettikleri noktalarda muvafakat etmiştir. İhtilaf ettikleri bahislerde, musahhahane hakikat-ı vakiayı faslediyor. Demek Kur'anın nazar-ı gayb-bînisi, o Kütüb-ü Sâlifenin umumunun fevkinde ahval-i maziyeği görüyor ki, ittifakî mes'elelerde musaddıkane onları tezkiye ediyor. İhtilafî mes'elelerde musahhahane onlara faysal oluyor.

Halbuki Kur'anın vukuat ve ahval-i maziyeğe dair ihbaratı aklî bir iş değil ki, akıl ile ihbar edilsin. Belki, semaa mütevakıf nakildir. Nakil ise, kıraat ve kitabet ehline mahsustur. Dost ve düşmanın ittifakıyla kıraatsız, kitabetsiz, emanetle maruf, ümmi lâkabıyla mevsuf bir zâta nüzul ediyor. Hem o ahval-i maziyeği öyle bir surette ihbar eder ki, bütün o ahvali görür gibi bahseder. Çünkü uzun bir hâdisenin ukde-i hayatiyesini ve ruhunu alır. Maksadına mukaddeme yapar.

Demek Kur'andaki fezlekeler, hülâsalar gösteriyor ki, bu hülâsa ve fezlekeyi gösteren, bütün maziyeği bütün ahvali ile görüyor. Zira bir zâtın bir fende veya bir san'atta mütehasıs olduğu; hülâsalı bir sözle, fezlekeli bir san'atçıkla, o şahısların meharek ve melekelerini gösterdiği gibi, Kur'anda zikrolunan vukuatın hülâsaları ve ruhları gösteriyor ki, onları söyleyen, bütün vukuatı ihata etmiş, görüyor, (tabir caiz ise) bir meharek-i fevkalâde ile ihbar ediyor"²³⁸

Sualde geçen "Hürriyet" meselesi ise; İslamiyet din, vicdan, söz ve yaşayış sahalarındaki hürriyet hudutlarının tayininde ve tatbikatında semavî kaynağa dayanan hayli adab ve hükümler getirmiştir.

Hız. İsa Aleyhisselam ise hayat-ı ictimaiyeğe hakimiyet devresine girmeden semaya çıkarıldığından, İncil-i Şerifte cemiyet hayatının münasebetlerine bakan adab ve ahkâmdan daha çok ahlakî nasihatlar vardır. Dinî hükümler semavî kitaba dayanır, beşeri anlayışlarla dine ilave edilen hükümler dinin semaviliğini gölgeler.

Bediüzzaman Said Nursî Hz. diyor ki; “Din-i İsevî'de yalnız esasat-ı diniye Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan alındı. Hayat-ı içtimaiyeye ve fûruat-ı şer'iyeye dair ekser ahkâm, Havariyyun ve sair rüesa-yı ruhaniye tarafından teşkil edildi. Kısım-ı a'zamı, kütüb-ü sâbika-i mukaddeseden alındı. Hazret-i İsa Aleyhisselâm, dünyaca hâkim ve sultan olmadığından ve kavanin-i umumiye-i içtimaiyeye merci' olmadığından; esasat-ı diniyesi, hariçten bir libas giydirilmiş gibi, şariat-ı Hristiyanıye namına örfî kanunlar, medenî düsturlar alınmış, başka bir suret verilmiş.

Bu suret tebdil edilse, o libas değiştirilse, yine Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın esas dini bâki kalabilir. Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı inkâr ve tekzib çıkmaz.

Halbuki **din ve şariat-ı İslâmiyenin sahibi** olan Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm iki cihanın sultanı, şark ve garb ve Endülüs ve Hind, birer taht-ı saltanatı olduğundan; Din-i İslâm'ın esasatını bizzât kendisi gösterdiği gibi, o dinin teferruatını ve sair ahkâmını, hattâ en cüz'î âdâbını dahi bizzât o getiriyor, o haber veriyor, o emir veriyor.

Demek **fûruat-ı İslâmiye**, değişmeye kabil bir libas hükmünde değil ki; onlar tebdil edilse, esas-ı din bâki kalabilsin. Belki esas-ı dine bir cesedir, lâakal bir cildir. Onunla imtizaç ve iltiham etmiş; kabil-i tefrik değildir. Onları tebdil etmek, doğrudan doğruya sahib-i şariatı inkâr ve tekzib etmek çıkar”²³⁹

Demek Kur'an'dan önceki semavî dinler ve kitaplar, geçmişe nisbeten mes'leleri hayli çoğalmış olan bugünkü beşeriyete ve cemiyet hayatlarına cevap verecek külliyette değildir. **Semavî kitapların** muhtevalarını tek tek inceleyip mukayaselerle durumu ortaya koymak hem çok uzun zaman alır hem de ilim ehlince bilinen böyle meseleleri tafsilatıyla ortaya koymak ihtiyacı yoktur.

Yine sualde kaydedilen “mukaddes kitab ve peygamber” meselesine gelince; Dinde temewl teşkil eden bu gibi esaslarda bütün semavi dinler tahrifsiz asıllarıyla müşterektir. Ancak tafsilat ve isbatta tekamül vardır.

Bu mesêleye ait Bediüzzaman Said Nursî Hz. Kur'anî hükmü açıklarken diyor ki “İtikad ve amelde, usûl ve ahkâm-ı esasiyede peygamberlerin hepsi daimdirler, sabittirler, müttehiddirler. İhtilaf ve tefavütleri, ancak fûruattadır. Zâten zamanların tebeddülüyle, fûruatın da tebeddül ve tegayyürü tabî bir şeydir”²⁴⁰

Üstad, aynı eserinde şunları da kaydeder “Ey ehl-i kitab! İslâmiyeti kabul etmekte size bir meşakkat yoktur. Size ağır gelmesin! Zira size bütün bütün dininizi terketmenizi emretmiyor. Ancak itikadatınızı ikmal ve yanınızda bulunan esasat-ı diniye üzerine bina ediniz; diye teklifte bulunuyor. Zira Kur'an, bütün kütüb-ü sâlifinin güzelliğini ve eski şeriatlarının kavaid-i esasiyelerini cem' etmiş olduğundan, usûlde muaddil ve mükemmildir. Yani ta'dil ve tekmil edicidir. Yalnız, zaman ve mekânın tegayyür etmesi tesiriyle tahavvül ve tebeddüle maruz olan fûruat kısmında müessistir.

Bunda aklî ve mantikî olmayan bir cihet yoktur. Evet mevasim-i erbaada giyecek, yiyecek ve sair ilâçların tebeddülüne lüzum ve ihtiyaç hasıl olduğu gibi, bir şahsın yaşayış devrelerinde, talim ve terbiye keyfiyeti tebeddül eder. Kezalik hikmet ve maslahatın iktizası üzerine, ömr-ü beşerin mertebelerine göre ahkâm-ı fer'iyede tebeddül vardır. Çünkü fer'î hükümlerden biri, bir zamanda maslahat iken, diğer bir zamana göre mazarrat olur. Veya bir ilâç, bir şahsa deva iken, şahs-ı âhere dâ' olur. Bu sırdandır ki, Kur'an fer'î hükümlerden bir kısmını nesh etmiştir. Yani vakitleri bitti, nöbet başka hükümlere geldi, diye hükmetmiştir”²⁴¹

İşte bütün semavî kitablara ve ve peygamberlere inanmayı şart koşan İslamiyet, beşerin tekâmülünü

240 İşarat-ül İ'caz (26)

241 İşarat-ül İ'caz (50)

nazara alarak bir önceki semavi kitabdan sonra gelen kitaba amel etmeyi emretmiştir. Önceki kitabta olan dinin esaslarını sonrakine de koyduğu mevcut semavî kitaplarda görülmektedir. O halde Tevrat ehlinin İncil'e karşı, İncil ehlinin de Kur'an'a karşı muhalefetleri, Allah'ın Rububiyetinin tekâmül kanununa karşı muhalefetleri oluyor. Halbuki bütün semavî dinlere karşı savaşılan ateist cereyanlara karşı bütün ehl-i kitab dinin değişmez esaslarında birleşip mukaddesatı koruyabilmek kuvvetini sağlamak mecburiyeti vardır.

İnternette sorulan diğer bir soru ise şu idi "İslamın sahip olduğu fakat diğer dinlerin hiçbirinde olmayan hakikatler nedir?"

Baştan buraya kadar verilen izahatlar bu suale de cevaptır. Yani semavî kitapların tahriksiz asıllarıyla Kur'an arasında esaslardaki hükümler aynı olup ancak beşerin tekâmül seviyesine uygun izah ve isbat farkı vardır ki bu da gelişen ilmin yolunu kapamamak için lazımdır diye yukarıda anlatılmıştır.

Evet, **Kur'an** bütün ilmi gelişmelere kapıları açarak hududsuz hedefler gösteriyor. Bu sebebedir ki münsif bazı Avrupa feylesofları bu hakikatı gördüklerinde hakikatı itiraf etmişlerdir.

Ezcümle "Ondokuzuncu Asr'ın ve Amerika Kıt'asının en meşhur feylesofu Mister Karlayl, en yüksek sadâsıyla çekinmeyerek feylesoflara ve Hristiyan âlimlerine neşriyatıyla bağırarak böyle diyor, eserlerinde şöyle yazmış:

"İslâmiyet gayet parlak bir ateş gibi doğdu. Sair dinleri kuru ağacın dalları gibi yuttu. Hem bu yutmak, İslâmiyetin hakkı imiş. Çünkü sair dinler -fakat Kur'an'ın tasdikine mazhar olmayan kısmı- hiç hükmündedir."

Hem Mister Karlayl yine diyor: "En evvel kulak verilecek sözlerin en lâyıkı, Muhammed'in (A.S.M.) sözüdür. Çünkü hakikî söz onun sözleridir." Hem yine de diyor ki: "Eğer hakikat-ı İslâmiyette şübhe etsen, bedihiyat ve zaruriyat-ı

kat'iyede iştibah edersin. Çünkü en bedihî ve zarurî bir hakikat ise, İslâmiyettir."

İşte bu meşhur feylesof, İslâmiyet hakkında bu şahadetini eserinde müteferrik yerde yazmış"²⁴²

Diğer bir sual ise şöyle idi "İslamiyeti doğru, diğer dinleri batıl yapan nedir?"

Bu sualin cevabını aşağıda sual sahibi veriyor ve diyor "Müslümanlar bu dinlerin tamamen bâtil olduğunu kabul etmeyecekler tabii, onlar da bazı hakikatlar olduğunu söyleyecekler. Fakat hak olmayan kısımlar nelerdir?"

Demek bu iki sualin maksadı "hak olmayan kısımlar nelerdir?" cümlesidir.

Bu sualin en kısa cevabı; Kur'an'ın tasdik etmediği kısımlardır. Çünkü Kütüb-ü Sabıkanın asliyetlerinin tesbitinde, Kur'an'ın sağlamlığı gibi mesuliyeti getiren kat'î tesbit olamadığından, Kur'an'ın tasvibi şeri'atta şart koşulmuştur. Büyük alimler Kütüb-ü Sabıkanın asliyetleri hakkında hayli çalışmalar yapmışlardır.

Bediüzzaman Said Nursî Hz. bu hususu şöyle özetler "Tevrat, İncil ve Zebur'un ibareleri; Kur'an gibi icazları olmadığından, hem mütemadiyen tercüme tercüme üstüne olduğundan, pek çok yabanî kelimeler içlerine karıştı. Hem müfessirlerin sözleri ve yanlış tevilleri, onların âyetleriyle iltibas edildi; hem bazı nâdanların ve bazı ehl-i garazın tahrifatı da ilâve edildi.

Şu surette o kitaplarda tahrifat, tağyirat çoğaldı. Hattâ Şeyh Rahmetullah-i Hindî (allâme-i meşhur) kütüb-ü sâbıkanın binler yerde tahrifatını, keşişlerine ve Yahudi ve Nasara ülemasına isbat ederek, iskât etmiş. İşte bu kadar tahrifatla beraber, şu zamanda dahi meşhur Hüseyin-i Cîsrî (Rahmetullahi Aleyh) o kitaplardan yüz ondört delil nübüvvet-i Ahmediyeye dair çıkarmıştır. "Risale-i Hamîdiye"de yazmış. O risaleyi de, Manastırlı Merhum İsmail Hakkı tercüme etmiş.

Kim arzu ederse, ona müracaat eder,”²⁴³

Başka bir soru da: “Budizm ve benzeri dinlerin, yani doğrudan doğruya Allah’tan gelmeyen edyan-ı badılanın nesi yanlış?” diye soruluyor.

Bir dinin din olabilmesi, Allah’tan gelmesine bağlıdır. Bu beşeri dinlerin şurası burası yanlış denilmez, temelden bozuktur denilir. Bu soru sahibi ile önce “din” tabirinin mana muhtevasında ve hakikiş dinin ana yapısında ortak anlayışı sağlamak gerekiyor. Çünkü kelimeler, zatında mana taşımaz.

“Evladınız bu dinlerden birine girmek istese o’na ne dersiniz?” diye soru var.

Ebeveynin hakiki bir vazifesi evladını hak yolunda terbiye etmesi ve batıl yollardan korumasıdır.

Başka dinden bir adama, eğer hakkı dinleyecek münsif olduğunu bilirsek, hak dine girmesinin lüzumunu delilleriyle göstermeye çalışırız ki, bu medeni ve dini bir vazife ve hakperestlik yoludur.

**Acele yazdık, kusura bakmayınız,
Kardeşin Rüştü.**

-----oo0oo-----

ALMANYA (ADEM HOCA'YA AİTTİR)

Kürdistan'ın sarp, yalçın kayaları arasından gelerek, İstanbul'da bulunan Bediüzzaman Said Nursî'yi ilzam edemeyen İslâm üleması, Şeyh Bahid'den bu genç hocanın (Bediüzzaman'ın) ilzam edilmesini isterler. Şeyh Bahid de, bu teklifi kabul ederek bir münazara zemini arar. Ve bir namaz vakti, Ayasofya Câmii'nden çıkılıp "çayhane"ye oturulduğunda, bunu fırsat telakki eden Şeyh Bahid Efendi, Bediüzzaman Said Nursî'ye hitaben:

مَا تَقُولُ فِي حَقِّ الْأَوْرُوبَائِيَّةِ وَالْعُثْمَانِيَّةِ Yani: "Avrupa ve Osmanlı

Devleti hakkında ne diyorsunuz? Fikriniz nedir?" Şeyh Bahid Efendi hazretlerinin bu sualden maksadı; Bediüzzaman Said Nursî'nin, şek olmayan bir bahr-i umman gibi ilmini ve ateşpare-i zekâsını tecrübe etmek değildi. Zaman-ı istikbale ait şiddet-i ihatasını ve idare-i âlemdeki siyasetini anlamak fikrinde idi.

Buna karşı, Bediüzzaman'ın verdiği cevap şu oldu:

إِنَّ الْأَوْرُوبَا حَامِلَةٌ بِالْإِسْلَامِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا وَ إِنَّ الْعُثْمَانِيَّةَ حَامِلَةٌ

بِالْأَوْرُوبَائِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا Yani: Avrupa bir İslâm Devletine, Osmanlı Devleti de bir Avrupa Devletine hâmilelerdir. Bir gün gelip doğuracaklardır.

Bu cevaba karşı, Şeyh Bahid Hazretleri: "Bu gençle münazara edilmez, ben de aynı kanaatta idim. Fakat bu kadar veciz ve beligane bir tarzda ifade etmek, ancak Bediüzzaman'a hasır." demiştir. Nitekim Bediüzzaman'ın dediği gibi, ihbaratın iki kutbu da tahakkuk etmiş. Bir iki sene sonra Meşrutiyet devrinde, şair-i İslâmiyeye muhalif çok âdât-ı ecnebiyeyi ahz etmek ve gittikçe Türkiye'de yerleştirmekle; ve şimdi Avrupa'da Kur'an'a ve İslâmiyet'e karşı gösterilen hüsn-ü alâka ve bilhassa bahtiyar **Alman**

Milletinde fevç fevç İslâmiyeti kabul etmek gibi hâdiseler; o ihbarı tamamıyla tasdik etmişlerdir.²⁴⁴

İttihad-ı İslâmı meydana getirmek için çalışan ehl-i İslâma yegâne çarenin Risale-i Nur olduğu mütehasıs zatlar tarafından kabul ve tasdik edilmektedir. Hem, bugünkü dünyadaki ihtilâfları halledecek olan; aklen, fikren terakki etmiş yirminci asır insanlarına hak ve hakikatı anlatabilecek yepyeni bir ilmî keşfiyatı ve bir teceddüdü Amerika'da, Avrupa'da hususan **Almanya**'da, taharri eden cereyanlar meydana gelmiş; eğer idrak edebilirler ve görebilirlerse, işte Risale-i Nur Külliyyatı... Nitekim bu hakikatın idrak edilmeye başlandığını gösteren emareler bahtiyar **Alman** Milleti içinde görülmektedir.²⁴⁵

Risale-i Nur; Avrupa, Amerika ve Afrika'da da hüsn-ü teveccühe mazhar olmuş; başta bahtiyar **Almanya** ve Finlandiya olmak üzere, birçok memleketlerde okunmaya başlanmıştır.

Bu cümleden olmak üzere, **Almanya**'da, Berlin Teknik Üniversite Mescidine Risale-i Nur külliyyatı konulmuş ve Şarkiyat Üniversitesi İlâhiyat bölümünde Risale-i Nur hakkında konferans tertip edilmiştir. **Almanya**'daki İslâmî fütuhatta Risale-i Nurun büyük rolü olmuştur.²⁴⁶

Râbian: Kat'iyyen tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur hariçten hücum eden küfr-ü mutlaka karşı bu milleti ve Âlem-i İslâmiyeti muhafaza edecek Kur'ân-ı Hakîmin mucize-i mâneviyesinden bir derstir ki, dinsiz feylesoflardan hiçbirisi ona karşı mukabele çaresi bulamadılar. Kat'iyyen haber aldık ki: Hariçte bazı yerde bir milyon gençler "Müsalemet-i umumiyyeyi temin edecek Risale-i Nurdur" demişler. Sulh-u umumî taraftarı **Almanya** ve Amerika gibi bazı ecnebilerin de Risale-i Nur'u tercümeğe başladığını haber aldık.²⁴⁷

244 Sözlür (753)

245 Tarihçe-i Hayat (696)

246 Tarihçe-i Hayat (711)

247 Tarihçe-i Hayat (705)

SOSYALİSTLİK: Sosyalistlik desatiri, İslamiyetin esasatını bozamaz. Şu medeniyet-i sefihe bozuyor. Hem çok bahalı düşüyor. Zira maddiyunluk ve engizisyonluk mayesiyle neşvü nema bulan medeniyeti hazıra, pek çok aldatıcı ve müşevvik vesait ile mücehhez ve cazibedardır. O sehmare din ve namus ve fazilet mukabilinde kendini satıyor. Şa'şalı bir hayatı gösterip takdim ettiğinden dinden namustan fazla rüşvet alıyor. Sosyalistlik ise, basit sade bir hayatı takdim ediyor. Ona mukabil dininden, imanından, namusundan büyük bir hisseyi feda etmeye icbar etmediği gibi, kimse de kendinde mecburiyet hissetmez.

İnsanın gıdaya ihtiyacı gibi, zevke de bir ihtiyacı var. Nefs ve heva cihetinde tatmin edilmezse, ruh ve hüda canibinde zevkini arayacaktır. İki adam, birisi seni müşa'şa, cazibedar, eğlenceli bir ziyafete teşriflerle davet eder. Diğeri, sade bir yerde basit bir çorbaya seni çağırıyor. Birincisine, değil cemaat, sünnet, belki namazı da terk edersin gidersin. İkincisine sünneti de terk etmezsin. Birincisi medeniyet.. İkicisi sosyalistliktir.

ALMAN SOSYALİSTLİĞİ: 1921'de te'lif edip neşrettiği *Rumûz* adlı bir eserinde çeşitli dünya mes'eleleri hakkında sorulan bir çok sualleri de cevablandırmıştır. Onlardan birisi: O sıra çok yaygın olup herkesin dilinde dolaşan; **“Avrupa'nın, özellikle İngiliz ve Fransızların emperyalist medeniyeti mi? Yoksa Almanın enternasyonel-sosyalistliği mi daha iyidir?”** şeklindeki soruya şu gelecek cevabı vermiştir. Sual ve cevabı beraber alıyoruz:

“Gâvurlardaki iki cereyanı nasıl görüyorsunuz?”

Cevab: şimdilik biri necis, biri encesdir. Tahir-i mutlak yalnız desatir-i İslâmiye'dir. Öyle ise, iki cereyana da lâ'net...

Evet, lâkin bize bulaşmış encenin temizliği hesabına, onun izalesine çalışan necise, "Necis" demekle, onu da kendimize sıçratmak, maslahat olmasa gerektir.

Mesela bir hınzır seni boğuyor, bir ayı da onu boğuyor... Ayının bağına dürtmekle kendine musallat etmek, akıldan ziyade cünundur. Zaten bir cinnet-i müstevliye dünyaya dağılmıştır.”²⁴⁸

Bediüzzaman Hazretleri, o sıralarda bazı risalelerde bu mes'eleyi bir kaç defa ele almış ve izah etmiştir. Osmanlı müttefiki olan Almanlarla ittifakımızı bozmak veya zayıflatmak, dolayısıyla İngiliz siyaseti adına İngilizlere yaranmak desiselerine karşı, bu mes'eleyi gayet açık ve sarih olarak eserlerinde kaydetmişken; bilâhare 1953'lerde bir mahkeme kanalıyla ehl-i vukufa tedkik ettirilen eski eserlerinin bir parçasında bu mes'eleyi gören vukufsuz, beceriksiz, belki de maksatlı bir ehl-i vukuf hey'eti; **“Sosyalistlik medhediliyor”** diye rapor vermeleri üzerine, Üstâd Bediüzzaman Hazretleri bunlara şöyle bir cevap vermiştir:

“Eski Harbi Umumi'nin bidayetinde ve içinde, o harpte müttefikimiz olan Almanla alâkamızı kırmak ve Garblılaşmak perdesi altında bir purutluğa, yani siyaseti dinsizliğe alet yapmaya çalışan bazı münafıklar diyorlardı ki: “Alman sosyalistlikle gidiyor, dinimize zarar verecek...”

Ben de o zaman demiştim: “Sosyalistlik İslâmiyete işlemez ve dinimize zarar veremez. Hem bizi sosyalistliğe sokamaz. Fakat Garblılaşmak, İngiliz ve Fransızın medeniyetinin fena kısmı, bizim dinimizi kısmen, terk etmeye mukabil, zararlı bir medeniyete bizi mecbur edecekler. Onun fenalıkları iyiliklerine galebe eden böyle medeniyete; bizim müttefikimiz olan Almanın sosyalistliği dinimize

ilişmediği ve bizi sosyalistliğe sevk etmediği için tercih ediyorum diye o zaman demiştim.

İşte mes'elenin hakikati bu iken, kırk sene evvel bu mes'ele yazılmış ve neşredilmiş, kimse ilişmemiş ve muhakemelerde beraatler görmüştür.

Şimdi hasta olduğum için, müdde-i umumî ifademi almaya yanıma geldi ve dedi ki: “Urfa'da ehl-i vukuf Hutbe-i Şamiye'nin zeylindeki vecizelerden, “sosyalistlik Garbî medeniyetlere müreccahtır” diye olan kelimesine bolşevikliğin lehinde bir propaganda yapılıyor” demiş.

Bolşeviklik ayrı, sosyalistlik ayrıdır. Sosyalist Alman nerede? Komünist Rus nerede? Hem bu kadar mânâsız, kırk küsur sene evvel yazılan bir meseleden dolayı Nur'un Urfa'daki üç kahraman talebesini hapsedtiler.

Böyle vukufsuz ehl-i vukufun yanlış raporlarıyla Nur'un kahraman fedailerine ilişmek, bence Rus hesabına bir propagandadır veya Rus hesabına propagandaya alet olmuşlardır ki, Kur'ânın hakâikiyle Komünist Rus'a karşı cephe alan ve tam mücadele eden din fedailerine ilişiyorlar.²⁴⁹

Said Nursî”

-----oo0oo-----

ALTI İMAN ESASINDAN ALLAHA İMAN ESASI

Allah'a iman mes'elesinin isbatından önce, bu mevzuya aid bazı esasları ele alıyoruz:

1- İman, herkesin kabul etmesi zaruri olacak kadar bedihi olmaz.

2- İmanın azametli mes'elelerini dar akıllar ihata edemeyip istib'ad ile inkâra düşmemelerine dairdir.

3- Nokya-yı nazar, mana-yı harfî ve nazar-ı insaf. Yani: “Bakış tarzı ve niyet” mes’elesidir.

4- İmanın delilleri, istidlâlîdir. Yani, eserden eseri yapanı; san’attan, san’at sahibini anlamaktır. Yoksa, mahsûsat âleminin yani, maddî hadiselerin ve varlıkların bilgisi gibi bedihiyattan değildir.

5- Umumî mes’elelerde, nefy ve inkâr isbat edilmez ve ihtisas sahibinin sözü mu’teber olur kaidesi nazara alınmalıdır.

6- İmanı, mantık ve ihtiyat zarureti olarak iltizam etmek lûzumuna dairdir.

Bu mes’elelerin beyanından sonra, Allah’ın varlığını, birliğini ve bazı evsafını gösteren delillerinden çok kısa birkaç örnek verilecektir.

Şöyle ki:

- 1. ESAS -

İmana ait mes’eleler, herkesin kabul etmesi zaruri olacak kadar bedihî olmaz. Çünkü, dindeki imtihan sırrı bozulur. Şöyleki:

“İman ve teklif ihtiyar dairesinde bir imtihan, bir tecrübe, bir müsabaka olduğundan, perdeli ve derin ve tedkik ve tecrübeye muhtaç olan nazarî mes’eleleri elbette bedihî olmaz. Ve herkes ister istemez tasdik edecek derecede zarurî olmaz. Tâ ki Ebu Bekirler a'lâ-yı illiyyîne çıksınlar ve Ebu Cehiller esfel-i safilîne düşsünler. İhtiyar kalmazsa teklif olamaz.

Ve bu sır ve hikmet içindir ki, mu’cizeler seyrek ve nâdir verilir. Hem dâr-ı teklifte gözle görünecek olan alâmet-i kıyamet ve eşrat-ı saat, bir kısım müteşabihat-ı Kur’aniye gibi kapalı ve tevilli oluyor. Yalnız, Güneş’in mağribden çıkması bedahet derecesinde herkesi tasdike mecbur ettiğinden, tövbe kapısı kapanır; daha tövbe ve iman makbul olmaz. Çünkü Ebu Bekirler, Ebu Cehiller ile tasdikte beraber olurlar.”²⁵⁰

Şu halde, imana ait mes'elelerde, madde aleminin maddî mes'eleleri gibi inanmayanlarca ortak kabul edilen ve kesin bilinen müsbet fenlerin delilleri tarzında isbat istenemez.

- 2. ESAS -

İmanın azametli mes'elelerini dar akıllar ihata edemeyip istib'ad ile inkâra gitmeleri, ilmî bir değer taşımaz. Şöyle ki: "Azamet ve kibriya ve nihayetsizlik noktasında, ya gaflete veya masiyete veya maddiyata dalmak sebebiyle darlaşan akıllar, azametli mes'eleleri ihata edemediklerinden, bir gururu ilmî ile inkâra saparlar ve nefyederler. Evet o manen sıkışmış ve kurumuş akıllarına ve bozulmuş ve maneviyatta ölmüş olan kalblerine, çok geniş ve derin ve ihatalı olan imanî mes'eleleri sığıştıramadıklarından, kendilerini küfre ve dalalete atarlar, boğulurlar.

Eğer dikkatle kendi küfürlerinin iç yüzüne ve dalaletlerinin mahiyetine bakabilseler, görecekler ki; imanda bulunan makul ve lâıyk ve lâzım olan azamete karşı, yüz derece muhal ve imkânsızlık ve imtina o küfrün altında ve içindedir.

Risale-i Nur **yüzer mizan ve müvazenelerle**, bu hakikatı "iki kerre iki dört eder" derecesinde kat'î isbat etmiş. Meselâ; Cenab-ı Hakk'ın vücub-u vücudunu ve ezeliyetini ve ihatalı sıfatlarını azametleri için kabul edemeyen adam, ya hadsiz mevcudata, belki nihayetsiz zerrelere, o vücub-u vücudu ve ezeliyetini ve uluhiyet sıfatlarını vermekle küfrünü itikad edebilir. Veyahut ahmak Sofestaîler gibi, hem kendini, hem kâinatın vücudunu inkâr ve nefyetmekle akıldan istifa etmelidir."²⁵¹

- 3. ESAS -

Hakikatı ararken lazım gelen nokta-i nazar, mana-yı harfi ve nazar-ı insaf yani, bakış tarzı ve niyet mes'elesidir. Şöyle ki: "Nazar-ı nübüvvet ve tevhid ve iman; vahdete, âhirete, uluhiyete baktığı için, hakaiki ona göre görür. Ehl-i felsefe ve hikmetin nazarı; kesrete, esbaba, tabiata bakar, ona göre

görür. Nokta-i nazar birbirinden çok uzaktır. Ehl-i felsefenin en büyük bir maksadı, ehl-i Usûl-üd Din ve ülema-i İlm-i Kelâm'ın makasıdı içinde görünmeyecek bir derecede küçük ve ehemmiyetsizdir.

İşte onun içindir ki, mevcudatın tafsil-i mahiyetinde ve ince ahvallerinde ehl-i hikmet çok ileri gitmişler. Fakat hakikî hikmet olan ulûm-u âliye-i İlahiye ve uhreviyede o kadar geridirler ki, en basit bir mü'minden daha geridirler. Bu sırrı fehmetmeyenler, muhakkikîn-i İslâmiyeyi, hükemalara nisbeten geri zannediyorlar. Halbuki akılları gözlerine inmiş, kesrette boğulmuş olanların ne haddi var ki, veraset-i nübüvvet ile makasıdı âliye-i kudsiyeye yetişenlere yetişebilsinler.

Hem bir şey iki nazar ile bakıldığı vakit, iki muhtelif hakikatı gösteriyor. İkisi de hakikat olabilir. Fennin hiçbir hakikat-ı kat'iyyesi, Kur'anın hakaik-i kudsiyesine ilişemez. Fennin kısa eli, onun münezzeh ve muallâ damenine erişemez. Nümune olarak bir misal zikrederiz:

Meselâ, Küre-i Arz ehl-i hikmet nazarıyla bakılsa hakikatı şudur ki: Güneş etrafında mutavassıt bir seyyare gibi hadsiz yıldızlar içinde döner. Yıldızlara nisbeten küçük bir mahluk. Fakat ehl-i Kur'an nazarıyla bakıldığı vakit -Onbeşinci Söz'de izah edildiği gibi- hakikatı şöyledir ki: Semere-i âlem olan insan; en câmi', en bedi' ve en âciz, en aziz, en zaîf, en latif bir mu'cize-i kudret olduğundan, beşik ve meskeni olan zemin; semaya nisbeten maddeten küçüklüğüyle ve hakaretiyle beraber manen ve san'aten bütün kâinatın kalbi, merkezi.. bütün mu'cizat-ı san'atının meşheri, sergisi.. bütün tecelliyat-ı esmasının mazharı, nokta-i mihrakiyesi.. nihayetsiz faaliyet-i Rabbaniyenin mahşeri, ma'kesi.. hadsiz hallakiyet-i İlahiyenin hususan nebatat ve hayvanatın kesretli enva'-ı sagiresinden cevvadane icadın medarı, çarşısı ve pek geniş âhiret âlemlerindeki masnuatın küçük mikyasta nümunegâhı ve

mensucat-ı ebediyenin sür'atle işleyen tezgâhı ve menazır-ı sermediyenin çabuk değişen taklidgâhı ve besatîn-i daimenin tohumcuklarına sür'atle sünbüllenen dar ve muvakkat mezraası ve terbiyegâhı olmuştur.

İşte Arzın bu azamet-i maneviyesinden ve ehemmiyet-i san'aviyesindendir ki, Kur'an-ı Hakîm; semavata nisbeten büyük bir ağacın küçük bir meyvesi hükmünde olan Arzı, bütün semavata karşı küçücük kalbi, büyük kalıba mukabil tutmak gibi denk tutuyor. Onu bir kefedede, bütün semavatı bir kefedede koyuyor, mükerreren

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ diyor. İşte sair mesaili buna kıyas et ve anla ki: Felsefenin ruhsuz, sönük hakikatleri; Kur'anın parlak, ruhlu hakikatleriyle müsademe edemez. Nokta-i nazar ayrı ayrı olduğu için, ayrı ayrı görünür.”²⁵²

“İnsan bir şeyin ahvalini muhakeme ettiği zaman, o şeyin rabıtarını, esbabını, esaslarını evvelâ kendi nefsinde, sonra ebna-yı cinsinde, sonra etraftaki mümkinatta taharri eder. Hattâ hiçbir suretle mümkinata müşabeheti olmayan Cenab-ı Hakk'ı düşünecek olursa, kuvve-i vahimesi ile bir insanın mekayisini, esasatını, ahvalini mikyas yaparak Cenab-ı Hakk'ı düşünmeye başlar. Halbuki Cenab-ı Hakk'a bu gibi mikyaslar ile bakılamaz. Zira sıfatı inhisar altında değildir.”²⁵³

Sual: Bütün silsilelerin Hâlık'ın vücub-u vücuduna kat'î şahadetleri gözönünde olduğu halde, bazı insanların madde ile maddenin hareketinin ezeliyeti cihetine zâhib olmakla dalalete düşüklerinin esbabı nedendir?

Cevab: Kasd ve dikkatle değil, sathî ve dikkatsiz bir nazarla, muhal ve bâtıla, mümkün nazarıyla bakılabilir....

.... Kezalik nizam-ı âlemdeki bütün hikmetlerin, faidelerin tam bir ihtiyara ve şamil bir ilme ve kâmil bir kudrete yaptıkları şahadetten gaflet eden gafiller, sathî nazarlarınca,

tesir-i hakikîyi esbab-ı camideye vermeye mecbur kalmışlardır.”²⁵⁴

“Bir zaman, hikmet-i beşeriyenin masnuatın gayelerine dair gösterdiği faideler nazarımda çok ehemmiyetsiz görüldü. Ve ondan bildim ki, o hikmet abesiyete gider. Onun için feylesofların ileri gidenleri, ya tabiat dalaletine düşer veya Sofestaî olur veya ihtiyar ve ilm-i Sâni’i inkâr eder veya Hâlık’a "mûcib-i bizzât" der.”²⁵⁵

- 4. ESAS -

İmanın delilleri, istidlâlîdir. Yani eserden eseri yaparı; san’attan san’at sahibini anlamaktır. Yoksa mahsusat aleminin yani, maddî hadiselerin ve varlıkların bilgisi gibi bedihiyattan değildir. Şöyle ki: “Ateşin dumana olan delaleti gibi, müessirden esere yapılan istidlale "bürhan-ı limmî" denildiği gibi; dumanın ateşe olan delaleti gibi, eserden müessire olan istidlale de "bürhan-ı innî" denir. Bürhan-ı innî, şübhelerden daha sâlimdir.”

“Kur’an-ı Kerim’in kâinattan yaptığı bahis tebaîdir, kasdî değildir. Yani ligayrihîdir, lizâtihî değildir. Yani Kur’an-ı Kerim Cenab-ı Hakk’ın vücud, vahdet ve azametini istidlal suretiyle kâinattan bahsetmiştir. Yoksa kâinatın bizzât keyfiyetini izah etmek için değildir. Çünkü Kur’an-ı Kerim coğrafya, kozmoğrafya gibi kasden kâinatın keyfiyetinden mana-yı ismiyle bahseden bir fen, bir kitab değildir.

Ancak kâinat sahifesinde yazılan san’at-ı İlahiyenin nakışları ve kudretin hilkat mu’cizeleri ve kozmoğrafyacılara hayrette bırakan nizam ve intizamla, mana-yı harfiyle Sâni’ ve Nazzam-ı Hakikî’ye istidlal keyfiyetini öğretmek için nâzil olan bir kitabdır. Binaenaleyh san’at, kasd, nizam kâinatın her zerresinde bulunur, matlub hasıl olur. Teşekkülü nasıl olursa olsun, bizim matlubumuza taalluku yoktur.”²⁵⁶

254 İşarat-ül İ’caz (89)

255 Sualar (286)

256 İşarat-ül İ’caz (118)

- 5. ESAS -

UMUMÎ MES'ELELERDE NEFY VE İNKÂR İSBAT EDİLMEZ.

Meselâ: Ramazan-ı Şerif'in başında hilâli görmek hususunda, iki âmi şahid hilâli isbat etseler ve binlerle eşraf ve âlimler "görmedik" deyip nefyetseler, onların nefiyleri kıymetsiz ve kuvvetsizdir. Çünkü isbatta birbirine kuvvet verir, birbirine tesanüd ve icma' var. Nefiyde ise bir olsa bin olsa farkları yoktur; herkes kendi başına kalır, infiradî olur. Çünkü isbat eden harice bakar ve nefs-ül emre göre hükmeder....

.... Nefy ve inkârda ise, nefs-ül emre bakmaz ve bakamaz. Çünkü, "hususî olmayan ve has bir yere bakmayan bir nefy isbat edilmez" meşhur bir düsturdur. Meselâ bir şeyi dünyada var diye ben isbat etsem, sen de "dünyada yok" desen; benim bir işaretimle kolayca isbat edilebilen o şeyin sen nefyini yani ademini isbat etmek için, bütün dünyayı aramak ve taramak ve göstermek, belki geçmiş zamanların her tarafını dahi görmek lâzım geliyor. Sonra "yoktur, vuku bulmamıştır" diyebilirsin."²⁵⁷

- 6. ESAS -

İmanı, mantık zarureti olarak iltizam etmenin lüzumudur. Şöyle ki:

"Bütün varlıklar sonradan yaratıldığından, yani ezeli olmadığından ve hiçbir sebep yokken mutlak hiçlikten de varlık olamayacağı bedihi olduğundan, Allah'ın ezeliyet ve vacibiyetini kabul etmek zaruridir. Allah'ın ezeliyetini aklına sığdıramayan, muhal ve imkânsız olan maddenin ezeliyetini veya mutlak hiçlikten varlık doğacağını aklına nasıl sığdırabilir? Evet, ilk icad itibariyle bu üç yoldan başka imkân yoktur."²⁵⁸

257 **Sualar (100)**

258 **İslâm Prensipleri Ans: (219)**

Keza Allah'ı "Tanımazsak, lâkayd kalsak, menfaati hiç yok; zararı olsa pek azîmdir. Eğer tanımasına çalışsak, meşakkati pek hafiftir, menfaati olursa pek azîmdir."²⁵⁹

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin yukarıda nazara verdiği inanmayı tercih etmenin bir mantikî zaruret olması mes'elesi, çok dikkat çekicidir. Evet, Allah'a inanmamak farz-ı muhal isabetli olsa, dünyada hiçbir maslahatı yok. Fakat inanmamanın zarurî neticesi olarak düşünülen ölümle sonsuz yok olma anlayışı, bu hayatta cehennemden beter bir azab sebebidir. Ahirette de neticesi ebedî cehennemdir.

İnanma ise, farz-ı muhal isabet etmese, hiçbir zararı yok. Ölüm sonrası dahi inanmayanla eşit olur. İsbet etme halinde ise, sonsuz saadettir.

Binaenaleyh, inanma tarafını tercih etmek mantıken zaruridir.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin yazdığı Tabiat Risalesi'ndeki tabiatçılık fikrinin asılsızlığını ve imkânsızlığını isbat eden bahisden birer kısa örnek:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَفَى اللَّهِ شَكُّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

Şu âyet-i kerime, istifham-ı inkârî ile "Cenab-ı Hak hakkında şekk olmaz ve olmamalı" demekle; vücud ve vahdaniyet-i İlahiye, bedahet derecesinde olduğunu gösteriyor....

.... Evet madem mevcudat var ve inkâr edilmez. Hem her mevcud san'atlı ve hikmetli vücuda geliyor. Hem madem kadîm değil, yeniden oluyor. Herhalde ey mülhid! Bu mevcudu, meselâ bu hayvanı ya diyeceksin ki, esbab-ı âlem onu icad ediyor; yani esbabın içtimanda o mevcud vücud buluyor.. veyahud o kendi kendine teşekkül ediyor.. veyahud tabiat muktezası olarak, tabiatın tesiriyle vücuda geliyor..

veyahud bir Kadîr-i Zülcelal'in kudretiyle icad edilir. Madem aklen bu dört yoldan başka yol yoktur, evvelki üç yol muhal, battal, mümteni', gayr-ı kabil oldukları kat'î isbat edilse; bizzarure ve bilbedahe dördüncü yol olan tarîk-i vahdaniyet, şeksiz şübhesiz sabit olur.

AMMA BİRİNCİ YOL Kİ: Esbab-ı âlemin içtimarıyla teşkil-i eşya ve vücud-u mahlukattır. Pek çok muhalatından yalnız üç tanesini zikrediyoruz.

BİRİNCİSİ: Bir eczahanede, gayet muhtelif maddelerle dolu, yüzer kavanoz şişeler bulunuyor. O edviyelerden, zîhayat bir macun istenildi. Hem hayatdar hârika bir tiryak onlardan yapılmak îcab etti. Geldik, o eczahanede, o zîhayat macunun ve hayatdar tiryakın çoklukla efradını gördük. O macunlardan herbirisini tedkik ettik. Görüyoruz ki: O kavanoz şişelerden herbirisinden, bir mizan-ı mahsusla, bir iki dirhem bundan, üç dört dirhem ötekinden, altı yedi dirhem başkasından ve hakeza.. muhtelif mikdarlarda eczalar alınmış.

Eğer birinden, bir dirhem ya noksan veya fazla alınsa o macun zîhayat olamaz, hasiyetini gösteremez. Hem o hayatdar tiryakı da tedkik ettik. Herbir kavanozdan bir mizan-ı mahsus ile bir madde alınmış ki, zerre mikdarı noksan veya ziyade olsa, tiryak hassasını kaybeder. O kavanozlar elliden ziyade iken, herbirisinden ayrı bir mizan ile alınmış gibi, ayrı ayrı mikdarda eczaları alınmış.

Acaba hiçbir cihette imkân ve ihtimal var mı ki, o şişelerden alınan muhtelif mikdarlar, şişelerin garib bir tesadüf veya fırtınalı bir havanın çarpmasıyla devrilmesinden, herbirisinden alınan mikdar kadar yalnız o mikdar aksın, beraber gitsinler ve toplanıp o macunu teşkil etsinler? Acaba bundan daha hurafe, muhal, bâtil birşey var mı? Eşek muzaaf bir eşekliğe girse, sonra insan olsa, "Bu fikri kabul etmem" diye kaçacaktır.

İşte bu misal gibi; herbir zîhayat, elbette zîhayat bir macundur ve herbir nebat, hayatdar bir tiryak gibidir ki; çok

müteaddid eczalardan, çok muhtelif maddelerden, gayet hassas bir ölçü ile alınan maddelerden terki edilmektedir.

Eğer esbaba, anasıra isnad edilse ve "esbab icad etti" denilse; aynen eczahanedeki macunun, şişelerin devrilmesinden vücut bulması gibi, yüz derece akıldan uzak, muhal ve bâtıldır."²⁶⁰

İKİNCİ MUHAL: Eğer gayet intizamlı, mizanlı, san'atlı, hikmetli şu mevcudat; nihayetsiz Kadîr, Hakîm bir zâta verilmezse, belki tabiata isnad edilse, lâzım gelir ki; tabiat, herbir parça toprakta, Avrupa'nın umum matbaaları ve fabrikaları adedince makineleri, matbaaları bulundursun.. tâ, o parça toprak, menşe' ve tezgâh olduğu hadsiz çiçekler ve meyvelerin yetişmelerine ve teşkillerine medar olabilsin. Çünkü çiçekler için saksılık vazifesini gören bir kâse toprak içine tohumları nöbetle atılan umum çiçeklerin birbirinden çok ayrı olan şekil ve heyetlerini teşkil ve tasvir edebilir bir kabiliyeti, bilfiil görülüyor.

Eğer Kadîr-i Zülcelal'e verilmezse; o vakit, o kâsedeki toprakta, herbir çiçek için manevî, ayrı, tabiî bir makinesi bulunmazsa, bu hal vücuda gelemes. Çünkü tohumlar ise nutfeler ve yumurtalar gibi, maddeleri birdir. Yani müvellid-ül ma, müvellid-ül humuza, karbon, azotun intizamsız, şekilsiz, hamur gibi halitasından ibaret olmakla beraber, hava, su, hararet, ziya dahi, herbiri basit ve şuursuz ve herşeye karşı sel gibi bir tarzda gittiğinden, o hadsiz çiçeklerin teşkilleri ayrı ayrı ve gayet muntazam ve san'atlı olarak o topraktan çıkması, bilbedahe ve bizzarure iktiza ediyor ki; o kâsede bulunan toprakta, manen Avrupa kadar, manevî ve küçük mikyasta matbaaları ve fabrikaları bulunsun. Tâ ki, bu kadar hayatdar kumaşları ve binler ayrı ayrı nakışlı mensucatları dokuyabilsin."²⁶¹

260 Lemalar (177)

261 Lemalar (182)

İmanın altı esasının, bütün delilleriyle birbirlerini isbat ettiğini anlatan Bediüzzaman Hazretleri diyor ki: “İman altı rüknünden çıkan öyle bir vahdanî hakikattir ki, tefrik kabul etmez. Ve öyle bir küllîdir ki, tecezzi kaldırmaz. Ve öyle bir külldür ki kabil-i inkısam olmazlar. Çünkü herbir rükn-ü imanî, kendini isbat eden hüccetleriyle sair erkân-ı imaniyeyi isbat eder. Herbiri herbirisine gayet kuvvetli bir hüccet-i a'zam olur. Öyle ise bütün erkânı, bütün delilleriyle sarsmayan bir fikr-i bâtil, hakikat nazarında bir tek rüknü, belki bir hakikatı ibtal edip inkâr edemez. Belki adem-i kabul perdesi altında gözünü kapamakla, bir küfr-ü inadî yapabilir. Gitgide küfr-ü mutlaka düşer, insanıyeti mahvolur.”²⁶²

Bu mes'elenin daha geniş izah ve isbatı, Risale-i Nur Külliyyatı'ndan Şualar isimli eserin 9. Şua'ındadır.

İMANIN İKİNCİ ESASI - MELEKLERE İMAN

“Melaikenin vücuduna ve ruhanilerin sübutuna ve hakikatlerinin vücuduna bir icma'-ı manevi ile-tabirde ihtilaflarıyla beraber- bütün ehl-i akıl ve ehl-i nakil, bilerek bilmiyerek ittifak etmişler denilebilir. Hatta maddiyatta çok ileri giden hükema-yı İsrakiyyunun Meşaiyyun kısmı, melaikenin manasını inkâr etmiyerek "Her bir nev'in bir mahiyet-i mücerrede-i ruhaniyeleri vardır" derler. Melaikayı öyle tabir ediyorlar. Eski hükemanın İsrakiyyun kısmı dahi melaikenin manasında kabule muztar kalarak, yalnız yanlış olarak "**Ukul-ü Aşere ve Erbab-ül Enva**" diye isim vermişler. Bütün ehl-i edyan, "melek-ül cibal, melek-ül bihar, melek-ül emtar" gibi her nev'e göre birer melek-i müekkel, vahyin ilhamı ve irşadı ile bulunduğu kabul ederek o namlarla tesmiye ediyorlar.

Hatta akılları gözlerine inmiş ve insanıyetten cemadat derecesine manen sukut etmiş olan Maddiyyun ve Tabiiyyun

dahi, melaikenin manasını inkâr edemiyerek (*) "**Kuva-yı Sariye**" namıyla bir cihette kabule mecbur olmuşlar."²⁶⁴

“Mes'ele-i melaike ve ruhaniyat, o mesailendir ki: Tek bir cüz'ün vücudu ile, bir küllün tahakkuku bilinir. Birtek şahsın rü'yeti ile umum nev'in vücudu malum olur. Çünkü kim inkâr ederse, külliyyen inkâr eder.

Bir tekini kabul eden, o nev'in umumunu kabul etmeye mecburdur. Madem öyledir; işte bak: Görmüyor musun ve işitmiyor musun ki; bütün ehl-i edyan, bütün asırlarda, zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar melaikenin vücuduna ve ruhanilerin tahakkukuna ittifak etmişler ve insanın telifleri, birbirinden bahsi ve muhaveresi ve rivayeti gibi melaikelerle muhavere edilmesine ve onların müşahedesine ve onlardan rivayet etmesine icma' etmişlerdir.

Acaba hiçbir ferd melaikelerden bilbedahe görünmezse, hem bilmüşahede bir şahsın veya müteaddid eşhasın vücudu kat'i bilinmezse, hem onların bilbedahe, bilmüşahede vücudları hissedilmezse, hiç mümkün müdür ki: Böyle bir icma' ve ittifak devam etsin ve böyle müsbet ve vücudî bir emirde ve şuhuda istinad eden bir halde müstemirren ve tevatüren o ittifak devam etsin. Hem hiç mümkün müdür ki: Şu itikad-ı umuminin menşeli, mebadi-i zaruriye ve bedihî emirler olmasın.”²⁶⁵

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ * قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

.... Melaike ve ruhaniyatın vücudu, insan ve hayvanların vücudu kadar kat'îdir, denilebilir. Evet, Onbeşinci Söz'ün Birinci Basamağında beyan edildiği gibi: Hakikat kat'iyyen

(*) Melaike manasını ve ruhaniyatın hakikatını inkâra mecal bulamamışlar, belki fitratın namuslarından "kuva-yı sariye" diye "cerayan eden kuvvetler" namını vererek yanlış bir surette tasvir ile bir cihetten tasdikine mecbur kalmışlar. (Ey kendini akıllı zanneden!..)

264 **Sözler (509)**

265 **Sözler (511)**

iktiza eder ve hikmet yakînen ister ki; zemin gibi, semavatın dahi sekeneleri bulunsun ve zîşuur sekeneleri olsun ve o sekeneler, o semavata münasib bulunsun. Şeriatın lisanında, pekçok muhtelif-ül cins olan o sekenelere melaike ve ruhaniyat tesmiye edilir. Evet, hakikat böyle iktiza eder. Zira şu zeminimiz, semaya nisbeten küçüklüğü ve hakaretiyle beraber zîşuur mahluklarla doldurulması, arasına boşaltıp yeniden yeni zîşuurularla şenlendirilmesi işaret eder belki **tasrih eder ki:** Şu muhteşem burçlar sahibi olan müzeyyen kasırlar misali olan semavat dahi, nur-u vücudun nuru olan zîhayat ve zîhayatın ziyası olan zîşuur ve zevil-idrak mahluklarla elbette doludur. O mahluklar dahi, ins ve cin gibi, şu saray-ı âlemin seyircileri ve şu kâinat kitabının mütalaacıları ve şu saltanat-ı rububiyetin dellâllarıdır.

Küllî ve umumî ubudiyetleri ile kâinatın büyük ve küllî mevcudatın tesbihatlarını temsil ediyorlar. Evet şu kâinatın keyfiyatı, onların vücudlarını gösteriyor. Çünkü kâinatı hadd ü hesaba gelmeyen dakik san'atlı tezyinat ve o manidar mehasin ile ve hikmetdar nukuş ile süslendirip tezyin etmesi; bilbedahe ona göre mütefekkir ve istihsan edicilerin ve mütehayyir takdir edicilerin enzarını ister, vücudlarını talep eder.”²⁶⁶

Bu mevzunun tafsilatını isteyenler Risale-i Nur Külliyyatı'nın Sözler Mecmuası'ndan 29. Söz'ün Mukaddimesi ve Birinci Maksad başlıklı kısmı ve aynı eserden 24. Söz'ün 4. Dal-Birinci Kısmı ve Risale-i Nur Külliyyatı'nın muhtelif yerlerinde geçen Melâike bahislerini okumalıdır.

İMANIN ÜÇÜNCÜ ESASI - SEMAVÎ KİTAPLARA İMAN

Kur'an'ın Allah kelamı olduğunu isbat eden pek çok delillerden kısaca birkaç örnek verilecek. Şöyle ki: “Derece-i i'cazda belâgat-ı Kur'aniyedir... benî-Âdemin en dâhî ediblerini, en hârika hatiblerini, en mütebahhir ülemasını

muarazaya davet edip binüçyüz senedir meydan okuyor, onların damarlarına şiddetle dokunuyor. Muarazaya davet ettiği halde, kibir ve gururlarından başını semavata vuran o dâhîler, ona muaraza için ağız açamayıp kemal-i zilletle boyun eğdiler.... Nasılki zaman-ı Musa Aleyhisselâm'da sihir ve zaman-ı İsa Aleyhisselâm'da tıb revaçta idi. Mu'cizelerinin mühimmi o cinsten geldi. İşte o vakit bülega-yı Arabı, en kısa bir suresine mukabeleye davet etti:

fermanıyla **وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ** onlara meydan okuyor. Hem der ki: "İman getirmezseniz mel'un sunuz. Cehennem'e gireceksiniz." Damarlarına şiddetle vuruyor. Gururlarını dehşetli surette kırıyor. O kibirli akıllarını istihfaf ediyor. Onları bidayeten i'dam-ı ebedî ile ve sonra da Cehennem'de i'dam-ı ebedî ile beraber dünyevî i'dam ile de mahkûm ediyor. Der: "Ya muaraza ediniz, yahut can ve malınız helâkettedir."

İşte eğer muaraza mümkün olsaydı acaba hiç mümkün mü idi ki, bir-iki satırla muaraza edip davasını ibtal etmek gibi rahat bir çare varken, en tehlikeli, en müşkilatlı muharebe tarîkı ihtiyar edilsin?"²⁶⁷

Kuran'ın gelişinden asırlarca sonra keşfedilen, elektrik, tayyare, televizyon ve fonograf gibi pekçok harika fennî keşfiyatları, insanların düşünmeleri mümkün olmadığı o cahiliyet devresinde Kuran'ın onlara işaret edip haber vermesi, Kuran'ın Allah kelamı olduğunu gösteren delillerden birisidir. Nümune olarak birkaç kısa misalini görelim:

"Her şeyin Kitab-ı Mübin'de mevcut olduğunu tasrih eden

وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ âyet-i kerimesinin hükmüne göre: Kur'an-ı Kerim zahiren ve bâtinen, nassen ve delaleten, remzen ve işareten her zamanda vücuda gelmiş veya gelecek her şeyi ifade ediyor. Buna binaen gerek enbiyanın kıssa ve

hikâyeleri, gerek mu'cizeleri hakkında Kur'an-ı Kerim'in işaretlerinden fehmettiğime göre, mu'cizat-ı enbiyadan iki gaye ve hikmet takib edilmiştir:

Birincisi: Nübüvvetlerini halka tasdik ve kabul ettirmektir.

İkincisi: Terakkiyat-ı maddiye için lâzım olan örnekleri nev'-i beşere göstererek, o mu'cizelerin benzerlerini meydana getirmek için nev'-i beşeri teşvik ve teşci' etmektedir."²⁶⁸

“Yine telahuk-u efkâr ile, tayyare gibi icad edilen terakkiyat-ı havaiye sayesinde nev'-i beşer,

عَدُوُّهَا شَهْرٌ وَ رَوَّاحُهَا شَهْرٌ âyetiyle sür'ati beyan edilen

Hazret-i Süleyman'ın mu'cizesine yaklaşıyor.”²⁶⁹

لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ âyet-i kerimesinin -bir kavle göre-
işaret ettiği gibi, Hazret-i Yusuf'un (A.S.) Ken'an'da bulunan babasının timsalini görür görmez Zeliha'dan geri çekilmesi; ve kervanları Mısır'dan avdet ettiğinde

إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ yani "Ben Yusuf'un kokusunu alıyorum" demesi; ve bir ifritin

Hazret-i Süleyman'a "Gözünü açıp yummazdan evvel Belkıs'ın tahtını getiririm" demesine işaret eden **أَنَا آتِيكَ**

بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ âyet-i kerimesi; pek uzak

mesafelerden celb-i savt, suret vesaire gibi beşerin keşfettiği veya edeceği icadata nümune ve me'hazdirler."²⁷⁰

“Meselâ: LÂM; وَ الشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا; hem kendi manasını, hem "fi" manasını, hem "ilâ" manasını ifade eder. İşte **لِمُسْتَقَرٍّ** in "Lâm"ı, avam o "Lâm"ı "ilâ" manasında görüp fehmeder ki, size nisbeten ışık verici, ısındırıcı müteharrik bir lâmba olan Güneş, elbette bir gün seyri bitecek, mahall-i kararına

268 İşarat-ül İ'caz (206)

269 İşarat-ül İ'caz (207)

270 İşarat-ül İ'caz (208)

yetiŝecek, size faidesi dokunmayacak bir suret alacaktır, anlar. O da, Hâlık-ı Zülcelal'in Güneş'e bağladığı büyük nimetleri düşünerek "Sübhanallah, Elhamdülillah" der.

Ve âlime dahi o "Lâm"ı "ilâ" manasında gösterir. Fakat mensucat-ı Rabbaniyenin bir mekiği, gece gündüz sahifelerinde yazılan mektubat-ı Samedaniyenin mürekkebi, nur bir hokkası suretinde tasavvur ederek Güneş'in cereyan-ı surîsi alâmet olduğu ve işaret ettiği intizam-ı âlemi düşündürerek Sâni'-i Hakîm'in san'atına "**Mâşâallah**" ve hikmetine "**Bârekâllah**" diyerek secdeye kapanır.

Ve kozmoğrafyacısı bir feylesofa "lâm"ı "fî" manasında şöyle ifham eder ki: Güneş, kendi merkezinde ve mihverî üzerinde zenberekvari bir cereyan ile manzumesini emr-i İlahî ile tanzim edip tahrik eder.

Şöyle bir saat-ı kübrayı halkedip tanzim eden Sâni'-i Zülcelaline karşı kemal-i hayret ve istihsan ile "El-azametü lillah ve-l kudretü lillah" der felsefeyi atar, hikmet-i Kur'aniyeye girer.

Ve dikkatli bir hakîme şu "lâm"ı, hem illet manasında, hem zarfiyet manasında tutturup şöyle ifham eder ki: "Sâni'-i Hakîm, işlerine esbab-ı zahiriyyeyi perde ettiğinden, cazibe-i umumiye namında bir kanun-u İlahîsiyle sapan taşları gibi seyyareleri Güneş'le bağlamış ve o cazibe ile muhtelif fakat muntazam hareketle o seyyareleri daire-i hikmetinde döndürüyor ve o cazibeyi tevlid için Güneş'in kendi merkezinde hareketini zahirî bir sebep etmiş.

Demek **فِي مُسْتَقَرٍّ لَهَا ۞ لِاسْتِقْرَارِ مَنْظُومَتِهَا** manası: **لِمُسْتَقَرٍّ** yani, kendi müstekarrı içinde manzumesinin istikrarı ve nizamı için hareket ediyor. Çünkü hareket harareti, hararet kuvveti, kuvvet cazibeyi zahiren tevlid eder gibi bir âdet-i İlahiye, bir kanun-u Rabbanîdir. İşte şu hakîm, böyle bir hikmeti, Kur'anın bir harfinden fehmettiği zaman, "Elhamdülillah

Kur'andadır hak hikmet, felsefeyi beş paraya saymam" der."²⁷¹

Yaradılışa ve maddiyata dair mes'elelerde Kur'an mübhem geçmiştir, diyen bazı mu'terizlerin şüphelerine bir cevap:

"Şecere-i âlemde, meyl-ül istikmal vardır. Yani kâinatın, bir ağaç gibi bütün zerratı ve eczası kemale meyleder ve kemale doğru yürümektedirler. O umumi meyl-ül istikmalden ayrı olarak, insanda da meyl-üt terakki vardır. Bu meyl-üt terakki çekirdek gibidir; neşv ü neması pek çok tecrübeler vasıtasıyla olur; ve çok fikirlerin mahsulü olan neticelerin içtimaiyle teşekkül ve tevessü' etmekle fünunu intac eder.

Bu fünün da, mürettebedir. Yani her ikinci fen, birincisinin neticesidir. Birincisi olmasa, o olamaz. Birincisinin ona mukaddeme ve ulûm-u mütearife hükmünde olması şarttır. Buna binaen, bundan on asır evvel gelen insanlara fünün-u hazırayı ders vermek veya garib mes'elelerden bahsetmek; onların zihinlerini şaşırılmaktan ve o insanları safatalara atmaktan gayri bir faide vermezdi.

Meselâ: Kur'an-ı Kerim, "Ey insanlar! Şemsin sükûnuna, Arzın hareketine (*) ve bir katre su içinde binlerce hayvanatın bulunduğu dikkat ediniz ki azamet-i ilahiyeyi anlayasınız." demiş olsaydı, bütün o zamanların insanlarını tekzibe sevk etmiş olurdu. Çünkü hiss-i zahiriye muhaliftir. Maahaza on asırdan beri gelip geçen insanları şaşırılmak, yalnız fünün-u cedidenin zuhurundan sonra gelen insanları memnun etmek; makam-ı irşada muhalif olduğu gibi, ruh-u belâgatla da kabil-i te'lif değildir.²⁷²

Bazı Avrupalı feylesofların Kuran'ın yüksek hususiyetlerine dair beyanlarından birkaç kısa nümune:

Avrupa'nın asr-ı âhirde en meşhur bir feylesofu Prens Bismark diyor ki: "Ben bütün Kütüb-ü Semaviyeyi

271 Sözlür (393)

272 İşarat-ül İ'caz (116)

tedkik ettim. Tahrif olmalarına binaen beşerin saadeti için aradığım hakikî hikmeti bulamadım. Fakat Muhammed'in (Aleyhissalâtu Vesselâm) Kur'anını umum kütüblerin fevkinde gördüm. Her kelimesinde bir hikmet buldum. Bunun gibi beşerin saadetine hizmet edecek bir eser yoktur. Böyle bir eser beşerin sözü olamaz. Bunu Muhammed'in (Aleyhissalâtu Vesselâm) sözüdür diyenler, ilmin zaruriyatını inkâr etmiş olurlar. Yani Kur'an Allah kelâmı olduğu bedihîdir."²⁷³

“Kur'anın lisanı, nezahet ve belâgat itibariyle nazirsizdir. Kur'an bizâtihi muhteşem bir mu'cizedir. **Kur'anın mutaassıb münekkidi ve mütercimi Corsele (Korsel) diyor ki:** Kur'an, Arabcanın en mükemmel ve pek mevsuk bir eseridir. Müslümanların itikadı veçhile; bir insan kalemi, bu i'cazî eserini vücuda getiremez. Kur'an bizâtihi daimî bir mu'cizedir; hem öyle bir mu'cize ki, ölüleri diriltmekten daha yüksektir. Bu mukaddes kitabın ta kendisi, menşeinin semavî olduğunu isbata kâfidir. Muhammed (A.S.M.) bu mu'cizeye istinaden, bir peygamber olarak tanınmasını istemiştir. Arabistan'ın çıplak ve kısır çöllerini aydınlatan, şâir ve hatiblere meydan okuyan Kur'an, bir âyetine bir nazire istemiş; hiçbir kimse bu tahaddîye karşı gelememişti. Burada yalnız bir misal irad ederek, bütün büyük adamların, Kur'anın belâgatına baş eğdiklerini göstermek isterim.

Hazret-i Muhammed'in (A.S.M.) zamanında, Arabistan şâirlerinin şehriyarı Şâir Lebid idi. Lebid, muallakattan birinin nâzımıdır. O zaman putperest olan Lebid; Kur'anın belâgatı karşısında lâl kalmış, bu belâgatı en güzel sözlerle ifade etmişti. Kur'anın belâgatı karşısında hayran kalan Lebid, Müslümanlığı kabul etmiş, Kur'anın ancak bir peygamber lisanından duyulacağını söylemiştir."²⁷⁴

“Kur'an âyetlerini nüzul tarihine göre tercüme ve tertib eden İngiltere'nin en mutaassıb papazlarından

273 Hutbe-i Şamiye (31)

274 İşarat-ül İ'caz (219)

Rodwell (Radvel), şu hakikatları itiraf ediyor: Kur'an Arabistan'ın basit bedevilerini öyle bir istihaleye uğratmıştır ki, bunların âdeta meshur olduklarını zannedersiniz.

Hristiyanların telakkisine göre Kur'anın nâzil olmuş bir kitab olduğunu söyleyecek olsak bile, Kur'an putperestliği imha, Allah'ın vahdaniyet akidesini tesis, cinlere, perilere, taşlara ibadeti ilga, çocukları diri diri gömmek gibi vahşi âdetleri izale, bütün hurafeleri istîsal, taaddüd-ü zevcatı tahdid ile, bütün Arablar için İlahî lütuf ve nimet olmuştur. Kur'an bütün kâinatı yaratan, gizli ve aşikâr herşeyi bilen Kadir-i Mutlak sıfatıyla Zât-ı Kibriya'yı takdis ve tebcil ettiğinden, her sitayişe şâyandır.

Kur'anın ifadesi veciz ve mücmel olmakla beraber; en derin hakikatı, en kuvvetli ve mülhem hikmeti takrir eden elfaz ile söylemiştir. Kur'an, devamlı memleketler değilse de, muzaffer cumhuriyetler vücuda getirmeye hâdim olacak esasları muhtevi olduğunu isbat etmiştir.”²⁷⁵

Geniş tafsilat için Risale-i Nur Külliyyatı'ndan Sözler Mecmuası'nın 20. ve 25. Söz'lerine ve aynı Külliyyat'tan İşarat-ül İ'caz adlı tefsire ve aynı Külliyyat'ın müteferrik yerlerindeki Kuran'ın i'cazî nüktelerine bakılmalıdır.

İMANIN DÖRDÜNCÜ ESASI - NÜBÜVVET

NÜBÜVVETİN LÜZUMU: “Şu kâinatın Sahib ve Mutasarrıfı, elbette bilerek yapıyor ve hikmetle tasarruf ediyor. Ve her tarafı görerek tedvir ediyor. Ve her şeyi bilerek, görerek terbiye ediyor ve her şeyde görünen hikmetleri, gayeleri, faydaları irade ederek tedvir ediyor. Madem yapan bilir; elbette bilen konuşur. Madem konuşacak, elbette zîşuur ve zifikir ve konuşmasını bilenlerle konuşacak. Madem zifikirle konuşacak; elbette zîşuurun içinde en cem'iyetli ve şuuru küllî olan insan nev'i ile konuşacaktır.

Madem insan nev'i ile konuşacak, elbette insanlar içinde kabil-i hitab ve mükemmel insan olanlarla konuşacak. Madem

en mükemmel ve istidadı en yüksek ve ahlâkı ulvi ve nev'-i beşere mukteda olacak olanlarla konuşacaktır.

Elbette, dost ve düşmanın ittifakı ile, en yüksek isti'datta ve en âlî ahlâkta ve nev'-i beşerin humsu onu iktida etmiş ve nısf-ı arz onun hükm-ü manevîsi altına girmiş ve istikbal onun getirdiği nurun ziyası ile bin üçyüz sene ışıklanmış ve beşerin nurani kısmı ve ehl-i imanı mütemadiyen günde beş defa onunla tecdid-i biat edip, ona dua-i rahmet ve saadet edip, ona medh ve muhabbet etmiş olan Muhammed (A.S.M.) ile konuşacak ve konuşmuş ve resul yapacak ve sair nev'-i beşere rehber yapacak ve yapmıştır.”²⁷⁶

“Madem nev'-i beşerde nübüvvet vardır. Ve yüzbinler zât, nübüvvet dava edip mu'cize gösterenler, gelip geçmişler. Elbette umumun fevkinde bir kat'iyet ile, nübüvvet-i Ahmedîye (A.S.M.) sabittir. Çünkü İsa Aleyhisselâm ve Musa Aleyhisselâm gibi umum resullere nebi dedirten ve risaletlerine medar olan delail ve evsaf ve vaziyetler ve ümmetlerine karşı muameleler; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'da daha ekmel, daha câmi' bir surette mevcuddur. Madem hükm-ü nübüvvetin illeti ve sebebi, Zât-ı Ahmedî'de (A.S.M.) daha mükemmel mevcuddur. Elbette hükm-ü nübüvvet, umum enbiyadan daha vâzıh bir kat'iyet ile ona sabittir.”²⁷⁷

“Enbiyaların (Aleyhimüsselâm) icmaı, nasıtki vücud ve vahdaniyet-i ilahiyeye gayet kuvvetli bir delildir; öyle de, bu Zatın (A.S.M.) doğruluğuna ve risaletine gayet sağlam bir şehadettir. Çünkü Enbiya Aleyhimüsselâm'ın doğruluklarına ve Peygamber olmalarına medar olan ne kadar kudsi sıfatlar ve mu'cizeler ve vazifeler varsa, o Zatta (A.S.M.) en ileride olduğu tarihçe musaddaktır.

Demek onlar, nasıtki lisan-ı kal ile; Tevrat, İncil, Zebur ve suhuflarında bu Zat'ın (A.S.M.) geleceğini haber verip insanlara

276 Mektubat (89)

277 Mektubat (91)

beşaret vermişler ki, kütüb-ü mukaddesenin o beşaretli işaretlerinden yirmiden fazla ve pek zahir bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub'da güzelce beyan ve isbat edilmiş. Öyle de, lisan-ı halleriyle, yani nübüvvetleriyle ve mu'cizeleriyle, kendi mesleklerinde ve vazifelerinde en ileri ve en mükemmel olan bu Zatı tasdik edip davasını imza ediyorlar ve lisan-ı kal ve icma' ile vahdaniyete delalet ettikleri gibi, lisan-ı hal ile ve ittifak ile de, bu Zatın sadıkiyetine şهادet ediyorlar.”²⁷⁸

“Muhammed-i Arabî (A.S.M.)’a bak ki: O Zat, herkesçe müsellemler ümmiliğiyle beraber, geçmiş Enbiya ile kavimlerinin ahvallerini görmüş ve müşahade etmiş gibi Kur'anın lisaniyle söylemiştir. Ve onların ahralini, sırlarını beyan ederek aleme neşir ve ilan etmiştir. Bilhassa naklettiği onların kıssaları, bütün zekilerin nazar-ı dikkatini celbeden dava-yı nübüvvetini isbat içindir. Ve naklettiği esasları, beyn-el enbiya ittifaklı olan kısmı tasdik, ihtilafı olanı da tashih edip davasına mukaddeme yapmıştır.

Sanki O Zat, vahy-i İlahînin ma'kesi olan masum ruhuyla zaman ve mekânı tayy ederek o zamanın en derin derelerine girmiş ve gördüğü gibi söylemiştir. Binaenaleyh O Zatın bu hali onun bir mu'cizesi olup nübüvvetine delil olduğu gibi, evvelki enbiyanın da nübüvvet delilleri manevi bir delil hükmünde olup, o zatın nübüvvetini isbat eder.”²⁷⁹

“Zebur'da, yetmişikinci babında şu âyet var: "Bahirden bahire malik ve nehirlerden Arz'ın makta' ve müntehasına kadar malik olan... ve kendisine Yemen ve Cezair Mülûku hediyeler götüreler... ve padişahlar ona secde ve inkiyad ederler. Ve her vakit ona salât ve her gün kendisine bereketle dua oluna... ve envarı, Medine'den münevvir ola.. ve zikri ebed-ül âbâd devam ede. onun ismi, Şemsin vücudundan evvel zikri ebed-ül âbâd devam ede.. onun ismi, Şemsin vücudundan evvel mevcuddur. onun adı, Güneş durdukça münteşir ola."

278 **Sualar (129)**

279 **İşarat-ül İ'caz (108)**

İşte şu âyet, pek aşikâr bir tarzda Fahr-i Âlem Aleyhissalatü Vesselâm'ı tavsif eder. Acaba Hazret-i Davud Aleyhisselâm'dan sonra Muhammed-i Arabî Aleyhissalatü Vesselâm'dan başka hangi Nebi gelmiş ki, Şarktan Garba kadar dinini neşretmiş ve mülûku cizyeye bağlamış ve padişahları, kendine secde eder gibi bir inkiyad altına almış ve hergün nev-i beşerin humsunun salavat ve dualarını kendine kazanmış ve envarı Medine'den parlamış kim var, kim gösterilebilir?"²⁸⁰

Bu bahsin tafsilatı için, Risale-i Nur Külliyyatı'ndan Mektubat Mecmuasının 19. Mektubuna ve aynı Külliyyat'ın müteferrik yerlerine bakılmalıdır.

İMANIN BEŞİNCİ ESASI - HAŞİR YANI AHİRETTE TEKRAR DİRİLME

Haşir meselesinin hakikatını anlatmak için Kur'an muhtelif cihetlerde deliller zikreder. Evet: "Kur'an kâh oluyor ki, Cenab-ı Hakk'ın âhirette hârîka ef'allerini kalbe kabul ettirmek için ihzariye hükmünde ve zihni tasdika müheyya etmek için bir i'dadiye suretinde dünyadaki acaib ef'alini zikreder veyahut istikbalî ve uhrevî olan ef'al-i acibe-i İlahiyeyi öyle bir surette zikreder ki, meşhudumuz olan çok nazireleriyle onlara kanaatımız gelir. Meselâ:

tâ surenin **âhirine kadar...** İşte şu bahiste haşir mes'elesinde Kur'an-ı Hakîm, haşri isbat için yedi-sekiz surette muhtelif bir tarzda isbat ediyor. Evvelâ neş'e-i ûlâyı nazara verir. Der ki: "Nutfeden alakaya, alakadan mudgaya, mudgadan tâ hilkat-ı insaniyeye kadar olan neş'etinizi görüyorsunuz. Nasıl oluyor ki, neş'e-i uhrayı inkâr ediyorsunuz. O, onun misli, belki daha ehvenidir."²⁸¹

280 Mektubat (168)

281 Sözlür (424)

“Keza maziye halkedenin müstakbeli de halketmeye kadir olacağı yakiniyat-ı akliyedendir. Evet, **"ilim ve yakîn şumulüne dâhil olan ahval-i maziye ile şek perdesi altında kalan ahval-i istikbaliye arasında şöyle bir mukayese yap.**

Silsile-i nesebin ortasında, bir dedenin yerinde kendini farzet, otur. Sonra mevcudat-ı maziye kafilesine dâhil olan ecdadınla henüz istikbal rahminde kalıp perderpey vücuda çıkan evlad ve ahfadın arasında bir tefavüt var mıdır? İyice bak! Evvelki kısım ilim ve ittikan ile Sani'in masnuu olduğu gibi, ikinci kısım da aynen o Sani'in masnuu olacaktır. Her iki kısım da, Sani'in ilmi ve müşahedesi altındadır. **Bu itibarla,** ecdadın iadeten ihyası, evladının icadından daha garib değildir. Belki daha ehvendir. İşte bu mukayeseden anlaşıldı ki: Vukuat-ı maziye, Sani'in bütün imkânât-ı istikbaliyeye kadir olduğuna şهادet eden bir takım mucizelerdir.”²⁸²

“Hem hiç akıl kabul eder mi ki, insanın başına ve içindeki havassına saçları adedince vazifeler yükletsin de, yalnız bir saç hükmünde ona bir ücret-i dünyeviye versin; adelet-i hakikiyesine zıd olarak ve hikmet-i hakikiyesine münafi, manasız iş yapsın!

Hem hiç mümkün müdür ki, bir ağaca taktığı neticeler, meyveler miktarınca herbir zihayata, belki lisan gibi herbir uzvuna, belki herbir masnua o derece hikmetleri, maslahatları takmakla kendisinin bir Hakîm-i Mutlak olduğunu isbat edip gösterebilir, sonra bütün hikmetlerin en büyüğü ve bütün maslahatların en mühimmi ve bütün neticelerin en elzemi ve hikmeti hikmet, nimeti, nimet, rahmeti rahmet eden ve bütün hikmetlerin, nimetlerin, rahmetlerin maslahatların menbaı ve gayesi olan beka ve likayı ve saadet-i ebediyeyi vermeyip terkederek, bütün işlerini abesiyet-i mutlaka derekesine düşürsün ve kendini o zata benzetsin ki; öyle bir saray yapar, herbir taşında binlerce nakışlar, herbir tarafında binler zinetler ve herbir menzilinde binler kıymetdar âlât ve levazımat-ı

beytiye bulundursun dasonra ona dam yapmasın; her şey çürüsün, beyhude bozulsun. Hâşa ve kellâ!”²⁸³

Hem ahirette mükâfat ve cezanın bulunmasının gerekliliğine işaret eden **وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ** gibi âyetlerin

işaret ettikleri kıyas-ı adlînin hülâsası şudur ki:

Âlemde çok görüyoruz ki: Zalim, fâcir, gaddar insanlar gayet refah ve rahatla ve mazlum ve mütedeyyin adamlar gayet zahmet ve zillet ile ömür geçiriyorlar. Sonra ölüm gelir, ikisini müsavi kılar. Eğer şu müsavat nihayetsiz ise, bir nihayeti yoksa, zulüm görünür.

Halbuki zulümden tenezzühü, kâinatın şهادetiyle sabit olan adalet ve hikmet-i İlahiye, bu zulmü hiçbir cihetle kabul etmediğinden; bilbedahe bir mecma'-i âheri iktiza ederler ki; birinci, cezasını; ikinci, mükâfatını görsün. Tâ şu intizamsız, perişan beşer, istidadına münasib tecziye ve mükâfat görüp adalet-i mahzaya medar ve hikmet-i Rabbaniyeye mazhar ve hikmetli mevcudat-ı âlemin bir büyük kardeşi olabilsin.

Evet, şu dâr-ı dünya, beşerin ruhunda mündemiç olan hadsiz istidadların sünbüllemesine müsaid değildir. Demek başka âleme gönderilecektir. Evet **insanın cevheri büyüktür**. Öyle ise, ebede namzeddir. Mahiyeti âliyedir, öyle ise cinayeti dahi azîmdir. Sair mevcudata benzemez. İntizamı da mühimdir. İntizamsız olamaz, mühmel kalamaz, abes edilmez, fena-yı mutlak ile mahkûm olamaz, adem-i sırfa kaçamaz. Ona Cehennem ağzını açmış bekliyor. Cennet ise ağış-u nazdaranesini açmış gözlüyor.”²⁸⁴

Haşir hakkında geniş izahat için, Risale-i Nur Külliyyatı’ndan 10. Söz’e ve aynı Külliyyat’ın pek çok yerlerindeki haşri anlatan bahislere bakılmalıdır.

İMANIN ALTINCI ESASI - KADER YANİ HAYIR VE ŞER ALLAH’TANDIR

283 Sözler (84)

284 Sözler (524)

Kader, hem insanların hayatî hadiselerine, hem bütün varlıklara ve hadisat-ı aleme bakar.

“Kader kelimesi (kadr) kökündendir. Kadr kökü ise, ayarlamak, kıymetini bilmek, daraltmak, gücü yetmek, ölçülü ve maksada uygun muayyen şekil vermek ve muayyenlik gibi manalara gelir. Kadir(kudretli), makdur(kaderlenmiş), takdir(bir şeye kaderini ve lâıyk olduğu hüküm ve hususiyetlerini vermek), mikdar(muayyen kısım veya şekil) kelimeleri de aynı köktendir.

Kâinattaki maddi veya manevi her şey, bütün hususiyetleriyle Allah tarafından takdir, ta'vin ve tanzim edilmiştir ve edilir. Kâinata hâkim olan kaderi kabul etmemek; herşeyde görünen intizam, mizan, muayyen şekil ve tertibleri, tesadüfe veya şuursuz ve mevhum tabiata isnad etmek gibi akla ve ilme aykırı bir anlayışa hak vermek demektir ki, akıl, mantık ve ilim bunu reddettiğini, eserlerinin muhtelif yerlerinde izah eden Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“**Kader**, ilmin bir nev'idir ki, herşeyin manevi ve mahsus kalıbı hükmünde bir mikdar tayin eder. Ve o mikdar-ı kaderî, o şey'in vücuduna bir plan, bir model hükmüne geçer. Kudret icad ettiği vakit; gayet sühuletle o kaderî mikdar üstünde icad eder. Eğer o şey muhit ve hadsiz ve ezeli bir ilmin sahibi olan Kadir-i Zülcelal'e verilmezse... binler müşkilat değil, belki yüz muhalât ortaya düşer. Çünkü o mikdar-ı kaderî ve mikdar-ı ilmî olmazsa; binler haricî ve maddî kalıplar, küçücük bir hayvanın cesedinde istimal edilmek lâzım gelir.”²⁸⁵

“Kadere iman, imanın erkânındandır. Yani: "Herşey, Cenab-ı Hakk'ın takdiriyledir." Kadere delail-i kat'iyye o kadar çoktur ki, hadd ü hesaba gelmez. Biz, basit ve zahir bir tarz ile şu rükn-ü imanîyi, ne derece kuvvetli ve geniş olduğunu, bir mukaddeme ile göstereceğiz.

Mukaddeme: **Her şey vücudundan evvel ve vücudundan sonra yazıldığını**

وَلَا رَظْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ gibi, pekçok âyât-ı

Kur'aniye tasrih ediyor ve şu kâinat denilen, kudretin Kur'an-ı kebirinin âyâtı dahi şu hükm-ü Kur'anîyi, nizam ve mizan ve intizam ve tasvir ve tezyin ve imtiyaz gibi âyât-ı tekviniyesiyle tasdik ediyor. Evet, şu kâinat kitabının manzum mektubatı ve mevzun âyâtı şehadet eder ki, her şey yazılıdır.

Amma vücudundan evvel her şey mukadder ve yazılı olduğuna delil, bütün mebadi ve çekirdekler ve mekadîr ve suretler, birer şahiddir. Zira herbir tohum ve çekirdekler, "**Kâf-Nun**" tezgâhından çıkan birer latif sandukçadır ki, kaderle tersim edilen bir fihristecik, ona tevdi edilmiştir ki; kudret, o kaderin hendesesine göre zerrati istihdam edip, o tohumcuklar üstünde koca mu'cizat-ı kudreti bina ediyor. Demek bütün ağacın başına gelecek bütün vakıatı ile çekirdeğinde yazılı hükmündedir. Zira tohumlar maddeten basittir, birbirinin aynıdır, maddeten bir şey yoktur.

Hem **her şeyin miktar-ı muntazaması, kaderi vâzıhan gösterir.** Evet, hangi zîhayata bakılsa görünüyor ki, gayet hikmetli ve san'atlı bir kalıbdan çıkmış gibi, bir mikdar, bir şekil var ki; o mikdarı, o sureti, o şekli almak ya hârîka ve nihayet derecede eğri büğrü maddî bir kalıp bulunmalı veyahut kaderden gelen mevzun, ilmî bir kalıb-ı manevî ile kudret-i ezeliye o sureti, o şekli biçip giydiriyor. Meselâ: Sen şu ağaca, şu hayvana dikkat ile bak ki; camid, sağır, kör, şuursuz, birbirinin misli olan zerreler, onun neşv ü nemasında hareket eder. Bazı eğri büğrü hududlarda meyve ve faidelerin yerini tanır görür, bilir gibi durur, tevakkuf eder.

Sonra başka bir yerde, büyük bir gayeyi takib eder gibi yolunu değiştirir. Demek kaderden gelen mikdar-ı manevînin ve o mikdarın emr-i manevîsiyle zerreler hareket ederler. Madem maddî ve görünecek eşyada bu derece kaderin tecelliyatı var. Elbette eşyanın mürur-u zamanla giydikleri

suretler ve ettikleri harekât ile hasıl olan vaziyetler dahi, bir intizam-ı kadere tâbidir.”²⁸⁶

Not: Yukarıda bahsi geçen "Kader kalemiyle çekirdeklerdeki yazı" ile alâkalı olarak fûnun-u cedide ehlinin bir itirafı: “İnsanın biçimlenmesi kromozomlarda bulunan kodlarla adeta programlanmıştır. Bu kodların tamamı, kullandığımız yazı ile yazılsaydı 1000 ciltlik büyük bir ansiklopedi olurdu.”²⁸⁷

“Afakta ve kendi nefislerinde âyetlerimizi göstereceğiz, ta ki O'nun hak olduğu onlara tebeyyün etsin.” Mealindeki âyetin küllî hakikatlerinden bir cüz'ü olarak yukarıda nakledilen itirafı telakki edebiliriz.

İnsanların ef'al-i ihtiyariyelerine talluk eden kader ise, insanların cüz'-i ihtiyariyelerine göre lââyık oldukları muamelelerin, Allah tarafından ezelen bilinip takdir edilmesidir manasında olarak eserlerinde izahat veren **Bediüzzaman Hz. diyor ki:** Evet “Şu kâinatta tasarruf eden zatın muhit bir ilmi vardır. Ve her şeyi bütün şuunatıyla bilir, sonra yapar. Madem şu kâinat sahibinin böyle bir ilmi vardır; elbette insanları ve insanların amellerini görür ve insanlar neye lââyık ve müstehak olduklarını bilir. Hikmet ve rahmetin muktezasına göre onlarla muamele eder ve edecek.”²⁸⁸

Kuran'da kaderi bildiren âyetler vardır. Ezcümle 25/2 âyeti: Herşey üzerinde kaderin hükmettiğini; 57/22 âyeti; Levh-i Mahfuzda herşeyin mukadder olduğunu bildiren âyetler, örnek verilebilir.

Kader mevzuunu tafsilatını öğrenmek için, Risale-i Nur Külliyyatı'nın Sözlere Mecmuası'ndan 26. Söz'ü ve aynı külliyyatın muhtelif yerlerinde kaderle ilgili kısımları görmek gerekir.

-----oo0oo-----

286 **Sözlere (468)**

287 **Bilim ve Teknik cilt: 8. sayı 213 (35)**

288 **Mektubat (243)**

AMERİKADAN BEKLENEN AMERİKA NE YAPMALIDIR

Halet-i ictimaiyeyi yani milletler içinde zama zaman ortaya çıkan, hatta gizli tahrikleri ile meydana gelen millî temayülleri ve hissî heyecanları istismar eden Yahudinin emperyalist kısmı, böyle ictimai halet ve heyecanları, maksadlarına varmak vesile yapmak istediklerini Bediüzzaman Hazretleri, küllî kaide nokta-i nazariyle şu tarihî hadiseyi hatılatıyor:

“Aziz kardeşim!

Senin birinci sualin ki: Sahabeler nazar-ı velayetle müfsidleri neden keşfedemediler? Tâ Hulefa-yı Raşidîn'in üçünün şهادetini netice verdi. Halbuki küçük Sahabelere, büyük velilerden daha büyük deniliyor?

..... O hâdisata sebebiyet veren ve fesadı çeviren birkaç Yahudiden ibaret değildir ki, onları keşfetmekle fesadın önü alınsın. Çünkü **pek çok muhtelif milletlerin İslâmiyete girmeleriyle birbirine zıd ve muhalif çok cereyanlar ve efkâr karıştı.** Bahusus bazılarının gurur-u millîleri, Hazret-i Ömer'in (R.A.) darbeleriyle dehşetli yaralandığından, seciyeten **intikama fırsat beklerlerdi.** Çünkü onların hem eski dini ibtal edilmiş, hem medar-ı şerefi olan eski hükûmeti ve saltanatı tahrib edilmiş. **İntikamını, bilerek veya bilmeyerek hâkimiyet-i İslâmiyeden almağa hissens taraftar bir suret almış.** Onun için, **Yahudi** gibi zeki ve dessay bir kısım münafıklar, **o halet-i içtimaiyeden istifade ettiler** denilmiş. Demek o hâdisatın önünü almak, o vakitteki hayat-ı içtimaiyeyi ve muhtelif efkârı ıslahla olurdu. Yoksa bir-iki müfsidin keşfedilmesiyle olmazdı.”²⁸⁹

İşte tarihî seyir dairesinde, hem sinsi tahriklerle hem hissî mücadelelerle buna benzer hadiseler meydana geliyor. Böyle hadiselere fiilî mükabeleden daha çok aldatılanları ikaz eden fikren mukabele tercih edilmeli. Buna dair bir örnek:

“İlem ey hitabet-i umumiye sıfatı ile **gazete lisanıyla** konferans veren muharrir! Sen, kendi nefsini aşağı göstermeye ve nedamet ederek kusurlarını ilân etmeye hakkın var. Fakat **şear-i İslâmiyeye zıd** ve muhalif olan herzeler ile **İslâmiyeti lekelenmeye kat'iyen hakkın yoktur.**

Seni kim tevkil etmiştir? Fetvayı nereden alıyorsun? Hangi hakka binaen milletin namına, ümmetin hesabına **İslâmiyet hakkında hezeyanları savurarak** dalaletini neşr ve ilân ediyorsun? Milleti, ümmeti kendin gibi dâll zannetme. Dalaletini kime satıyorsun? **Burası İslâmiyet memleketidir, Yahudi memleketi değildir. Cumhur-u mü'mininin kabul etmediği** bir şeyin gazete ile ilânı, milleti dalalete davettir, **hukuk-u ümmete tecavüzdür.** Bir adamın hukukuna tecavüze cevaz-ı kanunî olmadığı halde, koca bir milletin belki âlem-i İslâmın hukukuna hangi cesarete binaen tecavüz ediyorsun? Ağzını kapat!²⁹⁰

Hem yine Yahudilere bakan âyetten ikinci örnek:

وَلْتَجِدْنَهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوِهِ * وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْأَثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ الشُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ * وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ * وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Yahudilere müteveccih şu iki hükm-ü Kur'anî, o milletin hayat-ı içtimaiye-i insaniyede **dolap hilesiyle** çevirdikleri şu iki müdhiş düstur-u umumîyi tazammun eder ki, hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi sarsan ve sa'y ü ameli, sermaye ile mübareze ettirip **fukarayı zenginlerle çarpıştıran,** muzaaf riba yapıp bankaları tesise sebebiyet veren ve **hile ve hud'a ile cem'-i mal eden o millet olduğu** gibi, mahrum kaldıkları ve daima zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve galiblerden intikamlarını almak için **her**

çeşit fesad komitelerine karışan ve her nevi ihtilale parmak karıştıran yine o millet olduğunu ifade ediyor.”²⁹¹

Yukarıda nakledilen çok az örneklerden anlaşılır ki fikren milleti ikaz edici neşriyat ve tebliğ etmek lâzımdır.

Amerikanın içinde yerleşen bir kısım emperyalist yahudilik cereyanı, bilhassa alem-i İslâma karşı çeşitli bahanelerle yaptığı hak kanunlarına ve hürriyetle aykırı mezalim, efkâr-ı beşeriyede Amerikaya mal olup itibarını kaybediyor ve umumi nefrete hedef oluyor. Buna karşı Amerikanın iyi niyetli kısmı birleşip, yapılan zulümlerin asıl mahiyetini dünya efkârına her türlü neşriyat yoluyla sürekli neşretmeleri mecburiyeti vardır.

Bu asır insanların çoğu, yaptığı tenkid veya takdirini çok kere iyi ve kötü niyetlilerin ayırımını yapmadan ve ifratkâr ve hissî tarzda hareket ederler. Bu ise Kur'anın adaletine aykırıdır. Mesela Bediüzzaman Hazretlerine sorulan bir suale verdiği cevap, meselemizi aydınlatır. Şöyle ki:

“Birinci Sualleri: Ne için eskiden hürriyetin başında siyasetle hararetle meşgul oluyordun? Bu kırk seneye yakındır ki, bütün bütün terk ettin?

Elcevab: Siyaset-i beşeriyenin en esaslı bir kanun-u esasîsi olan: **“Selâmet-i millet için ferdler feda edilir.** Cemaatin selâmeti için eşhas kurban edilir. Vatan için herşey feda edilir.” diye; bütün nev'-i beşerdeki şimdiye kadar **dehşetli cinayetler bu kanunun sû'-i istimalinden neş'et ettiğini kat'iyen bildim.** Bu kanun-u esasî-yi beşeriye, bir **hadd-i muayyenesi olmadığı için çok sû'-i istimale yol açmış.** İki harb-i umumî, bu gaddar kanun-u esasînin sû'-i istimalinden çıkıp bin sene beşerin terakkiyatını zîr ü zeber ettiği gibi, on canı yüzünden doksan masumun mahvına fetva verdi. Bir menfaat-i umumî perdesi altında şahsî garazlar, **bir canı yüzünden bir kasabayı harab etti.** Risale-i Nur bu hakikatı bazı mecmua ve müdafaatta isbat ettiği için onlara

havale ediyorum.

İşte beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı Arş-ı A'zam'dan gelen Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'daki bu gelen kanun-u esasîyi buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor: **وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى * مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا** Yani bu iki âyet, bu esasî ders veriyor ki: "Bir adamın cinayetiyle başkalar mes'ul olmaz. Hem bir masum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez. Kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka mes'eledir." diye hakikî adalet-i beşeriyeyi tesis ediyor."²⁹²

"Eğer beşer çabuk aklını başına alıp adalet-i İlahiye namına ve hakaik-i İslâmiye dairesinde mahkemeler açmazsa, maddî ve manevî kıyametler başlarına kopacak, anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere teslim-i silâh edecekler diye kalbe ihtar edildi."²⁹³

-----oo0oo-----

292 Emirdağ Lahikası-2 (98)

293 Hutbe-i Şamiye (79)

ANADOLU GENÇLİK

Anadolu Gençlik: Batı medeniyeti, tam bir asırlık hakimiyetten sonra yerini İslam'a terk edecek mi? Ya da tarihin sonu gibi mutlak hakimiyet (Tek merkezli Üniter Yeni Dünya Düzeni) anlayışından sonra yer yüzünde, bir tarafta İslam Birliği, diğer tarafta Hristiyan bir Avrupa Birliği, başkalarının da kendi aralarında birlikler kurması ile oluşacak Federal ama barış içerisinde bir dünya düzenine doğru mu gidiyor?

İttihad Araştırma Heyeti: Herşeyden evvel şu bilinmelidir ki, bu dünya bir imtihan meydanıdır. İmtihan sırrının gereği olarak böyle hadiselerde perdelilik olacaktır. Hazret-i Üstad bu hakikatı şöyle ifade eder: "Sırr-ı imtihan ve hikmet-i teklif iktiza eder ki, akla kapı açılsın ve aklın ihtiyarı elinden alınmasın. Eğer gayet bedihî bir surette olsa, o vakit aklın ihtiyarı kalmaz."²⁹⁴ Olaylara bu nokta-i nazardan bakmaya kendimizi alıştırmalıyız. Bu kısa bakış açısından sonra cevaplara geçebiliriz.

Bütün insanlığın ortak malı olan medeniyetin teknik imkanları, İslamın hakimiyetiyle beşere faydalı hale gelecektir. İkinci şıkka gelince; istikbaldeki olayların nasıl gelişeceğini şimdiden kesin hükümlerle ifade etmek mümkün olmamakla birlikte bu boğuşmaların neticesinin giderek insanlığın iki kutba ayrılacağını göstermektedir. Bediüzzaman Hazretlerinin: "Türk unsurunda ebedî kabil-i iltiyam olmamak sûretinde bir inşikak çıkacak."²⁹⁵

Sözünün **Risale-i Nur'un Kudsi Kaynaklarındaki me'hazinde şöyle bir hadis zikredilmektedir:** Meâlen: "Ümmetimin içinde, yahut ümmetim iki fırka olacak, insanlar iki gruba ayrılacaklar. Birinci grup nifaksız hakiki ehl-i iman grubu.. ikincisi de, imansız nifak ehli grubu..."²⁹⁶

294 Mektubat (93)

295 Mektubat (439)

296 Risale-i Nurun Kutsi Kaynakları (628)

Burada “ümmetim” ve “insanlar” tasnifiyle hem İslamlar içinde hem insanlık dünyasında bu kutuplaşmanın olduğunu ve daha da olacağını düşünüyoruz.

Anadolu Gençlik: Yine Üstad Bediüzzaman Hazretleri, “Evet Avrupa'nın medeniyeti fazilet ve hüda üstüne tesis edilmediğinden, belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden, şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle; Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir.

Ve az vakitte galebe edecektir.”²⁹⁷ diyor. Bu az vaktin tamamlandığını siz düşünüyor musunuz?

İttihad Araştırma Heyeti: Asrımızın ilk çeyreğinde bu vaziyeti gören ve müjdeler veren Bediüzzaman Hazretleri daha sonraları kendi beyanlarıyla ifade ettiği hakikat ki: “Kırk sene evvel tekrarla dedim: Bir nur göreceğiz. Büyük müjdeler verdim. O nuru büyük daire-i vataniyede zannedirdim. Halbuki o Nur, Risale-i Nur idi.”²⁹⁸ ifadesiyle devlet bünyesinde beklediği İslam medeniyetini ve hakimiyetinin araya giren deccalîyetlerin ve dahili ve harici istibdadların çeşitli tesirleriyle uzadığını düşünüyoruz.

Bu âhîrzaman fitneleri ve istibdadların sona ermesi; müslümanların Kur'ana uygun anlayış ve yaşayışlarıyla ve iman hizmetini ve ittihad-ı İslamın teşekkülünü esas almaları nisbetinde kaderin nazarında nusret-i İlahiyeye liyakat kazanmalarına bağlıdır. Çünkü adalet ve hikmet-i İlahiyeye ve sırr-ı imtihan bunu gerektiriyor.

Bu yakınlarda Avrupa'nın Bosna'da, Kosova'da, Filistin'deki olaylara seyirci kalması Azarbeycanda, Çeçenistanda, Afganistanda, Keşmir ve daha dünyanın birçok yerlerinde müslümanların katliamlarına terörist(!) gibi iğrenç gerekçelerle fetva vermesi elbette az vaktinin kaldığına işarettir.

297 Hutbe-i Şamiye (36)

298 Sorular (539)

Anadolu Gençlik: Asya ya da İslam devletleri, Batının fikrî, siyasî, ekonomik ve en nihayetinde de bir şekilde askeri (adı teröre karşı savaş oluyor genelde) taarruzu karşısında kendi aralarında da bir birlik ve kuvvet olması gerektiğini belki şu son yaşadığımız 10 yılda iyiden iyiye hissediyorlar. Bu hissiyat, bir İslam Birliğini doğurur mu?

İttihad Araştırma Heyeti: Elbette bu zulümler ve tazyikler bazı olayların doğmasını netice verebilir. Fakat böyle sadece onların tazyikleriyle İttihad-ı İslâm'ın teşekkülü beklenilemez. İslâm Birliğinin tahakkuku için bazı şartlar vardır ki bunlara riayet edilmedikçe böyle sonuçlar beklemek düşünülemez veya hayalden öteye geçmez.

Bu şartlardan birisi, İslâm milliyetini esas almak ve sebab-i tefrika olan menfî ırkçılığı bırakmaktır.

İttihad-ı İslâmın tahakkuku için gerekli şartlardan ikincisi ise, hakikî ve faziletli şûrâ-yı şer'îdir.

İttihad-ı İslâm'ın tahakkuku için gerekli olan üçüncü şart ise: İttihad-ı İslâm'ın nokta-ı istinadı olan Âlem-i İslâm'daki dinî meslek ve cemaatler, esasat ve zaruriyat-ı diniyeyi esas alıp, esasa ait olmayan meslekî teferruatı, farklılıkları ittihadı engel anlaşmazlıklara vesile etmemeleridir.

Bununla beraber rivayetlerden gelen haberlere dayanarak anlatan Bediüzzaman Hazretleri mimsiz medeniyette bozulmayan Al-i Beyt'in varlığından bahseder. Şer cereyanlarının zulüm ve tahrikiyle feverana geleceğini ve bir dirayetli şahsiyetin riyasetinde bulların ümit verici bir hamiyetkârlık göstereceği de nazara alınmalıdır.

Anadolu Gençlik: Yabancı ve bazı yerli kimi uluslararası ilişkiler uzmanlarına göre, son yıllarda Türkiye ile hem komşu ülkeleri, hem de İslam ülkeleri arasında artan (İran dahil) sıcak ilişkilerin, İstanbul'da Türkiye'nin saygın öncülüğünde 12 Şubat'ta yapılan AB-İKO ülkeleri zirvesinin, Türkiye'nin etrafında adı konmamış bir fiili İslâm Birliği'nin oluştuğunu gösteriyor.

Askerin de bu konuda AB'ye karşı daha bağımsız bir Türkiye yönünde tavır koyması, Risale-i Nur'da da yine, Ahirzamanda, Türk ordusunun dizginlerini deccalin elinden alacağını ifade eden: "Kahraman ordu, dizginini onun elinden kurtarıyor diye rivayetlerden anlaşılıyor." Türk Ordusu bin yıllık tarihinde İslâm'ın bekçisi olduğu gibi yine eski haline avdet edeceğine ilişkin görüşlerini de dikkate alarak İslâm Birliği'nin halen gerçekleşme durumunu nasıl görüyorsunuz?

İttihad Araştırma Heyeti: Evet Türklerin İslâm Dünyasının önderliğini bertaraf etme meselesi, İslâm düşmanlarının en mühim meselesidir. Bizi Avrupa Birliğine alma düşünceleri de buradan kaynaklanmaktadır. Fakat sizin de bahsettiğiniz gibi Ordunun "dizginini kurtarma" meselesi var. Bu bakımdan ileriye kendilerinin menfaatleri bakımından tam sağlıklı bakamıyor, Türk milletine ve Ordusuna tam güvenemiyorlar. Hatta Hazret-i Üstadın yayınlanmamış bir elyazısı notunda Türk Ordusunun kuvvetini kendi milleti aleyhinde kullanmayacağını ifade için "kılıncını ayağına vurdurmaz" şeklinde beyan etmesi ve hatta devamla Türk Ordusunun değil sadece kendi milleti, İslâm âlemine hizmet edeceğini beyan sadedinde "ağlayan Âlem-i İslâmı güldürür" şeklindeki müjdeleri bizlere istikbal için ümit vermektedir.

Anadolu Gençlik: Üstad Bediüzzaman Hazretleri, niçin İslam Birliği'ni, İslam Dünyası'nın istiklaliyet meselesi olarak görüyor. Ve bu düşüncenin Müslümanların sürekli gönlünde, fikrinde olması, hatta İslam'ın hakiki yaşanmasının tek şartı olarak görüyor?

Bunda İslâm'ın himaye kabul etmez bir din, birçok ibadetin ve insanca yaşamının koşulu olarak özgürlüğü ileri sürmesinin, bunun da, İslam Birliği'nin kurulmasından geçtiğini mi düşünüyor?

İttihad Araştırma Heyeti: Bugün yeryüzünde hükümlerini geçerli kılan cereyanların kuvvetlerinin gücünü bilen Bediüzzaman Hazretleri, bu kuvvetli akımlara karşı dayanabilme gücü olarak İttihad-ı İslâm'ı göstermektedir.

1950'de iktidara gelen Demokrat hükümetine de ayakta kalabilmek için İttihad-ı İslam gücüne dayanmak ve İslâm birliğinin teşekkülüne çalışmak gerektiğini hatırlatır ve der ki:

“Şimdi milletin arzusuyla şair-i İslâmiyenin serbestiyetine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çare-i yegânesi; ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikata binaen Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikata istinad edip komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.”²⁹⁹

Buradan anlaşıldığı gibi İslâm birliğinin düşmanı olarak beynelmil masonluk ve komünistlik ve onlara yardım eden diğer akımların olduğun beyan edilmektedir. Hatta Bediüzzaman Hazretleri bir başka mektubunda bu komitelerin birleşerek istediklerini yaptıracaklarını ihtar eder.³⁰⁰

Risale-i Nur Külliyyatında muhtelif yerlerde tekrar edilen önemli bir husus: Aldatan ve aldananlardan bahsedilir. Hazret-i Üstad aldananlara ikaz makamında hitab ederken aldatanlara şiddetli konuşur. Bu husus İslam ve insanlık dünyası için de geçerlidir. Çok kere aldananların varlığından dolayı istediklerini yapma gücünü bulabilmektedirler.

Bu ihtilalci bozguncu şer akımlardan hakiki İsevîler de ciddi zarar görecekları için bu aldatıcı güçlere karşı dayanak ve ittifak arayacaklardır. Bu durumda aynı zarara maruz kalan

299 **Emirdağ Lahikası-2 (24)**

300 **Şualar (337)**

müslümanlar ve hristiyanların ittifak ihtiyacını duyacakları ümit edilir.

Anadolu Gençlik: Üstad Hazretleri, İslâm Birliği fikrini, daha ziyade 1926 yılına kadar olan çalışmalarında, örneğin Volkan dergisinde mi yapmış?

Bu birliğin nasıl olacağını, halgi ülkelerle kurulacağını, hangi temel meseleler etrafında şekilleneceğine dair, spesifik önerileri var mı?

Sömürge ve emperyalizm döneminin başladığı, Osmanlı bakiyesi İslam coğrafyasının birer birer istila ve işgal edildiği bir dönemde bu İslâm'ın nasıl birlik sağlayacağını önermiş mi?

İttihad Araştırma Heyeti: Bediüzzaman Hazretleri her vesile ile İslâm Birliği fikrini telkin etmiştir. Osmanlı'nın son devrelerinde olduğu gibi, esaretteki İslâm ülkelerinin istiklâliyetlerini kazanmaya başladıkları 1948'lerden sonraları da sıkça dile getirmiştir. Bir bayram münasebetiyle yazılan mektublardan birisi şudur ki:

“Çok zamandan beri esaret altında kalmış ve istiklaliyetini kaybetmiş Hindistan, (Pakistan, Bengaldeş) Arabistan gibi âlem-i İslâmın büyük memleketleri birer devlet-i İslâmiye şeklinde Hind'de yüz milyon bir devlet-i İslâmiye, Cava'da (Endonezya, Malezya, Singapur) elli milyondan ziyade bir devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da (Arabistan, Ürdün, Suriye, Irak, Yemen vs..) dört-beş hükûmet bir cemahir-i müttefika gibi Arab birliği ile İslâm birliğini birleştirmesindeki âlem-i İslâmın bu büyük bayramının mukaddemesini tebrik ile, bu bayram bize müjde veriyor.”³⁰¹

Bu mektubta görüldüğü gibi İslam birliği bugün Uzakdoğu denilen bölgeden ve Hindistan yarımadasından, Arabistan bölgesi, İran ve bugün Türkî Cumhuriyetler denilen Turan ve Afrika'yı kapsamaktadır. Ve burada dikkat çeken bir husus Arab birliğinin İslâm birliğine inkılâb edeceği temennisidir.

Anadolu Gençlik: Yine İslam'ın üst kimliği ve birlik ve gücünün temsilcisi olan Osmanlı'nın dağıldığı bir zaman

diliminde, ve yaklaşık 100 yıldır da bu dağınıklığın hüküm sürdüğü bir dönemin daha başlangıcında, Bediüzzaman'ın İslâm Birliği'nden bahsetmesi o zaman bir arzu olarak mı görülmüş, yoksa Üstad, günümüzü paranteze alan bir zaman dilimi için mi bu öneriyi yapmış?

Müslüman dünya, Batının kendisine olan bugünkü tavrına da bakarak Bediüzzaman'nın bu fikirlerinden nasıl istifade etmeli?

İttihad Araştırma Heyeti: Bediüzzaman Hazretleri Osmanlı Devleti daha tam dağılmadan 1908 yılının başlarında merhum Abdülhamid Han'a müracaatlarında devamlı bu fikri tecdid hareketi içinde tavsiye etmiştir ve demiştir ki: “Münhasif Yıldız'ı dâr-ül fûnun et, tâ Süreyya kadar a'lâ olsun!.. Ve oraya seyyahlar, eski zebaniler yerine, melaike-i rahmeti yerleştire! Tâ cennet gibi olsun!..”

Osmanlı'nın o zaman idare merkezi olan Yıldız Sarayının İslâm ülkelerinden gelen ulema tarafından kullanılması ve İslam dünyasına hitap etmesi sadedinde de şöyle der: “Yıldız, eğlence yeri olmalı veya darülfünun ve içinde seyyahîn gezmeli veyahud ülema tedris etmeli? Ve mahsub olmalı veyahut mevhub olmalı?! Hangisi daha iyidir? Eshab-ı insaf hükümleridir.” diye tavsiyeleri olmuştur. Böyle yapılmazsa, Yıldız'ın daha sonraları gasıpların eline geçeceğini keşfen haber vermiştir.

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri, daha sonraları araya giren yirmi beş senelik en dehşetli istibdad devrinin sonlarına doğru 1948'lerde az üstte bahsettiğimiz gibi İslâm ülkelerinin kısmen bağımsızlıklarını kazanmaları münasebetiyle İslâm âleminin istikbâliyle alâkalı haberleri vermiştir.

Demokratların devri olan 1950–1960 yılları arasında yazmış olduğu müteaddid mektuplarda da İslâm birliğinin teşekkülü için ciddi çalışmalar yapılmasını arzu etmiştir. Hükümet ve devlet adamlarını ciddi ikazlarla uyandırmaya

çalışmıştır. Aksi halde iktidarda kalamayacaklarını, dayanamayacaklarını, yıkılacaklarını ifade etmiştir.

Ve Demokratlar da içlerinde iyi niyetliler olmasına rağmen, hatta CENTO gibi bazı adımlar atılmasına rağmen, İslam Birliğine tam yol açamadıkları ve cesurane duramadıkları için yıkılıp gitmişlerdir.

O tarihten günümüze kadar da bazı çalışmalar kısmen yapılmakla maalesef bu sahada fazla ciddi faaliyet yapılamamıştır. Gerçi Refahyol devresinde D8 adıyla bir çalışmalar yapılmıştır. Fakat bu gibi çalışmaların hem şartlarına riayet etmek, hem de metin olmak gerekmektedir. Yoksa bu işin düşmanları dehşetlidirler ve affetmezler.

-----oo0oo-----

ANARŞİ

1- Ahirzamandaki Anarşistliğin Merkezden İdare ve Tahrik Edilmeleri

Eskiden Mançur, Moğol ünvanıyla içtimaat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden taifeler ve Sedd-i Çinî'nin yapılmasına sebebiyet verenler, kıyamete yakın yine anarşistlik gibi bir fikirle medeniyet-i beşeriyeyi zîr ü zeber edecekleri, rivayetlerde vardır. Bazı mülhidler derler: "Bu kadar acaibi yapan ve yapacak taifeler nerede?"

Elcevab: Çekirge gibi bir âfât, bir mevsimde pek çok kesretle bulunur. Mevsim değıştikçe memleketi fesada veren kesretli o taifelerin hakikatları, mahdud bazı ferdlerde saklanıyor. Yine zamanı geldikçe emr-i İlahî ile o mahdud ferdlerden gayet kesretli aynı fesad yine başlar. Güya onların hakikat-ı milliyetleri inceliyor, kopmuyor. Yine mevsimi geldikçe zuhur ediyor. Aynen öyle de: Bir zaman dünyayı herc ü merc eden o taifeler, izn-i İlahî ile mevsimi geldiği vakit aynı o taife, medeniyet-i beşeriyeyi herc ü merc edecekler. Fakat onların muharrikleri başka bir surette tezahür eder.³⁰²

Evet **لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ** **Bunun bir tevili şudur ki:**

Kur'anın lisan-ı semavîsinde Ye'cüc ve Me'cüc namı verilen Mançur ve Moğol kabileleri, eski zamanda Çin-i Maçin'den bir kısım başka kabileleri beraber alarak kaç defa Asya ve Avrupa'yı herc ü merc ettikleri gibi, gelecek zamanlarda dahi dünyayı zîr ü zeber edeceklerine işaret ve kinayedir. Hattâ şimdi de komünistlik içindeki anarşistin ehemmiyetli efradı onlardandır. Evet, ihtilâl-i Fransavîde hürriyetperverlik tohumuyla ve aşılmasıyla sosyalistlik türedi, tevellüd etti.

Ve **sosyalistlik** ise bir kısım mukaddesatı tahrib ettiğinden, aşılacağı fikir bilâhère bolşevikliğe inkılab etti.

Ve **bolşeviklik** dahi çok mukaddesat-ı ahlâkiye ve kalbiye ve insaniyeyi bozduğundan, elbette ettikleri tohumlar hiç bir kayıd ve hürmet tanımayan **anarşistlik** mahsulünü verecek. Çünkü kalb-i insanîden hürmet ve merhamet çıksa; akıl ve zekâvet, o insanları gayet dehşetli ve gaddar canavarlar hükmüne geçirir, daha siyasetle idare edilmez.

Ve **anarşistlik** fikrinin tam yeri ise; hem mazlum kalabalıklı, hem medeniyette ve hâkimiyette geri kalan çapulcu kabileler olacak. Ve o şeraite muvafık insanlar ise, Çin-i Maçin'de kırk günlük bir mesafede yapılan ve acaib-i seb'a-i âlemden birisi bulunan Sedd-i Çinî'nin binasına sebebiyet veren **Mançur** ve **Moğol** ve **bir kısım Kırgız** kabileleridir ki, Kur'an'ın mücmel haberini tefsir eden Zât-ı Ahmediye (Aleyhissalâtü Vesselâm) mu'cizane ve muhakkikane haber vermiş.³⁰³

2- ANARŞİLİĞİ YETİŞTİREN KOMÜNİZME VE KÜFR-Ü MUTLAKA KARŞI RİSALE-İ NUR SEDD-İ KUR'ANÎDİR

O dehşetli beladan birisi: Hristiyan Dinini mağlub eden ve anarşiliği yetiştiren, şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanı

bu vatani manevî istilâsına karşı Risale-i Nur bir sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî vazifesini görebilir.³⁰⁴

Evet, komünist perdesi altında anarşistliğin, emniyet-i umumiye-yi bozmağa dehşetli çalışmasına karşı, Risale-i Nur ve şakirdleri iman-ı tahkikî kuvvetiyle bu vatanın her tarafında o müdhîş ifsadı durduruyor ve kırıyor.³⁰⁵

Hey bedbahtlar! Risale-i Nur'un gerçi siyasetle alâkası yoktur; fakat küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşiliği ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasıyla bozar, reddeder. **Ş:281**

Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı halde, kat'î bilsinler ki; bu memlekette, bu asırda, milleti anarşilikten, tereddidi ve tedenni-i mutlakadan kurtaracak yegâne çaresi, Risale-i Nur'un esasatıdır. **K:131**

Sizler ey ehl-i siyaset ve hükûmet! Evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bilakis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile hem asayiş, hem inzibatı, hem hayat-ı içtimaiye-yi anarşilikten kurtarmağa çalışıp, sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve teyid ediyor." **K: 137**

Ben elli-altmış senedir küfr-ü mutlaka karşı imana hizmet etmek ve küfr-ü mutlakın neticesi olan anarşilikten milleti kurtarmak için bütün kuvvetimle iman hizmetindeki ihlasın neticesi olan asayiş muhafaza ile, bir canı yüzünden on masumu zulümden kurtarmak için rahatımı, şerefimi, haysiyetimi hattâ lüzum olsa hayatımı feda etmekle herbir tazyikata, manasız, lüzumsuz şeylere karşı sabır ve tahammül ettim. İşte benim otuz-kırk senedir bu hizmet-i imaniye için, benim hakkımda habbeyi kubbe yapıp bir bardak suda fırtına çıkarıp beni taciz ettikleri halde, sırf hizmet-i imaniyenin bir neticesi olan asayiş için sabır ve tahammül ettim. Bir misali:

Beş mahkeme huzurunda hiç benim kıyafetime ilişilmediği halde ve mütemadiyen gezdiğim halde ve hattâ İstanbul'da

304 **Mektubat (482)**

305 **Lemalar (261)**

mahkememde yüzüymü polis bulunduğu halde, aynı kıyafetime ilişmediler ve iki ay İstanbul'da yaya gezdığım halde mümanaat etmediler ve ilişmeye hiç kimsenin hakkı yok. Çünkü hem münzevi hem de câmiye gitmiyor ve çarşıda kalabalık yerlerde gezmıyor, yalnız otomobili ile çıkıyor. İnsanlarla zaruret olmadan konuşmayan.. yalnız teneffüs için dağlar başında ve hâlî yerlerde geziyor. Şimdi ehl-i dünyanın hiçbir hakkı yoktur ki vaziyetime, halime ilişsinler.³⁰⁶

Halbuki şimdi fen ve felsefenin dalalet kısmı; yani Kur'anla barışmayan, yoldan çıkmış, Kur'ana muhalefet eden kısmı, küfr-ü mutlakı komünistler tarzında neşre başladılar. Komünistlik perdesinde anarşistliği netice verecek bir surette münafıklar, zındıklar vasıtasıyla ve bazı müfrit dinsiz siyasetçiler vasıtasıyla neşir ile aşılmağa başladığı için; şimdiki hayat, dinsiz olarak kabil değildir, yaşamaz. "Dinsiz bir millet yaşamaz" hükmü bu noktaya işarettir. Küfr-ü mutlak olduğu zaman, hakikat-ı halde yaşanmaz. Onun için Kur'an-ı Hakîm, bu asırda bir mu'cize-i maneviyesi olarak Risale-i Nur şakirdlerine bu dersi vermiş ki; küfr-ü mutlaka, anarşistliğe karşı sed çeksin. **Hem çekmiş. Evet Çin'i, hem yarı Avrupa'yı ve Balkan'ları istilâ eden bu cereyana karşı bizi muhafaza eden Kur'an-ı Hakîm'in bu dersidir ki; o hücumu karşı sed çekmiş, bu suretle o tehlikeye karşı çare bulmuştur.**

Demek bir müslüman mümkün değil, başka bir dine girip, ya Hristiyan ve Yahudi, hususan bolşevik gibi olmak... Çünkü bir İsevî müslüman olsa, İsa Aleyhisselâm'ı daha ziyade sever. Bir Musevî müslüman olsa, Musa Aleyhisselâm'ı daha ziyade sever. Fakat bir müslüman, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın zincirinden çıkırsa, dinini bırakırsa, daha hiçbir dine girmez, anarşist olur; ruhunda kemalâta medar hiçbir halet kalmaz. Vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur. Onun için Cenab-ı Hakk'a şükür Kur'an-ı Hakîm'in

işarat-ı gaybiyesi ile kahraman Türk ve Arab milletleri içinde lisan-ı Türki ve Arabî ile bu asrı kurtaracak bir mu'cize-i Kur'aniyenin Risale-i Nur namıyla bir dersi intişara başlamış. Ve onaltı sene evvel altıyüzbin adamın imanını kurtardığı gibi, şimdi milyonlardan geçtiği sabit olmuş.

Demek Risale-i Nur; beşeri anarşilikten kurtarmağa bir derece vesile olduğu gibi, İslâm'ın iki kahraman kardeşi olan Türk ve Arab'ı birleştirmeye, bu Kur'anın kanun-u esasîlerini neşretmeğe vesile olduğunu düşmanlar da tasdik ediyorlar.

Em:243

İkinci Hakikat: Emniyeti ihlâl vehmiyle bize ihanet etmek ve teveccüh-ü âmmeyi kırmak kasdiyle tahkirkârâne aldanmış mahdut adamların bed muamelelerine mukabil, hadsiz ehl-i hakikatın ve nesl-i âtînin takdirkârâne alkışlamaları var diye ihtar edildi. Evet komünist perdesi altında anarşistliğin emniyyet-i umumiyeyi bozmağa dehşetli çalışmasına karşı Risale-i Nur ve şâkirdleri, îman-ı tahkiki kuvvetiyle bu vatanın her tarafında o müdhiş ifsadı durduruyor ve kırıyor. Emniyeti ve âsâyişi te'mine çalışıyor ki, pek çok bir kesrette ve memleketin her tarafında bulunan Nur Talebelerinden, bu yirmi senede alâkadar üç dört mahkeme ve on vilâyetin zabıtalrı, emniyeti ihlâle dair bir vukuatlarını bulmamış ve kaydetmemiş.

Ve üç vilâyetin insaflı bir kısım zabıtalrı demişler:

"Nur talebeleri mânevî bir zabıtaadır. Âsâyişi muhafazada bize yardım ediyorlar. İman-ı tahkikî ile, Nur'u okuyan her adamın kafasında bir yasakçyı bırakıyorlar. Emniyeti te'mine çalışıyorlar." Bunun bir nümûnesi Denizli Hapishanesidir. Oraya Nurlar, ve o mahpuslar için yazılan **Meyve Risalesi** girmesiyle, üç-dört ay zarfında ikiyüzden ziyade o mahpuslar öyle fevkalâde itaatli, dindarane bir salâh-ı hâl aldılar ki, üç dört adamı öldüren bir adam, tahta bitlerini öldürmekten çekiniyordu. Tam merhametli, zararsız, vatana nâfi bir uzuv olmaya başladı. Hattâ resmî memurlar, bu hale hayretle ve takdirle bakıyorlardı. Hem daha hüküm almadan **bir kısım**

gençler dediler: "Nurcular hapiste kalsalar, biz kendimizi mahkûm ettireceğiz ve ceza almaya çalışacağız; tâ onlardan ders alıp onlar gibi olacağız. Onların dersiyile kendimizi ıslah edeceğiz." İşte bu mahiyette bulunan Nur Talebelerini, emniyeti ihlâl ile itham edenler, herhalde ve gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış veya bilerek veya bilmiyerek anarşistlik hesabına hükûmeti iğfal edip bizleri eziyetlerle ezmiye çalışıyorlar.³⁰⁷

Böyle, bize ve Risale-i Nur'a az bir münasebetle taht-ı tevkife almak, gücendirmek yüzünden; vatana ve âsâyîşe dindarane menfaati bulunan pekçok zâtları idare aleyhine çevirebilir, anarşiliğe meydan verir. Evet, Risale-i Nur ile imanlarını kurtaran ve millete zararsız ve tam menfaatdar vaziyete girenler, yüzbinden çok ziyadedir! Hükûmet-i cumhuriyenin belki her büyük dairesinde ve milletin her tabakasında faideli müstakimane bir surette bulunuyorlar. Bunları gücendirmek değil, belki himaye etmek elzendir. Şekvâmızı dinlemeyen ve bizi söyletmiyen ve bahanelerle sıkıştıran bir kısım resmî adamlar, vatan aleyhinde anarşiliğe meydan açıyorlar diye kuvvetli bir vehim hatırımıza geliyor.³⁰⁸

3- Anarşilik hesabına Hükûmeti İğfal Etmek Plânları: Nur talebelerini, emniyeti ihlâl ile ittiham edenler, herhalde ve gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış veya bilerek veya bilmeyerek anarşistlik hesabına hükûmeti iğfal edip bizleri eziyetlerle ezmeye çalışıyorlar. **L: 262**

Madem hayat-ı içtimaiyenin bir temel taşı ve fitrat-ı beşeriyenin bir hacet-i zarurîyesi ve aile hayatından tâ kabile ve millet ve İslâmîyet ve insaniyet hayatına kadar en lüzumlu ve kuvvetli rabıta ve her insanın kâinatta gördüğü ve tek başına mukabele edemediği medar-ı zarar ve hayret ve insanî ve İslâmî vazifelerin îfasına mani maddî ve manevî esbabın tehacümatına karşı bir nokta-i istinad ve medar-ı teselli olan

307 Tarihçe-i Hayat (553)

308 Tarihçe-i Hayat (559)

dostluk ve kardeşane cemaat ve toplanmak ve samimane uhrevî cem'iyet ve uhuvvet, **hem** siyasî cebhesi olmadığı halde ve bilhassa hem dünya, **hem** din, hem âhiret saadetlerine kat'î vesile olarak iman ve Kur'an dersinde hâlis bir dostluk ve hakikat yolunda bir arkadaşlık ve vatanına ve milletine zararlı şeylere karşı bir tesanüd taşıyan Risale-i Nur şakirdlerinin pek çok takdir ve tahsine şâyan ders-i imanda toplanmalarına, "**cem'iyet-i siyasiye**" namını verenler, elbette ve herhalde ya gayet fena bir surette aldanmış veya gayet gaddar bir anarşisttir ki, hem insaniyete vahşiyane düşmanlık eder, hem İslâmiyet'e nemrudane adavet eder, hem hayat-ı içtimaiyeye anarşiliğin en bozuk ve mütereddi tavriyla husumet eder ve bu vatana ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye ve dinî mukaddesata karşı mürtedane, mütemerridane, anudane mücadele eder.

Veya ecnebi hesabına bu milletin can damarını kesmeye ve bozmaya çalışan el-hannas bir zındıktır ki, hükûmeti iğfal ve adliyeyi şaşırır, tâ o şeytanlara, firavunlara, anarşistlere karşı şimdiye kadar istimal ettiğimiz manevî silâhlarımızı kardeşlerimize ve vatanımıza çevirsin veya kırdırsın.³⁰⁹

Hâmisen: Kat'iyyen size beyan ediyorum ki; hiç bir cem'iyetçilik ve cem'iyetlerle ve siyasî cereyanlarla hiçbir alâkası olmayan Nur talebelerini, cem'iyetçilik ve siyasetçilik ile itham etmek; doğrudan doğruya kırk seneden beri İslâmiyet ve iman aleyhinde çalışan gizli bir zındıka komitesi ve bu vatanda anarşiliği yetiştiren bir nevi bolşevizm namına bilerek veya bilmeyerek bizimle bir mücadeledir ki, üç mahkeme cem'iyetçilik cihetinde bütün Nurcuların ve Nur risalelerinin beraetlerine karar vermişler.³¹⁰

Üçüncüsü: Ehl-i îmandan bütün gelenler, mâziye gidenlere mağfiret dualariyle ve hasenatlarını onların ruhlarına bağışlamalarıyla yardımlarına binaen Denizli Mahkemesinde demiştim: "Mahkeme-i Kübrada milyarlar ehl-i

309 Şualar (288)

310 Şualar (395)

îman olan dâvacılar tarafından, Kur'ân hakikatlarına hizmet eden Nur Talebelerini mahkûm ve perişan etmek isteyenlerden ve sizlerden sorulsa ki: Serbestiyet kanunuyla dinsizlerin, komünistlerin neşriyatlarına ve anarşiliği yetiştiren cemiyetlerine müsamahakârane bakıp ilişmediğiniz halde; vatani ve milleti anarşistlikten ve dinsizlik ve ahlâksızlıktan ve vatandaşlarını ölümün îdam-ı ebedîsinden kurtarmağa çalışan Risale-i Nur Talebelerini, hapisler ve tazyiklerle perişan etmek istediniz!" diye sizlerden sorulsa, ne cevap vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz.. onlara demiştim. O zaman, o insafli, adaletli zâtlar bizi beraet ettirdiler; adliyenin adaletini gösterdiler.³¹¹

4- İman-ı Tahkikinin Hükmetmediği Cemiyette Anarşilik Hükmeder

Hem herbir şehir kendi ahalisine geniş bir hanedir. Eğer iman-ı âhîret o büyük aile efradında hükmetmezse; güzel ahlâkın esasları olan **ihlas, samimiyet, fazilet, hamiyet, fedakârlık, rıza-yı İlahî, sevab-ı uhrevî** yerine **garaz, menfaat, sahtekârlık, hodgâmlık, tasannu, riya, rüşvet, aldatmak** gibi haller meydan alır. Zahirî asayiş ve insaniyet altında, anarşistlik ve vahşet manaları hükmeder; o hayat-ı şehriye zehirlenir. Çocuklar haylazlığa, gençler sarhoşluğa, kavîler zulme, ihtiyarlar ağlamağa başlarlar.³¹²

5- Anarşilik ve Müfsid Cereyanlar, Din Düşmanlığında Ortak Hareket Ederler

Acaba mahkeme-i kübrada, bu üçyüz milyar davacıların karşısında sizden sorulsa ki: "Doktor Duzi'nin, baştan nihayete kadar serapa İslâmiyetiniz ve vatanınız ve dininiz aleyhinde ve firenkçe "Tarih-i İslâm" namındaki eseri ki, zındıkların kütübhanelerinizdeki eserlerine, kitaplarına ve serbest okumalarına ve o kitapların şakirdleri kanununuzca cem'iyet şeklini almalarıyla beraber, dinsizlik veya komünistlik veya

311 Tarihçe-i Hayat (562)

312 Şualar (227)

anarşistlik veya pek eski ifsad komitecilik veya menfi Turancılık gibi siyasetinize muhalif cem'iyetlerine ilişmiyordunuz? Neden hiçbir siyasetle alâkaları olmayan ve yalnız iman ve Kur'an cadde-i kübrasında giden ve kendilerini ve vatandaşlarını i'dam-ı ebedîden ve haps-i münferidden kurtarmak için Kur'anın hakikî tefsiri olan Risale-i Nur gibi gayet hak ve hakikat bir eseri okuyanlara ve hiçbir siyasî cem'iyetle münasebeti olmayan o hâlis dindarların birbiriyle uhrevî dostluk ve uhuvvetlerine cem'iyet namı verip ilişmişsiniz. Onları pek acib bir kanunla mahkûm ettiniz ve etmek istediniz." dedikleri zaman ne cevap vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz. Ve sizi iğfal eden ve adliyei şaşırta ve hükûmeti bizimle, vatana ve millete zararlı bir surette meşgul eyleyen muarızlarımız olan zındıklar ve münafıklar, istibdad-ı mutlaka "cumhuriyet" namı vermekle, irtidad-ı mutlakı rejim altına almakla sefahet-i mutlaka "medeniyet" ismini vermekle, cebr-i keyfî-i küfrîye "kanun" ismini takmakla hem sizi iğfal, hem hükûmeti işgal, hem bizi perişan ederek, hâkimiyet-i İslâmiyeye ve millete ve vatana ecnebi hesabına darbeler vuruyorlar.³¹³

Hem beklerdim ki; "vatanımızda anarşiliğe inkılab eden komünist tehlikesine karşı Nurların hizmeti ne derecededir ve bu mübarek vatan bu dehşetli seyelandan nasıl muhafaza edilecek?" gibi dağ misillü mes'elelerin sorulmasının lüzumu varken, sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan ve hiç bir medar-ı mes'uliyet olmayan cüz'î ve şahsî ve garazkârların iftiralarıyla habbe, kubbelere yapılmış mes'eleler için bu ağır şerait altında hiç ömrümde çekmediğim bir perişaniyetime sebebiyet verildi. Bize üç mahkemenin sorduğu ve beraet verdiği aynı mes'elelerden ve âdi ve şahsî bir-iki mes'ele için manasız sualler edildi.³¹⁴

Hem dininizi inkâr, hem ecdadınızı dalaletle tahkir eden ve Peygamberinizi (A.S.M.) ve Kur'anınızın kanunlarını reddedip

313 Şualar (286)

314 Şualar (377)

kabul etmeyen yahudi ve nasrani ve mecusilere, hususan şimdi bolşevizm perdesi altındaki anarşist ve mürted ve münafıklara hürriyet-i vicdan, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde ve İngiliz gibi hristiyanlıkta mutaassıb, cebbar bir hükûmetin daire-i mülkünde ve hâkimiyetinde, milyonlarla müslümanlar her vakit Kur'an dersleriyle İngiliz'in bütün bâtil akidelerini ve küfrî düsturlarını reddettikleri halde onlara mahkemeleriyle ilişmediği ve her hükûmette bulunan muhalifler alenen fikirlerinin neşrinde, o hükûmetlerin mahkemeleri ilişmediği halde, benim kırk senelik hayatımı ve yüzotuz kitabımı ve en mahrem risale ve mektublarımı, hem Isparta hükûmeti, hem Denizli Mahkemesi, **hem** Ankara Ceza Mahkemesi, hem Diyanet Riyaseti, hem iki defa belki üç defa Mahkeme-i Temyiz tam tedkik ettikleri ve onların ellerinde iki-üç sene Risale-i Nur'un mahrem ve gayr-ı mahrem bütün nüshaları kaldığı ve bir küçük cezayı îcab edecek birtek maddeyi göstermedikleri, **hem** bu derece za'fiyetim ve mazlumiyetim ve mağlubiyetim ve ağır şerait ile beraber ikiyüz bin hakikî ve fedakâr şakirdlere vatan ve millet ve asayiş menfaatinde en kuvvetli ve sağlam ve hakikatlı bir rehber olarak kendini gösteren Risale-i Nur'un elinizdeki mecmuaları ve dört yüz sahife müdafaamız masumiyetimizi isbat ettikleri halde, hangi kanun ile, hangi vicdan ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve tecridlerle mahkûm ediyorsunuz? Elbette mahkeme-i kübra-i haşirde sizden sorulacak.³¹⁵

6- ANARŞİLİKTEN KURTULMAK İÇİN 5 ESAS LÂZİM

Sâlisen: Bu vatanın ve bu milletin hayat-ı içtimaiyesi bu acib zamanda anarşilikten kurtulmak için beş esas lâzım ve zarurîdir: Hürmet, merhamet, haramdan çekinmek, emniyet, serseriliği bırakıp itaat etmektir. Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı zaman, bu beş esası kuvvetli ve kudsî bir

surette tesbit ve tahkim ederek, asayişin temel taşıını muhafaza ettiğine delil ise; bu yirmi sene zarfında Risale-i Nur'un, yüzbin adamı vatan ve millete zararsız birer uzv-u nâfi' haline getirmesidir. Isparta ve Kastamonu vilayetleri buna şahiddir. Demek Risale-i Nur'un ekseriyet-i mutlaka eczalarına ilişkinler, herhalde bilerek veya bilmeyerek anarşilik hesabına vatana ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye hıyanet ederler. **Ş: 349**

Evet, biz bir cemaatız. Hedefimiz ve programımız evvelâ kendimizi, sonra milletimizi i'dam-ı ebedîden ve daimî, berzahî haps-i münferidden kurtarmak ve vatandaşlarımızı anarşilikten ve serserilikten muhafaza etmek ve iki hayatımızı imhaya vesile olan zındıkaya karşı Risale-i Nur'un çelik gibi hakikatlarıyla kendimizi muhafazadır.³¹⁶

7- NURCULARA DOKUNMAK, DINDAR MİLLETİ FEVERANA GETİREBİLİR VE ANARŞİYE MEYDAN AÇABİLİR

Vatan ve millet ve asayişin menfaati hesabına bunu da hatırlatmak bir vazife-i vataniyem olması cihetiyle derim: Böyle bize ve Risale-i Nur'a az bir münasebetle taht-ı tevkife alınmak, gücendirmek yüzünden vatana ve asayişe dindarane menfaati bulunan pekçok zâtları idare aleyhine çevirebilir, anarşiliğe meydan verir. Evet Risale-i Nur ile imanlarını kurtaran ve millete zararsız ve tam menfaatdar vaziyete girenler yüzbinden çok ziyadedir. Hükûmet-i cumhuriyenin belki her büyük dairesinde ve milletin her tabakasında faideli ve müstakimane bir surette bulunuyorlar. Bunları gücendirmek değil, belki himaye etmek elzemdir.

Şekvamızı dinlemeyen ve bizi söyletmeyen ve bahanelerle sıkıştıran bir kısım resmî adamlar, vatan aleyhinde anarşiliğe meydan açıyorlar diye kuvvetli bir vehim hatırımıza geliyor.³¹⁷

8-RİSALE-İ NUR MUARIZLARININ

316 Şualar (365)

317 Şualar (355)

MUHTELİF MENFİ EVSAFI

Yedincisi: Sâbık mahkemelerde dava ettiğim ve hüccetlerini gösterdiğimiz gibi; bizim gizli düşmanlarımız ve hükûmeti iğfal ve bir kısım erkânını evhamlandırان ve adliyeleri aleyhimize sevkeden resmî ve gayr-ı resmî muarızlarımız, ya gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış veya anarşilik hesabına gayet gaddar bir ihtilâlcidir veya İslâmiyete ve hakikat-ı Kur'an'a karşı mürtedane mücadele eden bir dessay zındıktır ki; bize hücum etmek için istibdad-ı mutlaka cumhuriyet namını vermekle, irtidad-ı mutlakı rejim altına almakla, sefahet-i mutlaka medeniyet namını takmakla, cebr-i keyfî-i küfrîye kanun namını vermekle; hem bizi perişan, hem hükûmeti iğfal, hem adliyei bizimle manasız meşgul eylediler. Onları Kahhar-ı Zülcelal'in kahrına havale edip, kendimizi onların şerrinden muhafaza için "Hasbünallahü ve ni'melvekil" kal'asına iltica ederiz.³¹⁸

9- İSLÂM CEMİYETİNİN FITRÎ RÂBİTALARINI MUHAFAZA EDEN RİSALE-İ NURA MUARAZA ETMEK, O BAĞLARI BOZAN ANARŞİZMİ KABUL ETMEK DEMEKTİR

Nur şakirdlerinin hâlis ve sırf uhrevî, Nurlara ve tercümanına karşı alâkalarına, dünyevî ve siyasî cem'iyet namını verip onları mes'ul etmeğe çalışanların ne kadar hakikattan ve adaletten uzak düştüklerine karşı üç mahkemenin o cihette beraet vermesiyle beraber deriz ki:

Hayat-ı içtimaiye-i insaniyenin hususan millet-i İslâmiyenin üss-ül esası: Akrabalar içinde samimane muhabbet ve kabile ve taifeler içinde alâkadarane irtibat ve İslâmiyet milliyetiyle mü'min kardeşlerine karşı, manevî, muavenetkârane bir uhuvvet ve kendi cinsi ve milletine karşı

fedakârane bir alâka ve hayat-ı ebediyesini kurtaran Kur'an hakikatlarına ve naşirlerine sarsılmaz bir rabıta ve iltizam ve bağıllık gibi hayat-ı içtimaiyeyi esasıyla temin eden bu rabitaları inkâr etmekle ve şimaldeki dehşetli anarşistlik tohumunu saçan ve nesil ve milliyeti mahveden ve herkesin çocuklarını kendine alıp karabet ve milliyeti izale eden ve medeniyet-i beşeriyeyi ve hayat-ı içtimaiyeyi bütün bütün bozmağa yol açan kızıl tehlikeyi kabul etmekle ancak Nur şakirdlerine medar-ı mes'uliyet cem'iyet namını verebilir.

Onun için **hakikî Nur şakirdleri** çekinmeyerek Kur'an hakikatlerine karşı kudsî alâkalarını ve uhrevî kardeşlerine karşı sarsılmaz irtibatlarını izhar ediyorlar. O uhuvvet sebebiyle gelen her bir cezayı memnuniyetle kabul ettiklerinden, mahkeme-i âdilenizde hakikat-ı hali olduğu gibi itiraf ediyorlar. **Hile** ile, **dalkavukluk** ile ve **yalanlarla kendilerini müdafaaya** tenezzül etmiyorlar.³¹⁹

Hem bir müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalmaz; istibdad-ı mutlakdan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu hakikatın çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip sizin zekâvetinize havale ediyorum.³²⁰

Küfür ile iman ortası yoktur. Bu memlekette İslâmiyet'e karşı komünist mücadelesi ortası olamaz. Sağ ve sol, ortası üç meslek îcab ettirir. Eğer İngiliz, Fransız deseler hakları var. Sağ İslâmiyet, sol komünistlik, ortası da Nasraniyet diyebilirler. Fakat bu vatanda küfr-ü mutlaka karşı iman ve İslâmiyet'ten başka bir din, bir mezheb olamaz. Olsa, dini bırakıp komünistliğe girmektir. Çünkü hakikî bir Müslüman hiçbir zaman Yahudi ve Nasrani olamıyor. Olsa olsa dinsiz olup tam anarşist olur.

10- İSLÂMİYETTEN ÇIKAN ANARŞİST OLUR

Acaba ortalıkta en ziyade zararlı biz ve Nurlar mıdır ki, her

319 Şualar (392)

320 Emirdağ Lahikası (219)

muharrir serbest yazıyor ve her sınıf müdahalesiz toplanma yapıyor. Halbuki din terbiyesi olmasa, Müslümanlarda istibdad-ı mutlak ve rüşvet-i mutlakadan başka çare olamaz. Çünkü nasıl bir Müslüman, şimdiye kadar hakikî Yahudi ve Nasrani olmaz belki dinsiz olur, bütün bütün bozulur.

Öyle de bir Müslüman, Bolşevik olamaz. Belki anarşist olur, daha istibdad-ı mutlakdan başka idare edilmez. Biz Nur talebeleri hem idareye, hem asayişe, hem vatan ve milletin saadetine çalışıyoruz. Karşımızdaki dinsiz anarşist ve millet ve vatan düşmanlarıdır. Hükûmet için bize ilişmek değil, tam himaye ve yardım etmek elzemdir.³²¹

11- SÜFYAN VE DECCAL FİTNELERİYLE ÇIKAN ANARŞİTLERE DABBET-ÜL ARZ MUSİBETİ

Süfyan'ın ve Deccalların fitneleriyle bilerek, severek isyan ve tuğyana ve Ye'cüc ve Me'cüc'ün anarşistliği ile fesada ve canavarlığa giden ve dinsizliğe, küfr ü küfrana düşen insanların akıllarını başlarına getirmek hikmetiyle, arzdan bir hayvan çıkıp musallat olacak, zîr ü zeber edecek. Allahu a'lem, o dabbe bir nev'dir. Çünkü gayet büyük birtek şahıs olsa, her yerde herkese yetişmez. Demek dehşetli bir taife-i hayvaniye olacak. Belki **الْأَدَابَةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاتَهُ** âyetinin işaretiyle, o hayvan, dabbet-ül arz denilen ağaç kurtlarıdır ki; insanların kemiklerini ağaç gibi kemirecek, insanın cisminde dışından tırnağına kadar yerleşecek. Mü'minler iman bereketiyle ve sefahet ve sû-i istimalâttan tecennüpleriyle kurtulmasına işareten, âyet, iman hususunda o hayvanı konuşurmuş.³²²

321 Şualar (516)

322 Şualar (591)

12- HER İKİ DECCALİN İFSADIYLA ÇIKAN ANARŞİTLERE İSTİBDAD-I MUTLAKTAN BAŞKA ÇARE OLMAZ

Anarşistliğe ve **Ye'cüc** ve **Me'cüc'e** zemin hazır eder. Ve İslâm Deccalı olan **Süfyan** dahi, şariat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) ebedî bir kısım ahkâmını nefis ve şeytanın desiseleri ile kaldırmağa çalışarak hayat-ı beşeriyenin maddî ve manevî rabitalarını bozarak, serkeş ve sarhoş ve sersem nefisleri başboş bırakarak, hürmet ve merhamet gibi nurani zincirleri çözer; hevesat-ı müteaffine bataklığında, birbirine saldırmak için cebrî bir serbestiyet ve ayn-ı istibdad bir hürriyet vermek ile dehşetli bir anarşistliğe meydan açar ki, o vakit o insanlar gayet şiddetli bir istibdaddan başka zabt altına alınamaz.³²³

13- YE'CÜC VE ME'CÜCDEN DAHA MÜDHIŞ OLARAK YAYGINLAŞAN ANARŞİTLİK

Hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde gayet elîm ve bîçare ihtiyarlar ve peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hakk'a şükür ki; Risale-i Nur bu müdhiş tahribata karşı, girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle, Ye'cüc ve Me'cücülerin dünyayı fesada vermesi gibi; şariat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan sedd-i Kur'anînin tezelzülüyle de Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.³²⁴

Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini def'etmeye çalışıyoruz ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen isbat etmişiz.

Birinci tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir

323 Şualar (593)

324 Kastamonu Lahikası (149)

surette girmeğe çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

İkincisi: Üçyüz elli milyon müslümanların nefretlerini kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük nokta-i istinadını temin etmektir.³²⁵

Sâlisen: Bu kışta bana verilen elîm sıkıntıların bir sebebi: Selanik'lilerin istibdad-ı mutlakları, serbest fırkalarla kırmasına yardımım olmasın diye beni herkesten tecrid ettiler. Risale-i Nur, binlerle benim bedelime konuşuyor, küfr-ü irtidadı kırıyor, anarşiliği bozuyor.³²⁶

Hâmisen: Şimdi bu zamanda en büyük tehlike olan zındıka ve dinsizlik ve anarşilik ve maddiyyunluğa karşı yalnız ve yalnız tek bir çare var: O da Kur'anın hakikatlarına sarılmaktır. Yoksa koca Çin'i, az bir zamanda komünistliğe çeviren musibet-i beşeriye; siyasî, maddî kuvvetler ile susmaz. Yalnız onu susturan hakikat-ı Kur'aniyedir.³²⁷

14-İKİNCİ CİHAN HARBİNDE ALMANIN ANARŞİTLERLE İTTİFAKI VE MEZALİMİ

(RİSALE-İ NUR ŞAKİRDLERİ TARAFINDAN SORULAN SUALE CEVABDIR)

Sual: Geçen sene sizden sormuştuk ki; elli gündür merak edip dünya cereyanlarına bakmadınız ve sormadınız, o zaman bize bir cevap verdiniz. Gerçi o cevap hakikattir ve kâfidir. Fakat Risale-i Nur'un intişarı ve hizmeti ve âlem-i İslâmiyetin menfaati noktasında bir derece bakmanız lâzım iken, şimdi onüç ay oluyor aynı hal devam ediyor. Merak edip hiç sormuyorsunuz.

Elcevab: âyetine en a'zam bir tarzda

325 Emirdağ Lahikası (128)

326 Emirdağ Lahikası (154)

327 Emirdağ Lahikası-2 (54)

şimdiki boğuşan insanlar mazhar olmalarından, onlara değil taraftar olmak veya merakla o cereyanları takib etmek ve onların yalan, aldatıcı propagandalarını dinlemek ve müteessirane mücadelelerini seyretmek, belki o acib zulümlere bakmak da caiz değil. Çünkü zulme rıza zulümdür; taraftar olsa, zalim olur. Meyletse **انَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ** âyetine mazhar olur. Evet, **hak ve hakikat ve din ve adalet hesabına** olmadığına ve belki inad ve asabiyet-i milliye ve menfaat-i cinsiye ve nefsin enaniyetine dayanan dünyada emsali vuku' bulmayan gaddarane bir zulüm hesabına olduğuna kat'î bir delil şudur ki:

Bin masum çoluk-çocuk, ihtiyar, hasta bulunan bir yerde, bir-iki düşman askeri bulunmak bahanesiyle, bombalarla onları mahvetmek ve tabakat-ı beşer cereyanları içinde, burjuvaların en dehşetli müstebidleri ve sosyalistlerin ve bolşeviklerin en müfritleri olan anarşistlerle ittifak etmek ve binler, milyonlar masumların kanlarını heder etmek ve bütün insanlara zarar olan bu harbi idame ve sulhu reddetmektir.

İşte böyle hiçbir kanun-u adalete ve insaniyete ve hiçbir düstur-u hakikata ve hukuka muvafık gelmeyen boğuşmalardan, elbette âlem-i İslâm ve Kur'an teberri eder. Yardımcılıklarına tenezzül edip tezellül etmez. Çünkü onlarda öyle dehşetli bir firavunluk bir hodgâmlık hükmediyor; değil Kur'an'a, İslâm'a yardım, belki kendine tâbi' ve âlet etmekle elini uzatır. Öyle **zalimlerin kılınçlarına dayanmak, hakkaniyet-i Kur'aniye elbette tenezzül etmez.**

Ve milyonlarla masumların kanıyla yoğrulmuş bir kuvvet yerine, Hâlık-ı Kâinat'ın kudret ve rahmetine dayanmak, ehl-i Kur'an'a farz ve vâcibdir. Gerçi zındıka ve dinsizlik, o boğuşanların birisine dayanıp ehl-i diyaneti ezer. O zındıkanın tazyikinden kurtulmak, onun aksi cereyanına taraftar olmak bir çaredir. Fakat şimdiye kadar o taraftarlık, bir menfaat vermeyerek çok zararları dokunmuş.

Hem zındıka, nifak hasiyetiyle her tarafa döner. Senin

dostunu kendine dost edip, sana düşman eder. Senin tarafdarlık cihetiyle kazandığın günahlar, faidesiz boynunda kalır. Risale-i Nur şakirdlerinin vazifeleri iman olduğundan, hayat mes'eleleri onları çok alâkadar etmez ve merakla baktırmaz. İşte bu hakikata binaen, değil onüç ay, belki onüç sene (**Haşiye**) dahi bakmasam hakkım var. Sizler baktınız. Günahlardan başka ne kazandınız? Ben bakmadım, ne kaybettim?³²⁸

15-Elli Sene Sonra, (Mektubun Yazılış Tarihi İtibariyle) 1996 ve Sonrası Şiddet Kazanan Anarşiden Nesl-i Âtiyi Kurtarma Mecburiyetini Haber Veren Mektub

Efendiler! Siz, ne için sebebsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz! Kat'iyyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi vazifemizin haricindedir. Çünkü Risale-i Nur ve hakikî şakirdleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet, hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âfisi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, elli sene sonra o parlak mazisini dehşetli

(**Haşiye**): Hem tam yedi senedir aynı hal devam etti. Ne merak etti ve ne de sordu ve ne de bildi.
328 **Kastamonu Lahikası (207)**

lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet efendiler! Gerçi Risale-i Nur sırf âhirete bakar; gayesi rıza-yı İlahî ve imanı kurtarmak ve şakirdlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını i'dam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferidden kurtarmaya çalışmaktır. Fakat dünyaya ait ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir hizmettir ve bu millet ve vatani anarşilik tehlikesinden ve nesl-i âtînin bîçareler kısmını dalalet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünkü bir müslüman başkasına benzemez. **Dini terkedip İslâmiyet seciyesinden çıkan bir müslim;** dalalet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez.

Evet, eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anat-ı milliye ve İslâmiyeye karşı yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde; elli sene sonra, yüzde doksanı nefis-i emmareye tâbi' olup millet ve vatani anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belaya karşı bir çare taharrisi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şakirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.

Madem hakikat budur, adliyelerin değil beni ve onları itham etmek; belki Risale-i Nur'u ve şakirdlerini himaye etmek en birinci vazifeleridir. Çünkü onlar bu millet ve vatanın en büyük bir hukukunu muhafaza ettiklerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevk ediyorlar.³²⁹

Ben Hükûmet-i Cumhuriyenin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki: Kur'an-ı Hakîm'in sırr-ı hakikatıyla ve i'cazının tilsimıyla, benim ve Risale-i Nur'un

proğramımız ve mesleğımız ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün i'dam-ı ebedîsinden iman-ı tahkikî ile bîçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.³³⁰

Otuz seneden beri hayat-ı siyasiyeden çekildiğim halde, bu sırada bir defaya mahsus olarak, vatanî ve millî ve asayişî bir mes'eleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emarelerle kat'i kanaatımız geldi ki; anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyla bu vatana bir sû'-i kasd var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir hâdiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebi plânıyla bize, yani bîçare vatandaşlarımızı i'dam-ı ebedîden ve şübehat-ı uhreviyeden kurtarmağa çalışan Nur şakirdlerine, bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zahir bir garaz ile, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve asayişe beni bahane edip sû'-i kasd edildi. Şöyle ki:

Üç mahkeme, yirmi senelik mektublarımı ve kitablarımı ve hallerimi inceden inceye tedkikten sonra, bize ve kitablarımıza beraet verdiği halde; ve üç seneden beri te'lifatı terkettiğim ve haftada ancak bir mektub yazabildiğim ve mecbur olmadan herbiri bir gün nöbetle zarurî hizmetimi yapan üç-dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim halde ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim halde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hâdisi çıkarmak için, tahkir ve ihanet kasdıyla, kanunsuz ve garazla, beni taharri ile kapımın kilidini kırıp, Kur'anımı ve Arabî levhalarımı evrak-ı muzırğa gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir memuru, resmen buradaki memurlara âmirane demiş ki: "Said'i iki jandarma ile teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip, öylece

ifadeye getirmeli idiniz. Hem ona yanaşanları tutunuz." diye, ehemmiyetli bir mecliste ve ayn-ı hakikat olan ifademi okudukları vakit söylemiş. Bunda şekk ve şübhe kalmadı ki; beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, asayişi bozmak garazı takib ediliyor.³³¹

Benim eski hayatımı zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bilakis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir sedd-i **Zülkarneyn gibi** bir sedd-i Kur'anî tesisine çalışıyoruz. Bize ilişenler, anarşilik ve belki komünistliğe zemin ihzar ediyorlar.

Evet, eğer eski hayatım gibi, izzet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve vazife-i hakikiyesi, sırf âhîret ve ölümün i'dam-ı ebedîsinden müslümanları kurtarmak vazifesi olmasaydı ve bana ilişenler gibi sırf dünyaya ve menfî siyasete çalışmak olsaydı, on Menemen, on Şeyh Said Hâdisesi gibi bir hâdiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

Hem üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilayetin zabıtaları, kıyafetime kanunca ilişmedikleri ve mazuriyetim ve inzivama binaen, tebdil-i kıyafetime hiçbir ihtar olmadığı halde, böyle keyfî, kanunsuz, cebren, ahali içinde başıma şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk seneden beri bu vatanda, hususan iman-ı tahkikî dersinde kardeşane alâkadar olan yüzbinler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamağa vesile olacaktı.

Zâten ecnebi parmağıyla, güya hakkımda teveccüh-ü ammeyi kırmak fikriyle damarlarıma dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksad için yapıldığına, çok emarelerle kat'î kanaatımız geldi.³³²

Risale-i Nur bu mübarek vatanın manevî bir halaskârı olmak cihetiyle şimdi iki dehşetli manevî belayı def'etmek için matbuat âlemiyle tezahüre başlamak, ders vermek zamanı

331 Emirdağ Lahikası (29)

332 Emirdağ Lahikası (31)

geldi veya gelecek gibidir zannedirim.

O dehşetli beladan birisi: Hristiyan dinini mağlub eden ve anarşiliği yetiştiren şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanı, bu vatani manevî istilasına karşı Risale-in Nur, sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî vazifesini görebilir. Ve âlem-i İslâmın bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ithamlarını izale etmek için matbuat lisanıyla konuşmak lâzım gelmiş diye kalbime ihtar edildi.

Ben dünyanın halini bilmiyorum, fakat Avrupa'da istilakârane hükmeden ve edyan-ı semaviyeye dayanmayan dehşetli cereyanın istilasına karşı Risale-i Nur hakikatları bir kal'a olduğu gibi; âlem-i İslâmın ve Asya kıt'asının hal-i hazırdaki itiraz ve ithamını izale ve eskideki muhabbet ve uhuvvetini iade etmeğe vesile olan bir mu'cize-i Kur'aniyedir. Bu memleketin vatanperver siyasîleri çabuk aklını başına alıp Risale-i Nur'u tab'ederek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belaya karşı siper olsun.

Acaba bu yirmi sene zarfında iman-ı tahkikîyi pek kuvvetli bir surette bu vatanda neşreden Risale-i Nur olmasaydı, bu dehşetli asırda acib inkılab ve infilâklarda bu mübarek vatan, Kur'anını, imanını dehşetli sadmelerden tam muhafaza edebilir miydi? Her ne ise... Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez, daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofi-meşreblileri bazı kurnazlıklarla Risale-i Nur'a karşı -iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi- istimal etmek ve Risale-i Nur'a ve şakirdlerine ayrı bir cephede tecavüz etmeğe münafıklar çabalıyorlar. İnşâallah muvaffak olamazlar.³³³

İstanbul'da bolşevizm aleyhindeki nümâyiş hâdisesi, Risale-i Nur'a karşı perde altında hücum eden iki kuvvet birbirine vaziyet almağa başladığı cihetle, Risale-i Nur fütuhatına büyük

bir vesiledir. Muvakkat bize karşı bazı ilişmeler olsa da, hiç ehemmiyeti yok. Çünkü bolşevizmin, müslümanlar içinde anarşilik mahiyetinde küfr-ü mutlak ve fikr-i tabiatla yerleştirilmesine mukabil, ancak ve ancak Risale-i Nur'un fevkalâde kuvvetli hakikatları çıkabilmesinden, milliyetperver ve vatanperver ve siyasetçiler ve dindarlar, Risale-i Nur'un arkasına girmeğe ve onunla barışmağa ve onunla siper almağa bir yol açılıyor nazarıyla bakıyoruz.³³⁴

Kat'iyyen size beyan ediyorum ki: benim maksadım, bunun tab'ında, bu mübarek milleti ve vatanı manevî ve maddî anarşilikten muhafaza etmek ve asayiş ve inzibata manevî yardım etmek ve anarşiliği uyandıran haricî bir cereyanın istilâsına manevî sed çekmek ve âlem-i İslâm'ın bize karşı itiraz ve ithamını izaleye ve eski muhabbet ve uhuvvetini celbetmeye çalışmaktır.³³⁵

Risale-i Nur'un, siyasetle alâkası yoktur. Fakat küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasıyla bozar, reddeder. Emniyeti ve asayiş ve hürriyeti ve adaleti temin eder.³³⁶

16-ANARŞİLİĞE MAĞLUBİYET TEHLİKESİ

Bin seneden beri âlem-i İslâmiyeti kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlakdan ve dalaletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri; eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'an'a ve hakaik-i imana sahib çıkmazsanız ve sizler gibi ehl-i hamiyet, eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'iyyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; âlem-i İslâmın muhabbet ve

334 **Emirdağ Lahikası (105)**

335 **Emirdağ Lahikası (105)**

336 **Emirdağ Lahikası (126)**

uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi âlem-i İslâmı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlub olup, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istila etmesine sebebiyet verecek.

Evet, hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mazideki şerefini İslâmiyette bulmuş bu millet dayanabilir. Bu milletin hamiyetperverleri ve milliyetperverleri, herşeyden evvel bu mümtezic, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakaik-i Kur'aniyeyi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşaallah.³³⁷

Eğer beşer çabuk aklını başına alıp adalet-i İlahiye namına ve hakaik-i İslâmiye dairesinde mahkemeler açmazsa, maddî ve manevî kıyametler başlarına kopacak, anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere teslim-i silâh edecekler diye kalbe ihtar edildi.³³⁸

17-KOMÜNİSTLİK VE MASONLUK GİBİ CEREYANLARIN İNTAC ETTİĞİ ANARŞİZME ÇARE İTTİHAD-I İSLÂM ODUĞUNU SİYASİLERE İHTAR EDEN İKAZ MEKTUBU

Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çare-i yegânesi; ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk,

337 Emirdağ Lahikası (218)

338 Hutbe-i Şamiye (79)

zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur.³³⁹

Rehber Risalesindeki Leyle-i Kadir mes'elesi; şimdi hem Amerika, hem Avrupa'da eseri görülüyor. Onun için şimdiki bu hükûmetimizin hakikî kuvveti, hakaik-i Kur'aniyeye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla ihtiyat kuvveti olan üçyüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile ittihad-ı İslâm dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden Hristiyan devletleri bu ittihad-ı İslâma tarafdar değildiler. Fakat şimdi **komünistlik** ve **anarşistlik** çıktığı için; hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ana ve ittihad-ı İslâma tarafdar olmağa mecburdurlar.³⁴⁰

18-FİKİR ANARŞİZMİNİ KALDIRMAK İÇİN CUMHUR-U ULEMA GEREK

Madem Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan ulûm-u hakikiyenin enva'ına câmi' ve umum asırlarda umum tabakat-ı beşeriyeye müteveccih bir hutbe-i ezeliyedir. Elbette bir tek ferдин fehmi, ona lâıyk ve mükemmel bir tefsir yapamaz ve mümkün olmuyor. Çünkü bir ferd pek nâdir olarak kendi hususî meslek ve meşrebinin tesirinden kendi fikrini kurtarabilir. Onun hususî meşrebi tesir ettikçe, tam tamına hakikatı safî olarak ifade edemez. Ferdin fehmi ve manası ona hastır. O ferd, onu kabul eder. Fakat başkalarını ona davet edemez. Eğer cumhur-u ülema onun fehmini kabul ile başkalara şümulünü gösterse, o vakit başkasını o manaya davet edebilir ve hakikî tam tefsir olabilir.

Hem ferдин ahkâmında istinbatı ve içtihadında (hevesi karışmamak şartıyla) o kendi nefsi için amel edebilir, fakat başkalarına hüccet tutamaz. Tâ bir nevi icma' o hükmü tasdik

339 Emirdağ Lahikası-2 (24)

340 Emirdağ Lahikası-2 (54)

etsin. Nasılki ahkâm-ı şer'iyeyi tatbik ve tanzim ve icra etmek ve hürriyet-i fikirden neş'et eden manevî anarşiliği kaldırmak için gayet lâzımdır ki; ülema-i muhakkikînden bir heyet-i âliye bulunsun ki, o heyet umumun emniyetine mazhariyetleriyle ve cumhur-u ülemanın onlara itimadıyla ümmet için bir nevi zımnî kefalet ve dava vekili hükmünde olmaları cihetinde icma'-ı ümmet hüccetinin sırrına mazhar oluyorlar. O vakit içtihadın neticesi o icma' ile şer'an düstur olabilir. Ve icma'ın tasdik ve sikkesiyle umuma şamil oluyor.³⁴¹

19-ANARŞİLİK HESABINA YÜRÜYEN REJİME MUHALEFET

İşte ben de yüzer âyât-ı Kur'aniyeye istinaden Kur'anın kudsî kanunlarının yerine, medeniyetin bozuk kısmından anarşilik hesabına ve bir nevi bolşeviklik namına istibdad-ı mutlak manasında, Cumhuriyetteki hürriyet perdesi altında dindarlar hakkında eşedd-i zulme âlet olabilen muvakkat bir rejime, değil yalnız ben, belki bütün ehl-i vicdan muhaliftir. Hem muhalefet, hiçbir hükûmette bir suç sayılmıyor.³⁴²

Bu üç-dört madde ile bizi ittiham edenler ve lüzumsuz, mahkemeleri bizimle meşgul eden gizli düşmanlarımız, şübhe yoktur ki; onlar ya siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorlar veya komünist perdesi altında bu mübarek vatanda, bilerek veya bilmeyerek anarşiliği yerleştirmek istiyorlar. Çünkü bir müslüman İslâmiyet dairesinden çıksa, mürted ve anarşist olur, hayat-ı içtimaiyeye zehir hükmüne geçer. Çünkü anarşi hiçbir hakkı tanımaz, insaniyet seciyelerini canavar hayvanların seciyesine çevirir. Âhırzamanda gelecek Ye'cüc ve Me'cücün komitesi, anarşistler olduğuna Kur'an işaret ediyor.³⁴³

Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar,

341 Emirdağ Lahikası-2 (89)

342 Emirdağ Lahikası-2 (158)

343 Emirdağ Lahikası-2 (159)

garib, fakir, münzevi, sünnet-i seniyeeye muhalefet etmemek için otuzbeş seneden beri dünyayı terkeden bir adama bu tarz muameleler, kat'iyyen şekk ve şübhe bırakmadı ki; komünist perdesi altında anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve din aleyhinde müdhiş bir sû'-i kasd eseri olduğu gibi, İslâmiyet'e ve vatana hizmete niyet eden ve müdhiş haricî tahribata karşı cephe alan dindar meb'uslar ve Demokratlara dahi büyük bir sû'-i kasddır. **Dindar meb'uslar dikkat etsinler.** Bu dehşetli sû'-i kasda karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.³⁴⁴

Risale-i Nur, manevî tahribata ve anarşilik ve bolşevizm, tabiiyyun ve maddiyyunluğa ve şükûk ve şübehata ve küfr-ü mutlaka karşı bir sedd-i Kur'anî hizmetini bi-hakkın îfa etmesiyle bu vatani bu tehlikeli dünya fırtınası içinde muhafazaya bir vesile olduğu ve bir sadaka-i makbule hükmüne geçip İkinci Harb-i Umumî'nin belasına ve başka memleketlerde vuku' bulan belaların bu memlekete girmesine mümanaatla manevî bir siper teşkil ettiği bedahetle aşikâr olmuştur.³⁴⁵

20- HAKİKİ MÜSLÜMAN ANARŞİYE KARŞIDIR

Görülüyor ki, nizam ve intizamı bozan, maddî, mânevî memleketin emniyet ve âsayaşını ihlâl eden bizler değil, asıl onlardı. Hakikî bir Müslüman, samimî bir mü'min hiçbir zaman anarşiye ve bozgunculuğa taraftar olmaz. Dinin şiddetle menettiği şey fitne ve anarşidir. Çünkü, anarşi hiçbir hak tanımaz. İnsanlık seciyelerini ve medeniyet eserlerini canavar hayvanlar seciyesine çevirir ki, bunun âhir zamanda "**Ye'cüc**" ve "**Me'cüc**" komitesi olduğuna Kur'ân-ı Hakîm işaret buyurmaktadır.³⁴⁶ T:653

21- MESLEKSİZLİK, ANARŞİLİK SEVİLMEZ

344 Emirdağ Lahikası-2 (166)

345 Emirdağ Lahikası-2 (179)

346 Tarihçe-i Hayat (653)

Bu ittihadın meşrebi, muhabbettir. Husumeti ise, cehalet ve zaruret ve nifakadır. Gayr-ı müslimler emin olsunlar ki bu ittihadımız, bu üç sifata hücumdur. Gayr-ı müslime karşı hareketimiz ikna'dır. Zira onları medenî biliriz. Ve İslâmiyeti mahubub ve ulvî göstermektir. Zira onları munsif zannediyoruz. Lâübaliler iyi bilsinler ki, dinsizlikle kendilerini hiçbir ecnebiye sevdiremezler. Zira **mesleksizliklerini** göstermiş olurlar. Mesleksizlik, anarşilik sevilmaz. Ve bu ittihadta tahkik ile dâhil olanlar, onları taklid edip çıkmazlar. İttihad-ı Muhammedî (Aleyhissalâtü Vesselâm) olan ittihad-ı İslâmın efkâr ve meslek ve hakikatını efkâr-ı umumiyeye arz ederiz. Kimin bir itirazı varsa etsin, cevaba hazırız.³⁴⁷

22- AVAMI ANARŞİLİKTEN KURTARAN ŞERİATTA MÜŞTERİKLİK HAKİKATI

DOKUZUNCU CİNAYET: Mart'ın 31'inci günündeki dehşetli hareketi, iki-üç dakika uzaktan temaşa ettim. Müteaddid metalibi işittim. Fakat yedi renk sür'atle çevrilirse yalnız beyaz görüldüğü gibi; o ayrı ayrı matlablardaki fesadâtı binden bire indiren ve avamı anarşilikten kurtaran ve efrad elinde kalan umum siyaseti, mu'cize gibi muhafaza eden lafz-ı şeriat yalnız görüldü.³⁴⁸

Maatteessüf bunu kemal-i telaş ve teessüfle ihtar ediyorum ki: Meselâ bir âlim-i zîtehevvür ki, sıfat-ı ilim kendini fesad ve fenalıktan men'etmiş iken, daima onun sıfat-ı tehevvüründen vücuda gelen fesad ve fenalığın zikri vaktinde, onu âlimlikle yâdetmek ve sıfat-ı ilme ilişmek, nasıl ilme husumet ve adaveti îma eder. Kezalik şeriat-ı mutahharanın ve ittihad-ı Muhammedînin ism-i mukaddesi ki; fırkaların ağraz-ı şahsiye ve hilaf-ı Şeriat ile ektikleri tohum-u fesadı, bir milyon fişenk havaya atıldığı ve umum siyaset ve asayiş efrad elinde kaldığı ve ortalık anarşist gibi olduğu halde, o müdhiş fırtına mu'cize-i

347 Hube-i Şamiye (91)

348 D. Harbi Örfi (24)

şeriatla kansız, hafif geçtiği halde, o mübarek nam ile, o müdhiş fesadı binden bir dereceye indirmekle beraber; daima o ismi garaz sahiblerine siper göstermek, pek büyük ve tehlikeli bir noktaya, belki ukde-i hayatiyeye ilişmektedir ki; dehşetinden her bir vicdan-ı selim titriyor, dağdar-ı teessüf oluyor.³⁴⁹

Elhasıl: Sekiz-dokuz ayda gazetelerin heyecan verici neşriyatıyla ve fırkaların cem'iyetlere fedai yazmakla ve inkılabı vücuda getiren zevatın tahakkümüyle ve itaat-ı askeriyeye münafî olan hürriyet-i mutlaka efrada sirayetle ve âdâb-ı diniyeye muhalif zannettikleri şeyleri bazı dikkatsizlerin efrada telkinatıyla ve itaat bozulduktan sonra müstebidler, cahil mutaassıplar, dinde hassas, muhakeme-i akliyyede noksan olanlar iyilik zannı ile o bataklık zeminde tohum ekmeğe başlamasıyla ve devletin umum siyaseti cahil efradın elinde kalmakla ve bir milyona yakın fişenk havaya atılmakla ve dâhil ve hariç müddeîler parmak vurmakla ortalık anarşistlik haline girdiğinden bu hâdisenin istidad-ı tabiîsi, herc ü merc ve müdahale-i ecnebî iken; min-indillah ism-i şeriat, o müteaddid sebeplerden çıkan ervah-ı habîse ve münteşireyi yuvalarına irca' ile onüç asırdan sonra bir mu'cize daha gösterdi.³⁵⁰

23- İYİLİK VE KÖTÜLÜĞÜN GALİBİYET VE MALUBİYET NOKTA-İ NAZARIYLA HAREKET ETMEMEK ANARŞİLİK MANASINI TAŞIR

Zerratı günahkârlardan mürekkebi bir hükûmet, tamamıyla masum olamaz. Demek nokta-i nazar, hükûmetin hasenatı seyyiatına tereccuhudur. Yoksa seyyiesiz hükûmet muhal-i âdîdir. Ben öyle adamlara, anarşist nazarıyla bakıyorum.

Zira onlardan birisi -Allah etmesin- bin sene yaşayacak olsa, âdeta mümkün hükûmetin hangi suretini görse, hülya ile yine razı olmayacak. Şu hülyanın neticesi olan meyl-üt tahrib

349 D. Harbi Örfi (35)

350 D. Harbi Örfi (38)

ile o sureti bozmağa çalışacak. (*) Şu halde böylelerin fena zannettikleri Jön Türkler nazarlarında dahi, mel'un, anarşist ve iğtişaçı fırkasından addolunurlar. Meslekleri ihtilal ve fesaddır.³⁵¹

-----oo0oo-----

(*): Ki, komünist ve anarşist manasıyla Kemalizm ve inkılab softaları ve dönmeleri görmüş gibi haber veriyor.

ANARŞİK HADİSELER HAKKINDA

İttihad İlmî Araştırma Heyeti
Tarafından Hazırlanmıştır
GİRİŞ

Gerek Türkiye’de ve gerek beşer âleminde dehşetini artıran anarşiliğin bahsi yapılmazken, Bediüzzaman Said-i Nursî Hazretleri, cemiyet hayatında anarşiyi netice verecek sebepleri, Kur’an nuru ile görmüş ve gençliğinden tâ hayatının sonuna kadar, bu anarşi âfeti ve tehlikesinden ısrarla haber vermiş, ikaz etmiş ve tedbirlerini göstermiştir.

Evet, millî ahlâkı bozan sefahete medeniyet ismi verilerek cemiyette aşılarmaya çalışılması; şair-i İslâmiyenin yani dini hayatın zedelenmesiyle vicdan-ı umumiyenin bozulması; Komünizm ve Masonluk gibi cereyanların millî ahlâka ve manevî değerlere darbe vuran neşriyatlarına serbestlik verilmesi; ve buna karşı Kur’anî ve imanî telkin ve neşriyatın resmen terviç edilmesi gerekirken aksine tahdid ve engeller konulması; emperyalist ecnebi zihniyetin müdahale ve tahakkümlerine karşı en kuvvetli mukabele gücünün esasını teşkil eden İslâm Birliğine sırt çevrilmesi gibi büyük hataların ve müsebbiblerinin durdurulması şarttır.

Bediüzzaman Hazretleri eserlerinde anarşinin mezkûr sebeplerini ve müsebbiblerini ortaya koymuş ve bunların kaldırılması ve durdurulmasıyla ancak anarşinin önlenebileceğini, aksi halde anarşinin giderek dehşetleneceğini ısrarla beyan edip nazara vermiştir.

1- Gizli müfsid cereyanların sefahetlerle millî ahlâkı bozmalarının neticesi olarak ortaya çıkan anarşiye teslim-i

silah edip mağlub omak tehlikesine dikkat çeken Bediüzzaman Hz. şu ikazları neşretmiştir:

“Evet hürriyetçilerin **ahlâk-ı içtimaiyede** ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, **elli sene** sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve **ahlâk-ı içtimaiye** cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, **elli sene** sonra o parlak mazisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz. Çünkü bir müslüman başkasına benzemez. **Dini terkedip** İslâmiyet seciyesinden çıkan bir müslim; dalalet-i mutlakaya düşer, **anarşist olur**, daha idare edilmez.”³⁵²

Evet, “bir müslüman **İslâmiyet dairesinden çıksa**, mürted ve **anarşist olur**, hayat-ı içtimaiyeye zehir hükmüne geçer. Çünkü **anarşi hiçbir hakkı tanımaz**, insaniyet seciyelerini canavar hayvanların seciyesine çevirir. Âhırsamanda gelecek **Ye'cüc ve Me'cücün komitesi**, anarşistler olduğuna **Kur'an işaret ediyor.**”³⁵³

“Rivayetlerde Hazret-i İsa Aleyhisselâm'a "**Mesih**" namı verildiği gibi her iki Deccal'a dahi "**Mesih**" namı verilmiş ve bütün rivayetlerde **مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ** **الدَّجَالِ** denilmiş. Bunun hikmeti ve tevili nedir?

Elcevab: Allahu a'lem bunun hikmeti şudur ki: Nasılki emr-i İlahî ile İsa Aleyhisselâm, şariat-ı Museviyede bir kısım

352 Emirdağ Lahikası (21)

353 Emirdağ Lahikası-2 (159)

ağır tekâlifi kaldırıp şarab gibi bazı müştehiyatı helâl etmiş. Aynen öyle de; Büyük Deccal, şeytanın iğvası ve hükmü ile **şariat-ı İseviyenin ahkâmını kaldırıp** Hristiyanların hayat-ı içtimaiyelerini idare eden rabitaları bozarak, **anarşistliğe ve Ye'cüc ve Me'cüc'e zemin hazır eder.** Ve İslâm Deccalı olan Süfyan dahi, şariat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) ebedî bir kısım ahkâmını nefis ve şeytanın desiseleri ile kaldırmağa çalışarak hayat-ı beşeriyenin maddî ve manevî rabitalarını bozarak, serkeş ve sarhoş ve sersem nefisleri başıboş bırakarak, hürmet ve merhamet gibi nurani zincirleri çözer; hevesat-ı müteaffine bataklığında, **birbirine saldırmak için cebrî bir serbestiyet ve ayn-ı istibdad bir hürriyet vermek ile dehşetli bir anarşistliğe meydan açar** ki, o vakit o insanlar gayet şiddetli bir istibdaddan başka zabt altına alınamaz.”³⁵⁴

“.....eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'an'a ve hakaik-i imana sahib çıkmazsanız ve sizler gibi ehl-i hamiyet, eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'iyyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi âlem-i İslâmı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlub olup, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istila etmesine sebebiyet verecek.

Evet, **hariçte iki dehşetli cereyana karşı** bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mazideki şerefini İslâmiyette bulmuş bu millet dayanabilir. Bu milletin

hamiyetperverleri ve milliyetperverleri, herşeyden evvel bu mümtezc, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakaik-i Kur'aniyeyi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşaallah.”³⁵⁵

İşte anarşi meselesinde bu gibi tavsiyeler, evleviyet ve ciddiyetle nazara alınmalıdır.

Kur'anın, bütün milletler arasında Yahudiler hakkında ifsadcılıklarına karşı şiddet gösterdiği görülüyor. Bedüzzaman Hazretleri, Yahudilerin gizli komitesi her çeşid fesad komitelerine parmak karıştırdıklarını nazara veren âyetin izahında diyor ki:

وَلْتَجِدْنَهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ * وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَسَارِعُونَ
فِي اللَّائِمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السَّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ *
وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ *
وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ *
وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مَفْسِدِينَ

Yahudilere müteveccih şu iki hüküm-ü Kur'anî, o milletin hayat-ı içtimaiye-i insaniyede **dolap hilesiyle** çevirdikleri şu iki müdhiş düstur-u umumîyi tazammun eder ki, hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi sarsan ve sa'y ü ameli, sermaye ile mübareze **ettirip fukarayı zenginlerle çarpıştıran**, muzaaf riba yapıp **bankaları tesise sebebiyet veren** ve hile ve hud'a ile cem'-i mal eden o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve daima zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve galiblerden intikamlarını almak için **her çeşit fesad komitelerine karışan ve her nevi ihtilale parmak karıştıran** yine o millet olduğunu ifade ediyor.”³⁵⁶

Yine bu ifsad cereyanları, gazete ve radyo gibi neşriyatlarla yaygaralar koparıp millî efkârı şaşırmağa çalıştıkları şöyle ifade ediliyor:

“Ecnebi parmağıyla idare edilen zındıka komiteleri, İslâmiyeti imha için, İslâm memleketlerinde, bilhassa Türkiye’de, öyle desiselerle entrikalar çevirmişler, haince dolaplar döndürmüşler, hunharane ve vahşiyane zulümler irtikâb ve şeytanî ve menfur plânlar tatbik etmişler ve iğfalatta bulunmuşlar; iblisane, sinsî metodlar takib etmişler ve kardeşi kardeşe çarpıştırmışlar ve öyle aldaticı yalan ve propagandalar ve yaygaralar yapmışlar, fitne ve fesad ve tefrika tohumları saçmışlardır ki; bunlar İslâm’ın bünyesinde derin rahneler açmış ve büyük tahribatlar yapmıştır.”³⁵⁷

BİR ZİYARETİMİZDE MERHUM EŞREF EDİB FERGAN BEDİÜZZAMAN HAKKINDA ŞUNLARI ANLATTI:

“İstanbulun meşhur âlimlerinden bazıları ile bizim yazıhanede toplanır ve ortaya çıkan bazı hadiselerin bazan üzülererek, bazan sevinerek müzakeresini yapardık. Daha çok hadiselerin zuhurunda Bediüzzaman Hazretleri de gelip müzakerelere katılırdı. Bizim üzüldüğümüz bazı hadiselerin arkasındaki iyilikleri gösterir, bazan da sevindiğimiz hadiselerin arkasında ifsad bulunduğunu bildirir, sevinmemizin yanlışlığını anlardık. Zamanla görünen manzaralar, hep Bediüzzamanı tasdik ederdi. Bediüzzamanın izahını dinlemeden konuşmayalım diye kanaatımız geldi.”

Üstadın hadiseler hakkındaki isabetindeki sebeplerden birisi, Sol neşriyatın lehte veya aleyhteki yaygaralarıydı. Yani bunların, hadiselerdeki maksadlarına göre yaygara yaptıklarını biliyordu.

3- **Anarşilikten kurtulmak çareleri** olarak ortaya konulan ve dinde gösterilen şartların yaşanmasıyla geliştirilmesi gereken beş esası, kısaca şöyle bildirilir:

“Bu vatanın ve bu milletin hayat-ı içtimaiyesi bu acib zamanda **anarşilikten kurtulmak için beş esas** lâzım ve zarurîdir: **Hürmet, merhamet, haramdan çekinmek, emniyet, serseriliği bırakıp itaat etmektir.** Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı zaman, bu beş esası kuvvetli ve kudsî bir surette tesbit ve tahkim ederek, **asayişin temel taşını** muhafaza ettiğine delil ise; bu yirmi sene zarfında Risale-i Nur'un, yüzbin adamı vatan ve millete zararsız birer uzv-u nâfi' haline getirmesidir.”³⁵⁸

4- **Manevî ve dinî faziletlerin tahribinden doğan umumî anarşizm sebebiyle dünya devletlerinin müsbet kısmının, ittihad-ı İslama taraftar olacaklarını devlet makamlarına haber veren Bediüzzaman Hz. diyor ki:**

“Eski zamanda **İngiliz, Fransız, Amerika** siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü **komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik**; doğrudan doğruya **anarşistliği intac ediyor.** Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında **ittihad-ı İslâm dayanabilir.** Ve **beşeri** bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, **bu vatani** istilayı ecanibden ve bu **milleti anarşilikten** kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikata binaen Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikata istinad edip komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.”³⁵⁹

Aynı manada diğer bir beyan da şöyle:

“...şimdiki bu hükûmetimizin hakikî kuvveti, hakaik-i Kur'aniyeye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla ihtiyat

358 Şualar (349)

359 Emirdağ Lahikası-2 (24)

kuvveti olan üçyüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile **ittihad-ı İslâm** dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden **Hristiyan devletleri** bu ittihad-ı İslâma tarafdar değildiler. Fakat şimdi **komünistlik** ve **anarşistlik** çıktığı için; hem **Amerika**, hem **Avrupa** devletleri Kur'ana ve **ittihad-ı İslâma tarafdar** olmağa mecburdurlar.” Em:54

Müteceviz dinsizliğe ve anarşizme karşı İslâm Hristiyan ittifakı, asrımızın ehemmiyetli meselelerinden biri olmuştur. Bununla alâkadar olarak manidar bir hadiste şöyle buyruluyor:

İstikbalde Rum ile emniyeti te'min eden bir sulh akdedeceksiniz ve birlikte ikinize de muhalif olan bir düşmana karşı savaşacaksınız.» ⁽³⁶⁰⁾

Bu hadis-i şerif, beynelmilel dinsizlik ve anarşiliğe karşı, İslâm-Hristiyan ittifakını haber verirken, metindeki “**Sulhen âminen**” ifadesi, umumi huzur ve asayişi ciddi ihlal eden anarşizmden zimnen haber verir. Çünkü manayı muhalifi ile anlaşılıyor ki; anarşizmin şiddetinden umumi emniyetin iadesine şiddetli ihtiyaç doğacak.. yani, “**emniyet sulhu**”, emniyeti temin edebilmek için gereken kuvvete sahip olmak, ancak İslâm-Hristiyan ittifakıyla mümkün olacak, diye işaret eder.

Netice: Sebeb-müsebbeb âlemi olarak tanzim edilmiş olan bu dünya hayatında, sebebler durdukça neticeler de devam eder. O halde anarşinin sebepleri gereği gibi bilinip onlar kaldırılmalı ve umumî huzurun sebepleri de icraata konulmalıdır. Aksi halde ciddî bir ıslahat olamaz. Bu ıslahatı yapabilmek için, büyük kuvvet gerekiyor. Çünkü anarşinin mesleği olan tahrib kolay olduğundan az kişi çok tahribat yapabilir. O halde dünyadaki sulh-u umumî tarafdarı olan kuvvetler samimî olarak bu ana hedefte birleşmelidirler.

-----oo0oo-----

ANLAMAK

(Okuduğunu Veya Dinlediğini anlamak)
(Bk:Teveccüh) (Tefeyyüz)

1- Herkes her mes'elesini tam anlamaz fakat hissesiz de kalmaz. 1,2 Anlayarak ve kabul ederek bir sene okuyan bu zamanın bir alimi olur.

2- Onbeş seneye bedel, onbeş haftada ilm-i hakikatı kazanmak. 3,4,5,

3- Derd benim deva Kur'an'ındır. 8,10,15,

4- Hz. Üstadın haletiyle kitaba bakmayan iyi anlamaz.16, (Bk: Halet-i ruhiye Tp. si) (Teveccüh Tp. si)

5- Marifetullaha maddi delillerden daha çok ruhen ve kalben teveccüh etmek. 17, (Bk: Tefeyyüzet-i imaniye)

6- Bu asırda ehl-i hidayete de gaflet basıyor. 18,

1- "Mu'cizat-ı Kur'aniye Risalesi de gerçi gayet muhtasar, acele yazılmış ise de; fakat ilm-i belâgat ve ulûm-u arabiye noktasında âlimlere hayret verecek derecede âlimane ve derin ve kuvvetli bir tarzda beyan edilmiş. Gerçi her bahsini, her ehl-i dikkat tam anlamaz, istifade etmez; fakat o bahçede herkesin ehemmiyetli hissesi var."³⁶¹

2- "Zâten mükerreren demiştim: Herkes her risalenin her mes'elesini anlamasına muhtaç değil. Ne kadar anlarsa kâfidir."³⁶²

3- "Eğer deseniz: Hadîste "âlim" tabiri var, bir kısmımız yalnız kâtibiz.

Elcevab: Bir sene bu risaleleri ve bu dersleri anlayarak ve kabul ederek okuyan; bu zamanın mühim, hakikatlı bir âlimi olabilir. Eğer anlamasa da, madem Risale-i Nur şakirdlerinin bir şahs-ı manevîsi var, şübhesiz o şahs-ı manevî bu zamanın

361 Emirdağ Lahikası (181)

362 Barla Lahikası (345)

bir âlimidir. Sizin kalemleriniz ise, o şahs-ı manevînin parmaklarıdır. **Kendi nokta-i nazarımda** liyakatsiz olduğum halde, haydi hüsn-ü zannınıza binaen bu fakire bir üstadlık ve tebaiyet noktasında bir âlim vaziyetini verdiğinizden bağlanmışsınız. Ben ümmi ve kalemsiz olduğum için, sizin kalemleriniz benim kalemim sayılır, hadîste gösterilen ecri alırsınız.”³⁶³

4-“ Bu risale benim nazarımda çok mühimdir. Çünkü, içinde çok mühim ve ince olan esrar-ı imaniye inkişaf ediyor. Bu risaleyi anlayarak okuyan adam imanını kurtarır inşaallah. Maatteessüf ben burada kimse ile görüşemediğimden, kendime tebyiz edip yazdıramadım. Bu risalenin kıymetini anlamak istersen, başta bulunan İkinci ve Üçüncü Meyve'yi ve âhirdeki hâtimeyi ve hâtimedenden iki sahife evvelki mes'eleyi evvelce dikkatle okuduktan sonra tamamını teenni ile mütalaa eyle!..”³⁶⁴

5-“ İntibaha gelmiş olan ehl-i medrese vâkîf oluyorlar ki; eski zamanda medrese usulü ile onbeş senede elde edilebilen imanî ve İslâmî netice bu zamanda, Risale-i Nur'la onbeş haftada elde edilebiliyor. Üstadımız buyuruyorlar ki: "Bir sene Risale-i Nur derslerini anlayarak ve kabul ederek okuyan kimse, bu zamanın mühim ve hakikatlı bir âlimi olabilir.”³⁶⁵

6-“ Bediüzzaman Said Nursî, **İhlas Risalesi'nin sonunda bizlere çok büyük bir müjde veriyor.** O kadar hârika bir kolaylığı beşere takdim edebilmek, asrımıza kadar hiçbir müellifte görülmemiştir kanaatındayız.

Diyor ki: "Bu risaleleri anlayarak ve kabul ederek bir sene okuyan, bu zamanın hakikatlı bir âlimi olabilir." Evet, fen bütün hızıyla ilerlemektedir. Maneviyatta yükselmek de bununla müvazidir. Maddî alanda bir saatlik yolun bir saniyeye indirildiği bir devri yaşıyoruz. Maneviyat sahası ise daha sür'atli ve vüs'atlidir. Eski zamanda yarım asırda elde

363 Lemalar (167)

364 Şualar (5)

365 Tarihçe-i Hayat (695)

edilebilen ilm-i hakikat, şimdi kısa bir zamanda kazanılabiliyor. Belki de daha az bir müddette aynı semere ve netice hasil oluyor.”³⁶⁶

“ İfade-i Meram

Ey bu kitabıma nazar eden zat, bil ki! Ben insanlardan, eserlerimdeki gumûz ve anlaşılmasından şikayet duyuyorum. Öyle ise cevap olarak sen de sekiz sözü benden işit:

7-Birincisi: Evvelâ işkâlattan gelen itab ve zorlaştırmama, acele edip hemen kızma. Zira benim bizzat muhatabım, benim dessay nefsimdir ki, kendi hatakâr suallerinin cevaplarını velev remz ile olsun, gayet sür’atle anlayabiliyor.

8-İkincisi: İ’lemlerle açılan bütün mes’eleler, birer silah-ı katı’ ve deva-i nâfi’ olarak şiddetli ihtiyacım ve pekçok yara aldığım vakitte ummadığım bir tarzda bana i’ta edilmişlerdir. Binaenaleyh kitabın içinde, benim malım olacak bir şey yoktur. Belki ancak benim malım; kitabda olmayan, fakat zamirde (kalpte) müstetir bulunan elem, cerh ve hastalıklardır. Amma kitabda mezkûr olan deva, silah ve zevk-i hak ise; ne benimdir, ne de fikrimin mahsulü bir şeydir. Belki ancak onlar Kur’an-ı Kerim’in feyzinden ifaza edilen şeylerdir.

9-Üçüncüsü: Ben insanların tenkidlerine aldırımıyorum. Çünkü lillahilhamd, ben şimdi nefsim için kusur, acz ve müstehak olduğu zenden başka bir şey tanımıyorum. Şayet eserimle temeddüh ve iftihar etmek istesem de, medar-ı fahr hiçbir şey göremiyorum. İllâ, onunla mahcub ve hacil olabileceğim kusur ve hatalarımı görüyorum ve Cenab-ı Hak Settâr-ul Uyub’dur diyorum.

Şu halde nefsimin, hakikatta günah ve hatalı şeylerini mehasin zannederek, onunla tasannu’kârane ferahlanacak kıymettar bir malı olmadığı gibi; başkasının enaniyetle tekeddür etmiş nefislerine de bir kıymet vermiyorum. Tâ ki, onlara riya-yı kelâmî ile tasannu’ ve ubudiyetkârane tekellûf yapayım.

Evet, gerçi hakikatlar lââyık oldukları bir libas ile telebbüs etmeleri lâzımdır, iyidir. Fakat ne çare ki ben, şu gördüğünüz müşevveş üslublarımdan başka lââyık bir libası; âciz ve acemi ve ham olduğumdan dokuyamıyorum. Onun için en yüksek sesimle itiraf edip nida ediyorum ki; mesaili anlatmak, tefhim etmek hususunda âcizim, kasırım diyorum.

Amma tahdis-i nimet ve eda-yı emanet için derim ki: Bütün yazdığım şeylerde sizi aldatmıyorum. Belki ancak bizzat müşahede ettiklerimi veyahut aynelyakîn veya ilmelyakîn suretinde yakîn hasıl ettiklerimi yazıyorum.

10-Dördüncüsü: Zannetme ki yazdığım şeyler, efkâr ve ukûlün mahsulü olan mütedavil şeylerdir. Hâyır! Belki Kur'an-ı Hakîm'den istimdad neticesinde gelip, yaralı bir ruhun ve mecruh bir kalbin üzerine damlanan feyizlerdir. Hem yine zannetme ki; onlar, kalblerin zevkettiği seyyal şeyler gibi olup, sonra zeval bulacak parıltılardır. Kellâ! Belki onlar, hakaik-ı sâbiteden gelip, alîl bir aklın ve mariz bir kalbin ve kör bir nefsin üstünde in'ikas eden nurlardır.

11-Beşincisi: Benim aklım, kalbim ile nasıl imtizac ettiğini bilemiyorum. Zira ben ülema-i seleften ehl-i aklın tarikından ve salihinden ehl-i kalbin yolundan başka bir yoldayım. Fakat eğer eserlerimdeki maarif, onlarınkine muvafık gelirse, febiha ve nimet.. ve şayet sözlerimde onların yollarına muhalif bir şey bulunsa, o bana aittir ve bana reddedilmelidir.

12-Altıncısı: Ey kâri! Eserlerimin içinde bir intizam, insicam ve vuzuh arama! Zira benim müşahedatım çok tahavvülat-ı garibe ve çeşitli mücerrebat-ı nefsiye içinde başka başka şeylerle beraber kaydedilip telhis edilmişlerdir. Eğer sen de bu ahvale muttali olsaydın, beni mazur görürdün.

13-Yedincisi: Sakın deme ki: "Ben bir şeyin hepsini bilip anlamazsam, o şeyin hepsini de istemem!.." Acaba sen, bir bostanın içine girdiğin zaman, o bostanın bütün meyvelerini yiyemezsen, hepsini terkedecek misin? Hâyır.

14-Sekizincisi: Bil ki, bu eserlerin mesaili içinde sana tesadüf eden bürhan ve istidlal suretindeki şeyler, yalnız

bürhan değildirler. Tâ, فِيهِ نَظَرٌ denilsin. Belki onlar, Kur'an-ı

Kerîm'den ifaza ile mebadi-i hadsiyedirler ki, envar-ı yakîn onlarla avlanıp zabtedilerek, muhafaza edilmiş mes'elelerdir.”³⁶⁷

“Kur'an-ı Kerim'in manası bilinmese de, okunduğu ve dinlendiği zaman ruhlarda nasilki manevî ve derunî bir tesir husule gelir. Zira kelâm Allah kelâmıdır. Bu Kelâmullahtaki ve İslâmiyetteki mananın kudsiyetidir ki; Türkler İslâmiyetle cihangir oldular, kıt'alar, beldeler fethettiler. Bin seneden beri İslâmiyetin bayrakdarlığını yapmaktadırlar.

Aynen öyle de, Kur'anın bu asırda yüksek bir tefsiri olan Risale-i Nur'daki bazı bahisleri başlangıçta tamamen anlayamazsanız da onun manevî tesiri ve manevî feyzi, ruh ve kalbinize nüfuz eder; mana âleminizi istilâ eder, kat'iyen istifadesiz kalmazsınız. Ve kalmıyoruz. Hem insan yalnız akıldan ibaret değildir; kalb, ruh, sır ve vicdan gibi manevî latife ve cihazata da mâliktir. Aklınız her bir mes'ele-i imaniyeyi birinci okuyuşta hakkıyla kavrayamasa da, kalb ve ruh ondan hissesini alır. Risale-i Nur'un bu manevî tesiridir ki, Risale-i Nur'un ilk tel'ifi zamanında sekiz-on Nur talebesi varken, şimdi milyonlar olmuştur;”³⁶⁸

“İfade-i meram

15- Malûm olsun ki, **bana deniliyor:** insanlar diyorlarmış ki; “Onun eserlerinin çok yerlerini anlayamıyoruz. Böyle kalırsa, bu eserlerin zayi’ olmasından korkulur.”

Ben de derim: Her şeyin anahtarı elinde olan “Cenab-ı Hakk’ın izniyle inşaallah zayi olmayacaklardır. Ve bir zaman gelecek, ekser dindar mütefekkirler, onları anlayacaklardır.

367 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (424)**

368 **Gençlik Rehberi (258)**

Çünkü bu risaledeki ekser mes'eleleri; nefsimde tecrübe ettiğim, Furkan-ı Hakîm'in bana i'ta etmiş olduğu ilâçlardır. Bununla beraber mümkündür ki, sair insanlar, benim bitamamihâ anladığım gibi anlamasınlar. Zira benim nefsim su-i ihtiyarıyla baştan ayağa dek, çeşitli yaralarla mülemma' olmuştur. Öyle ise, hayat-ı kalbiyesi selim olan kimseler; heva-i nefis yılanının ısırmasından hastalanan kimse gibi, tiryakin derece-i te'sirini anlayamaz.

Hem de ben sünûhat-ı kalbiyemde, izahât için tasarruf yapmıyorum ki, tahririnden gelen acz ve tağyirinden gelen havf dolayı.. Ancak kalbime doğduğu gibi yazıyorum.

16- Hem de ben, sair mütekellimînin hilafına olarak, kendi yerimde ve kendime hitaben konuşuyorum. Bana dönük olan samiîn makamında değil. Çünkü onlar kendi nefislerini samiîn makamında farzederek öyle konuşuyorlar. Anlaşıyor ki; benim kitabımın önü ve doğu yüzü bana dönük olup, onun ma'kûsu ve ters tarafı sami'a bakıyor. O halde sâmi'olan zatın, ayinede görünen yazıyı okur gibi kendisine zorlaşıyor. Madem ki ben onun makamına gitmiyorum. O halde o, kendi hayalini tenezzülen bana göndersin ki, ben onu başımdaki gözümde misafir edeyim de, tâ o da benim gördüğüm gibi görsün.

Şimdi burada emanetin hakkını eda etmek niyetiyle, Cenab-ı Hakk'ın tevfiğiyle derim ki: Ben, 'Nokta, Katre ve Katre'nin Zeyli, Zerre, Şemme, Habbe' ve sair risalelerimde müteferrik hadsiyatı ve parça parça aynaları dercetmişim.

Eğer Cenab-ı Hakk'ın izniyle bir zaman gelir, birisi bütün bu müteferrik hadsleri ve parça parça aynaları tahrir ve tasvir edip birleştirirse; öyle bir ayna onlardan çıkabilir ki, aynelyakînin nuru o aynada zâhir ve nümayan olacaktır.

Hem onlardan öyle bir hads tehassul edebilir ki, hakkalyakînin nuru, ondan çiçekler açacaktır inşâallah. Neden

olmasın! Çünkü (bütün bu risalelerdeki mes'eleler, hadslar) yalnız Kur'an-ı Mübin'in feyzinden mülhemeldirler."³⁶⁹

17-“ONUNCU NOTA: Bil ey gafil, müşevveş Said! Cenab-ı Hakk'ın nur-u marifetine yetişmek ve bakmak ve âyât ve şahidlerin âyinelerinde cilvelerini görmek ve berahin ve deliller mesamatıyla temaşa etmek iktiza ediyor ki; senin üstünden geçen, kalbine gelen ve aklına görünen herbir nuru tenkid parmaklarıyla yoklama ve tereddüd eliyle tenkid etme! Sana ışıklanan bir nuru tutmak için elini uzatma; belki gaflet esbabından tecerrüd et, onlara müteveccih ol, dur. Çünkü ben müşahede ettim ki: Marifetullahın şahidleri, bürhanları üç çeşittir.

Bir kısmı: Su gibidir; görünür, hissedilir, lâkin parmaklarla tutulmaz. Bu kısımda hayalâttan tecerrüd etmek, külliyyetle ona dalmak gerektir. Tenkid parmaklarıyla tecessüs edilmez; edilse akar, kaçar. O âb-ı hayat, parmağı mekân ittihaz etmez.³⁷⁰

18- “İşte buna kıyasen Risale-i Nur'da pekçok müvazenelerle ehl-i sefahet ve dalalet, dünyada dahi bir manevî cehennem içinde azab çektiklerini ve ehl-i iman ve salâhat, dünyada dahi bir manevî cennet içinde, İslâmiyet ve insaniyet midesiyle ve imanın tecelliyatıyla ve cilveleriyle, manevî cennet lezzetleri tadabilirler. Belki derece-i imanlarına göre istifade edebilirler.

Fakat bu fırtınalı zamanın hissi ibtal eden ve beşerin nazarını âfâka dağıtan ve boğan cereyanlar, ibtal-i his nev'inden bir sersemlik vermiş ki; ehl-i dalalet manevî azabını muvakkaten tam hissedemiyor. Ehl-i hidayete dahi gaflet basıyor, hakikî lezzetini takdir edemiyor.”³⁷¹

19-“Bir zaman bir tek tesbihin, bir tek namazda, Sahabelerin tarz-ı telakkisine yakın bir surette bana inkişafı, bir ay kadar ibadet derecesinde ehemmiyetli göründü.

369 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (256)**

370 **Lemalar (128)**

371 **Hutbe-i Şamiye (14)**

Sahabelerin yüksek kıymetini onunla anladım. Demek bidayet-i İslâmiyede kelimat-ı kudsiyenin verdiği feyiz ve nurun başka bir meziyeti var. Tazeliği haysiyetiyle başka bir letafeti, bir taraveti, bir lezzeti var ki; gaflet perdesi altında mürur-u zamanla gizlenir, azalır, perdelenir.

Zât-ı Muhammediye (A.S.M.) ise, onları menba-ı hakikîsinden (Zât-ı Akdes'ten) turfanda, taze olarak, fevkalâde istidadıyla almış, emmiş, massetmiş. Bu sırra binaen o zât; bir tek tesbihten, başkasının bir sene ibadeti kadar feyiz alabilir.”³⁷²

20-“ İşte sen eğer, seni tarassud etmekte olan şu elemelerin müteceddid lezzetlere tebeddül etmesini ve şu ateşlerin nura inkılab etmesini seversen; evkat-ı hamsede kendi gururunun burnunu, rükû'larla bük ve başını yar, genişlendir. Tâ ki imanın feyziyle, Furkan'ın misafirleri gelip konsunlar. Hem de âyatı tefekkür ve taatlere mülazemet ile müdavât yapmak lâzımdır. Tâ ki, şükûk ve gaflet perdesi parçalansın ve şu dalaletlerin zehir gibi acılığından kurtulmanın halaveti lezzet versin. Hem münacât ve duaların lezzeti de inkişaf etsin.”
(Bms.327)

21-“ Kur'anın herbir âyeti, birer necm-i sâkıb gibi, i'caz ve hidayet nurunu neşr ile küfrün zulûmatını nasıl dağıttığını görmek, zevketmek istersen; kendini o asr-ı cahiliyette ve o sahra-yı bedeviyette farzet ki, her şey zulmet-i cehil ve gaflet altında perde-i cümud u tabiata sarılmış olduğu bir anda, birden Kur'anın lisan-ı ulviyesinden

يَسْبِحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ

gibi âyetleri işit, bak. O ölmüş veya yatmış mevcudat-ı

âlem ^{وَسَبِّحْ} sadâsıyla işitenlerin zihninde nasıl diriliyorlar,

hüşyar oluyorlar, kıyam edip zikrediyorlar. Hem o karanlık gökyüzünde birer camid ateşpare olan yıldızlar ve yerdeki

perişan mahlukat, **تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَالْأَرْضِ** sayhasıyla işitenlerin nazarında; gökyüzü bir ağız, bütün yıldızlar birer kelime-i hikmet-nüma, birer nur-u hakikat-eda; ve arz bir kafa; berr ve bahr birer lisan; ve bütün hayvanat ve nebatat birer kelime-i tesbih-feşan suretinde arz-ı dîdar eder. Yoksa bu zamandan tâ o zamana bakmakla, mezkûr zevkin dekaikını göremezsin. Evet, o zamandan beri nurunu neşreden ve mürur-u zaman ile ulûm-u mütearife hükmüne geçen ve sair neyyirat-ı İslâmiye ile parlayan ve Kur'anın güneşiyle gündüz rengini alan bir vaziyet ile yahut sathî ve basit bir perde-i ülfet ile baksan, elbette herbir âyetin ne kadar tatlı bir zemzeme-i i'caz içinde ne çeşit zulümatı dağıttığını hakkıyla göremezsin ve bir çok enva'-ı i'cazı içinde bu nev-i i'cazını zevk edemezsin.”³⁷³

22- “Bir zaman kalbime geldi, niçin **Muhyiddin-i Arabî** gibi hârika zâtlar sahabelere yetişemiyorlar? Sonra namaz içinde **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى** derken, şu kelimenin manası inkişaf etti. Tam manasıyla değil, fakat bir parça hakikatı görüldü. Kalben dedim: Keşki birtek namaza bu kelime gibi muvaffak olsaydım, bir sene ibadetten daha iyi idi. **Namazdan sonra anladım ki;** o hatıra ve o hal, sahabelerin ibadetteki derecelerine yetişilmediğine bir irşaddir.

Evet, Kur'an-ı Hakîm'in envârıyla hasıl olan o inkılab-ı azîm-i içtimaîde, ezdad birbirinden çıkıp ayrılırken; şerler bütün tevabiiyle, zulümatıyla ve teferruatıyla ve hayır ve kemalât bütün envârıyla ve netaiciyle karşı karşıya gelip, bir vaziyette ve müheyyic bir zamanda, her zikir ve tesbih, bütün manasının tabakatını turfanda ve taravetli ve taze ve genç bir surette ifade ettiği gibi; o inkılab-ı azîmin tarrakası altında olan insanların bütün hissiyatını, letaif-i maneviyesini uyandırmış; hattâ vehim ve hayal ve sır gibi duygular hüşyar ve

müteyakkız bir surette o zikir, o tesbihlerdeki müteaddid manaları kendi zevklerine göre alır, emer.

İşte şu hikmete binaen bütün hissiyatları uyanık ve letaifleri hüşyar olan sahabeler, envâr-ı imaniye ve tesbihiyeyi câmi' olan kelimat-ı mübarekeyi dedikleri vakit, kelimenin bütün manasıyla söyler ve bütün letaifiyle hisse alırlardı.

Halbuki o infilâk ve inkılabdan sonra, gitgide letaif uykuya ve havas o hakaik noktasında gaflete düşüp, o kelimat-ı mübareke, meyveler gibi gitgide, ülfet perdesiyle letafetini ve taravetini kaybeder. Âdeta sathîlik havasıyla kuruyor gibi, az bir yaşlık kalıyor ki; kuvvetli, tefekkürî bir amelîyatla, ancak evvelki hali iade edilebilir. İşte bundandır ki, kırk dakikada bir sahabenin kazandığı fazilete ve makama, kırk günde, hattâ kırk senede başkası ancak yetişebilir.”³⁷⁴

23-“ Birincisi: Azamet ve kibriya ve nihayetsizlik noktasında, ya gaflete veya masiyete veya maddiyata dalmak sebebiyle darlaşan akıllar, azametli mes'eleleri ihata edemediklerinden, bir gurur-u ilmî ile inkâra saparlar ve nefyederler. Evet o manen sıkışmış ve kurumuş akıllarına ve bozulmuş ve maneviyatta ölmüş olan kalblerine, çok geniş ve derin ve ihatalı olan imanî mes'eleleri sığdıramadıklarından, kendilerini küfre ve dalalete atarlar, boğulurlar.”³⁷⁵

24-“ İşte binden bir nümune olarak deha-yı felsefînin ve hüda-yı Kur'anînin verdikleri derslerin derecelerine bak.

Evet iki tarafın hakikat-ı hali sabıkan beyan edilen tarz ile gidiyor. Fakat hidayet ve dalalette insanların dereceleri mütefavittir, gafletin mertebeleri muhteliftir. Herkes her mertebede bu hakikatı tamamiyle hissedemez. Çünkü gaflet, hissi ibtal ediyor.

Ve bu zamanda öyle bir derecede **ibtal-i his** etmiş ki, bu elîm elemin acısını ehl-i medeniyet hissetmiyorlar. Fakat hassasiyet-i ilmiyenin tezayüdiyle ve her günde otuzbin cenazeyi gösteren mevtin ikazatıyla o gaflet perdesi

374 Sözlür (90)

375 Sualar (351)

parçalanıyor. Ecneblerin tağutlarıyla ve fûnun-u tabiiyeleriyle dalalete gidenlere ve onları körü körüne taklid edip ittiba edenlere binler nefrin ve teessüfler!”³⁷⁶

25-“ Benim Hâlık-ı Rahîmim o tecridi, benim hakkımda bir azîm rahmete çevirdi. Zihnimi safi bırakıp, gill u gıştan âzade olarak Kur'an-ı Hakîm'in feyzini olduğu gibi almağa vesile etti. Hem ehl-i dünya bidayette, iki sene zarfında iki âdi mektub yazdığımı çok gördü. Hattâ şimdi bile, on veya yirmi günde veya bir ayda bir-iki misafirin sırf âhîret için yanıma gelmesini hoş görmediler, bana zulmettiler.

Benim Rabb-ı Rahîmim ve Hâlık-ı Hakîmim o zulmü bana merhamete çevirdi ki, doksan sene manevî bir ömrü kazandıracak şu şuhur-u selâsede, beni bir halvet-i mergubeye ve bir uzlet-i makbuleye koymağa çevirdi. **"Elhamdülillahi alâküllihal"** İşte hal ve istirahatim böyle..”³⁷⁷

26-“ Eğer şeair-i İslâmiyeyi bizzât imtisal etmek ve ettirmekle mana-yı hilafeti dahi vekaleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa dine muhtaç olan şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile ihtiyacat-ı ruhiyesini unutmayan bu milletin hacat-ı diniyesini Meclis tatmin etmezse, bilmeceburiye mana-yı hilafeti, tamamen kabul ettiğiniz isme ve lafza verecek.”³⁷⁸

27-“ Senin şuur ve ilminin sana taalluku, ahval ve levazımat-ı ihtiyacatın nisbetindedir. Çünkü sebep ile müsebbeb, kuvvet ile amel arasında münasebet lâzımdır. Fazla noksan olmamalıdır.

Senin sana olan şuur ve ilminin nisbeti, Hâlıkın sana olan nazar ve ilmine nisbetle bir kıl gibidir. Binaenaleyh pek cüz'î olan ilim ve şuurunla, Şems-i Ezeli'nin ilim ve nazarına mukabele etmekle gündüz ortasında güneşin altında, güneşin

376 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (351)**

377 **Mektubat (47)**

378 **Mesnevi-i Nuriye (101)**

ziyasıyla mübarezeyle çıkan ateş böceği gibi olma!”³⁷⁹

28-“ Ulûm-u imaniye, hususan doğrudan doğruya ihtiyaca binaen ve yaralarına devaen Kur'an-ı Hakîm'in esrarından manevî ilâçlar alınsa ve tecrübe edilse; elbette o ulûm-u imaniye ve o edviye-i ruhaniye, ihtiyacını hissedenlere ve ciddî ihlas ile istimal edenlere yeter, kâfi gelir.”³⁸⁰

29-“ Hem müşterileri aramak değil, belki müşteriler hakikî ihtiyacını hisseditip ve yarasının tedavisi için Risale-i Nur'u aramasının lüzumu... Halbuki gönderilecek o mübarek merkezler, şimdilik Nurlara hakikî ihtiyacını değil, belki âlem-i İslâm'ın hayat-ı diniyesine ait cihetlerinden düşünmeğe mecbur olması...”³⁸¹

30-“ Şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi' olmayan ve her gayenin fevkinde olan hakaik-i imaniyeyi fitrî ubudiyetle, bilmeyenlere ve bilmek ihtiyacında olanlara tesirli bir surette bildirmek; bu keşmekeş dünyasında, imanı kurtaracak ve muannidlere kat'î kanaat verecek bir tarzda; yani hiç bir şeye âlet olmayacak bir tarzda, bir Kur'an dersi vermek lâzımdır ki; küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inadçı dalaleti kırsın, herkese kat'î kanaat verebilsin.”³⁸²

31-“Üçüncü Keramet-i Kur'aniye: Bunların okunması dahi usanç vermiyor. Hususan ihtiyaç hissedilse, okundukça zevk alınıyor, usanılmıyor.”³⁸³

32-“ Onuncu Söz'ün kıymeti tamamıyla takdir edilmemiş. Ben kendi kendime hususî, belki elli defa mütalaa etmişim ve her defasında bir zevk almışım ve okumaya ihtiyaç hissetmişim. Böyle bir risaleyi bazıları bir defa okuyup, sair ilmî risaleler gibi yeter der, bırakır. Halbuki bu risale ulûm-u imaniyedendir. Her gün ekmeğe muhtaç olduğumuz gibi, o nevi' ilme her vakit ihtiyaç var.

Bu risaleye nazar-ı dikkati ehemmiyetle celbetmeyi ruhum

379 **Mesnevi-i Nuriye (140)**

380 **Mektubat (358)**

381 **Emirdağ Lahikası (257)**

382 **Emirdağ Lahikası-2 (79)**

383 **Mektubat (359)**

arzu ediyordu. Lâkin, elimden bir şey gelmezdi. Cenab-ı Hak merhametinden bir işaret verdi. O işaret ne kadar gizli ise, benim o ciddî arzuma mutabık geldiğinden çok ehemmiyetli görünüyor.”³⁸⁴

33-“ Bu mübarek aylarda ve sevabı ziyade bu çilehanede mümkün olduğu kadar bir meşgale-i Kur'aniye ve Nuriye ile sıkıntılı vaktiniz sarfedilse, çok faideleri var.

Sıkıntı hafifleştiği gibi, kıymetdar kalb ve ruhun ferahlarına medar, sevabı yüksek bir ibadet, o Nurlarla îman cihetinde iştilal, hem tefekkürî bir ibadet, hem "**İhlâs Risalesi**" nin âhîrinde yazıldığı gibi beş vecihle bir nevi ibadet sayılabilir.

Ben, bu günlerde, kısmen müdafaatla zihnen meşguliyetimden teessüf ederken kalbe geldi ki: "O iştilal dahi ilmîdir; hakaik-i îmaniyenin neşrine ve serbestiyetine bir hizmettir ve bu cihette bir nevi ibadettir."

Ben de sıkıldıkça, yüz defa temaşa ettiğim Nur mes'elelerini, yine zevkle tekrar mütalâaya başlıyorum. Hattâ, müdafaatları dahi Nurun ilmî risaleleri gibi görüyorum.

Eskiden bir kardeşimiz bana demişti: "Ben, otuz defa Onuncu Sözü okuduğum halde, yine tekrar ile okumasına iştiyak ve ihtiyaç hissediyorum." ve **bundan bildim ki**, Kur'anın mümtaz bir hassası olan usandırmamak; Kur'an hakikatlarının bir ma'kesi, bir ayinesi, bir hakikatlı tefsiri olan Nur Risalelerine de in'ikas etmiş bulunuyor.”³⁸⁵

34-“ İşte ben bu kusuruma karşı şiddetli, fakat inşâallah şefkatli bir tokat yedim. Şübhemiz kalmadı ki; bu tokat, o kusura binaen gelmiş.

O tokat da şudur: Sekiz senedir ben, Üstadımın hem muhatabı, hem müsevvidi, hem mübeyyizi olduğum halde, sekiz ay kadar nurlardan istifade edemedim. Bu hale hayret ettik.

Ben de ve Üstadım da "Bu neden böyle oluyor?" diye

384 Barla Lahikası (310)

385 Tarihçe-i Hayat (597)

esbab arıyorduk. Şimdi kat'î kanaatımız geldi ki: O hakaik-i Kur'aniye nurdur, ziyadır. **Tasannu, temelluk, tezellül** zulmetleriyle birleşemiyor. Onun için bu nurların hakikatlarının meali, benden uzaklaşıyor tarzında bulunarak, bana yabanî görünüyor, yabanî kalıyordu.

Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum ki: Bundan sonra Cenab-ı Hak bana o hizmete lââyık ihlas ihsan etsin, ehl-i dünyaya tasannu' ve riyadan kurtarsın. Başta Üstadım olarak, kardeşlerimden dua rica ediyorum.”³⁸⁶ (L:44)

-----oo0oo-----

ASIL DECCALİYET !

KÜÇÜK-BÜYÜK DECCAL KAVRAMLARI

İttihad İlmi Araştırma Heyeti

Âhirzaman hadiselerinden bahseden bu bahsin yanlış anlaşılması veya bazılarının kendi meyillerine göre izah getirmemeleri için, Külliyyat müvacehesinde açıklama yapmak gerekmektedir. İlk defa Risale-i Nur'da yazılan ve duyulan bir mesele eğer yorum gerektiriyorsa bu izahın mutlaka yine Risale-i Nurdan olması gerekmektedir.

Bediüzzaman Hazretlerinin umuma yayınlamadığı bir risalesinden bir parçayı ihtiva eden bu bahisteki âhirzaman cereyanlarını ve devrelerini; çeşitli kimseler ve basın yayın kurumları değişik şekillerde ve kendi nokta-i nazarlarında yayınlamışlardır. Biz bütün külliyyatı nazara alarak tahlil ediyoruz ki gerçeği anlayabilelim. Metindeki tabirlerin yanına konulan rakamlar, o kavramın altta izahını göstermektedir.

Bediüzzaman Hazretleri diyor:

“MU’TERİZANE VE TENKİDKÂRANE MÜHİM BİR SUAL BANA VARİD OLUYOR. DİYORLAR Kİ:

Nasıl bu cumhuriyet-i İslamiyenin bir kısım reislerine **Küçük Deccal (1)** namı veriyorsun. Halbuki: Diyanet riyasetindeki mühim ulemalar misillu çok ulemalar onlara tabidir. Onlara duacı sayılır.

Elcevap: Binüçyüzelli (1350) sene evvel Hazret-i Peygamber Aleyhissalatü Vesselam'ın bir şakirdi ve esrar-ı Kur'anienin dersini bizzat Peygamber Aleyhissalatü Vesselam'dan alan Hazret-i Ali meşhur ve matbu' kasidesinde demiş ki: (İşte bu kasidede Peygamber Aleyhissalatü Vesselam'dan aldığı derse binaen diyor ki:) Huruf-u Arabiye,

Acemi yani Frengi harufuna tebdil edildiği zaman deccali intizar ediniz. (HAŞİYE)

أحرف عجمٍ سَطَّرَتْ تَسْطِيرًا = بَاتَ بِهَا الْأَمِيرُ وَالْفَقِيرُ
 واعلم بِأَنَّ الْوَقْتَ بَانَ وَاقْتَرَبَ = فانتظروا الدجال أعورَ مَنْ كَذَبَ
 ثُمَّ اعْلَمُوا مَعَاشِرًا لِأَخْوَانِ = إِنَّ عَوَالَأَ أَخِرِ الزَّمَانِ
 هُمْ عِلْمَاءُ ذُو قَوَا أَفْوَاهَهُمْ = ثُمَّ أَنْشَنُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

Evet o işi yapan ise; **Küçük Deccallardır** ki; ⁽¹⁾ **Büyük Deccalın** ⁽²⁾ ileri karakoludur. ⁽³⁾ Hem o zamanın en fenası ulemanın fenasıdır. Yani dalaletin en fenası ulema-i su' namı altındaki bir kısım bedbaht ki: Ulemada dini dünyaya satmış adamlardan gelir.

Ben de bu noktaya binaen derim ki: Hangi ulema var ki: Ezan-ı Muhammediyeyi beğenmeyip, ezan yerinde bir şarkıyı

kabul etsin. Öyleler alim değil, belki **كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا** altında oluyor.

إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ile binyüzonsekiz (1118) ⁽⁴⁾ olmakla bu küçük deccallardan yüz sene sonra Büyük Deccala ⁽⁵⁾ işaret vardır. Nasıl ki; bu geçmiş yüzün ⁽⁶⁾ iki başında **mason komitesinin** ve onun bir mukaddimesi olan Yeniçeri içerisine giren **fesad komitesi** o yüzün iki başındadır. ⁽⁷⁾ Allah ü A'lem..

Bu gelecek yüzün dahi bu başında bu küçük deccaller ⁽⁸⁾ komitesi, öteki başında büyük deccalın ⁽⁹⁾ komitesi bulunduğundan **إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْأَبْتَرُ** işaret ediyor. Bunun kuvvetli delillerini daha bulamadım. Bu işaretle şimdilik iktifa ediyorum.

(Haşiyeye): Cayy-ı dikkattir ki: Frengi harufatını öğrenmek için; Ramazan gecelerinde çoluk ve çocuğa, zengin ve fukaraya dersine şenaatına işaretten kasidede bir nüshada (bate) “bate bihal emiri vel fakiri” yani gece işlemek tabiriyle işaret ediyor.

رَبَّنَا لَا تَوَاخِذْنَا اِنْ تَسِينَا اَوْ اَخْطَا نَا

وَاحْفَظْنَا مِنْ شَرِّ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَمِنْ شَرِّ الْحَادِ وَالطُّغْيَانِ

(Bediüzzaman Said Nursi Rumuzat-ı Semaniyeden)

Burada yazılan ve bir derece kapalı olan bu meseleyi, Risale-i Nur Külliyyatının muhtelif yerlerine serpiştirilen ve buradaki remizleri açan başka izahlarına bakıyoruz.

(1)-“**Küçük deccal**” tabiri İslam merkezinde faaliyet gösterecek deccala bakar. Küçüklüğü, mahiyeti itibariyle değil, coğrafi tesir alanından kinayedir. Bu hakikati Bediüzzaman Hazretleri şöyle ifade eder:

“Hem Rus gibi olanlar, mensuh ve tahrif edilmiş bir dini terk etmekle, **hak ve ebedî ve kabil-i nesh olmayan bir dine ihanet etmek** derecesinde gayretullaha dokunmadığından, zemin şimdilik onları bırakıp, bunlara hiddet ediyor.” (S:172)

İslâm merkezindeki deccalın farklı olduğu da şöyle ifade edilir:

“**İslâmların Deccal**’ı ayırır. Hattâ bir kısım ehl-i tahkik İmam-ı Ali’nin (R.A.) dediği gibi demişler ki: **Onların Deccal’ı Süfyan’dır.**”³⁸⁷

(2)- Risale-i Nur Külliyyatında, “**Kâfirlerin Büyük Deccal’ı ayırır.**” (Ş:585) şeklindeki ifadeye göre Büyük Deccal’in kafirlerin içinde çıkacağı ve tahrif edilmiş diğer semavi dinleri birinci derece hedef alacağı yazılıdır.

Büyük Deccalin nerede ve ne zaman zuhur edeceğini ve ettiğini Bediüzzaman Hazretleri gayet net olarak açıklamıştır. Şöyle ki: “**Büyük Deccal’ın kutb-u şimalî dairesinde ve şimal tarafında zuhur edeceğine kinaye ve işaretir.**”³⁸⁸

387 Şualar (585)

388 Şualar (586)

“**Büyük Deccal**, şeytanın iğvası ve hükmü ile şariat-ı İseviyenin ahkâmını kaldırıp Hristiyanların hayat-ı içtimaiyelerini idare eden rabitaları bozarak, anarşistliğe ve **Ye'cüc ve Me'cüc'e** zemin hazır eder.”³⁸⁹

“Lenin'den sonra Rus hükûmetinin başına geçirerek Rusya'nın başını patlatıp bin senelik mahsulâtını yaktırdılar. **Büyük Deccal'ın komitesini** ve bir kısım icraatını gösterdiler. Ve sair hükûmetlerde dahi ehemmiyetli sarsıntılar verip karıştırdılar.”³⁹⁰

Şualar kitabında izahı bulunan bu meselede “**Büyük Deccal**”ın kim olduğunu Hz. Üstad gayet net bir şekilde açıklamıştır.

(3)- Yani “Küçük Deccal” olan İslâm Deccalı Süfyan, dünya sulhunün medarı olan İslâmiyetin tahribine çalışmasıyla Büyük Deccalın istilasına zemin hazırlamıştır. Nitekim dinsizliğin dünyayı istilasını daha çok İkinci Dünya Harbinden sonra olmuştur.

(4)-Yani ebced hesabıdır. Hicri veya Rumi tarih değildir. Şöyleki 1017 ebced rakamıyla malum deccaliyetin üç rüknü olan şahıslara delalet ediyor..

(5)-100 ilavesiyle 1997 lere bakar. Allah u A'lem..

“**وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ**” bin dörtyüz onyeddi (1417)”

(Ş:270) 1417 hicri olarak 1997 miladi senesine tekabül eder, Deccal komitesinin dehşetli bir devresine ve icraatına ve kararlarına işaret eder. Allah u A'lem..

(6)-1800'lü yılların başından itibaren vukûa gelen hadiselerden bir kaçı: “Nizam-ı Cedid, Sened-i İttifak, Tanzimat Fermanı, Islahat Hareketleri, 93 Rus Harbi meş'umesi, 1898 Yunan Osmanlı Harbi.”

(7)-Her iki deccalin ortaya çıkmasına kadar geçmiş yüz senede İslâm aleyhine dehşetli hazırlıklar yapılmıştır.

389 Şualar (593)

390 Şualar (588)

Evvelden İslam'ın hakimiyetini sağlayan İslam Devletini ortadan kaldırmak için, o asrın bir başını tutan Mason Komitesi içten içe çalışmıştır. “**Nizam-ı Cedid- Sebkan-ı Cedid**” gibi yenilenme hareketleri, bütün bütün İslama zıt olduğu halde sanki kurtuluş reçetesi gibi takdim olunmuştur.

OSMANLI TARİHİ UZMANI OLAN DEĞERLİ TARİHÇİ ZİYA NUR AKSUN BU DEVREYİ ŞÖYLE ANLATIR:

“1792 .. Askerî mağlubiyetlere uğramamız bir kısım rical arasında, kendi nizamımıza ve millî sistemimize karşı şüphe uyandırdı. Güya Devleti kuvvetlendirmek için Nizam-ı Cedid (Yeni Düzen) ismi ile anılan bir kısım nizamlamalara girişildi. Bunu tatbik eden adamlar, fikren gayet nâkıs, ciddî bir nâmus telâkkisinden uzak, idealist olmaktan berî kimselerdi. Bunların şahsî ahvalini, ŞÂNİ-ZADE’de Âsımın gizli ve matbu tarihlerinde görmek mümkündür. Cedîd’ci ricalin çoğu şahsî menfaatlerini ve zevklerini düşünüyorlardı. Bunların tasarrufları, cemiyette maddî ve manevî huzursuzluk doğurdu... askeri mekteplerde Avrupadan getirilmiş zabıtlere dersler verdirtirilmişti.”³⁹¹

Yine bu devrede “bir İngiliz filosu bayram namazından istifade ederek Çanakkale Boğazını geçerek İstanbul önlerine kadar gelmiştir. Donanmanın gelişinde bazı dahili ricalin de parmağı bulunduğu söylenmektedir. Bu filo hiçbir şey yapamayıp İstanbul sahillerine üç gün içinde 1300 top tabiiye etti. Amiral güç hal Çanakkaleyi terk etti ve birkaç gemisini de kaybetti. (a.g.e)

Bu dönemde padişah olan III. Sultan Selim Han bu durumları düzeltmek için çok uğraşmasına rağmen içeriye girmiş olan komitelerin tesiriyle fazla bir şey yapamamış ve tahttan indirilmiş ve boğdurularak şehid edilmiştir. (R.H.)

³⁹¹ Gayr-ı Resmi Tarihimiz Ziya Nur Aksu (158)

Şair de olan Padişah içinde bulunduğu durumu şu mısralarla dile getirmiştir:

**“Millet ve devlete layık mı bu vaz-ı nâ- sâz
Bunun encamını tedvîre Selim mecburuz.”**

Risale-i Nur Külliyyatında bu tarih ile alakalı olarak İbrahim suresi 3. ayetin bir kelimesinin işarî manasını Bediüzzaman Hazretleri şöyle tefsir etmiştir:

وَيَبْعَثْنَهَا عَوجًا

nin makamı, tenvin "nun" olmak cihetiyle bin ikiyüz dokuz (miladi 1794) ederek şariat-ı İslâmiyeye sû'-i kâd olarak ecnebi kanunlarını adliyyeye sokmak fikri ve teşebbüsü tarihine tam tamına tevafukla bakar.”³⁹²

Devletin içinde 1807-1808’ de Cedidci-Muhafazkâr çekişmeleri olmuş. Mason ve İfsad Komitesinin tesirindeki Cedid’ciler ve daha bazı komiteler fesad kazanı kaynatıp devletin güçsüz kalmasına sebep olmuşlardır.

“Yeni yâran ve âyan hareketlerinin başında bulunan Alemdar, bu zümrenin menfaat ve hukukunu taht-ı emniyete alabilmek için Kâğıthâne’de bir toplantı yaptırdı. Böylece **“Sened-i İttifak”** denilen vesika doğdu. Âyan hareketinin bir neticesi olan bu **“hâcâlet vesikası”** maalesef bazı esasîye kitaplarında “Türk Magna Cartası” gibi, gayet yanlış tabirlerle değerlendirilmektedir. Bundan sonra **“Sebkân-ı Cedid”** ismi altında yeni bir ocak kuruldu.” (a.g.e. 166)

Bu kargaşalarda mühim rol oynayan ve sadrazam yapılan Alemdar Mustafa Paşa hakkında şöyle şu bilgiler vardır:

“Gayet cahil bir adam olan Alemdar’ın; **“Ben buraya kendi arzumuyla değil, Avrupa hükümdarlarının arzusuyla geldim”** dediği mervidir.” (a.g.e. 161)

İşte İslam deccalinin zuhurundan yüz sene evvel meydana gelen hadiselerden birkaç örnek ki, bunlar hep İslam ve Hilafet düşmanı devletler, bilhassa İngiliz, Fransız ve Rus’ların tahrikleriyle ve tertipleriyle olmuştur.

VAKA-İ HAYRİYE YALANI

Yine geçmiş asrın diğer başını tutan ve Risale-i Nur'da çokca bahsedilen **“Fesad Komitesi”**, yani İslam Birliği ve hilafet düşmanı İngiliz menşe'li bu komite, bir asır sonraki deccala zemin hazırlamak için İslamın korunmasında çok ehemmiyetli olan Yeniçeri Ocağınının kaldırılması uğraşıyordu. Maalesef bu ocağı kaldırmışlar ve bu menhus işe milleti aldatmak için **“Vakıa-i Hayriye”** adını takmışlardır.

Değerli tarihçi Ziya Aksun 1826 senesindeki bu hadiseyi yorumlarken şöyle der: “Sonradan vukûa gelen fecî neticeleriyle Ocağın ilgâsına **“Vak’a-i Hayriye”** demek mümkün değildir. Esasen ilgâ edilen bütün bir Osmanlı Ordusu’dur.” (age. sh: 167)

İşte bu hadiseyi Hazret-i Üstad “Sırr-ı İna A’tayna”da şöyle izah eder:

“Şimdiki **هُوَ الْأَبْتَرُ** in manasını gösteren komitenin selefleri hükmünde olan Yeniçeri’nin değil, belki Yeniçeri’lerin içine karışan **fesad komitesi Hilafete karşı isyanlarının başlangıcı olan binikiyüzyirmiiki ve yirmidört (miladi 1806-1808) ... binikiyüzkırkiki (miladi 1826) olup, binikiyüzkırkbirden (miladi 1825) kırkikiye kadar vuku’ bulan feci’ hadisenin tarihini...**”³⁹³

Bu ifadelerden de anladığımız gibi Yeniçeri Ocağının kaldırılmasında esas rolü İfsad ve Mason komiteleri oynamıştır. 1808-1826 arasında dehşetli hadiseler olmuş, “bir rivayete göre 30 küsur bin, diğerine göre 7-8 bin Yeniçeri öldürülmüştür.” (Bak: age. sh: 167)

1800 lerden 1900 lere gelinceye kadar bir mühim hadise de “93 harbi” denilen 1877’de Rus’ların Osmanlıya savaş ilan etmesi ve İstanbul önlerine karar gelmesidir. Bu hadise de yine Deccala zemin hazırlayan hadiselerdendir.

“Eğer şeddeli "mim" dahi şeddeli "lâmlar" gibi bir sayılsa, o vakit bin ikiyüz seksendört (**miladi 1868**) eder. **O tarihte Avrupa kâfirleri devlet-i İslâmiyenin nurunu söndürmeğe niyet ederek** on sene sonra Rusları tahrik edip Rus'un doksanüç (1293) muharebe-i meş'umesiyle **âlem-i İslâmın parlak nuruna muvakkat bir bulut perde ettiler.**”³⁹⁴

Risale-i Nur Külliyyatından alınan bu bahisler, İslam Deccalının ve Büyük Deccalın zuhur etmesine zemin hazırlayan yaklaşık son yüz yıldaki önemli hadiseleri göstermiş oluyor.

(8)- İslam Deccalı Süfyan yani Küçük Deccal (yani kemmiyet cihetinden) bir başında, yani İslâm merkezinde; ve tesiri gelecek yüzyıla kadar devam eder.

(9)- Şimal cereyanı, yani kuzeyden çıkıp her tarafa yayılarak tesir alanının genişliği bakımından Büyük Deccal, öteki başında yani Hristiyanlar içinde bulundular ve yüz yıl kadar tesiri devam etmiştir.

İKİ DECCAL'DE AYNI ZAMANDA ZUHUR EDER

Her iki deccalin beraberliği ve aynı zamanda zuhur ettikleri ve icraatlarının benzerliği hakkında da şu ifadeler vardır:

“Hem **büyük Deccal'ın**, hem **İslâm Deccal'ının** üç devre-i istibdadları manasında üç eyyam var.”³⁹⁵

“Hadîs-i şerif, bu ümmet-i Muhammediyenin (asm) hayatı nokta-i nazarında çok şâmil bir tesiri hâiz iki insanı haber vermektedir.

Bunlardan biri: Mahz-ı mevhibe-i İlâhiye olacak ve kendisine hikmet-i İlâhiye ve hikmet-i Kur'aniye ihsan edilecek.

Diğeri de: Fitnesi, bu ümmet-i Muhammed'e (a.s.m.) şeytandan daha te'sirli olan, bir şerir zâlim olacaktır.

394 Şualar (719)

395 Şualar (587)

...Hadîsin beyanına göre, ümmet-i Muhammed (A.S.M.) için, şeytandan daha eşedd te'siri hâiz bir kimsenin zuhuru.. ve bil'akis senâ-yı Peygamberîye (A.S.M.) lâayık bir şekilde mahz-ı hidayet ve hikmet bir zât-ı âlînin mukabele icrasını vazife etmesi, hele bir mu'cize-i Muhammedîyi (A.S.M.) izhar etmek üzere bunların **hem-zaman olmalarının** hadîsteki kat'iyet-i beyan derecesinde tam tahakkuk etmemesidir.”
(M.K. 20)

Hazırlayanlar.

-----oo0oo-----

ASIL MEHDİ GELMEDİ Mİ ?

Son zamanlarda Mehdilik meselesinin çokca nazara verilmesi, bir merkezden ve kasden tahrik edildiğini hatıra getiriyor. Hem de Mehdilik mevzuu, Risale-i Nur müvacehesinde ve makamına muvafık olarak ve iyi niyete müstenid ele alınması gerekirken, muvazenesiz ve Risale-i Nurdaki beyanların makamı nazara alınmadan ele alınması da dikkat çekicidir.

Mesela: “Âhîrzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulüne ve Deccal'ı öldürmesine ait ehadîs-i sahihanın mana-yı hakikîleri anlaşılmadığından, bir kısım zahîrî ülemalar, o rivayet ve **hadîslerin zahirine bakıp** şübheye düşmüşler. Veya sıhhatini inkâr edip veya **hurafevari bir mana verip âdeta muhal bir sureti bekler bir tarzda, avam-ı müslimîne zarar verirler.** Mülhidler ise, bu gibi zahirce akıldan çok uzak hadîsleri serrişte ederek, hakaik-i İslâmiyeye tezyifkârane bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi ehadîs-i müteşabihenin hakikî tevillerini Kur'an feyziyle göstermiş”³⁹⁶

Hem ileri sürülen iddialara göre asıl Mehdinin daha gelmediği söyleniyor. Çünkü Mehdinin geniş dairedeki icraatları yapılmamıştır deniliyor. Halbuki asıl Mehdi, geniş daire yani içtimaî ve sîyasi dairelere bakan programı gösterir ve şahs-ı manevisi olan açtığı Mehdiyet cereyanı, o programa istinaden, –eğer beşer bütün bütün bozulmaz ise– o vazifeleri icra eder diye bildirilmektedir.

İLMİ SEVİYE

Hem bu icraatları haber veren hadisleri zahir manaları ile nazara vermek de olmaz. Çünkü: O hadiseler, gözle görüneceğinden, müteşabih rivayetlerden olması, makamın icabıdır.

Evet “Mecaz, ilmin elinden cehlin eline düşse, hakikata inkılab eder; hurafata kapı açar.” Mektubat s, 473 vecizesi bu

hakikate dikkat çeker.

Yine Bediüzzaman Hazretleri diyor: “İslâmiyetin mağz ve lübbünü terkederek kısrına ve **zahirine vakf-ı nazar ettik ve aldandık**. Ve sû'-i fehm ve sû'-i edeb ile İslâmiyetin hakkını ve müstehak olduğu hürmeti îfa edemedik. Tâ o da bizden nefret ederek evham ve hayalâtın bulutlarıyla sarılıp tesettür eyledi.

Hem de hakkı var. Zira biz İsrailiyatı usûlüne ve hikâyatı akaidine ve **mecazatı hakaikine karıştırarak** kıymetini takdir edemedik. O da ceza olarak bizi dünyada te'dib için zillet ve sefalet içinde bıraktı. Bizi kurtaracak yine onun merhametidir.”³⁹⁷ Şeklinde ifade edilen veciz ve derin hakikatın nazara alınması şarttır.

MEHDİNİN FUTUHATINI CEMAATİ YAPACAK

Haber verilen geniş daire futuhatının şartı hakkında da şu kayıtlar var:

“**Birincisi:** Çok defa mektublarımda işaret ettiğim gibi, Mehdi-i Âl-i Resul'ün **temsil ettiği kudsî cemaatinin** şahs-ı manevîsinin üç vazifesi var. **Eğer çabuk kıyamet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa**, o vazifeleri onun **cem'iyeti** ve **seyyidler cemaati** yapacağını rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz.”³⁹⁸

Bu sarih beyanda Mehdi, Mehdiyet cereyanını temsil edip siyasî icraat yapmıyor. Onun cem'iyeti ve seyidler cemaati icra ediyor. Risale-i Nurun muhtelif yerlerinde aynı hüküm nazara verilmiştir.

FUTUHATIN ŞARTLARI

Keza kıyametin kopmaması şartı var. Kıyametin kopma sebeplerinden iki örnek verelim:

“**Birden ihtar edilen bir mes'ele:**

397 Muhakemat (9)

398 Emirdağ Lahikası (265)

Âhırzamanda bir şahsın hatiat ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi ve o **âhırzamanda bildiğimiz günahlardan başka** hangi günahlardır ki **kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harab olmasına sebebiyet verir, diye düşünürdüm.** Şimdi bu zamanda müteaddid esbabını gördük.

Ezcümle, müteaddid vücuhundan **radyomla** anlaşıldı ki: O bir tek adam **bir tek kelime ile, bir milyon kebairi birden işler ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günaha sokar.**³⁹⁹

“Eğer beşer çabuk aklını başına alıp **adalet-i İlahiye namına ve hakaik-i İslâmiye dairesinde** mahkemeler açmazsa, **maddî ve manevî kıyametler** başlarına kopacak, **anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere teslim-i silâh edecekler** diye kalbe ihtar edildi.”⁴⁰⁰

İşte kıyametin kopma sebepleri ve şartlarından bir kısmı nazara verilmiş oluyor. Yani havf ü reca tabir edilen ümit ve korkmanın neticesi olarak şeair-i İslamiye lehinde fikir ve fiiller hayata ve nazar-ı ammeye tebliğ ve arz edilmelidir.

GELECEK ZAMANLARIN HİZMET CEMAATİ

Kişi mehdilik iddiasında bulunmaz; fakat eş kabul etmeyen ahırzaman fitnessi karşısında hayatını feda etmek derecesinde bir kahramanlık ve fedailik ile mukabele edip cihad-ı manevi yapmasıyla ve münkir ve münafıklara karşı hakaik-ı imaniye ve Kur'aniyeyi, Kur'an ve Kur'anın bildirdiği kâinata müstenid vehbî ilmin kuvvetli delilleriyle küfrü ibtal etmesi gibi hususiyet ve meziyetleri cihetiyle bu zatın Mehdiyet cereyanı mümessili olduğu kanaatına varılır ve izhar

399 Kastamonu Lahikası (71)

400 Hutbe-i Şamiye (79)

edilir. Yoksa hazıra konma ve şatafatlı hayat dairesinde yeni ortaya çıkartılan muhtelif Mehdilik müddeilerine ehl-i ilim iltifat etmez.

Mehdiyetin geniş dairesinde gereken ittihad-ı İslam tabanını muhtelif mehdilerle bölerek dağıtmak isteyen cereyana alet olmazlar. Üstad Bediüzzaman Mehdiyet vazifesinin manevî mümessilliğini Risale-i Nura verir.

“Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede kuvvetli, dirayetli arkadaşlarım!

Bu zaman cemaat zamanıdır. Ehemmiyet ve kıymet, **şahs-ı manevîye** göre olur. Maddî ve **ferdî ve fânî şahsın mahiyeti nazara alınmamalı**. Hususan benim gibi bir bîçarenin kıymetinden bin derece ziyade ehemmiyet vermekle, bir batmanı kaldırmayan zaîf omuzuna, binler batman ağırlığı yüklense altında ezilir.

Lillahilhamd **Risalet-in Nur**, bu asrı belki **gelen istikbâli tenvir edebilir bir mu'cize-i Kur'aniye** olduğunu çok tecrübeler ve vâkıalar ile **körlere** de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir; fakat bana verdiğinizden, binden birine de kendimi lâıyk göremem.

Yalnız, pek büyük bir nimete ve muvaffakiyete sizin gibi hakikatlı talebelerin iştirak ve sa'y ü gayretleriyle **mazhariyetim** noktasında, Risale-i Nur hesabına ebede kadar iftihar ederim.”⁴⁰¹

Yine **Hz. Üstad diyor**: “Bâkî bir hakikat, fânî şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, hakikata zulümdür. Her cihetle **kemâlde** ve **devamda** bulunan bir vazife, çürümeye ve çürütülmeye mâruz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen: Risale-i Nur'un tezâhürü, yalnız tercümanının fikriyle veyahut onun ihtiyac-ı mânevî lisaniyla Kur'andan

gelmiş, yalnız o tercümanın istidadına bakan feyizler değil; belki o tercümanın muhatabları ve ders-i Kur'anda arkadaşları olan **hâlis** ve **metin** ve **sâdık** zâtların o feyizleri **ruhen istemeleri** ve **kabûl** ve **tasdik** ve **tatbik** etmeleri gibi çok cihetlerle o tercümanın istidadından çok ziyade o Nurların zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve şâkirdlerinin **şahs-ı mânevîsinin hakikatını onlar teşkil ediyorlar.**

Tercümanın da içinde bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmazsa, bir tekaddüm şerefi bulunabilir.”⁴⁰² şeklindeki beyanlar, Risale-i Nurda ferdî ve şahsî **liderlik** esas değil. Belki, “**hâlis** ve **metin** ve **sadık**” yani keyfiyet evsafına haiz ve Risale-i Nur'un hakaik ve feyizlerinin “**ruhen isteyen** ve **kabul** ve **tasdik** ve **tatbik**” zatların şahs-ı manevisi esastır. Bu manadaki beyanlar, Risale-i Nurda tekraren nazara verilmiştir ve te'vil kaldırmaz.

“Risaleler makam-ı Mahmud yolunu tarif ediyorlar. Üstadımın hutbesi olan **Risale-i Nur, bu zamanın bir mehdisi ve müceddididir.**”⁴⁰³

Bu ifadede mehdiyet vazifesinin Risale-i Nura verilmesi, Bediüzzaman Hazretlerinin Mehdi-i A'zamlık vasfını nakzetmez. Zira son asırda zuhur eden ve Risale-i Nur olarak ortaya çıkan hidayet ve hakaik-i Kur'aniye, Mehdiyetin hakikatı olduğu gibi; bu hakikata mazhar olan zat dahi, bu mazhariyetinden dolayı Mehd-i A'zam olup, Mazhar olduğu Mehdiyet hakikatı da, bu zatın şahs-ı manevisidir. Böylece hem şahıs, hem eserleri; Mehdi kelimesinin bir mânası olan, mazhar-ı hidayet ve vesile-i hidayettir.

Demek mehdiyetin hakikatı, hakaik ve hidayet-i Kur'aniyedir. Ona mazhar olan şahıs ve eserleri, mehdiyetin hakikatını hâmil olur. İcraat ve tatbikatı da içine alan Mehdiyet cereyanının üç vazifesinden

402 Emirdağ Lahikası (70)

403 Barla Lahikası (146)

birincisinin en ehemmiyetli ve Mehdiyetin esası olması bu sırdandır. Dünyada fâni olan şahıs gider, fakat eseri baki kalır.

Bu hakikata bakan Hz. Üstadın bir beyanında şöyle der:

“Hem o şuur-u îmâniyle, netice-i hayatım ve sebeb-i saadetim ve vazife-i fıtratım olan Resâil-i Nur dahi ziya'dan, mahvdan, fâidesiz kalmasından ve mânen kurummasından kurtulmalarını ve meyvedâr **bâki kalmalarını** o intisab-ı imânî ile bildim, hissettim, kanaat getirdim; Kendi bekamın lezzetinden çok ziyade bir mânevî lezzet duydum, tam hissettim. Çünkü, imân ettim ki: Bâkî-i Zülkemâl'in bekası ve varlığıyla **Resâil-ün Nur yalnız insanların hâfızalarında ve kalblerinde nakşolmuyor; belki hadsiz zîşuur mahlûkatın ve ruhânîlerin bir mütalâagâhları olmakla beraber rızâ-i İlâhîye mazhar ise, Levh-i Mahfuz'da ve elvah-ı mahfuzada irtisam ederek sevab meyveleriyle tezeyyün eder. Ve bilhassa Kur'ana mensubiyeti ve kabul-ü Nebevî ve - inşâallah - marzî-i İlâhî cihetiyle bir anda vücudu ve nazar-ı Rabbaniyeye mazhariyeti, umum ehl-i dünyanın takdirinden daha ziyâde kıymetdar bildim.**”⁴⁰⁴

Emirdağ Lâhikası'nda şu ifade vardır:

“**Nurcular**, üstadlarıyla içtima etmiyorlar ve etmeye de mecbur değiller. Kendilerini üstadlarıyla içtima mecburiyet hissetmiyorlar. Ders almak için beraber bulunmaya lüzum görmüyorlar. Belki; koca bir memleket bir dersane hükmünde, **Risale-i Nur kitabları** onların eline geçmekle, üstad yerine onlara bir ders verir. Herbir risale, bir Said hükmüne geçer.”⁴⁰⁵

Hem 1962 senesinde Zübeyir Ağabey tarafından kaleme alınıp neşredilen bir lâhika mektubunda da

404 Şualar (63)

405 Emirdağ Lahikası-2 (168)

Hız. Üstadın makamı, yani şahs-ı manevisi hakkında şu beyanlar var:

“Hem **müceddid-i ekber**, hem bir **mehdi-i a'zam**, hem bir **müceddid-i ekmel**, hem bir **ferd-i ferîd** olan Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri...” diyerek aynı hakikatı ifade etmişlerdir.”

Bu lahika mektubunun mezkür kısmı, Abdulkadir Badıllı, Mufassal Tarihçesinin 54. Sahifesinde neşredilmiştir.

“Üstadım kendi şahsiyetini merciiyyetten azlediyor. Yalnız **Risale-i Nur'u merci'** gösteriyor. Hazret-i Mevlânâ Hâlid'in şahsiyeti, kutbü'l-irşâd, merciiil-hâs ve'l-âmm olmuştur.”⁴⁰⁶

“Hazret-i Mevlânâ Hâlid, **milyonlar etba'larının ittifaklarıyla müceddiddir** ve baştaki hadîs-i şerîfin bir mâsadakıdır. Ve mâdem tam yüz sene sonra, dört mühim cihet-i tevâfukla beraber Risale-i Nur aynı vazifeyi görüyor. Demek **nass-ı hadîs ile, Risale-i Nur eczâları tecdid ve takviye-i din vazifesini görüyorlar.**” Barla Lahikası: 165

“Lillahilhamd Risalet-in Nur, bu asrı belki **gelen istikbâli tenvir edebilir bir mu'cize-i Kur'aniye olduğunu** çok tecrübeler ve vâkıalar ile körlere de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir”⁴⁰⁷

Bediüzzaman Hazretlerinin ahirzaman fitnessinin hücumuna karşı mukabele etmek vazifesine namzed olduğuna işaret eden mühim bir vakıa-yı sâdıkası:

“Eski Harb-i Umumî'den evvel ve evâilinde, bir vâkıa-i sâdıkada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağı'nın altındayım. Birden o dağ, müdhiş infilâk etti. Dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanımdadır.

Dedim: "Ana korkma! Cenab-ı Hakk'ın emridir; o Rahîm'dir ve Hakîm'dir."

Birden o hâlette iken, baktım ki mühim bir zât, bana

406 Barla Lahikası (165)

407 Kastamonu Lahikası (6)

âmirane diyor ki: "İ'caz-ı Kur'anı beyan et."

Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra, Kur'an etrafındaki surlar kırılacak.

Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendine müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek, i'câzı onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu i'cazın bir nev'ini şu zamanda izharına, haddimin fevkinde olarak, **benim gibi bir adam namzed olacak ve namzed olduğumu anladım.**"⁴⁰⁸

Bu parçada bahsolunan büyük infilâk ve Kur'ana hücum hâdisesi, rivayetlerde haber verilen âhirzaman fitnesini ifade eder. Bu fitneye ve cereyanına karşı çalışan tamircinin ise İ'caz-ı Kur'an'dan tereşşuh eden Risale-i Nur olduğu ifade edildi.

Bu hükmü te'yid eden diğer bir mektupta da, hâs Nurcuların mehdiyetin siyasî hâkimiyet vazifesine göz dikmemeleri ve Mehdiyetin aslı olan iman hizmetinde sabit kalmaları için kader-i ilahî'nin bir müdahalesi şöyle izah ediliyor.

"Ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avâmın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, îmana nisbeten ancak **onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti**, kâinatta en büyük mes'ele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına râcih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılâbcı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur'a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhatına mâni' olmak pek kuvvetli ihtimali vardı.

Bunda hem hâta, hem zarar büyüktür. Kader-i İlâhî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümid besleyenlerin ümidlerini ta'dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ülemadan ve sâdâttan ve meşâyihden ve ahbabdan ve hemşehriden birisini muâzır çıkardı; o ifratı ta'dil edip adalet etti. "**Size kâinatın en büyük mes'alesi olan îman hizmeti yeter**" diye bizi

merhametkârane o hâdiseye mahkûm eyledi.”⁴⁰⁹

GENİŞ DAİREDEN DAR DAİREYE BAKMAK

Hem Bediüzzaman Hazretleri; geniş daire makamı nazarıyla, dar dairenin fütûhatına bakmanın doğurduğu mahzuru şöyle beyan eder:

“Nurların fütûhatını kalben temaşa ederken, bazı hâs kardaşlarımın Nur’un tercümanına verdikleri makam noktasında baktım. O makama nisbeten **fütûhat az** olmasından, o makamın şerefi için bir hırs ile vazife-i ilâhiyeye karışmak gibi şekva geldi.

Binler derece şükür ve sıf rıza-yı ilâhî noktasında bazı bîçarelerin Nur’larla imânlarını kurtarmak cihetiyle binler hamd, senâ ve şükür lâzımken, bir teşekki ve sıkıntı geldi... Sonra mahviyet ve terk-i enaniyet ve ihlâs-ı tâm ile aynı vaziyete baktım, gördüm ki: o fütûhatta binler hamd ve senâ ve teşekkür ve mânevî sürür ve sevinç ruhuma geldi. Ben o halde iken anladım ki, makamât-ı mâneviye dahi mesleğimizde mevzu-u bahis olmamalı.

Eğer **bazı has kardeşlerimin**, hakkımdan yüz derece ziyade bana verdikleri hisse ve makam hakikat olsa ve hakkım da olsa, mezkûr hakikat için bırakmağa, meslek-i nuriyedeki ihlâs-ı tâmme bırakmaya mecbur eder.” (Osmanlıca Teksir Baskı Tılsımlar Mecmuası’nın Zeyli, Maidet-ül Kur’an Başındaki Mektubdan)

El-Örf-ül Verdî Fi-Ahbar-il Mehdî Risalesi'ndeki bir hadîs de şöyledir:

لَا يَجِيءُ الْمَهْدِيُّ حَتَّى يَقُومَ السُّفْيَانِيُّ عَلَى أَعْوَادِهَا

Hadîsin meâli: "**Süfyanî Deccal çıkmadığı müddetçe, Mehdî de gelmeyecektir.**"⁴¹⁰

Bu hadisin hükmü ile Deccal gelmeden Mehdî

409 Kastamonu Lahikası (193)

410 RNK: Hadis Sıra No: (811)

gelmediğine göre hakiki Mehdinin gelmediğini söylemek Deccal'ın da gelmediğini iddia etmek manasına gelir. Bu ise muazzam bir ümmetin kanaatına ve Beşinci Şua'nın ihbaratına muhaliftir.

Hazret-i Bediüzzaman diyor ki: “Ben bir mânevî âlemde **İslâm Deccalını gördüm**. Yalnız birtek gözünde teshirci bir manyetizma gözümle müşahede ettim ve onu bütün bütün münkir bildim.

İşte bu inkâr-ı mutlakdan çıkan bir cür'et ve cesaretle mukaddesata hücum eder. Avam-ı nâs hakikat-ı hâli bilmediklerinden, hârikulâde iktidar ve cesaret zannederler.”⁴¹¹

EN MÜHİM VAZİFE HANGİSİ ?

Evet Mehdilik meselesini çokça nazara verenler, Risale-i Nur'un tekrarlı ve açık ifadelerine ters düşen bir iddia ile adeta ikinci ve üçüncü vazifeleri Mehdiliğin esası olarak nazara verirler. Halbuki Risale-i Nur, birinci vazifeyi esas alır. Mesela:

“Şimdi hakikat-ı hal böyle olduğu halde, en birinci vazifesi ve en yüksek mesleği olan îmanı kurtarmak ve îmanı tahkikî bir surette umuma ders vermek, hattâ avamın da îmanını tahkikî yapmak vazifesi ise, **mânen ve hakikaten hidayet edici, irşad edici** mânasının tam sarahatını ifade ettiği için, Nur şâkirdleri **bu vazifeyi tamamıyla Risale-i Nur'da gördüklerinden, ikinci ve üçüncü vazifeler buna nisbeten ikinci ve üçüncü derecedir** diye, **Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini haklı olarak bir nevi Mehdi telâkki ediyorlar.**

O şahs-ı manevînin de bir mümessili, Nur şâkirdlerinin tesanüdünden gelen bir şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîde bir nevi mümessili olan bîcâre tercümanını zannettiklerinden, bâzan o ismi ona da veriyorlar.

Gerçi bu bir iltibas ve bir sehivdir, fakat onlar onda mes'ul değiller. Çünkü ziyade hüsn-ü zan, eskiden beri cereyan ediyor ve itiraz edilmez.

Ben de o kardeşlerimin pek ziyade hüsn-ü zanlarını bir nevi dua ve bir temenni ve Nur talebelerinin kemal-i îtikadlarının bir tereşşuhu gördüğümden onlara çok ilişmezdim.

Hattâ eski evliyanın bir kısmı, keramet-i gaybiyelerinde **Risale-i Nur'u aynı o âhîrzamanın hidayet edicisi olduğu** diye keşifleri, bu tahkikat ile te'vili anlaşılır. Demek iki noktada bir iltibas var, te'vil lâzımdır"⁴¹²

Netice: Az bir kısım olarak naklettiğimiz bu parçalar, bazı çevrelerin iddia edip bekledikleri gibi, asıl Mehdi siyasi bir lider manasında olmadığı anlaşılır.

-----oo0oo-----

ASILSIZ BAZI TENGİTLERE CEVAB (1)

Evvela bilinmelidir ki, İslamiyeti müdafaa etmek yolundaki fedakârane hizmetine zarar vermek isteyen gizli din düşmanlarının tahrikiyle ve iğfalatiyle Bediüzzaman hapishanelerde ve çekilmez musibetler içinde hayatını geçirdiği, inkârı mümkün olmayan hadisedir. Dolayısıyla de Bediüzzaman muhalefet, nifak cereynına yardımdır.

Hem Bediüzzaman Hazretlerinin, ahirzaman fitnesi denen mevcut sefahetlerin manevi tahribatını tamir etmek yolunda hayatı boyunca çalıştığı dahi bedihi olduğundan, Bediüzzaman Hazretlerini tenkid etmek, gizli cereyana yardım olacağı hükmü de, milli vicdanda yerleşmiştir. Bununla beraber Bediüzzamanın dinî hizmeti tenkid edildikçe, O'na olan bağlılık daha kuvvetlenmiştir ve kuvvetlenir.

Esasen dinî sahaya bakan tenkidlerin, önce **iyi niyete** ve sonra da **şer'î delillere dayanması** şarttır. Aksi halde tenkidci, muhatab alınmaz. Hatta bazı iddialar dahi çok basit ve tutarsız ve kasıtlı olduğu görüldüğünden nazara alınmadı. Ancak, o tenkidler sisice hazırlanıp yayılmışsa, avam taifesinin manevî zarar görmemesi için şer'î ve mantikî cevaplar verilmelidir. Biz de tenkidcileri müstemi' makamamında bırakıp iyi niyetlileri muhatab alacağız. Şöyle ki:

1- RÜYA MESELESİ

Hız. Bediüzzamanın rüyasında, Resulullah'dan A.S.M. ilim istemesi ve bu rüyanın manevî feyzinden ilme karşı kuvvetli bir alaka duyması ve ilimde yükselmesi olan masumane ve meşru rüya hadisesi, tenkid bahanesi yapılıyor.

Halbuki asırlardan bu yana İslam büyükleri olan mürşidler ve veliler ve hatta avam dairesinde dahi bunun gibi nice rüyalar ve feyizdarlıkları –bilhassa tasavvuf dairesinde- hayli nakledilmiştir. **Din namına yapılan tenkidlerde**, bütün

müslümanların ortak kabul ettikleri şeriatın temel kitaplarından delil getirmek şarttır. Bu zamanda böyle bahaneci bazı tenkidciler, şer’î kaynaklardan kaçtıklarından, sözleri değer taşımaz.

2- İMAMİYE ANLAYIŞINA BENZETME

İşin daha garibi, bu rüya, Alevilik mezhebinin “**imamiye, talimiye**” gibi kollarına benzetilmek istenilmiş. Halbuki bu mezhebler, akıl, ilim, tefekkür ve naklî delillere değil, sadece mutlak manada imama bağlı kalınacağı şeklindeki anlayışları, mezhebler tarihi ve hatta kelim kitaplarında dahi tafsilatla yazılmıştır. Halbuki Risale-i Nur eserleri, ilmi ve şer’î ahkâmı esas almış olduğu gibi, Bediüzzaman dahi kendisini sözü dinlemek tek şahsiyet olarak göstermemiştir. Mesela birkaç örnek verelim. Bediüzzaman diyor:

“Hattâ benim sözümü de, **ben söylediğim için** hüsn-ü zan edip tamamını kabul etmeyiniz. Belki ben de müfsidim veya bilmediğim halde ifsad ediyorum. Öyle ise her söylenen sözün kalbe girmesine yol vermeyiniz. İşte size söylediğim sözler hayalin elinde kalsın, **mehenge vurunuz**.”

Eğer altın çıktı ise kalbde saklayınız. Bakır çıktı ise çok gıybeti üstüne ve bedduayı arkasına takınız, bana reddediniz gönderiniz.”⁴¹³

Yani ortaya atılan sözler ve iddiaların doğruluk ölçüsü, ahkâm-ı Kur’aniyeyi gösteren şeriatın malum olan temel kitaplarında yazılı hükümler olduğunu, Bediüzzaman Hz. “**mehenge vurunuz**” sözüyle dikkat çeker.

Yine Bediüzzaman diyor: “Benim çok kusurlu şahsıma hüsn-ü zan ile verdiğiniz makamlar cihetinde değil; belki **vazifeye, hizmete** bakıp o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusurat ile âlûde mahiyetim, benden kaçmağa bir vesile olur.

Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için,

şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz **makamlara irtibatınızı bağlamayınız.**

Ben size nisbeten kardeşim, müridlik haddim değil. Üstad da değilim, belki **ders arkadaşım.** Ben sizin, kusurata karşı şefkatkârane dua ve himmetinize muhtacım.

Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenab-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymetdar ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette, taksim-i mesâi kaidesiyle iştirak etmişiz.

Tesanüdümüzden hasıl olan bir **şahs-ı manevînin** fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve **üstadlığı** ve irşadı bize kâfidir.”⁴¹⁴

Bediüzzaman Hazretlerinin daha bunlar gibi pek çok beyanları, Risale-i Nurda serpilip nazarlar, şahıslardan kitaba, yani hakaik-ı Kur’aniye çevriliyor.

Şimdi kasıtlı olarak yapılan iddiada Bediüzzamanın, mutlak manada sözü dinlenen tek şahıs manasındaki “imamiye ve talimiye” ciliğe benzetilmek istenmesi, bilerek hakikatı tahrif ile tersine çevirip hak ve hakikata sinsice taarruz olmaz mı! Ehl-i insafın vicdanlarına havale ediyoruz.

3- RÜYA İLE İRŞAD MESELESİ

Bir de, rüya ile irşadın yapılamıyacağı iddia ediliyor. Üstelik mesele ile alakası olmayan bazı ayetler, ehl-i ilmin nefret edeceği sathilikle güya delil gösteriliyor. **Büyük müfessirlerimizin ve imamlarımızın hükümlerini yok sayarak mezhebsizlik yoluna sapılıyor.**

Halbuki, Kur’anda, ehadiste ve dinî şahsiyetlerin tarihçelerinde, hatta avamın rüyalarına kadar kesretle vuku bulup kısmen yazılı olan bu rüya ile irşad

hadiseleri mebzuliyetle vardır. Bu meselenin bedihi oluşu sebebiyle, Büyük İslam ilmihalinden bir örnekle iktifa ediyoruz. Şöyle ki:

“Mescid-i Nebevî (Peygamberin Mescidi) yapıldıktan sonra, ashab-ı kiram toplanıp beş vakit namazı cemaatla kılmaya başlamışlardı. Fakat namaz vakitlerini ilân edip bildirmek gerekiyordu. Başka milletlerin ibadete çağrı için boru öttürmek, çan çalmak, yüksek bir yerde ateş yakmak gibi kabul etmiş oldukları anlamsız işaretler İslâmiyete yakışmazdı. Bir aralık Hazret-i Ömer'in teklifi ile: "Essalâte Camiaten (topluca namaza)" diye seslenildi.

Sonra **Ensar-ı kiramdan Abdullah ibni Zeyd'e rüyasında bildiğimiz şekilde ezan öğretildi.**”⁴¹⁵

4- KUR'AN HAKİKATLARININ İLHAMEN GELİŞİ

Risale-i Nurdaki ifadelerini bozarak hareket eden tenkidcilerin Bediüzzamana atfen bir iddiaları da şöyle:

“Kur'anın gizli gerçekleri Risale-i Nur ile birlikte bize iniyor!” denmiş.

Halbuki Bediüzzaman'ın asıl ifadesi şöyledir:

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ cümlesinin sarîh bir manası asr-ı saadette vahiy suretiyle Kitab-ı Mübin'in nüzulü olduğu gibi, **mana-yı işarîsiyle** de, **her asırda** o Kitab-ı Mübin'in mertebe-i arşiyesinden ve mu'cize-i maneviyesinden **feyz ve ilham tarîkiyle** onun gizli hakikatları ve hakikatlarının bürhanları iniyor, nüzul ediyor”⁴¹⁶ **diyerek her asrın dinî şahsiyetlerin bu İlahî ihsana mazhariyetleri beyan edilip** “şu asırda bir şakirdini ve bir lem'asını cenah-ı himayetine ve daire-i harîmine bir hususî iltifat ile alıyor.”⁴¹⁷ **şeklindeki meşru ve makbul bir ifadeyi,** “Kur'anın gizli gerçekleri Risale-i Nur ile birlikte bize iniyor!” **şeklinde**

415 Büyük İslam ilmihali:546

416 Şualar (711)

417 Şualar (711)

bilerek tahrif etmek, açık bir garazkârlığın ve dinî inkişafa sinsi muhalefetin eseri olur.

Evet, bu paragrafta Kur'an ayetlerinin sarîh manasından başka işari manaların dahi bulunduğu ve bu işarî manaların her asırda mazharları bulunabileceği cihetiyle Risale-i Nur'un dahi feyiz ve ilham yoluyla bir mazhariyeti bulunduğu ifade ediliyor. Bu ise dini ölçüler dairesinde İslâm ulemasınca kabul edilmiştir.

Tenkitçiler İslâm'ın dini şahsiyetlerini hatta ehl-i sünnetin hak mezheplerini dahi nazara almamak gibi garip anlayışları olduğu anlaşılıyor. Çünkü tenkidciler iddialarını, güya Kur'andan hüküm çıkarabilme salahiyetinde imişler gibi bazı ayetleri tevilat-ı fâside ile tahrif ederek garazlarına alet ettikleri görülüyor.

Bediüzzaman Hazretleri, eserlerinde, Kur'anın mana camiiyeti ve külliyeti hakkında izahlar yapmıştır. Bunlardan birisi şöyledir:

Kur'anın "Lafzındaki câmiyettir. Elbette evvelki sözlerde, hem bu sözde zikrolunan âyetlerden şu câmiyet aşikâre görünüyor. Evet,

لِكُلِّ آيَةٍ ظَهَرَ وَبَطَنٌ وَحَدٌّ وَمُطَلَعٌ وَ لِكُلِّ شُجُونٍ وَعُضُونٍ وَ فُنُونٍ

olan hadîsin işaret ettiği gibi; elfaz-ı Kur'aniye, öyle bir tarzda vaz'edilmiş ki, herbir kelâmın, hattâ herbir kelimenin, hattâ herbir harfin, hattâ bazan bir sükûtun çok vücuhu bulunuyor. Herbir muhatabına ayrı ayrı bir kapıdan hissesini verir.⁴¹⁸

Bediüzzaman Hazretleri Bir Mahkemede İddia

Makamının Tenkidine Verdiği Cevabında Diyor Ki:

"...mana-yı sarîhî ile, mana-yı işarî ve mana-yı küllî ile hususî ferdlerin farkını anlamayan bir cehalettir. Necmeddin-i Kübra ile Muhyiddin-i Arabî gibi binler ülemaların küllî hâdiselerine, hattâ nefsin cüz'î ahvaline dair âyâtın mana-yı sarîhi değil, işarî manalarını beyan

sadedinde çok yazıları var olduğu malûmdur. Hem âyâtın **mana-yı işarî-i küllîsinde** her asırda efradı bulunduğu gibi bir ferdi bu zamanda ve bu asırda Risale-i Nur ve bazı şakirdleri de bulunduğu eskiden beri ülema mabeyninde makbul bir riyazî düsturu olan ebced ve cifir hesabıyla bir tevafuk göstermek, elbette hiç bir cihetle âyâtı şahsî fikirlere âlet ediyor denilmez. Ve böyle diyen büyük bir hata eder ve **dekaik-i ilmiyeye ihanet** eder.”⁴¹⁹

“Hem dememişiz ki mana-yı işarînin külliyeti budur. Belki diyoruz ki, mana-yı sarihinin tahtında müteaddid tabakalar var. Bir tabakası da **mana-yı işarî ve remzîdir**. Ve o **mana-yı işarî de bir küllîdir**, her asırda cüz'iyatları var.

Ve Risale-i Nur dahi bu asırda o mana-yı işarî tabakasının külliyetinde bir ferddir ve o ferdin kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskiden beri ülema beyninde bir düstur-u cifrî ve riyazî ile karineler, belki hüccetler gösterilmiş iken, Kur'anın âyetine veya sarahatine değil incitmek, belki **i'caz ve belâgatına hizmet** ediyor.

Bu nevi işaret-ı gaybiyeye itiraz edilmez. **Ehl-i hakikatın nihayetsiz işaret-ı Kur'aniyeden hadd ü hesaba gelmeyen istihraclarını inkâr edemeyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez.**”⁴²⁰

İşte Risale-i Nur külliyat'ında bu manada olarak çeşitli izahlar vardır.

Amma tenkidçiler İslâm alimleri dairesinde makbul olan anlayışlara değil, kendi maksadlı anlayışlarına bağlı kalarak garip sözler söyleyebilirler. Bu gibi sözleri hakiki müslümanlara tesir etmediği gibi aksine nefret uyandırır.

5- PEYGAMBERLİK İTHAMI

Yine yukarıda Şualar adlı eserin 711. sahifesinden naklettiğimiz ifade, çok acib tahrif edilerek son Peygamber olma iddiası şeklinde iftira edildi. Risale-i

419 Şualar (419)

420 Şualar (682)

Nurda böyle ithamlara verilen cevaplardan birisi şöyledir:

“Said Nursî gibi bir İslâm müellifini böyle siyasî iftiralarla mevzubahs etmek; çok vecihlerle vicdansızlıktır, müdhiş bir gaddarlıktır, âdi bir yalancılık derekesine sukuttur.

Herhangi bir din âlimine, bir bahane ile **peygamberlik isnadını yapmak**, doğrudan doğruya İslâmiyete bir taarruz ve Kur'ana bir ihanettir.”⁴²¹

Peygamberimizin A.S.M. son peygamber, yani hâtem-ül enbiya olduğunu, Bediüzzaman Hazretleri şöyle beyan eder:

«**مِنْ قَبْلِكَ** kelimesine bak! Bu âyetin her tarafından uçup bu kelimenin başına konan letaifi gör. Zira bu âyet, nübüvvet hakkındadır. Nübüvvet mes'elesinde "**Beş Maksad**" vardır.

Bu maksadlar, beş nükte ve letaiften in'ikas etmiştir. Bu beş letaif, «**مِنْ قَبْلِكَ**» nin sadefindedir. **Maksadlar ise:**

- 1- Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, resuldür.
- 2- Ekmel-ür Rusüldür.
- 3- **Hâtem-ül Enbiyadır.**
- 4- Risaleti, âmmedir.
- 5- Şeriatı, sair şeriatların mehasinini cem' ile onların nâsihidir.”⁴²²

“Demek Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, **hâtem-ül enbiyadır**. Mefhum-u muhalifiyle işmam eder ki, **ondan sonra peygamber gelmez. Hâtemiyetine hâtem ve imza basar.**”⁴²³

Evet “Vakta ki, âlem-i insaniyet zaman-ı saadetin şems-i saadetiyle uyandı ve müdavele-i efkâr ile, an'anelerinin terkiyle, tebdiliyle ve kavimlerin birbirine ihtilatlarıyla ittihad meyil gösterdi ve aralarında münakale ve muhabere başladı;

421 Emirdağ Lahikası-2 (219)

422 İşarat-ül İ'caz (52)

423 İşarat-ül İ'caz (51)

hattâ Küre-i Arz bir memleket, belki bir vilayet, belki bir köy gibi oldu; bir davet ve **bir nübüvvet umum insanlara kâfi görüldü.**"⁴²⁴

“ **« مِنْ قَبْلِكَ »** deki **مِنْ**, ibtida manasını ifade eder. İbtida ise, bir intihaya bakar. İntiha, adem-i ihtiyaca delalet eder. Öyle ise o hazret, **Hâtem-ül Enbiya'dır** ve âlem-i insanîyetin **başka bir resule ihtiyacı yoktur.**"⁴²⁵

“Nasılki Nur-u Muhammedî ve hakikat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, **divan-ı nübüvvetin hem fâtıhası hem hâtimesidir.** Bütün **Enbiya, onun asıl nurundan** istifaza ve hakikat-ı diniyenin neşrinde onun muînleri ve vekilleri hükmünde oldukları ve nur-u Ahmedî (A.S.M.) **cebhe-i Âdem'den** tâ Zât-ı Mübarekine müteselsilen tezahür edip neşr-i nur ederek intikal ede ede tâ **zuhur-u etemle** kendinde cilveger olmuştur.

Hem mahiyet-i kudsiye-i Ahmediye, Risale-i Mi'rac'da kat'î bir surette isbat edildiği gibi, şu **şecere-i kâinatın hem çekirdek-i aslîsi, hem âhir ve en mükemmel meyvesi olmuş.** Öyle de **hakikat-ı Kur'aniye,** zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) ile beraber müteselsilen Enbiyaların suhuf ve kütüplerinde nurlarını neşrederek gele gele tâ nüsha-i kübrası ve mazhar-ı etemmi olan **Kur'an-ı Azîmüşşan** suretinde cilveger olmuştur.

Bütün Enbiyanın **usûl-ü dinleri** ve **esas-ı şeriatları** ve **hülâsa-i kitabları** Kur'anda bulunduğu, ehl-i tahkik ve ehl-i hakikat **ittifak etmişler.**"⁴²⁶

Şimdi az bir kısmı olarak nakledilen ve Risale-i Nurda büyük bir yekün teşkil eden bu sarîh beyanlar müvacehesinde Bediüzzaman Hazretlerine dil uzatanlar, ehl-i vicdan nazarında ne hale düşüyorlar!

Ve eğer nedamet etmezlerse, huzur-u İlahide ve mahkeme-i kübrada halleri nice olur!

424 İşarat-ül İ'caz (52)

425 İşarat-ül İ'caz (52)

426 Barla Lahikası (324)

6- URVET-ÜL VÜSKA MESELESİ

Tenkid bahanesi arayanlar, Risale-i Nurda geçen “**urvet-ül vüska**” tabirini istismara kalktılar.

Kur’anda geçen bu tabiri, Önce ansiklopedi ve bazı lûgatlardan bakalım. Mesela Kamus-i Türkîde şu ifade var: Kemal-i **itmi’nanla** yapışılıp **istinad** ve **istimdad** olunabilen şey.

Kur’an Lugatı-Timaş yayınları, “vüska” kelimesi için **teşbihtir** der. Yani temsilî bir ifade olduğunu kaydeder.

Lugatlar küçük farklarla Kamus-i Türkînin beyanına yakın manada ifade ederler.Yani bu tabir **Kur’an** ve **islamiyet** manasına geldiği gibi; **lûgat ve mecaz manalariyle** de, Kemal-i itmi’nanla yapışılıp istinad ve istimdad olunabilen şey ve benzeri manalarda kullanılmaktadır.

Şâmil Yayınları-İslam Ansiklopedisi- “**urvet-ül vüska**” tabirini genişçe izah eder. Biz bu izahından mes’elemizle alakası olan kısımlarını nakledeceğiz. Şöyleki:

“**Urvet-ül vüska:** Çok sağlam kulp, tutanak, sap anlamındadır. Kur’ân'da iki âyette yer alan **urvetü'l-vuska kavramı çok geniş manalıdır.** Bu kavramın geçtiği **âyetleri müfessirler uzun uzadıya açıklamışlardır.**

Burada tağutu inkâr edip Allah'a iman eden kimse, asla kopmak bilmeyen bir kulpa sıkı sıkıya yapışmış bir kimseye **benzetilmektedir.**

Bu konuyla ilgili **Buharî** ve **Müslim'de Abdullah b. Selam'dan** şöyle bir hadis-i şerif rivâyet edilmektedir: Rasûlüllah (s.a.s) döneminde bir **rüya** gördüm. Onu Peygamber (s.a.s)'e anlattım. Rüya şuydu: Yemyeşil bir bahçe içindeymişim. (İbn Amr şöyle dedi: Bu bahçenin yeşilliğini ve genişliğini de zikretti) Onun ortasında demirden bir direk vardı. Bunun alt tarafı yerde, üst tarafı da semadaydı.

En üst tarafından da bir **kulp** bulunmakta idi. Bana "Bu direğe çık" dediler. Ben "Gücüm yetmez" dedim. Derken bir

hizmetçi geldi. Arkamdan elbiselerimi kaldırıp "tırman" dedi. Ben de **kulpu** yakalayınca kadar tırmandım. Bana: "**Kulpa yapış**" dedi. Derken bu **kulp** elimde olduğu halde uyandım. **Rasûlüllah (s.a.s)'ın yanına gittim. Bana şöyle dedi:** "Gördüğün bahçe İslâm bahçesidir. Direk de İslâmın direğidir. **O kulp ise sapasağlam olan kulptur.** Sen ölene kadar **İslâm** üzere kalacaksın" Bu bakımdan sahabe-i kiram Abdullah b. Selam (r.a) hakkında şöyle derlenmiş: "Cennet ehlinde bir kişi görmek isteyen, buna, (Abdullah b. Sellam)'a baksın.⁴²⁷

...Urvet'ul-Vuska (sağlam kulp) ifadesi, Allah'a teslim olan mü'min'in gönlünde Rabbına karşı güven ve emniyet bağının ifadesidir. ⁴²⁸

Bütün bu izahların neticesinde, teşbihî bir tabir olan "**urvet-ül vüska** " Kur'an ve İslamiyet manasında olduğu gibi, Allaha, Kur'ana, İslamiyete ve Resulullah'a samimi bağlılığı sebebiyle güvenilen ve istikamete vesile oluşu itibariyle bağlanılan manevi değerlere de denilebildiği görüldü. Fakat bu nakillere rağmen yine de itiraz edilirse, böyle kasıtlı ve te'vilat-ı fâsideye dayanan itirazlar nazara alınmaz.

Şimdi Risale-i Nurda "**urvet-ül vüska**" tabirinin geçtiği parçaları ele alacağız. Şöyle ki:

(بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى) وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ

Bu iki kudsi cümleler, kuvvetli münasebet-i maneviye ile beraber makam-ı cifrî ve ebcedî hesabıyla, birincisi Risalet-ün Nur'un ismine, ikincisi onun tahakkukuna ve tekemmülüne ve parlak fütuhata manen ve cifren tam tamına tetabukları bir emaredir ki; **Risalet-ün Nur** bu asırda, bu tarihte bir "**urvet-ül vüska**"dır. Yani çok muhkem, kopmaz bir zincir ve bir "hablullah"tır. Ona elini atan, yapışan necat bulur diye **mana-yı remziyle** haber verir.⁴²⁹

427 Müslim, Fedailu's-Sahabe, 150; İbn Mâce, Rüya, 10; Buharî, Tabir (23)

428 İslam Ansiklopedisi- Şâmil Yayınları, "urvet-ül vüska" maddesi

429 Sorular (272)

Burada açıkça anlatılan, mana-yı sarîh değil, mana-yı remzîdir. mana-yı remzî ise, mezkûr beyanlar müvacehesinde makbul ve müsta'meldir. Mu'terizlerin itirazı, avam tabakasını aldatabilmek için mana-yı sarîh şeklinde gösteriliyor. Yani tenkid için bahane aranıyor. Mevzuya devam ediyoruz.

“ Hem "**Elbakara**" suresinde, hem "**Lukman**" suresinde **فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى** cümlesidir. Yani: "Allah'a iman eden hiç kopmayacak bir zincir-i nuraniye yapışır, temessük eder."

Risale-i Nur ise, **iman-ı billah'ın Kur'anî bürhanlarından bu zamanda en nuranisi ve en kuvvetlisi olduğu tahakkuk ettiğinden**, bu **بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى külliyyetinde** hususî dâhil olduğuna teyiden makam-ı cifrîsi 1347 ederek Risalet-ün Nur intişarının fevkalâde parlaması tarihine tam tamına tevafukla bakar.

Ve bu ondördüncü asırda **Kur'anın i'caz-ı manevîsinden neş'et eden bir urvet-ül vüska** ve zulümattan nura çıkaracak bir **vesile-i nuraniye** Risale-in Nur olduğunu **remzen** bildirir."⁴³⁰

Bu parçada dahi Risale-i Nur eserlerinin Kur'andan alınan bürhanlar olduğu, yani Kur'ana bağlı olduğu ve milyolarca makbul İslamî eserlerin vazifesi gibi, İman nuruna vesile olduğu, hem remzî mananın külliyyetinde, yani geçmiş asırların, İmam-ı Rabbanî, İmam-ı Gazali, Şah-ı Geylanî gibi büyük dinî şahsiyetlerin de bu remzi mana tabakasından hissedar oldukları nazara verildi.

Keza "**Necat** yalnız sıdkla, doğrulukla olur. "**Urvet-ül vüska**" **sıdktır**. Yani, en muhkem ve onunla bağlanacak zincir **doğrudur**."⁴³¹

Bu kısımda lûgat ve mecaz bir mana ile, kalben, lisanen ve fiilen yaşanan **doğruluğa**, sıdk'a **Urvet-ül vüska** denildi.

430 Şualar (700)

431 Tarihçe-i Hayat (96) / Hutbe-i Şamiye (50)

Ve keza “**Hamiyet-i İslâmiye**, en kuvvetli ve metin ve arştan gelmiş bir **zincir-i nuranîdir**. Kırılmaz ve kopmaz bir **urvet-ül vüskadır**. Tahrib edilmez, mağlub olmaz bir kudsi kal'adır”⁴³²

Burada da İslamiyeti koruma sıfatı olan **Hamiyet-i İslâmiyeye urvet-ül vüskadır** deniliyor.

“...meşrutiyet-i şer'iye taht-ı efkâra çıktı; **habl-ül metin-i milliyeti** ihtizaza getirdi; nuranî **urvet-ül vüska olan İslâmiyet** ihtizaza geldi.”⁴³³

Bu paragrafta dahi **İslâmiyet**, doğrudan **urvet-ül vüska** vasfiyle tavsif edildi.

Şimdi bu nakillerin ortaya koyduğu hakikatlara rağmen, yine de Risale-i Nur eserlerini ve Bediüzzamanı çürütebilmek yoluna gidilse ancak, iyi niyet sahibi ve münsif insanların nefretleri kazanılır.

7- KUR'ANI OKUMAYIP RİSALE-İ NUR OKURLAR İTHAMI DA ÇOK GARİBTİR.

Esasen bu itham, cevap verilmesi gerekmeyen bir iftiradır. Çünkü çok insanlar bilir ki, Nurcular, dinî günlerde, hususan üç aylarda ve bilhassa Ramazanda, ferden ve cemaat halinde hatimler indirirler. Zikir kitaplarının başındaki surelerden her gün okurlar. Hatta bunun böyle olduğunu, ithamı yapanlar da bilirler. O halde böyle ithamlardan maksadları nedir?

Nurcuların din ve iman hizmetindeki tesirlerini kırmak mı isteniyor. Hemen ifade edelim ki bu ithamlar, bazı saf kimseleri kandırsa da ehl-i iman ekseriyetinin ancak nefretini celbeder.

Kur'anı okumak dinde tahsin edilir fakat, Kur'anî ilimleri öğrenmek ve emirlerini yaşamak farzdır.

432 Tarihçe-i Hayat (102) / Hutbe-i Şamiye (65)

433 Münazarat (66)

Evet, “**Lisanın**, Kur'anın Âyetlerini âleme duyururken, hal ve etvar ve ahlâkın da onun mânasını neşretsin; **lisan-ı hâlin ile de Kur'anı oku**. O zaman sen, dünyanın efendisi, âlemin reisi ve insaniyetin vasıta-i saadeti olursun!”⁴³⁴

Keza “Avn-ül Ma’bud yazarı bundan sonra sözlerine devamla: Bazı âlimler demişler ki; Kur’an-ı Kerim ile amel edenler, yani durum ve davranışlarını ona uydurup yaşayışlarını bu ölçüye göre düzenliyenler, **Kur’an okumasını bilmeseler bile devamlı okuyormuş gibidir**. Kur’an ile amel etmiyenler, yani yaşayışlarını ona göre düzenlemiyenler ise **devamlı okusalar bile hiç okumamış gibi sayılır**. Bu itibarla sırf okuyup ezberlemek, Cennet’teki yüce mertebelere erişmeye vesile olmaz. Önemli olan, onunla amel etmektir.”⁴³⁵

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ DİYOR Kİ:

“Eğer cemaat-ı İslâmiyenin hacat-ı zaruriye-i diniyesi bizzât Kur’ana müteveccih olsa idi, o Kitab-ı Mübin, milyonlarca kitablara taksim olunan rağbetten daha şedid bir rağbete, ihtiyaç neticesi olan bir teveccühe mazhar olur. Ve bu suretle nüfus üzerinde bütün manasıyla hâkim ve nafiz olurdu. **Yalnız tilavetiyle teberrük olunan bir mübarek derecesinde kalmazdı.**”⁴³⁶

Büyük İslam İlmihali de Şöyle der: "Her müslüman erkek ve kadına ilim öğrenmek bir **farzdır**."⁴³⁷

Bir tefsirde de bir ayet açıklanırken şu hususlara dikkat çekilir:

“Yüce Allah’ın **Kitab’ını okumanın**, sesli ya da sessiz olarak bu Kitab’ın cümlelerini gözden geçirmekten başka **bir anlamı vardır**. **Kur’an’ı okumak**, onun **manlamını düşünmek** demektir. Bu düşünmeyi anlamak, etkilenmek ve

434 Tarihçe-i Hayat (157)

435 **İbn-i Mace tercemesi, c, 9 (570-571) (Ramuz-ul Ehadis, c, 1 sh: 283)**

436 **Sünuhât-Tuluât-İşarat (33)**

437 **B.İslam ilmihali (436)**

arkasından **uygulamak** ve davranışlara yansıtmak izlemelidir. Bundan dolayı **ayette Kur'an okumayı namaz kılmak** ve Allah'ın bağışladığı **rızkın bir bölümünü** gizli ya da açık bir şekilde **dağıtmak** görevleri gelmektedir.”⁴³⁸

Bediüzzaman Hazretleri, Kur'an okutan talebelerini takdir etmiştir. Ezcümle Kur'an okutan bir talebesi için şöyle der:

“Şimdi Nurların bir vazifesi olan, çocuklara **Kur'an okutmak** ve iman derslerini vermek hizmetiyle meşgul olduğunu yazıyor. Ona yazınız ki: **Bu hizmetin**, aynen eskide Nurlara çalışmanız gibi **kıymetlidir.**”⁴³⁹

Keza Üstad Bediüzzaman Ramazan ayını Kur'an okuma ay'ı olarak ilan eder.

“Evet Ramazan-ı Şerifte güya âlem-i İslâm bir meşhid hükmüne geçiyor; öyle bir meşhid ki, **milyonlarla hâfızlar, o meşhid-i ekberin kûşelerinde o Kur'anı, o hitab-ı semavîyi Arzlılara işittiriyorlar.**

Her Ramazan **أَيَّتِنِي، نُرَانِي** âyetini, nuranî parlak bir tarzda gösteriyor. **Ramazan, Kur'an ayı** olduğunu isbat ediyor. O cemaat-ı uzmanın sair efradları, bazıları huşu' ile o hâfızları dinlerler. Diğerleri, kendi kendine okurlar.”⁴⁴⁰

Burada az bir miktar naklettiğimiz şu beyanlara, insafla bakanlar, mu'terizlerin itirazları, asılsız ve kasıtlı olduğunu anlayacaklarından nakilleri yeterli gördük.

8- RİSALE-İ NURUN, KUR'ANIN ALINDIĞI YERDEN ALINDIĞI ŞEKLİNDEKİ TAHRİFLİ İTHAM

Evet, bu itham, apaçık ve kasıtlı bir tahriftir. Çünkü **Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesi aynen şöyledir:**

“Resail-in Nur dahi ne şarkın malûmatından, ulûmundan

438 Fizilal-il Kur'an, (35. sure, 29. ayet)

439 Emirdağ Lahikası (174)

440 Mektubat (401)

ve ne de garbın felsefe ve fününundan gelmiş bir mal ve onlardan iktibas edilmiş bir nur değildir. Belki semavî olan **Kur'an'ın, şark ve garbın fevkindeki yüksek mertebe-i arşisinden iktibas edilmiştir.**"⁴⁴¹ İşte bu ifade açıktır.

Yani Kur'an, şark ve garbın, yani beşerî anlayışların üstündedir, yani İlahîdir. Risale-i Nur ise, Kur'anın o yüksek mana mertebesinden alınmıştır, yani Kur'anın alındığı yerden değil, Kur'andan alınmıştır deniliyor. Bu açık ifadeye rağmen mana, acaib bir şekilde asliyetinden saptırılıyor.

Evet, her makbul tefsirin müfessiri, derecesine göre Kur'anın mertebe-i arşisinden, yani arş gibi yüksek ve muhit mana külliyyetinden manaları alır ve tefsirini yazar. Esasen ehl-i sünnet alimlerinin asıl kaynaklara müstenid yazdıkları makbul olan tefsirlerde beyan edilen manaların, ekserisi, Kur'andaki manalardan alınmış ve alınır ve alınması da icab eder.

"Resülullah aleyhissalâtu vesselâm'ın ashabından olan Ebu Hallâd radiyallahu anhü anlatıyor: "Resülullah aleyhissalatu vesselâm buyurdular ki: "Bir kimseye dünyaya karşı zühd ve az konuşma hasletlerinin verildiğini görürseniz ona yaklaşın (ve sözlerini dikkatle dinleyin). Çünkü o hikmetli sözler eder-veya ona **hikmet ilham edilir.**"⁴⁴²

Bir hadiste şöyle buyrulur:

جِيكُوْتُ فِي ثَلَاثِ رَجَالٍ لَمْ يَخْتَفِ عَنَّا مِنْ خِيَابِ الشَّيْطَانِ وَالشَّكْمِ وَالْخَرَسِ

غِيَابٌ فَتَشْتَبِهُ عَلَيْهِ هَذِهِ أَشْمَةٌ لَخَدِّهِ قَبْلَ فِتْنَةِ الشَّيْطَانِ (443)

Bu hadis-i şerif, ümmet-i Muhammediyenin hayatı nokta-i nazarında çok şamil bir te'siri haiz iki şahsı haber vermektedir.

441 Şualar (690)

442 Kütüb-ü sitte:7204

443 R.E. shf: 518

Bunlardan biri, **mahz-ı mevhibe-i İlahiye** olacak ve kendisine hikmet-i İlahiye ve **hikmet-i Kur'aniye ihsan edilecek**. Diğeri de, fitnessi bu ümmet-i Muhammed'e şeytandan daha te'sirli olan bir şerir zalim olacaktır.”

Burada bahsedilen dinî şahsiyetin ilmi, vebîdir, ilhamîdir.

ELMALILI TEFSİRİNDE ŞU BİLGİ VERİLİYOR:

“ aklın da başlıca iki nevi seyri vardır. Birincisi ağır, tedricî ve zamanî olan teemmülî seyridir ki, buna **fikir** tesmiye olunur.

Diğeri de bir lahzada, bir hamlede matluba vasil oluverecek derecede seri olan ani seyridir ki, buna da **hads** tesmiye edilir.

Bu hads de iki kısımdır:

Birisi; her birinde mevzuuna göre uzun müddet vaki olan tahsil, tecrübe ve mümareseden mütehassıl meleke-i itiyaddır ki, **kesbîdir**. Nazarî, amelî tahsil ve terbiye-i ilmiye bu gayeye ermek içindir. Buna **akl-ı mesmu** dahi denilir.

Diğeri; doğrudan doğruya fitratta merkuruz ve **sırf vehbi-i İlahî** olan melekedir ki, buna da **kuvve-i kudsiye** veya **akl-ı matbu veya garizî** tesmiye olunur. Bunda esas itibariyle **sa'y ü kesbin hiç hükmü yoktur**.

Ve herkesin bu nevi hads ü akıldan az çok bir nasibi vardır. Bu olmayınca öbür akl-ı mesmuun hiç hükmü olmaz. Bunun kabil-i tahdid olmayan bir çok meratibi vardır ki, bir **zekâ-yı basitten ukul-u enbiya mertebelerine kadar gider**.⁴⁴⁴

Mu'terizler hak mezheb imamlarının tesbit ettikleri hükümleri bilip kabul etseler, bu tarz itirazları yapmazlardı. Onun için asıl muhatab, hak mezhebe bağlı olanlardır.

Amma risalelerde geçen yazdırıldı ve benzeri ifadeleri ise, yukarıda bir nebze nakledilen ve ulema-i İslamın

makbul gördüğü vehbîlik hakikatının neticesidir. Ehlince malûm olduğu üzere, tefsir usûlünde, beşerî anlayışa göre tefsir yazmak hatadır ve makbul değildir. O halde kesbî ilimle de tefsir yazan, usûl-i tefsir esaslarına müstenid Kur'andaki manaları anlar ve yazar ve yazmalıdır.

Amma bir bazılar da var ki, Kur'ana mücerred terceme cihetiyle bakar ve asırlarca devam eden İslam dairesindeki imamları, mürşidleri ve muhakkik müfessirleri yok sayarcasına hareketle kendi nefsanîyetine ve garazına bağlı olan akıl ve anlayışını esas alır ve Kur'an lehinde görünüp Kur'anı tahrif ve alet etmek yolunda gider. Bunlar muhatab alınmaz. Avam dahi bunların durumlarını anladıkça onlara nefret eder ve onlardan uzak durur.

10- Bu münekkid kişiler, İmam-ı Ali'ye (R.A.) de gizlice muhalefetleri olduğu anlaşılıyor. Çünkü İmam-ı Ali'ye (R.A.), dünyanın başından kıyamete kadar ilimlerin ve sırların bildirildiği haberini tenkid ediyorlar.

Hatta Peygamberimizden (A.S.M.) öğrenemeyeceği, çünkü Peygamberimizin de (A.S.M.) bu ilimleri ve sırları kesin bilmediği iddiasını ileri sürüyorlar. Peygamberimiz hakkındaki çirkin iddiaya cevap vermek abes olduğundan vicdan-ı amme-yi İslamiye ve insaniyet nazarına havale ederiz.

Burada buna benzer muhtemel bir suale Hz. Bediüzzamanın verdiği şu cevabı nazara veriyoruz:

"Eğer bir muannid tarafından denilse: "Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, bu umum mecazî manaları irade etmemiş."

Biz de deriz ki: Faraza Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü irade etmezse, fakat kelâmı delalet eder ve karinelerin kuvvetiyle, işarî ve zımnî delaletle manaları içine dâhil eder.

Hem madem o mecazî mana ve işarî mefhumlar haktır, doğrudur ve vakıa mutabıktır ve bu iltifata lâyıktır ve karineleri

kuvvetlidir; elbette Hazret-i İmam-ı Ali Radiyallahü Anh'ın, böyle bütün işarî manaları irade edecek küllî bir teveccühü faraza bulunmazsa; **Celcelutiye**⁴⁴⁵ vahiy olmak cihetiyle hakikî sahibi, Hazret-i İmam-ı Ali Radiyallahü Anhü'nün üstadı olan Peygamber-i Zîşan Aleyhissalâtu Vesselâm'ın küllî teveccühü ve üstadının Üstad-ı Zülcelalinin ihatalı ilmi onlara bakar, irade dairesine alır.”⁴⁴⁶

Âlem-i İslamın manevî merkezleri olan İslam büyüklerine ve hasseten âl-i beyt silsilesine karşı bu çeşid iddia ve anlayış sahiblerini müslüman halk bilse, nefret eder ve böyle garib iddialara kimse aldanmaz. Onun için ictimaiyat dairesinde konuşan ve yazan zatların bu ciheti, yani halkın uyandırılmasını nazara almaları lazım.

11- Tiyatro oynar gibi bir muvazaa ile ve kasdî bir tarzda ileri sürülen iddialardan biri de, Hz.Üstada olağan üstü değer vermek ithamıdır.

Bu ithama, Hz. Bediüzzamanın en yakın talebelerinden Zübeyir Gündüzalp Ağabeyin seneler önce yazdığı bir yazısıyla cevap veriyoruz. Şöyle ki:

445 **Celcelûtiye, Hz. Resul-i Ekrem'in (asm) derslerine istinaden, Hazret-i Ali (ra) tarafından te'lif edilen Süryanice bir kasidedir.** Esas manası **bedi'** demektir. Mecmuatü'l-Ahzab'ın birinci cildinde yer almaktadır. Bediüzzaman, Gazali gibi çok imamların Celcelûtiye'yi şerh ettiklerini söylemiştir. Konu ile ilgili bir çok kitap mevcuttur.

İmam Gazali'nin ceceleutiye şerhi, Ziyaaddin Gümüşhanevî Hazretlerinin derlediği Mecmuatu'l-Ahzap adlı eserinin “**Şazeli**” adlı cildin 508. sayfasından itibaren başlar. Ancak bu şerhler, kelimelerin açıklamasından ziyade kasidede yer alan beyitlerin hassalarını açıklayan bir mahiyettedir. Süryani kelimelerden az bir kısmının anlamı verilmiştir.

Celcelutiye'nin kendisi ise, aynı cildin, 499-531 sayfaları arasında yer almaktadır. Kasidedeki bütün beyitlerin altında onların ebced değerleri de yazılmaktadır. Hazret-i Ali (ra) tarafından Celcelutiye adıyla ve cifer ilmine göre bir çok tarih de düşürülerek Süryani diliyle nazmedilmiş ve kaside haline getirilmiştir. Yüksek ve tesirli bir duadır. Bir isimler hazinesidir. Allah`ın rahmetini celb etmesi hasebiyle bir rahmet hazinesi veya bir cennet hazinesi demek de mümkündür. Allah`ın en büyük ismi olan ism-i a'zam bu duanın içerisinde gizlenmiş olduğundan, bu duayı okuyarak Allah`a sığınan kimsenin, dünya ve ahiret işlerinde çok kolaylıklar ve bereketler göreceği müjdelenmiştir. (Sorularla İslamiyetten iktibas edilmiştir. **RAM**)

“..... zehirlemekten zevk alan akrep misillü ve anarşist ruhlu olmıyan herbir ferd, bu dâvanın karşısında ancak sevinç duyar.

Belki bize şöyle bir sorulabilir:

"Acaba bu Tarihçe-i Hayatla Said Nursî beşerin efkârına insan üstü bir varlık olarak gösterilmek mi isteniyor?.."

Hayır!

Dünyanın ve hayatın mahiyetini bilen insanlar için, muvakkat âlâyışın, şan ve şöhretin hiç bir kıymeti yoktur. Hakikatı müdrük bir insan, fânilerin sahte iltifatlarına kıymet vermez ve arkasına dönüp bakmaz.

İşte Said Nursî bu noktadan da mânevî büyük bir kahramandır. Hayatı, insanı hayrette bırakan çeşitli kahramanlıklarla dolu olmakla beraber; Hak'ta, Hak yolunda fâni olup, şahsından feragat etmede de mümtaz bir fedakâr olarak nazara çarpmaktadır.

İlâhî bir inayete mazhariyetle, dağ gibi engelleri aşıp; bu asrın yüzlerce menfi cereyanları karşısında kudsî dâvasını çekinmeyerek ilân edip selâmete çıkarması, kendisinin fâni şahsiyetinden tamamiyle feragat ettiğini, Hak yolunda fedâi olduğunu göstermektedir.”⁴⁴⁷

Esasen bu gibi mübarezelere sebebiyet veren ve sureta din taraftarı görünme perdesi altında yapılan kasdî itirazlar, samimi müslümanları tahrik eder ve sahabeler zamanında ortaya çıkan fitnelerin müslümanların dini koruma gayretini kamçılacağı gibi, bu zamanda da böyle garazî tenkidler, hamiyet-i İslamiye hissini kamçılar. Bediüzzaman Hazretleri, asr-ı saadetteki fitnenin, her zamana şamil ibretlik hikmetlerini anlatırken diyor ki:

“Sahabe ve Tâbiînün başına gelen fitne dahi, çekirdekler hükmündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip kamçıladi; **"İslâmiyet tehlikededir, yangın var!" diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin hıfzına koşturdu.** Herbiri,

kendi istidadına göre câmia-i İslâmiyetin kesretli ve muhtelif vazifelerinden bir vazifeyi omuzuna aldı, kemal-i ciddiyetle çalıştı. Bir kısmı **hadislerin muhafazasına**, bir kısmı **şeriatın muhafazasına**, bir kısmı **hakaik-i imaniyenin muhafazasına**, bir kısmı **Kur'anın muhafazasına** çalıştı ve hakeza.. Herbir taife bir hizmete girdi. **Vezaif-i İslâmiyette hummalı bir surette sa'yetteler.**

Muhtelif renklerde çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan âlem-i İslâmiyetin aktarına, o fırtına ile tohumlar atıldı; **yarı yeri gülistana çevirdi.** Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde **ehl-i bid'a fırkalarının dikenleri dahi çıktı.**

Güya dest-i kudret, celal ile o asrı çalkaladı, şiddetle tahrik edip çevirdi, **ehl-i himmeti gayrete getirip elektriklendirdi.**

O hareketten gelen bir kuvve-i anilmerkeziye ile pek çok münevver müctehidler ve nuranî muhaddisleri, kudsî hâfızları, asfiyaları, aktafları âlem-i İslâmın aktarına uçurdu, hicret ettirdi. Şarktan garba kadar **ehl-i İslâmı heyecana getirip**, Kur'anın hazinelerinden istifade için gözlerini açtırdı...⁴⁴⁸

Yani 28. surenin 45. ayetinde işaret olunduğu üzere, zaman geçtikçe dinî bir faaliyetin ilk heyecanı, ülfet ve ünsiyet ve gaflet gibi sebeblerle zayıflar. Himmetler, rahat ve menfaat-ı şahsiyeye döner. Bu hali fırsat gören gizli cereyan, şahsî menfaat ve enaniyetine mağlub olan bazılarını, dinin ve dinî hizmetin aleyhine sinsice sevkedip ortalığı karıştırmak isterler.

Kader-i İlahî de yukarıda anlatıldığı gibi böyle tecavüzleri, hamiyet-i İslamiyenin yeniden canlanmasına vesile yapar diye düşünüp çokça şevkleniyoruz. Böyle tecavüzkârane hadiseler, hakiki müslümanlar için çok kıymetli fırsatlardır. Değerlendirmesini bilmeli. Yani gayrete gelip dinin himayesine koşmalı.

12- Abdülkadir-i Geylanî gibi Şah-ı velayet olan bir Zatın izn-i İlahî ile vesile olduğu manevî himmetini, yani himmet ve keramet-i evliyayı, mu'terizlerin tezyif edici iddiaları da çok garibdir.

Âlem-i İslamda asırlardan beri yaşanan ve kabul gören bir hakikat-ı umumiyeyi ve bütün İslam büyüklerini yani bütün imam ve müşidleri inkâr edercesine ileri sürülen itirazları, azıcık dinî hissiyata sahip olan en ami bir müslüman dahi reddeder.

Bediüzzaman Hazretleri, Velilerin himmetleri hakkında diyor ki:

“Velilerin himmetleri, imdadları, manevî fiilleriyle feyiz vermeleri hâlî veya fiilî bir duadır. **Hâdi, Mugis, Muin ancak Allah'tır.**”⁴⁴⁹

Yani hidayet ve necat gibi iyilik ve ihsanların hepsi Allahtandır. Fakat Allah, hikmetinin iktizasınca, bazı kullarını taltif ve teşrif makamında ve izni ile şefaate vesile eder.

Geylanî Hazretlerinin keramet ve himmeti hakkında Üstad Bediüzzaman diyor ki:

“O kudsî üstadımın kerametini izhar etmekle, **keramat-ı evliyayı inkâr eden mülhidler** iskât edip; hizmet-i Kur'aniyeye füturlar verecek çok esbaba maruz ve çok avaike hedef olan arkadaşlarımla **kuvve-i maneviyelerini takviye** ve şevklerini tezyid ve füturlarını izale etmek idi.”⁴⁵⁰

Evet, “Hazret-i Gavs, o derece yüksek bir mertebeye mâlik ve o derece hârika bir keramete mazhurdur ki, **kâfirlerin bir kısmı demiş: "Biz İslâmiyeti kabûl edemiyoruz; fakat Abdülkadir-i Geylânî'yi de inkâr edemiyoruz."**Hem **evliyayı inkâr eden Vahhâbînin müfrit kısmı dahi Hazret-i Şeyhi inkâr edemiyorlar.** Evliya, onun derece-i celâletine yetişmediği bütün ehl-i tarikatca teslim edilmiştir.

449 Mesnevi-i Nuriye (240)

450 Lem'alar (446)

İşte böyle güneş gibi bir mu'cize-i Muhammediye (Aleyhissalâtü Vesselâm), yüksek ve sönmez bir bârika-i İslâmiyet olan bir zât-ı nurânînin, **gayb-âşinâ nazariyle asrımızı görüp**, böyle bir keramet izhariyle teselli verip teşci' etmek şe'nindedir.

Acaba hiç mümkün müdür ki "**Sultan-ül-Evliya**" makamını ihraz etmiş ve hamiyet-i İslâmiye ile zamanındaki padişahları titretmiş ve kuvve-i kudsiye ile mâzi ve müstakbeli hâzır gibi **izn-i İlâhî ile** görmüş ve **mematında dahi hayatındaki gibi dâimî tasarrufu bulunduğu** tasdik edilmiş olan bir kahraman-ı velâyet, bu asrımıza ve **bu asır içindeki kemal-i acz ve zaaf ile Kur'anın hizmetinde çalışan ve insafsız düşmanların hücumuna mâruz ve teselli ve te'mine muhtaç bîçâre Kur'anın hâdimlerine ve talebelerine lâkayd kalabilir mi?**

Hiç mümkün müdür ki, bizimle münasebetdar olmasın? Sekiz, dokuz, belki onbeş kuvvetli delilden kat'-ı nazar, edna bir işaret kelâmında bulunsa, bize baktığına delâlet eder; hafî bir işaret etse kâfidir. Çünkü, makam iktiza ediyor, mutabık-ı muktezayı haldir ve münasebet kavîdir."⁴⁵¹

Keza, İmam-ı Ali'nin R.A. ve Gavs-ı Azam'ın K.S. keramet ve himmetlerini yazan Sikke-i Gaybî Mecmuasının ve Risale-i Nur eserlerinin yüzlerce beraeti de, iddia olunan ithamları reddeder. Mesela:

"Sikke-i Tasdik-i Gaybî Mecmuasında dercedilen İşarat-ı Kur'aniye ve üç Keramet-i Aleviye ve Keramet-i Gavsîye risaleleriyle birlikte, ehl-i vukufun takdîr raporlarına müsteniden, mahkemelerce sahiblerine geri iade edilmiştir."⁴⁵²

"**Bediüzzaman Said Nursî**; Kur'an, İman ve Din'e yaptığı hizmetinde, senelerden beri mütemadî bir tarassud ve tecessüs, takibat ve tedkikat altında bulundurulmuştur. Yalnız ve yalnız rıza-yı İlâhî için, yalnız ve yalnız hakikat için

451 Sikke-i Tasdik-ı gaybî (150)

452 Mektubat (462)

İslâmiyet'e hizmet ettiği ve hizmet-i Kur'aniyesini hiçbir şeye âlet etmediği müteaddid mahkemelerde de sabit olmuştur.

Eğer bu mezkûr hakikatlara ve eserlerindeki hak ve hakikatı gören hakperestlerin, Bediüzzaman ve eserlerinde gördükleri ve neşrettikleri âlî meziyet ve yüksek hakikata mugayir en küçük bir şey olsa idi, en büyük ilâvelerle, şaşaalara ve yaygaralarla, bu yirmibeş sene içinde, din düşmanları tarafından dünyaya ilân edilecek idi.

Nitekim bütün bütün iftira ve ittihamlarla, cebbar, müstebid din düşmanlarının tahrikatıyla mahkemelere sevk edildiği zaman, gazetelerin birinci sahifelerinde, bire yüz ilâvelerle teşhir ettirilmesi; tahkikat ve muhakeme neticesinde hiç bir suç olmadığı tahakkuk ederek, beraet ettiği vakit sükût edilmesi; bu hakikatın aşikâr çok delillerinden bir tanesidir."⁴⁵³

Hem "İstanbul ülemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müfti-yül Enam olan eski fetva emini, meşhur Ali Rıza Efendi; Birinci Şua İşarat-ı Kur'aniye ve Âyet-ül Kübra gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki:

"Bediüzzaman, şu zamanda din-i İslâma en büyük hizmet eylediğini ve eserlerinin tam doğru olduğunu; ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde feragat-ı nefis edip yani dünyayı terkedip, böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını ve her suretle şâyan-ı tebrik olduğunu ve Risale-i Nur müceddid-i din olduğunu ve Cenab-ı Hak onu muvaffak-un bilhayr eylesin, âmîn" diyerek; bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle; Mevlâna Celaeddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultan-ül Ülema'nın bir kıssası ile onu müdafaa edip, demiş:

"Bu misillü, Bediüzzaman'ın dahi elbette bir içtihadı vardır. İtiraz edenler haksızdır. Ve Hoca Mustafa'ya emretmiş, "Söylediğimi yaz!"

Bediüzzaman'a kemal-i hürmetle selâm ederim.

Te'lifatınızın ikmaline hırz-ı can ile dua etmekteyim (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymetdardır). Bazı ülema-üs sû'un tenkidine uğradığına müteessir olma. Zira yemişli ağaç taşlanır, ... kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza muvaffak-un bilhayr eylesin! Bâki Hakk'ın birliğine emanet olunuz.

Eski Fetva Emini Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şeriat ve Kur'an cihetinde bu zamanda söz sahibi en büyük âlim böyle hükmetmiş."⁴⁵⁴

Şimdi sorarız: Bazı örneklerini verdiğimiz hakikatlara benzer pek çok hakikatları dinlemeyip, menfi cereyanlar lehinde olarak Nurculuk hareketinin tesirini kırmaya çalışanları dinlemek, mümkün değildir.

Mu'terizlerin en çok dikkat çekici bir tarafları da, zahiren dinden yana ve hatta dinin müdafii edasiyle görünürlerken, itirazlarının isbatında şer'î kaynaklara dayanmazlar. Adeta ehl-i Sünnet imamlarını yok sayıyorlar gibi konuşuyorlar. Hakikaten bunlar, ehl-i sünnet imamlarını yok sayıyorlarsa ve bu anlayışlarını da müslümanlar bilse, aldanmaları muhtemel olan bazı müslümanları ikaz için yazdığımız bu kısa cevabları yazmazdık. Çünkü bu durumda hiçbir müslüman bunlara aldanmazdı. Onun için kapalı ve cerbezeliği takib ediyorlar.

Şer'î delillere yanaşmayan bu mu'terizler, itirazları arasında büyük şahsiyetlerin şefaath ve himmetleri gibi meseleleri tezyifkârane ele alırlar fakat kendi iddialarını, güya Kur'ana dayandırmayı esas alıyorlarmış gibi çok tutarsız ayet meallerini delil göstermekle haklılık tavrını takınırlar. Halbuki 34. surenin 23. ve benzeri ayetlere ve ehadise istinaden şeriat imamları Allahı izni ile şefaath haktır hükmünü vermişlerdir. Bunun bir örneği şöyledir:

“Bid'at sahibine "**Mübtedi**" denir ki, inancı sünnet ve cemaat ehlinin inancına aykırı olan kimse demektir. Bid'at sahibine uymanın kerahetle caiz olması, inancıküfre varmadığı taktırirdedir. Eğer inancı küfrü gerektiriyorsa, ona uymak bütün Hanefilerce de caiz olmaz. **Şefaati, kabir azabını ve hafaza meleklerini inkâr etmek gibi...**”⁴⁵⁵

Yani bu gibi hükümleri inkâr etmek, imanı yok eder.

Naklî delillerden yazılacak çok hükümler varsa da şimdilik bu kadarla iktifa edildi.

8- RİSALE-İ NURUN, KUR'ANIN ALINDIĞI YERDEN ALINDIĞI ŞEKLİNDEKİ TAHRİFLİ İTHAM

Evet, bu itham, apaçık ve kasıtlı bir tahriftir. Çünkü Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesi aynen şöyledir:

“Resail-in Nur dahi ne şarkın malûmatından, ulûmundan ve ne de garbın felsefe ve fûnunundan gelmiş bir mal ve onlardan iktibas edilmiş bir nur değildir. Belki semavî olan **Kur'an'ın, şark ve garbın fevkindeki yüksek mertebe-i arşîsinden iktibas edilmiştir.**”⁴⁵⁶ **İşte bu ifade açıktır.**

Yani Kur'an, şark ve garbın, yani beşerî anlayışların üstündedir, yani İlahîdir. Risale-i Nur ise, Kur'anın o yüksek mana mertebesinden alınmıştır, yani Kur'anın alındığı yerden değil, Kur'andan alınmıştır deniliyor.

Bu açık ifadeye rağmen mana, acaib bir şekilde asliyetinden saptırılıyor. Evet, her makbul tefsirin müfessiri, derecesine göre Kur'anın mertebe-i arşîsinden, yani arş gibi yüksek ve muhit mana külliyetinden manaları alır ve tefsirini yazar. Esasen ehl-i sünnet alimlerinin asıl kaynaklara müstenid yazdıkları makbul olan tefsirlerde beyan edilen manaların, ekserisi, Kur'andaki manalardan alınmış ve alınır ve alınması da icab eder.

455 Büyük İslam İlmihali (147)

456 Sorular (690)

“Resülullah aleyhissalâtu vesselâm'ın ashabından olan Ebu Hallâd radiyallahu anhü anlatıyor: "Resülullah aleyhissalatu vesselâm buyurdular ki: "Bir kimseye dünyaya karşı zühd ve az konuşma hasletlerinin verildiğini görürseniz ona yaklaşın (ve sözlerini dikkatle dinleyin). Çünkü o hikmetli sözler eder-veya ona **hikmet ilham edilir**-"⁴⁵⁷

Bir hadiste şöyle buyrulur:

يَكُونُ فِي أُمَّتِي رَجُلَانِ أَحَدُهُمَا وَهَبُ يَهَبُ اللَّهُ لَهُ الْحِكْمَةَ وَالْآخَرَ
عَيَّلَانَ فَتَنَّتُهُ عَلَى هَذِهِ الْأُمَّةِ أَشَدُّ مِنْ فِتْنَةِ الشَّيْطَانِ

Ramüz-ül Ehadis sh: 518

Bu hadis-i şerif, ümmet-i Muhammediyenin hayatı nokta-i nazarında çok şamil bir te'siri haiz iki şahsı haber vermektedir. Bunlardan biri, **mahz-ı mevhibe-i İlahiye** olacak ve kendisine hikmet-i İlahiye ve **hikmet-i Kur'aniye ihsan edilecek**. Diğeri de, fitnesi bu ümmet-i Muhammed'e şeytandan daha te'sirli olan bir şerir zalim olacaktır.”

Burada bahsedilen dinî şahsiyetin ilmi, vehbîdir, ilhamîdir.

Elmalılı tefsirinde şu bilgi veriliyor:

“... aklın da başlıca iki nevi seyri vardır. Birincisi ağır, tedricî ve zamanî olan teemmülî seyridir ki, buna **fikir** tesmiye olunur. Diğeri de bir lahzada, bir hamlede matluba vasıl oluverecek derecede seri olan ani seyridir ki, buna da **hads** tesmiye edilir. Bu hads de iki kısımdır: Birisi; her birinde mevzuuna göre uzun müddet vaki olan tahsil, tecrübe ve mümareseden mütehasıl meleke-i itiyaddır ki, **kesbîdir**. Nazarî, amelî tahsil ve terbiye-i ilmiyye bu gayeye ermek içindir. Buna **akl-ı mesmu** dahi denilir. Diğeri; doğrudan doğruya fitratta merkez ve **sırf vehbi-i İlahî** olan melekedir ki, buna da **kuvve-i kudsiye** veya **akl-ı matbu veya garizî** tesmiye olunur. Bunda esas itibariyle **sa'y ü kesbin hiç hükmü yoktur**. Ve herkesin bu nevi hads ü akıldan az çok bir nasibi vardır. Bu olmayınca öbür akl-ı mesmuun hiç

hükmü olmaz. Bunun kabil-i tahdid olmayan bir çok meratibi vardır ki, bir **zekâ-yı basitten ukul-u enbiya mertebelerine kadar gider.**"⁴⁵⁸

Mu'terizler hak mezheb imamlarının tesbit ettikleri hükümleri bilip kabul etseler, bu tarz itirazları yapmazlardı. Onun için asıl muhatab, hak mezhebe bağlı olanlardır.

Amma risalelerde geçen **yazdırıldı** ve benzeri ifadeleri ise, yukarıda bir nebze nakledilen ve ulema-i İslamın makbul gördüğü **vehbîlik** hakikatının neticesidir. Ehlince malûm olduğu üzere, tefsir usûlünde, beşerî anlayışa göre tefsir yazmak hatadır ve makbul değildir. O halde kesbî ilimle de tefsir yazan, usûl-i tefsir esaslarına müstenid Kur'andaki manaları anlar ve yazar ve yazmalıdır.

Amma bir bazıları da var ki, Kur'ana mücerred terceme cihetiyle bakar ve asırlarca devam eden İslam dairesindeki imamları, müşidleri ve muhakkik müfessirleri yok sayarcasına hareketle kendi nefsanîyetine ve garazına bağlı olan akıl ve anlayışını esas alır ve Kur'an lehinde görünüp Kur'anı tahrif ve alet etmek yolunda gider. Bunlar muhatab alınmaz. Avam dahi bunların durumlarını anladıkça onlara nefret eder ve onlardan uzak durur.

9- HZ. ALİ RADİYALLAHÜ ANHÜ İLE MÜNASEBET

Bu münekkîd kişiler, İmam-ı Ali'ye (R.A.) de gizlice muhalefetleri olduğu anlaşılıyor. Çünkü İmam-ı Ali'ye (R.A.), dünyanın başından kıyamete kadar ilimlerin ve sırların bildirildiği haberini tenkid ediyorlar. Hatta Peygamberimizden (A.S.M.) öğrenemeyeceği, çünkü Peygamberimizin de (A.S.M.) bu ilimleri ve sırları kesin bilmediği iddiasını ileri sürüyorlar.

Peygamberimiz hakkındaki çirkin iddiaya cevap vermek abes olduğundan vicdan-ı amme-yi İslamiye ve insaniyet nazarına havale ederiz.

Burada buna benzer muhtemel bir suale Hz. Bediüzzamanın verdiği şu cevabı nazara veriyoruz:

“Eğer bir muannid tarafından denilse: "Hazret-i İmam-ı Ali Radyallahü Anhü, bu umum mecazî manaları irade etmemiş." Biz de deriz ki: Faraza Hazret-i İmam-ı Ali Radyallahü Anhü irade etmezse, fakat kelâmı delalet eder ve karinelerin kuvvetiyle, işarî ve zimnî delaletle manaları içine dâhil eder.

Hem madem o mecazî mana ve işarî mefhumlar haktır, doğrudur ve vakıa mutabıktır ve bu iltifata lâyıktır ve karineleri kuvvetlidir; elbette Hazret-i İmam-ı Ali Radyallahü Anhü'nün, böyle bütün işarî manaları irade edecek küllî bir teveccühü faraza bulunmazsa; Celcelutiye vahiy olmak cihetiyle hakikî sahibi, Hazret-i İmam-ı Ali Radyallahü Anhü'nün üstadı olan Peygamber-i Zîşan Aleyhissalâtü Vesselâm'ın küllî teveccühü ve üstadının Üstad-ı Zülcelalinin ihatalı ilmi onlara bakar, irade dairesine alır.”⁴⁵⁹

Âlem-i İslamın manevî merkezleri olan İslam büyüklerine ve hasseten âl-i beyt silsilesine karşı bu çeşid iddia ve anlayış sahiblerini müslüman halk bilse, nefret eder ve böyle garib iddialara kimse aldanmaz. Onun için ictimaiyat dairesinde konuşan ve yazan zatların bu ciheti, yani halkın uyandırılmasını nazara almaları lazım.

11- HZ. ÜSTADA OLAĞANÜSTÜ DEĞER VERMEK İTHAMI

Tiyatro oynar gibi bir muvazaa ile ve kasdî bir tarzda ileri sürülen iddialardan biri de, Hz.Üstada olağanüstü değer vermek ithamıdır.

Bu ithama, Hz. Bediüzzamanın en yakın talebelerinden Zübeyir Gündüzalp Ağabeyin seneler önce yazdığı bir yazısıyla cevap veriyoruz. Şöyle ki:

“... zehirlemekten zevk alan akrep misillü ve anarşist ruhlu olmiyan herbir ferd, bu dâvanın karşısında ancak sevinç duyar.

Belki bize şöyle bir sorulabilir:

"Acaba bu Tarihçe-i Hayatla Said Nursî beşerin efkârına insan üstü bir varlık olarak gösterilmek mi isteniyor?.."

Hayır!...

Dünyanın ve hayatın mahiyetini bilen insanlar için, muvakkat âlâyışin, şan ve şöretin hiç bir kıymeti yoktur. Hakikatı müdrük bir insan, fânilerin sahte iltifatlarına kıymet vermez ve arkasına dönüp bakmaz.

İşte Said Nursî bu noktadan da mânevî büyük bir kahramandır. Hayatı, insanı hayrette bırakan çeşitli kahramanlıklarla dolu olmakla beraber; Hak'ta, Hak yolunda fâni olup, şahsından feragat etmede de mümtaz bir fedakâr olarak nazara çarpmaktadır. İlâhî bir inayete mazhariyetle, dağ gibi engelleri aşır; bu asrın yüzlerce menfi cereyanları karşısında kudsî dâvasını çekinmeyerek ilân edip selâmete çıkarması, kendisinin fâni şahsiyetinden tamamiyle feragat ettiğini, Hak yolunda fedâi olduğunu göstermektedir.”⁴⁶⁰

Esasen bu gibi mübarezelere sebebiyet veren ve sureta din taraftarı görünme perdesi altında yapılan kasdî itirazlar, samimi müslümanları tahrik eder ve sahabeler zamanında ortaya çıkan fitnelerin müslümanların dini koruma gayretini kamçılacağı gibi, bu zamanda da böyle garazî tenkidler, hamiyet-i İslamiye hissini kamçılar. Bediüzzaman Hazretleri, asr-ı saadetteki fitnenin, her zamana şamil ibretlik hikmetlerini anlatırken diyor ki:

“Sahabe ve Tâbiînin başına gelen fitne dahi, çekirdekler hükmündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip

kamçıladi; **"İslâmiyet tehlikededir, yangın var!" diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin hıfzına koşturdu.** Herbiri, kendi istidadına göre câmia-i İslâmiyetin kesretli ve muhtelif vazifelerinden bir vazifeyi omuzuna aldı, kemal-i ciddiyetle çalıştı. Bir kısmı **hadîslerin muhafazasına**, bir kısmı **şeriatın muhafazasına**, bir kısmı **hakaik-i imaniyenin muhafazasına**, bir kısmı **Kur'anın muhafazasına** çalıştı ve hakeza.. Herbir taife bir hizmete girdi. Vezaif-i İslâmiyette **hummalı bir surette sa'yetteler.** Muhtelif renklerde çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan âlem-i İslâmiyetin aktarına, o fırtına ile tohumlar atıldı; **yarı yeri gülistana çevirdi.** Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde **ehl-i bid'a fırkalarının dikenleri dahi çıktı.**

Güya dest-i kudret, celal ile o asrı çalkaladı, şiddetle tahrik edip çevirdi, **ehl-i himmeti gayrete getirip elektriklendirdi.** O hareketten gelen bir kuvve-i anilmerkeziye ile pek çok münevver müçtehidleri ve nuranî muhaddisleri, kudsî hâfızları, asfiyaları, aktabları âlem-i İslâmın aktarına uçurdu, hicret ettirdi. Şarktan garba kadar **ehl-i İslâmı heyecana getirip,** Kur'anın hazinelerinden istifade için gözlerini açtırdı...⁴⁶¹

Yani 28. surenin 45. ayetinde işaret bulunduğu üzere, zaman geçtikçe dinî bir faaliyetin ilk heyecanı, ülfet ve ünsiyet ve gaflet gibi sebeplerle zayıflar. Himmetler, rahat ve menfaat-ı şahsiyeye döner. Bu hali fırsat gören gizli cereyan, şahsî menfaat ve enaniyetine mağlub olan bazıları, dinin ve dinî hizmetin aleyhine sinsice sevkedip ortalığı karıştırmak isterler.

Kader-i İlahî de yukarıda anlatıldığı gibi böyle tecavüzleri, hamiyet-i İslamiyenin yeniden canlanmasına vesile yapar diye düşünüp çokça şevkleniyoruz. Böyle tecavüzkârane hadiseler, hakiki müslümanlar için çok kıymetli fırsatlardır. Değerlendirmesini bilmeli. Yani gayrete gelip dinin himayesine koşmalı.

12- HZ. ABDÜLKADİR-İ GEYLANÎ'NİN İZN-İ İLAHÎ İLE VESİLE OLDUĞU MANEVÎ HİMMETİNİ TEZYİF ETMELERİ

Abdülkadir-i Geylanî gibi Şah-ı velayet olan bir Zatın izn-i İlahî ile vesile olduğu manevî himmetini, yani himmet ve keramet-i evliyayı, mu'terizlerin tezyif edici iddiaları da çok garibdir.

Âlem-i İslamda asırlardan beri yaşanan ve kabul gören bir hakikat-ı umumiyeyi ve bütün İslam büyüklerini yani bütün imam ve müşidleri inkâr edercesine ileri sürülen itirazları, azıcık dinî hissiyata sahib olan en ami bir müslüman dahi reddeder.

Bediüzzaman Hazretleri, Velilerin himmetleri hakkında diyor ki:

“Velilerin himmetleri, imdadları, manevî fiilleriyle feyiz vermeleri hâlî veya fiilî bir duadır. **Hâdi, Mugis, Muin ancak Allah'tır.**”⁴⁶²

Yani hidayet ve necat gibi iyilik ve ihsanların hepsi Allahtandır. Fakat Allah, hikmetinin iktizasınca, bazı kullarını taltif ve teşrif makamında ve izni ile şefaate vesile eder.

Geylanî Hazretlerinin keramet ve himmeti hakkında Üstad Bediüzzaman diyor ki:

“O kudsî üstadımın kerametini izhar etmekle, **keramat-ı evliyayı inkâr eden mülhidleri iskât** edip; hizmet-i Kur'aniyeye füturlar verecek çok esbaba maruz ve çok avaike hedef olan arkadaşlarımla **kuvve-i maneviyesini takviye** ve şevklerini tezyid ve füturlarını izale etmek idi.”⁴⁶³

Evet, “Hazret-i Gavs, o derece yüksek bir mertebeye mâlik ve o derece hârika bir keramete mazhardır ki, **kâfirlerin bir kısmı demiş: "Biz İslâmiyeti kabûl edemiyoruz; fakat**

462 Mesnevi Nuriye (240)

463 Lem'alar (446)

Abdülkadir-i Geylânî'yi de inkâr edemiyoruz."Hem evliyai inkâr eden **Vahhâbînin müfrit kısmı dahi Hazret-i Şeyhi inkâr edemiyorlar.** Evliya, onun derece-i celâletine yetişmediği bütün ehl-i tarikatca teslim edilmiştir.

İşte böyle güneş gibi bir mu'cize-i Muhammediye (Aleyhissalâtü Vesselâm), yüksek ve sönmez bir bârika-i İslâmiyet olan bir zât-ı nuranînin, **gayb-âşinâ nazariyle asrımızı görüp**, böyle bir keramet izhariyle teselli verip teşci' etmek şe'nindedir.

Acaba hiç mümkün müdür ki "**Sultan-ül-Evliya**" makamını ihraz etmiş ve hamiyet-i İslâmiye ile zamanındaki padişahları titretmiş ve kuvve-i kudsiye ile mâzi ve müstakbeli hâzır gibi **izn-i İlâhî ile görmüş ve mematında dahi hayatındaki gibi dâimî tasarrufu bulunduğu** tasdik edilmiş olan bir kahraman-ı velâyet, bu asrımıza ve **bu asır içindeki kemal-i acz ve zaaf ile Kur'anın hizmetinde çalışan ve insafsız düşmanların hücumuna mâruz ve teselli ve te'mine muhtaç biçâre Kur'anın hâdimlerine ve talebelerine lâkayd kalabilir mi?** Hiç mümkün müdür ki, bizimle münasebetdar olmasın? Sekiz, dokuz, belki onbeş kuvvetli delilden kat'-ı nazar, edna bir işaret kelâmında bulunsa, bize baktığına delâlet eder; hafî bir işaret etse kâfidir. Çünkü, makam iktiza ediyor, mutabık-ı muktezayı haldir ve münasebet kavîdir."⁴⁶⁴

Keza, İmam-ı Ali'nin R.A. ve Gavs-ı Azam'ın K.S. keramet ve himmetlerini yazan Sikke-i Gaybî Mecmuasının ve Risale-i Nur eserlerinin yüzlerce beraeti de, iddia olunan ithamları reddeder. Mesela:

"Sikke-i Tasdik-i Gaybî Mecmuasında dercedilen İşarat-ı Kur'aniye ve üç Keramet-i Aleviye ve Keramet-i Gavsîye risaleleriyle birlikte, ehl-i vukufun takdirkâr raporlarına müsteniden, mahkemelerce sahiblerine geri iade edilmiştir."⁴⁶⁵

464 Sikke-i Tasdik-ı Gaybî (150)

465 Mektubat (462)

“Bediüzzaman Said Nursî; Kur'an, İman ve Din'e yaptığı hizmetinde, senelerden beri mütemadî bir tarassud ve tecessüs, takibat ve tedkikat altında bulundurulmuştur. Yalnız ve yalnız rıza-yı İlahî için, yalnız ve yalnız hakikat için İslâmiyet'e hizmet ettiği ve hizmet-i Kur'aniyesini hiçbir şeye âlet etmediği müteaddid mahkemelerde de sabit olmuştur.

Eğer bu mezkûr hakikatlara ve eserlerindeki hak ve hakikatı gören hakperestlerin, Bediüzzaman ve eserlerinde gördükleri ve neşrettikleri âlî meziyet ve yüksek hakikata mugayir en küçük bir şey olsa idi, en büyük ilâvelerle, şaşaalara ve yaygaralarla, bu yirmibeş sene içinde, din düşmanları tarafından dünyaya ilân edilecek idi.

Nitekim bütün bütün iftira ve ithamlarla, cebbar, müstebid din düşmanlarının tahrikatıyla mahkemelere sevkedildiği zaman, gazetelerin birinci sahifelerinde, bire yüz ilâvelerle teşhir ettirilmesi; tahkikat ve muhakeme neticesinde hiç bir suç olmadığı tahakkuk ederek, beraet ettiği vakit sükût edilmesi; bu hakikatın aşikâr çok delillerinden bir tanesidir.”⁴⁶⁶

Hem “İstanbul ülemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müfti-yül Enam olan eski fetva emini, meşhur Ali Rıza Efendi; Birinci Şua İşarat-ı Kur'aniye ve Âyet-ül Kübra gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki:

"Bediüzzaman, şu zamanda din-i İslâma en büyük hizmet eylediğini ve eserlerinin tam doğru olduğunu; ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde feragat-ı nefis edip yani dünyayı terkedip, böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını ve her suretle şâyan-ı tebrik olduğunu ve Risale-i Nur müceddid-i din olduğunu ve Cenab-ı Hak onu muvaffak-un bilhayr eylesin, âmîn" diyerek; bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle; Mevlâna Celaleddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultan-ül Ülema'nın bir kıssası ile onu müdafaa edip, demiş:

"Bu misillü, **Bediüzzaman'ın** dahi elbette bir içtihadı vardır. İtiraz edenler haksızdır. Ve Hoca Mustafa'ya emretmiş, "Söylediğimi yaz!"

Bediüzzaman'a kemal-i hürmetle selâm ederim. Te'lifatınızın ikmaline hırz-ı can ile dua etmekteyim (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymetdardır). Bazı ülema-üs sû'un tenkidine uğradığına müteessir olma. Zira yemişli ağaç taşlanır, ... kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza muvaffak-un bilhayr eylesin! Bâki Hakk'ın birliğine emanet olunuz.

Eski Fetva Emini Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şeriat ve Kur'an cihetinde bu zamanda söz sahibi en büyük âlim böyle hükmetmiş."⁴⁶⁷

Şimdi sorarız: Bazı örneklerini verdiğimiz hakikatlara benzer pek çok hakikatları dinlemeyip, menfi cereyanlar lehinde olarak Nurculuk hareketinin tesirini kırmaya çalışanları dinlemek, mümkün değildir.

Mu'terizlerin en çok dikkat çekici bir tarafları da, zahiren dinden yana ve hatta dinin müdafii edasiyle görünürlerken, itirazlarının isbatında şer'î kaynaklara dayanmazlar. Adeta ehl-i Sünnet imamlarını yok sayıyorlar gibi konuşuyorlar.

Hakikaten bunlar, ehl-i sünnet imamlarını yok sayıyorlarsa ve bu anlayışlarını da müslümanlar bilse, aldanmaları muhtemel olan bazı müslümanları ikaz için yazdığımız bu kısa cevapları yazmazdık. Çünkü bu durumda hiçbir müslüman bunlara aldanmazdı. Onun için kapalı ve cerbezeliği takib ediyorlar.

Şer'î delillere yanaşmayan bu mu'terizler, itirazları arasında büyük şahsiyetlerin şefaath ve himmetleri gibi meseleleri tezyifkârane ele alırlar fakat kendi iddialarını, güya Kur'ana dayandırmayı esas alıyorlarmış gibi ayet meallerini delil göstermekle haklılık tavrını takınırlar.

Halbuki 34. surenin 23. ve benzeri ayetlere ve ehadise istinaden şeriat imamları Allahı izni ile şefaahaktır hükmünü vermişlerdir.

-----oo0oo-----

ASRIN MÜFSİD ŞARTLARINDA

MESULİYET DURUMU

1. Cemiyetin İfsadı

خِيَاةُ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ

âyetinin sırr-ı işarîsiyle, âhireti bildikleri ve iman ettikleri halde, dünyayı âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şişeyi bâki bir elmasa, bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek ve akibeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman safi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı, bir musibetidir. O musibet sırrıyla, hakikî mü'minler dahi bazan ehl-i dalalete tarafdar olmak gibi dehşetli hatada bulunuyorlar. Cenab-ı Hak ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirdlerini bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn.”⁴⁶⁸

“Ona cevaben dediler:

"Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor. Belki küllî bir tahribatı ve İslâmîyeti içine alan, dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor.

Ve yalnız **hususî bir kalbi ve has bir vicdanı** ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun bâhusus avam-ı mü'minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla ve geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara, hakkalyakîn derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler,

cihazlar ve bin tiryak hasiyetinde mücerreb ilâçlar, hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki; bu zamanda Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'caz-ı manevisinden çıkan Risale-i Nur o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır." diyerek uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işittim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum."⁴⁶⁹

"Hem nasilki bir cazibedar, sefihane ve sarhoşane şaşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştirak ediyorlar; öyle de, bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli fakat cazibeli ve elîm fakat meraklı bir vaziyet almış ki; insanın ulvî latifelerini ve kalb ve aklını, nefsi emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor."⁴⁷⁰

2-GAYR-I MÜSLİMİN NECAT

"O musibet-i semaviyeden ve beşerin zalim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar eğer onbeş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı maneviyeleri, o musibeti hiçe indirir."⁴⁷¹

"**Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki;** küfür ve dalalet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ deniz dibinde balıklar, canilerden şekva ederler ki; "İstirahatımızın selbine sebep oldular" diye rivayet-i sahiha vardır.

O halde **kâfirin azab çekmesine** acıyıp şefkat eden adam, şefkate lâyük hadsiz masumlara acımıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir.

469 Kastamonu Lahikası (30)

470 Kastamonu Lahikası (104)

471 Kastamonu Lahikası (111)

Yalnız bu var ki, müstehaklara âfât geldiği zaman masumlar da yanarlar, onlara acımamak olmuyor. Fakat canilerin cezalarından zarar gören mazlumların hakkında gizli bir merhamet var.”⁴⁷²

3-MÜ'MİN-İ GAYR-I MÜSLİM

“Aziz, sıddık ve ziyade müteharri ve müstefsir kardeşim Re'fet Bey!

Senin faik zekân ve dikkatin, sorduğun suallerin çoğuna cevap verebildiği için, muhtasar cevap veriyorum, gücenme. Seninle çendan konuşmak istiyorum, fakat vaktim müsaadesizdir. Müslim-i gayr-ı mü'min ve mü'min-i gayr-ı müslimin manası şudur ki: Bidayet-i Hürriyette İttihadçılar içine girmiş dinsizleri görüyordum ki; İslâmiyet ve şeriat-ı Ahmediye, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve bilhassa siyaset-i Osmaniye için, gayet nâfi' ve kıymetdar desatir-i âliyei câmi' olduğunu kabul edip, bütün kuvvetleriyle şeriat-ı Ahmediyeye tarafdard idiler.

O noktada müslüman, yani iltizam-ı hak ve hak tarafdarı oldukları halde mü'min değildiler; demek müslim-i gayr-ı mü'min ıtlakına istihkak kesbediyordular.

Şimdi ise firenk usûlünün ve medeniyet namı altında bid'atkârane ve şeriatşikenane cereyanlara tarafdard olduğu halde; Allah'a, âhirete, Peygamber'e imanı da taşıyor ve kendini de mü'min biliyor. Madem **hak ve hakikat** olan **şeriat-ı Ahmediyenin** kavaninini iltizam etmiyor ve hakikî tarafgirlik etmiyor, gayr-ı müslim bir mü'min oluyor. İmansız İslâmiyet sebab-i necat olmadığı gibi, bilerek İslâmiyetsiz iman dahi dayanamıyor, belki necat veremiyor, denilebilir.”⁴⁷³

4- AHİRETE İNANIM SEFAHETE GİDENLER

“İkinci yol: Âhireti tasdik eden, fakat sefahet ve dalalette

472 Kastamonu Lahikası (75)

473 Barla Lahikası (349)

gidenlere, bir haps-i ebedî ve bütün dostlarından bir tecrid içinde bir haps-i münferid, yalnız başına bir hapis kapısıdır. Öyle gördüğü ve itikad ettiği ve inandığı gibi hareket etmediği için öyle muamele görecek.”⁴⁷⁴ **S:142**

5- YEİSE DÜŞMEMEK

“**Onuncu Nükte-i Belâgat:** Kâh oluyor âyet, insanın isyankârane amellerini zikreder, şedid bir tehdid ile zecreder. Sonra şiddet-i tehdid, ye'se ve ümitsizliğe atmamak için, rahmetine işaret eden bir kısım esma ile hâtîme verir, teselli eder. Meselâ:

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا
يَقُولُونَ عَلُوًّا كَبِيرًا * تَسْبِيحٌ لَّهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ
وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

İşte şu âyet der ki: De: Eğer dediğiniz gibi mülkünde şeriki olsaydı, elbette arş-ı rububiyetine el uzatıp müdahale eseri görünecek bir derecede bir intizamsızlık olacaktı. Halbuki yedi tabaka semavattan, tâ hurdebînî zîhayatlara kadar, herbir mahluk küllî olsun cüz'î olsun, küçük olsun büyük olsun, mazhar olduğu bütün isimlerin cilve ve nakışları dilleriyle, o esma-i hüsnanın Müsemma-i Zülcelalini tesbih edip, şerik ve nazirden tenzih ediyorlar.

Evet nasilki **sema güneşler, yıldızlar** denilen nur-efşan kelimatıyla, hikmet ve intizamıyla, onu takdis ediyor, vahdetine şahadet ediyor ve cev-v-i hava dahi, bulutların ve berk ve ra'd ve katrelerin kelimatıyla onu tesbih ve takdis ve vahdaniyetine şahadet eder.

Öyle de zemin, hayvanat ve nebatat ve mevcudat denilen hayattar kelimatıyla Hâlîk-ı Zülcelalini tesbih ve tevhid

etmekle beraber, herbir ağacı, yaprak ve çiçek ve meyvelerin kelimatıyla yine tesbih edip birliğine şahadet eder.

Öyle de **en küçük mahluk, en cüz'î bir masnu'**, küçüklüğü ve cüz'iyetiyle beraber, taşıdığı nakışlar ve keyfiyetler işaretiyle pekçok esma-i külliye göstermek ile Müsemma-yı Zülcelali tesbih edip vahdaniyetine şahadet eder. İşte bütün kâinat birden, bir lisan ile, müttefikân Hâlık-ı Zülcelalini tesbih edip vahdaniyetine şahadet ederek kendilerine göre muvazzaf oldukları vazife-i ubudiyeti, kemal-i itaatle yerine getirdikleri halde, şu kâinatın hülâsası ve neticesi ve nazdar bir halifesi ve nazenin bir meyvesi olan insan, bütün bunların aksine, zıddına olarak, ettikleri **küfür ve şirkin** ne kadar çirkin düşüp ne derece cezaya şayeste olduğunu ifade edip bütün bütün ye'se düşürmemek için, hem şunun gibi nihayetsiz bir cinayete, hadsiz çirkin bir isyana Kahhar-ı Zülcelal nasıl meydan verip kâinatı başlarına harab etmediğinin hikmetini göstermek için **إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا** der. O hâtime ile hikmet-i imhali gösterip, bir rica kapısı açık bırakır.

İşte şu on işaret-ı i'caziyeden anla ki, âyetlerin hâtimelerindeki fezlekelerde, çok reşehat-ı hidayetiyle beraber çok lemaat-ı i'caziye vardır ki, bülegaların en büyük dâhîleri, şu bedi' üslûblara karşı kemal-i hayret ve istihsanlarından parmağını ısırması, dudağını dişlemiş, **مَا هَذَا كَلَامِ الْبَشَرِ** demiş.

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى ya, hakkalyakîn olarak iman etmişler. Demek bazı âyette, bütün mezkûr işaretlerle beraber bahsimize girmeyen çok mezaya-yı âheri de tazammun eder ki, o mezayanın icmâında öyle bir nakş-ı i'caz görünür ki, kör dahi görebilir."⁴⁷⁵

"Birinci Hastalık: "Ye's"tir.

Arkadaş! Amele ve taate muvaffak olamayan azabdan korkar, yeise düşer. Böyle bir me'yusun gözüne, dinî

mes'elelere münafî edna ve zayıf bir emare, kocaman bir bürhan görünür. Böyle birkaç emareyi elde eder etmez, diğer emarelerin saikasıyla ilân-ı isyan ederek İslâm dairesinden çıkar, şeytanın ordusuna iltihak eder. Binaenaleyh a'male muvaffak olamayanlar, yeise düşmemek için şu âyete müracaat etsin:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
الدُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ⁴⁷⁶

“**BEŞİNCİ İŞARET:** Cenab-ı Hak, Kütüb-ü Semaviyede beşere karşı şu Cennet gibi azîm mükâfat ve Cehennem gibi dehşetli mücazâtı göstermekle beraber çok irşad, ikaz, ihtar, tehdid ve teşvik ettiği halde; ehl-i iman, bu kadar esbab-ı hidayet ve istikamet varken hizb-üş şeytanın mükâfatsız çirkin zaîf desiselerine karşı mağlub olmaları, bir zaman beni çok düşündürüyordu. Acaba **iman varken**, Cenab-ı Hakk'ın o kadar şiddetli tehdidatına ehemmiyet vermemek nasıl oluyor? Nasıl iman gitmiyor?

انْ سِرِّيْلا شَيْطَانِ غَايَتِ زَائِفِ
كَيْدِ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا
desiselerine kapılıp Allah'a isyan ediyor. Hattâ benim arkadaşlarımdan bazıları, yüz hakikat dersini kalben tasdik ile beraber benden işittiği ve bana karşı da fazla hüsn-ü zannı ve irtibatı varken, kalbsiz ve bozuk bir adamın ehemmiyetsiz ve riyakârane iltifatına kapıldı, onun lehinde benim aleyhimde bir vaziyete geldi. Fesübhanallah dedim, insanda bu derece sukut olabilir mi? Ne kadar hakikatsız bir insan idi, diye o bîçareyi gıybet ettim, günaha girdim.

Sonra sâbık işaretlerdeki hakikat inkişaf etti, karanlıklı çok noktaları aydınlattı. O nur ile lillahilhamd, hem Kur'an-ı Hakîm'in azîm tergibat ve teşvikatı tam yerinde olduğunu, hem ehl-i imanın desais-i şeytaniyeye kapılmaları,

imansızlıktan ve imanın zaifliğinden olmadığını, hem günah-ı kebari işleyen küfre girmediğini, hem Mu'tezile mezhebi ve bir kısım **Hariciye mezhebi** "Günah-ı kebari irtikâb eden kâfir olur veya iman ve küfür ortasında kalır." diye hükümlerinde hata ettiklerini, hem benim o bîçare arkadaşım da yüz ders-i hakikatı bir herifin iltifatına feda etmesi, düşündüğüm gibi çok sukut ve dehşetli alçaklık olmadığını anladım.

Cenab-ı Hakk'a şükrettim, o vartadan kurtuldum. Çünkü sâbıkan dediğimiz gibi, şeytan cüz'î bir emr-i ademî ile insanı mühim tehlikelere atar. Hem insandaki nefis ise, şeytanı her vakit dinler. **Kuvve-i şehviye ve gazabiye ise**, şeytan desiselerine hem kâbile, hem nâkile iki cihaz hükmündedirler.

İşte bunun içindir ki, Cenab-ı Hakk'ın "**Gafur**", "**Rahîm**" gibi iki ismi, tecelli-i a'zamlı ehl-i imana teveccüh ediyor. Ve Kur'an-ı Hakîm'de Peygamberlere en mühim ihsanı, mağfiret olduğunu gösteriyor ve onları, istiğfar etmeye davet ediyor.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

kelime-i kudsiyesini her sure başında tekrar ile ve her mübarek işlerde zikrine emretmesiyle, kâinatı ihata eden rahmet-i vasiasını melce ve tahassüngâh gösteriyor ve **فَاسْتَعِذْ** emriyle "Eûzü billahi mineşşeytanirracîm" kelimesini siper yapıyor."⁴⁷⁷

“Dördüncü Vecih: Evvelki âyette hilkatten maksad beşer olduğu ve Hâlık'ın yanında beşerin bir mevki sahibi bulunduğu tasrih edildiğinde sâmiin zihnine geldi ki: "Bu kadar fesad, şürur ve kötülüğü yapan beşere bu kadar kıymet neden verildi?"

Cenab-ı Hakk'a **ibadet ve takdis için** şu fesadçı beşerin vücuduna hikmetin iktizası ve rızası var mıdır?" Sâmiin bu vesvesesini def' için şöyle bir işarette bulundu ki: Beşerin o şürur ve fesadları, onda vedîa bırakılan sırra mukabele edemez, affolur.

Ve Cenab-ı Hak onun ibadetine muhtaç değildir. Ancak Allâm-ül Guyub'un ilmindeki bir hikmet içindir.”⁴⁷⁸

6- TÖVBE

“Ey bu Medrese-i Yusufiyede benim ders arkadaşlarım! Bu dehşetli haps-i ebedîden kurtulmanın kolayı, çaresi; bu dünyevî hapsimizden istifade ederek elimiz mecburiyetle yetişmeyen çok günahlardan kurtulduğumuzla beraber, eski günahlardan tövbe edip farzlarımızı eda ederek herbir saat bu hapisteki ömrümüzü bir gün ibadet hükmüne getirmekle o ebedî hapisten necatımız ve o nurani Cennet'e girmemiz için en iyi bir fırsattır. Bu fırsatı kaçırsak, dünyamız ağladığı gibi âhiretimiz dahi ağlayacak. *خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِر* tokadını yiyeceğiz.”⁴⁷⁹

“**Birinci Nokta:** Hapiste geçen ömür günleri, herbir gün on gün kadar bir ibadet kazandırabilir ve fâni saatleri, meyveleri cihetiyle manen bâki saatlere çevirebilir ve beş-on sene ceza ile, milyonlar sene haps-i ebedîden kurtulmağa vesile olabilir. İşte ehl-i iman için bu pek büyük ve çok kıymetdar kazanç şartı, farz namazını kılmak ve hapse sebebiyet veren günahlardan tövbe etmek ve sabır içinde şükretmektir. Zâten hapis çok günahlara manidir, meydan vermiyor.”⁴⁸⁰

“Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Kat'iyen size haber veriyorum; yakında -tövbe etmemek şartıyla- hiç çare-i halas yok ki, ecel celladiyla sen, i'dam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın!

Şeraretlî ruhun dahi ebedî bir haps-i münferidde mahkûm olmakla beraber, ehl-i iman ve ruhanîlerin nefret ve lanetini kazanacaksın! -Tövbe etmemek şartıyla- benim intikamım, senden, pek muzaaf bir surette alınıyor bildiğimden, hiddet

478 *İşarat-ül İ'caz* (198)

479 *Şualar* (233)

480 *Şualar* (478)

değil hattâ sana acıyorum!”⁴⁸¹

“Evet kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahidleri bulunan Hâlık-ı Zülcelal'i inkâr edemez.

Etse, bütün kâinat onu tekzip edeceği için susar, lâkayd kalır. Fakat ona iman etmek: Kur'an-ı Azîmüşşan'ın ders verdiği gibi, o Hâlık'ı sıfatları ile, isimleri ile umum kâinatın şehadetine istinaden kalben tasdik etmek ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tövbe ve nedamet etmek iledir.

Yoksa, büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırılmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her ne ise... Evlâdlarım, ehemmiyetli bir hâdise size bu uzun mes'eleyi kısaca beyan etmeye sebep oldu. Şimdilik sizlere Risale-i Nur'un ehemmiyetli şakirdleri nazarıyla bakıyorum. Mustafa Oruç çok tali'lidir ki, kendi sisteminde ve ruhunda ve ciddiyetinde, az bir zamanda sizleri buldu. Bir iken on Mustafa oldu.”⁴⁸²

كُدْسِي دُستُورُنُو كَندِنِو رَهِبَـرِ
 et! Hevesli akılsız çocuklar gibi, muvakkat, ehemmiyetsiz lezzetlerin peşinde koşma! Düşün ki; fâni zevkler, sana manevî elemeler, teessüfler bırakıyor. Sıkıntılar, elemeler ise; bilakis manevî lezzetler ve uhrevî sevablar veriyor. Sen divane olmazsan, muvakkat lezzeti yalnız şükür için arayabilirsin. Zâten lezzetler şükür için verilmiş.”⁴⁸³

7- DECCAL FİTNESİNE DÜŞENLERİ MÜSİBETLE İKAZ

“ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ “ Nasilki kavm-i Firavun'a "çekirge âfâtı ve bit belası" ve Kâ'be tahribine çalışan Kavm-i Ebrehe'ye "Ebabil Kuşları" musallat olmuşlar. Öyle de: Süfyan'ın ve Deccalların fitneleriyle bilerek, severek isyan ve tuğyana ve

481 Emirdağ Lahikası (123)

482 Emirdağ Lahikası (203)

483 Emirdağ Lahikası (199)

Ye'cüc ve Me'cüc'ün anarşistliği ile fesada ve canavarlığa giden ve dinsizliğe, küfr ü küfrana düşen insanların akıllarını başlarına getirmek hikmetiyle, arzdan bir hayvan çıkıp musallat olacak, zîr ü zeber edecek. Allahu a'lem, o dabbe bir nev'dir. Çünkü gayet büyük birtek şahıs olsa, her yerde herkese yetişmez. Demek dehşetli bir taife-i hayvaniye olacak. Belki *إِنَّ دَابَّةَ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاتَهُ* âyetinin işaretiyle, o hayvan, dabbet-ül arz denilen ağaç kurtlarıdır ki; insanların kemiklerini ağaç gibi kemirecek, insanın cisminde dışından tırnağına kadar yerleşecek.

Mü'minler iman bereketiyle ve sefahet ve sû'-i istimalâttan tecennüpleriyle kurtulmasına işareten, âyet, iman hususunda o hayvanı konuşurmuş. ”484

-----oo0oo-----

AVRUPA BİRLİĞİ MES'ELESİNE RİSALE-İ NUR'UN BAKIŞI

Risale-i Nur eserlerinde Avrupa değil **İslam birliğinin elzemiyeti** mükerrer nazara verilmiştir. Ancak Hıristiyan dünyasında hakiki İsevilerle birleşmekten de bahisler var. Bu birleşmede **İslam İseviliğe değil, İsevilik İslama tabi olacak deniliyor**. Bu husus en ehemmiyetli noktadır. Evet, ferdî ve ictimâî hayatiyle semavîliğe bağlı olan İslâm milleti, arzî ve beşerî anlayışlara bağlı kalmaz.

Hem Risalelerde anlatılan ehl-i kitabla birleşmeyi, İslamiyeti tam tasdik eden İsevi ruhanilerinin yapacağı ifade edilir .

Mesela “..... âlem-i insaniyette inkâr-ı ulûhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini, **Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini İslâmiyetin hakikatıyla birleştirmeye çalışan** hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaati namı altında ve “**Müslüman İsevîleri**” ünvanına lâayık bir cemiyet, o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak; beşeri, inkâr-ı ulûhiyetten kurtaracak.”⁴⁸⁵

Yani, onun mesleğini ve yırtıcı rejimini bozacak, öldürecek; ancak **semâvî ve ulvî, hâlis bir din İsevîlerde zuhur edecek** ve **hakikat-ı Kur'aniyeye iktida ve ittihad eden bu İsevî dinidir** ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulü ile o dinsiz meslek mahvolur, ölür.”⁴⁸⁶

Şualar adlı eserde de şöyle deniliyor: “Deccal'ın, teşkil ettiği dehşetli maddiyunluk ve dinsizliğin azametli heykeli ve şahs-ı mânevîsini öldürecek ve inkâr-ı ulûhiyet olan fikr-i küfrîsini mahvedecek **ancak İsevî ruhanîleridir** ki; o ruhanîler din-i İsevî'nin hakikatını hakikat-ı İslâmiye ile mezcederek o kuvvetle onu dağıtacak, mânen öldürecek. Hattâ, “**Hazret-i**

485 Mektubat (441)

486 Şualar (581)

İsa Aleyhisselâm gelir, Hazret-i Mehdi'ye namazda iktida eder, tâbi olur"⁴⁸⁷ diye rivayeti, bu ittifaka ve **hakikat-ı Kur'aniyenin metbuiyetine ve hâkimiyetine** işaret eder.»⁴⁸⁸

Keza Avrupa devletleri İslamiyeti kendine bağlamağa değil, İslam birliğine tarafdar olmaları gerektiğini siyasilere hatırlatan Bediüzzaman Hz. Diyor ki:

“şimdiki bu hükûmetimizin hakikî kuvveti, hakaik-ı Kur'aniyeye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla, ihtiyat kuvveti olan üç yüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile ittihad-ı İslâm dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden Hristiyan devletleri bu ittihad-ı İslâma taraftar değildiler. Fakat **şimdi komünistlik ve anarşistlik çıktığı için, hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ana ve ittihad-ı İslâma taraftar olmağa mecburdurlar.**"⁴⁸⁹

Dünyevi boğuşmaların en sonunda, Hıristiyanlık alemindeki menfi cereyanın İslam dünyasına tecavüzünü, İslam birliği ile birleşen hakiki İseviliğe dayanan Amerikanın semavî yardım kuvvetiyle dudurulacağını haber veren Bediüzzaman Hz.şöyle der:

«Ehemmiyetli bir endişe ve bir tesellî kalbime geliyor ki: Bu geniş boğuşmaların **neticesinde**, eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, **medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa'da, Deccalâne bir vahşet doğurmasıdır.** Bu endişeyi tesellîye medar, **Âlem-i İslâmın tam intibahiyle ve Yeni Dünyanın, Hristiyanın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ana ittihad edip tâbi olması**, o dehşetli **gelecek** iki cereyana karşı **semavî bir muavenetle** dayanıp, inşaallah galebe eder.»⁴⁹⁰

487 İbn-i Mace hadis: 4077

488 Şualar (587)

489 Emirdağ Lâhikası-II (54)

490 Emirdağ Lâhikası-I (58)

Bu kısımda da Amerikanın İslamiyetle ittifaka ve onun semavî yardımına muhtac olduğu nazara veriliyor.

Bediüzzaman Hz. 1911 lerde Şamdaki Cami-ül Emevide verdiği hutbesinde aynı hükme dikkat çekip diyor ki:

Ey Câmi-i Emevî'deki kardeşlerim ve yarım asır sonraki Âlem-i İslâm Câmiiindeki ihvanlarım! Acaba baştan buraya kadar olan mukaddemeler netice vermiyor mu ki; **istikbalin kıt'alarında hakiki ve mânevi hâkim olacak ve beşeri, dünyevî ve uhrevî saadete sevk edecek yalnız İslâmiyet'tir** ve İslâmiyet'e inkılab etmiş ve hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak İsevîlerin hakiki dinidir ki Kur'an'a tâbi olur, ittifak eder.»⁴⁹¹

Mezkûr beyanların heyet-i umumiyesinden anlaşılıyor ki, Avrupa birliğine girmenin temelinde, Allahın sonsuz ilminden gelen Kur'anın ve İslamiyetin beşerî anlayışlara tabi olması manası yatar. Bu ise, Risale-i Nurdan kısmen alınan sarih beyanlara ters düşer.

Bediüzzaman Hazretlerinin, İslamiyetin Avrupa medeniyetinden uzak durmasını anlatan aşağıdaki beyanı, bu meselenin yani İslâmiyetin metbuiyet makamında olduğunun mana inceliği ve mahiyeti cihetiyle calib-i dikkattir. Şöyle ki:

“Âlem-i İslâmın şu medeniyete karşı istinkâfı ve soğuk davranması ve kabülde ıztırabı cây-ı dikkattir. Zira **istiğna ve istiklâliyet hassasiyle mümtaz** olan şeriattaki İlâhî hidayet, Roma felsefesinin dehasıyla aşılılmaz, imtizac etmez, bel' olunmaz, **tâbi olmaz...** Bir asıldan tev'em (ikiz) olarak neş'et eden Eski Roma ve Yunan, iki dehalariyle; su ve yağ gibi mürur-u a'sar (asırlar) medeniyet ve Hıristiyanlığın temzîcine çalıştığı halde, yine istiklâllerini muhafaza, âdeta tenasuhla o iki ruh şimdi de başka şekillerde yaşıyorlar.

Onlar, tev'em ve esbab-ı temzic varken imtizac olunmazsa, **şeriatın ruhu olan nur-u hidayet**, o muzlim, pis medeniyetin esası olan Roma dehasiyle hiçbir vakit **mezc**

olunmaz, bel' olunmaz...”⁴⁹²

Evet, “Âlem-i insaniyette, zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar iki cereyan-ı azîm, iki silsile-i efkâr; her tarafta ve her tabaka-i insaniyede dal budak salmış, iki şecere-i azîme hükmünde... Biri, silsile-i nübüvvet ve diyanet; diğeri, silsile-i felsefe ve hikmet, gelmiş gidiyor. Her ne vakit o iki silsile imtizaç ve ittihad etmiş ise, yani **silsile-i felsefe, silsile-i diyanete dehalet edip itaat ederek hizmet etmişse**; âlem-i insaniyet parlak bir surette bir saadet, bir hayat-ı içtimaiye geçirmiştir. Ne vakit ayrı gitmişler ise, bütün hayır ve nur, silsile-i nübüvvet ve diyanet etrafına toplanmış ve şerler ve dalaletler, felsefe silsilesinin etrafına cem'olmuştur.”⁴⁹³

Şu husus şayan-ı dikkattir ki, Avrupa birliğinin lüzumunu göstermek için Risale-i Nurdan nazara verilecek mezkûr parçalara dikkat edilince, aynı parçalarda bilakis İslam birliğinin ve İslâmiyete tabi olmanın lüzumu görülüyor. Bundan da anlaşılıyorki, Risale-i Nura kendi anlayışına delil bulmak için değil, ondaki hükmü görmek niyetiyle bakılmalıdır.

Eğer bu Avrupa birliğinden, beşerin sulh-u umumisi ümid ediliyorsa, Risalelerde böyle bir sulhun ancak İslamiyetten gelebileceği nazara veriliyor. Evet, siyasilere hitab eden Bediüzzaman Hazretlerinin şu ifadeleri:

“Evvelâ: Sizlerin Pakistan ve Irak'la gayet muvaffakiyetkârane ittifakını, bu millete kemal-i samimiyetle, sürur ve ferah ile kazanmanızı bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Bu **ittifakınızı, inşâallah dörtyüz milyon İslâm'ın sulh-u umumiyesine ve selâmet-i ammenin teminine kat'î bir mukaddeme olarak ruhumda hissettim.**”⁴⁹⁴

“Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip, seyyiatı hasenatına râcih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki

492 Tarihçe-i Hayat (132)

493 Sözlür (538)

494 Emirdağ Lahikası-II (222)

dehşetli tokat yiyip, o günahkâr medeniyeti zir ü zeber edip öyle bir kusdu ki, yeryüzünü kanla bulaştırdı. İnşâallah **istikbaldeki İslâmiyetin kuvvetiyle, medeniyetin mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de te'min edecek.**

Evet; **Avrupanın medeniyeti**, fazilet ve hüda üstüne te'sis edilmediğinden; belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden; şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı, hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle, **Asya medeniyetinin galebesine** kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir.

Ve az vakitte galebe edecektir....Hakikat-ı İslâmiyenin güneşi ile **sulh-u umumî dairesinde hakikî medeniyeti görmeyi, rahmet-i İlâhiyeden beklileyebilirsiniz...**"⁴⁹⁵

"Her halde çabuk başında bir kıyamet kopmazsa, **hakaik-i İslâmiye**, beşeri esfel-i safilîn derece-i sukutundan kurtarmaya ve rûy-i zemini temizlemeğe ve **sulh-u umumîyi temin etmeğe vesile olmasını** Rahman-ı Rahîm'in rahmetinden niyaz ediyoruz ve ümid ediyoruz ve bekliyoruz."⁴⁹⁶

Hem de beyn-el milel sinsi ifsad cereyanı her tarafa parmak sokarken ve ifsadların yapılamıyacağına dair hakiki te'minat yokken, o ulvi ve kudsi Kur'anın ve âlem-i İslamın istikbalini mechul ellere teslim etmeğe âlem-i İslamın mütedeyyin kalb-i müştereki herhalde evet demez.

Eğer, mevcut fitne-i ahirzaman ile Avrupa birliği mukayesesinde ehvenüşşer kaidesi nazara alınmalıdır denilirse, denilir ki, Bediüzzaman mevcut fitnenin de aynı canibden geldiğini söyler. Mesela Bediüzzaman diyor ki::

"Biz müteharrîk-i bizzât değiliz. Bilvasita müteharrîkiz. **Avrupa üflüyor, biz burada oynuyoruz. O tenvim ile telkin eder.** Biz kendimizden hayal edip, esammâne

495 Tarihçe-i Hayat (94)

496 Hutbe-i Şamiye (43)

tahribimizde eser-i telkini icra ederiz.”⁴⁹⁷

Yani Avrupadan tahrikat ve bizde de tatbikat var. İkisinin de merkezi birdir ve tercih için gereken iki taraf yok.

Evet, “Avrupa'nın insaniyetperver **maskesi** altında vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın!.. Ve bu **vicdansız gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin** görmeyen gözlerine sokulsun! Ve bu asırda, yüzbin cihette "Yaşasın Cehennem" dedirten mimsiz medeniyetperestlerin başlarına vurulmak için yazılmış bir arzuhaldir.”⁴⁹⁸ ifadesi de aqynı hükme bakar.

Keza “Biz, ferec ve ferah ve sürur ve fütuhat isteriz. Fakat kâfirlerin kılınca ile değil. Kâfirlerin kılınçları başlarını yesin; kılınçlarından gelen faide bize lâzım değil. Zâten o **mütemerrid ecnebidir ki, münafıkları ehl-i imana musallat ettiler ve zındıkları yetiştirdiler.**”⁴⁹⁹

“Evet Risale-i Nur'a perde altında hücum eden, **ecnebi parmağıyla** bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan **âlem-i İslâmın teveccühünü ve muhabbetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için siyaseti dinsizliğe âlet** ederek perde altında küfr-ü mutlaka yerleştirenlerdir”⁵⁰⁰

“**siyaseti dinsizliğe âlet**” tabiri ile, Âlem-i İslâmın kabul etmeyeceği rejim değişikliğini hatırlatır.

Şimdi ise Avrupa birliğinin **hümanizm'e** de dikkat çeken anayasasına bağlı kalarak Avrupaya teslim olmak, Türkiyeye ümidle bakan Âlem-i İslâmı ümitsizliğe düşürür ve nazarını başka tarafa çevirmesine sebep olur.

Bu çok ciddî meseleyi ilk meclis kurulduğu zaman kemal-i ciddiyetle meclise arzeden Bediüzzaman Hazretleri aynen şöyle diyor:

497 **Sünuhat, Tuluat, İşarat (46)**

498 **Mektubat (429),**

499 **Lem'alar (105)**

500 **Şualar (281)**

“Sizin bu "İstiklal Harbi"ndeki muzafferiyetinizi ve âlî hizmetinizi takdir eden ve sizi can u dilden seven, cumhur-u mü'minîndir. Ve bilhassa tabaka-i avamdır ki sağlam müslümanlardır. Sizi ciddî sever ve sizi tutar ve size minnettardır ve fedakârlığınızı takdir ederler. Ve, intibaha gelmiş en cesîm ve müdhiş bir kuvveti size takdim ederler. Siz dahi, **evamir-i Kur'aniyeyi imtisal ile onlara ittisal ve istinad etmeniz maslahat-ı İslâm namına zarurîdir.** Yoksa, İslâmiyetten tecerrüd eden bedbaht, milliyetsiz Avrupa meftunu firenk mukallidleri, avam-ı müslimîne tercih etmek, maslahat-ı İslâma münafî olduğundan, **âlem-i İslâm nazarını başka tarafa çevirecek ve başkasından istimdad edecek...**”⁵⁰¹

Bu durumda ise, Türkiye devleti Âlem-i İslâmdan kopmuş ve kendi milletinin de desteğini kaybetmiş ve istinadsız bir duruma düşmüş olur.â

â

â

AVRUPA BİRLİĞİNE BEDEL İSLÂM BİRLİĞİ ESASTIRâ

Ehl-i İslâmiyet ve hamiyet-i diniye ve kuvvet-i imaniye cihetiyle değil dini siyasete âlet yapmak, belki de siyaseti dine âlet ve tâbi' yapmakla; tâ İslâmiyet'in kuvvet-i maneviyesinden bu hükûmet-i İslâmiyeyi tam kuvvetlendirmek ve dörtyüz milyon hakikî kardeşi arkasında ihtiyat kuvveti buldurmak ve bir kısım zalim Avrupa'nın dilencilüğünden kurtulmak için çalışanlara pek haksız olarak irtica damgasını vurup onları memlekete zararlı tevehhüm etmeleri, yerden göğe kadar hadsiz bir haksızlıktır.⁵⁰²

Madem bu ittifaksızlıktan gelen za'fiyet ve kuvvetsizlik sebebiyle ecnebinin politikasına ve ehemmiyetsiz muvakkat yardımlarına karşı bu acib manevî rüşvetler veriliyor. Dörtyüz

501 Mesnevi-i Nuriye (101)

502 Emirdağ Lahikası-2 (81)

milyon kardeşin uhuvvetine, milyarlar ecdadın mesleğine ehemmiyet verilmiyor gibi bir mana hükmediyor.

Ve **asayiş ve siyasete zarar gelmemek için** bu kadar israfat ile bol maaşlar suretinde kuvvet teminine kendilerini mecbur zannederek rüşvetler veriliyor; milletin fakr-ı hali nazara alınmıyor.

Elbette ve elbette ve kat'î olarak şimdi bu memleketteki ehli siyaset garba ve ecnebiye verdiği siyasî ve manevî rüşvetin on mislini âlem-i İslâm'ın ileride cemahir-i müttefikası hükmünde olacak olan dört yüz milyon müslüman kardeşlere, memleket ve milletin ve bu devlet-i İslâmiyenin selâmeti için gayet azîm bir bahşış ve zararsız rüşvet vermesi lâzım ve elzemdir.

İşte o makbul, lâzım ve çok menfaatlı caiz ve vâcib rüşvet ise: Teavün-ü İslâm'ın esası ve hediye-i Kur'anın semavî bir düsturu ve rabıtası ve kudsî kanun-u esasîsi olan

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ * وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا * وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَى * وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ

kudsî, esasî kanunlarını düstur-u hareket etmektir.⁵⁰³

Avrupa'nın ejderhaları (büyük devletleri) her ne vakit şu devlet-i İslâmiyeye bir tokat vurmuşlarsa; üç yüz elli milyon İslâmı ağılatmış ve inletmiş.

Ve o müstemlekât sahipleri, onları inletmemek ve sızlatmamak için elini çekmiş, elini kaldırırken indirmiş. Şu hiçbir cihette istisgar edilmeyecek manevî ve daimî bir kuvvetüz-zahr yerine hangi kuvvet ikame edilebilir? Gösterilsin! Evet o azîm manevî kuvvetüz-zahrı, menfî milliyet ile ve istiğnakârane hamiyet ile gücendirmemeli!⁵⁰⁴

503 Emirdağ Lahikası-2 (84)

504 Mektubat (326)

AVRUPA FİKİR HAYATININ İSLÂMA AYKIRILIĞI

Sual: Diyorlar ki: "Senin eski zamandaki müdafaatın ve İslâmiyet hakkındaki mücahedatın, şimdiki tarzda değil. Hem Avrupa'ya karşı İslâmiyet'i müdafaa eden mütefekkirîn tarzında gitmiyorsun. Neden Eski Said vaziyetini değiştirdin? Neden manevî mücahidîn-i İslâmiye tarzında hareket etmiyorsun?"

Elcevab: Eski Said ile mütefekkirîn kısmı, felsefe-i beşeriyenin ve hikmet-i Avrupaiyenin düsturlarını kısmen kabul edip, onların silâhlarıyla onlarla mübareze ediyorlar; bir derece onları kabul ediyorlar. Bir kısım düsturlarını, fûnun-u müsbebe suretinde lâ-yetezelzel teslim ediyorlar, o suretle İslâmiyetin hakikî kıymetini gösteremiyorlar. Âdeta kökleri çok derin zannettikleri hikmetin dallarıyla İslâmiyeti aşıyorlar, güya takviye ediyorlar. Bu tarzda galebe az olduğundan ve İslâmiyetin kıymetini bir derece tenzil etmek olduğundan, o mesleği terkettim.

Hem bilfiil gösterdim ki: İslâmiyetin esasları o kadar derindir ki; felsefenin en derin esasları onlara yetişmez, belki sathî kalır. Otuzuncu Söz, Yirmidördüncü Mektub, Yirmidokuzuncu Söz bu hakikatı bürhanlarıyla isbat ederek göstermiştir. Eski meslekte, felsefeyi derin zannedip, ahkâm-ı İslâmiyeyi zahirî telakki edip felsefenin dallarıyla bağlamakla durutmak ve muhafaza edilmek zannediliyordu. Halbuki felsefenin düsturlarının ne haddi var ki, onlara yetişsin?⁵⁰⁵

Ecnebinin tagutlarıyla ve fûnun-u tabiiyeleriyle dalalete gidenlere ve onları körükörüne taklid edip ittiba edenlere binler nefrin ve teessüfler!

Ey bu vatan gençleri! Firenkleri taklide çalışmayınız! Âyâ, Avrupa'nın size ettikleri hadsiz zulüm ve adavetten sonra, hangi akıl ile onların

sefahet ve bâtil efkârlarına ittiba edip emniyet ediyorsunuz?

Yok! Yok! Sefihane taklid edenler, ittiba değil, belki şoursuz olarak onların safına iltihak edip kendi kendinizi ve kardeşlerinizi i'dam ediyorsunuz. Âgâh olunuz ki, siz ahlâksızcasına ittiba ettikçe, hamiyet davasında yalancılık ediyorsunuz!.. Çünkü şu surette ittibanız, milliyetinize karşı bir istihfaftır ve millete bir istihzadır!

هَدَيْنَا اللَّهُ وَإِيَّاكُمْ إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ⁵⁰⁶

Za'f-ı dine sebep olan Avrupa medeniyet-i sefihanesi yırtılmağa yüz tuttuğu bir zamanda ve medeniyet-i Kur'anın zuhura yakın geldiği bir anda, lâkaydane ve ihmalkârane müsbet bir iş görülmez. Menfîce, tahribkârane iş ise, bu kadar rahnelere maruz kalan İslâm zâten muhtaç değildir.⁵⁰⁷

Eğer şu temsilin sırrını anlayıp, hakikatın suretini görmek istersen, dinle: Şu dalalet-âlûd ve sefahet-perver medeniyetin şakirdleri ve idlâl edici sakîm felsefenin talebeleri, acib ihtirasat ve pek garib tefer'unlukla sarhoş olmuşlar. Sonra gelip, desiseler ile müslümanları, ecnebilerin âdâtına davet ve terk-i şeair-i İslâmiyeye teşvik ediyorlar. Halbuki her şeairde nur-u İslâma bir şuur ve bir iş'ar vardır.⁵⁰⁸

İ'lem, Bil ey müslüman! Kâfirlerin medeniyetiyle mü'minlerin medeniyeti arasında fark budur ki:

Kâfirlerin medeniyeti; dışı içe, içi dışa çevrilmiş bir vahşet-i mahzadır. Zâhirîsi süslü püslü, bâtınîsi çirkin ve pistir. Sureti me'nus, sîreti muvahhiştir.

506 Lem'alar (120)

507 Mesnevi-i Nuriye (100)

508 Nurun İlk Kapısı (26)

Amma mü'minlerin medeniyeti ise, bâtını zâhirinden daha a'lâ ve ahsendir. Manası, suretinden daha tam ve kâmindir. İçinde bir ünsiyet, bir sevgi, bir muavenet saklıdır.

Bunun sırrı budur ki: **Mü'min**, sırr-ı iman ve tevhid ile bütün kâinatın mevcudatı arasında bir uhuvvet ve eczaları mabeyninde -hususan Benî Âdem arasında ve bilhassa müslümanlar ortasında- bir ünsiyet ve müteakabil bir sevgi görüyor. Hem asıl, mebd'e ve mazî itibariyle yine her şeyde bir uhuvvet ve sonunda bir mülâkat ve kavuşmak olacağını ve müstakbelde neticenin kesin varlığını biliyor ve görüyor.

Fakat kâfir ise, küfrün hükmüyle her şeye karşı bir yabanilik ve ayrılık, belki kendisine hiç bir menfaati olmayan bir nevi düşmanlık görür, bu düşmanlığı âdeta her şeyde, hattâ kardeşinde de görür. Çünkü **kâfir**; uzanıp giden ezeli bir ayrılış ve sonsuz ebedî bir firak ortasında yalnız nokta kadar küçük ve az bir buluşma anındaki bir uhuvvetten başka, bir kardeşliği görmüyor ve yoktur. Yalnız bir nevi hamiyet-i milliye yahut gayret-i cinsiye cihetiyle, az bir zamanda kardeşliği şiddet peyda eder. Halbuki o **kâfir**, zâhiren sevdiği kimseyi de samimi ve kardeşane bir muhabbet ile değil; belki ancak nefsinin ondaki menfaatini sever.

Amma **kâfirlerin medeniyeti içinde görülen** bazı insanî güzellikler ve ruhî yücelikler ise, yine İslâm medeniyetinin sızıntılarından. Ve Kur'anın irşadatının in'ikasları ve sayhalarındandır.. veya semavî dinlerin bakiye kalmış olan parıltılarından.

Eğer bu mezkûr hakikata müşahhas bir misal istersen, hayalin ile "**Nurşin**" karyesindeki "**Seyda**" (K.S.) Hazretlerinin meclisine git! Ve o zatın sohbet-i kudsiyesi ile orada izhar edilen İslâm medeniyetine bir bak, göreceksinki; o Zat-ı Kerim'in irşadiyle fukara elbisesine bürünmüş sultanları veya insan libasını giymiş melaikeleri görürsün...

Sonra bu durumu müvazene etmek üzere Paris'e de git. Ve onların büyüklerinin localarına gir, bak! Orada göreceksin ki,

onlar insan elbisesine bürünmüş birer akrep veya benî-Âdem suretine girmiş birer ifrittirler.⁵⁰⁹

İşte ey uyanık iken uyuyanlar! Ve uykuda iken kendini ayık zannedenler! Sakın mimsiz medenîlere müsamaha-yı diniye ile ve kendinizi onlara benzeterek yanaşmayınız. Güya zannedersiniz ki, bizim ile onların arasında bir köprü vazifesini görüp de muvasalayı te'min edecekmişsiniz ve aramızdaki pek derin dereyi dolduracakmışınız. Kellâ!

Yanlış düşünüyorsunuz. Çünkü **mü'minler ile kâfirler arasında** olan mesafe hadsizdir. Ve mabeynimizdeki dere nihayet derindir. Bu nihayet uzun mesafeyi ve şu pek derin dereyi dolduramazsınız! Belki ya onlara iltihak edip gidersiniz veyahut dalâletin en uzak derekesine düşüp İslâmiyetten uzaklaşırsınız.⁵¹⁰

İ'lem Ey kardeş bil ki! şu fâsık medeniyet, öyle müdhîş bir riya meydana getirmiştir ki, medeniyetçilerin o riyadan kurtulmaları çok müşkilleşmiştir. Çünkü hal-i hazır medeniyet, riyaya, şan ü şeref ismini takmış, adamı da şahıslara dalkavukluk yapıp mürâîlik ettirdiği gibi, milletler ve unsurlara da riyakâr ve tasniatçı kılmıştır.

Gazeteleri de, o riya ve mürâîliğe dellallar haline sokmuş, tarihi ise ona teşrifatçı ve alkışçı yapmıştır.

Hem gaddar ve zalim olan hamiyet-i cahiliyenin desisesiyle mütemerrid olan unsuriyet-perverliğin hayatı içinde, şahsın mevtini ona unutturmuştur.⁵¹¹

-----oo0oo-----

509 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (196)**

510 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (276)**

511 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (412)**

AVRUPA MUKALLİDLİĞİ FELAKETİ

Beşinci Mes'ele: Asya'da uyanan akvam⁵¹², fikr-i milliyete sarılıp,⁵¹³ aynen Avrupa'yı her cihetle taklid ederek,⁵¹⁴ hattâ çok mukaddesatları⁵¹⁵ o yolda feda ederek hareket ediyorlar. Halbuki her milletin kamet-i kıymeti başka bir elbise ister. Bir cins kumaş bile olsa; tarzı, ayrı ayrı olmak lâzım gelir. Bir kadına, bir jandarma elbisesi giydirilmez. Bir ihtiyar hocaya, tango bir kadın libası giydirilmediği gibi.. "Körü körüne taklid dahi, çok defa maskaralık olur."⁵¹⁶

Ey bu vatan gençleri! Firenkleri taklide çalışmayınız! Âyâ, Avrupa'nın size ettikleri hadsiz zulüm ve adavetten sonra, hangi akıl ile onların sefahet ve bâtil efkârlarına ittiba edip emniyet ediyorsunuz? Yok! Yok! Sefihane taklid edenler, ittiba değil, belki şuursuz olarak onların safına iltihak edip kendi kendinizi ve kardeşlerinizi i'dam ediyorsunuz. Âgâh olunuz ki, siz ahlâksızcasına ittiba ettikçe, hamiyet davasında yalancılık ediyorsunuz!.. Çünkü şu surette ittibanız, milliyetinize karşı bir istihfaftır ve millete bir istihzadır!⁵¹⁷

O zalim,⁵¹⁸ dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: "Sen yirmi senedir birtek defa takkemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski kıyafetin ile bulundun. Halbuki onyedi milyon bu kıyafete girdi."⁵¹⁹

Ben de dedim: Onyedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyla ve kalben kabulüyle ancak yedi bin Avrupaperest sarhoşların kıyafetlerine ruhsat-ı şer'iyeye ve cebr-i kanunî cihetiyle girmektense; **azimet-i şer'iyeye ve takva**

512 Müslüman milletler

513 Yani: müslüman milletimizi Avrupa gibi terakki ettireceğiz diyerek

514 Yalnız tekniğini almak gerekirken

515 Şeairi

516 Tarihî şahsiyeti siliniyor, şahsiyetsiz kalıyor. Mektubat (324)

517 Yani Avrupanın şirke dayanan anlayışını ve ahlaksız ve hayasız yaşayışını, islamın Tevhide bağlı imanından ve Allah'ın gönderdiği ahlakından üstün görmekle milliyetinize hatreket ediyorsunuz. Lemalar (120)

518 Bu rezaletli hayata medeniyet diye propaganda yapan

519 Yani müslüman milleti Avrupalılığa çevirdik

cihetiyle, yedi milyar zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim.⁵²⁰

Garphlaşmak ve Hristiyanlara benzemek ve bir nevi Purutluk mezhebini İslâmlar içinde yerleştirmeye çalışan ve dinde hissesi olmayan bir kısım siyasîler heyetidir. Bu cereyan yüzde belki binde birisini, Kur'an ve İslâmiyet aleyhine çevirebilir.⁵²¹

Âlem-i küfür, bütün vesaitiyle, medeniyetiyle, felsefesiyle, fünunuyla, misyonerleriyle âlem-i İslâma hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettiği halde, -âlem-i İslâma- dinen galebe edemedi. Ve dâhilî bütün fırak-ı dâlle-i İslâmiye de, birer kemmiye-i kalile-i muzırta suretinde mahkûm kaldığı; ve İslâmiyet metanetini ve salabetini sünnet ve cemaatle muhafaza eylediği bir zamanda, lâübaliyane, Avrupa medeniyet-i habise kısmından süzülen bir cereyan-ı bid'atkârane, sinesinde yer tutamaz. Demek âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılabvari bir iş görmek, İslâmiyetin desatirine inkıyad ile olabilir, başka olamaz. Hem olmamış, olmuş ise de çabuk ölüp, sönmüş...⁵²²

İmana ait bilgilerden sonra en lâzım ve en mühim a'mal-i sâlihadır. Sâlih amel ise, maddî ve manevî hukuk-u ibada tecavüz etmemekle, hukukullahı da bihakkın îfa etmekten ibarettir. Ecnebilerden alınan maddî bilgiler, san'at ve terakkiyata ait ise, lâzımdır. Sefahete dair ise muzırdır.⁵²³

Biri⁵²⁴ **Avrupa'nın mehasinini mesavimizle ve telahuk-u efkârının semeratı,** bizim bir şahsın semere-i sa'yi ile, insafsızca, aldatıcı cerbeze ile müvazene etmekle, Avrupa'ya şedid bir meftuniyet ve milletine karşı amîk bir nefret hissiyle, kendini Avrupa'nın veled-i nâmeşruu gösterdiği gibi, fikr-i ihtilal ve meyl-i tahrib ve aldatıcı cerbezeden neticesi olan hicv-i âsiyane, müfteriyane, namussikenane ile kendi

520 **Emirdağ Lahikası (12)**

521 Dahildeki Avrupacı cereyana hitab. **Emirdağ Lahikası-2 (208)**

522 **Mesnevi-i Nuriye (100)**

523 Bu hakikatların bilinmesi elzemdir. **Mesnevi-i Nuriye (115)**

524 Dahilde türeyen Avrupaperestlerin tenkidi

firavuniyetini ve zimnen medih ve gururiyetini ve bilmediği halde İslâm'a düşmanlığını göstermekle beraber; firavuniyet, enaniyet, gurur hükmü ile milletine karşı şer'an, aklen, hikmeten mükellef olduğu hiss-i şefkat yerine hiss-i tahkir, meyl-i incizab yerine meyl-i nefret, meylan-ı muhabbet yerine irade-i istihfaf, temayül-ü ihtiram yerine meylan-ı techil, arzu-yu merhamet yerine arzu-yu taazzum, seciye-i fedakârî yerine temayül-i infiradî ikame edip; hamiyetsizliğini, asılsızlığını gösterdiğinden nazar-ı hakikatta öyle bir canî ve menfur olur ki, meselâ birisi Paris'te sefahet âleminde bir âlüfte madamın kametinde istihsan ettiği bir libası, câmide muhterem bir hocaya giydirmeye çalışmak gibi bir hareket-i ahmakane ve canyanede bulunur.

Zira hamiyet ise; muhabbet, hürmet, merhametin netice-i zarurîyesidir. Onsuz olmaz ve illâ yalandır, sahtekârlıktır. Nefret, hamiyetin zıddıdır.

Mutaassıblara hücum eden Avrupa'nın kâselisleri herbiri yüz mutaassıb kadar meslek-i sakîminde mutaassıbdır. Bunlardan birisi Şekspir medhinde ettiği ifratı, şayet bir hoca o ifratı Şeyh-i Geylanî (K.S) medhinde etse idi, tekfir olunacaktı.

Heyhat! Bunların neresinde millete muhabbet ve millet için hamiyet?⁵²⁵

Avrupa'nın terbiyesinin neticesi olarak

كُلِّ شَيْءٍ أَحْسَنُهُ kaidesiyle her şeyin en iyi cihetini nazara almak maslahat iken, en fena ciheti nazara alıp mütemadiyen milleti ye'se sevk ederek, ruh-u cemaatı öldürüyor.

Hem yine cerbeze seyyiesine, za'f-ı akide inzimam etmesiyle, mesail-i diniyede en zaîf tarafını irae ederek dinsizliğe zemin ihzar ediyor.⁵²⁶

Elhasıl: Zünub ve mesavi-i medeniyeti, hudud-u hürriyet

525 Sünuhat – Tuluat – İşarat (68)

526 Sünuhat – Tuluat – İşarat (87)

ve medeniyetimize girmekten seyfi şeriatla yasak edeceğiz. Tâ ki, medeniyetimizin gençliği ve şebabeti, zülâl-i ayn-il hayat-ı şeriatla muhafaza olsun.

Kesb-i medeniyette Japonlara iktida bize lâzımdır ki; onlar Avrupa'dan mehasin-i medeniyeti almakla beraber, her kavmin mâye-i bekası olan âdât-ı milliyelerini muhafaza ettiler.

Bizim âdât-ı milliyemiz İslâmiyet'te neşv ü nema bulunduğu için iki cihetle sarılmak zarurîdir.⁵²⁷

Üçüncü Ders

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَلَا تَعْرَنَكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَكُم بِاللَّهِ الْعَزْوَ

Ey gururlu, mağrur gafil! Sana ne olmuş ki, müslümanları -ecanib tarzında- hayat-ı dünyeviyeye davet edersin? O hayat, uyku içinde bir lu'b ve heva içinde bir lehivden başka birşey değildir.

Hem ne oluyorsun ki, keyiflerine kâfi gelen helâl ve tayyibat dairesinden huruca teşvik ederek, dinin ihmaline veya dinin bazı şairinin terkine sebebiyet veriyorsun. Ve muharremat ve habîsat dairesine duhûle teşci' ediyorsun.

Ey müvesvis! Bilir misin misalin neye benzer? O derece belâhet kesbetmiş bir sarhoşa benzer ki; arslanı attan, darağacını salıncaktan, cerahatlı yarayı kırmızı gülden farketmez.

Hem öyle zannettiği halde, mürşid vaziyetini alır; muslih tavrını takınır. Müdhiş bir vaziyete düşmüş bîçare bir adama ders verir. **Bazı müzahrefatı ve aldaticı hevesatı ve bazı lehviyatı irae etmekle, o bîçare adamı baştan çıkarmak ister.**⁵²⁸

527 Divan-ı Harb-i Örfi (71)

528 Nur'un İlk Kapısı (23)

AVRUPANIN İSLÂM DÜŞMANLIĞI

Fikr-i milliyet, şu asırda çok ileri gitmiş. Hususan derras Avrupa zalimleri, bunu İslâmlar içinde menfî bir surette uyandırıyorlar; tâ ki, parçalayıp onları yutsunlar.⁵²⁹

Şimdi ise, en ziyade birbirine muhtaç ve birbirinden mazlum ve birbirinden fakir ve ecnebi tahakkümü altında ezilen anasır ve kabail-i İslâmiye içinde, fikr-i milliyetle birbirine yabancı bakmak ve birbirini düşman telakki etmek, öyle bir felâkettir ki, tarif edilmez.

Âdeta, bir sineğin ısırması için, müdhiş yılanlara arka çevirip, sineğin ısırmasına karşı mukabele etmek gibi bir divanelikle; büyük ejderhalar hükmünde olan Avrupa'nın doymak bilmez hırslarını, pençelerini açtıkları bir zamanda, onlara ehemmiyet vermeyip belki manen onlara yardım edip, menfî unsuriyet fikriyle şark vilayetlerindeki vatandaşlara veya cenub tarafındaki dindaşlara adavet besleyip onlara karşı cephe almak, çok zararları ve mehaliki ile beraber; o cenub efradları içinde düşman olarak yoktur ki, onlara karşı cephe alınsın. Cenubdan gelen Kur'an nuru var, İslâmiyet ziyası gelmiş; o içimizde vardır ve her yerde bulunur.

İşte o **dindaşlara adavet ise**; dolayısıyla İslâmiyete, Kur'ana dokunur. İslâmiyet ve Kur'ana karşı adavet ise, bütün bu vatandaşların hayat-ı dünyeviye ve hayat-ı uhreviyesine bir nevi adavettir. Hamiyet namına hayat-ı içtimaiyeye hizmet edeyim diye, iki hayatın temel taşlarını harab etmek; hamiyet değil, hamakattır!⁵³⁰

Birden Meclis Tarafından Denildi:

–İzah et!

Dedim:

–Devletler, milletler muharebesi, tabakat-ı beşer muharebesine terk-i mevki ediyor. Zira beşer esir olmak istemediği gibi, ecîr olmak da istemez. Galib olsa idik,

529 Mektubat (322)

530 Mektubat (323)

hasmımız ve düşmanımız elindeki cereyan-ı müstebidaneye belki daha şedidane kapılacak idik.

Halbuki o cereyan hem zalimane, hem tabiat-ı âlem-i İslâma münafî, hem ehl-i imanın ekseriyet-i mutlakasının menfaatine mübayin, hem ömrü kısa, parçalanmaya namzeddir. Eğer ona yapışsa idik, âlem-i İslâmı fıtratına tabiatına muhalif bir yola sürükleyecek idik.

Şu medeniyet-i habise ki, biz ondan yalnız zarar gördük. Ve nazar-ı şeriatla merdud ve seyyiatı hasenatına galebe ettiğinden; maslahat-ı beşer fetvasıyla mensuh ve intibah-ı beşerle mahkûm-u inkıraz, sefih, mütemerrid, gaddar, manen vahşi bir medeniyetin himayesini Asya'da deruhde edecek idik.

Meclisten biri dedi:

-Neden Şeriat şu medeniyeti^(*) reddeder?

Dedim:

-Çünkü beş menfî esas üzerine teessüs etmiştir. Nokta-i istinadı kuvvettir. O ise şe'ni, tecavüzdür. Hedef-i kasdı, menfaattır. O ise şe'ni, tezahümdür. Hayatta düsturu cidaldır. O ise şe'ni, tenazu'dur. Kitleler mabeynindeki rabitası, âheri yutmakla beslenen unsuriyet ve menfî milliyettir. O ise şe'ni, böyle müdhiş tesadümdür. Cazibedar hizmeti, heva ve hevesi teşci' ve arzularını tatmin ve metalibini teshildir.

O heva ise şe'ni, insanıyeti derece-i melekiyeden dereke-i kelbiyete indirmektir, insanın mesh-i manevîsine sebep olmaktır. Bu medenîlerden çoğu, eğer içi dışına çevrilse kurt, ayı, yılan, hınzır, maymun postu görülecek gibi hayale gelir.

İşte onun için bu **medeniyet-i hazır**a, beşerin yüzde seksenini meşakkate şekavete atmış; onunu mümevveh

(*): Bizim muradımız medeniyetin mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir. Yoksa medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasin zannedip, taklid edip malımızı harab ettiler. Medeniyetin günahları iyiliklerine galebe edip seyyiatı hasenatına racih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip, o günahkâr medeniyeti zîr ü zeber edip öyle bir kustu ki, yeryüzünü kanla bulaştırdı. İnşâallah istikbaldeki İslâmiyet'in kuvveti ile medeniyetin mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de temin edecek.

saadete çıkarmış, diğer onu da beyne-beyne bırakmış. Saadet odur ki, külle ya eksere saadet ola. Bu ise ekall-i kalilindir.

Nev-i beşere rahmet olan **Kur'an** ancak umumun, lâakal ekseriyetin saadetini tazammun eden bir medeniyeti kabul eder. Hem serbest hevanın tahakkümüyle, havaic-i gayr-ı zaruriye havaic-i zaruriye hükmüne geçmişlerdir.

Bedâvette bir adam dört şeye muhtaç iken, medeniyet yüz şeye muhtaç ve fakir etmiştir. Sa'y masrafa kâfi gelmediğinden hileye harama sevketmekle, ahlâkın esasını şu noktadan ifsad etmiştir. Cemaate nev'e verdiği servet haşmete bedel, ferdi şahsı fakir, ahlâksız etmiştir.

Kurûn-u ûlânın mecmu-u vahşetini bu medeniyet bir defada kustu!

Âlem-i İslâm'ın şu medeniyete karşı istinkâfı ve soğuk davranması ve kabulde ızdırabı cây-ı dikkattir. Zira istiğna ve istiklaliyet hassasıyla mümtaz olan şeriattaki İlahî hidayet, Roma felsefesinin dehasıyla aşılınmaz, imtizac etmez, bel' olunmaz, tabi' olmaz.

Bir asıldan tev'em olarak neş'et eden **eski Roma** ve **Yunan** iki dehalari; su ve yağ gibi mürur-u a'sar ve medeniyet ve Hristiyanlığın temzicine rağmen, yine istiklallerini muhafaza, âdeta tenasühle o iki ruh şimdi de başka şekillerde yaşıyorlar. Onlar tev'em ve esbab-ı temzic varken imtizac olunmazsa, şeriatin ruhu olan nur-u hidayet, o muzlim medeniyetin esası olan Roma dehasıyla hiçbir vakit mezcolunmaz, bel' olunmaz...⁵³¹

Şark husumeti, İslâm inkişafını boğuyor idi; zâil oldu ve olmalı. Garb husumeti, İslâm'ın ittihadına, uhuvvetin inkişafına en müessir sebebedir, bâki kalmalı.⁵³²

Avrupa'nın insaniyetperver maskesi altında vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın!.. Ve bu vicdansız gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun! Ve bu asırda, yüzbin cihette "Yaşasın Cehennem"

531 **Sünihat – Tuluat – İşarat (44)**

532 **Sünihat – Tuluat – İşarat (49)**

dedirten mimsiz medeniyetperestlerin başlarına vurulmak için yazılmış bir arzuhaldir.⁵³³

DÖRDÜNCÜ HATVESİ: Der veya dedirtir:

“Sizi idare eden ve bana muhâsım vaziyetini alanlar—ki Anadolu’daki sergerdeleridir—maksatları başkadır.

Niyetleri din ve İslâmiyet değildir.”

Şu vesveseye karşı deriz:

Vesilelerde niyetin tesiri azdır. Maksadın hakikatini tağyir etmez. Çünkü maksut, vesilenin vücuduna terettüp eder; içindeki niyete bakmaz.

Meselâ, ben bir define veya su bulmak için bir kuyu kazıyorum. Biri geldi, kendini saklamak veya orada muzahafatını defnetmek için, bana yardım ederek kazdı. Suyun çıkmasına ve define bulunmasına niyeti tesir etmez. Su, fiiline, kazmasına bakar, niyetine bakmaz.

Bunun gibi, onlar bizi Kâbe’ye götürüyorlar. Kur’ân’ı yüksek tutmak istiyorlar. Bütün felâketimizin menbaı olan Avrupa muhabbetine bedel, husumetini esas tutuyorlar. Niyetleri ne olursa olsun, bu maksatların hakikatini tağyir edemez.(HS:16)

Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş boğuşmaların neticesinde eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa’da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlem-i İslâm’ın tam intibahıyla ve Yeni Dünya’nın, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur’ana ittihad edip tâbî’ olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşâallah galebe eder.⁵³⁴

Avrupa zalimleri devlet-i İslâmiyenin nurunu söndürmek niyetiyle müdhış bir sû’-i kasd plânı yaptıkları ve ona karşı

533 Mektubat (429)

534 Emirdağ Lahikası (58)

Türkiye hamiyetperverleri, hürriyeti yirmidörtte ilânıyla o plânı akîm bırakmağa çalıştıkları halde, maatteessüf altı-yedi sene sonra, harb-i umumî neticesinde yine o sût-i kâsd niyetiyle Sevr Muahedesinde Kur'anın zararına gayet ağır şeraitle kâfirane fikirlerini yine icra etmek olan plânlarını akîm bırakmak için Türk milliyetperverleri cumhuriyeti ilânla mukabeleye çalıştıkları tarihi olan bin üçyüz yirmidörde, tâ otuz dörde, tâ ellidörde tam tamına tevafukla, o herc ü merc içinde Kur'anın nurunu muhafazaya çalışanlar içinde Resail-in Nur müellifi yirmidörtte (1324) ve Resail-in Nur'un mukaddematı otuzdörtte (1334) ve Resail-in Nur'un nuranî cüzleri ve fedakâr şakirdleri ellidörtte (1354) mukabeleye çalışmaları göze çarpıyor.

Hattâ hakikat-ı hali bilmeyen bir kısım ehl-i siyaseti telaşa sevkettiler ve bu itfa sût-i kâsdına karşı tenvir vazifesini tam îfa ettiklerinden bu âyetin mana-yı işarîsi cihetinde bir medar-ı nazarı olduklarına kuvvetli bir emaredir. Şimdi İslâmlar içinde Nur-u Kur'ana muhalif haletlerin ekserisi, o sût-i kâsdların ve Sevr Muahedesi gibi gaddarane muahedelerin vahîm neticeleridir. Eğer şeddeli "mim" dahi şeddeli "lâmlar" gibi bir sayılsa, o vakit bin ikiyüz seksendört (1284) eder.

O tarihte Avrupa kâfirleri devlet-i İslâmiyenin nurunu söndürmeğe niyet ederek on sene sonra Rusları tahrik edip Rus'un doksanüç (1293) muharebe-i meş'umesiyle âlem-i İslâmın parlak nuruna muvakkat bir bulut perde ettiler. Fakat bunda Resail-in Nur şakirdleri yerinde Mevlâna Hâlid'in (K.S.) şakirdleri o bulut zulûmatını dağıttıklarından bu âyet bu cihette onların başlarına remzen parmak basıyor. Şimdi hatıra geldi ki; eğer şeddeli "lâmlar" ve "mim" ikişer sayılsa, bundan bir asır sonra zulûmatı dağıtacak zâtlar ise, Hazret-i Mehdi'nin şakirdleri olabilir. Her ne ise...(Ş:719)

Cây-ı dikkat ve ehemmiyetli bir tevafuktur ki: Risalet-ün Nur müellifi bin üçyüz onaltı (1316) sıralarında mühim bir inkılab-ı fikrî geçirdi. Şöyle ki:

O tarihe kadar ulûm-u mütenevviayı, yalnız ilimle tenevvür

için merak ederdi, okurdu, okuturdu. Fakat birden o tarihte merhum vali Tahir Paşa vasıtasıyla Avrupa'nın Kur'ana karşı müdhiş bir sû'-i kasdları var olduğunu bildi. Hattâ bir gazetede İngiliz'in bir müstemlekât nâzırı demiş:

"Bu Kur'an, İslâm elinde varken biz onlara hakikî hâkim olamayız. Bunun sukutuna çalışmalıyız." dediğini işitti, gayrete geldi. Birden makam-ı cifrîsi bin üçyüzonaltı (1316) olan □

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ fermanını manen dinleyerek bir inkılab-ı fikrî ile merakını değiştirdi.⁵³⁵

Eski zamanda dehşetli Fil-i Mahmudî azametinde, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise dünya servetine ve malına ve o servetle filolar teşkil edip, hattâ kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla nev-i beşeri esaret altına almış ve Avrupa medeniyetçileri medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil, belki medeniyetin seyyiatıyla ve sefahetiyle ve dinsizliğiyle üçyüzelli milyon müslümanların her tarafta hâkimiyetlerini imha edip istibdadına serfüru' etmiş ve bu musibet-i semaviyeye sebebiyet vermiş.

Ve **dünyaperest gaddar zalimler**, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye ve fakir ve masumlar ve mazlumlara, fâni mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymetdar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaret-üz zünub etmeye kader-i İlahîye fetva verdiler.

Ben birbuçuk senedir dünyaperestlerin bu musibette vaziyetlerini ve safahatlarını ve ikinci harb-i umumî sahifelerini kat'iyyen bilmiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sure-i kudsiyenin mana-yı işarî tabakasından gelen tokatlar, tam tamına onların başlarına iniyorlar ve surenin bir mana-yı işarîsini tam tefsir ediyor.⁵³⁶

Evet İstanbul siyaseti İspanyol gibi bir hastalıktır. Fikri hezeyanlaştırır. Biz müteharrik-i bizzât değiliz. Bilvasıta müteharrikiz. Avrupa üflüyor, biz burada oynuyoruz. O

535 Şualar (707)

536 Kastamonu Lahikası (226)

tenvim ile telkin eder. Biz kendimizden hayal edip, esammane tahribimizde eser-i telkini icra ederiz.

Menfîye kapılan, harf gibi *فِي نَفْسٍ غَيْرِهِ* yahud

لَا يَدُلُّ عَلَى مَعْنَى فِي نَفْسِهِ tarif edilir. Demek bütün harekâtı,

bizzât haric hesabına geçer. Çünkü iradesi hükümsüzdür. Hulûs-u niyeti faide vermez. Bahusus menfî iki cihet-i za'fla, **haric** cereyanın kuvvetine bir âlet-i laya'kıl olur.⁵³⁷

Mutaassıblara hücum eden Avrupa'nın kâselisleri herbiri yüz mutaassıb kadar meslek-i sakîminde mutaassıbdır. Bunlardan birisi Şekspir medhinde ettiği ifratı, şayet bir hoca o ifratı Şeyh-i Geylanî (K.S) medhinde etse idi, tekfir olunacaktı.⁵³⁸

-----oo0oo-----

537 **Sünihat-Tuluat-İşarat (52)**

538 **Sünihat-Tuluat-İşarat (69)**

A'YAN-I SÂBİTE

(Bak: Levh-i mahfuz- Vücut-u haricî- Vücut-u ilmî)

Muhteva

-
- 1- A'yan-ı sâbite tabir edilen mevcudat-ı ilmiye
 - 2- A'yan-ı sâbite ile alâkalı bazı kısımlar
 - 3- Mevcudat-ı ilmiye ilm-i İlâhîde ezeli olmakla beraber, müstakil bir vâcib vücuda sahip değildir
-

1- A'YAN-I SÂBİTE TABİR EDİLEN MEVCUDAT-I İLMİYE

“Kur'an-ı Hakîm'in feyzinden şimdilik iki nokta hatıra gelmiş, icmalen yazacağız:

Birincisi: Cenab-ı Hak öyle bir Kadîr-i Mutlak'tır ki; adem ve vücud, kudretine ve iradesine nisbeten iki menzil gibi, gayet kolay bir surette oraya gönderir ve getirir. İsterse bir günde, isterse bir anda oradan çevirir. Hem adem-i mutlak zâten yoktur, çünkü bir ilm-i muhit var.

Hem daire-i ilm-i İlâhînin harici yok ki, birşey ona atılsın. Daire-i ilim içinde bulunan adem ise, adem-i haricîdir ve vücud-u ilmîye perde olmuş bir ünvardır. Hattâ bu mevcudat-ı ilmiyeye bazı ehl-i tahkik "a'yân-ı sabite" tabir etmişler.

Öyle ise fenaya gitmek, muvakkaten haricî libasını çıkarıp, vücud-u manevîye ve ilmîye girmektir. Yani hêlik ve fâni olanlar vücud-u haricîyi bırakıp, mahiyetleri bir vücud-u manevî giyer, daire-i kudretten çıkıp daire-i ilme girer. ”⁵³⁹

2- A'YAN-I SÂBİTE İLE ALÂKALI BAZI KISIMLAR

“Evet bir **hayat** ki; bütün hayatlar mütemadiyen onun

cilvesiyle zuhura gelir ve bütün hakaik-i sabite-i kâinat ona istinad eder, onunla kaimdir; elbette hiçbir cihetle fena ve zeval ona ârız olamaz.”⁵⁴⁰

“Hem bir şahsın bünyesindeki kuvvet, a'zasındaki sıhhat, istidadındaki kabiliyet, o şahsın yaşayışına ve tekemmülüne delil olduğu gibi, kâinatın ruhuna kadar nüfuz eden hakikat-ı sabite ve devam ile yaşayışını îma eden intizamındaki kuvvet-i kâmile ve tekemmülüne giden nizamındaki kemal acaba haşr-i cismanî yoluyla saadet-i ebediyeye delil olmaz mı?”⁵⁴¹

“**Hem yine zannetme ki;** onlar, kalblerin zevkettiği seyyal şeyler gibi olup, sonra zeval bulacak parıltılardır. Kellâ! Belki onlar, hakaik-ı sâbiteden gelip, alîl bir aklın ve mariz bir kalbin ve kör bir nefsin üstünde in'ikas eden nurlardır.”⁵⁴²

“**Hazret-i Muhyiddin meşrebinde olanlar,** yalnız aynalık ve zarfiyet cihetinde ve aynadaki vücud-u misâli, nefiy noktasında ve akis, ayn-ı mün'akis olmak üzere keşfedip, başka mertebeyi düşünmeyerek, “Lâ mevcûde illâ Hû” diyerek, yanlış etmişler. “Hakâiku'l-eşyâi sâbitetün” kaide-i esâsiyeyi inkâr etmek derecesine düşmüşler.”⁵⁴³

“Hem o mevcud, bütün müddet-i hayatında geçirdiği etvar ve ahvali, ilm-i ezelnin ünvanları olan İmam-ı Mübin, Kitab-ı Mübin, Levh-i Mahfuz gibi vücud-u ilmî dairelerinde vücud-u haricîsini temsil eden mufassal bir vücud dahi bırakıp öyle giderler.”⁵⁴⁴

“İşte **kader**, ilm-i ezelnin olduğu için; ilm-i ezeli, hadîsin tabiriyle "Manzar-ı a'lâdan, ezelden ebede kadar herşey, olmuş ve olacak, birden tutar, ihata eder bir makam-ı a'lâdadır." Biz ve muhakematımız, onun haricinde olamaz ki, mazi mesafesinde bir âyine tarzında olsun.”⁵⁴⁵

“Fakat sır-ı Kur'an ve nur-u iman ile, ezelden ebede kadar bir nur-u vücud görünür; ona alâkadar olur ve onunla saadet-

540 Mektubat (240)

541 İşarat-ül İ'caz (54)

542 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (425)

543 Osmanlıca Lemalar (123)

544 Mektubat (295)

545 Sözler (467)

i ebediyesini temin eder.”⁵⁴⁶

“Evet eğer bütün eşya Ferd-i Vâhid'e verilse, bir kibrit çakar gibi, eserleriyle azameti anlaşılan o nihayetsiz kudretiyle hiçten icad eder ve ihatalı nihayetsiz ilmiyle herşeye manevî bir kalıp hükmünde bir mikdar tayin eder.

Ve o âyine-i ilmindeki herşeyin suretine ve plânına göre kolayca herbir şeyin zerreleri o kalıb-ı ilmî içine yerleşir, muntazaman vaziyetlerini muhafaza ederler.

Eğer etraftan zerreleri toplamak lâzım gelse de, ilmî kanunların ve kudretin ihatalı düsturları cihetiyle; o zerrelere, kanun-u ilmî ve sevk-i kudretî ile bağlanmaları haysiyetiyle muti' bir ordunun neferatı gibi muntazaman kanun-u ilmî ve sevk-i kudretî ile gelip o şeyin vücudunu ihata eden kalıb-ı ilmî ve mikdar-ı kaderî içine girip kolayca vücudunu teşkil ederler. Belki âyinedeki aksin fotoğraf vasıtasıyla kâğıt üstüne vücud-u haricî giymesi veyahud görünmeyen bir yazı ile yazılan bir mektuba gösterici maddeyi sürmekle görünmesi gibi, Ferd-i Vâhid'in ilm-i ezelisinin âyinesinde bulunan mahiyet-i eşya ve suver-i mevcudata gayet sühuletle, kudret onlara vücud-u haricî giydirir ve âlem-i manadan âlem-i zuhura getirir, gözlere gösterir.”⁵⁴⁷

“Aynen öyle de; şecere-i kâinatın bütün dal ve budaklarıyla herbirinin bir mazisi ve müstakbeli var. Geçmiş ve gelecek tavırlarından ve vaziyetlerinden müteşekkik bir silsilesi bulunur. Her nevi ve her cüz'ünün ilm-i İlahiyede muhtelif tavırları ile müteaddid vücudları bir silsile-i vücud-u ilmî teşkil eder. Ve vücud-u haricî gibi o vücud-u ilmî dahi, hayat-ı umumiyenin manevî bir cilvesine mazhardır ki, mukadderat-ı hayatiye, o manidar ve canlı elvah-ı kaderiyeden alınır.”⁵⁴⁸

546 **Mektubat (296)**

547 **Lemalar (322)**

548 **Lemalar (337)**

***3- MEVCUDAT-I İLMİYE İLM-İ İLÂHİDE EZELÎ OLMAKLA BERABER, MÜSTAKİL BİR VÂCİB VÜCUDA SAHİB DEĞİLDİR**

“Nasıl ki, temsilde, ayna içindeki güneşin hakikî vücud-u hâricîsinden başka bir vücud-u misâlîsi var. Ve aynayı zîynetli boyalayan münbasit aksinin dahi arazî ve ayrı bir vücud-u hâricîsi var.

Ve aynanın arkasındaki fotoğrafın resim kâğıdına intikâş eden suret-i şemsiyenin dahi ayrı ve arazî bir vücud-u hâricîsi vardır, hem bir derece sâbit bir vücuddur.

Öyle de, kâinat aynasında ve mâhiyât-ı eşya aynalarında esmâ-i kudsiye-i İlâhiyenin irade ve ihtiyar ve kudret ile hâsil olan cilveleriyle tezâhür eden nukûş-u masnûâtın, Vücud-u Vâcibden ayrı, hâdis bir vücudu var. Hem o vücuda Kudret-i Ezeliye ile sebat verilmiş. Fakat eğer irtibat kesilse, bütün eşya birden fenâyâ gider. Bekâ-i vücud için her an, herşey, Hâlikının ibkâsına muhtaçtır. Çendan “hakâiku'l-eşyâi sâbitetün”dür; fakat Onun ispat ve tesbitiyle sâbittir.”

“Kezalik vücud-u vücubî; daha kavî, daha rasih, daha sabittir. Belki de vücud-u hakikî, vücud-u haricî ondan ibarettir.

Binaenaleyh ilm-i muhit-i ezeliye temessül eden imkânî vücudlar, vücud-u vücubînin tecelliyat-ı nuriyelerine âyine ve ma'kestirler. Öyle ise ilm-i ezeliye, imkânî vücudlara âyine olduğu gibi, imkânî vücudlar da vücud-u vücubîye âyinedir. Sonra o imkânî vücudlar, ilm-i ezeliyeden vücud-u haricîye intikal etmişlerse de, vücud-u hakikî mertebesine vâsil olmamışlardır.”⁵⁴⁹

“Aynen öyle de; şecere-i kâinatın bütün dal ve budaklarıyla herbirinin bir mazisi ve müstakbeli var. Geçmiş ve gelecek tavırlarından ve vaziyetlerinden müteşekkil bir silsilesi bulunur. Her nevi ve her cüz'ünün ilm-i İlâhiyede muhtelif tavırları ile müteaddid vücudları bir silsile-i vücud-u ilmî teşkil

eder. Ve vücud-u haricî gibi o vücud-u ilmî dahi, hayat-ı umumiyenin manevî bir cilvesine mazhardır ki, mukadderat-ı hayatiye, o manidar ve canlı elvah-ı kaderiyeden alınır.”⁵⁵⁰

AZGIN VE MÜTEKEBBİR LİDERLERİN MEKRİ VE İFSADI KENDİ BAŞLARRINA GEÇER

اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ
تَحْوِيلًا

(Bu da)” yeryüzünde bir kibirlenme ve bir suikast düzenidir. Halbuki fena düzen ancak sahibinin başına geçer. O halde öncekilerin kanunundan (Allahın azgınları darbeleme adetinden) başka ne gözetiyorlar? Sen Allah'ın sünnetinde, (devam edegelen adetinde) asla bir değişme bulamazsın. Sen Allah'ın sünnetinde asla bir başkalaşma da bulamazsın.” (35/43)

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

Yoksa bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Fakat o küfredenlerin kendileri tuzağa düşeceklerdir.” **52/42**

2-İSTİDRACÎ MEKR-İ İLÂHÎ

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَدِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

44- Bu sözü yalanlayanı bana bırak. Onları bilmedikleri yönden derece derece azaba yaklaştıracacağız.

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

45- Onlara mühlet veriyorum. Doğrusu benim tuzağım sağlamdır.” 68/44-45

3-Her Beldede “Ekser İslâm Memleketlerinde” Büyük Günahkârları (Azgınları) Mevki ve Makamlarda Hile Yapmaları İçin Durduruyoruz. Ancak Hileyi Kendilerine Yapıyorlar.Fakat Bunu Şuur Edemiyorlar.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا
بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

“Böylece, her kentte ileri gelenleri, oranın suçluları yaptık ki, orada hileler çevirsinler. Halbuki bunlar, kötülüğü başkasına değil kendilerine yapıyorlar da farkına varmıyorlar.” 6/123

Not: قَلَّاكَاثِر (mütekebbir) reisler, elebaşları demektir.

4- AZGINLARIN CEZALANDIRILMASI

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوْكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
أَتَخَشَوْنَهُمْ فَأَلَّ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

Yeminlerini bozan, Peygamber'i yurdundan çıkarmaya azmeden ve üstelik ilk önce size saldırmaya başlayanlara karşı savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer mümin iseniz her şeyden önce Allah'dan korkmalısınız.

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ
مُؤْمِنِينَ

Onlarla savaşın ki Allah, sizin ellerinizle onların cezasını versin ve onları rezil ve rüsvay etsin, yardımıyla sizi onlara muzaffer kılsın. Ve mümin bir kavmin yüreklerini ferahlandırınsın.” 9/13-14

5- ÇAPRAZLAMA KESME CEZASI

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ
يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ
جِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Allah ve Resulüne karşı savaşan ve yeryüzünde fesat çıkarmaya çalışanların cezası, ancak öldürölmeleri veya asılmaları yahut ayak ve ellerinin çaprazlama kesilmesi, ya da yeryüzünde başka bir yere sürgün edilmeleridir. Bu, dünyada onlar için bir zillettir. Ahirette ise onlar için büyük bir azab vardır.”
5/33

قَالَ فِرْعَوْنُ أَمْئَتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَدْنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكْرُتُمْوهُ فِي الْمَدِينَةِ
لُتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim, sonra da bilin ki, sizi astıracağım.” 7/124

AZİMET-TAKVA-RUHSAT

1-CEMİYETİN DURUMUNA NAZARAN RUHSAT VE AZİMET TERCİHİ

Madem **şeriat**, tabiatın tecavüzatına sed çekmekle onu ta'dil edip nefs-i emmareyi terbiye eder. Elbette ekser etbai, köylü ve nim-bedevi ve amelelikle meşgul olan **Şafiî Mezhebi'ne göre** "Kadına temas ile abdest bozulur, az bir necaset zarar verir." Ekseriyet itibariyle hayat-ı içtimaiyeye giren, nim-medenî şeklini alan insanlar, ittiba ettikleri mezheb-i Hanefîye göre "Mess-i nisvan abdesti bozmaz, bir dirhem kadar necasete fetva var."

İşte bir amele ile bir efendiyi nazara alacağız. Amele, tarz-ı maişet itibariyle ecnebi kadınlarla ihtilata, temasa ve bir ocak yanında oturmaya ve mülevves şeylerin içine karışmaya mübtela olduğundan; san'at ve maişet itibariyle, tabiat ve nefs-i emmaresi meydanı boş bulup tecavüz edebilir.

Onun için, şeriat onların hakkında, o tecavüzata sed çekmek için, "Abdest bozulur, temas etme; namazını ibtal eder, bulaşma" manevî kulağında bir sadâ-yı semavî çınlattırır.

Amma o efendi, namuslu olmak şartıyla âdât-ı içtimaiyesi itibariyle, ahlâk-ı umumiye namına, ecnebi kadınlara temasa mübtela değil, mülevves şeylerle nezafet-i medeniye namına kendini o kadar bulaştırmaz.

Onun için şeriat, mezheb-i Hanefî namıyla ona şiddet ve azimet göstermemiş; ruhsat tarafını gösterip, hafifletmiştir. "Elin dokunmuş ise, abdestin bozulmaz; hicab edip, kalabalık içinde su ile istinca etmemenin zararı yoktur. Bir dirhem kadar fetva vardır." der, onu vesveseden kurtarır. İşte denizden iki katre sana misal.. onlara kıyas et.⁵⁵¹

2-HARAMIN MUKADDEMESİ DE HARAMDIR

Nimetin mukaddemesi de nimettir. Nitekim vâcibin mukaddemesi, vâcib; haramın mukaddemesi, haramdır.⁵⁵²

3-TAKVA-I KÂLİME SAHİBİ OLMAYAN İCTİHAT EDEMEZ

Nasilki bir cisimde, neşv ü nema için tevessü' meyli bulunur. O meyl-i tevessü' ise, -çünkü dâhildendir- vücud ve cisim için bir tekemmüldür. Fakat eğer hariçte tevsi' için bir meyl ise, o vücudun cildini yırtmaktır, tahrib etmektir; tevsi' değildir. Öyle de, İslâmiyetin dairesine selef-i sâlihîn gibi takva-yı kâmile kapısıyla ve zaruriyat-ı diniyenin imtisali tarîkıyla dâhil olanlarda meyl-üt tevessü' ve irade-i içtihad bulunsa; o kemaldır ve tekemmüldür. Yoksa zaruriyatı terk eden ve hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye tercih eden ve felsefe-i maddiye ile âlûde olanlardan olan o meyl-üt tevsi' ve irade-i içtihad, vücud-u İslâmiyeyi tahrib ve boynundaki şer'î zincirini çıkarmağa vesiledir.⁵⁵³

İslâmiyetin müselleminatını tamamen imtisal ettiği cihetle bihakkın daire-i dâhiline girmiş zâтта; meyl-üt tevsi' meyl-üt tekemmüldür. **Lâkaydlık** ile haricde sayılan zâтта meyl-üt tevsi', meyl-üt tahribdir. Fırtına ve zelzele zamanında; değil içtihad kapısını açmak, belki pencerelerini de kapatmak maslahattır. **Lâübaliler** ruhsatlarla okşanılmaz; azimetlerle, şiddetle ikaz edilir.⁵⁵⁴

4-ZORLUKTA VE ZARURETTE RUHSATLA AMEL KAİDESİ

Ben birkaç gündür bir duamı değiştirdim. Şimdiye kadar bazan yüz defa tekrar ile **وَاعْفِرْ لَنَا** veya **وَقُوْ** gibi dualarda

552 **İşart-ül İ'caz (180)**

553 **Sözler (482)**

554 **Hutbe-i Şamiye (130)**

طَلَبَةَ رَسَائِلِ الثُّورِ الصَّادِقِينَ cümlesinden الصَّادِقِينَ kelimesini kaldırdım; tâ ki ruhsatla amele kendini mecbur bilen ve sıkıntının verdiği evham ve me'yusiyet cihetiyle zahirî inkâr ve çekinmekle azimet ve sadakata muhalif hareket eden kardeşlerimiz o dualardan mahrum kalmassınlar.

5-AZİMETİ TERCİH

BEDİÜZZAMAN'IN AKILLARA HAYRET VEREN BİR SECİYESİ

[Ehl-i Sünnet mecmuasının 15 Teşrin-i evvel 1948 tarihli nüshasında neşredilmiştir. Ehl-i Sünnet gazetesi sahibi avukat bir zâtın makalesidir.]

Ben Birinci Cihan Harbinde Bitlis mevkiinde yaralı olarak esir olurken, Bediüzzaman da o gün esir düşmüştü. O Sibiryaya gönderilmiş, en büyük esirler kampında idi. Ben Bakü'nün Nangün adasında idim. Günün birinde esirleri teftişe gelen ve kampı gezerken Bediüzzaman'ın önünden geçen Nikola Nikolaviç'e o hiç ehemmiyet vermiyor ve yerinden kımıldanmıyor. Baş kumandanın nazar-ı dikkatini çekiyor. Tekrar bir bahane ile önünden geçiyor. Yine kımıldanmıyor. Üçüncü defasında önünde duruyor, tercüman vasıtasıyla aralarında şöyle bir muhavere geçiyor:

-Beni tanımadılar mı?

-Evet tanıdım. Nikola Nikolaviç, Çar'ın dayısıdır. Kafkas cephesi başkumandanıdır.

-O halde ne için hakaret ettiler?

-Hâyır, affetsinler ben kendilerine hakaret etmiş değilim. Ben mukaddesatımın emrettiğini yaptım.

-Mukaddesat ne emrediyormuş?

-Ben müslüman âlimiyim. Kalbimde iman vardır. Kendisinde iman olan bir şahıs, imanı olmayan şahıstan efdaldir. Ben ona kıyam etseydim, mukaddesatıma

hürmetsizlik yapmış olurdu. Onun için ben kıyam etmedim.

–Şu halde, bana imansız demekle benim şahsımı, hem ordumu, hem de milletimi ve Çar'ı tahkir etmiş oluyor. Derhal divan-ı harb kurulunda isticvab edilsin.⁵⁵⁵

Bu emir üzerine divan-ı harb kuruluyor. Karargâhtaki Türk, Alman ve Avusturya zabıtları, ayrı ayrı Bediüzzaman'a rica ederek başkumandana tarziye vermesi için ısrar ediyorlar. Verdiği cevap bu oluyor:

–Ben âhîret diyarına göçmek ve huzur-u Resulullah'a varmak istiyorum. Bana bir pasaport lâzımdır. Ben imanıma muhalif hareket edemem.

Buna karşı kimse sesini çıkarmıyor, neticeyi bekliyor. İsticvab bitiyor. Rus Çarını ve Rus ordusunu tahkir maddesinden i'dam kararını veriyorlar. Kararı infaz için gelen bir manga askerin başındaki subaya kemal-i şetaretle: "Müsaade ediniz, onbeş dakika vazifemi ifa edeyim." diye abdest alıp iki rek'at namaz kılarken, Nikola Nikolaviç geliyor, kendisine hitaben:

–Beni affediniz! Sizin beni tahkir için bu hareketi yaptığınızı zannedyordum. Hakkınızda kanunî muamele yaptım. Fakat şimdi anlıyorum ki, siz bu hareketinizi imanınızdan alıyorsunuz ve mukaddesatın emirlerini îfa ediyorsunuz. Hükümünüz ibtal edilmiş, dinî salahatinizden (sâlihliğinizden) dolayı şâyan-ı takdirdiniz; sizi rahatsız ettim, tekrar tekrar rica ediyorum beni affediniz."

Bütün müslümanlar için şâyan-ı misal olan bu salabet-i diniye ve yüksek seciyeyi, arkadaşlarından bir yüzbaşı, müşahedesine müsteniden anlatıyordu. Bunu duydukça ihtiyarsız olarak gözlerim yaşla doldu.⁵⁵⁶

Evet, hayat-ı dünyeviye için muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'îye var. Fakat yalnız bir ihtiyaca binaen, helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara

555 Şualar (524)

556 Şualar (525)

göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terkeder.⁵⁵⁷

Sabri kardeş! İmamet vazifesinde Risalet-in Nur'a zarar yok, ruhsatla amel niyetiyle şimdilik çekilme.⁵⁵⁸

6-MUHTEREM AHMED HAMDİ EFENDİ HAZRETLERİ!

Bir hâdise-i ruhiyemi size beyan ediyorum: Çok zaman evvel zâtınız ve sizin mesleğinizdeki hocaların zarurete binaen ruhsata tâbi' ve azimet-i şer'iyyeyi bırakan fikirler, benim fikrime muvafık gelmiyordu. Ben hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden azimeti terkedip ruhsata tâbi' oluyorlar?" diye Risale-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Fakat üç-dört sene evvel yine şiddetli, kalbime sizi tenkidkârane bir teessüf geldi.

Birden ihtar edildi ki: "Bu senin eski medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi zâtlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı "ehven-üş şer" düsturuyla mümkün olduğu kadar bir derece bir kısım vazife-i ilmiyeyi, mukaddesatın muhafazasına sarfedip, tehlikeyi dörtten bire indirmeleri, onların mecburiyetle bazı noksanlarına ve kusurlarına inşâallah keffaret olur" diye kalbime şiddetli ihtar edildi. Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski medrese kardeşlerim ve ders arkadaşlarım diye hakikî uhuvvet nazarıyla bakmağa başladım.⁵⁵⁹

7-GAYR-I MEŞRU SEBEPLE OLAN ZARURETTE RUHSAT YOK

557 Kastamonu Lahikası (105)

558 Kastamonu Lahikası (9)

559 Emirdağ Lahikası-2 (10)

Üçüncüsü: إِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبَيِّحُ الْمَحْظُورَاتِ kaidesi, yani "Zaruret, haramı helâl derecesine getirir." İşte şu kaide ise, küllî değil. **Zaruret eğer haram yoluyla olmamış ise, haramı helâl etmeye sebebiyet verir.** Yoksa sû'-i ihtiyarıyla, gayr-ı meşru sebeplerle zaruret olmuş ise, haramı helâl edemez, ruhsatlı ahkâmlara medar olamaz, özür teşkil edemez.

Meselâ: Bir adam sû'-i ihtiyarıyla, haram bir tarzda kendini sarhoş etse; tasarrufatı, ülema-i Şeriatça aleyhinde caridir, mazur sayılmaz.

Tatlik etse, talakı vaki' olur. Bir cinayet etse, ceza görür. Fakat sû'-i ihtiyarıyla olmazsa, talak vaki' olmaz, ceza da görmez. Hem meselâ, bir içki mübtelası zaruret derecesinde mübtela olsa da, diyemez ki: "Zarurettir, bana helâldir."

İşte şu zamanda zaruret derecesine geçen ve insanları mübtela eden bir beliyeye-i âmme suretine giren çok umûrlar vardır ki; sû'-i ihtiyardan, gayr-ı meşru meyillerden ve haram muamelelerden tevellüd ettiklerinden, ruhsatlı ahkâmlara medar olup, haramı helâl etmeye medar olamazlar.

Halbuki **şu zamanın ehl-i içtihadı,** o zaruratı ahkâm-ı şer'iyeye medar yaptıklarından, içtihadları arziyedir, hevesîdir, felsefidir, semavî olamaz, şer'î değil. Halbuki semavat ve arzın Hâlıkının ahkâm-ı İlahiyesinde tasarruf ve ibadının ibadatına müdahale, o Hâlıkın izn-i manevîsi olmazsa; o tasarruf o müdahale merduddur. (s:482)

Birincisi: Bu asrın acib bir hassasıdır. (Haşiye) Bu asırdaki ehl-i İslâm'ın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli canileri de âlîcenabane afvetmesi; ve bir tek haseneyi, binler seyyiatı işleyen ve binler manevî ve maddî hukuk-u ibadî mahveden adamdan görse, ona bir nevi tarafdâr çıkmasıdır.

Bu suretle **ekall-i kalil olan ehl-i dalalet ve tuğyan;** safdil tarafdâr ile ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatasına terettüb eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine belki teşdidine kader-i İlahiyeye fetva verirler; biz buna

müstehakız derler.

Evet, elması bildiği (âhiret ve iman gibi) halde, yalnız zaruret-i kat'iyye suretinde şîşeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer'îye var. Yoksa küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tama' ve hafif bir korku ile tercih edilse; eblehane bir cehalet ve hasarettir, tokada müstehak eder. Hem âlîcenabane afvetmek ise, yalnız kendine karşı cinayetini afvedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var; yoksa başkalarının hukukunu çiğneyen canilere afuvkârane bakmağa hakkı yoktur, zulme şerik olur.⁵⁶⁰

Bir mes'ele daha var. O da çok ehemmiyetlidir. Hüküm-ü Kur'ana göre, bu zamanda mimsiz medeniyetin îcabatından olarak hacat-ı zaruriye dörtten yirmiye çıkmış. Tiryakilikle, görenekle ve itiyadla hacat-ı gayr-ı zaruriye, hacat-ı zaruriye hükmüne geçmiş. Âhirete iman ettiği halde, zaruret var diye ve zaruret zannıyla dünya menfaati ve maişet derdi için dünyayı âhirete tercih ediyor.

Kırk sene evvel bir başkumandan beni bir parça dünyaya alıştırmak için bazı kumandanları, hattâ hocaları benim yanıma gönderdi.

Onlar dediler: "Biz şimdi mecburuz.

تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ إِنَّ الضَّرُورَاتِ kaidesiyle Avrupa'nın bazı usûllerini, medeniyetin îcablarını taklide mecburuz." dediler. Ben de dedim: "Çok aldanmışsınız. Zaruret sû'-i ihtiyardan gelse kat'iyyen doğru değildir, haramı helâl etmez.

Sû'-i ihtiyardan gelmezse, yani zaruret haram yoluyla olmamış ise, zararı yok. Meselâ: Bir adam sû'-i ihtiyarı ile haram bir tarzda kendini sarhoş etse ve sarhoşlukla bir cinayet yapsa; hüküm aleyhine cari olur, mazur sayılmaz, ceza görür. Çünkü sû'-i ihtiyarı ile bu zaruret meydana gelmiştir. Fakat bir meczub çocuk cezbe halinde birisini vursa mazurdur, ceza görmez. Çünkü ihtiyarı dâhilinde değildir." İşte, ben o

kumandana ve hocalara dedim: Ekmek yemek, yaşamak gibi zarurî ihtiyaçlar haricinde başka hangi zaruret var?

Sû-i ihtiyardan, gayr-ı meşru meyillerden ve haram muamelelerden tevellüd eden hareketler, haramı helâl etmeye medar olamazlar. Sinema, tiyatro, dans gibi şeylerde tiryaki olmuş ise, mutlak zaruret olmadığı ve sû-i ihtiyardan geldiği için, haramı helâl etmeye sebep olamaz.⁵⁶¹

Bedevilikte beşer üç-dört şeye muhtaç oluyordu. O üç-dört hacatını tedarik etmeyen on adedde ancak ikisi idi. Şimdiki garb medeniyet-i zalime-i hazırası sû-i istimalat ve israfat ve hevesatı tehyc ve havaic-i gayr-ı zaruriyeyi, zarurî hacatlar hükmüne getirip görenek ve tiryakilik cihetiyle şimdiki o medenî insanın tam muhtaç olduğu dört hacatı yerine, yirmi şeye bu zamanda muhtaç oluyor. O yirmi hacatı tam helâl bir tarzda tedarik edecek, yirmiden ancak ikisi olabilir. On sekizi muhtaç hükmünde kalır. Demek bu medeniyet-i hazıra insanı çok fakir ediyor. O ihtiyaç cihetinde beşeri zulme, başka haram kazanmaya sevk etmiş.

Bîçare avam ve havas tabakasını daima mübarezeeye teşvik etmiş. Kur'an'ın kanun-u esasîsi olan "vücub-u zekat, hurmet-i riba" vasıtasıyla avamın havassa karşı itaatini ve havassın avama karşı şefkatini temin eden o kudsî kanunu bırakıp burjuvaları zulme, fukaraları isyana sevk etmeye mecbur etmiş. İstirahat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber etti!⁵⁶²

8-RADYO GİBİ ALETLERİN SU-İ İSTİMALİ

Âhîrzamanda bir şahsın hatiat ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi ve o âhîrzamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları. Okunmayan iki hemze sayılmaz. Başlarına harab olmasına sebebiyet verir, diye

561 Emirdağ Lahikası-2 (42)

562 Emirdağ Lahikası-2 (99)

düşünürdüm. Şimdi bu zamanda müteaddid esbabını gördük.

Ezcümle, müteaddid vücuhundan radyomla anlaşıldı ki: O bir tek adam bir tek kelime ile, bir milyon kebairi birden işler ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günaha sokar. Evet küre-i havanın yüzbinler kelimeleri birden söyleyen ve bir dili olan radyo unsuru, nev-i beşere öyle bir nimet-i İlahiyedir ki, küre-i havayı bütün zerratıyla şükür ve hamd ü sena ile doldurmak lâzım gelirken, dalaletten tevellüd eden sefahet-i beşeriye, o azîm nimeti şükrün aksine istimal ettiğinden elbette tokat yiyecek.⁵⁶³

9-HZ. İMAM-I ALİ'NİN RA. SİYASETTE AZİMETİ TAKİP ETMESİ

Eğer desen: Hilafet-i İslâmiye noktasında İmam-ı Ali'nin fevkalâde iktidarı, hârikulâde zekâsı ve yüksek liyakatıyla beraber seleflerine nisbeten muvaffakiyetsizliği nedendir?

Elcevab: O mübarek zât, siyaset ve saltanattan ziyade, daha çok mühim başka vazifelere lâyük idi. Eğer tam muvaffakiyet-i siyasiye ve tamam saltanat olsaydı, "Şah-ı Velayet" ünvan-ı manidarını bihakkın kazanamayacaktı. Halbuki zahirî ve siyasî hilafetin pek çok fevkinde manevî bir saltanat kazandı ve Üstad-ı Küll hükmüne geçti; hattâ kıyamete kadar saltanat-ı manevîsi bâki kaldı.

Amma Hazret-i İmam-ı Ali'nin Vak'a-i Sıffin'de, Hazret-i Muaviye'nin taraftarlarıyla muharebesi ise, hilafet ve saltanatın muharebesidir. Yani: Hazret-i İmam-ı Ali, ahkâm-ı dini ve hakaik-i İslâmiyeyi ve âhireti esas tutup, saltanatın bir kısım kanunlarını ve siyasetin merhametsiz mukteziyatlarını onlara feda ediyordu. Hazret-i Muaviye ve taraftarları ise; hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeyi, saltanat siyasetleriyle takviye etmek için azimeti bırakıp ruhsatı iltizam ettiler, siyaset âleminde kendilerini mecbur zannedip ruhsatı tercih ettiler,

hataya düştüler.⁵⁶⁴

Sahabelerin bir kısmı, o harblerde adalet-i izafiye ve nisbiye ve ruhsat-ı Şer'iyeyi düşünüp tâbi' olarak, Hazret-i Ali'nin (R.A.) takib ettiği adalet-i hakikiye ve azimet-i Şer'iyeye ile beraber zâhidane, müstağniyane, muktesidane mesleğini terkedip muhalif tarafa bu içtihad neticesinde girdiklerini, hattâ İmam-ı Ali'nin (R.A.) kardeşi Ukayl ve "**Habr-ül Ümme**" ünvanını alan Abdullah İbn-i Abbas dahi bir vakit muhalif tarafında bulduklarından, Ehl-i Sünnet Vel-cemaat, مِنْ مَحَاسِنِ الشَّرِيعَةِ سَدُّ أَبْوَابِ الْفِتَنِ طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَطَطَّهْرُ الْبَسْتِنَا o fitnelerin kapısını açmak, bahsetmek caiz görmüyorlar. Çünki itiraza.⁵⁶⁵

10-AZİMETİ TERCİH ETMEK

Sonra o zalim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: "Sen yirmi senedir birtek defa takkemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski kıyafetin ile bulundun. Halbuki onyedi milyon bu kıyafete girdi." Ben de dedim: Onyedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyla ve kalben kabulüyle ancak yedi bin Avrupaperest sarhoşların kıyafetlerine ruhsat-ı Şer'iyeye ve cebr-i kanunî cihetiyle girmektense; azimet-i Şer'iyeye ve takva cihetiyle, yedi milyar zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim.⁵⁶⁶

Şeair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o kudsi Şeairden fedakârlık yapanların ve din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında Bedüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır. Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür

564 Mektubat (54)

565 Emirdağ Lahikası (206)

566 Emirdağ Lahikası (12)

etmez... Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir terhistir." deyip mücadeleye atılmış; bid'aları tanıtan ve durduran ve şair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyyeyi ihya eden eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdetâ Devr-i Saadet'in bir cilvesini yaşatmıştır. Bir Sünnet-i Seniyyeye muhalif hareket etmemek için işkenceli bir inzivayı ihtiyar etmiştir. Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.⁵⁶⁷

1334 senesinde esaretten geldikten sonra, amcam rızası olmadan Darülhikmetil-İslâmiye'ye âza tâyin edildi. Fakat esarete çok sarsılmış olduğundan, bir müddet mezunen vazifeye gidemedi. Çok defa istifa etmek teşebbüsünde bulundu, fakat dostları bırakmadılar. Bunun üzerine Darülhikmete devama başladı. Haline dikkat ediyordum ki, zarureten fazla kendine masraf yapmıyordu. Maişetçe neden bu kadar muktesit yaşıyorsun diyenlere cevaben.⁵⁶⁸

– Ben sevâd-ı âzama tâbi olmak isterim. Sevâd-ı âzam ise, bu kadar tedarik edebilir. Ben, ekalliyet-i müsrifeye tâbi olmak istemem, demişlerdir.

Darülhikmet'ten aldığı maaştan miktar-ı zarureti ayırdıktan sonra, mütebakisini bana vererek, "Hıfzet!" derdi. Ben de, bir sene zarfındaki fazla kalmış paraları amcamın bana olan şefkatine; hem malı istihkar etmesine itimaden, haberi olmadan tamamen sarfettim. Sonra bana dedi ki: "Bu para bize helâl değildi, millet malı idi, niçin sarfettin? Madem ki öyledir, ben de seni vekilharçlıktan azl ile kendimi nasbettim!"

Bir müddet aradan geçti... Hakaikten on iki te'lifatını tâbettirmek kalbine geldi. Maaştan toplanan paraları, o te'lifatların tab'ına verdi. Yalnız bir iki küçüğü müstesna olmak

567 Tarihçe-i Hayat (694)

568 Tarihçe-i Hayat (121)

üzere, diğerlerini etrafa meccanen dağıttı. Niçin sattırmadığını sual ettim. Dedi ki:

– Maaştan bana kût-u lâyemut caizdir; fazlası millet malıdır. Bu suretle millete iade ediyorum...⁵⁶⁹

11-TAKVA-YI HAKİKİ İLE ENANİYET İCTİMA ETMEZ

İslâmiyet, tevhid-i hakikî dinidir ki; vasıtaları, esbabları iskat ediyor. Enaniyeti kırıyor, ubudiyet-i hâlisâ tesis ediyor. Nefsin rububiyetinden tut, tâ her nevi rububiyet-i bâtlâyı kat'ediyor, reddediyor. Bu sır içindir ki; havastan bir büyük insan tam dindar olsa, enaniyeti terketmeye mecbur olur. **Enaniyeti terketmeyen, salabet-i diniyeyi ve kısmen de dinini terkeder.**

Şimdiki Hristiyanlık dini ise; "Velediyet Akidesi"ni kabul ettiği için vesait ve esbaba tesir-i hakikî verir. Din namına enaniyeti kırmaz, belki Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın bir mukaddes vekili diye o enaniyete bir kudsiyet verir.

Onun için, dünyaca en büyük makam işgal eden Hristiyan havasları, tam dindar olabilirler. Hattâ Amerika'nın esbak Reis-i Cumhuru Wilson ve İngiliz'in esbak Reis-i Vükelası Loid George gibi çoklar var ki, mutaassıb birer papaz hükmünde dindar oldular. Müslümanlarda ise öyle makamlara girenler, nâdiren tam dindar ve salabetli kalırlar. Çünkü gururu ve enaniyeti bırakamıyorlar. Takva-yı hakikî ise, gurur ve enaniyetle içtima edemiyor.⁵⁷⁰

Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyeyi perde yapıp eserler yazılmış. **Risale-i Nur** gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen **esas-ı velayet ve esas-ı takva**

569 Tarihçe-i Hayat (120)

570 Mektubat (437)

ve esas-ı azimet ve esasat-ı Sünnet-i Seniye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.⁵⁷¹

Bugünlerde Kur'an-ı Hakîm'in nazarında imandan sonra en ziyade esas tutulan **takva ve amel-i sâlih** esaslarını düşündüm. **Takva**, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve **amel-i sâlih**, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def'-i şer, celb-i nef'a racih olmakla beraber; bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında bu takva olan def'-i mefasid ve terk-i kebaire üs-ül esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş.

Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebareleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebaire-i azîme içinde amel-i sâlih'in ihlasla muvaffakiyeti pek azdır. Hem az bir amel-i sâlih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir.

Hem **takva** içinde bir nevi amel-i sâlih var. Çünkü bir haramın terki vâcibdir. Bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. **Takva**, böyle zamanlarda, binler günahın tehacümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vâcib işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta niyetiyle, **takva** nâmıyla ve gûnahtan kaçınmak kasdıyla, menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mal-i sâlihdir.

Risale-i Nur şakirdlerinin bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir.⁵⁷²

Birincisi: Me'yusane bir hatıradan müjdeli bir ihtar:

Bugünlerde hatırıma geldi ki: Hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara maruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar. Bu kadar günahlara karşı insanın hususî ibadet ve takvası nasıl

571 **Kastamonu Lahikası (77)**

572 **Kastamonu Lahikası (148)**

mukabele edebilir? diye me'yusane düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirdleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'aniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve Gavsiyeyi düşündüm. Kalben dedim ki: "Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dil ile nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?" diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki:

Risale-i Nur'un hakikî ve sadık şakirdlerinin mabeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a'mal-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesanüd sırrıyla herbir hâlis, hakikî şakird bir dil ile değil, belki kardeşleri adedince diller ile ibadet edip istiğfar ederek bin taraftan hücum eden günahlara, binler dil ile mukabele eder. Bazı melaikenin kırkbin dil ile zikrettikleri gibi; hâlis, hakikî, müttaki bir şakird dahi, kırkbin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşâallah ehl-i saadet olur.

Risale-i Nur dairesinde **sadakat** ve **hizmet** ve **takva** ve **içtinab-ı kebair** derecesiyle o ulvî ve küllî ubudiyete sahib olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvada, ihlasta, sadakatta çalışmak gerektir.⁵⁷³

Farz ve vâciblerde ve şeair-i İslâmiyede ve Sünnet-i Seniye'nin ittibaında ve haramların terkinde riya giremez. İzharı riya olamaz. Meğer gayet za'f-ı imanla beraber, fıtraten riyakâr ola. Belki şeair-i İslâmiyeye temas eden ibadetlerin izharları, ihfasından çok derece daha sevablı olduğunu, Hüccet-ül İslâm İmam-ı Gazalî (R.A.) gibi zâtlar beyan ediyorlar. Sair nevafilin ihfası çok sevablı olduğu halde; şeaire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittiba-ı Sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebair içinde haramların terkindeki takvayı izhar etmek, değil riya belki ihfasından pek çok derece daha sevablı ve hâlistir.⁵⁷⁴

573 Kastamonu Lahikası (96)

574 Kastamonu Lahikası (184)

Risale-i Nur'un hakikî şakirdleri, neşriyat-ı diniyelerinde ve ittiba-ı sünnetteki ibadetlerinde ve içtinab-ı kebairdaki takvalarında, Kur'an hesabına vazifedar sayılırlar. İnşâallah riya olmaz. Meğer ki, Risale-i Nur'a başka bir maksad-ı dünyeviye için girmiş ola.⁵⁷⁵

Sakın! Hocaların Cuma ve cemaatlerine ilişmeyiniz. İştirak etmeseniz de, iştirak edenleri tenkid etmeyiniz. Gerçi İmam-ı Rabbanî demiş ki: "Bid'a olan yerlere girmeyiniz." Maksadı, sevabı olmaz demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü selef-i sâlihînden bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebaire maruz kalırsa, halvethanesinde bulunması lâzımdır.⁵⁷⁶

Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: "Bende unutkanlık hastalığı tezayüd ediyor, ne yapayım?" Ben de dedim: Mümkün oldukça nâmahreme nazar etme. Çünkü rivayet var. İmam-ı Şafiî'nin (R.A.) dediği gibi: Haram nazar, nıyan verir.

Evet ehl-i İslâmda, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesat-ı nefsaniye heyecana gelip, vücudunda sû'-i istimalât ile israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tibben kuvve-i hâfızasına za'f gelir.

Evet bu asırda **açık-saçıklık** yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o sû'-i nazardan sû'-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeğe başlıyor. Herkes cüz'î, küllî o şekvadadır. İşte bu umumî hastalığın tezayüdüyle, hadîs-i şerifin verdiği müdhiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: "**Âhircamanda, hâfızların göğsünden Kur'an nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor.**" Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'an'a bu sû'-i nazarla bazılarda sed çekilecek; o hadîsin tevilini gösterecek.⁵⁷⁷

Bu zaman, imanı kurtarmak zamanıdır. Seyr-ü sülûk-ü kalbî ile tarîkat mesleğinde bu bid'alar zamanında çok

575 Kastamonu Lahikası (185)

576 Kastamonu Lahikası (247)

577 Kastamonu Lahikası (133)

müşkilât bulunduğundan, Nur dairesi hakikat mesleğinde gidip tarikatların faidesini temin eder diye o kardeşimize Ramazanını tebrik ve selâmımla beraber yazınız.⁵⁷⁸

Risale-i Nur'un mesleği, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlub olmayarak belki galebe ederek pek çok muannidleri imana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'cize-i maneviye-i Kur'aniye olduğunu isbat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız **şahsî hizmet**; veya mağlubane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde ve tevilat ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş.⁵⁷⁹(E:63)

Ey nefis! Eğer takva ve amel-i sâlih ile Hâlîkını razı etti isen, halkın rızasını tahsile lüzum yoktur; o kâfidir. Eğer halk da Allah'ın hesabına rıza ve muhabbet gösterirlerse, iyidir. Şayet onlarınki dünya hesabına olursa kıymeti yoktur. Çünkü onlar da senin gibi âciz kullardır. Maahaza ikinci şıkkı takib etmekte şirk-i hafî olduğu gibi, tahsili de mümkün değildir.

Evet bir maslahat için sultana müracaat eden adam, sultanı irza etmişse, o iş görülür. Etmemiş ise halkın iltimasıyla çok zahmet olur. Maamafih yine sultanın izni lâzımdır. İzni de rızasına mütevakıftır.⁵⁸⁰

Yarın, seni zillet ve rezaletlere maruz bırakmakla terkedecek olan dünyanın sefahetini bugün kemal-i izzet ve şerefle terkidersen pek aziz ve yüksek olursun. Çünkü o seni terketmeden evvel sen onu terkidersen, hayrını alır, şerrinden kurtulursun. Fakat vaziyet ma'kuse olursa, kaziyeye de ma'kuse olur.⁵⁸¹

Vicdanın anasır-ı erbaası ve ruhun dört havassı olan irade, zihin, his, latife-i Rabbanîye, herbirinin bir gayat-ül gayatı var: İradenin **ibadetullahtır**. Zihnin **marifetullahtır**. Hissin **muhabbetullahtır**. Latifenin **müşahedetullahtır**. **Takva**

578 Emirdağ Lahikası (242)

579 Emirdağ Lahikası (163)

580 Mesnevi-i Nuriye (185)

581 Mesnevi-i Nuriye (188)

denilen ibadet-i kâmile, dördünü tazammun eder. **Şeriat** şunları hem tenmiye, hem tehzib, hem bu gayat-ül gayata sevkeder.⁵⁸²

12-BİD'ATSIZ DUALAR MAKBUL OLUR.

Evet, Ramazan-ı Şerifte bid'aların ref'ine Ehl-i Sünnet ve Cemaatin ekseriyetle hâlis duası bir şart ve bir sebep-i mühim idi. Maalesef câmilere Ramazan-ı Şerifte bid'alar girdiğinden, duaların kabulüne sed çekip ferec gelmedi. Nasılki sâbık hadîsin sırrıyla: Sadaka, belayı ref' eder. Ekseriyetin hâlis duası dahi, ferec-i umumîyi cezbeder. Kuvve-i cazibe vücuda gelmediğinden, fütuhât da verilmedi.⁵⁸³

Benim tarafımdan o musibetzedelere deyiniz ki: Nass-ı hadîsle, böyle musibetlerde ehl-i imanın zayi' olan malları tam sadaka hükmündedir. Hususan bu zamanda, yüz sadaka kadar o fâni malları, bâki ve daha çok ebedî mallara inkılab ederler. Onun için sabır içinde bir cihette şükretmek gerektir. İnşâallah dünyada dahi o keffaret-üz zünub olan zayıatın yerine Erhamürrâhimîn ihsan eder.⁵⁸⁴

13-RUHSAT VE AZİMETLE ZAMANLA DEĞİŞME

Lâkayd Emevîlik, nihayet Sünnet Cemaate, salabetli Alevîlik nihayet Râfızîliğe dayandı. Hem zalime karşı miskinliği esas tutan Hristiyanlık, nihayet tecellüd; cebbarlığa ve zalime karşı cihad, izzet-i nefsi esas tutan İslâmiyet eyvah nihayet miskinlikte karar kıldı.

Hem mebdei taassub derecesinde azimet olsa nihyeti müsahaleye, ruhsata tarafdarsa nihyeti salabete müncer olan bir kısım Hanbelî, Hanefî gibi. Hattâ en garibi, bir kısım mutaassıplar mesleklerinin zıddına olarak, küffara karşı

582 **Hutbe-i Şamiye (136)**

583 **Lemalar (104)**

584 **Emirdağ Lahikası (174)**

müsamaha, dostluk ve lâkayd Jönler husumet ve salabet tarafları çıktılar. Güya mebd-i Hürriyetteki mevkilerini becayiş ettiler.

İki âlim; bazan nâkısın oğlu kâmil, kâmilin oğlu nâkıs oluyor. Güya bâkiye-i iştihayı, şevki, tevarüsle veledde geçiyor. Öteki kaza-i vatar ettiğinden, veledinde ilme karşı açlık hissini uyandırmıyor.

Şu emsilelerdeki sır-ı düstur şudur: Beşerde meyl-i teceddüd var. Halef selefi kâmil görse, tezyid eylemese; meylinin tatminini başka tarzda arar, bazan aks-ül amel yapar.⁵⁸⁵

SABIR ÜÇTÜR

Biri: Masiyetten kendini çekip sabretmektir. Şu sabır takvadır, *إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَمِّينَ*, sırrına mazhar eder.

İkincisi: Musibetlere karşı sabırdır ki, tevekkül ve teslimdir. *إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ* إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ şerefine mazhar ediyor.

Ve sabırsızlık ise Allah'tan şikayeti tazammun eder. Ve ef'alini tenkid ve rahmetini ittiham ve hikmetini beğenmemek çıkar. Evet musibetin darbesine karşı şekva suretiyle elbette âciz ve zaîf insan ağlar; fakat şekva ona olmalı, ondan olmamalı. Hazret-i Yakub (AS)'ın *إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ* demesi gibi olmalı. Yani: Musibeti Allah'a şekva etmeli, yoksa Allah'ı insanlara şekva eder gibi, "Eyvah! Of!" deyip, "Ben ne ettim ki, bu başıma geldi" diyerek, âciz insanların rikkatini tahrik etmek zarardır, manasızdır.

Üçüncü Sabır: İbadet üzerine sabırdır ki, şu sabır onu makam-ı mahubiyete kadar çıkarıyor. En büyük makam olan ubudiyet-i kâmile canibine sevk ediyor.⁵⁸⁶

14-İSLAM CEMİYETİNDE

585 Sünihat – Tuluat – İşarat (26)

586 Mektubat (280)

BİD'ATKAR ÇIĞIR AÇMAMAK

Hubb-u câh hissi eğer susturulmazsa ve izale edilmezse, yüzünü başka cihete çevirmek lâzımdır.
Şöyle ki:

Sevab-ı uhrevî için, dualarını kazanmak niyetiyle ve hizmetin hüsn-ü tesiri noktasında gelecek temsildeki sırra binaen, belki o hissin meşru bir ciheti bulunur. Meselâ: Ayasofya Câmii, ehl-i fazl u kemalden mübarek ve muhterem zâtlarla dolu olduğu bir zamanda, tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup câmiin pencerelerinin üstünde ve yakınında ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulunsa, bir adam o câmi içine girip ve o cemaat içine dâhil olsa; eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'andan bir aşır okusa, o vakit binler ehl-i hakikatın nazarları ona döner, hüsn-ü teveccühle, manevî bir dua ile, o adama bir sevab kazandırır. Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidler ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek.

Eğer o mübarek câmiye ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit, süfli ve edepsizce fuhşa ait şarkıları bağırıp çağırıp, rakedip zıplasa; o vakit o haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek ve İslâmiyetin kusurunu görmeye mütelezziz olan ecnebilerin istihzakârane tebessümlerini celbedecek. Fakat umum o muazzam ve mübarek cemaatin bütün efradından, bir nazar-ı nefret ve tahkir celbedecektir. Esfel-i safilîne sukut derecesinde nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misal gibi; **âlem-i İslâm ve Asya**, muazzam bir câmidir. Ve içinde ehl-i iman ve ehl-i hakikat, o câmiddeki muhterem cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; firenkeşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyircileri ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecilerdir.

Herbir müslüman, hususan ehl-i fazl u kemal ise; bu câmide derecesine göre bir mevki olur, görünür, nazar-ı dikkat ona çevrilir. Eğer **İslâmiyetin bir sırr-ı esası olan ihlas ve rıza-yı İlahî** cihetinde, Kur'an-ı Hakîm'in ders verdiği ahkâm ve hakaik-i kudsiyeye dair harekât ve a'mal ondan sudûr etse, lisan-ı hali manen âyât-ı Kur'aniyeyi okusa; o vakit manen âlem-i İslâmın herbir ferdinin vird-i zebanı olan

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

duasında dâhil olup hissedar olur ve umumu ile uhuvvetkârane alâkadar olur. Yalnız hayvanat-ı muzırira nev'inden bazı ehl-i dalaletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez.

Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve ruhen nokta-ı istinad telakki ettiği selef-i sâlihînin cadde-i nuranîlerini terkedip heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhretperverane, bid'akârane işlerde ve harekâtta bulunsa; manen bütün ehl-i hakikat ve ehl-i imanın nazarında en alçak mevkie düşer. اِتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ sırrına göre; ehl-i iman ne kadar âmi ve cahil de olsa, akli derketmediği halde, kalbi öyle hodefürüş adamları görse; soğuk görür, manen nefret eder.

İşte hubb-u câha meftun ve şöhretperestliğe mübtela adam -ikinci adam-, hadsiz bir cemaatin nazarında esfel-i safilîne düşer. Ehemmiyetsiz ve müstehzi ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında, muvakkat ve menhus bir mevki kazanır.

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ sırrına göre; dünyada zarar, berzahta azab, âhirette düşman bazı yalancı dostları bulur.

Birinci suretteki adam, faraza hubb-u câhı kalbinden çıkarmazsa, fakat ihlası ve rıza-yı İlahîyi esas tutmak ve hubb-u câhı hedef ittihaz etmemek şartıyla; bir nevi meşru makam-ı

manevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki, o hubb-u câh damarını kemaliyle tatmin eder.

Bu adam az, hem pek az ve ehemmiyetsiz bir şey kaybeder; ona mukabil, çok hem pek çok kıymetdar, zararsız şeyleri bulur.

Belki birkaç yılanı kendinden kaçırrır; ona bedel, çok mübarek mahlukları arkadaş bulur, onlarla ünsiyet eder. Veya ısırcı yabani eşek arılarını kaçırp, mübarek rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celb eder. Onların ellerinden bal yer gibi, öyle dostlar bulur ki; daima dualarıyla âb-ı kevser gibi feyizler, âlem-i İslâmın etrafından onun ruhuna içirilir ve defter-i a'maline geçirilir.

Bir zaman, dünyanın bir büyük makamını işgal eden küçük bir insan, şöhratperestlik yolunda büyük bir kabahat işlemekle, âlem-i İslâmın nazarında maskara olduğu vakit, geçen temsilin mealini ona dersverdim; başına vurdum. İyi sarstı, fakat kendimi hubb-u câhtan kurtaramadığım için, o ikazım dahi onu uyandırmadı.⁵⁸⁷

Yedinci Nükte: Sonra o halde

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ dediğim vakit,

baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kabile-i beşer içinde gayet nuranî, parlak enbiya, siddikîn, şüheda, evliya, sâlihîn kabilelerini gördüm ki, istikbal zulûmatını dağıtıp, ebede giden yolda bir cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar. Bu kelime beni o kabileye iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor. Birden, fesübhanallah dedim. Zulûmat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kabile-i uzmaya iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım. Acaba bid'aları icad etmekle o kabile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir? Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki:

كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ Acaba bu ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâyük bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şeair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar?⁵⁸⁸

ALTINCI NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ Yani الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ sırrı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.

Sünnet-i Seniyenin meratibi var. Bir kısmı vâcibdir, terkedilmez. O kısım, Şeriat-ı Garra'da tafsilâtıyla beyan edilmiş. Onlar muhkemattır, hiçbir cihette tebeddül etmez. Bir kısmı da, nevafil nev'indedir. Nevafil kısmı da, iki kısımdır.

Bir kısım, ibadete tabi Sünnet-i Seniye kısımlarıdır. Onlar dahi şeriat kitaplarında beyan edilmiş. Onların tağyiri bid'attır. Diğer kısmı, "**âdâb**" tabir ediliyor ki, Siyer-i Seniye kitaplarında zikredilmiş. Onlara muhalefete, bid'a denilmez. Fakat âdâb-ı Nebevîye bir nevi muhalefettir ve onların nurundan ve o hakikî edebden istifade etmemektir.

Bu kısım ise (örf ve âdât), muamelât-ı fitriyede Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tevatürle malûm olan harekâtına ittiba etmektir. Meselâ: Söylemek âdâbını gösteren ve yemek ve içmek ve yatmak gibi hâlâtın âdâbının düsturlarını beyan eden ve muaşerete taalluk eden çok Sünnet-i Seniyeler var.

Bu nevi Sünnetlere "**âdâb**" tabir edilir. Fakat o âdâba ittiba eden, âdâtını ibadete çevirir, o âdâbdan mühim bir feyz alır. En küçük bir âdâbın mûraatı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tahattur ettiriyor, kalbe bir nur veriyor. Sünnet-i Seniyenin içinde en mühimmi, İslâmiyet alâmetleri olan ve

şeaire de taalluk eden Sünnetlerdir.

Şeair, âdeta hukuk-u umumiye nev'inden cem'iyete ait bir ubudiyettir. Birisinin yapmasıyla o cem'iyet umumen istifade ettiği gibi, onun terkiyle de umum cemaat mes'ul olur. Bu nevi şeaire riya giremez ve ilân edilir. Nafile nev'inden de olsa, şahsî farzlardan daha ehemmiyetlidir.⁵⁸⁹

15-DOST, KARDEŞ VE TALEBELİK ŞARTLARI

Dostun hassası ve şartı budur ki: Kat'iyyen, Sözlere ve envâr-ı Kur'aniyeye dair olan hizmetimize ciddî tarafdar olsun; ve haksızlığa ve bid'alara ve dalalete kalben tarafdar olmasın, kendine de istifadeye çalışsın.

Kardeşin hassası ve şartı şudur ki: Hakikî olarak Sözlere'nin neşrine ciddî çalışmakla beraber, beş farz namazını eda etmek, yedi kebairi işlememektir.

Talebeliğin hâssası ve şartı şudur ki: Sözlere'yi kendi malı ve te'lifi gibi hissedip sahib çıksın ve en mühim vazife-i hayatiyesini, onun neşir ve hizmeti bilsin.⁵⁹⁰

Risale-i Nur bir daire değil, mütedâhil daireler gibi tabakatı var. **Erkânlar** ve **Sahibler** ve **Haslar** ve **Naşirler** ve **Talebeler** ve **Tarafdarlar** gibi tabakatı var.

Erkân dairesine liyakatı olmayan, Risale-i Nur'a muhalif cereyana tarafdar olmamak şartıyla daire haricine atılmaz.

Hasların hasiyeti bulunmayan, zıd bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid'a ile amel eden, kalben tarafdar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için, az bir kusur ile düşman sınıfına iltihak etmemek için dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur'un erkânlarında ve sahiblerindeki esrar ve nazik tedbirlere, onları teşrik etmemek gerektir.⁵⁹¹

589 Lemalar (53)

590 Mektubat (344)

591 Kastamonu Lahikası (248)

16-İSTİĞNA DUSTURU

Üçüncüsü: Birinci Söz'de beyan edildiği gibi: Allah namına vermek, Allah namına almak lâzımdır. Halbuki ekseriya ya veren gafildir; kendi namına verir, zımnî bir minnet eder. Ya alan gafildir; Mün'im-i Hakikî'ye ait şükrü, senayı, zahirî esbaba verir, hata eder.

Dördüncüsü: Tevekkül, kanaat ve iktisad öyle bir hazine ve bir servettir ki, hiçbir şey ile değişilmez. İnsanlardan ahz-ı mal edip o tükenmez hazine ve defineleri kapatmak istemem. Rezzak-ı Zülcelal'e yüzbinler şükrediyorum ki, küçüklüğümden beri beni minnet ve zillet altına girmeye mecbur etmemiş. Onun keremine istinaden, bâkiye-i ömrümü de o kaide ile geçirmesini rahmetinden niyaz ediyorum.

Beşincisi: Bir-iki senedir çok emareler ve tecrübelerle kat'î kanaatım oldu ki; halkların malını, hususan zenginlerin ve memurların hediyelerini almağa me'zun değilim. Bazıları bana dokunuyor.. belki dokunduruluyor, yedirilmiyor. Bazan bana zararlı bir surete çevriliyor.

Demek gayrın malını almamağa manen bir emirdir ve almaktan bir nehiydir. Hem bende bir tevahhuş var; herkesi, her vakit kabul edemiyorum. Halkın hediyesini kabul etmek, onların hatırını sayıp istemediğim vakitte onları kabul etmek lâzım geliyor.. o da hoşuma gitmiyor. Hem tasannu' ve temelluktan beni kurtaran bir parça kuru ekmek yemek ve yüz yamalı bir libas giymek, bana daha hoş geliyor. Gayrın en a'lâ baklavasını yemek, en murassa' libasını giymek ve onların hatırını saymağa mecbur olmak, bana nâhoş geliyor.

Altıncısı: Ve istiğna sebebinin en mühimmi; mezhebimizce en mu'teber olan İbn-i Hacer diyor ki: "Salahat niyetiyle sana verilen bir şeyi, sâlih olmazsan kabul etmek haramdır."

İşte şu zamanın insanları hırs ve tama' yüzünden küçük bir hediyesini pek pahalı satıyorlar? Benim gibi günahkâr bir bîçareyi, sâlih veya veli tasavvur ederek, sonra bir ekmek

veriyorlar. Eğer hâşâ ben kendimi sâlih bilsem; o alâmet-i gururdur, salahatin ademine delildir. Eğer kendimi sâlih bilmezsem, o malı kabul etmek caiz değildir. Hem âhirete müteveccih a'male mukabil sadaka ve hediyeyi almak, âhiretin bâki meyvelerini dünyada fâni bir surette yemek demektir.⁵⁹²

Aziz Sıddık Kardeşlerim!

Şimdi bir emr-i vaki' karşısında bulunuyorum. Benim iâşem için her gün iki buçuk banknot, hem yeniden benim için bir hane -mobilyasıyla beraber ve istediğim tarzda-yaptırmak için emir gelmiş. Halbuki elli-altmış senelik bir düstur-u hayatım, bunu kabul etmemek iktiza eder. Gerçi Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye'de bir-iki sene maaşı kabul ettim, fakat o parayı kitablarımın tab'ına sarfederek ve ekserini meccanen millete verip, milletin malını yine millete iade ettim. Şimdi eğer mecbur olsam ve size ve Risale-i Nur'a zarar gelmemek için kabul etsem, yine ileride millete iade etmek üzere saklayacağım. Zaruret-i kat'iyye derecesinde kendime yalnız az bir parça sarfedeceğim.

İşittim ki; eğer reddetsem onlar, hususan lehimde iâşem için çalışanlar gücenecekler. Ve aleyhimde olanlar diyecekler: "Bu adam başka yerden iâşe ediliyor." O bedbahtlar, iktisadın hârikulâde bereketini bilmiyorlar ve iki günde beş kuruşluk ekmek bana kâfi geldiğini görmemişler ki, bütün bütün asılsız bir evhama kapılıyorlar.

Eğer kabul etsem, yetmiş senelik hayatım gücenecek; ve bu zamandan haber verip tama' ve maaş yüzünden bid'alara giren ve ihlası kaybeden âlimleri tokatlayan İmam-ı Ali Radıyallahü Anh dahi benden küsecek ihtimali var; ve Risale-i Nur'un hakikî ve safi olan ihlası beni de ihlatsızlıkla ittiham etmek ciheti var. Ben, hakikaten tahayyürde kaldım.

Ben işittim ki; eğer kabul etmesem, beni daha ziyade sıkacaklar ve belki Risale-i Nur'un tam serbestiyetine

ilişecekler. Hattâ şimdiki tazyikleri, beni o iaşe tekliflerine mecbur etmek için imiş.

Madem hal böyledir. إِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ kaidesiyle, zaruret derecesinde olsa, inşaallah zarar vermez. Fakat ben reddettim; re'yinize havale ediyorum.⁵⁹³

17-SALTANAT-I DÜNYEVIYE AL-İ BEYTE YARAMAZ

Eğer denilse: Neden hilafet-i İslâmiye Âl-i Beyt-i Nebevî'de takarrur etmedi? Halbuki en ziyade lâıyk ve müstehak onlardı?"

Elcevab: Saltanat-ı dünyeviye aldaticıdır. Âl-i Beyt ise, hakaik-i İslâmiyeyi ve ahkâm-ı Kur'aniyeyi muhafazaya memur idiler. Hilafet ve saltanata geçen, ya Nebi gibi masum olmalı, veyahut Hulefa-yı Raşidîn ve Ömer İbn-i Abdülaziz-i Emevî ve Mehdi-i Abbasî gibi hârikulâde bir zühd-ü kalbi olmalı ki aldanmasın.

Halbuki Mısır'da Âl-i Beyt namına teşekkül eden Devlet-i Fatımiye Hilafeti ve Afrika'da Muvahhidîn Hükûmeti ve İran'da Safevîler Devleti gösteriyor ki; saltanat-ı dünyeviye Âl-i Beyte yaramaz, vazife-i asliyesi olan hıfz-ı dini ve hizmet-i İslâmiyeti onlara unutturur. Halbuki saltanatı terk ettikleri zaman, parlak ve yüksek bir surette İslâmiyete ve Kur'ana hizmet etmişler.⁵⁹⁴

18-HARAM-HELAL DEMEYİP HER MALI KABUL ETMEMEK

İşte ey derd-i maişetle sersem olmuş ve hırs-ı dünya ile sarhoş olmuş kardeşler! Hırs bu kadar muzır ve belalı bir şey olduğu halde, nasıl hırs yolunda her zilleti irtikâb ve haram helâl demeyip her malı kabul ve hayat-ı uhreviyeye lâzım çok şeyleri feda ediyorsunuz? Hattâ erkân-ı İslâmiyenin mühim bir rüknü olan zekatı, hırs yolunda terk ediyorsunuz? Halbuki

593 Emirdağ Lahikası (24)

594 Mektubat (100)

zekat, her şahıs için sebab-i bereket ve dâfi-i beliyattır. Zekatı vermeyenin herhalde elinden zekat kadar bir mal çıkacak; ya lüzumsuz yerlere verecektir, ya bir musibet gelip alacaktır.⁵⁹⁵

Şükürün mikyası; kanaattir ve iktisaddir ve rızadır ve memnuniyettir. Şükürsüzlüğün mizanı; hırstır ve israftır, hüremetsizliktir, haram helâl demeyip rastgeleni yemektir.⁵⁹⁶

Madem **rızık** mukadderdir ve ihsan ediliyor ve veren de Cenab-ı Hak'tır; o hem Rahîm, hem Kerim'dir. Onun rahmetini ittiham etmek derecesinde ve keremini istihfaf eder bir surette gayr-ı meşru bir tarzda yüz suyu dökmekle; vicdanını belki bazı mukaddesatını rüşvet verip, menhus, bereketsiz bir mal-i haramı kabul eden düşünsün ki, ne kadar muzaaf bir divaneliktir.

Evet **ehl-i dünya**, hususan ehl-i dalalet; parasını ucuz vermez, pek pahalı satar. Bir senelik hayat-ı dünyeviyeye bir derece yardım edecek bir mala mukabil, hadsiz bir hayat-ı ebediyeyi tahrib etmeye bazan vesile olur. O pis hırs ile gazab-ı İlahîyi kendine celbeder ve ehl-i dalaletin rızasını celbe çalışır.

Ey kardeşlerim! Eğer ehl-i dünyanın dalkavukları ve ehl-i dalaletin münafıkları, sizi insaniyetin şu zaîf damarı olan tama' yüzünden yakalasalar; geçen hakikatı düşünüp, bu fakir kardeşinizi nümune-i imtisal ediniz. Sizi bütün kuvvetimle temin ederim ki: **Kanaat ve iktisad;** maaştan ziyade sizin hayatınızı idame ve rızıkınızı temin eder. Bahusus size verilen o gayr-ı meşru para, sizden ona mukabil bin kat fazla fiat isteyecek. Hem her saati size ebedî bir hazineyi açabilir olan hizmet-i Kur'aniyeye sed çekebilir veya fütur verir. Bu öyle bir zarar ve boşluktur ki; her ay binler maaş verilse, yerini dolduramaz.⁵⁹⁷

RIZK İKİDİR

Biri hakikî rızıktır ki, onunla yaşayacak. Bu âyetin hükmü

595 **Mektubat (272)**

596 **Mektubat (336)**

597 **Mektubat (418)**

ile o rızık, taahhüd-ü Rabbanî altındadır. Beşerin sû-i ihtiyarı karışmazsa, o zarurî rızık her halde bulabilir. Ne dinini, ne namusunu, ne izzetini feda etmeğe mecbur olmaz.

İkincisi: Rızık-ı mecazîdir ki, sû-i istimalât ile hacat-ı gayr-ı zaruriye hacat-ı zaruriye hükmüne geçip, görenek belasıyla tiryaki olup, terkedemiyor.

İşte bu rızık, taahhüd-ü Rabbanî altında olmadığı için; bu rızık tahsil etmek, hususan bu zamanda çok pahalıdır. Başta izzetini feda edip zilleti kabul etmek, bazan alçak insanların ayaklarını öpmek kadar manen bir dilencilik vaziyetine düşmek, bazan hayat-ı ebediyesinin nuru olan mukaddesat-ı diniyesini feda etmek suretiyle o bereketsiz menhus malı alır.

Hem bu fakr u zaruret zamanında, aç ve muhtaç olanların elemlerinden ehl-i vicdana rikkat-i cinsiye vasıtasıyla gelen teellüm; o gayr-ı meşru bir surette kazandığı para ile aldığı lezzeti, vicdanı varsa acılaştırıyor. **Böyle acib bir zamanda, şübheli mallarda, zaruret derecesinde iktifa etmek lâzımdır.** Çünkü **إِنَّ الضَّرُورَةَ تُقَدَّرُ بِقَدْرِهَا** sırrıyla: Haram maldan, mecburiyetle zaruret derecesini alabilir; fazlasını alamaz. Evet muztar adam, murdar etten tok oluncaya kadar yiyemez. Belki, ölmeyecek kadar yiyebilir. Hem yüz aç adamın huzurunda, kemal-i lezzet ile fazla yenilmez.⁵⁹⁸

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, hususan Risale-i Nur talebelerinin vazifesi; bu musibetli açlığı, Ramazan riyazet-i diniyesinin tarzındaki açlık gibi vesile-i iltica ve nedamet ve teslimiyet yapmağa çalışmaktır.

Ve zaruret bahanesiyle, dilencilığe ve hırsızlığa ve anarşiliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık hissiyle açlara merhamete gelip zekatla yardımlarına koşmaktır.

Ve **nefsini** güzel yemeklerle şımartan, serkeş eden ve hevesat-ı rezile ve tuğyanlara sevkedip sarhoş eden gençler

dahi, Risale-i Nur'un irşadıyla, bu hâdiseden merdane istifade ederek, fuşşiyat ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırdığı vesilesiyle taate ve hayrata girip, o hâdiseyi kendi aleyhlerinden çıkarıp, lehlerinde istimal etmektedir.

Ve **ehl-i ibadet ve salahat dahi**, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl farkedilmeyecek bir tarza gelmiş ve şübheli mal hükmünde ve manen müşterek olan erzak-ı umumiyeden helâl olmak için mikdar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye, bu mecburî belaya bir riyazet-i şer'îye nazarıyla bakmaktır. Kader-i İlahiyeeye karşı şekva ile değil, rıza ile karşılamaktır.⁵⁹⁹

Evet insan bir askerdir. Askerlik vazifesi başka, hükûmetin vazifesi başkadır. Askerlik vazifesi talim, cihad gibi din ve vatani koruyacak işlerdir. Hükûmetin vazifesi ise, erzakını, libasını, silâhını vermektir. Binaenaleyh erzakını temin için askerliğe ait vazifesini terk edip ticaretle -meselâ- iştigal eden bir asker, şakî ve hâin olur. Bu itibarla insanın Allah'a karşı ubudiyet, vazifesidir. Terk-i kebair takvasıdır. Nefis ve şeytanla uğraşması, cihadıdır.⁶⁰⁰

19-DÜNYA FANTAZİYELERİNDEN UZAK DURMAK

Bedbahttır o adam ki; sefahete girmiş zevcesine ittiba eder; vazgeçirmeye çalışmaz, kendisi de iştirak eder. Bedbahttır o kadın ki; zevcinin fiskına bakar, onu başka bir surette taklid eder. Veyl o zevc ve zevceye ki; birbirini ateşe atmakta yardım eder. Yani; medeniyet fantaziyelerine birbirini teşvik eder.⁶⁰¹

Rivayette var ki: "Âhırzamanın eşhas-ı mühimmesinden olan Süfyan'ın eli delinecek."

599 **Kastamonu Lahikası (141)**

600 **Mesnevi-i Nuriye (224)**

601 **Lemalar (202)**

Allahu a'lem, bunun bir tevili şudur ki: Sefahet ve lehviyat için gayet israf ile elinde mal durmaz, israfata akar. Darb-i meselde deniliyor ki, "Filan adamın eli deliktir." Yani çok müsriftir.

İşte, **Süfyan** israfı teşvik etmekle, şiddetli bir hırs ve tama'ı uyandırarak insanların o zaîf damarlarını tutup kendine müsahhar eder diye bu hadîs ihtar ediyor. İsrâf eden ona esir olur, onun dâmına düşer diye haber verir.(Ş:583)

Şu gördüğün dünyayı, bütün lezaiziyle, sefahetleriyle, safalarıyla pek ağır ve büyük bir yük gördüm. Ruhu fasid, kalbi hasta olanlardan başka kimse o ağır yükün altına giremez. Çünkü bütün kâinatla alâkadar olmaktansa ve her şeyin minnetine girmektense ve bütün esbab ve vesaitte el açıp arz-ı ihtiyaç etmektense, bir Rabb-ı Vâhid, Semi' ve Basîr'e iltica etmek daha rahat ve daha kârlı değil midir?⁶⁰²

Müslümanları lehviyat-ı nevmiye mesabesinde olan dünya hayatına davet etmekle, Cenab-ı Hakk'ın helâl ettiği tayyibat dairesinden, haram ettiği habisat mezbelesine teşvik eden adamın meseli öyle bir sarhoşa benzer ki:

Parçalayıcı arslan ile, ünsiyetli ehlî atı birbirinden tefrik edemiyor. Sehpa ağacı ile jimnastik ağacını birbirinden ayıramıyor. Kanlı yarayı kırmızı gülden temyiz edemediği halde, kendisini mürşid bilerek irşad ve nasihata çıkıyor.

Esna-yı irşadda bir adama rastgelir. Zavallı adamın arka tarafında korkunç bir arslan duruyor. Ön tarafında da sehpa ağacı kurulduğu gibi, her iki yanında da dehşetli yaralar var. Fakat adamcağızın elinde iki ilâç vardır.

Ve lisanıyla kalbinde iki tılsım vardır. Onları istimal ederse şifayab olur.

Ve o arslan, ata inkılab eder; burak gibi bineği olur.

O sehpa ağacı da; daima teceddüd etmekte olan ahval-i âlemi, seyyal manzaraları seyretmeğe âlet ve vasıta olur.

O sarhoş herif, o zavallı adamcağıza diyor: "Yahu nedir o ilâçları, tılsımları saklıyorsun? Onları at keyfine bak."

Adamcağız: "Yok baba! Bu ilâçlar ve tılsımların hıfz ve himayelerindeyim. Onlardan almakta olduğum haz, lezzet, keyif bana kâfidir. Fakat o arslan gibi parçalayıcı ölümü öldürebilirsen ve sehpayı kırmakla kabir ağzını kapatabilirsen ve hayatımın maruz kaldığı fena ve zeval yaralarını bir hayat-ı bâkiyeye tebdil etmekle tedavi edebilirsen, pekâlâ seninle beraber dans oynayalım.

Ve illâ gözümün önünden def'ol git. Sen ancak kendin gibi sarhoşları kandırabilirsin. Ben sarhoş değilim. Dünyanıza, keyfinize ihtiyacım yok. Çünkü

ءَحْسَبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ bana yeter.⁶⁰³

Düşmanlar ve haşerat-ı muzırta arasında bir saat durmakla dost ve büyükler meclisinde senelerce durmak arasındaki müvazene, kabir ile dünya arasındaki aynı müvazenedir. Maahaza, Cenab-ı Hak da bir saatlik lezzeti terketmeye davet ediyor ki, senelerce dostlarıyla beraber rahat edesin. Öyle ise, kayıtlı ve kelepçeli olarak sevkedilmezden evvel, Allah'ın davetine icabet et.⁶⁰⁴

Ecnebiyede terakkiyat-ı medeniyeye yardım edecek noktaları (fünun ve sanayi gibi) maalmemnuniye alacağız.

Amma medeniyetin zünub ve mesavîsi olarak bazı âdât ve ahlâk-ı seyyie ki, ecnebilere mehasin-i medeniye-i kesîresiyle muhat olduğu için çirkinliğini o kadar göstermiyor.

Biz ise aldığımız vakit sû'-i tali' cihetiyle ve sû'-i intihab tarîkiyle müşkil-üt tahsil mehasin-i medeniyeti terk edip, çocuk gibi heva ve hevese muvafık zünub-u medeniyeti kesbettiğimizden, muhannes gibi (yani kadınlaşmış erkek gibi) veya mütereccile gibi (yani erkekleşmiş kadın gibi) oluruz. Kadın erkek gibi giyinse maskara olur. Erkek kadın gibi süslense muhannesliktir, yakışmaz. Merd ve âlîhimmet, zîb ü zîverle müzahref cilveli hanım gibi olmamalı.⁶⁰⁵

603 Mesnevi-i Nuriye (218)

604 Mesnevi-i Nuriye (125)

605 Divan-ı Harbi Örfi (71)

Ey kardeş bil ki! Şu medeniyet-i sefihe, küre-i arzı bir tek şehir hükmüne getirdiği için; ahalişi birbiriyle tanışmakta, her sabah ve akşam gazetelerle günahları ve malayaniyatı birbirine nakledip öğretmektedirler.

İşte **bu sefihe medeniyet** sebebiyle, gaflet perdesi o kadar kalınlaşmış ve onun süs ve fantaziyeleriyle hicab o kadar kesafet peyda etmiştir ki; âdeta yırtılmaz bir hale gelmiş de, çok büyük bir himmetin sarfı lâzımdır, tâ yırtılsın.

Hem dahi o medeniyet-i habise, beşerin ruhuna dünyaya bakan hadsiz menfez ve ihtiyacat deliklerini açmıştır. Cenab-ı Hakk'ın hususî lütfuna mazhar olmuş kimselerden başka, bu delikleri kapamak, gayet çetin ve müşkil olmuştur.⁶⁰⁶

20-ORUÇ KEFFARETİ

Aziz, sıddık, müdakkik kardeşim Re'fet Bey!

Sorduğun suale en kolay ve ruhsatlı cevap senin cevabındır. Mülteka Şerhi Damad'ın ve Merak-ul Felah ikisi demişler: İki Ramazan için bir keffaret kâfidir. Müteaddid vakialara bir keffaret kifayet eder. Çünkü tedahül vardır.

هُوَ الصَّحِيحُ demişler. Hakikat nokta-i nazarında bu mes'elede **azimet var, ruhsat var.**

Azimet hali, kuvveti müsaid ise, her Ramazan için ayrı bir keffaret var. Fakat ruhsat ciheti, tedahül sırrına binaen müteaddid Ramazan için bir keffaret farz, ayrı ayrı keffaret müstehab derecesinde kalır.

Bu keffarete mana-yı ukubetle mana-yı ibadet ikisi dahi münderic olduğu için, hem kerhen icbar edilmeyecek, hem tedahül eder.⁶⁰⁷

20-DİŞLERİN KAPLANMASI

(Hulusi Bey'in Sualine Cevap)

(Dişlerin Kaplanması Hakkındaki Suale Cevap)

606 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (246)

607 Barla Lahikası (351)

1932 tarihli sualinize şimdilik etraflıyla cevap veremiyorum. Fakat bu mes'ele ile münasebetdar bir-iki mes'ele-i şeriati icmalen yazıyorum. Şöyle ki:

Abdest vaktinde ağız yıkamak farz değil sünnettir. Fakat gusül hengâmında ağızını yıkamak farzdır. Az bir şey de yıkanmadık kalsa olmaz, zarardır. Onun için dişleri kaplama lehinde ülemalar fetva vermeye cesaret edemiyorlar. İmam-ı A'zam ile İmam-ı Muhammed (Radiyallahü anhüma) gümüş ve altundan dişlerin yapılmasına fetvaları, sabit kaplama hakkında olmamak gerektir.

Halbuki bu **diş mes'elesini** umum-ül belva suretinde o derece intişarı var ki, ref'i kabil değil. Ümmeti bu belva-yı azîmeden kurtarmak çaresini düşündüm, birden kalbime bu nokta geldi.

Haddim ve hakkım değil ki ehl-i içtihadın vazifesine karışayım, fakat bu umum-ül belva zaruretine karşı, fetvalara tarafdar **olmadığım halde diyorum ki:**

Eğer mütedeyyin bir hekim-i hâzıkın gösterdiği ihtiyaca binaen **kaplama** sureti olsa, altındaki **diş ağzın zahirîsinden çıkar, bâtın hükmüne geçer.** Gusülde yıkanmaması guslü ibtal etmez. Çünkü üstündeki kaplama yıkanıyor, onun yerine geçiyor. Evet, cerihaların üstündeki sargıların zarar için kaldırılmadığından ceriha yerine yıkanması, şer'an o yaranın gasli yerine geçtiği gibi; böyle ihtiyaca binaen sabit kaplamanın yıkanması dahi dişin yıkanması yerine geçer, guslü ibtal etmez. **وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ.**

Madem **ihtiyaca binaen bu ruhsat oluyor.** Elbette yalnız süs için, ihtiyaçsız dişleri kaplamak veya doldurmak bu ruhsattan istifade edemez. Çünkü hattâ zaruret derecesine geldikten sonra böyle umum-ül belvada eğer bilerek sû'-i ihtiyarıyla olsa, o zaruret ibaheye sebebiyet vermez.

Eğer bilmeyerek olmuş ise, zaruret için elbette cevaz var.⁶⁰⁸

21-KASR-I NAMAZ

Ruhsat-ı şer'iyeye olan **kasr-ı namaz** ve **takdim te'hir**, vesait-i nakliye bir kararda olmadığı için onlara bina edilmez. Belki kaide-i şer'iyeye olan kasr-ı namaz, sabit olan mesafeye bina edilebilir.

Eğer denilse ki: Tayyare ile ve şimendifer ile bir saatte giden zahmet çekmiyor ki, ruhsata müstehak olsun.

Elcevab: Tayyare ve şimendiferde abdest alıp, vaktinde namazını kılmak, yayan serbest gidenlerden daha ziyade müşkilât bulunduğu için, ruhsata sebebiyet verir.⁶⁰⁹

BARIŞMAK VE AFVETMEK

Mü'minler arasında adavet, kin ve dargınlık gibi hisler, uhuvvet-i imaniyeye aykırı olup bir arada bulunamaz. Ancak bu uhuvvet-i imaniyeyi bildiren âyet ve hadîslerde "mü'minler" kaydı bulunduğundan bu kayıd nazara alınmalıdır.

Evet makbul imanın varlığı için, Allahın hâkimiyetine teslimiyet, yani O'nun gönderdiği ahkâm-ı şer'iyesinin tamamını kabul edip benimsemek ve o hükümlere muhalif düşen düşünce ve anlayışlara girmemek şarttır.

Yoksa kendi istek ve garazına varmak için hissiyatına uyup şerî ahkâma bilerek muhalefet eden ve nedamet etmiyen kimselerle dostluk ve ihtilât tavsiyesi yoktur.

Keza hukuk-i umumiye ve imana zarar verenlere afv nazariyle bakılmaz. Manevî helâkete sebebiyet verenlerin tecavüzlerini tasvib manasını taşıyan tarafgirlik de yapılamaz. Çünkü zulme ortak olunur.

Ezcümle: "Bu asırdaki ehl-i İslâm'ın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli canileri de âlîcenabane afvetmesi; ve bir tek haseneyi, binler seyyiatı işleyen ve binler manevî ve maddî hukuk-u ibadî mahveden adamdan görse, ona bir nevi tarafdar çıkmasıdır. Bu suretle ekall-i kalil olan ehl-i dalalet ve tuğyan; safdil tarafdar ile ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatasına terettüb eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine belki teşdidine kader-i İlahiyeye fetva verirler; biz buna müstehakız derler.

Evet, **elması bildiği** (âhiret ve iman gibi) **halde**, yalnız zaruret-i kat'iyye suretinde şişeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer'iyeye var. Yoksa küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tama' ve hafif bir korku ile tercih edilse; eblehane bir cehalet ve hasarettir, tokada müstehak eder.

Hem âlîcenabane afvetmek ise, yalnız kendine karşı cinayetini afvedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var;

yoksa başkalarının hukukunu çiğneyen canilere afuvkârane bakmağa hakkı yoktur, zulme şerik olur.”⁶¹⁰

Bu yasaklar, şeriatın temel kitabları ve Risale-i Nur müvacehesinde görülen ders ve ikazlardır.

Bediüzzaman Hz. Hissî gerginlikler sebebiyle meydana gelen dargınlıklarda barışmayı tavsiye eder. Ezcümle bir mektubunda şöyle der:

“Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede ve imaniyede hâlis arkadaşlarım ve hak ve hakikat ve berzah ve âhiret yolunda ayrılmaz yoldaşlarım!

Biz birbirimizden ayrılmak zamanı yakın olması cihetiyle, sıkıntıdan neş'et eden **gerginlikler ve kusurlar yüzünden** "İhlas Risalesi"nin düsturları muhafaza edilmediğinden, siz birbirinizle **tamam helâllaşmak lâzımdır ve zarurîdir.** Siz, birbirinize en fedakâr nesebî kardeşten daha ziyade kardeşsiniz.

Kardeş ise, kardeşinin kusurunu örter, unuttur ve affeder. Ben burada hilaf-ı me'mul ihtilafınızı ve enaniyetinizi nefsi emmareye vermiyorum ve Risale-i Nur şakirdlerine yakıştıramıyorum; belki nefsi emmaresini terkeden evliyalarda dahi bulunan bir nevi muvakkat enaniyet telakki ediyorum. Siz benim bu hüsn-ü zannımı inad ile kırmayınız, barışınız.”⁶¹¹

“Sâlisen: Konya'lı Hacı Sabri kardeşimiz yanıma geldi. Ben, Sadık, Hayri, Mustafa hazır iken çok ehemmiyetli sohbetimiz, Hacı Sabri'ye mühim bir ders oldu. Bilhassa Medreset-üz Zehra erkânlarının, hususan Hüsrev'in bu vatan ve millet ve âlem-i İslâm'a hizmet-i imaniyeleri ve tahribçi dinsizlerin desiselerine sed çekmeleri o kadar büyük bir hasenedir ki, farz-ı muhal binler seykiye olsa afvettirir.

Öyle ise, başta Hüsrev olarak o **erkânların hiçbir hareketini tenkid etmemek** ve kemal-i ihlas ve samimiyet

610 Kastamonu Lahikası (25)

611 Şualar (345)

ile onlara tesanüd ve tam kardeş olmak lâzımdır diye bu mealde bir ders oldu. İnşâallah Hacı Sabri de Hoca Sabri ve Rüşdü ve emsalleri gibi ruh u can ile alâkadar ve Hüsrev'e tam kardeş olacak; **meşreb ihtilafı** daha tesir etmeyecek.”⁶¹²

ŞAHSÎ HUKUKA BAKAN MESELELERDE GÜCENMEMEK VE BARIŞMAK TAVSİYESİ

“Kur'an-ı Azîmüşşan'ın hürmetine ve alâka-i Kur'aniyenizin hakkına ve Nurlar ile yirmi sene zarfında imana hizmetiniz şerefine, çabuk bu dehşetli, zahiren küçücük fakat vaziyetimizin nezaketine binaen pek elîm ve feci' ve **bizi mahva çalışan gizli münafıklara büyük bir yardım olan birbirinden küsmekten ve baruta ateş atmak hükmündeki gücenmekten vazgeçiniz ve geçiriniz.** Yoksa bir dirhem şahsî hak yüzünden, bizlere ve hizmet-i Kur'aniyeye ve imaniyeye yüz batman zarar gelmesi -şimdilik- ihtimali pek kavîdir.

Sizi kasekle temin ederim ki; biriniz bana en büyük bir hakaret yapsa ve şahsımın haysiyetini bütün bütün kırsa, fakat hizmet-i Kur'aniye ve imaniye ve Nuriyeden vazgeçmezse ben onu helâl ederim, barışırım, gücenmemeğe çalışırım. Madem cüz'î bir yabanilikten düşmanlarımız istifadeye çalıştıklarını biliyorsunuz, çabuk barışınız.

Manasız, çok zararlı nazlanmaktan vazgeçiniz. Yoksa bir kısmımız Şemsi, Şefik, Tevfik gibi; muarızlara sureten iltihak edip, hizmet-i imaniyemize büyük bir zarar ve noksanıyet olacak.”⁶¹³

“Aziz, Sıddık Kardeşlerim Re'fet, Mehmed Feyzi, Sabri!

Ben şiddetli bir işaret ve manevî bir ihtarla sizin üçünüzden Risale-i Nur'un hatırı ve bu bayramın hürmeti ve eski hukukumuzun hakkı için çok rica ederim ki, dehşetli yeni bir yaramızın tedavisine çalışınız. Çünkü gizli düşmanlarımız iki

612 Emirdağ Lahikası-2 (46)

613 Şualar (512)

plânı takib edip.. biri beni ihanetlerle çürütmek; ikincisi, mabeynimize bir soğukluk vermektir. Başta Hüsrev aleyhinde bir tenkid ve itiraz ve gücenmek ile bizi birbirimizden ayırmaktır.

Ben size ilân ederim ki; Hüsrev'in bin kusuru olsa ben onun aleyhinde bulunmaktan korkarım. Çünkü şimdi onun aleyhinde bulunmak, doğrudan doğruya Risale-i Nur aleyhinde ve benim aleyhimde ve bizi perişan edenlerin lehinde bir azîm hıyanettir ki, benim sobamın parçalanması gibi acib, sebepsiz bir hâdise başıma geldi. Ve bana yapılan bu son işkence dahi, bu manasız ve çok zararlı tesanüdsüzlüğünüzden geldiğine kanaatım var. Dehşetli bir parmak buraya, hususan altıncıya karışıyor. Beni bu bayramımda ağlatmayınız, çabuk **kalben tam barışınız.**"⁶¹⁴

"İşte ey kardeşlerim! Bu hayatın, bu içtimamızda, "Bu kardeşim bana haksızlık etti" diye "**küstüm**" demeyiniz. Bu pek hatâdır. O arkadaşın sana bir dirhem zarar vermiş ise, sen küsmekle kırk dirhem bizlere zarar veriyorsun. Belki kırk lira Risâle-i Nur'a zarar vermek muhtemeldir. Fakat lillâhilhamd pek haklı ve kuvvetli müdâfaatımız, arkadaşların mükerrer isticvâba gitmelerinin önünü aldığından, fesâdın önü alındı. Yoksa, birbirinden küsmüş kardeşler, bir sinek kanadı kadar küçük bir çöpün göze girmesi gibi veyahut bir kıvılcımın baruta düşmesi gibi, az bir garazla büyük bir zarar verebilirdi."⁶¹⁵

Hiddet sebebiyle ve fevrî hareketle meydana gelen katil hadiselerinde de Bediüzzaman Hz. barışmayı tavsiye eder.

"Ey Hapis Arkadaşlarım Ve Din Kardeşlerim!

Size hem dünya azabından, hem âhiret azabından kurtaracak bir hakikatı beyan etmek, kalbime ihtar edildi. O da şudur:

Meselâ, birisi birisinin kardeşini veya akrabasını öldürmüş.

614 Şualar (517)

615 Osmanlıca Lemalar (682)

Bir dakika o **hiddet yüzünden** milyonlar dakika hem kalbî sıkıntı, hem hapis azabını çeker. Ve maktulün akrabası dahi intikam endişesiyle ve karşısında düşmanını düşünmesiyle, hayatının lezzetini ve ömrünün zevkini kaçıır.

Hem korku, hem hiddet azabını çekiyor. Bunun tek bir çaresi var: O da, **Kur'anın emrettiği ve hak ve hakikat ve maslahat ve insaniyet ve İslâmiyet iktiza ve teşvik ettikleri olan barışmak ve musalaha etmektir.**

Evet, hakikat ve maslahat sulhtur. Çünkü ecel birdir, değişmez. O maktul, herhalde ecel geldiğinden daha dünyada kalmayacaktı. O katil ise, o kaza-i İlahiyeye vasıta olmuş. Eğer barışmak olmazsa, iki taraf da daima korku ve intikam azabını çekerler.

Onun içindir ki, **"Üç günden fazla bir mü'min diğer bir mü'mine küsmemek" İslâmiyet emrediyor.** Eğer o katil, bir adavetten ve bir kinli garazdan gelmemişse ve bir münafık o fitneye vesile olmuş ise; çabuk barışmak elzendir. Yoksa o cüz'î musibet büyük olur, devam eder.

Eğer barışsalar ve **öldüren tövbe etse ve maktule her vakit dua etse**, o halde her iki taraf çok kazanırlar ve kardeş gibi olurlar. Bir gitmiş kardeşe bedel, birkaç dindar kardeşleri kazanır.

Kaza ve kader-i İlahîye teslim olup düşmanını afveder ve bilhassa madem Risale-i Nur dersini dinlemişler, elbette mabeynlerinde bulunan bütün küsmekleri bırakmağa hem maslahat ve istirahat-ı şahsiye ve umumiye iktiza ediyorlar. Nasilki Denizli hapsinde birbirine düşman bütün mahpuslar, Nurlar dersiyile birbirlerine kardeş oldular ve bizim beraetimize bir sebep olup (hattâ dinsizlere, serserilere de) o mahpuslar hakkında "Mâşâallah, bârekâllah" dedirttiler, o mahpuslar tam teneffüs ettiler.

Ben burada gördüm ki, birtek adamın yüzünden yüz adam sıkıntı çekip beraber teneffüse çıkmıyorlar. Onlara zulüm olur. Merd, vicdanlı bir mü'min, küçük ve cüz'î bir hata

veya menfaatle yüzer zararı ehl-i imana vermez. **Eğer hata etse verse, çabuk tövbe etmek lâzımdır.**"⁶¹⁶

BABA EVLÂD ARASINDA DARGINLIĞIN OLMAMASI

"Risale-i Nur'un kahramanlarından baba-oğulun meşrepleri ayrı ayrı olduğundan, birbiriyile tam imtizaç edemediklerinden endişe ediyorum. Baba ne kadar haksız da olsa, oğul onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli.

Değil böyle baba ve evlâd ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur'un baş şakirdleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar Risale-i Nur'un hatırı için Risale-i Nur şakirdlerinin mabeynindeki tefani, birbirini tenkid etmemek, kusurunu afvetmek düsturu ile bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz'î ve hissî şeyleri medar-ı münakaşa etmesinler.

Pederlik ve veledliğin iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nur'un şakirdliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve afvetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim -benim hatırım için- birbirini tenkid etmemek lâzım geliyor."⁶¹⁷

ÜÇ GÜNDEN FAZLA DARGINLIĞI DEVAM ETTİRMEMEK

"Malûmdur ki: Adavet ve muhabbet, nur ve zulmet gibi zıddırlar. İkisi, mana-yı hakikîsinde olarak beraber cem' olamazlar.

Eğer muhabbet, kendi esbabının rüchaniyetine göre bir kalbde hakikî bulunsa, o vakit adavet mecazî olur; acımak suretine inkılab eder. Evet mü'min, kardeşini sever ve sevmeli. Fakat fenalığı için yalnız acır. Tahakkümle değil, belki lütufla islahına çalışır.

Onun için nass-ı hadîs ile: "Üç günden fazla mü'min

616 Şualar (487)

617 Emirdağ Lahikası (89)

mü'mine küsüp kat'-ı mükâleme etmeyecek."

Eğer esbab-ı adavet galebe çalıp, adavet hakikatiyla bir kalbde bulunsa; o vakit muhabbet mecazî olur, tasannu' ve temelluk suretine girer.

Ey insafsız adam! Şimdi bak ki: Mü'min kardeşine kin ve adavet ne kadar zulümdür. Çünkü nasılki sen âdi küçük taşları, Kâ'be'den daha ehemmiyetli ve Cebel-i Uhud'dan daha büyük desen, çirkin bir akılsızlık edersin. Aynen öyle de: Kâ'be hürmetinde olan iman ve Cebel-i Uhud azametinde olan İslâmiyet gibi çok evsaf-ı İslâmiye; muhabbeti ve ittifakı istediği halde, mü'mine karşı adavete sebebiyet veren ve âdi taşlar hükmünde olan bazı kusurâtı, iman ve İslâmiyete tercih etmek, o derece insafsızlık ve akılsızlık ve pek büyük bir zulüm olduğunu aklın varsa anlarsın!..

Evet **tevhid-i imanî**, elbette tevhid-i kulûbü ister. Ve vahdet-i itikad dahi, vahdet-i içtimaiyeyi iktiza eder.

Evet, **inkâr edemezsin ki**: Sen bir adamla beraber bir taburda bulunmakla, o adama karşı dostane bir rabıta anlarsın; ve bir kumandanın emri altında beraber bulunduğunuzdan arkadaşane bir alâka telakki edersin.

Ve bir memlekette beraber bulunmakla uhuvvetkârane bir münasebet hissedersin. Halbuki imanın verdiği nur ve şuur ile ve sana gösterdiği ve bildirdiği esma-i İlahiye adedince vahdet alâkaları ve ittifak rabıtalrı ve uhuvvet münasebetleri var. Meselâ:

Her ikinizin Hâlîkınız bir, Mâlikiniz bir, Mabudunuz bir, Râzıkınız bir.. bir bir, bine kadar bir bir. Hem Peygamberiniz bir, dininiz bir, kıbleniz bir.. bir bir, yüze kadar bir bir. Sonra köyünüz bir, devletiniz bir, memleketiniz bir.. ona kadar bir bir. Bu kadar bir birler vahdet ve tevhidi, vifak ve ittifakı, muhabbet ve uhuvveti iktiza ettiği ve kâinatı ve küreleri birbirine bağlayacak manevî zincirler buldukları halde; şikak ve nifaka, kin ve adavete sebebiyet veren örümcek ağı gibi ehemmiyetsiz ve sebatsız şeyleri tercih edip **mü'mine**

karşı hakikî adavet etmek ve kin bağlamak; ne kadar o rabita-i vahdete bir hürmetsizlik ve o esbab-ı muhabbete karşı bir istihfaf ve o münasebat-ı uhuvvete karşı ne derece bir zulüm ve i'tisaf olduğunu; kalbin ölmemiş ise, aklın sönmemiş ise anlarsın!”⁶¹⁸

AFV VE BARIŞMAK İÇİN BİRKAÇ ÖLÇÜ

“İnsanın hayat-ı içtimaiyesini ifsad eden bir desise-i şeytaniye şudur ki: Bir mü'minin bir tek seyyiesiyle, bütün hasenatını örter. Şeytanın bu desisesini dinleyen insafsızlar, mü'mine adavet ederler. Halbuki **Cenab-ı Hak haşirde adalet-i mutlaka ile mizan-ı ekberinde a'mal-i mükellefîni tarttığı zaman, hasenatı seyyiata galibiyeti, mağlubiyeti noktasında hükmeyleyler.** Hem seyyiatın esbabı çok ve vücudları kolay olduğundan, bazan bir tek hasene ile çok seyyiatını örter. Demek bu dünyada, o adalet-i İlahiye noktasında muamele gerektir.

Eğer bir adamın iyilikleri fenalıklarına kemmiyeten veya keyfiyeten ziyade gelse, o adam muhabbete ve hürmete müstehaktır.

Belki kıymetdar bir tek hasene ile, çok seyyiatına nazar-ı afv ile bakmak lâzımdır. Halbuki insan, fitratındaki zulüm damarıyla, şeytanın telkiniyle, bir zâtın yüz hasenatını bir tek seyyie yüzünden unuttur, mü'min kardeşine adavet eder, günahlara girer. Nasıl bir sinek kanadı göz üstüne bırakılsa; bir dağı setreder, göstermez. Öyle de insan garaz damarıyla, sinek kanadı kadar bir seyyie ile dağ gibi hasenatı örter, unuttur; mü'min kardeşine adavet eder, **insanların hayat-ı içtimaiyesinde bir fesad âleti olur.”⁶¹⁹**

“Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Sizdeki **ihlas** ve **sadakat** ve **metanet**, şimdiki ağır sıkıntılarda birbirinizin kusuruna bakmamaya ve setretmeye

618 Mektubat (263)

619 Lemalar (88)

kâfi bir sebebedir ve Risale-i Nur zinciriyle kuvvetli uhuvvet öyle bir hasenedir ki, **bin seyyieyi affettirir**. Haşirde **adalet-i İlahiye, hasenelerin seyyielere racih gelmesiyle affettiğine binaen, siz de hasenelerin rüchanına göre muhabbet ve afv muamelesini yapmak lâzımdır**. Yoksa bir seyyie ile hiddet etmek, sıkıntıdan gelen bir titizlik, bir asabilik ile zararlı bir hiddet, iki cihetle zulüm olur. İnşâallah, birbirinize sürurda ve tesellide yardım edip sıkıntıyı hiçe indirirsiniz.”⁶²⁰

“**mü'min kardeşinden sana gelen bir fenalığı, bütün bütün ona verip, onu mahkûm edemezsin**. Çünkü evvelâ, kaderin onda bir hissesi var. Onu çıkarıp o kader ve kaza hissesine karşı rıza ile mukabele etmek gerektir. Sâniyen, nefis ve şeytanın hissesini de ayırıp, o adama adavet değil, belki nefisine mağlub olduğundan acımak ve nedamet edeceğini beklemek.

Sâlisen, sen kendi nefsinde görmediğin veya görmek istemediğin kusurunu gör; bir hisse de ona ver.

Sonra bâki kalan küçük bir hisseye karşı en selâmetli ve en çabuk hasmını mağlub edecek **afv u safh ile ve ulüvvücenablıkla** mukabele etsen, zulümden ve zarardan kurtulursun. Yoksa sarhoş ve divane olan ve şişeleri ve buz parçalarını elmas fiatıyla alan cevherci bir Yahudi gibi, beş paraya değmeyen fâni, zâil, muvakkat, ehemmiyetsiz umûr-u dünyeviyeye; güya ebedî dünyada durup ebedî beraber kalacak gibi şedid bir hırs ile ve daimî bir kin ile mütemadiyen bir adavetle mukabele etmek, sîga-i mübalağa ile bir zalûmiyettir veya bir sarhoşluktur ve bir nevi divaneliktir.

İşte hayat-ı şahsiyece bu derece muzır olan adavete ve fikr-i intikama, -eğer şahsını seversen- yol verme ki kalbine girsin. Eğer kalbine girmiş ise, onun sözünü dinleme. Bak, hakikatbîn olan Hâfız-ı Şirazî'yi dinle:

أَزْزُدُ بِنَزَاعِي دُنْيَا نَه مَتَاعِيَسْت كِه اَرَزْدُ بِنَزَاعِي Yani: "Dünya öyle bir meta' değil ki, bir nizaa değsin." Çünkü fâni ve geçici olduğundan kıymetsizdir. Koca dünya böyle ise, dünyanın cüz'î işleri ne kadar ehemmiyetsiz olduğunu anlarsın!.. Hem demiş:

آسَیْشِ دُو گِیْتِی تَفْسِیْرِ اِیْنِ دُو حَرْفَسْت
بَادُوسْتَانِ مُرَوْتِ بَادُشْمَانِ مُدَارَا

Yani: "İki cihanın rahat ve selâmetini iki harf tefsir eder, kazandırır: Dostlarına karşı mürüvvetkârane muâşeret ve **düşmanlarına**⁶²¹ **sulhkârane muamele etmektir.**"

Eğer dersen: "İhtiyar benim elimde değil; fıtratımda adavet var. Hem damarıma dokundurmuşlar, vazgeçemiyorum."

Elcevab: Sû'-i hulk ve fena haslet eseri gösterilmezse ve gıybet gibi şeylerle ve muktezasıyla amel edilmezse; kusurunu da anlasa zarar vermez. Madem ihtiyar senin elinde değil, vazgeçemiyorsun. Senin manevî bir nedamet, gizli bir tövbe ve zımnî bir istiğfar hükmünde olan kusurunu bilmen ve o haslette haksız olduğunu anlaman; onun şerrinden seni kurtarır. Zâten bu mektubun bu mebhasını yazdık, tâ bu manevî istiğfarı temin etsin; haksızlığı hak bilmesin, haklı hasmını haksızlıkla teşhir etmesin."⁶²²

"Cenab-ı Hak âhirette muhasebe-i a'mal düsturuyla, adalet-i Rabbaniyesini, hasenat ve seyyiatın müvazenesiyle gösteriyor. Yani hasenat racih ve ağır gelse, mükâfatlandırır, kabul eder; seyyiat racih gelse cezalandırır, reddeder. Hasenat ve seyyiatın müvazenesi, kemmiyete bakmaz, keyfiyete bakar. **Bazı olur, birtek hasene bin seyyiata tereccuh eder, afvettirir.**"⁶²³

Kur'an ve hadîslerde barış ve sulh için hayli emir ve tavsiyeler vardır. Ezcümle:

621 Düşmanlarına yani: Anlaşamadığın mü'minlere karşı (Nâşir)

622 **Mektubat (266)**

623 **Mektubat (445)**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

“**Ey iman edenler!** Hepiniz barış ve selamete girin de şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o sizin aranızı açan belli bir düşmandır.” (2:208)

Yani insî ve cinnî şeytanların ifsadatına uymayıp İslâmın sulh ve selâmet yolunu takib edin dersini verir.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

“**Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin**

Ve Allah'tan korkun ki rahmete eresiniz.”⁶²⁴

Aynı manada bazı ehadiste de şöyle buyrulur:

“Ey Allah'ın kulları kardeş olun. Bir müslümanın kardeşine üç günden fazla küsmesi helâl olmaz.”⁶²⁵

-Ebu Hüreyre radiyallahu anh anlatıyor: "Resülullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: Bir mü'minin diğer bir mü'mine üç günden fazla küsmesi helâl olmaz. Üzerinden üç gün geçince, ona kavuşup selâm versin.

Eğer o selama mukabele ederse ecirde her ikisi de ortaktır. Mukabele etmezse günah onda kalmıştır."

-Hz. Ali radiyallahu anh anlatıyor: "Resülullah aleyhissalâtu vesselâm'ın kılıncının kabzasında şu ibareyi bulduk.

(Mü'minlerden) "Sana zulmedeni affet. Sana küsene git, sana kötülük yapana iyilik yap! Aleyhine de olsa hakkı söyle!" (Rezin tahric etmiştir.)

"**Müslüman odorki**, dilinden ve elinden müslümanlar selâmette bulunur.

İnsanların eziyetlerine katlanmak, kötülüğe karşı iyilik yapmak.”⁶²⁶

624 Hucurat Suresi 10. Ayet Meali

625 Buhari, Nikah 45, Edeb 57, 58, Feraiz 2; Müslim, Birr 28-34, (2563 - 2564); Ebu Dâvud, Edeb 40, 56, (4882, 4917); Tirmizi, Birr 18, (1928).

626 Büyük İslam İlmihali (483)

"Sadakanın en faziletlesi, dargınlann aralarını bulup düzeltmektir."

“İnsanların kusurlarını araştırmamak ve yaymamak, aksine örtmeye çalışmak. Müslümanlar kimsenin kusurlarını araştırmazlar. Kimsenin ayıbını ve kusurunu araştırıp ortaya çıkarmaya ve göstermeye çalışmazlar. **Buna aykırı hareket dinde yasaktır.** “

"Bir kul bir kulun kusurunu örterse, Allah Tealâ Hazretleri de onu kıyamette örter (günahlarını açığa vurmaz)."

“Bir müslüman gerektiğinde dostlarını, din kardeşlerini arkalarından savunur. Onlar hakkındaki yanlış fikirleri düzeltmeye çalışır.”⁶²⁷

BARIŞMAK (Bilhassa Bayramlarda)

“Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede ve imaniyede hâlis arkadaşlarım ve hak ve hakikat ve berzah ve âhîret yolunda ayrılmaz yoldaşlarım!

Biz birbirimizden ayrılmak zamanı yakın olması cihetiyle, sıkıntıdan neş'et eden **gerginlikler ve kusurlar yüzünden** "İhlas Risalesi"nin düsturları muhafaza edilmediğinden, siz birbirinizle **tamam helâllaşmak lâzımdır ve zarurîdir.** Siz, birbirinize en fedakâr nesebî kardeşten daha ziyade kardeşsiniz. **Kardeş ise, kardeşinin kusurunu örter, unuttur ve affeder.** Ben burada hilaf-ı me'mul ihtilafınızı ve enaniyetinizi nefs-i emmareye vermiyorum ve Risale-i Nur şakirdlerine yakıştıramıyorum; belki nefs-i emmaresini terkeden evliyalarda dahi bulunan bir nevi muvakkat enaniyet telakki ediyorum. Siz benim bu hüsn-ü zannımı inad ile kırmayınız, barışınız.”⁶²⁸

⁶²⁷ Büyük İslam İlmihali (484)

⁶²⁸ Şualar (345)

Size hem dünya azabından, hem âhîret azabından kurtaracak bir hakikatı beyan etmek, kalbime ihtar edildi. O da şudur:

Meselâ, birisi birisinin kardeşini veya akrabasını öldürmüş. Bir dakika o **hiddet yüzünden** milyonlar dakika hem kalbî sıkıntı, hem hapis azabını çeker.

Ve maktulün akrabası dahi intikam endişesiyle ve karşısında düşmanını düşünmesiyle, hayatının lezzetini ve ömrünün zevkini kaçıır.

Hem korku, hem hiddet azabını çekiyor. Bunun tek bir çaresi var: O da, **Kur'anın emrettiği ve hak ve hakikat ve maslahat ve insaniyet ve İslâmiyet iktiza ve teşvik ettikleri olan barışmak ve musalaha etmektir.**

Evet, hakikat ve maslahat sulhtur. Çünkü ecel birdir, değişmez. O maktul, herhalde ecel geldiğinden daha dünyada kalmayacaktı. O katil ise, o kaza-i İlahiyeye vasıta olmuş.

Eğer barışmak olmazsa, iki taraf da daima korku ve intikam azabını çekerler. Onun içindir ki, "**Üç günden fazla bir mü'min diğer bir mü'mine küsmemek**" **İslâmiyet emrediyor.**

Eğer o katil, bir adavetten ve bir kinli garazdan gelmemişse ve bir münafık o fitneye vesile olmuş ise; çabuk barışmak elzemdir. Yoksa o cüz'î musibet büyük olur, devam eder.

Eğer barışsalar ve **öldüren tövbe etse ve maktule her vakit dua etse**, o halde her iki taraf çok kazanırlar ve kardeş gibi olurlar.

Bir gitmiş kardeşe bedel, birkaç dindar kardeşleri kazanır. Kaza ve kader-i İlahîye teslim olup düşmanını afveder ve bilhassa madem Risale-i Nur dersini dinlemişler, elbette mabeynlerinde bulunan bütün küsmekleri bırakmağa hem maslahat ve istirahat-ı şahsiye ve umumiye iktiza ediyorlar. Nasılki Denizli hapsinde birbirine düşman bütün mahpuslar, Nurlar dersiyle birbirlerine kardeş oldular ve bizim beraetimize bir sebep olup (hattâ dinsizlere, serserilere de) o mahpuslar

hakkında "Mâşâallah, bârekâllah" dedirttiler, o mahpuslar tam teneffüs ettiler.

Ben burada gördüm ki, birtek adamın yüzünden yüz adam sıkıntı çekip beraber teneffüse çıkmıyorlar. Onlara zulüm olur. Merd, vicdanlı bir mü'min, küçük ve cüz'î bir hata veya menfaatle yüzer zararı ehl-i imana vermez. **Eğer hata etse verse, çabuk tövbe etmek lâzımdır.**"⁶²⁹

Aziz, Sıddık, Kardeşlerim!

Ehemmiyetli bir manevî ihtara binaen size şimdilik bir-iki vazife-i Nuriye var ki, bütün kuvvetinizle bu üçüncü Medrese-i Yusufiye'de musibettede bîçare mahpuslar içinde ikilik ve garazkârane tarafgirlik düşmemek için Nur dersleriyle çalışmaktır. Çünkü ihtilaftan ve garaz ve kin ve inaddan istifadeye çalışan, perde altında dehşetli müfsidler var. Madem bu hapis arkadaşlarımız çoğu lüzum olsa vatanına ve milletine ve ahbabına fedakârane ruhunu feda ettiren kahramanlık damarını taşıyorlar.

Elbette **o civanmerdler**, inadını ve garazını ve adavetini, milletin selâmeti ve bu hapis istirahati ve perde altında anarşiliğe çabalayan bolşevizmi aşıl原因larının ifsadlarından kurtulmak için, hiç menfaati bulunmayan ve bu fırtınalı zamanda zararı çok olan adavetini ve inadını feda etmeleri lâzımdır. Yoksa bu zamanda baruta ateş atmak gibi hem yüz bîçare mahpuslara, hem Nur'un masum talebelerine, hem bu Afyon memleketine ehemmiyetli zahmetlere, sarsıntılara, belki memlekete giren ecnebi komitesi parmaklarının ilişmesine bir vesile olur.

Madem bizler onların hatırları için kader-i İlahiyle buraya girdik ve bir kısmımız onların saadeti ve manevî rahatları için buradan çıkmak istemiyoruz ve istirahatımızı onlar için feda edip her sıkıntıya sabır ve tahammül ediyoruz; elbette o yeni kardeşlerimiz dahi Denizli mahpusları gibi, kardeşliğimiz hatırı için, şaban ve ramazan hürmetine birbirine küsmemek ve

kardeş olup barışmak lâzım ve elzemdir. Zâten biz ve ben, onları Nur talebeleri dairesinde biliriz ve dualarımıza girmişler.⁶³⁰

“Kur'an-ı Azîmüştan'ın hürmetine ve alâka-i Kur'aniyenizin hakkına ve Nurlar ile yirmi sene zarfında imana hizmetiniz şerefine, çabuk bu dehşetli, zahiren küçücük fakat vaziyetimizin nezaketine binaen pek elîm ve feci' ve **bizi mahva çalışan gizli münafıklara büyük bir yardım olan birbirinden küsmekten ve baruta ateş atmak hükmündeki gücenmekten vazgeçiniz ve geçiriniz.** Yoksa bir dirhem şahsî hak yüzünden, bizlere ve hizmet-i Kur'aniyeye ve imaniyeye yüz batman zarar gelmesi -şimdilik- ihtimali pek kavîdir.

Sizi kasekle temin ederim ki; biriniz bana en büyük bir hakaret yapsa ve şahsımın haysiyetini bütün bütün kırsa, fakat hizmet-i Kur'aniye ve imaniye ve Nuriyeden vazgeçmezse ben onu helâl ederim, barışırım, gücenmemeğe çalışırım. Madem cüz'î bir yabanilikten düşmanlarımız istifadeye çalıştıklarını biliyorsunuz, **çabuk barışınız.** Manasız, çok zararlı nazlanmaktan vazgeçiniz. Yoksa bir kısmımız Şemsi, Şefik, Tevfik gibi; muarızlara sureten iltihak edip, hizmet-i imaniyemize büyük bir zarar ve noksanıyet olacak.”⁶³¹

“Aziz, Sıddık Kardeşlerim Re'fet, Mehmed Feyzi, Sabri!

Ben şiddetli bir işaret ve manevî bir ihtarla sizin üçünüzden Risale-i Nur'un hatırı ve bu bayramın hürmeti ve eski hukukumuzun hakkı için çok rica ederim ki, dehşetli yeni bir yaramızın tedavisine çalışınız. Çünkü gizli düşmanlarımız iki plânı takib edip.. **biri** beni ihanetlerle çürütmek; **ikincisi**, mabeynimize bir soğukluk vermektir. Başta Hüsrev aleyhinde bir tenkid ve itiraz ve gücenmek ile bizi birbirimizden ayırmaktır.

630 Şualar (501)

631 Şualar (512)

Ben size ilân ederim ki; Hüsrev'in bin kusuru olsa ben onun aleyhinde bulunmaktan korkarım. Çünkü şimdi onun aleyhinde bulunmak, doğrudan doğruya Risale-i Nur aleyhinde ve benim aleyhimde ve bizi perişan edenlerin lehinde bir azîm hıyanettir ki, benim sobamın parçalanması gibi acib, sebepsiz bir hâdise başıma geldi. Ve bana yapılan bu son işkence dahi, bu manasız ve çok zararlı tesanüdsüzlüğünüzden geldiğine kanaatım var. Dehşetli bir parmak buraya, hususan altıncıya karışıyor. Beni bu bayramımda ağlatmayınız, **çabuk kalben tam barışınız.**⁶³²

Risale-i Nur'un birçok meziyet ve hususiyetlerinden birkaçını daha sizlere nakledeceğim: Risale-i Nur'daki hârikulâde ilmî kuvvet, taklidî imanı, tahkikî imana çeviriyor; insanı salabetli ve kuvvetli bir müslüman, ilmiyle amel eden bir mü'min-i kâmil olmaya doğru götürüyor.

Menhus, pis zevklerden nefret ettirip vazgeçiriyor. En ulvî ve en temiz, ebedî ve sermedî zevk ve hazlar verecek hareketlere sevk ediyor. İnsana hayatı sevdendiriyor.⁶³³

Bedbînlikten kurtarıp imanlı bir nîkbînlik veriyor. Uyuşuk ve tenbelleri cevval yapıyor; ruhî bir cevelan insanın iç âleminde hükümferma oluyor. Orta halli değil, en ileri ve en yüksek bir insan olmak hevesini uyandırıyor. Gurur ve kibir gibi kötü ahlâkları kaldırıyor.

İnsanı **tevazu**, **mahviyet** ve **vakar** gibi faziletlerle değerlendiriyor. Hasım tarafları barıştırıyor. Fenalığa fenalıkla değil, iyilikle mukabele etmek dersini veriyor. Siz gibi temiz ve terbiyeli gençleri, fena bir muhitin fena görenekleriyle ahlâksız hale düşmek felâketinden muhafaza ediyor.

İşte bunun içindir ki: **Risale-i Nur'u sadakat ve devamla okuyan** hakikî bir Nur talebesi; ahlâken düşük

632 Şualar (517)

633 Gençlik Rehberi (265)

insanlar arasında kalsa da, ahlâkını bozmadan onlardan uzaklaşıp kendini kurtarıyor.⁶³⁴

Birinci hikâye: İki sene evvel benim hakkımda bir müdür sebepsiz, gıyabımda tezyifkârane, hakaretli sözler söylemişti. Sonra bana söylediler. Bir saat kadar Eski Said damarıyla müteessir oldum.

Sonra Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle şöyle bir hakikat kalbe geldi, sıkıntıyı izale edip o adamı da bana helâl ettirdi. O hakikat şudur:

Nefsime dedim: Eğer onun tahkiri ve beyan ettiği kusurlar, şahsıma ve nefsimde ait ise; Allah ondan razı olsun ki, benim nefsimin ayıplarını söyler.

Eğer doğru söylemiş ise, beni nefsimin terbiyesine sevkeder ve gururdan beni kurtarmaya yardımcıdır.

Eğer yalan söylemiş ise, beni riyadan ve riyanın esas olan şöhret-i kâzibeden kurtarmaya yardımcıdır. Evet ben nefsim ile musalaha etmemişim. Çünkü terbiye etmemişim. Benim boynumda veya koynumda bir akrep bulunduğunu biri söylese veya gösterse; ondan darılmak değil, belki memnun olmak lâzım gelir.

Eğer o adamın tahkiratı, benim imana ve Kur'ana hizmetkârlığım sıfatıma ait ise, o bana ait değil. O adamı, beni istihdam eden Sahib-i Kur'ana havale ediyorum. O Aziz'dir, Hakîm'dir.

Eğer sırf beni sövmek, tahkir etmek, çürütmek nev'inden ise; o da bana ait değil. Ben menfî ve esir ve garib ve elim bağlı olduğundan, haysiyetimi kendi elimle düzeltmeye çalışmak bana düşmez. Belki misafir olduğum ve bana nezaret eden şu köye, sonra kazaya, sonra vilayete hükmedenlere aittir.

Bir insanın elindeki esirini tahkir etmek, sahibine aittir; o müdafaa eder. Madem hakikat budur, kalbim istirahat etti.

دَدِيمُ وَأَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ dedim. O vakıyı olmamış gibi saydım, unuttum. Fakat maatteessüf sonra anlaşıldı ki, Kur'an onu helâl etmemiş...⁶³⁵

Eğer **muhabbet**, kendi esbabının rüchaniyetine göre bir kalbde hakikî bulunsa, o vakit adavet mecazî olur; acımak suretine inkılab eder. Evet mü'min, kardeşini sever ve sevmeli. Fakat fenalığı için yalnız acır. Tahakkümle değil, belki lütufla ıslahına çalışır. Onun için nass-ı hadîs ile: "Üç günden fazla mü'min mü'mine küsüp kat'-ı mükâleme etmeyecek."⁶³⁶

و يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ Bu cümledeki emir, iki kısımdır:

Birisi, teşriîdir ki, sıla-i rahm ile tabir edilen akraba ve mü'minler arasında şer'an emredilen muvasala hattıdır.

Diğeri, emr-i tekvinîdir ki, fitrî kanunlar ile âdetullahın tazammun ettiği emirlerdir. Meselâ ilmin i'tası, manen ameli emrediyor; zekânın i'tası, ilmi emrediyor; istidadın bulunması, zekâyı; aklın verilmesi, marifetullahı; kudretin verilmesi, çalışmayı; cesaretin verilmesi, cihadı manen ve tekvinen emrediyor.⁶³⁷

KARDEŞLERİMDEN RİCA EDERİM Kİ

Sıkıntı veya ruh darlığından veya titizlikten veya nefis ve şeytanın desiselerine kapılmaktan veya şuursuzluktan arkadaşlarında sudur eden fena ve çirkin sözleriyle birbirine küsmesinler ve haysiyetime dokundu demesinler. Ben o fena sözleri kendime alıyorum. Damarınıza dokunmasın. Bin haysiyetim olsa, kardeşlerimin mabeynindeki muhabbete ve samimiyete feda ederim. Said Nursi.⁶³⁸

İşte ey kardeşlerim! Bu hayatın, bu içtimamızda, "Bu kardeşim bana haksızlık etti" diye "**küstüm**" demeyiniz. Bu pek hatâdır. O arkadaşın sana bir dirhem zarar vermiş ise, sen

635 Mektubat (64)

636 Mektubat (263)

637 İşarat-ül İ'caz (174)

638 Osmanlıca Lemalar (679)

küsmekle kırk dirhem bizlere zarar veriyorsun.

Belki kırk lira Risâle-i Nur'a zarar vermek muhtemeldir. Fakat lillâhilhamd pek haklı ve kuvvetli müdâfaatımız, arkadaşların mükerrer isticvâba gitmelerinin önünü aldığından, fesâdın önü alındı. Yoksa, birbirinden küsmüş kardeşler, bir sinek kanadı kadar küçük bir çöpün göze girmesi gibi veyahut bir kıvılcımın baruta düşmesi gibi, az bir garazla büyük bir zarar verebilirdi.⁶³⁹

BAZI KASITLI İDDİALARA RİSALE-İ NURLA VERİLEN CEVAP

MUKADDEME

Bir mes'ele ki, cihat-ı sittesi nuranî olup, karanlık noktaları olmaya... İçi ve dışı berrak ve safî olup rayb ve şüphelerden ârî ola... O mes'ele; kudsî ve imanî bir hizmetin ihlâs ve sadakat dusturlarıdır. Onun başında bulunan zat da, milyonlarca insanın hüsn-ü şehadeti ve kabulleri ile müsellemler ve nasiye-i maneviyesi pâk ve mütahhardır. Elbette böyle bir **hakikat abidesinin Şua'larına, şüpheler izafe edilemez, lekeler kondurulamaz ve hizmete zarar verilemez.**

İşte, **muazzez Üstadımızın mesleği**, düstur-u harekâtı, hizmet ve meşrebi tebeyyün ve tebarüz etmiştir. Hayatı yazılmış, tasrif edilmiş, sağlığında neşredilmiştir. Vefatından sonra onun eserleri ve yakın talebeleri bizlere, doğru hedefleri göstermiş ve gösterecektir.

Fakat bazı kimseler vesikasız, delilsiz menkibelere ortaya atıp, suyu bulandırmak istemiştir.

Bu durum karşısında müracaat edilecek makamlar bellidir. Biri, Risale-i Nur Külliyyatı, diğeri Üstadımızın talebeleri...

Bu durumda duyulan ve işaa edilen her bir rivayete âmenna demememek lâzımdır. Çünkü o ilm-i rivayet sınıfına geçer. İlm-i rivayeti binlere mâlûmdur ki, ehl-i rivayet ve nekad-ı muhaddisin tabir edilen ilm-i hadis dâhilleri, imamların beş yüz bin kadar rivayetler silsilesine giren insanların hayatını tahlil etmişlerdir.

Hemen hemen bütün mevzu veya zaif veya metruk hadiselerin sebebi, bu rivayet silsilesine giren insanların hayatlarında gerek beşerî zaafiyet olan şöhretten, gerekse cehl

ve garazdan gelen hilaf-ı vaki bazı hâlleri görülmüş olmasındandır.

Burada denilebilirki: Hazret-i Üstadın şan-ı uluviyetini yücelten bazı rivayetleri almamızda ne gibi bir zarar olabilir? Ve onları neşretmek ve faydadanbaşka neyi netice verir?

Bizde deriz ki: Bu meselede vukuun imkânı değil, belki vukuun sübûtu lâzımdır, meselâ Peygamgerimizin (A.S.M.) bir mu'cize-i bâhiresi olan şakk-ı kamer hâdisesinde bazıları (ay iki parça hâlinde yere indi, bir parçası Ebû Kubeys Dağının arkasına bir parçası da gelip Peygambere tahiyeye-i ikram ettikten sonra yakasından girip kolundan çıktı) olan ilâvesi Peygamberimizin yüce şahına bir nakîse değil, belki îlâ ediyor. Ve imkân cihetiyle de mümkündür. Amma vukuun subûtu sâbit olmadığından ehl-i tahtikçe bir iftira ve bir düzme şeklinde addedilmiş ve reddedilmiştir.

Hazret-i Bediüzzaman gibi bir imam-ı muktedâbih'in hayatıyla alâkalı her rivayet, "**ilm-i rivayet**" mizanıyla tartılıp, ölmez eserlerinin mehengine vurulmalıdır. Eğer bu aldatmaz ölçüler muvacehesinde makul görülürse kabul edilir, aksi halde itibarsız ve değersiz bir sözdür...

Meşhur ve büyük kimseler hakkında pek çok şeyler söylenip, kitaplar yazılabildiği gibi Hazret-i Üstad hakkında da çok şeyler yazılmaktadır. Biz nur Talebeleri, müteyakkız olup,doğruyu yanlıştan ayırmaya devam etmeliyiz. Eskiden Medeniyet Gazetesi, Üstadımızın hayatını neşretti. O gazete Risale-i Nur Talebelerini temsilen bu neşriyatı yapmadığı için hata ve sevabı kendine âitti.

Şimdi son hevadis veya başka bir gazete aynı şeyi yapsa, yine aynı şekilde değerlendirilir. Fakat Risale-i Nur Cemaatını temsil ediyorum iddiasıyla ortaya atılan bir gazetede veya aynı mahreçten neşredilen bir kitapta vaki olacak hatalar, umum Risale-i Nur talebelerine mal edilir. O hatalar, bazı kimseler tarafından müsbet bir mesned kabul edilebilir.

Tarihçiler, yazarlar kendi görüşlerini, kendi zaviyelerinden ileri sürseler, bize zararları olmaz. Amma biz onları harimimize alıp yazılarını kabul ve tasdik etsek, bir de onları neşredip, ilân etsek hatalarını, sevap gibi kabul eymiş oluruz.

Hakkın hatırı, muazzez Üstadımızın hatır ve hatırası, Nur mesleğini kudsiyet ve nezaheti dahi âlî, daha yüce olduğundan konuşmak mecburiyetinde kaldık. Hazret-i Üstedimizi şahsiyeti ve mesleği yanlış anlaşılmasın diye bu (eseri) hazırladık.

Ciddi bir şekilde bizi endişeye sevkeden sâikler mevcuttur. Yazarı ve naşiri ismen açıklayıp mübarezeye sebebiyet vermek istemedik. Yalnız varid olan iddialara ve izafe edilen hikâyelere Risale-i Nur Külliyyatı ile cevap verdik. Yalnız varid olan iddialara ve izafe edilen hikâyelere Risale-i Nur Külliyyatı ile cevap verdik. Hazret-i Üstadı başkalarından değil, onu kendi eserlerinden öğrenelim diye.

DENİLMİŞ Kİ: BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ TEOKRASİYE KAT'İYEN KARŞI İDİ.

Teokrasi kelimesi, her ne kadar kilisenin, dinî ve ruhanî idaresi demek ise de, İslâm ülkesinde o mânâda bir idare ne olmuş, ne de olabilir. Bu memleket ve bütün İslâm memleketleri padişahlık iradesi altında kısmen de olsa şeriat ahkâmıyla idare edilmiştir. Bu memlekette hristiyanlık dininin hakimiyeti yok ki, kilisenin ruhanî idaresi de olabilsin. İslâm memleketlerinde böyle bir idare vaki olmamış ki, ona rücu' şeklinde bir teşebbüs de olsun. Bu benzetmenin altında gizli ve sinsi yatan mânâ, dikkat edip anlayanların tüyelerini ürpertir. Yani Bediüzzaman Hazretleri (hâşâ, sümme hâşâ) ahkâm-ı İlâhiye ve Kur'aniyenin icrasını yapan bir idare şekline zıddı, muarızdı gibi bir istifham uyandırabilir...

Her ne kadar **Bediüzzaman Hazretleri** son asırlarda bazı su-i istimallere yol açan, **re'y-i vahidle idare edilen ve meşrutiyet-i meşruayı esas almayan bir saltanat şekline karşı mübareze etmiş** ise de, fakat aynı o

mübareze içinde bir intibah-ı millet arzusuyla meşveret-i şer'iyeye dayanan ve akaid-i İslâmmiyenin hakikatlarının hassas terazisine asla ve kat'a dokunmayan bir mücadele vermiş ve öyle bir idare sistemini arzu etmiştir.

DENİLMİŞ Kİ, SAİD-İ NURSÎ HAZRETLERİ BAZI EHL-İ İDARE VE İNKILÂBÇI REİSLERİYLE DOST İDİ Kİ, ONA DOKUNULMADI İLH...

İşte bu rivayetin ve kasd ve garazi işmam eden taktikli, iki cihetle müthiş bir taarruzu ihtiva etmektedir.

Birinci Ciheti: Hazret-i Bediüzzaman'ın bütün kudsî mücahedatını bir beşerî zaafiyet postası içinde eritip basitliğe ircâ etmek istenmektedir. Halbuki bütün hayatı ve âsarı ve mahkeme müdafaalarıyla hadsiz sâdık şâhitler ve hâdiseler bu kasedilen mânânın tam zıddını gösteriyor.

İkinci Ciheti: İslâmiyeti sadece bir kelime-i tevhidden ibaret zanneden bazı lâubali, belki dinsiz bir insanlarca, Hazret-i Üstadamızın mesleği de onların aradığı bir tarzda, dini ve İslâmiyeti gösterme çabasıdır. İşte bu mânâ dahi dinin akidesine ve îmanın hassas terazisine dokunur ki, Bediüzzaman Hazretlerinin dinin bütün müsellemaat ve zaruriyatıyla; teferruat ve âdabıyla lâyenfek bir bütün oluğunu isbat ve ilân etmiştir.

Mesela: Lem'alar kitabında buhusus için böyle buyurmuşlardır: **“Sünnet-i Seniyyeye itiba etmeyen tembellik ederse haseret-i azîme, ehemmiyetsiz görürse cinayet-i azîme tezkibini işmam eden tenkid ise dalâlet-i azmedir.”**

Üçüncü rivayet ise, Hazret-i Üstadın tarih-i hayatına taalluk eden bazı meselelerdir. Onlardan yalnız bir tanesini misâl olarak ele alacağız. Denilmiş ki: Bediüzzaman Said-i Nusî, Balkan

Harblerinde milis kuvvetleri kumandanı olarak İstanbul'a gelmiş, bilahare teşkilât-ı mahsusada vazife almış ilh...

Bu hikâye ve mesele gerçi herhangi bir tenkis ve tezyif değil; belki - eğer vakti olsaydı - mümâileyhin yüce şanına şan katardı. Lâkin vukuunun şüpheli olmasıyla ve buna dair Hazret-i Üstadın, hayatında herhangi bir işareti vârid olmamasıyla, hem hiçbir talebesinin ve yakın akrabalarının bu hikâyeye dâir şهادetleri vâki olmamasıyla ne olursa olsun - bir düzmeden öteye geçemez ve şâyan-ı istima değildir. Burada esas mühim mesele budur ki: Bu hikâyeye benzer zâhiren müsbet ve câzip menkibelerin ambalajı derununa tahribçi ve zehirli idiaların konmasıdır ki bazı kimseler aldanabilir.

TENAKUZLU MÜHİM BİR İ'TİRAF DA ŞUDUR:

“Beidüzzaman Said-i Nursi ile 1953 nisanında Emirdağ’ındaki görüşmemizde gayet bariz levhalar, tesbitler vardır.O’nun bir çok müdafaa ettiği fikirlerin karşısında olduğumu biliyordu.Ben bir çok fikirlerine iştirak etmiyorum.Bunu gayet iyi biliyorum.Yalnız iki medeni insan olarak,kalkmış buradan tâ Emirdağı’na kadar gitmiştik.”

Bakınız, yukarıdaki ifadede iddiacı, çok fikirlerine iştirak etmem dediği hâlde, münteşir beyanlarında ise, aynen:

“**Müceddit:** Kasden veya muhtelif sebeplerle asliyetinden inhiraf ettirilmiş İslami tefekkürü, evvelâ asli kıymeti ele almış, sonra da onu değişen zamanın görüş zâviyesi içinde değerlendirilmiş, asli kıymetlerine sâdık kalarak yenilemiş, asliyetine ircâ etmiştir.

Asliyetine ircâ, şüphesiz yenilemenin en güç tarafıdır.Bediüzzaman İslam ahlâk ve irfanında bu güç işi muvaffakiyetle yaptı.” diyor..

Diyor ama, İslamı asliyetine ircâ’ a muvaffak olmuş olan Bediüzzaman için “**Müceddid**” diyen yazar, İslamın asliyetine ve her yüz senede bir gönderilmesi va’dı İlahiye iktiranı Hadis-i Sahihle sâbit bir hakikata hangi derece ve mânâda iman ediyor ki; böyle bir Müceddid-i ulülazmin bir

çok görüşlerinin karşısında olduğunu söylemekten kendini alıkoyamıyor. Acaba yazarın, bunda samimiyet derecesi, imanı, akidesi nedir?

Hem öyle bir müceddid-i azamın karşısında mertebesi nedir ki, fikirlerinin karşısında olabiliyor. Böyle bir tenakuzun en tekellüflü te'villerle bile izahı mümkün değildir. O halde bu şahsın hedefi nedir? Düşündünüz mü?

İşte orada neşredilmiş bu gibi iddia ve izafelerin içinden ibaret şâyân olacak kısmını alarak, onun altında Risale-i Nur'da yazılmış cevab-ı red mahiyetini taşıyan parçaları ekliyoruz. Ve okuyucuyu onlarla başbaşa bırakıyoruz.

Envar Neşriyat

Şimdi buradan itibaren Bediüzzaman Said-i Nursi Hazretleri hakkında yanlış ve asılsız, uydurma ve delilsiz olarak neşr edilmiş olan bazı mes'elelerin cevablarına geçiyoruz. Şöyle ki:

Bir iddiaya göre, Bediüzzaman Hazretlerini idam etmemeleri, müesses nizama hürmetkâr olmasındanmış! Yani: Müstebidâne ve keyfî olan bir takım vaz'î nizamları hoş görmüş, kabul etmiş ve hürmetkâr davranmış! Güya, isteseler asabilirlermiş!...ilh...

Bu hususu, Bediüzzaman Hazretleri bizzat kendi eserlerinden bir nebzecek dinleyelim:

Bediüzzaman Said-i Nursî ve talebelerinden bir kısmı hapiste dokuz ay kaldıktan sonra beraet kararı üzerinde tahliye ediliyor. Fakat Said-i Nursî Hazretlerini hapiste zehirliyorlar. Ölüm tehlikesi geçiriyor. Cenâb-ı Hakkın inayeti

ile kurtuluyorsa da, tarihte hiçbir kimseye yapılmayan zulüm, işkence ve ihanetlere mağruz bırakılıyor...⁶⁴⁰

Hapishanede - zehirlenerek - ölüm döşeğinde iken, fırsat bulup ziyaretine varabilen bir talebesine şöyle demiştir: "Belki hayatta kalamayacağım, bütün mevcudiyetim vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm ve beşerin ebedî refah ve saadeti uğrunda feda olsun. Ölürsem, dostlarım intikamımı almasınlar!"⁶⁴¹

Bediüzzaman; yirmi senede olduğu gibi, şu üç - dört senede de o kadar emsalsiz bir işkenceye maruz kalmıştır ki, tarihte hiç bir ilim adamına bu kadar cânîyane bir su-i kasd yapılmamıştır. Denizli hapsinde bir ayda çektiği sıkıntıyı, Afyonda bir günde çekmiştir! Kendisine, bütün bütün kanunsuz muameleler yapılmıştır. Hapishanede tam yirmi ay kışın, çok soğuk olan gayr-ı muntazam bir koğuş içinde yalnız bırakılarak, tecrid-i mutlak içinde imha olmasına intizar edilmiştir. Kışın en şiddetli günlerinde, hapishane pencerelerinin iki milim buz tuttuğu zamanlarda zehir verilmiş; ihtiyar, çok hasta haliyle, aylarca ızdırab çektirilmiştir. Mübarek yatağında, bir taraftan bir tarafa dönemiyecek bir hale geldiği zamanlarda bile, hizmetine, bir talebesi olsun müsaade edilmemiştir. O korkunç şerait altında, kendi kendine ölüp gitmesi beklenmiştir.⁶⁴²

Bana zulüm ve cefayı reva gören Devr-i Sabıkın yaptığı isnadların ikincisi, emniyet ve asayiş ihlâldir. Bu vehim ve hayal ile, bu düzme isnad ile yirmi sekiz sene bana ceza çektirdiler. Memleket memleket, mahkeme mahkeme süründürdüler. Zindandan zindana attılar. Kimse ile görüşürmediler. Tecrid ettiler; zehirlediler; türlü türlü hakaretlerde bulundular.⁶⁴³

...Ehl-i vukufun yanlış ve sathî zabıtlara binaen aleyhimizde şiddetli tenkidleri ve Maarif Vekili'nin dehşetli hücumuyla

640 Tarihçe-i Hayat (382)

641 Tarihçe-i Hayat (545)

642 Tarihçe-i Hayat (545)

643 Tarihçe-i Hayat (652)

beraber aleyhimizde bir beyanname neşretmesiyle, hattâ bazı haberlerle bir kısmımızın i'damına çalışıldığı hengâmda, bir inayet-i Rabbaniye imdadımıza yetişti...⁶⁴⁴

Kardeşlerim! Bu vasiyetten telaş etmeyiniz. Ben, teessürattan ve dokuz defa zehirlenmekten, pek çok zaîf olmakla beraber; gizli münafıkların desiselerle müteaddid sû'-i kasdları için bu vasiyeti yazdım. Merak etmeyiniz, inayet-i Rabbaniye ve hıfz-ı İlahî devam ediyor.⁶⁴⁵

Hem beni bu sekizinci defadaki zehirlendirmeleri dahi yine akîm kaldığını size beşaret veriyorum. **ق**

فَأَنْتَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ Gavs-ı A'zam'ın teminatı, yine tahakkuk eyledi.⁶⁴⁶

Bugünlerde buranın büyük memurları, çekinmeyerek bazılara demiş: "Said'in vücudu ortadan kalkmalı" hâdisesi var.

İşte gizli düşmanlarım, bunun gibi, bu fikirlerinden istifade ederek, mutemed hizmetçilerimi dağıtmakla fırsat bulup beni zehirlediler. Ve bu gibi memurlardan kuvvet alıyorlar. Fakat hıfz u inayet-i İlahiye, bu sû'-i kasdları de akîm bıraktı. İnşâallah daima inayet himayet edecek, bütün plânlarını akîm bıraktı, bırakacak.⁶⁴⁷

Ey beni bu belaya sevkedip, bu hadiseyi icad eden mülhid zâlimler! ⁶⁴⁸ Madem ve her halde mânen ve maddeten beni idam etmeye niyet etmişsiniz, neden umum mazlumların ve biçarelerin hukuklarını muhafaza eden adliyenin çok ehemmiyetli haysiyetini rahnedar edecek entrikalarla, dolablarla, adliyenin eliyle yürüdünüz? Doğrudan doğruya karşımda merdane çıkıp, "Senin vücudunu bu dünyada istemiyoruz" demeli idiniz.⁶⁴⁹

Lem'a-i Müdafaat'ta Isparta muhbirleri ünvanıyla, bizi

644 Lemalar (264)

645 Emirdağ Lahikası (136)

646 Emirdağ Lahikası (36)

647 Emirdağ Lahikası (144)

648 Kardeşlerim!

649 Tarihçe-i Hayat (258)

hapse sevkeden Ankara'daki zalimler irade edilmiş. Mecburiyet tahtında öyle demişiz. Şimdi, Isparta benim mübarek bir vatanım ve çok kıymetdar kardeşlerimin dahi sevgili vatanları olduğundan, Isparta muhbirleri kelimesini o makamlardan kaldırdım, onların yerlerine "mülhid zalimler" yazdım. Siz de öyle yazınız.⁶⁵⁰

Mahkeme, bizi cezalandırmak için ileri sürdüğü en büyük sebep, benim o kumandanı sevmemeliğim ve sevdirmemeliğim ve Kur'anın çok Ayâtına karşı onun inkâr ve muarazasını red etmeliğim; fikren ve ilmen kat'i hüccetlerle onun mesleğini kabul etmemeliğimdir.⁶⁵¹

Rejimi reddetmek ne vazifemizdir, ne de kuvvetimiz var ve ne de düşünüyoruz ve ne de Risale-i Nur izin veriyor. Fakat biz kabul etmiyoruz, amel etmiyoruz, istemiyoruz. Red başka, kabul etmemek başkadır, amel etmemek daha başkadır. Hazret-i Ömer'in (R.A.) taht-ı hükmünde, kanun-u adalet-i şer'iyesini reddetmeyen ve ilişmeyen Yahudilere, Nasara'ya ilişmiyordular.

Demek kabul etmemek, tasdik etmemek, idarece bir suç teşkil etmiyor ki; o çeşit muhalifler ve münkirler, en kuvvetli padişahların idaresi ve siyaseti altında bulunmuşlar. İşte bu nokta-i nazardan, Risale-i Nur'un şakirdlerinden en müdhiş bir muhalif ve rejim müessisini tel'in de etse, bilfiil idareye ilişmese, onun mefkûresine kanunen ilişilmez. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder.⁶⁵²

Sâniyen: Bir şeyi reddetmek ayırdır, kalben kabul etmemek ayırdır ve amel etmemek bütün bütün ayırdır. Ehl-i hükûmet ele bakar, kalbe bakmaz. İdare ve asayişe ilişmeyen şiddetli muhalifler, her hükûmette bulunur. Hattâ Hazret-i Ömer'in (R.A.) taht-ı hâkimiyetindeki hristiyanlara, kanun-u şeriatı ve Kur'anı inkâr ettikleri halde ilişilmiyordu. Hürriyet-i fikir ve serbestiyet-i vicdan düsturu ile Risale-i Nur'un bir kısım

650 Kastamonu Lahikası (224)

651 Zühret-ün Nur (207)

652 Kastamonu Lahikası (26)

şakirdleri; idareye dokunmamak şartıyla rejim ve usûlünüzü ilmen kabul etmezse ve muhalif amel etse hattâ rejimin sahibine adavet etse, onlara kanunen ilişilmez.⁶⁵³

Sâlisen: Herbir hükûmette muhalifler var. Asayişe ilişmemek şartıyla, kanunen onlara ilişilmez. Ben ve benim gibi dünyadan küsmüş ve yalnız kabrine çalışanlar; elbette bin üçyüzelli senede, ecdadımızın mesleğinde ve Kur'anımızın daire-i terbiyesinde ve her zamanda üçyüzelli milyon mü'minlerin takdis ettiği düsturlarının müsaade ettiği tarzda hayat-ı bâkiyesine çalışmayı terkedip; gizli düşmanlarımızın icbarıyla ve desiseleriyle fâni ve kısacık hayat-ı dünyeviyesi için, sefihane bir medeniyetin ahlâksızcasına belki bir nevi bolşevizmde olduğu gibi vahşiyane kanunlara, düsturlara tarafdâr olup onları meslek kabul etmeliğimiz hiç mümkün müdür?

Ve dünyada hiçbir kanun ve zerre mikdar insafı bulunan hiç bir insan bunları onlara kabul ettirmeğe cebretmez. Yalnız o muhaliflere deriz: Bize ilişmeyiniz, biz de ilişmemişiz.

İşte bu hakikata binaendir ki; Ayasofya'yı puthane ve Meşihat'lı kızların lisesi yapan bir kumandanın keyfî kanun namındaki emirlerine fikren ve ilmen tarafdâr değiliz ve şahsımız itibariyle amel etmiyoruz. Ve bu yirmi sene işkenceli esaretimde eşedd-i zulüm şahsıma edildiği halde siyasete karışmadık, idareye ilişmedik, asayişe bozmadık. Yüzbinler Nur arkadaşım varken, asayişe dokunacak hiç bir vukuatımız kaydedilmedi.⁶⁵⁴

Altıncısı: Madem sizlerle, itikadınızca ve bana edilen muameleye nazaran, küllî bir muhalefetimiz var. Siz dininizi ve âhiretinizi, dünyanız uğrunda feda ediyorsunuz.

Elbette mabeynimizde -tahmininizce- bulunan muhalefet sırrıyla, biz dahi hilafınıza olarak; dünyamızı, dinimiz uğrunda ve âhiretimize her vakit feda etmeye hazırız.

653 Şualar (350)

654 Şualar (394)

Sizin zalimane ve vahşiyane hükmünüz altında bir-iki sene zelilane geçecek hayatımızı, kudsî bir şehadeti kazanmak için feda etmek; bize âb-ı kevser hükmüne geçer. Fakat Kur'an-ı Hakîm'in feyzine ve işaretine istinaden, sizi titretmek için, size kat'î haber veriyorum ki: **Beni öldürdükten sonra yaşayamayacaksınız!** Kahhar bir el ile, cennetiniz ve mahbubunuz olan dünyadan tardedilip ebedî zulümata çabuk atılacaksınız! Arkamdan, pek çabuk sizin Nemrudlaşmış reisleriniz gebertilecek, yanıma gönderilecek. Ben de huzur-u İlahîde yakalarını tutacağım. Adalet-i İlahiye, onları esfel-i safilîne atmamakla intikamımı alacağım!

Ey din ve âhiretini dünyaya satan bedbahtlar! Yaşamınızı isterseniz, bana ilişmeyiniz! İlişseniz, intikamım muzaaf bir surette sizden alınacağını biliniz, titreyiniz! Ben rahmet-i İlahîden ümid ederim ki: Mevtim, hayatımdan ziyade dine hizmet edecek ve ölümüm başınızda bomba gibi patlayıp başınızı dağıtacak! Cesaretiniz varsa ilişiniz! Yapacağınız varsa, göreceğiniz de var! Ben bütün tehdidatınıza karşı, bütün kuvvetimle bu âyeti okuyorum:

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ
قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاَفْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ اِيْمَانًا
وَقَالُوا حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ⁶⁵⁵

Diğer asılsız bir iddia da; Bediüzzaman'ın güya "hilâfet hakkındaki anlayışı" diye şaşırtıcı ve İslâmî akideye muhalif fikirler beyan ediliyor: Bu mes'eleninde hakikatını, yine Risale-i Nur'dan birkaç nümûne parçalarda görelim:

Avrupa zalim hükûmetleri zulümleriyle ve Sevr muahedesiyle Âlem-i İslâm'a ve merkez-i hilafete ettikleri ihanete mukabil öyle bir mağlubiyet tokadını yediler ki; dünyada dahi bir cehenneme girip çıkamıyorlar, azabda çırpınıyorlar.⁶⁵⁶

655 Mektubat (431)

656 Kastamonu Lahikası (17)

İkinci cereyan: Âlem-i İslâm'daki müstemlekâtlarını kendilerine ısındırmak ve tam bağlamak için bu vatandaki kuvvetli merkezîyet-i İslâmiyeyi dinsizlikle ittiham etmekle bozmak ve âlem-i İslâm'ın irtibatını manen kesmek ve uhuvvetlerini bu millete adavete çevirmek gibi bir plânla şimdiye kadar bir derece muvaffak da olmuş.

Eğer bu cereyanın akli başında olsa, bu dehşetli plânı değiştirip hariçteki âlem-i İslâm'ı okşadığı gibi; bu merkezdeki İslâmiyet dinini okşasa, hem o da çok istifade eder, hem azîm fütuhâtını bir derece muhafaza eder, hem bu vatan ve millet dehşetli beladan kurtulur.⁶⁵⁷

Bediüzzaman Hazretlerinin, Cumhuriyet kurulduğu zaman Meclise tavsiye ettiği maddeleri ihtiva eden beyannameden bir parçadır.

Şu inkılab-ı azîmin temel taşları sağlam gerek. Şu meclis-i âlînin şahsiyet-i maneviyesi, sahib olduğu kuvvet cihetiyle mana-yı saltanatı deruhde etmiştir.

Eğer **şcair-i İslâmiyeyi** bizzât imtisal etmek ve ettirmekle mana-yı hilafeti dahi vekaleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa dine muhtaç olan şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile ihtiyacat-ı ruhiyesini unutmayan bu milletin hacat-ı diniyesini Meclis tatmin etmezse, bilmeceburiye mana-yı hilafeti, tamamen kabul ettiğiniz isme ve lafza verecek.

O manayı idame etmek için kuvveti dahi verecek. Halbuki meclis elinde bulunmayan ve meclis tarîkiyle olmayan şböyle bir kuvvet, inşikak-ı asâya sebebiyet verecektir.⁶⁵⁸

Saltanat ve hilafet gayr-ı münfekk, müttehid-i bizzâttır. Cihet muhtelifdir. Binaenaleyh

Bidayet-i Hürriyette şu fikri jöntürklere teklif ettim, kabul etmediler. Oniki sene sonra tekrar teklif ettim, kabul ettiler. Lâkin meclis feshedildi. Şimdi âlem-i İslâmın mütemerkiz

657 Emirdağ Lahikası (211)

658 Mesnevi-i Nuriye (101)

noktasına tekrar arz ediyorum. Bizim padişahımız, hem sultandır, hem halifedir ve âlem-i İslâmın bayrağıdır.

Saltanat itibariyle otuz milyona nezaret ettiği gibi, hilafet itibariyle üçyüz milyonun mabeynindeki rabıta-i nuraniyenin ma'kes ve istinadgâhı ve mededkârı olmak gerektir. Saltanatı sadaret, hilafeti meşihat temsil eder.⁶⁵⁹

Zaman gösterdi ki, hilafeti temsil eden şu Meşihat-ı İslâmiye, yalnız İstanbul ve Osmanlılar mahsus değildir. Umum İslâma şamil bir müessese-i celiledir.⁶⁶⁰

O zâtın üçüncü vazifesi, Hilâfet-i İslâmiyeyi İttihad-ı İslâma bina ederek, İsevî ruhanîleriyle ittifak edip Dîn-i İslâma hizmet etmektir. Bu vazife, pek büyük bir saltanat ve kuvvet ve milyonlar fedakârlarla tatbik edilebilir.⁶⁶¹ **Sikke-i tasdik:10**

Çok defa mektublarımda işaret ettiğim gibi, Mehdi-i Âl-i Resul'ün temsil ettiği kudsî cemaatinin şahs-ı manevîsinin üç vazifesi var. Eğer çabuk kıyamet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa, o vazifeleri onun cem'iyeti ve seyyidler cemaati yapacağını rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz. Ve onun üç büyük vazifesi olacak:

Birincisi: Fen ve felsefenin tasallutuyla ve maddiyyun ve tabiiyyun taunu, beşer içine intişar etmesiyle, her şeyden evvel felsefeyi ve maddiyyun fikrini tam susturacak bir tarzda imanı kurtarmaktır.

Ehl-i imanı dalaletten muhafaza etmek ve bu vazife hem dünya, hem herşeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazret-i Mehdi'nin o vazifesini bizzât kendisi görmeğe vakit ve hal müsaade edemez.

Çünkü hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) cihetindeki saltanatı, onun ile iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir taife bir cihette görecektir. O zât, o taifenin uzun tedkikatı ile yazdıkları eseri kendine hazır bir program yapacak, onun ile o birinci vazifeyi tam yapmış olacak. Bu

659 Sünuhat – Tuluat - İşarat (36)

660 Sünuhat – Tuluat - İşarat (38)

661 Sikke-i Tasdik-i Gaybi (10)

vazifenin istinad ettiği kuvvet ve manevî ordusu, yalnız ihlas ve sadakat ve tesanüd sıfatlarına tam sahip olan bir kısım şakirdlerdir. Ne kadar da az da olsalar, manen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar.

İkinci Vazifesi: Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı ile şeair-i İslâmiyeyi ihya etmektir. Âlem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad edip beşeriyeti maddî ve manevî tehlikelerden ve gazab-ı İlahîden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.⁶⁶²

Yine Bediüzzaman Hazretlerine izafe edilmek istenen ve şeri'at kıstaslarını istihfaf eden asılsız bir iddia olarak da: Gûyâ Bediüzzaman, “asrî bir şeri'at anlayışı sahibi imiş” gibi efkâr-ı amme-yi İslâmiyeyi Risale-i Nur ve Nur talebeleri aleyhine geçirip, şaşırabilir mahiyette fikirler ileri sürülmüştür.

Halbuki Bediüzzaman'ın eserleri olan Risale-i Nur Külliyatında; şeri'atla dün ayrı olmadığı ve şeri'at, bütün hakiki ilimleri ihtiva ettiği ve daha pek çok hu susuyetleri izah ve isbat edilmiştir.

Sözü kısa kesmek için, Risale-i Nur Külliyatından mevzu ile alâ kalıbirkaç parçayı nümune olarak dercetmekle iktifa ediyoruz.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman

etmiş: الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

Sırrı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.⁶⁶³

Hattâ en küçük bir muamelede, hattâ yemek, içmek ve yatmak âdâbında Sünnet-i Seniye mûraat ettiği dakikada, o âdi muamele ve o fitrî amel, sevablı bir ibadet ve şer'î bir hareket oluyor. Çünkü o âdi hareketiyle Resul-i Ekrem

662 Emirdağ Lahikası (265)

663 Lemalar (53)

Aleyhissalâtü Vesselâm'a ittibanı düşünüyor ve şeriatın bir edebi olduğunu tasavvur eder ve şeriat sahibi o olduğu hatırına gelir. Ve ondan şâri-i hakikî olan Cenab-ı Hakk'a kalbi müteveccih olur, bir nevi huzur ve ibadet kazanır.⁶⁶⁴

Evet **şeriat-ı Muhammediye ve Sünnet-i Ahmediye** hiçbir mes'ele yoktur ki, müteaddid hikmetleri bulunmasın. Bu fakir, bütün kusur ve acizle beraber bunu iddia ediyorum ve bu davanın isbatına da hazırım. Hem şimdiye kadar yazılan yetmiş seksen Risale-i Nuriye, Sünnet-i Ahmediyenin ve Şeriat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) mes'eleleri, ne kadar hikmetli ve hakikatlı olduğuna yetmiş seksen şahid-i sadık hükmüne geçmiştir. Eğer bu mevzua dair iktidar olsa yazılsa, yetmiş değil, belki yedi bin risale o hikmetleri bitiremeyecek.

Hem ben şahsımda bilmüşahede ve zevken, belki bin tecrübatım var ki; mesail-i şeriatla sünnet-i seniye düsturları, emraz-ı ruhaniyede ve akliyede ve kalbiyede, hususan emraz-ı içtimaiyede gayet nâfi' birer devadır bildiğimi ve onların yerine başka felsefî ve hikmetli mes'eleler tutamadığını, bilmüşahede kendim hissettiğimi ve başkalarına da bir derece risalelerde ihsas ettiğimi ilân ediyorum.

Bu davamda tereddüd edenler, Risale-i Nur eczalarına müracaat edip baksınlar.⁶⁶⁵

Yedinci Esas: Hem o bürhan-ı Hak ve sirac-ı hakikat, öyle bir din ve şeriat göstermiştir ki; iki cihanın saadetini temin edecek desatiri câmi'dir. Ve câmi' olmakla beraber, kâinatın hakaikını ve vezائفını ve Hâlık-ı Kâinat'ın esmasını ve sıfâtını, kemal-i hakkaniyetle beyan etmiştir.

İşte o **İslâmiyet** ve **şeriat**, öyle bir tarzda muhit ve mükemmeldir ve öyle bir surette kâinatı kendiyle beraber tarif eder ki, onun mahiyetine dikkat eden elbette anlar ki; o din, bu güzel kâinatı yapan zâtın, o kâinatı kendiyle beraber tarif edecek bir beyannamesidir ve bir tarifesidir. Nasilki bir sarayın ustası, o saraya münasib bir tarife yapar.

664 Lemalar (50)

665 Lemalar (55)

Kendini vasıflarıyla göstermek için, bir tarife kaleme alır; öyle de: Din ve şariat-ı Muhammediyede (A.S.M.) öyle bir ihata, bir ulviyet, bir hakkaniyet görünüyor ki; kâinatı halk ve tedbir edenin kaleminden çıktığını gösterir. Ve o kâinatı güzelce tanzim eden kim ise, şu dini güzelce tanzim eden yine odur. Evet o nizam-ı ekmel, elbette bu nazm-ı ecmeli ister.⁶⁶⁶

Hem pek büyük ve dost ve düşmanla musaddak bir mu'cize-i Ahmediye (A.S.M) şariat-ı kübrasıdır ki, ne misli gelmiş ve ne de gelecek. Şu mu'cize-i a'zamın bir derece beyanını, bütün yazdığımız otuzüç Söz ve otuzüç Mektub'a ve otuzbir Lem'aya ve onüç Şua'ya havale ediyoruz.⁶⁶⁷

Bir insan tek başına... Ne muini var ve ne yardım edeni; ne saltanatı var ve ne definesi. Meydana çıkmış, bütün dünyaya karşı mübareze ediyor. Ve umum insanlara hücum etmeye hazırlanmıştır. Ve omuzlarına Küre-i Arz'dan daha büyük bir hakikat almıştır. Elinde de insanların saadetini temin eden bir şariat tutmuştur ki, libasa benzemiyor; cild ve deri gibi yapışık olup, istidad-ı beşerin inkişafı nisbetinde tevessü' ve inkişaf etmekle, saadet-i dâreyi intac ve nev'-i beşerin ahvalini tanzim eder.

O şariatın kanunları, kaideleri nereden gelmiş ve nereye kadar devam eder gider diye sorulduğu zaman, yine o şariat, lisan-ı i'cazıyla cevaben diyecektir ki: Biz Kelâm-ı Ezelî'den ayrıldık, nev'-i beşerin fikriyle beraber ebede kadar devam edip gideceğiz. Fakat nev'-i beşer dünyadan kat'-ı alâka ettikten sonra, biz de sureten teklif cihetiyle insanlardan ayrılacağız fakat maneviyatımız ve esrarımızla nev'-i beşerin arkadaşlığına devam edip, onların ruhlarını gıdalandırarak, onlara delil olmaktan ayrılmayacağız.⁶⁶⁸

Meşhur Hasan-ı Basrî, şu hâdise-i mu'cizeyi şakirdlerine ders verdiği vakit, ağlardı ve derdi ki: "Ağaç, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'a meyl ve iştiyak gösteriyor.. sizler

666 Mektubat (193)

667 Mektubat (197)

668 İşarat-ül İ'caz (144)

daha ziyade iştiyaka, meyle müstehaksınız." Biz de deriz ki: Evet hem ona iştiyak ve meyl ve muhabbet, onun Sünnet-i Seniyesine ve Şeriat-ı Garrasına ittiba' ile dir.⁶⁶⁹

Onüç asır evvel şeriat-ı garra teessüs ettiğinden, ahkâmda Avrupa'ya dilencilik etmek, din-i İslâma büyük bir cinayettir ve şimale müteveccihen namaz kılmak gibidir.⁶⁷⁰

Yüzde bir nisbetinde siyasete mütealliktir; onu da ulü-l emrler düşünsünler.⁶⁷¹

Remz

Ey insan! Senin vücudunun sahasında yapılan fiiller ve işlerden senin yed-i ihtiyarında bulunan, ancak binde bir nisbetindedir. Bâki kalan Mâlik-ül Mülk'e aittir. Binaenaleyh kendi kuvvetine göre yük al. Yoksa altında ezilirsin. Kıl kadar bir şuur ile, büyük taşları kaldırmak teşebbüsünde bulunma. Mâlikinin izni olmaksızın Onun mülküne el uzatma. Binaenaleyh gafletle, kendi hesabına bir iş yaptığın zaman, haddini tecavüz etme. Eğer Mâlikin hesabına olursa istediğin şeyi al ve yap. Fakat izin ve meşiet ve emri dairesinde olmak şartıyla. İzin ve meşietini de şeriatından öğrenirsin.⁶⁷²

İnsandaki kuvve-i şeheviye, kuvve-i gazabiye, kuvve-i akliye Sâni' tarafından tahdid edilmediğinden ve insanın cüz'-i ihtiyarîsiyle terakkisini temin etmek için bu kuvvetler başıboş bırakıldığından, muamelâtta zulüm ve tecavüzler vukua gelir. Bu tecavüzleri önlemek için, cemaat-ı insaniye çalışmalarının semerelerini mübadele etmekte adalete muhtaçtır. Lâkin her ferdin akli, adaleti idrakten âciz olduğundan, küllî bir akla ihtiyaç vardır ki; ferdler, o küllî akıldan istifade etsinler. Öyle küllî bir akıl da ancak kanun şeklinde olur. Öyle bir kanun, ancak şeriattır.⁶⁷³

Şeriat-ı İslâmiye, aklî bürhanlar üzerine müessestir. Bu şeriat, ulûm-u esasiyenin hayatî noktalarını tamamıyla

669 Mektubat (131)

670 Hutbe-i Şamiye (89)

671 Divan-ı Harbi Örfi (21)

672 Mesnevi-i Nuriye (28)

673 İşarat-ül İ'caz (84)

tazammun etmiş olan ulûm ve fûnundan mülâhhasdır. Evet, tehzib-ür ruh, riyazet-ül kalb, terbiyet-ül vicdan, tedbir-ül cesed, tedvir-ül menzil, siyaset-ül medeniye, nizamât-ül âlem, hukuk, muamelât, âdâb-ı içtimaiye vesaire vesaire gibi ulûm ve fûnunun ihtiva ettikleri esasatın fihristesi, şeriat-ı İslâmiyedir. Ve aynı zamanda, lüzum görülen mes'elelerde, ihtiyaca göre izahatta bulunmuştur.

Lüzumlu olmayan yerlerde veya zihinlerin istidadı olmayan mes'elelerde veyahut zamanın kabiliyeti olmayan noktalarda, bir fezleke ile icmal etmiştir. Yani esasları vaz'etmiş, fakat o esaslardan alınacak hükümleri veya esasata bina edilecek fûruatı akılların meşveretine havale etmiştir. Böyle bir şeriatın ihtiva ettiği fenlerin üçte biri bile; şu zaman-ı terakkide, en medenî yerlerde, en zeki bir insanda bulunamaz.

Binaenaleyh vicdanı insaf ile müzeyyen olan zât, bu şeriatın hakikatının bütün zamanlarda, bilhassa eski zamanda, tâkat-ı beşeriyeden hariç bir hakikat olduğunu tasdik eder.⁶⁷⁴

Evet, garb üleması ve feylesofları itiraf ve ikrar etmişler ki: "İslâmiyetin kanunları, yüksek bir tarzda âlemin ıslahına kâfidir."

Hem Külliyyet-ül Hukuk Kongresinin cem'iyetinde, bütün hukukiyyunun toplandığı o kongrede 1927 senesinde onun reisi feylesof üstad Shebol demiş ki: "Muhammed'in (A.S.M.) beşeriyete intisabıyla bütün beşeriyet muhakkak iftihar eder. Çünkü o zât ümmi olmasıyla beraber, onüç asır evvel öyle bir şeriat getirmiş ki; biz Avrupalılar iki bin sene sonra onun kıymetine ve hakikatine yetişsek, en mes'ud, en saadetli oluruz."⁶⁷⁵

"Meleke-i Marifet-i Hukuk" dedikleri, her fenalığın maddeten zararını ihsas ede ede ve efkâr-ı umumiyeyi ikaz etmekle hasıl olan "meleke-i riayet-i hukuk" dedikleri emri, şeriat-ı İlahiyeye bedel olarak dinsizlerin tasavvuru ve

674 İşarat-ül İ'caz (112)

675 Mektubat (215)

şeriatın istisnaları bir tevehhüm-ü bâtıdır. Zira dünya ihtiyarlandı. Öyle bir şeyin mukaddematı da zahir olmadı. Bilakis mehasinin terakkisiyle beraber mesavi dahi terakki edip daha dehşetli ve aldatıcı bir şekilde giriyor.⁶⁷⁶

Bütün nev'-i beşerin saadetine tekeffül eden bir şeriatı ki: O şeriat, fünun-u hakikiye ve ulûm-u İlahiyenin zübdesi olarak istidad-ı beşerin nümüvvü derecesinde tevessü' edip iki âlemde semere vererek ahval-i beşeri güya bir meclis-i vâhid, bir zaman-ı vâhidin ehli gibi tanzim eden öyle bir adaleti tesis eder. Eğer o şeriatın nevamisinden sual edersen ki: Nereden geliyorsunuz? Ve nereye gideceksiniz?

Sana şöyle cevab verecekler ki: Biz kelâm-ı ezelîden gelmişiz. Nev'-i beşerin selâmeti için ebedin yolunda refakat için ebede gideceğiz. Şu dünya-yı fâniyeyi kestikten sonra, bizim surî olan irtibatımız kesilirse de; daima maneviyatımız beşerin rehberi ve gıda-yı ruhanîsidir.⁶⁷⁷

Din-i İsevî'de yalnız esasat-ı diniye Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan alındı. Hayat-ı içtimaiyeye ve fûruat-ı şer'iyeye dair ekser ahkâm, Havariyyun ve sair rüesa-yı ruhaniye tarafından teşkil edildi. Kısım-ı a'zamı, kütüb-ü sâbika-i mukaddeseden alındı.

Hazret-i İsa Aleyhisselâm, dünyaca hâkim ve sultan olmadığından ve kavanin-i umumiye-i içtimaiyeye merci' olmadığından; esasat-ı diniyesi, hariçten bir libas giydirilmiş gibi, şeriat-ı Hristiyanıye namına örfî kanunlar, medenî düsturlar alınmış, başka bir suret verilmiş.

Bu suret tebdil edilse, o libas değiştirilse, yine Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın esas dini bâki kalabilir. Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı inkâr ve tekzib çıkmaz. Halbuki din ve şeriat-ı İslâmiyenin sahibi olan Fahr-i Âlem Aleyhisselâtu Vesselâm iki cihanın sultanı, şark ve garb ve Endülüs ve Hind, birer taht-ı saltanatı olduğundan; Din-i İslâm'ın esasatını bizzât kendisi gösterdiği gibi, o dinin teferruatını ve sair ahkâmını, hattâ en

676 Muhakemat (142)

677 Muhakemat (157)

cüz'î âdâbını dahi bizzât o getiriyor, o haber veriyor, o emir veriyor. Demek fûruat-ı İslâmiye, değışmeye kabil bir libas hükmünde değil ki; onlar tebdil edilse, esas-ı din bâki kalabilsin. Belki esas-ı dine bir cesedir, lâakal bir cildir. Onunla imtizaç ve iltiham etmiş; kabil-i tefrik değildir. Onları tebdil etmek, doğrudan doğruya sahib-i şeriatı inkâr ve tezkib etmek çıkar.⁶⁷⁸

Hem medar-ı dikkat bir vakıa: Bir zaman bir hâkim, bir hırsızın elini kestiği vakit eser-i hiddet gösterdiği için, ona dikkat eden âdil âmiri onu o vazifeden azletmiş. Çünkü şeriat namına, kanun-u İlahî hesabına kesse idi, nefsi ona acıyacak idi. Ve kalbi hiddet etmeyip, fakat merhamet de etmeyecek bir tarzda kesecekti. Demek nefesine o hükümden bir hisse çıkardığı için, adaletle iş görmemiştir.⁶⁷⁹

İnkılabat-ı zamaniye ile çok ahkâm-ı Kur'anîyenin zedelenmesiyle ve şeriat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) kanunları bir derece ta'tile uğramasıyla o zât, bütün ehl-i imanın manevî yardımcılarıyla ve ittihad-ı İslâmın muavenetiyle ve bütün ülema ve evliyanın ve bilhassa Âl-i Beyt'in neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr seyyidlerin iltihaklarıyla o vazife-i uzmayı yapmağa çalışır.⁶⁸⁰

Hazret-i Mehdi'nin cem'iyet-i nuraniyesi, Süfyan komitesinin tahribatçı rejim-i bid'akâranesini tamir edecek, Sünnet-i Seniye'yi ihya edecek; yani âlem-i İslâmiyette risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr niyetiyle şeriat-ı Ahmediyeyi (A.S.M.) tahribe çalışan Süfyan komitesi, Hazret-i Mehdi cem'iyetinin mu'cizekâr manevî kılıncıyla öldürülecek ve dağıtılacak.⁶⁸¹

O hadîsin ve **Süfyan** ve **Mehdi** hakkındaki hadîslerin ifade ettikleri mana budur ki: Âhırzamanda dinsizliğin iki cereyanı kuvvet bulacak:

Birisi: Nifak perdesi altında, risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.)

678 **Mektubat (435)**

679 **Mektubat (269)**

680 **Emirdağ Lahikası (266)**

681 **Mektubat (441)**

inkâr edecek Süfyan namında müdhiş bir şahıs, ehl-i nifakın başına geçecek, şeriat-ı İslâmiyenin tahribine çalışacaktır. Ona karşı Âl-i Beyt-i Nebevînin silsile-i nuranîsine bağlanan, ehl-i velayet ve ehl-i kemalin başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî, o Süfyan'ın şahs-ı manevîsi olan cereyan-ı münafıkaneyi öldürüp dağıtacaktır.

Mektubat:56

İkinci Esas: Hem o delil-i sadık ve musaddak, madem umum enbiyanın fevkinde binler mu'cizat ve neshedilmeyen bir şeriat ve umum cinn ü inse şamil bir davet sahibi olduğundan, elbette umum enbiyanın reisidir.⁶⁸²

S- (*)Taaddüd-ü zevcat ve esir ve köle gibi bazı mesaili, bazı ecnebiler serrişte ederek, medeniyet nokta-i nazarında şeriata bazı evham ve şübehâtı irad ediyorlar.

C- Şimdilik mücmelen bir kaide söyleyeceğim. Tafsilini müstakil bir risale ile beyan etmek fikrindeyim.

İşte İslâmiyet'in ahkâmı iki kısımdır:

Birisi: Şeriat ona müessistir, bu ise hüsn-ü hakikî ve hayr-ı mahzûr.

İkincisi: Şeriat, muaddildir. Yani gayet vahşi ve gaddar bir suretten çıkarıp, ehven-üş şer ve muaddel ve tabiat-ı beşere tatbiki mümkün ve tamamen hüsn-ü hakikîye geçebilmek için zaman ve zeminden alınmış bir surete ifrâğ etmiştir. Çünkü birden tabiat-ı beşerde umumen hükümferma olan bir emri birden ref' etmek, bir tabiat-ı beşeri birden kalbetmek iktiza eder. Binaenaleyh şeriat vâzı-ı esaret değildir, belki en vahşi suretten böyle tamamen hürriyete yol açacak ve geçebilecek surete indirmiştir, ta'dil etmiştir.⁶⁸³

İslâmiyet'in meşrutiyetperver ve hamiyetli fedailerini, cevher-i hayat makamında bildikleri nimet-i meşrutiyeti şeriata tatbik edip, ehl-i hükûmeti adalet namazında kibleye irşad ve nam-ı mukaddes şeriati meşrutiyet kuvvetiyle il'lâ; ve meşrutiyeti şeriat kuvvetiyle ibka; ve bütün seyiyat-ı sâbıkayı, muhalefet-i

682 **Mektubat (192)**

(*) Bir Arnavut tarafından vuku' bulan sualdir.

683 **Münazarat (81)**

şeriat üzerine ilka etmek için bazı telkinatta ve teferruatın tatbikatında bulundular.

Sonra, sağını solundan farkedemiyenler, hâşâ şeriatı istibdada müsaid zannederek, tuti kuşları taklidi gibi "Şeriat isteriz!" demekle, hakikî maksad ortada anlaşılmaz oldu. Zâten plânlar serilmişti. İşte o zaman yalan olarak hamiyet maskesini takınan bazı herifler, o ism-i mukaddese tecavüz ettiler. İşte cây-ı ibret bir nokta-i siyah!⁶⁸⁴

Bidayetlerde herkesten sual olunduğu gibi, Divan-ı Harb'de bana da sual ettiler: "Sen de şeriatı istemişsin?"

Dedim: Şeriatın bir hakikatına, bin ruhum olsa feda etmeğe hazırım! Zira şeriat, sebab-i saadet ve adalet-i mahz ve fazilettir. Fakat ihtilâlcilerin isteği gibi değil.⁶⁸⁵

Ayasofya'da, Bayezid'de, Fatih'te, Süleymaniye'de umum ülema ve talebeye hitaben müteaddid nutuklar ile şeriatın ve müsemma-yı meşrutiyetin münasebet-i hakikiyesini izah ve teşrih ettim. Ve mütehakkimane istibdadın, şeriatla bir münasebeti olmadığını beyan ettim.

Şöyle ki: سَيِّدُ الْقَوْمِ قَادِمُهُمْ hadîsinin sırrıyla; şeriat âleme gelmiş, tâ istibdadı ve zalimane tahakkümü mahvetsin.

Herhangi bir nutuk irad ettim ise; herbir kelimesine kimsenin bir itirazı varsa, bürhan-ı kat'î ile isbata hazırım. Ve dedim ki: "Asıl şeriatın meslek-i hakikîsi, hakikat-ı meşrutiyet-i meşruadır." Demek meşrutiyeti, delail-i şer'îye ile kabul ettim. Başka medeniyetçiler gibi, taklidî ve hilaf-ı şeriat telakki etmedim. Ve şeriatı rüşvet vermedim. Ve ülema ve şeriatı, Avrupa'nın zunûn-u fasidesinden iktidarına göre kurtarmağa çalıştığımndan cinayet ettim ki, bu tarz muamelenizi gördüm..⁶⁸⁶

Eski zamanda, Hürriyetin başında bazı dindar meb'uslar, Eski Said'e dediler:

684 Münazarat (43)

685 Divan-ı Harbi Örfi (11)

686 Divan-ı Harbi Örfi (14)

Sen her cihette siyaseti dine, şeriatla âlet ediyorsun ve dine hizmetkâr yapıyorsun ve yalnız şeriat hesabına hürriyeti kabul ediyorsun. Ve meşrutiyeti de meşruiyet suretinde beğeniyorsun. Demek hürriyet ve meşrutiyet, şeriatlı olamaz. Bunun için seni de "şeriat isteriz" diyenlerin içine 31 Mart'ta dâhil ettiler.

Eski Said onlara demiş ki:

Evet millet-i İslâmiyenin sebab-i saadeti, yalnız ve yalnız hakaik-i İslâmiye ile olabilir. Ve hayat-ı içtimaiyesi ve saadet-i dünyeviyesi şeriat-ı İslâmiye ile olabilir. Yoksa adalet mahv olur. Emniyet zîr ü zeber olur. Ahlâksızlık, pis hasletler galebe eder. İş yalancıların, dalkavukların elinde kalır.⁶⁸⁷

Sâlisen: Bazı sefih ve lâübaliler hür yaşamak istemediklerinden, nefis-i emmarenin esaret-i rezilesi altına girmek istiyorlar.

Elhasıl: Şeriat dairesinden hariç olan hürriyet, ya istibdad veya esaret-i nefis veya canavarcasına hayvanlık veya vahşettir. Böyle lâübaliler ve zındıklar iyi bilsinler ki, dinsizlik ve sefahetle sahib-i vicdan hiçbir ecnebiye kendilerini sevdiremezler ve benzetemezler. Zira mesleksiz ve sefih sevilmaz. Ve bir kadına yakışır -istihsan ettiği- libası erkek giyse maskara olur.⁶⁸⁸

Bir de **icihad** mevzuunda çok kasır ve kısır ve dinsiz Din Reformcularının ortaya attıkları sapık bir görüş Bediüzzaman Hazretlerine izafe edilmiş Güya "Ezmanın tagayyuriyle, ahkâm-ı diniyyede de tagayyur eder" demiş. Demiş amma, ahkâmı tagayyur eder demiş, yoksa bir derece ahvâl-i beşeriyete bakan ve tagayyur değil, belki tevessu'a kabil olan teferruat-ı şeriyemi demiş. Hem hangi şartlarda olabileceğine dair izahatından bahsetmemiş. Öyle ise eserlerinden alınan aşağıdaki parçalara bakalım, bu mevzuda Bediüzzaman ne demiş:

Dördüncü Sual: Sahabelere karşı iddia-yı rüchan nereden

687 Hutbe-i Şamiye (74)

688 Hutbe-i Şamiye (97)

çıkıyor? Kim çıkarıyor? Şu zamanda, bu mes'eleyi medar-ı bahsetmek nedendir? Hem müçtehidîn-i izama karşı müsavat dava etmek neden ileri geliyor?

Elcevab: Şu mes'eleyi söyleyen iki kısımdır: Bir kısmı, safi ehl-i diyanet ve ehl-i ilimdir ki; bazı ehadîsi görmüşler, şu zamanda ehl-i takva ve salahatı teşvik ve terğib için öyle mebhaslar açıyorlar. Bu kısma karşı sözümüz yok. Zâten onlar azdırlar, çabuk da intibaha gelirler.

Diğer kısım ise gayet müdhiş mağrur insanlardır ki; mezhebsizliklerini, müçtehidîn-i izama müsavat davası altında neşretmek istiyorlar ve dinsizliklerini, sahabeye karşı müsavat davası altında icra etmek istiyorlar.

Çünkü evvelen: O ehl-i dalalet sefahete girmiş, sefahette tiryaki olmuş; sefahete mani' olan tekâlif-i Şer'iyeyi yapamıyor. Kendine bir bahane bulmak için der ki: "Şu mesail, içtihadıdırler. O mesailde, mezhebler birbirine muhalif gidiyor.

Hem onlar da bizim gibi insanlardır, hata edebilirler. Öyle ise biz de onlar gibi içtihad ederiz, istediğimiz gibi ibadetimizi yaparız. Onlara tabi olmaya ne mecburiyetimiz var?" İşte bu bedbahtlar, bu desise-i şeytaniye ile, başlarını mezahibin zincirinden çıkarıyorlar. Bunların şu davaları ne kadar çürük, ne kadar esassız olduğu Yirmiyedinci Söz'de kat'î bir surette gösterildiğinden ona havale ederiz.

Sâniyen; o kısım ehl-i dalalet baktılar ki, müçtehidînlerde iş bitmiyor. Onların omuzlarındaki yalnız nazariyat-ı diniyedir. Halbuki bu kısım ehl-i dalalet, zaruriyat-ı diniyeyi terk ve tağyir etmek istiyorlar. "Onlardan daha iyiyiz" deseler, mes'eleleri tamam olmuyor. Çünkü müçtehidîn, nazariyata ve kat'î olmayan teferruata karışabilirler.

Halbuki bu mezhebsiz ehl-i dalalet, zaruriyat-ı diniyede dahi fikirlerini karıştırmak ve kabil-i tebdil olmayan mesaili tebdil etmek ve kat'î erkân-ı İslâmiyeye karşı gelmek istediklerinden; elbette zaruriyat-ı diniyenin hameleleri ve direkleri olan

sahabelere ilişecekler. Heyhat! Değil bunlar gibi insan suretindeki hayvanlar, belki hakikî insanlar ve hakikî insanların en kâmilleri olan evliyanın büyükleri; sahabenin küçüklerine karşı müsavat davasını kazanamadıkları, gayet kat'î bir surette Yirmiyedinci Söz'de isbat edilmiştir.⁶⁸⁹

İ'lem! Mesail-i diniyeden olan içtihad kapısı açıktır. Fakat, şu zamanda oraya girmeğe altı mani vardır...

Birincisi: Nasilki kışta fırtınaların şiddetli olduğu bir vakitte, dar delikler dahi seddedilir; yeni kapılar açmak hiç bir cihetle kâr-ı akıl değil.

Hem nasilki büyük bir selin hücumunda tamir için duvarlarda delikler açmak gark olmağa vesiledir. Öyle de: Şu münkerat zamanında ve âdât-ı ecanibin istilâsı ânında ve bid'aların kesreti vaktinde ve dalaletin tahribatı hengâmında, içtihad nâmıyla kasr-ı İslâmiyetten yeni kapılar açıp duvarlarında muharriblerin girmesine vesile olacak olan delikler açmak, İslâmiyete cinayettir...

İkincisi: Dinin zaruriyatı ki içtihad onlara giremez. Çünkü kat'î ve muayyendirler.

Hem o zaruriyat, kut ve gıda hükmündedirler; şu zamanda terke uğruyorlar ve tezelzülde dirler.

Ve bütün himmet ve gayreti onların ikamesine ve ihyasına sarfetmek lâzım gelirken, İslâmiyetin nazariyat kısmında ve selef-i içtihadat-ı safiyane ve hâlisanesiyle bütün zamanların hacatına dar gelmeyen efkârları olduğu halde, onları bırakıp, heveskârane yeni içtihadlar yapmak; bid'atkârane bir hıyanettir.

Üçüncüsü: Her zamanın insanlarınca, kıymetli addedilerek efkârı celbeden cazibedar bir meta mergubdur. Meselâ: Bu zamanda en rağbetli, en iftiharlı, siyasetle iştigal ve dünya hayatını temin etmektir.

Selef-i sâlihîn asrında ve o zaman çarşısında en mergub meta, Hâlık-ı Semavat ve Arz'ın marziyatlarını ve bizden arzularını kelâmından istinbat etmek ve nur-u nübüvvet ve

Kur'an ile kapatılmayacak derecede açılan âhîret âlemindeki saadet-i ebediyeyi kazandırmak ve vesailini elde etmek idi. Bu itibarla, o zamanlarda bütün fikirler, kalbler, ruhlar marziyat-ı İlahiyeyi bilmek ve öğrenmeğe müteveccih idi. Bunun için, istidad ve iktidarı olanlar o zamanlarda vukua gelen bütün ahval ve vukuat ve muhaverattan ders almakla, içtihadlara zemin teşkil eden yüksek istidadlar vücuda gelirdi.

Şimdi ise, fikir ve kalblerin teşettütü, inayet ve himmetlerin za'fiyeti, insanların siyaset ve felsefeye ibtilâ ve rağbetleri yüzünden, bütün istidadlar fûnun-u hazıra ve hayat-ı dünyeviyeye müteveccihdir. **Ahkâm-ı diniyeye sarfedilecek müstakim bir içtihad yoktur.**

Dördüncüsü: İctihad kapısından İslâmiyete girip mesailini genişlendirmeğe meyleden adamın maksadı, zaruriyata imtisal ile takva ve kemale mazhariyet ise güzeldir. Amma zaruriyatı terk ve hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı uhreviyeye tercih eden adam ise, onun içtihadı meyli, meyl-üt tahribdir. Tekliften çıkıp kaçmak için bir yol bulmaktır.

Beşincisi: Her şeyin, her hükmün vücuda gelmesi bir illete binaen olduğu gibi, bir maslahata dahi tabidir. Fakat maslahat illet değildir. Ancak tercih edici bir hikmettir. Bu zamanın efkârı, bizzât saadet-i dünyaya müteveccihdir. **Şeriatın nazarı ise,** bizzât saadet-i uhreviyeye müteveccih olup, bittabi dünyaya da nâzırdır. Çünkü dünya âhirete vesiledir.

Umumî bir beliyeye olan ve nâsın ona mübtela olduğu çok işler vardır ki zaruriyattan olmuştur. O gibi işler sû'-i ihtiyar ile gayr-ı meşru meyillerden doğmuş olduklarından, mahzuratı ibahe eden zaruriyattan değildir.

Ve ruhsat ve müsaade-i şer'iyenin şümulüne dâhil olamazlar. Meselâ: Bir adam sû'-i ihtiyarıyla haram bir tarzda kendini sarhoş etse, hal-i sekirde yaptığı tasarrufatta mazur olamaz. Bu zamanda bu gibi içtihadlar, semavî değil ancak arzî içtihadlardır. Bu gibi içtihadlar ile Hâlık-ı Semavat ve Arz'ın hükümlerinde yapılan tasarrufat merduddur.

Meselâ: Bazı gafiller, hutbenin Türkçe okunmasını istihsan ediyorlar ki, halkın bilhassa siyasi ahvalden haberleri olsun. Halbuki bu gibi ahval-i siyasiye yalandan, hileden, şeytanî fikirlerden hâlî değildir. Hutbe makamı ise, ahkâm-ı İlahiyenin tebliği için ittihaz edilmiş bir makamdır.

Sual: Avam-ı nâs Arabîden haberdar değildir, fehmedemez?

Cevab: Avam-ı nâs, zaruriyat ve müsellema-ı diniyeye muhtaçtır. Ve hutbe makamı da bu gibi hükümlerin tebliği içindir. Bu hükümler kisve-i Arabiye içinde tafsilen değilse de icmalen avam-ı nâsa malûm ve maruftur. Maahaza lisan-ı Arabda bulunan şehamet, yükseklik, meziyet, satvet diğer lisanlarda yoktur...⁶⁹⁰

Bediüzzaman'a izafe edilen diğer bir mes'ele de, Türkçecilik mes'alesidir. Bediüzzaman Hazretlerinin hangi mes'eleyi nasıl düşündüğüne dair şahsî fikir beyan eymek ihtiyacını duymuyoruz. Zira Bediüzzaman'ın eserleri, Bediüzzaman'ı en berrak gösteren ayinedir. O ayineye bakan hakikatı görür. İşte nümûne için aşağıdaki parçalar okunsun, hakikat görülecektir.

Birincisi: Bundan (*) oniki sene evvel işittim ki, en dehşetli ve muannid bir zındık Kur'ana karşı sû-i kasdını tercümesiyle yapmağa başlamış ve demiş ki: "Kur'an tercüme edilsin, tâ ne mal olduğu bilinsin." Yani, lüzumsuz tekrarı herkes görsün ve tercümesi onun yerinde okunsun diye dehşetli bir plân çevirmiş. Fakat Risale-i Nur'un cerhedilmez hüccetleri kat'î isbat etmiş ki: Kur'anın hakikî tercümesi kabil değil ve lisan-ı nahvî olan lisan-ı Arabî yerinde Kur'anın meziyetlerini ve nüktelerini başka lisan muhafaza edemez ve herbir harfi, on adedden bine kadar sevab veren kelimat-ı Kur'anîyenin mu'cizane ve cem'iyetli tabirlerinin yerini, beşerin âdi ve cüz'î tercümeleri tutamaz, onun yerinde câmilerde okunmaz diye Risale-i Nur her tarafta intişarıyla o dehşetli plânı akîm bıraktı. Fakat o zındıktan ders alan münafıklar, yine şeytan hesabına Kur'an güneşini üflemeyle söndürmeğe ahmak çocuklar gibi

ahmakane ve divanecesine çalışmaları sebebiyle, bana gayet sıkı ve sıkıcı ve sıkıntılı bir halette bu Onuncu Mes'ele yazdırıldı tahmin ediyorum.”⁶⁹¹

Huruf-u Kur'âniyeyi tercüme ile tahrif, tedbil, tağyir etmek mülhidlerin dehşetli cinâyetlerine mukabil cihad eden Said, irfadhârane ve müsrifane tevafukta çok tedkikatı lüzumsuz değil mânâsız olmaz.

Aziz Masum Evlâdlarım!

Kur'anı öğrenmek için ders almağa çalışıyorsunuz. Sizin bildiğiniz yeni harfte noksanlar olduğu için, mümkün oldukça yeni harften okunmamak lâzım gelir.

Hem **Kur'anı okumanın faidesi**, yalnız hâfız olmak ve dünyada onunla bir makam kazanmak, bir maaş almak değil; belki herbir harfi, hiç olmazsa on hayrından tâ yüze, tâ binlere kadar Cennet meyvelerini, âhîret faidelerini vermesini düşünüp ve ebedî hayatın rahatını ve saadetini temin etmek niyetiyle okumak lâzımdır.

Evet mekteplerde, dünya maişeti, ya rütbeleri için fenleri ders okumak, bu kısacık dünyevî hayatta derecesi, faidesi bir ise; ebedî hayatta Kur'an ve Kur'anın kudsî kelimelerini ve nurlu ve imanî manalarını öğrenmek, binler derece daha kıymetlidir. Onlar şişe hükmünde, bunlar elmas hükmündedir.

BİRİNCİ NÜKTE: Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, Kaside-i Ercuze'sinde **أَحْرُفُ عَجْمٍ سَطَّرَتْ تَسْطِيرًا** deyip, bu zamanda tamim edilen ecnebi harflerine bakıp, bu cümledeki harflerin cifrî ve ebcedî rakamlarının bu zamana parmak basmalarıyla vaki' cereyan-ı küfriyaneye işaret ettiği..⁶⁹²

أَحْرُفُ عَجْمٍ سَطَّرَتْ تَسْطِيرًا بِتَّ بِهَا الْأَمِيرُ وَالْفَقِيرُ

Yani, ecnebi hurufları bin üçyüz kırksekizde (1348) tamim edilecek, çoluk-çocuk, emirler ve fakirler icbar suretinde gece dersleriyle öğrenmeye çalışacaklar.

691 **Şualar (253)**

692 **Lemalar (447)**

Evet شَطْرَتْ تَشَطِيرًا cümlesi tam tamına; iki ت sekizyüz, iki س yüz yirmi, iki ر dörtyüz, iki ط onsekiz, bir ى on, mecmuu bin üçyüz kırksekizdir. Aynı tarihte Latinî huruflarına gece dersleriyle cebren çalıştırıldı.⁶⁹³

Sekizinci Mes'ele

[Yirmiyedinci Söz'ün içtihadı mani esbabın beşinci sebebinin üçüncü noktasının üçüncü misalinin haşiyesidir.]

Mühim bir sual: Bazı ehl-i tahkik derler ki: Elfaz-ı Kur'aniye ve zikriye ve sair tesbihlerin herbiri müteaddid cihetlerle insanın letaif-i maneviyesini tenvir eder, manevî gıda verir. Manaları bilinmezse, yalnız lafız ifade etmiyor, kâfi gelmiyor. Lafız bir libastır; değiştirilse, her taife kendi lisaniyla o manalara elfaz giydirse, daha nâfi' olmaz mı?

Elcevab: Elfaz-ı Kur'aniye ve tesbihat-ı Nebeviyenin lafızları camid libas değil; cesedin hayatdar cildi gibidir, belki mürur-u zamanla cild olmuştur. Libas değiştirilir; fakat cild değişse, vücuda zarardır. Belki namazda ve ezandaki gibi elfaz-ı mübarekeler, mana-yı örfilerine alem ve nam olmuşlar. Alem ve isim ise, değiştirilmez. Ben kendi nefsimde tecrübe ettiğim bir haleti çok defa tedkik ettim gördüm ki; o halet, hakikattir. O halet şudur ki:

Sure-i İhlas' arefe gününde yüzer defa tekrar edip okuyordum. Gördüm ki: Bendeki manevî duyguların bir kısmı birkaç defada gıdasını alır, vazgeçer, durur. Ve kuvve-i müfekkire gibi bir kısım dahi, bir zaman mana tarafına müteveccih olur, hissesini alır, o da durur.

Ve kalb gibi bir kısım, manevî bir zevke medar bazı mefhumlar cihetinde hissesini alır, o da sükût eder. Ve hâkeza... Git gide o tekrarda yalnız bir kısım letaif kalır ki; pek geç usanıyor, devam eder, daha manaya ve tedkikata hiç ihtiyaç bırakmıyor.

Gaflet, kuvve-i müfekkireye zarar verdiği gibi, ona zarar vermiyor. Lafız ve lafz-ı müşebbi' olduğu bir meal-i icmalî ile ve isim ve alem buldukları mana-yı örfî, onlara kâfi geliyor. Eğer manayı o vakit düşünse, zararlı bir usanç verir.

Ve o devam eden latifeler, taallüme ve tefehhüme muhtaç değiller; belki tahattura, teveccühe ve teşvike ihtiyaç gösterirler. Ve o cild hükmündeki lafızları onlara kâfi geliyor ve mana vazifesini görüyorlar. Ve bilhassa o Arabî lafızlar ile, kelâmullah ve tekellüm-ü İlahî olduğunu tahattur etmekle, daimî bir feyze medardır.

İşte kendim tecrübe ettiğim şu halet gösteriyor ki: **Ezan** gibi ve namazın tesbihatı gibi ve her vakit tekrar edilen Fatiha ve Sure-i İhlas gibi hakaikleri, başka lisan ile ifade etmek çok zararlıdır. Çünkü menba'-ı daimî olan elfaz-ı İlahiye ve Nebeviye kaybolduktan sonra, o daimî letaifin daimî hisseleri de kaybolur.

Hem her harfin lâakal on sevabı zayi' olması ve huzur-u daimî, bütün namazda herkes için devam etmediğinden; gaflet içinde, tercüme vasıtasıyla insanların tabirâtı ruha zulmet vermesi gibi zararlar olur.

Evet nasıl **İmam-ı A'zam demiş**: "Lâ ilahe illallah, tevhide alem ve isimdir." Biz de deriz: Kelimat-ı tesbihiye ve zikriyenin, hususan ezanda ve namazda olanların ekseriyet-i mutlakası, alem ve isim hükmüne geçmişler. Alem gibi, mana-yı lügavîsinden ziyade, mana-yı örfî-i şer'îsine bakılır.

Öyle ise, değişmeleri şer'an mümkün değildir. Her mü'mine bilmesi lâzım olan mücmel manaları, yani muhtasar bir mealî ise, en âmî bir adam dahi çabuk öğrenir. Bütün ömrünü İslâmiyetle geçiren ve kafasını binler malayaniyat ile dolduran adamlar, bir-iki haftada hayat-ı ebediyesinin anahtarı olan şu kelimat-ı mübarekenin meal-i icmalîsini öğrenmemesine nasıl mazur olabilirler, nasıl müslüman olurlar, nasıl "akıllı adam" denilirler?

Ve öyle heriflerin tenbelliklerinin hatırı için, o nur

menba'larının mahfazalarını bozmak kâr-ı akıl değildir!

Hem "**Sübhanallah**" diyen, hangi millettense olsun, Cenab-ı Hakk'ı takdis ettiğini anlar. İşte bu kadar kâfi gelmez mi? Eğer manasına kendi lisanıyla müteveccih olsa, akıl noktasında bir defa taallüm eder. Halbuki günde yüz defa tekrar eder. O yüz defa, aklın hisse-i taallümünden başka, lafızdan ve lafza sirayet eden ve imtizac eden meal-i icmalî, çok nurlara ve feyizlere medardır. Bahusus tekellüm-ü İlahî haysiyetiyle aldığı kudsiyet ve o kudsiyetten gelen feyizler ve nurlar, çok ehemmiyetlidir.

Elhasıl: Zaruriyat-ı diniye mahfazaları olan elfaz-ı kudsiye-i İlahiyenin yerine hiçbir şey ikame edilemez ve yerlerini tutamaz ve vazifelerini göremez. Ve muvakkat ifade etseler de; daimî, ulvî, kudsî ifade edemezler.

Amma nazariyat-ı diniyenin mahfazaları olan elfazlar ise, değiştirilmeye lüzum kalmaz. Çünkü nasihat ile ve sair tedris ve talim ve va'z ile o ihtiyaç mündefi' olur.

Elhasıl: Lisan-ı nahvî olan lisan-ı Arabînin câmiyeti ve elfaz-ı Kur'aniyenin i'cazı öyle bir tarzdadır ki, kabil-i tercüme değildir! Belki "muhaldir" diyebilirim. Kimin şübhesi varsa, i'caza dair Yirmi Beşinci Söz'e müracaat etsin. Tercüme dedikleri şeyler ise, gayet muhtasar ve nâkıs bir mealdir. Böyle meal nerede; hayatdar, çok cihetlerle teşa'ub etmiş âyâtın hakikî manaları nerede?⁶⁹⁴

Beşinci Nükte: Meselâ "Elhamdülillah" bir cümle-i Kur'aniyedir. Bunun en kısa manası, ilm-i Nahiv ve Beyan kaidelerinin iktiza ettiği şudur:

كُلُّ فَرْدٍ مِنْ أَفْرَادِ الْحَمْدِ مِنْ آيِ حَامِدٍ صَدَرَ وَعَلَى آيِ مَحْمُودٍ وَقَعَ

مِنْ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ قَاصٌّ وَ مُسْتَحَقٌّ لِلذَّاتِ الْوَاجِبِ الْوُجُودِ الْمُسَمَّى بِاللَّهِ

Yani: "Ne kadar hamd ve medh varsa, kimden gelse, kime karşı da olsa, ezelden ebede kadar hastır ve lâyiktir o Zât-ı

Vâcib-ül Vücut'a ki, Allah denilir." İşte "ne kadar hamd varsa", "**el-i istiğrak**"tan çıkıyor. "Her kimden gelse" kaydı ise, "**hamd**" masdar olup fâili terk edildiğinden, böyle makamda umumiyeti ifade eder. Hem mefulün terkinde, yine makam-ı hitabîde külliyet ve umumiyeti ifade ettiği için, "her kime karşı olsa" kaydını ifade ediyor.

"**Ezelden ebede kadar**" kaydı ise; fi'lî cümlesinden ismî cümlesine intikal kaidesi, sebat ve devamı delalet ettiği için, o manayı ifade ediyor. "**Has ve müstehak**" manasını "**Lillah**"taki "lâm-ı cer" ifade ediyor. Çünkü o "lâm", ihtisas ve istihkak içindir. "**Zât-ı Vâcib-ül Vücut**" kaydı ise; vücub-u vücud, uluhiyetin lâzım-ı zarurîsi ve Zât-ı Zülcelal'e karşı bir ünvan-ı mülâhaza olduğundan, "**Lafzullah**" sair esma ve sıfâta câmiyeti ve ism-i a'zam olduğu itibariyle, delalet-i iltizamiye ile delalet ettiği gibi; Vâcib-ül Vücut ünvanına dahi, o delalet-i iltizamiye ile delalet ediyor.

İşte, "**Elhamdülillah**" cümlesinin en kısa ve ülema-yı Arabiyece müttetek-un aleyh bir mana-yı zahirîsi şöyle olursa, başka bir lisana o i'caz ve kuvvetle nasıl tercüme edilebilir?

Hem elsine-i âlem içinde lisan-ı nahvî Arabî'den başka birtek lisan var; o da hiçbir vakit Arab lisanının câmiyetine yetişemez. Acaba o câmi' ve i'cazdarane olan lisan-ı nahvî ile mu'cizekârane bir surette ve her ciheti birden bilir, irade eder bir ilm-i muhit içinde zuhur eden kelimat-ı Kur'aniye; sair elsine-i terkibiye ve tasrifiye vasıtasıyla, zihni cüz'î, şuuru kısa, fikri müşevveş, kalbi karanlıklı bazı insanların kelimat-ı tercümiyesi nasıl o mukaddes kelimat yerini tutabilir? Hattâ diyebilirim ve belki isbat edebilirim ki: Herbir harf-i Kur'an, bir hakaik hazinesi hükmüne geçer; bazan birtek harf, bir sahife kadar hakikatları ders verir.⁶⁹⁵

Yedinci Nükte: Sonra o halde

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ dediğim vakit, baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kabile-i beşer içinde gayet nuranî, parlak enbiya, sıddıkîn, şüheda, evliya, sâlihîn kabilelerini gördüm ki, istikbal zulümatını dağıtıp, ebede giden yolda bir cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar. Bu kelime beni o kabileye iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor.

Birden, fesübhanallah dedim. Zulümat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kabile-i uzmaya iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım. Acaba bid'aları icad etmekle o kabile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir?

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki: **كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ**

Acaba bu ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâyık bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar?

Olsa olsa, muvakkat bir cilve-i manadan gelen bir intibah-ı muvakkat, o ülema-i sû'u aldatmıştır. Meselâ: Nasılki bir hayvanın veyahut bir meyvenin derisi soyulsa, muvakkat bir zarafet gösterir; fakat az bir zamanda o zarif et ve o güzel meyve, o yabanî ve paslı ve kesif ve ârızî deri altında siyahlanır, taaffün eder.

Öyle de şair-i İslâmiyedeki tabirat-ı Nebeviye ve İlahiye, hayatdar ve sevabdar bir cild, bir deri hükmündedir. Onların soyulmasıyla, maânîdeki bir nuraniyet, muvakkaten çıplak -bir derece- görünür; fakat cildten cüda olmuş bir meyve gibi, o mübarek manaların ruhları uçar, zulmetli kalb ve kafalarda beşerî postunu bırakıp gider.. nur uçar, dumanı kalır. Her ne ise..⁶⁹⁶

Bu yakınlarda ehl-i ilhadın perde altında tecavüzleri gayet

çirkin bir suret aldığından; çok bîçare ehl-i imana ettikleri zalimane ve dinsizcesine tecavüz nev'inden; bana, hususî ve gayr-ı resmî, kendim tamir ettiğim bir mabedimde, hususî bir-iki kardeşimle hususî ibadetimde, gizli ezan ve kametime müdahale edildi. "Ne için Arabca kamet ediyorsunuz ve gizli ezan okuyorsunuz?" denildi. Sükûtta sabrım tükendi. Kabil-i hitab olmayan öyle vicdansız alçaklara değil; belki milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid'a ve ilhad!.. Altı sualime cevap isterim.⁶⁹⁷

Dördüncüsü: İslâmiyet ile eskiden beri imtizaç ve ittihad eden, ciddî dindar ve dinine samimî hürmetkâr Türklük milliyetine bütün bütün zıd bir surette, firenklik manasında Türkçülük namıyla, tahrifdarane ve bid'akârane bir fetva ile "Türkçe kamet et!" diye benim gibi başka milletten olanlara teklif etmek hangi usûlledir?

Evet hakikî Türklere pek hakikî dostane ve uhuvvetkârane münasebetdar olduğum halde, böyle sizin gibi firenk-meşreblerin Türkçülüğü ile hiçbir cihette münasebetim yoktur. Nasıl bana teklif ediyorsunuz? Hangi kanun ile?⁶⁹⁸

TÜRKÇÜLÜK mes'elesine gelince; Bediüzzaman Hazretleri, Türklerin mücahidiliğini ve İslama aid kahramanlıklarını çok takdir etmiştir. Fakat milliyet mevzuunda bütün Müslümanları birleştiren İslam milliyetini esas almıştır.

İşte bu mevzuda da Hz. Üstada izafe edilen söz ve rivayetlerin aslı yoktur, diyoruz. Bu hususta bakalım Hz. Üstad ne demiş: Yalnız bir kaç parayı nümune olarak arz ediyoruz.

Sâniyen: Madem ki meşrutiyette hâkimiyet millettir. Mevcudiyet-i milleti göstermek lâzımdır. Milletimiz de yalnız İslâmiyet'tir. Zira Arab, Türk, Kürd, Arnavut, Çerkez ve

697 Mektubat (429)

698 Mektubat (430)

Lazların en kuvvetli ve hakikatlı revabit ve milliyetleri, İslâmiyet'ten başka bir şey değildir. Nasilki az ihmal ile tavaif-i mülûk temelleri atılmakta ve onüç asır evvel ölmüş olan asabiyet-i cahiliyeyi ihya ile fitne ikaz olunmaktadır. Ve oldu gördük..⁶⁹⁹

ilhada giren ve Türkün hakikî bütün mefahir-i milliyesini taşıyan İslâmiyet milliyetinden çıkmak isteyen adamları Türk bilmiyoruz, Türk perdesi altına girmiş firenk telakki ediyoruz! Çünkü yüzbin defa Türkçüyüz deyip dava etseler, ehl-i hakikatı kandıramazlar. Zira fiilleri, harekâtları, onların davalarını tekzib ediyor.⁷⁰⁰

İkinci kısım milliyetçilere deriz ki: Ey sarhoş hamiyet-füruşlar! Bir asır evvel milliyet asrı olabilirdi. Şu asır unsuriyet asrı değil! Bolşevizm, sosyalizm mes'eleleri istilâ ediyor; unsuriyet fikrini kırıyor, unsuriyet asrı geçiyor. Ebedî ve daimî olan İslâmiyet milliyeti; muvakkat, dağdağalı unsuriyetle bağlanmaz ve aşılınmaz.

Ve aşılacak olsa da; İslâm milletini ifsad ettiği gibi, unsuriyet milliyetini dahi ıslah edemez, ibka edemez. Evet muvakkat aşılamakta bir zevk ve bir muvakkat kuvvet görünüyor, fakat pek muvakkat ve akibeti hatarlıdır.⁷⁰¹

Ey Türk kardeş! Bilhassa sen dikkat et! Senin milliyetin İslâmiyetle imtizaç etmiş. Ondan kabil-i tefrik değil. Tefrik etsen, mahvısın!

Bütün senin mazideki mefahirin, İslâmiyet defterine geçmiş. Bu mefahir, zemin yüzünde hiçbir kuvvetle silinmediği halde, sen şeytanların vesveseleriyle, desiseleriyle o mefahiri kalbinden silme!⁷⁰²

Bediüzzaman da tasvip edermiş gibi gösterip meşruiyete doğru itilmek istenen Avru pa tarzı kadın hürriyeti fikri, elâstiki ifadelerle telkin ediliyor.

699 **Hutbe-i Şamiye (93)**

700 **Mektubat (423)**

701 **Mektubat (439)**

702 **Mektubat (324)**

Asılsızlığı bedihi olan bu iddiaya, Risale-i Nurdan birkaç parça ile cevap veriyoruz.

KADINLAR YUVALARINDAN ÇIKIP BEŞERİ YOLDAN ÇIKARMIŞ, YUVALARINA DÖNMELİ

إِذَا تَأَنَّثَ الرَّجَالُ السُّفَهَاءَ بِالْهَوَسَاتِ
إِذَا تَرَجَّلَ النِّسَاءُ النَّاشِرَاتُ بِالْوَقَاحَاتِ

(*)**Mimsiz medeniyet**, taife-i nisayı yuvalardan uçurmuş, hürmetleri de kırmış, mebzul metaı yapmış. Şer'-i İslâm onları Rahmeten davet eder eski yuvalarına. Hürmetleri orada, rahatları evlerde, hayat-ı ailede. Temizlik zînetleri.

Haşmetleri, hüsn-ü hulk; lütf-u cemali, ismet; hüsn-ü kemali, şefkat; eğlencesi, evlâdı. Bunca esbab-ı ifsad, demir-sebat kararı

Lâzımdır tâ dayansın. Bir meclis-i ihvanda güzel karı girdikçe riya ile rekabet, hased ile hodgâmlık debretir damarları!

Yatmış olan hevesat, birdenbire uyanır. Taife-i nisada serbestî inkişafı, sebep olmuş beşerde ahlâk-ı seyyienin birdenbire inkişafı.⁷⁰³

(*) Tesettür Risalesi'nin esasıdır. Yirmi sene sonra müellifinin mahkûmiyetine sebep gösteren bir mahkeme, kendini ve hâkimlerini ebedî mahkûm ve mahcub eylemiş.

TESETTÜR HAKKINDA

(On Beşinci Nota'nın İkinci ve Üçüncü Mes'eleleri iken, ehemmiyetine binaen Yirmi Dördüncü Lem'a olmuştur.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ

ilâ âhir... âyeti, tesettürü emrediyor. Medeniyet-i sefihe ise, Kur'anın bu hükmüne karşı muhalif gidiyor. Tesettürü, fitrî görmüyor, "bir esarettir" diyor. (*)

Elcevab: Kur'an-ı Hakîm'in bu hükmü tam fitrî olduğuna ve muhalifi gayr-ı fitrî olduğuna delalet eden çok hikmetlerinden, yalnız "dört hikmet"ini beyan ederiz.⁷⁰⁴

(*): **Mahkemeye karşı ve mahkemeyi susturan lâyiha-i Temyiz'in müdafaatından bir parça:**

"Ben de Adliyenin mahkemesine derim ki: Bin üçyüz elli senede ve her asırda üçyüz elli milyon insanların hayat-ı içtimaiyesinde en kudsî ve hakikî ve hakikatlı bir düstur-u İlahîyi, üçyüz elli bin tefsirin tasdiklerine ve ittifaklarına istinaden ve bin üçyüz elli sene zarfında geçmiş ecdadımızın itikadlarına iktidaen tefsir eden bir adamı mahkûm eden haksız bir kararı, elbette rûy-i zeminde adalet varsa, o kararı red ve bu hükmü nakzedecektir!"

Açık-saçıklık yeri olan Avrupa'da çok kadınlar, bu dikkat-i nazardan sıkılarak, "Bu alçaklar bizi göz hapsine alıp sıkıyorlar" diye polisler şekva ediyorlar.

Demek **medeniyetin ref-i tesettürü, hilaf-ı fitrattır.** Kur'an'ın tesettür emri fitrî olmakla beraber, o maden-i şefkat ve kıymetdar birer refika-i ebediye olabilen kadınları, tesettür

ile sukuttan, zilletten ve manevî esaretten ve sefaletten kurtarıyor.

Hem kadınlarda, ecnebi erkeklere karşı fitraten korkaklık, tahavvüf var. **Tahavvüf ise**, fitraten tesettürü iktiza ediyor. Çünkü sekiz dokuz dakika bir zevki cidden acılaştırarak sekiz dokuz ay ağır bir veled yükünü zahmet ile çekmekle beraber, hamisiz bir veledin terbiyesiyle sekiz dokuz sene, o sekiz dokuz dakika gayr-ı meşru zevkin belasını çekmek ihtimali var. Ve kesretle vaki olduğundan, cidden şiddetle nâmahremlerden fitratı korkar ve cibilliyeti sakınmak ister.

Ve **tesettür ile** nâmahremiğin iştihasını açmamak ve tecavüzüne meydan vermemek, zaîf hilkatı emreder ve kuvvetli ihtar eder.

Ve **bir siperi ve kal'ası** çarşafı olduğunu gösteriyor. Mesmuatıma göre: Merkez ve payitaht-ı hükûmette, çarşı içinde, gündüzde, ahalinin gözleri önünde, gayet âdi bir kundura boyacısı, dünyaca rütbeten büyük bir adamın açık bacaklı karısına bilfiil sarkıntılık etmesi, tesettür aleyhinde olanların hayâsız yüzlerine bir şamar vuruyor!

İkinci Hikmet: Kadın ve erkek ortasında gayet esaslı ve şiddetli münasebet, muhabbet ve alâka; yalnız dünyevî hayatın ihtiyacından ileri gelmiyor.

Evet **bir kadın**, kocasına yalnız hayat-ı dünyeviyeye mahsus bir refika-i hayat değildir. Belki hayat-ı ebediyede dahi bir refika-i hayattır.

Madem hayat-ı ebediyede dahi kocasına **refika-i hayattır**; elbette ebedî arkadaşı ve dostu olan kocasının nazarından gayrı başkasının nazarını kendi mehasinine celbetmemek ve onu darıltmamak ve kıskandırmamak lâzım gelir.

Madem **mü'min olan kocası**, sırr-ı imana binaen onun ile alâkası hayat-ı dünyeviyeye münhasır ve yalnız hayvanî ve güzellik vaktine mahsus muvakkat bir muhabbet değil; belki hayat-ı ebediyede dahi bir refika-i hayat noktasında esaslı ve ciddî bir muhabbetle, bir hürmetle alâkadardır.

Hem **yalnız gençliğinde ve güzellik zamanında değil**,

belki ihtiyarlık ve çirkinlik vaktinde dahi o ciddî hürmet ve muhabbeti taşıyor. Elbette ona mukabil, o da kendi mehasinini onun nazarına tahsis ve muhabbetini ona hasretmesi mukteza-yı insaniyettir. Yoksa pek az kazanır, fakat pek çok kaybeder.”⁷⁰⁵

Kur'an merhameten, kadınların hürmetini muhafaza için, hayâ perdesini takmasını emreder. Tâ hevesat-ı rezilenin ayağı altında o şefkat madenleri zillet çekmesinler.

Âlet-i hevesat, ehemmiyetsiz bir meta' hükmüne geçmesinler. **(Haşiye)** Medeniyet ise, kadınları yuvalarından çıkarıp, perdelerini yırtıp, beşeri de baştan çıkarmıştır. Halbuki aile hayatı, kadın-erkek mabeyninde müteakabil hürmet ve muhabbetle devam eder. Halbuki açık-saçıklık, samimî hürmet ve muhabbeti izale edip ailevî hayatı zehirlemiştir.⁷⁰⁶

(Haşiye): Tesettür-ü nisvan hakkında Otuzbirinci Mektub'un Yirmidördüncü Lem'ası, gayet kat'î bir surette isbat etmiştir ki: Tesettür, kadınlar için fitrîdir. Ref'-i tesettür, fitrata münafîdir.

Rivayette var ki: "Fitne-i âhîrzaman o kadar dehşetlidir ki, kimse nefesine hâkim olmaz." Bunun için, binüçyüz sene zarfında emr-i Peygamberîyle bütün ümmet o fitneden istiaze etmiş, azab-ı kabirden sonra مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ وَ مِنْ فِتْنَةِ آخِرِ الزَّمَانِ vird-i ümmet olmuş.⁷⁰⁷

Allahu a'lem bissavab, bunun bir tevili şudur ki: O fitneler nefisleri kendilerine çeker, meftun eder. İnsanlar ihtiyarlarıyla, belki zevkle irtikâb ederler. Meselâ; Rusya'da hamamlarda kadın-erkek beraber çıplak girerler ve kadın kendi güzelliğini göstermeğe fitraten çok meyyal olmasından seve seve o fitneye atılır, baştan çıkar ve fitraten cernalperest erkekler dahi, nefesine mağlub olup o ateşe sarhoşane bir sürur ile düşer, yanar.

İşte dans ve tiyatro gibi o zamanın lehviyatları ve kebairleri ve bid'aları birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder. Yoksa cebr-i mutlak ile olsa ihtiyar kalmaz, günah dahi olmaz.⁷⁰⁸

705 Lemalar (196)

706 Sözler (410)

707 Şualar (584)

708 Şualar (585)

Fitne-i âhîrzamanın mahiyeti bana göründü ki; o fitnenin en dehşetlisi ve cazibedarı, kadınların yüz­süz yüzünden çıkıyor. İhtiyarı selbedip, pervane gibi sefahet ateşine atıyor. Ve bir dakika hayat-ı dünyeviyeyi, senelerle hayat-ı bâkiyeye tercih ettiriyor.

Ben bir gün sokağa bakarken, o fitnenin tesirli bir nümunesini hissettim. Gençlere çok acıdım. Dedim: "Bu bîçareler kendilerini, bu mîknatıs gibi cezbedici fitnenin ateşinden kurtaramazlar."⁷⁰⁹

Âhîrzamanın fitnesinde en dehşetli rolü oynayan, taife-i nisaiye ve onların fitnesi olduğu hadîsin rivayetlerinden anlaşılıyor.

Evet nasîlki tarihlerde, eski zamanlarda "Amazonlar" namında gayet silâhşör kadınlardan mürekkeb bir taife-i askeriye olarak hârika harbler yaptıkları naklediliyor.

Aynen öyle de: Bu zamanda zındıka dalaleti, İslâmiyete karşı muharebesinde, nefs-i emmarenin plânıyla, Şeytan kumandasına verilen fırkalardan en dehşetlisi; yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyla dehşetli bıçaklarla ehl-i imana taarruz edip saldırıyorlar.

Nikâh yolunu kapamağa, fuhuşhane yolunu genişlettirmeğe çalışarak; çokların nefislerini birden esir edip, kalb ve ruhlarını kebair ile yaralıyorlar. Belki o kalblerden bir kısmını öldürüyorlar.⁷¹⁰

709 **Gençlik Rehberi (17)**

710 **Gençlik Rehberi (24)**

BAZI SUALLER VE CEVABLARI

1-MÜRŞİDİN ÜÇ ZARARI:

Hakikat Nurları'nın sonlarına yakın "**Bir Düstur**" başlıklı yazıda geçen "Peder ve mürşid üç cihetle zarar görür". ifadesindeki üç zarar hakkında Külliyatta sarahat bulamadım. Ancak delâlet sayılabilecek ifadeler var. Şöyle ki:

A- Nur talebelerinin nazarlarını harice (Yani, şimdiki bazı tarikatlarda bulunan mânevî şahsi zevklere ve siyasete ve kemmiyete) dağıtır. Talebeye ve hizmete zarar verir.

Kastamonu Lâhikasında mes'ele ile alâkalı şu ifade var:

Size yazmıştık ki, muarızlara adavetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takva, ehl-i ilme dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki, Risale-i Nur'un zararına ve şakirdlerinin salabet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içinde sokmayınız. Öyleler niyet-i halise ile girmezse, belki fütur verirler.

Eğer enaniyetli ve hodfuruş ise, Risale-i Nur şakirdlerinin metanetlerini kırarlar; nazarlarını, Risale-i Nur'un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet ve ihtiyat lâzımdır.⁷¹¹

B- Hariçteki mürşidin Nurcularla veya Nurcuların mürşidlerle münasebettar görünmesi, ehl-i siyaset nazarında evhama sebep olup hizmette manialar çıkar ve ihlâsada zarar gelir.

OSMANLICA LEM'ALARDA MES'ELEMİZİN GEÇTİĞİ KISIMDA ŞÖYLE DİYOR:

Sebeb-i ittihamımız olan tarikatı en kuvvetli sebep göstermesi, zannederim bu mânasız tarikat hevesi sebebiyet vermiştir. Burada bu tevkifimizin en kuvvetli sebebi bu bazı safdillerin hevesinden ve benimle de münasebetleri tarikat süsü verdiğindentahmin ederim.⁷¹²

711 **Kastamonu Lahikası (202)**

712 **Osmanlıca Lem'alar (908) | Mufassal Tarihçe-2 (1010)**

Ve yine Kastamonu Lahikasında şu izahat vardır:

“Bir hâdisе hem insan eli, hem kader mudahalesi olduğundan; insan zahiri sebebe bakıp bazan haksız hükmedip, zulmeder. Kader, o musibetin gizli sebebine baktığı için adalet eder” diye, Risale-i Nur’da bir kaide-i esasiyedir.

Hem şimdiye kadar Risale-i Nur’un başına gelen hâdiselerde bir dest-i inayet, bir vechi rahmet bulunduğu tecrubelerle sabittir.

Bu iki cihetten kalbden bir sual çıktı: “Acaba Nur hakkındaki bu yeni İstanbul hadisesinde cech-i adalet ve rahmet nedir?” Hatıra böyle bir cevap geldi ki:

Risale-i Nur’a ehl-i ilim ve ehl-i dikkatı ciddiyetle bakmaya ve tedkik etmeye sevketti. Elbette Risale-i Nur’u tetkik eden bir âlim, insafı varsa taraftar olur. Ve Risale-i Nur ulema dairesinde ve İstanbul afakında tezahür edecek. İşte vech-i rahmet ve inayet!

Amma Kader-i İlâhînin Vech-i Adaleti Şudur Ki:

Risale-i Nur’un hakikatıyla ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsiyle tezahür eden fevkalâde imanî hizmetlerin ehemmiyetli bir kısmını bîçare tercümanına vermek ve ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avamın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, imana nisbeten ancak onuncu derecede bulunan siyaset-i islâmîye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kâinatta en büyük mes’ele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına racih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları **ehl-i siyaset, inkılabcı bir siyaset-i İslâmîye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur’a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhata mani’ olmak pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hata hem zarar büyüktür.**

Kader-i İlâhî, bu yalnızı tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümid besleyenlerin ümidlerini ta’dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ülemadan ve sâdâttan ve meşayihden ve ashabdan ve

hemşehriden birisini muariz çıkardı; o ifrati ta'dil edip adalet etti. "Size kâinatın en büyük mes'elesi olan iman hizmeti yeter." diye bizi merhametkârane o hâdiseye mahkûm eyledi. Sonra Lillâhilhamd, o muarızı susturdu; o ateşi söndürdü. Fakat münafıklar söndürmemek için çalışıyorlar.⁷¹³

C- Bilmeyerek ehl-i dalalete yardım etmektehlikesinin bulunmasıdır ki, Kastamonu Lahikasında şöyle temas ediliyor:

Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarikat ve sofî meşreb zatlar, onun cereyanına girmek ve ilim ve tarikattan gelen sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmakve şakirdlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini tam bir havuz kazanmak için o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa **başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'aniyeye bilmiyerek zarar verir, belki zındıkaya bilmiyerek bir nev'i yardin hesabına geçer.**⁷¹⁴

Demek hariçtekilerle meşgul olmamak lâzım geliyor. Samimi olarak Nur'dan istifade ederlerse müstesna.

1-ECEL-İ MUALLAKIN HİKMETİ:

Ecel-i muallakın bir hikmeti ise, şerlerden içtinab etmek ve sadaka ve sadakat mânâsında hayra cehd—ü gayrete sebep olmak ve teşvik etmektir. Evet kader sırrının bir iktizası olarak; ihtiyar, esbab ve ef'al aleminde, kadere lehte fetva vermek gerekiyor.

Nasıl ki, çekirdeğin içine kaderce konulan ve fiile çıkıp görüneceği bütün ahvaliyle manevî mukadderat aleminde bilinen ve o alem ehlince görünen fakat bize görünmeyenmanevî bir ağaç vardır. Yami kaderi bir program vardır. Bu ağaç kuvveden fiile çıkmakta esbab aleminde muvafık ve namıvafık şartlar karşısında, neşv-ü neması veya

713 **Kastamonu Lahikası (193)**

714 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (178)**

arızalara maruz kalması; imam-i mübin bahsinde beyan edildiği gibi mukadderat-ı fitriye icabıdır.

Öyle de, insanın ef'al-i ihtiyariye aleminde, hakikat-ı diniyeye ve Rıza-yı İlâhiyeye muvafık ve namuvafık temayül ve harekâtı dahi kader, kaza ve ata kanunlarının hükümlerine ve neticelerine maruzdur.⁷¹⁵

Yoksa, bu kanunların cereyanı manevî alemde olduğundan herkese münkeşif değildir. Leyle-i Berat, vazifedar melekler aleminde mukadderat-ı beşerin senelik programı olması da mes'eleyi teyid eder.⁷¹⁶

Saniyen: Hikmet tahtında tasarruf eden Rububiyetin Saltanatında nazir ve müşahit olan melâike ve ruhaniyata bir mütâlâagâh alemi teşkil etmek, mukteza-i İsm-i Hakim'dir. Nitekim aşağıda dercedilen 15. Sözün 4. Basamağındaki bahis ile bu mes'elenin mahiyetleri aynıdır. Yani, her şeyi zamansız ve sebepsiz tecelli-i Kudretle yapabileceği halde, maddi ve manevî alemlerde tecelli-i Rububiyetin haşmet-i saltanatını göstermek için esbab ve ef'al alemini istihdam ediyor.

Ve bu alemlere, vücud-u ilmileriyle ezelen; ve ahirette menazır-i sermediyeleriyle ebeden esmaya ayınedarlık yapıyorlar. Aşağıda derc edilen 2. parçada bu hakikata temas edilir.

Dördüncü basamak: Bütün alemlerin Rabbi ve Müdebbiri ve hâlıkı olan Zat-i Zülcelâl'in, ahkâmları ayrı ayrı pek çok namları ve ünvanları ve esma-i hüsnası vardır. Meselâ: Ashab-ı Nebî safında küffara karşı muhabere etmek için melâikeleri göndermesini iktiza eden hangi isim ve ünvan ise, o isim ve ünvan iktiza eder ki, melîke ile şeyatın ortasında muharebe bulunsun ve ahyar-ı semaviyyîn ve eşrar-ı arzın mabeynlerinde mübareze olsun.

715 Mesnevi-i Nuriye (206)

716 Sorular (505)

Evet küffarın nüfus ve enfasları kabza-i kudretinde olan Kadir-i Zülcelâl, bir emir ile, bir sayha ile onları mahvetmiyor. Rububiyet-i âmme unvanıyla, hakîm ve müdebbir ismiyle bir meydan-i imtihan ve mubareze açıyor. Temsilde hata olmasın, görüyoruz ki: nasilki bir padişahın दौरا-i hükümeti itibariyle ayrı ayrı pek çok unvanları, isimleri bulunur.

Meselâ: Daire-i adliye önü Hakîm-i Âdil; namıyla yad eder. Daire-i askeriye onu “Kumandan-ı A’zam” namıyla bilir. Daire-i meşihat onu “Halife” ismiyle zikreder. Daire-i mülkiye onu “Sultan” namıyla tanır. Muti’ ahali ona “Merhametkâr Padişah” derler. Âsi insanlar ona “Kahhar Hâkim” derler. Daha bunlara kıyas et İşte bazı vakit oluyor ki, bütün ahali onun elinde olan o padişah-ı âlî; zelil bir âsiyi bir emir ilr idam ediyor. Belki Hâkim-i Âdil ismiyle onu mahkemeye gönderir.

Hem muktedir, hem sadık bir memurunu taltife liyakatını biliyor. Fakat hususi ilmiyle, hususi telefonuyla onu taltif etmiyor.

Belki haşmat-i saltanat ve tedbir-i hükümet ünvanıyla mükâfata istihkakını teşhir etmek için bir meydan-ı musabaka açar; vezirine emrede, ahaliyi temaşaya davet eder. Bie istikbal-i siyasî taptırır. Muhteşem bir imtihan-ı ulvî neticesinde bir mecma-ı âlîde onu taltif eder. Liyakatını ilân eder. Daha başka cihetleri bunlara kıyas et.

İşte وَ لِلّٰهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ ezel ve ebed sultanının pek çok esma-i hüsnası vardır.

Tecelliyat-ı Celâliye ve tezahürat-ı cemâliye ile pek çok şuunatı ve ünvanları vardır. Nur ve zulmet, yaz ve kış, Cennet ve Cehennem’in vücudumu iktiza eden isim ve unvan ve şe’n ise; Kanun-u tenasül, kanun-u musabaka, kanun-u teavün gibi pek çok umumî kanunlar misillü, mübarezelerinden tut, tâ

sema âfâkında melâike ve şeytanların mübarezesine kadar o kanunun şümülünü iktiza eder.⁷¹⁷

Ruhaniyata mutalâgah olan ve tagayyur âleminin hikmetini bildiren 2. İşaret:

وَأَثَانِيَا : مَعَ إِنتَاجِ الْحَقَائِقِ الْعَيْبِيَّةِ وَالنُّسُوجِ اللَّوْحِيَّةِ

Bu fıkra işaret eder ki:

Her bir şey – cüz'î olsun Küllî olsun – vücuddan gittikten sonra (Hısısan zîhayat olsa) çok hakaik-i gaybiye netice vermekle beraber; âlem-i misâlin defterlerinde olan levh-i misalî üstünde, etvar-ı hayatı adedince suretleri bırakıp, **o suretlerden, manidar olan ve mukadderat-ı hayatiye denilen sergüzeşt-i hayatiyeleri yazılır ve ruhaniyata bir mütalaagâh olur.**

Nasılki meselâ bir çiçek vücuddan gider, fakat yüzer tohumcuklarını ve tohumcuklarda mahiyetini vücudda bırakmakla beraber; küçük elvah-ı mahfuzalarda ve elvah-ı mahfuzanın küçük nümuneleri olan hafızalarda binler suretini bırakıp, zîşuurlara etvar-ı hayatıyla ifade ettiği tesbihat-ı Rabbaniye ve nukuş-u esmaiyyeyi okuttur, sonra gider.

Öyle de: Yeryüzünün saksısında güzel masnuatla münakkaş olan bahar mevsimi, bir çiçektir; zahiren zevâl bulur, ademe gider fakat onun tohumları adedince ifade ettikleri hakaik-i gaybiye ve çiçekleri adedince neşrettiği hüviyet-i misaliye ve nevcudatı adedince gösterdikleri hikmet-i Rabbaniyeyi kendine bedel olarak vücudda bırakıp sonra bizden saklanır.

Hem o gider baharın arkadaşları olan sair baharlara yer boşaltır, tâ onlar gelip vazife görsünler. Demek o bahar, zahirî bir vücudu çıkarır; manen bin vücud giyer.⁷¹⁸

Hülâsa: Şerlerimize karşı hayırlarla mukabele etmekle kazadan afvına ve at kanununa girmesine, fakat hayırlarımızın makbuliyeti için ihlâs ve sair şartlarına riayet edilmesine, yani beşerin en mühim mes'elesi olan şerlerden içtinab ve hayıra

717 **Sözler (179)**

718 **Mektubat (293)**

talip olmasına; hem Emirdağ L. 46'daki mektubun sonunda bildirildiği gibi her ehemmiyetli şeyin enzar-ı aleme arz edilmek kaidesine alemin neticesi olan beşerin bütün ahvaliyle Rububiyetin tecellisine en küllî ayine olup bütün enzar zevi-l ukula arz edilmesine layık olduğuna ve daha bilmediğimiz pek çok hikmetlere şamildir.

Bazı mühim hakikatler, hadisat-ı alem ile zevi-l ukulun enzarına arz etmek hikmetiyle alâkadar Emirdağ Lahikasından bir kısım:

Doksan dokuz gün içinde yalnız leyle-i regaib ve leyle-i Mi'rac'a yağmur rahmetinin tevafuku ve o iki gece ve güne mahsus olması, daha evvel ve daha sonra olmaması ve ihtiyac-ı şedidin tam vaktine muvafakatı ve Mi'raciye Risalesinin burada çoklar tarafından şevk ile kiraet ve kitabet ve neşrine rastgelmesi ve o iki mubarek gecenin birbiriyle birkaç cihette tevafuk etmesi ve mevsimi olmadığı için acip gürültülerle, söylenmeyecek zemin gürültüleriyle feryadlarına tehditkârane ve tesellidarane tevafuk etmesi ve ehl-i imanın me'yusiyetinden teselli aramalarına ve dalaletin savletinden gelen vesvese ve zafiyetine karşı kuvve-i maneviyenin takviyesini istemelerine tam tevafuku, bu geceler gibi şair-i İslâmiyeye karşı hürmetsizlikedenlerin hatalarına bir yekdir olarak, kâinat bu gecelere hürmet eder, neden siz etmiyorsunuz? diye mânâsında, kesretli rahmet ile şair-i İslâmiyeye karşı, hatta semavat ve feza-yı âlem hürmetlerini göstermekle tevafuk etmesi, zerre miktar insafı olan bilir ki; bu işte hususi bir kasd ve itade ve ehl-i imana hususî bir inayetve merhamettir, hiç bie cihetle tesadüf ihtimali olamaz.

Demek hakikat-ı Mi'rac, bir mu'cize-i Ahmediye (A.S.M.) ve keramet-i kübrası olduğu ve Mi'rac merdiveni ile göklere çıkması ile Zat-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) semavat ehline ehemmiyetini ve kıymetini gösterdiği gibi; bu seneki mi'rac da

zemine ve bu memleket ahalisine kâinatça hürmetini ve kıymetini gösterip bir keramet gösterdi⁷¹⁹

1- İMAN KURTARMAK HİZMETİNDE CEHENNEME GİRMEYE RAZI OLMAK MES'ELESİ:

Bu bir fedakârlık ifadesidir. Cehenneme girmek sebebi, Allahın razı olmadığı ve hareketlerdir. Hiçbir hakiki mü'nin hele dini şahsiyetler Allahın sevmediği ve yasakladıklarını bilerek ve isteyerek yapmazlar.

Demek bu fedakârlık Allahın istemediği bir şey değil. Ancak zahir nazara göre, iman hizmeti meşguliyetinden, yani Hakaik-i İmaniyeyi te'lif ve neşir ve muarizlerin tecâvüzlerine karşı sabr u sebat ve meşakketleri tahammul içindeki meşgalelerden dolayı şahsı ibadet ve sevablardan kısmen noksanlık manasındadır. Keza (B:263 p.son) da ifade edildiği gibi Risalelerin bazı yerlerinde ihlâsa zarar ihtimaliyle ki bu bir manevi zarardır, şeriatca yasaklanan malım ve muayyen günah değil; belki her zaman ve herkes o mânevi zarar ihtimâlinde endişelenir, işte bu fedakârlık, böyle bir zarar ihtimalini, menfaat-ı umumi için göze almak fedakârlığıdır.

Yoksa **hizmet hayatında bazı günâhları nazara almamak mânâsına gelmez.** Çünkü Hz. Üstad'ın hayatı malumdur. Ne kendisi nede yanındaki hizmetkârları, hizmet iktiza ediyor diye içtimaî faaliyetlere ve bid'adlı yerlerle ihtilâta sevketmemiştir.

Evet, Şualar eserinde Nurcular için: "Bilinmedikleri ve görülmedikleri ve görüşülmedikleri halde ehl-i imana mâne mukavemet verdikleri"ne dair beyanı, meselemiz hakkında mânidardır.

Ayrıca kemiyete değil keyfiyete ehemmiyet vermek, müşteri aramamak, müşterilerin yalvarması, bu zamanda takvanın ruçhaniyeti gibi mühim esaslar Külliyyatta ve tatbikatta hassasiyetle takip edilmiş olması ve hidayetini sadece Allaha ait olduğu gibi hususlar, ciddi mânâda düşünülürse mes'ele tavazzuh eder.

Hem de, hizmettir diyerek takvayı kıran yolda yürüyen de bir insan olduğu ve ihtiyarı selbenden fitnelerde çokların boğulduğu nazara alınır, o yolda gidenin, kurtaran değil kurtarılmaya muhtaç durumuna düşeceği nadir vak'alardan değildir. Hele iman hizmetinde fazilete dayanan itimad-ı amme ve lisan-ı hal dersi, vicdan-i ammede ehemmiyetli bir husustur ki oda dinde ciddiyet ile mümkündür. Evet, önde bulunup avamın taklid edeceği kimselere hitaben Mesnevide şu ifade vardır:

Görülüyor mu ki, İttihadcılar o kadar harika azm u sebat ve fedakârlıklarıyla, hatta İslâm'ın şu intibahına da bir sebep oldukları halde, bir derece dinde lâübalilik tavrını gösterdikleri için, dâhildeki milletten nefret ve tezyif gördüler. Hariçteki İslâmlar dindeki ihmallerini görmedikleri için hürmeti verdiler.⁷²⁰

Keza Hz. Üstad, hayat-ı içtimaiyedeki Nurcuların tehlikesini endişe ederken, gelen ihtara binaen, sadakat, hizmet, takva ve içtinab-ı kebair şartlarıyla şirket-i mâneviyeden istifade ederek necat bulacaklarını anlatan⁷²¹ sahifedeki mektubda bildirilen takva şartiyeti aynı eserin 148. sayfasında ve Emirdağ L. 63. sayfasında ki mektublarda bildirilen **takvanın ruçhaniyet kazandığı** hakkındaki beyanlar mes'eleyi tavzih eder.

Bahsi Geçen Mektuplar Şunlardır:

Latif ve manidar ve beşaretli iki hâdiseyi beyan ediyorum:

⁷²⁰ Mesnevi-i Nuriye (101)

⁷²¹ Kastamonu Lahikası (96)

Birincisi: Me'yusane bie hatıradan müjdeli bir ihtar:

Bu günlerde hatırıma geldi ki: Hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara maruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar. Bu günahlara karşı insanın hususî ibadet ve takvası nasıl mukabele edebilir? dite me'yusane düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattür ettim. Risale-i Nur şakirdleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'aniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve gavsıyeyi düşündüm. Kalben dedim ki, "Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dil ile nasıl mukabele eder, galebe eder. necat bulur?" diye mütehayyir kaldım. Bu tahayürüme mukabil denildi ki:

Risale-i Nur'un hakiki ve sadık şakirdlerinin mabeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a'mal-i uhreviye kanunuyla ve samimi ve hâlis tesanüd sırrıyla herbir hâlis, hakiki şakird bir dil ile değil, belki kardeşleri adedince diller ile ibadet edip istiğfar ederek bin taraftan hücom eden günahlara, binler dil ile mukabele eder. Bazı melâikenin kırbin dil ile zikrettikleri gibi; hâlis, hakikî, müttaki bir şakird dahi, kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşâallah ehl-i saadet olur.⁷²²

(BU MEKTUB GAYET EHEMMİYETLİDİR.)

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bugünlerde Kur'an-ı Hakîmin nazarında imandan sonra en ziyede esas tutulan takva ve amel-i salih esaslarını düşündüm.

Takva, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve amel-i salih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. **Her zaman def'-i şer, celb-i nef'a racih** olmakla beraber; bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında bu takva olan def'-i mefasid ve terk-i kebair üss-ül esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş.

Bu zamanda tahrifat ve menfi cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebireleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebaire-i azîme içinde amel-i salihin ihlâsla muvafakiyeti pek azdır. Hem az bir amel-i salih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir.

Hem **takva** içinde bir nevi amel-i salih var. Çünkü bir haramın terki vâciddir. Bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var.

Takva, böyle zamanlarda, binler günahın tehacümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vâcib işlemiş oluyor. Bu ehemmiyeti nokta niyetiyle, takva namıyla ve günahattan kaçınmak kasdıyla, menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mal-i sâlihadr.

Risale-i Nur şakirdlerinin bu zamanda en büyük vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir. Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takva ile ve niyet-i içtinab ile yüz amel-i sâlih işlemiş hükmündedir.⁷²³

•**Risale-i Nur'un mesleği**, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlub olmayarak belki galebe ederek pek çok muannidleri imana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'ciza-i maneviye-i Kur'aniye olduğunu isbat eder.

O dairenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet; veya mağlubane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde ve tevil ile bie nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş.⁷²⁴

Hem ehl-i hizmete hitaben Kastamonu 77'deki beyan, sarahattır:

Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin izhar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyeyi perde yapıp eserler yazılmış. Risale-i Nur gerçi umuma teşmil

723 **Kastamonu Lahikası (149)**

724 **Emirdağ Lahikası (63)**

suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen esas-ı velâyet ve esas-ı takva ve esas-ı azimer ve esasat-ı Sünnet-i Seniye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.⁷²⁵

Hem, istiğfar ve ilticaya vesile ve ubudiyetin esası olan kendini kusurlu görmek manasına zarar veren günaha müsamaha fikri, bazıları için binnetice büyük gaflete müncer olabilir ve dimî hassasiyeti zamanla kırar. esasen iman kurtarmada, cehenneme razı olmak ifadesinde de, günahı daima günah bilmek telkini vardır. Çünkü cehenneme girmek ifadesi, onu bildirir.

Keza, 10. Lem'anın birinci şefkat tokadında: Van'da ders-i hakaik-ı Kur'aniye ile meşguliyeti, sonra Burdur'da hizmet-i Kur'aniye ve İsparta'da hizmet başına geçmesi gibi ifadelerle bilinen hizmet hayatı; Te'lif, neşir ve meşakketlere tahammül gibi dar daireye müteveccih hususlardır. Amma geniş dairede ise, herkes bulunduğu yerde – mezkûr hususları kabul ile beraber – hizmet etmeye çalışır.

1-İRTİBATIN MAHIYETİ:

Müfritane irtibattan maksad nedir? Sualinize cevap için, aynı manadaki tekrarlar hariç olarak külliyatta şu ifadeleri gordüm:

RİSALE-İ NUR'A İRTİBAT

*Hüsrevi'in.....Risale-i Nur'a karşı irtibatı...⁷²⁶

*Benim haddimden fazla mevki vermeyiniz, diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur hesabına, ben de onun bir şakirdi olmak haysiyetiyle ona karşı tasdik-kârane teslimi ve irtibatı, şakirane kabul ediyorum.⁷²⁷

⁷²⁵ Kastamonu Lahikası (77)

⁷²⁶ Kastamonu Lahikası (109)

⁷²⁷ Kastamonu Lahikası (146)

*....bir iki yüksek ihtiyarın Risale-i Nur'a parlak irtibatları..

*....Hulisi, Hakkı gibi yirmi seneye yakın bir zamandan beri mabeylerinde olan samimane dostlık ve kardeşlik tam devam ve sebat ettiği gibi; onların Risale-i Nur'a karşı alâka ve irtiban ve sadakatları..⁷²⁸

*....makamlara irtibatınızı bağlamayınız....hüsn-ü zan ve müfritane âlî makam vermekyerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlâs lâzımdır.⁷²⁹ (K.L. 89)

HİZMET YERİ İLE MUHABERE İRTİBATI:

*....Hasan Feyzinin Denizli Şakirdlerinin hesabına tebriki dahi onun yüksek irtibatını, kuvvetli alâkasını gösterdi....Nazif'in o havalideki kardeşlerimizin namına tebriki ve Nazif'in sarsılmaz sadakat ve irtibatı....⁷³⁰

*....Mehmed Feyzi ve Emin'in.....çok ziyade tavsifatlarımı.....Üstadlarına bir alamet-i sadakat ve bir vesika-i itikad ve irtibattır.⁷³¹

MAHALLİ ŞAHS-I MANEVIYE İRTİBAT

O havalide Risale-i Nur'un şahs-ı manevisine karşı Halil İbrahim ile Ahmed Feyzi'nin sarsılmaz, gayet kuvvetli irtibatlarını gösterdiği....⁷³²

Mezkûr parçalar üzerinde tefsir yapmak istemiyorum. Ancak fakırın kanaat-ı şahsiyesi budur ki: Bir şey iyi olmakla beraber nefsinde hoşuna gidiyorsa, o şey teşvike muhtaç değildir. Fakat o iyi işi nefis istemiyorsa, teşvike muhtaçtır. Birinci şıkkı işlese de teşvike gidilmemelidir. Zira muhtaç değil, belâgata uymaz ve o işin muvazenesini bozar. İkinci şıkkı hatta işlemesek de teşvik etmeliyiz. Zira o iyi iş muşevviksiz

728 Emirdağ Lahikası (92)

729 Kastamonu Lahikası (89)

730 Emirdağ Lahikası (95)

731 Emirdağ Lahikası (151)

732 Kastamonu Lahikası (127)

kalmakla nisyan gafletine düşmesin. Binaenaleyh, bekçilik hizmetinde, irtibat hizmetindeki gibi zevk yoktur. Teemmel..

Ve keza, **buluşmak ve irtibat isteyenler**, suhulet için yer ve zaman tayin ederler ki buna randevu diyorlar. İşte bunun gibi ehl-i hizmetin buldukları ve 24:36 Âyette “**fî buyutin**” kelimesiyle işaret edilen yerleri muayyendir.

Zaman dahi ref’ edilmiştir. Yani 24 saatin 25 saati açıktır. Böylece irtibat imkânı yüksek seviyede sağlanmış olur. Evet. Tullab-ı Nur’un %98’i cemiyet hayatında seyyar, %2’si ancak mahallinde sabittir. Seyyarların sabitlere irtibatları, vahdet yolu; sabitlerin seyyarlarla taleb-i irtibatları ise kesret yoludur, müşkilatlıdır, afakileştirir ve mahal-i hizmeti mesdut kılar. Halbuki mahal-i hizmet, geniş dairenin irtibat ve gayretiyle devamlı faal olmalı ki, hizmet şevkiyle sakinleri çoğaltsın. Bununla beraber dar dairenin de normal sayılacak miktarda teneffüs ve harice irtibat hakları mahfuzdur.

1-AYET-ÜL KÜBRA’NIN 12 MERTEBESİ

Ayet-ül Kübra’nın 12 mertebesi ise, kanaatımca 13. mertebede dahil olmuştur. Zira 13. mertebe, akıl ve kalb olarak iki mertebedir. Nitekim böyle birleşmiş mertebeler vardır. Unutulmuş veya yazılmamış değildir.

ATLANTİK PAKTI VE TÜRKİYE (NATO)

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN DIŞ SİYASET DEĞERLENDİRMESİ

16/Eylül/1950'de, Türkiye'nin Atlantik Pakti'na girmesine dair yaptığı müracaatına, İngilizler karşı çıktı ve o defa müracaat kabul görmedi. Ertesi sene 23 Temmuz 1951 tarihinde Amerikan filosu İstanbul'a geldi. Bu hareket ile **Amerikan Hükûmeti**; Türkiye'yi **İngiliz ve Fransızların karşı olmalarına** rağmen NATO'ya almaya dair bir kararı gibi idi... Ve nitekim 17 Ekim 1951'de Türkiye'nin Atlantik Pakti'na, NATO'ya iltihakına dair protokol Londra'da imzalandı.

Bu tarihten önce, Üstâd'ın Emirdağ'daki bazı talebeleri, İngilizlerin Türkiye'nin müracaatına ihanetkârane karşı çıkmalarına üzüldüklerini görmüş ve 26/6/1951'de şu gelecek değerlendirmeyi yaparak hakikat-ı hali beyan etmiştir:

“Demokratlar içerisinde meb'us Gazi ve Gazi gibi dindarlar ve Isparta'da Rüştü ve akrabası ve Emirdağı'nda Mehmet Çalışkan ve Hamza gibi demokratların hatırı için yalnız bir saat dünyaya baktım.

Said Nursi

Aziz kardeşlerim! (Bu yazıyı Üstadımız yazdırdılar)

İngilizlerin bizi Atlantik Pakti'na almadıklarına müteessir olmuştuk. Bilakis Üstadımızın bize beyan ettiği bu hakikatlar karşısında alınmadığımıza ruh-u canımızla memnun olduk.

Mehmet, Hamza

İNGİLTERE’NİN İSLAMİYET’E KARŞI DÜŞMANLIĞI

Ellibeş sene önce İngiltere’nin Hindistan Müstemleke Nazırı Matbuatta intişar eden bir makalesinde, müslümanların elinde Kur’an bulundukça İngiltere’nin İslâmlara tamamıyla hâkim olamayacağını tam hakimiyetin tesisi için Kur’an’ın sükut ettirilmesi icab ettiğini yazmak suretiyle, hükümetinin İslamiyet hakkındaki gizli siyasetini açığa koymuştu. İngiltere hükümeti, İslamlar hakkında iki türlü hatt-ı hareket takip etmektedir.

Birisi: O zamanın **İslamların önderliğini yapan Türklere** karşı olup, Türkiye’de gizli bir ifsad komitesi kurarak Türkleri İslamiyet’ten uzaklaştırmaya ve Kur’an-ı Türkiye’de sükut ettirmeye çalışmakta idiler.

Diğeri de: Türkiye’den başka memleketlerdeki müslümanlara tatbik edilen siyaset idi ki, bu siyasete göre de din hususunda müslümanlara geniş müsamaha gösteriyorlar ve onları okşuyorlardı. **Türkiye’deki faaliyetlerinden, Türkleri İslamiyet’ten uzaklaştırmak** ve bu gayede muvaffak oldukları takdirde **Türkleri diğer müslümanların gözünden düşürerek Türklerin önderliğini bertaraf etmek amacını güdüyorlardı.** Lozan Muahedesi’nde İngilizler, İslamiyet ve Kur’an aleyhinde olan siyasetlerine devam ederek, o zamanki Türk hükümetiyle İslamiyeti Türkiye’den kaldırmak esasında anlaşmaya varmışlardı. Eski İngiliz Başvekili Loid Corc ölünceye kadar bu siyaseti izhar etmiştir. **Lozan Antlaşmasına** göre zamanın hükümeti İngilizlere İslamiyeti peşkeş çekmişler,^(733[1]) Türkiye’den

(733[1]) 1923’de Türk Hükümeti Lozan Antlaşması gereğince hilâfeti ilga etmesi üzerine, Hindistan Müslümanları için İngilizlerin oyunundan geldiğini bildikleri için, çok sert tepki göstererek Türk hükümetin reislerine mektuplar yazdılar. **İstanbul Baro Başkanı Lütfi Fikri Bey** de hilâfetin ilgasına dair bir makale yazdı. Tanin gibi bazı gazeteler bu yazıyı neşretti. Bu yüzden İstanbul’da İstiklal Mahkemesi kuruldu. **Fikri Bey idam talebiyle yargılandı.**

24 Kasım 1923 Hint Müslüman İlderlerinden **Ağa Han ile Emir Ali, İsmet İnönü**’nün hilâfeti koruması için ve hilâfetin muhafaza içinde bırakılması hususunda mektuplar yazdılar. Bu mektuplar 5 Aralık 1923’de bazı İstanbul gazetelerinde

İslamiyeti otuz sene zarfında kaldıracaklarını tahmin ederek ona göre teşkilatlar vücuda getirerek çalışmaya başlamışlardı. Otuz sene geçince, bu müddetin kafi gelmediğini görerek tekrar otuz sene daha çalışmak icab ettiğini o zamanın başvekili Meclis'te^(734[2]) açıklamıştı. Şimdiki Demokratların bazı dindarları eski İttihad-ı Muhammedi gayesini tahakkuk ettirmek için çalışanlarla birlikte idiler.

Demokratların eski hükümet gibi dini ve şair-i İslamiyeyi İngilizlere rüşvet vermeğe kalkmamaları icab eder. Zira artık buna hüküm kalmamıştır. İngilizler son resmi beyanatlarında, Türklerin Asyalı ve müslüman bulunmalarından dolayı onlarla işbirliği yapılamayacağını açıklamışlardır. Halen Ehli Salib fikrini devam ettirdiklerine bu aşikar bir delildir. İngilizler de zaten İkinci Cihan Harbinden sonra Amerika'nın gölgesinde kalarak, tali derecede bir devlet olmuştur.

Bu yüzden kendilerine fazla ehemmiyet verip, dostluğunu temin için dini rüşvet vermeğe ve onlara yaranmağa çalışmanın lüzumu kalmamıştır. İngilizler'in kendisi de bugün Amerika'nın yardımına muhtaç bir haldedir.

Demokratlar dörtyüz milyon müslümanın nefretini kazanmış olan İngilizler'in dostluğu yerine bilakis müslümanları intibaha getirip onlarla kardeşlik ittifakı yaparak, onların eskiden olduğu gibi önderliğini yapmağa çalışmalıdırlar.

Elbette bu daha çok hayırlıdır. Bu hayırlı nokta-i istinadı kazanmak için ezan-ı Muhammed-i gibi dinin diğer şairini de yerine getirmek, yeni hükümetin en büyük vazifesi olmalıdır.

neşredildiği için. İstanbul'da kurulu İstiklal Mahkemesi bu gazetecileri de yargıladı... Ve bu haberi yayınlayan gazeteciler tutuklandı ve tâ Aralık 1923'de İstiklal Mahkemesi bu gazetecileri yargılamaya başladı. Bazı gazeteler kapatıldı. Bazıları hüküm giydi vesaire (Bkz. Elli Yılın Tutanağı S:13-15).

(734[2]) 1946 yılı içinde, TBMM Kürsüsünde Başbakan Şükrü Saraçoğlu: **“Din zehirdir. Türkiyeden dini tamamen atabilmek için bize 30 zene daha lazım”** diyordu. 1948 de Adliye Vekili Fuad Sirmenin meclisteki konuşmasında benzeri şeyleri söylüyordu. Hz. Üstâd bunlara işaret ediyor. (Bkz. Sebilür Reşad Sayı:103, Mayıs 1951) **(Mufassal Tarihçe-i Hayat)**

Yeni hükümet İngiliz dostluğundan ziyade, Amerika'nın dostluğuna ehemmiyet vermelidir. Çünkü Amerika ve Amerikan halkının Alem-i İslamla dost olmaları daima menfaatleri icabıdır. Ve İngilizler gibi İslamiyet aleyhine bir siyasetleri yoktur.

İşte ben ellibeş seneden beri **İngilizlerin bu gizli çalışan Kur'an düşmanlarına karşı Risale-i Nur'u ikameye çalıştım.** Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür olsun ki, Risale-i Nurların bu sinsi siyasetine karşı geldi ve onları mağlup etti. Eski İttihad-ı İslam ve İttihad-ı Muhammedi'nin arkadaşı olan **Demokratların bazı dindarları**, herşeyden önce elmas bir kılıncı gibi Kur'an-i hakikatlar olan **Risale-i Nur'u ellerinde tutarak Alem-i İslamın kardeşliğini kazanmaya** ve aynı zamanda İngilizlerin son beyanatlarıyla bize karşı takip ettikleri siyaset ellibeş sene önceki siyasetin aynı olduğu anlaşıldığına nazaran **içimizde bulundurdıkları ifsat komitelerini yok etmeğe** çalışmalıdırlar. (Haşiye)

Hamza Mehmet, Nuri"

(Elyazma Emirdağ Lahikası-II Müntehap dosya sıra no: 53)

Hazret-i Üstâd'ın üstteki acib açıklaması yapıldığı o günlerden az önce, **"BÜYÜK DOĞU"** Mecmuasının da 25.9.1950 ve 29. sayısında **"LOZAN'IN İÇ YÜZÜ"** yazısında Lozan Antlaşması'nda İngilizler tarafından ileri sürülmüş şartlarını, İnönü'nün bilerek kabullendiğini yazıyordu. (Mufassal Tarihçe-i Hayat)

Bugün de buna yakın hadiseler zuhur etmektedir. Bazı meselelerimize ışık tutması ümidiyle bu yazıyı tekrar neşrediyoruz. Bir tarafta Avrupa Birliğine girmek için yapılan çabalar, bir tarafta Amerikayla dostluk meselesi, ittifak şartları hala konuşulan meseleler olarak milletin ve yöneticilerin önünde duruyor.

(Haşiye): Otuzbeş seneden beri "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyaseti" diyen ve siyasetle hiç alakadar olmayan Bediüzzaman, yalnız bugün 20/06/1951'de bir saat iç dünya ile meşgul olmuş ve bu hakikatleri yazdırmıştır.

Bu mektup hükümetin dış siyasetine yön verecek mahiyettedir. Bediüzzaman Hazretlerinin beyanları umum zamanlara hatta gelecek zamanlara daha çok bakmaktadır.

BENÎ İSRAİL

(Mason)

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin sebat ve metanetiniz, masonların ve münafıkların bütün plânlarını akîm bırakıyor.

Evet kardeşlerim, saklamağa lüzum yok. O zındıklar, Risale-i Nur'u ve şakirdlerini tarîkate ve bilhassa Nakşî Tarîkatına kıyas edip, o ehl-i tarîkatı mağlub ettikleri plânlar ile bizleri çürütmek ve dağıtmak fikriyle bu hücumu yaptılar.

Evvelâ: Ürkütmek ve korkutmak ve o mesleğin sû'-i istimalatını göstermek.

Ve sâniyen: O mesleğin erkânlarının ve müntesibîninin kusuratlarını teşhir etmek.

Ve sâlisen: Maddiyyun felsefesinin ve medeniyetinin cazibedar sefahet ve uyutucu lezzetli zehirleriyle ifsad etmek ile mabeynlerinde tesanüdü kırmak ve üstadlarını ihanetlerle çürütmek ve mesleklerini fennin, felsefenin bazı düsturlarıyla nazarından sukut ettirmektir ki, Nakşîlere ve ehl-i tarîkate karşı istimal ettikleri aynı silâh ile bizlere hücum ettiler, fakat aldandılar. Çünkü Risale-i Nur'un meslek-i esası; ihlas-ı tam ve terk-i enaniyet ve zahmetlerde rahmeti ve elemelerde bâki lezzetleri hissedip aramak ve fâni ayn-ı lezzet-i sefihanede elîm elemeleri göstermek ve imanın bu dünyada dahi hadsiz lezzetlere medar olmasını ve hiçbir felsefenin eli yetişmediği noktaları ve hakikatları ders vermek olduğundan, onların plânlarını inşâallah tam akîm bırakacak ve meslek-i Risale-i Nur ise tarîkatlara kıyas edilmez diye onları susturacak.⁷³⁵

Aziz, sıddık, sebatkâr ve vefadar kardeşlerim!

Sizi müteessir etmek veya maddî bir tedbir yapmak için değil, belki şirket-i maneviye-i duaiyenizden daha ziyade istifadem için ve sizin de daha ziyade itidal-i dem ve ihtiyat ve

sabır ve tahammül ve şiddetle tesanüdünüzü muhafaza için bir halimi beyan ediyorum ki: Burada bir günde çektiğim sıkıntı ve azabı, Eskişehir'de bir ayda çekmezdim. Dehşetli masonlar, insafsız bir masonu bana musallat eylemişler, tâ hiddetimden ve işkencelerine karşı "Artık yeter" dememden bir bahane bulup, zalimane tecavüzlerine bir sebep göstererek yalanlarını gizlesinler. Ben, hârika bir ihsan-ı İlahî eseri olarak şâkirane sabrediyorum ve etmeğe de karar verdim.⁷³⁶

Ben gerçi sizinle suretâ görüşemiyorum, fakat sizin yakınınızda ve beraber bir binada bulunduğumdan çok bahtiyarım ve müteşekkirim ve ihtiyarım olmadan bazan lüzumlu tedbirler ihtar edilir.

Ezcümle, birisi: Yanımdaki koğuşa masonlar tarafından hem yalancı, hem casus bir mahbus gönderilmiş. Tahrib kolay olmasından hususan böyle haylaz gençlerde o herif bana çok sıkıntı vermesi ve o gençleri ifsad etmesi ile bildim ki: Sizlerin irşad ve ıslahlarınıza karşı, zındıka ifsada ve ahlâkları bozmağa çalışıyor.⁷³⁷

Yirminci asrın en büyük bir İslâm mütefekkeri ve müellifi olan Bediüzzaman'ı komünist ve masonlar bizlere, bilhassa gençliğimize tanıtmamağa çalışmışlardır. Fakat uyanık Türk-İslâm milleti ve gençliği, o din kahramanı üstadı tanımış, istifade etmiş ve ettirmiştir.⁷³⁸

Yalnız pek kısa olarak müsaadenizle şu kadarcık arz ediyorum ki: Savcı bu mübarek vatanda masonluk, komünistliği fevkalâde faikiyetle önlemek çaresi olan ve önlemekte olan Risale-i Nur'a ve müellifine ve okuyucularına öyle şenî' ithamlarda bulunmakta devam eder ve o tamamen hatalı ithamlarından vazgeçmezse, hissiyata kapılarak aleyhdarlık ederse; komünistlik ve farmasonluğu desteklemiş olur ve ithamlara hakikî hedef olan muzır dinsizlerin

736 **Şualar (311)**

737 **Şualar (314)**

738 **Şualar (549)**

türemesine yardım etmiş olur.⁷³⁹

Her iki Deccal, Yahudinin İslâm ve Hristiyan aleyhinde şiddetli bir intikam besleyen gizli komitesinin muavenetini ve kadın hürriyetlerinin perdesi altındaki dehşetli bir diğer komitenin yardımını, hattâ İslâm Deccalı masonların komitelerini aldatıp müzaheretlerini kazandıklarından dehşetli bir iktidar zannedilir.

Hem bazı ehl-i velayetin istihracatıyla anlaşılıyor ki, İslâm Devletinin başına geçecek olan Süfyanî Deccal ise; gayet muktedir ve dâhî ve faal ve gösterişi istemeyen ve şahsî olan şanü şerefe ehemmiyet vermeyen bir sadrazam ve gayet cesur ve iktidarlı ve metin ve cevval ve şöhratperestliğe tenezzül etmeyen bir serasker bulur, onları teshir eder.

Onların fevkalâde ve dâhiyane icraatlarını, riyasızlıklarından istifade ile kendi şahsına isnad ve o vasıta ile koca ordunun ve hükûmetin teceddüd ve inkılab ve harb-i umumî inkılabından gelen şiddet-i ihtiyacın sevkiyle işledikleri terakkiyatı şahsına isnad ettirerek şahsında pek acib ve hârika bir iktidar bulunduğunu meddahlar tarafından işaa ettirir.⁷⁴⁰

Hem de "**İnna A'tayna**"nın sırrı kısmen tahakkuk etmiş. Çünkü Süfyanîyetin dört rüknünden en kuvvetlisi ve dehşetlisi bütün bütün çekildi. Kabir altında azab çekiyor. Ve en büyüğü dahi alâkası bilfiil çekilmiş. Mason komitesinin mahkûmu ve âleti olup azabıyla meşguldür. Yalnız onun gölgesi hükmediyor. İleri tecavüz etmemekle beraber kısmen geriliyor. Bâki kalan iki şahıs ise, ellerinden gelse tamire çalışacaklar.⁷⁴¹

Otuz seneden beri gizli din düşmanlarının, komünistlerin ve masonların tahrikatıyla, Risale-i Nur şakirdleri birçok mahkemelere sevk edilmişler. Âdil mahkemeler de o hâin, gizli din ve Kur'an düşmanlarının ettikleri iftiraları inceden inceye tedkik etmişler, "Bunlarda bir suç yok, kitablar ise faydalı

739 **Şualar (551)**

740 **Şualar (594)**

741 **Şualar (735)**

kitablardır" diyerek, çok mahkemeler beraetle neticelenmişlerdir.⁷⁴²

Sâniyen: Risale-i Nur'un manen galebe-i tâmmesi ile beraber, mason kısmının dinsizleri ve komünistlerin zındıklar kısmı, habbeyi kubbe yapıp bahanelerle Nurların serbestiyetine mani' olmaya çalışıyorlar (Em:17)

Şimdi milletin arzusuyla şeair-i İslâmiyenin serbestiyetine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çare-i yegânesi; ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular.

Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir.

Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikata binaen Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikata istinad edip komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.⁷⁴³

mesleğimizin îcabı olan asayişini temin etmek esasıyla, o zalimlere maddeten mukabele edemedik. Yoksa Allah göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iyeye olursa komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa pişman olacaklardır.⁷⁴⁴

Büyük Doğu'nun yirmidokuzuncu sayısında; "Lozan'ın İç yüzü" diye yazılan makaleden:

İngiliz murahhas heyeti reisi Lord Gürzon, nihayet en manidar sözünü söyledi. Dedi ki:

"Türkiye, İslâmî alâkasını ve İslâmı temsil rolünü kendi eliyle

742 İşarat-ül İ'caz (226)

743 Emirdağ Lahikası-2 (24)

744 Emirdağ Lahikası-2 (27)

çözer ve atarsa, bizimle hulûs birliği etmiş olur ve Hristiyan dünyasının hürmet ve minnetini kazanır; biz de kendisine dilediğini veririz."

Lozan'da Türk murahhas heyeti başkanı bulunan ve henüz hakikî kasıdları anlayamayan İsmet Paşa, bir aralık bütün Hristiyan emellerinin Türkiye'yi mazisindeki ruh ve mukaddesatı kökünden ayırmak olduğunu sezdiği halde, şu gizli ivaz ve teminatı veriyor ve diyor ki:

"Eskiden beri kökleşmiş ve köhne engellerden (yani an'ane-i İslâmiyet'ten) kurtulmak hususunda besledikleri (yani İsmet'in beslediği) azmin, inkâr edilmez delilidir."

Harfi harfine iktibas ettiğimiz bu sözlerle, Türk başmuraahasının yani İsmet'in, eskiden kökleşmiş ve köhne olmuş engellerden kurtulmak hususunda Türk milletine beslediği kat'î azimle ne kastedtiğini ve bunu hangi maksad altında İslâmiyet düşmanlarına ivaz diye takdim ettiğini sormak lâzımdır.

Konferansın birinci defasında Türk başmuraahası, bizzât karar vermek vaziyetinde olmadığı ve büyüğüne, yani Mustafa Kemal'e bildirmek zorunda olduğu için, memlekete dönüyor; kendisini Haydarpaşa'dan Ankara'ya götüren tren ve devlet reisini (Mustafa Kemal) İzmir'den Ankara'ya götüren trenle Eskişehir'de buluşuyor. Bir arada ve başbaşa seyahat... Sonra Ankara gizli meclis toplantıları... Fakat esas mes'elelerde daima başbaşa. Mustafa Kemal ile İsmet beraber içtimaları ve karar: "Din öldürülecektir."

Lozan Konferansı'nın ikinci sahifesi: ...Artık herşey Türkiye hesabına çantada hazırdır. Yani dini terk ile herşey yapılacak. Yeni hizbin (Kemalizm ve İsmet hükûmeti) bundan böyle bu millette, İslâmiyet'i katletmek prensibiyle hareket etmekte, hasım dünyanın kumandanlarından, yani düşman ehl-i salib kumandanlarından, dini vurmakta daha hevesli olduğu ve örnekler vereceği ve bilhassa hudud dışı değil de, hudud içi ve millî irade yaftası altında çalışacağı şübheden vârestedir.

NİHAÎ VESİKA

Lozan Muahedesinde sonra, İngiltere Avam Kamarası'nda "Türkler'in istiklalini ne için tanıdınız?" diye yükselen itirazlara, Lord Gürzon'un verdiği cevap:

"İşte asıl bundan sonraki Türkler bir daha eski şevketlerine kavuşamayacaklardır. Zira biz onları maneviyat ve ruh cephelerinden öldürmüş bulunuyoruz." Yani Mustafa Kemal ve İsmet'in verdikleri karar, Türk Milletini İslâmiyet ve din cihetinden öldürmek kararıdır.

Artık bunun üzerine herşey apaçık anlaşılıyor değil mi?

GİZLİ ANLAŞMANIN ENTRİKASI:

Türkler'e dinlerini ve din temsilciliğini feda ettirmek şartıyla, sun'î istiklal içinde gizli anlaşmanın müessiri, tek kelime ile Yahudilikdir. Buna memur-u müşahhas kimse de, şimdi Mısır Hahambaşısı bulunan Hayim Naum'dur. Bu Hayim Naum, bu korkunç teşebbüse evvelâ Amerika'da Türkler lehinde bir seri konferans vermek ve emperyalizma şeflerine, Türk'ün maddesini serbest bırakmaları, buna mukabil ruhunu, tâ içinden ve kendi öz adamlarına yıktırmaları fikrini telkin etmek suretiyle başlamıştır. Yani masonluk hasebiyle Kur'anın ahkâmını kaldırmak, milleti dinsiz yapmak. Hayim Naum müdhiş plânının zeminini Amerika'da hazırladıktan sonra İngiltere'ye geçmiş ve hâlis Yahudi olan Lord Gürzon ile temas ederek şu teklifte bulunmuştur:

"Siz Türkiye'nin mülkî tamamîyetini kabul ediniz. Onlara ben İslâmiyet'i ve İslâmî temsilciliklerini, ayaklar altında çiğnetmeyi taahhüd ediyorum." Aynı Hayim Naum, Türk murahhaslar heyetine müşavir sıfatıyla sokulmanın da yolunu bulmuş, yani Mustafa Kemal ve İsmet'i kendine dost bulmuş. Onun için üçü birleşmiş ve artık arada santralın intizamla işlemesine hiçbir mani' kalmamıştır.

Hayim Naum o sırada Ankara'ya kadar da uzanarak plânın

muvaffakiyeti için gereken en mühim ve merkezî şahıs nezdinde -yani Mustafa Kemal yanında- emin bulunduğu tesirinin derecesini ölçmek istemiştir. Öyle ki bu tesir, mahud mevzuda Hayim Naum'dan daha heveskâr ve gayretli bir İslâmiyet düşmanına tesadüf etmekle muradına ermiş ve artık Türkü içinden vurmanın plânını gerçekleştirmek için her unsur tamamlanmıştır.

İşte bu ehemmiyetli vesika, tam tamına Risale-i Nur tercümanının kırk küsur sene evvel hadîs-i şerifin ihbarına dair beyan ettiği hâdiseyi tasdik ettiği gibi; ve Şeriat-ı Ahmediye'ye ihanet eden o dehşetli şahsın mühim bir kuvveti Yahudi olduğu, Yahudi olan Lord Gürzon ile Hayim Naum o ihbarın hakikatını gösterdiklerini ve yirmibeş seneden beri Nurcuların imhasına keyfî kanunlarla dehşetli zulümlerin hikmetini tam gösteriyor.⁷⁴⁵

Hem masumiyetleri, hem ileride tam Nurcu olmalarına binaen, dualarını kendi hakkımda makbul olacak diye onlara derdim: "Madem siz benim evlâd-ı maneviyem oldunuz. Ben de size dua ediyorum. Siz de günahınız olmadığı için, duanız benim hakkımda inşaallah makbuldür. Siz de bana dua ediniz. Çünkü ziyade hastayım." derdim.

Ben ve benim yanımdaki kardeşlerimin kuvvetli bir ihtimal ile kanaatımız geliyor ki, masonlar ve zındıkların plânı ile bolşevizm tarzında gençleri terbiye etmek için bir vakit bazı mektebler açıldığı ve sonra değişen bu mekteblerle gençleri ifsada çalıştıklarına mukabil, İslâmiyetin kahraman bayrakdarı olan Türk milletinin masum küçük yavruları, nuranî bir intibah ve bir hiss-i kabl-el vuku' ile Nurlardan ders almaları gençlerin başına gelen o belaya karşı bir mukabeledir ki, inşaallah o yavruların hem kendileri, hem gençler mason ve zındıkların şerlerinden kurtulmasına bir işarettir ki, bu acib vaziyeti gösteriyorlar.⁷⁴⁶

745 Emirdağ Lahikası-2 (31)

746 Emirdağ Lahikası-2 (103)

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri öyle müşkül ve ağır vaziyetler altında Risale-i Nur külliyatını te'lif ediyor ki, tarihte hiçbir ilim adamının karşılaşmadığı zorluklara mâruz kalıyor. Fakat, sönmeyen bir azim irade ve hizmet aşkına malik olduğu için; yılmadan, yıpranmadan, usanıp bıkmadan, bütün kuvvetini sarfederek emsalsiz bir sabır ve tahammül ve feragat-ı nefis ile, bu millet ve memleketi komünizm ejderinden, mason âfâtından, dinsizlikten muhafaza edecek - eden ve etmekte olan- ve Âlem-i İslâmî ve beşeriyeti tenvir ve irşadda büyük bir rehber olan bu harikulâde Risale-i Nur eserlerini meydana getiriyor. (T:160)

Bizim îman derslerimiz anarşiye karşıdır, bozgunculuğa karşıdır, farmasonlara ve komünistlere karşıdır. (T:652)

YAHUDİ

Hem meselâ: ~~عِينَ ثَبَشَوْخِ أَبْنَاءِ كُمْ فِي خَشِيوِخِ نَسَاءِ كُمْ~~

Benî-İsrail'in oğullarının kesilip, kadın ve kızlarını hayatta bırakmak; bir Firavun zamanında yapılan bir hâdis ünvaniyle, Yahudi milletin ekser memleketlerde her asırda maruz olduğu müteaddid katliamları, kadın ve kızları hayat-ı beşeriye-i sefihanede oynadıkları rolü ifade eder.

وَلتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ * وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانَ وَآكَلِهِمُ السُّحْتُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعمَلُونَ * وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ * وَقَصِينَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ * وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Yahudilere müteveccih şu iki hükm-ü Kur'anî, o milletin hayat-ı içtimaiye-i insaniyede dolap hilesiyle çevirdikleri şu iki müdhiş düstur-u umumîyi tazammun eder ki, hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi sarsan ve sa'y ü ameli, sermaye ile mübareze ettirip fukarayı zenginlerle çarpıştıran,

muzaaf riba yapıp bankaları tesise sebebiyet veren ve hile ve hud'a ile cem'-i mal eden o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve daima zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve galiblerden intikamlarını almak için her çeşit fesad komitelerine karışan ve her nevi ihtilale parmak karıştıran yine o millet olduğunu ifade ediyor.

Meselâ: فَتَمَمُوا الْمَوْتَ **"Eğer doğru iseniz, mevti isteyiniz.**

Hiç istemeyeceksiniz." İşte meclis-i Nebevîde küçük bir cemaatin cüz'î bir hâdisi ünvanıyla, millet-i insaniye içinde hırs-ı hayat ve havf-ı mematla en meşhur olan millet-i Yehud'un tâ kıyamete kadar lisan-ı halleri, mevti istemeyeceğini ve hayat hırsını bırakmayacağını ifade eder. (S:402)

O hâdisata sebebiyet veren ve fesadı çeviren birkaç Yahudiden ibaret değildir ki, onları keşfetmekle fesadın önü alınsın. Çünkü pek çok muhtelif milletlerin İslâmiyete girmeleriyle birbirine zıd ve muhalif çok cereyanlar ve efkâr karıştı. Bhusus bazılarının gurur-u millîleri, Hazret-i Ömer'in (R.A.) darbeleriyle dehşetli yaralandığından, seciyeten intikama fırsat beklerlerdi. Çünkü onların hem eski dini ibtal edilmiş, hem medar-ı şerefi olan eski hükûmeti ve saltanatı tahrib edilmiş. İntikamını, bilerek veya bilmeyerek hâkimiyet-i İslâmiyeden almağa hissen taraftar bir suret almış. Onun için, Yahudi gibi zeki ve desso bir kısım münafıklar, o halet-i içtimaiyeden istifade ettiler denilmiş.(M:51)

On Dördüncü Mes'ele: Rivayette var ki: "Deccal'ın mühim kuvveti yahudidir. Yahudiler severek tâbi' olurlar."

Allahu a'lem, diyebiliriz ki, bu rivayetin bir parça tevili Rusya'da çıkmış. Çünkü her hükûmetin zulmünü gören **Yahudiler**, Almanya memleketinde kesretle toplanıp intikamlarını almak için, Komünist Komitesi'nin tesisinde mühim bir rol ile yahudi milletinden olan **"Troçki"** namında dehşetli bir adamı, Rusya'nın başkumandanlığına ve terbiyegerdeleri olan meşhur Lenin'den sonra Rus hükûmetinin başına geçirerek Rusya'nın başını patlatıp bin

senelik mahsulâtını yaktırdılar. Büyük Deccal'ın komitesini ve bir kısım icraatını gösterdiler. Ve sair hükûmetlerde dahi ehemmiyetli sarsıntılar verip karıştırdılar.(Ş:587)

Üçüncü cihet ve sebeb: Her iki Deccal, Yahudinin İslâm ve Hristiyan aleyhinde şiddetli bir intikam besleyen gizli komitesinin muavenetini ve kadın hürriyetlerinin perdesi altındaki dehşetli bir diğer komitenin yardımını, hattâ İslâm Deccalı masonların komitelerini aldatıp müzaheretlerini kazandıklarından dehşetli bir iktidar zannedilir.

Hem bazı ehl-i velayetin istihracatıyla anlaşılıyor ki, İslâm Devletinin başına geçecek olan Süfyanî Deccal ise; gayet muktedir ve dâhî ve faal ve gösterişi istemeyen ve şahsî olan şanü şerefe ehemmiyet vermeyen bir sadrazam ve gayet cesur ve iktidarlı ve metin ve cevval ve şöhretperestliğe tenezzül etmeyen bir serasker bulur, onları teshir eder. Onların fevkalâde ve dâhiyane icraatlarını, riyasızlıklarından istifade ile kendi şahsına isnad ve o vasıta ile koca ordunun ve hükûmetin teceddüd ve inkılab ve harb-i umumî inkılabından gelen şiddet-i ihtiyacın sevkiyle işledikleri terakkiyatı şahsına isnad ettirerek şahsında pek acib ve hârika bir iktidar bulunduğunu meddahlar tarafından işaa ettirir.⁷⁴⁷

Birinci Hâdise: Bir zaman Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Hazret-i Ömer Radyallahü Anh'a yahudi çocukları içinde birisini gösterdi, "İşte sureti" dedi. Hazret-i Ömer Radyallahü Anh, "Öyle ise ben bunu öldüreceğim" dedi. Ferman etti: "Eğer bu Süfyan ve İslâm Deccalı olsa, sen öldüremezsin; eğer o olmazsa, onun suretiyle öldürülmez."

Bu rivayet işaret eder ki; onun sureti, hâkimiyeti zamanında çok şeylerde görüneceği gibi, kendisi yahudiler içinde tevellüd edecek. Garibdir ki, onun suretindeki bir çocuğu katledecek derecede ona hiddet ve adavet eden Hazret-i Ömer Radyallahü Anh, o Süfyan'ın en çok beğendiği ve takdir ettiği ve çok defa ondan senakârane bahsedeceği bir memduhu -

Hazret-i Ömer'le- çıkmış.⁷⁴⁸

İstanbul Hahambaşısı Yahudi Karasso ile Bediüzzaman arasında Selânik'te cereyan eden bir konuşma sırasında, Karasso konuşmayı yarıda bırakarak dışarıya fırlamış ve arkadaşlarına: "Eğer yanında biraz daha kalsaydım, az kalsın beni de Müslüman edecek idi" diyerek mağlûbiyetini hayret ve telâşla izhar etmiştir.

Karasso ki, Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak için sinsi ve tertipli bir şekilde çalışan gizli bir teşkilâta mensup olup, ortada fevkalâde bir rol oynuyordu. Karasso'nun Bediüzzaman'ı ziyaret etmekten maksadı, onu kendi fikrine çevirmek ve meş'um gayesine âlet etmek idi. Fakat heyhat!⁷⁴⁹

GİZLİ İFSAD

Efendiler! Otuz-kırk seneden beri ecnebi hesabına ve küfür ve ilhad namına bu milleti ifsad ve bu vatani parçalamak fikriyle, Kur'an hakikatına ve iman hakikatlarına her vesile ile hücum eden ve çok şekillere giren bir gizli ifsad komitesine karşı, bu mes'elemizde kendilerine perde yaptıkları insafsız ve dikkatsiz memurlara ve bu mahkemeyi şaşkırtan onların Müslüman kisvesindeki propagandacılarına hitaben, fakat sizin huzurunuzda zahiren sizin ile birkaç söz konuşacağıma müsaade ediniz.

(Fakat ikinci gün beraet kararı, o dehşetli konuşmayı geriye bıraktı.)⁷⁵⁰

İFSAD KOMİTESİ

İkincisi: Eskiden beri müstemlekâtların, Türklerle alâkalarını kesmek için, Türkiye dairesinde dinsizliği neşretmek için; ifsad komitesi namında bir komite. Bu da yüzde on-yirmi adamı bozabilir.⁷⁵¹

748 Şualar (595)

749 Tarihçe-i Hayat (60)

750 Şualar (288)

751 Emirdağ Lahikası-2 (208)

ZENDEKA KOMİTESİ

Birincisi: Otuz sene evvel Dâr-ül Hikmet a'zası iken, bir gün arkadaşımızdan ve Dâr-ül Hikmet a'zasından Seyyid Sa'deddin Paşa dedi ki: "Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebide ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi, senin bir eserini okumuş. Demişler ki, bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi (yani zındıkayı, dinsizliği) bu millete kabul ettiremeyeceğiz. Bunun vücudunu kaldırmalıyız." diye senin i'damına hükmetmişler. Kendini muhafaza et." Ben de **"Tevekkeltü Alallah, ecel birdir, tegayyür etmez"** dedim.

İşte bu komite, otuz sene belki kırk seneden beri hem tevessü' etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki defa imha için hapse ve onbir defa da beni zehirlemeye çalışmışlar (şimdi ondokuz defa oldu.)

En son dehşetli plânları, sâbık dâhiliye vekilini ve Afyon'un sâbık valisini, Emirdağ'ın sâbık kaymakam vekilini aleyhime sevketmeleriyle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün şiddetiyle aleyhimde istimal etmeleridir.

Benim gibi zaîf, ihtiyar, merdümگیرiz, fakir, garib, hizmete çok muhtaç bir bîçareye o üç resmî memurlar, aleyhimde öyle bir propaganda ve herkesi korkutmak o dereceye gelmiş ki; bir memur bana selâm etse, haber aldıkları vakitte değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir memur bana uğramadığını ve komşularımın da bazıları korkularından hiç selâm etmediklerini gördüğüm halde; inayet ve hıfz-ı İlahî bana bir sabır ve tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence, bu tazyik, beni onlara dehaletе mecbur etmedi.⁷⁵²

Hükûmet beni tam himaye ve bana yardım etmek, milletin maslahatına ve vatanın menfaatına çok lüzumu varken, beni sıkması îma eder ki; kırk seneden beri benim ile mücadele eden gizli zındıka komitesiyle şimdi onlara iltihak eden

komünist komitesinden bir kısmı, ehemmiyetli birer resmî makam elde ederek karşıma çıkıyorlar. Hükûmet ise, ya bilmiyor veya müsaade ediyor diye çok emareler bana endişe veriyor.⁷⁵³

BERZAH

*1- ALEM-İ BERZAHIN BÜYÜKLÜĞÜ

“İşte Küre-i Arz'ın tabakat-ı seb'asına dair bazı ehl-i keşfin, Kitab ve Sünnet'in mizanıyla tartmadan beyan ettiği tasvirat, yalnız coğrafya nokta-i nazarındaki maddî vaziyetten ibaret değildir. Meselâ, demişler: "Bir tabaka-i Arz, cinn ve ifritlerindir. Binler sene genişliği var." Halbuki bir-iki senede devredilen küremizde, o acib tabakalar yerleşemez. Fakat âlem-i mana ve âlem-i misalde ve âlem-i berzah ve ervahta, küremizi bir çamın çekirdeği hükmünde farzetsek, ondan temessül ve teşekkül eden misalî şeceresi, o çekirdeğe nisbeten koca bir çam ağacı kadar olduğundan, bir kısım ehl-i şuhud, seyr-i ruhanîlerinde, Arz'ın tabakalarından bazılarını âlem-i misalde pek çok geniş görüyorlar; binler sene bir mesafe tuttıklarını görüyorlar.

Gördükleri doğrudur; fakat âlem-i misal, sureten âlem-i maddîye benzediği için, iki âlemi memzuç görüyorlar; öyle tabir ediyorlar.

Âlem-i sahveye döndükleri vakit, mizansız olduğu için, meşhudatlarını aynen yazdıklarından hilaf-ı hakikat telakki ediyor. Nasıl küçük bir âyinede büyük bir saray ile büyük bir bahçenin vücut-u misaliyeleri onda yerleşir. Öyle de âlem-i maddînin bir senelik mesafesinde, binler sene vüs'atinde vücut-u misalî ve hakaik-i maneviye yerleşir.”⁷⁵⁴

“Dördüncüsü: Onsekizinci Mektub'da tabakat-ı Arzın acaibine dair ehl-i keşfin tavr-ı akıl haricinde beyan ettikleri tasvirata dair bir temsil zikredilmiştir.

Hülâsası şudur ki: Küre-i Arz, âlem-i şهادette bir çekirdektir; âlem-i misaliye ve berzahiyede bir büyük ağaç gibi, semavata omuz omuza vuracak bir azamettedir.

Ehl-i keşfin Küre-i Arzda ifritlere mahsus tabakasını bin

senelik bir mesafe görmeleri, âlem-i şهادete ait Küre-i Arzın çekirdeğinde değil, belki âlem-i misalîdeki dallarının ve tabakalarının tezahürüdür. Madem Küre-i Arzın zahiren ehemmiyetsiz bir tabakasının böyle başka âlemde azametli tezahüratı var; elbette yedi kat semavata mukabil **(Küre-i Arzın Manevî Alemlere akıp giden canlı manzaraları)** yedi kat denilebilir ve mezkûr noktaları ihtar için îcaz ile i'cazkârane bir tarzda âyât-ı Kur'aniye, semavatın yedi tabakasına karşı bu küçücük arzı mukabil göstermekle işaret ediyor.”⁷⁵⁵

(İşte Alem-i Berzah Semavat Genişliğinde Oluyor.)

*2- SEMA-İ DÜNYA, BERZAH'DAN CENNETE KADAR MUHİTTİR

“**عَلَّمْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا** Ey kardeşbil ki! **عَلَّمْنَا** âyetinde,

semayı dünyaya izafe ile tavsif etmesi ve âhiret mukabilinde dünya olması ile, işaret eder ki; sema-i dünyadan başka altı tabaka semavat-ı âherler; berzahtan tâ cennete kadar olan başka âlemlere bakıyorlar. Ve şu görünen gökyüzü, bütün yıldızlarıyla ve tabakatıyla Allahü a'lem yalnız bu dünyanın seması olsa gerektir.”⁷⁵⁶

*3- BERZAH GİBİ MANEVÎ ÂLEMLER ARASINDA MÜZAHEME YOKTUR

“**Ey kardeş bil ki!** Nasilki âlem-i ziya, âlem-i hararet, âlem-i hava ve âlem-i kehrübaî ve elektrik ve âlem-i cazibe, tâ âlem-i esir ve misal ve berzaha kadar olan âlemlerin aralarında bir müzahamet ve müsademet olmadığı ve hepsi birbiriyle ihtilatsız ve karışmaksızın; senin mekânında seninle beraber içtima' ettikleri gibi; hiçbiriniz o âlemlerden birisinin

755 Lemalar (66)

756 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (298)

kendi kardeşi olan diğer bir âlemin ona müzahamet verdiğiine dair bir şikayeti vaki' olduğuna şahid olmamıştır.

Aynen onun gibi; mümkündür ki, şu bizim daracık olan âlem-i arz'ımızda pek çok ve geniş olan gayb âlemlerinin envai içtima' etsinler. **(Demek berzah dünyamızın içinden yani merkezden semavatlara kadar ihata eder. Bu alemler mekân işgal etmez.)**

Evet nasilki hava, bizi yürümekten ta'vik etmediği ve su, bizi zehabdan (gitmekten) men'etmediği gibi, cam dahi ziyanın geçmesine mani' olmadığı, hattâ kesif olan şeyler de, röntgen şua'ının, akıl nurunun, melek ruhunun nüfuzunu köstekleyemediği gibi; demir de hararetin akmasına, elektriğin cereyanına mani' olmadığı; ve hiçbir şey, cazibenin sereyanını, ruh ve hâdimlerinin cevelanını ve akıl nurunun ve âlâtının seyeranını ta'vik edememektedirler.. kezalik, şu âlem dahi ruhaniyatı deverandan, cinnîleri cevelandan, şeytanları cereyandan ve melaikeleri seyerandan men' ve ta'vik edemez."⁷⁵⁷

***4- AYNANIN ÂLEM-İ BERZAH İLE İTTİSALİNDEN KAZANDIĞI VÜS'AT**

“Hem nasilki, aynanın siyah renkli yüzü, ne misalî umkunda ne de arazında hiçbir şey istiab etmez. Etsede, ancak kendi küçük cirmi kadar bir şey alabilir. Fakat onun parlak yüzü ise, mutlak olan âlem-i berzah ve misal ile ittisal peyda ettiği için, hadsiz eşyayı içine alabildiği gibi; umk-u misalîsi dahi en büyük şeylere dar gelmemektedir.”⁷⁵⁸

“Bir hal, başka bir hale veya bir âlem, diğer bir âleme değişmekle, iki taraf ortasında manevî bir dere açılır ki, bu taraftan o tarafa ve bu âlemden o âleme geçmek için, her iki âlem ile münasebettar bir köprünün o dere üstünde uzatılmış olması lâzımdır ki; bu âlemden o âleme geçmek için, bundan

757 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (301)**

758 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (439)**

soyunup onunla telebbüs ederek, o köprüden geçilebilir. Lâkin köprü, inkılabların cinslerine göre ve inkılab nev'inden ona münkalib olanın makamının uzaklığı nisbetinde çok muhtelif şekilleri ve ayrı ayrı mahiyetleri ve mütenevvi isimleri olabilir.

Meselâ uyku, âlem-i yakaza ile âlem-i misal arasında bir köprü (**Yani Berzah**) olduğu gibi, âlem-i berzah dahi dünya ve âhiret arasında bir köprüdür. Ve keza âlem-i misal, âlem-i cismanî ile âlem-i ruhanî mabeyninde bir köprüdür. Hem bahar dahi kış ile yaz ortasında bir köprüdür. Amma haşirde, köprü bir değildir, belki onda çok azîm ve pek büyük inkılablar mündemic olduğundan; elbette cisri (köprüsü) dahi, en acib ve çok eğri büğrü ve gayet garib bir şey olması lazımdır.”⁷⁵⁹

*5- ÂLEM-İ BERZAHIN DAMI

“**Elhasıl:** Esîrden yapılmış; elektrik, ziya, hararet, cazibe gibi seyyalat-ı latifenin medarı olmuş ve hadîste

مَوْجُ الْمَكْفُوفِ işaretleriyle, seyyarat ve nücumun

harekâtına müsaid olmuş ve Samanyolu denilen "Mecerret-üs Sema"dan tâ en yakın seyyareye kadar, muhtelif vaziyet ve teşekkülde yedi tabaka, herbir tabaka âlem-i arzdan, tâ âlem-i berzaha, âlem-i misale, tâ âlem-i âhirete kadar birer âlemin damı hükmünde birer semanın bulunması, hikmeten, aklen iktiza eder.”⁷⁶⁰

*6- ÂLEM-İ BERZAHDA ŞEHİTLERİN DURUMU?

“**Dördüncü Tabaka-i Hayat:** Şüheda hayatıdır. Nass-ı Kur'anla şühedanın, ehl-i kuburun fevkinde bir tabaka-i hayatları vardır. Evet **şüheda**, hayat-ı dünyevîlerini tarîk-ı

759 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (514)**

760 **Sözler (569)**

hakta feda ettikleri için, Cenab-ı Hak kemal-i kereminden onlara hayat-ı dünyeviyeye benzer, fakat kedersiz, zahmetsiz bir hayatı Âlem-i Berzahta onlara ihsan eder. Onlar kendilerini ölmüş bilmiyorlar.. yalnız kendilerinin daha iyi bir âleme gittiklerini biliyorlar.. kemal-i saadetle mütelezziz oluyorlar.. ölümdeki firak acılığını hissetmiyorlar.

Ehl-i kuburun çendan ruhları bâkidir, fakat kendilerini ölmüş biliyorlar. Berzahta aldıkları lezzet ve saadet, şühedanın lezzetine yetişmez. Nasilki iki adam bir rü'yada Cennet gibi bir güzel saraya girerler.

Birisi rü'yada olduğunu bilir. Aldığı keyf ve lezzet pek noksandır. "Ben uyansam şu lezzet kaçacak" diye düşünür.

Diğeri rü'yada olduğunu bilmiyor. Hakikî lezzet ile hakikî saadete mazhar olur.

İşte Âlem-i Berzahtaki emvat ve şühedanın hayat-ı berzahiyeden istifadeleri, öyle farklıdır. Hadsiz vakıatla ve rivayatla şühedanın bu tarz-ı hayata mazhariyetleri ve kendilerini sağ bildikleri sabit ve kat'îdir. Hattâ Seyyid-üş şüheda olan Hazret-i Hamza Radıyallahü Anh, mükerrer vakıatla kendine iltica eden adamları muhafaza etmesi ve dünyevî işlerini görmesi ve gördürmesi gibi çok vakıatla, bu tabaka-i hayat tenvir ve isbat edilmiş. Hattâ -ben kendim-Ubeyd isminde bir yeğenim ve talebem vardı.

Benim yanımda ve benim yerime şehid olduktan sonra, üç aylık mesafede esarete bulunduğum zaman, mahall-i defnini bilmediğim halde, bence bir rü'ya-yı sadıkada, taht-el Arz bir menzil suretindeki kabrine girmişim. Onu şüheda tabaka-i hayatında gördüm. O, beni ölmüş biliyormuş. Benim için çok ağladığını söyledi. Kendisini hayatta biliyor; fakat Rus'un istilasından çekindiği için, yer altında kendine güzel bir menzil yapmış. İşte bu cüz'î rü'ya, bazı şerait ve emaratla, geçen hakikata, bana şuhud derecesinde bir kanaat vermiştir."⁷⁶¹

“Elmas kalemlerini, bize yardım için, yirmibir Abdurrahman

ve Abdülmecid'lerin bu kadar çabuk nüshaları yetiştirmeleri ve kabri pürnur olan Mehmed Zühdü'nün, berzahta dahi kalemini bizim hesabımıza istimal etmesi hükmünde, onun metrukâtından nüshaları gönderilmesi; bizi derinden derine sürurla şükre sevketti.

Eski talebeliğim zamanında mevsuk zâtlardan, onlar da mühim imamlardan naklederek işittim ki: "Ciddî, müştak, hâlis talebe-i ulûm, tahsilde iken vefat ettikleri zaman, berzahta aynı tahsil misali ve bir medrese-i maneviyede bulunuyor gibi; o âleme muvafık bir vaziyet ihsan ediliyor." diye o zaman talebe-i ulûm içinde çok defa medar-ı bahs oluyordu.

Şimdi bu vakitte, talebe-i ulûmun en hâlisleri Risale-i Nur talebeleri olduğundan; elbette merhum Mehmed Zühdü, Âsım ve Lütfü gibi zâtların vazifeleri devam ediyor. Defter-i a'mallerine hasenat yazmak için, manevî kalemleri inşâallah işliyorlar."⁷⁶²

“Sâlisen: Bugünlerde haber aldım ki; heyet-i vekile, benim nüfusumu Kastamonu'dan alıp Emirdağı'na nakletmeğe karar vermişler. Anlaşıyor ki; Risale-i Nur'a ve talebelerine ilişmeğe bahane bulamıyorlar.. yalnız ehemmiyetsiz şahsıma ehemmiyet veriyorlar, kayıtlar altına alıyorlar. Ben de size bütün kuvvetimle temin ediyorum ki; ben ruh u canımla, onların Risale-i Nur ve talebelerine ilişmeğe bedel, bana ilişmelerini iftihar ile kabul ediyorum. Güya başka yerlerde birden bana iltihak ediyorlar ve men'ine çare bulamıyorlar; fakat burada tam çare bulmuşlar zannedip böyle muamele oluyor, siz hiç müteessir olmayınız.

Benim bu vaziyetim, Risale-i Nur şakirdlerinin fütuhatlarına bir vesiledir. İnyet-i merhamet-i İlahiye, hakkımda ehl-i dünyanın haksızlıklarını büyük bir hayra çevirecek kanaatındayım. Zâten mesleğimizde zaman, mekân sohbetimize mani' olamaz. Şarkta, garbda, hattâ âhirette, berzahta olsa da beraberiz. Meselâ; berzahta Hâfız Ali (R.H.), hergün manen yanımızdadır. Bu hakikata binaen, surî

ayrılmağa, hattâ ölüme ehemmiyet vermemeliyiz.”⁷⁶³

*7- BERZAHTA GÖRÜŞME

“**Dördüncü Nokta:** Eğer dünya ebedî olsaydı, insan içinde ebedî kalsaydı ve firak ebedî olsaydı; elîmane teessürat ve me'yusane teellümatın bir manası olurdu. Fakat madem dünya bir misafirhanedir; vefat eden çocuk nereye gitmişse, siz de biz de oraya gideceğiz.

Ve hem bu vefat ona mahsus değil, umumî bir caddedir. Hem madem müfarakat dahi ebedî değil; ileride hem

berzahta, hem Cennet'te görüşülecektir. demeli..

O verdi, O aldı. "**Elhamdülillahi alâküllihal**" sabır ile şükretmeli.”⁷⁶⁴

“Sizlere müjde! Mevt i'dam değil, hiçlik değil, fena değil, inkıraz değil, sönmek değil, firak-ı ebedî değil, adem değil, tesadüf değil, fâilsiz bir in'idam değil. Belki bir Fâil-i Hakîm-i Rahîm tarafından bir terhistir, bir tebdil-i mekândır. Saadet-i Ebediye tarafına, vatan-ı aslîlerine bir sevkiyattır. Yüzde doksandokuz ahbabın mecma'ı olan âlem-i berzaha bir visal kapısıdır.”⁷⁶⁵

*8- CEHENNEM-İ SUĞRANIN BERZAHTA VAZİFESİ

“İşte hatıra gelen şudur: Nasilki meselâ Amerika'da, bütün milletler umumî bir kongreye davet edilse, her millet büyük gemisine biner, oraya gider. Öyle de: Bahr-i muhit-i kâinatta, bir senede yirmibeş bin senelik uzun bir seyahata alışan Küre-i Arz; ahalisini alır, gider mahşer meydanına boşaltır.

Hem her otuzüç metrede bir derece-i hararet tezayüd ettiği delaletiyle, merkez-i Arz'da bulunan Cehennem ateşinin

763 **Emirdağ Lahikası (94)**

764 **Mektubat (79)**

765 **Mektubat (226)**

hadîsçe beyan olunan derece-i hararetine muvafık ikiyüz bin derece-i harareti taşıyan ve hadîsin rivayatına göre, dünyada ve berzahta büyük Cehennem'in bazı vazifelerini gören ateşini Cehennem'e döker; sonra emr-i İlahî ile daha güzel ve bâki bir surete tebeddül eder; âhiret âleminde bir menzil olur.”⁷⁶⁶

MUHTELİF BERZ AHLAR

*9- YILDIZLARDA GEZMEK

“İşbu cihetten dahi deva bulamadım. Sonra başımı kaldırıp, şecere-i ömrümün başına baktım. Gördüm ki: O ağacın tek meyvesi, benim cenazemdir ki, o ağacın üstünde duruyor, bana bakıyor.

(**İman**, o ağacın meyvesini cenaze değil, belki ebedî hayata mazhar ve ebedî saadete namzed olan ruhumun eskimiş yuvasından yıldızlarda gezmek için çıktığını gösterir.)”⁷⁶⁷

*10- BERZAHÎ FOTOĞRAFLAR

“**Sâlisen:** Hiç mümkün müdür ki; kendi kemalâtını ve kudret ve rububiyetini izhar etmek için bu kâinatı bütün zerrat ve seyyarat ve ecza ve tabakatıyla halk edip kemal-i hikmetle her birisini bir vazife ile belki çok vazifelerle mütemadiyen çalıştıran ve sermedî, hadsiz cilve-i esmasını göstermek için kabile kabile arkasında, belki seyyar müteceddid dünya dünya arkasında ve mahlukat taifelerini bu misafirhane-i âleme ve hayat-ı dünyeviye meydan-ı imtihanına gönderip âlem-i misalde kurulan uhrevî sinemalar ve berzahî fotoğraflarla suretlerini ve amellerini ve vaziyetlerini alarak onları terhisten sonra, başka taife ve kabile ve seyyal ve seyyar bir nevi dünyaları o meydana vazifeler ve cilve-i esmasına âyineler olmak için gönderen bir Sâni'-i Zülcelal, bir Hâlık-ı Zülcemal, bir Allah-ı Zülkernal; bu fâni dünyada şuur ve akıl ile o Hâlık'ın bütün maksadlarına karşı mukabele eden ve bütün

766 Mektubat (17)

767 Sözler (209)

istidadıyla o Hâlık'ı sevip sevdirep tanıyıp tanıttırıp hadsiz dualarla beka-i âhîret saadetini yalvaran ve akıl sebebiyle nihayetsiz elemeler aldığından, bütün fitratı ve ruhu ve istidadı ile ayn-ı lezzet olan hayat-ı bâkiyeyi isteyen bu nev'-i insan için bir dâr-ı mükâfat ve mücazat, bir haşir neşir olmasın? Hâşâ! Yüzbin defa hâşâ ve kellâ!”⁷⁶⁸

*11- İNSANÎ BERZ AHLAR

“Sonra, pür-merak ve pür-iştiyak o misafir, âlem-i şehadet ve cismanî ve maddî cihetinde ve mahsus taifelerin dillerinden ve lisan-ı hallerinden ders aldığından, âlem-i gayb ve âlem-i berzahta dahi mütalaa ile bir seyahat ve bir taharri-i hakikat arzu ederken, her taife-i insaniyede bulunan ve kâinatın meyvesi olan insanın çekirdeği hükmünde bulunan ve küçüklüğü ile beraber manen kâinat kadar inbisat edebilen müstakim ve münevver akılların, selim ve nurani kalblerin kapısı açıldı.

Baktı ki; onlar, âlem-i gayb ve âlem-i şehadet ortasında insanî berzahlardır ve iki âlemin birbiriyle temasları ve muameleleri, insana nisbeten o noktalarda oluyor gördüğünden; kendi akıl ve kalbine dedi ki: Gelin, bu emsalinizin kapısından hakikate giden yol daha kısadır.

Biz öteki yollardaki dillerden ders aldığımız gibi değil, belki iman noktasındaki ittisaflarından ve keyfiyet ve renklerinden mütalaamız ile istifade etmeliyiz, dedi, mütalaaya başladı.”⁷⁶⁹

768 **Şualar (607)**

769 **Şualar (121)**

BU VATAN İÇİN

BEŞ BÜYÜK TEHLİKE VE ÇARE-İ YEGANESİ

**Vatan ve
milletimiz için
tehlike; dinde,
dinin
propagandasın
da değil,
dinsizliktedir.**

(Tarihçe-i Hayatı)

GİRİŞ

Bu memleket için en büyük tehlike nedir? Diye sorulduğunda elbette herkes kendine göre değerlendirmede bulunacaktır. Fakat bu değerlendirmenin gerçeğe uygun olması gerekir. Anadolu'da binyıldır hakim olan dindar, müslüman Türk milletidir.

Bu milletin bütün tarihî başarıları ve dünyadaki yeri de İslâm ile anılmış ve öyle bilinmiştir. **Son yüzyılda ise, "asil ve masum" Türk milletini, İslâm öncesi hayata döndürülmesi için "Avrupa kâfirleri" ve "Asya münafıkları" ortak çalışmaya girmiştir.** Bu ifsad hareketine karşı, gönüller fatihi büyük üstad Bediüzzaman Hazretleri, yazmış olduğu eserler ve hayatıyla, ortaya koyduğu hizmetlerin şahitliğiyle İslâm'ın **"sönmez ve söndürülmez bir nur olduğunu"** isbat ederek mukabele etmiştir. Yazmış olduğu imanî eserlerinin beraberinde başka memleketin hali hazır durumu ve istikbaliyle alâkalı tavsiyelerini, ikazlarını da ifade etmiştir.

Bediüzzaman Hazretleri, 1925 yılındaki Şark Hadisesi üzerine Batı Anadolu'ya nefyedilirken **"Aman efendi hazretleri bizi bırakıp gitme. Müsaade buyur sizi göndermiyelim. Arzu ederseniz Arabistana götürelim."** diye yalvaran silâhlı grublara, ahaliye ve ileri gelen zatlara: **"Ben Anadolu'ya gideceğim, onları istiyorum."**⁷⁷⁰ diye cevap vererek bu vatanda kalmış ve mücadelesine devam etmiştir.

Yani Bediüzzaman Hazretleri hayatı boyunca bu tarz fedakarlıklarla şahsî rahatını değil milletin selâmetini düşünen bir şahsiyet olduğunu ortaya koymuştur.

“MEKKE’DE OLSAM BURAYA GELİRDİM”

Bediüzzaman’ın yıllarca çeşitli zulüm ve sıkıntılar çekmesine tahammül edemeyen bir eski Mebusa verdiği cevap da, O’nun bu vatana ve topraklara bakışını göstermesi bakımından mühimdir.

«Senin mektubunda benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa, benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükûmet-i hazıraya müracaat maddesi ise:

Evvelâ: Biz, imanı kurtarmak ve Kur'ana hizmet için, Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler hastalıklara mübtela olsam ve zahmetler çeksem, yine bu milletin imanına ve saadetine hizmet için burada kalmağa Kur'andan aldığım dersle karar verdim ve vermişiz.»⁷⁷¹

Bu beyanlar bize memleketimizin ne kadar mühim bir hizmet yeri olduğunu ve bu milletin de dünya durdukça dinini ve imanını koruyacağını ve kararlılığını göstermektedir.

TEHLİKE-1 DİNSİZLİK

Dine hizmette ve dinin korunmasında Nur Talebelerine büyük vazifeler düştüğünü beyan eden Said Nursi Hazretleri 1945-1947 de yazdığı mektubda der ki:

«Risale-i Nur ve hakiki şakirdleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmaya çalışıyorlar.»⁷⁷²

771 Emirdağ Lahikası (195)

772 Emirdağ Lahikası (21)

Risale-i Nur Külliyyatında, birinci en büyük tehlike olarak dinsizlik gösterilir. Şöyle ki:

«Biz, Risale-i Nur'la, **bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini** def etmeye çalışıyoruz ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen ispat etmişiz.

Birinci tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir sûrette girmeye çalışan **anarşiliğe** karşı sed çekmek.⁷⁷³

Aynı mânâda, hem tehlikeyi hem çareyi gösteren bir başka ifade...

«Şimdi bu zamanda en büyük tehlike olan **zendeka** ve **dinsizlik** ve **anarşilik** ve **maddiyunluğa** karşı yalnız ve yalnız tek bir çare var.

O da **Kur'ân'ın hakikatlerine sarılmaktır**. Yoksa koca Çin'i az bir zamanda komünistliğe çeviren musibet-i beşeriye, siyasî, maddî kuvvetlerle susmaz. Yalnız onu susturan hakikat-i Kur'âniyedir.»⁷⁷⁴

Üstad Hazretleri bir mahkeme müdafaasında bu memleket için menfi cereyanları şöyle sıralar:

«**Dinsizlik veya komünistlik veya anarşistlik veya pek eski ifsad komitecilik veya menfî Turancılık gibi...**»⁷⁷⁵

Ahırzamanın müthiş şahsı olan Deccal'ın, sistemini dinsizliğe dayandıracağını belirten aşağıdaki beyan çok dikkat çekicidir. Şöyle ki: «**Deccal'ın şahs-ı surîsi insan gibidir. Mağrur, firavunlaşmış, Allah'ı unutmuş olduğundan; surî, cebbarane olan hâkimiyetine, uluhiyet namını vermiş bir şeytan-ı ahmaktır ve bir insan-ı dessastır. Fakat şahs-ı manevîsi olan dinsizlik cereyan-ı azîmi, pek cesîmdir.**»⁷⁷⁶

En büyük tehlike olan zendeka ve dinsizlik ve anarşilik ve maddiyunluğa karşı yalnız ve yalnız tek bir çare var. O da Kur'ân'ın hakikatlerine sarılmaktır.

Rediüzzaman Said Nursi

773 Emirdağ Lahikası (128)

774 Emirdağ Lahikası-2 (54)

775 Şualar (286)

776 Mektubat (58)

TİCARET VE ASAYİŞ İÇİN DE DİNÎ HAYAT GEREKLİDİR

Dinî terbiyenin dışında yetiştirilen insanların hem idare bakımından, hem iktisadi hayat bakımından daha büyük sıkıntılar getireceğini beyan eden Said Nursi Hazretleri, zamanın hâkim olan zihniyetine şu ihtarda bulunur:

«Acaba bu ehl-i bid'a ve doğrusu ehl-i ilhad, bu dinsizlikte hangi menfaati buluyorlar? Eğer idare ve asayiş düşünüyorsa; Allah'ı bilmeyen dinsiz on serserinin idaresi ve şerlerini def'etmesi, bin ehl-i diyanetin idaresinden daha müşkildir.

Eğer terakkiyi düşünüyorsa; öyle dinsizler idare-i hükûmete muzır oldukları gibi, terakkiye dahi manidirler. Terakki ve ticaretin esası olan emniyet ve asayiş kırıyorlar. Doğrusu onlar, meslekçe tahribatçıdırlar. Dünyada en büyük ahmak odur ki, böyle dinsiz serserilerden terakki ve saadet-i hayatiyeyi beklesin. »⁷⁷⁷

DİN DIŞI HAYATIN TEHLİKELERİNE KARŞI İKAZLAR

Bediüzzaman Hazretleri 1940'lı yıllarda yazdığı bir mektubta, yirmi senedir memleketin idaresinde tatbik edilen programın neticeleri, fertde ve cemiyetteki bozulmasıyla başladığını ve giderek dehşetlenip devam edeceğini haber verir: **«Şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan sedd-i Kur'anînin tezelzülüyle de Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.»⁷⁷⁸**

Bediüzzaman Hazretleri, memleketimizde başgösteren dinsizlik hareketini ve mensuplarını **“ehl-i ilhad”** veya **“mülhidler”** tabiriyle ifade ederve şu dehşetli hadiseyi haber

⁷⁷⁷ Mektubat (438)

⁷⁷⁸ Kastamonu Lahikası (149)

verir: «Eğer Ankara'da hâkim olan Halk Partisi, oraya giden Risale-i Nur'un kuvvetli kitaplarına karşı inad etse ve musalaha niyetiyle himayesine çalışmazsa, bizim en rahat yerimiz hapistir ve mülhidler, bolşevizmi zındıka ile birleştirdiğine alâmettir ve hükûmet onları dinlemeğe mecbur olur. O zaman Risale-i Nur çekilir, tevakkuf eder, maddî ve manevî musibetler hücumu başlarlar.»⁷⁷⁹

KOMÜNİSTLİK VE MASONLUĞA KARŞI ÇARE

Kökü dışarıda olan iki cereyanın (**Komünistlik ve Masonluğun**) bu millete musallat olacağını ve bazen birleşerek müslümanları baskısı altına alacağını beyan eden Said Nursi Hazretleri der ki:

«Hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mazideki şerefini İslâmiyette bulmuş bu millet dayanabilir.

Bu milletin hamiyetperverleri ve milliyetperverleri, herşeyden evvel bu mümtezic, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakaik-i Kur'aniyeyi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşaallah.»⁷⁸⁰

RİSALE-İ NUR RESMEN YAYINLANMALI

«Dehşetli beladan birisi: Hristiyan Dinini mağlub eden ve anarşiliği yetiştiren, şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanı bu vatani manevî istilâsına karşı

779 Şualar (337)

780 Emirdağ Lahikası (218)

Risale-i Nur bir sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî vazfesini görebilir.»⁷⁸¹

Maddiyunluk dinsizliğine karşı, Kur'an tefsiri olan Risale-i Nur Külliyyatı yıllardır vazife yaptığı gibi, İslâm Dünyasının muhabbetini de bize kazandırmaya büyük bir vesile olduğunu Bediüzzaman Hazretleri şöyle ifade eder:

«Avrupa'da istilâkârane hükmeden ve edyan-ı semaviyeye dayanmayan dehşetli cereyanın istilâsına karşı Risale-i Nur hakikatları bir kal'a olduğu gibi, âlem-i İslâm'ın ve Asya Kıt'asının hal-i hazırdaki itiraz ve ittihamını izale ve eskideki muhabbet ve uhuvvetini iade etmeğe vesile olan bir mu'cize-i Kur'anîyedir.»⁷⁸²

Devletin, Risale-i Nur Külliyyatını resmen yayınlamasını isteyen Bediüzzaman Hazretleri bu isteğini şöyle beyan eder: **«Bu memleketin vatanperver siyasîleri çabuk aklını başına alıp Risale-i Nur'u tab'ederek resmen neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belaya karşı siper olsun.»⁷⁸³**

TEHLİKE- 2 İSLÂM DÜNYASI İLE MÜNASEBETLERİN KOPUKLUĞU

Risale-i Nur Külliyyatında, bu vatan ve millet için en büyük ikinci tehlike olarak, bugün nüfusu 1,5 milyarı bulan İslâm Dünyası ile münasebetlerin kurulamayışı nazara verilmektedir. Bu tehlikeye karşı bazı teşebbüslerde bulunmak ve çalışmalar yapmak gerekmektedir. Bediüzzaman

**Bu zamanın
en büyük farz
vazifesi,
İttihad-ı
İslâmdır.**

Bediüzzaman Said Nursi

781 Mektubat (482)

782 Mektubat (482)

783 Mektubat (482)

Hazretleri hayatında bazı çalışmalar başlatmış ve geleceğe ait ikazlarda bulunmuştur. Ezcümle diyor ki:

«Âlem-i İslâm'ın bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ithamlarını izale etmek için matbuat lisanıyla konuşmak lâzımgelmiş diye kalbime ihtar edildi.»⁷⁸⁴

«İkincisi:Üç yüz elli milyon (o zamanki rakam) Müslümanların nefretlerini kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük nokta-i istinadını temin etmektir.»⁷⁸⁵

Bin yıllık tarihi İslâmiyet ile şereflenmiş olan bu milletin İslâm Dünyası ile bağlarını koparanın, harici bir cereyan olan **Yahudi kökenli Masonlar, yani “Gizli İfsad Komitesi”** olduğunu beyan eden Said Nursi Hazretleri şu dehşetli hadiseye dikkat çekip der ki:

«İkinci cereyan: Âlem-i İslâm'daki müstemlekâtlarını kendilerine ısındırmak ve tam bağlamak için bu vatandaki kuvvetli merkezîyet-i İslâmiyeyi dinsizlikle itham etmekle bozmak ve âlem-i İslâm'ın irtibatını manen kesmek ve uhuvvetlerini bu millete adavete çevirmek gibi bir plânla şimdiye kadar bir derece muvaffak da olmuş.»⁷⁸⁶

Türkiye’de tatbik edilen siyaseti bu **“İfsad Komitesi”** yönlendirerek, İslâm aleyhinde kullandığını, bilhassa o zamanda İslâm aleyhdarlığının başını İngiliz siyaset tarafından çekildiğini anlatan Bediüzzaman Hazretleri talebelerine yazdırdığı bir mektupta şöyle ifade eder:

«İ. Hükümeti İslâmlar hakkında iki türlü hatt-ı hareket takip etmektedir:

Birisi: O zamanın İslâmlarının önderliğini yapan Türklere karşı olup, Türkiye’de gizli bir ifsad komitesi kurarak Türkleri

784 Mektubat (482)

785 Emirdağ Lahikası (128)

786 Emirdağ Lahikası (218)

İslâmiyetten uzaklaştırmağa ve Kur'anı Türkiye'de sukut ettirmeğe çalışmakta idiler.

Diğeri de: Türkiye'den başka memleketlerdeki müslümanlara tatbik edilen siyaset idi ki, bu siyasete göre de din hususunda müslümanlara geniş müsamaha gösteriyorlar ve onları okşuyorlardı. Türkiyedeki faaliyetlerinden, Türkleri İslâmiyetten uzaklaştırmak ve bu gayede muvaffak oldukları takdirde Türkleri diğer müslümanların gözünden düşürerek Türklerin önderliğini bertaraf etmek amacını güdüyorlardı.»⁷⁸⁷

Bilhassa son zamanlarda ortaya konan tablonun bu elli sene önce yazdırılan tesbitlere ne kadar çok uygun düştüğü izahtan varestedir. Türkiye'yi dine karşı göstererek İslâm topluluklarıyla irtibatını kesmek bu gizli dinsizlerin temel hedefleri arasındadır. Bediüzzaman Hazretleri bu dehşetli tehlikeye karşı, Kur'andan aldığı feyiz ile açıklama ve ikazlara devam eder. Ve müsbet, vatanperver siyasetçilere der ki:

«Demokratlar dört yüz milyon müslümanın nefretini kazanmış olan İ... dostluğu yerine; bilakis müslümanları intibaha getirip onlarla kardeşlik ittifakı yaparak, millet-i İslâmiye'nin eskiden olduğu gibi önderliğini yapmağa

çalışmalıdırlar. Elbette bu daha çok hayırlıdır. Bu hayırlı nokta-i istinadı kazanmak için ezan-ı Muhammedî gibi dini

«Size kat'iyen ve çok emarelerle ve kat'î kanaatımla beyan ediyorum ki; gelecek yakın bir zamanda, bu vatan, bu millet ve bu memleketteki hükûmet, âlem-i İslâm'a ve dünyaya karşı gayet şiddetle Risale-i Nur gibi eserlere muhtaç olacak; mevcudiyetini, haysiyetini, şerefini, mefahir-i tarihiyesini onun ibrazıyla gösterecektir.

Bediüzzaman Said Nursi

diğer şairini de yerine getirmek, yeni hükümetin en büyük vazifesi olmalıdır. »⁷⁸⁸

Bediüzzaman Hazretlerinin ders ve ikazlarına sadece o zamandaki şahıslar veya muhatap olduğu hükümetler nazarıyla bakmamak lazımdır. Nitekim o zaman İngilizlerin başını çektiği İslâm aleyhindeki siyaseti, daha sonraları geniş bir Avrupa siyaseti şekline girip diğer kıtalarda da destekçi yardımcıları çıkmıştır. Bediüzzaman Hazretleri daha sonraları **“garb ve ecnebi”** gibi tabirlerle İslâm düşmanlığının genişlediğini açıklar.

İslâm düşmanları değişik adlarda bulunabilir. Onlar ne halde bulunursa bulunsun. Fakat asıl olan bütün müslümanlar için zaruret derecesinde ihtiyaç olan İttihad-ı İslâm'ın tahakkukudur. Bu ittihad, müslümanlar için hayatî bir meseledir. Bilindiği gibi Bediüzzaman Hazretleri, **“Bu zamanın en büyük farz vazifesi, İttihad-ı İslâmdır”** (H:90) diyerek meselenin ehemmiyetini bildirmiştir. Müslümanların geniş dairede, İslâma sağlıklı hizmet edebilmek için, en evvel İttihad-ı İslâm'a çalışmaları gerekmektedir.

Geniş daire çalışmaları ancak İslâm Birliğine zemin teşkil etmelidir. İslâm kardeşliğine zarar verecek davranışlardan kaçınmak gerekmektedir.

İSLAM DÜNYASINA YAKINLAŞMAK DAHA GEREKLİ

Bu memleketteki siyasi güçlerin birbirleriyle boğuşmak veya alt etmek mücadelesini vermek yerine ecdadının mesleği olan İslâm kardeşliğine çalışmaları gerekliliğine dikkat çeken **Bediüzzaman Hazretlerinin bir mektubu:**

«Madem bu ittifaksızlıktan gelen za'fiyet ve kuvvetsizlik sebebiyle ecnebinin politikasına ve ehemmiyetsiz muvakkat yardımlarına karşı bu acib manevî rüşvetler veriliyor. Dört yüz milyon kardeşin uhuvvetine, milyarlar ecdadın mesleğine

ehemmiyet verilmiyor gibi bir mana hükmediyor. Ve asayiş ve siyasete zarar gelmemek için bu kadar israfat ile bol maaşlar suretinde kuvvet teminine kendilerini mecbur zannederek rüşvetler veriliyor; milletin fakr-ı hali nazara alınmıyor.

Elbette ve elbette ve kat'î olarak şimdi bu memleketteki ehl-i siyaset garba ve ecnebiye verdiği siyasî ve manevî rüşvetin on mislini âlem-i İslâm'ın ileride cemahir-i müttefikası hükmünde olacak olan dörtüyz milyon müslüman kardeşlere, memleket ve milletin ve bu devlet-i İslâmiyenin selâmeti için gayet azîm bir bahşış ve zararsız rüşvet vermesi lâzım ve elzemdir.»⁷⁸⁹

TEHLİKE-3

PARTİCİLİK TARAFTARLIĞI

Particilik bir kaç noktadan İslâm'ın temel esaslarına ters düşmektedir. Çoğunluğunu müslümanların teşkil ettiği bir cemiyetin, parti taraftarlığı ile bozulacağını ve parçalanacağını beyan eden Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

«İslâmiyetin pek çok kanun-u esasîsinden birisi, ⁽⁷⁹⁰⁾ ق

و لَا تَزُرُ وَازِرَةً وِزْرَ أُخْرَى

“Birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mesul olamaz.”

Halbuki, **şimdiki siyaset-i hâzırada particilik taraftarlığıyla**, bir câninin yüzünden pek çok mâsumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden taraftarları veyahut akrabaları dahi şenî gıybetler ve tezyifler edilip, birtek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, **gayet dehşetli bir kin ve adaveti** damarlara dokundurup kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir. **Ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır.**

789 Emirdağ Lahikası-2 (83)

790 En'âm Sûresi, 6:164; İsrâ Sûresi, 17:15; Fâtr Sûresi, 35:18; Zümer Sûresi, 39:7.

İran ve **Mısır**'daki hissedilen hadise ve buhranlar bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. **Allah etmesin, bu hal bizde olsa pek dehşetli olur.»**⁷⁹¹

Mezkûr yazıda, particiliğin memleketimizde iyice yerleşmesiyle millî kuvvetimiz zayıflayarak dışarıdan gelen müdahalelerin iyice artacağı, hatta Allah korusun dahili kargaşa çıkabileceği ihtar edilir.

Yine aynı mânâda particiliğin vereceği zararları anlatan bir bahis:

«Beşerin vahşet ve bedevilik zamanlarındaki bir kanun-u esasîsine medeniyet namına dine hücum edenler, irtica ile o vahşete ve bedeviliğe dönüyorlar. Beşerin selâmet, adalet ve sulh-u umumîsini mahveden o dehşetli vahşiyane kanun-u esasî, şimdi bizim bu biçare memleketimize girmek istiyor. Garazkârane ve anudane particilik gibi bazı cereyanları aşılamağa başlaması gibi bir ihtilaf görülüyor.»⁷⁹²

Malum olduğu üzere bir partilinin hatası bütün taraftarlarına teşmil edilmektedir. Yani bir hata binler hatalara çıkarılmaktadır. Bu anlayış hem Kur'an'a zıt düşmekte hem İslâm kardeşliğini bozmaktadır.

Particiliğin yapısında bulunan birbiriyle boğuşmanın bu memlekete ne kadar zararlar verdiğini Bediüzzaman Hazretleri şöyle ifade eder:

«**Üç veya dört cereyanın muannidane muaraza etmeleriyle, o kuvvetler,** muaraza sebebiyle zayıflar. Memleketin menfaatine ve asayişine sarfedilecek o zayıf kuvvetle hâkimiyetini -hattâ istibdad ile de olsa- asayiş ve emniyet-i umumiyeyi muhafazaya kâfi gelmediğinden, Fransız ihtilâl-i kebirinin tohumlarının bu mübarek memleket-i İslâmiyeye ekilmesine yol vermektir diye telaş edilebilir.

791 Emirdağ Lahikası-2 (174)

792 Emirdağ Lahikası-2 (82)

Madem bu ittifaksızlıktan gelen za'fiyet ve kuvvetsizlik sebebiyle ecnebinin politikasına ve ehemmiyetsiz muvakkat yardımlarına karşı bu acib manevî rüşvetler veriliyor. Dört yüz milyon kardeşin uhuvvetine, milyarlar ecdadın mesleğine ehemmiyet verilmiyor gibi bir mana hükmediyor. Ve asayiş ve siyasete zarar gelmemek için bu kadar israfat ile bol maaşlar suretinde kuvvet teminine kendilerini mecbur zannederek rüşvetler veriliyor; milletin fakr-ı hali nazara alınmıyor.»⁷⁹³

PARTİCİLİĞE BİR ÇARE

Asrın getirdiği içtimaî, siyasî çalkantıların ıslahına Kur'andan aldığı kaideler ile çareler gösteren Bediüzzaman Hazretleri, particilik taraftarlığının zararlarını bertaraf etmede şu çareleri gösterir:

«Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, mâsumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem, emniyetin ve âsâyişin temel taşı yine bu kanun-u esâsîden geliyor. Meselâ, bir hanede veya bir gemide bir mâsum ile on câni bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve âsâyiş düstur-u esasîsi ile, o mâsumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım—tâ ki mâsum çıkıncaya kadar.

İşte bu kanun-u esasî-i Kur'ânî (yukarıdaki ayet) hükmünce **âsâyiş ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on câni yüzünden doksan mâsumu tehlikeye atmak, gazab-ı İllâhînin celbine vesile olur...**»⁷⁹⁴ Kaynak gösterilen kitaptaki mektubun tamamı, her zaman ve mekânda siyasîler için içtimaî reçete denecek mahiyetindedir.

Yukarıdaki ikaz yazısında, milleti sulh ve selamete götüren ve zümre hâkimiyeti yerine hukukun hâkimiyetini getiren ve hak

793 Emirdağ Lahikası-2 (83)

794 Emirdağ Lahikası-2 (172)

kanunlarının ciddiyetini koruyup hukuka itaatsizliği önleyen bir düstur ve hakikat nazara verilmiştir. Nitekim bu hakikatın bir cihette izahı mahiyetinde olan şu hâdise ve muhavere gayet manidardır. Şöyle ki:

"Bir zaman bir adam, bir sahrada, bedeviler içinde ehl-i hakikat bir zâtın evine misafir olur. Bakıyor ki, onlar mallarının muhafazasına ehemmiyet vermiyorlar. Hattâ ev sahibi, evinin köşesinde paraları oralarda açıkta bırakmış. Misafir, hane sahibine dedi: "Hırsızlıktan korkmuyor musunuz, böyle malınızı köşeye atmışsınız?"

Hane sahibi dedi: "Bizde hırsızlık olmaz."

Misafir dedi: "Biz paralarımızı kasalarımıza koyduğumuz ve kilitlediğimiz halde çok defalar hırsızlık oluyor."

Hane sahibi demiş: "Biz emr-i İlahî namına ve adalet-i şer'îye hesabına hırsızın elini kesiyoruz."

Misafir dedi: "Öyle ise çoğunuzun bir eli olmamak lâzım gelir."

Hane sahibi dedi: "Ben elli yaşına girdim, bütün ömrümde bir tek el kesildiğini gördüm."

Misafir taaccüb etti, dedi ki: "Memleketimizde her gün elli adamı hırsızlık ettikleri için hapse sokuyoruz. Sizin buradaki adaletinizin yüzde biri kadar tesiri olmuyor."

Hane sahibi dedi: "Siz büyük bir hakikattan ve acib ve kuvvetli bir sırdan gaflet etmişsiniz, terketmişsiniz. Onun için adaletin hakikatını kaybediyorsunuz. Maslahat-ı beşeriye yerine adalet perdesi altında garazlar, zalimane ve tarafgirane cereyanlar müdahale eder, hükümlerin tesirini kırar. O hakikatın sırrı budur:

Bizde bir hırsız elini başkasının malına uzattığı dakikada hadd-i şer'înin icrasını tahattur eder. Arş-ı İlahîden nâzil olan emir hatırına gelir. İmanın hassası ile, kalbin kulağı ile, kelâm-ı ezelîden gelen ve "**hırsız elinin i'damına**" hükmeden

السَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا âyetini hissedip işitir gibi iman ve itikadı heyecana ve hissiyat-ı ulviyesi harekete gelir. Ruhun

etrafından, vicdanın derin yerlerinden, o sirkat meyelanına hücum gibi bir halet-i ruhiye hasıl olur. Nefis ve hevesten gelen meyelan parçalanır, çekilir. Git gide o meyelan bütün bütün kesilir. Çünkü yalnız vehim ve fikir değil, belki manevî kuvveleri -akıl, kalb ve vicdan- birden o hisse, o hevese hücum eder. Hadd-i şer'îyi tahattur ile ulvî zecr ve vicdanî bir yasakçı o hissin karşısına çıkar, susturur.

Evet **iman** kalbde, kafada daimî bir manevî yasakçı bıraktığından fena meyelanlar histen, nefisten çıktıkça "yasaktır" der, tardeder kaçıır."⁷⁹⁵

MÜSLÜMAN İDARECİ NASIL OLMALIDIR

Millete hizmet için vazife alan bir şahısta bulunması gereken vasıfların neler olduğu Risale-i Nurlarda şöyle ifade edilmektedir:

«İslâmiyetin ikinci bir kanun-u esasîsi: Şu hadîs-i şeriftir: ⁽⁷⁹⁶⁾ سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ hakikatiyle, **memuriyet bir hizmetkârlıktır; bir hâkimiyet ve benlik için ta-hakküm âleti değil...** Bu zamanda terbiye-i İslâmiyenin noksanıyetiyle ve ubudiyetin zafiyetiyle benlik, enaniyet kuvvet bulmuş. **Memuriyeti hizmetkârlıktan çıkarıp bir hâkimiyet ve müstebidâne bir mertebe tarzına getirdiğinden**, abdestsiz, kıblesiz namaz kılmak gibi, adalet, adalet olmaz, esasiyle de bozular. Ve **hukuk-u ibad da zîr ü zeber olur**. Hukuk-u ibad, hukukullah hükmüne geçmiyor ki hak olabilsin. Belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi, Adnan Menderes gibi, "İslâmiyetin ve dînin icaplarını yerine getireceğiz" diye ve mezkûr iki kanun-u esasîye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak **iki dehşetli cereyan**, gayet büyük rüşvetle **halkları aldatmak ve ecnebîlerin**

795 **Hutbe-i Şamiye (75)**

796 "Milletin efendisi, onlara hizmet edendir." el-Mağribî, *Câmiu's-Şeml*, 1:450, Hadis no: 1668; el-Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, 2:463.

müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Eğer idareci memuriyeti kendine hizmet aracı değil de, başkalarına hükmetme aracı olarak anlarsa o cemiyette kimsenin hakkı, hukuku korunamaz. Yukarıda zikredilen Peygamberimizin meşhur hadîsi, bir evvelki bahiste zikredilen Kur'an hükmünden sonra ikinci bir Esas Kanun'dur. İdareci olacakların bu dinî kanunları iyice anlaması ve hazmetmesi lâzımdır.

Buraya kadar anlatılanlara ilave olarak, hem cemiyeti ayakta tutacak hem çareleri gösteren bir düstur da budur ki:

«İslâmiyetin hayat-ı içtimaiyeye dair bir kanun-u esasîsi dahi, bu hadis-i şerifin, ⁽⁷⁹⁷⁾

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُورِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا hakikatıdır. Yani,

hariçteki düşmanların tecavüzlerine karşı, dahildeki adâveti unutmak ve tam tesanüd etmektir. Hattâ en bedevî tâifeler dahi bu kanun-u esasînin menfaatini anlamışlar ki, hariçte bir düşman çıktığı vakit, o taife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri halde, o dahildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def oluncaya kadar tesanüd ettikleri halde; binler teessüflerle deriz ki, **benlikten, hodfuruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dahildeki tarafgirane fikriyle,** kendi tarafına şeytan yardım etse rahmet okutacak, muhalifine melek yardım etse lânet edecek gibi hadisatlar görünüyor.

Hattâ, bir sâlih âlim, fikr-i siyasîsine muhalif bir büyük sâlih âlimi tekfir derecesinde gıybet ettiği; ve İslâmiyet aleyhinde bir zındığı, onun fikrine uygun ve taraftar olduğu için hararetle senâ ettiğini gördüm. Ve şeytandan kaçır gibi, otuz beş seneden beri siyaseti terkettim.

Hem şimdi birisi, hem Ramazan-ı Şerife, hem şeâir-i İslâmiyeye, hem bu dindar millete büyük bir cinayeti yaptığı

797 "Mü'minin mü'mine bağlılığı, parçaları birbirini tutan bina gibidir." *Buharî*, Salât: 88, Edeb: 36, Mezâlim: 5; *Müslim*, Birr: 65; *Tirmizî*, Birr: 18; *Neseî*, Zekât: 67; *Müsned*, 4:405, 409.

vakit muhaliflerinin onun o vaziyeti hoşlarına gittiği görüldü. Halbuki, **küfre rıza küfür olduğu gibi; dalâlete, fıska, zulme rıza da fısktır, zulümdür, dalâlettir.** Bu acip halin sırrını gördüm ki, kendilerini millet nazarında ettikleri cinayetlerinden mâzur göstermek damarıyla muhaliflerini kendilerinden daha dinsiz, daha câni görmek ve göstermek istiyorlar. İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimaî ahlâkı da zîr ü zeber edip bu vatan ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir suikast hükmündedir. *Said Nursî*⁷⁹⁸

Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerine "**Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase**" dedirten müsbet siyaset değil menf siyasî anlayıştır. Hali hazır siyaset anlayışı ve mücadeleleridir.

TEHLİKE: 4

HALK PARTİSİ'NİN İKTİDARA GELMESİ

(Parti ismi farklı olabilir. Nitekim Demokrat Parti ismi bugün bir başka parti adıyla temsil edildiği gibi Halk Partisi de başka bir isimle hatta birbirinden ayrı birkaç partiyle temsil edilmektedir. Bahisleri okurken geniş düşünmek ve yaşadığımız zamanı nazara almak ve ona göre değerlendirmede bulunmak gerekmektedir.)

Halk Partisi iktidara gelecek olursa, komünist kuvveti aynı partinin altında bu vatana hâkim olacaktır. Halbuki, bir Müslüman kat'iyen komünist olamaz, anarşist olur.
Bediüzzaman Said Nursi

Malumdur ki bu alemde iyiler de kötüler de; iyilikler de kötülükler de derecelidir. Yani iyinin daha iyisi, kötünün daha kötüsü vardır. İyi ve kötü değerlendirmeleri bu nisbiyete göre

yapılır. **İşte bu ölçünün tatibiki bir örneği olabilen bir mektupta deniliyor ki:**

«Üstadımızdan, niçin Demokrat Partiyi muhafazaya çalıştığını sorduk.

Cevaben: “Eğer Demokrat Parti düşse, ya Halk Partisi veya Millet Partisi iktidara gelecek. Halbuki, Halk Partisi İttihatçıların bozuk kısmının cinayetleri ve hem Cumhuriyetin birinci reisinin Sevr Muahedesiyle ve çok siyasî desiselerin icbarıyla on beş senede yaptığı icraatının kısm-ı âzamı tamamıyla eski partiye yüklediği için, bu asil Türk milleti ihtiyarıyla o partiyi kat’iyen iktidara getirmeyecek.

Çünkü Halk Partisi iktidara gelecek olursa, komünist kuvveti aynı partinin altında bu vatana hâkim olacaktır. Halbuki, bir Müslüman kat’iyen komünist olamaz, anarşist olur. Bir Müslüman hiçbir zaman ecnebîlerle mukayese edilemez. İşte bunun için, **hayat-ı içtimaiye ve vatanımıza dehşetli bir tehlike teşkil eden bu partinin iktidara gelmemesi için,** Demokrat Parti’yi, Kur’ân ve vatan ve İslâmîyet namına muhafazaya çalışıyorum” dedi.»⁷⁹⁹

HALK PARTİSİNİN MEMUR SALTANATI

Halk Partisi ise: Hakikaten acip ve zevkli bir **rüşvet-i umumîyi** kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmi sekiz senelik bütün cinâyatıyla başkaların cinâyâtı ve **İttihatçıların ve mason kısmının** seyyiatları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galip hükümdededirler. Çünkü ubudiyetin noksanıyetiyle enaniyet kuvvet bulur, **nemrutçuluklar çoğalır.** Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde, bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrutçulukla nefse **gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için,** bütün o acip cinayetlerle ve

kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki, bir cihette mânen Demokratlara galip geliyorlar. Halbuki, İslâmiyetin bir kanun-u esasîsi olan, hadis-i şerifte ⁽⁸⁰⁰⁾ سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ yani, **“Memuriyet, emirlik ise, reislik değil, millete bir hizmetkârlıktır.”** Demokratlık, hürriyet-i vicdan, İslâmiyetin bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünkü kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. İstibdad, mutlak keyfî olur.»⁸⁰¹

HALKÇILARIN DİNE MUHALİF KISMINA KARŞI ÇARE

«Şimdi milletin arzusuyla şeâir-i İslâmiyenin serbestiyetine vesile olan **Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çâre-i yegânesi, ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-istinat yapmaktır.** Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mâni olurdular.

Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil, belki muhtaçtırlar. **Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık,**

«Eğer Ankara'da hâkim olan Halk Partisi, oraya giden Risale-i Nur'un kuvvetli kitaplarına karşı inad etse ve musalaha niyetiyle himayesine çalışmazsa, bizim en rahat yerimiz hapistir ve mülhidler, bolşevizmi zındıka ile birleştirdiğine alâmettir ve hükûmet onları dinlemeğe mecbur olur. O zaman Risale-i Nur çekilir, tevakkuf eder, maddî ve manevî musibetler hücumu başlarlar.» (Ş:337)

dinsizlik, doğrudan doğruya anarşistliği intaç ediyor.

Ve bu dehşetli tahrip edicilere karşı **ancak ve ancak hakikat-ı Kur'âniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir.**

Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmaya vesile olduğu gibi, bu vatani **istilâ-yı ecanipten** ve bu milleti **anarşilikten** kurtaracak yalnız odur.

el-Mağribî, Câmiu's-Şeml, 1:450, Hadis no: 1668; el-Aclûnî,

Ve bu hakikate binaen, Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikate istinad edip **komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.**

Bir ezan-ı Muhammedînin (a.s.m.) serbestiyetiyle kendi kuvvetlerinden yirmi defa ziyade kuvvet kazandılar. Milleti kendilerine ısındırdılar, minnettar ettiler. **Hem mânen eski İttihad-ı Muhammedîden (a.s.m.) olan yüz binler Nurcularla,** eski zaman gibi farmason ve İttihatçıların mason kısmına karşı ittifakları gibi, **şimdi de aynen İttihad-ı İslâmdan olan Nurcular büyük bir yekün teşkil eder.** Demokratlara bir nokta-i istinaddır. Fakat Demokrata karşı eski partinin müfrit ve mason veya komünist mânâsını taşıyan kısmı, iki müthiş darbeyi Demokratlara vurmaya hazırlanıyorlar.

Eskiden nasıl Ahrarlar iki defa başa geçtiği halde, az bir zamanda onları devirdiler. **Onların müttefiki olan İttihad-ı Muhammedî (a.s.m.) efradının çoklarını astılar.** Ve “Ahrar” denilen Demokratları kendilerinden daha dinsiz göstermeye çalıştılar. Aynen öyle de, şimdi bir kısmı dindarlık perdesine girip Demokratları din aleyhine sevk etmek veya kendileri gibi tahribata sevk etmek istedikleri kat’iyen tebeyyün ediyor. Hattâ ulemânın resmî bir kısmını kendilerine alıp Demokratlara karşı sevk etmek ve Demokratın tarafında, onlara mukabil gelecek Nurcuları ezmek, tâ Nurcular vasıtasıyla ulemâ, Demokrata iltica etmesinler. **Çünkü Nurcular hangi tarafa meyletseler ulemâ dahi taraftar olur. Çünkü onlardan daha kuvvetli bir cereyan yok ki, ona girsinler.**

İşte madem hakikat budur, yirmi beş seneden beri ehl-i ilmi, ehl-i tarikati ezen, ya kendilerine dalkavukluğa mecbur eden **eski partinin müfrit ve mason ve komünist kısmı** bu noktadan istifade edip Demokratları devirmemek için, **Demokratlar mecburdurlar ki** hem Nurcuları, hem ulemâyı, hem milleti memnun ve minnettar etmek, hem Amerika ve müttefiklerinin yardımlarını kaybetmemek için

bütün kuvvetleriyle ezan meselesi gibi **şeaîr-i İslâmiyeyi ihyâ için mümkün oldukça tamire çalışmaları** lâzım ve elzemdir.

Maatteessüf, bazı müfrit ve mason ve komünistler, Demokrat aleyhinde olduğu halde kendini Demokrat gösteriyorlar ki,

**Türk milleti dünyanın her tarafında
müslüman olduğundan onların
ırkçılıkları İslâmiyetle mezcolmuş, kabil-i
tefrik değil. Türk, Müslüman demektir.
Hattâ Müslüman olmayan kısmı,
Türklükten de çıkmışlar.**

Bediüzzaman Said Nursi

Demokratları tahribata sevk etsin ve din aleyhinde göstersiz, onları devirsin.»⁸⁰²

TEHLİKE: 5

IRKÇILIK (MENFİ MİLLİYETÇİLİK)

Memleketimiz ve İslâm Dünyası için bir mühim tehlike de ırkçılık yani menfi milliyetçiliktir. İslâm nezdinde menfi “**Arap ırkçılığı**” veya menfi “**Türk Milliyetçiliği**” veya menfi “**Kürt Milliyetçiliği**” gibi ırkçılığın her türüsü menfurdur. Üstad Bediüzzaman Hazretleri menfi milliyetçiliğin İslâm tarihindeki zararlarını Devletin en üst makamı olan Cumhurbaşkanı ve Başbakan’a anlatır ve çarelerini de gösterir. Şöyle ki:

“Reis-i Cumhura ve Başvekile,

Size iki hakikati beyan ediyorum:

Saniyen: İrkçılık fikri, Emevîler zamanında (Mi. 661-750) büyük bir tehlike verdiği ve hürriyetin başında (Mi. 1908) "kulüpler" suretinde büyük zararı görülmesi ve birinci harb-i umumîde (Mi. 1914-1918) yine ırkçılığın istimali ile mübarek kardeş Arabların mücahid Türklere karşı zararı görüldüğü gibi, şimdi de uhuvvet-i İslâmiyeye karşı istimal edilebilir ve **istirahat-ı umumiye düşmanları gizli dinsizler, yine o ırkçılıkla büyük zarar vermeğe çalıştıklarına emareler görünüyor.**

Halbuki menfî hareketle başkasının zararıyla beslenmek, ırkçılığın seciye-i fitrîsi olduğu halde; evvelâ başta Türk milleti dünyanın her tarafında müslüman olduğundan onların ırkçılıkları İslâmiyetle mezcolmuş, kabil-i tefrik değil.

Türk, Müslüman demektir. Hattâ Müslüman olmayan kısmı, Türklükten de çıkmışlar. Türk gibi Arablarda da Arablık ve Arab milliyeti İslâmiyetle mezcolmuş ve olmak lâzımdır. **Hakikî milliyetleri İslâmiyettir. O kâfidir. İrkçilik, bütün bütün bir tehlike-i azîmdir.**

Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la pek kıymettar ittifakınız, (24 Ocak 1955 Bağdat Paktı) inşaallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def edecek ve dört beş milyon ırkçılardan yerine, 400 milyon kardeş Müslümanları ve 800 milyon sulh ve müsâlemet-i umumiyeye şiddetle muhtaç Hıristiyan ve sâir dinler sahiplerinin dostluklarını bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına ruhuma kanaat geldiğinden, size beyan ediyorum.

Salisen: Altmış beş sene evvel bir vali bana bir gazete okudu. Bir dinsiz müstemlekât nâzırı Kur'ân'ı elinde tutup konferans vermiş. Demiş ki: **"Bu İslâmların elinde kaldıkça, biz onlara hakikî hâkim olamayız, tahakkümümüz altında tutamayız. Ya Kur'ân'ı sukut ettirmeliyiz veyahut Müslümanları ondan soğutmalıyız."**

İşte bu iki fikirle, dehşetli ifsat komitesi bu biçare fedakâr, mâsum, hamiyetkâr millete zarar vermeye çalışmışlar. Ben de, altmış beş sene evvel bu cereyana karşı, Kur'ân-ı Hakîm'den istimdat eyledim. **Hakikate karşı kısa bir yol ve bir de pek büyük bir “Dârülfünun-u İslâmiye”** tasavvuru ile, altmış beş senedir, âhiretimizi kurtarmak ve onun bir faydası olarak hayat-ı dünyeviyemizi de istibdad-ı mutlakdan ve dalâletin helâketinden kurtarmaya ve akvam-ı İslâmiyenin mâbeynindeki uhuvvetini inkişaf ettirmeye iki vesileyi bulduk.»⁸⁰³

IRKÇILIĞA KARŞI ÇARE

«**Birinci vesilesi: Risale-i Nur'dur** ki, uhuvvet-i imaniyenin inkişafına kuvvet-i iman ile hizmet ettiğine kat'î delil, emsalsiz bir mazlumiyet ve âcizlik hâletinde telif edilmesi ve şimdi âlem-i İslâmın ekseri yerlerinde ve Avrupa ve Amerika'ya da tesirini göstermesi ve ihtilâlcilere ve dinsiz felsefeye ve otuz seneden beri dehşetli bir surette **maddiyun ve tabiiyun gibi dinsizlik fikrine karşı galebe çalması** ve hiçbir mahkeme ve ehl-i vukuf dahi onları cerh edememesidir. **İnşallah bir zaman da, sizin gibi uhuvvet-i İslâmiyenin anahtarını bulan zatlar, bu mucize-i Kur'âniyenin cilvesini âlem-i İslâma işittireceksiniz.**

İkinci vesilesi: Altmış beş sene evvel Câmîü'l-Ezhere gitmek istiyordum. Âlem-i İslâmın medresesidir diye, ben de o mübarek medresede bir ders almaya niyet ettim. Fakat kismet olmadı. Cenab-ı Hak rahmetiyle bir fikir ruhuma verdi ki:

Câmîü'l-Ezher Afrika'da bir medrese-i umumiye olduğu gibi, Asya Afrika'dan ne kadar büyük ise, **daha büyük bir darülfünun, bir İslâm üniversitesi Asya'da lâzımdır. Tâ ki İslâm kavimlerini, meselâ: Arabistan, Hindistan, İran, Kafkas, Türkistan, Kürdistan'daki**

milletleri, menfi ırkçılık ifsat etmesin. Hakikî, müsbet ve kudsi ve umumî milliyet-i hakikiye olan İslâmiyet milliyeti ile (804) **أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ إِخْوَةٌ** Kur'ân'ın bir kanun-u esasîsinin tam inkişafına mazhar olsun. **Ve felsefe fûnunu ile ulûm-u diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmiyet hakaikiyle tam musalâha etsin.** Ve Anadolu'daki ehl-i mektep ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye, vilâyât-ı şarkiyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında, **Medresetü'z-Zehra mânâsında, Câmiü'l-Ezher üslûbunda bir darülfünun, hem mektep, hem medrese olarak bir üniversite için, tam elli beş senedir Risale-i Nur'un hakaikine çalıştığım gibi ona da çalışmışım.** Said Nursî»⁸⁰⁵

Vilâyât-ı şarkiyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında, Medresetü'z-Zehra mânâsında, Câmiü'l-Ezher üslûbunda bir darülfünun, hem mektep, hem medrese olarak bir üniversite için, tam elli beş senedir Risale-i Nur'un hakaikine çalıştığım gibi ona da çalışmışım.

Menfî milliyetçiliğin bu ülkeye zarar vermesini önlemek için en evvel dini hayatın yaşandığı bir Türkiye görünmelidir. Bu meselede en mühim din hizmeti, dinî neşriyat ve İslâm kardeşliğini temine vesile olarak Risale-i Nur bulunmaktadır.

Said Nursi Hazretleri bu hakikati eserlerinde tekraren anlatır. Bu eserler bütün dünyaca hususan İslâm dünyasınca takdirle tanınmaktadır. İrkçılığın zararlarını bertaraf etmede Said Nursi Hazretlerinin çare olarak gösterdiği ikinci vesile de, İslâm dünyasının ortası olan Doğuda, bütün İslâm milletlerine hitap eden, tedrisat

804 "Mü'minler kardeşlerdir." Hucurât Sûresi, 49:10.

805 Emirdağ Lâhikası-2 (222)

programını kendisinin çizdiği bir üniversite kurulmasıdır.

DIŞ MÜDAHELE TEHLİKESİNE ÇARELER

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, memleketimizde milliyetçiliği veya dindarlığı esas alan siyasîlerin dikkat etmeleri gereken hususları, dört siyasî görüşü tahlil ettiği bir mektubunda şöyle der:

«MİLLETÇİLERE GELİNCE:

Eğer bu partide sırf İslâmiyet esas olsa, ^{HAŞİYE} Demokrat Partiye yardım ettiği gibi, muhalif ve muarız olmayarak, iktidara gelmesine çalışmaz. Eğer bu parti, ırkçılık ve Türkçülük fikri esas ise, birden hakikî Türk olmayan bu vatandaki ekseriyetin ancak onda üçü Türktür, kalan kısmı da başka milletlerle karışmıştır. O zaman, Hürriyetin başında olduğu gibi, **bu asil ve mâsum Türk milleti aleyhine bir milliyetçilik tarafgirliği meydana gelecek.** O vakit hakikî **Türkleri, ecnebîler boyunduruğu altına girmeye mecbur edecek.** Veya Türkleşmiş sair unsurdan olan ve bu vatanda mevcut ırkçılık ve unsurculuk damarıyla **bir ecnebîye istinad ile masum Türk milletini tahakkümleri altına alacaklar.** Bu durum ise, dehşetli, tehlikeli olduğundan, Kur'ân ve vatan ve millet hesabına, dindar ve dine hürmetkâr Demokrat Partinin iktidarda kalmasını temin etmeleri için ders veriyorum.» (Em:207)

Bu memleketin **milliyetçileri veya dindarları ayrı ayrı parti olsalar bile, “Ahrar” denilen Demokratlar’dan dine dost olan kısmının iktidarda kalmaları için onlara yardım etmeleri ve demokratların muhalifleriyle işbirliği yapmamaları ve onların aleyhlerinde bulunmamaları gerekmektedir.** Bu zikredilen şartlara riayet edilmemesi halinde diğer farklı müslüman milletlerden olan vatandaşların dostluğunu kaybetmenin yanında, Said Nursi Hazretlerinin **“asil ve**

(Haşiyeye): İslâmiyet milleti herşeye kâfidir. Din, dil bir ise, millet de birdir. Din bir ise, yine millet birdir.

masum” dediği Türk milletinin yabancıların boyunduruğu altında yaşamaya sebebiyet verebilir.

“50 SENE SONRA” İKAZI (1996-97 VE SONRASI)

Bu zamanımıza yani 1996'dan sonraki tehlikelere 1946-47 yılında dikkat çeken Bediüzzaman Hazretleri Risale-i Nur eserleriyle ortaya konulan hakikatlere ve bir kısım gerçek Nur Talebelerine çok büyük vazifeler düşeceğini hatırlatır. 1945-47 yıllarında bulunduğu Emirdağ'da yazmış olduğu ikaz mektubunda der ki:

«Risale-i Nur ve hakiki şakirtleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmaya çalışıyorlar.

...Evet, Hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâubalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden, şimdiki vaziyette de, **elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtisi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde ne şekle girecek**, elbette anlıyorsunuz.

Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'ân'ın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, **elli sene sonra o parlak mâzisini dehşetli lekedar, belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtinin** eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikati verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden, bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet, efendiler! **Gerçi Risale-i Nur sırf âhirete bakar; gayesi Rıza-yı İlâhî ve imanı kurtarmak ve şakirtlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını idam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferitten kurtarmaya çalışmaktır.**

Fakat dünyaya ait ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir hizmettir; ve **bu millet ve vatani anarşilik tehlikesinden**

ve nesl-i âtinin biçareler kısmını dalâlet-i mutlakadan kurtarmaktır.

Çünkü bir Müslüman başkasına benzemez. **Dini terk edip İslâmiyet seciyesinden çıkan bir Müslim dalâlet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez.**

Evet, eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anât-ı milliye ve İslâmiyeye karşı yüzde elli lâkaytlık gösterildiği halde, **elli sene sonra yüzde doksanı nefs-i emmâreye tâbi olup millet ve vatani anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belâyaya karşı bir çare taharrisi,** yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyen menettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şakirtlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok. **Said Nursî.»⁸⁰⁶**

Risale-i Nur'dan tesbit edilen bu beş nev'i tehlike, aynı eserlerde anlatılan diğer tehlikelerin yanında daha ciddi tehlike ve zararlara sebebiyet verebilen kısmı teyakkuz için; bilerek veya bilmeyerek alet edilip zarar ve mesuliyetlerine girmemek için ve nihayet selamet-i millet için nazara verilmiştir.

BEŞTE BİR HEVESAT MESELESİ

**Aşağıdaki parçada geçen
(keyifli hevesat beşte birisi olmalı)
ifadesine bir tahşiyedir.**

1- Birinci Nokta: Hava unsurunun yüksek ve ehemmiyetli bir vazifesi **إِلَيْهِ يَضَعُ الْكَلِمَ الطَّيِّبَ** ayetinin sırrıyla, güzel ve manidar ve imanî ve hakikatlı kelimelerin kalem-i kaderin istinsahıyla ve izn-i İlahî ile intişar etmesiyle bütün küre-i havadaki melaike ve ruhanîlere işittirmek ve Arş-ı A'zam tarafına sevketmek için kudret-i İlahî kaleminin mütebeddil bir sahifesi olmaktır. Madem havanın kudsî vazifesinin, hikmet-i hilkatinin en mühimmi budur.

Ve rûy-i zemini radyolar vasıtasıyla bir tek menzil hükmüne getirip nev'-i beşere pek büyük bir nimet-i İlahiye olmaktır. Elbette ve elbette beşer bu pek büyük nimete karşı, bir umumî şükür olarak; o radyoları herşeyden evvel kelimat-ı tayyibe olan Kelâmullah'ın, başta Kur'an-ı Hakîm ve hakikatları ve imanın ve güzel ahlâkların dersleri ve beşerin lüzumlu ve zarurî menfaatlerine dair kelimatları olmalı ki o nimete şükür olsun. Yoksa nimet böyle şükür görmezse, beşere zararlı düşer.

2- Evet **beşer**, hakikata muhtaç olduğu gibi, bazı keyifli hevesata da ihtiyacı var. Fakat bu keyifli hevesat, beşte birisi olmalı. Yoksa havanın sırr-ı hikmetine münafî olur. Hem beşerin tenbelliğine ve sefahetine ve lüzumlu vazifelerinin noksan bırakılmasına sebebiyet verip beşere büyük bir nimet iken, büyük bir nıkmət olur. Beşere lâzım olan sa'ye şevki kırar.

3- Şimdi gözümün önündeki makinecik ve radyo kabı, Kur'anı dinlemek için odama getirilmişti. Baktım, on hissede bir hisse kelimat-ı tayyibeye veriliyor. Bunu da bir hata-yı beşerî olarak anladım. İnşâallah beşer bu hatasını tamir edecek. Ve bütün zemin yüzünü bir meclis-i münevver, bir menzil-i âlî ve bir mekteb-i imanî hükmüne geçirmeğe vesile

olan bu radyo nimetine bir şükür olarak beşerin hayat-ı ebediyesine sarfedilecek kelimat-ı tayyibe, beşte dördü olacak.⁸⁰⁷

4- BEŞTE BİR RUHSATI VERİLEN HEVESATIN TAHSİYESİNDEN ÖNCE BİR

MUKADDEME: Cenab-ı Hak celil uluhiyetiyle, cemil rahmetiyle, kebîr rububiyetiyle, kerim re'fetiyle, azîm kudretiyle, latif hikmetiyle, şu küçük insanın vücudunu bu kadar havas ve hissiyat ile, bu derece cevarih ve cihazat ile ve muhtelif a'za ve âlât ile ve mütenevvi letaif ve maneviyat ile, techiz ve tezyin etmiştir ki; tâ, mütenevvi ve pekçok âlât ile, hadsiz enva'-ı nimetini, aksam-ı ihsanatını, tabakat-ı rahmetini, o insana ihsas etsin, bildirsin, tattırsın, tanıttırsın. Hem tâ binbir esmasının hadsiz enva'-ı tecelliyatlarını, insana o âlât ile bildirsin, tarttırsın, sevdirdin. Ve o insandaki pek kesretli âlât ve cihazatın herbirisinin ayrı ayrı hizmeti, ubudiyeti olduğu gibi, ayrı ayrı lezzeti, elemi, vazifesi ve mükâfatı vardır.⁸⁰⁸

5- edeb ve belâgat, tesir-i üslûb itibariyle ya hüzün verir, ya neş'e verir. Hüzün ise, iki kısımdır: Ya fakd-ül ahbabdan gelir, yani ahbabsızlıktan, sahipsizlikten gelen karanlıklı bir hüzündür ki; dalalet-âlûd, tabiatperest, gafletpîşe olan medeniyetin edebiyatının verdiği hüzündür. İkinci hüzün, firak-ul ahbabdan gelir, yani ahbab var, firakında müştakane bir hüzün verir. İşte şu hüzün, hidayet-eda, nur-efşan Kur'anın verdiği hüzündür. Amma neş'e ise, o da iki kısımdır: Birisi, nefsi hevesatına teşvik eder. O da tiyatrocü, sinemacı, romancı medeniyetin edebiyatının şe'nidir. İkinci neş'e, nefsi susturup, ruhu, kalbi, aklı, sırrı maaliyata, vatan-ı aslîlerine, makarr-ı ebedîlerine, ahbab-ı uhrevîlerine yetişmek için latif ve edebli masumane bir teşviktir ki, o da Cennet ve saadet-i

807 Emirdağ Lahikası-2 (67)

808 Sözlür (64)

ebediyeye ve rü'yet-i cemalullahı beşeri sevkeden ve şevke getiren Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın verdiği neş'edir.⁸⁰⁹

6- kisi birer şevki de verir: O yabani edebın verdiği bir şevk ile nefis düşer heyecana, heves olur münbasit; ruha ferah veremez.

Kur'anın şevki ise: Ruh düşer heyecana, şevk-i maâlî verir. İşte bu sırra binaen, Şeriat-ı Ahmediye (A.S.M) lehviyatı istemez. Bazı âlât-ı lehvi tahrim edip, bir kısmı helâl diye izin verip.. Demek hüzn-ü Kur'anî veya şevk-i Tenzilî veren âlet, zarar vermez. Eğer hüzn-ü yetimî veya şevk-i nefsanî verse, âlet haramdır. Değişir eşhasa göre, herkes birbirine benzemez.⁸¹⁰

7- Ve keza, *وَ عَلَى سَمْعِهِمْ* kelimesiyle, küfür sebebiyle kulağa ait pek büyük bir nimeti kaybettiklerine işaret edilmiştir. Hattâ kulaktaki zar, nur-u iman ile ışımlandığı zaman, kâinattan gelen manevî nidaları işitir. Lisan-ı hal ile yapılan zikirleri, tesbihatları fehmeder. Hattâ o nur-u iman sayesinde, rüzgârların terennümatını, bulutların na'ralarını, denizlerin dalgalarının nağamatını ve hakeza yağmur, kuş ve saire gibi her nev'den Rabbanî kelâmları ve ulvî tesbihatı işitir. Sanki kâinat, İlahî bir musikî dairesidir.

Türlü türlü avazlarla, çeşit çeşit terennümatla kalblere hüznleri ve Rabbanî aşkları intıba' ettirmekle kalbleri, ruhları nuranî âlemlere götürür, pek garib misalî levhaları göstermekle, o ruhları ve kalbleri lezzetlere, zevklere gark eder. Fakat o kulak, küfür ile tıkandığı zaman, o leziz, manevî yüksek savtlardan mahrum kalır. Ve o lezzetleri îras eden avazlar, matem seslerine inkılab eder. Kalbde, o ulvî hüznler yerine, ahbabın fıkdanıyla ebedî yetimlikler, mâlikin ademiyle nihayetsiz vahşetler ve sonsuz gurbetler hasil olur.

8- Bu sırra binaendir ki, şeriatça bazı savtlar helâl, bazıları da haram kılınmıştır. Evet ulvî hüznleri, Rabbanî aşkları îras

809 Sözlür (411)

810 Sözlür (737)

eden sesler, helâldir. Yetimane hüzünleri, nefsanî şehvâtı tahrik eden sesler, haramdır. Şeriatın tayin etmediği kısım ise, senin ruhuna, vicdanına yaptığı tesire göre hüküm alır. i:70

9- Yukarda kaydedilen şeriatca tayin edilmeyen kısmın hükmüne, kamil ve fasık insanlara göre bakılır şöyleki:

Kâmilin insanların zevk-i maalîsini hoşnud eden bir halet, çocukça bir hevесе, sefihçe bir tabiat sahibine hoş gelmez, Onları eğlendirmez. Bu hikmete binaen, bir zevk-i süflî, sefih, hem nefsi ve şehvanî içinde tam beslenmiş, zevk-i ruhîyi bilmez.⁸¹¹

10- İşte haram olmayan sefahet ve levhiyattan yani zahiri hislerle alınan mübah zevklerden, zevk-ı manevi alabilen kâmil zatlara mahsus ve hapisanede mecburiyetle kulağa gelen kadın sesi⁸¹² ve gayr-i ahlak-i olmadığından haram olmayan nağmeler için

HZ. ÜSTADIN VERDİĞİ GEÇİCİ BİR FETVA: Aziz Sıddık Kardeşlerim

Medrese-i Yusufiyenin birden açılmaları biçare mahbuslara bir bayramdır. Ve çobanların kavali ve Mevlevilerin nev'i ve dervişlerin tekkelerde def çalmaları gibi, burada düdük ve def çalınması dinleyenlere ya Şafi mezhebini taklid veya ehl-i tarikatın Mevlana Celaleddi'nin fetvalarına ve Kur'anın neş'e ve şevk-i uhrevi veren ve toprağı altın yerine çeviren bir nev'i müsaadesine ve ehl-i kalbe mahsus haram olmayan aynı sefahat ve lehviyatta bir çeşit zevk-i maneviyye te'minine binaen muvakkaten dinlenebilir. İnşallah hüsn-ü niyete ve sırrıyla size zararı olmaz.

Hem istemeden kulağa kendi kendine gelen çalgı sesleri, zararı yoktur. Fitratımda ziyade şefkat bulunmasından hapistekilerin sıkıntıları ve teneffüse beraber çıkmamaları beni

811 **Sözler (736)**

812 <<(Kadınlar yürürken) zinetleri bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar mealindeki /24:31) âyetine istinaden Hanefi uleması **kadının sesi** de avrettir, başkasına hususi duyurması caiz değildir demişlerdir. Şafililer ve bazı ulema ise, bir fitne olmaması halinde avret olmadığına hükmetmişlerdir.>>(Ruh-ul Beyan Li-l Alusi, ci.18, sh.146) (Bak:15p)

sıkıyor. Sıkıntılara yüz derece sıkıntıları ilave ederdi. Bu hal beni sıkıntılardan kurtardığı için hem kendimi, hem onları tebrik ederim.⁸¹³

12-Demek mübah nağmelerden,kâmil insanlar ulvî,sefih insanlar ise süfli te'sir aldıkları cihetlere sefihlere ruhsat yolu açılmaz. Yani mübah nağme,sefihlerin süfli hislerini tahrik eder. Evet **“Lâübaliler ruhsatlarla okşanılmaz; azimetlerle, şiddetle ikaz edilir.”**⁸¹⁴

13- Bahsimiz olup beşte bir olarak ruhsat verilen hevesat,masumane eğlencelerdendir ki Risalelerde şöyle ifade edilir: “Madem dünyanın gafletkârane gülmeleri, böyle ağlanacak acı hallerin perdesidir ve muvakkat ve zevale maruzdur; elbette bîçare insanların ebedperest kalbini ve aşk-ı bekaya meftun olan ruhunu güldürecek, sevindirecek, meşru dairesinde ve müteşekkirane, huzurkârane, gafletsiz, masumane eğlencelerdir ve sevab cihetiyle bâki kalan sevinçlerdir. Bunun içindir ki, bayramlarda gaflet istilâ edip, gayr-ı meşru daireye sapmamak için, rivayetlerde zikrullah ve şükre çok azîm tergiyat vardır. Tâ ki; bayramlarda o sevinç ve sürur nimetlerini şükre çevirip, o nimeti idame ve ziyadeleştirsün. Çünkü şükür, nimeti ziyadeleştirir, gafleti kaçıır.”⁸¹⁵

14- “Madem hakikat böyledir. Manasız bir eğlence hükmünde olan fonoğraf işlettirmek, güvercinlerle oynamak, mektub postacılığı yapmak, papağanları konuşturmaya bedel; en hoş, en yüksek, en ulvî bir eğlence-i masumaneye çalış ki, dağlar sana Davudvari birer muazzam fonoğraf olabilsün ve hava-i nesîminin dokunmasıyla eşcar ve nebatattan birer tel-i musikî gibi nağamat-ı zikriye kulağına gelsün ve dağ, binler dilleriyle tesbihat yapan bir acaib-ül mahlukat mahiyetini gösterececeği ve ekser kuşlar, Hüdhüd-ü Süleymanî gibi birer munis arkadaş veya muti' birer hizmetkâr suretini giysün. Hem

813 Elyazma Emirdağ Lahikasından SAİD NURSI (R.A)

814 Mektubat (478)

815 Lemalar (274)

seni eğlendirsin, hem müstaid olduğun kemalâta da seni şevk ile sevk etsin. Öteki lehviyat gibi, insaniyetin iktiza ettiği makamdan seni düşürtmesin.”⁸¹⁶

15- GAYR-I MEŞRU NAĞMELERİ TAKBİH EDEN BİRKAÇ PARÇA:

Birinci Sual: Bu büyük zelzelenin maddî musibetinden daha elîm manevî bir musibeti olarak, şu zelzelenin devamından gelen korku ve me'yusiyet ekser halkın ekser memlekette gece istirahatını selbederek dehşetli bir azab vermesi nedendir?

Yine manevî cevap: Şöyle denildi ki: Ramazan-ı Şerifin teravih vaktinde kemal-i neş'e ve sürur ile sarhoşçasına gayet heveskârane şarkıları ve bazan kızların sesleriyle radyo ağzıyla bu mübarek merkez-i İslâmiyetin her köşesinde cazibedarane işittirilmesi, bu korku azabını netice verdi.”⁸¹⁷

16- “Bana bidayette hizmet eden Ömer, namaza başladı, şarkıları bıraktı. Fakat bir akşam, kapıya yakın bir şarkı kulağıma geldi, evrad ile meşguliyetime zarar verdi. Ben hiddet ettim, çıktım gördüm ki; hilaf-ı âdet Ömer'dir. Ben de hilaf-ı âdet bir tokat vurdum. Birden, sabahleyin hilaf-ı âdet olarak Ömer, başka hapse gönderildi”⁸¹⁸

17- “Hamza namında onaltı yaşında sesi güzel olmasından şarkı söylüyor, başkalarının da iştilahlarını açıyor, haylazlık ediyordu. Ona dedim: "Böyle yapma, tokat yiyeceksin." Birden, ikinci gün bir eli yerinden çıktı, iki hafta azabını çekti.”⁸¹⁹

“Bundan sonra birden gördü ki: Sol cihetinden Şeytan gibi desso, ayyaş aldatıcı bir adam, çok zînetler, süslü suretler, fantaziyeler, müskirler beraber olduğu halde geldi. Karşısında durdu. Ona dedi:

816 Sözler (260)

817 Sözler (171)

818 Şualar (334)

819 Şualar (334)

–Hey arkadaş! Gel gel, beraber işret edip keyfedelim. Şu güzel kız suretlerine bakalım. Şu hoş şarkıları dinleyelim. Şu tatlı yemekleri yiyelim.

Sual: Hâ hâ, nedir ağzında gizli okuyorsun?

Cevab: Bir tılsım.

–Bırak şu anlaşılmaz işi. Hazır keyfimizi bozmayalım.

S- Hâ, şu ellerindeki nedir?

C- Bir ilâç.

- At şunu. Sağlamsın. Neyin var. Alkış zamanıdır.

S- Hâ, şu beş nişanlı kâğıt nedir?

C- Bir bilet. Bir tayinat senedi.

- Yırt bunları. Şu güzel bahar mevsiminde yolculuk bizim nemize lâzım! der. Herbir desise ile onu iknaa çalışır. Hattâ o bîçare, ona biraz meyleder. Evet, insan aldanır. Ben de öyle bir dessasa aldandım.

Birden sağ cihetinden ra'd gibi bir ses gelir. Der: "Sakın aldanma. Ve o dessasa de ki: Eğer arkamdaki arslanı öldürüp, önümdeki darağacını kaldırıp, sağ ve solumdaki yaraları def'edip peşimdeki yolculuğu men'edecek bir çare sende varsa, bulursan; haydi yap, göster, görelim. Sonra de: Gel keyfedelim. Yoksa sus hey sersem!. Tâ Hızır gibi bu zât-ı semavî dediğini desin."⁸²⁰

BİD'A

ŞER'İ MÜVAZENENİ GÖREMEYİP BİD'AYA DÜŞEN VE DÜŞÜREN BAZI İMAMLAR.

1- “Ülema-i ilm-i Kelâm, Kur'anın şakirdleri oldukları halde, bir kısmı onar cild olarak erkân-ı imaniyeye dair binler eser yazdıkları halde, Mu'tezile gibi akli nakle tercih ettikleri için Kur'anın on âyeti kadar vuzuh ile ifade ve kat'î isbat ve ciddî ikna edememişler. Âdeta onlar, uzak dağların altında lağım yapıp, borularla tâ âlemin nihayetine kadar silsile-i esbab ile gidip orada silsileyi keser.

Sonra âb-ı hayat hükmünde olan marifet-i İlahiyeyi ve vücud-u Vâcib-ül Vücud'u isbat ederler. Âyet-i kerime ise, herbirisi birer asâ-yı Musa gibi her yerde suyu çıkarabilir, herşeyden bir pencere açar, Sâni'-i Zülcelali tanıttırır. Kur'anın bahrinden tereşşuh eden Arabî "Katre" risalesinde ve sair Sözlerde şu hakikat fiilen isbat edilmiş ve göstermişiz.

İşte hem şu sırdandır ki: Bâtın-ı umûra gidip, Sünnet-i Seniyyeye ittiba etmeyerek, **meşhudatına itimad** ederek yarı yoldan dönen ve bir cemaatin riyasetine geçip bir fırka teşkil eden fırak-ı dâllenin bütün imamları hakaikın tenasübünü, müvazenesini muhafaza edemediğindendir ki, böyle **bid'aya**, dalalete düşüp bir cemaat-ı beşeriyeyi **yanlış yola** sevketmişler. İşte bunların bütün aczleri, âyât-ı Kur'aniyenin i'cazını gösterir.”⁸²¹

ASRIMIZDA UMUMİLEŞEN ÜMMETİ ŞAHSİ VE FERDİ RE'YLERE DAVET, BİDATTIR.

2- “Müstaid, Müçtehid Olabilir; Müşerri' Olamaz

İçtihadın şartını haiz olan her müstaid, ediyor nefsi için, nass olmayanda içtihad. Ona lâzım, gayre ilzam edemez.

Ümmeti davetle teşri' edemez. Fehmi, şeriattan olur; lâkin şariat olamaz. Müçtehid olabilir, fakat müşerri' olamaz.

İcma' ile cumhurdur, sikke-i şer'i görür. Bir fikre davet etmek; zann-ı kabul-ü cumhur, şart-ı evvel oluyor.

Yoksa davet **bid'attır**, reddedilir. Ağzına tıklılır, onda daha çıkamaz...”

GÜNÜMÜZÜN BOZUK CEMİYET ŞARTLARI İÇİNDE YENİ İCTİHADLAR BİD'ATTIR.

BİRİNCİSİ

3- “Nasılki kışta, fırtınaların şiddetli olduğu bir vakitte, dar delikler dahi seddedilir. Yeni kapıları açmak, hiçbir cihetle kâr-ı akıl değil. Hem nasılki büyük bir selin hücumunda, tamir için duvarlarda delikler açmak gark olmağa vesiledir. Öyle de, şu münkerat zamanında ve âdat-ı ecanibin istilasını anında ve **bid'aların** kesreti vaktinde ve dalaletin tahribatı hengamında, içtihad namıyla, kasr-ı İslâmiyetten yeni kapılar açıp, duvarlarından muharriblerin girmesine vesile olacak delikler açmak, İslâmiyet'e cinayettir.”

İKİNCİSİ

4- “Dinin zaruriyatı ki, içtihad onlara giremez. Çünkü kat'î ve muayyendirler. Hem o zaruriyat, kut ve gıda hükmündedirler. Şu zamanda terke uğruyorlar ve tezelzülde dirler ve bütün himmet ve gayreti, onların ikamesine ve ihyasına sarfetmek lâzım gelirken, İslâmiyet'in nazariyat

kısımında ve selefin içtihadat-ı safiyane ve hâlisanesiyle, bütün zamanların hacatına dar gelmeyen efkârları olduğu halde, onları bırakıp heveskârane yeni içtihadlar yapmak, **bid'akârane** bir hıyanettir.”(S:480)

Fitne mücadelelerinin neticesinde ehl-i hak ve ehl-i bid'a fırkalarının tefriki.

5- “Eğer denilse: Mübarek İslâmiyet ve nuranî Asr-ı Saadetin başına gelen o dehşetli kanlı fitnenin hikmeti ve vech-i rahmeti nedir? Çünkü onlar, kahra lâyık değil idiler?

Elcevab: Nasılki baharda dehşetli yağmurlu bir fırtına, her taife-i nebatatın, tohumların, ağaçların istidadlarını tahrik eder, inkişaf ettirir; herbiri kendine mahsus çiçek açar; fitrî birer vazife başına geçer. Öyle de: Sahabe ve Tâbiînün başına gelen fitne dahi, çekirdekler hükmündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip kamçılardı; "İslâmiyet tehlikededir, yangın var!" diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin hıfzına koşturdu. Herbiri, kendi istidadına göre câmia-i İslâmiyetin kesretli ve muhtelif vazifelerinden bir vazifeyi omuzuna aldı, kemal-i ciddiyetle çalıştı. Bir kısmı hadîslerin muhafazasına, bir kısmı şeriatın muhafazasına, bir kısmı hakaik-i imaniyenin muhafazasına, bir kısmı Kur'anın muhafazasına çalıştı ve hakeza.. Herbir taife bir hizmete girdi. Vezaif-i İslâmiyette hummalı bir surette sa'yetteler. Muhtelif renklerde çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan âlem-i İslâmiyetin aktarına, o fırtına ile tohumlar atıldı; yarı yeri gülistana çevirdi. Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde ehl-i bid'a fırkalarının dikenleri dahi çıktı. **(M:100)**

DOSTUN EHL-İ BİD'AYA KALBEN TARAFTAR OLMAMASI ŞARTI.

6- "Dostun hassası ve şartı budur ki: Kat'iyyen, Sözlere ve envâr-ı Kur'aniyeye dair olan hizmetimize ciddî taraftar olsun; ve haksızlığa ve bid'alara ve dalalete kalben taraftar olmasın, kendine de istifadeye çalışsın. (M:344)

7- "Bid'a ile amel eden, kalben taraftar olmamak şartıyla dost olabilir." Bk:19 (K:248)

FRENK USULÜ VE MEDENİYET NAMI ALTINDAKİ MEVCUD AVRUPAİ HAYAT BİD'ALARDIR.

8- "Şimdi ise firenk usûlünün ve medeniyet namı altında (Bk:55) **bid'atkârane ve şeriatşikenane cereyanlara taraftar** olduğu halde; Allah'a, âhirete, Peygamber'e iman da taşıyor ve kendini de mü'min biliyor. Madem hak ve hakikat olan şeriat-ı Ahmediyenin kavaninini iltizam etmiyor ve hakikî tarafgirlik etmiyor, gayr-ı müslim bir mü'min oluyor. İmansız İslâmiyet sebab-i necat olmadığı gibi, bilerek İslâmiyetsiz iman dahi dayanamıyor, belki necat veremiyor, denilebilir." (B:349)

Bid'aların izalesiyle tekâmül şartlarının bulunacağı.

9- "**BEŞİNCİ SEBEB:** Çok zaman evvel bir ehl-i velayetten işittim ki; o zât, eski velilerin gaybî işaretlerinden istihraç etmiş ve kanaati gelmiş ki: "Şark tarafından bir nur zuhur edecek, bid'alar zulümatını dağıtacak." Ben, böyle bir nurun zuhuruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle kudsî çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki, bu hizmetimizle o nuranî zâtlara zemin ihzar ediyoruz. Madem kendimize ait değil, elbette Sözlere namındaki nurlara ait olan inayat-ı İlahiyeyi beyan etmekte medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki medar-ı hamd ve şükür

ve tahdis-i nimet olur.”(M:370)

10- “Tâ âhir zamanda, hayatın geniş dairesinde asıl sahipleri, yâni Mehdi ve şâkirdleri, Cenâb-ı Hakkın izniyle gelir, o daireyi genişlendirir ve o tohumlar sünbülünür. Bizler de kabrimizde seyredip Allaha şükrederiz.”(St:172)

11- “Eski Said'in o rü'ya-yı sadıka gibi olan hiss-i kabl-el vuku' ile o dar daireyi bütün Osmanlı memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki inşâallah o görüş, yüz sene sonra Nurların ektiği tohumların sünbülünmesi ile aynen o geniş daire Nur dairesi olacak.”(Em:112)

12- “Âhîrzamanda bütün bütün Kur'ana muhalefet eden zındıka cereyanına karşı, aynı ism-i a'zamı şefi' ve melce' ve tahassüngâh ittihaz edip cerhedilmez Kur'anın i'cazından gelen ve hâtem-i mu'cizeyi gösteren Risale-i Nur'un sönmez nuruyla ve susmaz lisaniyla şecaatkârane mukabele ve mukavemet edip, yerin yüzünü yakıp çok çiçekleri kurutan zındıka nârını, ism-i a'zamın kibriyalı, azametli nuruyla ve İsm-i Rahman ve Rahîm'in şefkatli ve re'fetli tecellisinden nebean eden âb-ı hayat ile söndüren; ve yanan yerlerde kuruyan nehir ve bağ çiçeklerine mukabil, dağlarda ve kırlarda sema yağmuru ve rahmetiyle hararete mütehammil ve şiddet-i bürudete dayanıklı çiçekleri yetiştiren Risale-i Nur'u görmesi ve şefkatkârane ve tesellidarane ve kerametkârane bakması, Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anh'ın makam-ı velayetinin iktiza ettiğini hakkalyakîn gösterir.”(L:447)

13- “Buna binaen, bu tevakkuf ve muvakkaten fütura merak etmeyiniz. Zâten şimdiye kadar çalışmalar tohumlar nev'inde, istikbalde kâfi sünbüller verebilir. Farz-ı muhal olarak, hiç çalışılmasa da yine kifayet eder. Kat'iyyen takarrur etmiş ki; Risale-i Nur hakikatlarına, gıdaya ihtiyaç gibi bu zamanda ihtiyaç var. Bu ihtiyaç ise onu tevakkufta bırakmaz, işlettirecek inşâallah.”(K:198)

14- “Bu zaman, imanı kurtarmak zamanıdır. Seyr-ü sülûk-ü kalbî ile tarîkat mesleğinde bu bid'alar zamanında çok müşkilât bulunduğundan, Nur dairesi hakikat mesleğinde

gidip tarikatların faidesini temin eder diye o kardeşimize Ramazanını tebrik ve selâmımla beraber yazınız.”(E:242)

Mezkur 5 taifenin yaşadıkları islâmî hayatı terk edip başka bir hayat tarzına girmek, bid'at ve dalalettir.

15- “Sonra o halde

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ⁸²²

dediğim vakit, baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kabile-i beşer içinde gayet nuranî, parlak enbiya, sıddıkîn, şüheda, evliya, sâlihîn kabilelerini gördüm ki, istikbal zulûmatını dağıtıp, ebede giden yolda bir cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar. Bu kelime beni o kabileye iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor. Birden, fesübhanallah dedim. Zulûmat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kabile-i uzmaya iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım. Acaba bid'aları icad etmekle o kabile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir? **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki:**

عَنْكَالٌ بِدْعَةٌ ضَالَّةٌ مَخْكَالٌ ضَالَّةٌ فِي النَّارِ⁸²³ Acaba bu

ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâyıık bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şear-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar?”⁸²⁴

Türkçe Ezan Bid'at

16- “İslâmiyet ile eskiden beri imtizaç ve ittihad eden, ciddî dindar ve dinine samimî hürmetkâr Türklük milliyetine bütün

822 “Bizi doğru yola ilet-kendilerine nimet ve ihsanda bulduklarının yoluna.” Fatiha, 1:6-7

823 “Her bid'at dalâlettir ve her dalâlet Cehennem ateşindedir.” Müslim, Cum'a: 43; Ebu Dâvud, Sünnet:5; Nesâî, İ'deyn: 22; İbni Mâce, Mukaddime: 6,7; Dârîmî, Mukaddime: 16,23; Müsned, 3:310,371,4:126, 127.

824 **Mektubat (395)**

bütün zıd bir surette, firenklik manasında Türkçülük namıyla, tahrifdarane ve bid'akârane bir fetva ile "Türkçe kamet et!" diye benim gibi başka milletten olanlara teklif etmek hangi usûlledir? Evet hakikî Türklere pek hakikî dostane ve uhuvvetkârane münasebetdar olduğum halde, böyle sizin gibi firenk-meşreblerin Türkçülüğü ile hiçbir cihette münasebetim yoktur. Nasıl bana teklif ediyorsunuz? Hangi kanun ile?

Eğer milyonlarla efradı bulunan ve binler seneden beri milliyetini ve lisanını unutmayan ve Türklerin hakikî bir vatandaşı ve eskiden beri cihad arkadaşı olan Kürdlerin milliyetini kaldırıp, onların dilini onlara unutturduktan sonra; belki bizim gibi ayrı unsurdan sayılanlara teklifiniz, bir nevi usûl-ü vahşiyane olur. Yoksa sırf keyfidir. Eşhasın keyfine tebaiyet edilmez ve etmeyiz!⁸²⁵

İSLÂMİYETİN TEFERRUATINI DAHİ TEBDİL ETMEK, BİD'AT VE DALALET VE HATTA DİNİ TEKZİBDİR.

17- “Şeair-i İslâmiyeyi tağyir eden ehl-i bid'a, evvelâ ülema-üs sû'dan fetva istediler. Sâbıkan beş vecihle hususî olduğunu gösterdiğimiz fetvayı gösterdiler. Sâniyen: Ehl-i bid'a, ecnebi inkılabçılarından böyle meş'um bir fikir aldılar ki: Avrupa, Katolik Mezhebini beğenmeyerek başta ihtilalciler, inkılabçılar ve feylesoflar olarak -Katolik mezhebine göre ehl-i bid'a ve Mu'tezile telakki edilen Protestanlık Mezhebini iltizam edip, Fransızların İhtilal-i Kebirinden istifade ederek, Katolik Mezhebini kısmen tahrib edip, Protestanlığı ilân ettiler.

İşte körükörüne taklidciliğe alışan buradaki hamiyet-füruşlar diyorlar ki: "Madem Hristiyan dininde böyle bir inkılab oldu; bidayette inkılabçılara mürted denildi, sonra Hristiyan olarak yine kabul edildi. Öyle ise, İslâmiyette de böyle dinî bir inkılab olabilir?"

Elcevab: Bu kıyasın, Birinci İşaret'teki kıyastan daha ziyade farkı zahirdir. Çünkü Din-i İsevî'de yalnız esasat-ı diniye Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan alındı. Hayat-ı içtimaiyeye ve fûruat-ı şer'iyeye dair ekser ahkâmlar, Havariyyun ve sair rüesa-yı ruhaniye tarafından teşkil edildi. Kısm-ı a'zamı, kütüb-ü sâbıka-i mukaddeseden alındı.

Hazret-i İsa Aleyhisselâm, dünyaca hâkim ve sultan olmadığından ve kavanin-i umumiye-i içtimaiyeye merci' olmadığından; esasat-ı diniyesi, hariçten bir libas giydirilmiş gibi, şeriat-ı Hristiyanıye namına örfî kanunlar, medenî düsturlar alınmış, başka bir suret verilmiş. Bu suret tebdil edilse, o libas değiştirilse, yine Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın esas dini bâki kalabilir.

Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı inkâr ve tekzib çıkmaz. Halbuki din ve şeriat-ı İslâmiyenin sahibi olan Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm iki cihanın sultanı, şark ve garb ve Endülüs ve Hind, birer taht-ı saltanatı olduğundan; Din-i

İslâm'ın esasatını bizzât kendisi gösterdiği gibi, o dinin teferruatını ve sair ahkâmını, hattâ en cüz'î âdâbını dahi bizzât o getiriyor, o haber veriyor, o emir veriyor.

Demek fûruat-ı İslâmiye, değişmeye kabil bir libas hükmünde değil ki; onlar tebdil edilse, esas-ı din bâki kalabilsin. Belki esas-ı dine bir cesedir, lâakal bir cildir. Onunla imtizaç ve iltiham etmiş; kabil-i tefrik değildir. Onları tebdil etmek, doğrudan doğruya sahib-i şeriatı inkâr ve tekzib etmek çıkar.”⁸²⁶

18- “ALTINCI NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş:

فَقَالَ بَدْعُهُ ضَلَالَةٌ مِثْلُ ضَلَالَةِ قِيِّ النَّارِ⁸²⁷

الْيَوْمَ كَخَلَّ شُكْرَكُمْ تِيخُكُمْ⁸²⁸

sırrı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.

Sünnet-i Seniyenin meratibi var. Bir kısmı vâcibdir, terkedilmez. O kısım, Şeriat-ı Garra'da tafsilâtıyla beyan edilmiş. Onlar muhkemattır, hiçbir cihette tebeddül etmez. Bir kısmı da, nevafil nev'indedir. Nevafil kısmı da, iki kısımdır:

Bir kısım, ibadete tabi Sünnet-i Seniye kısımlarıdır. Onlar dahi şeriat kitaplarında beyan edilmiş. Onların tağyiri bid'attır. Diğer kısmı, "âdâb" tabir ediliyor ki, Siyer-i Seniye kitaplarında zikredilmiş. Onlara muhalefete, bid'a denilmez.

826 **Mektubat (495)**

827 “Her bid'at dalâlettir ve her dalâlet Cehennem ateşindedir.” Müslim, Cum'a: 43; Ebu Dâvud, Sünnet:5; Nesâî, İ'deyn: 22; İbni Mâce, Mukaddime: 6,7; Dârîmî, Mukaddime: 16,23; Müsned, 3:310,371,4:126, 127.

828 “Bugün sizin dininizi kemâle erdirdim.” Maide Sûresi, 5:3.

Fakat âdâb-ı Nebevîye bir nevi muhalefettir ve onların nurundan ve o hakikî edebden istifade etmemektir.

Bu kısım ise (örf ve âdât), muamelât-ı fitriyede Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tevatürle malûm olan harekâtına ittiba etmektir. Meselâ: Söylemek âdâbını gösteren ve yemek ve içmek ve yatmak gibi hâlâtın âdâbının düsturlarını beyan eden ve muaşerete taalluk eden çok Sünnet-i Seniye var. Bu nevi Sünnetlere "âdâb" tabir edilir. Fakat o âdâba ittiba eden, âdâtını ibadete çevirir, o âdâbdan mühim bir feyz alır. En küçük bir âdâbın mûraatı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tahattur ettiriyor, kalbe bir nur veriyor."

18/1- "Sünnet-i Seniyenin içinde en mühimmi, İslâmiyet alâmetleri olan ve şeaire de taalluk eden Sünnetlerdir. Şeaire, âdeta hukuk-u umumiye nev'inden cem'iyete ait bir ubudiyettir. Birisinin yapmasıyla o cem'iyet umumen istifade ettiği gibi, onun terkiyle de umum cemaat mes'ul olur. Bu nevi şeaire riya giremez ve ilân edilir. Nafile nev'inden de olsa, şahsî farzlardan daha ehemmiyetlidir."⁸²⁹

19- "DOKUZUNCU NÜKTE: Sünnet-i Seniyenin herbir nev'ine tamamen bilfiil ittiba etmek, ehass-ı havassa dahi ancak müyesser olur. Ona bilfiil olmasa da, binniyet, bilkasd tarafdaraneye ve iltizamkârane talib olmak, herkesin elinden gelir.(Bk:7.p) Farz ve vâcib kısımlara zâten ittibaa mecburiyet var. Ve ubudiyetteki müstehab olan Sünnet-i Seniyenin terkinde günah olmasa dahi, büyük sevabın ziyatı var. Tağyirinde ise, büyük hata vardır. Âdât ve muamelâttaki Sünnet-i Seniye ise, ittiba ettikçe, o âdât, ibadet olur. Etmese itab yok. Fakat Habibullah'ın âdâb-ı hayatiyesinin nurundan istifadesi azalır."

20- "Ahkâm-ı ubudiyette yeni icadlar bid'attır. Bid'atlar ise,

أَلْيَوْمَ كَخَلدِشْخَنكُمْ تِيخَنكُمْ

sırrına münafî olduğu için,

merduddur. Fakat, tarîkatta evrad ve ezkâr ve meşrebler nev'inden olsa ve asılları Kitab ve Sünnetten ahzedilmek şartıyla ayrı ayrı tarzda, ayrı ayrı surette olmakla beraber, mükerrer olan usûl ve esasat-ı sünnet-i seniye muhalefet ve tağyir etmemek şartıyla, bid'a değillerdir. Lâkin bir kısım ehl-i ilim, bunlardan bir kısmını bid'a dâhil edip, fakat "bid'a-i hasene" namını vermiş. İmam-ı Rabbanî Müceddid-i Elf-i Sâni (R.A.) diyor ki: "Ben seyr-ü sülûk-u ruhanîde görüyordum ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan mervî olan kelimat nurludur, sünnet-i seniye şuaı ile parlıyor. Ondan mervî olmayan parlak ve kuvvetli virdleri ve halleri gördüğüm vakit, üstünde o nur yoktu. Bu kısmın en parlağı, evvelkinin en azına mukabil gelmiyordu. Bundan anladım ki; sünnet-i seniye şuaı, bir iksirdir. Hem o sünnet, nur isteyenlere kâfidir, hariçte nur aramağa ihtiyaç yoktur."

İşte böyle hakikat ve şeriatın bir kahramanı olan bir zâtın bu hükmü gösteriyor ki: Sünnet-i Seniye, saadet-i dâreynin temel taşıdır ve kemalâtın madeni ve menbaıdır." (L:56)

21- "Birinci Mes'ele: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Sünnet-i Seniyesinin menbaı üçtür: Akvali, ef'ali, ahvalidir. Bu üç kısım dahi, üç kısımdır: Feraiz, nevafil, âdât-ı hasenesidir. Farz ve vâcib kısmında ittibaa mecburiyet var; terkinde, azab ve ikab vardır. Herkes ona ittibaa mükelleftir."

22- "Nevafil kısmında, emr-i istihbabî ile yine ehl-i iman mükelleftir. Fakat, terkinde azab ve ikab yoktur. Fiilinde ve ittibaında azîm sevablar var ve tağyir ve tebdili bid'a ve dalalettir ve büyük hatadır."

23- "Âdât-ı seniyesi ve harekât-ı müstahsenesi ise hikmeten, maslahaten, hayat-ı şahsiye ve nev'iye ve içtimaiye itibariyle onu taklid ve ittiba etmek, gayet müstahsendir. Çünkü herbir hareket-i âdiyesinde, çok menfaat-ı hayatiye bulunduğu gibi, mutabaat etmekle o âdâb ve âdetler, ibadet

hükmüne geçer.”(L:59)

EHL-İ BİD’A İKİ KISIMDIR. DİNİ İRKÇILIĞA DAYANDIRMAK BİD’ATKÂRANE HAREKETTİR.

24- “Dördüncü İşaret:

Tahribatçı ehl-i bid'a iki kısımdır.

Bir kısmı -güya din hesabına, İslâmiyete sadakat namına-güya dini milliyetle takviye etmek için, "Za'fa düşmüş din şecere-i nuraniyesini, milliyet toprağında dikmek, kuvvetleştirmek istiyoruz." diye, dine taraftar vaziyeti gösteriyorlar.

İkinci kısım; millet namına, milliyet hesabına, unsuriyete kuvvet vermek fikrine binaen, "Milleti, İslâmiyetle aşılama istiyoruz." diye, bid'aları icad ediyorlar.

Birinci kısma deriz ki:

Ey "sadık ahmak" itlakına mâsadak bîçare ülema-üs sû' veya meczub, akılsız, cahil sofiler! Hakikat-ı kâinat içinde kökü yerleşmiş ve hakaik-i kâinata kökler salmış olan Şecere-i Tûbâ-i İslâmiyet; mevhum, muvakkat, cüz'î, hususî, menfî, belki esassız, garazkâr, zulümkâr, zulmanî unsuriyet toprağına dikilmez! Onu oraya dikmeye çalışmak, ahmakane ve tahribkârane, bid'akârane bir teşebbüstür.

İkinci kısım milliyetçilere deriz ki:

Ey sarhoş hamiyet-füruşlar! Bir asır evvel milliyet asrı olabilirdi. Şu asır unsuriyet asrı değil! Bolşevizm, sosyalizm mes'eleleri istilâ ediyor; unsuriyet fikrini kırıyor, unsuriyet asrı geçiyor. Ebedî ve daimî olan İslâmiyet milliyeti; muvakkat, dağdağalı unsuriyetle bağlanmaz ve aşılalmaz. Ve aşılama olsa da; İslâm milletini ifsad ettiği gibi, unsuriyet milliyetini dahi ıslah edemez, ibka edemez.

Evet muvakkat aşılama bir zevk ve bir muvakkat kuvvet görünüyor, fakat pek muvakkat ve akibeti hatarlıdır. Hem Türk unsurunda ebedî kabil-i iltiyam olmamak suretinde bir

inşikak çıkacak. O vakit milletin kuvveti, bir şık, bir şıkın kuvvetini kırdığı için, hiçe inecek. İki dağ birbirine karşı bir mizanın iki gözünde bulunsa; bir batman kuvvet, o iki kuvvet ile oynayabilir; yukarı kaldırır, aşağı indirir.” (M:439)

ZAMANIMIZDAKİ SİYASET BİD'ADIR.

25- “Hak ve hakikat olan hizmet-i Kur'aniye, şimdiki zamanda çoğu yalancılıktan ibaret ve bid'a ve dalalet olan siyasetten beni kat'iyen men'ettiğine dairdir.”(M:491)

Hazret-i Üstad'a yapılan, bid'atkârane olan usul-i medeniyet, tarz-ı hayat ve suret-i telebbüs teklifi.

ZAMANIMIZIN AVRUPA'DAN ALINAN MEDENİYETİ, TARZ-I HAYATI VE SURET-İ TELEBBÜSÜ, BİD'ATKÂRANE KAİDELERDİR.

26- “Ehl-i dünya bana diyorlar ki: Bizim usûl-ü medeniyetimizi, tarz-ı hayatımızı ve suret-i telebbüsümüzü ne için sen kendine tatbik etmiyorsun? Demek bize muarızsın?”(M:69)

27- Bu teklifi Hz. Üstad şöyle tavsif eder.

“Ehl-i dünyanın katmerli bir zulüm ile bana teklif ettikleri bid'akârane kaidelerine karşı, onları tam susturacak bir cevabdır.”(M:492)

TÜRKÇE EZAN GİBİ ŞEAİRE MUHALİF OLAN İCADLAR BİD'AT OLUR.

28- “**DÖRDÜNCÜSÜ:** Muhacir Hâfız Ahmed'dir. O kendisi söylüyor: Evet ben itiraf ediyorum ki: Hizmet-i Kur'aniyede âhiretim nokta-i nazarında içtihadımda hata ettim. Hizmete fütur verecek bir arzuda bulundum. Şefkatli, fakat şiddetli ve keffaretli bir tokat yedim. Şöyle ki: Üstadım yeni icadlara⁽⁸³⁰⁾ tarafdar olmadığı için -benim câmiim onun

830 Yani: Türkçe ezan gibi, şeair-i İslâmiyeye muhalif bid'atlardır.

komşusudur; şuhur-u selâse geliyor, câmiimi terketsem hem ben çok sevab kaybediyorum, hem mahalle namazsızlığa alışacak. Yeni usûl yapmazsam menedileceğim. İşte bu içtihadı göre- ruhum kadar sevdiğim Üstadımın muvakkaten başka bir köye gitmesini arzu ettim. Bilmedim ki, o yerini değiştirse, başka bir memlekete gitse, hizmet-i Kur'aniyeye muvakkaten fütur gelir. Tam o sıralarda ben tokat yedim. Şefkatli, fakat öyle dehşetli bir tokat yedim ki, üç aydır daha aklım başıma gelmedi. Fakat lillahilhamd, Üstadımın kat'î ihbarıyla, ona ihtar edilmiş ki; o musibetin her dakikası, bir gün ibadet hükmünde olduğunu rahmet-i İlahiyeden ümidvar olabiliriz. Çünkü o hata, bir garaza binaen değildi. Sırf âhiretimi düşünmek noktasında o arzu geldi.”(L:42)

Nur mesleğinde bid'attan ictinab gerekiyor.

BİD'A MUALLİMLİĞİ

29- “DOKUZUNCUSU: Büyük Hâfız Zühdü'dür. Bu zât, Ağrus'taki Nur talebelerinin başında nâzırları hükmünde olduğu bir zaman, Sünnet-i Seniyyeye ittiba ve bid'alardan içtinabı meslek ittihaz eden talebelerin manevî şerefini kâfi görmeyerek ve ehl-i dünyanın nazarında bir mevki kazanmak emeliyle mühim bir bid'anın muallimliğini deruhde etti. Tamamıyla mesleğimize zıd bir hata işledi. Pek müdhiş bir şefkat tokadını yedi. Hanedanının şerefini zîr ü zeber edecek bir hâdiseye maruz kaldı.”(L:45)

LATİNCE YAZI BİD'A

30- “Hem şimdilik bazı ülemanın yeni eserlerinde meslek ve meşreb ayrı ve bid'atlara müsaid gittiği için, Risale-i Nur zındıkaya karşı hakaik-i imaniyeyi muhafazaya çalışması gibi, bid'ata karşı da huruf ve hatt-ı Kur'an'ı muhafaza etmek bir vazifesi iken; has talebelerden birisi bilfiil huruf ve hatt-ı Kur'aniyeyi ders verdiği halde, sırrı bilinmez bir hevesle, huruf

ve hatt-ı Kur'aniyeye ilm-i din perdesinde tesirli bir surette darbe vuran bazı hocaların darbeye istimal ettikleri eserleri almışlar. Haberim olmadan dağda şiddetli bir tarzda o has talebelere karşı bir gerginlik hissettim. Sonra ikaz ettim. Elhamdülillah ayıldılar. İnşâallah tamamen kurtuldular.”

31- “Ey kardeşlerim!

Mesleğimiz, tecavüz değil, tedafü'dür, hem tahrib değil tamirdir, hem hâkim değiliz mahkûmuz. Bize tecavüz eden hadsizdirler. Mesleklerinde elbette çok mühim ve bizim de malımız hakikatlar var. O hakikatların intişarına bize ihtiyaçları yoktur. Binler o şeyleri okur, neşreder adamları var. Biz onların yardımlarına koşmamızla, omuzumuzdaki çok ehemmiyetli vazife zedelenir ve muhafazası lâzım olan ve birer taifeye mahsus bir kısım esaslar ve âlî hakikatlar kaybolmasına vesile olur.”

32- “Meselâ: Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyyeyi perde yapıp eserler yazılmış. Risale-i Nur gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen esas-ı velayet ve esas-ı takva ve esas-ı azimet ve esasat-ı Sünnet-i Seniye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.”(K:77)

33- “Şimdi bir emr-i vaki' karşısında bulunuyorum. Benim iaşem için her gün iki buçuk banknot, hem yeniden benim için bir hane -mobilyasıyla beraber ve istediğim tarzda-yaptırmak için emir gelmiş. Halbuki elli-altmış senelik bir düstur-u hayatım, bunu kabul etmemek iktiza eder. Gerçi Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye'de bir-iki sene maaşı kabul ettim, fakat o parayı kitablarımın tab'ına sarfederek ve ekserini meccanen millete verip, milletin malını yine millete iade ettim. Şimdi eğer mecbur olsam ve size ve Risale-i Nur'a zarar gelmemek için kabul etsem, yine ileride millete iade etmek üzere saklayacağım. Zaruret-i kat'iyye derecesinde kendime

yalnız az bir parça sarfedeceğim. İştittim ki; eğer reddetsem onlar, hususan lehimde iaşem için çalışanlar gücenecekler. Ve aleyhimde olanlar diyecekler: "Bu adam başka yerden iaşe ediliyor."

O bedbahtlar, iktisadın hârikulâde bereketini bilmiyorlar ve iki günde beş kuruşluk ekmek bana kâfi geldiğini görmemişler ki, bütün bütün asılsız bir evhama kapılıyorlar. Eğer kabul etsem, yetmiş senelik hayatım gücenecek; ve bu zamandan haber verip tama' ve maaş yüzünden bid'alara giren ve ihlası kaybeden âlimleri tokatlayan İmam-ı Ali Radıyallahü Anh dahi benden küsecek ihtimali var; ve Risale-i Nur'un hakikî ve safi olan ihlası beni de ihlassızlıkla ittiham etmek ciheti var.”(E:24)

34- “Şimdiye kadar ben yalnız iman hakikatını düşünüp "Tarîkat zamanı değil, bid'alar mani' oluyor" dedim. Fakat şimdi Sünnet-i Peygamberî dairesinde bütün oniki büyük tarîkatın hülâsasını olan ve tarîklerin en büyük dairesi bulunan Risale-i Nur dairesi içine, her tarîkat ehli kendi tarîkatı dairesi gibi görüp girmek lâzım ve elzem olduğunu bu zaman gösterdi. Hem ehl-i tarîkatın en günahkârı dahi çabuk dinsizliğe giremiyor; kalbi mağlub olamıyor. Onun için onlar tam sarsılmaz, hakikî Nurcu olabilirler. Yalnız mümkün olduğu kadar bid'atlara ve takvayı kıran büyük günahlara girmemek gerektir.”(Em:54)

35- “Hem şair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o kudsi şairden fedakârlık yapanların ve din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında Bediüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır.

Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez... Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir

terhistir." deyip mücadeleye atılmış; bid'aları tanıtan ve durduran ve şair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyyeyi ihya eden eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdeta Devr-i Saadet'in bir cilvesini yaşatmıştır. Bir Sünnet-i Seniyyeye muhalif hareket etmemek için işkenceli bir inzivayı ihtiyar etmiştir. Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.”(T:694)

36- “Risale-i Nur'un mesleği, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlub olmayarak belki galebe ederek pek çok muannidleri imana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'cize-i maneviye-i Kur'aniye olduğunu isbat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet; veya mağlubane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde ve tevilat ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş.”(E:63)

BİD'ALARIN İSTİLÂSINDA SÜNNETE İTTİBANIN FAZİLETİ

Şeaire bakan sünnetlere muhalif şeyler bid'a olduğu anlaşılıyor.(Bk:40)

37- “BİRİNCİ NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş:

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرٌ مِائَةِ شَهِيدٍ ۚ⁸³¹

Yani: "Fesad-ı olu kim benim sünnetime temessük etse, yüz şehidin ecrini, sevabını kazanabilir.”"

38- “Evet Sünnet-i Seniyyeye ittiba, mutlaka gayet kıymetdardır. Hususan bid'aların istilâsı zamanında sünnet-i

831 İbni Adiy, el-Kâmil fild-Duafâ, 2:739;el-Münzirî,et-Terğib ve't-Terhib, 1:41; Taberânî, el-Mecmeu'l-Kebîr, 1394; Ali bin Hüsâmüddin, Müntehebâtü Kenzi'l-Ummâl, 1:100; el-Heysemî, Mecmeu'z-Zevâid, 7:282.

seniyeye ittiba etmek daha ziyade kıymetdardır. Hususan fesad-ı ümmet zamanında **Sünnet-i Seniye'nin küçük bir âdâbına müraat etmek, ehemmiyetli bir takvayı ve kuvvetli bir imanı ihsas ediyor.**

Doğrudan doğruya **Sünnete ittiba etmek**, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı hatıra getiriyor. O ihtardan o hatıra, bir huzur-u İlahî hatırasına inkılab eder. Hattâ en küçük bir muamelede, hattâ yemek, içmek ve yatmak âdâbında Sünnet-i Seniye'yi müraat ettiği dakikada, o âdi muamele ve o fitrî amel, sevablı bir ibadet ve şer'î bir hareket oluyor. Çünkü o âdi hareketiyle Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a ittibanı düşünüyor ve şeriatın bir edebi olduğunu tasavvur eder ve şeriat sahibi o olduğu hatıra gelir. Ve ondan şâri-i hakikî olan Cenab-ı Hakk'a kalbi müteveccih olur, bir nevi huzur ve ibadet kazanır.

39- “İşte bu sırta binaen Sünnet-i Seniye'ye ittiba kendine âdet eden, âdâtını ibadete çevirir, bütün ömrünü semeredar ve sevabdar yapabilir.” (L:49)

40- “İkincisi: ⁻⁸³² مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ -ev kema kal- Yani: "Bid'aların ve dalâletlerin istilâsı zamanında Sünnet-i Seniye'ye ve hakikat-ı Kur'aniye'ye temessük edip hizmet eden, yüz şehid sevabını kazanabilir."”

41- “Ey tenbellik damarıyla yazıdan usanan ve ey sofi-meşreb kardeşler! Bu iki hadîsin mecmuu gösterir ki: Böyle zamanda hakaik-i imaniye'ye ve esrar-ı şeriat ve Sünnet-i Seniye'ye hizmet eden mübarek hâlis kalemlerden akan siyah nur veya âb-ı hayat hükmünde olan mürekkeplerin bir dirhemi, şühedanın yüz dirhem kanı hükmünde yevm-i mahşerde size faide verebilir. Öyle ise, onu kazanmaya çalışınız.” (L:167)

42- “Şimdi bizimle uğraşan ve Abdülbâki ve Abdülhakîm

832 İbni Adiy, el-Kâmil fil'd-Duafâ, 2:739; el-Münzirî, et-Terğîb ve't-Terhib, 1:41; Taberânî, el-Mecmeu'l-Kebîr, 1394; Ali bin Hüsâmüddin, Müntehebâtü Kenzi'l-Ummâl, 1:100; el-Heysemî, Mecmeu'z-Zevâid, 7:282.

ve Hacı Süleyman'ı nefyeden ve Yeşil Şemsi'yi tahliyeden sonra burada durduran adamlar, elbette Hâfız Mehmed ve ve Seyyid Şefik gibi salabet-i diniyeleri ile ve onların ölmüş reislerine ve suretine baş eğmemesiyle ve ilhad ve bid'alara tarafdarlıklarını göstermemesiyle beraber, serbest bırakmamak ihtimalini de; hem Risale-i Nur'un tesettür perdesinden çıkıp gayet büyük ve umumî bir mes'eledede kendi kendine merkezlerinde mübarezesi zamanında şakirdlerini arkasında bulmak ve kaçmamakla sarsılmaz ve mağlub olmaz bir hakikata bağlandıklarını mütereddid ve mütehayyir ehl-i imana göstermesi gayet lüzumlu olduğunu dahi nazarınıza ve meşveretinize alınız.” (Ş:327)

43- “Birincisi: Farz ve vâciblerde ve şair-i İslâmiyede ve Sünnet-i Seniyenin ittibaında ve haramların terkinde riya giremez. İzharı riya olamaz. Meğer gayet za'f-ı imanla beraber, fitraten riyakâr ola. Belki şair-i İslâmiyeye temas eden ibadetlerin izharları, ihfasından çok derece daha sevablı olduğunu, Hücet-ül İslâm İmam-ı Gazalî (R.A.) gibi zâtlar beyan ediyorlar. Sair nevafilin ihfası çok sevablı olduğu halde; şaire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittiba-ı Sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebair içinde haramların terkindeki takvayı izhar etmek, değil riya belki ihfasından pek çok derece daha sevablı ve hâlistir.” (K:184)

44- “İmam-ı Rabbanî demiş ki: "Bid'a olan yerlere girmeyiniz." Maksudı, sevabı olmaz demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü selef-i sâlihînden bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebaire maruz kalırsa, halvethanesinde bulunması lâzımdır.” (K:247)

İNKILAB ESASLARINDAN OLAN BİD'ATLARIN EN UMUMİ KISMI:

45- “Hem suçlarından diye: "Tekye ve zaviyelerin ve medreselerin kapatılması ve lâikliğin kabulü, İslâmiyet yerine milliyet esaslarının konulması, şapka giyilmesi, tesettürün

kaldırılması, latin harflerinin huruf-u Kur'aniye yerinde cebren kabulü, Türkçe ezan ve kamet okunması, mekteplerde din derslerinin kaldırılması, kadınlara erkekler derecesinde irsiyet ve hak tanınması ve taaddüd-ü zevcatın kaldırılması gibi inkılab hareketlerini bid'at, dalalet, ilhaddır diyen, irtica ile suçludur." diye yazmışlar."

46- "Ey insafsız heyet! Eğer her asırda üçyüzelli milyonun kudsî ve semavî rehberi ve bütün saadetlerinin programı ve dünyevî ve uhrevî hayatın mukaddes hazinesi olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tesettür ve irsiyet ve taaddüd-ü zevcat ve zikrullah ve ilm-i dinin dersi ve neşri ve şear-i diniyenin muhafazası haklarında gelen ve tevil kaldırmaz sarih çok âyât-ı Kur'aniyeyi inkâr etmek ve bütün İslâm müçtehidlerini, umum şeyhülislâmları suçlu yapmak mümkün ise ve mürur-u zamanı ve müteaddid mahkemelerin beraetlerini ve af kanunları ve mahremiyet ve mahrem vechini ve hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikri ve fikren ve ilmen muhalefeti memleketten ve hükûmetlerden kaldırabilerseniz, beni bu şeylerle suçlu yapınız. Yoksa siz hakikat ve hak ve adalet mahkemesinde dehşetli suçlu olursunuz." (Ş:431)

DANS VE TİYATRO GİBİ HER TÜRLÜ SEFAHATLER, FİTNE-İ ÂHİRZAMANIN BİD'ATLARIDIR.

47- "Altıncı Mes'ele: Rivayette var ki: "Fitne-i âhirzaman o kadar dehşetlidir ki, kimse nefesine hâkim olmaz.⁸³³" Bunun için, binüçyüz sene zarfında emr-i Peygamberîyle bütün ümmet o fitneden istiaze etmiş, azab-ı kabirden sonra

قَدْ مِّنْ فِتْنَةٍ الدَّجَالِ وَ مِنْ فِتْنَةٍ آخِرِ الزَّمَانِ vird-i ümmet olmuş.

833 Süyûtî, el-Fethül-Kebîr: 1:315, 2:185, 3:9; el-Hâvî Li'l-Fetâva: 2:217; Ebû Abdullah Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs: 1:266.

834 " Mesih Deccalın fitnesinden... Ahirzaman fitnesinden...(sana sığınıyoruz Allah'ım)." Buhari, Daavât:37,39,44,45,46, Ezan:149, Cenâiz: 88, Fiten: 26;Müslim, Mesâcid: 127,128, 130-134; Müsned, 6:139.

Allahu a'lem bissavab, bunun bir tevili şudur ki: O fitneler nefisleri kendilerine çeker, meftun eder. İnsanlar ihtiyaçlarıyla, belki zevkle irtikâb ederler. Meselâ; Rusya'da hamamlarda kadın-erkek beraber çıplak girerler ve kadın kendi güzelliklerini göstermeğe fitraten çok meyyal olmasından seve seve o fitneye atılır, baştan çıkar ve fitraten cernalperest erkekler dahi, nefesine mağlub olup o ateşe sarhoşane bir sürur ile düşer, yanar.

İşte dans ve tiyatro gibi o zamanın lehviyatları ve kebairleri ve bid'aları birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder. Yoksa cebr-i mutlak ile olsa ihtiyar kalmaz, günah dahi olmaz.” (Ş:584)

BİD'ALAR DUANIN KABULÜNE MANİ

48- “Evet Ramazan-ı Şerifte bid'aların ref'ine Ehl-i Sünnet ve Cemaatin ekseriyetle hâlis duası bir şart ve bir sebeb-i mühim idi. Maalesef câmilere Ramazan-ı Şerifte bid'alar girdiğinden, duaların kabulüne sed çekip ferec gelmedi. Nasilki sâbık hadîsin sırrıyla: Sadaka, belayı ref' eder. Ekseriyetin hâlis duası dahi, ferec-i umumîyi cezbeder. Kuvve-i cazibe vücuda gelmediğinden, fütuhât da verilmedi.” (L:104)

49- “Altıncı Nokta: Yağmursuzluk bir musibettir ve ceza-yı amel bir azabdır. Buna karşı ağlamakla ve hüzün ve kederle, niyaz ve hazînane yalvarmakla ve pek ciddî nedamet ve tövbe ve istiğfar ile karşılamak ve sünnet-i seniye dairesinde, bid'alar karışmadan, şeraitin tayin ettiği tarzda dergâh-ı İlahiyeye iltica etmek ve dua ve o hale mahsus ubudiyetle mukabele etmektir.” (E:34)

EHL-İ BİD'A OLMANIN BİR SEBEBİ

50- “Münafık öldükten sonra namazı kılınmaz” mealindeki âyet, o zamandaki ihbar-ı İlahî ile bilinen kat'î münafıklar demektir. Yoksa zan ile, şübhe ile, münafık deyip namaz kılmamak olmaz. Madem "Lâ ilahe illallah" der, ehl-i kıbledir.

Sarih küfür söylemese veyahut tövbe etse, namazı kılınabilir. O Aliköy'de Alevîler çok olduğunu ve bir kısmı Râfızîliğe kadar gidebilmesi nazarıyla, onların en fenası da, münafık hakikatına dâhil olmamak lâzım gelir. Çünkü münafık itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir.

(Şimdiki bazı zındıklar gibi.) Alevî ve Şiîlerin müfritleri ise; değil Peygamber (A.S.M.) aleyhinde, belki Âl-i Beyt'in muhabbetinden, ifratkârane muhabbet besliyorlar. Münafıkların tefritlerine mukabil, bunlar ifrat ediyorlar. Hadd-i Şeriatan çıktıkları vakit, münafık değil ehl-i bid'a oluyorlar, fâsık oluyorlar; zındıkaya girmiyorlar. Hazret-i Ali Radıyallahü Anh yirmi sene hürmet ettiği ve onlara şeyhülislâm mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği Ebu Bekir, Ömer, Osman (Radıyallahü Anhüm)e ilişmeseler, Hazret-i Ali Radıyallahü Anh o üç halifeye hürmet ettiği gibi, onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar yeter.”(E:78)

HAZRET-İ İMAM-I ALİ'NİN (R.A) ECNEBİ HURUFUNU VE EHL-İ BİD'A ÜLEMASINI TENKİDİ

51- “O bid'alar ve acemî ve ecnebi hurufunun intişarı zamanı olan o ahirzamanın fena adamları bir kısım ülemaü's-su'dur ki; hırs sebebiyle batınlarını haramla doldurmak için bid'alara yardım ve fetva verenlerdir.”(OL:310)

52- “Hz. Ali (r.a.) huruf-u ecnebiyi İslâmlar içinde cebren kabul ettirmek hadisesi ile ulemaü's-su'un bid'alara yardımlarından teessüfle bahsedip bu iki hadise ortasında irşadkârane bazılarında bahsediyor ki, o Sekine olan İsm-i Âzamlı ecnebi hurufuna karşı mukabele ediyor. Hem ulemaü's-su'a muhalefet ediyor. İşte bu zamanda o adamlar Risale-i Nur şakirtleri ve naşirleri oldukları şüphesizdir. Çünkü onlardır ki hatt-ı Kur'ân'ı muhafaza ediyorlar ve bid'akâr bir kısım ulemalara karşı da mukavemet ediyorlar.”(OL:313)

53- “Elhasıl: Hz. Ali (r.a.) keremallahü vecchü ecnebi hurufuna karşı şiddetli teessüf ve hiddet ettiği ve bid’aya taraftarlık eden bir kısım ulemaü’s-su’a karşı şiddetli nefret ve hiddet ettiği yerde irşadkârâne bazılarıyla konuşuyor. Ve Hz. Cibril’in tabiriyle Sekine ismi verilen ve İsm-i Âzam sandukçası olan Esmâ-i Sitteye devam edeni irşad ediyor, taltif ediyor. İşte o Esmâ-i Sittenin devamından tereşşüh eden ve Esmânın lemeatı olan Risale-i Nur, ve o Risale-i Nur kendi şakirtleri ile lâakal yüzer kalemle yüz parça Risale-i Nur’un eczalarıyla ve intişar eden yirmi bin nüshasıyla lâakal yüz bin adamı huruf-u Kur’âniye lehine ve sünnet-i seniyyeye ittibaa ve imanlarının takviyesine ve Hz. Ali’nin (r.a.) hiddet ettiği iki cereyana karşı tamamıyla mukavemet ettiklerinden elbette Hz. Ali’nin (r.a.) يَا أَيُّهَا الْإِقْوَان tabir ettiği ihvanları içinde hususî bir surette onlara bakıyor.” (OL:316)

54- Evet “Evvelâ: Bid’atların çoğaldığı bir zamanda ülemanın sükût etmemeleri lâzım geldiğine dair beyan buyurulan hadîsteki emir ve zecr.” (B:26)

SIYASİLERİ İKAZ

55- “7- **Âlem-i küfür;** bütün vesaitiyle ve medeniyetiyle, felsefesiyle, fününiyle, misyonerleriyle; Âlem-i İslâma hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettikleri halde; Âlem-i İslâma dinen galebe edemedi. Ve dahilî bütün firak-ı dâlle-i İslâmiye, birer kemmiyye-i kalile-i muzırira suretinde mahkûm kaldığı ve İslâmiyet, metanetini ve salâbetini sünnet ve cemaatle muhafaza eylediği bir zamanda, lâubaliyane, Avrupa medeniyet-i habisesinden süzülen bir cereyan-ı bid’akârâne sinesinde yer tutamaz. Demek Âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılâbvari bir iş görmek; İslâmiyetin desatirine inkıyad ile olabilir; başka olamaz, hem olmamış, olmuş ise çabuk ölüp sönmüş.” (T:140)

56- “Cumhur-u mü’minînin kabul etmedikleri bid’at ve müstahdesatı umumî gazetelerde neşretmek, doğrudan

doğruya hiç şüphesiz dalâlete bir davettir ve onları neşreden de dalâlet dâîsidir. Şu halde şu herifin yalnız şamarla ağzına vurup susturucu cevap vermek değil; belki ta'nif ve şiddetle ellerini, kollarını tutup bağlamak gerektir.” (BMs:194)

BİD'ALARIN FELÂKETİ

Muhteva

- 1- Mukaddeme
- 2- Bid'anın tarifi
- 3- Bid'anın vahim neticeleri
- 4- Bid'aların elli sene sonraki tahribatı
- 5- Açık-saçık resimler bid'ası
- 6- Kadın-erkek ihtilatı bid'ası
- 7- Ehl-i bid'anın ifsad esasları
- 8- Bid'aların tamircisi Risale-i Nurdur
- 9- Ehl-i bid'anın, büyük şeair olan ezana tecavüzü
- 10- Bid'alara tarafdarlık olamaz.
- 11- Geçmişteki bid'at ile şimdiki bid'at farkı
- 12- Bid'ata karşı şeairi izhar etmek
- 13- Hakikî Nurcular, bid'alardan uzak durur
- 14-Kaynat kitablara bakmadan kendi meyil ve anlayışına göre hüküm vermek bid'attır
- 16- Bid'at yolunu açmak büyük hatadır
- 17- Resmî makamlar bid'ata kapı açmayıp şeaire sahib çıkmaları
- 18- Bid'atı terk ile eazım-i islâmiyeyi takib etmek
- 19- Gelecek zâtın bid'aları tamir etmek
- 20- Şeairi yaşayarak izhar etmenin lüzumu
- 21- Bid'aların istilâ ettiği âhırzaman fitnesinin dehşeti

1- Mukaddeme

Kur'an ve hadisler her asrın ihtiyacına bakan mana camiiyeti bulunduğundan çok kere hayata bakar, düşünce ve yaşayış tarzına istikamet verir.

Risale-i Nur, Kur'anın bu mesleğine ittiba ederek zamanımızın ihtiyacına mutabık manaları gösterir. Bu husus çok ehemmiyetlidir. Kur'anın bu meziyetini Rahmet-i İlâhiye daha çok asrın müceddidlerine ihsan eder. Bu hakikat içindir ki asrın müceddidine kulak verilmesi gerekiyor. Bu nokta-i nazardan Risale-i Nur'a bakıp asrımızı istila eden bid'attan uzak durulması için, nelerin bid'at olduğunun bilinmesi gerektiğinden, asrın müfsid bid'atlarını tanıtan Risale-i Nurdan kısmen tesbit etmeğe çalışacağız.

2- BİD'ANIN TARİFİ

Bid'a kelimesinin geniş mana muhtevasından kısa bir tarifi olarak deriz ki:

İslam cemiyetinde dinden gelerek aleni olarak yaşanan ve ehl-i sünnet imamlarınca makbul olan anlayışların ve adetlerin, diğer bir ifade ile **bid'a**, **şearin** yerine geçirilen bâtil anlayış ve Avrupaî yaşayış ve adetlerdir. Yani **bid'a** ve **şear**, birbirine zıttır. **Bid'a**, milleti dinden koparır; **şear** ise, dine bağlar ve dinî hayatı yaşatır. Bu cihetten bu derlemenin ehemmiyeti büyüktür.

3- BİD'ANIN VAHİM NETİCELERİ

Unutturulması istenen bu şear, İslâm cemiyetinde dinî hayatın temeli olan **haya** ve **manevî mesuliyet duygusu** gibi **fazilet hislerini**, yani **hissiyat-ı ulviyeyi** yaşatan bu **şeari** kaldırıp cemiyeti **bid'at** istila ederse, millî vicdanın bozulacağını ve anarşiye kapı açılacağını bildiren Bediüzzaman Hazretlerinin nazara verdiği bu manadaki ikazlarını, bütün ehl-i hamiyetin nazara vermeleri, mevcut ictimai durum karşısında elzemiyet derecesindedir. Çünkü

böyle elzem bir meselenin **çoklar tarafından ele alınıp telkin edilmesinin tesiri** de büyük olur. Biz de bu ikazların bir kısmını arabaşlıkları ile nazara veriyoruz. Şöyle ki:

“.....ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cem'iyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor**. Ve **avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor ve hayat-ı imaniyeyi yaşatan, an'ane ile gelen hissiyat-ı mütevâriseyi yandırıyor.**”
Kastamonu Lâhikası:55

İşte bu yazıda Bediüzzaman Hazretleri, İslâm dünyasının ümid merkezi olan Müslüman ve kahraman milletimizi sinsice dinden uzaklaştırıp ele geçirmek isteyen beyn-el milel gizli cereyanın ifsadatını bilemeyenlerin aldanarak tehlikeye düştüklerini vecizane anlatır.

4- BİD'ALARIN 50 SENE SONRAKİ TAHRİBATI

Bu **millî tereddiyeye sebep** olan zamanın **bid'alarını** kaldırıp şeaire dayanan İslâmî hayatın iade edilmemesi halinde, giderek anarşiye düşüleceğini haber veren Bediüzzaman Hazretleri, resmî makamata hitaben 1947 lerde diyor ki:

“Evet hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, **elli sene sonra** bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin **nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye** cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, **elli sene sonra** o parlak mazarını dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette

Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, **o zamanın insanlarını düşünüyoruz.**” (Emirdağ Lâhikası:21)

Evet, 1946-1947 lerde yazılan bu mektub, elli sene sonra yani 1996-1997 ve sonrası gelecek tehlikeyi ciddiyetle haber verir.

5- AÇIK-SAÇIK RESİMLER BİD'ASI

Yine Üstad Bediüzzaman o sinsi cereyanın küllî tahribatından birini de şöyle ifade eder:

“**Sanem-perestliği** şiddetle Kur'an men'ettiği gibi, sanem-perestliğin bir nevi taklidi olan **suret-perestliği** de men'eder. Medeniyet ise, suretleri kendi mehasininden sayıp Kur'ana muaraza etmek istemiş. Halbuki **gölgeli gölgesiz suretler, ya bir zulm-ü mütehaccir veya bir riya-yı mütecessid veya bir heves-i mütecessimdir ki, beşeri zulme ve riyaya ve hevaya, hevesi kamçılıyıp teşvik eder.** Hem Kur'an merhameten, kadınların hürmetini muhafaza için, **hayâ perdesini** takmasını emreder. Tâ hevesat-ı rezilenin ayağı altında o şefkat madenleri zillet çekmesinler. Âlet-i hevesat, ehemmiyetsiz bir meta' hükmüne geçmesinler.....

Medeniyet ise, kadınları yuvalarından çıkarıp, perdelerini yırtıp, beşeri de baştan çıkarmıştır. Halbuki aile hayatı, kadın-erkek mabeyninde müteakabil hürmet ve muhabbetle devam eder. Halbuki açık-saçıklık, samimî hürmet ve muhabbeti izale edip ailevî hayatı zehirlemiştir. Hususan suretperestlik, ahlâkı fena halde sarstığı ve sukut-u ruha sebebiyet verdiği şununla anlaşılır: Nasilki merhume ve rahmete muhtaç bir güzel kadın cenazesine nazar-ı şehvet ve hevesle bakmak, ne kadar ahlâkı tahrib eder. Öyle de: **Ölmüş kadınların suretlerine** veyahut sağ kadınların küçük cenazeleri hükmünde olan **suretlerine hevesperverane bakmak,** derinden derine hissiyat-ı ulviye-i

insaniyeyi sarsar, tahrib eder.”⁸³⁵

Bu parağrafta geçen **Sanem-perestlik, putperestlik** demektir.

Suret-perestlik ise, açık-saçık resimleri, taparcasına ele alıp yaygınlaştırmayı ifade eder.

Gölgeli gölgesiz suretler dahi, heykeller gibi maddi vücudu olan ve film makinesi ile çekilen resimlerdir.

Taşlaşmış zulüm manasındaki **zulm-ü mütehaccir** tabiri, zulüm ve azgınlık duygusu, şiddetinden güya, taş gibi maddi şekle gelmiş manasını ifade eder.

Riya-yı mütecessid: İslâm ahlâkına aykırı düşen riya ve gösteriş duygusu, güya açık-saçık şekillerle ve halkın dikkatini kendine çekmek için poz verip çekilen resimler demektir.

Heves-i mütecessim: Cisim haline gelmiş heva ve heves hisleridir.

Hayâ perdesi: Haya duygusunun kendisi, örtünme sebebi olduğu gibi, Dinimizin emrettiği örtünme (tesettür) dahi haya duygusunun neticesi ve bu duyguyu geliştirme vesilesi olduğu ifade edilir.

Perdelerini yırtıp: Haya perdesi olan tesetturu kaldırıp ve açık-saçıklığa alıştırıp.

Bu Tabirler, Gayet Manidar İkazlardır.

Maalesef asrımızda bu açık-saçık reşimler bütün milletin gözü önüne seriliyor. Bilhassa televizyonlarda bu afet daha külli ve ifsadkârdır. Milletin sağ kesimi diye bilinen yayın organları, bu afeti önlemeye çalışması zaruri iken aynı bid'alara destek verip ortak oluyorlar. Sağ kesime hüsn-ü zanla bakan bir kısım avam dahi daha çok aldanıyor.

6- KADIN-ERKEK İHTİLATI BİD'ASI

Bediüzzaman Hazretleri, yarı manzum bir ifade ile, mimsiz medeniyetten gelen ve millî ve ictimai ahlâkı tahrib eden **kadın-erkek ihtilatı** yani içiçe beraber bulunmaları olan

bid'anın zararlarını şöyle beyan eder:

“KADINLAR YUVALARINDAN ÇIKIP BEŞERİ YOLDAN ÇIKARMIŞ, YUVALARINA DÖNMELİ

إِذَا تَأَنَّثَ الرَّجَالُ الشُّفَهَاءَ بِالْهُوسَاتِ *
إِذَا تَرَجَّلَ النِّسَاءُ النَّاشِرَاتُ بِالْوَفَاحَاتِ

Mimsiz medeniyet, taife-i nisayı yuvalardan uçurmuş, **hürmetleri** de kırmış, mebzul metayı yapmış. Şer'-i İslâm onları

Rahmeten davet eder eski yuvalarına. Hürmetleri orada, rahatları evlerde, hayat-ı ailede. Temizlik zînetleri.

Haşmetleri, hüsn-ü hulk; lütf-u cemali, ismet; hüsn-ü kemali, şefkat; eğlencesi, evlâdı. **Bunca esbab-ı ifsad, demir-sebat kararı**

Lâzımdır tâ dayansın. Bir meclis-i ihvanda güzel karı girdikçe riya ile rekabet, hased ile hodgâmlık debretir damarları!

Yatmış olan hevesat, birdenbire uyanır. **Taife-i nisada serbestî inkişafı, sebep olmuş beşerde ahlâk-ı seyyienin birdenbire inkişafı.** Şu medenî beşerin hırçınlaşmış ruhunda, şu suretler denilen küçük cenazelerin, mütebessim meyyitlerin rolleri pek azîmdir; hem müdhiştir tesiri.... Memnu' heykel, suretler: Ya **zulm-ü mütehaccir**, ya **mütecessid riya**, ya **müncemid hevestir.** Ya tılsımdır: Celbeder o habis ervahları.”⁸³⁶

Bütün bu anlatılan ifsadat, zamanın en dehşetli ve küllî bid'alarıdır. Reklam perdesi altında, küçük bir şekere sarılı kâğıttan tut tâ sokak ve caddeler boyunca açık-saçık kız-kadın resimleri olan bid'alar, millî ahlâkın tahribini netice verdiği 5 ve 6. paragraflarda ikaz makamında anlatıldı.

Hakiki nurcular böyle bid'atlara düşmeleri şöyle dursun. Gereken önleyici tedbirleri almaları Risale-i Nur cereyanının asıl vazifesi arasında yer alır.

7- EHL-İ BİD'ANIN İFSAD ESASLARI

Bediüzzaman Hazretleri bu **bid'at cereyanının** kullandıkları fesad hareketlerinin esaslarını şöyle özetler:

“Ben kendim mükerreren müşahede etmişim ki: **Yüzde on ehl-i fesad yüzde doksan ehl-i salâhı mağlub ediyordu.** Hayretle merak ettim, tedkik ederek kat'iyyen anladım ki: O galebe kuvvetten, kudretten gelmiyor, belki **fesaddan** ve **alçaklıktan** ve **tahribden** ve ehl-i hakkın **ihtilafından** istifade etmesinden ve içlerine **ihtilaf atmaktan** ve **zaîf damarları** tutmaktan ve aşlamaktan ve **hissiyat-ı nefsanîyeyi** ve **ağraz-ı şahsiyeyi tahrik** etmekten ve insanın mahiyetinde muzır madenler hükmünde bulunan **fena istidadları** işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin **firavuniyetini okşamaktan** ve vicdansızca **tahribatlarından herkes korkmasından** geliyor. Ve o misillü şeytanî desiseler vasıtasıyla muvakkaten ehl-i hakka galebe ederler.

Fakat **أَلْحَقُّ يَغْلُو وَلَا يُغْلَى عَلَيْهِ** sırrıyla, **وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ** düsturuyla:

Onların o muvakkat gelebeleri, menfaat cihetinden onlar için ehemmiyetsiz olmakla beraber, **Cehennem'i kendilerine** ve **Cennet'i ehl-i hakka** kazandırmalarına sebeptir.”⁸³⁷

(Bu hadîsin izahı için Sözlere mecmuasının 725. sahifesine bakınız.)

8- BİD'ALARIN TAMİRCİSİ RİSALE-İ NURDUR

Bu muhrib cereyana karşı manevî tamirci olan Risale-i Nur

hakkında manevî bir muhavereyi dinleyen Üstad Bediüzzaman bu müşahadesini şöyle özetler:

“Bugünlerde, Manevî Bir Muhaverede Bir Soru Ve Cevabı Dinledim. Size, Bir Hülâsasını Beyan Edeyim:

Biri dedi: Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahşidatları ve küllî teşhizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derece hararetle daha yeni tahşidat yapıyor?

Ona cevaben dediler: "Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı ve bir küçük haneyi tamir etmiyor. Belki **küllî bir tahribatı** ve İslâmîyeti içine alan ve dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir **muhit kal'ayı tamir ediyor**. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor, belki **bin seneden beri** tedarik ve teraküm edilen **müfsid âletler ile** dehşetli rahnelenen **kalb-i umumîyi** ve **efkâr-ı âmmeyi** ve umumun ve bhusus avam-ı mü'minîn'in istinadgâhları olan **İslâmî esasların** ve **cereyanların** ve **şairlerin kırılması ile** bozulmağa yüz tutan **vicdan-ı umumîyi**, Kur'an'ın i'cazıyla ve geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor.

Elbette böyle **küllî ve dehşetli tahribata** ve rahnelere ve yaralara, hakkalyakîn derecesinde, dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerreb ilâçlar ve hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki; bu zamanda Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'caz-ı manevîsinden çıkan **Risale-i Nur o vazifeyi görmekte** beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır." diye uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de **tamamen işittim**, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum."⁸³⁸

Yani Risale-i Nur cereyanının asıl vazifesi, bu ahirzaman fitnesinin ve **bid'atlarının** tamirciliğidir. Nur dairesinde görünenlerin, aleni olarak bu vazifeye ters düşmemeleri ve bu derlemede görülen, yani zamanın bid'alarına bulaşmamaları

icab eder. Aksi halde hukuk-u umumiye cihetiyle büyük mesuliyetler gelir.

9- EHL-İ BİD'ANIN BÜYÜK ŞEAİR OLAN EZANA TECAVÜZÜ İslâmiyetin ibadet hayatına da dokunan ehl-i bid'a, mesela **ezan** gibi kudsî **şeaire**, dokunmayı, hakiki medeniyet ve insaniyet ve hukuk yasakladığı halde, açıkça kanunları çiğneyerek tecavüz eden **bid'atçılara** ve mülhidlere karşı şiddetli mukabele eden Bediüzzaman Hazretlerinin müdafaalarından bazıları şöyledir:

“Bu yakınlarda ehl-i ilhadın perde altında tecavüzleri gayet çirkin bir suret aldığından; çok bîçare ehl-i imana ettikleri zalimane ve **dinsizcesine tecavüz** nev'inden; bana, hususî ve gayr-ı resmî, kendim tamir ettiğim bir mabedimde, hususî bir-iki kardeşimle hususî ibadetimde, gizli ezan ve kametimize müdahale edildi. "Ne için **Arabca kamet ediyorsunuz ve gizli ezan okuyorsunuz?" denildi.** Sükûtta sabrım tükendi. Kabil-i hitab olmayan öyle vicdansız alçaklara değil; belki **milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına** derim ki:

Ey ehl-i bid'a ve ilhad!.. Altı sualıme cevab isterim.”⁸³⁹ diyerek devam eden yazıda, insaniyeti ve hak kanunlarını hiçe sayarak tecavüz eden bid'at ve nifak cereyanına sorduğu sualler ile mütecevizlerin mahiyetlerini açığa çıkartıp milleti ikaz ediyor.”

Müdafaanın devamında da diyor ki: “İslâmiyet ile eskiden beri imtizaç ve ittihad eden, ciddî dindar ve dinine samimî hürmetkâr **Türklük milliyetine bütün bütün zıd** bir surette, **firenklik manasında** Türkçülük namıyla, tahrifdarane ve **bid'akârane** bir fetva ile "**Türkçe kamet et!**" diye benim gibi başka milletten olanlara teklif etmek hangi usûlledir?”⁸⁴⁰

839 Mektubat (429)

840 Mektubat (430)

Evet, burda anlatıldığı üzere dinî hayata karışmamak prensibiyle ortaya çıkan ve bir kısım resmî makamları işgal eden **ehl-i bid'anın**, iddia ettikleri lâiklik prensibine göre müdahale edemeyeceği mukaddesata, din ve vicdan hürriyetini açıkça çiğneyerek tecavüz edilmesi eş kabul etmez bir zulümdür. Bu zulme karşı Bediüzzaman Hazretleri şöyle mukabele ediyor:

“Nev'-i beşerde, hususan bu asr-ı hürriyette ve bilhassa medeniyet dairesinde hemen umumiyetle hüküm-ferma **"hürriyet-i vicdan"** düsturunu kırmak ve istihfaf etmek ve dolayısıyla nev'-i beşeri istihkar etmek ve itirazını hiçe saymak kadar cür'etinizle, hangi kuvvete dayanıyorsunuz? Hangi kuvvetiniz var ki, siz kendinize **"lâdinî"** ismi vermekle, **ne dine ne dinsizliğe ilişmemeyi ilân ettiğiniz** halde; dinsizliği mutaassıbane kendine bir din ittihaz etmek tarzında, **dine ve ehl-i dine** böyle tecavüz, elbette saklı kalmayacak! Sizden sorulacak!.. Ne cevap vereceksiniz? Yirmi hükûmetin en küçüğünün itirazına karşı dayanamadığınız halde, nasıl yirmi hükûmetin birden itirazını hiçe sayar gibi, hürriyet-i vicdaniyeyi cebrî bir surette bozmağa çalışıyorsunuz.”⁸⁴¹

Bu ve benzeri müdafaalar, müslümanlar için ve bilhassa hakikî Nurcular için, dini koruma gayretini ve hassasiyetini takviye eden telkinlerdir.

Yukarıdada Hz. Üstadın anlatıldığı üzere lâiklik, dinden kopuk rejim olmakla beraber **ne dine ne dinsizliğe ilişmemek manasında** iken bu gizli ve mütecaviz ehl-i bid'a, tecavüzde lâikliği de aşılıyor.

Hatıra geliyor ki, Bediüzzaman Hazretleri, ehl-i bid'anın kanunları hiçe sayarak yaptığı tecavüzlerine karşı neden bu kadar şiddet gösteriyor?

Bu şiddetin hikmetlerinden birisi, Üstad Bediüzzamanın Kur'anı örnek almasıdır. Meselâ Şualar Mecmuasında,

أَيُّ مَالِهِ **in**, yani zâlimlerin azgınlıklarının tekraren

anlatılmasını emreden âyet nakledilir. Şöyle ki:

“..... dördüncü âyette Risale-i Nur'un Türkçe olmasını tahsin eder ve beşincide Arabî ve Türkçeyi tam bilmeyen ve mürşidleri ve âlimleri perişan olan vilayat-ı şarkiyede Risale-i Nur imdadlarına ve her taifeden ziyade başlarına gelen hâdiseler ve âyette **بِأَيَّامِ اللَّهِ** tabir edilen **elîm vakıaları hatırlarına getirmekle ikaz** ve irşad etmelerine bir mana-yı işarî ve remzî ile emrediyor. Bu âhirki ehemmiyetli işareti beyan etmeme şimdilik izin olmadığından yalnız herbirinin birtek remzi gayet kısa beyan edilecek.”⁸⁴²

أَنْ أَخْرِجَ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ

إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ cümlesinde makam-ı cifrîsi, şeddeliler birer sayılmak cihetinde bin üçyüz ellibir (1351) ederek Risale-i Nur'un şimdilik beyanına iznim olmayan ehemmiyetli vazifesinin ve bu evamir-i Kur'aniyeyi imtisalinin tarihine tam tamına tevafuk-u cifrî ve muvafakat-ı maneviye karinesiyle ve kıssadan hisse almak münasebat-ı mefhumîye remzi ile Risale-i Nur'a îmaen bakar. Daha yazılacak çok gaybî işaretler var, fakat izin verilmedi şimdilik kaldı.”⁸⁴³

Yani **zalimlerin zulmü unutulmamalıdır**. Eğer unutulup zulme nefret edilmezse, aşağıda gelen 10. arabaşlıkta izah edildiği gibi manevî tehlike çok büyük olur. Demek oluyor ki Bediüzzaman hazretleri Kur'an yolunu takib ediyor. O halde **hakiki Nurcu dahi Üstadın takib ettiği yolu takib etmelidir**.

"Hem büyük Deccalın, hem İslâm Deccalının üç devre-i istibdadları manasında üç eyyam var. **Bir günü**; bir devre-i hükümetinden öyle büyük icraat yapar ki, üçyüz sene yapılmaz. **İkinci günü**, yani ikinci devresi, bir senede otuz senede yapılmayan işleri yaptırır. **Üçüncü günü ve devresi**,

842 Şualar (725)

843 Şualar (726)

bir senede yaptığı tebdiller on senede yapılmaz. **Dördüncü günü ve devresi** adileşir, bir şey yapmaz, yalnız vaziyeti muhafazaya çalışır." diye, gayet yüksek bir belagatla ümmetine haber vermiş."⁸⁴⁴

10- BİD'ALARA TARAFDARLIK OLAMAZ.

Geçmiş asırlarda emsali bulunmadığı hadisce bildirilen ve âhırzamanın fitnesi olan nifak cereyanını kabul etmeyenlerin **geçmiş günahlarının afvedileceği** ve kabul edenlerin ise, **amellerinin ibtal edileceği**,⁸⁴⁵ de beyan edilir.

Hadîsin bu hükmüne muvafık olarak Bediüzzaman Hazretleri, talebe, kardeş ve dost olarak üç snifa ayırdığı Nurcular dairesinin en alt derecesi olan dostluk makamı için diyor ki:

"Dostun hassası ve şartı budur ki: Kat'iyen, Sözlere ve envar-ı Kur'aniyeye dair olan hizmetimize ciddî tarafdar olsun; ve haksızlığa ve **bid'alara ve dalalete kalben tarafdar olmasın**, kendine de istifadeye çalışsın."⁸⁴⁶

Hem yine diyor: **"Bid'a ile amel eden, kalben tarafdar olmamak şartıyla dost olabilir."**⁸⁴⁷

Yani, zamanın bid'aları, Müslümanın dinî hayatını tahrir ettiği için en azından bu **bid'aları kalben reddetmek şart koşuluyor**. Bu hükmün istinad ettiği şu rivayet de var:

"Sizden kim (sünnetimize uymayan) bir münker (kötülük) görürse (seyirci kalmayıp) onu eliyle düzeltsin. Buna gücü yetmezse lisanıyla düzeltsin. Buna da gücü yetmezse **kalbiyle buğzetsin. Bu kadarı imanın en zayıf mertebesidir.**"⁸⁴⁸

Bu hadisten sonraki hadisin sonu da şöyle:

844 **Şualar (587)**

845 **(Risale-i Nurun Kudsi Kaynakları, hadis sıra no:807)**

846 **(Mektubat (344))**

847 **(Kastamonu Lâhikası (248))**

848 (Melâhim 17, (4340); Müslim, İman 78 (49); Ebu Dâvud; Salâtu'l-İydeyn 248 (1140); Tirmizî, Fiten 11 (2173); Nesâî, 17 (8, 111); İbnu Mâce, Fiten 20, (4013);)

“Kim de onlarla kalbiyle mücahede ederse o da mü'mindir. Bunun gerisine, artık **zerre miktar iman yoktur** denilmektedir.”⁸⁴⁹

Geçmiş asırlardaki bid'alar, yaşayıştaki şeairde olmayıp daha çok ibadetlerin bazı meselelerinde idi. İçinde bulunduğumuz bu asırda ise, daha çok yaşayıştta ve cemiyet hayatında, hem de haramlar sahasında olduğundan, bu zamandaki bid'at tarafdarlığının felâketini Bediüzzaman **yedi kebaire** dahil ediyor. Şöyle ki:

"Kebair çoktur, fakat ekber-ül kebaire ve mubikat-ı seb'a tabir edilen günahlar yedidir: "Katl, zina, şarab, ukuk-u valideyn (yani kat'-ı sıla-yı rahm), kumar, yalancı şahadetlik, dine zarar verecek **bid'alara tarafdar olmak**"tır."⁸⁵⁰

Demek en basit müslümanın dahi bu asrın bid'atlarını en azından kalben kabul etmemesi şart oluyor.

11- GEÇMİŞTEKİ BİD'AT İLE ŞİMDİKİ BİD'AT FARKI

Evet, “Abbasîlerin zamanında, o tarihte Mu'tezile, Râfızî, Cebri ve perde altında zındıklar, mülhidler, İslâmiyeti zedeleyen çok fırak-ı dâlle meydana gelmişler. **Şeriat ve itikad noktasında** ehemmiyetli sarsıntılar olması hengâmında, Buhârî, Müslim, İmam-ı A'zam, İmam-ı Şafîî, İmam-ı Mâlik, İmam-ı Ahmed İbn-i Hanbel ve İmam-ı Gazalî ve Gavs-ı A'zam ve Cüneyd-i Bağdadî gibi pekçok eazım-ı İslâmiye imdada yetişip o fitne-i diniyeyi mağlub ettiler.”⁸⁵¹

Keza “Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle, Ye'cüc ve Me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi; şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan sedd-i Kur'anînin tezelzülüyle de **Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhiş** olarak **ahlâkta ve hayatta** zulmetli bir **anarşilik** ve zulümlü bir **dinsizlik**

849 (Müslim, İman 80, (50).)

850 (Barla Lâhikası (335)

851 Şualar (332)

fesada ve ifsada başlıyor.”⁸⁵²

Bu iki parçada geçen (**Şeriat ve itikad noktasında**) ve (**ahlâkta ve hayatta**) ifadelerinden ve buna benzer diğer beyanlardan anlaşılır ki, **geçmiş asırlardaki fitne ve bid’at**, ahlâk ve ahlâkı bozan **ictimaiî yaşayışta değil**, dinî anlayış ve ibadetlerde iken; bu asırda ise hayatta, **cemiyet hayatında** oluyor. Bu cihetle de, günün yaşayışını taklid etmek, âhizaman fitnessine ve **şer cereyanına yardım manasında** oluyor. O asırdaki bid’at yolunu açan şahıslar, aynen ehl-i sünnet imamı gibi sarıklı, sakallı, şalvarlı ve cübbeli yaşıyorlar. Hem onların ev halkı ve cemaatleri de öyle...

Şimdi ise tam tersine medenî yaşayış zanniyle Avrupadan getirilen ve aşılana bid’aları yaşıyor. Halbuki aleni ve beğenerek günün bid’alarını yaşayan kişi, **fâsık-ı mütecahir** vasfını alır. **Fâsık-ı mütecahir’in hususiyetleri** ve mesuliyetleri, İslâm Prensipleri Ansiklopedisinde izahat var ve zamanımız itibariyle gayet ehemmiyetli bir meseledir.

Evet, asrın âhizaman fitnessi olan bid’alara yardım, afv edilmez suçlardan olduğunu bilen Bediüzzaman Hazretleri diyor:

"Boynumuzda bir akrep bulunsa, ısırmasın atılsa, nasıl memnun oluruz; kusurumuzu, -fakat garaz ve inad olmamak şartıyla ve **bid’alara ve dalalete yardım etmemek** kaydı ile- kabul edip minnetdar oluyoruz." (E: 49) Yani aksi takdirde yani ehl-i bid’aya fayda verme halinde afvedilmezler.

12- BİD’ATA KARŞI ŞEİRİ İZHAR ETMEK

Üstad Bediüzzaman, bid’aları medeni yaşayış diyerek aleni işlemek değil, ona müsamaha edilmesini dahi istemiyor.

Evet, “Risale-i Nur’un mesleği, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlub olmayarak belki galebe ederek pek çok muannidleri

imana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'cize-i maneviye-i Kur'aniye olduğunu isbat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet; veya mağlubane perde altında veya **bid'alara müsamaha suretinde** ve tev'ilat ile **bir nevi tahrifat içinde** hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş."⁸⁵³

Halbuki zamanımızda ehl-i Bid'aya müsamaha garip bir durum almıştır.

13- HAKİKÎ NURCULAR, BİD'ALARDAN UZAK DURURLAR

İctimaiyat ilminde biliniyor ki, gözle görünenler, kulakla işitilenden daha müessirdir. Meselâ Hazret-i Bediüzzaman der: "Buradaki ehl-i dünyanın bizi konuşmaktan ve temastan men'leri zarar vermiyor. **Lisan-ı hal, lisan-ı kalden daha kuvvetli ve tesirli konuşuyor.**" (Şualar:306)

"Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) **yasak edildiği ve bid'aların cebren umuma yaptırıldığı zulümatlı ve dehşetli bir devirde,** Nur Talebeleri, **o uydurma ezanı okumamışlar ve böyle bid'alara karşı, kendilerini kahramanca muhafaza ederek,** bid'alara girmemişlerdir."⁸⁵⁴

Nur dairesinde ve ön saflarda görünen bir şahsın ehl-i bid'aya yanaşması sebebiyle kaderden tokat yemesi ibretlik bir manzara olarak nazara veriliyor. Şöyle ki:

"Bu zât, Ağrus'taki Nur talebelerinin başında nâzırları hükmünde olduğu bir zaman, Sünnet-i Seniyyeye ittiba ve **bid'alardan içtinabı meslek ittihaz eden** talebelerin manevî şerefini kâfi görmeyerek ve ehl-i dünyanın nazarında bir mevki kazanmak emeliyle mühim bir **bid'anın**

853 (Emirdağ Lâhikası-1 (63)

854 Sözlür (757)

muallimliğini deruhde etti. Tamamıyla mesleğimize zıd bir hata işledi.”⁸⁵⁵

Halbuki nümune-i imtisal bir Nurcunun aleniyetteki yaşayışı şöyle tavsif ediliyor:

“Hem **şëair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı** ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o kudsi şëairden fedakârlık yapanların ve din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında Bediüzzaman, ne **lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında** o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde **en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır.**

Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez... Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir terhistir." deyip mücadeleye atılmış; **bid'aları tanıtan ve durduran ve şëair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyyeyi ihya eden** eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdeta Devr-i Saadet'in bir cilvesini yaşatmıştır.

Bir **Sünnet-i Seniyyeye muhalif hareket etmemek için işkenceli bir inzivayı ihtiyar etmiştir.** Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.”⁸⁵⁶

Medenî yaşayışa geçiş diyerek milleti aldatıp bid'aları getirmek ve şëairi unutturmak faaliyetinin hızlandırıldığı ilk devrelerde, bu gizli cereyanın sinsi maksadını anlayan Bediüzzaman Hazretleri bu gelen ifsada karşı mukabele eden ikaz yazıları Nurun İlk Kapısı eserinde neşretmiştir. Bu eserden çok az bir kısmını nazara veriyoruz. Şöyle ki:

“**Ey birader!** Düşman hariçte olsa, insan silâhsız o düşmanla geçinebilir. Fakat **düşman kal'a içine girse ve**

855 Lem'alar (45)

856 Tarihçe-i Hayat (694)

gizlense, o vakit o düşmana karşı silâhlanmak, zırh giymek ve gayet dikkat etmek, hem pek ciddî sebat etmek lâzımdır. Tâ ki hayat-ı ebediyesini hafî darbelerden kurtarabilsin.

Ey kardeş! Zırh ve silâh, namaz ve takvadır. Kur'an'ın zincirini muhkem tut. Onun sözüne kulak ver. **Başkaları seni aldatmasın.** Şu zamanın gafil sarhoşları içinde, seni terk-i şeaire ve **medeniyet-i dünyaya davet** edenlere de ki: "Hey sersem gafiller! Benim halim sizi dinlemeye müsaid değil. Zira benim arkamda, tâ kulağımın dibine kadar yakınlaşan ecel arslanı beni tehdid ediyor." Nurun İlk Kapısı:143

"Ey gafil! Eğer ölümü öldürebilirsen; zevali dahi dünyadan izale edebilirsen ve acz ve fakrı beşerden kaldırabilirsen ve katı-üt tarîklik yapmak için zîhayatın hususan insanın ebede giden yolunu seddedecek bir çare bulmuşsan, dinden istiğna ve **dinin şeairini terketmeğe** insanları davet edebilirsin."⁸⁵⁷

"İşte bu sadâlara karşı **vesvese-i medeniyet olan senin medeniyetçi sözlerin**, sivrisineğin vızılıtsı kadar da olmuyor. Öyle ise **ihtiyarıyla Kur'an'ın tılsım ve ilâçlarını terkedip senin ile dalalet yoluna gidecek, ancak senin gibi bir sarhoş lâzım** ki; ya **heves-i nefsi** veya **hırs-ı şöhrat** veya **zendeka-i felsefe** veya **sefahet-i medeniyet** veya **derd-i maişet** veya **kin ve intikam** veya **gurur** gibi bir müskiratla o derece sarhoş olmalı ki; herşeye kendini muktedir ve mâlik bilsin ve herşey benimdir desin ve kendini lâyemut tahayyül etsin."⁸⁵⁸

"Şu dalalet-âlûd ve sefahet-perver medeniyetin şakirdleri ve idlâl edici sakîm felsefenin talebeleri, acib ihtirasat ve pek garib tefer'unlukla sarhoş olmuşlar. Sonra gelip, desiseler ile **müslümanları, ecnebilerin âdâtına davet ve terk-i şeair-i İslâmiyeye teşvik ediyorlar.** Halbuki her şeairde nur-u İslâma bir şuur ve bir iş'ar vardır."⁸⁵⁹

857 Nurun İlk Kapısı (146)

858 Nurun İlk Kapısı (147)

859 Nurun İlk Kapısı (43)

Fakat maalesef ki bu sinsi cereyanın tahribatı dehşetli olmuştur. Sözler Mecmuasında şöyle deniliyor:

Evet, “Bu asırda din ve İslâmiyet düşmanları, evvelâ imanın esaslarını zayıflatmak ve yıkmak plânını, programlarının birinci maddesine koymuşlardır. Hususan bu yirmibeş sene içinde, **tarihte görülmemiş** bir halde münafikane ve **çeşit çeşit maskeler altında** imanın erkânına yapılan sût-i kasdlar pek dehşetli olmuştur, çok yıkıcı şekiller tatbik edilmiştir.”⁸⁶⁰

“Evet, altıyüz sene, belki Abbasiler zamanındanberi yâni bin senedenberi Kur'an-ı Hakîmin bir bayrakdarı olarak bütün cihana karşı meydan okuyan **Türk Milletini, bu vatan evlâdlarını, İslâmiyetten uzaklaştırmak** ve mahrum bırakmak için, müslümanlığa ait her türlü bağların koparılmasına çalışılıyor ve bilfiil de muvaffak olunuyordu. Bu vâkıa cüz'î değil, küllî ve umumî idi. Milyonlarca insanın hususan gençlerin ve milyonlar mâsumların, talebelerin iman ve itikadlarına dünyevî ve uhrevî felâketlerine taallük eden çok geniş ve şümüllü bir hadise idi.

Ve kıyamete kadar gelip geçecek Anadolu halkının ebedî hayatlarıyla alâkardı. O zaman ve o senelerde, bin yıllık parlak mâzinin delâlet ve şهادetiyle, Kur'anın bayraktarı olarak en yüksek bir mevki-i muallâyı ihraz etmiş bulunan kahraman bir milletin hayatında, İslâmiyet ve Kur'an aleyhinde **dehşetli tahavvüller ve tahribler yapıyor** ve cihanın en namdar ordusunun bin senelik cihad-ı diniye ile geçen **parlak mâzisi** ve o mâzide medfun **muhterem ecdadı**, yeni nesillere ve **mektebli talebelere** unutturulmaya çalışılıyor ve **mâzi ile irtibatları kesilerek** bir takım maskeli ve **sûretâ parlak kelâmlarla iğfalâtda** bulunularak, **komünizm** rejimine zemin hazırlanıyordu! İslâmiyetin hakikatında mevcut maddî-manevî en yüksek terakkî ve medeniyet umdeleri yerine; dinsiz felsefenin bataklığındaki nursuz prensipler, edepsiz edib ve feylesofların

fikir ve ideolojileri, gizli **komünistler**, **farmasonlar**, dinsizler tarafından telkin ediliyor ve çok **geniş bir çapta tedris ve talime** çalışılıyordu.

Bilhassa İngiliz, Fransız gibi İslâm düşmanlarının İslâm Âlemini maddeten ve mânen yıpratmak, sömürmek emellerinin başında Kahraman Türk Milletinin dinî bağlardan uzaklaştırılması; **örf âdet, an'ane ve ahlâk bakımından tamamen İslâmiyete zıt bir duruma getirilmek** plânları vardı ve bu plânlar maalesef tatbik sahasına konmuştu!"⁸⁶¹

Fakat bu gelen paragrafta tarif edilen hakiki Nurcu, şeairi terk ile bid'alara alıştıramaz ve alıştıramadı, aksine şeaire sahib çıkıp bid'aları reddettiler ve reddederler.

“Evet bu asra öyle bir Kur'an tefsiri lâzım ve elzemdir ki; Risale-i Nur gibi akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve vicdanı tenvir etsin. Müslümanları, beşeri uyandırsın; intibah versin, gafletten kurtarsın. Sırat-ı Müstakim olan Kur'an yolunu gösterecek. Sünnet-i Seniye ve İslâmiyetin **şeairene muhalif olarak yaptırılan ve yapılan şeyleri fark ettirip**, sünnet-i Peygamberîye (Aleyhissalâtu Vesselâm) ittibâi ders versin ve ihya etmek cehdini uyandırsın.”⁸⁶²

BİD'ALAR ÇAMURUNA BULAŞMAYAN BİR NURCUNUN GELECEĞE BAKAN RÜ'YASI

Bu rüya hakkında Üstad diyor ki: “Yalnız bir-iki noktasına işaret ederiz. Yani bir **hakikat** beyan ederiz. Senin hakikat-ı rü'ya nev'inden olan **vakıalar**, o hakikatın **temessülâtıdır**. Şöyle ki:

O vasi' meydanlık, **âlem-i İslâmiyettir**. Meydanlığın nihayetindeki mescid, Isparta vilayetidir. Etrafı bulanık çamurlu su, **hal ve zamanın sefahet ve atalet ve bid'atlar bataklığıdır**.

Sen selâmetle, bulaşmadan, sür'atle mescide eriştiğin;

861 Tarihçe-i Hayat (153)

862 Sözler (749)

herkesten evvel envâr-ı Kur'anîyeye sahib çıkıp, kalbini bozmadan sağlam kaldığına işarettir.

Mesciddeki küçük **cemaat** ise; Hakkı, Hulusi, Sabri, Süleyman, Rüşdü, Bekir, Mustafa, Ali, Zühdü, Lütfü, Hüsrev, Refet gibi Sözlere'in hameleleridir.

Ufak kürsü ise, Barla gibi küçük bir köydür.

Yüksek ses ise, Sözlere'deki kuvvet ve sür'at-i intişarlarına işarettir.

Birinci safta sana tahsis edilen makam ise, Abdurrahman'dan sana münhal kalan yerdir.

O cemaat; **telsiz âletlerin âhizeleri hükmünde**, bütün dünyaya ders işittirmek istemek işareti ve hakikatı ise inşaallah **tamamıyla sonra çıkacak**.

Şimdi efradı birer küçük çekirdek iseler de, ileride tevfik-i İlahî ile birer şecere-i âliye hükmüne geçerler. Ve birer telsiz telgrafın **merkezi olurlar**.

Sarıklı küçük genç bir zât ise; Hulusi'ye omuz omuza verecek belki **geçecek** birisi, **naşirler ve talebeler içine girmeye namzeddir**. Bazılarını zannederim, fakat kat'î hükmedemem.”⁸⁶³

Yukarda geçen “**merkezi olurlar**.” Tabiri, Risale-i Nurunun sebatkâr ve sadakatlı ve haslar dairesi denilen muhafız ve bekçi Nurcular dairesini anlatır. O cemaat hakkındaki (**telsiz âletlerin âhizeleri hükmünde**) tabiri, bu küçük heyet, teknik imkânların geliştiği devreye de erişir. “**Sarıklı küçük genç bir zât**” **cümlesi** ise, hayli zaman sonra ve bid'adların fazlaca çoğaldığı devrede ve neşriyat sahasındaki faaliyetle meşgul ve sayıca az bir cemaat ki kıyamete kadar devam eder. Sarık en ehemmiyetli bir şair olduğundan bu sarık tabiri, şairi korumada şuurulu ve gayretli olmayı anlatır. Bu cemaate, Mektubat sh.58'de şöyle işaret edilir:

“İşte İsevîliğin din-i hakikîsi zuhur ile ve İslâmiyete inkılab etmesiyle, çendan âlemde ekseriyet-i mutlakaya nurunu

neşreder. Fakat yine kıyamet kopmasına yakın tekrar bir dinsizlik cereyanı başgösterir, galebe eder ve "El-hükmü lil-ekser" kaidesinde, yeryüzünde "Allah Allah" diyecek kalmayacak, yani ehemmiyetli bir cemaat, Küre-i Arz'da mühim bir mevkiye sahib olacak bir surette "Allah Allah" denilmeyecek demektir. Yoksa **ekalliyette kalan veyahut mağlub düşen ehl-i hak, kıyamete kadar bâki kalacak;** yalnız, kıyametin kopacağı anında, kıyametin dehşetlerini görmemek için, bir eser-i rahmet olarak, ehl-i imanın ruhları daha evvel kabzedilecek, kıyamet kâfirlerin başına kopacaktır.”⁸⁶⁴

KEZA, EMİRDAĞ LAHİKASI SH.266 P.1 SONUNDA DA ŞÖYLE DENİLİYOR:

“Fen ve felsefenin tasallutuyla ve maddiyyun ve tabiiyyun taunu, beşer içine intişar etmesiyle, her şeyden evvel felsefeyi ve maddiyyun fikrini tam susturacak bir tarzda imanı kurtarmaktır. Ehl-i imanı dalaletten muhafaza etmek ve bu vazife hem dünya, hem herşeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazret-i Mehdi'nin o vazifesini bizzât kendisi görmeğe vakit ve hal müsaade edemez. Çünkü hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) cihetindeki saltanatı, onun ile iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir taife bir cihette görecektir. O zât, o taifenin uzun tedkikatı ile yazdıkları eseri kendine hazır bir program yapacak, onun ile o birinci vazifeyi tam yapmış olacak. **Bu vazifenin istinad ettiği kuvvet ve manevî ordusu, yalnız ihlas ve sadakat ve tesanüd sıfatlarına tam sahib olan bir kısım şakirdlerdir. Ne kadar da az da olsalar, manen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar.**”⁸⁶⁵

Evet bu anlatılan hadise rüya hadisesi ikinci devrede bulunacağı bildirilen ve **gelecek zât** tabir edilen ve geniş

864 Mektubat (58)

865 Emirdağ lahikası-1 (266)

daireyi temsil edecek olan o Zat zamanına, hatta kıyamete kadar bu **cemaat-ı kalilenin** bulunacağı mezkûr nakillerden anlaşılıyor.

14- KAYNAK KİTAPLARA BAKMADAN KENDİ ANLAYIŞ VE MEYLINE GÖRE HÜKÜM VERMEK BİD'ADIR

Evet, “Müstaid, Müçtehid Olabilir; Müşerri' Olamaz

İçtihadın şartını haiz olan her müstaid, ediyor nefsi için, nass olmayanda içtihad. Ona lâzım, gayre ilzam edemez.

Ümmeti davetle teşri' edemez. Fehmi, şeriattan olur; lâkin şeriat olamaz. Müçtehid olabilir, fakat müşerri' olamaz.

İcma' ile cumhurdur, sikke-i şer'i görür. Bir fikre davet etmek; **zann-ı kabul-ü cumhur, şart-ı evvel oluyor.**

Yoksa **davet bid'attır**, reddedilir. Ağzına tıklılır, onda daha çıkamaz...”⁸⁶⁶

Yani Müçtehid olmayan kişi, dinî meselelerde mecburiyetle re'y-i cumhurun hükümlerine yani şeri'atın temel kitaplarına bakacaktır.

Asrımızda yaygın olan bir cehalet ve gaflettir ki, ahkâm-ı şer'iyede şeri'at kitaplarına; Nurculuk hizmetinde Risale-i Nur eserlerine bakmadan ve kendi meyline göre hareket etmek, dini tağyir etmektir ve büyük mesuliyet taşıyan bid'attır. Üstad Bediüzzaman asrın bu hastalığını, bir suale verdiği cevabda ve Risale-i Nurun muhtelif yerlerinde beyan eder. Soru ve cevabın bir kısmı şöyledir:

“Sual: Âlem-i İslâm ülemasının ortalarındaki müdhiş ihtilafata ne dersin? Re'yin nedir?

Cevab: Ben âlem-i İslâmiyete gayr-ı muntazam veya intizamı bozulmuş bir meclis-i meb'usan ve bir encümen-i şûra nazarıyla bakıyorum. **Şeriattan işitiyoruz ki; re'y-i cumhur budur, fetva bunun üzerinedir.** İşte şu, bu

meclisteki re'y-i ekseriyetin naziresidir. Re'y-i cumhurdan maada olan akval, eğer hakikat ve mağzdan hâlî ve boş olmazsa istidadatın re'yelerine bırakılır. Tâ herbir istidad terbiyesine münasib gördüğünü intihab etsin. Lâkin burada iki nokta-i mühimme vardır:

Birincisi: Şu istidadın meyelanı ile intihab olunan ve bir derece hakikatı tazammun eden ve ekalliyette kalan kavlı, nefs-ül emirde mukayyed ve o istidad ile mahsus olduğu halde, sahibi ihmal edip mutlak bıraktı. Etbaı iltizam edip tamim etti. **Mukallidi taassub edip, o kavlin hıfzı için muhaliflerin hedmine çalıştılar.** İşte şu noktada **hüda hevaya tahavvül ve mezheb dahi mizacdan teşerrüb eder.** Arı su içer bal akıtır, yılan su içer zehir döker.”⁸⁶⁷

“Her müstaid çendan içtihad edebilir. Lâkin içtihadı o vakit düstur-ul amel olur ki, bir nevi icma' veya **cumhurun tasdikine iktiran eder.**”⁸⁶⁸

“...usul-ü imaniyeyi ve esâsât-ı şeriatı daima rehber ve esas tutmak ve meşhudunu ve zevkini onlara karşı muhalefetinde itham etmektedir.» (Mektubat sh: 455)

“...istidadların terbiyesini ve neticesini, cüz-ü ihtiyarînin eline vermiştir. **O cüz-ü ihtiyarînin yuları da, şeriatın, yani delâil-i nakliyenin eline verilmiştir.**”⁸⁶⁹

“Eğer Mâlikin hesabına olursa, istediğin şeyi al ve yap— **fakat izin ve meşiet ve emri dairesinde olmak şartıyla. İzin ve meşietini de şeriatından öğrenirsin.**”⁸⁷⁰

“Zaruriyât-ı diniye” denilen ve kabil-i tevil olmayan ve “muhkemat” denilen düsturları ise, hiçbir cihette kabil-i tebdil değildir ve medar-ı içtihad olamaz. Onları tebdil eden, başını dinden çıkarıyor,

867 Münazarat (79)

868 Sünuhât-Tuluat-İşarat (34)

869 İşarat-ül İ'caz (173)

870 Mesnevi-i Nuriye (82)

تجيشقوخ مشخ الثيش كما جمشقة الشهش مشخ القوس kaide-

sine dahil oluyor.»⁸⁷¹

Nur hizmetinde de hizmet düsturlarının te'vil etmeden esas alınması şarttır. Meselâ Hizmet Rehberi mukaddemesinde şöyle deniliyor:

“Risale-i nur hizmetinde tecelli eden rıza-yı ilahi ve tevfik nurlarının tevali ve devam etmesi için her halde Hazret-i Üstad Bediüzzaman'ın tâkib ettiği meslek ve meşrebi, yarım asra yaklaşan uzun bir hizmet devresinde muhtelif hâdiseler, şiddetli tazyikat ve hücumlar karşısında maddî ve mânevî engeller içerisinde takındığı tavır, niyaz ve yaşadığı hâlet-i ruhiye ve gösterdiği azim ve sadakat gibi ahvali olan **“Sıddıkiyyet mesleğidir”** ki: **Nur Talebeleri için ehemmiyetle bilinmek, anlaşılma ve yaşanma icâb eder.**

Çok dikkatle üzerinde durulması, tefekkür edilmesi gereken bedihî bir hakikat vardır ki, o da şudur: Risalelerde, mektuplarda, lâhikalarda def'alarca yazıldığı gibi mübarek Üstadımıza müracaat edenler ve ziyarete gelen bütün ziyaretçiler hemen umumiyetle dâima görüyorlardı ki; Üstadımız onların **nazarlarını Risale-i Nur'a tevcih ediyordu.** Acaba bunun sırr-ı hikmeti ne idi? Mütemadiyen ne için bu noktada tahşidat yapıyordu?

Evet bu muazzam bir hakikattir. Ve Hazret-i Bediüzzaman'a kâfil bir muazzam hakikatın ifadesidir ki, dersimizi Hakaik-i Kur'aniye ve envar-ı îmaniye hazinesi olan Risale-i Nur'dan aldığımız gibi, birbirimizle mânevi münasebet, alaka, uhuvvet ve muhabbet **düsturlarımızı da hep o Risale-i Nur'dan ders alacağız.** “

15- BİD'AT YOLUNU AÇMAK

BÜYÜK HATADIR

Milletin mukadderatiyle alâkadar makamlarda bulunan ve bid'at yolunu açmak isteyenlere karşı milletin nefret edeceğini bildiren temsilî bir ikaz:

"Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve ruhen nokta-i istinad telakki ettiği selef-i sâlihînin cadde-i nuranîlerini terkedip heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhretperverane, **bid'akârane** işlerde ve harekâтта bulunsa; manen bütün ehl-i hakikat ve ehl-i imanın nazarında en alçak mevkie düşer."⁸⁷²

16- RESMÎ MAKAMLAR BİD'ATA KAPI AÇMAYIP ŞEAİRE SAHİB ÇIKMALARI GEREK

Cumhuriyetin kurulduğu ilk senelerinde Ankaraya çağrılan Bediüzzaman Hazretleri mebuslara dağıttığı beyannamesinde **bid'alara kapı açmayıp** şeairi ihya etmenin elzemiyetini anlatan beyannamesinin bazı kısımları aynen şöyledir:

“Âlem-i İslâmı mesrur ettiniz. Muhabbet ve teveccühünü kazandınız; lâkin o teveccüh ve muhabbetin idamesi, **şeair-i İslâmiyeyi iltizam** ile olur. Zira müslümanlar, İslâmiyet hasebiyle sizi severler.....

Avrupa medeniyet-i habisesinden süzülen bir cereyan-ı bid'akârâne sinesinde yer tutamaz. Demek Âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılâbvari bir iş görmek; İslâmiyetin desatirine inkıyad ile olabilir; başka olamaz, hem olmamış, olmuş ise çabuk ölüp sönmüş.

Şu meclisin şahsiyet-i maneviyesi, sahip olduğu kuvvet cihetiyle, manâ-yı saltanatı deruhde etmiştir. Eğer **şeair-i İslâmiyeyi bizzat imtisâl etmek ve ettirmekle** manâ-yı hilâfeti dahi vekâleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç; fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa dine muhtaç olan, şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile ihtiyacat-ı ruhiyesini unutmayan milletin hâcât-ı diniyesini Meclis tatmin etmezse; bilmeceburiye, mânâ-yı hilâfeti tamamen kabul ettiğiniz isme ve resme ve lâfza verecek; ve o mânâyı idame etmek için, kuvveti dahi verecek. Halbuki Meclis elinde bulunmayan ve Meclis tarikiyle olmayan öyle bir kuvvet, inşikak-ı asâya sebebiyet verecektir.

İnşikak-ı asâ ise, غُوا عَصَشْمُوا بِخَيْلِ اللّٰخِثِيْعَا Âyetine

zıddır.

Bilirsiniz ki; ebedî düşmanlarınız ve zıdlarınız ve **hasımlarınız, İslâmın şeâirini tahrip ediyorlar. Öyle**

ise zarurî vazifeniz, şeairi ihya ve muhafaza etmektir. Yoksa şuursuz olarak, şuurlu düşmana yardımdır. Şeairde tehavün, za'f-ı milliyeti gösterir. Za'f ise, düşmanı tevkif etmez, teşçi eder.”⁸⁷³

17- BİD'ATI TERK İLE EAZİM-İ İSLÂMİYEYİ TAKIB ETMEK

Üstad Bediüzzaman derin bir tefekkürde iken gördüğü geniş bir manzara-i maneviyeyi şöyle ifade eder:

“Sonra o halde

أهشأ غالطوا جأ غالتمسغفيم غصوا جأ غالتيخ غلغمت غظيهم dediğim

vakit, baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kabile-i beşer içinde gayet nuranî, parlak **enbiya, siddikîn, şüheda, evliya, sâlihîn kabilelerini gördüm** ki, istikbal zulümatını dağıtıp, ebede giden yolda bir **cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar**. Bu kelime beni o kabileye iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor. Birden, fesübhanallah dedim.

Zulümat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kabile-i uzmaya iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım. Acaba **bid'aları icad etmekle o kabile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir?** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü esselâm, rehberimiz ferman etmiş ki: **كُلُّ بَدْعَةٍ ضَالَّةٌ وَكُلُّ ضَالَّةٍ فِي النَّارِ**

Acaba bu ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâyük bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette **şeair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar.....**” M:395

“Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş:

غُتْلُ ثَلَاثَةَ ضَلَالَةٍ تُؤْتِكُلُ ضَلَالَةً فِي النَّارِ Yani

أَلْيَوْمَ كُذِّبْتُمْ بِغُتْلِكُمْ ثَلَاثَةَ سِرِّي ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve

desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren **bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.....**

Sünnet-i Seniyenin içinde en mühimmi, İslâmiyet alâmetleri olan ve **şeaire** de taalluk eden Sünnetlerdir. **Şeair**, âdetâ **hukuk-u umumiye nev'inden cem'iyete ait bir ubudiyettir**. Birisinin yapmasıyla o cem'iyet umumen istifade ettiği gibi, onun terkiyle de umum cemaat mes'ul olur. Bu nevi şeaire riya giremez ve ilân edilir. **Nafile nev'inden de olsa, şahsî farzlardan daha ehemmiyetlidir.**"⁸⁷⁴

Bir İslâm cemiyetini maddi ve manevi olarak ayakta tutan ve hissiyat-ı ulviyeyi devam ettirip arttıran çok büyük bir vesile, **şeaire** oluşu için ve **bid'alar** ise aksine hissiyat-ı süfliyeyi tahrik edip, **haya** ve **manevi mesuliyet duyguları** ve **hürmet** gibi hissiyat-ı ulviye ve diniyeyi söndürdüğünden **şeaire**, şahsî farzlardan daha çok ehemmiyet kazanıyor.

O halde **nifak cereyanının tahribatına karşı tamirci cereyan olan Nurcular bu hassas noktaya dikkat edip bu büyük mesuliyet sahasında hassas olmalıdırlar.**

18- GELECEK ZÂTIN BİD'ALARI TAMİR ETMESİ

"Hazret-i Mehdi'nin cem'iyet-i nuraniyesi, **Süfyan komitesinin tahribatçı rejim-i bid'akâranesini tamir edecek**, Sünnet-i Seniye'yi ihya edecek; yani âlem-i İslâmiyette risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr niyetiyle şeriat-ı

Ahmediyeyi (A.S.M.) tahribe çalışan Süfyan komitesi, Hazret-i Mehdi cem'iyetinin mu'cizekâr manevî kılıncıyla öldürülecek ve dağıtılacak."⁸⁷⁵

Yani diğer bir ifade ile, üç vazifeyi temsil eden mehdiyet hareketinin mühim bir vazifesi, şairin, yani cemiyette yaşanması gereken İslâmî âdetlerin ihyası ve medenî yaşayış diyerek alıştırılıp yaygınlaşan **bid'aların izalesidir**.

BU MANAYI TE'YİDEN BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ DİYOR Kİ:

“Çok zaman evvel bir ehl-i velayetten işittim ki; o zât, eski velilerin gaybî işaretlerinden istihraç etmiş ve kanaatı gelmiş ki: "Şark tarafından bir nur zuhur edecek, **bid'alar zulümatını dağıtacak**." Ben, böyle bir nurun zuhuruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir.

Öyle kudsî çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki, **bu hizmetimizle o nuranî zâtlara zemin ihzar ediyoruz**.”⁸⁷⁶

875 Mektubat (441)

876 Mektubat (370)

19- ŞEİRİ YAŞAYARAK İZHAR ETMENİN LÜZUMU

Bu bid'aların izalesi ve şeairin ihyası, yapılan tebliğlerle beraber daha müessir olarak fiilen ve yaşayarak yapılmasının lüzumuna Üstad Bediüzzaman şöyle dikkat çeker:

“şair-i İslâmiyeye temas eden ibadetlerin **izharları**, ihfasından çok derece daha sevablı olduğunu, Hücet-ül İslâm İmam-ı Gazalî (R.A.) gibi zâtlar beyan ediyorlar.

Sair nevafilin ihfası çok sevablı olduğu halde; **şeaire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittiba-ı Sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebair içinde haramların terkindeki takvayı izhar etmek, değil riya belki ihfasından pek çok derece daha sevablı ve hâlistir.**”⁸⁷⁷

20- BİD'ALARIN İSTİLÂ ETTİĞİ ÂHIRZAMAN FİTNESİNİN DEHŞETİ

Çılgınca sefahet hayatını ve ahlâk bozucu fitneyi netice veren bid'alar, ahirzaman fitnesinin temelini teşkil ettiğini haber veren bir rivayeti Bediüzzaman Hazretleri şöyle tefsir eder: “Rivayette var ki: **Fitne-i âhirzaman o kadar dehşetlidir ki, kimse nefesine hâkim olmaz.**” Bunun için, binüçyüz sene zarfında emr-i Peygamberîyle bütün ümmet o fitneden istiaze etmiş, azab-ı kabirden sonra

vird-i ümmet olmuş.

Allahu a'lem bissavab, bunun bir tevili şudur ki: **O fitneler** nefisleri kendilerine çeker, meftun eder. İnsanlar ihtiyarlarıyla, belki zevkle irtikâb ederler. Meselâ; Rusya'da hamamlarda kadın-erkek beraber çıplak girerler ve **kadın kendi güzelliklerini göstermeğe fitraten çok meyyal olmasından seve seve o fitneye atılır, baştan çıkar** ve fitraten cernalperest erkekler dahi, nefisine mağlub olup o

ateşe sarhoşane bir sürur ile düşer, yanar.

İşte **dans** ve **tiyatro** gibi o zamanın **lehviyatları** ve **kebairleri** ve **bid'aları** birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder. Yoksa cebr-i mutlak ile olsa ihtiyar kalmaz, günah dahi olmaz.”⁸⁷⁸

Bu manadaki **bid'aları** takbih eden rivayetleri tefsir ettiği sebebiyle cezalandırmak isteyen adliyecilere Bediüzzaman şu cevabı veriyor:

“Hem suçlarından diye: "**Tekye** ve zaviyelerin ve **medreselerin** kapatılması ve **lâikliğin** kabulü, İslâmiyet yerine **milliyet** esaslarının konulması, **şapka** giyilmesi, **tesettürün** kaldırılması, **latin harflerinin huruf-u Kur'aniye yerinde cebren kabulü, Türkçe ezan ve kamet** okunması, mekteplerde **din derslerinin** kaldırılması, kadınlara erkekler derecesinde **irsiyet** ve hak tanınması ve **taaddüd-ü zevcatın** kaldırılması gibi **inkılab hareketlerini bid'at, dalalet, ilhaddır** diyen, irtica ile suçludur." diye yazmışlar.

Ey insafsız heyet! Eğer her asırda üçyüzelli milyonun kudsî ve semavî rehberi ve bütün saadetlerinin programı ve dünyevî ve uhrevî hayatın mukaddes hazinesi olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın **tesettür** ve **irsiyet** ve **taaddüd-ü zevcat** ve **zikrullah** ve **ilm-i dinin dersi** ve neşri ve **şair-i diniyenin muhafazası** haklarında gelen ve tevil kaldırmaz sarih çok âyât-ı Kur'aniyeyi inkâr etmek ve bütün İslâm müçtehidlerini, umum şeyhülislâmları suçlu yapmak mümkün ise ve mürur-u zamanı ve müteaddid mahkemelerin beraetlerini ve af kanunları ve mahremiyet ve mahrem vechini ve hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikri ve fikren ve ilmen muhalefeti memleketten ve hükûmetlerden kaldırabilerseniz, beni bu şeylerle suçlu yapınız.

Yoksa siz hakikat ve hak ve adalet mahkemesinde dehşetli suçlu olursunuz.”⁸⁷⁹

Netice: Bu asrın bid’aları, âhîrzaman fitnesidir. Rivatte bildirildiği üzere insanlığın başlagıcından kıyamete kadar emsali olmamıştır.

Kısaca yapılan bu tesbitlerin ikazı, hüsn-ü niyet sahibleri için yeterli bir derstir.

BİD'AT

Giyim ve kıyafetlerde, cemiyet hayatındaki münasebetlerde, terbiye ve ahlâk kaidelerinde, ibadet hayatında yani dinin hükmettiği her sahada, dine sonradan giren şekiller, tarzlar, âdet ve alışkanlıklardır ki, -bid'at-ı hasene kısmı müstesna- insanı dalâlete götürür. Meselâ: Nâmahrem kadınlarla erkekler bir arada bulunmak ve karışık yaşamak ve tokalaşmak; kadınlarda saç, kol ve ayakları örtmeyen açık-saçık kıyafetler; televizyon, radyo, gazete, mecmua ve sair neşir organlarıyla neşredilen günah ve haramlar gibi anlayış ve yaşayışlar bid'at olup ahirzamanda vukua gelen şekli en dehşetli bid'at olup ahirzaman fitnesini teşkil eder. **Bu fitneden uzak durulması hakkında rivayetlerde dikkat çekilir.**

“Ezcümle: Üstad Hazretleri diyor ki: madem **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا**

gibi hitablarda her asır gibi, bu asırdaki ehl-i iman, Asr-ı Saadetteki mü'minler gibi dâhildir.

Madem İslâmiyet noktasında bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'an ve Hadîs ihbar-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.”⁸⁸⁰

“Bu zamanımızın fitnesi en büyük bir fitne olduğundan, hem müteaddid hadîsler, hem çok işaret-ı Kur'aniye aynı tarihiyle haber veriyorlar.”⁸⁸¹

1- BİD'A OLAN YERLERE GİRMEMEK

“...İmam-ı Rabbanî demiş ki: **"Bid'a** olan yerlere girmeyiniz." Maksadı, sevabı olmaz demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü selef-i sâlihînden bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebaire maruz kalırsa, halvethanesinde

880 **Kastamonu Lahikası (186)**

881 **Şualar (332)**

bulunması lâzımdır.”⁸⁸²

2- *Bid'a İle Amel Eden Taraftar Olmassa Dost Olabilir*

“...Risale-i Nur bir daire değil, mütedâhil daireler gibi tabakatı var. Erkânlar ve sahibler ve haslar ve naşirler ve talebeler ve taraftarlar gibi tabakatı var. Erkân dairesine liyakatı olmayan, Risale-i Nur'a muhalif cereyana taraftar olmamak şartıyla daire haricine atılmaz. Hasların hasiyeti bulunmayan, zıd bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir.

Bid'a ile amel eden, kalben taraftar olmamak şartıyla dost olabilir...”⁸⁸³

3- DÂNS VE TİYATRO BİD'ALAR

“...İşte dans ve tiyatro gibi o zamanın lehviyatları ve kebairleri ve **bid'**aları birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder...”⁸⁸⁴

4- İCTİHADİ MESÂİLDE

5- RE'Y-İ VÂHİDE DAVET, BİDATTIR

“Müstaid, Müçtehid Olabilir; Müşerri' Olamaz

İctihadın şartını haiz olan her müstaid, ediyor nefsi için, nass olmayanda içtihad. Ona lâzım, gayre ilzam edemez.

Ümmeti davetle teşri' edemez. Fehmi, şeriattan olur; lâkin şeriat olamaz. Müçtehid olabilir, fakat müşerri' olamaz.

İcma' ile cumhurdur, sikke-i şer'i görür. Bir fikre davet etmek; zann-ı kabul-ü cumhur, şart-ı evvel oluyor.

Yoksa davet **bid'**attır, reddedilir. Ağzına tıklar, onda daha çıkamaz...”⁸⁸⁵

5- İDDİANAMEDE KAYDEDİLEN: İNKİLÂP KANUNLARINA BİD'AT DENDİĞİ İFADESİ

“Hem suçlarından diye: "Tekye ve zaviyelerin ve medreselerin kapatılması ve lâikliğin kabulü, İslâmiyet yerine

882 Kastamonu Lahikası (247)

883 Kastamonu Lahikası (248)

884 Şualar (585)

885 Sözler (705)

milliyet esaslarının konulması, şapka giyilmesi, tesettürün kaldırılması, latin harflerinin huruf-u Kur'aniye yerinde cebren kabulü, Türkçe ezan ve kamet okunması, mekteplerde din derslerinin kaldırılması, kadınlara erkekler derecesinde irsiyet ve hak tanınması ve taaddüd-ü zevcatın kaldırılması gibi inkılab hareketlerini **bid'at, dalalet, ilhaddır** diyen, irtica ile suçludur." diye yazmışlar.

Ey insafsız heyet! Eğer her asırda üçyüzelli milyonun kudsi ve semavi rehberi ve bütün saadetlerinin programı ve dünyevi ve uhrevi hayatın mukaddes hazinesi olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tesettür ve irsiyet ve taaddüd-ü zevcat ve zikrullah ve ilm-i dinin dersi ve neşri ve şair-i diniyenin muhafazası haklarında gelen ve tevil kaldırmaz sarih çok âyât-ı Kur'aniyeyi inkâr etmek ve bütün İslâm müçtehidlerini, umum şeyhülislâmları suçlu yapmak mümkün ise ve mürur-u zamanı ve müteaddid mahkemelerin beraetlerini ve af kanunları ve mahremiyet ve mahrem vechini ve hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikri ve fikren ve ilmen muhalefeti memleketten ve hükûmetlerden kaldırabilerseniz, beni bu şeylerle suçlu yapınız. Yoksa siz hakikat ve hak ve adalet mahkemesinde dehşetli suçlu olursunuz."⁸⁸⁶

NOT:Yedi kebaide bildirilen: Bidalara tarafdar olmamak; kardeşliğin şartı olduğu münasebetiyle yazıldı.

6- İBADETE TAALLUK EDEN SÜNNETLERİN TAĞYİRİ, BİD'ATTIR. ADAB VE ÂDETA AİT SÜNNETLERDE İSE BİD'AT DEĞİL FAKAT SEVABI OLMAZ

الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ sırrı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ

ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren **bid'**aları icad etmek, dalalettir, ateştir.

Sünnet-i Seniyenin meratibi var. Bir kısmı vâcibdir, terkedilmez. O kısım, Şeriat-ı Garra'da tafsilâtıyla beyan edilmiş. Onlar muhkemattır, hiçbir cihette tebeddül etmez. Bir kısmı da, nevafil nev'indedir. Nevafil kısmı da, iki kısımdır. Bir kısım, ibadete tabi Sünnet-i Seniye kısımlarıdır. Onlar dahi şeriat kitaplarında beyan edilmiş. Onların tağyiri **bid'attır**. Diğer kısmı, "âdâb" tabir ediliyor ki, Siyer-i Seniye kitaplarında zikredilmiş. Onlara muhalefete, **bid'a** denilmez.

Fakat âdâb-ı Nebevîye bir nevi muhalefettir ve onların nurundan ve o hakikî edebden istifade etmemektir. Bu kısım ise (**örf ve âdât**), muamelât-ı fitriyede Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın tevatürle malûm olan harekâtına ittiba etmektir. Meselâ: Söylemek âdâbını gösteren ve yemek ve içmek ve yatmak gibi hâlâtın âdâbının düsturlarını beyan eden ve muâşerete taalluk eden çok Sünnet-i Seniyeler var.

Bu nevi Sünnetlere "**âdâb**" tabir edilir. Fakat o âdâba ittiba eden, âdâtını ibadete çevirir, o âdâbdan mühim bir feyz alır. En küçük bir âdâbın müraatı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tahattur ettiriyor, kalbe bir nur veriyor. Sünnet-i Seniyenin içinde en mühimmi, İslâmiyet alâmetleri olan ve şeaire de taalluk eden Sünnetlerdir.

Şeaîr, âdeta hukuk-u umumiye nev'inden cem'iyete ait bir ubudiyettir. Birisinin yapmasıyla o cem'iyet umumen istifade ettiği gibi, onun terkiyle de umum cemaat mes'ul olur. Bu nevi şeaire riya giremez ve ilân edilir. Nafile nev'inden de olsa, şahsî farzlardan daha ehemmiyetlidir."⁸⁸⁷

7- BİD'A MUALLİMLİĞİ

"DOKUZUNCUSU: Büyük Hâfız Zühdü'dür. Bu zât, Ağrus'taki Nur talebelerinin başında nâzırları hükmünde olduğu bir zaman, Sünnet-i Seniyeye ittiba ve **bid'**alardan

içtinabı meslek ittihaz eden talebelerin manevî şerefini kâfi görmeyerek ve ehl-i dünyanın nazarında bir mevki kazanmak emeliyle mühim bir **bid'anın** muallimliğini deruhde etti. Tamamıyla mesleğimize zıd bir hata işledi.”⁸⁸⁸

8- AHKÂM-I UBUDİYETTE YENİ İCADLAR, BİD'ATTIR

“**DOKUZUNCU NÜKTE:** Sünnet-i Seniyenin herbir nev'ine tamamen bilfiil ittiba etmek, ehass-ı havassa dahi ancak müyesser olur. Ona bilfiil olmasa da, binniyet, bilkasd tarafdaraneye ve iltizamkârane talib olmak, herkesin elinden gelir. Farz ve vâcib kısımlara zâten ittibaa mecburiyet var. Ve ubudiyetteki müstehab olan Sünnet-i Seniyenin terkinde günah olmasa dahi, büyük sevabın zayıyatı var. Tağyirinde ise, büyük hata vardır. Âdât ve muamelâtta Sünnet-i Seniye ise, ittiba ettikçe, o âdât, ibadet olur. Etmese itab yok. Fakat Habibullah'ın âdâb-ı hayatiyesinin nurundan istifadesi azalır. Ahkâm-ı ubudiyette yeni icadlar **bid'attır**.

Bid'atlar ise, **اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ** sırrına münafî olduğu için, merduddur. Fakat, tarîkatta evrad ve ezkâr ve meşrepler nev'inden olsa ve asılları Kitab ve Sünnetten ahzedilmek şartıyla ayrı ayrı tarzda, ayrı ayrı surette olmakla beraber, mükerrer olan usûl ve esasat-ı sünnet-i seniye muhalefet ve tağyir etmemek şartıyla, **bid'a** değillerdir. Lâkin bir kısım ehl-i ilim, bunlardan bir kısmını **bid'aya** dâhil edip, fakat **bid'a-i hasene**" namını vermiş.

İmam-ı Rabbanî Müceddid-i Elf-i Sâni (R.A.) diyor ki: "Ben seyr-ü sülûk-u ruhanîde görüyordum ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'dan mervî olan kelimat nurludur, sünnet-i seniye şuaı ile parlıyor. Ondan mervî olmayan parlak ve kuvvetli viridler ve halleri gördüğüm vakit, üstünde o nur yoktu. Bu kısmın en parlağı, evvelkinin en

azına mukabil gelmiyordu. Bundan anladım ki; sünnet-i seniye'nin şuaı, bir iksirdir. Hem o sünnet, nur isteyenlere kâfidir, hariçte nur aramağa ihtiyaç yoktur.”⁸⁸⁹

9- NEVAFİLİN TAĞYİR VE TEBDİLİ, BİD'AT VE DALÂLETTİR

“**Birinci Mes'ele:** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Sünnet-i Seniyesinin menbaı üçtür: Akvali, ef'ali, ahvalidir. Bu üç kısım dahi, üç kısımdır: Feraiz, nevafil, âdât-ı hasenesidir. Farz ve vâcib kısmında ittibaa mecburiyet var; terkinde, azab ve ikab vardır. Herkes ona ittibaa mükelleftir. Nevafil kısmında, emr-i istihbabî ile yine ehl-i iman mükelleftir. Fakat, terkinde azab ve ikab yoktur. Fiilinde ve ittibaında azîm sevablar var ve tağyir ve tebdili **bid'a** ve dalalettir ve büyük hatadır.

Âdât-ı seniyesi ve harekât-ı müstahsenesi ise hikmeten, maslahaten, hayat-ı şahsiye ve nev'iye ve içtimaiye itibariyle onu taklid ve ittiba etmek, gayet müstahsendir. Çünkü herbir hareket-i âdiyesinde, çok menfaat-ı hayatiye bulunduğu gibi, mutabaat etmekle o âdâb ve âdetler, ibadet hükmüne geçer.”⁸⁹⁰

10- TÜRKÇE KAMET BİD'ASI

“İslâmiyet ile eskiden beri imtizaç ve ittihad eden, ciddî dindar ve dinine samimî hürmetkâr Türklük milliyetine bütün bütün zıd bir surette, firenklik manasında Türkçülük namıyla, tahrifdarane ve **bid'akârane** bir fetva ile "Türkçe kamet et!" diye benim gibi başka milletten olanlara teklif etmek hangi usûlledir?”⁸⁹¹

889 Lem'alar (56)

890 Lem'alar (59)

891 Mektubat (430)

11- EHL-İ SÜNNET USULÜNE MUHALİF MECZUPLARI YOLUNDAN GİDENLERİN EHL-İ BİD'A OLMASI

“DOKUZUNCU MES'ELE

(MÜHİM VE MAHREM BİR MES'ELE VE BİR SIRR- I VELAYET)

Âlem-i İslâm'da Ehl-i Sünnet ve Cemaat denilen ehl-i hak ve istikamet fırka-i azîmesi, hakaik-i Kur'aniyeyi ve imaniyeyi istikamet dairesinde hüve hüvesine Sünnet-i Seniyyeye ittiba' ederek muhafaza etmişler.

Ehl-i velayetin ekseriyet-i mutlakası, o daireden neş'et etmişler. Diğer bir kısım ehl-i velayet, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin bazı desatirleri haricinde ve usûllerine muhalif bir caddede görünmüş. İşte şu kısım ehl-i velayete bakanlar iki şıkka ayrıldılar:

Bir kısmı ise, Ehl-i Sünnetin usûlüne muhalif oldukları için, velayetlerini inkâr ettiler. Hattâ onlardan bir kısmının tekfirine kadar gittiler.

Diğer kısım ki, onlara ittiba' edenlerdir. Onların velayetlerini kabul ettikleri için derler ki: Hak yalnız Ehl-i Sünnet ve Cemaatin mesleğine münhasır değil. Ehl-i **bid'adan** bir fırka teşkil ettiler, hattâ dalalete kadar gittiler. Bilmediler ki: Her hâdî zât, mühdî olamaz. Şeyhleri hatasından mazurdur, çünkü meczubdur. Kendileri ise mazur olamazlar.

Mutavassıt bir kısım ise, o velilerin velayetlerini inkâr etmediler, fakat yollarını ve mesleklerini kabul etmediler. Diyorlar ki: Hilaf-ı usûl olan sözleri, ya hâle mağlub olup hata ettiler veyahut manası bilinmez müteşabihat misillü şatahattır.

Maatteessüf birinci kısım, hususan ülema-i ehl-i zahir, meslek-i Ehl-i Sünneti muhafaza niyetiyle, çok mühim evliyayı

inkâr, hattâ tadril etmeye mecbur olmuşlar. İkinci kısım olan taraftarları ise, o çeşit şeyhlere ziyade hüsn-ü zan ettikleri için, hak mesleğini bırakıp, **bid'ate** hattâ dalalete girdikleri olmuş.

İşte şu sırta dair, pek çok zaman zihnimi işgal eden bir halet vardı: Bir zaman ben, bir kısım ehl-i dalalete mühim bir vakitte kahr ile dua ettim. Bedduama karşı müdhış bir kuvvet-i maneviye çıktı. Hem duamı geri veriyordu, hem beni men'etti.

Sonra gördüm ki: **O kısım ehl-i dalalet**, hilaf-ı hak icraatında bir kuvve-i maneviye'nin teshilatıyla, arkasına aldığı halkı sürükleyip gidiyor. Muvaffak oluyor. Yalnız cebr ile değil, belki velayet kuvvetinden gelen bir arzu ile imtizac ettiği için, ehl-i imanın bir kısmı o arzuya kapılıp hoş görüyorlar, çok fena telakki etmiyorlar.

İşte bu iki sırrı hissettiğim vakit dehşet aldım, Fesübhanallah dedim. Tarîk-ı haktan başka velayet bulunabilir mi?

Hususan müdhış bir cereyan-ı dalalete ehl-i hakikat taraftar çıkar mı? dedim. Sonra bir mübarek arefe gününde müstahsen bir âdet-i İslâmiyeye binaen Sure-i İhlas'ı yüzer defa tekrar ederek okuyup, onun bereketiyle, Mühim Bir Suale Cevab namında yazılan mes'ele ile beraber şöyle bir hakikat dahi rahmet-i İlahiye ile kalb-i âcizaneme gelmiş. Hakikat şudur ki:

Sultan Mehmed Fatih'in zamanında hikâyeye edilen meşhur ve manidar Cibali Baba kıssası nev'inden olarak bir kısım ehl-i velayet, zahiren muhakemeli ve âkıl görünürken, meczubdurlar. Ve bir kısmı dahi; bazan sahvede ve daire-i akılda görünür, bazan aklın ve muhakemenin haricinde bir hâle girer. Şu kısımdan bir sınıfı ehl-i iltibastır, tefrik etmiyor. Sekir halinde gördüğü bir mes'eleyi halet-i sahvede tatbik eder, hata eder ve hata ettiğini bilmez.

Meczublarnn bir kısmı ise indallah mahfuzdur, dalalete sülûk etmez. Diğer bir kısmı ise mahfuz değiller, **bid'at** ve dalalet firkalarında bulunabilirler. Hattâ kâfirler içinde

bulunabileceği ihtimal verilmiş.

İşte muvakkat veya daimî meczub olduklarından, manen mübarek mecnun hükmünde oluyorlar. Ve mübarek ve serbest mecnun hükmünde oldukları için, mükellef değiller. Ve mükellef olmadıkları için, muahaze olunmuyorlar. Kendi velayet-i meczubaneleri bâki kalmakla beraber, ehl-i dalalete ve ehl-i **bid'a**ya tarafdar çıkarlar.

Mesleklerine bir derece revaç verip, bir kısım ehl-i imanı ve ehl-i hakkı, o mesleğe girmeye meş'umane bir sebebiyet verirler.”⁸⁹²

12- BİD'ADLARI İCAD İLE, SIRAT-I MUSTAKİM EHLİNDEN İNHİRAF HELÂKETİ VE TABİRAT-I NEBEVİYYE VE İLÂHİYYENİN LAFIZLARINI TEBDİL BİD'ASINDAKİ ZARAR

“Yedinci Nükte: Sonra o halde

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ dediğim vakit, baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kabile-i beşer içinde gayet nuranî, parlak enbiya, sıddıkîn, şüheda, evliya, sâlihîn kabilelerini gördüm ki, istikbal zulümatını dağıtıp, ebede giden yolda bir cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar. Bu kelime beni o kabileye iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor. Birden, fesübhanallah dedim. Zulümat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kabile-i uzmaya iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım. Acaba **bid'aları** icad etmekle o kabile-i uzmadan inhıraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir?

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki: كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ Acaba bu

ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâıyk bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şeair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar?

Olsa olsa, muvakkat bir cilve-i manadan gelen bir intibah-ı muvakkat, o ülema-i sû'u aldatmıştır. Meselâ: Nasılki bir hayvanın veyahut bir meyvenin derisi soyulsa, muvakkat bir zarafet gösterir; fakat az bir zamanda o zarif et ve o güzel meyve, o yabanî ve paslı ve kesif ve ârızi deri altında siyahlanır, taaffün eder.

Öyle de **şeair-i İslâmiyedeki tabirat-ı Nebeviye ve İlahiye**, hayatdar ve sevabdar bir cild, bir deri hükmündedir. Onların soyulmasıyla, maânîdeki bir nuraniyet, muvakkaten çıplak -bir derece- görünür; fakat cildten cüda olmuş bir meyve gibi, o mübarek manaların ruhları uçar, zulmetli kalb ve kafalarda beşerî postunu bırakıp gider.. nur uçar, dumanı kalır. Her ne ise... ”⁸⁹³

13- ALEVİLER, MUHABBET-İ ÂL-İ BEYTİN İFRATIYLA HADDİ ŞERİATTAN ÇIKTIKLARI VAKİT, EHL-İ BİD'A OLUYORLAR

“Münafık öldükten sonra namazı kılınmaz mealindeki âyet, o zamandaki ihbar-ı İlahî ile bilinen kat'î münafıklar demektir. Yoksa zan ile, şübhe ile, münafık deyip namaz kılmamak olmaz. Madem "**Lâ ilahe illallah**" der, ehl-i kiblelidir. Sarih küfür söylemese veyahut tövbe etse, namazı kılınabilir. O Aliköy'de Alevîler çok olduğunu ve bir kısmı Râfızîliğe kadar gidebilmesi nazarıyla, onların en fenası da, münafık hakikatına dâhil olmamak lâzım gelir. Çünkü münafık itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir. (Şimdiki bazı zındıklar gibi.) Alevî ve Şîilerin müfritleri ise; değil Peygamber (A.S.M.) aleyhinde, belki Âl-i Beyt'in muhabbetinden, ifratkârane muhabbet besliyorlar.

Münafıkların tefritlerine mukabil, bunlar ifrat ediyorlar. Hadd-i Şeriatan çıktıkları vakit, münafık değil ehl-i **bid'a** oluyorlar, fâsık oluyorlar; zındıkaya girmiyorlar. Hazret-i Ali Radıyallahü Anh yirmi sene hürmet ettiği ve onlara şeyhülislâm mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği Ebu Bekir, Ömer, Osman (Radıyallahü Anhüm)e ilişmeseler, Hazret-i Ali Radıyallahü Anh o üç halifeye hürmet ettiği gibi, onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar yeter.”⁸⁹⁴

14- **BİD'ATA KARŞI HATT-I KUR'ANÎYİ MUHAFAZA**

“Hem şimdilik bazı ülemanın yeni eserlerinde meslek ve meşreb ayrı ve **bid'at**lara müsaid gittiği için, Risale-i Nur zındıkaya karşı hakaik-i imaniyeyi muhafazaya çalışması gibi, **bid'ata** karşı da huruf ve hatt-ı Kur'an'ı muhafaza etmek bir vazifesi iken; has talebelerden birisi bilfiil huruf ve hatt-ı Kur'aniyeyi ders verdiği halde, sırrı bilinmez bir hevesle, huruf ve hatt-ı Kur'aniyeye ilm-i din perdesinde tesirli bir surette darbe vuran bazı hocaların darbede istimal ettikleri eserleri almışlar. Haberim olmadan dağda şiddetli bir tarzda o has talebelere karşı bir gerginlik hissettim. Sonra ikaz ettim. Elhamdülillah ayıldılar. İnşâallah tamamen kurtuldular.”⁸⁹⁵

15- ...**DİNE ZARAR VERECEK BİD'ALARA TARAFTAR OLMAKTIR. Y.BR:192**

İNDEKS MEHAZ:

S: 690- 691

M: 315- 366- 399

Ş: 390- 391- 392- 533

L: 40- 48- 50- 51- 53

K: 48- 191- 192- 193

Em: 73

NOT: Görülecek Hataları, Me'haz Kitaplardan Düzeltiniz.

894 Emirdağ Lahikası-1 (78)

895 Kastamonu Lahikası (77)

BİLİNMESİ GEREKLİ TABİRAT-I MÜHİMME

Bid'a=Bid'at:

Kur'anda, aynı kökten gelme muhtelif kelime yapısı ile geçen bu kelime, hadislerde çokca geçmektedir. Bu tabir, dine aykırı olup toplumda yaşanan ve günah olan adetlerdir. Kız ve kadınların erkeklerle iç içe ve karışık bulunmaları ve açık saçık gezmeleri gibi sonradan meydana gelen günah yaşayıştır.

Avrupadan getirilen bu bid'alar, şeair denilen İslam adetlerine zıddır. (Bak: Şeair) Hadislerde bu bid'alara, ahirzaman fitnesi denilir.

RİSALE-İ NUR KİTAPLARINDAN ALINAN VE BİD'ATI ANLATAN BAZI PARÇALAR:

"...milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid'a ve ilhad!.." ⁸⁹⁶

Yani Bediüzzaman Hazretleri, haram ve günah olan adetleri getirenleri, şiddetle kötülüyor.

Sünnetlerin " Fiilinde ve ittibaında azîm sevablar var ve tağyir ve tebdili bid'a ve dalalettir ve büyük hatadır..... Sünnete ittiba etmeyen, tenbellik eder ise, **hasaret-i azîme**; ehemmiyetsiz görür ise, **cinayet-i azîme**; tekzibini içmam eden tenkid ise, **dalalet-i azîmedir.**" ⁸⁹⁷

Yani Peygamberimizin (A.S.M.) getirdiği yaşayış şeklinin değiştirilip açık saçıklık gibi adetlerin getirilmesi, din yolundan sapıp cehennemlik olmaktır diye Bediüzzaman Hazretleri haber veriyor.

RİSALE-İ NUR DAİRESİNDE EN ALT DERECEDE OLANLARI İFADE EDEN: "Dostun hassası ve şartı budur

896 Mektubat (429)

897 Lem'alar (59)

ki: Kat'iyen, Sözlere ve envar-ı Kur'aniyeye dair olan hizmetimize ciddi tarafdâr olsun; ve haksızlığa ve bid'alara ve dalalete kalben tarafdâr olmasın, kendine de istifadeye çalışsın."⁸⁹⁸

"Bid'a ile amel eden, kalben tarafdâr olmamak şartıyla dost olabilir."⁸⁹⁹

Bediüzzaman Hazretleri bu iki cümlede bid'a denilen bu haram ve günah adet ve yaşayışa bulaşan müslüman kimse, bu günahları çirkin görmek şartıyla, dinde ancak en düşük derecede kalabileceğini ve eğer bu bid'a günahlarını çirkin görmezse, durumu tehlikeli olacağını beyan eder.

"Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) yasak edildiği ve bid'aların cebren umuma yaptırıldığı zulümatlı ve dehşetli bir devirde, Nur Talebeleri, o uydurma ezanı okumamışlar ve böyle bid'alara karşı, kendilerini kahramanca muhafaza ederek, bid'alara girmemişlerdir."⁹⁰⁰

Evet, "Bid'a ve dalalet zulmetlerine karşı ancak onun talebeleri, kuvvet-i imanla çelikten bir kal'a gibi duruyorlar."⁹⁰¹

Yani hakiki Nurcular, bu korkunç bid'alara baş eğmemişler ve karşı koyup reddetmişlerdir.

"Kebair çoktur, fakat ekber-ül kebair ve mubikat-ı seb'a tabir edilen günahlar yedidir: "Katl, zina, şarab, ukuk-u valideyn (yani kat'-ı sila-yı rahm), kumar, yalancı şahadetlik, dine zarar verecek bid'alara tarafdâr olmak"tır."⁹⁰²

Yani bu zamanda bid'alara, yani şimdi yaşanan hayat tarzına tarafdâr olmak, yedi büyük kebirden olduğunu, Bediüzzaman Hz. tesbit ve beyan etti.

898 Mektubat (344)

899 Kastamonu Lahikası (248)

900 Sözlere (757)

901 Sikke-i Tastik-i Gaybi (51)

902 Barla Lahikası (335)

Nur dairesinin haricinde, "ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet; veya mağlubane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde ve tevilat ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş."⁹⁰³

YANI HAKİKİ VE SADIK NURCU, BİD'ALARDAN NEFRET EDER, BULAŞMAZ VE UZAK DURUR.

Nur dairesinde işlediği hatasına karşı Allahtan cezalandırılanlardan birisi de: "Büyük Hâfız Zühdü'dür. Bu zât, Ağrus'taki Nur talebelerinin başında nâzırları hükmünde olduğu bir zaman, Sünnet-i Seniyeye ittiba ve bid'alardan içtinabı meslek ittihaz eden talebelerin manevî şerefini kâfi görmeyerek ve ehl-i dünyanın nazarında bir mevki kazanmak emeliyle mühim bir bid'anın muallimliğini deruhde etti. Tamamıyla mesleğimize zıd bir hata işledi. Pek müdhiş bir şefkat tokadını yedi."⁹⁰⁴

YANI NURCU BİD'ALARA BULAŞMAMALIDIR.

"Acaba bid'aları icad etmekle o kafile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir?"⁹⁰⁵

Yani bid'aları getirenlerin, Ehl-i Sünnet cemaatinden ve Kur'anın yolundan ayrılmış olacağı bildiriliyor.

Evet, "Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: **كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ** Yani **الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ** **دِينَكُمْ** sırrı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra,

903 Emirdağ Lahikası (63)

904 Lem'alar (47)

905 Mektubat (396)

yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.⁹⁰⁶

"İşte dans ve tiyatro gibi o zamanın lehviyatları ve kebairleri ve bid'aları birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder."⁹⁰⁷

Zamanımızda dans ve tiyatrolar, daha çok, televizyon ve sinema gibi bid'atları neşreden aletlerle, insanları istila etti.

Zamanın bu bid'alarına karşı Bediüzzaman Hazretleri," bid'aları tanıtan ve durduran ve şair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniye'yi ihya eden eserleri perde altında otuz seneden beri neşretmiş..."⁹⁰⁸

Hakiki nurcu dahi Üstadına ittiba ederek bid'alara karşı muhalefetini gösterir.

906 Lem'lar (53)

907 Şualar (585)

908 Tarihçe-i Hayat (694)

DECCAL= DECCALİYET:

Hadislerde tekraren geçen bu tabir, Hz. Peygamber'in (ASM) bildirdiği ve kıyamete yakın ortaya çıkıp Avrupalıların bozuk anlayış ve yaşayış tarzını getirerek İslam toplum hayatını bozan azgın ve aldatici önderi ve onun açtığı süfyaniyet denen ceryanını anlatır. (Bu kişiye süfyan da denir.) (bak Süfyan).

Deccal'a bağlı olanların meydana getirdiği topluluk ve harekete de, deccaliyet denir. Deccalin en zararlı tarafı, deccaliyet denen ceryanıdır.

Peygamberimiz (ASM) diyor ki: "Âhırzamanın Süfyan ve Deccal gibi nifak ve zendeka başına geçecek eşhas-ı müdhîşe-i muzırraları, İslâm'ın ve beşerin hırs ve şikakından istifade ederek az bir kuvvetle nev'-i beşeri herc ü merc eder ve koca Âlem-i İslâmı esaret altına alır."⁹⁰⁹

Bu parçada, ahırzaman ceryanına sebep olan deccaliyet ceryanı, İslam milletlerini parçalayıp boğuşturarak kuvvetsiz bırakacağına ve kolayca istila edeceğine dikkat çekiliyor. Müslümanlar bu ceryanı tanıyıp tesirinde kalmamak ve birliklerini muhafaza etmek mecburiyetindedirler.

"Her iki Deccal, Yahudinin İslâm ve Hristiyan aleyhinde şiddetli bir intikam besleyen gizli komitesinin muavenetini ve kadın hürriyetlerinin perdesi altındaki dehşetli bir diğer komitenin yardımını, hattâ İslâm Deccalı **masonların** komitelerini aldatıp müzaheretlerini kazandıklarından dehşetli bir iktidar zannedilir."⁹¹⁰

Bu parçada süfyaniyet ceryanı dahi din düşmanlarıyla beraber olup kuvvet kazandığı

909 Mektubat (270)

910 Şualar (594)

anlatılıyor. Demek cemaat olmak ve bölünmemek gereklidir.

“**Deccal’ın** yalancı Cennet’i ise, medeniyetin cazibedar lehviyatı ve fantaziyeleridir.”⁹¹¹

Yani deccaliyetin getirdiği yaşayış şekli, lehviyat ve fantaziyeler olduğuna dikkat çekildi. İşte asıl deccaliyet bu yaşayış şekli olduğundan, deccaliyetden uzak durmak, bu yaşayışdan uzak durmak demektir.

Deccaliyeti ana hatlarıyla ve pek ciddi bir şekilde tarif eden bu gelen paragraf dikkatle nazara alınmalıdır. Şöyleki:

"İslâm **Deccalı** olan **Süfyan** dahi, **şeriat-ı Muhammediyenin** (A.S.M.) ebedî bir kısım ahkâmını nefis ve şeytanın desiseleri ile kaldırmağa çalışarak hayat-ı beşeriyenin maddî ve manevî rabitalarını bozarak, serkeş ve sarhoş ve sersem nefisleri başıboş bırakarak, **hürmet** ve **merhamet** gibi nurani zincirleri çözer; **hevesat-ı müteaffine** bataklığında, birbirine saldırmak için **cebrî bir serbestiyet** ve ayn-ı istibdad bir **hürriyet** vermek ile dehşetli bir **anarşistliğe** meydan açar ki, o vakit o insanlar gayet şiddetli bir istibdaddan başka zabt altına alınamaz."⁹¹²

Bu parçada geçen şeriat, Kur’andan çıkan bütün hükümlerdir. Hürmet ve merhamet ise, İslam cemiyetinin temel yapısından iki esastır. Hevesat-ı müteaffine ise, günümüzde açıkça işlenen aşırı günahlardır. İşte deccaliyetten uzak durmak, bu anlatılan yaşayışdan uzak durmak demektir.

"Hem **Deccal**, deccallık haysiyetiyle değil, belki gayet müstebid bir kral sıfatıyla iştilir."⁹¹³

Yani deccal görülmedik bir varlık değil, münafıkların başına geçerek kazandığı kuvvetle

911 Mektubat (58)

912 Şualar (593)

913 Şualar (589)

hakiki dindarlara karşı şiddetli istibdad yapan şer cereyanının lideri olduğu anlatılıyor.

Deccaliyet cereyanından çocukları korumak için, Kütüb-ü Sitteden İbn-i Mace adındaki hadis kitabında şu ifade var: “Rivayetler, ashab devrinde deccalden koruyacak bilgilerin temel eğitim müfredatında dahil edilerek çocuklara mahalle mekteplerinde öğretildiğini göstermektedir.”

İbn-i Mace'nin 4077 nolu ve üç buçuk sahifelik bu hadisin sonunda mealen şu ifade var: “Bu hadis okullarda çocuklara öğretmeleri için öğretmenlere verilmelidir.”

Bahsi geçen üç buçuk sahifelik hadis, deccaliyetin, yani İslamlar içinde çıkan deccaliyetin ana hatları ile bütün kötülüklerini, mecaz ve çok külli manada haber verir. Bu haberlerin de izahlarını ancak Risale-i Nur verir. Çünkü müteşabih hadislerin tercümelerinden deccaliyet cereyanının mahiyetini anlamak mümkün değildir. Bu vazife müceddide aittir.

FEDAKÂRLIK:

Her türlü zahmetlere göğüs gererek, uğruna her türlü rahatını ve menfaatlerini bırakıp Kur'an hizmetinde devam etmek.

RİSALE-İ NURDAN FEDAKÂRLIK HAKKINDA BİRKAÇ ÖRNEK PARÇA GÖRELİM:

«Evet, kardeşlerim, bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayat ve cihanı sarsacak hadiseler içinde hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir **fedakârlık taşımak gerektir.**»⁹¹⁴

«Nur şakirdlerinden çokları hem **malını**, hem **istirahatini**, hem **dünya zevklerini**, hem lüzum olsa **hayatını** Nurun **hizmetinde feda** ediyorlar. Sen, ey nefsim neden **fedakârlıkta** en geri kalmak istersin?»⁹¹⁵

«Mülhidleri kat'î bir surette iskât etmek, bilfiil, maddeten öyle **fedakârlar lâzım ki, dünyanın en mühim meşgaleleri, belki büyük zararları onların hakaik-i imaniye ihtiyaçlarını susturmuyor.**»⁹¹⁶

İHLAS:

Kur'anın müteaddid yerlerinde geçen bu tabir: Yapılan din hizmetini ve kulluk görevini yalnız Allah (cc) emrettiği için yapmak ve herhangi bir karşılık beklememek manasındadır.

Risale-i Nurdan ihlas hakkında birkaç örnek parçalar da şöyledir:

«İhlâsı kazandıran, harekâtındaki sebebi **sırf bir emr-i İlâhî** ve **neticesi rıza-yı İlâhî** olduğunu düşünmeli ve **vazife-i İlâhiyeye** karışmamalı.»⁹¹⁷

914 Kastamonu Lâhikası (197)

915 Emirdağ Lâhikası-I (200)

916 Kastamonu Lâhikası (230)

917 Lem'alar (133)

«İbadetin ruhu, ihlâstır. **İhlâs ise, yapılan ibadetin yalnız emredildiği için yapılmasıdır. Eğer başka bir hikmet ve bir fayda ibadete illet gösterilse, o ibadet bâtıldır.** Faydalar, hikmetler yalnız müreccih olabilirler, illet olamazlar.»⁹¹⁸

«**Risale-i Nur'un meslek-i esası, ihlâs-ı tam ve terk-i enâniyettir...**»⁹¹⁹

«Kendimizi satmak ve beğendirmek ve **temeddüh** etmek ve **hodfuruşluk** etmek ise, **Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan ihlâs sırrını bozmaktır.**»⁹²⁰

«Mesleğimizde, **ihlâs-ı tâmmenden sonra en büyük esas**, sebat ve metanettir.»⁹²¹

«Acip bir riyakârlık olan **şöhretperestlik** ve câzibedar bir hodfuruşluk olan **tarihlere şâşaalı geçmek** ve insanlara iyi görünmek ise, **Nurun bir esası ve mesleği olan ihlâsa zıttır** ve münafidir.»⁹²²

«İbadetlerde rekabet edilmemelidir. Olduğu takdirde **ihlâsı kaybolur.** Ve o rekabeti yapan, **halkın takdir ve tahsinleri gibi dünyevî bir mükâfatı düşünür.** Zavallı düşünmüyor ki, **o düşünceyle amelini adem-i ihlâsla ibtal eder.**»⁹²³

Bu parçalarda açıkca görüldü ki, emr-i İlâhî, rızayı İlâhî, temeddüh, hodfuruşluk, şöhretperestlik, rekabet gibi ihlâsa zıt olan düşünce ve hareketlerin, ihlâsı bozduğuna dikkat çekilmiştir.

LÂİKLİK:

Yabancı lisandan gelen bu kelime: Allah'ın (cc) gönderdiği kanunları uygulamamayı esas alan devlet idaresini anlatır. Bu devlet şeklini din kabul etmez.

918 İşarat-ül İ'caz (85)

919 Şualar (302)

920 Şualar (681)

921 Kastamonu Lâhikası (248)

922 Emirdağ Lâhikası-I (195)

923 Mesnevî-i Nuriye (227)

Allah, gönderdiği, yani Kur'an'la bildirdiği bütün yasak ve emirlerinin kabul edilip uyulmasını emreder. Bu hüküm, dinî şahsiyetler olan bütün ehl-i sünnet alimlerinin ittifak ettikleri bir esastır. Bediüzzaman Hz. Avrupadan getirilen lâikliğin asliyetini şöyle beyan eder:

“Lâik manası, bîtaraf kalmak, yani hürriyet-i vicdan düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi dindarlara ve takvacılara da ilişmez bir hükûmet telakki ederim. Yirmibeş senedir hayat-ı siyasiye ve içtimaiyeden çekilmişim. Hükûmet-i cumhuriye ne hal kesbettiğini bilmiyorum. El'iyazü billah, eğer dinsizlik hesabına, imanına ve âhiretine çalışanları mes'ul edecek kanunları yapan ve kabul eden bir dehşetli şekle girmiş ise, bunu size bilâ-perva ilân ve ihtar ederim ki: Bin canım olsa, imana ve âhiretime feda etmeğe hazırım.”⁹²⁴

Yani lâik devlet, dinin emirlerini yaşamak ve tebliğ edip yaymak gibi vazifelere yasak koyamaz. Mesela Kur'anda emredilen örtünmek gibi hükümleri yasaklayamaz ve resmiyette de müdahale edemez. Eğer müdahale etse, yukarıda anlatılan ve dinin kabul etmediği lâikliğe de aykırı düşer. Yani hiçbir hürriyet rejimi, müslümanı, devletin kanunu ile Allahın kanunları arasında sıkıştıramaz.

Bediüzzaman Hazretlerinin Kur'andan aldığı hükümlerinin aleyhinde olarak adliye makamında yapılan şu tenkitleri garipdir. Şöyleki:

“Hem suçlarından diye: "Tekye ve zaviyelerin ve medreselerin kapatılması ve lâikliğin kabulü, İslâmiyet yerine milliyet esaslarının konulması, şapka giyilmesi, tesettürün kaldırılması, latin harflerinin huruf-u Kur'aniye yerinde cebren kabulü, Türkçe ezan ve kamet okunması, mekteplerde din derslerinin

kaldırılması, kadınlara erkekler derecesinde irsiyet ve hak tanınması ve taaddüd-ü zevcatın kaldırılması gibi inkılab hareketlerini bid'at, dalalet, ilhaddır diyen, irtica ile suçludur." diye yazmışlar."⁹²⁵

BU TENKİDLERE KARŞI BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN VERDİĞİ CEVAP ŞÖYLEDİR:

“Ey insafsız heyet! Eğer her asırda üçyüzelli milyonun kudsî ve semavî rehberi ve bütün saadetlerinin programı ve dünyevî ve uhrevî hayatın mukaddes hazinesi olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tesettür ve irsiyet ve taaddüd-ü zevcat ve zikrullah ve ilm-i dinin dersi ve neşri ve şeair-i diniyenin muhafazası haklarında gelen ve sarîh çok âyât-ı Kur'aniyeyi inkâr etmek ve bütün İslâm müçtehidlerini, umum şeyhülislâmları suçlu yapmak mümkün ise ve mürur-u zamanı ve müteaddid mahkemelerin beraetlerini ve af kanunları ve mahremiyet ve mahrem vechini ve hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikri ve fikren ve ilmen muhalefeti memleketten ve hükûmetlerden kaldırabilerseniz, beni bu şeylerle suçlu yapınız. Yoksa siz hakikat ve hak ve adalet mahkemesinde dehşetli suçlu olursunuz.”⁹²⁶

MASON:

Bu kelime: Bütün dünyayı ele geçirmek isteyen ve bozgunculuk yoluyla İslam milletlerini dinden uzaklaştırmak için çeşitli planlar hazırlayan, hak ve hürriyet prensiplerini nazara almıyan bir ceryanı ifade eder.

Risale-i Nur eserlerinde masonlar hakkındaki ifadelerden bazıları şöyledir:

“Dehşetli masonlar, insafsız bir masonu bana musallat eylemişler, tâ hiddetimden ve işkencelerine

925 Şualar (431)

926 Şualar (432)

karşı "Artık yeter" dememden bir bahane bulup, zalimane tecavüzlerine bir sebep göstererek yalanlarını gizlesinler."⁹²⁷

"Yanımdaki koğuşa masonlar tarafından hem yalancı, hem casus bir mahbus gönderilmiş. Tahrib kolay olmasından hususan böyle haylaz gençlerde o herif bana çok sıkıntı vermesi ve o gençleri ifsad etmesi ile bildim ki: Sizlerin irşad ve islahlarınıza karşı, zendeka ifsada ve ahlâkları bozmağa çalışıyor."⁹²⁸

"Mason ve komünist ve ifsad ve zendeka ve ilhad ve Taşnak gibi dehşetli komiteler o Nurculara çare bulamayıp hükûmeti, adliyeyi aldatarak lastikli kanunlar ile onları kırmak ve dağıtmak istiyorlar."⁹²⁹

"Komünist ve masonlar, kendi zehirli fikirlerinin yayılmasına Risale-i Nur'un kuvvetli bir mâni teşkil ettiğini biliyorlar."⁹³⁰

"Bediüzzaman'ı komünist ve masonlar bizlere, bilhassa gençliğimize tanıtmamağa çalışmışlardır."⁹³¹

"Komünistlerin ve masonların tahrikatıyla, Risale-i Nur şakirdleri birçok mahkemelere sevk edilmişler."⁹³²

"Komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor."⁹³³

MEHDÎ VE MEHDİYET:

Hadislerde geçen bu tabir, ahirzaman fitnesine ve gizli ifsad cereyanının planlarıyla toplumun dinden uzaklaştırılmasına karşı, din hayatını yeniden canlandıran ve Kur'an'dan aldığı kuvvetli iman dersleriyle ve isbat yoluyla dinsizlik fikirlerini

927 Şualar (311)

928 Şualar (315)

929 Şualar (521)

930 Şualar (545)

931 Şualar:549)

932 İşarat-ül İ'caz (226)

933 Emirdağ Lahikası (24)

önleyen büyük bir şahsiyeti ve bu şahsiyetin açtığı iman hizmeti hareketini ifade eder.

MEHDIYETİN BİLİNMESİ GEREKEN EN ÖNEMLİ BİR HUSUSİYETİ ŞUDUR Kİ: Rivayetlerden de anlaşıldığı üzere süfyaniyet denen ahirzaman fitnesinin anlayış ve yaşayışına karşı olup getirdiği bid'alarını nefret etmek ve izalesine çalışmak hareketidir diye özetlenebilir. Mehdiyetin bu hususiyetini unutmak, hem büyük gaflettir ve hem nurculuk sıfatını gereği gibi kazanamamış olmaktır.

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ MEHDİ HAKKINDA ŞU İZAHATI VERİYOR:

“Mehdi, Süfyan gibi âhirzamanda gelecek eşhasları çok zaman evvel hattâ Tâbiîn zamanında onları beklemişler, yetişmek emelinde bulunmuşlar. Hattâ bazı ehl-i velayet "Onlar geçmiş" demişler. İşte bu da, kıyamet gibi, hikmet-i İlahiye iktiza eder ki; vakitleri taayyün etmesin. Çünkü her zaman, her asır, kuvve-i maneviyyenin takviyesine medar olacak ve yeisten kurtaracak "Mehdi" manasına muhtaçtır. Bu manada, her asrın bir hissesi bulunmak lâzımdır. Hem gaflet içinde **fenalara uymamak ve lâkaydlıkta nefsin dizginini bırakmamak için, nifakın başına geçecek **müdhiş şahıslardan her asır çekinmeli** ve korkmalı. Eğer tayin edilseydi, maslahat-ı irşad-ı umumî zayi' olurdu.”⁹³⁴**

Hidayete vesile olmak mânasıyla mehdiyet, hakaik-i imaniyeyi keşif ve neşir ile imanları kurtarmaktır. Mehdiyetin esas hakikatı ve en büyük vasfı olan bu vazifeyi de, Risale-i Nur ifa etmekte olduğunu, Bediüzzaman Hazretleri eserlerinde tekraren beyan etmiştir. Şöyle ki:

“Risaleler makam-ı Mahmud yolunu tarif ediyorlar. Üstadımın hutbesi olan Risale-i Nur, bu zamanın bir

mehdisi ve müceddididir.”⁹³⁵

“Üstâd’ın manevi evlâdı ve fedai talebesi Merhûm Ceylan’ın vefatı münasebetiyle; hayatta kalmış Hz. Üstâd’ın hizmetkârlarının neşrettikleri mektublarındaki şu cümleler bu husustaki kanaatlarını izhar etmektedirler:

“... Bir **mücahid-i ekber**, hem bir **mehdi-i azâm**, hem bir **müceddid-i ekmel** ve hem bir **ferd-i ferid** olan Merhûm Üstâdımız Bediüzzaman Hazretlerinin...”⁹³⁶

METANET:

Kur’anda kök manasıyla üç yerde geçen bu tabir: Din hizmetinde karşılaşılan zorluklardan ve din düşmanlarının tecavüzlerinden yılmamak ve korkup kaçmamak ve dine hizmette kahramanca devam etmek manalarına gelir.

Bediüzzaman Hazretlerinin metanet hakkında pek çok teşvik edici beyanları vardır. Ezcümle birkaç örneği şöyledir:

“Cenab-ı Hakk'a şükür, Isparta ve havalisi kahramanları çelik gibi bir metanet göstermeleri, sair yerlerin de kuvve-i maneviyelerini takviye ediyorlar.”⁹³⁷

“Sizin sebat ve metanetiniz, masonların ve münafıkların bütün plânlarını akîm bırakıyor.”⁹³⁸

“Bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir.”⁹³⁹

Hazreti Üstadın örnek tutulması gereken metaneti hakkında deniliyor ki:

935 Barla Lahikası (146)

936 Mufassal Tarihçe-i Hayat (54)

937 Kastamonu Lâhikası (206)

938 Şualar (302)

939 Kastamonu Lâhikası (197)

“Sebat ve metaneti, öyle bir ihlası vardır ki: Din düşmanlarının o kadar şiddetli zulüm ve istibadları, o kadar hücum ve tazyikatları ve bunlarla beraber maddî yokluklar içinde bulunması, davasından vazgeçirememiş ve küçük bir tereddüd dahi ika' edememiştir.”⁹⁴⁰

“Bu zamanda hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un şakirdleri tam bir metanet ve tesanüd ve dikkat etmeye muhtaçtırlar. Lillahilhamd Isparta ve havalisi kahramanları demir gibi bir metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu.”⁹⁴¹

“Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.”⁹⁴²

Çok az olarak naklettiğimiz bu parçalar, açıkça gösteriyor ki, metanet, Nurcular dairesinde ehemmiyetli bir esastır.

MÜNAFİK:

Kur'anda ve hadislerde tekraren geçen bu kelime: İnsanları aldatabilmek için dinsizliğini gizleyip toplumda karışıklıklar çıkaran gizli din düşmanı manasındadır.

MÜNAFIKLIĞIN TARİFİ

Münafığın ve münafıklığın dereceleri var. Asıl münafık, dinsiz ve din düşmanıdır. Risale-i Nurdan Emirdağ Lahikası adlı eserin 78. sahifesinde:

940 Sözlür (758)

941 Kastamonu Lahikası (200)

942 Kastamonu Lahikası (105)

“münafık itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir. (Şimdiki bazı zındıklar gibi.)” şeklinde tarif ediliyor.

MÜNAFİK DİN DÜŞMANLIĞINI GİZLER

Müslümanları aldatabilmek için münafık, dine düşmanlığını gizler. Hatta zahiren dindar bile görünür.

Keza münafıklar, azgınlıkları itibariyle de derecelidirler. Yani bazıları din düşmanlığında çok azgındır.

“Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki:

"Dört haslet vardır; kimde bu hasletler bulunursa o kimse **halis münafıktır**. Kimde de bunlardan biri bulunursa, onu bırakıncaya kadar kendinde **nifaktan bir haslet var** demektir: **Emanet** edilince **hiyanet** eder, konuşunca **yalan söyler**, söz verince **sözünde durmaz**, **husûmet** edince haddi aşar."⁹⁴³

RİYA:

Kur’anda ve hadislerde tekraren geçen bu tabir: Gösteriş, iki yüzlülük, yalandan gösteriş, kendini beğendirmek için yapılan sahte davranış manalarına gelir. Dinimizde riya, kötü ahlaktır. Günümüzün yaşayışında bu riyaya çok alışıldığından riyadan uzak durmaya çalışılmalıdır.

HZ. ÜSTAD RİYADAN KURTULMAK İÇİN ŞU NASİHATI VERİP DİYOR Kİ:

“Hırs-ı şöhret, hubb-u câh, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannu'kârane haddinden fazla kendine ehemmiyet verdimen ve tekellüfkârane lâıyk olmadığı yüksek makamlarda görünmek tarzını takınmak ile **riya** eder.

⁹⁴³ Buhâri, İman 24, Mezâlim 17, Cizye 17; Müslim, İman 106, (58); Ebu Dâvud, sünnet 16, (4688); Tirmizi, İman 14, (2634); Nesâi, İman 20, (8, 116).”

Risale-i Nur şakirdleri ene'yi nahnü'ye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı manevîsinin hesabına çalışması, ben yerine biz demeleri ve ehl-i tarîkatın "fena fi-ş şeyh" ve "fena fi-r resul" ve nefsi emmareyi öldürmek gibi **riyadan** kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de "fena fi-l ihvan" yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı manevîsi içinde eritip öyle davrandığı için, inşâallah ehl-i hakikatın **riyadan** kurtulmaları gibi, bu sır ile onlar da kurtulurlar."⁹⁴⁴

Büyük veli olan Mevlana Cami Hazretlerinin, yerli-yersiz ve riyakârane konuşmalara karşı hassasiyetini gösteren bir hâdise:

«Mevlana Cami, bilhassa ihlasta ve maneviyatta olgunluk kazanmıştır. Bundan olacak ki, gösterişten çok rahatsız olur, bütün huzur ve rahatını tevazuda, ihlasta bulurdu. Bütün mes'elesi; gönül ehli olmak, iyi niyet sahibi bulunmak, tevazu ve ihlas içinde dinî hayat yaşamaktı. Nitekim bir gün büyük zatların oturduğu bir davet sofrasında biri dikkatini çekti. Adam henüz ruhen olgunlaşmamış olduğunu, her haliyle belli ediyordu. Yemeğe başlarken yüksek sesle ve riyakârane bağırdı:

-Tuz getirin! Yemeğe tuzla başlamak sünnettir.

-Adamın kendisini beğendirmek için söylediği bu sözden rahatsız olan Mevlana, yavaşça cevap verdi:

-Hazret, ekmekte tuz vardır. Onu hatırlıyarak yerseniz, sünneti yerine getirmiş olursunuz.

Adam fazla ders almadı bu ikazdan. Az sonra birine bir ihtar verdi:

-Ekmeği tek elle koparıyorsun. Tek elle koparmak mekruhtur.

Cami Hazretleri bu hareketten de rahatsız oldu. Tekrar düzeltme yaptı:

-Sofrada başkasının eline, ağzına bakmak da mekruhtur. Hem de senin hatırlattığından fazla mekruh...

Adam birazcık ders alır gibi olup susmuştu. Ama kendini mutlaka göstermek istiyor, dikkatleri üzerine çekmek için konuşmaya devam niyeti taşıyordu. Nitekim az sonra yine başladı:

-Yemek yerken konuşmak sünnettir!

Mevlana Cami yine ikaz etti: “Çok konuşmak ise mekruhtur.”

Hatalı sözler sarfettiğini anlayan adam, bundan sonra lüzumsuz konuşmayı da, ve rahatsız edici sözlerle hata düzeltmeyi de terketti.»

Yukarıdaki dersten anlaşılıyor ki: Zamanımızda çokca alışılan bu kötü ahlak, sohbet ve konuşmalarda ileri atılıp kendini göstermek için konuşmak ve bilgiçlik taslamak ve olur olmaz çok konuşmak manasını ifade eder. Az konuşmak ve gerektiğinde konuşmak iyi ahlaktır.

SADAKAT VE SIDK:

Kur’anda sıdk kökünden gelen çeşitli mana ve kelime kalıpları olarak çokca geçer. Bu tabir, kitaplarda gösterilen dinin emirlerine içten ve fiilen bağlılık ve konuşma ve hareketlerde Kur’ana uygun doğru konuşma ve davranışları anlatır.

Bir ameli, Allah emrettiği için yapmak ihlas, emredildiği gibi yapmak ise sadakattir. Sadakatın biri manevî, diğeri fiilî olarak iki ciheti vardır. Kişinin bağlandığı davaya ciddi ve kalbî samimiyetle bağlılığı, sadakatın manevî cihetidir. Bu manevî bağlılığın fiilî tezahürü ise; bağlandığı düsturları harfiyyen ve tasarruf etmeden yerine getirmek ve fiilen sadakatını isbat etmeye çalışmaktır.

RİSALE-İ NURDAN BİRKAÇ ÖRNEK:

«Risale-i Nur dairesinde sadakat ve hizmet ve takvâ ve içtinab-ı kebâir derecesiyle o ulvî ve küllî ubudiyete sahip olur. Elbette, bu **büyük kazancı kaçırmamak için**, takvâda, ihlâsta, **sadakatte çalışmak gerektir.**»⁹⁴⁵

«Risale-i Nur, kendi **sâdık ve sebatkâr şakirdlerine kazandırdığı** çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymettar neticeye mukabil fiyat olarak, o şakirdlerden **tam ve hâlis bir sadakat ve dâimî ve sarsılmaz bir sebat ister...**»⁹⁴⁶

«**Sadakat ve kanaatle Risale-i Nur dairesine giren**, imanla kabre gireceğine gayet kuvvetli senetler var.»⁹⁴⁷

«Bize ezâ ve cefâ edenlere karşı hiçbir talebemin kalbinde zerre kadar intikam emeli beslememesini ve onlara mukabil **Risale-i Nur'a sadakat ve sebatla çalışmalarını tavsiye ederim.**»⁹⁴⁸

Sıddık-ı Ekber'in: "Cehennemde vücudum büyüsün, tâ ehl-i îmâna yer bulunmasın" diye **fedakârlıkta âzamî sadakatın bir zerresini kazanmak fikriyle, bîçare Said bütün ömründe tecerrüdü, istiğnayı ihtiyar etmiş.**»⁹⁴⁹

«**Sıdk**, İslâmiyetin üss-ül esasıdır ve ulvî seciyelerinin rabitasıdır ve hissiyat-ı ulviyesinin mizacıdır. Öyle ise, hayat-ı içtimaiyemizin esası olan **sıdkı**, doğruluğu içimizde ihya edip onunla manevî hastalıklarımızı tedavi etmeliyiz.

Evet **sıdk** ve doğruluk, İslâmiyetin hayat-ı içtimaiyesinde ukde-i hayatiyesidir. Riyakârlık, fiilî bir nevi yalancılıktır. Dalkavukluk ve tasannu, alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni'-i Zülcelal'in kudretine iftira etmektir.

Küfür, bütün enva'ıyla kizbdır, yalancılıktır. İman **sıdktır**, doğruluktur. Bu sırta binaen kizb ve **sıdkın** ortasında hadsiz bir mesafe var; şark ve garb kadar birbirinden uzak olmak

945 Kastamonu Lâhikası (96)

946 Kastamonu Lâhikası (122)

947 Kastamonu Lâhikası (263)

948 Emirdağ Lâhikası-II (81)

949 Hanımlar Rehberi (29)

lâzım geliyor. Nar ve nur gibi birbirine girmemek lâzım. Halbuki gaddar siyaset ve zalim propaganda birbirini karıştırmış, beşerin kemalâtını da karıştırmış.” *Hutbe-i Şamiye* (45)

Netice: Gerçek müslüman, doğru konuşur ve aldatmaz. İki yüzlü hareket etmez. Sözünden caymaz. Her cihette güvenilir kişi olarak bilinir.

SEBAT:

Kur’anda geçen bu tabir din hizmetinde devam edip, kendi hayatına ve rahatına dönüş yapmamak ve din hizmetinde her türlü sıkıntılara sabrederek göğüs gerip geri dönmemek manasını ifade eder.

(48/17) وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا **âyeti meselemize bakan**

cihetiyle de çok manidardır. Bu tabir Kur’anda geçer. Risale-i Nur hizmetinde de çok ehemmiyetli bir esastır. Şöyleki:

“Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve **sebat** ve müfritane irtibat ve ihlas lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz.”⁹⁵⁰

« Risale-i Nur kendi sadık ve **sebatkâr** şakirdlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymetdar neticeye mukabil fiat olarak, o şakirdlerden tam ve hâlis bir sadakat ve daimî ve sarsılmaz bir **sebat** ister.”⁹⁵¹

“Mesleğimizde ihlas-ı tâmmeden sonra en büyük esas, **sebat** ve metanettir. Ve o metanet cihetiyle şimdiye kadar çok vukuat var ki; öyleler, herbiri yüze mukabil bu hizmet-i Nuriyede muvaffak olmuş. Âdi bir adam ve yirmi-otuz yaşında iken, altmış-yetmiş yaşındaki velilere tefevvuk etmişler var.”⁹⁵²

950 *Kastamonu Lahikası* (89)

951 *Kastamonu Lahikası* (122)

952 *Kastamonu Lahikası* (248)

“Eğer perde-i gayb açılrsa, bu **sebatsız** zamanda böyle **sebat** gösteren ve bu yakıcı, ateşli hallerden sarsılmayan bu samimî dindarlar ve ciddî müslümanlar eğer herbiri bir veli, hattâ bir kutub görünse, benim nazarımda şimdi verdiğim ehemmiyeti ve alâkayı pek az ziyadeleştirecek ve eğer birer âmi ve âdi görünse, şimdi verdiğim kıymeti hiç noksan etmeyecek diye karar verdim.”⁹⁵³

ŞEAİR:

Din duygusunu kuvvetlendirip geliştiren ve İslam toplumunu canlı tutan güzel geleneklerdir.

Bid’at, şearin zıddıdır. (Bak: Bid’at)

Kur’anda, şear kelimesinin de kökü olan شعر

maddesinden türeyen muhtelif kelimeler vardır. Ezcümle hissettirmek ve işaret vermek manasında, “iş’ar”; iş’ar eden nizamlı ses ve manzume manasında “şiiir”; hissî alışkanlıklara ve vicdaniyata temel teşkil eden ve cemiyette devamlı yaşanan âdetlere ve alâmetlere “şear”; şearin tesiri ile melekeleşip devam eden âdet ve alışkanlık manasında, “şiar”; şuura te’sir etmek yeri manasında “meş’ar”; mezkûr te’sirler gibi dıştan alınan bütün te’sirleri hissetmeye “şuur” denmektedir.

RİSALELERDEN ŞEAİR HAKKINDA BİR KAÇ NÜMUNE:

“Kur’ân’ın zincirini muhkem tut. Onun sözüne kulak ver. Başkaları seni aldatmasın. Şu zamanın gafil sarhoşları içinde seni, **terk-i şeaire ve medeniyet-i dünyaya davet edenlere de ki:** “Hey sersem gafiller! Benim halim sizi dinlemeye müsait değil.»”⁹⁵⁴

953 Şualar (307)

954 Nurun İlk Kapısı (143)

“Gizli dinsiz komiteleri, **“İslâmî şairleri birer birer kaldırarak İslâm ruhunu yok etmek, Kur’anı toplatıp imha etmek”** plânlarını güdüyorlardı.” *Tarihçe-i Hayat* (151)

“Risale-i Nur, yalnız bir cüz’î tahribatı ve bir küçük haneyi tamir etmiyor. Belki **küllî bir tahribatı** ve İslâmiyeti içine alan ve dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir **muhit kal’ayı tamir ediyor**. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor, belki **bin seneden beri** tedarik ve teraküm edilen **müfsid âletler ile** dehşetli rahnelenen **kalbi umumîyi** ve **efkâr-ı âmmeyi** ve umumun ve bahusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan **İslâmî esasların** ve **cereyanların** ve **şairlerin kırılması ile** bozulmağa yüz tutan **vicdan-ı umumîyi**, Kur’an’ın i’caziyla ve geniş yaralarını Kur’anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor.”⁹⁵⁵

“Bediüzzaman, ne **lisan-ı halinde**, ne **lisan-ı kalinde** ve ne **de fiiliyatında** o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde **en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır**. Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez... Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir terhistir." deyip mücadeleye atılmış; **bid'aları tanıtan ve durduran ve Şair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyei ihya eden** eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş.”⁹⁵⁶

“Sonra gelip, desiseler ile **müslümanları, ecnebilerin âdâtına davet ve terk-i Şair-i İslâmiyeye teşvik ediyorlar**. Halbuki her Şairde nur-u İslâma bir şuur ve bir iş’ar vardır.”⁹⁵⁷

Netice: Şair, İslam cemiyetinin temelidir denilebilir.

955 Şualar (179)

956 Tarihçe-i Hayat (694)

957 Nurun İlk Kapısı (23)

ŞERİAT:

Allah'ın (cc) gönderdiği bütün emir ve yasakların tamamı = Din.

“İbadet, ahlâk ve muamelatı yani İslâm Hukukunu ihtiva etmektedir. «**Şeriat**, insanlardan sudur eden ef'al-i ihtiyariyeyi bir nizam ve bir intizam altına alıp tahdid eden kaidelerin hülasesıdır; veya devletin işlerini tanzim eden nizamların, düsturların, kanunların mecmuasıdır.”⁹⁵⁸

Beşerî ve ticarî münasebetlerde meydana gelen

“Muamelâtta zulüm ve tecavüzler vukua gelir. Bu tecavüzleri önlemek için, cemaat-ı insaniye çalışmalarının semerelerini mübadele etmekte adalete muhtaçtır. Lâkin her ferdin akli, adaleti idraktan âciz olduğundan, küllî bir akla ihtiyaç vardır ki; ferdler, o küllî akıldan istifade etsinler. Öyle küllî bir akıl da ancak kanun şeklinde olur. Öyle bir kanun, ancak **şeriat**tır.”⁹⁵⁹

“Çünkü o zât ümmi olmasıyla beraber, onüç asır evvel öyle bir **şeriat** getirmiş ki; biz Avrupalılar iki bin sene sonra onun kıymetine ve hakikatine yetişsek, en mes'ud, en saadetli oluruz.”⁹⁶⁰

Peygamberimiz (ASM) “...öyle bir din ve **şeriat** göstermiştir ki; iki cihanın saadetini temin edecek desatiri câmi'dir. Ve câmi' olmakla beraber, kâinatın hakaikını ve vezaifini ve Hâlık-ı Kâinat'ın esmasını ve sıfâtını, kemal-i hakkaniyetle beyan etmiştir. İşte o İslâmiyet ve **şeriat**, öyle bir tarzda muhit ve mükemmeldir ve öyle bir surette kâinatı kendiyile beraber tarif eder ki, onun mahiyetine dikkat eden elbette anlar ki; o din, bu güzel kâinatı yapan zâtın, o kâinatı kendiyile beraber tarif edecek bir beyannamesidir ve bir tarifesidir. Nasılki bir sarayın ustası, o saraya münasib bir

958 **İşarat-ül İ'caz (90)**

959 **İşarat-ül İ'caz (84)**

960 **Mektubat (215)**

tarife yapar. Kendini vasıflarıyla göstermek için, bir tarife kaleme alır; öyle de: Din ve **şeriat**-ı Muhammediyede (A.S.M.) öyle bir ihata, bir ulviyet, bir hakkaniyet görünüyor ki; kâinatı halk ve tedbir edenin kaleminden çıktığını gösterir. Ve o kâinatı güzelce tanzim eden kim ise, şu dini güzelce tanzim eden yine odur. Evet o nizam-ı ekmel, elbette bu nazm-ı ecmeli ister.”⁹⁶¹

Hülâsa: Lafzen küçük fakat mana muhtevasınca küllî ve fitne-i ahirzamanı tanıtmaya cihetiyle ehemmiyetli ve Risale-i Nurdan toplanmış bir derlemedir.

BİR İDDİAYA CEVAB

1- İsevilik veya ehl-i kitab adına bir taife, Kur’andan Maide Suresinin 46. Ayetini göstererek semavî kitabların hiçbiri tahrif edilmediğini iddia ediyor. Maide suesi 46. Ayeti de bu iddiaya güya delil gösteriliyorlar.

Evet, Kütüb-ü münzelenin asliyetleri itibariyle semavîliğini ve hak olup hidayeti gösterdiklerini ifade eden bu ve benzeri ayetler var. Fakat sonradan manaca ve lafızca kısmen tahrif edildiği ve bozulduğu veya kaldırıldığını anlatan ayetler de var. Mesela Kur’an : “Şimdi (ey müminler!) onların size inanacaklarını mı umuyorsunuz? Oysa ki onlardan bir zümre, Allah'ın kelâmını işitirler de iyice anladıktan sonra, **bile bile onu tahrif ederlerdi.**” mealindeki (2:75). Ayet;

“Yahudilerden bir kısmı **kelimeleri yerlerinden değiştirirler**, dillerini eğerek, bükerek ve dine saldırarak (Peygambere karşı) "İşittik ve karşı geldik", "dinle, dinlemez olası", "râinâ" derler. Eğer onlar "İşittik, itaat ettik, dinle ve bizi gözet" deselerdi şüphesiz kendileri için daha hayırlı ve daha doğru olacaktı; fakat küfürleri (gerçeği kabul etmemeleri)

sebebiyle Allah onları lânetlemiştir. Artık pek az inanırlar.” Mealindeki (4:46). Ayet..

ve “ **Sözlerini bozmaları** sebebiyle onları lânetledik ve kalplerini katılaştırdık. Onlar **kelimelerin yerlerini değiştirirler (kitaplarını tahrif ederler)**. Kendilerine öğretilen ahkâmın (Tevrat'ın) önemli bir bölümünü de unuttular. İçlerinden pek azı hariç, onlardan daima bir hainlik görürsün. Yine de sen onları affet ve aldırış etme. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.” mealindeki (5:13) Ayet..

ve “Ey Resûl! Kalpleri iman etmediği halde ağızlarıyla "inandık" diyen kimselerden ve yahudilerden küfür içinde koşuşanlar(ın hali) seni üzmesin. Onlar durmadan yalana kulak verirler ve sana gelmeyen (bazı) kimselere kulak verirler; **kelimeleri yerlerinden kaydırıp değiştirirler**. "Eğer size şu verilirse hemen alın, o verilmezse sakının!" derler. Allah bir kimseyi şaşkınlığa (fitneye) düşürmek isterse, sen Allah'a karşı, onun lehine hiçbir şey yapamazsın. Onlar, Allah'ın kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir. Onlar için dünyada rezillik vardır ve ahirette onlara mahsus büyük bir azap vardır.” Mealindeki (5: 41). Ayet..

ve “ Fakat onlardan zalim olanlar, **sözü, kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler**. Biz de zulmetmelerinden ötürü üzerlerine gökten bir azap gönderdik.” mealindeki (7:162) gibi ayetler örnek verilebilir. Bu sarîh ayetlere rağmen iddiacılar, Tevrat ve İncil gibi semavî kitapların tahrif edildiklerini söylemeyi, Kur'anı inkâr etmek manasına geldiğini söyliyerek Kur'na garib bir tenakuzu atfederler. Yani bu iddiacılara göre kütüb-ü semaviye için Kur'an, hem tahrif edilmedi diyor, hem tahrif edildi diyor. Böylece Kütüb-ü semaviye hakkında bilgisizlikleri, değilse bazı müslümanları aldatmak kasıtlılığı açığa çıkıyor.

Esasen bu kadar açık bir tenakuza cevap vermek gerekmiyor fakat, asrımızdaki insanların dinî bilgileri çok eksik

olduğundan bazı müslümanların şübhelendirilmesi ihtimaline binaen cevap vermek gerekiyor.

Gerçi pek çok İslâm alimleri ve müfessirleri ,kütüb-ü münzelenin zamanla tahrif edildiklerini isbatlayan eserler neşretmişlerdir fakat bu müsbet neşriyatı takib etmek ve anlamak ayrı bir mesele...

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri kütüb-ü mukaddese hakkında şu izah ve nakilleri yapar:

"Nass-ı Kur'anla; Tevrat, İncil, Zebur ve Suhuf-u Enbiyanın, nübüvvet-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'a dair verdikleri haberdır. Evet, madem o kitablar semavîdirler ve madem o kitab sahipleri enbiyadırlar; elbette ve herhalde onların dinlerini **nesheden** ve kâinatın şeklini değiştiren ve yerin yarısını getirdiği bir nur ile ışıkladıran bir zâttan bahsetmeleri, zarurî ve kat'îdir.

Evet, küçük hâdiseleri haber veren o kitablar, nev'-i beşerin en büyük hâdisesi olan hâdis-i Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı haber vermemek kabil midir? İşte madem bilbedahe haber verecekler, herhalde ya tekzib edecekler, tâ ki dinlerini tahribden ve kitablarını neshden kurtarsınlar.. veya tasdik edecekler, tâ ki o hakikatlı zât ile, dinleri hurafattan ve tahrifattan kurtulsun.

Halbuki dost ve düşmanın ittifakıyla, tekzib emaresi hiç bir kitabda yoktur. Öyle ise, tasdik vardır. Madem mutlak bir surette tasdik vardır ve madem şu tasdik vücutunu iktiza eden kat'î bir illet ve esaslı bir sebep vardır; biz dahi, o tasdik vücutuna delalet eden üç hüccet-i katia ile isbat edeceğiz:

Birinci Hüccet: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Kur'anın lisanıyla onlara der ki: "Kitablarınızda, benim tasdikim ve evsafım vardır. Benim beyan ettiğim şeylerde, kitablarınız beni tasdik ediyor."

قُلْ فَاتُوا بِالَّتَوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ *

قُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ
فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

gibi âyetlerle, onlara meydan okuyor. "Tevratınızı getiriniz, okuyunuz ve geliniz; biz çoluk ve çocuğumuzu alıp Cenab-ı Hakk'ın dergâhına el açıp, yalancılar aleyhinde lanetle dua edeceğiz!" diye mütemadiyen onların başına vurduğu halde, hiç Yahudi bir âlim veya Nasrani bir kıssîs, onun bir yanlısını gösteremedi. Eğer gösterseydi, pek çok kesrette bulunan ve pek çok inadlı ve hasedli olan kâfirler ve münafık Yahudiler ve bütün âlem-i küfür, her tarafta ilân edeceklerdi. Hem demiş: "Ya yanlısımı bulunuz veyahut sizinle mahvoluncaya kadar cihad edeceğiz!" Halbuki bunlar, harbi ve perişanlığı ve hicreti ihtiyar ettiler. Demek yanlısını bulamadılar. Bir yanlışı bulunsaydı, onlar kurtulurlardı.

İkinci Hüccet: Tevrat, İncil ve Zebur'un ibareleri; Kur'an gibi i'cazları olmadığından, hem mütemadiyen **tercüme tercüme üstüne olduğundan,(1)** pek çok **yabanî kelimeler** içlerine karıştı. Hem müfessirlerin sözleri **ve yanlışı tevilleri, onların âyetleriyle iltibas edildi;** hem bazı nâdanların ve **bazı ehl-i garazın tahrifatı da ilâve edildi.** Şu surette o kitaplarda tahrifat, tağyirat çoğaldı. Hattâ **Şeyh Rahmetullah-i Hindî (allâme-i meşhur) kütüb-ü sâbıkanın binler yerde tahrifatını, keşişlerine ve Yahudi ve Nasara ülemasına isbat ederek, iskât etmiş.**

İşte bu kadar tahrifatla beraber, şu zamanda dahi meşhur Hüseyin-i Cisrî (Rahmetullahi Aleyh) o kitaplardan yüz ondört delil nübüvvet-i Ahmediyeye dair çıkarmıştır. "**Risale-i Hamîdiye**"de yazmış. O risaleyi de, Manastırlı Merhum İsmail Hakkı tercüme etmiş. Kim arzu ederse, ona müracaat eder, görür.

Hem pek çok Yahudi üleması ve Nasara üleması, ikrar ve itiraf etmişler ki: "Kitablarımızda Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsafı yazılıdır." Evet gayr-ı

müslim olarak başta meşhur Rum Meliklerinden Hirakl itiraf etmiş, demiş ki: "Evet İsa Aleyhisselâm, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan haber veriyor."

Hem Rum Meliki Mukavkis namında Mısır hâkimi ve ülema-i Yehud'un en meşhurlarından İbn-i Suriya ve İbn-i Ahtab ve onun kardeşi Kâ'b Bin Esed ve Zübeyr Bin Bâtiya gibi meşhur ülema ve reisler, gayr-ı müslim kaldıkları halde ikrar etmişler ki: "Evet, kitaplarımızda O'nun evsafı vardır, O'ndan bahsediyorlar."

Hem Yehud'un meşhur ülemasından ve Nasara'nın meşhur kıssîslerinden, kütüb-ü sâbıkada evsaf-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) gördükten sonra inadı terkedip imana gelenler, evsafını Tevrat ve İncil'de göstermişler ve sair Yahudi ve Nasrani ülemasını onunla ilzam etmişler. Ezcümle, meşhur Abdullah İbn-i Selâm ve Vehb İbn-i Münebbih ve Ebî Yâsir ve Şâmul (ki bu zât, Melik-i Yemen Tübba' zamanında idi. Tübba' nasıl gıyaben ve bi'setten evvel iman getirmiş, Şâmul de öyle.) ve Sa'ye'nin iki oğlu olan Esid ve Sa'lebe ki; İbn-i Heyban denilen bir ârif-i billah bi'setten evvel Benî Nadîr Kabilesine misafir olmuş.

قَرِيبٌ ظُهُورُ نَبِيِّ هَذَا demiş, orada vefat etmiş. Sonra o kabile Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile harbettikleri zaman Esid ve Sa'lebe meydana çıktılar, o kabileye bağıldılar:

وَاللَّهُ هُوَ الَّذِي عَهَدَ إِلَيْكُمْ فِيهِ ابْنُ هَيْبَانَ Yani: "İbn-i Heyban'ın haber verdiği zât budur; onunla harbetmeyiniz!" Fakat onlar onları dinlemediler, belalarını buldular.

Hem ülema-i Yehud'dan İbn-i Bünyamin ve Muhayrik ve Kâ'b-ül Ahbar gibi çok ülema-i Yehud, evsaf-ı Nebeviyeyi kitaplarında gördüklerinden, imana gelmişler; sair imana gelmeyenleri de ilzam etmişler.

Hem ülema-i Nasara'dan, bahsi geçen meşhur Buheyra-i Rahib ki; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Şam tarafına amucasıyla gittiği vakit oniki yaşında idi. Buheyra-i Rahib,

onun hatırı için Kureyşîleri davet etmiş. Baktı ki, kafileye gölge eden bir parça bulut, daha kafile yerinde gölge ediyor. "Demek aradığım adam orada kalmış!" Sonra adam göndermiş, O'nu da getirtmiş. Ebu Talib'e demiş: "Sen dön Mekke'ye git! Yahudiler hasûddurlar; bunun evsafı Tevrat'ta mezkûrdur; hıyanet ederler."

Hem Nastur-ul Habeşe ve Habeş Reisi olan Necaşî, evsaf-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) kitaplarında gördükleri için, beraber iman etmişler.

Hem Dağatır isminde meşhur bir Nasrani âlimi; evsafını görmüş, iman etmiş; Rumlar içinde ilân etmiş, şehid edilmiş.

Hem Nasrani rüesasından Hâris İbn-i Ebî Şümer-il Gasanî ve Şam'ın büyük dinî reisleri ve melikleri, yani Sahib-i İlya ve Hirakl ve İbn-i Natur ve Cârud gibi meşhur zâtlar, kitaplarında evsafını görmüşler ve iman etmişler. Yalnız Hirakl, dünya saltanatı için imanını izhar etmemiş.

Hem bunlar gibi Selman-ül Farisî, o da evvel nasrani idi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın evsafını gördükten sonra, onu arıyordu.

Hem Temim namında mühim bir âlim, hem meşhur Habeş Reisi Necaşî, hem Habeş nasarası, hem Necran papazları; bütün müttefikan haber veriyorlar ki: "Biz, evsaf-ı Nebeviyeyi kitaplarımızda gördük, onun için imana geldik."⁹⁶²

İhtar: Muhammed ismi, o kitaplarda "Müşeffah" ve "El-Münhamenna" ve "Hımyata" gibi Süryanî isimler suretinde, "Muhammed" manasındaki İbranî isimleriyle gelmiş. Yoksa sarih Muhammed ismi az vardı. **Sarih miktarını dahi, hasûd Yahudiler tahrif etmişler.**⁹⁶³

Daha bunlar gibi göstermek mümkündür. Fakat insaf ehli için bunlar bile fazla gelebilir.

Evet, yukarıdaki nakillerden anlaşıldığı üzere Tevrat ve İncilde Hz. Muhammed'in (ASM) son peygamber olarak geleceği ve vasıfları belirtilmişti. O'nun zamanında bulunan

962 Mektubat (162)

963 Mektubat (166)

ehl-i kitab alimleri, “Hayır, bizim kitabta böyle bir haber yok” demediler ve diyemediler. Oysa bugünkü Tevrat ve İncilde bu haberler bulunmuyorsa demektir ki o kitablardan bu haber ve ifadeler çıkarılmış veya tahrif edilmiştir. Bunun başka türlü mantikî bir izahı olamaz.

Prens Bismarck (Bismark)'ın Beyanatı

Sana muasır bir vücud olamadığımdan müteessirim ey Muhammed! (ASM)

Muhtelif devirlerde, beşeriyeti idare etmek için taraf-ı lahutîden geldiği iddia olunan **bütün münzel semavî kitabları tam ve etrafıyla tedkik ettimse de, tahrif oldukları için hiçbirisinde aradığım hikmet ve tam isabeti göremedim. Bu kanunlar değil bir cem'iyet, bir hane halkının saadetini bile temin edecek mahiyetten pek uzaktır.** Lâkin Muhammedîlerin (A.S.M.) Kur'anı, bu kayıddan âzadedir. Ben Kur'anı her cihetten tedkik ettim, her kelimesinde büyük hikmetler gördüm.

Muhammedîlerin (ASM) düşmanları, bu kitab Muhammed'in (ASM) zade-i tab'ı olduğunu iddia ediyorlarsa da, en mükemmel hattâ en mütekâmil bir dimağdan böyle hârikanın zuhurunu iddia etmek, hakikatlara göz kapayarak kin ve garaza âlet olmak manasını ifade eder ki; bu da ilim ve hikmetle kabil-i tel'if değildir. Ben şunu iddia ediyorum ki; Muhammed (ASM) mümtaz bir kuvvettir.

Destgâh-ı kudretin böyle ikinci bir vücudu imkân sahasına getirmesi ihtimalden uzaktır.

Sana muasır bir vücud olamadığımdan dolayı müteessirim ey Muhammed (A.S.M.)! Muallimi ve naşiri olduğun bu kitab, senin değildir; o lahutîdir.

Bu kitabın lahutî olduğunu inkâr etmek, mevzu ilimlerin butlanını ileri sürmek kadar gülünçtür. Bunun için, beşeriyet senin gibi mümtaz bir kudreti bir defa görmüş, bundan sonra

göremeyecektir. Ben, huzur-u mehabetinde kemal-i hürmetle eğilirim. **Prens Bismarck**⁹⁶⁴

Mister John Davenport, "Hazret-i Muhammed (A.S.M.) ve Kur'an-ı Kerim" ünvanlı eserinde Kur'an-ı Kerim'den bahsederken, şu sözleri söylüyor:

Kur'anın sayısız hususiyetleri içinde bilhassa ikisi fevkalâde mühimdir:

1- Zât-ı Kibriya'yı ifade eden âyâtın ahengindeki ulviyettir. Kur'an-ı Kerim, beşerî za'flardan herhangi birisini Zât-ı Kibriya'ya isnaddan münezzehtir.

2- Kur'an -başından sonuna kadar- gayr-ı belig, gayr-ı ahlâkî, yahud terbiyeye muhalif fikirlerden, cümlelerden ve hikâyelerden tamamen münezzehtir.

Halbuki bütün bu nakîsalar, Hristiyanların ellerindeki muharref kitab-ı mukaddeste mebzuliyetle vardır.

John Davenport⁹⁶⁵

MÜSLÜMANLIK, TECESSÜD VE TESLİS AKİDESİNİ REDDEDER

İngiltere'nin en meşhur ve en büyük müverrihlerinden Edward Gibbon (Edvor Gibon) "Roma İmparatorluğu'nun İnhitat ve Sukutu" adlı eserinde şöyle diyor :

Ganj Nehri ile Bahr-ı Muhit-i Atlasî (Atlas Okyanusu) arasındaki memleketler, Kur'anı bir kanun-u esasî ve teşriî hayatın ruhu olarak tanımışlardır. Kur'anın nazarında, satvetli bir hükümdarla, zavallı bir fakir arasında fark yoktur. Kur'an bu gibi esaslar üzerinde öyle bir teşri' vücuda getirmiştir ki, dünyada bir naziri yoktur. **Müslümanlığın esasatı; teslisiyet ve Allah'ın tecessüdiyetine ve vahdet-i vücud akidesini reddetmektedir.**

964 İşarat-ül İ'caz (113)

965 İşarat-ül İ'caz (112)

Bu mutasavvıfane akideler üç kuvvetli uluhiyetin mevcudiyetini ve **Mesih'in Allah'ın oğlu -hâşâ- olduğunu** öğretmektedir. Fakat bu akideler, ancak mutaassıb Hristiyanları tatmin edebilir. Halbuki **Kur'an bu gibi karışıklıklardan, ibhamlardan âzadedir.** Kur'an, Allah'ın birliğine en kuvvetli delildir. Feylesofane bir dimağa mâlik olan bir muvahhid, İslâmiyetin nokta-i nazarını kabul etmekte hiç tereddüd etmez. Müslümanlık belki bugünkü inkişaf-ı fikrîmizin seviyesinden daha yüksek bir dindir.

Edward Gibbon⁹⁶⁶

Yukarıda tenkid edilen teslis meselesini Kur'an: "Çocuk (İsa A.S.) şöyle dedi: "Ben, **Allah'ın kuluyum.** O, bana Kitab'ı verdi ve beni peygamber yaptı." Mealindeki (19:30.) ayetinin; ve "İşte, hakkında şüphe ettikleri Meryem oğlu İsa -hak söz olarak- budur. 35. **Allah'ın bir evlât edinmesi, olur şey değildir. O, bundan münezzehtir.** Bir işe hükmettiği zaman, ona sadece "Ol!" der ve hemen olur. 36. (İsa şunu da söyledi:) Muhakkak ki Allah, benim de Rabbinim, sizin de Rabbinizdir.

Öyle ise O'na kulluk ediniz. İşte doğru yol budur. 37. Sonra guruplar **kendi aralarında ayrılığa düştüler.** Büyük güne şahit olduğu zamanda vay o kâfirlerin haline! Meallerindeki (19: 34 ilâ 38). Ayetlerinin;ve " Ey ehl-i kitap! Dininizde aşırı gitmeyin ve Allah hakkında, gerçekten başkasını söylemeyin.

Meryem oğlu **İsa Mesîh, ancak Allah'ın resûlüdür,** (o) Allah'ın, Meryem'e ulaştırdığı "kün: Ol" kelimesi(nin eseri)dir, O'ndan bir ruhtur. (O'nun tarafından gönderilmiş, yahut teyit edilmiş, yahut da Cebrail tarafından üfürülmüş bir ruhtur). Şu halde Allah'a ve peygamberlerine iman edin. "**(Tanrı) üçtür demeyin,** sizin için hayırlı olmak üzere bundan vazgeçin. **Allah ancak bir tek Allah'tır. O, çocuğu olmaktan**

münezzehdir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Vekil olarak Allah yeter.172.

Ne Mesîh ve ne de Allah'a yakın melekler, Allah'ın kulu olmaktan geri dururlar. **O'na kulluktan geri durup büyülenen** kimselerin hepsini (Allah) yakında huzuruna toplayacaktır.” Mealindeki (4:171,172). Ayetlerinin; ve "Şüphesiz **Allah, Meryem oğlu Mesîh'dir**" **diyenler andolsun ki kâfir olmuşlardır**. De ki: Öyleyse Allah, Meryem oğlu Mesîh'i, anasını ve yeryüzündekilerin hepsini imha etmek isterse Allah'a kim bir şey yapabilecektir (O'na kim bir şeyle engel olabilecektir)! Göklerde, yerde ve ikisi arasında ne varsa hepsinin mülkiyeti Allah'a aittir. O dilediğini yaratır ve Allah her şeye tam manasıyla kadirdir.” Mealindeki (5:72,73,74,75.) ayetlerinin ;

ve “ Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, "Beni ve anamı, **Allah'tan başka iki tanrı bilin**" **diye sen mi dedin**, buyurduğu zaman O, "Hâşâ! Seni tenzih ederim; hakkım olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. Hem ben söyleseydim sen onu şüphesiz bilirdin. Sen benim içimdekini bilirsin, halbuki ben senin zâtında olanı bilmem. Gizlilikleri eksiksiz bilen yalnızca sensin. “ mealindeki (5:116). Ayetinin ;

ve “**Yahudiler, Uzeyr Allah'ın oğludur, dediler**. Hıristiyanlar da, **Mesîh (İsa) Allah'ın oğludur dediler**. Bu onların ağızlarıyla geveledikleri sözlerdir. (Sözlerini) daha önce kâfir olmuş kimselerin sözlerine benzetiyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da (haktan bâtıla) döndürülüyorlar! 31. **(Yahudiler) Allah'ı bırakıp bilginlerini (hahamlarını);** (hıristiyanlar) da **rahiplerini ve Meryem oğlu Mesîh'i (İsa'yı) rabler edindiler**. Halbuki onlara ancak **tek ilâha kulluk etmeleri emrolundu**. O'ndan başka tanrı yoktur. O, bunların ortak koştukları şeylerden uzaktır.” Mealindeki (9:30,31) ayetlerinin;

ve “O, sadece kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek kıldığımız **bir kuldur**.” Mealindeki (43:59) Ve benzeri ayetlerinin açık ifade ve beyanlarıyla

H.z.İsa'ya Allahın oğlu ve rububiyet isnad etmekle teslis (üç ilâh) inancına Kur'an, şirk ve küfür der.

Şimdi iddiacılar bu ayetlerin inkârına veya fâsid te'villerle tahrifine gitseler, kütüb-ü semaviyenin tahrif edilmediği iddialarına ters düşerler; aksi halde Kur'anın dediği doğru olup Tevrat ve incil gibi semavî kitabların tahrif edildiği zarurî olduğu ortaya çıkar ve iddiaları çürür.

(1): Evet, H.z. İsa A.S. tebliğ ve nasihatlarını İbranice yapmıştır.O'nun ağzından çıkan İbranîce İncil-i Şerif bugün mevcut değildir. Bilinen en eski İncil ise Yunancadır. Yani orijinal değildir. Bu tercüme, aslına ne derece uygun olabilir ? Kim bilir İbranîcedeki orijinal terimler Yunancaya aktarılırken nice değişikliklere uğramıştır. Sonra da bu Yunanca İncil, Latinceye tercüme edilmiştir. Bu tecümede de kavram farklılıkları ve değişiklikler söz konusudur.

Ayrıca milattan sonra 325 tarihinde toplanan İznik konsilinde pek çok farklı İnciller incelenmiş,bunlardan dördü kabul edilmiş,diğerleri ise imha ve yasak edilmiştir. H.z. İsanın A.S. Allahın elçisi ve kulu olduğunu ifade eden İnciller ve aynı konsilde bulunan ve tahriksiz asıl İncilin dediğini müdafaa eden söz sahibi bir hıristiyan bilgin dahi kabul görmemiştir.Bu hususları anlatan bazı bilginler,bu mesele hakkında kitablar neşretmişler ve bu kitablar piyasada vardır,bakılabilir.Bugün elimizde olan ve bir derece asıl İncile uygun düşen Barnabas İncili, gizli tutulan incillerden biri olup yakın zamanda ortaya çıkarılmıştır. Mevcud dört İncil ise H.z. İsadan çok sonra kaleme alınmıştır. En erken yazılanı takriben kırk yıl sonradır. İznik konsilinde bu kadar çok farklı incillerin ele alınması,tahrif edilmiş İncillerin varlığını isbatlamaktadır.

Bu İncillerin sağlam olduklarının isbatı da ancak orijinal İbranîce İncilin bulunup karşılaştırılmasına bağlıdır. Kaldı ki mevcut dört İncil arasında da farklılıklar ve tutarsızlıklar vardır.

2- PEYGAMBERLERİN İSLÂMDAKİ GÜNAHSIZLIK (İSMET) MES'ELESİNE GELİNCE:

Hz. Adem (as) cennete iken peygamber değildi, o dünyaya gönderildikten ve işlediği günahı dolay yaptığı tövbesi kabul edildikten sonra dünyada yaşayan insanlara tebliğde bulunmak üzere peygamberlikle görevlendirildi. Hz. Musa(as) da öldürme kastı olmadan , yumrukla bir adamın ölümüne sebep olduğu zaman henüz peygamber değildi. Onun peygamberliği bundan sonradır.Mısırdan ayrılıp kenan ülkesine geçmiş, evlenmiş ve daha sonra filistine gitmek üzere yola çıkmış. Tur dağındaki Tuva vadisine gelince ona peygamberlik görevi verilmiştir.

Hz. Muhammedin (ASM) günahı (hatalarından) tövbesine gelince: Hz. Muhammed (ASM) kırk yaşına kadar peygamber değildi. **İnsan olmak itibarı ile** bilmediği konularada hatalar olabilir. Peygamber olarak günah işlemek demek, Allah tarafından bildirilen emir ve yasaklara karşı gelmek demektir. Hiçbir peygamber böyle bir suç işlemez. Allahın açık emri dışında insan olarak bilmeden veya unutarak hata işlemleri halinde Allah tarafından uyarılırlar ve hatadan dönerler , yani tövbe ederler. Tövbe hatadan dönmek demektir.

Esasen **istiğfar**, iddiacıların iddia ettikleri ve anladıkları gibi nâkıs bir hal değildir.Belki istiğfar, manevî tekâmül kanunu olup insanın vazife-i asliyesidir. Bediüzzamana Said Nursî Hazretleri bütün peygamberlere atfen ve bütün insanlığa şâmil manada istiğfarı şöyle anlatır:

“Nübüvvet ise: Gaye-i insaniyet ve vazife-i beşeriyet, ahlâk-ı İlahiye ile ve secaya-yı hasene ile tahalluk etmekle beraber, aczini bilip kudret-i İlahiyeye iltica, za'fını görüp kuvvet-i İlahiyeye istinad, fakrını görüp rahmet-i İlahiyeye itimad, ihtiyacını görüp gına-yı İlahiyeden istimdad, **kusurunu görüp afv-ı İlahîye istiğfar, naksını görüp**

kemal-i İlahîye tesbihhan olmaktır diye, ubudiyetkârane hükmetmişler.⁹⁶⁷

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ

İnsandaki kusur sonsuz olduğu gibi, acz, fakr ve ihtiyacına da nihayet yoktur. İnsana tevdi edilen açlık ile nimetlerin lezzetleri tebarüz ettiği gibi; insandaki kusur, kemalât-ı Sübhaniye derecelerine bir mîrsaddir.

İnsandaki fakr, gına-i rahmetin derecelerine bir mikyastır. İnsandaki acz, kudret ve kibriyasına bir mizandır. İnsandaki tenevvü-ü hacat, enva'-ı niam ve ihsanatına bir merdivendir. Öyle ise fitratından gaye ubudiyettir. Ubudiyet ise, dergâh-ı izzetine kusurlarına "**Estağfirullah**" ve "**Süphanallah**" ile ilân etmektir.⁹⁶⁸

Evet, eğer senin dünyadaki vazifelerin; Fâtırının rububiyetine, onunla beraber iştirak etmek olsaydı, onunla muamelelerde belki bir münasebettarlık lâzımgelirdi. Lâkin heyhat, sivrisineğin elleri nerede ve şu âlemlerin kametine göre biçilmiş, kesilmiş, mutarrez gömleklerin dokumasına ulaşmak nerede?

Belki senin yaradılışındaki vazifen ve mahiyetindeki istidadının gaye-i kemali ise, mahviyet üzerine tenebbüt eden ve hem mahviyetten başlayıp mahbubiyette nihayet bulan ve şu ikisiyle ancak semere verebilen yalnız ve yalnız ubudiyettir.

Ubudiyet ise, rububiyet ve malikiyetin zıddıdır. Demek, burada görünen münasebetsizlik, münasebetin tâ kendisidir. İşte sen, rububiyet ve malikiyetten uzaklığına olan ilminin derecesine göre, bir abd-i mahbub ve merhum olursun.

Hem ziddiyet itibariyle de ubudiyet, rububiyetin bir mir'atı olduğundan; âdeta sahife-i zulmet üstünde huruf-u nuriyenin kitabeti gibi, ne kadar ubudiyetteki mahviyet ademine yaklaşırsa, o derece Vâcib-ül Vücut'un vücub-ü vücud cilvelerinin meratib-i âliyeleri onun üstünde tezahür

967 **Sözler (540)**

968 **Mesnevi-i Nuriye (222)**

edeceklerdir.⁹⁶⁹

İkinci Nükte: İbadetin manası şudur ki: Dergâh-ı İlahîde abd, kendi kusurunu ve acz ve fakrını görüp kemal-i rububiyetin ve kudret-i Samedaniyenin ve rahmet-i İlahiyenin önünde hayret ve muhabbetle secde etmektir. Yani rububiyetin saltanatı, nasilki ubudiyeti ve itaati ister; rububiyetin kudsiyeti, paklığı dahi ister ki: **Abd**, kendi kusurunu görüp istiğfar ile ve Rabbını bütün nekaisten pâk ve müberra ve ehl-i dalaletin efkâr-ı bâtilasından münezze ve muallâ ve kâinatın bütün kusuratından mukaddes ve muarrâ olduğunu; tesbih ile Sübhanallah ile ilân etsin.

Hem de rububiyetin kemal-i kudreti dahi ister ki: Abd, kendi za'fını ve mahlukatın aczini görmekle kudret-i Samedaniyenin azamet-i âsârına karşı istihsan ve hayret içinde Allahü Ekber deyip huzû ile rûkûa gidip ona iltica ve tevekkül etsin.

Hem **rububiyetin nihayetsiz hazine-i rahmeti de ister ki:** Abd, kendi ihtiyacını ve bütün mahlukatın fakr ve ihtiyacatını sual ve dua lisanıyla izhar ve Rabbının ihsan ve in'amatını, şükür ve sena ile ve Elhamdülillah ile ilân etsin. Demek, namazın ef'al ve akvali, bu manaları tazammun ediyor ve bunlar için taraf-ı İlahîden vaz'edilmişler.⁹⁷⁰

Kur'an-ı Hakîm'de Peygamberlere en mühim ihsanı, mağfiret olduğunu gösteriyor ve onları, istiğfar etmeye davet ediyor. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ kelime-i kudsiyesini her sure başında tekrar ile ve her mübarek işlerde zikrine emretmesiyle, kâinatı ihata eden rahmet-i vasiasını melce ve tahassüngâh gösteriyor ve فَاسْتَعِذْ emriyle "Eûzü billahi mineşşeytanirracîm" kelimesini siper yapıyor.⁹⁷¹

İşte bütün bu beyanlardan anlaşılıyor ki, insanıyetin en büyük vazifesi, Rububiyet-i İlâhiyeye karşı ubudiyetle

969 Mesnevi-i Nuriye, mütercim (A.Badıllı 387)

970 Sözlür (41)

971 Lemalar (74)

mukabele etmektir. Ubudiyetin de mahiyet ve hakikatı, Allaha karşı naksını ve kusurunu görüp istiğfar etmektir. İşte bu derin hakikatın en üst derecedeki mümessilleri başta Muhammed (ASM) olarak bütün peygamberler ve sonra büyük dinî şahsiyetlerdir.

Halbuki bazı Hıristiyan büyükleri şu ifadelere muhatabdırlar:

Şimdiki Hristiyanlık dini ise; **Velediyet Akidesini** kabul ettiği için vesait ve esbaba tesir-i hakikî verir. Din namına enaniyeti kırmaz, belki Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın bir mukaddes vekili diye o enaniyete bir kudsiyet verir.

Onun için, dünyaca en büyük makam işgal eden Hristiyan havasları, tam dindar olabilirler. Hattâ Amerika'nın esbak Reis-i Cumhuriyet Wilson ve İngiliz'in esbak Reis-i Vükelası Loid George gibi çoklar var ki, mutaassıb birer papaz hükmünde dindar oldular.

Müslümanlarda ise öyle makamlara girenler, nâdiren tam dindar ve salabetli kalırlar. Çünkü gururu ve enaniyeti bırakamıyorlar. Takva-yı hakikî ise, gurur ve enaniyetle içtima edemiyor.⁹⁷²

İslâmiyet der: لَا خَالِقَ إِلَّا هُوَ Hem vesait ve esbabı, müessir-i hakikî olarak kabul etmez. Vasıtaya mana-yı harfî nazarıyla bakar. Akide-i tevhid ve vazife-i teslim ve tefviz öyle ister. Tahrif sebebiyle şimdiki Hristiyanlık esbab ve vesaiti müessir bilir, mana-yı ismî nazarıyla bakar.

Akide-i velediyet ve fikr-i ruhbaniyet öyle ister, öyle sevk eder. Onlar azizlerine mana-yı ismiyle birer menba-ı feyz ve -güneşin ziyasından bir fikre göre istihale etmiş lâmbanın nuru gibi- birer maden-i nur nazarıyla bakıyorlar. Biz ise evliyaya mana-yı harfiyle, yani âyine güneşin ziyasını neşrettiği gibi birer ma'kes-i tecelli nazarıyla bakıyoruz....

Bu sırdandır ki bizde sülûk tevazudan başlar, mahviyetten geçer, Fena fillah makamını görür. Gayr-ı mütenahî makamatta sülûke başlar. Ene ve nefis-i emmare kibriyle, gururuyla söner. Hakikî Hristiyanlık değil, belki tahrif ve felsefe ile sarsılmış Hristiyanda, ene levazımatıyla kuvvetleşir. Enesi kuvvetli, müteşahhıs, rütbeli, makam sahibi bir adam Hristiyan olsa mütesallib olur. Fakat Müslüman olsa lâkayd olur.⁹⁷³

Bütün bu hakikatler müvacehesinde Hz. İsa'yı (AS) ubudiyet ve istiğfar dışında görmek ve göstermek, O'nu ta'zim değil tenkıstır. O Zât ise böyle nakisiyetlerden müberra olup Rububiyete karşı ubudiyetle bağlıdır.

Netice: Din sahasında isabetli gitmek için ihatalı ilimle beraber iyi niyet ve insaf esastır.

BÖLÜCÜLÜK İTHAMLARI

Bazı çevrelerde ısrarla ileri sürülen gericilik ve bölücülük gibi iddialarla, kasddedilen mana, açık bir surette tarif edilmedikçe mücerret sözler olup değer taşımaz. Eğer bu iddialarda, Kur'andan alınan şer'î hükümlere ciddi bağlılık kasd ediliyorsa, bunu açıkça beyan edip halkı aldatan kapalı yoldan gidilmemelidir. Çünkü gizli din düşmanı cereyanlar bazılarını aldatabilmek için tarifsiz ve mücerred ifadelerle ve delilsiz kuru güdümlerle yaygara yaparlar ve yaptırırlar.

Mesela bir zamanlar Bediüzzaman Hazretlerinin aleyhinde bir kısım menfi gazetelerle ve bazı kasıtlı kişilerin yazdığı kitablarla yaygaralar yapılmış fakat yalanları az zaman sonra anlaşıldığından bu gizli cereyan bu hücum tarzını hulül tarzına çevirdiler.

Halbuki Bediüzzaman Hz. İlk meclis kurulduğu zaman mebuslara dağıttığı beyannamesinde bölücülüğü önleyecek tedbirleri anlatmış ve getirilmesi istenen rejimin inşikat-ı

asaya yani milletin lâik ve antilâik iki kısma bölüneceğini açıklamıştır. Beyannamede şöyle diyor:

“Şu inkılab-ı azîmin temel taşları sağlam gerek. Şu meclis-i âlînin şahsiyet-i maneviyesi, sahib olduğu kuvvet cihetiyle mana-yı saltanatı (yani devleti idare etme vazifesini) deruhde etmiştir. Eğer **şcair-i İslâmiyeyi bizzât imtisal etmek ve ettirmekle** mana-yı hilafeti (yani Bütün İslâm milletlerinin dinini koruyacak ortak idare merkezini) dahi vekaleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa dine muhtaç olan şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile ihtiyacat-ı ruhiyesini unutmayan bu milletin hacat-ı diniyesini Meclis tatmin etmezse, bilmeceburiye mana-yı hilafeti, tamamen kabul ettiğiniz isme ve lafza verecek.

O manayı idame etmek için kuvveti dahi verecek. Halbuki meclis elinde bulunmayan ve meclis tarîkiyle olmayan böyle bir kuvvet, **inşikak-ı asâya sebebiyet verecektir**. İnşikak-ı asâ ise, **وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا**, âyetine zıddır”⁹⁷⁴

Bu ikazda milletimizin ve İslâm dünyasının korunması ve bölünmezliği için İslâm milliyetinin esas alınması ve İslâm birliğinin yani hilâfetin temsil edilmesinin, zaruretine dikkat çekilmiştir.

TÜRKÇÜLÜK FİKRİNİN BÖLÜNMEYE SEBEB OLDUĞUNA DA DİKKAT ÇEKİP İKAZ EDEN BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ DİYOR Kİ:

“**İkinci kısım** milliyetçilere deriz ki: Ey sarhoş hamiyet-füruşlar! Bir asır evvel milliyet asrı olabilirdi. Şu asır unsuriyet asrı değil! Bolşevizm, sosyalizm mes'eleleri istilâ ediyor; unsuriyet fikrini kırıyor, unsuriyet asrı geçiyor.

Ebedî ve daimî olan İslâmiyet milliyeti; muvakkat, dağdağalı unsuriyetle bağlanmaz ve aşılalmaz.

Ve aşlamak olsa da; İslâm milletini ifsad ettiği gibi,

unsuriyet milliyetini dahi islah edemez, ibka edemez. Evet, muvakkat aşlamakta bir zevk ve bir muvakkat kuvvet görünüyor, fakat pek muvakkat ve akibeti hatırlıdır.

Hem **Türk unsurunda ebedî kabil-i iltiyam olmamak suretinde bir inşikak çıkacak.** O vakit milletin kuvveti, bir şık, bir şıkkın kuvvetini kırdığı için, hiçe inecek. İki dağ birbirine karşı bir mizanın iki gözünde bulunsa; bir batman kuvvet, o iki kuvvet ile oynayabilir; yukarı kaldırır, aşağı indirir.”⁹⁷⁵

Gizli cereyan milleti böler ve bölünen guruplar arasında tarafgirlik hissini tahrik ile boğuşturup kuvvetini zayıflatır ve böylece tahakkümü altına aldığına dikkat çken bediüzzaman şu ikazını nazara verir:

“İşte ey mü'minler! Ehl-i iman aşiretine karşı tecavüz vaziyetini almış ne kadar aşiret hükmünde düşmanlar olduğunu bilir misiniz? Birbiri içindeki daireler gibi yüz daireden fazla vardır. Her birisine karşı **tesanüd ederek, el-ele verip müdafaa vaziyeti almaya mecbur iken;** onların hücumunu teshil etmek, onların harîm-i İslâma girmeleri için kapıları açmak hükmünde olan garazkârane tarafgirlik ve adavetkârane inad; hiçbir cihetle ehl-i imana yakışır mı?

O düşman daireler ehl-i dalalet ve ilhaddan tut, tâ ehl-i küfrün âlemine, tâ dünyanın ehval ve mesaibine kadar birbiri içinde size karşı zararlı bir vaziyet alan, birbiri arkasında size hiddet ve hırs ile bakan, belki yetmiş nevi düşmanlar var. Bütün bunlara karşı kuvvetli silâhın ve siperin ve kal'an: Uhuvvet-i İslâmiyedir. Bu kal'a-i İslâmiyeyi, küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar hilaf-ı vicdan ve ne kadar hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye olduğunu bil, ayıl!

Hadîs-i şerifede gelmiş ki: "Âhırzamanın Süfyan ve Deccal gibi nifak ve zındıka başına geçecek eşhas-ı müdhîşe-i muzırraları, İslâm'ın ve beşerin hırs ve şikakından istifade ederek az bir kuvvetle nev'-i beşeri

herc ü merc eder ve koca Âlem-i İslâmı esaret altına alır.

Ey ehl-i iman! Zillet içinde esaret altına girmemek isterseniz, aklınızı başınıza alınız! İhtilafınızdan istifade eden zalimlere karşı ائِمَّا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ kal'a-i kudsiyesi içine giriniz; tahassun ediniz. Yoksa ne hayatınızı muhafaza ve ne de hukukunuzu müdafaa edebilirsiniz. Malûmdur ki; iki kahraman birbiriyle boğuşurken; bir çocuk, ikisini de döğebilir. Bir mizanda iki dağ birbirine karşı müvazenede bulunsa; bir küçük taş, müvazenelerini bozup onlarla oynayabilir; birini yukarı, birini aşağı indirir.

İşte ey ehl-i iman! İhtiraslarınızdan ve **husumetkârane tarafgirliklerinizden kuvvetiniz hiçe iner, az bir kuvvetle ezilebilirsiniz.** Hayat-ı içtimaiyenizle alâkanız varsa, اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ düstur-u âliyeyi düstur-u hayat yapınız, sefalet-i dünyeviyeden ve şekavet-i uhreviyeden kurtulunuz!"⁹⁷⁶

Demek Bediüzzaman Hazretleri bölücülüğe çok ciddi manada karşıdır. Böyle bir zata karşı yapılan bölücülük iftirası ne kadar çirkin düştüğü aşıkârdır.

"Risale-i Nur nifak ve şikakı, tefrikayı, fitne ve fesadı kaldırıp; kardeşliği, uhuvvet-i diniyeyi, tesanüd ve teavünü yerleştirir. Risale-i Nur mesleğinin bir esası da budur."⁹⁷⁷

"eski zamandan beri menfi milliyet ve unsuriyet-perverliğe, Avrupa'nın bir nevi firenk illeti olduğundan, bir zehr-i katil nazarıyla bakmışım. Ve Avrupa, o firenk illetini İslâm içine atmış; ta **tefrika versin, parçalasın, yutmasına hazır olsun** diye düşünür. O firenk illetine karşı eskiden beri tedaviye çalıştığımı, talebelerim ve bana temas edenler biliyorlar."⁹⁷⁸

Daha bunlar gibi pek çok ikazları ihtiva eden Risale-i

976 Mektubat (269)

977 Sözlür (765)

978 Mektubat (63)

Nurdan pek azı nakledilen ittihadı ve millî beraberliğin önemini ve bölünmelerin zararlarını anlatan bahisler ve dersler nazara alındığında, Risale-i Nura muhalefet, millî bütünlüğe muhalefet manasını taşıyacağı ortaya çıkar.

BU VATAN İÇİN HALKÇILAR VE IRKÇILAR TEHLİKESİ

1930’lu yıllarda Halk Partisinin her yerde açtığı ocakların mahiyetiyle alâkalı Bediüzzaman Hazretlerinin bir tesbiti:

«Zehire tiryak namı vermekle, tiryak olmadığı gibi; **zındıka hissiyatını veren ve dinsizliğe zemin ihzar eden bir heyetin** vaziyetine, ne nam verilirse verilsin, Genç Yurdu denilsin, hattâ Mübarekler Yurdu denilsin, ne denilirse denilsin o mana değişmez. Başka yerlerde, Genç Yurdu ve Türklük Meclisi, Teceddüd Mahfeli gibi isim ve ünvanlarla bulunan heyetler, başka şekillerde zararsız bir surette bulunabilirler. Fakat bu köyde madem sekiz senedir ki, **sırf esasat-ı imaniye, usûl-ü hakaik-i diniye ile meşgulüz.** Elbette bu köyde bize karşı muannidane bir heyetin takib edeceği esas, imansızlığa ve usûl-ü diniyeye muhalif, hattâ zındıka hesabına bir hareket yerine girer. Bilinsin bilinmesin netice öyle çıkar. Çünkü bu havalide umumca tebeyyün etmiş ki, **siyaset cereyanlarıyla alâkadar değilim, belki yalnız hakaik-i diniye ile meşgulüz.**

Şimdi burada birisi bize muhalif hareket etse, hükûmet hesabına olamaz; çünkü mesleğimiz siyasî değil. Hem yeni bid'alar hesabına da olamaz, çünkü hakikî meşgalemiz, esasat-ı imaniye ve Kur'anîyedir.

...Öyle ise, sekiz sene bu cereyan-ı imanî merkezi olan bu köyde, **bize karşı muhalefetkârane ve mütecavizane vaziyet alan, ne nam verilirse verilsin, muhalefeti**

zındıka hesabına ve imansızlık namına kaydedilecek.»⁹⁷⁹

Yine aynı yıllarda yazılan bir mektubda da imanın rükünlerinin inkârının hedef alındığı bildirilir:

«**Onuncu Söz**, Kur'an'ın bir sülüsünü inkâr etmek niyetiyle, **haşr-i cismanîyi resmen millet içinde inkâr etmek fikrinde bulunan zındıkları susturmakla**, hârika bir şule-i icaz-ı Kur'anîyi gösterdiği gibi; daha müteaddid emareler ile, manevî icaz-ı Kur'an hesabına fevkalâde bir mahiyeti bulunduğunu icmalen hissetmiştik.»⁹⁸⁰

O günlerde başlayan ve halen devam eden, tarihte emsali görülmemiş gizli dinsiz ve mason komitelerinin hakimiyetinde, ahirzamanın bu acib insanların dinî durumları Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine sorulmuş ve bu gelen cevap verilmiştir:

«27 Haziran 1934 Çarşamba

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz, sıddık ve ziyade müteharri ve müstefsir kardeşim Re'fet Bey!

Senin faik zekân ve dikkatin, sorduğun suallerin çoğuna cevap verebildiği için, muhtasar cevap veriyorum, gücenme. Seninle çendan konuşmak istiyorum, fakat vaktim müsaadesizdir. “**Müslim-i gayr-ı mü'min**” ve “**mü'min-i gayr-ı müslim**”in manası şudur ki:

Bidayet-i Hürriyette İttihadçılar içine girmiş dinsizleri görüyordum ki; **İslâmiyet ve şariat-ı Ahmediye**, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve bilhassa siyaset-i Osmaniye için, gayet nâfi' ve kıymetdar desatir-i âliyeyi câmi' olduğunu kabul edip, bütün kuvvetleriyle şariat-ı Ahmediyeye tarafdardı idiler. O noktada müslüman, yani iltizam-ı hak ve hak tarafdarı oldukları halde mü'min değildiler; demek müslim-i gayr-ı

979 Barla Lahikası (197)

980 Barla Lahikası (313)

mü'min ıtlakına istihkak kesbediyordular.

Şimdi ise firenk usûlünün ve medeniyet namı altında bid'atkârane ve şeriatşikenane cereyanlara tarafdâr olduğu halde; Allah'a, âhirete, Peygamber'e imanı da taşıyor ve kendini de mü'min biliyor. **Madem hak ve hakikat olan şeriat-ı Ahmediyenin kavaninini iltizam etmiyor ve hakikî tarafgirlik etmiyor, gayr-ı müslim bir mü'min oluyor.**

İmansız İslâmiyet sebab-i necat olmadığı gibi, bilerek İslâmiyetsiz iman dahi dayanamıyor, belki necat veremiyor, denilebilir.»⁹⁸¹

Gizli dinsizlerin birinci hedefi olan Kur'an ve Peygamberimiz (a.s.m.) hakkında şeytanca bir hücumu karşı dikkat çekiliyor ve o devrelerde hakim olan Halkçıların dinsizlere müsamahası görülüyor:

«**İkinci Mes'ele:** Risale-i Nur'un Isparta'da kat'î galebesi, zındıkları şaşırttı. Fakat **bazı mütemerrid ve muannid ve ölen herifin ruh-u habisi hükmünde bazı zındıklar,** o mağlubiyete karşı gelmek fikriyle, baştan aşağıya kadar Kur'an ve Peygamber (A.S.M.) aleyhinde, fakat perde altında, aynen münazara-i şeytaniye bahsinde hizb-üş şeytanın, Peygamber (A.S.M.) ve Kur'an hakkında mesleklerince söyledikleri tabirâtı başka bir tarzda o zındık herif istimal etmiş. Onun gibi **yahudi, mütemerrid ve dinsiz feylesoflarından ve Avrupa'nın zındıklarının eskiden beri Kur'an ve Peygamber'in (A.S.M.) hâlâtından medar-ı tenkid buldukları noktaları, bu İslâm ismi altındaki zındık, kurnazcasına, safdil Müslümanlara ve Risale-i Nur'u görmeyenlere dinlettirmek ve göstermek için öyle bir tarzda gitmiş ve küfrünü gizlemeye çalışmış ki; şeytanette, şeytandan ileri gitmiş. Beni çok müteessir etti.**

Kardeşimiz Sabri'nin mektubunda, muannid mülhidlerin Risale-i Nur'un cereyanına karşı kurdukları çürük ve vâhî

hud'aları, örümcek ağı ve yuvası gibi kuvvetsiz ve o şeytanet perdeleri kıymetsiz ve mukavemetsizdir, Risale-i Nur'a karşı yırtılır ve yırtılacak dediği gibi; **bu zındık ve muannid ve mütemerrid ve ölen herifin ruh-u habisi olan zındığın yazdığı ve zahiren Müslümanlara Türkçülük lehinde, fakat hakikatta Kur'an ve Peygamber'in (A.S.M.) azamet ve haşmet-i maneviyelerini kırmak ve hiç indirmek ve âdileştirmek niyetiyle yazılan bu matbu' eserde**, Mu'cizat-ı Kur'aniye ve Mu'cizat-ı Ahmediye'ye (A.S.M.) karşı örümcek ağı da olamaz, parçalanır. Fakat binler teessüf ki; Risale-i Nur'u görmeyenlere katî zarar verdiği gibi, Risale-i Nur'u görenler de merak edip, "Acaba ne var?" demekle, safi kalblerini bulandırır. Lâakall vesvese ve evham verir.

Risale-i Nur'un kahraman şakirdleri böyle şeylere karşı müteyakkız davranmak ve **faaliyetlerini ziyadeleştirmek lâzım geliyor**. Fena şeyle zihnen meşgul olmak da, fena olduğu için kısa kesiyorum. Sakın ona ehemmiyet vermekle halkları meraklandırıp baktırılmasın. Belki ehemmiyetsiz, dinsizcesine, yalnız esma-i mübareke ve âyât-ı mübarekenin bazı meali içinden hariç kalmak itibariyle ehemmiyetsiz bir paçavradır, bilinsin. Bu herifin ne derece haddinden tecavüz ettiğini bu temsilden anlayınız. Meselâ: Çok uzak bir mecliste, mütehasıs ve müdakkik âlimlerin okudukları ve tedkik ettikleri bir kitaba ve ders aldıkları bir zâta, pek uzak bir mesafede bakmak isteyen ve görmeyen bir ebleh, o âlimlerin aksine hüküm verip onları tenkid eden, divanece hezeyan eder.

Cenab-ı Hak ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirdlerini böylelerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn.

Said Nursî»⁹⁸²

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Ehemmiyetli bir taraftan, ehemmiyetli ve manidar bir sual edilmiş. Bana sordular ki: "**Sizin cem'iyet olmadığınız**, üç mahkeme o cihette beraet vermesiyle ve yirmi seneden beri tarassud ve nezaret eden altı vilayetin o noktadan ilişmemeleriyle tahakkuk ettiği halde, **Nurcularda öyle hârika bir alâka var ki hiç bir cem'iyette, hiçbir komitede yoktur.** Bu müşkili halletmenizi isteriz." dediler.

Ben de cevaben dedim ki: Evet, **Nurcular cem'iyet memiyet, hususan siyasî ve dünyevî ve menfî ve şahsî ve cemaatî menfaat için teşekkül eden cem'iyet ve komite değiller ve olamazlar.** Fakat bu vatanın eski kahramanları kemal-i sevinçle **şehadet mertebesini kazanmak için ruhlarını feda eden milyonlar İslâm fedailerinin ahfadları, oğulları ve kızları**, o fedailik damarından irsiyet almışlar ki, bu hârika alâkayı gösterip Denizli Mahkemesinde bu âciz bîçare kardeşlerine bu gelen cümleyi onlar hesabına söylettirdiler: "**Milyonlar kahraman başlar feda oldukları bir hakikata başımız dahi feda olsun**" diye onlar namına söylemiş, mahkemeyi hayret ve takdirle susturmuş. Demek Nurcularda hakikî, hâlis, sırf rıza-yı İlahî için ve müsbet ve uhrevî fedailer var ki; **mason ve komünist ve ifsad ve zındıka ve ilhad ve Taşnak gibi dehşetli komiteler** o Nurculara çare bulamayıp hükûmeti, adliyeyi aldatarak lastikli kanunlar ile onları kırmak ve dağıtmak istiyorlar. **İnşâallah bir halt edemezler.** Belki Nur'un ve imanın fedailerini çoğaltmağa sebebiyet verecekler.

*Said Nursî*⁹⁸³

«Eğer Ankara'da hâkim olan Halk Partisi, oraya giden Risale-i Nur'un kuvvetli kitaplarına karşı inad etse ve musalaha niyetiyle himayesine çalışmazsa, bizim en rahat

yerimiz hapistir ve **mülhidler, bolşevizmi zındıka ile birleştirdiğine alâmettir ve hükûmet onları dinlemeğe mecbur olur. O zaman Risale-i Nur çekilir, tevakkuf eder, maddî ve manevî musibetler hücuma başlarlar.»**⁹⁸⁴

«Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Bir maarif vekili, perdeyi yüzünden kaldırdı ve küfrü mutlakı başka bir kisvede gösterdi. Bizim son gönderdiğimiz müdafaatı daha almadan başka saika ile o beyannameyi yazmış. Gerçi ben, o daireye göndermeyi düşünmüyordum; fakat kardeşlerimizin tensibiyle onlara da göndermek hem münasib, hem lâzım olduğunu bu hal gösterdi. Çünkü herhalde bu derece ilhadda taassub taşıyan bir vekil, Ankara'ya gönderilen evrak ve mahrem risalelere karşı lâkayd kalmazdı. Birden, **doğrudan doğruya cerhedilmez müdafaatlar başına vuruldu**, çok iyi oldu. İnşâallah o dairede dahi Risale-i Nur lehinde kuvvetli bir cereyan uyandıracak.

Kardeşlerim! Madem bir kısmın mahiyetleri bu tarzdır; onlara, **o kısma teslim olmak, bir nevi intihardır; İslâmiyetten pişman olmaktır, belki dinden insilahlıdır.** Çünkü o derece ilhadda taassub etmiş ki; bizim gibilerden yalnız teslimiyetle ve tasannu' ile razı olmuyorlar. "Kalbini ve vicdanını bırak, yalnız dünyaya çalış" derler. İşte bu vaziyete karşı inayet-i Rabbaniyeye dayanıp metanet ve sabır ve tevekkül ederek **dört sandık Risale-i Nur eczaları o merkeze yetişip, kuvvetli hakikatlar ile galebe çalmasına dua etmekten başka çare yoktur.** Biz birbirimizden çekinmekle ve gücenmekle ve Risale-i Nur'dan çekilmekle ve onlara teslim ve hattâ iltihak etmekle faide vermediği şimdiye kadar tecrübe edildi. Hem hiç merak etmeyiniz. **O vekilin o farfaralı telaşı, za'fına ve tam korkusuna delalet eder.** Tecavüze değil, belki tedafüe

mecburiyeti bildiriyor.»⁹⁸⁵

İkinci Dünya Harbinden sonraki müteselsil gelişmeler ve neticelerini gören Bediüzzaman Hazretleri 1946 yılında yazdığı bir mektupta iktidarı elinde tutan **Halk Partisi idarecilerini ikaz eder ve der ki:**

«Sen kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkası'nın, millet karşısında gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin seneden beri âlem-i İslâmiyeti kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlakdan ve dalaletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri!

Eğer şimdi, eski zaman gibi **kahramancasına Kur'an'a ve hakaik-i imana sahip çıkmazsanız** ve sizler gibi ehl-i hamiyet, eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'iyyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; **âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret** ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan **Türk milletine bir adavet** ve şimdi âlem-i İslâmı mahva çalışan **küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlub olup**, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve **şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın** istila etmesine sebebiyet verecek.

Evet hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve **bütün mazideki şerefini İslâmiyette bulmuş bu millet dayanabilir.**

Bu milletin hamiyetperverleri ve milliyetperverleri, herşeyden evvel bu mümtezc, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan **hakaik-i Kur'aniyeyi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak** ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşâallah.»⁹⁸⁶

MEKTUBUN DEVAMINDA ÇIKIŞ YOLUNU DA GÖSTERİR:

«**Sâlisen:** Size karşı elbette çok cihetlerde dâhilî ve haricî muarızlar var. Ben dünya ve siyasetin haline bakmadığım için bilemiyorum. Fakat beni bu senede çok sıkıştırdıkları için mecburiyetle sebebine baktım ki, size karşı bir muarız çıkmış.

Eğer o muarız mükemmel bir reis bulup hakaik-i imaniye namına çıksa idi, birden sizi mağlub ederdi. Çünkü bu milletin yüzde doksanı, bin seneden beri an'ane-i İslâmiye ile, ruh ve kalb ile bağlanmış. Zahiren muhalif-i fitratındaki emre, itaat cihetiyle serfüru' etse de kalben bağlanmaz.

Hem bir müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalmaz; istibdad-ı mutlakdan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu hakikatın çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip sizin zekâvetinize havale ediyorum.

Bu asrın Kur'ana şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir. Siz, şimdiye kadar gelen inkılab kusurlarını üç-dört adamlara verip şimdiye kadar umumî harb ve sair inkılabların icbarıyla yapılan tahribatları -hususan an'ane-i diniye hakkında- tamire çalışsanız, hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve âhirette büyük kusuratlarınıza keffaret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatli hizmet ederek milliyetperver, hamiyetperver namına müstehak olursunuz.»⁹⁸⁷

986 Emirdağ Lahikası-1 (218)

987 Emirdağ Lahikası-1 (219)

Bediüzzaman Hazretlerinin ikazlarına kulağını tıkayan Halk Partisi 1950 seçimlerinde şiddetli bir tokat yediği halde yine ders almamış ve şer cereyanının dinsizliğine alet olmaya devam etmiştir. 27 Mayıs ihtilalini netice veren herkesin bildiği tarzını sürdürmüştür.

Bediüzzaman Hazretleri bir derce ehven olan demokratların din adına, Kur'an adına korunmasını istemiştir. Demokratları da Halkçıların fitnelerine karşı ikaz etmiştir.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Hak ve hakikatin naşiri olan Sebilürreşad'a, halen **Halk Partisi namına yapılan yüz cihetle kanunsuz bir muameleyi** arz ediyoruz:

Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî, şiddetli zehirlerin neticesi olarak hastalığı şiddetlenip hayattan ümidini kestiği için, kendi nafaka parasıyla aldığı sekiz aded kitabını muhafaza etmek üzere müftü kardeşine göndermişti.

Emirdağ postahanesi güya zabıta memuru vazifesini yapıyor gibi, gizli bir maksada binaen bu kitablari zabtederek hemen bizzât kendisi gidip jandarma dairesine, kaymakama, adliyeye ve telefon ile Afyon'a şayi' edip işi şaşaalandırarak kitablari hepsini adliyeye verdimiştir. Halbuki kitablari mahiyeti şudur:

Beş parçası, mahkemede bulunan müdafaat ve zeyillerinden ibarettir. Diğer üç kitab da; şimdiki adliye vekili Halil Özyörük'ün üç defa beraetlerine karar verdiği eserlerdir ki, Denizli Mahkemesi aynı eserlerin eczalarını iade etmiştir. Ve Afyon mahkemesinin de hükümlerini bozmuş ve o eserlerin beraetlerine re'y vermiştir.

Gerçi, **komünist olan eski adliye vekili Fuat Sirmen, eski heyet-i vekileye ihbar etmiş ve Kur'anın gayet hak ve menfaatli bir tefsiri olan Zülfikar mecmuasının dörtyüz sahifesi içinde, otuz sene evvel yazılan iki**

âyetin tefsirine dair iki sahifeyi bahane ederek bu çok mühim eseri yasak etmeğe çalışmıştır.

Halbuki şimdi millet ve vatana gayet zararlı olan komünist ve masonların eserlerine müsaade edildiği halde, yüzbinler kimselerin imanını kurtaran, Kur'anın gayet hak ve pekçok menfaatli bir tefsiri olduğunu beşyüz bin adamın şehadetiyle isbat edeceğimiz eserlere evrak-ı muzırğa gibi böyle muamele yapmak ve üstadımıza bu hastalıklı nazik zamanında öz kardeşine karşı bu hazîn teessüratı vermek, yüz cihetle kanunsuzdur diye arzediyoruz.

Sâniyen: Bu mes'elenin gayet sinsi ve gayet gizli hakikatı şudur: **Üstadımız manen ve maddeten Demokrat Parti'ye yardım için talebelerini hafifçe teşvik etmişti. Bunu Halk Partisi'nin muannid müstebidleri anladıkları için, manasız bahane ile habbeyi kubbe yaparak bu muameleyi yaptılar.** Yoksa her tarafta bu kitablar posta ile alınıp veriliyor ve buraya da İstanbul'dan, başka yerlerden geliyor ve ilişilmiyordu. Bu vaziyet çok dessayane ve ümid edilmeyen bir plândır.

Sâlisen: Zülfikar'daki mevzuubahis iki âyetin tefsirinden bin misli bir muhalefetle halen matbuatta eski hükûmete hücumlar yapılıyor ki, şimdi o âyetlerin tefsiri zerre mikdar bir suç olamıyor. Bundan da anlaşılıyor ki, **bu muameleler Halk Partisi hesabına yapılmakta devam edilen keyfî işlerdir. Ve Halk Partililerin "Saltanat Demokratlarda ise, hüküm ve icraat ve iktidar bizdedir"** diye olan iddia ve vehimlerinin bir nümunesidir.

Emirdağ Nur talebeleri namına
*Mehmed, İbrahim, Ziya vesaire...*⁹⁸⁸

* * *

بِسْمِهِ شُبْحَانَهُ

Muazzam ve hârika Risale-i Nur külliyyatından iki büyük mecmuanın imha edileceği hakkında dehşetli bir haber işittik. Gayet hak ve hakikatlı ve feylesofları ilzam eden o mecmualar, Risale-i Nur'un diğer eczalarıyla beraber Denizli ve Ankara Mahkemelerinde beraet verilip kaziyeye-i muhkeme haline gelerek iade edildiği ve iki defa Temyiz Mahkemesi beraet ettirdiği halde ve Mısır, Şam, Haleb, Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere gibi âlem-i İslâm'ın mühim merkezlerinde fevkalâde bir takdir ve tahsine mazhar olan ve makbuliyetine hürmeten Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın kabr-i şerifi ve Hacer-ül Esved üzerine konulan bu eserler hakkındaki bu müdhiş muamele, **Halk Partisi'nin yaptığı diğer azîm cürümleri gibi tarihte emsali görülmemiş bir cinayettir.**

Biz Nur talebeleri o cebbar gaddarlardan hakkımızı kolayca alabilirdik. Fakat İslâmiyet'in asırlardır bayraktarlığını yapan kahraman Türk milletinin masum çoluk-çocuk ve ihtiyarlarına karşı **Risale-i Nur'un bizlerde husule getirdiği kuvvetli şefkat itibariyle ve Kur'an-ı Hakîm'in bizleri maddî mücadeleden men'edip elimizde topuz yerinde Nur olması haysiyetiyle** ve bütün kuvvetimizle mesleğimizin îcabı olan asayişini temin etmek esasıyla, o zalimlere maddeten mukabele edemedik. **Yoksa Allah göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iyye olursa komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa pişman olacaklardır.**

Hem biz müşahadatımızla kat'î bir kanaattayız ki: **Risale-i Nur'a ilhad ve zındıka namına ilişildiği zaman, umumî bir musibet geliyor.** Taarruzun aynı vaktinde **dört defa büyük zelzelenin vukuu** ve çok hâdisatın aynı vakitte zuhuru, bu kanaatimizi tasdik etmiş. Bu itibarla öyle bir kararın infazından ehl-i imanın titrediği, o hârikulâde ve

kıymetdar, mübarek mecmualar hakkında imha cinayetinin işlenmesi; bu millet ve memleket içinde **manevî zelzeleler, fırtınalar, taun ve tufanlar** kopacak kuvvetli ihtimalinden telaş ediyoruz. **Zira Risale-i Nur'a dört defa taarruz ve hücum zamanında şiddetli zelzelelerin tevafuku**, bu hakikatı kör gözlere dahi göstermiştir. Hattâ mahkemede dava ettik.

Hem müfessirlerin üçyüz elli bin tefsirlerine ittibaen iki sahifede iki âyât-ı Kur'anîyeyi tefsir ettiği bahanesiyle, yüzbinler kimselerin imanına pek ziyade bir ehemmiyet ve tesirle hizmet eden dörtyüz sahifelik **Zülfikar** mecmuasını müsadere ve imha etmek; dünyada hiçbir kanunda olmadığından, sırf dinsizliğe âlet olarak yapılan bu feci' garazkârlık fâillerinin hak, hakikat ve adaletten ne derece uzak olduğunun zahir bir delili bulunduğunu zerre mikdar vicdanı olanlar anlayacak ve yüzüstü yüzlerine lanet ve nefretler savuracaktır. **Halk Parti'li müstebid, mürteci' cebbarların zamanında yapılmış olan bu korkunç muameleye** kahraman Demokratlar hükûmeti mani' olup, Afyon Mahkemesi'nde üç senedir hapsedilen ve zerre kadar bir suç mevzuu bulunamayan eserleri ve en başta altun yaldızlı ve tevafuk mu'cizeli Kur'anımızı derhal iade ettireceklerini kuvvetli ümid edip, alâkalı makamlardan rica ediyoruz.

Nur Talebeleri namına
Hüsrev, Sungur⁹⁸⁹

* * *

«KALBE İHTAR EDİLEN İÇTİMAÎ HAYATIMIZA AİT BİR HAKİKAT

Bu vatanda şimdilik dört parti var. Biri **Halk Partisi**, biri **Demokrat**, biri **Millet**, diğeri **İttihad-ı İslâm'dır**.

İttihad-ı İslâm Partisi: Yüzde altmış-yetmiş tam

mütedeyyin olmak şartıyla, şimdiki siyaset başına geçebilir. Dini, siyasete âlet etmemeğe, belki siyaseti dine âlet etmeğe çalışabilir. Fakat çok zamandan beri terbiye-i İslâmiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete âlet etmeğe mecbur olacağından, şimdilik o parti başa geçmemek lâzımdır.

Halk Partisi ise: Hakikaten acib ve zevkli bir rüşvet-i umumîyi kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmisekiz senelik bütün cinayatiyla başkaların cinayati ve İttihadcılarının ve mason kısmının seyyiatları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galib hükmündedirler. Çünkü ubudiyetin noksanıyetiyle enaniyet kuvvet bulur, **nemrudçuluklar** çoğalır.

Bu benlik zamanında, **memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde; bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrudçuluk ile nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için,** bütün o acib cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki bir cihette manen Demokratlara galib geliyorlar.

Halk Partisi ise: Hakikaten acib ve zevkli bir rüşvet-i umumîyi kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmisekiz senelik bütün cinayatiyla başkaların cinayati ve İttihadcılarının mason kısmının seyyiatları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galib hükmündedirler. Çünkü ubudiyetin noksanıyetiyle enaniyet kuvvet bulur, nemrudçuluklar çoğalır.

Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde; bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrudçuluk ile nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için, bütün o acib cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki bir cihette manen Demokratlara galib geliyorlar. Halbuki İslâmiyet'in bir

kanun-u esasîsi olan hadîs-i şerifte⁹⁹⁰ سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ yani: Memuriyet, emirlik ise reislik değil; millete bir hizmetkârlıktır. Demokratlık, hürriyet-i vicdan, İslâmiyet'in bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünkü kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. İstibdad mutlak keyfî olur.

Millet Partisi ise: Eğer İttihad-ı İslâm'daki esas olan İslâmiyet milliyeti ki, Türkçülük onun içinde mezcolmuş bir millet olsa; o Demokrat'ın manasındadır. Dindar Demokratlara iltihak etmeye mecbur olur. Firenk illeti tabir ettiğimiz ırkçılık, unsurculuk fikriyle Avrupa, âlem-i İslâmı parçalamak için içimize bu firenk illetini aşlamış. Fakat bu hastalık ve fikir, gayet zevkli ve cazibedar bir halet-i ruhiye verdiği için pekçok zararları ve tehlikeleriyle beraber, bu zevk hatırı için her millet cüz'î-küllî bu fikre iştiyak gösteriyorlar.

Şimdiki terbiye-i İslâmiyenin za'fiyetiyle ve terbiye-i medeniyenin galebesiyle ekseriyet kazanarak başa geçerse; ekseriyet teşkil etmeyen ve ancak yüzde otuzu hakikî Türk olan ve yüzde yetmiş başka unsurlardan olanlar; hem hakikî Türklerin hem hâkimiyet-i İslâmiyenin aleyhine cephe almaya mecbur olacaklar. Çünkü İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsi olan bu âyet-i kerime: ⁹⁹¹ وَ لَا تَزُرُ وَاِزْرَةً وَاِزْرَةٌ أُخْرَى dır. Yani, birisinin günahıyla başkası muahaze ve mes'ul olmaz. Halbuki ırkçılık damarıyla, bir adamın cinayetiyle masum bir kardeşini, belki de akrabasını, belki de aşiretinin efradını öldürmekte kendini haklı zanneder. O vakit hakikî adalet yapılmadığı gibi, şiddetli bir zulüm de yol bulur. Çünkü "Bir masumun hakkı, yüz cânîye feda edilmez" diye İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsidir. Bu ise çok ehemmiyetli bir mes'ele-i vataniyedir ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir tehlikedir.

Madem hakikat budur, ey dindar ve dine hürmetkâr Demokratlar! Siz bu iki partinin gayet kuvvetli ve zevkli ve

990 "Milletin efendisi, onlara hizmet edendir." el-Mağribî, Câmiu's-Şeml, 1:450, Hadis no: 1668; el Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, 2:463

991 En'âm Sûresi, 6:164; İsrâ Sûresi, 17:15; Fâtr Sûresi, 35:18; Zümer Sûresi, 39:7

cazibedar nokta-i istinadlarına mukabil, daha ziyade maddî ve manevî cazibedar nokta-i istinad olan hakaik-i İslâmiyeyi nokta-i istinad yapmaya mecbursunuz. Yoksa sizin yapmadığınız eskiden beri cinayetleri, nasıl eski partiye yüklüyorlarsa, size de yükleyip; Halkçılar ırkçılığı elde edip, tam sizi mağlub etmeye bir ihtimal-i kavî ile hissettim ve İslâmiyet namına telaş ediyorum. **(Haşiye)**

Said Nursi⁹⁹²

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Sayın Adnan Menderes!

Otuz beş seneden beri siyaseti terk eden Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri, **şimdi Kur'an ve İslâmiyet ve vatan hesabına** bütün kuvvetiyle ve talebeleriyle, dersleriyle Demokrat Parti'nin iktidarda kalmasını muhafazaya çalıştığına, biz Demokrat Parti mensubları ve Nur Talebeleri kat'î kanaatimiz gelmiştir.

Üstadımızdan, ne için Demokrat Parti'yi muhafazaya çalıştığını sorduk, cevaben:

Cevaben “Eğer Demokrat Parti düşse, ya Halk Partisi veya Millet Partisi iktidara gelecek. Halbuki, **Halk Partisi, İttihadçıların bozuk kısmının cinayetleri ve hem cumhuriyetin birinci reisinin Sevr Muahedesiyle ve**

(Haşiye): Eskilerin lüzumsuz keyfi kanunları ve sû-i istimleri neticesiyle, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî mes'elesini ve ağır cezalarını dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâm nazarında **Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum:**

Nasıl Ezan-ı Muhammediye'nin (ASM) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi, öyle de Ayasofya'yı da beşyüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmektir. Ve âlem-i İslâm'da çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâmın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, bu yirmi sene mahkemeler bir muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraatine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestiyetini dindar Demokratlar ilân etmelidirler. Tâ, bu yaraya bir merhem vurmali. O vakit âlem-i İslâmın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zalimane kabahatı da onlara yüklenmez fikrindeyim.

Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zâtların hatırları için, otuzbeş seneden beri terkettiğim siyasete bir-iki gün baktım ve bunu yazdım.

çok siyasî desiselerin icbarıyla, onbeş senede yaptığı icraatının kısm-ı a'zamı tamamıyla eski partiye yüklendiği için, bu asil Türk milleti ihtiyarıyla o partiyi kat'iyyen iktidara getirmeyecek.

Çünkü Halk Partisi iktidara gelecek olursa, komünist kuvveti aynı partinin altında bu vatana hâkim olacaktır. Halbuki bir Müslüman kat'iyyen komünist olamaz, anarşist olur. Bir Müslüman hiçbir zaman ecnebilerle mukayese edilemez. İşte bunun için **hayat-ı içtimaiye ve vatanımıza dehşetli bir tehlike teşkil eden bu partinin iktidara gelmemesi için**, Demokrat Parti'yi, Kur'an ve vatan ve İslâmiyet namına muhafazaya çalışıyorum" dedi.

"Milletçilere gelince: Eğer bu partide sırf İslâmiyet esas olsa, ^{HÂŞİYE} Demokrat Parti'ye yardım ettiği gibi, muhalif ve muarız olmayarak, **iktidara gelmesine çalışmaz.** Eğer bu partide: İrkçilik ve Türkçülük fikri esas ise, birden hakikî Türk olmayan **bu vatandaki ekseriyetin ancak onda üçü Türktür, kalan kısmı da başka milletlerle karışmıştır.** O zaman Hürriyetin başında olduğu gibi **bu asil ve masum Türk milleti aleyhine bir milliyetçilik tarafgirliği meydana gelecek.** O vakit **hakikî Türkler'i ecnebiler boyunduruğu altına girmeye mecbur edecek.** Veya Türkleşmiş sair unsurdan olan ve **bu vatanda mevcut ırkçılık ve unsurculuk damarıyla bir ecnebiye istinad ile masum Türk milletini tahakkümleri altına alacaklar.** Bu durum ise dehşetli, tehlikeli olduğundan, Kur'an ve vatan ve millet hesabına, dindar ve dine hürmetkâr Demokrat Parti'nin iktidarda kalmasını temin etmeleri için ders veriyorum." dedi.»⁹⁹³

(Haşiyeye): İslâmiyet milleti her şeye kâfidir. Din, dil bir ise, millet de birdir. Din bir ise, yine millet birdir.
993 Emirdağ Lahikası-2 (206)

«[Risale-i Nur'un vatana, millete ve İslâmiyet'e büyük hizmetini kabul ve takdir eden **Başvekil Adnan Menderes'e Üstad'ın yazdığı bir mektup**]

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ben çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğum halde, Adnan Menderes gibi bir İslâm kahramanı ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeye müsaade etmediği için; o surî konuşmak yerine bu mektub benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyet'in bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum:

Birincisi: İslâmiyet'in pek çok kanun-u esasîsinden birisi: ⁹⁹⁴

وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى

“**Birinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mes'ul olamaz.**” Halbuki **şimdiki siyaset-i hazırda particilik taraftarlığıyla**, bir câninin yüzünden pek çok masumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden, taraftarları veyahut akrabaları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip, bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, **kin ve garaza ve mukabele-i bil'misile mecbur ediliyor**. Bu ise hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve **hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır**. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa, pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: **Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, masumları himaye için**, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem emniyetin ve asayişin temel taşı, yine bu kanun-u esasîden geliyor:

Meselâ: Bir hanede veya bir gemide bir masum ile on câni bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve asayiş düstur-u esasîsi ile o masumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; ta ki masum çıkıncaya kadar.

İşte bu kanun-u esasî-i Kur'anî hükmünce, **asayiş ve emniyet-i dâhiliyeye ilişmek**, on câni yüzünden doksan masumu tehlikeye atmak, gazab-ı İlahînin celbine vesile olur. Madem Cenab-ı Hak, bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış. Kur'an-ı Hakîm'in bu kanun-u esasîsini kendilerine bir nokta-i istinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini, zaman ihtar ediyor.

*İslâmiyet'in ikinci bir kanun-u esasîsi: Şu hadîs-i şeriftir:*⁹⁹⁵ □

حَاكِمِيَّةُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ hakikatiyla, **memuriyet bir hizmetkârlıktır**; bir hâkimiyet ve benlik için tahakküm âleti değil. Bu zamanda terbiye-i İslâmiyenin noksanıyetiyle ve ubudiyetin za'fiyetiyle benlik, enaniyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti hizmetkârlıktan çıkarıp, **bir hâkimiyet ve müstebidane bir mertebe** tarzına getirdiğinden; abdestsiz, kıblesiz namaz kılmak gibi, adalet adalet olmaz, esasıyla da bozulur ve hukuk-u ibad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u ibad, hukukullah hükmüne geçemiyor ki, hak olabilsin; belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi Adnan Menderes gibi, **“İslâmiyet'in ve dinin icablarını yerine getireceğiz”** diye ve mezkûr iki kanun-u esasîye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvet ile halkları aldatmak ve **ecnebilerin müdahalesine yol açmak** vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Birisi: Birinci kanun-u esasîye muhalif olarak, bir câni

995 “Milletin efendisi, onlara hizmet edendir.” el-Mağribî, Câmiu'ş-Şeml, 1:450, Hadis no: 1668; el-Aclûni, Keşfü'l-Hafâ, 2:463

yüzünden kırk masumu kesmiş, bir köyü de yakmış. Bu derecede **bir istibdad-ı mutlak**, her nefsin zevkine geçecek memuriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyetperverlere hücum ediliyor.

İkinci hücum da: İslâmiyet milliyet-i kudsiyesini bırakıp - evvelkisi gibi- bir câni yüzünden yüz masumun hakkını çiğneyebilen, **zahiren bir milliyetçilik ve hakikatta ırkçılık damarıyla** hem hürriyetperver dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmiş sair unsurlardan bulunanlara, hem hükûmet aleyhine, hem bîçare Türkler aleyhine, hem Demokrat'ın takib ettiği siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve enaniyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak bir ırkçılık kardeşliği veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde, o zevkli faideden bin defa daha ziyade **hakikî kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acib tehlikeyi**, o sarhoşluğu ile hissedemiyor.

Meselâ: İslâmiyet milliyeti ile **400 milyon hakikî kardeşin her gün** ⁹⁹⁶ **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ** dua-yı **umumîsiyle manevî yardım görmek yerine**, ırkçılık dörtyüz milyon mübarek kardeşleri, dörtyüz serseriye ve lâûbalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike hem bu vatana, hem hükûmete, hem de dindar Demokratlara ve Türkler'e büyük bir tehlikedir. **Ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necib Türkler böyle hatadan çekinirler.**

Bu iki taife herşeyden istifadeye çalışıp, dindar Demokratları devirmeye çalıştıkları ve çalıştırıldıkları, meydandaki âsâr ile tahakkuk ediyor.

Bu acib tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı; **kırk sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dörtyüz sene zarfında ve her asırda üçyüz-dörtyüz milyon şakirdi bulunan hakikat-ı Kur'aniyenin sarsılmaz kuvvetine**

996 "Allah'ım, erkek ve kadın bütün mü'minleri bağışla."

dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve uhrevî saadet-i ebediyenin zevklerine o cazibedar hakikatla beraber nokta-i istinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dâhil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çare-i yegânedir. Yoksa o insafsız dâhilî ve haricî düşmanlarınız sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyecekler. Hem size, hem vatana, hem millete telafi edilmeyecek bir tehlike olur.

Cenab-ı Hak sizleri İslâmiyet lehindeki hizmetlerinizde muvaffak ve mezkûr tehlikelerden muhafaza eylesin diye **ben ve Nurcu kardeşlerimiz, yapacağınız hizmete ve mezkûr hakikatı kabul etmenize mukabil dua etmeye karar vereceğiz.»**⁹⁹⁷

«REİS-İ CUMHUR'A VE BAŞVEKİL'E!

Kabir kapısında ve seksen küsur yaşında, birkaç hastalıkla hasta bulunan ve ölüme kendini yakın gören bir bîçare garib ihtiyar der ki:

Size iki hakikatı beyan ediyorum:

Evvelâ: **Sizlerin Pakistan ve Irak'la gayet muvaffakiyetkârane ittifakını,** bu millete kemal-i samimiyetle, sürur ve ferah ile kazanmanızı bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Bu ittifakınızı, **inşâallah 400 milyon İslâm'ın sulh-u umumiyesine ve selâmet-i ammenin teminine kat'î bir mukaddeme** olarak ruhumda hissettim. Ve namaz tesbihatındaki kuvvetli bir ihtar ile bunu size yazmaya mecbur kaldım.

Otuz-kırk seneden beri dünyayı ve siyaseti terkettiğim halde, şiddetli bir alâka ile bu ihtar-ı kalbînin sebebi: Elli seneden beri imanı kurtarmak için gayet kısa bir yolu bulan ve Kur'anın bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan **Risale-i Nur'un Arabistan ve Pakistan'da her yerden**

daha ziyade tesirati olduğu ve makbul olması, hattâ aldığımız habere göre, mahkemece tesbit edilen mikdarın üç misli Risale-i Nur'un talebelerinin o havalide bulunmalarındır. Bu sır için âhir hayatımda kabir kapısında bu netice-i azîmeyi görmek ve beyan etmeye ruhen mecbur oldum.

Sâniyen: **İrkçılık fikri, Emevîler zamanında büyük bir tehlike verdiği ve hürriyetin başında "kulüpler" suretinde büyük zararı görülmesi ve birinci harb-i umumîde yine ırkçılığın istimali ile mübarek kardeş Arabların mücahid Türklere karşı zararı görüldüğü gibi, şimdi de uhuvvet-i İslâmiyeye karşı istimal edilebilir ve istirahat-ı umumiyeye düşmanları gizli dinsizler, yine o ırkçılıkla büyük zarar vermeğe çalıştıklarına emareler görünüyor. Halbuki menfî hareketle başkasının zararıyla beslenmek, ırkçılığın seciye-i fitrîsi olduğu halde; evvelâ başta Türk milleti dünyanın her tarafında müslüman olduğundan onların ırkçılıkları İslâmiyetle mezcolmuş, kabil-i tefrik değil. Türk, Müslüman demektir.**

Hattâ Müslüman olmayan kısmı, Türklükten de çıkmışlar. Türk gibi Arablarda da Arablık ve Arab milliyeti İslâmiyetle mezcolmuş ve olmak lâzımdır. Hakikî milliyetleri İslâmiyettir. O kâfidir. **İrkçılık, bütün bütün bir tehlike-i azîmdir.**

Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la **pek kıymetdar ittifakınız, inşaallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def edecek** ve dört-beş milyon ırkçıların yerine, dörtyüz milyon kardeş Müslümanları ve 800 milyon **sulh ve müsalemet-i umumiyeye şiddetle muhtaç Hristiyan ve sair dinler sahiblerinin dostluklarını** bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına, ruhuma kanaat geldiğinden size beyan ediyorum.»⁹⁹⁸

«İlem Eyyühel-Aziz! **Asabiyet-i cahiliye**, birbirine tesanüd edip yardım eden gaflet, dalalet, riya ve zulmetten mürekkebe bir macundur. Bunun için **milliyetçiler, milliyeti**

mabud ittihaz ediyorlar. Hamiyet-i İslâmiye ise, nur-u imandan in'ikas edip dalgalanan bir ziyadır.»⁹⁹⁹

Netice: *Fikir ve vicdan hürriyetleri ve ibadet hürriyetinin aleyhine dehşetli hücum ve baskıların olduğu böyle bir zamanda, hakikî hürriyetperver, milliyetperver dindar, demokrat devlet ve siyaset adamlarının birbirleriyle tam bir ittifak ve ittihad halinde ortak hareket etmeleri ve halkçı-ırkçı-mason ve dinsiz komite ve siyasetçilerin hazırladığı baskı ve zulüm sistemini değiştirip Hakikî Hürriyet Rejimine kapıyı açmaları üzerlerine farz ve vacibtir.*

BU ZAMAN

Muhteviyat

(Rakamlar kitapların sahife numarasıdır.)

Kastamonu Lahikası:

Başlıklar

- 1- Bu zamanın dehşetli taarruzu: 11
- 2- Bu zamanda cemaat şekline girmiş şahs-ı manevi-i dalâlet:11
- 3- Bu asrın bir hassası, elması cama tercih ve zalime tarafdarlık: 25
1. Bu zamanda hâkim cereyanlar: 90
2. Bu asrın hayat-perestlik hassası:104,106,109,134
3. 15- Bu asırda birinci maksat siyaset: 117
4. 18- Bu asrın dehşetli kışında manevi çiçekler açması kerameti:133
5. 19- Bu asırda açık saçıklık yüzünden şehvi su-i istimalât:133
6. 21- Çokların aç kaldığı ve helâl-haram karıştığı bu zamanda: 141
7. 22- Bu zaman cemaat zamanıdır: 143
8. 23- Bu zamanda tahribat ve menfi cereyan dehşetlendiği:148
9. 24- Bu zamanda eskiye nisbeten iman esaslarına hücum dehşetlendiğinden Nur'a
10. sarılmak: 182
11. 25- İslâmiyet noktasında bu asır dehşetlidir: 187
12. 26- Bu zamanda enaniyet: 196
13. 27- Bu zamanda metanet lâzım: 197

Mektûbat:

14. 28- Bu zamanda geçmiş büyük imamlar olsaydılar, hakaik-ı imaniyeye hasr-ı hayat
15. edeceklerdi: 23 **Lem'alar:**
16. 29- Bu zamanda en büyük tehlike fen ve felsefeden olduğundan siyaset yolu çare olmaz: 104 **Şualar:**
17. 30- Bu zamanda tehlike hariçten gelmiş: 397
18. 31- Bu zaman kadar hiç bir zaman âlimlerin ittifakına ihtiyaç olmamış: 403
19. 32- Bu asır dalâletinin dehşeti: 724
20. 33- Bu asrın dehşetli hususiyetleri sebebiyle Risale-i Nur'un ehemmiyeti: 748

Kastamonu Lahikası:

21. 35- Bu zamandaki hidayet ve dalâlet cereyanlarının mübarezelerinin mahiyeti: 55

Sözler:

22. 37- Şu zamanda mimsiz medeniyetin giydirdiği libastan soyunup hakikata bakmak: 288
23. 38- Şu zamanda zaruriyat terk ediliyor: 480
24. 39- Şu zamanda rağbetler siyaset, hayat-ı dünya ve felsefede: 481
25. 40- Şu zamanda manevi terakki şartları mütezattır: 481
26. 41- Şu zamanın nazarı hikmetli illet yerine ikame ediyor: 482, 483
27. 43- Şu zamanda kizb ve sıdk ortasında mesafe azalmıştır: 484
28. 44- Şu zamanda saadet-i ebediyeye bedel, saadet-i dünyeviye medar-ı nazardır: 492

Emirdağ Lâhikası-II

29. 45- Bu zamanda terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye yerleştiği: 49
30. 46- Bu zamanda enaniyetle nazarlar şahsa çevirmeleri: 204
31. 47- Bu zamanın bir hastalığı enaniyet ve fantaziye:

Emirdağ Lâhikası-I:

32. 48- Bu zamanda dalalet fenden ve ilimden: 22
33. 49- Bu zamanda imanı kurtarmak ve enaniyeti bırakmak: 62
34. 50- Bu zamanda gayr-ı siyasî ve ihlasla hizmet edilir: 74
35. 51- Bu asırda adâlet-i izafiyenin su-i istimali: 210
36. 52- Bu asrın nazarında siyaset birinci derecededir: 267

Hutbe-i Şamiye:

37. 53- Bu zamanda iki dehşetli hal var: 8
38. 54- Bu zamanda ihtiyacat dörtten yirmiye çıkıp içtimaî ahlâk bozulmuştur: 148

BU ZAMAN

Risale-i Nur'da geçen “bu zaman”, “bu asır” gibi ifadelerin bulunduğu parçalardan zamanımızın hususiyetlerini anlamak için o parçalar tesbit edilmiştir.

1- BU ZAMANIN DEHŞETLİ TAARRUZU:

“O divanlar ve risalelerin çoğu has mü'minlere ve ferdlere hitab ederler, bu zamanın dehşetli taarruzunu def'edemiyorlar.”¹⁰⁰⁰

2- BU ZAMANDA CEMAAT ŞEKLİNE GİRMİŞ ŞAHS-I MANEVİ-İ DALÂLET

“Nefs-i emmaresini tam ikna' eden ve vesvesesini tamamen izale eden bir ders, gayet kuvvetli ve hâlistir ki, bu zamanda cemaat şekline girmiş dehşetli bir şahs-ı manevî-i dalalet karşısında tek başıyla galibane mukabele eder.”¹⁰⁰¹

3- BU ASRIN BİR HASSASI, ELMASI CAMA TERCİH VE ZALİME TARAFDARLIK

“Bu asrın acib bir hassasıdır. (Haşiye1002) Bu asırdaki ehl-i İslâm'ın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli canileri de âlîcenabane afvetmesi; ve bir tek haseneyi, binler seyyiatı işleyen ve binler manevî ve maddî hukuk-u ibadî mahveden adamdan görse, ona bir nevi taraftar çıkmasıdır. Bu suretle ekall-i kalil olan ehl-i dalalet ve tuğyan; safdil taraftar ile ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatasına terettüb eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine belki teşdidine kader-i İlahiye fetva verirler; biz buna müstehakız derler. Evet elması bildiği (âhîret ve iman gibi) halde, yalnız zaruret-i kat'îye suretinde şîşeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer'îye var. Yoksa küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tama' ve hafif bir korku ile tercih edilse; eblehane bir cehalet ve hasarettir, tokada müstehak eder. Hem âlîcenabane afvetmek ise, yalnız kendine karşı cinayetini afvedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var; yoksa başkalarının hukukunu çiğneyen canilere afuvkârane bakmağa hakkı yoktur, zulme şerik olur.”¹⁰⁰³

1000 Kastamonu Lahikası (11)

1001 Kastamonu Lahikası (11)

1002 (Haşiye): Yani elması elmas bildiği halde, camı ona tercih eder.

1003 Kastamonu Lahikası (25)

4- BU ZAMANDA HÂKİM CEREBANLAR:

“Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakikî beklenen o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değıştirecek diye tahmin ediyorum.”¹⁰⁰⁴

5- BU ASRIN HAYAT-PERESTLİK HASSASI

“Bu asrın bir hassası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani kırılacak bir cam parçasını, bâki elmaslara bildiğı halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki:

Nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa sair a'za vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar; öyle de, hırs-ı hayat ve hıfzı, zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbab ile yaralanmış, sair letaifi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor.

6- Hem nasıllı bir cazibedar, sefihane ve sarhoşane şaşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştirak ediyorlar; öyle de, bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli fakat cazibeli ve elîm fakat meraklı bir vaziyet almış ki; insanın ulvî latifelerini ve kalb ve aklını, nefs-i emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

7- Evet hayat-ı dünyeviyenin muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'iyeye var. Fakat yalnız

bir ihtiyaca binaen, helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur.

8- Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terkeder.

9- Evet insanîyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalalet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; edna bir hacat-ı hayatiyeyi, büyük bir mes'ele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.”¹⁰⁰⁵

10- “Bu acib asrın hayatperest ehl-i dalaleti aldatan, sarhoş eden; fânilerden surî aldıkları zevki gayet acı ve elîm olduğunu..”¹⁰⁰⁶

11- “Bu acib asrın hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşamak şeraitini ağırlatması ve çok etmesi ve hacat-ı gayr-ı zaruriyeyi, görenekle tiryaki ve mübtela etmekle hacat-ı zaruriye derecesine getirmesiyle, hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte **en büyük maksad ve gayesi** yapmıştır. Onunla hayat-ı diniye ve ebediye ve uhreviyeye karşı ya sed çeker veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatanın cezası olarak

1005 Kastamonu Lahikası (104)

1006 Kastamonu Lahikası (106)

öyle dehşetli bir tokat yedi ki, dünyayı başına Cehennem eyledi.

İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar.

Ezcümle: Ben gördüm ki; ehl-i diyanet belki de ehl-i takva bir kısım zâtlar, bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir-iki zâtta gördüm ki; diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rastgelsin. Hattâ tarîkatı keşf ü keramet için ister.

Demek âhîret arzusunu ve dinî vezâifin uhrevî meyvelerini, dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki, saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviye dahi medar olan hakaik-i diniyenin fevaid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o faide olsa, o ameli ibtal eder; lâakall ihlası kırılır, sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın bela ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve müvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğunu kırkbin şahid vardır. Demek Risale-i Nur'un dairesine yakın bulunanlar, içine girmezse, tehlike ihtimali kavîdir.

Evet **يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ** işaretiyle bu asır, hayat-ı dünyeviye hayât-ı uhreviye, ehl-i İslâm'a da bilerek severek tercih ettirdi. Hem bin üçyüz otuzdört (1334) tarihinden başlayıp, öyle bir rejim ehl-i İslâm içine de sokuldu.

Evet **عَلَى الْآخِرَةِ** cifir ve ebced hesabıyla 1333 veya dört ederek, aynı vakitte eski Harb-i Umumî'de İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla, muahede şartlarını, dünyayı dine tercih rejimi mebbeine tevafuk ediyor. İki-üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.”¹⁰⁰⁷

14- “Evet bu asırda, bir-iki mektubda beyan edildiği gibi, o derece hayat-ı dünyeviye damarına dokunmuş ve

yaralamış ve heyecana getirmiş ki; mübarek ve ihtiyar ve hoca ve ehl-i salahat olan bir zât dahi, dünyada bir nevi hayat-ı uhreviye ezvakını istiyor; birinci derecede, dünyada zevk-i hayat onda hükmediyor.”¹⁰⁰⁸

15- BU ASIRDA BİRİNCİ MAKSAT SİYASET

“Hakaik-i imaniye, herşeyden evvel bu zamanda en birinci maksad olmak ve sair şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medar-ı merak ve maksud-u bizzât olmak lâzım iken; şimdiki hal-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalaletine ceza olarak gelen gazab-ı İlahînin bir cilvesi olan harb-i umumînin tarafgirane, damarları ve asabları tehyic edip bâtın-ı kalbe kadar, hattâ hakaik-i imaniyenin elmasları derecesine o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırınga etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki; Risale-i Nur dairesi haricinde bulunan ülemalar, belki de veliler; o siyasî ve içtimaî hayatın rabitaları sebebiyle, hakaik-i imaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi' olarak hemfikri olan münafıkları sever, kendine muhalif olan ehl-i hakikatı belki ehl-i velayeti tenkid ve adavet eder, hattâ hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi' yaparlar.

İşte bu asrın bu acib tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan iskat etmiş ki; bu harb-i umumîyi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.”¹⁰⁰⁹

18- BU ASRIN DEHŞETLİ KIŞINDA MANEVİ ÇİÇEKLER AÇMASI KERAMETİ

“Maddî bir kışta güzel çiçeklerin açılması, bir hârîka-i kudret olduğu gibi; bu asrın manevî ve dehşetli kışında, Sava

1008 Kastamonu Lahikası (134)

1009 Kastamonu Lahikası (117)

Karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve Cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (A.S.M.) çiçekleri açması (Haşiye¹⁰¹⁰); elbette hârika bir mu'cize-i rahmet ve bu memlekete hârika bir keramet-i inayet-i Rabbaniye ve Risale-i Nur talebelerine hârikulâde bir ikram-ı İlahîdir diye itikad edip, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrederiz.”¹⁰¹¹

19- BU ASIRDA AÇIK SAÇIKLIK YÜZÜNDEN ŞEHEVİ SU-İ İSTİMALÂT

“Evet bu asırda açık-saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o sût-i nazardan sût-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeğe başlıyor. Herkes cüz'î, küllî o şekvadadır.”¹⁰¹²

21- ÇOKLARIN AÇ KALDIĞI VE HELÂL-HARAM KARIŞTIĞI BU ZAMANDA

“Ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl farkedilmeyecek bir tarza gelmiş ve şübheli mal hükmünde ve manen müşterek olan erzak-ı umumiyyeden helâl olmak için mikdar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye, bu mecburî belaya bir riyazet-i şer'iye nazarıyla bakmaktır. Kader-i İlahiyeye karşı şekva ile değil, rıza ile karşılamaktır.”¹⁰¹³

22- BU ZAMAN CEMAAT ZAMANIDIR

“Bu zaman ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı manevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahib olmak için bir buz parçası hükmündeki enaniyet ve

1010 (Haşiye): Ve her biri "sad berk" olarak, yani herbir çiçekte yüz parça yaprak

1011 **Kastamonu Lahikası (133)**

1012 **Kastamonu Lahikası (133)**

1013 **Kastamonu Lahikası (141)**

şahsiyetini, o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa o buz parçası erir, zayi' olur; o havuzdan da istifade edilmez.”¹⁰¹⁴

23- BU ZAMANDA TAHRİBAT VE MENFİ CEREYAN DEHŞETLENDİĞİ

“Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır.”¹⁰¹⁵

24- BU ZAMANDA ESKİYE NİSBETEN İMAN ESASLARINA HÜCUM DEHŞETLENDİĞİNDEN NUR'A SARILMAK

“Onların zamanında bu dehşetli zındıka hücumu, erkân-ı imaniyeyi sarsmıyordu. O muhakkik ve allâme ve müçtehid zâtların asırlarına göre münazara-i ilmiyede ve diniyede istimal ettikleri silâhlar hem geç elde edilir, hem bu zaman düşmanlarına birden galebe edemediğinden; Risale-i Nur, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'dan hem çabuk, hem keskin, hem tam düşmanların başını dağıtacak silâhları bulduğu için, o mübarek ve kudsî zâtların tezgâhlarına müracaat etmiyor.”¹⁰¹⁶

25- İSLÂMIYET NOKTASINDA BU ASIR DEHŞETLİDİR

“Madem İslâmiyet noktasında bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'an ve Hadîs ihbar-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.”¹⁰¹⁷

26- BU ZAMANDA ENANİYET

“Bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti mikdarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip,

1014 Kastamonu Lahikası (143)

1015 Kastamonu Lahikası (148)

1016 Kastamonu Lahikası (148)

1017 Kastamonu Lahikası (187)

bozmuyor; kendini mazur biliyor, ondan niza çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder, ehl-i dalalet istifade ediyor.”¹⁰¹⁸

27- BU ZAMANDA METANET LÂZİM

“Bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir.”¹⁰¹⁹

28- BU ZAMANDA GEÇMİŞ BÜYÜK İMAMLAR OLSAYDILAR, HAKAİK-I İMANİYEYE HASR-I HAYAT EDECEKLERDİ

“Ben tahmin ediyorum ki: Eğer Şeyh Abdülkadir-i Geylanî (R.A.) ve Şah-ı Nakşibend (R.A.) ve İmam-ı Rabbanî (R.A.) gibi zâtlar bu zamanda olsaydılar, bütün himmetlerini, hakaik-i imaniyenin ve akaid-i İslâmiyenin takviyesine sarfedeceklerdi.”¹⁰²⁰

29- BU ZAMANDA EN BÜYÜK TEHLİKE FEN VE FELSEFEDEN OLDUĞUNDAN SİYASET YOLU ÇARE OLMAZ.

“Bu zamanda ehl-i İslâmın en mühim tehlikesi, fen ve felsefeden gelen bir dalaletle kalblerin bozulması ve imanın zedelenmesidir. Bunun çare-i yegânesi: Nurdur, nur göstermektir ki, kalbler ıslah olsun, imanlar kurtulsun.

Eğer siyaset topuzuyla hareket edilse, galebe çalınsa, o kâfirler münafık derecesine iner. Münafık, kâfirden daha fenadır. Demek, topuz böyle bir zamanda kalbi ıslah etmez. O vakit küfür kalbe girer, saklanır; nifaka inkılab eder.

Hem nur, hem topuz.. ikisini, bu zamanda benim gibi bir âciz yapamaz. Onun için bütün kuvvetimle nura sarılmağa mecbur olduğumdan, siyaset topuzu ne şekilde olursa olsun bakmamak lâzım geliyor. Amma maddî cihadın muktezası ise;

1018 **Kastamonu Lahikası (196)**

1019 **Kastamonu Lahikası (197)**

1020 **Mektubat (23)**

o vazife şimdilik bizde değildir. Evet ehline göre kâfirin veya mürtedin tecavüzatına sed çekmek için topuz lâzımdır. Fakat iki elimiz var. Eğer yüz elimiz de olsa, ancak nura kâfi gelir. Topuzu tutacak elimiz yok!..”¹⁰²¹

30- BU ZAMANDA TEHLİKE HARIÇTEN GELMİŞ

“Evet hiçbir zaman, bu zeminde bu zaman kadar böyle bir ihtiyac-ı şedid olmamış gibidir. Çünkü tehlike hariçten şiddetle gelmiş.”¹⁰²²

31- BU ZAMAN KADAR HIÇ BİR ZAMAN ÂLİMLERİN İTTİFAKINA İHTİYAÇ OLMAMIŞ

“Bu zaman kadar, hiç bir zaman, din âlimlerinin ittifakına ve münakaşa etmemesine muhtaç olmamış. Şimdilik teferruattaki ihtilafı bırakmağa ve medar-ı münakaşa etmemeğe mecburuz.”¹⁰²³

32- BU ASIR DALÂLETİNİN DEHŞETİ

“Bu cümlelerin bu asra bir hususiyeti var. Çünkü hiçbir asır böyle bir tarzı göstermemiş. Sair asırlarda o ehl-i dalalet âhireti bilmiyor ve inkâr ediyor. Elması elmas bilmiyor, dünyayı tercih ediyor.”¹⁰²⁴

33- BU ASRIN DEHŞETLİ HUSUSİYETLERİ SEBEBİYLE RİSALE-İ NUR’UN EHEMMİYETİ

“Bazı vakit olur bir dakika; bir saat ve belki bir gün, belki seneler kadar.. ve bir saat; bir sene, belki bir ömür kadar netice verir ve ehemmiyetli olur. Meselâ: Bir dakikada şehid olan bir adam, bir velayet kazanır; ve soğğun şiddetinden incimad etmek zamanında ve düşmanın dehşet-i hücumunda

1021 Lemalar (104)

1022 Şualar (397)

1023 Şualar (403)

1024 Şualar (724)

bir saat nöbet, bir sene ibadet hükmüne geçebilir. İşte aynen öyle de: Risale-i Nur'a verilen ehemmiyet dahi, zamanın ehemmiyetinden, hem bu asrın şariat-ı Muhammediyeye (A.S.M.) ve şair-i Ahmediyeye (A.S.M.) ettiği tahribatın dehşetinden, hem bu âhîrzamanın fitnesinden eski zamandan beri bütün ümmet istiaze etmesi cihetinden, hem o fitnelerin savletinden mü'minlerin imanlarını kurtarması noktasından Risale-i Nur öyle bir ehemmiyet kesbetmiş ki; Kur'an ona kuvvetli işaretle iltifat etmiş ve Hazret-i İmam-ı Ali (R.A.) üç kerametle ona beşaret vermiş ve Gavs-ı A'zam (R.A.) kerametkârane ondan haber verip tercümanını teşci' etmiş.

Evet bu asrın dehşetine karşı, taklidî olan itikadın istinad kal'aları sarsılmış ve uzaklaşmış ve perdelenmiş olduğundan; her mü'min, tek başıyla dalaletin cemaatle hücumuna mukavemet ettirecek gayet kuvvetli bir iman-ı tahkikî lâzımdır ki dayanabilsin.

Risale-i Nur bu vazifeyi; en dehşetli bir zamanda ve en lüzumlu ve nazik bir vakitte, herkesin anlayacağı bir tarzda, hakaik-i Kur'aniye ve imaniyenin en derin ve en gizlilerini gayet kuvvetli bürhanlar ile isbat ederek, o iman-ı tahkikîyi taşıyan hâlis ve sadık şakirdleri dahi, buldukları kasaba, karye ve şehirlerde -hizmet-i imaniye itibariyle- âdeta birer gizli kutub gibi, mü'minlerin manevî birer nokta-i istinadı olarak, bilinmedikleri ve görünmedikleri ve görüşülmedikleri halde, kuvve-i maneviyeye-i itikadları cesur birer zabıt gibi, kuvve-i maneviyeyi ehl-i imanın kalblerine verip, mü'minlere manen mukavemet ve cesaret veriyorlar.”¹⁰²⁵

35- BU ZAMANDAKİ HİDAYET VE DALÂLET CEREYANLARININ MÜBAREZELERİNİN MAHİYETİ

“Risale-i Nur'un mümtaz bir hasiyeti, imanın en son ve en küllî istinad noktasını, kuvvetli ve kat'î beyan olduğundan; bu

hasiyet Âyet-ül Kübra Risalesi'nde fevkalâde parlak görünüyor. Ve bu acib asırda mübareze-i küfür ve iman, en son nokta-i istinada sirayet ederek ona dayandırıyor. Meselâ: Nasılki gayet büyük bir meydan muharebesinde ve iki tarafın bütün kuvvetleri toplandığı bir sahrada iki tabur çarpışıyorlar.

Düşman tarafı, en büyük ordusunun cihazat-ı muharribesini kendi taburuna imdad ve kuvve-i maneviyesini fevkalâde takviye için her vasıtayı istimal ederek ehl-i iman taburunun kuvve-i maneviyesini bozmak ve efradının tesanüdünü kırmak için her vesileyi kullanır.

Ehemmiyetli bir istinadgâhını kendine temayül ettirerek ihtiyat kuvvetini dağıtır. Müslüman taburunun herbir neferine karşı, cem'iyet ve komitecilik ruhuyla mütesanid bir cemaat gönderir. Bütün bütün kuvve-i maneviyesini mahvetmeğe çalıştığı bir hengâmda Hızır gibi biri çıkar, o tabura der: "Me'yus olma! Senin öyle sarsılmaz bir nokta-i istinadın ve öyle mağlub edilmez muhteşem orduların ve tükenmez ihtiyat kuvvetlerin var ki, dünya toplansa karşısına çıkamaz.

Senin şimdilik mağlubiyetinin bir sebebi, bir cemaata ve bir şahs-ı maneviyeye karşı bir neferi göndermenizdir. Çalış ki, herbir neferin, istinad noktaları olan dairelerinden manen istifade ettiği kuvvetli kuvve-i maneviyeye ile bir şahs-ı manevî ve bir cem'iyet hükmüne geçsin" dedi ve tam kanaat verdi.

Aynen öyle de, ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cem'iyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki vicdan-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor ve hayat-ı imaniyeyi yaşatan, an'ane ile gelen hissiyat-ı mütevâriseyi yandırıyor.

Herbir müslüman tek başıyla bu dehşetli yangından kurtulmaya me'yusane çabalarken, Risale-i Nur Hızır gibi imdada yetişti. Kâinatı ihata eden son ordusunu (*1026)

gösterip ve ondan mukavemetsûz maddî, manevî imdad getirmek hizmetinde hârika bir emirber nefer olarak Âyet-ül Kübra Risalesi'ni İmam-ı Ali (R.A.) keşfen görmüş, ehemmiyetle göstermiş.

Temsildeki sair noktaları tatbik ediniz, tâ o sırrın bir hülâsası görünsün.”¹⁰²⁷

37- ŞU ZAMANDA MİMSİZ MEDENİYETİN GIYDIRDIĞI LIBASTAN SOYUNUP HAKİKATA BAKMAK

“Şu asrın zulümatlı sahilinde, mimsiz medeniyetin giydirdiği libastan soyunup, zamanın denizine girip, tarih ve siyer sefinesine binip, Asr-ı Saadet ceziresine ve Ceziret-ül Arab meydanına çıkıp, Fahr-i Âlem'i (A.S.M.) iş başında ziyaret etmekle biliriz ki, o zât o kadar parlak bir bürhan-ı tevhididir ki, zeminin baştan başa yüzünü ve zamanın geçmiş ve gelecek iki yüzünü ışıklandırmış, küfür ve dalalet zulümatını dağıtmıştır.”¹⁰²⁸

38- ŞU ZAMANDA ZARURİYAT TERK EDİLİYOR

“O zaruriyat, kut ve gıda hükmündedirler. Şu zamanda terke uğruyorlar ve tezelzülde dirler ve bütün himmet ve gayreti, onların ikamesine ve ihyasına sarfetmek lâzım..”¹⁰²⁹

39- ŞU ZAMANDA RAĞBETLER SİYASET, HAYAT-I DÜNYA VE FELSEFEDE

“Şu zamanda siyaset metayı ve hayat-ı dünyeviye nin temini ve felsefenin revaçları gibi...”¹⁰³⁰

1027 Kastamonu Lahikası (55)

1028 Sözlür (288)

1029 Sözlür (480)

1030 Sözlür (481)

40- ŞU ZAMANDA MANEVİ TERAKKİ ŞARTLARI MÜTEZATTIR

“Şu zamanda, medeniyet-i Avrupa'nın tahakkümüyle, felsefe-i tabiiyenin tasallutuyla, şerait-i hayat-ı dünyeviye'nin ağırlaşmasıyla, efkâr ve kulûb dağılmış, himmet ve inayet inkısam etmiştir. Zihinler maneviyata karşı yabanileşmiştir. İşte bunun içindir ki, şu zamanda birisi; dört yaşında Kur'an'ı hıfzedip, âlimlerle mübahase eden Süfyan İbn-i Uyeyne olan bir müçtehidin zekâsında bulunsa, Süfyan'ın içtihadı kazandığı zamana nisbeten, on defa daha fazla zamana muhtaçtır. Süfyan, on senede içtihadı tahsil etmiş ise, şu adam yüz seneye muhtaçtır ki tahsil edebilsin.

Çünkü Süfyan'ın ibtida-i tahsil-i fitrîsi sinn-i temyiz zamanından başlar. Yavaş yavaş istidadı müheyya olur, nurlanır, herşeyden ders alır, kibrit hükmüne geçer. Amma onun naziri, şu zamanda çünkü zihni felsefede boğulmuş, akli siyasete dalmış, kalbi hayat-ı dünyeviyede sersem olmuş, istidadı içtihadından uzaklaşmış, elbette fünun-u hazırada tevaggülü derecesinde istidadı içtihad-ı şer'î kabiliyetinden uzaklaşmış ve ulûm-u arziyede tefennünü derecesinde içtihadın kabulünden geri kalmıştır. Onun için "Ben de onun gibi zekiyim, niçin ona yetişemiyorum?" diyemez ve demeye hakkı yoktur ve yetişemez.”¹⁰³¹

41- ŞU ZAMANIN NAZARI HİKMETLİ İLLET YERİNE İKAME EDİYOR

“Şu zamanın nazarı ise, maslahat ve hikmeti illet yerine ikame edip ona göre hükmediyor. Elbette böyle içtihadat arziyedir, semavî değildir.

İkincisi: Şu zamanın nazarı, evvelâ ve bizzât saadet-i dünyeviyeye bakıyor ve ahkâmı ona tevcih ediyor. Halbuki Şeriatın nazarı ise, evvelâ ve bizzât saadet-i uhreviyeye bakar, ikinci derecede -âhirete vesile olmak dolayısıyla- dünyanın

saadetine nazar eder. Demek şu zamanın nazarı, ruh-u Şeriatan yabanidir. Öyle ise, Şeriat namına içtihad edemez.”¹⁰³²

“İşte şu zamanda zaruret derecesine geçen ve insanları mübtela eden bir beliyeye-i âmme suretine giren çok umûrlar vardır ki; sû-i ihtiyardan, gayr-ı meşru meyillerden ve haram muamelelerden tevellüd ettiklerinden, ruhsatlı ahkâmlara medar olup, haramı helâl etmeye medar olamazlar. Halbuki şu zamanın ehl-i içtihadı, o zarurati ahkâm-ı şer’iyyeye medar yaptıklarından, içtihadları arziyedir, hevesîdir, felsefîdir, semavî olamaz, şer’î değil.”¹⁰³³

43- ŞU ZAMANDA KIZB VE SİDK ORTASINDA MESAFE AZALMIŞTIR

“Şu zamanda, kizb ve sıdkın ortasındaki mesafe o kadar kısalmış ki, âdeta omuz omuza vermişler. Sıdktan yalana (geçmek) pek kolay gidiliyor. Hattâ siyaset propagandası vasıtasıyla yalancılık, doğruluğa tercih ediliyor. İşte en çirkin şey, en güzel şeylerle beraber bir dükkânda, bir fiatla satılsa; elbette pek âlî olan ve hakikat cevherine giden sıdk ve hak pırlantası o dükkâncının marifetine ve sözüne itimad edip, körükörüne alınmaz.”¹⁰³⁴

44- ŞU ZAMANDA SAADET-İ EBEDİYEYE BEDEL, SAADET-İ DÜNYEVİYE MEDAR-I NAZARDIR

“Şu zamanda on senede, belki yüz senede kazanmayacaktır. Çünkü şimdi saadet-i ebediyeye bedel, saadet-i dünyeviye medar-ı nazardır. Beşerin nazar-ı dikkati, başka maksadlara müteveccihdir. Tevekküslük içinde derd-i maişet, ruha sersemlik ve felsefe-i tabiiye ve maddiye akla körlük verdiği için; beşerin muhit-i içtimaîsi, o şahsın zihnine

1032 Sözlür (482)

1033 Sözlür (483)

1034 Sözlür (484)

ve istidadına, içtihad hususunda kuvvet vermediği gibi, teşettüt veriyor, dağıtıyor.”¹⁰³⁵

45- BU ZAMANDA TERBİYE-İ İSLÂMIYE YERİNE TERBİYE-İ MEDENİYE YERLEŞTİĞİ

“Kızlarım, hemşirelerim! Bu zaman, eski zamana benzemiyor. Terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye yarım asra yakın hayat-ı içtimaiyemize yerleştiği için, bir erkek bir kadını ebedî bir refika-i hayat ve saadet-i hayat-ı dünyeviyeye medar ve sair günahlardan kendini muhafaza etmek için almak lâzım gelirken; o bîçare zaîfeyi daim tahakküm altında, yalnız dünyevî muvakkat gençliğinde sever.”¹⁰³⁶

46- BU ZAMANDA ENANİYETLE NAZARLAR ŞAHSA ÇEVİRMELERİ

“Bu dehşetli zamanda, eski zamandaki Firavunların dünyevî şan ü şeref arzusıyla heykeller ve resimler ve mumyalarla nazar-ı beşeri kendilerine çevirmeleri gibi, enaniyet ve benlik verdiği gafletle, heykeller ve resimler ve gazetelerle nazarları, mana-yı harfiden mana-yı ismîyle tamamen kendilerine çevirtmeleri..”¹⁰³⁷

47- BU ZAMANIN BİR HASTALIĞI ENANİYET VE FANTAZİYE

“Kardeşlerim, belki ben öleceğim. Bu zamanın bir hastalığı daha var; o da benlik, enaniyet, hodfüruşluk, hayatını güzelce medeniyet fantaziyesiyle geçirmek iştihası, tiryakilik gibi hastalıklardır.”¹⁰³⁸

48- BU ZAMANDA DALALET FENDEN VE İLİMDEN

1035 Sözlür (492)

1036 Emirdağ Lahikası-2 (49)

1037 Emirdağ Lahikası-2 (204)

1038 Emirdağ Lahikası-2 (245)

“Dalalet ve fenalıklar cehaletten gelse, def’etmesi kolaydır. Fakat fenden, ilimden gelen dalaletin izalesi çok müşkildir. Bu zamanda dalalet fenden, ilimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve nesl-i âtîden o belaya düşen kısmını kurtarmağa, karşılarında dayanmağa Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir eser lâzımdır.”¹⁰³⁹

49- BU ZAMANDA İMANI KURTARMAK VE ENANİYETİ BIRAKMAK

“Bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife, imanını kurtarmaktır, başkaların imanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevazu, mahviyet ve terk-i enaniyet, bu zamanda ehl-i hakikata lâzım ve elzemdir. Çünkü bu asırda en büyük tehlike, benlikten ve hodfüruşluktan ileri geldiğinden; ehl-i hak ve hakikat, mahviyetkârane daima kusurunu görmek ve nefsinin itham etmek gerektir.”¹⁰⁴⁰

50- BU ZAMANDA GAYR-I SİYASÎ VE İHLASLA HİZMET EDİLİR

“Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikata muhtaçtırlar ki; kâinatta hiçbir şeye âlet ve tâbi' ve basamak olamaz ve hiç bir garaz ve maksad onu kirletemez ve hiçbir şübhe ve felsefe onu mağlub edemez bir tarzda iman hakikatlarını ders versin. Umum ehl-i imanın bin seneden beri teraküm etmiş dalaletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.”¹⁰⁴¹

51- BU ASIRDA ADÂLET-İ İZAFİYENİN SU-İ İSTİMALİ

“Zalim siyasetin gaddarane bir düsturu olan "cemaat için ferd feda edilir" diye çok zalimane pek çok vukuatı, ehven-üş şer diye bir nevi adalet-i izafiye namında hâkimiyetine bir

1039 **Emirdağ Lahikası-1 (22)**

1040 **Emirdağ Lahikası-1 (62)**

1041 **Emirdağ Lahikası-1 (74)**

maslahat göstermişler. Hattâ bu asırda, o gaddar düsturun hükmüyle, bir adamın hatasıyla bir köyü mahveder. Beş-on adamın, onların siyasetine zarar vermek tevehhümüyle, binler adamı perişan eder.”¹⁰⁴²

52- BU ASRIN NAZARINDA SİYASET BİRİNCİ DERECEDEDİR

“Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ve ittihad-ı İslâm ordularıyla zemin yüzünde saltanat-ı İslâmiyeyi sürmek cihetinde herkeste, hususan avamda, hususan ehl-i siyasette, hususan bu asrın efkârında o birinci vazifeden bin derece geniş görünüyor. Ve bu isim bir adama verildiği vakit, bu iki vazife hatıra geliyor; siyaset manasını ihsas eder, belki de bir hodfüruşluk manasını hatıra getirir.”¹⁰⁴³

53- BU ZAMANDA İKİ DEHŞETLİ HAL VAR

“**Birincisi:** Akibeti görmeyen, bir dirhem hazır lezzeti, ileride bir batman lezzetlere tercih eden hissiyat-ı insaniye, akıl ve fikre galebe ettiğiinden ehl-i sefaheti sefahetinden kurtarmanın çare-i yegânesi; aynı lezzetinde elemi gösterip hissini mağlub etmektir.

Ve **âyetinin işaretiyle;** bu zamanda âhiretin elmas gibi nimetlerini, lezzetlerini bildiği halde, dünyevî kırılacak şişe parçalarını ona tercih etmek, ehl-i iman iken ehl-i dalalet o hubb-u dünya ve o sır için tâbi olmak tehlikesinden kurtarmanın çare-i yegânesi, dünyada dahi cehennem azabını ve elemelerini göstermekle olur ki; Risale-i Nur o meslekten gidiyor.

Yoksa bu zamandaki küfr-ü mutlakın ve fenden gelen dalaletin ve sefahetten gelen tiryakiliğin inadı karşısında Cenab-ı Hakk'ı tanıttırdıktan sonra ve Cehennem'in vücudunu isbat ile ve onun azabı ile insanları fenalıktan, seyyiattan

1042 Emirdağ Lahikası-1 (210)

1043 Emirdağ Lahikası-1 (267)

vazgeçirmek; ondan, belki yirmiden birisi ders alabilir. Ders aldıktan sonra da, "Cenab-ı Hak Gafur-ur Rahîm'dir, hem Cehennem pek uzaktır." der, sefahetine devam edebilir. Kalbi, ruhu hissiyatına mağlub olur.

İşte Risale-i Nur'daki ekser müvazeneler küfür ve dalaletin dünyadaki elîm ve ürkütücü neticelerini göstermekle, en muannid ve nefisperest insanları dahi o menhus, gayr-ı meşru lezzetlerden ve sefahetlerden bir nefret verip akli başında olanları tövbeye sevkeder.”¹⁰⁴⁴

54- BU ZAMANDA İHTİYACAT DÖRTTEN YİRMİYE ÇIKIP İÇTİMAÎ AHLÂK BOZULMUŞTUR

“Bedevilikte beşer üç-dört şeye muhtaç oluyordu. O üç-dört hacatını tedarik etmeyen on adedde ancak ikisi idi. Şimdiki garb medeniyet-i zalime-i hazırası sû'-i istimalat ve israfat ve hevesatı tehyic ve havaic-i gayr-ı zaruriyeyi, zarurî hacatlar hükmüne getirip görenek ve tiryakilik cihetiyle şimdiki o medenî insanın tam muhtaç olduğu dört hacatı yerine, yirmi şeye bu zamanda muhtaç oluyor. O yirmi hacatı tam helâl bir tarzda tedarik edecek, yirmiden ancak ikisi olabilir. Onsekizi muhtaç hükmünde kalır.

Demek bu medeniyet-i hazıra insanı çok fakir ediyor. O ihtiyaç cihetinde beşeri zulme, başka haram kazanmaya sevk etmiş. Bîçare avam ve havas tabakasını daima mübarezeeye teşvik etmiş.”¹⁰⁴⁵

1044 Hutbe-i Şamiye (8)

1045 Hutbe-i Şamiye (148)

BÜYÜK DECCAL

(RİSALE-İ NURDA BÜYÜK DECCAL TABİRİNİN GEÇTİĞİ YERLERDEN BAZILARI)

1- BÜYÜK DECCAL:

Büyük deccal, mensuh olan İseviliği, **süfyan** ise Kur'an'ın ebedî ahkâmını kaldırdığından **süfyan büyük deccal**dan daha şerli olduğu bildirilir. Şöyleki:

Birinci Mes'ele: Rivayetlerde Hazret-i İsa Aleyhisselâm'a "Mesih" namı verildiği gibi her **iki Deccal'a** dahi "Mesih" namı verilmiş ve bütün rivayetlerde

مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

denilmiş. Bunun hikmeti ve tevili nedir?

Elcevab: Allahu a'lem bunun hikmeti şudur ki: Nasılki emr-i İlahî ile İsa Aleyhisselâm, şariat-ı Museviyede bir kısım ağır tekâlifi kaldırıp şarab gibi bazı müştehiyatı helâl etmiş. Aynen öyle de; **Büyük Deccal**, şeytanın iğvası ve hükmü ile şariat-ı İsevîyenin ahkâmını kaldırıp Hristiyanların hayat-ı içtimaiyelerini idare eden rabitaları bozarak, anarşistliğe ve Ye'cüc ve Me'cüc'e zemin hazır eder.

Ve İslâm Deccalı olan **Süfyan** dahi, şariat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) ebedî bir kısım ahkâmını nefis ve şeytanın desiseleri ile kaldırmağa çalışarak hayat-ı beşeriyenin maddî ve manevî rabitalarını bozarak, serkeş ve sarhoş ve sersem nefisleri başıboş bırakarak, hürmet ve merhamet gibi nurani zincirleri çözer; hevesat-ı müteaffine bataklığında, birbirine saldırmak için cebrî bir serbestiyet ve ayn-ı istibdad bir hürriyet vermek ile dehşetli bir anarşistliğe meydan açar ki, o vakit o insanlar gayet şiddetli bir istibdaddan başka zabt altına alınamaz.¹⁰⁴⁶

“Evet Rus gibi olanlar, mensuh ve tahrif edilmiş bir dini terk etmekle, hak ve ebedî ve kabil-i nesh olmayan bir dine

iharet etmek derecesinde gayretullaha dokunmadığından, zemin şimdilik onları bırakıp, bunlara hiddet ediyor.¹⁰⁴⁷

Sekizinci Mes'ele: Rivayetler, Deccal'ın dehşetli fitnesi İslâmlarda olacağını gösterir ki, bütün ümmet istiaze etmiş

عَلَّمُ الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ Bunun bir tevili şudur ki: İslâmların

Deccal'ı ayırır. Hattâ bir kısım ehl-i tahkik İmam-ı Ali'nin (R.A.) dediği gibi demişler ki: Onların Deccal'ı **Süfyan'dır**. İslâmlar içinde çıkacak, aldatmakla iş görecektir. Kâfirlerin **Büyük Deccal'ı** ayırır. Yoksa **Büyük Deccal**'ın cebr u ceberut-u mutlakına karşı itaat etmeyen şehid olur ve istemeyerek itaat eden kâfir olmaz, belki günahkâr da olmaz.¹⁰⁴⁸

2- DECCALIN GÜNLERİ:

Onikinci Mes'ele: Rivayetlerde var ki: "**Deccal**'ın birinci günü bir senedir, ikinci günü bir ay, üçüncü günü bir hafta,

dördüncü günü bir gündür." عَلَّمُ الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ Bunun iki

tevili vardır:

Birisi: **Büyük Deccal**'ın kutb-u şimalî dairesinde ve şimal tarafında zuhur edeceğine kinaye ve işaretir. Çünkü kutb-u şimalînin mevkiinde bütün sene, bir gece bir gündüzdür. Bir gün şimendifer ile bu tarafa gelse, yaz mevsiminde bir ay mütemadiyen güneş gurub etmez. Daha bir gün otomobil ile gelse, bir haftada daima güneş görünür. Ben Rusya'daki esaretimde bu mevkiye yakın bulunuyordum. Demek **büyük Deccal**, şimalden bu tarafa tecavüz edeceğini mu'cizane bir ihbardır.¹⁰⁴⁹

1047 Sözlere (172)

1048 Şualar (585)

1049 Şualar (586)

3- DECCALIN MÜHİM KUVVETİ YAHUDİDİR:

Ondördüncü Mes'ele: Rivayette var ki: "**Deccal**'ın mühim kuvveti yahudidir. Yahudiler severek tâbi' olurlar."

Allahu a'lem, diyebiliriz ki, bu rivayetin bir parça tevili Rusya'da çıkmış. Çünkü her hükûmetin zulmünü gören Yahudiler, Almanya memleketinde kesretle toplanıp intikamlarını almak için, Komünist Komitesi'nin tesisinde mühim bir rol ile yahudi milletinden olan "Troçki" namında dehşetli bir adamı, Rusya'nın başkumandanlığına ve terbiyegerdeleri olan meşhur Lenin'den sonra Rus hükûmetinin başına geçirerek Rusya'nın başını patlatıp bin senelik mahsulâtını yaktırdılar. **Büyük Deccal**'ın komitesini ve bir kısım icraatını gösterdiler. Ve sair hükûmetlerde dahi ehemmiyetli sarsıntılar verip karıştırdılar.¹⁰⁵⁰

Üçüncü cihet ve sebep: Her **iki Deccal**, Yahudinin İslâm ve Hristiyan aleyhinde şiddetli bir intikam besleyen gizli komitesinin muavenetini ve kadın hürriyetlerinin perdesi altındaki dehşetli bir diğer komitenin yardımını, hattâ İslâm Deccalı masonların komitelerini aldatıp müzaheretlerini kazandıklarından dehşetli bir iktidar zannedilir.

Hem bazı ehl-i velayetin istihracatıyla anlaşılıyor ki, İslâm Devletinin başına geçecek olan **Süfyanî Deccal** ise; gayet muktedir ve dâhî ve faal ve gösterişi istemeyen ve şahsî olan şanü şerefe ehemmiyet vermeyen bir sadrazam ve gayet cesur ve iktidarlı ve metin ve cevval ve şöhratperestliğe tenezzül etmeyen bir serasker bulur, onları teshir eder. Onların fevkalâde ve dâhiyane icraatlarını, riyasızlıklarından istifade ile kendi şahsına isnad ve o vasıta ile koca ordunun ve hükûmetin teceddüd ve inkılab ve harb-i umumî inkılabından gelen şiddet-i ihtiyacın sevkiyle işledikleri terakkiyatı şahsına isnad ettirerek şahsında pek acib ve hârîka bir iktidar bulunduğunu meddahlar tarafından işaa ettirir.¹⁰⁵¹

1050 **Şualar (587)**

1051 **Şualar (595)**

4- HZ. İSA'NIN (A.S:) DECCALI ÖLDÜRMEŞİ:

Onüçüncü Mes'ele: Kat'î ve sahih rivayette var ki: "İsa Aleyhisselâm **büyük Deccal'ı** öldürür."

Vel'ilmü indallah, bunun da iki vechi var:

Bir vechi şudur ki: Sihir ve manyetizma ve ispiirtizma gibi istidracî hârikalarıyla kendini muhafaza eden ve herkesi teshir eden o **dehşetli Deccal'ı** öldürebilecek, mesleğini değiştirecek; ancak hârîka ve mu'cizatlı ve umumun makbulü bir zât olabilir ki: O zât, en ziyade alâkadar ve ekser insanların peygamberi olan Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dır.

İkinci vechi şudur ki: Şahs-ı İsa Aleyhisselâm'ın kılıncı ile maktul olan **şahs-ı Deccal'ın** teşkil ettiği dehşetli maddiyyunluk ve dinsizliğin azametli heykeli ve şahs-ı manevîsini öldürecek ve inkâr-ı uluhiyet olan fikr-i küfrîsini mahvedecek ancak İsevî ruhanîleridir ki; o ruhanîler, din-i İsevî'nin hakikatını hakikat-ı İslâmiye ile mezcederek o kuvvetle onu dağıtacak, manen öldürecek. Hattâ "Hazret-i İsa Aleyhisselâm gelir. Hazret-i Mehdi'ye namazda iktida eder, tâbi' olur." diye rivayeti bu ittifaka ve hakikat-ı Kur'anîyenin metbuiyetine ve hâkimiyetine işaret eder.¹⁰⁵²

Âhirzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulüne ve **Deccal'ı** öldürmesine ait ehadîs-i sahihanın mana-yı hakikîleri anlaşılmadığından, bir kısım zahirî ülemalar, o rivayet ve hadîslerin zahirine bakıp şübheye düşmüşler. Veya sıhhatini inkâr edip veya hurafevari bir mana verip âdeta muhal bir sureti bekler bir tarzda, avam-ı müslimîne zarar verirler. Mülhidler ise, bu gibi zahirce akıldan çok uzak hadîsleri serrişte ederek, hakaik-i İslâmiyeye tezyifkârane bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi ehadîs-i müteşabihenin hakikî tevillerini Kur'an feyziyle göstermiş. Şimdilik nümune olarak bir tek misal beyan ederiz. Şöyle ki:

Hazret-i İsa Aleyhisselâm **Deccal** ile mücadelesi

zamanında, Hazret-i İsa Aleyhisselâm onu öldüreceği vakitte, on arşın yukarıya atlayıp sonra kılıncı onun dizine yetiştirebilir derecesinde, vücudça o derece **Deccal'ın** heykeli Hazret-i İsa'dan büyüktür, diye mealinde rivayet var. Demek **Deccal**, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan on, belki yirmi misli yüksek kametli olmak lâzım gelir. Bu rivayetin zahirî ifadesi sırr-ı teklife ve sırr-ı imtihana münafî olduğu gibi, nev'-i beşerde câri olan âdetullaha muvafık düşmüyor.

Halbuki bu rivayeti, bu hadîsi, hâşâ muhal ve hurafe zanneden zındıkları iskât ve o zahiri ayn-ı hakikat itikad eden ve o hadîsin bir kısım hakikatlarını gözleri gördükleri halde daha intizar eden zahirî hocaları dahi ikaz etmek için, o hadîsin bu zamanda da ayn-ı hakikat ve tam muvafık ve mahz-ı hak müteaddid manalarından bir manası çıkmıştır. Şöyle ki:

İsevîlik Dini ve o dinden gelen âdât-ı müstemirresini muhafaza hesabına çalışan bir hükûmet ile, **resmî ilânıyla, zulmetli pis menfaati için dinsizliğe ve bolşevizme yardım edip terviç eden diğer bir hükûmet ki**, yine hasis menfaati için İslâmlarda ve Asya'da dinsizliğin intişarına tarafdâr olan fitnekâr ve cebbar hükûmetlerle muharebe eden evvelki hükûmetin şahs-ı manevîsi temessül etse ve **dinsizlik cereyanının bütün tarafdârları** da bir şahs-ı manevîsi tecessüm eylese, üç cihetle, bu müteaddid manaları bulunan hadîsin, bu zaman aynen bir manasını gösteriyor. Eğer o galib hükûmet netice-i harbi kazansa, bu işarî mana dahi bir mana-yı sarîh derecesine çıkar. Eğer tam kazanmasa da, yine muvafık bir mana-yı işarîdir.¹⁰⁵³

Üçüncü Tabaka-i Hayat: Hazret-i İdris ve İsa Aleyhisselâm'ın tabaka-i hayatlarıdır ki, beşeriyet levazimatından tecerrüd ile, melek hayatı gibi bir hayata girerek nuranî bir letafet kesbeder. Âdeta beden-i misalî letafetinde ve cesed-i necmî nuraniyetinde olan cism-i dünyevîleriyle semavatta bulunurlar. Âhirzamanda Hazret-i

İsa Aleyhisselâm gelecek, Şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) ile amel edecek mealindeki hadîsin sırrı şudur ki: Âhîrzamanda felsefe-i tabiiyenin verdiği cereyan-ı küfrîye ve inkâr-ı uluhiyete karşı İsevîlik dini tasaffi ederek ve hurafattan tecerrüd edip İslâmiyete inkılab edeceği bir sırada, nasîlki İsevîlik şahs-ı manevîsi, vahy-i semavî kılıncıyla o müdhiş dinsizliğin şahs-ı manevîsini öldürür; öyle de Hazret-i İsa Aleyhisselâm, İsevîlik şahs-ı manevîsini temsil ederek, dinsizliğin şahs-ı manevîsini temsil eden **Deccal'ı** öldürür.. yani **inkâr-ı uluhiyet fikrini** öldürecek.¹⁰⁵⁴

Dördüncü سوالinizin meali: Âhîrzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm **Deccal'ı** öldürdükten sonra, insanlar ekseriyetle din-i hakka girerler. Halbuki rivayetlerde gelmiştir ki: Yeryüzünde Allah Allah diyenler buldukça kıyamet kopmaz." Böyle umumiyetle imana geldikten sonra nasıl umumiyetle küfre giderler?

Elcevab: Hadîs-i sahihte rivayet edilen: "Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın geleceğini ve şeriat-ı İslâmiye ile amel edeceğini, **Deccal'ı** öldüreceğini" imanî zaîf olanlar istib'ad ediyorlar. Onun hakikatı izah edilse, hiç istib'ad yeri kalmaz. Şöyle ki:

O hadîsin ve Süfyan ve Mehdi hakkındaki hadîslerin ifade ettikleri mana budur ki: Âhîrzamanda dinsizliğin iki cereyanı kuvvet bulacak:

5- BÜYÜK DECCAL ŞİMALDEN ÇIKACAK:

Alâmet-i Kıyametten olan **Deccal** hakkında hadîs-i şerifte "Birinci günü bir sene, ikinci günü bir ay, üçüncü günü bir hafta, dördüncü günü eyyam-ı saire gibidir. Çıktığı zaman dünya işitir. Kırk günde dünyayı gezer." rivayet ediliyor. İnsafsız insanlar bu rivayete muhal demişler. Hâşâ şu rivayetin inkâr ve iptaline gitmişler.

Halbuki **عِنْدَ اللَّهِ** hakikatı şu olmak gerektir ki: **Âlem-i küfrün en kesafetlisi** olan şimalde, tabiiyunun fikr-i küfrîsinden süzülen bir cereyan-ı azîmin başına geçecek ve **uluhiyeti inkâr edecek bir şahsın**, şimal tarafından çıkmasına işaret ve şu işaret içinde bir remz-i hikmet vardır ki; kutb-u şimalîye yakın dairede bütün sene, bir gece bir gündüzdür. Altı ayı gece, altı ayı gündüzdür." "**Deccal'in** bir günü bir senedir." O daire yakınında zuhuruna işaretir. "İkinci günü bir aydır" demekten murad, şimalden bu tarafa geldikçe bazan olur yazın bir ayında güneş gurub etmez.

Şu dahi, **Deccal** şimalden çıkıp âlem-i medeniyet tarafına tecavüzüne işaretir. Günü Deccal'a isnad etmekle şu işarete işaret eder. Daha bu tarafa geldikçe bir haftada güneş gurub etmiyor. Daha gele gele tulû' ve gurub ortasında üç saat devam ediyor. Ben Rusya'da esarete iken böyle bir yerde bulundum. Bize yakın, bir hafta güneş gurub etmeyen bir yer vardı. Seyir için oraya gidiyorlardı. "**Deccal'in** çıktığı vakit, umum dünya işitecek" olan kaydı, telgraf ve radyo halletmiştir. Kırk günde gezmesini de, merkebi olan şimendifer ve tayyare halletmiştir. Eskiden bu iki kaydı muhal gören mülhidler, şimdi âdi görüyorlar!..

Alâmet-i kıyametten olan **Ye'cüc** ve **Me'cuce** ve **Sedde** dair, bir risalede bir derece tafsilen yazdığımndan ona havale edip şurada yalnız şunu deriz ki: Eskiden Mançur, Moğol ünvanıyla içtimaat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden taifeler ve Sedd-i Çinî'nin yapılmasına sebebiyet verenler, kıyamete yakın yine anarşistlik gibi bir fikirle medeniyet-i beşeriyeyi zîr ü zeber edecekleri, rivayetlerde vardır. Bazı mülhidler derler: "Bu kadar acaibi yapan ve yapacak taifeler nerede?"

Elcevab: Çekirge gibi bir âfât, bir mevsimde pek çok kesretle bulunur. Mevsim değıştikçe memleketi fesada veren kesretli o taifelerin hakikatları, mahdud bazı ferdlerde saklanıyor. Yine zamanı geldikçe emr-i İlahî ile o mahdud ferdlerden gayet kesretli aynı fesad yine başlar. Güya onların

hakikat-ı milliyetleri inceliyor, kopmuyor. Yine mevsimi geldikçe zuhur ediyor. Aynen öyle de: Bir zaman dünyayı herc ü merc eden o taifeler, izn-i İlahî ile mevsimi geldiği vakit aynı o taife, medeniyet-i beşeriyeyi herc ü merc edecekler. Fakat onların **muharrikleri başka bir surette tezahür eder.**¹⁰⁵⁵

Birisi: Nifak perdesi altında, risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr edecek **Süfyan** namında müdhiş bir şahıs, ehl-i nifakın başına geçecek, şariat-ı İslâmiyenin tahribine çalışacaktır. Ona karşı Âl-i Beyt-i Nebevînin silsile-i nuranîsine bağlanan, ehl-i velayet ve ehl-i kemalin başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî, o Süfyan'ın şahs-ı manevîsi olan cereyan-ı münafikaneyi öldürüp dağıtacaktır.

İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüd eden bir cereyan-ı Nemrudane, gittikçe âhîrzamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek kuvvet bulup, uluhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir. Nasıl bir padişahı tanımayan ve ordudaki zabitan ve efrad onun askerleri olduğunu kabul etmeyen vahşi bir adam, herkese, her askere bir nevi padişahlık ve bir gûna hâkimiyet verir.

Öyle de: Allah'ı inkâr eden o cereyan efradları, birer küçük Nemrud hükmünde nefislerine birer rububiyet verir. Ve onların başına geçen en büyükleri, ispiirtizma ve manyetizmanın hâdisatı nev'inden müdhiş hârikalara mazhar olan **Deccal** ise; daha ileri gidip, cebbarane surî hükûmetini bir nevi rububiyet tasavvur edip **uluhiyetini ilân eder.**

Bir sineğe mağlub olan ve bir sineğin kanadını bile icad edemeyen âciz bir insanın uluhiyet dava etmesi, ne derece ahmakçasına bir maskaralık olduğu malûmdur.

İşte böyle bir sırada, **o cereyan** pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i maneviyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek, yani rahmet-i İlahiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır

Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek, hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek; **manen Hristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılab edecektir.**

Ve Kur'ana iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı manevîsi tâbi' ve İslâmiyet metbu' makamında kalacak; din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır. Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken; âlem-i semavatta cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı İsa Aleyhisselâm, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini, bir Muhibir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir. Madem haber vermiş, haktır; madem Kadir-i Külli Şey' va'detmiş, elbette yapacaktır.

Evet, her vakit semavattan melaikeleri yere gönderen ve bazı vakitte insan suretine vaz'eden (**Hazret-i Cibril'in "Dihye"** suretine girmesi gibi) ve ruhanîleri âlem-i ervahtan gönderip beşer suretine temessül ettiren, hattâ ölmüş evliyaların çoklarının ervahlarını cesed-i misaliyle dünyaya gönderen bir Hakîm-i Zülcelal, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı, İsa dinine ait en mühim bir hüsn-ü hâtimesi için, değil sema-i dünyada cesediyle bulunan ve hayatta olan Hazret-i İsa, belki âlem-i âhiretin en uzak köşesine gitseydi ve hakikaten ölseydi, yine şöyle bir netice-i azîme için ona yeniden cesed giydirip dünyaya göndermek, o Hakîm'in hikmetinden uzak değil.. belki onun hikmeti öyle iktiza ettiği için va'detmiş ve va'dettiği için elbette gönderecek.

Hazret-i İsa Aleyhisselâm geldiği vakit, herkes onun hakikî İsa olduğunu bilmek lâzım değildir. Onun mukarreb ve havassı, nur-u iman ile onu tanır. Yoksa bedahet derecesinde herkes onu tanımayacaktır.

Sual: Rivayetlerde gelmiş ki: "**Deccal'in** bir yalancı Cennet'i var; kendine tâbi' olanları ona atar. Hem yalancı bir Cehennemî var; tâbi' olmayanları ona atar. Hattâ o kendi merkebinin de bir kulağını Cennet gibi, bir kulağını da Cehennem gibi yapmış. Azamet-i bedeniyesi bu kadardır, şu

kadardır..." diye tarif var?

Elcevab: Deccal'in şahs-ı surîsi insan gibidir. Mağrur, firavunlaşmış, Allah'ı unutmuş olduğundan; surî, cebbarane olan hâkimiyetine, uluhiyet namını vermiş bir şeytan-ı ahmaktır ve bir insan-ı dessastır. Fakat şahs-ı manevîsi olan dinsizlik cereyan-ı azîmi, pek cesîmdir. Rivayetlerde **Deccal'a** ait tavsifat-ı müdhîşe ona işaret eder. Bir vakit Japonya'nın başkumandanının resmi, bir ayağı Bahr-i Muhit'te, diğer ayağı on günlük mesafedeki Port Artür Kal'asında tasvir edilmiş. O küçük Japon Kumandanı'nın bu surette tasviriyle, ordusunun şahs-ı manevîsi gösterilmiş.

Amma **Deccal'in** yalancı Cennet'i ise, medeniyetin cazibedar lehviyatı ve fantaziyeleridir. Merkebi ise, şimendifer gibi bir vasıta ki bir başında ateş ocağı bulunur, kendine tâbi' olmayanları bazan ateşe atar. O merkebin bir kulağı, yani diğer başı Cennet gibi tefriş edilmiş, tâbi' olanları oraya oturtur. Zâten sefih ve gaddar medeniyetin mühim bir merkebi olan şimendifer, ehl-i sefalet ve dünya için yalancı bir Cennet getirir.

Bîçare ehl-i diyanet ve ehl-i İslâm için medeniyet elinde Cehennem zebanisi gibi tehlike getirir, esaret ve sefalet altına atar.

İşte İsevîliğin din-i hakikîsi zuhur ile ve İslâmiyete inkılab etmesiyle, çendan âlemde ekseriyet-i mutlakaya nurunu neşreder. Fakat yine kıyamet kopmasına yakın tekrar bir dinsizlik cereyanı başgösterir, galebe eder ve "**El-hükmü lil-ekser**" kaidesinde, yeryüzünde "Allah Allah" diyecek kalmayacak, yani ehemmiyetli bir cemaat, Küre-i Arz'da mühim bir mevkiye sahib olacak bir surette "**Allah Allah**" denilmeyecek demektir. Yoksa ekalliyette kalan veyahut mağlub düşen ehl-i hak, kıyamete kadar bâki kalacak; yalnız, kıyametin kopacağı anında, kıyametin dehşetlerini görmemek için, bir eser-i rahmet olarak, ehl-i imanın ruhları daha evvel

kabzedilecek, kıyamet kâfirlerin başına kopacaktır.¹⁰⁵⁶

Hem âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden **Deccal** komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini İslâmiyetin hakikatiyle birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaatı namı altında ve "Müslüman İsevîleri" ünvanına lâyük bir cem'iyet, o **Deccal** komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak; beşeri, **inkâr-ı uluhiyetten** kurtaracak.¹⁰⁵⁷

Hem **Deccal**'ın rejimine ve teşkil ettiği komitesine ve hükûmetine ait garib halleri ve dehşetli icraatı, onun şahsıyla münasebetdar rivayet edilmesi cihetiyle manası gizlenmiş. Meselâ: "O kadar kuvvetlidir ve devam eder; yalnız Hazret-i İsa (A.S.) onu öldürebilir, başka çare olamaz." rivayet edilmiş. Yani, onun mesleğini ve yırtıcı rejimini bozacak, öldürecek; ancak semavî ve ulvî, hâlis bir din İsevîlerde zuhur edecek ve hakikat-ı Kur'anîyeye iktida ve ittihad eden bu İsevî dinidir ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulü ile o dinsiz meslek mahvolur ölür. Yoksa onun şahsı bir mikrop, bir nezle ile öldürülebilir.

Hem bir kısım râvilerin kabil-i hata içtihadlarıyla olan tefsirleri ve hükümleri, hadîs kelimelerine karışıp hadîs zannedilir, mana gizlenir.

Hem meselâ, meşhur olmuş ki; İslâm Deccalı öldüğü vakit ona hizmet eden şeytan, İstanbul'da Dikili Taş'ta bütün dünyaya bağıracak ve herkes o sesi işitecek ki: "O öldü." Yani pek acib ve şeytanları dahi hayrette bırakan radyo ile bağırılacak, haber verilecek.¹⁰⁵⁸

6- BÜYÜK DECCAL TABİRİ, MADDİ KUVVET CİHETİYLEDİR:

Onaltıncı Mes'ele: Rivayette var ki: -İsa Aleyhisselâm

1056 **Mektubat (56)**

1057 **Mektubat (441)**

1058 **Şualar (581)**

Deccal'ı öldürdüğü münasebetiyle- "**Deccal'ın** fevkalâde büyük ve minareden daha yüksek bir azamet-i heykelde ve Hazret-i İsa Aleyhisselâm ona nisbeten çok küçük bulunduğunu" gösterir.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ Bunun bir tevili şu olmak gerektir ki: İsa Aleyhisselâm'ı nur-u iman ile tanıyan ve tâbi' olan cemaat-ı ruhaniye-i mücahidînin kemmiyeti, **Deccal'ın** mektebce ve askerce ilmî ve maddî ordularına nisbeten çok az ve küçük olmasına işaret ve kinayedir.¹⁰⁵⁹

7- ÜÇ DEVRE:

İkinci tevili ise: Hem **büyük Deccal'ın**, hem İslâm Deccal'ının üç devre-i istibadları manasında üç eyyam var. "Bir günü; bir devre-i hükûmetinde öyle büyük icraat yapar ki, üçyüz sene yapılmaz. İkinci günü, yani ikinci devresi, bir senede otuz senede yapılmayan işleri yaptırır. Üçüncü günü ve devresi, bir senede yaptığı tebdiller on senede yapılmaz. Dördüncü günü ve devresi âdileşir, bir şey yapmaz, yalnız vaziyeti muhafazaya çalışır." diye, gayet yüksek bir belâgatla ümmetine haber vermiş.¹⁰⁶⁰

8- DECCALIN BİR GÖZÜ KÖR:

Dördüncü cihet ve sebep: **Büyük Deccal'ın** ispiirtizma nevinden teshir edici hassaları bulunur. İslâm Deccal'ının dahi, bir gözünde teshir edici manyetizma bulunur. Hattâ rivayetlerde "Deccal'ın bir gözü kördür" diye nazar-ı dikkati gözüne çevirerek **Büyük Deccal'ın** bir gözü kör ve **ötekinin** bir gözü öteki göze nisbeten kör hükmünde olduğunu hadîste kaydetmekle, onlar kâfir-i mutlak bulunduğundan yalnız münhasıran bu dünyayı görececek birtek gözü var ve akibeti ve âhireti görebilecek gözleri olmamasına işaret eder.

Ben bir manevî âlemde İslâm Deccalını gördüm. Yalnız

1059 Şualar (588)

1060 Şualar (587)

birtek gözünde teshirci bir manyetizma gözümle müşahede ettim ve onu bütün bütün münkir bildim. İşte bu inkâr-ı mutlakdan çıkan bir cür'et ve cesaretle mukaddesata hücum eder. Avam-ı nâs hakikat-ı hali bilmediklerinden, hârikulâde iktidar ve cesaret zannederler.

Hem şanlı ve kahraman bir millet, mağlubiyeti hengâmında, böyle istidracı ve şanlı ve tali'li ve muvaffakiyetli ve kurnaz bir kumandanı bulunduğundan gizli ve dehşetli olan mahiyetine bakmayarak kahramanlık damarıyla onu alkışlar, başına kor, seyyielerini örtmek ister. Fakat kahraman ve mücahid ordunun ve dindar milletin ruhundaki nur-u iman ve Kur'an ışıyla hakikat-ı hali göreceği ve o kumandanın çok dehşetli tahribatını tamire çalışacağı rivayetlerden anlaşılır.¹⁰⁶¹

CEMAAT

İSLÂM DÜNYASINDA DİNÎ CEMAATLER

Alem-i İslâm'da asırlardan beri dinî cemaatler vardır. Gerek fikhî gerek fikrî ve i'tikadî ve tasavvufî sahalarda vücuda gelen hareketler, meslekler ve mezheplerin meşruiyet kazanmalarının en birinci şartı zaruriyat-ı diniyeden hiçbirinden inhiraf etmemeleri ve o esaslara bağlı kalmalarıdır. Bu esaslar ise, kitab sünnetin nususundan gelmiş ve icma-i ümmet ve rey-i tasdikıyla tesbit edilmiştir.

Mecellenin kavaid-i külliyesinden 13.maddesinde bu husus: "Mevrid-i nasda ictihada mesağ yoktur" şeklinde kayıtlıdır.

Bediüzzaman Hz., nim-manzum bir eserinde bu mes'eleyi şöyle ifade eder:

MÜSTAİD, MÜÇTEHİD OLABİLİR; MÜŞERRİ' OLAMAZ

İctihadın şartını haiz olan her müstaid, ediyor nefsi için, nass olmayanda içtihad. Ona lâzım, gayre ilzam edemez.

Ümmeti davetle teşri' edemez. Fehmi, şeriattan olur; lâkin şeriat olamaz. Müçtehid olabilir, fakat müşerri' olamaz.

İcma' ile cumhurdur, sikke-i şer'i görür. Bir fikre davet etmek; zann-ı kabul-ü cumhur, şart-ı evvel oluyor.

Yoksa davet bid'attır, reddedilir. Ağzına tıklır, onda daha çıkamaz...¹⁰⁶²

Dinin zaruriyatı ki, içtihad onlara giremez. Çünkü kat'î ve muayyendirler.¹⁰⁶³

Yine Bediüzzaman Hz.meslek ve mezheplerin hak veya bâtil hükmünü almalarında şu ölçüyü de nazara verir:

Meslekler, mezhepler ne kadar bâtil da olsalar, içinde ukde-i hayatiyesi hükmünde bir hak, bir hakikat bulunur.

1062 **Sualar (705)**

1063 **Sözler (480)**

Eğer âsârına ve neticelerine hükmeden hak ve hakikat ise ve menfî cihetleri müsbet cihetlerine mağlûp ise, o meslek haktır. Eğer içinde hak ve hakikat, neticelere hükmedemiyor ve menfî ciheti müsbet cihetine galebe ediyorsa, o meslek bâtıldır. Onun ehli, ehl-i bid'a ve dalâlet olur.

İşte bu kaideye binâen, âlem-i İslâm'daki ehl-i bid'a fırkalarına bakılsa görülüyor ki, herbiri bir hakka istinad edip gitmiş. Fakat, menfî ciheti ya garaz, ya inat gibi bir sebeple, o mesleğin âsârı dalâlet hesabına çalışmıştır. Meselâ, fîâlar Kur'ân'ın emrine imtisalen Ehl-i Beytin muhabbetini esas tutup, sonra intikam-ı milliyet cihetinden bir garaz gelerek, meşrû muhabbet-i Ehl-i Beytin âsârını zaptederek, Sahâbe ve fiyheynin buğzuna binâ edip, âsâr göstermişler; (Lâ lihubbi Aliyyin bel libuğzı Ömre) olan darb-ı meseline mâsadak olmuşlar.

Hem meselâ, Vehhâbiler ve Hâricîler ise, nusûs-u şeriâte ve sarîh-i âyâta ve zevâhir-i ehâdise istinad ederek hâlis Tevhîde münâfi ve sanemperestliği imâ edecek herşeyi reddetmekliği kaide tutmuşlar. Fakat, birinci nüktedeki üç esasta beyan edilen sebepler cihetinden gelen menfî garazlar, onları haktan çevirip, dalâlete saptırmış ki, ifrat derecesinde tahribat yapıyorlar. Ve hâkezâ, Cebriye olsun, Mûtezile olsun, hangi fırka olursa olsun böyle bir hakikati mesleğinde görüp onunla aldanıp, sonra dalâlete saplanır.

Her neyse... Her bâtil bir mesleğin herbir ciheti bâtil olmak lâzım olmadığı gibi, herbir hak mesleğin dahi herbir ciheti hak olmak lâzım değildir. Buna binâen, sâdattan olan şerif-i Mekke, Ehl-i Sünnet ve Cemaatten iken zaaf gösterip İngiliz siyasetinin Haremeyn-i şerifeyne müstebidâne girmesine meydan verdi. Nass-ı âyetle küffârın girmesini kabul etmeyen Haremeyn-i şerifeyni, İngiliz siyasetinin, âlem-i İslâmı aldatacak bir sûrette, merkez-i siyâsiyesi hükmüne getirmesine yol verdiği için, ehl-i bid'attan olan Vehhâbiler, hariçten medâr-ı istinad aramayarak, filcümle nim-müstakil bir siyaset-i

İslâmiye takip ettiklerinden, şu cihette haklı olarak o gibi Ehl-i Sünnete galebe ettiler denilebilir.¹⁰⁶⁴

Mezkûr beyanda ifade edildiği üzere, esasattan inhiraf olmamakla beraber, fûruat mesailinde ve İslâmın maslâhatına bakan neticelerinde müsbet cihetin yüzde elliye geçmesi gerekiyor. Bu hükmün tesbiti de yine ehl-i sünnet rey'-i cumhurunun hükmüne dayanır.

Ümmetin yetmişüç fırkaya ayrılacağını ve firka-i nâciyenin ehl-i sünnet olduğunu haber veren hadis-i Nebevî Nakli sâhîh-i kat'î ile ferman etmiş ki: "Setefteriku ümmetî selâsen ve seb'îne firkaten nâciyetü vâhideten minha. Kîle: Men hüm? Kale: Ma ene aleyhi ve ashabî" (Ebu Davud, Sünen/1) deyip ümmetiğ, yetmişüç fırkaya inkısam edeceğini ve içinde firka-i nâciye-i kâmile ehl-i sünnet ve cemaat olduğunu haber veriyor.¹⁰⁶⁵

HAKİKİ BİR CEMAAT

Dinî bir cemaatın en ehemmiyetli vasfı ve mahiyeti, hak ve hakikat yolunda, rıza-yı İlahîyi kazanmak gayesiyle birleşen ve bir hizmet programı ve belli düsturlar dairesinde hareket eden topluluk olmaktır ki, bu şekliyle sağlam ve kâmil bir şahs-ı maneviyi teşkil ederler. Böyle bir cemaat mensubları, cemaata ait meselelerde, şahsî kanaat ve temayüllerine göre hareket etmezler. Bunların muayyen olmayan meselelerde şer'î usule uygun olarak yapacakları meşveretin hakka isabet ve hakikatı ihata derecesi, ferdî kanaatlardan çok üstün ve mutemed olur.¹⁰⁶⁶

Bununla beraber maneviyatta yükselmiş bir şahsa bağlı kalarak teşekkül eden cemaatler de vardır. Tarikatlarda olduğu gibi.

1064 Osmanlıca Mektubat (465)

1065 Mektubat (106)

1066 (Bak: Şûra)

521- Kur'an, il'lâ-i kelimetullah cemaatını şöyle tavsif ediyor:

“Hem sizden müteşekkil, önde gider, hayra davet eder, maruf ile emir ve münkerden nehyeyler bir ümmet (bir cemaat) olsun. İşte onlardır o felahı bulacaklar...(Bak: 179.p.sonu)

Hayra davet, emr-i bilmaruf ve nehy-i anilmünker, alelumum müslümanlara farz-ı kifayedir. Bu yapılmayınca hiç bir müslüman mes'uliyetten kendini kurtaramaz.

Al-el-umum müslümanların vazifeleri, içlerinden bunu yapacak bir ümmet-i mahsusa teşkil etmek ve onlara muavenet ve ittiba ederek o vasıta ile bu vazifeyi ifa ettirmektir.» (E.T. 1154) (Bak: Emr-i Bil Maruf)(İPA.520-521.prağ.)

ALİ BEYT CEMAAT

Böyle kudsi hizmet cemaatı olarak daha çok Al-i Beytin silsilesi nazara verilmiştir. Evet

Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm, gayb-âşına nazarıyla görmüş ki: Âl-i Beyti, âlem-i İslâm içinde bir şecere-i nuraniye hükmüne geçecek âlem-i İslâm'ın bütün tabakatında kemalat'ı insaniye dersinede rehberlik ve mürşidlik vazifesini görececek zatlar, ekseriyet-i mutlaka ile Âl-i Beytten çıkacak. Teşehhüddeki ümmetin “**Âİ**” hakkındaki duası ki:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ dir.* Makbul olacağını

keşfetmiş, yani nasilki Millet-i İbrahimiyyede ekseriyet-i mutlaka ile nurani rehberler Hazret-i İbrahim'in (A.S.) âlinden, neslinden olan Enbiya olduğu gibi; ümmet-i Muhammediye'de de (A.S.M.) vezaif-i azime-i İslâmiyyette ve ekser turuk ve mesalikinginde Enbiya-i Benî-İsrail gibi, Aktab-ı âl-i Beyt-i Muhammediyeyi (A.S.M.) görmüş. Onun için

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا
إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

demesiyle emrolunarak, Âl-i Beyte karşı ümmetin meveddetini istemiş. Bu hakikatı teyid eden diğer rivayetlerde ferman etmiş:

“**Size iki şey bırakıyorum**, onlara temessük etseniz, necat bulursunuz. Biri: Kitabullah, biri: Âl-i Beytim.⁽¹⁰⁶⁷⁾ Çünkü: Sünnet-i Seniyyenin menbaı ve muhafızı ve her cihetle iltizam etmesiyle mükellef olan Âl-i Beyttir.

199- İşte bu sırra binaendir ki: Kitab ve Sünnet’e ittiba ünvanıyla bu hakikat-i Hadisiyye bildirilmiştir. Demek Âl-i Beytten vazife-i risaletçe muradı: Sünnet-i Seniyyesidir. Sünnet-i Seniyyenin ittibaı terkeden, hakiki Âl-i Beytten olmadığı gibi, Âl-i Beyte hakiki dost da olamaz.

Hem ümmetini Âl-i Beytin etrafında toplamak arzusunun sırrı şudur ki: Zaman geçtikçe Âl-i Beyt çok tekessür edeceğini izn-i İlahî ile bilmiş ve İslâmiyet za’fa düşeceğini anlamış. O halde gayet kuvvetli ve kesretli bir cemaat-ı mütesanide lâzım ki, âlem-i İslâmın terakkiyat-ı maneviyesinde medar ve merkez olabilsin. İzn-i İlahî ile düşünmüş ve ümmetini âl-i Beyti etrafına toplamasını arzu etmiş. (İPA sh:89 prağ.198-199)

YENİ CEMAATLERİN VARLIĞINA VE MEŞRUIYETİNE İŞARET EDİLEN

Diğer bir âyet de şöyledir:

«(7:181) **وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ**

Halkettiğimiz kimselerden bir ümmet -bir cemaat-ı fâzilede vardır ki, hakka sarılarak rehberlik ederler ve bilhakkın icra-yı adalet eylerler. Binaenaleyh bunların icmama ittiba, hidayettir.» (E.T. 2340)

Atıf notları:

- Âl-i Beyt’in cemaat-ı mütesanidesi, bak: 199.p.
- Çığır açmak, bak: Essebebü Ke-l Fail
- Fıkıh (imanî hakikat) için bir cemaat-ı kalile, bak: 958/1.p.

-Dinî cemaatlar maksadda ittifak eder, bak: 1853.p.

-Muktesid bir cemaat-ı kalile, bak: 1979.p.da âyet notu.

-Levm-i lâimden çekinmeyen mücahid cemaat, bak: 1883.p.da bir âyet notu.

-Fitne devresinde İslâm cemaatından ayrılan, cahiliye ölümü ile ölür, bak: 2447.p.

Müfsid bir cemiyetin menfi tesirinden azade kalmak için gereken müsbet cemaat, bak: 2289/5.p.son yarısı

523- “Âhirette her cemaat imamları ile beraber çağrılacak “ mealindeki (17:71) ayeti de müsbet dini cemaatlerin vücuduna işaretir. (Bak:748 p başı) On iki cemaat olan Musa (A.S.)’ın kavmi hakkında, asa mucizesiyle nebean eden oniki kaynaktan her cemaatın kendi kaynağını bilmesi mealinde olan (7:160) âyeti mâna-yı küllisiyle, zaman ve mekânca farklı ve istidadca muhtelif olan insan cemaatlarına maneviyat âb-ı hayatını veren asırların imam ve mürşidlerini de telmih eder. (5: 12) âyeti de aynı mânayı teyid eder.

524- Bir hadis-i şerifte de mealen şöyle buyuruluyor:

“Ümmetimden bir taife Allah’ın emirlerini yerine getirmekte devam edecektir. Onlara yardımdan çekinenler, yahud onlara muhalefet edenler, bu taifeye asla zarar veremiyecek, Allah’ın (kıyamet) emri gelinceye kadar bu mutlu taife, insanlara karşı böyle galib ve muzaffer halde kalacaklardır.” (S.M.ci: 6 shf: 126, 174. hadis) (Bak: 988.p.)

Aynı mâna ile alâkalı olarak İbn-i Mace Mukaddime 1. Bab’da 6 ilâ 10. hadisler de vardır. Ekser âlimler, Allah’ın inayet-i hassasına mazhar olmuş bu cemaatın, cihad-ı manevî ehli olduklarını beyan ederler. (Bak: 2922.p.)

Hadis metninde geçen ve “**cemaat**” manasında olan “taife” kelimesinin izahından bir parçası şöyledir:

«Bu cemaatın Allah Teâla tarafından alacakları yardımı, “Münkirlere karşı kullandıkları susturucu hüccetler, hak ve hakikatları isbatlayıcı bürhanlar ve ikna edici deliller” diye tefsir eden hadis âlimlerine göre, bu cemaat ilim ehlidir. Yardım ve desteği; kılıçlar, mızraklar ve benzeri silahlar ile

açıklayanlara göre ise bu cemaat, gazilerdir. Yetkili âlimlerin çoğu, birinci görüştedirler. İbn-i Mace de hadis-i şerifi bu konuya almakla, ilk görüşe temayül etmiş oluyor.» (İPA Prağ.523-524)

“Âdi bir samimî ehl-i tarîkat; surî, zahirî bir mütefenninden daha ziyade kendini muhafaza eder. O zevk-i tarîkat vasıtasıyla ve o muhabbet-i evliya cihetiyle imanını kurtarır. Kebairle fâsik olur, fakat kâfir olmaz; kolaylıkla zındıkaya sokulmaz. Şedid bir muhabbet ve metin bir itikad ile aktab kabul ettiği bir silsile-i meşayihî, onun nazarında hiçbir kuvvet çürütemez. Çürütmediği için, onlardan itimadını kesemez. Onlardan itimadı kesilmezse, zındıkaya giremez. Tarîkatta hissesi olmayan ve kalbi harekete gelmeyen, bir muhakkik âlim zât da olsa, şimdiki zındıkların desiselerine karşı kendini tam muhafaza etmesi müşkilleşmiştir.”¹⁰⁶⁸

«Bir kimse bir kavmin (keyfiyetsiz) kalabalığını artırırca, o da onlardan olur (keyfiyet meziyetini kaybeder). Kim bir kavmin (cemaatın) ameline (yaptıklarına) razı olursa (beğenirse), onların ameline ortak olur.» (R.e. 441) (İPA. Prağ.525 sonu)

“Bilhassa fitne ve fesad artarak cemiyetin bozulduğu devrede sağlam ve salabet-i diniyeye sahip bir İslâm cemaatının bulunması gereklidir. Zira cemiyetin tahribatına karşı ferdlar, bu İslâmî cemaata istinaden korunurlar. Aksi halde ferd allame de olsa, bozuk cemiyetin ifsadat-ı azîmesi içinde kendini muhafaza etmesi zorlaşır.”

“BİR RİVAYETTE MEALEN ŞÖYLE BUYURULUYOR:

«Şeytan (insî münafıklar) insanın kurdudur. Koyunu kapıp götüren kurd gibi. Nasıl kurd koyunun tek, sahibinden uzak ve köşe-bucakta kalmasını kollarsa, şeytan da böyledir. (yani müfsid cereyanlar da İslâm cemaatından kopuk insanı öyle kollar. En çok cemaattan ayrı olana musallat olur. Cemaata

veya şahsa muhalefet hissinden dostâne hulul edip yakalar ve inşikaka vesile yapar.) Öyle ise size cemaatı, ülfeti (sık irtibatı) ve ammeyi (müslüman ekseriyeti) ve mescidleri (müslümanların toplanıp görüştüğü ibadethane ve medrese gibi dinî mahalleri) tavsiye ederim. Sakın ha cemaattan ayrılmayın ve tefrika ve ihtilafa düşmeyin.» (R.E. 216/16)

Fitne zamanlarında müsbet bir dinî cemaat içinde bulunmanın elzemiyetini beyan eden Bediüzzaman Sünnet yolunda olmak şartıyla bir tarikat mensubunun dahi, münferid yaşayan bir âlimden daha mahfuz kalacağını şöyle izah eder: “(İPA.prağ.525)

“Kur’an (6:116) ayetinde de hak düsturlarına uymak yerine zanlarına uyan sadakatsız ekseriyete uyulamıyacağı beyan edilir.

Hem Kur’an (5:66) (11:116) ayetleri emrolunduklarını yaşamayan (sadakatsız) ekseriyet içinde müktesid (müstakim) bir cemaat-ı kalileyi nazara vermesi de aynı manayı teyid eder.

Hadiselerde iyi çığır açma yani cemaati bir cerayan meydana getirmenin iyi bir hareket olduğu bildirilir. Hayra delalet eden, o hayrı yapan gibidir. Şerre delalet eden de, o şerri bizzat işlemiş gibidir.»⁽¹⁰⁶⁹⁾

Dinî ve müsbet bir hizmet hareketinin ve bir şahs-ı manevînin (cemaatın) (Bak: Cemaat) teşekkülüne veya menfi bir cereyana sebebiyet vermenin mükâfatı veya cezası hakkında rivayetler hayli mevcuttur.”¹⁰⁷⁰

“**865- Ezcümle:** Sünen-i İbn-i Mace, Mukaddime bölümünün 14. babı, bu mevzuya dair olup bu babın 1. hadisi şöyledir:

“kim iyi bir çığır açar da o çığıra gidilirse, ona açtığı çığırın sevabı verileceği gibi o yolda gidenlerin sevabının bir misli de verilecek ve bu (adam), onların sevablarından bir şey eksiltmeyecektir. Kim kötü bir çığır açarsa, ona da açtığı

1069 H.G. hadis: 17 ve K.H. hadis: 669

1070 İPA.prağ.864)

çığırın günahı yükletileceği gibi o yolda gidenlerin günahlarının birkatı da yükletilecek ve bu (adam), onların günahlarını eksiltmeyecektir.»

866- Bu babdaki izah kısmının bir paragrafında şöyle deniliyor:

«**Müslim'in şarihi Nevevi:** “Bu hadisler, iyi işleri yapıp güzel çığır açmanın müstehab olduğunu ve kötü işler yapıp fena çığır açmanın da yasak ve haram olduğunu açıkça belirtmektedir. Keza iyi bir çığır açan kimsenin, kıyamet gününe kadar o çığırda yürüyen bütün insanların kazanacakları sevabın bir mislini alacağını ve kötü bir çığır açan kişinin de, kıyamet gününe kadar o yolda giden bütün insanların boyladıkları günahların bir katını sırtlayacağını sarahaten bildiriyor. Keza hidayete çağıran adam, kendisine uyan insanların elde ettikleri sevabın bir mislini kazanır.

Dalalete davet eden şahıs da, kendisine uyan insanların yüklendikleri günahların bir katını yüklenmiş olur.

Kişi kılavuzluk ettiği hidayet veya dalalet yolu ister daha önce açılmış olsun ister ilk olarak o kişinin tarafından açılmış olsun farketmez. Kişi, ettiği kılavuzluk dolayısı ile büyük sevab veya büyük günah almış olur.

Hadislerde bahsedilen çığır açma veya kılavuzluk etme mes'elesi, muayyen bir sahaya mahsus değildir. Bu durum iman, ibadet, ahlâk, eğitim, öğretim vesair alanlarda da olabilir.»¹⁰⁷¹

“Mezkur şer-i delil ve beyanlar müvacehesinde islamî istikamette olmak şartıyla dini meslekler ve cemaatlar meşrudur ve alem-i islamda asırlardır devam edip gelmektedir. Böyle dinî cemaatların varlığına itiraz edenlere verdiği bir cevabında Bediüzzaman Hz. Şöyle diyor:

958/1- Keza «Kesretli her mü'min cemiyetinden bir taife - bir kısım, bir cemaat-ı kalile dinde tefakkuh etmeleri -külfet ve meşakkate katlanıp fıkıh tahsil eylemeleri- için nefir olsalar, hareket edip toplansalar (9:122) وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» ve (cihada giden kavimleri) dönüp geldikleri vakit belki hazer ederler diye inzar için bunu yapsalar- yani halka tahakküm etmek veya diğer makasıd-ı dünyeviyye elde eylemek gibi bir garaz için değil, sırf inzar ve irşad maksad ve gayesi ile fıkıh, ilm-i din tahsil için seferber olup toplansalar... Binaenaleyh bu suretle dinde tefakkuh farz-ı kifayedir. Ve fisebîlillah cihaddan ma'duddur. Bu manaya göre ilm-i din tahsili içinde de seferberlik mevzu-u bahisdir.» (E.T.2646) (İPA.prağ.958/1)

“Cemaatlerin meşruiyet şartlarıyla her zaman bulunabilecekleri hükmü mütearef, müselleme ve meşru olmakla beraber fitne zamanlarında o fitneye karşı çare olmasında muvaffakiyetli ve üstün meziyetlere sahip olan mesleğe, diyer meslek sahibleride kuvvet vermeleri ve islamî müşterek hususlarda birlik sağlamaları ve bilhassa birbirleriyle muaraza etmemeleri icab eder.

Bediüzzaman Hz. Bir hocaya hitaben fakat umum hocalara bakan bir ders ve ravsiye olarak diyor ki:

“İstanbul'a.....ediyorlar.”

Madem.....yardım olur.

Zannedirimki.....dikkat etmeli.”

Cemaatler hakkında Risale-i Nur'dan bazı kısımlar:

“Cemaatte vâhid-i sahih olmazsa; cem' ve zamm, kesir darbı gibi küçültür.(Haşiye)

(Haşiye): Hesapta malumdur ki; darb ve cem', ziyadeleştirir. Dört kere dört, onaltı olur. Fakat kesirlerde darb ve cem' bil'akis küçültür. Sülüsü sülüs ile darbetmek, tüsü' olur yani dokuzda bir olur. Aynen onun gibi, insanlarda sıhhat ve

istikamet ile vahdet olmazsa; ziyadeleşmekle küçülür, bozuk olur, kıymetsiz olur!...”¹⁰⁷² İPA.prağ.1975)

“İkinci derecede sebep:

Dâr-ül Hikmet eczaları kabil-i imtizac, belki de ihtilat değil. Şahsî meziyetleri vardır. Cemaat ruhu tevellüd etmedi. "Ene"ler kavîdir, delinmedi ki bir "nahnü" olsun. "Ben", "biz" olmadı. Mesaîlerinde teşarük düsturuyula işe girişildi, teavün düsturu ihmal edildi.

Teşarük, maddiyatta eseri azîmleştirir, fevkalâde yapar. Maneviyat ve efkârda âdileştirir, belki çirkinleştirir.

Teavün düsturu bunun tamamen aksidir; maddiyatta cemaate nisbeten pek küçük, fakat yalnız bir şahsa nisbeten büyük eserlere vasıta olur. Maneviyatta ise, eseri hârikulâde derecesine is'ad eder.

Hem de tenkidleri çok keskinleşmiştir, karşısına çıkan fikir parçalanır, söner.”¹⁰⁷³

5 - Hem ehl-i dalalet ve haksızlık -tesanüd sebebiyle-cemaat suretindeki kuvvetli bir şahs-ı manevînin dehasıyla hücumu zamanında; o şahs-ı manevîye karşı, en kuvvetli ferdî olan mukavemetin mağlub düştüğünü anlayıp ehl-i hak tarafındaki ittifak ile bir şahs-ı manevî çıkarıp o müdhiş şahs-ı manevî-i dalalete karşı, hakkaniyeti muhafaza ettirmek.

6 - Ve hakkı, bâtılın savletinden kurtarmak için...

7 - Nefsini ve enaniyetini

8 - Ve yanlış düşündüğü izzetini

9 - Ve ehemmiyetsiz rekabetkârane hissiyatını terketmekle ihlası kazanır, vazifesini hakkıyla îfa eder.”¹⁰⁷⁴

“Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin tesanüdünüze benim ziyade ehemmiyet verdiğimin sebebi yalnız bize ve Risale-i Nur'a menfaati için değil, belki tahkikî imanın dairesinde olmayan ve nokta-i istinada ve

1072 Mektubat (475)

1073 Sünuhât-Tuluât-İşarat (89)

1074 Lemalar (51)

sarsılmayan bir cemaatin kat'î buldukları bir hakikata dayanmağa pek çok muhtaç bulunan avam-ı ehl-i iman için dalalet cereyanlarına karşı yılmaz, çekilmez, bozulmaz, aldatmaz bir merci', bir mürşid, bir hüccet olmak cihetiyle sizin kuvvetli tesanüdünüzü gören kanaat eder ki; bir hakikat var, hiç bir şeye feda edilmez, ehl-i dalalete başını eğmez, mağlub olmaz diye kuvve-i maneviyesi ve imanı kuvvet bulur, ehl-i dünyaya ve sefahete iltihaktan kurtulur.”¹⁰⁷⁵

“**Mesleğimiz ise**, ahlâk-ı Ahmediye (Aleyhissalâtü Vesselâm) ile tahalluk ve Sünnet-i Peygamberîyi ihya etmektir. Ve rehberimiz şeriat-ı garra ve kılıncımız da berahin-i katia ve maksadımız il'lâ-yı Kelimetullahtır. Cemaatimize herbir mü'min manen müntesibdir. Sureten intisab ise, Sünnet-i Nebeviyeyi kendi âleminde ihyaya azm-i kat'î iledir. En evvel mürşid-i umumî olan ülema ve meşayih ve talebeyi, şeriat namına ittihadı davet ederiz.”¹⁰⁷⁶

“Muhabbet-i din saikasıyla teşekkül eden cemaatlerin iki şart ile umumunu tebrik ve onlarla ittihad ederiz.

Birinci şart: Hürriyet-i şer'iyeyi ve asayişini muhafaza etmektir.

İkinci şart: Muhabbet üzerinde hareket etmek, başka cem'iyete leke sürmekle kendisine kıymet vermeğe çalışmamak. Birinde hata bulursa, müfti-i ümmet cem'iyet-i ülemaya havale etmektir.

Sâlisen: İl'lâ-yı Kelimetullahı hedef-i maksad eden cemaat, hiçbir garaza vasıta olamaz. İsterse de muvaffak olamaz. Zira nifaktır. Hakkın hatırı âlîdir, hiçbir şeye feda olunmaz. Nasıl Süreyya yıldızları süpürge olur veya üzüm salkımı gibi yenilir? Şems-i hakikata "püf, üf" eden, divaneliğini ilân eder.”¹⁰⁷⁷

“**Râbian:** Zannederim ki, şimdi küfür ve dalalet, komiteler ve cem'iyetler şeklinde hücum ettikleri içindir ki; kader-i İlahî, bunlara bu eşedd-i zulüm ile bir cem'iyet isnadıyla bizi tazib

1075 **Sualar (320)**

1076 **Hutbe-i Şamiye (86)**

1077 **Hutbe-i Şamiye (98)**

ettiriyor. Demek şimdi ehl-i imanın ittihadına pekçok lüzum var. Biz o hakikatı bilmediğimiz için kaderin adalet tokadını yeriz.”¹⁰⁷⁸

“**Sâniyen:** Onlar nasıl zorla en mahrem risaleleri en nâmahreme okuttular.. öyle de, zorla ısrar edip bizi cem'iyet yapmağa mecbur ediyorlar. Halbuki cem'iyet ve komiteciliğe hiç ihtiyacımızı hissetmiyorduk. Çünkü ittihad-ı ehl-i iman cemaatındaki uhuvvet-i İslâmiye; Nurcularda pek hâlisane, fedakârane inkişaf ettiği gibi ve eski ecdadlarımızın kemal-i aşkla ruhlarını feda ettikleri bir hakikata Nur şakirdleri o milyonlar kahraman ecdadlarından irsiyet aldıkları kuvvetli bir fedailik ile o hakikata bağlanmaları, şimdiye kadar resmî veya siyasî, gizli ve aşikâr cem'iyetler ve komiteciliğe ihtiyaç bırakmıyordu.

Demek şimdi bir ihtiyaç var ki, kader-i İlahî onları bize musallat ediyor. Onlar mevhum bir cem'iyet isnadıyla zulmederler. Kader ise, "neden tam ihlasla, tam bir tesanüdle, tam bir hizbullah olmadınız?" diye bizi onların elleriyle tokatladı, adalet etti.”¹⁰⁷⁹

1078 **Şualar (533)**

1079 **Şualar (533)**

CEMİYETİN GİDEREK BOZULMASI VE SONRA DÜZELMESİ

1. BEŞİNCİSİ: “Bu kadar heyet-i içtimaiye-i beşeriye fesada girmiş ve hissiyat-ı diniye zaîfleşmiş ve şahsî dehalar ve harekât, cemaatin şahs-ı manevîsinin icraatına mağlub düşmüş bir zamanda, nasıl rivayet-i sahihada denildiği gibi, birkaç sene zarfında, Mehdi dünyayı ıslah edecek? Halbuki bütün işi hârika olup ve birkaç nebinin mu'cizatı da beraber olsa, yine ıslahı pek müşkil görünüyor.” diye, ehl-i tenkidin sualine karşı, gayet kavî bir cevabdır.¹⁰⁸⁰

2. Evet bu asırda açık-saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o sût-i nazardan sût-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeğe **başlıyor**. Herkes cüz'î, küllî o şekvadadır. İşte bu umumî hastalığın tezayüdüyle, hadîs-i şerifin verdiği müdhiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: “Âhırzamanda, hâfızların göğsünden Kur'an nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor.” Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'an'a bu sût-i nazarla bazılarda sed çekilecek; o hadîsin tevilini gösterecek.¹⁰⁸¹ (Parçada geçen başlıyor kelimesi geleceğe bakar.)

3. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle, Ye'cüc ve Me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi; şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan sedd-i Kur'anînin tezelzülüyle de Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada **başlıyor**.¹⁰⁸² (Bu parçada başlıyor kelimesi geleceğe bakar.)

4. İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüd eden bir cereyan Nemrudane, gittikçe âhırzamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek

1080 Mektubat (517)

1081 Kastamonu Lahikası (134)

1082 Kastamonu Lahikası (149)

kuvvet bulup, uluhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir... İşte böyle bir sırada, **o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda**, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i maneviyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek.¹⁰⁸³

5. Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş **boğuşmaların neticesinde** eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla ve Yeni Dünya'nın, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ana ittihad edip tâbi' olması, **o dehşetli gelecek** iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşaallah galebe eder.¹⁰⁸⁴ (Bu ifadeler geleceğe bakar ve bakıyor)

6. وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ (الطَّاغُوت) bin dörtyüz onyeddi (1417)¹⁰⁸⁵ (Bu da tagut ceyeranının dehşetli hücumuna baktı ve bakıyor.

7. Bin seneden beri âlem-i İslâmiyeti kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlakdan ve dalaletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri; eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'an'a ve hakaik-i imana sahib çıkmazsanız ve sizler gibi ehl-i hamiyet, eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'iyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve

1083 Mektubat (56)

1084 Emirdağ Lahikası-1 (58)

1085 Şualar (270)

kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi âlem-i İslâmı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlub olup, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istila etmesine **sebebiyet verecek**.¹⁰⁸⁶ (Bu ifade geleceğe baktı ve bakıyor.)

8. Hem Türk unsurunda ebedî kabil-i iltiyam olmamak suretinde bir **inşikak çıkacak**. O vakit milletin kuvveti, bir şık, bir şikkın kuvvetini kırdığı için, hiçe inecek.¹⁰⁸⁷ (Bu ifade geleceğe baktı ve bakıyor.)

9. Beşerin vahşet ve bedevilik zamanlarındaki bir kanun-u esasîsine medeniyet namına dine hücum edenler, irtica ile o vahşete ve bedeviliğe dönüyorlar. Beşerin selâmet, adalet ve sulh-u umumîsini mahveden o dehşetli vahşiyane kanun-u esasî, şimdi bizim bu bîçare memleketimize girmek istiyor. Garazkârane ve anudane particilik gibi bazı cereyanları aşılamağa başlaması gibi bir ihtilaf görülüyor. O kanun-u esasî de budur:

Bir taifeden, bir cereyandan, bir aşiretten bir ferдин hatasıyla o taifenin, o cereyanın, o aşiretin bütün ferdleri mahkûm ve düşman ve mes'ul tevehhüm ediliyor. Bir hata, binler hata hükmüne geçiriliyor. **İttifak ve ittihadın temel taşı** olan kardeşlik ve vatandaşlık, muhabbet ve uhuvveti zîr ü zeber ediyor. Evet, birbirine karşı gelen muannid ve muarız kuvvetler, kuvvetsiz oluyorlar... bu millet-i İslâmiyeyi ve memleketi büyük tehlikeden kurtaran bu kanun-u esasî ki: Birisinin hatasıyla başkası mes'ul olamaz. Kardeşi de olsa, aşireti ve taifesi de olsa, partisi de olsa o cinayete şerik sayılmaz. Olsa olsa o cinayete bir nevi tarafgirlikle yalnız manevî günahkâr olup âhirette mes'ul olur; dünyada değil. Eğer bu kanun-u esasî çabuk düstur-u esasî yapılmazsa, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye, iki harb-i umumînin gösterdiği tahribatın emsaliyle esfel-i safilîn olan o vahşi **irticaa**

1086 **Emirdağ Lahikası-1 (218)**

1087 **Mektubat (4393)**

düşecek.¹⁰⁸⁸ (Bu ifade geleceğe baktı ve bakıyor.)

10. Risale-i Nur'a değil ilişmek, tamamıyla terviç ve neşrine çalışmaları elzemdir ki; geçen dehşetli günahlara keffaret ve **gelecek müdhiş belalara ve anarşistliğe** bir sed olabilsin.¹⁰⁸⁹ (Bu ifade geleceğe baktı ve bakıyor.)

11. Eğer beşer çabuk aklını başına alıp adalet-i İlahiye namına ve hakaik-i İslâmiye dairesinde mahkemeler açmazsa, maddî ve manevî kıyametler başlarına kopacak, anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere **teslim-i silâh** edecekler diye kalbe ihtar edildi.¹⁰⁹⁰ (Bu ifade de geleceğe baktı ve bakar.)

12. Evet bu tokattan, pürşer beşer şirkten şükre girmezse ve Kur'an'a tarziye vermezse, melaike elleriyle de ahcar-ı semaviye başlarına **yağacağı** bu sure bir mana-yı işarî ile tehdid ediyor.¹⁰⁹¹ (“Yağacağı” ifadesi de geleceğe bakar.)

13. Bid'at ve dalalet **her gün artmakta**, ahkâm-ı İslâmiyeye sünnetlerden başlayarak ve Kur'an hedef tutularak, çok insafsızca hücum edilmekte olan böyle bir zamanda ve tam bu yaralara münasib merhem olacak, bu nurlu ve şifalı eserlerin mahdud eşhas arasında ve yalnız bu zavallıların ümid ve imanlarını takviye edecek vaziyette kalması, teessürü artırmakta ve dergâh-ı İlahiyeye ilticadan başka çare bırakmamaktadır.

Evet, kat'î kanaat hasıl olur. Hattâ dikkatle bakılsa görülüyor ki, bu saray-ı âlem inkıraza hatve be-hatve yaklaşmakta. Her saat çatısından tuğla, duvarından bir kerpiç, sıvasından bir parça kopmakta, hattâ lâmbasının ışığı azalmaktadır. Eksilmez, yıpranmaz, yıkılmaz, değişmez zannolunan bu kervansaray elbette eskiyecek, yıpranacak, yıkılacak ve değişecektir.

İşte beşere **bilhassa müslümanlara ârız olan ve alettevali artmakta olan za'flar**, bu neticeyi ta'cil ediyor,

1088 Emirdağ Lahikası-2 (82)

1089 Emirdağ Lahikası-1 (249)

1090 Hutbe-i Şamiye (79)

1091 Kastamonu Lahikası (227)

mütalaasındayım. Fakat irşad buyurulduğu üzere madem ki, netice ile değil, hizmetle mükellefiz. O halde ümidimizi kesmeyerek, sabr u sükûn ile dua ve niyaz ile dergâh-ı İlahîden yalvarmalıyız. Muhit ilim ve zevalsiz ve nihayetsiz kudret sahibi olan Hâlıkımız iyi yapar, iyilikler halk buyurur inşaallah, demeliyiz.¹⁰⁹² (Yukarıda siyahlandırılan kelimeler dikkat çekicidir.)

14. Efendiler! Siz, ne için sebepsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz! Kat'iyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi vazifemizin haricindedir. Çünkü Risale-i Nur ve hakikî şakirdleri, **elli sene sonra** gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, **elli sene sonra** bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, **elli sene sonra** o parlak mazarını dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

...Evet eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anat-ı milliye ve İslâmiyeye karşı

yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde; **elli sene sonra, yüzde doksanı nefsi emmareye tâbi'** olup millet ve vatani anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belaya karşı bir çare taharrisi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şakirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.¹⁰⁹³ (Yukarıda siyahlandırılan yerler dikkat çekicidir.)

15. Sözler'le alâkadar olmayan zevata, defaatle üstadım altı-yedi seneden beri şöyle buyurmaktadır: "Kur'an'ın surları yıkılmıştır. Bütün hücumlar Kur'an'adır. İmanı kurtarmak zamanıdır." İşte yavaş yavaş bu beyanatın sıhhati, her gözü ve akli olan mü'min tarafından tasdik edilecek **hâdisat zuhur etmektedir**, diyordum.¹⁰⁹⁴ (Bu ifade geleceğe baktı ve bakıyor.)

16. İşte o zaman müşahede ettim ki; ehl-i medeniyetin terakki diye zu'mettikleri şey, ancak bir sukuttur.. Ve iktidar diye zannettikleri iş, ancak bir ibtizaldır, bayağılıktır.. Ve intibah diye dem vurdıkları emir, ancak nevm-i gaflette bir batmaktır.. Ve nezaket dedikleri mes'ele, nifakî bir riya'dır.. Ve zekâvet diye gururlandıkları keyfiyet, ancak şeytanî desiselerdir.. Ve insaniyet diye tahmin ettikleri şey, ancak insaniyetin hayvaniyete bir inkılabıdır.

Ancak ne varki, bu âsi şahs-ı sâkıtın nuranî latifeleri, zulmanî olan nefsiyle bulaştığı için, onun nefsi ona dünyevî letafet ve cazibedar levhaları irae ederek aldatır.¹⁰⁹⁵

17. (HAFIZ ALİ'NİN BİR FIKRASIDIR.)

Aziz Üstad!

Bu asrın sisli, semli revacı (şecere-i kâinatın meyvesi olan insanın nüve, lüb, kışır gayelerini) zâil ve fâniye, zillet ve gurura, âfil firaka, zahir bâtıla, atalet ademe, hırs ve

1093 Emirdağ Lahikası-1 (21)

1094 Barla Lahikası (88)

1095 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (210)

hayvaniyete, camid ve abesiyete, başıbozukluk ve hiçliğe sevk ile, o meyvenin kısm-ı a'zamının ölüp ekallinin de ölmek ve tefessühü ânında, mezkûr şecerenin merkez üzerine karib, Isparta dalına ta'lik edilen, Hakîm-i Mutlak'ın etemm, ekmel şifahanesi olan Kur'andan nebean eden (Tiryak Notalar) tesmiyesi ile, her Nota'nın binler harfler damlaları ile imdada yetişerek, küre-i arz bahçesini iska ve binler meyvelere hayat bahşeden ve bu yüzden menba'ı gibi, kıyamete kadar hârika bir keramet ve taklid edilmez bir turra ile çağlayacak olan eser-i mübareki, elhamdülillah istinsah ettim.¹⁰⁹⁶

18.Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, Kaside-i Ercuze'sinde *أَحْرُفٌ عُجْمٍ سَطَّرَتْ تَسْطِيرًا* deyip, bu zamanda tamim edilen ecnebi harflerine bakıp, bu cümledeki harflerin cifrî ve ebcedî rakamlarının bu **zamana parmak** basmalarıyla vaki' cereyan-ı küfriyaneye işaret ettiği gibi; hem Ercuze'sinde, hem Ercuze'yi teyid ve takviye eden Kaside-i Celcelutiye'sinde sarahata yakın *تَقَادُ سِرَاجُ النُّورِ سِرًّا بَيَانَةً * تَقَادُ* سِرَاجِ الشُّرُجِ سِرًّا تَنْوَرَتْ fıkrasıyla, o cereyanın karşısında vücudu ziyasıyla anlaşılın ve zulmetin pek şiddetli ve sisli, yakıcı dehşetine karşı sönmeyen ve gittikçe zulmeti yarararak dünyayı ziyalandırmaya çalışan Risale-i Nur'a ve müellifine hususî iltifatını *أَفْدِ كَوْكَبِي بِالْإِسْمِ نُورًا وَبِهَجَّةٍ مَدَى الدَّهْرِ وَالْأَيَّامِ يَا نُورُ جَلَجَلْتَ* deyip, âhircamana kadar Risale-i Nur'un bedi' bir surette ışık vermesini ve yanmasını dua ve niyaz eden ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın en mühim bir şakirdi ve ulûmunun birinci naşiri olan Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, bidayet-i İslâm'da Kur'anın aleyhine açılan çok kapılara karşı mübarek ism-i a'zamı şefi' tutup kahramanane ve merdane hakaik-i şeriatı ve esas-ı İslâmiyeti muhafazaya çalıştığı gibi, âhircamanda bütün bütün Kur'ana muhalefet eden zındıka cereyanına karşı, aynı ism-i a'zamı şefi' ve melce' ve tahassüngâh ittihaz edip cerhedilmez Kur'anın i'cazından gelen ve hâtem-i mu'cizeyi

gösteren Risale-i Nur'un sönmez nuruyla ve susmaz lisanıyla şecaatkârane mukabele ve mukavemet edip, yerin yüzünü yakıp çok çiçekleri kurutan zındıka nârını, ism-i a'zamın kibriyalı, azametli nuruyla ve İsm-i Rahman ve Rahîm'in şefkatli ve re'fetli tecellisinden nebean eden âb-ı hayat ile söndüren; ve yanan yerlerde kuruyan nehir ve bağ çiçeklerine mukabil, dağlarda ve kırlarda sema yağmuru ve rahmetiyle hararete mütehammil ve şiddet-i bürudete dayanıklı çiçekleri yetiştiren Risale-i Nur'u görmesi ve şefkatkârane ve tesellidarane ve kerametkârane bakması, Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anh'ın makam-ı velayetinin iktiza ettiğini hakkalyakîn gösterir.¹⁰⁹⁷

19. Şimdi kırkbeş sene evvelki cevabının izahında üç hakikat beyan edilecek.

Birincisi: Eski Said bir hiss-i kabl-el vuku' ile iki acib hâdiseyi hissetmiş, fakat rü'ya-yı sadıka gibi tabire muhtaç imiş. Nasıl bir kırmızı perde ile beyaz veya siyah bir şeye bakılırsa kırmızı görünür. O da siyaset-i İslâmiye perdesiyle o hakikata bakmış. Hakikatın sureti bir derece şeklini değiştirmiş. O hazır büyük veli dahi o yanlısını görüp o cihette şiddetle itiraz etmiş. İşte o hakikat iki kısımdır:

Birincisi: Bu Osmanlı ülkesinde büyük bir parlak nur çıkacak, hattâ hürriyetten evvel pek çok defa talebelere teselli vermek için "Bir nur çıkacak, gördüğümüz bütün fenalıklara karşı bu vatana saadet temin edecek" diyordu. İşte kırk sene sonra Risale-i Nur o hakikatı kör gözlere dahi gösterdi.

İşte Nur'un zahiren, kemmiyeten dar cihetine bakmayarak hakikat cihetinde keyfiyeten geniş ve fevkalâde menfaatını hissetmesi suretiyle hem de siyaset nazarıyla bütün memleket-i Osmaniye de olacak gibi ifade etmiş. O büyük veli, onun dar daireyi geniş tasavvurundan ona itiraz etmiş. Hem o zât haklı, hem Eski Said bir derece haklıdır. Çünkü Risale-i Nur imanı

kurtarması cihetiyle o dar dairesi madem hayat-ı bâkiye ve ebediyeyi imanla kurtarıyor.

Bir milyon talebesi, bir milyar hükmündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı fâniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymetdar ve manen daha geniş olması; Eski Said'in o rü'ya-yı sadıka gibi olan hiss-i kabl-el vuku' ile o dar daireyi bütün Osmanlı memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki inşaallah o görüş, yüz sene sonra Nurların ektiği tohumların sünbüllemesi ile aynen o geniş daire Nur dairesi olacak, onun yanlış tabirini sahih gösterecek.¹⁰⁹⁸

20. Altıncı, Yedinci Maniler: Bizdeki istibdad ve şeriatın muhalefetinden gelen sû'-i ahlâkımız mümanaat ediyordular. Bir şahıstaki münferid istibdad kuvveti şimdi zeval bulması, cemaat ve komitenin dehşetli istibdadlarının otuz-kırk sene sonra zeval bulmasına işaret etmekle ve hamiyet-i İslâmiyenin şiddetli feveranı ile ve sû'-i ahlâkın çirkin neticeleri görülmesiyle bu iki mani de zeval buluyor ve bulmağa başlamış. İnşâallah tam zeval bulacak.¹⁰⁹⁹

21. Evet Avrupa'nın medeniyeti fazilet ve hüda üstüne tesis edilmediğinden, belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden, şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle; Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir. Ve az vakitte galebe edecektir.

Acaba istikbale karşı **ehl-i iman ve İslâm** için böyle maddî ve manevî terakkiyata vesileve kuvvetli, sarsılmaz esbab varken ve demiryolu gibi istikbal saadetine yol açıldığı halde, nasıl me'yus olup ye'se düşünüyorsunuz ve âlem-i İslâmın

1098 **Emirdağ Lahikası-2 (111)**

1099 **Hutbe-i Şamiye (28)**

kuvve-i maneviyesini kırılıyorsunuz? Ve yeis ve ümitsizlikle zannediyorsunuz ki, dünya herkese ve ecnebîlere terakki dünyasıdır, fakat yalnız bîçare ehl-i İslâm için tedenni dünyası oldu diye pek yanlış bir hataya düşüyorsunuz.

Madem meyl-ül istikmal (tekâmül meyli) kâinatta fitrat-ı beşeriyede fıtraten dercedilmiş. Elbette beşerin zulüm ve hatasıyla başına çabuk bir kıyamet kopmazsa; istikbalde hak ve hakikat, âlem-i İslâm'da nev'-i beşerin eski hatiatına keffaret olacak bir saadet-i dünyeviyeyi de gösterecek inşaallah...

Evet bakınız, zaman hatt-ı müstakim üzerine hareket etmiyor ki, mebde ve müntehası birbirinden uzaklaşsın. Belki küre-i arzın hareketi gibi bir daire içinde dönüyor. Bazan terakki içinde yaz ve bahar mevsimi gösterir. Bazan tedenni içinde kış ve fırtına mevsimini gösterir.

Her kıştan sonra bir bahar, her geceden sonra bir sabah olduğu gibi, nev-i beşerin dahi bir sabahı olacaktır.

22. كَمَا أَنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ كَذَلِكَ تُسَهِّلُ الْمُشْكَلَاتِ

Korkaklıkta darb-ı mesel hükmünde olan tavuk, çocukları yanında iken şefkat-i cinsiyesiyle camuşa saldırır. İşte dehşetli bir cesaret.

Hem darb-ı mesel olmuş, keçi, kurttan havfı, (ızdırar) vaktinde mukavemete inkılab eder, boynuzuyla kurdun karnını deldiği vaki'dir. İşte hârika bir şecaat.

Fitrî meyelan, mukavemetsûzdur. Bir avuç su, kalın bir demir gülle içinde atılsa, kışta soğuğa bırakılsa, meyl-i inbisat demiri parçalar.

Evet şefkatli tavuk cesareti, hamiyetli keçi ızdırarî şecaatı gibi fitrî bir heyecan, demir güllede su gibi zulmün bürüdetli husumet-i kâfiranesine maruz kaldıkça herşeyi parçalar. (Rus mojikleri buna şahiddir.)

Bununla beraber imanın mahiyetindeki hârikulâde şehamet, izzet-i İslâmiyenin tabiatındaki âlempesend şecaat, uhuvvet-i İslâmiyenin intibaıyla her vakit mu'cizeleri

gösterebilir.

***Bir gün olur elbette doğar şems-i hakikat
Hiç böyle müebbed mi kalır zulmet-i âlem.¹¹⁰⁰***

CEVAB MEKTUBU

(Yanlış ve yersiz bazı tenkidlere cevabdır)

Mevzua girmeden önce bazı noktaları nazara almak gerekiyor. Sonra cevablar verilecektir. Şöyle ki:

Çoklar tarafından biliniyor ki, bir asra yaklaşan bu son devrede, beyn-el milel ifsadatta bulunan nifak cereyanı herkesden daha çok, Bediüzzaman ve eserlerini ve hakiki şakirdlerini çürütmek ve faaliyetlerinin te'sirini kırmak için çok sinsi yollarla çalışmışlar ve çalışıyorlar. Hem bazı zaaf sahiblerini de çalıştırıyorlar. Bu menfi cereyanın hedefi, İslam âlemini imha veya istila etmektir. Bu husus, Bediüzzaman Hazretlerinin Sözler Mecmuası adlı eserinde şöyle ifade edilir:

“.....masum müslümanların kanlarını sömüren ve servetleri tahaccür etmiş millet kanı olan, parazit, tufeylî ve aç gözlü canavar ve barbar **emperyalistleri**, müstemlekeçileri ve onların içimizdeki, sadece şahsî menfaat zebunu, zalim, hunhar, harîs ve müstebid **uşaklarını**, hak ile yeksân edip izmihlal ve inhidam-ı mutlakla mağlub eden ve edecek yegâne çarenin Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın bu asırda bir mu'cize-i manevîsi olan **Risale-i Nur eserleri olduğunda**, basiretli İslâm mücahidleri ve âlimleri, icraat ve müşahedata müstenid, yakînî bir kanaat-ı kat'iyeye ile müttefiktirler.”¹¹⁰¹

Bediüzzaman Hazretleri bu azgın müfsidlere karşı dava arkadaşları ile beraber metanetle yürümüştür. Öyle ki, dünya tarihinde eşine rastlanmayan bini aşkın mahkeme, ve her türlü korkutma ve caydırma tecavüzleri bu mücahidleri

1100 **Sünihat-Tuluat-İşarat (60)**

1101 **Sözler (771)**

gerilememiş, aksine Mektubat eserinde Hz. Üstadın naklettiği:

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا
وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ (3:173) âyetinde **ifade edildiği** gibi,

bu manevî **soğuk harb** denen korkutmalar karşısında, mücahidlerin manevî cihad şuuru ve şevkı ziyadeleşmiştir.

Şimdi bu durum apaçık meydanda iken yine de Nurculuk faaliyetini tenkid etmenin kimlere yardım olacağıнын izahı gerekir mi ?

Yoksa gözü kapalı olarak bu azgın cereyanın varlığını ve sinsî tecavüzlerini müslüman halka unutturup gaflete itmek mi isteniyor?

Halbu ki, **Şualar** (726) da nakledilen: Kur'an: (14:5.) Âyetinde "**ve zekkirhüm**" ifadesinin asrımıza bakan işarî manası, yine bu âyette "**eyyamillah**" tabir edilen azgınların **zulûm devrelerinin** unutturulmaması mı isteniyor. Evet, müslümânda gayret ve hamiyet-i diniyenin inkişaf ve devamı, bu sırra dayanmaktadır.

Bediüzzaman Hz., bu ve benzeri iddialara karşı, hizmet cemaatinin şevklerinin kırılmaması ve kuvvetlendirilmesi için yazdığı mektubunda cevaben diyor ki:

"Risale-i Nur'un hizmet-i imaniyesinde bu **zamanda binler tahribatçılara mukabil yüzbinler tamiratçı lâzımgelirken**, hem benimle lâakall yüzer kâtib ve yardımcı bulunmak ihtiyaç varken, değil çekinmek ve temas etmemek, belki **millet ve ehl-i idare takdir ile ve teşvik ile yardım ve temas etmek zarurî iken** ve o hizmet-i imaniye hayat-ı bâkiyeye baktığı için **hayat-ı fâniyenin meşgalelerine ve faidelerine tercih etmek, ehl-i imana vâcib iken**, kendimi misal alarak derim ki: Beni herşeyden ve temastan ve yardımcılardan men'etmek ile beraber aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle **arkadaşlarımın kuvve-i maneviyelerini kırmak** ve benden ve Risale-i Nur'dan

soğutmak ve benim gibi ihtiyar, hasta, zaîf, garib, kimsesiz bir bîçareye, binler adamın göreceği vazifeyi (başına) yüklemek ve bu tecrid ve tazyiklerde maddî bir hastalık nev'inde insanlar ile temas ve ihtilattan çekilmeğe mecbur olmak, hem o derece tesirli bir tarzda **halkları ürküttürmek** ki, en ziyade merbut görülen bazı dostların bana selâm vermemek, hattâ bazı namazı da terketmek derecesinde **ürkütme** ile **kuvve-i maneviyeyi kırmak** cihetleriyle ve sebepleriyle, ihtiyarım haricinde bütün o manilere karşı **Risale-i Nur şakirdlerinin kuvve-i maneviyelerinin takviyesine medar ikramat-ı İlahiyeyi beyan ederek** Risale-i Nur etrafında manevî bir tahşidat yaptırmak ve **Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla (başkalarına muhtaç olmayarak) bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek** hikmetiyle bu çeşit şeyler bana yazdırılmış. Yoksa hâşâ kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddüh etmek ve hodfüruşluk etmek ise; Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan ihlas sırrını bozmaktır. İnşâallah Risale-i Nur kendi kendine, hem kendini müdafaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi, bizi de manen müdafaa edip kusurlarımızı afvettirmeğe vesile olacaktır.”¹¹⁰²

Yine aynı manadaki diğer bir mektubundan bir parça:

“Ben, senin içtihadında hatâ var diyenlere ve isbat edenlere teşekkür edip ruh u canla minnetdarım. Fakat, **şimdiye kadar o içtihadımı tamamiyle kanaatla tam tasdik edenler, binler ehl-i îman ve onlardan çokları ehl-i ilim tasdik ettikleri** ve ben de dehşetli bir zamanda kudsî bir teselliye muhtaç olduğum bir hengâmda **sırf ehl-i îmanın îmanını Risale-i Nur ile muhafaza niyeti hâlisasiyle** ve Necmeddin-i Kübrâ, Muhyiddin-i Arab gibi binler ehl-i işârât gibi cifrî ve riyazî hesabiyle beyan edilen bir müjde-i işariye-i Kur'aniyeyi kendine gelen bir kanaat-ı tâtme

ile, hem mahrem tutulmak şartıyla beyan ettiğim ve o içtihadımda en muannid dinsizlere de isbat etmeğe hazırım, dediğim halde **beni gıybet etmek**, dünyada buna hangi mezheble fetva verilebilir, hangi fetvayı buluyorlar?! Ben herşeyden vazgeçerim, fakat adalet-i İlâhiyenin huzurunda **bu dehşetli gıybete karşı hakkımı helâl etmem! Titresin!** Bütün sâdâtın cediti olan Fahr-ı Âlem Aleyhissalâtü Vesselâmın Sünnet-i Seniyyesini muhafaza için hayatını ve herşey'ini fedâ eden bir mazlûmun şekvası, elbette cevabsız kalmayacak!"¹¹⁰³

İşte bu ve benzeri mektuplar gösteriyorki zendekanın tecavüz ettiği bu dehşetli zamanda usulsüz tenkidlerin mesuliyeti büyüktür.

İkinci ehemmiyetli bir cihet de şudur ki:

Bir asra yaklaşan Risale-i Nur'un faaliyet devresinde meşur alimler, Risale-i Nur eserlerini takdir etmişlerdir. Mesela: "İstanbul ülemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman **Müfti-yül Enam** olan **eski fetva emini, meşhur Ali Rıza Efendi**; Birinci Şua İşarat-ı Kur'aniye ve Âyet-ül Kübra gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki:

"**Bediüzzaman**, şu zamanda din-i İslâma **en büyük hizmet eylediğini** ve **eserlerinin** tam doğru olduğunu; ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde feragat-ı nefis edip yani dünyayı terkedip, böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını ve her suretle şâyan-ı tebrik olduğunu ve **Risale-i Nur müceddid-i din olduğunu** ve Cenab-ı Hak onu muvaffak-un bilhayr eylesin, âmîn" diyerek; bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle; Mevlâna Celaleddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultan-ül Ülema'nın bir kıssası ile onu müdafaa edip, demiş:

"Bu misillü, Bediüzzaman'ın dahi elbette bir içtihadı vardır. **İtiraz edenler haksızdır.** Ve Hoca Mustafa'ya emretmiş,

"Söylediğimi yaz!"

Bediüzzaman'a kemal-i hürmetle selâm ederim. Te'lifatınızın ikmaline hırz-ı can ile dua etmekteyim (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymetdardır). **Bazı ülema-üs sû'un tenkidine uğradığına müteessir olma.** Zira yemişli ağaç taşlanır, (**Haşiye**) kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza muvaffak-un bilhayr eylesin! Bâki Hakk'ın birliğine emanet olunuz.

Eski Fetva Emni Ali Rıza¹¹⁰⁴

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şeriat ve Kur'an cihetinde bu zamanda **söz sahibi** en büyük âlim böyle hükmetmiş.

Biz dahi görüştüğümüz İstanbul meşur ulemasından **Ömer Nasuhi Efendi** ve **Ahmet Davudoğlu Sadrettin Yüksel, Bekir Sadak** ve **ord. Prof: Ali Fuad Başgil** gibi zatlar Hz. Üstad ve Risale-i Nur hakkında senakâr konuşurlardı.

Keza İslâm alemindeki büyük alemlerin Risale-i Nur eserleri takdir ettikleride çok büyük yekûn teşkil ediyor.

Şimdi kendisini tanımadığımız tenkidçi zât, bunca ulemayı **yanlış takdir etmek suçuyla suçlamış ve kendini bunların üstünde görmüş olmuyor mu?**

Keza müslüman çevrelerce solcu oldukları bilinen bazı kişilerin makale ve kitablar ile Üstad ve Risale-i Nur'u uydurma ithamlarla yaptıkları neşriyatları da Risale-i Nur'un makbuliyetine delildir. Çünkü solcu müslümanı sevmez ve tenkid eder. Bir asra yaklaşan devre içindeki bu tarz hadiseler, gazete ve mecmua gibi sol neşriyat, remi arşivlerde mevcuttur ve inkârı kabil değildir.

(**Haşiye**): Yani: Mübarek, tatlı meyveleri bulunan ağaçlara taş atanlar, akılları varsa tatsınlar ve yesinler; çürütmeye lâayık ve kabil değiller, demektir."

Hem "Çok mübarek tefsirin çok muhterem ve kıymetdar sahibi olan **Hoca Vehbi Efendi** olarak, Risale-i Nur'u takdir edip alâkadarlık gösteren bütün Konya ve civarı ülemalarını, bütün kazançlarıma ve dualarıma şerik ettim." **Emirdağ Lahikası (129)**

O halde bu tenkidci zât, hangi yoldan yürüyor ve hangi hedefe gidiyor?

Bizler, şahsî hukuk sahasında kalan itirazlara cevap vermeyiz. Fakat hukuk-u umumiyeye zarar verme halinde şeri'at musamaha etmez.

ŞİMDİ DE ŞER'İ ÖLÇÜLERE DAYANARAK İTİRAZLARDAN İLHAM MESELESİNE GEÇİYORUZ.

(İtirazcı kişi, Bediüzzamanın eserlerini ilham ile yazdığını bildirmesini tenkid eder. Güya böyle bir söz dinde suçmuş.)

Malum olduğu üzere dini meselelerde, şahsî ve beşerî anlayışlar ve delilsiz peşin hükümler değer taşımaz.

İtirazcı kişi, güya doğruluğu müsterek kabul görmüş hükümlermiş gibi itirazatını böyle peşin hükümlere dayandırıyor. Bu ise, ilim, mantık ve şer'î ölçülere ters düşer.

Halbuki böyle bir söze **şeri'at** suç demediği gibi Bütün iyiliklerin Allahın ihsanı olduğunu bilip söylemek, tevhid hakikatının gereği olduğunu bildiriyor.

Mesela Kur'an 93/11. Ayetinde **Tahdis-i Nimetten** bahsedilir: Yani Allah'dan gelen her türlü nimetlerin şükür makamında söylenmesinin gereğini anlatır. Elmalı Tevsiri mezkûr âyeti şöyle izah eder:

“Ama Rabbinin nimetini, gerek mevcut, gerekse olacağı vaad edilen nimetini hemen söyle, **anlat da anlat**. Sade lafını ederek ve gösteriş yaparak gururlanmak için değil, hakkını takdir, şükrünü yerine getirmek için eserini gösterecek, başkalarını da istifade ettirecek şekilde **sözlü veya fiilî olarak anlat.**”

Evet, Bediüzzaman Haretləri, bütün iyiliklerin Allahdan ve kötülüklerin nefisden olduğunu bildiren şu âyeti nazara verip diyor ki: **مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ** dersini verdiği gibi: Nefsin muktezası, daima iyiliği kendinden bilip fahr ve ucbe girer. Bu hatvede: Nefsinde yalnız kusuru ve naksı ve aczi ve fakrı görüp; bütün mehasin ve kemalâtını,

Fâtır-ı Zülcelal tarafından ona ihsan edilmiş nimetler olduğunu anlayıp, fahr yerinde **şükür** ve temeddüh yerinde **hamdetmektir.**"¹¹⁰⁵

Esasen sadece ilham değil bütün iyilikler ve İlahî ihsanları insan kendine mal edip gurura düşebilir. Fakat bu husus insanların iç dünyasıdır. Zahirî fiiller gibi isbat edilemediğinden , umumî bir nasihat şekli dışında malum kişiler ittiham edilemez. İslam kardeşliğine ve dindeki hüsn-ü zan düsturuna aykırıdır.

İyilikleri kendinden bilmek hissiyatından kurtarmağa bakan ve Bediüzzaman kendi şahsına hitaben yaptığı şu nasihat, ehl-i insafı insafa getirir diyoruz. Şöyle ki:

“Ey fahre meftun, şöhrete mübtela, medhe düşkün, hodbinlikte bîhemta sersem **nefsim!** Eğer binler meyve veren incirin menşei olan küçücük bir çekirdeği ve yüz salkım ona **takılan üzümün siyah kurucuk çubuğu; bütün o meyveleri, o salkımları kendi hünerleri olduğu ve onlardan istifade edenler o çubuğa, o çekirdeğe medh ve hürmet etmek lâzım olduğu, hak bir dava ise; senin dahi sana yüklenen nimetler için fahre, gurura belki bir hakkın var.** Halbuki sen, daim zemme müstehaksın. Zira o çekirdek ve o çubuk gibi değilsin. Senin bir cüz'-i ihtiyarın bulunmakla, o nimetlerin kıymetlerini **fahrin ile tenkis ediyorsun.**

Gururunla tahrib ediyorsun ve küfranıyla ibtal ediyorsun ve temellükle gasbediyorsun. Senin vazifen **fahr** değil, **şükürdür.** Sana lâayık olan **şöhret** değil, **tevazudur,** hacalettir. Senin hakkın **medih** değil **istiğfardır,** nedamettir.

Senin kemalin **hodbinlik** değil, **hüdabinliktedir.** Evet sen benim cismimde, âlemdeki **tabiata benzersin.** İkiniz, hayrı kabul etmek, şerre merci olmak için yaratılmışsınız. Yani **fâil ve masdar değilsiniz,** belki **münfail ve mahalsiniz.**

Yalnız bir tesiriniz var: O da **hayr-ı mutlaktan gelen hayrı, güzel bir surette kabul etmemenizden şerre sebep olmanızdır**. Hem siz birer **perde** yaratılmışsınız. Tâ güzelliği görülmeyen zahirî çirkinlikler size isnad edilip, Zât-ı Mukaddese-i İlahiyenin tenzihine vesile olasınız. Halbuki bütün bütün vazife-i fitratınıza zıd bir suret giymişsiniz. **Kabiliyetsizliğinizden hayrı şerre kalbettiğiniz** halde, Hâlıkınızla güya iştirak edersiniz. **Demek nefisperest, tabiatperest gayet ahmak, gayet zalimdir**.

Hem deme ki: "**Ben mazharım. Güzele mazhar ise, güzelleşir**." Zira, **temessül etmediğinden** mazhar değil, **memer** olursun.

Hem deme ki: "Halk içinde ben intihab edildim. Bu meyveler benim ile gösteriliyor. Demek bir **meziyetim** var." Hâyır, hâşâ! Belki herkesten evvel sana verildi; çünkü herkesten ziyade sen müflis ve muhtaç ve müteallim olduğundan en evvel senin eline verildi."¹¹⁰⁶

Risale-i Nur'dada Tahdis-i Nimet hakkında hayli izahlar var. Birkaç nümunesi şudur:

"**Dördüncü Sebeb:** Bazan tevazu', **küfran-ı nimeti** istilzam ediyor; belki küfran-ı nimet olur. Bazan da **tahdis-i nimet**, iftihar olur. İkisi de zarardır. Bunun çare-i yegânesi ki; ne küfran-ı nimet çıksın, ne de iftihar olsun. **Meziyet ve kemalâtları ikrar edip, fakat temellük etmeyerek, Mün'im-i Hakikî'nin eser-i in'amı olarak göstermektir**. Meselâ: Nasılki murassa' ve müzeyyen bir elbise-i fahireyi biri sana giydirse ve onunla çok güzelleşsen, halk sana dese: "Mâşâallah çok güzelsin, çok güzelleştin."

Eğer sen tevazukârane desen: "Hâşâ!.. Ben neyim, hiç. Bu nedir, nerede güzellik?" O vakit küfran-ı nimet olur ve hulleyi sana giydiren mahir san'atkâra karşı hürmetsizlik olur. Eğer müftehirane desen: "Evet ben çok güzelim, benim gibi güzel nerede var, benim gibi birini gösteriniz." O vakit, mağrurane

bir fahrdır.

İşte fahrdan, küfrandan kurtulmak için demeli ki: **"Evet ben güzelleştim, fakat güzellik libasıdır ve dolayısıyla libası bana giydirenindir, benim değildir."**

İşte bunun gibi, ben de sesim yetişse, **bütün Küre-i Arz'a bağırarak** derim ki: **Sözler güzeldirler, hakikattırlar; fakat benim değildirler, Kur'an-ı Kerim'in hakaikinden telemmu' etmiş şualardır.**

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي * وَ لَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

düstruyla derim ki:

وَمَا مَدَحْتُ الْقُرْآنَ بِكَلِمَاتِي * وَ لَكِنْ مَدَحْتُ كَلِمَاتِي بِالْقُرْآنِ

yani: **"Kur'anın hakaik-i i'cazını ben güzelleştiremedim, güzel gösteremedim; belki Kur'anın güzel hakikatları, benim tabiratlarımı da güzelleştirdi, ulvîleştirdi."** Madem böyledir; hakaik-i Kur'anın güzelliği namına, Sözler namındaki âyinelerinin güzelliklerini ve o âyinedarlığa terettüb eden inayat-ı İlahiyeyi izhar etmek, makbul bir **tahdis-i nimettir.**"¹¹⁰⁷

Burda görüldüğü gibi **böyle ihsan-ı İlahiyeleri kişinin kandise mal etmesi, küfran-ı nimet oluyor.** En basit bir müslüman dahi bu yola girmez.

Aynı mevzuda diğer bir ifade de şöyledir :

"Ben kendimde fazilet var diye fahr suretinde dava etmiyorum. Fakat nimet-i İlahiyeyi **tahdis** suretinde, şükretmek niyetiyle diyorum ki: Cenab-ı Hak fazl u keremiyle, ulûm-u imaniye ve Kur'aniyeye çalışmak ve fehmetmek faziletini ihsan etmiştir. Bu ihsan-ı İlahîyi bütün hayatımda "Lillahilhamd" **tevfik-i İlahî** ile şu millet-i İslâmiyenin menfaatine, saadetine sarfederek; hiçbir vakit vasıta-i tahakküm ve tagallüb olmadığı gibi; ekser ehl-i gafletçe matlub olan teveccüh-ü nâs ve hüsn-ü kabul-ü halk dahi, mühim bir sırra binaen benim menfurumdur; onlardan

kaçıyorum. Yirmi sene eski hayatımı zayi' ettiği için onları kendime muzır görüyorum. Fakat Risale-i Nur'u beğenmelerine bir emare biliyorum, onları küstürmüyorum.”

1108

Tahdis-i Nimet meselesini kendi sol zihniyeti için istismar ederek itiraz eden bir müddeinin iddiasına verilen bir cevap:

“Elli-altmış senelik hayat-ı ilmiyesi böyle temeddühlere ihtiyaç bırakmadığı gibi, âhir ömründe şahsını temeddühten bütün bütün çekindiği, yalnız hakaik-i imaniyenin beyanında yanlış etmediği ve sırf Kur'anın feyzinden iktibas ettiğine dair beyanatı, böyle hodfüruşane bir surete çevirmek büyük bir iftiradır. Hattâ o yanlış, doğru da olsa meşhur **Abdülvehhab-ı Şiranî** ve **Muhyiddin-i Arabî** gibi pekçok ehl-i hakikat **ülema** tahdis-i nimet nev'inde bu tarz ihsanat-ı İlahiyeyi çok defa **kitablarında zikretmişler.**”¹¹⁰⁹

Yine diğer bir benzeri itiraza cevabdır:

“Hemen herkesin dediği gibi **hatırıma geldi**, yahud **fikrime geldi**, yahud fikrime ihtar edildi gibi tabirleri **herkes istimal ediyor**. Benim de bunu söylemekten **maksadım bu ki: "Benim hünerim, benim zekâm değil. Sünuhat kabilinden demektir.** Bu da herkesin dediği gibi bir sözdür. Eğer vukufsuz ehl-i vukufun verdiği mana ilham da olsa; **hayvanattan tut, tâ melaikelere, tâ insanlara, tâ herkese bir nevi ilhama ve sünuhata mazhar oldukları, ehl-i fen ve ehl-i ilim ittifak etmişler. Buna suç diyen, ilim ve fenni inkâr etmek lâzım gelir.**”¹¹¹⁰

1108 Lemalar (171)

1109 Şualar (412)

1110 Emirdağ Lhikası (133)

İKRAMAT-I İLAHİYE İLHAMÎ İHSANLAR, TAHDİS-İ NİMET MAKAMINDA ŞÜKÜRLE KARŞILANACAĞINA DAİR BİR DERS:

“Bu, bana ait bir keramet değildir. Belki Kur'anın i'caz-ı manevîsinden tereşşuh ederek has bir tefsirinden keramet suretinde bizlere ve ehl-i imana bir ikram-ı Rabbanî ve in'am-ı İlahîdir. Elbette mu'cize-i Kur'aniye ve onun lem'aları izhar edilir. Ve **nimet ise, şükür niyetiyle ilân etmek, bir tahdis-i nimettir.**

âyeti izharına emreder. Benim için medar-ı fahr ve gurur olacak bir liyakatım ve istihkakım olmadığını kasekle itiraf ediyorum. Ben çekirdek gibi çürüdüm ve kurudum. **Bütün kıymet ve hayat ve şeref o çekirdekten çıkan şecere-i Risale-i Nur ve mu'cize-i maneviye-i Kur'aniyeye geçmiş biliyorum.**

Ve öyle itikad ettiğimden i'caz-ı Kur'anî hesabına **izhar ederim.** Bütün kıymet bir mu'cize-i Kur'aniye olan Risale-i Nur'dadır. Hattâ eskiden beri taşıdığım Bediüzzaman ismi onun imiş, yine ona iade edildi. Risale-i Nur ise, Kur'anın malıdır ve manasıdır.”¹¹¹¹

Şimdi ilham hakkındaki itirazın cevabına geçiyoruz:

Kur'anda “**kelimat-ı Rabbi**” tabiriyle ilan edilen ilhamat, bütün varlıkları ve hâdisat-ı âlemde sürekli bir tarzda tecelli eder şâmil bir hakikattir.

Bu hususta da önce Risale-i Nur eserlerinden nakiller yapılacak. Şöyle ki:

“Evet Kur'an der ki: **"Eğer yerdeki ağaçlar kalem olup, denizler mürekkep olsa, Cenab-ı Hakk'ın kelimatını yazsalar, bitiremezler."**

Şimdi şu **nihayetsiz kelimat** içinde **en büyük makam, Kur'ana** verilmesinin sebebi şudur ki: Kur'an, ism-i a'zamdan

ve her ismin a'zamlık mertebesinden gelmiş.

Hem bütün âlemlerin Rabbi itibariyle Allah'ın **kelâmıdır**. Hem bütün mevcudatın ilahî ünvanıyla Allah'ın **fermanıdır**.

Hem Semavat ve Arz'ın Hâlıkı haysiyetiyle bir **hitabdır**. Hem rububiyet-i mutlaka cihetinde bir **mükâlemedir**. Hem saltanat-ı âmme-i Sübhaniye hesabına bir **hutbe-i ezeliyedir**. Hem rahmet-i vasia-i muhita noktasında, bir **defter-i iltifatat-ı Rahmaniyyedir**.

Hem uluhiyetin azamet-i haşmeti haysiyetiyle, başlarında bazan şifre bulunan bir **muhabere mecmuasıdır**.

Hem ism-i a'zamın muhitinden nüzul ile arş-ı a'zamın bütün muhatına bakan, teftiş eden hikmetfeşan bir **kitab-ı mukaddestir**. İşte bu sırdandır ki, **Kelâmullah ünvanı kemal-i liyakatla Kur'ana verilmiş**.

Amma sair kelimat-ı İlahiye ise: Bir kısmı, **has** bir itibar ile ve **cüz'î** bir ünvan ve hususî bir ismin **cüz'î tecellisi** ile ve **has bir rububiyet** ile ve **mahsus bir saltanat** ile ve **hususî bir rahmet** ile zahir olan **kelâmıdır**. **Hususiyet ve külliyyet cihetinde dereceleri muhteliftir**. Ekser **ilhamat bu kısımdandır**. Fakat **derecatı çok mütefavittir**. Meselâ en cüz'îsi ve basiti, **hayvanatın ilhamatıdır**.

Sonra, **avam-ı nâsın ilhamatıdır**.

Sonra, **avam-ı melaikenin ilhamatıdır**.

Sonra, **evliya ilhamatıdır**. Sonra, **melaike-i izam ilhamatıdır**. İşte şu sırdandır ki: Kalbin telefonuyla vasıtasız münacat eden bir veli der: **حَدَّثَنِي قَلْبِي عَنْ رَبِّي** Yani: "**Kalbim benim Rabbimden haber veriyor**." Demiyor: "**Rabb-ül Âlemîn'den haber veriyor**."

Hem der: "**Kalbim, Rabbimin âyinesidir, arşıdır**." Demiyor: "**Rabb-ül Âlemîn'in arşıdır**." Çünkü kabiliyeti miktarınca ve **yetmiş bine** yakın hicabların nisbet-i refî derecesinde mazhar-ı hitab olabilir. İşte bir padişahın saltanat-ı uzması haysiyetiyle çıkan fermanı, âdi bir adamla cüz'î bir

mükâlemesinden ne kadar yüksek ve âlî ise; ve gökteki **güneşin feyzinden istifade, âyinedeki aksinin cilvesinden istifadeden ne derece çok ve faik ise;** Kur'an-ı Azîmüşşan dahi, o nisbette bütün kelâmın ve hep kitabların fevkindedir.

Kur'andan sonra ikinci derecede **Kütüb-ü Mukaddese** ve **Suhuf-u Semaviyenin** dereceleri nisbetinde tefevvukları vardır. O sırr-ı tefevvuktan hissedardırlar. **Eğer bütün cin ve insanın Kur'andan tereşşuh etmeyen bütün güzel sözleri toplansa; yine Kur'anın mertebe-i kudsiyesine yetişip tanzir edemez.**"¹¹¹²

İlhamatın muhtelif mazharlara muhtelif tecellisi var.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا
يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا الْخَبْرَ

Şu sure kat'iyyen ifade ediyor ki: **Küre-i Arz**, hareket ve **zelzelesinde vahy ve ilhama mazhar** olarak emir tahtında depreniyor. Bazan da titriyor."¹¹¹³

"Evet **bal arısının** ve **hayvanatın** ilhamatından tut, tâ **avam-ı nâsın** ve **havass-ı beşeriyenin** ilhamatına kadar ve **avam-ı melaikenin** ilhamatından, tâ **havass-ı kerrûbiyyunun** ilhamatına kadar **bütün ilhamat**, bir nevi **kelimat-ı Rabbaniyedir**. Fakat mazharların ve makamların kabiliyetine göre kelâm-ı Rabbanî; **yetmiş bin perdede** telemmu' eden ayrı ayrı **cilve-i hitab-ı Rabbanîdir.**"¹¹¹⁴

Fıtrat alemindeki ilhama mazhariyette lezzet ve ihtiyac medhalleri sırrı:

"Evet Fâtır-ı Hakîm, **Kitab-ı Mübin'in düsturlarını** gayet güzel bir surette ve muhtasar bir tarzda ve has bir **lezzette** ve mahsus bir **ihyaçta** icmal edip derceder.

1112 Sözler (134)

1113 Sözler (171)

1114 Mektubat (448)

Herşey öyle has bir **lezzet** ve mahsus bir **ihtiyaç** ile amel etse, o **Kitab-ı Mübin'in düsturlarını bilmeyerek imtisal eder**. Meselâ: Hortumlu sivrisinek dünyaya geldiği dakikada hanesinden çıkar; durmayarak insanın yüzüne hücum eder, uzun asâsıyla vurur, âb-ı hayat fişkırtır, içer. Hücumdan kaçmakta, erkân-ı harb gibi meharet gösterir.

Acaba bu küçük, tecrübesiz, yeni dünyaya gelen mahluka bu san'atı ve bu fenn-i harbi ve su çıkarmak san'atını kim öğretmiş ve nerede öğrenmiş? Ben, yani bu bîçare Said itiraf ediyorum ki: Eğer ben o hortumlu sineğin yerinde olsaydım; bu san'atı, bu kerr u ferr harbini ve su çıkarmak hizmetini çok uzun dersler ve çok müteaddid tecrübelerle ancak öğrenebilirdim.

İşte **ilhama mazhar olan arı, örümcek** ve yuvasını çorap gibi yapan **bülbül** gibi hayvanatı bu sineğe kıyas et. Hattâ **nebatatı da aynen hayvanata kıyas edebilirsin**. Evet Cevvad-ı Mutlak (Celle Celaluhu), her ferd-i zîhayatın eline **lezzet midadıyla** ve **ihtiyaç mürekkebiyle** yazılmış bir tezkereyi vermiş. Onunla **evamir-i tekvinienin programını ve hizmetlerinin fihristesini tevdi' etmiştir**. Bak o Hakîm-i Zülcelal'e; nasıl **Kitab-ı Mübin'in düsturlarından** arı vazifesine ait mikdarını bir tezkerede yazmış, **arının başındaki sandukçaya** koymuştur. O sandukçanın anahtarı da, vazifeperver arıya **has bir lezzettir**.

Onunla sandukçayı açar, programını okur, emri anlar, hareket eder. **وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحَّاشِ** âyetinin sırrını izhar eder.

İşte eğer bu Sekizinci Nota'yı tamam işittin ve tam anladınsa, bir hads-i imanî ile **وَسِعَتْ رَحْمَتُهُ كُلَّ شَيْءٍ** nin bir sırrını, **إِنَّمَا أَمْرُهُ** nin bir hakikatını, **وَ إِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**

فَسُبْحَانَ الَّذِي إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
 بِيدِهِ مَلَكُوتٌ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
 anlarsın.¹¹¹⁵

Demek ilhamatın mazharlara göre külliyeti ve cüz'iyeti; umumiyeti ve hususiyeti olduğu gibi böyle sırlı mazharları ve sırlı mahiyetleri var.

Evet, bazı iman hakikatlarını Güneş misalleriyle anlatan Risale-i Nurun bahislerine istinaden deriz ki: Nasılki Güneşin ışık enerjisi içinde ışık ve renkler var ve feza aleminde kürevî olarak sürekli müstevlidir. Ve o enerji şeffaf mazharlara, şeffafiyet ve kabiliyetleri nisbetinde tecelli ve tezahür eder.

Ve güneşin bu hususiyetlerini bilmeyenler, Güneş ışığının varlığını, zamanlı ve mekânlı tezahür ettiği yerdeki miktariyle düşünürler ve feza alemini sürekli istila eden fakat tezahür etmediğinden insanlara görünmeyen ışık enerjisini düşünemezler, onun gibi, vahiy ve ilhamın ezeli ve ebedi müstevli olan mahiyetini bilmeyenler de böyle dar anlayışlarla ortaya çıkarlar.

Kâinatta manevî ve tefekkürî seyahat eden bir zat manevî müşahedesinin bir kısmını şöyle anlatır:

“Sonra, âlem-i gayba yakından bakan ve akıl ve kalbde seyahat eden o yolcu, acaba âlem-i gayb ne diyor diye merakla o kapıyı da şöyle bir fikir ile çaldı. Yani, madem bu cismanî âlem-i şهادette, bu kadar zînetli ve san'atlı hadsiz masnu'larıyla kendini tanıttırmak ve bu kadar tatlı ve süslü ve nihayetsiz nimetleriyle kendini sevdirmek ve bu kadar mu'cizeli ve meharetli hesabsız eserleriyle gizli kemalâtını bildirmek, kavilden ve tekellümden daha zahir bir tarzda fiilen isteyen ve hal diliyle bildiren bir zât, perde-i gayb tarafında bulunduğu bilbedahe

anlaşıyor.

Elbette ve her halde, fiilen ve halen olduğu gibi, **kavlen ve tekellümen dahi konuşur**, kendini tanıttırır, sevdirebilir. Öyle ise, **âlem-i gayb cihetinde** onu onun **tezahüratından bilmeliyiz** dedi; **kalbi içeriye girdi**, akıl gözüyle gördü ki:

Gayet kuvvetli bir tezahüratla **vahiylere hakikatı**, âlem-i gaybın **her tarafında her zamanda hükmediyor**. Kâinatın ve mahlukatın şهادetlerinden çok kuvvetli bir şهادet-i vücud ve tevhid, Allâm-ül Guyub'dan **vahiy ve ilham hakikatlarıyla geliyor**. Kendini ve vücud ve vahdetini, yalnız masnu'larının şهادetlerine bırakmıyor. Kendisi, kendine lâıyk bir **kelâm-ı ezelî ile konuşuyor**. **Her yerde ilim ve kudretiyle hazır ve nâzırın kelâmı dahi hadsizdir** ve kelâmının manası onu bildirdiği gibi, tekellümü dahi, onu sıfâtıyla bildiriyor. ”¹¹¹⁶

“Sonra ilhamın şهادetine baktı, gördü: Nasilki **güneşin** - faraza- şuuru ve hayatı olsaydı ve o halde ziyasındaki **yedi rengi yedi sıfati** olsaydı, o cihette ışığında bulunan şuaları ve cilveleri ile bir tarz **konusması** bulunacaktı.

Ve bu vaziyette, misalinin ve aksinin şeffaf şeylerde bulunması ve her âyine ve her parlak şeyler ve cam parçaları ve kabarcıklar ve katreler, hattâ şeffaf zerrelere ile herbirinin **kabiliyetine göre konuşması** ve onların hacatına cevap vermesi ve bütün onlar güneşin vücuduna şهادet etmesi ve **hiçbir iş, bir işe mani olmaması** ve bir konuşması, diğer konuşmaya müzahamet etmemesi bilmüşahede görüleceği gibi.. aynen öyle de: Ezel ve ebedin zülcelal sultanı ve bütün mevcudatın zülcemal hâlık-ı zîşanı olan **Şems-i Sermedî'nin mükâlemesi** dahi, onun **ilmi ve kudreti gibi** küllî ve **muhit** olarak herşeyin kabiliyetine göre tecelli etmesi; hiçbir sual bir suale, bir iş bir işe, bir hitab bir hitaba mani olmaması ve karıştırmaması bilbedahe anlaşılıyor.

Ve bütün o cilveler, o konuşmalar, o **ilhamlar** birer birer

ve beraber bil'ittifak o Şems-i Ezelî'nin huzuruna ve vücub-u vücuduna ve vahdetine ve ehadiyetine delalet ve şehadet ettiklerini aynelyakîne yakın bir ilmelyakîn ile bildi.”¹¹¹⁷

“Ve sonra yine aynı sırdan, **kelâm-ı nefsinin** yani **ilhamın** ilim ve irade gibi **ezelî, sade bir sıfat olup**; vücud ve sübutu malûm, fakat **künh ü keyfiyeti** ise mechul olduğu, hem **kelimat-ı İlahiyenin** de **nihayetsiz** olduğu anlaşılır.”¹¹¹⁸

Bazı mu'terizler, çokca haddini aşarak, bilgi noksanlığıyla beraber vahiy meselelerine de girip ve kasıtlı tahriflerle tenkidlerine yol ararlar.

Evvela din sahasında söz sahibi zatlar, vahyin mertebelerini ve şümüliyetini beyan etmişlerdir. Fakat bazı kişiler efkârı bulandırmak için ya kasıtlı veya bilgisizlik sebebiyle cahilane iddialar neşrederler. Bu gibi iddialara müslümanlar itimad etmemeli ve etmiyorlar da.

“KUR'AN (4:163) ÂYETİNİN ELMALI TEFSİRİNDE VAHİY HAKKINDA VERİLEN İZAHATTA DENİLİYOR Kİ:

«İha, **vahiy** göndermektir. İbn-i Kesir'in **Nihaye'de** ve Süyutî'nin **Dürr-i Nesir'de** zikrettikleri vechile **vahiy** lügatta risalet, kitabet, işaret, ilham, kelâm-ı hafî manalarına gelir. Ve asl-ı madde, sür'at manasındadır. Ragıb'ın **Müfredat'da**, Firuz Abadî'nin **Besair'de** tavzihlerine göre **vahiy** asl-ı lügatta, işaret-i serîa demektir. Bu mana kâh **remiz** ve **tariz** tarikiyle kelâm ve kâh **terkibden mücerred savt** ve kâh cevarihden biriyle **işaret** ve kâh **kitabet** ile olur. Nitekim (19:11. Âyeti için **remiz** veya **itibar** veya **kitabet** denilmiştir.”

Nitekim (6:93) (6:112) (6:121)(16:68) (28:7) (114:4 (42:519) gibi ayetler, mezkûr manalara örnek verilir

1117 Sualar (123)

1118 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (646)

Demek ki, **al-el-umum vahiy, evvel-emirde ikiye ayırmak lâzım gelir ki; biri masivaullahdan olan işaret ve il'am, diğeri de Allah tarafından olan işaret ve il'amdır.**

Kur'an (6:112) ayetnde geçen ins ü cin şeytanlarının telkini manasındaki vahiy ifadesi şöyle tefsir ediliyor:

«**İns ü cin şeytanları**birbirlerine **gurur** için, **aldatmak** için laf zühuru, söz yaldızı, içi bozuk, dışı süslü aldatıcı sözler **vahyederler.**” (Elmalı:2032)

“Demek ki, al-el-umum vahiy, evvel-emirde ikiye ayırmak lâzım gelir ki; biri masivaullahdan olan işaret ve il'am, diğeri de Allah tarafından olan işaret ve il'amdır” (Elmalı: 2032)

Risale-i Nur eserlerinde ve mevzumuzda bakan manadaki bazı kısa beyanlar şöyledir:

«İlhamdan çok yüksek olan **vahyin** ekserisi melaike vasıtası ile ve ilhamın ekserisi vasıtasız olmasıdır. Meselâ: Nasilki bir padişahın iki suretle konuşması ve emirleri var. Birisi: Haşmet-i saltanat ve hâkimiyet-i umumiye haysiyetiyle bir yaverini bir valiye gönderir. O hâkimiyetin ihtişamını ve emrin ehemmiyetini göstermek için bazan vasıta ile beraber bir içtima yapıyor. Sonra ferman tebliğ edilir.....

Vahiy gölgesizdir, safidir ve havassa hastr. İlham ise gölgelidir, renkler karışır, umumidir. **Melaike** ilhamları ve **insan** ilhamları ve **hayvanat** ilhamları gibi çeşit çeşit hem pekçok envalarıyla denizlerin katreleri kadar **kelimat-ı Rabbaniyenin** teksirine medar bir zemin teşkil ediyor.»¹¹¹⁹

«**Vahiy iki kısımdır:**

Biri: "**Vahy-i sarihî**"dir ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm onda sırf bir tercümandır, mübelliğdir, müdahalesi yoktur. **Kur'an** ve bazı **ehadis-i kudsiye** gibi.

İkinci Kısım: "**Vahy-i zımnî**"dir. Şu kısmın mücmel ve hülasası, **vahye** ve **ilhama** istinad eder; fakat **tafsilatı** ve **tasviratı**, Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm'a aittir. O

vahiyden gelen mücmel hâdiseyi tafsil ve tasvirde Zat-ı Ahmediye Aleyhissalatü Vesselâm, bazan yine **ilhama**, ya **vahye** istinad eder veyahut kendi **ferasetiyle beyan** eder. Ve kendi içtihadıyla yaptığı tafsilat ve tasviratı ya vazife-i risalet noktasında **ulvi kuvve-i kudsiye** ile beyan eder veyahut **örf ve âdet ve efkâr-ı amme seviyesine göre**, eder.¹¹²⁰

Tafsilatını görmek isteyenler için kaynakları gösterilen ve çok kısaca yapılan nakillerde dahi görülüyor ki, **vahy**, küllidir ve mertebelidir ve enva'ı vardır.. Amma şu var ki, dünya hayatının bir ehemmiyetli hikmeti, imtihan olduğundan, imtihanın hikmeti gerektirir ki, çapraşık yollarda yürümek isteyenlerin de yolları kat'î şekilde kapatılmasın.

İleri sürülen bir diğer garib ve hiçbir kimsenin kabul etmeyeceği iddia ise, şeri'atın yüzde biri siyasete bakar. Onu da ulu-l emirler düşünsünler mealindeki hükmün tenkididir.

Tenkidine bahane arayan kişiye göre, bu sözüyle Bediüzzaman, şeri'atı çok aşağı derecelere indiriyormuş. Şeri'at uğrunda hayatını ortaya koyan Bediüzzaman Hazretleri, güya bu iddialarla çürütülecek. Aslında bu iddia, şeri'ata karşı olanları dahi güldürür, hatta kızdırır.

Hem bu iddia, senelerden beri, Bediüzzaman, **şeri'atı ihya ediyor** iddiasıyla açılan bine yakın mahkemeleri de nakzeden garib ve zahir bir tenakuz ve tutarsızlık örneğidir.

Böyle iddiaları iler sürenler, Şeri'atın, iman, amel, hukuk ve ahlak gibi dinin bütününe kapladığını bilmiyorlar veya bilmez görünüp tenkidlerine yol ararlar.

Evet, siyaset, dinin ana hükümleri nokta-i nazariyle ve dinî esaslara bağlı kalarak, müslüman milleti temsil eden meclisin çıkaracağı kanunlardır. Şer'î hükümlerde, müctehid olmayanların sözü geçersizdir. Hatta bir müctehidin hükmü, icma'ın veya re'y-i cumhurun tasdikine girmedikçe ümmeti

bağlamaz. Bu hükümler şeri'atın temel kitaplarında mevcuttur.

Keza meclisin yapacağı kanunlar, sayıca şeri'at hükümlerinden faraza çok olsa da, Bediüzzamanın nazara verdiği mezkûr hükmü bozmaz. Çünkü her iki sahanın hakikat nokta-i nazarındaki değer nazara veriliyor. Meclisin yapacağı kanunların kıymet derecesi, şeri'at hükümlerine nisbetle geri derecededir. Şer'î hükümlerin kaynağı bizzat **Kitab** ve **sünnete** dayanırken, meclisin teşri' faaliyeti, millet ve devletin mevcut şartlarına ve içtimaiyatın hüsn-ü cereyanına bakmak gibi gerekçelere dayanır. Yüzde bir ifadesi, bu hakikata bakar. Yoksa sayı itibariyle değerlendirmek için değildir

Nitekim Bediüzzaman hazretleri meşrutiyet devresinde, meclisin teşri' faaliyetine atfen bu hususu şöyle ifade etmiştir:

“Sâniyen, saati yapmakta veyahud makineyi işletmekte sanatkâr bir Haço veya Berham'ın reyî muteberdir. Şeriat reddetmediği gibi; Meclis-i Mebusandaki mesalih-i siyasiye ve menafi-i iktisadiye dahî ekserî bu kabilden olduğundan reddetmemek lâzım gelir. Amma **ahkâm ve hukuk ise, zaten tebeddül etmez.**

Tatbikat ve tercihattır ki; meşverete ihtiyaç gösterir. Meb'usların vazifesi o ahkâm ve hukuku su-i istimal etmemek ve bazı kadı ve müftülerin hilelerine meydan vermemek için; bâzı kanunları yapmak, etrafına sur etmektir. **Aslın tebdiline gitmek olamaz. Gidilse intihardır.**”¹¹²¹

Şimdi de Bediüzzaman, eserlerinde şeri'atı nasıl anlattığını görelim:

“**Şeriat** doğrudan doğruya, gölgesiz, perdesiz, **sırr-ı ehadiyet** ile **rububiyet-i mutlaka** noktasında **hitab-ı İlahînin neticesidir.**”¹¹²²

1121 Asar-ı Bediyye (417)

1122 Mektubat (451)

Resul-i Ekrem A.S.M. “Elinde de insanların saadetini temin eden bir **şeriat** tutmuştur ki, libasa benzemiyor; cild ve deri gibi yapışık olup, **istidad-ı beşerin inkişafı nisbetinde tevessü' ve inkişaf etmekle**, saadet-i dâreyini intac ve nev'-i beşerin ahvalini tanzim eder. O **şeriatın** kanunları, kaideleri nereden gelmiş ve nereye kadar devam eder gider diye sorulduğu zaman, yine o **şeriat**, lisan-ı i'cazıyla cevaben diyecektir ki: Biz **Kelâm-ı Ezeli'den** ayrıldık, nev'-i beşerin fikriyle beraber **ebede kadar devam edip gideceğiz**. Fakat nev'-i beşer dünyadan kat'-ı alâka ettikten sonra, biz de sureten **teklif cihetiyle insanlardan ayrılacağız** fakat **maneviyatımız** ve **esrarımızla** nev'-i beşerin arkadaşlığına devam edip, onların **ruhlarını gıdalandırarak**, onlara delil olmaktan ayrılmayacağız.”¹¹²³

ŞERİATIN TASARRUF SAHASININ GENİŞLİĞİ

“Bu **şeriat**, ulûm-u esasiyenin hayatî noktalarını tamamıyla tazammun etmiş olan ulûm ve fünundan mülahhastır. Evet, **tehzib-ür ruh, riyazet-ül kalb, terbiyet-ül vicdan, tedbir-ül cesed, tedvir-ül menzil, siyaset-ül medeniye, nizamât-ül âlem, hukuk, muamelât, âdâb-ı içtimaiye** vesaire vesaire gibi ulûm ve fünunun ihtiva ettikleri esasatın fihristesi, **şeriat-ı İslâmiyedir**. Ve aynı zamanda, lüzum görülen mes'elelerde, ihtiyaca göre izahatta bulunmuştur. Lüzumlu olmayan yerlerde veya zihinlerin istidadı olmayan mes'elelerde veyahut zamanın kabiliyeti olmayan noktalarda, bir **fezleke ile icmal etmiştir**. Yani esasları vaz'etmiş, fakat o esaslardan alınacak hükümleri veya esasata bina edilecek furuatı akılların meşveretine havale etmiştir.

Böyle bir **şeriatın ihtiva ettiği fenlerin üçte biri bile; şu zaman-ı terakkide, en medenî yerlerde, en zeki bir insanda bulunamaz.**”¹¹²⁴

“**Şeriat-ı İslâmiyenin** sahibi olan **Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm** iki cihanın sultanı, şark ve garb ve Endülüs ve Hind, birer taht-ı saltanatı olduğundan; **Din-i İslâm'ın esasatını bizzât kendisi gösterdiği** gibi, o dinin teferruatını ve sair ahkâmını, hattâ en cüz'î âdâbını dahi **bizzât o getiriyor**, o haber veriyor, o emir veriyor. Demek furuat-ı İslâmiye, değişmeye kabil bir libas hükmünde değil ki; onlar tebdil edilse, esas-ı din bâki kalabilsin. Belki esas-ı dine bir cesedir, lâakal bir cildir. Onunla imtizaç ve iltiham etmiş; kabil-i tefrik değildir. Onları tebdil etmek, doğrudan doğruya **sahib-i şeriatı inkâr ve tekzib etmek çıkar**.

Mezahibin ihtilafı ise: Sahib-i şeriatın gösterdiği nazarî düsturların tarz-ı tefehhümünden ileri gelmiştir. "**Zaruriyat-ı**

Diniye" denilen ve kabil-i tevil olmayan ve "**Muhkemat**" denilen düsturları ise, hiç bir cihette kabil-i tebdil değildir ve medar-ı içtihad olamaz. Onları tebdil eden, **başını dinden çıkarıyor;** **يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الْقَوْسِ** kaidesine dâhil oluyor."¹¹²⁵

“Hem o bürhan-ı Hak ve sirac-ı hakikat, öyle bir din ve **şeriat** göstermiştir ki; iki cihanın saadetini temin edecek desatiri câmi'dir. Ve câmi' olmakla beraber, **kâinatın hakaikını ve vezaifini** ve Hâlık-ı Kâinat'ın **esmasını ve sıfâtını**, kemal-i hakkaniyetle beyan etmiştir. İşte o İslâmiyet ve **şeriat**, öyle bir tarzda muhit ve mükemmeldir ve öyle bir surette **kâinatı kendiyile beraber tarif eder** ki, onun mahiyetine dikkat eden elbette anlar ki; o **din, bu güzel kâinatı yapan zâtın, o kâinatı kendiyile beraber tarif edecek bir beyannamesidir ve bir tarifesidir.**

Nasılki bir sarayın ustası, o saraya münasib bir tarife yapar. Kendini vasıflarıyla göstermek için, bir tarife kaleme alır; öyle de: **Din ve şeriat-ı Muhammediyede (A.S.M.) öyle bir ihata, bir ulviyet, bir hakkaniyet görünüyor ki; kâinatı halk ve tedbir edenin kaleminden çıktığını gösterir.** Ve o kâinatı güzelce tanzim eden kim ise, şu dini güzelce tanzim eden yine odur. Evet o nizam-ı ekmel, elbette bu nazm-ı ecmeli ister."¹¹²⁶

“Kıl kadar bir şuur ile, büyük taşları kaldırmak teşebbüsünde bulunma. Mâlikinin izni olmaksızın Onun mülküne el uzatma. Binaenaleyh gafletle, kendi hesabına bir iş yaptığın zaman, haddini tecavüz etme. Eğer Mâlikin hesabına olursa istediğin şeyi al ve yap. Fakat izin ve meşiet ve emri dairesinde olmak şartıyla. **İzin ve meşietini de şeriatından öğrenirsin.**"¹¹²⁷

“..... insandaki kuvve-i şeheviye, kuvve-i gadabiye, kuvve-i akliye, Sâni' tarafından tahdid edilmediğinden ve insanın cüz-

1125 Mektubat (435)

1126 Mektubat (193)

1127 Mesnevi-i Nuriye (82)

i ihtiyarisiyle terakkisini temin etmek için bu kuvvetler başıboş bırakıldığından, muamelatta zulüm ve tecavüzler vukua gelir. Bu tecavüzleri önlemek için cemaat-i insaniye, çalışmalarının semerelerini mübadele etmekte adalete muhtaçtır. Lakin her ferдин akli adaleti idrakten âciz olduğundan, külli bir akla ihtiyaç vardır ki, ferdlar o külli akıldan istifade etsinler. Öyle külli bir akıl da, kanun şeklinde olur. **Öyle bir kanun ancak şeriattır.**"¹¹²⁸

İşta çok kısa ve az bir miktar nakledilen bu izahlara insaf ve dikkat ile bakılınca, hem şeriatın mana genişliği, hem kâinat hakikatlarına mutabakatı, hem kâinat sahinin sonsuz ilminden geldiği, hem zamanla hükmü geçmeyip ebedde de devam edeceği gibi harika hususiyetleri anlaşılır.

Kısaca tertib edilen bu bahis, mu'terizlere cevab olmaktan daha çok, avamın aldatılamaması için bir ikazdır.

CİDDİYET

Ağırbaşlılık ve hürmetdeğer şahsiyetlilik, zıddı laübalilik ve hafifliktir. Lüzumsuz konuşma ve gülmeler, el ve dil şakaları yapmak, büyük küçük arasında adab ve hütmet kaidelerine riayet etmemek, ciddiyete aykırı hareketlerdir.

Diğer bir manasıyla ciddiyet; bir kimsenin esas gaye edindiği davasını ve vazifesini tam bir alaka ve gayretle ele alması, hassasiyetle ve fedakarane takip etmesidir.

Ciddiyet, herkes için ehemmiyetli olmakla beraber, bir hizmet cemaatına dahil olan hizmet ehli için daha çok ehemmiyetlidir. Zira bu zamanda cemaat içindeki ferdin iyilik ve kötülüğü şahsa münhasır kalmıyor. Bu hakikat Hutbe-i Şamiye'de şöyle beyan ediliyor.

Nasıl ki bir aşiretin bir ferdi bir cinayet işlese, o aşiretin bütün efradı, o aşiretin düşmanı olan başka aşiretin nazarında müttehem olur. Güya her bir fert o cinayeti işlemiş gibi, o düşman aşiret onlara düşman olur. O tek cinayet, binler cinayet hükmüne geçer.

Eğer o aşiretin bir ferdi o aşiretin mahiyetine temas eden medar-ı iftihar bir iyilik yapsa, o aşiretin bütün efradı onunla iftihar eder. Güya her bir adam, aşirette o iyiliği yapmış gibi iftihar eder.

İşte bu mezkûr hakikat içindir ki, bu zamanda, hususan kırk-elli sene sonra seyyie, fenalık işleyenin üstünde kalmaz. Belki milyonlar nüfus-u İslâmiyenin hukuklarına tecavüz olur. Kırk-elli sene sonra çok misalleri görülecek.¹¹²⁹

Muhammed (A.S.M.)'in Zâtında gayet kemaldeki ahlâk-ı hamîdesini ve vazifesinde nihayet hüsnündeki secaya-yı galiyesini ve kemal-i emniyetini ve kuvvet-i imanını ve gayet itminanını ve nihayet vüsukunu gösteren fevkalâde takvası, fevkalâde ubudiyeti, fevkalâde ciddiyeti, fevkalâde metaneti;

davasında nihayet derecede sadık olduğunu güneş gibi aşikâre gösteriyor.¹¹³⁰

Zaîfin kavîye karşı izzet-i nefsi sayılan bir sıfat, ger olursa kavîde, tekebbür ve gururdur.

Kavînin bir zaîfe karşı da tevazuu sayılan bir sıfatı, ger olursa zaîfte, tezellül ve riyadır.

Bir ulü-l emr, makamında olursa ciddiyeti, vakardır; mahviyeti, zilletir.

Hanesinde bulunsa mahviyeti tevazu', ciddiyeti kibirdir.¹¹³¹

Allah kullarını kendisine yani emirlerine aykırı hareketten, kelamıyla olduğu gibi bazen de musibetlerle tahzir buyurduğunu ders veren:﴿

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ

﴿03:30﴾ بَيْنَهَا وَبَيْنَهَا أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ

âyetinin bir sırrını, hizmet-i Kur'aniyede arkadaşlarımla beşeriyet muktezası olarak sehiv ve hatalarının neticesinde yedikleri şefkat tokatlarını beyan etmekle tefsir ediyor. Hizmet-i Kur'aniyenin bir silsile-i kerameti ve o hizmet-i kudsiyenin etrafında izn-i İlahî ile nezaret eden ve himmet ve duasıyla yardım eden Gavs-ı A'zam'ın bir nevi kerameti beyan edilecek. Tâ ki, bu hizmet-i kudsiyede bulunanlar, ciddiyetlerinde, hizmetlerinde sebat etsinler.¹¹³²

Hizmet-i Kur'aniyenin pek mühim bir âzâsı olan Hulusi Bey, Eğirdir'den memlekete gittiği vakit, saadet-i dünyeviyeyi tam zevkettirecek ve temin edecek esbab bulunduğundan, bir derece sırf uhrevî olan hizmet-i Kur'aniyede fütura yüz göstermeğe dair esbab hazırlandı. Çünkü hem çoktan görmediği peder ve vâlidesine kavuştu, hem vatanını gördü, hem şerefli, rütbeli bir surette gittiği için dünya ona güldü, güzel göründü. Halbuki hizmet-i Kur'aniyede bulunana; ya dünya ona küsmeli veya o dünyaya küsmeli. Tâ ihlas ile,

1130 Sözlür (236)

1131 Sözlür (724)

1132 Lem'alar (40)

ciddiyet ile hizmet-i Kur'aniyede bulunsun.

İşte Hulusi'nin kalbi çendan lâ-yetezelzel idi. Fakat bu vaziyet onu fütura sevkettiğinden şefkatli tokat yedi. Tam bir-iki sene bazı münafıklar ona musallat oldular. Dünyanın lezzetini de kaçırdılar. Hem dünyayı ondan, hem onu dünyadan küstürdüler. O vakit vazife-i maneviyesindeki ciddiyete tam manasıyla sarıldı.¹¹³³

Madem ihlasta mezkûr hassalar gibi çok nurlar var ve çok kuvvetler var.. ve madem bu müdhiş zamanda ve dehşetli düşmanlar mukabilinde ve şiddetli tazyikat karşısında ve savletli bid'alar, dalaletler içerisinde bizler gayet az ve zaîf ve fakir ve kuvvetsiz olduğumuz halde, gayet ağır ve büyük ve umumî ve kudsî bir vazife-i imaniye ve hizmet-i Kur'aniye omuzumuza ihsan-ı İlahî tarafından konulmuş; elbette herkesten ziyade bütün kuvvetimizle ihlası kazanmaya mecbur ve mükellefiz ve ihlasın sırrını kendimizde yerleştirmek için gayet derecede muhtacız. Yoksa hem şimdiye kadar kazandığımız hizmet-i kudsiye kısmen zayi' olur, devam etmez; hem şiddetli mes'ul oluruz.

وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا
nehy-i İlahîye mazhar olup, saadet-i ebediye zararına manasız, lüzumsuz, zararlı kederli, hodfüruşane, sakil, riyakârane bazı hissiyat-ı süfliye ve menafi'-i cüz'iyenin hatırı için ihlası kırmakla; hem bu hizmetteki umum kardeşlerimizin hukukuna tecavüz, hem hizmet-i Kur'aniyenin hizmetine taarruz, hem hakaik-i imaniyenin kudsiyetine hürmetsizlik etmiş oluruz.¹¹³⁴

Gençlerin ibret alıp ciddileşmeleri için yazılan şefkat tokatlarından birkaç numune:

Beşincisi: Ondört yaşında Süleyman namında bir çocuk, ziyade haylazlık yapıp başkalarının da iştihaletlerini açıyordu. Ona dedim: "Uslu dur, namazını kıl. Senden büyük haylazların içinde bu halin, sana tehlike getirir." O, namaza

1133 Lem'alar (40)

1134 Lem'alar (159)

başladı, fakat yine namazı terk ve haylazlığa girdi. Birden tokat yedi. Uyuz illetine mübtela oldu, yirmi gündür yatağında yatmağa mecbur oldu.

Evet, doğrudur.

Süleyman

Altıncısı: Bana bidayette hizmet eden Ömer, namaza başladı, şarkıları bıraktı. Fakat bir akşam, kapıya yakın bir şarkı kulağıma geldi, evrad ile meşguliyetime zarar verdi. Ben hiddet ettim, çıktım gördüm ki; hilaf-ı âdet Ömer'dir. Ben de hilaf-ı âdet bir tokat vurdum. Birden, sabahleyin hilaf-ı âdet olarak Ömer, başka hapse gönderildi.

Yedincisi: Hamza namında onaltı yaşında sesi güzel olmasından şarkı söylüyor, başkalarının da iştilalarını açıyor, haylazlık ediyordu. Ona dedim: "Böyle yapma, tokat yiyeceksin." Birden, ikinci gün bir eli yerinden çıktı, iki hafta azabını çekti.

Evet, doğrudur.

Hamza

Bu gibi tokatlar var; fakat kâğıt bitti, mana da bitti.¹¹³⁵

Hem ciddiyet kişiyi mu'temed kılar. İtimat ise, halkın istifadesine vesile olduğu cihetle Risale-i Nur'da çok ehemmiyet verilmiştir. Evet Hz. Üstad şöyle buyuruyor:

İmanın kuvvetlenmesi için bu zamanda ve bu zeminde gayet şiddetli bir ihtiyac-ı kat'î ile ders-i dinde bazı şahıslar lâzımdır ki, hakikatı hiç bir şeye feda etmesin, hiç bir şeye âlet etmesin. Nefsine hiç bir hisse vermesin. Tâ ki, imana dair dersinden istifade edilsin, kanaat-ı kat'iyye gelsin.¹¹³⁶

S- Herşeyden evvel bize lâzım olan nedir?

C- Doğruluk.

S- Daha?

C- Yalan söylememek.

S- Sonra?

C- Sıdk, ihlas, sadakat, sebat, tesanüd. (*)

S- Yalnız?

C- Evet!

S- Neden?

C- Küfrün mahiyeti yalandır. İmanın mahiyeti sıdktır. Şu bürhan kâfi değil midir ki; hayatımızın bekası, imanın ve sıdkın ve tesanüdü devamıyladır.¹¹³⁸

Lisanın, Kur'anın Âyetlerini âleme duyururken, hal ve etvar ve ahlâkın da onun mânasını neşretsin; lisan-ı hâlin ile de Kur'anı oku. O zaman sen, dünyanın efendisi, âlemin reisi ve insaniyetin vasıta-i saadeti olursun!¹¹³⁹

O zâtın (A.S.M.) evvel ve âhir bütün ahval ve harekâtı nazar-ı dikkatten geçirilirse, herbir hareketi, herbir hâli hârikulâde değilse de onun sıdkına delalet eder.

Ezcümle: Gar mes'elesinde, Ebu Bekir-is Sıddık ile beraber halâs ve kurtuluş ümidi tamamıyla kesildiği bir anda,

لَا تَخَفْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا "Korkma, Allah bizimle beraberdir" diye

Ebu Bekir-is Sıddık'a verdiği teselli ve tavk-ı beşerin fevkinde bir ciddiyetle, bir metanetle, bir şecaatle, havfsız, tereddüdsüz gösterdiği vaziyet; elbette sıdkına ve nokta-i istinadı olan Hâlıkına itimad ettiğine güneş gibi bir bürhandır.¹¹⁴⁰

RİSALE-İ NUR'UN MUHTELİF YERLERİNDE CİDDİYETİN EHEMMİYETİ BEYAN EDİLİR. EZCÜMLE: İŞARAT-ÜL İCAZ ESERİNDE ŞÖYLE BUYURULUYOR:

Ahlâk-ı âliyeyi ve yüksek huyları hakikata yapıştıran ve o ahlâkı daima yaşattıran, ciddiyet ile sıdktır. Eğer sıdk kalkıp araya kizb girerse, rüzgârlara oyuncak olan yapraklar gibi, o

(*): Madem muhatablar içine Nurcular girdiler. Sıdk kelimesine ihlas, sadakat, sebat, tesanüd gibi kelimeler ilâve olur.

1137 **Şualar (397)**

1138 **Münazarat (64)**

1139 **Tarihçe-i Hayat (157)**

1140 **İşarat-ül İ'caz (106)**

adam da insanlara oyuncak olur.

...

Malûmdur ki, bir zâtta içtima eden ahlâk-ı âliyenin imtizacından izzet-i nefis, haysiyet, şeref, vakar gibi; hasis, alçak şeylere tenezzül etmeğe müsaade etmeyen yüksek haller husule gelir. Evet melaike ulüvv-ü şanlarından, şeytanları reddeder, kabul etmezler. Kezalik bir zâtta içtima eden ahlâk-ı âliye; kizb, hile gibi alçak halleri reddeder. Evet yalnız şecaatle iştihar eden bir zât, kolay kolay yalana tenezzül etmez.¹¹⁴¹

**İŞTE PEYGAMBERİMİZİN (A.S.M) YOLUNDA
GİDEN BİR DAVA ADAMININ MEZKUR EVSAFTAN
HİSSEDARLIĞI NİSBETİNDE DERECEŚİ
ANLAŞILIR.
DİN HAYATINDA ÖNDE GİDEN VE MİLLETE
MANEN NOKTA-İ İSTİNAT OLANLARIN
CİDDİYETLERİNİ VE LAÜBALİLİĞİ TERK
ETMELERİNİ ZARURİ GÖREN BEDİÜZZAMAN
HAZRETLERİ MEB'USLARA DAĞITTIĞI
BEYANNAMESİNDE ŞÖYLE DİYOR:**

Bu millet-i İslâmın cemaatleri -çendan bir cemaat namazsız kalsa, fâsık da olsa yine- başlarındakini müte deyyin görmek ister. Hattâ umum Kürdistan'da umum memurlara dair en evvel sordukları sual bu imiş: "Acaba namaz kılıyor mu?" derler. Namaz kılsa mutlak emniyet ederler; kılmazsa, ne kadar muktedir olsa nazarlarında müttehendir.¹¹⁴²

Hasmınız ve İslâmiyet düşmanı olan firenkler dindeki lâkaytlığınızdan pek fazla istifade ettiler ve ediyorlar. Hattâ diyebilirim ki, hasmınız kadar İslâma zarar veren, dinde ihmalinizden istifade eden insanlardır. Maslahat-ı İslâmiye ve selâmet-i millet namına, bu ihmali a'male tebdil etmeniz

1141 **İşarat-ül İ'caz (107)**

1142 **Mesnev-i Nuriye (99)**

gerektir. Görülmüyor mu ki, İttihadcılar o kadar hârika azm ü sebat ve fedakârlıklarıyla, hattâ İslâm'ın şu intibahına da bir sebep oldukları halde, bir derece dinde lâübalilik tavrını gösterdikleri için, dâhildeki milletten nefret ve tezyif gördüler. Hariçteki İslâmlar dindeki ihmallerini görmedikleri için hürmeti verdiler.¹¹⁴³

Bahusus bu güruh-u mücahidîn ve bu yüksek meclisin ef'ali taklid edilir. Kusurlarını millet ya taklid veya tenkid edecek; ikisi de zarardır. Demek onlarda hukukullah, hukuk-u ibadı da tazammun ediyor.¹¹⁴⁴

CİDDİYET ÇOK EHEMMİYETLİ BİR SIFATTIR. ÜSTAD HAZRETLERİ AZI ZATLARIN ŞAHISLARINDA BU SIFATIN EHEMMİYETİNİ NAZARA VERİP TERGİB EDER. ŞÖYLE Kİ:

Hulusi Bey ve Sabri Efendi'nin mektublarında Risale-i Nur hakkındaki fıkralarının, bir mektub suretinde Risale-i Nur eczaları içinde idhal edilmesinin beş sebebi var:

Birincisi: Hulusi ise, âhirdeki Sözlere'in ve ekser Mektubat'ın yazılmasına onun gayreti ve ciddiyeti en mühim sebep olması... Ve Sabri'nin dahi Ondokuzuncu Mektub gibi bir sülüs-ü Mektubat'ın yazılmasına sebep, onun samimî ve ciddî iştiağı olmasıdır.¹¹⁴⁵

Kardeşimiz Hasan Âtîf, hakikaten Risale-i Nur'un hizmetine pek çok lâyük ve müstaidir. Müstesna hattıyla beraber ihlası, irtibatı, alâkadarlığı, ciddiyeti, sadakatı dahi mükemmeldir. Cenab-ı Hak onun emsalini çoğaltsın.¹¹⁴⁶

Aziz, Sıddık, Kardeşlerim!

Kahraman Tahiri'nin ve Kâtib Osman'ın mektupları hakikaten benim için bir ilâç hükmüne geçti. Yarım maddî, yarım manevî endişe hastalığına bir tiryak hükmüne geçti.

1143 Mesnev-i Nuriye (100)

1144 Mesnev-i Nuriye (101)

1145 Barla Lahikası (21)

1146 Kastamonu Lahikası (128)

Cenab-ı Hak onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun. Evet azm ü sebatınız ve ihlas ve ciddiyetiniz, ehl-i dünyayı mağlub etmiş ve ediyor.¹¹⁴⁷

Isparta ve havalisindeki Risale-i Nur şakirdlerinde fevkalâde bir sadakat ve sebat ve uhuvvet ve ihlas ve kahramanlık var ki; bu acib zamanda binler esbab-ı fesad ve ifsad içinde vahdetlerini ve ittifaklarını ve hizmette ciddiyetlerini muhafaza ediyorlar. Bu kadar fırtınalı hâdiseler içinde, Risale-i Nur'u muattal bırakmadınız, söndürmediniz; belki öyle parlattırdınız ki bizi de ışıklandırıp gayrete getirdiniz. Ve bilhassa bahar mevsiminde, umumî gaflette ve derd-i maişetin verdiği dehşetli bela içinde böyle kemal-i şevk ve gayretle Risale-i Nur'a çalışmak, hakikaten bir inayet-i İlahiyedir. Sizleri bütün ruhumuzla tebrik ediyoruz.¹¹⁴⁸

Evet hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz.¹¹⁴⁹

Bu zamanda Risale-i Nur'da, nokta-i istinad olarak avam-ı mü'minînin en ziyade muhtaç oldukları ve Nur'da buldukları öyle bir hakikattir ki; hiçbir şeye âlet olmayacak ve hiçbir garaz ve maksad içine girmeyecek ve hiçbir şübhe ve vesveseye meydan vermeyecek ve hiçbir düşman ona bahane bulup çürütmeyecek ve yalnız hak ve hakikat için ona çalışanlar bulunacak; dünya maksadları ona karışmayacak; tâ ki, uzakta olan ehl-i iman, o hakikata ve sadık naşirlerine tam itimad edip imanlarını, zındıkların ve dinsizlerin, din aleyhindeki dehşetli feylesofların itirazlarından ve

1147 **Kastamonu Lahikası (142)**

1148 **Kastamonu Lahikası (243)**

1149 **Emirdağ Lahikası (21)**

inkârlarından kurtarsınlar.¹¹⁵⁰

Evet, Muhammed (A.S.M)'ın herbir fiil ve herbir tavrının iki taraftan yani bidayet ve nihayetden ciddiyeti ve sıdkı, nazar-ı ehl-i dikkate arz-ı didar ediyor. Bahusus mecmu'-u harekâtının imtizacından ciddiyet ve hakkıyet şu'le-i cevvali gibi ve in'ikâsatından ve müvazenatından sıdk ve isabet, berk-i lâmi' gibi tezahür ve tecelli ediyor.¹¹⁵¹

Ahlâk-ı âliyenin, hakikatın zeminiyle olan rabîta-i ittisali ciddiyettir. Ve deveran-ı dem gibi hayatlarını idame eden ve imtizaçlarından tevellüd eden haysiyete kuvvet veren, heyet-i mecmuasına intizam veren yalnız sıdktır. Evet şu rabîta olan sıdk ve ciddiyet kesildiği anda, o ahlâk-ı âliye kurur ve hebaen gidiyor. Muhakemat: 145)

DİLİN İKİNCİ VAZİFESİ OLAN KONUŞMADA, LÜZUMSUZ KELAMLARI SÖYLEMEMEK GEREKTİR. EZCÜMLE BİR HADİSTE ŞÖYLE BUYURULUYOR:

Ma'rufu emretmek (Kur'an hakikatlarını bildirmek), münkeri, kötülükleri menetmek (zararlarını anlatmak) ve Allah'ı zikretmek dışında kalan sözleri, insanın aleyhindedir.(1)

Hem -arapça yazılacak- Ademoğlunun hatalarının birçoğu dilinden ileri gelmektedir (2)

Hem -arapça yazılacak- Dilini muhafaza et (lüzumsuz şeyler söyleme). Yani: İnsan lisanına hakim olmalıdır. Çünkü lüzumsuz lakırdılar insanın kıymetini düşürür, kendisini çok kere günaha sokar, mes'ul bir halde bırakır.

Bir Arap şairi diyor ki:

-arapça yazılacak-

Yani: Ben sükut ettiğimden dolayı bir kere olsun nadim olmadım, fakat söylediğim sözlerden dolayı defaat ile nedamet ettim. (3)

Kur'an (31:19) (49:2,3) ayetleri de gereksiz ve adaba aykırı

1150 Emirdağ Lahikası (214)

1151 Muhakemat (144)

olarak yüksek sesle konuşmama dersini veriyor. T.T.ci.2, sh.107 veci.5 sh.329 aynı mevzu hakkındadır.. Kur'an (23:3) (25:72) (28:55) ayetleri lüzumsuz ve mantıksız konuşmalardan, sohbet-i suriye ve münakaşa gibi hareketlerden kaçınmayı ders verir.

-Mevlana Cami Hazretlerinin, yerli-yersiz ve riyakarane konuşmalara karşı hassasiyetini gösteren bir hadise:

Mevlana cami, bilhassa ihlasta ilerlemiş, maneviyatta mesafe kat'etmiştir. Bundan olacak ki, gösterişten çok rahatsız olur, bütün huzur ve rahatını tevazuda, ihlasta bulurdu. O insanı maddi ve ilmi kazancıyla değerlendirmezdi. Bütün meselesi; gönül ehli olmak, iyi niyet sahibi bulunmak, tevazu ve ihlas içinde dini hayat yaşamaktı. Muhataplarında aradığı bunlardı. Nitekim bir gün mana büyüklerinin oturduğu bir davet sofrasında biri dikkatini çekti. Adam henüz ruhen olgunlaşmamış olduğunu, her haliyle belli ediyordu. Yemeğe başlarken yüksek sesle ve hodfüruşane bağırdı:

- Tuz getirin! Yemeğe tuzla başlamak sünnettir.

Adamın kendisini göstermek için söylediği bu sözden rahatsız olan Mevlana, yavaşça cevap verdi:

- Hazret, ekmekte tuz vardır. Onu hatırlayarak yerseniz, sünneti yerine getirmiş olursunuz.

Adam fazla ders almadı bu ikazdan. Az sonra birine bir ihtar verdi:

- Ekmeği tek elle koparıyorsun. Tek elle koparmak mekruhtur.

Cami Hazretleri bu harekettten de rahatsız oldu. Tekrar düzeltme yaptı:

- Sofrada başkasının eline, ağzına bakmak ta mekruhtur. Hem de senin hatırlattığından fazla mekruh...

Adam birazcık ders alır gibi olup susmuştu. Ama kendini göstermek istiyor, dikkatleri üzerine çekmek için konuşmaya

devam niyeti taşıyordu. Nitekim az sonra yine başladı:

- Yemek yerken konuşmak sünnettir!

Mevlana Cami yine ikaz etti: “Çok konuşmak ise mekruhtur.”

Hatalı sözler sarfetiğini anlayan adam, bundan sonra lüzumsuz konuşmayı da, sivri ve rahatsız edici sözlerle hata düzeltmeyi de terk etti.¹¹⁵²

Peygamberimiz (A.S.M) buyuruyor ki: -arapça yazı gelecek-

Yani: Lüzumsuz latifelerden kaçınınız; çünkü bu, mü'minin bahasını, şeref ve şanını giderir. (1)¹¹⁵³

(31:6) Bayağı insanlardan kimi de vardır ki, Alla yolundan bilmeyerek sapıtmak ve onu 8Allah yolunu) eğlence yerine tutmak için laf eğlencesi (oyalayıcı söz ve sesleri) satın alır. İşte bunlara mühin bir azap vardır...¹¹⁵⁴

Mezkur ayette geçen –arapça yazı gelecek- “Laf eğlencesi”: eğlence söz, insanı oyalayan, (haktan) işinden alıkoyan, asılsız hikayeler, masallar, romanlar, tarih kılıklı efsaneler, güldürücü lakırdılar gevezelikler, teganniler (şarkılar) gibi eğlence sesler

Bunun sebab-i nüzulünde deniliyor ki: Nadr İnb-i Haris ticaretle Faris'e gidiyor, Acemlerin hikayelerini, efsane kitaplarını getiriyor ve bunları Kureyş'e okuyarak “Muhammed size Ad ve Semud hikayeleri söylüyor, gelin ben size Rüstem'in, İsfendiyar'ın, Kisraların hikayelerini anlatayım” diyor ve bu suretle birçoklarının Kur'an dinlemesine mani oluyordu. **Bundan başka güzel bir hanende (şarkıcı) cariye almış, birinin müslüman olacağını işittiği zaman onu alıp cariyesine:** Haydi buna yedir içir, söyleyiver; der, bu suretle eğlendirip “Gördün ya! Muhammed'in çağırdığından, namazdan, oruçtan, onun önünde çarpışmaktan daha iyi değil mi?” dermiş. – arapça yazı gelecek- Bilmeyerek Allah yolundan sapıtmak, yani

1152 İslam Büyükleri (221) ve Yeni Ansiklopedi (367)

1153 Yeni Ansiklopedi (1194)

1154 E.T. 3837)

saptırdığını hissettirmeden, yaptığı iin akibetini sezdirmeden dini, ahlaki bozmak; -arapça yazı gelecek- ve onu, yani Allah yolunu, hak dinini eğlence yerine tutmak için...¹¹⁵⁵

4193.hadis meali de şöyle: Çok gülmeyiniz. Çünkü gülmenin çokluğu Kalbi öldürür (yani katılaştırır).

Sahih-i Buhari Muhtasarı 10. cilt 1736. hadisi, Peygamberimiz'in (A.S.M) gülmesi ancak tebessümle olduğunu bildirir.

Bir başka hadiste mealen şöyle buyuruluyor: Kahkaha ile, başkalarının işitecekleri surette gülmek şeytandandır. Tebessüm etmek ise Allah'tandır.¹¹⁵⁶

Hokkabazlıkla insanları güldürüp gafletin galebesine çalışan insanları zecreden bir hadis meali de şöyledir: Yazıklar olsun o kimseye ki, insanları güldürmek için konuşu ve yalan söyler; yazık yazık ona¹¹⁵⁷

Mevzumuzla çok ciddi alakalı bir rivayet:

-arapça yazı gelecek-

Kendisinden ilim öğrendiklerinize hürmet edin. Kendisine ilim öğrettiklerinize de ikram ve ihtiram edin.(2) Evet, çocuklara ikramlı ve vakarlı davranmak, lisan-ı hal ile hürmet ve vakar dersini göstermek demektir ki; en müessir bir derstir.¹¹⁵⁸

1155 E.T. (3838) Yeni Ansiklopedi (1260)

1156 H.G. Hadis: 264)

1157 seçme Hadisler 1. kitap 52.hadis) (Yeni Ansiklopedi sh: 1920)

1158 Yeni Ansiklopedi (799)

CİHADDA ADALET-İ KUR'ANİYEYİ TAKİB ETMEK

Ahırzaman fitnesinin vahşiyane mücadelelerin içinde ve hadis lisaniyle “melhemeler”in ve anarşinin ateşlendirildiği devrede, İslam dünyasındaki ilim ve faziletine itimad edilen şahsiyetlerin şurasıyla Kur'an ve Resülullahın (A.S.M.) gösterdiği fitne- ahırzamana bakan hareket tarzının tesbiti gerektir.

Bediüzzaman Hazretlerinin İttihad ve Terakkı hükümetine bu aşağıda nakledilen telifini, **“Şimdi âlem-i İslâmın mütemerkiz noktasına tekrar arz ediyorum.”** Diyerek gelecek zamana bakan yazısında şu noktalara dikkat çeker:

“Zaman gösterdi ki, hilafeti temsil eden şu Meşihat-ı İslâmiye, yalnız İstanbul ve Osmanlılara mahsus değildir. Umum İslâma şamil bir müessesesi-i celiledir. Bu sönük vaziyetle, değil koca âlem-i İslâmın, belki yalnız İstanbul'un irşadına da kâfi gelmiyor. Öyle ise, bu mevki öyle bir vaziyete getirilmelidir ki, **âlem-i İslâm ona itimad edebilsin.** Hem menba', hem ma'kes vaziyetini alsın. Âlem-i İslâma karşı vazife-i diniyesini hakkıyla îfa edebilsin.

Eski zamanda değiliz. Eskiden hâkim bir şahs-ı âhid idi. O hâkimin müftüsü de, onun gibi münferid bir şahıs olabilirdi. Onun fikrini tashih ve ta'dil ederdi. Şimdi ise, **zaman cemaat zamanıdır.** Hâkim, ruh-u cemaatten çıkmış az mütehassis, sağırca, metin bir şahs-ı manevîdir ki, **şûralar** o ruhu temsil eder.

Şöyle bir hâkimin müftüsü de ona mücanis olup, bir **şûra-yı âliye-i ilmiyeden tevellüd eden bir şahs-ı manevî olmak gerektir.** Ta ki, sözünü ona işittirebilsin. Dine taalluk eden noktalardan, **sırat-ı müstakime sevk edebilsin.** Yoksa **ferd dâhî de olsa**, cemaatin ferd-i manevîsine karşı sivrisinek kadar kalır. Şu mühim mevki böyle sönük kalmakla, İslâmın ukde-i hayatiyesini tehlikeye maruz bırakıyor.

Hattâ diyebiliriz, şimdiki za'f-ı diyânet ve şair-i İslâmiyetteki lâkaydlık ve içtihadattaki fevza, Meşihat'ın za'fından ve sönük olmasından meydan almıştır. Çünkü **haricde bir adam re'yini, ferdiyete istinad eden Meşihat'a karşı muhafaza edebilir.** Fakat böyle bir şûraya istinad eden bir Şeyhülislâm'ın sözü, en büyük bir dâhîyi de ya içtihadından vazgeçirir, ya o içtihadı ona münhasır bırakır.

Her müstaid çendan içtihad edebilir. Lâkin içtihadı o vakit düstur-ul amel olur ki, bir nevi icma' veya cumhurun tasdikine iktiran eder. Böyle bir Şeyhülislâm manen bu sırra mazhar olur. **Şeriat-ı Garra'da daima icma' ve re'y-i cumhur, medar-ı fetva olduğu gibi, şimdi de fevza-i ârâ için, böyle bir faysala lüzum-u kat'î vardır.**"¹¹⁵⁹

Yani İslam dünyasındaki fevza-i ârâ denen çeşidli anlayışların dalgalanması, yani nokta-i telakı denilen esasat-ı diniye dairesinde mütesanid bir şahs-ı manevinin varlığı İslamın selameti için birinci şarttır. Çünkü beynelmilel müstevli ve emperyalist cereyanlar vardır.

Evet, İslam milletleri İslamın esaslarında birleşebileceğinden Bediüzzaman Hazretleri şu cihete dikkat çeker:

“İslâmiyet'in pek çok kanun-u esasîsinden birisi: ﴿
 وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿ âyet-i kerimesinin hakikatıdır ki; birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mes'ul olamaz.

Hem emniyetin ve asayişin temel taşı, yine bu kanun-u esasîden geliyor:

Meselâ: Bir hanede veya bir gemide bir masum ile on câni bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve asayiş düstur-u esasîsi ile o masumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; ta ki masum çıkıncaya kadar.¹¹⁶⁰

Evet, “Adalet-i mahza ile adalet-i izafiye'nin izahı

1159 Sünihat-Tuluat-İşarat:32

1160 Emirdağ Lahikası-2 (172)

şudur ki: مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ

جَمِيعًا âyetin mana-yı işaretleriyle: Bir masumun hakkı, bütün halk için dahi ibtal edilmez. Bir ferd dahi, umumun selâmeti için feda edilmez.

Cenab-ı Hakk'ın nazar-ı merhametinde hak haktır, küçüğüne büyüğüne bakılmaz. Küçük, büyük için ibtal edilmez. Bir cemaatin selâmeti için, bir ferdin rızası bulunmadan hayatı ve hakkı feda edilmez. Hamiyet namına rızasıyla olsa, o başka mes'eledir.

Adalet-i izafiye ise: Küllün selâmeti için, cüz'ü feda eder. Cemaat için, ferdin hakkını nazara almaz. Ehvenüşşer diye bir nevi adalet-i izafiyeyi yapmağa çalışır. Fakat adalet-i mahza kabil-i tatbik ise, adalet-i izafiyeye gidilmez, gidilse zulümdür.”¹¹⁶¹

İkinci Cihan Harbi münasebetiyle yazılan ve verdiği ders ve ikazı her zaman için geçerli olan bir ikaznamede şöyle deniliyor:

“âyetine en a'zam bir tarzda şimdiki boğuşan insanlar mazhar olmalarından, onlara değil tarafdar olmak veya merakla o cereyanları takib etmek ve onların **yalan, aldatıcı propagandalarını** dinlemek ve müteessirane mücadelelerini seyretmek, belki o acib zulümlere bakmak da caiz değil. Çünkü zulme rıza zulümdür; tarafdar olsa, zalim olur.

Meyletse وَ لَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ مَازْهَارٌ

Hem zendeka, nifak hasiyetiyle her tarafa döner. Senin dostunu kendine dost edip, sana düşman eder. Senin tarafdarlık cihetiyle kazandığın günahlar, faidesiz boynunda kalır.”¹¹⁶²

Yani sinsi nifak cereyanı, bazı saf kişileri iğfal

1161 Mektubat (53)

1162 Kastamonu Lahikası (207)

ederek veya kendi adamlarını müslümanlar arasına sokup menfi hadiseler yaptırır. Sonra bu hadiseleri İslam dünyasına atfederek müslümanlar alehinde vahşilik ve saldırganlık gibi kasıtlı isnadlarla propagandalar yapar ve efkâr-ı beşeriyeyi şaşkırtmak isterler.

Evet, "Siyaset-i beşeriyenin en esaslı bir kanun-u esasîsi olan: "Selâmet-i millet için ferdler feda edilir. Cemaatin selâmeti için eşhas kurban edilir. Vatan için herşey feda edilir." diye; bütün nev'-i beşerdeki şimdiye kadar dehşetli cinayetler bu kanunun sû'-i istimalinden neş'et ettiğini kat'iyen bildim. Bu kanun-u esasî-yi beşeriye, bir **hadd-i muayyenesi olmadığı** için çok sû'-i istimale yol açmış. İki harb-i umumî, bu gaddar kanun-u esasînin sû'-i istimalinden çıkıp bin sene beşerin terakkiyatını zîr ü zeber ettiği gibi, on canı yüzünden doksan masumun mahvına fetva verdi.

Bir **menfaat-i umumî perdesi altında şahsî garazlar**, bir canı yüzünden bir kasabayı harab etti. Risale-i Nur bu hakikatı bazı mecmua ve müdafaatta isbat ettiği için onlara havale ediyorum.

İşte beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı Arş-ı A'zam'dan gelen Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'daki bu gelen kanun-u esasîyi buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor:

وَلَا تَرْرُ وَازِرَةً وَزَرَ أُخْرَى * مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ
فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا

Yani bu iki âyet, bu esası ders veriyor ki: "Bir adamın cinayetiyle başkalar mes'ul olmaz.

Hem bir masum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez. Kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka mes'eledir." diye hakikî adalet-i beşeriyeyi tesis ediyor.

Bunun tafsilâtını da Risale-i Nur'a havale ediyorum.”¹¹⁶³

CİHAD'IN MAHİYET VE HAKİKATI

[CİHAD HAKKINDA MÜCMEL BİR TESBİTTİR.]

(Bu yazıyı hazırlayıp neşretmemizin bir sebebi, dine muarız bazı cereyanların, İslamiyeti ve dolayısıyla de âlem-i İslamı gayr-ı medenî ve saldırganlık gibi yaygaralarla itham etmeleridir)

Cihad tabiri, cehd kelimesinden alınıp, **fisebilillah** yani Allah yolunda ve Rıza-yı İlâhî için **i'la-i kelimetullahda**, yani dini koruma ve yayma faaliyetinde bütün kuvvetini harcamak manasını ifade eder.

Kur'anda ve hadis-i şeriflerde cihad hakkında hayli teşvik ve emirler vardır.

Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“Cihad farz-ı kifaye iken farz-ı ayn olmuştur. Belki **muzaaf bir farz-ı ayn** hükmüne geçmiştir.”¹¹⁶⁴

Evet, normal **İslâm cemiyetlerinde** yani meşruiyet dairesinde ve bid'atlara bulaşmadan dini koruma ve tebliğin yapıldığı devrelerde **cihad, farz-ı kifayedir**. Yani bütün müslümanlar için farz olmaz. Fakat müteceviz ve çok kere sinsi ifsad eden nifak cereyanlarının emperyalizmi hedef alarak, yani **istila edici tecavüzleriyle galib oldukları devrelerde** cihad, **farz-ı ayındır**. Keza, çok şiddetli ve emsalsiz olan **ahirzaman fitnessinde** ise, cihad, **muzaaf farz-ı ayındır**. Yani imkânları nisbetinde dini korumaya destek vermeyen her müslüman mes'ul olur.

Kur'an 3/104. Âyetinde mü'minlere hitaben mealen şöyle buyruluyor:

1163 Emirdağ Lahikası-2 (98)

1164 Hutbe-i Şamiye (143)

"Hem sizden müteşekkil, **önde gider**, hayra davet eder, maruf ile emir ve münkerden nehyeyler bir ümmet (**bir cemaat**) olsun. İşte onlardır o felahı bulacaklar..."

Hayra davet, emr-i bilmaruf ve nehy-i anilmünker, alel-umum müslümanlara **farz-ı kifayedir**. Bu **yapılmayınca hiç bir müslüman mes'uliyetten kendini kurtaramaz**.

Ale-l-umum müslümanların vazifeleri, içlerinden bunu yapacak bir **ümmet-i mahsusa** teşkil etmek ve onlara **muavenet** ve **ittiba** ederek o vasıta ile bu vazifeyi ifa ettirmektir.¹¹⁶⁵

Cihad, **cihad-ı mânevî** yani bid'atsız meşru neşriyat ve sözlü ders ve telkinlerle yapılacağı gibi, gereğinde ve meşru şartları dairesinde silah ile de yapılır. Az ilerde kısmen bilgi verilecektir.

Bediüzzaman Hazretleri cihad gibi mes'elelerde de halkın aldatılmaması için şu ikazları yapar:

"**Zulüm**, başına adalet külâhını geçirmiş; **hiyanet**, hamiyet libasını giymiş; cihada **bagy** ismi takılmış, **esarete** hürriyet namı verilmiş. Ezdad, suretlerini mübadele etmişler."¹¹⁶⁶

Aynı Manada Ve Yarı Manzum Şöyle Bir Beyan Da Var:

"Zaman olur zıd zıddını saklarmış. Lisan-ı siyasette lafız, mânanın zıddıdır. **Adalet külâhını**, **zulüm** başına geçirmiş. **Hamiyet libasını**, **hiyanet** ucuz giymiş. **Cihad ve hem gazaya**, **bagy** ismi takılmış. **Esaret-i hayvanî**, **istibdad-ı şeytanî**, **hürriyet** nam verilmiş. Zıdlarda emsal olmuş, suretlerde tebadül, isimlerde tekabül, makamlarda becayış-i mekânî..."¹¹⁶⁷

Yukarıdaki iki parçada geçen "**hiyanet**", yani önce müslüman olup veya müslüman görünüp sonra İslâma açık veya sinsice muhalefet etmek manasını ifade eder. "**Bağy**"

1165 Elmalî tefsiri (1154)

1166 Mektubat (471)

1167 Sözlür (707)

dahi isyancı ve bozguncu manasındadır. “**Esaret**”ten de, nefis ve şeytanın isteğine uygun sefih yaşamak manası kastediliyor. Bu ikazda, **zulm’e adalet; hiyanete hamiyet** diyerek hakikatlar tersyüz edilip efkâr-ı umumiye aldatılmak istendiğine dikkat çekiliyor.

Yani sinsi nifak cereyanı, İslam dünyasına atfen vahşilik ve saldırganlık gibi kasıtlı isnadlarla propagandalar yaparak efkâr-ı beşeriyeyi şaşkırtmakla müslümanların aleyhine geçirmek isterler. Hatta saldırgan, saldırganlığını örtmek için karşı tarafı saldırganlıkla suçlama yaygarasını yapar.

Şimdi maddî ve manevî cihad mes’elesine geçiyoruz.

Müteceviz ve maddî kuvvete sahip olan nifak cereyanına karşı yapılacak cihadla, dahildeki, yani millet bünyesinde zuhur eden anarşik hadiselerle karşı yapılacak cihad farklıdır. Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“...dâhildeki **cihad-ı manevî**; manevî tahribata karşı çalışmaktır ki; maddî değil, manevî hizmetler lâzımdır.”¹¹⁶⁸

“...asıl mes'ele bu zamanın **cihad-ı manevîsidir**. Manevî tahribatına karşı sed çekmektir. Bununla dâhilî **asayişe** bütün kuvvetimizle yardım etmektir.

Evet mesleğimizde kuvvet var. Fakat bu kuvvet, **asayişi muhafaza** etmek içindir. وَ لَا تَزُرُّ وَ اِزْرَةً وَ ذِ ذِ düsturu ile ki: "Bir canı yüzünden; onun kardeşi, hanedanı, çoluk-çocuğu mes'ul olamaz." İşte bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle **asayişi muhafazaya** çalışmışım. Bu kuvvet dâhile karşı değil, ancak **haricî tecavüze** karşı istimal edilebilir. Mezkûr âyetin düsturu ile vazifemiz, dâhildeki **asayişe** bütün kuvvetimizle yardım etmektir. ...

Ve **cihad-ı maneviyenin** en büyük şartı da; vazife-i İlahiyeye karışmamaktır ki, "**Bizim vazifemiz hizmettir, netice Cenab-ı Hakk'a aittir; biz vazifemizi yapmakla**

mecbur ve mükellefiz."¹¹⁶⁹

Evet anarşi, münafıkların lehinde olduğu ve anarşiyi istedikleri cihetle de, asayişini korumak gerekiyor.

Çünkü "Şimdiki fırtınalı asırda gaddar medeniyetten neş'et eden **hodgâmlık** ve asabiyet-i unsuriye ve umumî harbden gelen **istibdadat-ı askeriye** ve dalaletten çıkan **merhametsizlik** cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdadat meydan almış ki, **ehl-i hak** hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile, tarafgirlik bahanesiyle çok bîçareleri yakacak, o halette o da **ezlem** olacak ve mağlub kalacak. Çünkü mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden insanlar, bir-iki adamın hatasıyla yirmi-otuz adamı, âdi bahanelerle vurur, perişan eder.

Eğer **ehl-i hak**, hak ve adalet yolunda **yalnız vurana vursa**, otuz zayiata mukabil yalnız biri kazanır, mağlub vaziyetinde kalır. Eğer mukabele-i bilmişil kaide-i zalımanesiyle, o **ehl-i hak** dahi bir-ikinin hatasıyla yirmi-otuz bîçareleri ezser, o vakit hak namına dehşetli bir haksızlık ederler."¹¹⁷⁰

"İşte beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı Arş-ı A'zam'dan gelen Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'daki bu gelen **kanun-u esasîyi** buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor:

Yani bu iki âyet, bu esası ders veriyor ki: "**Bir adamın cinayetiyle başkalar mes'ul olmaz. Hem bir masum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez.** Kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka mes'eledir." diye hakikî adalet-i beşeriyeyi tesis ediyor. Bunun tafsilâtını da Risale-i Nur'a havale ediyorum."¹¹⁷¹

"Amma **maddî cihadın** muktezası ise; o vazife şimdilik bizde değildir. Evet ehline göre kâfirin veya mürtedin

1169 **Emirdağ Lahikası-2 (241)**

1170 **Şualar (292)**

1171 **Emirdağ Lahikası-2 (98)**

tecavüzatına sed çekmek için topuz lâzımdır. Fakat iki elimiz var. Eğer yüz elimiz de olsa, ancak nura kâfi gelir. Topuzu tutacak elimiz yok!¹¹⁷²

Geniş dairede olan İslâm hâkimiyetine bakan Kur'an: 9:73. Âyetinin tefsirinde şöyle deniliyor:

“Münafıklara karşı **cihad**, **izhar-ı hüccet** ve **ikame-i hudud** (yani had cezalarını tatbik etmek) ile müfesserdir. Filvaki' cihad; seyf, lisan vesair herhangi bir vasita ve suret ile olursa olsun bezl-i cühd ederek çalışıp uğraşmak, mücahede eylemek demektir ki, **kıtâl** bunun bir nev-i mahsusudur.”¹¹⁷³

İman-ı tahkikî yoluyla yapılacak ve geleceğe de bakan cihad-ı maneviyeye âyetin bir işareti:

“ cümlesi, makam-ı cifrî ve ebcedî ile bin üçyüz elli (1350) tarihine parmak basar ve mana-yı işarî ile der: Gerçi o tarihte, dini dünyadan tefrik ile dinde ikraha ve icbara ve mücahede-i diniyeye ve din için silâhla cihada muarız olan **hürriyet-i vicdan**, hükûmetlerde bir kanun-u esasî, bir düstur-u siyasî oluyor ve hükûmet **lâik cumhuriyete** döner. Fakat **ona mukabil** manevî bir cihad-ı dinî, **iman-ı tahkikî kılinciyle** olacak. Çünkü dindeki rüşd-ü irşad ve hak ve hakikatı gözlere gösterecek derecede kuvvetli **bürhanları izhar** edip tebyin ve tebeyyün eden bir **nur** Kur'an'dan çıkacak diye haber verip, bir lem'a-i i'caz gösterir.

Hem tâ (**halidüne**) kelimesine kadar Risale-i Nur'daki bütün müvazenelerin aslı, menbaı olarak aynen o müvazeneler gibi mükerreren nur ve zulümat ve iman ve karanlıkları karşılaştırmasıyla gizli bir emaredir ki, o tarihte bulunan **cihad-ı manevî mübarezesinde** büyük bir **kahraman**; Nur namında Risale-i Nur'dur ki, dinde bulunan yüzer tılsımları keşfeden onun **manevî elmas kılınca**, maddî kılınçlara ihtiyaç bırakmıyor.”¹¹⁷⁴

1172 Lemalar (104)

1173 Elmalı Tefsiri (2591)

1174 Şualar (271)

Bu cihad mes'alesinde en ehemmiyetli bir cihet de şudur ki:

Zamanımızda mütecaviz cereyanların hem maddî ve teknik imkânlar cihetinde, hem **ittihad-ı İslâmın** teşekkül etmemiş olmasından hem müslümanlar aleyhinde propaganda yapacağı menfi hadiseler çıkarıp efkâr-ı beşeriyeyi aldatan propagandalar yoluyla kazandıkları galebelerine karşı, **ittihad-ı İslâmın** teşekkülü gerektiğini anlatan Bediüzzaman diyor ki:

“.....**komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik;** doğrudan doğruya **anarşistliği** intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında **ittihad-ı İslâm dayanabilir.** Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti **anarşilikten** kurtaracak **yalnız odur.**” Em:24

Evet, ittihad-ı İslâmın merkezियeti olan hilâfetin “**İkinci Vazifesi:** Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı ile **şear-i İslâmiyeyi ihya** etmektir. **Âlem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad edip** beşeriyeti maddî ve manevî tehlikelerden ve gazab-ı İlahîden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, **milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.**

Üçüncü Vazifesi: İnkılabat-ı zamaniye ile çok ahkâm-ı Kur'aniyenin zedelenmesiyle ve şariat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) kanunları bir derece ta'tile uğramasıyla o zât, **bütün ehl-i imanın manevî yardımlarıyla ve ittihad-ı İslâmın muavenetiyle ve bütün ülema ve evliyanın** ve bilhassa Âl-i Beyt'in neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr **seyyidlerin iltihaklarıyla** o vazife-i uzmayı yapmağa çalışır.”¹¹⁷⁵

Yani fitne-i ahirzaman cereyanına karşı, **mahalli ve kısmî mukabeleler değil, yekvücut bir âlem-i İslâmın kuvveti** ancak mukavemet eder.

Evet, “Âl-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, Âl-i İbrahim Aleyhisselâm gibi öyle bir vaziyet almış ki; umum mübarek silsilelerin başında, umum aktar ve a'sarın mecma'larında o nuranî zâtlar kumandanlık ediyorlar.....

Ve öyle bir kesrettedirler....ki; o kumandanların mecmu'u, muazzam bir ordu teşkil ediyorlar. Eğer maddî şekle girse ve bir tesanüd ile bir fırka vaziyetini alsalar, İslâmiyet dinini milliyet-i mukaddese hükmünde rabita-i ittifak ve intibah yapsalar, hiçbir milletin ordusu onlara karşı dayanamaz! İşte o pek kesretli o muktedir ordu, Âl-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır ve **Hazret-i Mehdi'nin en has ordusudur.**”

1176

Yukarıda bahsî geçen seyyidlerden müteşekkil **has orduya**, yine aynı yerde nazara verilen **bütün ehl-i iman ve ittihad-ı İslam** ve **bütün ulema ve evliyanın** destek vereceği ve böylece büyük bir **İslam milliyeti kuvveti** ile, hiçbir hak ve hukuk tanımayan **zendeka cereyanına karşı durabilecektir.** Şu halde öncelikle bu kuvvetin tahakkukuna çalışmak evleviyet kazanır.

Esasen İslâmiyet, şefkat ve **merhamet dinidir** ve **barışçıdır.** Beşerin **sulh-u umumî** dairesinde yaşamasını ister. Fakat bazı cereyanlar, hürriyet rejimini koruma perdesi altında bahaneler uydurup tecavüz ederek hâkimiyetine yol arar.

Evet, “Ecnebi parmağıyla idare edilen **zendeka komiteleri**, İslâmiyeti imha için, İslâm memleketlerinde, bilhassa Türkiye'de, öyle desiselerle entrikalar çevirmişler, haince dolaplar döndürmüşler, hunharane ve vahşiyane zulümler irtikâb ve şeytanî ve menfur plânlar tatbik etmişler ve işgalatta bulunmuşlar; iblisane, sinsî metodlar takib etmişler ve

kardeşi kardeşe çarpıştırmışlar ve öyle aldatıcı yalan ve **propagandalar** ve **yaygaralar** yapmışlar, fitne ve fesad ve tefrika tohumları saçmışlardır ki; bunlar İslâm'ın bünyesinde derin rahneler açmış ve büyük tahribatlar yapmıştır.”¹¹⁷⁷

“Hem, masum müslümanların kanlarını sömüren ve servetleri tahaccür etmiş millet kanı olan, parazit, tufeylî ve aç gözlü canavar ve **barbar emperyalistleri**, müstemlekeçileri ve onların **içimizdeki**, sadece şahsî menfaat zebunu, zalim, hunhar, harîs ve müstebid uşaklarını, hak ile yeksân edip izmihlal ve inhidam-ı mutlakla mağlub eden ve edecek yegâne çarenin Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın bu asırda bir mu'cize-i manevîsi olan **Risale-i Nur eserleri** olduğunda, basiretli İslâm mücahidleri ve âlimleri, icraat ve müşahedata müstenid, yakînî bir kanaat-ı kat'iyeye ile müttefikler.”¹¹⁷⁸

İslâmiyetin emrettiği cihad dahi merhametin icabıdır.

Çünkü: “Şefkat-i insaniye, merhamet-i Rabbaniyenin bir cilvesi olduğundan; elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten-lil-âlemîn Zât'ın (A.S.M.) mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalalete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sekam-ı kalbîdir.

Meselâ: Kâfir ve münafıkların Cehennem'de yanmalarını ve azab ve **cihad** gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve tevile sapmak; Kur'anın ve edyan-ı semaviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi, bir **zulm-ü azîm** ve gayet derecede bir **merhametsizliktir**. Çünkü masum hayvanları parçalayan **canavarlara himayetkârane şefkat etmek**, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir vicdansızlıktır.

Ve binler müslümanların **hayat-ı ebediyelerini mahveden** ve yüzer ehl-i imanın sû'-i akibetine ve **müdhiş günahlara sevkeden** adamlara şefkatkârane tarafdar olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına dua etmek,

1177 Sözlere (770)

1178 Sözlere (771)

elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şeni' bir gadirdir.”¹¹⁷⁹

İşte Risale-i Nurda bu ve benzeri beyanlar, ahkâm-ı şer'iyeden alınıp nazara verilen külli kaidelerdir. Bu kaideler, İslamiyeti ve âlem-i İslamı mahva çalışan ve hürriyetçi maskesini takınan nifak cereyanına daha ziyade bakar ve baktırır.

KUR'ANIN CİHAD HAREKETİNDE KOYDUĞU ŞEFKATİN GEREĞİ OLAN DÜSTURLARA MUHALEFET EDİLDİĞİNİ TENKİD EDEN BEDİÜZZAMAN HZ. DİYOR Kİ:

“Elbette zemin yüzünde bu dehşetli düelloda, semavatı ağılatacak zulümler ve tahribat oluyor; çok masum ve mazlumların hakları kayboluyor, mahvoluyor. Mimsiz gaddar medeniyetin zalimane düsturu olan, "Cemaat için ferd feda edilir, milletin selâmeti için cüz'î hukuklara bakılmaz" diye, öyle dehşetli bir **zulüm meydanı açmış** ki, **kurûn-u ûlâ vahşetlerinde de emsali vuku' bulmamış**. Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın adalet-i hakikiyesi, bir ferdin hakkını cemaata feda etmez; "**Hak, haktır; küçüğe büyüğe, aza çoğa bakılmaz**" "... der.¹¹⁸⁰

1179 **Kastamonu Lahikası (75)**

1180 **Kastamonu Lahikası (150)**

İNSANLIĞI VAHŞETTEN HAKİKİ MEDENİYETE ÇIKARAN VE KIYAMETE KADAR GEÇERLİ OLAN RESULULLAHIN (ASM) YAPTIĞI EMSALSIZ İNKİLÂB ÖRNEĞİ

Evet, ”**O zâtı** harekete getirip o **inkılabları** kendisine yaptırın ancak bir kuvve-i kudsiyedir. Evet bilhassa Ceziret-ül Arab'da yaptığı inkılab ve icraata bak!

O sahralarda, o çöllerde, âdetlerini muhafazada çok mutaassıb ve asabiyetlerinde fevkalâde inadçı ve kasavet-i kalb ve merhametsizlikte emsalsiz ve hattâ diri diri kızlarını toprağa gömüp öldürürlerken müteessir bile olmayan pek çok **vahşi kavimler** oturmakta idiler. O zât-ı nuranî kısa bir zamanda o kavimlerin ahlâk-ı seyyielerini kaldırarak ahlâk-ı hasene ile tebdil ettirdi. Hattâ o zât-ı mürşidin (A.S.M.) telkin ettiği iman nuru sayesinde, o vahşi insanlar, insan âleminde insanlara muallim oldular.

Ve medeniyet dünyasında, **medenîlere üstad oldular**. O zâtın (A.S.M.) şu kadar geniş ve azîm saltanatı, yalnız zahirî bir saltanat değildir. Daha geniş ve daha derin yerde **saltanat-ı bâtinîyesi** vardır ki, bütün kalbleri ve akılları kendisine cezb ve celbetmiştir. Ve bütün ruhları ve nefisleri teshir etmiştir ki, kalblere mahub, akıllara muallim ve tenvir edici ve nefislere mürebbi ve ruhlara sultan olmuş ve olmaktadır.”¹¹⁸¹

MÜNSİF FİKİR DÜNYASININ KUR’ANA BAKIŞLARINDAN BİR ÖRNEK

Avrupanın münsif fikir adamlarının Kur’an lehinde hakihatı ifade eden beyanları vardır.

Ezcümle: “İngilizce-Arabca, Arabca-İngilizce lügatların muharriri Doktor City Youngest (Siti Yangest) Kur’an hakkında şu sözleri söylüyor:

Madem ki Kur'anın birbirine **düşman kabileleri**, yekdiğeriyle mücadele eden unsurları derli toplu bir **millet haline getirdiğini**, onları eski fikirlerinden daha ileri bir seviyeye yükselttiğini görüyoruz; o halde belâgat-ı Kur'aniyenin mükemmeliyetine hükmetmeliyiz. Çünkü Kur'anın bu belâgatı, **vahşi kabileleri medenî bir millet haline getirmiş**; dünyanın eski tarihine yeni bir kuvvet ilâve etmiştir. **Zaman ve mekân itibariyle** birbirinden çok uzak oldukları gibi, **fikrî inkişaf itibariyle de birbirinden çok farklı** insanlara hârikulâde bir hassasiyet ilham eden ve muhalefeti hayrete ve istihsana kalbeden **Kur'an**, en şâyan-ı hayret eser tanınmaya lâyıktır. **Kur'an**, beşerin mukadderatıyla meşgul âlimler için tettebbua şâyan en faideli mevzu sayılır.”¹¹⁸²

MENFİ VE MÜSBET MEDENİYET

“Evet nasılkı eski zamanda İslâmiyet'in terakkisi, düşmanın taassubunu parçalamak ve inadını kırmak ve **tecavüzatını defetmek**, silâh ile kılıncı ile olmuş. **İstikbalde** silâh, kılıncı yerine **hakikî medeniyet** ve maddî terakki ve hak ve hakkaniyetin **manevî kılıncıları** düşmanları mağlub edip dağıtacak.

Biliniz ki:

Bizim muradımız **medeniyetin** mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir. Yoksa medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasin zannedip, **taklid edip** malımızı harab ettiler. Ve dini rüşvet verip, dünyayı da kazanamadılar. **Medeniyetin günahları** iyiliklerine galebe edip seyyiatı hasenatına racih gelmekle, beşer **iki harb-i umumî** ile iki dehşetli tokat yiyip, o **günahkâr medeniyeti zîr ü zeber edip** öyle bir kustu ki, yeryüzünü kanla buluşturdı. İnşâallah istikbaldeki **İslâmiyet'in kuvveti** ile medeniyetin mehasini galebe edecek, zemin

yüzünü pisliklerden temizleyecek, **sulh-u umumîyi** de temin edecek.”¹¹⁸³

CÜZ-İ İHTİYARÎ

Şu altı cihette ünsiyet ve teselli değil, belki dehşet ve vahşet aldığım onlara mukabil benim elimde bir cüz'-i ihtiyarîden başka hiçbir şey yoktur ki, ona dayanıp onunla mukabele edeyim.

(İman, o cüz'-i lâ-yetecezza hükmündeki cüz'-i ihtiyarî yerine, gayr-ı mütenahî bir kudrete istinad etmek için bir vesika verir ve belki iman bir vesikadır.)¹¹⁸⁴

كِهِ أَوْ جُزْءٍ هَمَّ عَاجِزٌ هَمَّ كُوتَاهُ وَ هَمَّ كَمَّ عَيَارِسْتُ

Halbuki o cüz'-i ihtiyarî denilen silâh-ı insanî hem âciz, hem kısıdır. Hem ayarı noksandır. İcad edemez, kesbden başka hiçbir şey elinden gelmez.

(İman, o cüz'-i ihtiyarîyi, Allah namına istimal ettirip, her şeye karşı kâfi getirir. Bir askerın cüz'î kuvvetini devlet hesabına istimal ettiği vakit, binler kuvvetinden fazla işler görmesi gibi.)

نَه دَر مَاضِي مَجَالِ حُلُولِ نَه دَر مُسْتَقْبَلِ مَدَارِ نُفُوذِ اَسْتُ

Ne geçmiş zamana hulûl edebilir, ne de gelecek zamana nüfuz edebilir. Mazi ve müstakbele ait emellerime ve elemelerime faidesi yoktur.

(İman, dizginini cism-i hayvanînin elinden alıp kalbe, ruha teslim ettiği için; maziye nüfuz ve müstakbele hulûl edebilir. Çünkü kalb ve ruhun daire-i hayatı geniştir.)

مَيْدَانِ أَوْ اَيْنِ زَمَانِ حَالِ وَ يَكْ اِنْ سَيَّالَسْتُ

O cüz'-i ihtiyarînin meydan-ı cevelanı, kısacık şu zaman-ı hazır ve bir ân-ı seyyaldır.¹¹⁸⁵

Sermayem ise, cüz'-i lâ-yetecezza gibi cüz'î bir şeydir.

اَيْنِ جُزْءِ كُدَامِ وَ اَيْنِ كَائِنَاتِ حَاجَاتِ كُدَامَسْتُ

İşte şu cihan kadar ve milyarlar ile ancak istihsal edilen hacet nerede?

1184 Sözler (210)

1185 Sözler (210)

Ve bu beş paralık cüz'-i ihtiyarî nerede? Bununla onların mübayaasına gidilmez. Bununla onlar kazanılmaz. Öyle ise başka bir çare aramak gerektir.

پَسْ دَر رَاهِ تُو اَز اَيْنِ جُزْءِ نِيَزْ بَا زِ مِي گَدْشْتَنْ چَارَهءِ مَنِ اَسْت

O çare ise şudur ki: O cüz'-i ihtiyarîden dahi vazgeçip, irade-i İlahiyeye işini bırakıp, kendi havl ü kuvvetinden teberri edip, Cenab-ı Hakk'ın havl ü kuvvetine iltica ederek hakikat-ı tevekküle yapışmaktır. **Ya Rab!** Madem çare-i necat budur. Senin yolunda o cüz'-i ihtiyarîden vazgeçiyorum ve enaniyetimden teberri ediyorum.

تَا عِنَايَتِ تُو دَسْتِگِيرِ مَنِ شَوْذِ رَحْمَتِ بِي نِهَايَتِ تُو پِنَاهِ مَنِ اَسْت

Tâ senin inayetin, acz ve za'fıma merhameten elimi tutsun. Hem tâ senin rahmetin, fakr ve ihtiyacıma şefkat edip bana istinadgâh olabilsin, kendi kapısını bana açsın.

اَنْ كَسِ كِه بَحْرِ بِي نِهَايَتِ رَحْمَتِ يَافْتِ اَسْت تَكْيِه نِه كُنْدَ بَرِ اَيْنِ جُزْءِ

اِخْتِيَارِي كِه يَكْ قَطْرَه سَرَابَسْت

Evet, herkim ki rahmetin nihayetsiz denizini bulsa, elbette bir katre serab hükmünde olan cüz'-i ihtiyarına itimad etmez; rahmeti bırakıp ona müracaat etmez...¹¹⁸⁶

Sen, daim zemme müstehaksın. Zira o çekirdek ve o çubuk gibi değilsin. Senin bir cüz'-i ihtiyarın bulunmakla, o nimetlerin kıymetlerini fahrin ile tenkis ediyorsun. Gururunla tahrib ediyorsun ve küfranınla ibtal ediyorsun ve temellükle gasbediyorsun.

Senin vazifen fahr değil, şükürdür. Sana lâyük olan şöhret değil, tevazudur, hacalettir. Senin hakkın medih değil istiğfardır, nedamettir.

Senin kemalin hodbinlik değil, hüdabinliktedir. Evet sen benim cismimde, âlemdeki tabiata benzersin. İkiniz, hayrı kabul etmek, şerre merci olmak için yaratılmışsınız. Yani fâil ve masdar değilsiniz, belki münfail ve mahalsiniz. Yalnız bir

tesiriniz var: O da hayr-ı mutlaktan gelen hayrı, güzel bir surette kabul etmemenizden şerre sebep olmanızdır.

Hem siz birer perde yaratılmışsınız. Tâ güzelliği görülmeyen zahirî çirkinlikler size isnad edilip, Zât-ı Mukaddese-i İlahiyenin tenzihine vesile olasınız. Halbuki bütün bütün vazife-i fitratınıza zıd bir suret giymişsiniz. Kabiliyetsizliğinizden hayrı şerre kalbettiğiniz halde, Hâlîkınızla güya iştirak edersiniz. Demek nefisperest, tabiatperest gayet ahmak, gayet zalimdir.¹¹⁸⁷

Hem bazan bir emr-i küfrîde tefekkürü, küfür zanneder. Yani dalaletin esbabını anlamak suretinde kuvve-i müfekkirenin cevelanını ve tedkikatını ve bîtarafane muhakemesini, hilaf-ı iman zanneder.

İşte telkinat-ı şeytaniyenin eseri olan şu zanlardan ürkerek, "Eyvah! Kalbim bozulmuş, itikadıma halel gelmiş" der. O haller, galiben ihtiyarsız olduğundan, cüz'-i ihtiyarîsiyle ıslah edemediğinden ye'se düşer. Bu yaranın merhemi şudur ki:

Tahayyül-ü küfür, küfür olmadığı gibi; tevehhüm-ü küfür dahi, küfür değildir. Tasavvur-u dalalet dalalet olmadığı gibi; tefekkür-ü dalalet dahi, dalalet değildir. Çünkü hem tahayyül, hem tevehhüm, hem tasavvur, hem tefekkür; tasdik-ı aklîden ve iz'an-ı kalbîden ayırırırlar, başkadırırlar. Onlar bir derece serbesttirler. Cüz'-i ihtiyariyeyi pek dinlemiyorlar. Teklif-i dinî altına çok giremiyorlar. Tasdik ve iz'an, öyle değiller. Bir mizana tabidirler.¹¹⁸⁸

İnsanda iki vecih var. Birisi, enaniyet cihetinde şu hayat-ı dünyeviyeye nâzırdır. Diğeri ubudiyet cihetinde hayat-ı ebediyeye bakar. Evvelki vecih itibariyle öyle bir biçare mahluktur ki; sermayesi yalnız ihtiyardan bir şa're (saç) gibi cüz'î bir cüz'-i ihtiyarî ve iktidardan zaîf bir kesb ve hayattan çabuk söner bir şu'le ve ömürden çabuk geçer bir müddetçik ve mevcudiyetten çabuk çürür küçük bir cisimdir. O haliyle

1187 Sözler (230)

1188 Sözler (277)

beraber kâinatın tabakatında serilmiş hadsiz enva'nın hesabsız efradından nazik zaîf bir ferd olarak bulunuyor.¹¹⁸⁹

Zeminin tarlasındaki nebatata nezaretleri, onların tesbihat-ı maneviyelerini melek lisanıyla temsil etmek ve onların hayatlarıyla Fâtır-ı Zülcelal'e karşı takdim ettiği tahiyat-ı maneviyelerini melek lisanıyla ilân etmek; hem onlara verilen cihazatı, hüsn-ü istimal etmek ve bazı gayelere tevcih etmek ve bir nevi tanzim etmekten ibarettir.

Melaikelerin şu hizmetleri, cüz'-i ihtiyarîleriyle bir nevi kesbidir. Belki bir nevi ubudiyet ve ibadettir. Tasarruf-u hakikîleri yoktur. Çünkü herşeyde Hâlık-ı Külli Şey'e has bir sikke vardır. Başkaları parmağını icada karıştıramaz. Demek, melaikelerin şu nevi amelleri ise, onların ibadetidir. İnsan gibi, âdetleri değildir.¹¹⁹⁰

Bu saray-ı kâinatta **ikinci kısım amele**; hayvanattır. Hayvanat dahi, iştiha sahibi bir nefis ve bir cüz'-i ihtiyarîleri olduğundan amelleri hâlisen livechillah olmuyor. Bir derece nefislerine de bir hisse çıkarıyorlar.

Onun için Mâlik-ül Mülk-i Zülcelali Vel-İkram Kerim olduğundan onların nefislerine bir hisse vermek için amellerinin zımında onlara bir maaş ihsan ediyor.¹¹⁹¹

Üçüncü kısım ameleleri: Nebatat ve cematattır. Onların cüz'-i ihtiyarîleri olmadığı için, maaşları yoktur. Amelleri hâlisen livechillahtır ve Cenab-ı Hakk'ın iradesiyle ve ismiyle ve hesabıyla ve havl ve kuvvetiyledir. Fakat nebatatın gidişatlarından hiss olunuyor ki, onların vezaif-i telkîh ve tevlidde ve meyvelerin terbiyesinde bir çeşit telezzüvatları var. Fakat hiç teellümata mazhar değiller.

Hayvan muhtar olduğu için, lezzet ile beraber elemi de var.

Cematat ve nebatatın amellerinde ihtiyar gelmediği için, eserleri de ihtiyar sahibi olan hayvanların amellerinden daha mükemmel oluyor. İhtiyar sahibi olanların içinde, arı emsali

1189 Sözlür (321)

1190 Sözlür (354)

1191 Sözlür (354)

gibi vahy ve ilham ile tenevvür edenlerin amelleri, cüz'-i ihtiyârîsine itimad edenlerin amellerinden daha mükemmeldir.¹¹⁹²

[Kader İle Cüz'-i İhtiyârî, İki Mes'ele-i Mühimmedir. Ona Dair Dört Mebhas İçinde Birkaç Sırlarını Açmağa Çalışacağız.]

BİRİNCİ MEBHAS: Kader ve cüz'-i ihtiyârî, İslâmiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, hâlî ve vicdanî bir imanın cüz'lerindedir. Yoksa ilmî ve nazarî değıllerdir. Yani mü'min herşeyi, hattâ fiilini, nefsini Cenab-ı Hakk'a vere vere, tâ nihayette teklif ve mes'uliyetten kurtulmamak için "Cüz'-i ihtiyârî" önüne çıkıyor.

Ona "Mes'ul ve mükellefsin" der. Sonra, ondan sudûr eden iyilikler ve kemalât ile mağrur olmamak için, "Kader" karşısına geliyor. Der: "Haddini bil, yapan sen değılsin."

Evet kader, cüz'-i ihtiyârî; iman ve İslâmiyetin nihayet meratibinde... Kader, nefsi gururdan ve cüz'-i ihtiyârî, adem-i mes'uliyetten kurtarmak içindir ki, mesail-i imaniyeye girmişler. Yoksa mütemerrid nüfus-u emmarenin işledikleri seyyiatının mes'uliyetinden kendilerini kurtarmak için kadere yapışmak ve onlara in'am olunan mehasinle iftihar etmek, gururlanmak, cüz'-i ihtiyariye istinad etmek; bütün bütün sırr-ı kadere ve hikmet-i cüz'-i ihtiyariyeye zıd bir harekete sebebiyet veren ilmî mes'eleler değıldir.

Evet, manen terakki etmeyen avam içinde kaderin cây-ı istimali var. Fakat o da maziyat ve mesabdedir ki, ye'sin ve hüznün ilâcıdır. Yoksa maasi ve istikbaliyatta değıldir ki, sefahete ve atalete sebep olsun.

Demek kader mes'elesi, teklif ve mes'uliyetten kurtarmak için değıl, belki fahr ve gururdan kurtarmak içindir ki, imana girmiş. Cüz'-i ihtiyârî, seyyiata merci' olmak içindir ki, akideye

dâhil olmuş. Yoksa mehasine masdar olarak tefer'un etmek için değildir.

Evet Kur'anın dediği gibi, insan seyyiatından tamamen mes'uldür. Çünkü seyyiatı isteyen odur. Seyyiat tahribat nev'inden olduğu için, insan bir seyyie ile çok tahribat yapabilir. Müdhiş bir cezaya kesb-i istihkak eder. Bir kibrit ile bir evi yakmak gibi. Fakat hasenatta iftihara hakkı yoktur. Onda onun hakkı pek azdır. Çünkü hasenatı isteyen, iktiza eden rahmet-i İlahiye ve icad eden kudret-i Rabbaniyedir. Soru ve cevap, dâî ve sebep, ikisi de Hak'tandır.

İnsan yalnız dua ile, iman ile, şuur ile, rıza ile onlara sahib olur. Fakat seyyiatı isteyen, nefis-i insaniyedir (ya istidad ile, ya ihtiyar ile). Nasilki beyaz, güzel güneşin ziyasından bazı maddeler siyahlık ve taaffün alır.

O siyahlık, onun istidadına aittir. Fakat o seyyiatı, çok mesalihi tazammun eden bir kanun-u İlahî ile icad eden yine Hak'tır. Demek sebebiyet ve soru nefistendir ki, mes'uliyeti o çeker. Hak'a ait olan halk ve icad ise, daha başka güzel netice ve meyveleri olduğu için güzeldir, hayırdır. İşte şu sırdandır ki: Kesb-i şer, şerdir; halk-ı şer, şer değildir.¹¹⁹³

Eğer denilse: "Madem cüz'-i ihtiyarînin icada kabiliyeti yok. Bir emr-i itibarî hükmünde olan kesbden başka insanın elinde birşey bulunmuyor. Nasıl oluyor ki, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'da, Hâlık-ı Semavat ve Arz'a karşı, insana âsi ve düşman vaziyeti verilmiş. Hâlık-ı Arz ve Semavat, ondan azîm şikayetler ediyor. O âsi insana karşı abd-i mü'mine yardım için kendini ve melaikesini tahşid ediyor. Ona azîm bir ehemmiyet veriyor."

Elcevab: Çünkü **küfür** ve **isyan** ve **seyyie**, tahribdir, ademdir. Halbuki azîm tahribat ve hadsiz ademler, birtek emr-i itibarîye ve ademîye terettüb edebilir. Nasilki bir azîm sefinenin dümencisi, vazifesinin adem-i ifasıyla, sefine gark

olup bütün hademelerin netice-i sa'yleri ibtal olur. Bütün o tahribat, bir ademe terettüb ediyor.¹¹⁹⁴

Elhasıl: Eğer kader ve cüz'-i ihtiyarîden bahseden adam, ehl-i huzur ve kemal-i iman sahibi ise, kâinatı ve nefsinin Cenab-ı Hakk'a verir, onun tasarrufunda bilir. O vakit hakkı var, kaderden ve cüz'-i ihtiyarîden bahsetsin. Çünkü madem nefsinin ve herşeyi Cenab-ı Hak'tan bilir, o vakit cüz'-i ihtiyarîye istinad ederek mes'uliyeti deruhde eder. Seyyiate merciyeti kabul edip, Rabbini takdis eder. Daire-i ubudiyette kalıp, teklif-i İlahiyeyi zimmetine alır.

Hem kendinden sudûr eden kemalât ve hasenat ile gururlanmamak için kadere bakar, fahr yerine şükreder. Başına gelen musibetlerde kaderi görür, sabreder.

Eğer **kader** ve **cüz'-i ihtiyarîden** bahseden adam, ehl-i gaflet ise; o vakit kaderden ve cüz'-i ihtiyarîden bahse hakkı yoktur. Çünkü nefs-i emmaresi, gaflet veya dalalet saikasıyla kâinatı esbaba verip, Allah'ın malını onlara taksim eder, kendini de kendine temlik eder. Fiilini kendine ve esbaba verir. Mes'uliyeti ve kusuru kadere havale eder.

O vakit, nihayette Cenab-ı Hakk'a verilecek olan cüz'-i ihtiyarî ve en nihayette medar-ı nazar olacak olan kader bahsi manasızdır. Yalnız, bütün bütün onların hikmetine zıd ve mes'uliyetten kurtulmak için bir desise-i nefsiyedir.¹¹⁹⁵

Eğer desen: "Kader ile cüz'-i ihtiyarî, nasıl tevfiik edilebilir?"

Elcevab: Yedi vecihle..

Birincisi: Elbette kâinatın intizam ve mizan lisanıyla hikmet ve adaletine şehadet ettiği bir Âdil-i Hakîm, insan için medar-ı sevab ve ikab olacak, mahiyeti meçhul bir cüz'-i ihtiyarî vermiştir. O Âdil-i Hakîm'in pek çok hikmetini bilmediğimiz gibi, şu cüz'-i ihtiyarînin kaderle nasıl tevfiik edildiğini bilmediğimiz, olmamasına delalet etmez.

İkincisi: Bizzarure herkes kendisinde bir ihtiyar hisseder. O ihtiyarın vücudunu vicdanen bilir. Mevcudatın mahiyetini

1194 Sözlür (464)

1195 Sözlür (465)

bilmek ayırır, vücudunu bilmek ayırır. Çok şeyler var: Vücudu bizce bedihî olduğu halde, mahiyeti bizce meçhul... İşte şu cüz'-i ihtiyarî, öyleler sırasına girebilir. Herşey, malûmatımıza münhasır değildir. Adem-i ilmimiz, onun ademine delalet etmez.

Üçüncüsü: Cüz'-i ihtiyarî, kadere münafî değil. Belki kader, ihtiyarı teyid eder. Çünkü kader, ilm-i İlahînin bir nev'idir. İlm-i İlahî, ihtiyarımıza taalluk etmiş. Öyle ise, ihtiyarı teyid ediyor, ibtal etmiyor.

Dördüncüsü: Kader, ilim nev'indedir. İlim, malûma tâbidir. Yani nasıl olacak, öyle taalluk ediyor. Yoksa malûm, ilme tâbi değil. Yani ilim desâtiri; malûmu, haricî vücud noktasında idare etmek için esas değil. Çünkü malûmun zâtı ve vücud-u haricîsi, iradeye bakar ve kudrete istinad eder.

Hem **ezel**; mazi silsilesinin bir ucu değil ki, eşyanın vücudunda esas tutulup ona göre bir mecburiyet tasavvur edilsin. Belki ezel; mazi ve hal ve istikbali birden tutar, yüksekte bakar bir âyine-misaldir. Öyle ise, daire-i mümkinat içinde uzanıp giden zamanın mazi tarafında bir uç tahayyül edip, ona ezel deyip, o ezel ilmine, eşyanın tertib ile girmesini ve kendisini onun haricinde tevehhüm etmesi, ona göre muhakeme etmek hakikat değildir.

Şu sırrın keşfi için şu misale bak: Senin elinde bir âyine bulunsa, sağ tarafındaki mesafe mazi, sol tarafındaki mesafe müstakbel farzedilse; o âyine yalnız mukabilini tutar. Sonra o iki tarafı bir tertib ile tutar, çoğunu tutamaz. O âyine ne kadar aşağı ise, o kadar az görür. Fakat o âyine ile yükseğe çıktıkça, o âyinenin mukabil dairesi genişlenir. Gitgide, bütün iki taraf mesafeyi birden bir anda tutar.

İşte şu âyine şu vaziyette onun irtisamında, o mesafelerde cereyan eden hâlât birbirine mukaddem, muahhar, muvafık, muhalif denilmez. İşte kader, ilm-i ezelîden olduğu için; ilm-i ezelî, hadîsin tabiriyle "Manzar-ı a'lâdan, ezelden ebede kadar herşey, olmuş ve olacak, birden tutar, ihata eder bir makam-ı

a'lâdadır." Biz ve muhakematımız, onun haricinde olamaz ki, mazi mesafesinde bir âyine tarzında olsun.

Beşincisi: Kader, sebeble müsebbebe bir taalluku var. Yani, şu müsebbeb, şu sebeble vukua gelecek. Öyle ise denilmesin ki: "Madem filan adamın ölmesi, filan vakitte mukadderdir. Cüz'-i ihtiyarıyla tüfek atan adamın ne kabahati var, atmasaydı yine ölecekti?"

Sual: Niçin denilmesin?

Elcevab: Çünkü **kader**, onun ölmesini onun tüfeğiyle tayin etmiştir. Eğer onun tüfek atmamasını farzetsen, o vakit kaderin adem-i taallukunu farzediyorsun. O vakit ölmesini ne ile hükmedeceksin? Ya Cebrî gibi sebebe ayrı, müsebbebe ayrı birer kader tasavvur etsen veyahut Mu'tezile gibi kaderi inkâr etsen, Ehl-i Sünnet ve Cemaati bırakıp fırka-i dâlleye girersin.

Öyle ise, biz ehl-i hak deriz ki: "Tüfek atmasaydı, ölmesi bizce meçhul."

Cebrî der: "Atmasaydı yine ölecekti." Mu'tezile der: "Atmasaydı ölmeyecekti."

Altıncısı: (Haşiye) Cüz'-i ihtiyarînin üss-ül esası olan meyelan, Matüridîce bir emr-i itibarîdir, abde verilebilir. Fakat Eş'arî, ona mevcut nazarıyla baktığı için abde vermemiş. Fakat o meyelandaki tasarruf, Eş'ariyece bir emr-i itibarîdir. Öyle ise o meyelan, o tasarruf, bir emr-i nisbîdir. Muhakkak bir vücud-u haricîsi yoktur.

Emr-i itibarî ise, illet-i tâmme istemez ki; illet-i tâmme vücudu için lüzum ve zaruret ve vücub ortaya girip ihtiyarı ref'etsin. Belki o emr-i itibarînin illeti, bir rüchaniyet derecesinde bir vaziyet olsa, o emr-i itibarî sübut bulabilir.

Öyle ise o anda onu terk edebilir. Kur'an ona o anda diyebilir ki: "Şu şerdir, yapma."

Evet eğer abd hâlık-ı ef'ali bulunsaydı ve icada iktidarı olsaydı, o vakit ihtiyarı ref' olurdu. Çünkü ilm-i usûl ve

hikmetteb 2 مَا لَمْ يَجِبْ لَمْ يُوجَدْ 2 ökaidesince mukarrerdir ki: "Bir şey vâcib olmazsa, vücuda gelmez." Yani, illet-i tâmme bulunacak; sonra vücuda gelebilir. İlet-i tâmme ise; ma'lulü, bizzarure ve bilvücub iktiza ediyor. O vakit ihtiyar kalmaz.

Eğer desen: Tercih bilâ müreccih muhaldir. Halbuki, o emr-i itibarî dediğimiz kesb-i insanî; bazan yapmak ve bazan yapmamak; eğer mûcib bir müreccih bulunmazsa tercih bilâ müreccih lâzım gelir. Şu ise, usûl-ü kelâmiyenin en mühim bir esasını hedmeder?

Elcevab: Tereccuh bilâ müreccih muhaldir.(Haşiye) Yani: Müreccihsiz, sebebsiz rüchaniyet muhaldir. Yoksa, tercih bilâ müreccih caizdir ve vaki'dir. İrade bir sıfattır. Onun şe'ni, böyle bir işi görmektir.

Eğer desen: "Madem katli halkeden Hak'tır. Niçin bana katil denilir?"

Elcevab: Çünkü İlm-i Sarf kaidesince ism-i fâil, bir emr-i nisbî olan masdardan müştaktır. Yoksa bir emr-i sabit olan hasıl-ı bilmasdardan inşikak etmez. Masdar kesbimizdir, katil ünvanını da biz alırız. Hasıl-ı bilmasdar, Hakk'ın mahlukudur. Mes'uliyeti işmam eden birşey, hasıl-ı bilmasdardan müştak kılınmaz.

Yedincisi: İrade-i cüz'iyeye-i insaniye ve cüz'-i ihtiyariyesi çendan zaîftir, bir emr-i itibarîdir, fakat Cenab-ı Hak ve Hakîm-i Mutlak, o zaîf cüz'î iradeyi, irade-i külliyesinin taallukuna bir şart-ı âdi yapmıştır. Yani manen der: "Ey abdim! İhtiyarınla hangi yolu istersen, seni o yolda götürürüm. Öyle ise mes'uliyet sana aittir!" Teşbihte hata olmasın, sen bir iktidarsız çocuğu omuzuna alsan, onu muhayyer bırakıp "Nereyi istersen seni oraya götüreceğim" desen, o çocuk yüksek bir dağı istedi, götürdün. Çocuk üşüdü yahut düştü. Elbette "Sen istedin" diyerek itab edip üstünde bir tokat vuracaksın. İşte Cenab-ı Hak, Ahkem-ül Hâkimîn, nihayet za'fta olan abdin iradesini bir şart-ı âdi yapıp, irade-i külliyesi ona nazar eder.

Elhasıl: Ey insan! Senin elinde gayet zaîf, fakat seyyiatta ve tahribatta eli gayet uzun ve hasenatta eli gayet kısa, cüz'-i ihtiyarî namında bir iraden var. O iradenin bir eline duayı ver ki, silsile-i hasenatın bir meyvesi olan Cennet'e eli yetişsin ve bir çiçeği olan saadet-i ebediyeye eli uzansın. Diğer eline istiğfarı ver ki, onun eli seyyiattan kısalsın ve o şecere-i mel'unenin bir meyvesi olan Zakkum-u Cehennem'e yetişmesin. Demek **dua** ve **tevekkül**, meyelan-ı hayra büyük bir kuvvet verdiği gibi; istiğfar ve tövbe dahi, meyelan-ı şerri keser, tecavüzatını kırar.¹¹⁹⁶

Hem gururumu kırar ve sırf bir tercüman olduğumu kat'iyyen bana gösterdi. Hem hiç medar-ı iftihar benim için birşey bırakmıyor, yalnız medar-ı şükran olan şeyleri gösteriyor. Hem madem Kur'an'a aittir ve icaz-ı Kur'an hesabına geçiyor ve kat'iyyen cüz'-i ihtiyarîmiz karışmıyor.¹¹⁹⁷

Onların Ehriman dedikleri mevhum ilah-ı şerr, bir cüz'-i ihtiyarıyla ve icadsız bir kesble şerlere sebebiyet veren malûm şeytandır.¹¹⁹⁸

İnsan, icadsız bir cüz'-i ihtiyarî ile ve cüz'î bir kesb ile, bir emr-i ademî veya bir emr-i itibarî teşkil ile ve sübut vermeye müdhiş tahribata ve şerlere sebebiyet verdiği gibi, nefsi ve hevası daima şerlere ve zararlara meyyal olduğu için, o küçük kesbin neticesinden hasıl olan seyyiatın mes'uliyetini, o çeker. Çünkü onun nefsi istedi ve kendi kesbiyle sebebiyet verdi.

Ve şerr ademî olduğu için, abd ona fâil oldu. Cenab-ı Hak da halketti. Elbette o hadsiz cinayetin mes'uliyetini, nihayetsiz bir azab ile çekmeye müstehak olur. Amma hasenat ve hayrat ise, madem ki vücudîdirler; kesb-i insanî ve cüz'-i ihtiyarî onlara illet-i mûcide olamaz.

İnsan, onda hakikî fâil olamaz. Ve nefsi emmaresi de hasenata tarafdardır değildir, belki rahmet-i İlahiye onları ister ve

1196 **Sözler (466)**1197 **Mektubat (382)**1198 **Lemalar (73)**

kudret-i Rabbaniye icad eder. Yalnız insan, iman ile, arzu ile, niyet ile sahib olabilir.¹¹⁹⁹

Evet insanın elindeki mevhum ilah-ı şerr, bir cüz'-i ihtiyarılan ve icadsız bir kesble şerlere sebebiyet veren malûm şeytandır.¹²⁰⁰

Bu altı cihetten gelen dehşetlere karşı bana nokta-i istinad ve silâh-ı müdafaa olacak, cüz'î bir cüz'-i ihtiyarîden başka birşey elimde yok. O hadsiz a'da ve hesabsız muzır şeylere karşı tek bir silâh-ı insanî olan o cüz'-i ihtiyarî; hem nâkıs, hem kısa, hem âciz, hem icadsız olduğundan, kesbden başka birşey elinden gelmez. Ne geçmiş zamana geçebilir, tâ ondan bana gelen hüznleri sustursun ve ne de istikbale hulûl edebilir, tâ ondan gelen korkuları men'etsin. Geçmiş ve geleceklere ait emellerime ve elemelerime faidesi olmadığını gördüm.¹²⁰¹

Hem **iman**, o elinde pek cüz'î bir kesb bulunan cüz'î bir cüz'-i ihtiyarî yerine, o hadsiz düşman ve zulmetlere karşı, gayr-ı mütenahî bir kudrete istinad etmek ve hadsiz bir rahmete intisab etmek için o cüz'-i ihtiyarînin eline bir vesika veriyor.. belki de iman, o cüz'-i ihtiyarînin elinde bir vesika oluyor.

Hem o **cüz'-i ihtiyarî** olan silâh-ı insanî, gerçi zâtında hem kısa, hem âciz, hem noksandır. Fakat nasilki bir asker, cüz'î kuvvetini devlet hesabına istimal ettiği vakit, binler derece kuvvetinden fazla işler görür; öyle de sırr-ı imanla o cüz'î cüz'-i ihtiyarî, Cenab-ı Hak namına onun yolunda istimal edilse, beşyüz sene genişliğinde bir Cennet'i dahi kazanabilir.

Hem **iman**, geçmiş ve gelecek zamana nüfuz edemeyen o cüz'-i ihtiyarînin dizginini cismin elinden alıp, kalbe ve ruha teslim eder.

Ruh ve kalbin daire-i hayatı ise, cisim gibi hazır zamana münhasır olmadığından, pek çok seneler maziden,

1199 Lemalar (84)

1200 Lemalar (131)

1201 Lemalar (229)

pek çok seneler istikbalden daire-i hayatına dâhil olduğundan; o cüz'-i ihtiyarî, cüz'iyetten çıkıp külliyyet kesbeder. Zaman-ı mazinin en derin derelerine kuvvet-i iman ile girebildiği ve hüzünlerin zulmetlerini def'edebildiği gibi; nur-u iman ile istikbalin en uzak dağlarına kadar çıkar, korkuları izale eder.¹²⁰²

İman, Sa'd-ı Taftazanî'nin tefsirine göre: "Cenab-ı Hakk'ın istediği kulunun kalbine, cüz'-i ihtiyarının sarfından sonra ilka ettiği bir nurdur." denilmiştir.¹²⁰³

عَلَيْكَ ye bedel اِلَيْكَ nin zikri: Resul-i Ekrem (A.S.M.) in teklif edilen risalet vazifesini cüz'-i ihtiyarîsiyle haml ve kabul etmiş olduğuna ve bu hizmet Cibril tarafından görüldüğünden, Resul-i Ekrem'in (A.S.M.) daha yüksek olduğuna işarettir. Çünkü عَلَى da ihtiyar olmadığı gibi, vasıta-i nüzulün daha yüksek olduğuna delalet eder.¹²⁰⁴

Hidayetin Allah'tan olduğunu ifade eden مِنْ kelimesinden burada bir cebr hissedilmekte ise de, hakikatte cebr değildir. Çünkü onların cüz'-i ihtiyarlarıyla hasıl-ı bil'masdar olan hidayete yürümelemleri üzerine, Cenab-ı Hak o sıfat-ı sabite olan hidayeti halk ve ihsan etmiştir. Demek ihtida, yani hidayete doğru yürümek, onların kesb ve ihtiyarları dâhilindedir. Fakat sıfat-ı sabite olan hidayet, Allah'tandır.¹²⁰⁵

İnsanın katl gibi zahirî ve ihtiyarî olan fiilleri, nefsin meylanına intiha eder. Cüz'-i ihtiyarî denilen şu nefis meylanı üzerine münazaalar deveran eder.

Altıncısı: Âdetullah üzerine, irade-i külliye-i İlahiye abdin irade-i cüz'iyesine bakar. Yani bunun bir fiile taallukundan sonra, o taalluk eder. Öyle ise cebr yoktur.¹²⁰⁶

Onikincisi: Bir şeyi bilmekle, mahiyetini bilmek lâzım gelmez. Ve bir şeyi bilmemekle, o şeyin adem-i vücudu lâzım

1202 Lemalar (230)

1203 İşarat-ül İ'caz (42)

1204 İşarat-ül İ'caz (49)

1205 İşarat-ül İ'caz (61)

1206 İşarat-ül İ'caz (73)

gelmez. Binaenaleyh, cüz'-i ihtiyarînin mahiyetinin tabir edilememesi, vücudunun kat'iyetine münafî değildir.

Nazar-ı dikkatinize arzettiğim şu esasları tam manasıyla anladıktan sonra, şu maruzatımı da dinleyiniz:

Biz Ehl-i Sünnet Ve-l Cemaat, Ehl-i İtizal'e karşı

diyoruz ki: Abd, kesb denilen masdardan neş'et eden, hasıl-ı bil'masdar olan esere hâlik değildir. Abdin elinde ancak ve ancak kesb vardır. Zira Allah'tan başka müessir-i hakikî yoktur. Zâten tevhid de öyle ister.

Sonra **Ehl-i Cebr'e döner söyleriz ki:** Abd, bir ağaç gibi bütün bütün ızdırar ve cebr altında değildir. Elinde küçük bir ihtiyar vardır. Çünkü Cenab-ı Hak hakîmdir; cebr gibi zulümleri intac eden şeylerden münezzehtir.

S- Cüz'-i ihtiyarî denilen şey nedir? Ne kadar etrafı kazılırsa, altından cebr çıkıyor! Bu nasıl bir şeydir?

C- Birincisi: Fıtrat ile vicdan, ihtiyarî emirleri, ızdırarî emirlerden tefrik eden gizli bir şeyin vücuduna şahadet ediyorlar. Tayin ve tabirine olan acz, vücuduna hâlel getirmez.

İkincisi: Abdin bir fiile olan meyelanı Eş'arîlerin mezhebi gibi mevcut bir emir ise de, o meyelanı bir fiilden diğer bir fiile çevirmekle yapılan tasarruf, itibarî bir emir olup abdin elindedir. Eğer **Matüridî'lerin mezhebi** gibi o meyelanın bizzât bir emr-i itibarî olduğuna hükmedilirse, o emr-i itibarînin sübut ve tayini, kendisinin bir illet-i tâmme olduğunu istilzam etmez ki, irade-i külliyeye ihtiyaç kalmasın. Çünkü çok defalar meyelanın vukuunda fiil vaki' olmaz.

Hülâsa: Âdetullahın cereyanı üzerine hasıl-ı bil'masdarın vücudu, masdara mütevakkıftır. Masdarın esası ise, meyelandır. **Meyelan veya meyelandaki tasarruf** mevcudattan değildir ki, bir müessire ihtiyacı olsun. Madum da değildir ki, hasıl-ı bil'masdar gibi mevcut olan bir şeyin vücuduna şart kılınmasına veya sevab ve ikaba sebep olmasına cevaz olmasın.

S- İlm-i ezelinin veya irade-i ezeliyenin bir fiile taallukları, ihtiyara mahal bırakmıyor?

C- Birincisi: Abdin ihtiyarından neş'et eden bir fiile ilm-i ezelinin taalluku, o ihtiyara münafî ve mani değildir. Çünkü müessir, ilim değildir, kudrettir. İlim, malûma tâbidir.¹²⁰⁷

لَا يُؤْمِنُونَ خَتَمَ nin ile **irtibatı ve onun arkasında** zikredilmesi, cezanın cürme terettübü kabîlindedir. Yani onlar, vakta ki cüz'-i ihtiyarîlerini ifsad etmekle imana gelmediler, kalblerinin hatmiyle tecziye edildiler. خَتَمَ tabiri, onların dalaletlerini tasvir eden temsilî bir üslûba işaretir. Şöyle ki:

Kalb gözü, sanki cevahire bir hazine olmak üzere Cenab-ı Hak tarafından yapılan bir binadır. Vakta ki sû'-i ihtiyarlarıyla ifsada uğradı ve cevherlere yapılan yerler, yılanlar ve akreplerle doldu; kapısı hatmedildi ki, o sâri hastalıktan başkaları mutazarrır olmasın.¹²⁰⁸

İnsandaki kuvve-i şeheviye, kuvve-i gazabiye, kuvve-i akliye Sâni' tarafından tahdid edilmediğinden ve insanın cüz'-i ihtiyarîsiyle terakkisini temin etmek için bu kuvvetler başboş bırakıldığından, muamelâta zulüm ve tecavüzler vukua gelir. Bu tecavüzleri önlemek için, cemaat-ı insaniye çalışmalarının semerelerini mübadele etmekte adalete muhtaçtır.¹²⁰⁹

Hülâsa: Cenab-ı Hak insanlara cüz'-i ihtiyarî vermekle, onları âlem-i ef'ale masdar yaptı. O âlem-i ef'ali bir nizam altına almak üzere kelâmını, yani Kur'anını da o âlem-i ef'ale gönderdi. Binaenaleyh tanzif ve tanzim için yapılan İlahî bir program, itirazlara mahal olamaz.¹²¹⁰

Cenab-ı Hak verdiği cüz'-i ihtiyarî ile ef'al-i ihtiyariye âlemini kesbiyle teşkil etmeğe insanı mükellef kıldığı gibi, ruh-u beşerde vedîa olarak ekilen gayr-ı mütenahî tohumları

1207 **İşarat-ül İ'caz (73)**

1208 **İşarat-ül İ'caz (76)**

1209 **İşarat-ül İ'caz (84)**

1210 **İşarat-ül İ'caz (161)**

sulamak ve neşv ü nemalandırmak için de beşeri teklif ile mükellef kılmıştır.¹²¹¹

Ruh-u beşerde pek çok istidad ve kabiliyetlerin tohumlarını ekmiştir. Fakat o istidadların terbiyesini ve neticesini cüz'-i ihtiyarînin eline vermiştir. O cüz'-i ihtiyarînin yuları da şeriatın ve delail-i nakliyenin eline verilmiştir.¹²¹²

Bir cemaatin mesaîsine terettüb eden hasenatı intac eden semerati, bir şahsa isnad ve ona malederler. Bu zulümde bir şirk-i hafî vardır. Çünkü bir cemaatin cüz'-i ihtiyarîsiyle kesbettikleri mahsulâtı bir şahsa atfetmek, o şahsın icad derecesinde hârikulâde bir kudrete mâlik olduğuna delalet eder. Hattâ eski Yunanîlerin ve Vesenîlerin ilaheleri, böyle zalimane tasavvurat-ı şeytaniyenin mahsulüdür.¹²¹³

Herşeyin dâhilinden haricine tereşsuh eden istidad vs. ne ki varsa, onun cüz'-i ihtiyarîsinin mikyas ve mizanı derecesine göredir.. ve ihtiyacının mikdar ve derecesi nisbetindedir.. Ve keza kabiliyetinin müsaade ve tahammülü derecesine göredir.. ve daha daha hâkimiyet-i esma nizamının mizan ve tekabülüne göre oluyor.¹²¹⁴

Bil ey işlemediği⁽¹²¹⁵⁾ şeylerle mağrur ve müftehir Said! Senin kat'iyen fahr ve gurura hakkın yoktur. Çünkü senden sana, senin nefsinde yalnız kusur ve şer vardır. Eğer hayr varsa da, cüz'-ü ihtiyarın gibi cüz'ü'dür. Lâkin sen, cüz'-i ihtiyarınla küllî bir şerri işleyebilirsin. Zira senin kusurunla, senin maksuduna (hayatın gayesi) müteveccih olan sair esbabın semereleri de sukut ediyor. Ve bundan küllî bir hasarete ve umumî bir hacaletе müstehak oluyorsun. Lâkin sen, kaziyeyi aksine çevirip dehşetli bir gurur vartasına düşmüşsün.¹²¹⁶

1211 İşarat-ül İ'caz (164)

1212 İşarat-ül İ'caz (73)

1213 Mesnevi-i Nuriye (87)

1214 Baddıllı Mesnevi-i Nuriye (398)

1215 Nurun İlk Kapısı Altıncı Ders'te var. -Müellif-

1216 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (508)

Ey kardeş bil ki! Ben bir çok gafillere rastlamaktayım ki; kader mes'elesi üzerinde fazla duruyorlar ve cüz'-ü ihtiyarî ile halk-ı ef'al mes'elesinde derin derin ta'mikat yapıp ileri gidiyorlardı. Halbuki o gafiller, kendi lisan-ı gafletleriyle kaderi re'sen inkâr etmektedirler. Ve eşyanın dizginlerini tesadüfün eline veriyorlar. Ve kendi nefislerini mutlak fâil tevehhüm ediyorlar. Ve Allah'ın malını ve sun'unu ebna-i cinsine ve esbaba taksim ediyorlar.¹²¹⁷

İşte ey enaniyet içinde firavunlaşan gafiller! Sizler nerede? Ve şu iki mes'elenin sizde tahkik ve tahakkuk etmesi nerede? Amma eğer mahviyet ve ubudiyette terakki edip, cüz'-i ihtiyarîyi nefyetmek derecesine kadar çıkarsan; ve her şeyi doğrudan doğruya kadere vermek makamına terakki edersen; o zaman senin kader ve cüz'-i ihtiyarîden bahsetmen de bir beis olmaz. Çünkü sende o zaman bir nevi sekr vaki' olup; bu iki mes'eleyi ilmî ve tasavvurî değil, belki halî bir mes'ele şeklinde mesail-i imaniyeden bir mes'ele olarak itikad edebilirsin.¹²¹⁸

İşte felsefe-i beşeriyenin en acib, en antika hatasından birisi de şudur ki: Cüz'-i ihtiyarîsi ve iradesi, en zahir ve küçük fiili olan söylemeye kâfi gelmiyor, icad edemiyor. Yalnız havayı harflerin mahrecine sokuyor.

Bu cüz'î kesb ile Cenab-ı Hak, onun o kesbine binaen o kelimatı halkeder. Havaya da binler nüsha yazar. Bu kadar icaddan insanın eli kısa olduğu halde, bütün esbab-ı kâinat âciz kaldıkları bir hârîka küllî mu'cizat-ı kudrete, beşer icadı namını vermek; ne kadar büyük bir hata olduğunu zerre kadar şuuru bulunan anlar.¹²¹⁹

Beşeri gurura, enaniyete, firavunluğa sevkeden iktidarı da tabiat gibi inkâr ediyorum. Yalnız beşerin duası, bir fiilî dua nev'inde samimî bir ihtiyaç ile cüz'î kesbi, bir makbul dua hükmüne geçer. Onu da Cenab-ı Hak kabul eder, keşfiyat

1217 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (516)**

1218 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (516)**

1219 **Emirdağ Lahikası-2 (125)**

namındaki beşere lâzım olan hârikaları ihsan eder diye kat'î delillerle ilm-i usûl-üd dinin üleması, kader ve cüz'-i ihtiyarî bahsinde isbat ettikleri gibi.. ben de aynelyakîn derecesinde kat'î kanaatla feyz-i Kur'anî ile Risale-i Nur'un hüccetleriyle evvelâ kendi nefsimde, sonra herkesteki benlik ve iktidarın, icad ve ihsan ve tevfik-i İlahînin yalnız bir perdesi olduklarını kat'î bildiğim için Nurlara ve kardeşlerime ilân etmişim ki: Ben bir çekirdektim, çürüdüm. **Acz ve ihtiyaç ve samimî istemek ve fiilî dua etmek neticesinde** Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Risale-i Nur'u o çekirdekten halkedip ihsan etmiş. Nur'un mektubatındaki bütün medar-ı medih fıkralar, o nuranî ağaca aittir. Benim hissem kat'iyyen hiçbir cihette fahr olamaz. Belki yalnız ve yalnız şükürdür.¹²²⁰

Ey za'fıyla beraber mağrur ve işlemediği şeyle müftehir biçare Said! Senin fahr ve gurura hiç hakkın yok. Çünkü senin nefsinde, kusur ve şerden başka yoktur.

Eğer hayır olsa, o hayır da, cüz'-i ihtiyarın gibi cüz'îdir. Lâkin deme ki şerrim de cüz'îdir. Hâyır sen, o cüz'-i ihtiyarın ile bir şerr-i küllîyi işleyebilirsin. Çünkü sen işlediğin bir kusur ile, senin maksuduna müteveccih olan sair esbabın semerat-ı sa'yelerini hükümden iskat ederek bir hasaret-i külliyeye sebep ve bir hacalet-i daimîye müstehak olursun.¹²²¹

Bir kaide-i mukarreredir: Birşey cüz'-ü ihtiyarînin dairesinden ve cüz'iyetten çıkıp külliyet dairesine girse, veyahut bihasebil'âde def'i muhal olsa; zamana isnad edilir ve kabahat dehre atılır, taşlar feleğin kubbesine vurulur.¹²²²

Elinde cüz-ü ihtiyarî bulunduğundan bütün esbab içerisinde en geniş bir salahiyet sahibidir.¹²²³

Kader, her şeye bir mikdar ve o mikdara göre bir kalıb vermiştir. Feyyaz-ı Mutlak'tan aldığı feyze olan kabiliyeti o kalıba göredir. Malûmdur ki, dâhilden harice süzülen cüz-ü

1220 Emirdağ Lahikası-2 (154)

1221 Nurun İlk Kapısı (43)

1222 Münazarat (52)

1223 Mesnevi-i Nuriye (138)

ihtiyârî mizanıyla, ihtiyaç derecesiyle, kabiliyetin müsaadesi ile hâkimiyet-i esmanın nizam ve tekabülüyle feyz alınabilir.¹²²⁴

ÇARE

- *1-Din terbiyesi olmazsa, istibdaddan başka çare olmaz
- *2-Deccaliyetin izale çaresi
- *3-Kıtlık açlığına karşı çare
- *4-Siyasî cereyanlara değil, İna-yet-i İlâhiyeye dayanma gerek
- *5-Âlem-i İslâmdaki ihtilafı ta'dil edecek çare nedir?"
- *6-Çareleri bulunan şeyde acze yapışma
- *7-İns u cin desiselerinden kurtulmak çaresi
- *8-Hizmette ihlassızlığın verdiği zararların çaresi
- *9-Cemiyetteki manevî bozukluğun verdiği sıkıntıdan kurtulma çaresi
- *10-Terreddiden kurtulma çaresi risale-i Nurdur
- *11-Bozuk cemiyeti düzeltme çaresi
- *12-Ömrü faideli ve bakı yapmak çaresi
- *13-Dahilî mücadelelerin çaresi, uhuvvet-i İslâmiye ve hukukun hâkimiyetidir
- *14-Ehl-i sefahetin ıslah çaresi

*1- DİN TERBİYESİ OLMAZSA, İSTİBDADDAN BAŞKA ÇARE OLMAZ

"Halbuki din terbiyesi olmasa, Müslümanlarda istibdad-ı mutlak ve rüşvet-i mutlakadan başka **çare** olamaz."¹²²⁵

*2- DECCALİYETİN İZALE ÇARESİ

Deccal'ın rejimine ve teşkil ettiği komitesine ve hükûmetine ait garib halleri ve dehşetli icraatı, onun şahsıyla münasebetdar rivayet edilmesi cihetiyle manası gizlenmiş. Meselâ: "O kadar kuvvetlidir ve devam eder; yalnız Hazret-i İsa (A.S.) onu öldürebilir, başka çare olamaz." rivayet edilmiş. Yani, onun mesleğini ve yırtıcı rejimini bozacak, öldürecek;

ancak semavî ve ulvî, hâlis bir din İsevîlerde zuhur edecek ve hakikat-ı Kur'aniyeye iktida ve ittihad eden bu İsevî dinidir ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulü ile o dinsiz meslek mahvolur ölür. Yoksa onun şahsı bir mikrop, bir nezle ile öldürülebilir.¹²²⁶

*3- KITLIK AÇLIĞINA KARŞI ÇARE

"Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm ünvanına Risale-i Nur şakirdleri bu zamanda tam liyakat göstermişler; elbette şimdiki açlık ve kahta mukabil Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle, maişet peşine koşmak yerine en iyi **çare**, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır."¹²²⁷

"Madem şimdiye kadar ekseriyet-i mutlaka ile Risale-i Nur şakirdleri, Risale-i Nur hizmetini her belaya, her derde bir **çare**, bir ilâç bulmuşlar."¹²²⁸

*4- SİYASÎ CEREYANLARA DEĞİL, İNAYET-İ İLÂHİYEYE DAYANMA GEREK

“ Mesleğimizin esas olan "ihlas" bizi men'ediyor. Çünkü bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, herşeyi kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki hakaik-i imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz. Rıza-yı İlahîden başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlası muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-i İlahiyeye dayanmaktır.”¹²²⁹

1226 Şualar (581)

1227 Kastamonu Lahikası (201)

1228 Kastamonu Lahikası (235)

1229 Emirdağ Lahikası (39)

*5-ÂLEM-İ İSLÂMDAKİ İHTİLAFI TA'DİL EDECEK ÇARE NEDİR?"

“C- Evvelâ; müttefekun aleyh olan makasid-ı âliyyeye nazar etmektir. Çünkü Allahımız bir, Peygamberimiz bir, Kur'anımız bir, zaruriyat-ı diniyede umumumuz müttefik, zaruriyat-ı diniyeden başka olan teferruat veya tarz-ı telakki veya tarîk-i tefehhümdeki tefavüt bu ittihad u vahdeti sarsamaz, racih de

gelemez. **عَلَّخْتُ فِي اللَّهِ** düstur tutulsa, aşk-ı hakikat

harekâtımızda hâkim olsa -ki, zaman dahi pek çok yardım ediyor- o ihtilafat sahih bir mecraya sevkedilebilir.

Esefa; gaye-i hayalden tenasi veya nisyan olmakla, ezhan enelere dönüp etrafında gezerler. İşte gaye-i hayal, maksad-ı âlî bütün vuzuhuyla meydana atılmıştır.”¹²³⁰

*6- ÇARELERİ BULUNAN ŞEYDE ACZE YAPIŞMA

“Acz Ve Ceza' Bîçarelerin Kârıdır

Ger istersen hayatı, çareleri bulunan şeyde acze yapışma.

Ger istersen rahatı, çareleri bulunmayan şeyde ceza'a sarılma.”¹²³¹

*7- İNS U CİN DESİSELERİNDEN KURTULMAK ÇARESİ:

“İşte ey ehl-i hak ve ehl-i hidayet! Şeytan-ı ins ü cinnînin mezkûr desiselerinden kurtulmak çaresi: Ehl-i Sünnet ve Cemaat olan ehl-i hak mezhebini karargâh yap ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın muhkemat kal'asına gir ve Sünnet-i Seniyyeyi rehber yap, selâmeti bull!..”¹²³²

1230 Sünuhât Tuluat İşarat (83)

1231 Sözlür (710)

1232 Lemalar (78)

"Kâinatın hiddetinden, mahlukatın nefretinden, mevcudatın öfkesinden kurtulmak istersen, işte kurtulmanın çaresi: Kur'an-ı Hakîm'in daire-i kudsiyesine girmektir ve Kur'anın mübelliği olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Sünnet-i Seniyesine ittibadır."¹²³³

*8- HİZMETTE İHLASSIZLIĞIN VERDİĞİ ZARARLARIN ÇARESİ

"İşte bu müdhiş sebebin verdiği vahim neticeleri görmemenin yegâne çaresi, "**Dokuz Emirdir.**"

1 - Müsbet hareket etmektir ki; yani kendi mesleğinin muhabbetiyle hareket etmek. Başka mesleklerin adaveti ve başkalarının tenkisi, onun fikrine ve ilmine müdahale etmesin; onlarla meşgul olmasın.

2 - Belki daire-i İslâmiyet içinde hangi meşrebde olursa olsun, medar-ı muhabbet ve uhuvvet ve ittifak olacak çok rabıta-i vahdet bulunduğunu düşünüp ittifak ederek...

3 - Ve haklı her meslek sahibinin, başkasının mesleğine ilişmemek cihetinde hakkı ise: "Mesleğim haklıdır yahud daha güzeldir" diyebilir. Yoksa başkasının mesleğinin haksızlığını veya çirkinliğini ima eden, "Hak yalnız benim mesleğimdir" veyahut "Güzel benim meşrebimdir" diyemez olan insaf düsturunu rehber etmek.

4 - Ve ehl-i hakla ittifak, tevfik-i İlahînin bir sebebi ve diyanetteki izzetin bir medarı olduğunu düşünmekle...

5 - Hem ehl-i dalalet ve haksızlık -tesanüd sebebiyle- cemaat suretindeki kuvvetli bir şahs-ı manevînin dehasıyla hücumu zamanında; o şahs-ı manevîye karşı, en kuvvetli ferdî olan mukavemetin mağlub düştüğünü anlayıp ehl-i hak tarafındaki ittifak ile bir şahs-ı manevî çıkarıp o müdhiş şahs-ı manevî-i dalalete karşı, hakkaniyeti muhafaza ettirmek.

6 - Ve hakkı, bâtılın savletinden kurtarmak için...

7 - Nefsini ve enaniyetini

8 - Ve yanlış düşündüğü izzetini

9 - Ve ehemmiyetsiz rekabetkârane hissiyatını terketmekle ihlası kazanır, vazifesini hakkıyla îfa eder.¹²³⁴ (Haşiye)

*9- CEMİYETTEKİ MANEVÎ BOZUKLUĞUN VERDİĞİ SIKINTIDAN KURTULMA ÇARESİ

“İkinci Mes'ele: Ben hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde, şuhur-u muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütur görüyordum. Sebebini vâzihen bilmiyordum. Şimdi, eskide söylediğim tahminî sebep, hakikat olduğunu gördüm. **Şöyle ki:**

Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor. Manevî hava da bozulsa, herkesin istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u selâse ve muharremede Âlem-i İslâm manevî havası, umum ehl-i imanın âhîret kazancına ve ticaretine ciddî teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı safileştiriyor, güzelleştiriyor. Müdhiş ârizalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder.

Fakat **o şuhur-u mübareke gittikten sonra**, âdeta o âhîret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi; dünya sergisi açılmağa başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değiştiriyor. Havayı tesmim eden buharat-ı müzahrefe o manevî havayı bozar.

Herkes derecesine göre ondan zedelenir.

Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse kudsî vazife itibariyle daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini,

1234 Lemalar (151)

(Haşiye): Hattâ hadîs-i sahihle, âhîrzamanda İsevîlerin hakikî dindarları ehl-i Kur'an ile ittifak edip, müşterek düşmanları olan zındıkaya karşı dayanacakları gibi; şu zamanda dahi ehl-i diyanet ve ehl-i hakikat, değil yalnız dindaşı, meslekdaşı, kardeşi olanlarla samimî ittifak etmek, belki Hristiyanların hakikî dindar ruhanîleri ile dahi, medar-ı ihtilaf noktaları muvakkaten medar-ı münakaşa ve niza' etmeyerek müşterek düşmanları olan mütecaviz dinsizlere karşı ittifaka muhtaçtırlar.

gayretini ziyadeleştirmeye sebebedir. Zira gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmağa kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.”¹²³⁵

*10- TEREDDİDEN KURTULMA ÇARESİ RİSALE-İ NURDUR

“Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı halde, kat’î bilsinler ki; bu memlekette, bu asırda, milleti anarşilikten, tereddidi ve tedenni-i mutlakadan kurtaracak yegâne çaresi, Risale-i Nur’un esasatıdır.”¹²³⁶

“Haydi farz-ı muhal olarak ben üstadlık dava etsem, madem şimdi ehl-i imanın tabakatını, avamdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehattan kurtarmak çaresini bulduk; o ülema ya daha kolay bir çaresini bulsunlar veyahut bu çareyi iltizam edip ders versinler, taraftar olsunlar.”¹²³⁷

*11-BOZUK CEMİYETİ DÜZELTME ÇARESİ

“Fıtrat-ı insan bir mezraa hükmündedir ki, secaya-yı hasene temayülat-ı şerriye ile beraber, taneler gibi dest-i kaderle içinde ekilmiştir. Bu taneler neşv-ü nema bulmak için bir suya muhtaçtır. Hevedan gelse, şer taneleri neşv-ü nema bulur. Şimdiki şu medeniyet-i habisenin heyet-i içtimaiyeye verdiği tesir gibi... Fıtraten -çendan- hayır ciheti galibdir, fakat sünbüllenmiş, semere vermiş on çekirdek, yüz değil bin kurumuş çekirdeğe galebe eder. **İşte şunun çaresi:** O bâb-ı fitneyi kapatmakla, suyu Hüda tarafından vermek lâzımdır.”¹²³⁸

*12-ÖMRÜ FAİDELİ VE BAKI YAPMAK ÇARESİ

“**Şu mes'ele münasebetiyle deriz:** Ey insanlar! Fâni, kısa, faidesiz ömrünüzü; bâki, uzun, faideli, meyvedar

1235 Kastamonu Lahikası (66)

1236 Kastamonu Lahikası (131)

1237 Mektubat (425)

1238 Sünuhat Tuluat İşarat (86)

yapmak ister misiniz? Madem istemek insanîyetin iktizasıdır, Bâki-i Hakikî'nin yoluna sarfediniz. Çünkü Bâki'ye müteveccih olan şey, bekanın cilvesine mazhar olur. Madem her insan gayet şiddetli bir surette uzun bir ömür ister, bekaya âşıktır ve madem bu fâni ömrü, bâki ömre tebdil eden bir çare var ve manen çok uzun bir ömür hükmüne geçirmek mümkündür.

Elbette insanîyeti sukut etmemiş bir insan, o çareyi arayacak ve o imkânı bilfiile çevirmeye çalışacak ve tevfik-i hareket edecek. İşte o çare budur: Allah için işleyiniz, Allah için görüşünüz, Allah için çalışınız. "Lillah, livechillah, lieclillah" rızası dairesinde hareket ediniz. O vakit sizin ömrünüzün dakikaları, seneler hükmüne geçer.¹²³⁹

*13- DAHİLÎ MÜCADELELERİN ÇARESİ, UHUVVET-İ İSLÂMÎYE VE HUKUKUN HÂKİMİYETİDİR

“**Birincisi:** İslâmîyet'in pek çok kanun-u esasîsinden birisi: *وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى* âyet-i kerimesinin hakikatıdır ki; birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mes'ul olamaz. Halbuki şimdiki siyaset-i hazırada particilik tarafdarlığı ile, bir câninin yüzünden pek çok masumların zararına rıza gösteriliyor. **Bir câninin cinayeti yüzünden**, tarafdarları veyahut akrabaları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip, bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, kin ve garaza ve mukabele-i bil'misile mecbur ediliyor.

Bu ise hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa, pek dehşetli

olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, masumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.”¹²⁴⁰

“Bu acib tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı; kırk sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dörtyüz sene zarfında ve her asırda üçyüz-dörtyüz milyon şakirdi bulunan hakikat-ı Kur’aniyenin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve uhrevî saadet-i ebediyenin zevklerine o cazibedar hakikatla beraber nokta-i istinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dâhil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çare-i yegânedir.”¹²⁴¹

“Bu iki ay zarfında heyecanlı bir vaziyet-i siyasiye karşısında bana, hem alâkadar olduğum çok kardeşlerime kavî bir ihtimal ile ferah verecek bir teşebbüs etmek lâzımken, o vaziyete hiç ehemmiyet vermeyerek bilakis beni tazyik eden ehl-i dünyanın lehinde olarak bir fikirde bulundum. Bazı zâtlar hayret içinde hayrette kaldılar.

Dediler ki: "Sana işkence eden bu mübtedi' ve kısmen münafık baştaki insanların takib ettikleri siyaseti nasıl görüyorsun ki ilişmiyorsun?" Verdiğim cevabın muhtasarı şudur ki: Bu zamanda ehl-i İslâmın en mühim tehlikesi, fen ve felsefeden gelen bir dalaletle kalblerin bozulması ve imanın zedelenmesidir. Bunun çare-i yegânesi: Nurdur, nur göstermektir ki, kalbler ıslah olsun, imanlar kurtulsun.

Eğer **siyaset topuzuyla hareket edilse**, galebe çalınsa, o kâfirler münafık derecesine iner. Münafık, kâfirden daha fenadır. Demek, topuz böyle bir zamanda kalbi ıslah etmez. O vakit küfür kalbe girer, saklanır; nifaka inkılab eder. Hem nur, hem topuz.. ikisini, bu zamanda benim gibi bir âciz yapamaz. Onun için bütün kuvvetimle nura sarılmağa mecbur

1240 **Emirdağ Lahikası-2 (172)**

1241 **Emirdağ Lahikası-2 (174)**

olduğundan, siyaset topuzu ne şekilde olursa olsun bakmamak lâzım geliyor.

Amma maddî cihadın muktezası ise; o vazife şimdilik bizde değildir. Evet ehline göre kâfirin veya mürtedin tecavüzatına sed çekmek için topuz lâzımdır. Fakat iki elimiz var. Eğer yüz elimiz de olsa, ancak nura kâfi gelir. Topuzu tutacak elimiz yok!..”¹²⁴²

*14- EHL-İ SEFAHETİN ISLAH ÇARESİ

“Akibeti görmeyen, bir dirhem hazır lezzeti, ileride bir batman lezzetlere tercih eden hissiyat-ı insaniye, akıl ve fikre galebe ettiğinden ehl-i sefaheti sefahetinden kurtarmanın çare-i yegânesi; aynı lezzetinde elemi gösterip hissini mağlub etmektir.

Ve *يَسْتَجِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا* âyetinin işaretiyle; bu zamanda âhiretin elmas gibi nimetlerini, lezzetlerini bildiği halde, dünyevî kırılacak şişe parçalarını ona tercih etmek, ehl-i iman iken ehl-i dalalet o hubb-u dünya ve o sır için tâbi olmak tehlikesinden kurtarmanın çare-i yegânesi, dünyada dahi cehennem azabını ve elemelerini göstermekle olur ki; Risale-i Nur o meslekten gidiyor.

Yoksa bu zamandaki küfr-ü mutlakın ve fenden gelen dalaletin ve sefahetten gelen tiryakiliğin inadı karşısında Cenab-ı Hakk'ı tanıttırdıktan sonra ve Cehennem'in vücudunu isbat ile ve onun azabı ile insanları fenalıktan, seyyiattan vazgeçirmek; ondan, belki yirmiden birisi ders alabilir. Ders aldıktan sonra da, "Cenab-ı Hak Gafur-ur Rahîm'dir, hem Cehennem pek uzaktır." der, sefahetine devam edebilir.

Kalbi, ruhu hissiyatına mağlub olur.

İşte Risale-i Nur'daki ekser müvazeneler küfür ve dalaletin dünyadaki elîm ve ürkütücü neticelerini göstermekle, en muannid ve nefisperest insanları dahi o menhus, gayr-ı meşru

lezzetlerden ve sefahetlerden bir nefret verip akli başında olanları tövbeye sevkeder.”¹²⁴³

ÇEKİRDEKDE HAYAT

(HAYAT MERTEBELERİNİN EDNASI OLAN ÇEKİRDEKDEKİ UKD-İ HAYAYATIYEEYE CANLI DENİLİR Mİ ?)

1- ÇEKİRDEKDEKİ UKDE-İ HAYATIYENİN TENEBBÜHÜ:

Hayat, Zât-ı Zülcelal'in en parlak bir bürhan-ı vahdeti ve en büyük bir maden-i nimeti ve en latif bir tecelli-i merhameti ve en hafî ve bilinmez bir nakş-ı nezih-i san'atıdır. Evet, hafî ve dakiktir. Çünkü enva'-ı hayatın en ednası olan hayat-ı nebat ve o hayat-ı nebatın en birinci derecesi olan çekirdekteki ukde-i hayatiyenin tenebbühü, yani uyanıp açılarak neşv ü nema bulması, o derece zahir ve kesrette ve mebzuliyette, ülfet içinde, zaman-ı Âdem'den beri hikmet-i beşeriyenin nazarında gizli kalmıştır. Hakikatı, hakikî olarak beşerin aklı ile keşfedilmemiş.

Hem **hayat**, o kadar nezih ve temizdir ki; iki vechi, yani mülk ve melekûtiyet vecihleri temizdir, pâktır, şeffaftır. Dest-i kudret, esbabın perdesini vaz'etmeyerek, doğrudan doğruya mübaşeret ediyor. Fakat, sair şeylerdeki umûr-u hasiseye ve kudretin izzetine uygun gelmeyen nâpâk keyfiyat-ı zahiriye menşe' olmak için esbab-ı zahiriye perde etmiştir.¹²⁴⁴

Nasılki **hayatın dünyaya gelmesi bir halk ve takdir iledir**; öyle de, dünyadan gitmesi de bir halk ve takdir ile, bir hikmet ve tedbir iledir. Çünkü en basit tabaka-i hayat olan hayat-ı nebatiyenin mevti, hayattan daha muntazam bir eser-i san'at olduğunu gösteriyor. Zira meyvelerin, çekirdeklerin, tohumların mevti; tefessüh ile çürümek ve dağılmakla görüldüğü halde, gayet muntazam bir muamele-i kimyeviye ve mizanlı bir imtizacat-ı unsuriye ve hikmetli bir teşekkülât-ı zerreviyeden ibaret olan bir yoğurmaktır ki, bu görünmeyen intizamlı ve hikmetli ölümü, sünbülün hayatıyla tezahür ediyor.

Demek çekirdeğin mevti, sünbülün mebde-i hayatıdır; belki ayn-ı hayatı hükmünde olduğu için, şu ölüm dahi, hayat kadar mahluk ve muntazamdır.¹²⁴⁵

Fıtrat yalan söylemez. Bir çekirdekdeki meyelan-ı nümüvver: "Ben sünbülleneceğim, meyve vereceğim." Doğru söyler. Yumurtada bir meyelan-ı hayat var. Der: "Piliç olacağım." Biiznillah olur. Doğru söyler. Bir avuç su, meyelan-ı incimad ile der: "Fazla yer tutacağım." Metin demir onu yalan çıkaramaz; sözünün doğruluğu demiri parçalar. Şu meyelanlar, iradeden gelen evamir-i tekviniyenin tecellileridir, cilveleridir.¹²⁴⁶

2- ANASIR-I CAMİDE:

Meselâ nebatatın tohumlarında ve köklerindeki ukde-i hayatiyelerinin intibahları zamanında gösterdikleri hârika vaziyetleri gibi. Hem fakr-ı mutlak ve kuruluk içinde bir gına-i mutlakın tezahüratı var: Kıştaki toprağın ve ağaçların vaziyet-i fakiraneleri ve baharda şaşaalı servet ve gınaları gibi. Hem cümud-u mutlak içinde bir hayat-ı mutlakanın tereşşuhatı görünüyor: Anasır-ı camidenin zîhayat maddelere inkılabı gibi.¹²⁴⁷

Birinci Mes'ele: كُتِبَ أَمْوَاتٌ cümlesi ukdeyi, yani birinci düğümü açıyor. Şöyle ki:

İnsanın cesedini teşkil eden zerreler, âlemin zerratı içinde camid, dağınık bir şekilde iken, bakarsın ki; mahsus bir kanun ile, muayyen bir nizam ile intizam altına alınarak âlem-i anasıra gönderilir. **Âlem-i anasırda** sâkit, sâkin, gizli bir vaziyette iken, birdenbire katile katile, muayyen bir düstur ile, yevmî bir intizam ile, bir kasd ve hikmet altında âlem-i mevalide intikal eder. Âlem-i mevalidde de, sükût içinde iken birdenbire acib, garib bir tarz ile nutfeye inkılab eder. Sonra müteselsil inkılablar ile alaka olur; sonra mudga olur, sonra et,

1245 Mektubat (7)

1246 Mektubat (469)

1247 Sözler (663)

kemik olur. Bu inkılabların herbirisi, evvelkisine nisbeten daha mükemmel ise de, lâıyıkına göre mevattır, yani hayatsızdır.

S- Mevt, hayatın zevalidir. Halbuki o zerrelerde hayat yoktur ki, zevali mevt olsun?

C- Mevtin o zerrelere ıtlak edilmesi, mecazdır. Sebebi ise; üçüncü, dördüncü düğümleri zihne kabul ettirmek üzere, zihin için bir hazırlamadır.

İkinci Mes'ele: فَأَحْيَاكُمْ düğümünü açıyor. Evet hayat, kudret-i ezeliyenin en büyük ve en ince ve en acib bir mu'cizesidir ve bütün nimetlerden üstündür ve mebde' ve meâdın bürhanlarından en zahir bürhandır.

Evet hayat nevi'lerinin en ednası nebat hayatıdır. Hayat-ı nebatiyenin başlangıcı, çekirdekte veya habbede hayat düğümünün uyanıp açılmasıdır. Bunun keyfiyeti o kadar zahir, o kadar umumî, o kadar me'luf iken, zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar hikmet-i beşerden ve felsefesinden gizli kalmıştır.¹²⁴⁸

3-HAYAT-I AMMEDEN HİSSEDARLIK

Eğer desen: Zîhayatta lezzet kabildir, cemadatta nasıl şevk ve lezzet olabilir?

Elcevab: Cemadat kendi hesablarına değil, onlarda tecelli eden esma-i İlahiye hesabına bir şeref, bir makam, bir kemal, bir güzellik, bir intizam isterler, arıyorlar. O vazife-i fitriyelerinin imtisalinde, **Nur-ul Envâr**'ın isimlerine birer ma'kes, birer âyine hükmüne geçtiğinden tenevvür eder, terakki eder. Meselâ: Nasilki bir katre su, bir zerrecik cam parçası zâtında ziyasız, ehemmiyetsiz iken, sâfi kalbiyle Güneş'e yüzünü çevirse, o vakit o ehemmiyetsiz, ziyasız katre ve cam parçası, Güneş'in bir nevi arşı olup senin yüzüne de tebessüm eder. İşte bu misal gibi, zerrat ve mevcudat, cemal-i mutlak ve kemal-i mutlak sahibi olan Zât-ı Zülcelal'in

isimlerine vazifeperverlik cihetinde âyine olmalarıyla, o katre ve zerrecik şişe gibi gayet aşağı bir dereceden gayet yüksek bir derece-i zuhura ve tenevvüre çıkıyorlar.

Madem **vazife cihetinde** gayet nuranî ve yüksek bir makam alıyorlar; lezzet mümkün ve kabil ise, yani hayat-ı âmmeden hissedar iseler, gayet lezzet ile o vazifeleri görüyorlar, denilebilir.¹²⁴⁹

Hattâ hububatta dahi sünbüllenmek vazifesinde zahir bir iştihak görünür. Nasilki dar bir yerde hapsedilen bir zât, bir bostana, geniş bir yere çıkmayı müştakane ister. Öyle de: Hububatta, sünbüllenmek vazifesinde öyle sürurlu bir vaziyet, bir iştihak görünüyor.

İşte "**Sünnetullah**" tabir edilen, kâinatta cereyan eden bu sırlı uzun düsturdandır ki: İşsiz, tenbel, istirahatla yaşayan ve rahat döşeğinde uzananlar, ekseriyetle sa'yeden, çalışanlardan daha ziyade zahmet ve sıkıntı çeker. Çünkü daima işsizler ömründen şikayet eder; eğlence ile çabuk geçmesini ister. Sa'yeden ve çalışan ise; şâkirdir, hamdeder, ömrün geçmesini istemez.

كُلُّ الْمُسْتَرِيحِ الْعَاطِلُ شَاكٍ مِنْ عُمْرِهِ وَ السَّاعِي الْعَامِلُ شَاكِرٌ küllî düsturdur. Hem o sır iledir ki: "Rahat, zahmette; zahmet, rahattadır" cümlesi darb-ı mesel olmuştur. Evet cemadata dikkatle nazar edilse: Bilkuvve yalnız istidad ve kabiliyet cihetinde nâkıs kalıp inkişaf etmeyenlerin, gayet bir içtihad ve sa'y ile inbisat edip bilkuvveden bilfiil suretine geçmesinde, mezkûr sünnet-i İlahiye düsturuyla bir tavır görünüyor.

Ve o tavır işaret eder ki: O vazife-i fitriyede bir şevk ve o mes'elede bir lezzet vardır. Eğer o camidin umumî hayattan hissesi varsa, şevk kendisinin olur; yoksa, o camidi temsil eden, nezaret eden şeye aittir. Hattâ bu sırra binaen denilebilir: Latif, nazik su incimad emrini aldığı vakit, öyle şiddetli bir şevk ile o emre imtisal eder ki, demiri şakk eder, parçalar. Demek **bürudet ve taht-es sıfır** soğuşun lisaniyla

ağzı kapalı demir kaptaki suya "Genişlen!" emr-i Rabbanîsini tebliğinde, şiddet-i şevk ile kabını parçalar, demiri bozar, kendisi buz olur.

Ve hâkeza.. herşeyi buna kıyas et ki, güneşlerin deveranından ve seyr ü seyahatlarından tut, tâ zerrelerin mevlevî gibi devretmelerine ve dönmelerine ve ihtizazlarına kadar kâinattaki bütün sa'y ü hareket, kanun-u kader-i İlahî üzerine cereyan ediyor. **Ve dest-i kudret-i İlahîden sudûr eden ve irade ve emir ve ilmi tazammun eden emr-i tekvinî ile zuhur eder.**¹²⁵⁰

Hem hayat, "**iman-ı bil'kader**" rüknüne bakıyor, remzen isbat eder. Çünkü madem hayat, âlem-i şehadetin ziyasıdır ve istilâ ediyor ve vücudun neticesi ve gayesidir ve Hâlık-ı Kâinat'ın en câmi' âyinesidir ve faaliyet-i Rabbaniyenin en mükemmel enmuzeci ve fihristesidir, temsilde hata olmasın, bir nevi programı hükmündedir.

Elbette **âlem-i gayb** -yani mazi, müstakbel- yani geçmiş ve gelecek mahlukatın hayat-ı maneviyeleri hükmünde olan intizam ve nizam ve malûmiyet ve meşhudiyet ve taayyün ve evamir-i tekviniyeyi imtisale müheyya bir vaziyette bulunmalarını sırr-ı hayat iktiza ediyor. Nasılki bir ağacın çekirdek-i aslîsi ve kökü ve müntehasında ve meyvelerindeki çekirdekleri dahi aynen ağaç gibi bir nevi hayata mazhardırlar. Belki ağacın kavanin-i hayatiyesinden daha ince kavanin-i hayatı taşıyorlar.

Hem nasılki bu hazır bahardan evvel geçmiş güzün bıraktığı tohumlar ve kökler, bu bahar gittikten sonra, gelecek baharlara bırakacağı çekirdekler, kökler, bu bahar gibi cilve-i hayatı taşıyorlar ve kavanin-i hayatiyeye tabidirler.

Aynen öyle de; şecere-i kâinatın bütün dal ve budaklarıyla herbirinin bir mazisi ve müstakbeli var. Geçmiş ve gelecek tavırlarından ve vaziyetlerinden müteşekkil bir silsilesi bulunur. Her nevi ve her cüz'ünün ilm-i İlahiyede

muhtelif tavırları ile müteaddid vücudları bir silsile-i vücud-u ilmî teşkil eder. Ve vücud-u haricî gibi o vücud-u ilmî dahi, hayat-ı umumiyenin manevî bir cilvesine mazhardır ki, mukadderat-ı hayatiye, o manidar ve canlı elvah-ı kaderiyeden alınır.

Evet, **âlem-i gaybın bir nev'i olan âlem-i ervah**, ayn-ı hayat ve madde-i hayat ve hayatın cevherleri ve zâtları olan ervah ile dolu olması, elbette mazi ve müstakbel denilen âlem-i gaybın bir diğer nev'i de ve ikinci kısmı dahi, cilve-i hayata mazhariyetini ister ve istilzam eder.

Hem herbir şeyin vücud-u ilmîsindeki intizam-ı ekmeli ve manidar vaziyetleri ve canlı meyveleri, tavırları; bir nevi hayat-ı maneviyeye mazhariyetini gösterir.

Evet, **hayat-ı ezeliye güneşinin ziyası** olan bu cilve-i hayat, elbette yalnız bu âlem-i şهادete ve bu zaman-ı hazır ve bu vücud-u haricîye münhasır olamaz; belki herbir âlem, kabiliyetine göre o ziyanın cilvesine mazhardır; ve kâinat bütün âlemleriyle o cilve ile hayatdar ve ziyadardır. Yoksa nazar-ı dalaletin gördüğü gibi muvakkat ve zahirî bir hayat altında herbir âlem, büyük ve müdhiş birer cenaze ve karanlıklı birer virane âlem olacaktı.¹²⁵¹

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ âyet-i kerimeye istinaden “şey” ünvanını taşıyan her nesne hayattardır. Yani, bir çeşit hayatı vardır. Binaenaleyh, bir ruha mahal olan bir cisim içinde bir cemaat, belki pek çok cisim cemaatları vardır.

Ve o cemaatların içerisinde bulunan her bir zerre ve her bir hücrenin de hassas beş kuvvesi ve duyguları vardır. Böylece şahsın malik olduğu hayat ve duygular itibariyle düşünülürse, Yasin Suresi tamamen içerisinde yazılı **يس** kelimesini andırır.¹²⁵²

1251 Lemalar (336)

1252 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (637)

4-KAVANİN-İ HAYATİYE

Yedinci Kelime: غَوَّ يُمِيتُ dur. Bunun hüccetine gayet kısa bir işaret:â

Evet, görüyoruz ki: Güz mevsiminde üçyüzbin nevi zîhayat vefat namıyla terhis edilirken, herbir nevi ve ferdin sahife-i amellerinin kutucukları ve işlediklerinin fihristeleri ve gelen baharda işleyeceklerinin listeleri ve bir cihette bir nevi ruhları olan tohumlarını onların yerlerinde Hafız-i Zülcelal'in yed-i hikmetine emanet edildiğini ve incirin tohum ve çekirdekleri gibi zerrecik o küçücük tohumları birer ruh-u bâki gibi incir ağacının bütün kavanin-i hayatiyesini taşıyan ve bir kitab kadar kuvve-i hâfızada yazı misillü ağacın tarihçe-i hayatını onda kader kalemiyle yazan, büyük bir kitab hükmüne getiren bir Hallak-ı Hakîm, bir Hayy-ı Lâyemut'u tanımayan; elbette değil ahmak bir insan ve divane bir hayvan, belki Cehennem ateşini karıştıran bir serseri şeytandan daha bedbaht ve ebedî ölüme mahkûm olur.¹²⁵³

Ağacın o semereleri, ya vahdete isnad edilir. Yani neşv ü nema kanunuyla ağacın kökünden, kök de çekirdekten, çekirdek de evamir-i tekviniyeyi temessülden, evamir-i tekviniye de "Kün" emrinden, "Kün" emri dahi Vâhid-i Vâcib'den sâdir olmuştur.¹²⁵⁴

Birincisi: Fıtrat yalan söylemez. Meselâ, bir çekirdekte meyelan-ı nümuv der ki: "Sünbülleneceğim, meyve vereceğim." Doğru söyler. Meselâ, yumurtada bir meyelan-ı hayat var, der: "Piliç olacağım." Biiznillah olur. Doğru söyler. Meselâ bir avuç su, incimad ile meyelan-ı inbisatı der: "Fazla yer tutacağım."

Metin demir onu yalan çıkaramaz. Sözünün doğruluğu demiri parçalar. İşte bu meyelanlar, irade-i İlahiyeden gelen evamir-i tekviniyenin tecellileridir, cilveleridir.¹²⁵⁵

1253 **Sualar (626)**

1254 **Mesnevi-i Nuriye (145)**

1255 **Mesnevi-i Nuriye (254)**

Evet, sen hangi itikad ve hangi fikirde olursan ol, ister muattıl ve maddiyyun dahi ol, nutfе ve yumurtada, habbe ve çekirdekte bizzarure ve bilmüşahede bir faaliyet ve hallakiyet ve san'at ve tasarrufu görmektesin. İşte acaba senin aklınca mümkün olur mu ki; çekirdeğin içinde cereyan eden ve o çekirdeğin âlem-i nev'îsiyle olan münasebatına ve onlardan istifade edenlere bakan şu basîrane, hakîmane tasarruf ile mutasarrıf olan bir zat, ağaçlar âlemine ve onların ahvaline ve sair âlemler ile olan irtibatlarına ilim ve ittılai olmasın!¹²⁵⁶

Sonra da sen, kendi aynı o saksı kabına meyveli ağaçların çekirdeklerine bedel, bu defa bütün çiçekli nebatatın tohumlarını birer birer ardı sıra nöbetle o kaba defnet. Tâ dünyada hiç bir tohum kalmayınca kadar... Dikkatle bak, senin o saksı kabına giren her bir tohum girerken camid, meyyit birer zerre iken, çıktıkları zaman birer hayattar sünbüllü, çiçekli ağaç oluyorlar.¹²⁵⁷

1256 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (362)**

1257 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (617)**

ÇEŞİTLİ MEHDİLİK İDDİALARI

Son zamanlarda Mehdilik meselesinin çokca nazara verilmesi, bir merkezden ve kasden tahrik edildiğini hatıra getiriyor. Hem de Mehdilik mevzuu, Risale-i Nur muvacehesinde ve makamına muvafık olarak ve iyi niyete müstenid ele alınması gerekirken, muvazenesiz ve Risale-i Nurdaki beyanların makamı nazara alınmadan ele alınması da dikkat çekicidir.

Mesela: “Âhırzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulüne ve Deccal'ı öldürmesine ait ehadîs-i sahihanın mana-yı hakikîleri anlaşılmadığından, bir kısım zahirî ülemalar, o rivayet ve **hadîslerin zahirine bakıp** şübheye düşmüşler. Veya sıhhatini inkâr edip veya hurafevari bir mana verip âdeta muhal bir sureti bekler bir tarzda, avam-ı müslimîne zarar verirler. Mülhidler ise, bu gibi zahirce akıldan çok uzak hadîsleri serrişte ederek, hakaik-i İslâmiyeye tezyifkârane bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi ehadîs-i müteşabihenin hakikî tevillerini Kur'an feyziyle göstermiş”¹²⁵⁸

Hem ileri sürülen iddialara göre asıl Mehdinin daha gelmediği söyleniyor. Çünkü **Mehdinin geniş dairedeki icraatları yapılmamıştır** deniliyor. Halbuki asıl Mehdi, geniş daire yani içtimaî ve sîyasi dairelere bakan programı gösterir ve şahs-ı manevisi olan açtığı Mehdiyette cereyanı, o programa istinaden, -eğer beşer bütün bütün bozulmaz ise- o vazifeleri icra eder diye bildirilmektedir.

Hem bu icraatları haber veren hadisleri zahir manaları ile nazara vermek de olmaz. Çünkü: O hadiseler, gözle görüneceğinden, müteşabih rivayetlerden olması, makamın icabıdır.

Evet, “Mecaz, ilmin elinden cehlin eline düşse, hakikata

inkılab eder; hurafata kapı açar.”¹²⁵⁹ **M:473** vecizesi bu hakikate dikkat çeker.

Yine Bediüzzaman Hazretleri diyor: “İslâmiyetin mağz ve lübbünü terkederek kışırına ve **zahirine vakf-ı nazar ettik ve aldandık**. Ve sû'-i fehm ve sû'-i edeb ile İslâmiyetin hakkını ve müstehak olduğu hürmeti îfa edemedik. Tâ o da bizden nefret ederek evham ve hayalâtın bulutlarıyla sarılıp tesettür eyledi.

Hem de hakkı var. Zira biz İsrailiyatı usûlüne ve hikâyatı akaidine ve **mecazatı hakaikine karıştırarak** kıymetini takdir edemedik. O da ceza olarak bizi dünyada te'dib için zillet ve sefalet içinde bıraktı. Bizi kurtaracak yine onun merhametidir.”¹²⁶⁰ Şeklinde ifade edilen veciz ve derin hakikatın nazara alınması şarttır.

Haber verilen geniş daire futuhatının şartı hakkında da şu kayıtlar var:

“**Birincisi:** Çok defa mektublarımda işaret ettiğim gibi, Mehdi-i Âl-i Resul'ün **temsil ettiği** kudsî **cemaatinin** şahs-ı manevîsinin üç vazifesi var. **Eğer çabuk kıyamet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa**, o vazifeleri onun **cem'iyeti** ve **seyyidler cemaati** yapacağını rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz.”¹²⁶¹

Bu sarih beyanda Mehdi, Mehdiyette cereyanını temsil edip siyasî icraat yapmıyor. Onun **cem'iyeti** ve **seyyidler cemaati** icra ediyor. Risale-i Nurun muhtelif yerlerinde aynı hüküm nazara verilmiştir.

Keza kıyametin kopmaması şartı var. Kıyametin kopma sebeplerinden iki örnek verelim:

“**Birden İhtar Edilen Bir Mes'ele:** Âhırzamanda bir şahsın hatiat ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi ve o **âhırzamanda**

1259 **Mektubat (473)**

1260 **Muhakemat (9)**

1261 **Emirdağ Lahikası (265)**

bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki **kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harab olmasına sebebiyet verir, diye düşünürdüm.** Şimdi bu zamanda müteaddid esbabını gördük.

Ezcümle: müteaddid vücuhundan **radyomla** anlaşıldı ki: O bir tek adam **bir tek kelime ile, bir milyon kebairi birden işler ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günaha sokar.**¹²⁶²

“Eğer beşer çabuk aklını başına alıp **adalet-i İlahiye namına** ve **hakaik-i İslâmiye dairesinde** mahkemeler açmazsa, **maddî ve manevî kıyametler** başlarına kopacak, **anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere teslim-i silâh edecekler** diye kalbe **ihtar** edildi.”¹²⁶³

İşte kıyametin kopma sebepleri ve şartlarından bir kısmı nazara verilmiş oluyor. Yani havf ü reca tabir edilen ümit ve korkmanın neticesi olarak **şear-i İslamiye lehinde** fikir ve fiiller hayata ve nazar-ı ammeye tebliğ ve arz edilmelidir.

Kişi mehdilik iddiasında bulunmaz fakat eş kabul etmeyen ahirzaman fitnesi karşısında hayatını feda etmek derecesinde bir kahramanlık ve fedailik ile mukabele edip cihad-ı manevi yapmasıyla ve münkir ve münafıklara karşı hakaik-ı imaniye ve Kur'aniyeyi, Kur'an ve Kur'anın bildirdiği kâinata müstenid vehbî ilmin kuvvetli delilleriyle küfrü ibtal etmesi gibi hususiyet ve meziyetleri cihetiyle bu zatın Mehdiyet cereyanı mümessili olduğu kanaatine varılır ve izhar edilir. Yoksa hazıra konma ve şatafatlı hayat dairesinde yeni ortaya çıkartılan muhtelif Mehdiyet müddeilerine ehl-i ilim iltifat etmez . Mehdiyetin geniş dairesinde gereken ittihad-ı İslam tabanını muhtelif

1262 Kastamonu Lahikası (71)

1263 Hutbe-i Şamiye (79)

mehdilerle bölerek dağıtmak isteyen cereyana alet olmazlar.

Üstad Bediüzzaman Mehdiyette vazifesinin manevî mümessilliğini Risale-i Nura verir.

“Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede kuvvetli, dirayetli arkadaşlarım!

Bu zaman cemaat zamanıdır. Ehemmiyet ve kıymet, **şahs-ı manevîye** göre olur. Maddî ve **ferdî ve fânî şahsın mahiyeti nazara alınmamalı.** Hususan benim gibi bir bîçarenin kıymetinden bin derece ziyade ehemmiyet vermekle, bir batmanı kaldırmayan zaîf omuzuna, binler batman ağırlığı yüklense altında ezilir.

Lillahilhamd **Risalet-in Nur**, bu asrı belki **gelen istikbâli tenvir edebilir bir mu'cize-i Kur'aniye** olduğunu çok tecrübeler ve vâkıalar ile **körlere** de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir; fakat bana verdiğinizden, binden birine de kendimi lâıyk göremem.

Yalnız, pek büyük bir nimete ve muvaffakiyete sizin gibi hakikatlı talebelerin iştirak ve sa'y ü gayretleriyle **mazhariyetim** noktasında, Risale-i Nur hesabına ebede kadar iftihar ederim.”¹²⁶⁴

Yine Hz. Üstad diyor: “Bâkî bir hakikat, fânî şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, hakikata zulümdür. Her cihetle **kemâlde** ve **devamda** bulunan bir vazife, çürümeye ve çürütülmeye mâruz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen: Risale-i Nur'un tezâhürü, yalnız tercümanının fikriyle veyahut onun ihtiyac-ı mânevî lisanıyla Kur'andan gelmiş, yalnız o tercümanın istidadına bakan feyizler değil; belki o tercümanın muhatabları ve ders-i Kur'anda arkadaşları olan **hâlis** ve **metin** ve **sâdık** zâtların o feyizleri **ruhen istemeleri** ve **kabûl** ve **tasdik** ve **tatbik** etmeleri gibi çok

cihetlerle o tercümanın istidadından çok ziyade o Nurların zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve şâkirdlerinin **şahs-ı mânevîsinin hakikatını onlar teşkil ediyorlar.** Tercümanın da içinde bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmazsa, bir tekaddüm şerefi bulunabilir.”¹²⁶⁵ şeklindeki beyanlar, Risale-i Nurda ferdî ve şahsî **liderlik** esas değil. Belki, “**hâlis ve metin ve sadık**” yani keyfiyet evsafına haiz ve Risale-i Nur'un hakaik ve feyizlerinin “**ruhen isteyen ve kabul ve tasdik ve tatbik**” zatların şahs-ı manevîsi esastır. Bu manadaki beyanlar, Risale-i Nurda tekraren nazara verilmiştir ve te’vil kaldırmaz.

“Risaleler makam-ı Mahmud yolunu tarif ediyorlar. Üstadımın hutbesi olan **Risale-i Nur, bu zamanın bir mehdisi ve müceddididir.**”¹²⁶⁶

Bu ifadede mehdiyet vazifesinin Risale-i nura verilmesi, Bediüzzaman Hazretlerinin Mehdi-i A’zamlık vasfını nakzetmez. Zira son asırda zuhur eden ve Risale-i Nur olarak ortaya çıkan **hidayet ve hakaik-i Kur’aniye, Mehdiyetin hakikatı** olduğu gibi; bu hakikata mazhar olan zat dahi, bu mazhariyetinden dolayı Mehd-i A’zam olup, Mazhar olduğu Mehdiyet hakikatı da, bu zatın şahs-ı manevîsidir. Böylece hem şahıs, hem eserleri; **Mehdi kelimesinin bir mânası olan, mazhar-ı hidayet ve vesile-i hidayettir.**

Demek mehdiyetin hakikatı, hakaik ve hidayet-i Kur’aniyedir. Ona mazhar olan şahıs ve eserleri, mehdiyetin hakikatını hâmil olur. İcraat ve tatbikatı da içine alan **Mehdiyet cereyanının üç vazifesinden birincisinin en ehemmiyetli ve Mehdiyetin esası olması bu sırdandır.** Dünyada fâni olan şahıs gider, fakat eseri baki kalır.

1265 Emirdağ Lahikası (70)

1266 Barla Lahikası (146)

BU HAKİKATA BAKAN HZ. ÜSTADIN BİR BEYANINDA ŞÖYLE DER:

“Hem o şuur-u îmâniyle, netice-i hayatım ve sebeb-i saadetim ve vazife-i fıtratım olan Resâil-i Nur dahi ziya'dan, mahvdan, fâidesiz kalmasından ve mânen kurumasından kurtulmalarını ve meyvedâr **bâki kalmalarını** o intisab-ı imânî ile bildim, hissettim, kanaat getirdim; Kendi bekamın lezzetinden çok ziyade bir mânevî lezzet duydum, tam hissettim. Çünkü, îmân ettim ki: Bâkî-i Zülkemâl'in bekası ve varlığıyla **Resâil-ün Nur yalnız insanların hâfızalarında ve kalblerinde nakşolmuyor; belki hadsiz zîşuur mahlûkatın ve ruhânîlerin bir mütalâagâhları olmakla beraber rızâ-i İlâhîye mazhar ise, Levh-i Mahfuz'da ve elvah-ı mahfuzada irtisam ederek sevab meyveleriyle tezeyyün eder. Ve bilhassa Kur'ana mensubiyeti ve kabul-ü Nebevî ve - inşâallah - marzî-i İlâhî cihetiyle bir anda vücudu ve nazar-ı Rabbaniyeye mazhariyeti, umum ehl-i dünyanın takdirinden daha ziyâde kıymetdar bildim.**”¹²⁶⁷

EMİRDAĞ LÂHİKASI'NDA ŞU İFADE VARDIR:

“Nurcular, üstadlarıyla içtima etmiyorlar ve etmeye de mecbur değiller. Kendilerini üstadlarıyla içtimaa mecburiyet hissetmiyorlar. Ders almak için beraber bulunmaya lüzum görmüyorlar. Belki; koca bir memleket bir derslane hükmünde, Risale-i Nur kitabları onların eline geçmekle, üstad yerine onlara bir ders verir. Herbir risale, bir Said hükmüne geçer.”¹²⁶⁸

Hem 1962 senesinde Zübeyir Ağabey tarafından kaleme alınıp neşredilen bir lâhika mektubunda da Hz. Üstadın makamı, yani şahs-ı manevisi hakkında şu beyanlar var:

“Hem **müceddid-i ekber**, hem bir **mehdi-i a'zam**, hem bir **müceddid-i ekmel**, hem bir **ferd-i ferîd** olan Üstadımız

1267 Sualar (63)

1268 Emirdağ Lahikası-2 (168)

Bediüzzaman Hazretleri...” diyerek aynı hakikati ifade etmişlerdir.”

Bu lahika mektubunun mezkür kısmı, Abdulkadir Badıllı, Mufassal Tarihçesinin 54. Sahifesinde neşredilmiştir.

“Üstadım kendi şahsiyetini merciiyetten azlediyor. Yalnız **Risale-i Nur'u merci'** gösteriyor. Hazret-i Mevlânâ Hâlid'in şahsiyeti, kutbü'l-irşâd, mercîil-hâs ve'l-âmm olmuştur.”¹²⁶⁹

“Hazret-i Mevlânâ Hâlid, **milyonlar etba'larının ittifaklarıyla müceddiddir** ve baştaki hadîs-i şerîfin bir mâsadakıdır. Ve mâdem tam yüz sene sonra, dört mühim cihet-i tevâfukla beraber Risale-i Nur aynı vazifeyi görüyor. Demek **nass-ı hadîs ile, Risale-i Nur eczâları tecdid ve takviye-i din vazifesini görüyorlar.**”¹²⁷⁰

“Lillahilhamd Risalet-in Nur, bu asrı belki **gelen istikbâli tenvir edebilir bir mu'cize-i Kur'aniye olduğunu** çok tecrübeler ve vâkıalar ile körlere de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir”¹²⁷¹

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN AHİRZAMAN FİTNESİNİN HÜCUMUNA KARŞI MUKABELE ETMEK VAZİFESİNE NAMZED OLDUĞUNA İŞARET EDEN MÜHİM BİR VAKIA-YI SÂDIKASI:

“Eski Harb-i Umumî'den evvel ve evâilinde, bir vâkıa-i sâdikada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağı'nın altındayım. Birden o dağ, müdhiş infilâk etti. Dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanımdadır. Dedim: "Ana korkma! Cenab-ı Hakk'ın emridir; o Rahîm'dir ve Hakîm'dir." Birden o hâlette iken, baktım ki mühim bir zât, bana âmirane diyor ki: "İ'caz-ı Kur'anı beyan et." Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra, Kur'an etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendine müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek, i'câzı

1269 Barla Lahikası (165)

1270 Barla Lahikası (165)

1271 Kastamonu Lahikası (6)

onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu 'icazın bir nev'ini şu zamanda izharına, haddimin fevkinde olarak, **benim gibi bir adam namzed olacak ve namzed olduğumu anladım.**"¹²⁷²

Bu parçada bahsolunan büyük infilâk ve Kur'ana hücum hâdisesi, rivayetlerde haber verilen âhîrzaman fitnesini ifade eder. Bu fitneye ve cereyanına karşı çalışan tamircinin ise İ'caz-ı Kur'an'dan tereşşuh eden Risale-i Nur olduğu ifade edildi. Bu hükmü te'yid eden diğer bir mektupta da: hâs Nurcuların mehdiyetin siyasî hâkimiyet vazifesine göz dikmemeleri ve Mehdiyetin aslı olan iman hizmetinde sabit kalmaları için kader-i ilahî'nin bir müdahalesi şöyle izah ediliyor.

"Ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avâmın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, îmana nisbeten ancak **onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti**, kâinatta en büyük mes'ele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına râcih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılâbcı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur'a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhata mâni' olmak pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hâta, hem zarar büyüktür. Kader-i İlâhî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümid besleyenlerin ümidlerini ta'dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ülemeden ve sâdâttan ve meşâyihden ve ahbabdan ve hemşehriden birisini muârız çıkardı; o ifratı ta'dil edip adalet etti. **"Size kâinatın en büyük mes'elesi olan iman hizmeti yeter"** diye bizi merhametkârane o hâdiseye mahkûm eyledi."¹²⁷³

Hem Bediüzzaman Hazretleri ; geniş daire makamı nazarıyla , dar dairenin fütuhata bakmanın

1272 Mektubat (368)

1273 Kastamonu Lahikası (193)

doğurduğu mahzuru şöyle beyan eder:

“Nurların fütûhatını kalben temaşa ederken, bazı hâs kardaşlarımın Nur’un tercümanına verdikleri makam noktasında baktım. O makama nisbeten **fütûhat az** olmasından, o makamın şerefi için bir hırs ile vazife-i ilâhiyeye karışmak gibi şekva geldi. Binler derece şükür ve sıf rıza-yı ilâhî noktasında bazı bîçarelerin Nur’larla imânlarını kurtarmak cihetiyle binler hamd, senâ ve şükür lâzımken, bir teşekki ve sıkıntı geldi...

Sonra mahviyet ve terk-i enaniyet ve ihlâs-ı tâm ile aynı vaziyete baktım, gördüm ki: o fütûhatta binler hamd ve senâ ve teşekkür ve mânevî sürür ve sevinç ruhuma geldi. Ben o halde iken anladım ki, makamât-ı mâneviye dahi mesleğimizde mevzu-u bahis olmamalı.

Eğer bazı has kardeşlerimin, hakkımdan yüz derece ziyade bana verdikleri hisse ve makam hakikat olsa ve hakkım da olsa, mezkûr hakikat için bırakmağa, meslek-i nuriyedeki ihlâs-ı tâmme bırakmaya mecbur eder.”¹²⁷⁴

El-Örf-ül Verdî Fi-Ahbar-il Mehdî Risalesi'ndeki bir hadîs de şöyledir:

يَجِيءُ الْمَهْدِيُّ حَتَّى يَقُومَ السُّفْيَانِيُّ عَلَى أَعْوَادِهَا

Hadîsin meâli: "**Süfyanî Deccal çıkmadığı müddetçe, Mehdî de gelmeyecektir.**"¹²⁷⁵

Bu hadisin hükmü ile Deccal gelmeden Mehdî gelmediğine göre hakiki Mehdinin gelmediğini söylemek Deccal'ın da gelmediğini iddia etmek manasına gelir. Bu ise muazzam bir ümmetin kanaatına ve Beşinci Şua'nın ihbaratına muhaliftir.

Hazret-i Bediüzzaman diyor ki: “Ben bir mânevî âlemde İslâm Deccalını gördüm. Yalnız birtek gözünde teshirci bir manyetizma gözümle müşahede ettim ve onu bütün bütün

1274 Osmanlıca Teksir Baskı Tılsımlar Mecmuası'nın Zeyli, Maidet-ül Kur'an Başındaki Mektubdan

1275 R. NUR'UN K.K.: hadis sıra no:811

münkir bildim.

İşte bu inkâr-ı mutlakdan çıkan bir cür'et ve cesaretle mukaddesata hücum eder. Avam-ı nâs hakikat-ı hâli bilmediklerinden, hârikulâde iktidar ve cesaret zannederler.”¹²⁷⁶

Evet Mehdilik meselesini çokça nazara verenler, Risale-i Nur'un tekrarlı ve açık ifadelerine ters düşen bir iddia ile adeta ikinci ve üçüncü vazifeleri Mehdiliğin esası olarak nazara verirler. Halbuki Risale-i Nur, birinci vazifeyi esas alır. Mesela: “Şimdi hakikat-ı hal böyle olduğu halde, en birinci vazifesi ve en yüksek mesleği olan îmanı kurtarmak ve îmanı tahkikî bir surette umuma ders vermek, hattâ avamın da îmanını tahkikî yapmak vazifesi ise, **mânen ve hakikaten hidayet edici, irşad edici** mânasının tam sarahatını ifade ettiği için, Nur şâkirdleri **bu vazifeyi tamamıyla Risale-i Nur'da gördüklerinden, ikinci ve üçüncü vazifeler buna nisbeten ikinci ve üçüncü derecedir** diye, **Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini haklı olarak bir nevi Mehdi telâkki ediyorlar.** O şahs-ı manevînin de bir mümessili, Nur şâkirdlerinin tesanüdünden gelen bir şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîde bir nevi mümessili olan bîcâre tercümanını zannettiklerinden, bâzan o ismi ona da veriyorlar.

Gerçi bu bir iltibas ve bir sehivdir, fakat onlar onda mes'ul değiller. Çünkü ziyade hüsn-ü zan, eskiden beri cereyan ediyor ve itiraz edilmez. Ben de o kardeşlerimin pek ziyade hüsn-ü zanlarını bir nevi dua ve bir temenni ve Nur talebelerinin kemal-i îtikadlarının bir tereşşuhu gördüğümünden onlara çok ilişmezdim. Hattâ eski evliyanın bir kısmı, keramet-i gaybiyelerinde **Risale-i Nur'u aynı o âhirzamanın hidayet edicisi olduğu** diye keşifleri, bu tahkikat ile te'vili anlaşılır. Demek iki noktada bir iltibas var, te'vil lâzımdır”¹²⁷⁷

Bu paragrafa insafla bakılınca, yine Risale-i Nur Mehdîyet vazifesinde gösterildiği gibi ikinci ve üçüncü vazifeler sahası

1276 Şualar (595)

1277 Emirdağ Lahikası (266)

da azami ihlasa muvafık gösterilmediği görölür.

Netice: Az bir kısım olarak naklettiğimiz bu parçalar, bazı çevrelerin iddia edip bekledikleri gibi, asıl Mehdi siyasi bir lider manasında olmadığı anlaşılır.

Ç O C U K ¹²⁷⁸

(TERCİHLİ)

1- SARAYA BENZETİLEN BİR İNSANIN ŞAHSINDA ÇEŞİTLİ İNSAN TABAKALARININ VAZİFELERİNE BAKAN TEMSİLİ BİR BAHİS:

Baktım ki, o şehirde büyük saraylar var. Bazı sarayların kapısına bakıyorum, gayet şenlik, parlak bir tiyatro gibi nazarı dikkati celbeder, herkesi eğlendirir bir cazibedarlık vardı. Dikkat ettim ki, o sarayın efendisi kapıya gelmiş, it ile oynuyor ve oynamasına yardım ediyor. Hanımlar, yabancı gençlerle tatlı sohbetler ediyorlar. Yetişmiş kızlar dahi, **çocukların** oynamasını tanzim ediyorlar. Kapıcı da onlara kumandanlık eder gibi bir aktör tavrını almış. O vakit anladım ki, o koca sarayın içerisi bomboş. Hep nazik vazifeler muattal kalmış. Ahlâkları sukut etmiş ki, kapıda bu sureti almışlardır.

Sonra geçtim, bir büyük saraya daha rast geldim. Gördüm ki; kapıda uzanmış vefadar bir it ve kaba, sert, sâkin bir kapıcı ve sönük bir vaziyet vardı. Merak ettim. Ne için o öyle? Bu böyle? İçeriye girdim. Baktım ki, içerisi çok şenlik... Daire daire üstünde, ayrı ayrı nazik vazifeler ile saray ehli meşguldürler. Birinci dairedeki adamlar sarayın idaresini, tedbirini görüyorlar. Üstündeki dairede kızlar, **çocuklar** ders okuyorlar. Daha üstünde hanımlar, gayet latif san'atlar, güzel nakışlarla iştilal ediyorlar. En yukarıda efendi, padişahla muhabere edip halkın istirahatını temin için ve kendi kemalâtı ve terakkiyatı için kendine has ve ulvî vazifeler ile iştilal ediyor gördüm. Ben onlara görünmediğim için, "Yasak" demediler, gezebildim. Sonra çıktım, baktım. O şehrin her tarafında bu iki kısım saraylar var.

Sordum dediler: "O kapısı şenlik ve içi boş saraylar,

1278 Bu alemde ekseriyetle neticeler, sebep ve vesilelerine bağlanmıştır. İnsanın vazifesi, neticeleri yapmak değil vesilelere ciddi teşebbüstür. Bu derleme okunur veya dinlenirken bu noktaya dikkat edip vazifenin ne olduğunu anlamalı. Bu ders Hz. Üstadındır, sakın benim fikrimmiş gibi düşünülmesin.

kâfirlerin ileri gelenlerinin ve ehl-i dalaletindir. Diğerleri, namuslu müslüman büyüklerindir.”¹²⁷⁹

ÇOCUĞA SEVİYESİNCE KONUŞMAK:

2- Nasıl bir **çocuk**la konuşulsa, **çocuk**ça tabirat istimal edilir.¹²⁸⁰

CENNET ÇOCUKLARI:

Vâlideyn ve **evlâda** muhabbet-i meşruanın neticesi: (Nass-ı Kur'an ile) Cenab-ı Erhamürrâhimîn, onların makamları ayrı ayrı da olsa yine o mes'ud aileye safi olarak lezzet-i sohbeti, Cennet'e lââyık bir hüsn-ü muaşeret suretinde, dâr-ı bekada ebedî mülâkat ile ihsan eder.

Ve onbeş yaşına girmeden, yani hadd-i bülüğa vâsıl olmadan vefat eden **çocuklar**, **وَلِدَانٌ مُّخَلَّدُونَ** ile tabir edilen Cennet **çocukları** şeklinde ve Cennet'e lââyık bir tarzda gayet süslü, sevimli bir surette, onları Cennet'te dahi peder ve vâlidelerinin kucaklarına verir. **Veled**perverlik hislerini memnun eder. Ebedî o zevki ve o lezzeti onlara verir. Zira **çocuklar** sinn-i teklife girmediklerinden; ebedî, sevimli, şirin **çocuk** olarak kalacaklar. Dünyadaki her lezzetli şeyin en a'lâsı Cennet'te bulunur. Yalnız çok şirin olan **veled**perverlik, yani **çocuklarını** sevip okşamak zevki -Cennet tenasül yeri olmadığından- Cennet'te yoktur zannedilirdi. İşte bu surette o dahi vardır. Hem en zevkli ve en şirin bir tarzda vardır. İşte kabl-el bülüğ evlâdı vefat edenlere müjde...¹²⁸¹

3- Kur'an-ı Hakîm'de **وَلِدَانٌ مُّخَلَّدُونَ** sırrı ve meali şudur ki: Mü'minlerin kabl-el bülüğ vefat eden **evlâdları**, Cennet'te ebedî, sevimli, Cennet'e lââyık bir surette daimî **çocuk** kalacaklarını.. ve Cennet'e giden peder ve vâlidelerinin kucaklarında ebedî medar-ı sürurları olacaklarını.. ve **çocuk**

1279 Sözlere (322)

1280 Sözlere (390)

1281 Sözlere (649)

sevmek ve **evlâd** okşamak gibi en latif bir zevki, ebeveynine temine medar olacaklarını.. ve herbir lezzetli şey'in Cennet'te bulunduğunu.. "Cennet tenasül yeri olmadığından, **evlâd** muhabbeti ve okşaması olmadığı"nı diyenlerin hükümleri hakikat olmadığını..

hem dünyada on senelik kısa bir zamanda teellümatla karışık **evlâd** sevmesine ve okşamasına bedel safi, elemsiz milyonlar sene ebedî **evlâd** sevmesini ve okşamasını kazanmak, ehl-i imanın en büyük bir medar-ı saadeti olduğunu şu âyet-i kerime **وَلَدَانٌ مُّحَلَّدُونَ** cümlesiyle işaret ediyor ve müjde veriyor.¹²⁸²

ÇOCUĞA CEZA:

4- Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm namaz kılarken, hırçın bir **çocuk**, namazını kat'edip geçtiğinden, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm **أَفْطَعُ أَثْرَهُمَّ** demiş. Ondan sonra **çocuk** daha yürümemiş öyle kalmış, hırçınlığının cezasını bulmuş.¹²⁸³

5-ÇOCUKLARIN KUR'AN

EZBERLEMESİNDE KOLAYLIK HARİKALIĞI:

Hem hıfza çalışan **çocukların** tabakasına karşı dahi, Kur'an-ı Hakîm o nazik, zaîf, basit ve bir sahife kitabı hızında tutamayan o **çocukların** küçük kafalarında, o büyük Kur'an ve çok yerlerinde iltibas ve müşevveşiyete sebebiyet veren birbirine benzeyen âyetlerin ve cümlelerin teşabühüyle beraber; kemal-i sühuletle, kolaylıkla o **çocukların** hâfızalarında yerleşmesi suretinde, i'cazını onlara dahi gösterir.¹²⁸⁴

6- ÇOCUKLARA HAMİYET-İ MİLLİYE DENİLEREK VERİLEN İFSAD EDİCİ DERSLER SEBEBİYLE EBEVEYNİN İKAZ EDİLMESİ:¹²⁸⁵

1282 Mektubat (77)

1283 Mektubat (142)

1284 Mektubat (182)

1285 Mektebin Tahriri – Bu ikazda ebeveynin vazifesi ne?-

Dördüncü taife ki, **çocuk**lardır. Bunlar, hamiyet-i milliyeden merhamet isterler, şefkat beklerler. Bunlar da za'f u acz ve iktidarsızlık noktasında; merhametkâr, kudretli bir Hâlıkı bilmekle ruhları inbisat edebilir, istidadları mes'udane inkişaf edebilir. İleride, dünyadaki müdhiş ehval ve ahvale karşı gelebilecek bir tevekkül-ü imanî ve teslim-i İslâmî telkinatıyla o masumlar hayata müştakane bakabilirler.

Acaba alâkaları pek az olduğu terakkiyat-ı medeniye dersleri ve onların kuvve-i maneviyesini kıracak ve ruhlarını söndürecek, nursuz sırf maddî felsefî düsturların taliminde midir?

Eğer insan bir cesed-i hayvanîden ibaret olsaydı ve kafasında akıl olmasaydı; belki bu **masum çocuk**ları muvakkaten eğlendirecek terbiye-i medeniye tabir ettiğiniz ve terbiye-i milliyeye süsü verdiğiniz bu firengî usûl, onlara **çocuk**çasına bir oyuncak olarak, dünyevî bir menfaati verebilirdi. Mademki o **masum**lar hayatın dağdağalarına atılacaklar, mademki insandırlar; elbette küçük kalblerinde çok uzun arzuları olacak ve küçük kafalarında büyük maksadlar tevellüd edecek.

Madem hakikat böyledir; onlara şefkatin muktezası, gayet derecede fakr u aczinde, gayet kuvvetli bir nokta-i istinadı ve tükenmez bir nokta-i istimdadı; kalblerinde iman-ı billah ve iman-ı bil-âhîret suretiyle yerleştirmek lâzımdır. Onlara şefkat ve merhamet bununla olur. Yoksa, divane bir vâlidenin, **veledini** bıçakla kesmesi gibi, hamiyet-i milliyeye sarhoşluğuyla, o bîçare **masum**ları manen boğazlamaktır. Cesedini beslemek için, beynini ve kalbini çıkarıp ona yedirmek nev'inden, vahşiyane bir gadirdir, bir zulümdür.¹²⁸⁶

ANNE ŞEFKATİNİN SU-İ İSTİMALİ:

7- Risale-i Nur'un en mühim bir esası şefkat olmasından, nisa tairesi şefkat kahramanları bulunmaları cihetiyle daha

ziyade Risale-i Nur'la fitraten alâkadardırlar. Ve lillahilhamd, bu fitrî alâkadarlık çok yerlerde hissediliyor. Bu şefkattteki fedakârlık, hakikî bir ihlası ve mukabelesiz bir fedakârlık manasını ifade ettiğinden, şimdi bu zamanda pek çok ehemmiyeti var.

Evet bir vâlide **veledini** tehlikeden kurtarmak için hiçbir ücret istemeden ruhunu feda etmesi ve hakikî bir ihlas ile vazife-i fitriyesi itibariyle kendini **evlâdına** kurban etmesi gösteriyor ki; hanımlarda gayet yüksek bir kahramanlık var. Bu kahramanlığın inkişafı ile;¹²⁸⁷ hem hayat-ı dünyeviyesini, hem hayat-ı ebediyesini onunla kurtarabilir.

Fakat bazı fena cereyanlarla, o kuvvetli ve kıymetdar seciye inkişaf etmez veyahut sû'-i istimal edilir. Yüzer nûmunelerinden bir küçük **nûmunesi şudur**: O şefkatli vâlide, **çocuğunun** hayat-ı dünyeviyede tehlikeye girmemesi, istifade ve fayda görmesi için her fedakârlığı nazara alır, onu öyle terbiye eder. "Oğlum paşa olsun" diye bütün malını verir; hâfız mektebinden alır, Avrupa'ya gönderir. Fakat o çocuğun hayat-ı ebediyesi tehlikeye girdiğini düşünmüyor ve dünya hapsinden kurtarmağa çalışıyor, Cehennem hapsine düşmesini nazara almıyor. Fitrî şefkatin tam zıddı olarak o **masum çocuğunu**, âhirette şefaathçi olmak lâzım gelirken davacı ediyor.

O **çocuk**, "Niçin benim imanımı takviye etmeden bu helâketime sebebiyet verdin?" diye şekva edecek. Dünyada da terbiye-i İslâmiyeyi tam almadığı için, vâlidesinin hârîka şefkatının hakkına karşı lâyıkiyle mukabele edemez, belki de çok kusur eder. Eğer hakikî şefkat sû'-i istimal edilmeyerek, bîçare **veledini** haps-i ebedî olan Cehennem'den ve i'dam-ı ebedî olan dalalet içinde ölmekten kurtarmaya o şefkat sırrı ile çalışsa; o **veledin** bütün ettiği hasenatının bir misli, vâlidesinin defter-i a'maline geçeceğinden, vâlidesinin vefatından sonra her vakit hasenatları ile ruhuna nurlar yetiştirdiği gibi, âhirette de değil davacı olmak, bütün ruh u canı ile şefaathçi olup

ebedî hayatta ona mübarek bir **evlâd** olur.^{1288_1289}

BÜYÜKLERİN ŞEFKAT HİSSİNDEKİ HASSASİYETİ:

8- Evet görüyoruz ki, hayvanlar hiss-i nefiste tam ve kâmindirler. Ve **çocuklar**, hiss-i kalbde baliğ ve mükemmeldirler. Belki senin **çocuğ**unun hissi, senin aklından daha mükemmel ve daha çok müteyakkızdır. Çünkü meselâ, sen bir yetimi zulmen tokatladığın zaman, senin aklın seni o zulümden menetmediği halde, fakat senin o zulmünü gören ve bakan çocuğunun hiss-i şefkati onu ağlatır. Eğer o **çocuk** senin yerinde olsaydı, onun o hiss-i şefkati, onu o zulümden vazgeçirirdi.¹²⁹⁰

9- ÇOCUĞUN ACZINDAKİ KUVVET:

Bil ey insan! Sakın gururlanıp hayvanlara karşı tekebbür davasında bulunma! Zira senin sair hayvanat üzerindeki rif'atin, üstünlüğün ise; senin za'f ve aczindir. Nasılda bir **çocuk**, kendi valideynine ve kardeşlerine aczinin kudretiyle ve za'fının kuvvetiyle tahakküm eyliyebilir.¹²⁹¹

10- RİSALE-İ NUR'UN DERSİNE ÇOCUKLARIN KADERCE SEVK OLUNMALARI:

Yirmidokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısımının Dokuzuncu Mes'elesinde emir buyurulan hizmet-i Kur'an'dan fakirin hissesine iki erkek ve bir kız **çocuğ**u düşmüş imiş. Aynı emri alıp gelirken düşünüyordum; acaba akraba-i taallukatımda **çocuklar** var, hangisini intihab edeyim? Benim bu düşünceme manen denilmiş ki: Hay Ali! Kendi re'yine muhtar değilsin. Onun intihabı başka kapıya aittir. Üç gün sonra Yaşar ve Necati isminde iki **çocuk**, bana hem refik, hem ders

1288 Lemalar (199)

1289 Yukarıdaki ikaza göre anne ne durumda?

1290 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (167)

1291 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (624)

arkadaşı ve bir derece onlara kalfa olarak tayin edildim. **Çocuklar** hurufatı tam bilmedikleri için bazan yazı ile, bazan kitabdan gösteriyordum. Bir ay sonra Kur'an okumaya başladılar. Beşinci ay içinde **هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** hatme muvaffak oldular.¹²⁹²

11- Fakat muhterem Üstadımın âlî afvlarına istinaden şunu ilâve edeyim ki, Gavs-ı A'zam Hazretlerinin keramet-i gaybiyeleri, sarahaten Üstadımız Said Nursî Hazretlerini göstermektedir. Çocukluğundan beri hârika tercüme-i hali tedkik edilecek olursa görülür ki, bu zâtın vücudu sırf Kur'an ve iman hesabınadır. Ondandır ki o hârika hâlâta mazhar olmuş. Biz bîçareler bu şem'in pervanesi oldukça, hizb-ül Kur'an namına Hazret-i Gavs'ın himmet ve duasına ve cedd-i zîşanı Peygamberimiz (Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem) Efendimiz Hazretlerinin şefaatine, iltimasına ve nihayet Münzil-ül Kur'an'ın afvına, himayesine mazhar olacağımıza da şübhe edilmemek lâzımdır.¹²⁹³

EV LAD-I MANE VİYE:

12- Hem herbir has talebenin mühim bir vazifesi, bir **çocuğa** Kur'an öğretmek olduğundan, sen bu vazifeyi yapmağa başladın. Sen birinci talebelerden olduğundan inşaallah senin **çocuğun** da birincilerden olacaktır. Madem **çocuk** benim de **evlâd**-ı maneviyemdir; ona verdiğin ders, yarısı senin namına ise, yarısı da benim hesabıma olmalıdır.¹²⁹⁴

13- BU ZAMANDA KIZLARI KORUMAK DAHA KOLAY:

Aziz, sıddık, müdakkik kardeşim Re'fet Bey!

Evvelâ: Nevzad-ı mübarekin dünyaya gelmesini, sizin için bir fâl-i hayr olarak tebrik ediyorum. İnşâallah

¹²⁹² Barla Lahikası (126)

¹²⁹³ Barla Lahikası (218)

¹²⁹⁴ Barla Lahikası (329)

لَيْسَ الذَّكْرُ كَالْأُنْثَى سırrına mazhar olacak. Âsım Bey gibi senin de bir kız **evlâd**ı dünyaya gelmesi, meşrebimizde en mühim esas şefkat olduğu cihetiyle ve şefkat kahramanları kızlar olduğundan ve en sevimli mahluk bulunduğundan, daha ziyade tebrike şâyansınız. Zannederim, bu zamanda erkek **çocuk**ların tehlikesi daha çok. Cenab-ı Hak onu sizlere medar-ı teselli ve ünsiyet ve evinize küçük bir melaike hükmüne getirsin. "Rengi gül" ismi yerine "Zeyneb" olsa daha münasibdir.¹²⁹⁵

14 - FITARATEN HAKAİKA MUHTAÇ ÇOCUK:

Yedi mu'cizeye mazhar yedi **çocuğ**un bahsi tashih edilirken, umulmadığı bir zamanda, hazır zâtların nazarında mübarek Meliha isminde beş yaşında bir **çocuk** geldi oturdu. **Çocuk**ların bahsini zevk ile dinlemeye başladı. Çay verdik, **çocuk** bahsi bitinceye kadar içmedi.¹²⁹⁶

15- ÇOLUK ÇOCUKLA NUR DAİRESİNE GİRMEK:

Biliniz ki; bir seneden ziyadedir, ben duada, Risalet-in Nur'un şakirdlerinin risalelerle alâkadar olan ezvac ve **evlâd** ve vâlideynlerini dahi dâhil ediyorum. Bunun bir sebebi; başta Sabri olarak, orada burada bazı zâtlar, çoluk ve çocukları ile daireye girmeleridir.¹²⁹⁷

16- ZALİMLERİN ZULMÜYLE VEFAT EDEN ÇOCUKLAR ŞEHİD OLUP VELİ OLUR:

Bir zaman, eski Harb-i Umumî'de, düşmanların ehl-i İslâma ve bilhassa çoluk ve **çocuklara** ettikleri katl ve zulümlerinden pek çok müteallim oluyordum. Fıtratımda şefkat ve rikkat

1295 Barla Lahikası (345)

1296 O zaman henüz Barla devresi ve köy hayatı, 1904'larda Kastamonu Lahikasında on'da bir der. Barla Lahikası (357)

1297 Kastamonu Lahikası (22)

ziyade olduğundan, tahammülüm haricinde azab çekerdim. Birden kalbime geldi ki: O maktul **masumlar** şehid olup veli olurlar; fâni hayatları, bâki bir hayata tebdil ediliyor ve zayi' olan malları sadaka hükmünde olup, bâki bir mal ile mübadele olur. Hattâ o mazlumlar kâfir de olsa, âhirette kendilerine göre o dünyevî âfâttan çektikleri belalara mukabil rahmet-i İlahiyenin hazinesinden öyle mükâfatları var ki; eğer perde-i gayb açılrsa, o mazlumlar haklarında büyük bir tezahür-ü rahmet görüp, "Ya Rabbi! Şükür Elhamdülillah" diyeceklerini bildim ve kat'î bir surette kanaat getirdim. Ve ifrat-ı şefkatten gelen şiddetli teessür ve elemden kurtuldum.¹²⁹⁸

17- ÇOLUK ÇOCUKLA NUR DAİRESİNE GİRMEK:

Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü'nün başta Hacı Hâfız olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hattâ muhterem hanımları (Tahir'in refika ve kerimeleri gibi) ve **masum çocukları** Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada Cennet hayatının manevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip, öpüp başıma koydum.¹²⁹⁹

18- FITRAT-I ASLİYESİ BOZULMAYAN ÇOCUKLARIN RİSALE-İ NUR'LA MEŞGULİYETLERİ FITRÎDİR:

Risale-i Nurun küçük ve **mâsum** şâkirdlerinden elli-altmış talebenin yazdıkları nüshaları bize de gönderilmiş, biz de o parçaları üç cilt içinde cem'ettik, hem o **mâsum** şâkirdlerin bâzılarını isimleriyle kaydettik. Meselâ: Ömer onbeş yaşında, Bekir dokuz yaşında, Hüseyin onbir yaşında, Hâfız Nebi oniki yaşında, Mustafa ondört yaşında, Mustafa onüç yaşında,

¹²⁹⁸ Kastamonu Lahikası (75)

¹²⁹⁹ Teşvik - Kastamonu Lahikası (102)

Ahmed Zeki onüç yaşında, Ali oniki yaşında, Hâfız Ahmed oniki yaşında... bu yaşta daha çok **çocuklar** var, uzun olmasın diye yazılmadı.

İşte bu **mâsum çocukların** Risalet-ün-Nurdan aldıkları derslerinin ve yazdıklarının bir kısmını bize göndermişler, biz de onların isimlerini bir cetvelde dercettik. Bunların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki: Risalet-ün-Nurda öyle mânevî bir zevk ve câzibedar bir nur var ki; mekteplerdeki **çocukları** okumağa şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risalet-ün-Nur veriyor ki, **çocuklar** böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki: Risalet-ün-Nur kökleşiyor; inşaallah daha hiçbirşey onu koparamıyacak, ensâl-i âtiyede devam edecek.¹³⁰⁰

19- BU ZAMANDA ONDA, YİRMİDE, KIRKTA BİR ÇOCUK HAKKA MÜTEVECCİH OLUR:

Hem peder hem vâlide, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil; yalnız **veledin** dünyada kemal-i hürmet ve itaatla şefkatlerine ve hizmetlerine bedel hâlis bir hürmet ve sadıkane bir itaat ve vefatlarından sonra salahatıyla ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'maline hasenat yazdırmak ve onbeş seneden evvel **masumen** ölmüş ise onlara kıyamette şefaati olmak ve Cennet'te onların kucağında sevimli bir **çocuk** olmaktır.

Şimdi ise terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan belki yirmiden belki kırktan bir **çocuk**, ancak peder ve vâlikesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendaneyi gösterir. Mütebâkisi endişelerle şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve vâlikesine vicdan azabı

çektirir ve âhirette de davacı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaât yerinde, şekvacı olur.¹³⁰¹

20- HALİL İBRAHİM'İN EVLAD-I MANEVÎSİ OLAN ÇOCUĞU YÜKSEK BİR RUH SAHİBİ OLDUĞUNUN SEZİLMESİ

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden Halil İbrahim'in ondört yaşındaki **evlâd**-ı manevîsi, Risale-i Nur dairesindeki **masum** şakirdlerin dairesinde inşâallah ehemmiyetli mevki alacak. Ve o küçük şahsiyette parlak, büyük bir şakird ruhu görünüyor. Mektubunda **çocuk**ça konuşmamış; gayet müdakkikane büyük bir âlim gibi konuşması bizi çok sevindirdi. Mâşâallah, Bârekâllah dedirdi.¹³⁰²

21- ÇOCUKLARIN YAĞMURSUZLUK VE DUASINDAN BÜTÜN Nİ'METLERİN ALLAH'IN VERDİĞİNİ ANLAMALARI:

Bana hizmet eden küçücük bir Risale-i Nur talebesinin çoklar namına sorduğu sualine cevabdır.

Sual: Üstadım, yağmur duası ve namazın neticesi görünmedi, faidesiz kaldı; iki-üç defa bulut toplandı, yağmur vermeden dağıldı. Neden?

Elcevab: Yağmursuzluk, bu çeşit dua ve namazın vaktidir, illeti ve hikmeti değil. Nasilki güneş ve ayın tutulması zamanında küsuf ve husuf namazı kılınır ve güneşin gurubuyla akşam namazı kılınır; öyle de yağmursuzluk, kuraklık, yağmur namazının ve duasının vaktidir. İbadet ve duanın sebebi ve neticesi, emir ve rıza-i İlahîdir; faidesi, uhrevîdir. Eğer namazdan, ibadetten dünyevî maksadlar niyet edilse, yalnız onlar için yapılırsa, o namaz battal olur. Meselâ: Akşam namazı güneşin batmaması için ve husuf namazı ayın açılması için kılınmaz.

1301 Kastamonu Lahikası (252)

1302 Kastamonu Lahikası (259)

Öyle de: **Bu nevi ibadet**, yağmuru getirmek için kılınsa, yanlış olur. Yağmuru vermek, Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir.¹³⁰³ Biz vazifemizi yaptık, onun vazifesine karışmayız. Gerçi yağmur namazının zahir neticesi yağmurun gelmesidir, fakat asıl hakikî, en menfaatli neticesi ve en güzel ve tatlı meyvesi şudur ki: Herkes o vaziyetle anlar ki, onun tayinini veren, babası, hanesi, dükkânı değil; belki onun tayinini ve yemeğini veren, koca bulutları sünger gibi ve zemin yüzünü bir tarla gibi tasarrufunda bulunduran bir zât, onu besliyor, rızkını veriyor. Hattâ en küçücük bir **çocuk** da -daima aç olduğu vakit vâldesine yalvarmağa alışmışken- o yağmur duasında küçücük fikrinde büyük ve geniş bu manayı anlar ki: Bu dünyayı bir hane gibi idare eden bir zât; hem beni, hem bu **çocukları**, hem vâlidelerimizi besliyor, rızıklarını veriyor. O vermese, başkalarının faidesi olmaz. Öyle ise ona yalvarmalıyız der, tam imanlı bir **çocuk** olur.¹³⁰⁴

22- RİSALE-İ NUR'UN BİRİNCİ DERECEDEN TALEBELERİ MASUM ÇOCUKLAR OLUP ONLARIN ESAS TERBİYE METODU:

Risale-i Nur'un fitraten ve zamanın vaziyetine göre talebesi olacak, başta **masum çocuk**lardır. Çünkü bir **çocuk** küçüklüğünde kuvvetli bir ders-i imanî alamazsa, sonra pek zor ve müşkil bir tarzda İslâmiyet ve imanın erkânlarını ruhuna alabilir. Âdeta gayr-ı müslim birisinin İslâmiyeti kabul etmek derecesinde zor oluyor, yabancı düşer.¹³⁰⁵ Bilhassa peder ve vâldesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olsa, daha ziyade yabanilik verir. O halde o

1303 Hadisat-ı kevnîyeye iman nazariyle bakmayı aşlamak

1304 **Emirdağ Lahikası (32)**

1305 Niye? Çünkü 15 inden sonra müfsidler, sefahatle bozuyor. Sefahete giren genç, R.Nur'u aklen anlar fakat vidanî hislerden fazileti ve dava adamı olma sıfatını kazanamaz, enaniyet ve hissiyatına mağlub olur. Bk:S:231p2 Temessül için, ben değil O demeli, Ona teslim olmalı. Bu da kitaba bağlılıktır.

çocuk, dünyada peder ve vâlidesine hürmet yerinde istiskal edip çabuk ölmelerini arzu ile onlara bir nevi bela olur. Âhirette de onlara şefaathçi değil, belki davacı olur. Neden imanımı terbiye-i İslâmiye ile kurtarmadınız?

İşte bu hakikata binaen en bahtiyar **çocuklar** onlardır ki; Risale-i Nur dairesine girip dünyada peder ve vâlidesine hürmet ve hizmet ve hasenatı ile onların defter-i a'maline vefatlarından sonra hasenatı yazdırmakla ve âhirette onlara derecesine göre şefaath etmekle bahtiyar **evlâd** olurlar.¹³⁰⁶

23- ÇOCUKLARIN KUR'ANA VE NUR'A ÇALIŞMALARI

Çoban İsa Köyü'nde Ahmed'in mektubunda isimleri bulunan eski ve yeni kardeşlerimizin Risale-i Nur'a çalışmaları ve **çocukları** da Kur'ana ve Nurlara çalıştırmaları, bu vakitte Nurlara büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn!¹³⁰⁷

24- ÇOCUKLARA KUR'AN OKUTMAK

Sen **evlâd**larınla beraber Fuad, her gün dualarımda ve manevî yanımda bulunuyorsunuz. Ve senin şimdi vazife-i resmiye cihetiyle **çocuklara** Kur'an-ı Azîmüştan'ı okutmanı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum. Bin bârekâllah derim.¹³⁰⁸

Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin güzel mektublarında, onların köylerinde Ahmed Fuad'ın ciddî gayretiyle ders vermesi ve Eflani Nahiyesinin, Barla Nahiyesi gibi bir medrese-i Nuriye hükmüne girdiğini ve ora ahalişi iştiyakla Nurları dinlemesi ve yeniden iki genç muallim daha eski yazı ile Nurlara girmesi ve **çocukların** huruf-u Kur'anîyeyi öğrenmeye başlaması ile Risale-i Nurları da yazmağa girmeleri, büyük bir fâl-i hayırdır. Cenab-ı Hak o

1306 **Emirdağ Lahikası (41)**

1307 Teşvik - **Emirdağ Lahikası (148)**

1308 **Emirdağ Lahikası (176)**

masumları muvaffak etsin ve onların üstadları ve peder ve vâlidelerinden razı olsun. Onlar, duada **masumlar** dairesine girdiler. Başta Ahmed Fuad, Mustafa ve Rahmi olarak, Eflani Nahiyelerini tebrik ediyoruz.¹³⁰⁹

25- ÇOCUKLARIN HZ. ÜSTADA ALÂKA DUYMALARININ HİKMETİ:

Bir mikdardır hiç görmediğim bir tarzda pek şiddetli bir alâka ile, çoktan görmedikleri peder, vâlidelerine hararetli bir iştiyak ile ellerine sarılmaları gibi, iki yaşından on yaşına kadar **masum çocuklar**, faytonla gezdiğim vakit beni görünce, aynen öyle uzaktan koşup benim ellerime sarıldıklarının ne hikmeti var diye hayret ediyordum. Birden ihtar edildi ki: Bu küçücük **masumlar** taifesi, bir hiss-i kabl-el vuku' ile ileride Risale-i Nur ile saadeti bulacaklarını ve tehlike-i manevîden kurtulacaklarını, belki de içinde çokları şakird olacaklarını ve buranın maddî-manevî havasına imtizaç edemediğim için menfilere verilen serbestiyet münasebetiyle buradan gitmemekliğim için lâkayd olan büyüklerin bedeline, "Bizler Nur dairesindeyiz, bizi bırakma, gitme" gibi bir mana var, hissettim.¹³¹⁰

26- CENNET ÇOCUKLARI:

Çocuk ta'ziesine dair risalede **وَلِدَانٌ مُّخَلَّدُونَ** ve dair sualinde bir kısım eski tefsirler demişler: "Cennet'te **çocuk**tan gayet ihtiyara kadar herkes otuzüç yaşında olacak." Bunun hakikatı Allahu a'lem şu olacak ki: Sarih âyet **وَلِدَانٌ** tabiri ifade eder ki, feraiz-i şer'iyeyi yapmağa mecbur olmayan ve mesnuniyet cihetiyle de yapmayan ve kabl-el bülüğ vefat eden **çocuklar** Cennet'e lâyük ve sevimli **çocuk** olarak kalacaklar. Fakat şer'an yedi yaşına gelen **çocuğa** namaz gibi farzlara peder ve vâlideleri onları alıştırmak için, teşvikkârane emretmek

1309 **Emirdağ Lahikası (226)**

1310 **Emirdağ Lahikası (252)**

ve on yaşına girse şiddetle namaz kıldırmak ve alıştırmak şeriatta var. Demek vâcib olmadığı halde, nafile nev'inden yedi yaşından hadd-i bülüğa kadar büyükler gibi namaz kılıp, oruç tutan **çocuklar**, mütedeyyin büyükler gibi büyük mükâfatı görmek için otuzüç yaşında olacaklar diye bir kısım tefsir bu noktayı izah etmeden umum **çocuklara** teşmil etmişler. Has iken âmm zannedilmiş.¹³¹¹

27- ÇOCUKLARIN ÜSTAD'A ALÂKA DUYMALARININ HİKMETİ:

Emirdağ'ın Manidar Bir Hatırası

Beş seneden beri teneffüs için Emirdağ'ın etrafında faytonla gezdiğim zaman garib bir tarzda, bir yaşından yedi yaşına kadar küçücük **çocuklar** vâlide ve pederlerine karşı gösterdikleri alâkadan ziyade bir iştihakla faytonuma koşup elime sarılıyorlardı. Hattâ bir-iki defa fayton altına düşüp hârîka bir tarzda zarar görmeden kurtuldular.

Hattâ hiç beni görmeyen, bilmeyen bir ve iki, üç yaşında **çocuklar** yalın ayak dikenler içinde koşa koşa faytona yetişiyorlar. Büyük adamlar gibi temenna edip elinizi öpelim derlerdi. Bu hale hem ben, hem kardeşlerim ve görenler hayret ediyorduk. Bu hal bir mahalleye mahsus değil, her tarafta hattâ köylerinde aynı hal devam ediyordu.

Beni aldatmayan bir hatıra-i hakikat ile benim ve arkadaşlarımla kanaatimiz geldi ki, bu **masum** taifenin **masumiyetleri** cihetiyle, sevk-i fitrî denilen bir hiss-i kabl-el vuku' ile, Risale-i Nur'un bu memlekette **masum çocuklara** ve kendilerine çok menfaati olacak diye, akıl ve fikirleri derketmediği halde, o **masumane** his ile Risale-i Nur'un manası itibariyle tercümanına, annesine yalvarmasından ziyade bir iştihak ile koşuyorlardı.

Biz de bir hiss-i kabl-el vuku' ile hissediyoruz ki, ileride bu küçük **masum** mahluklarda büyük Nurcular çıkacak. Ve ileride Nur'un has şakirdleri olacak ki, bu vaziyeti gösteriyorlar.

Ben de bu nevi küçücük **masumları**, **evlâdım** olmadığından **evlâd-ı** maneviye olarak dualarıma umumen dâhil ettim. Her sabah bunları da Nur talebeleri ile beraber dualarımda yâd ediyorum.

Hem onlardan bir yaşındaki **masumu**, kırk yaşındaki lâkayd bir adama tercih etmeye sebep, bunlar günahsız ve samimî bir alâka göstermesinden elbette onları sevk eden bir hakikat var. Ben de o cihetten onları büyüklere temenna ettiğim gibi, onların temennalarına ciddî mukabele ediyorum.

Hem **masumiyetleri**, hem ileride tam Nurcu olmalarına binaen, dualarını kendi hakkımda makbul olacak diye onlara derdim: "Madem siz benim **evlâd-ı maneviyem** oldunuz. Ben de size dua ediyorum. Siz de günahınız olmadığı için, duanız benim hakkımda inşaallah makbuldür.

Siz de bana dua ediniz. Çünkü ziyade hastayım." derdim. Ben ve benim yanımdaki kardeşlerimin kuvvetli bir ihtimal ile kanaatımız geliyor ki, masonlar ve zındıkların plânı ile bolşevizm tarzında gençleri terbiye etmek için bir vakit bazı mektebler açıldığı ve sonra değişen bu mekteplerle gençleri ifsada çalıştıklarına mukabil, İslâmiyetin kahraman bayrakdarı olan Türk milletinin **masum** küçük **yavruları**, nuranî bir intibah ve bir hiss-i kabl-el vuku' ile Nurlardan ders almaları gençlerin başına gelen o belaya karşı bir mukabeledir ki, inşaallah o **yavruların** hem kendileri, hem gençler mason ve zındıkların şerlerinden kurtulmasına bir işaretir ki, bu acib vaziyeti gösteriyorlar. **Said Nursî**¹³¹²

Dünyada **evlâdlarım** olmadığından gayet zevkli olan **çocuklara** şefkat meziyetinden mahrumiyetime bedel, bir-iki **çocuk** şefkatine bedel yüzbinlerle **masumları** ki, ileride Risale-i Nur'la beslenmeleri cihetiyle, bu hususî, cüz'î üç şefkatkârane vaziyeti yüzbinlere çevirdi. Buna dair çok emareleri var. Hattâ bana hizmet edenler biliyorlar ki, peder ve vâlidesinden çok ziyade bir şefkat, bir hürmet, bir bağlılık

masum çocukların bana karşı Bolvadin'de ve Emirdağı'ndaki ekser yollarda göstermeleri, bu cüz'î, şahsî, hususî zevki, lezzeti, şefkatkârane hürmeti binler küllî ve umumî bir surete çevirdiğine çok misalleri var.

Mübarek bir kısım zîruhlarda hiss-i kabl-el vuku' olduğu gibi, **masum çocukların** bir hiss-i kabl-el vuku' ile Risale-i Nur'un onlara dünyevî, uhrevî bir babalıkla terbiye ve muhafaza etmesini ruhları hissetmiş ki, Nur'un hizmetkârına babalarından ve vâlidelerinden daha şiddetli bir hürmet gösteriyorlar. Hattâ benim hiç görmediğim, tanımadığım üç yaşındaki bir kız **çocuğu** yalın ayak dikenlere basarak, koşarak geldi. Hattâ pekçok dostlarım Bolvadin'de bulunduğu için otomobil ile çok hızlı gittiğimiz halde kurtulamıyoruz. Hattâ her yerde hiç beni işitip görmedikleri halde, peder ve vâlidesine gösterdikleri alâkayı göstermeleri benim hakkımda; nefsim, hevesim cismanî cihetinde dahi imanda bir Cennet çekirdeği var olduğunu gördüm. **Said Nursî**¹³¹³

28- HZ. ÜSTAD'IN ÇOCUKLARLA SOHBETİ:

Üstadın **mâsum çocuklarla** sohbet ve muhaveresi ise; çok ibretli ve saadetlidir. Emirdağı ve civarı köylerinde, yanına gelen **mâsumlara**, büyükler gibi ehemmiyet verip, kalben onlara müteveccih olurdu. "Evlâtlarım! Siz **mâsumsunuz**, daha günahınız yoktur. Ben çok hastayım, bana dua ediniz, sizin duanız makbuldür. Ben sizi mânevî evlâtlarım ve talebelerim olarak duama dahil ettim" derdi. O **çocuklar**, gözlerinden akan muhabbet nurlariyle üstadı selâmlarlar; Üstad, gafil büyüklerden ziyade, onlara samimî ve ciddî selâm ederdi. Ve "Bunlar istikbalin Nur talebeleridir. Bana olan bu alâka ve teveccühlerinin sebebi ise: Mâsum ruhları hissediyor ki; Risale-i Nur, onların imdadına gelmiş. Ben de o Nurun bir tercümanı olmam hasebiyle, gayr-ı ihtiyarî bu fedakârane muhabbet ve alâkayı gösteriyorlar" derdi.¹³¹⁴

1313 **Emirdağ Lahikası-2 (212)**

1314 **Tarihçe-i Hayat (465)**

29- CEMİYETİN TESİRİ KANUNU SEBEBİYLE GAYR-I MÜSLİM ÇOCUKLARA İSLAM DAİRESİNDE DOKUNULAMAZ:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى yâni "Birisinin hatâsiyle, başkası veya akrabası hatâkâr olmaz; cezaya müstehak olmaz." olan düstur-u irade-i İlâhiye'ye karşı, bu zamanda

إِنَّهُ كَانَ ظَلَمًا جَهُولًا sırrıyla şedit bir zulüm ile mukabele eder.

Tarafgirlik hissiyle, bir câninin hatâsiyle değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adâvet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatâsiyle bir köye bomba atar. Halbuki bir **mâsumun** hakkı, yüz câni için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez.

Şimdiki vaziyet, yüz **mâsumu** birkaç câni için zararlara sokar. Meselâ: Hatâlı bir adama müteallık, bîçâre ihtiyar vâlîde ve pederi ve **mâsum** çoluk **çocukları** ezmek, perişan etmek, tarafgirane adâvet etmek, şefkatin esasına zıttır. Müslümanlar içinde tarafgirane cereyanlar yüzünden, böyle **mâsumlar** zulümden kurtulamıyorlar.

Hususan ihtilâle sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad-ı dînide olsa, kâfirlerin çoluk **çocuklarının** vaziyetleri aynıdır. Ganimet olabilir; Müslümanlar, onları kendi mülküne dahil edebilir. Fakat İslâm dairesinde birisi dinsiz olsa, çoluk **çocuğuna** hiçbir cihetle temellük edilmez; hukukuna müdahale edilmez. Çünkü o **mâsumlar**, İslâmiyet râbitasıyla dinsiz pederine değil, belki İslâmiyet'le ve cemaat-i İslâmiye ile bağlıdır. Fakat, kâfirin **çocukları**, gerçi ehl-i necattırlar; fakat hukukta, hayatta pederlerine tâbi ve alâkadar olmasından, cihad darbesinde o **mâsumlar** memlûk ve esir olabilirler.¹³¹⁵

30- ÇOCUKLAR İMAN ŞUURUYLA İNSANCA YAŞAYABİLİRLER:

Nev-i beşerin hemen yarısını teşkil eden **çocuklar**, yalnız Cennet fikriyle, onlara dehşetli ve ağlatıcı görünen ölümlere ve vefatlara karşı dayanabilirler ve gayet zaîf ve nazik vücudlarında bir kuvve-i maneviye bulabilirler ve her şeyden çabuk ağlayan gayet mukavemetsiz mizac-ı ruhlarında, o Cennet ile bir ümid bulup mesrurane yaşayabilirler.

Meselâ Cennet fikriyle der: "Benim küçük kardeşim veya arkadaşım öldü, Cennet'in bir kuşu oldu. Cennet'te gezer, bizden daha güzel yaşar." Yoksa her vakit etrafında kendi gibi ların ve büyüklerin ölümleri, o zaîf bîçarelerin endişeli nazarlarına çarpması; mukavemetlerini ve kuvve-i maneviyelerini zîr ü zeber ederek gözleriyle beraber ruh, kalb, akıl gibi bütün letaifini dahi öyle ağlattırarak, ya mahvolup veya divane bir bedbaht hayvan olacaktı.¹³¹⁶

31- BU BOZUK ZAMANDA ÇOCUKLARIN ONDA BİR-İKİSİ MÜSTAKİM OLUR:

Kadınlığın fitratında **çocuk** okşamak ve sevmek meyelanı var. Ve bir **evlâd**ının dünyada ona hizmeti ve âhirette de şefaati ve vâlidesi öldükten sonra ona hasenatı ile yardımı, o meyl-i fitrîyi kuvvetlendirip evlendirmeye sevk etmiş. Halbuki şimdi terbiye-i İslâmiye yerine giren terbiye-i medeniye ile on taneden bir-iki hakikî **evlâd**, kendi vâlidesinin şefkatine mukabil fedakârane hizmet ve dindarane dualarıyla ve hasenatlarıyla vâlidesinin defter-i a'maline haseneler yazdırmak ve âhirette sâlih ise vâlidesine şefaati etmek ihtimaline mukabil, ondan sekizi o haleti göstermediğinden; bu fitrî meyl ve nefsanî şevk ile o bîçare zaîfeler böyle ağır bir hayata kat'î mecbur olmadan girmemek gerektir.¹³¹⁷

31/1- Eğer hizmet-i Kur'aniye ve imaniyede yardımcı bir

1316 İman hissini telkin - **Şualar (182)**

1317 **Hanımlar Rehberi (20)**

hanım bulsa alır. Hizmetine zarar vermez. Lillahilhamd bu neviden çok Nur talebeleri var, zevceleri onlardan geri kalmıyorlar. Belki kadınlardaki şefkatten gelen ücretsiz fitrî kahramanlık ve hakikî ihlas cihetiyle zevcinden daha ileri gidebilir. Nur talebelerinin yetişmiş kısımlarından ekserisi evlenmişler, bu sünneti yerine getirmişlerdir.

Risale-i Nur onlara der ki: Haneniz bir küçük Medrese-i Nuriye, bir mekteb-i irfan olsun ki; bu sünnet tam yerine gelsin. Sünnet-i seniye'nin meyvesi olan **çocuklar** âhirette size şefaathçi olsunlar. Dünyada da iman dersini alıp size hakikî **evlâd** olsunlar. Yoksa bu otuz senede kısmen olduğu gibi, o **çocuklara** yalnız terbiye-i medeniye verilse, bir cihette o **çocuklar** dünyada faidesiz ve âhirette davacı olarak "Ne için imanımı kurtarmadınız?" diyeceklerinden peder ve vâlidelerini mahzun etmek, sünnet-i seniye'nin hikmetine münafî olur.¹³¹⁸

32- ÇOLUK ÇOCUK İNSANI DÜNYA İLE BAĞLAR:

Bir zaman ihtiyarlığa ayak bastığımdan, gaffleti idame ettiren sıhhat-ı bedenim de bozulmuştu. İhtiyarlıkla hastalık, müttefikân bana hücum etti. Başıma vura vura uykumu kaçırdılar. Çoluk **çocuk**, mal gibi beni dünya ile bağlayacak alâkalar da yoktu.¹³¹⁹

33- EVLEDA MEŞRU MUHABBETİN ŞEKLİ:

Evlâdlarını, o Zât-ı Rahîm-i Kerim'in hediyeleri olduğu için kemal-i şefkat ve merhamet ile onları sevmek ve muhafaza etmek, yine Hakk'a aittir. Ve o muhabbet ise, Cenab-ı Hakk'ın hesabına olduğunu gösteren alâmet ise: Vefatlarında sabır ile şükürdür, me'yusane feryad etmemektir. "Hâlıkımın benim nezaretine verdiği sevimli bir mahluku idi, bir memluku idi, şimdi hikmeti iktiza etti, benden aldı, daha iyi bir yere

1318 Ebeveynin vazifesi ne?

1319 Lemalar (225)

götürdü. Benim o memlukte bir zahîrî hissem varsa, hakikî bin hisse onun Hâlıkına aittir. "El-hükmü Lillah" deyip teslim olmaktır.¹³²⁰

Evlâdına muhabbet ise: Cenab-ı Hakk'ın senin nezaretine ve terbiyene emanet ettiği sevimli, ünsiyetli o mahluklara muhabbet ise; saadetli bir muhabbet, bir nimettir. Ne musibetleriyle fazla elem çekersin, ne de ölümleriyle me'yusane feryad edersin. Sâbıkan geçtiği gibi; onların Hâlıkları hem Hakîm, hem Rahîm olduğundan, onlar hakkında o mevt bir saadettir dersin. Senin hakkında da, onları sana veren zâtın rahmetini düşünürsün, firak eleminden kurtulursun.¹³²¹

34- ONYEDİNCİ MEKTUB

(YİRMİBEŞİNCİ LEM'ANIN ZEYLİ)

(ÇOCUK TA'ZİYENAMESİ)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz âhîret kardeşim Hâfız Hâlid Efendi!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

Kardeşim, çocuğun vefatı beni müteessir etti. Fakat الْحُكْمُ لِلَّهِ kazaya rıza, kadere teslim İslâmiyetin bir şiarıdır. Cenab-ı Hak sizlere sabr-ı cemil versin. Merhumu da, size zahîre-i âhîret ve şefaathı yapsın. Size ve sizin gibi müttaki mü'minlere büyük

1320 Sözler (639)

1321 Sözler (644)

bir müjde ve hakikî bir teselli gösterecek "**Beş Nokta**"yı beyan ederiz:

Birinci Nokta: Kur'an-ı Hakîm'de **وَلَدَانٌ مُّخَلَّدُونَ** sırrı ve meali şudur ki: Mü'minlerin kabl-el büluğ vefat eden evlâdları, Cennet'te ebedî, sevimli, Cennet'e lââyık bir surette daimî çocuk kalacaklarını.. ve Cennet'e giden peder ve vâlidelerinin kucaklarında ebedî medar-ı sürurları olacaklarını.. ve çocuk sevmek ve evlâd okşamak gibi en latif bir zevki, ebeveynine temine medar olacaklarını.. ve herbir lezzetli şey'in Cennet'te bulunduğunu.. "Cennet tenasül yeri olmadığından, evlâd muhabbeti ve okşaması olmadığı"yı diyenlerin hükümleri hakikat olmadığını.. hem dünyada on senelik kısa bir zamanda teellümatla karışık evlâd sevmesine ve okşamasına bedel safi, elemsiz milyonlar sene ebedî evlâd sevmesini ve okşamasını kazanmak, ehl-i imanın en büyük bir medar-ı saadeti olduğunu şu âyet-i kerime **وَلَدَانٌ مُّخَلَّدُونَ** cümlesiyle işaret ediyor ve müjde veriyor.

İkinci Nokta: Bir zaman bir zât, bir zindanda bulunuyor. Sevimli bir çocuğu yanına gönderilmiş. O bîçare mahpus, hem kendi elemini çekiyor, hem veledinin istirahatını temin edemediği için, onun zahmetiyle müteellim oluyordu.

Sonra merhametkâr hâkim ona bir adam gönderir, der ki: "Şu çocuk çendan senin evlâdındır, fakat benim raiyetim ve milletimdir. Onu ben alacağım, güzel bir sarayda beslettireceğim." O adam ağlar, sızlar; "Benim medar-ı tesellim olan evlâdımı vermeyeceğim" der. Ona arkadaşları der ki: "Senin teessüratın manasızdır.

Eğer sen çocuğa acıyorsan, çocuk şu mülevves, ufûnetli, sıkıntılı zindana bedel; ferahlı, saadetli bir saraya gidecek.

Eğer sen nefsin için müteessir oluyorsan, menfaatini arıyorsan; çocuk burada kalsa, muvakkaten şübheli bir menfaatinle beraber, çocuğun meşakkatlerinden çok sıkıntı ve elem çekmek var.

Eğer oraya gitse, sana bin menfaati var. Çünkü padişahın merhametini celbe sebep olur, sana şefaatçi hükmüne geçer. Padişah, onu seninle görüştürmek arzu edecek. Elbette görüşmek için onu zindana göndermeyecek, belki seni zindandan çıkarıp o saraya celbedecek, çocukla görüştürecektir. Şu şartla ki, padişaha emniyetin ve itaatın varsa..."

İşte şu temsil gibi, aziz kardeşim, senin gibi mü'minlerin evlâdı vefat ettikleri vakit şöyle düşünmeli: Şu veled masumdur, onun Hâlıkı dahi Rahîm ve Kerim'dir. Benim nâkıs terbiye ve şefkatime bedel, gayet kâmil olan inayet ve rahmetine aldı. Dünyanın elemli, musibetli, meşakkatli zindanından çıkarıp Cennet-ül Firdevsine gönderdi. O çocuğa ne mutlu! Şu dünyada kalsaydı, kim bilir ne şekle girerdi?

Onun için ben ona acımıyorum, bahtiyar biliyorum. Kaldı kendi nefsimе ait menfaati için, kendime dahi acımıyorum, elîm müteessir olmuyorum. Çünkü dünyada kalsaydı, on senelik muvakkat elemle karışık bir evlâd muhabbeti temin edecekti. Eğer sâlih olsaydı, dünya işinde muktedir olsaydı, belki bana yardım edecekti. Fakat vefatıyla, ebedî Cennet'te on milyon sene bana evlâd muhabbetine medar ve saadet-i ebediyeye vesile bir şefaatçi hükmüne geçer. Elbette ve elbette meşuk, muaccel bir menfaati kaybeden, muhakkak ve müeccel bin menfaati kazanan; elîm teessürat göstermez; me'yusane feryad etmez.

Üçüncü Nokta: Vefat eden çocuk, bir Hâlık-ı Rahîm'in mahluku, memlukü, abdi ve bütün heyetiyle onun masnu'u ve ona ait olarak ebeveyninin bir arkadaşı idi ki; muvakkaten ebeveyninin nezaretine verilmiş. Peder ve vâlideyi ona hizmetkâr etmiş. Ebeveyninin o hizmetlerine mukabil, muaccel bir ücret olarak lezzetli bir şefkat vermiş.

Şimdi binden dokuzyüz doksandokuz hisse sahibi olan O Hâlık-ı Rahîm, mukteza-yı rahmet ve hikmet olarak o çocuğu senin elinden alsa, hizmetine hâtime verse; surî bir hisse ile, hakikî bin hisse sahibine karşı şekvayı andıracak bir tarzda

me'yusane hüzün ve feryad etmek ehl-i imana yakışmaz, belki ehl-i gaflet ve dalalete yakışıyor.

Dördüncü Nokta: Eğer dünya ebedî olsaydı, insan içinde ebedî kalsaydı ve firak ebedî olsaydı; elîmane teessürat ve me'yusane teellümatın bir manası olurdu. Fakat madem dünya bir misafirhanedir; vefat eden çocuk nereye gitmişse, siz de biz de oraya gideceğiz. Ve hem bu vefat ona mahsus değil, umumî bir caddedir. Hem madem müfarakat dahi ebedî değil; ileride hem berzahta, hem Cennet'te görüşülecektir. **اَلْحُكْمُ لِلّٰهِ** demeli.. O verdi, O aldı. "Elhamdülillahi alâküllihal" sabır ile şükretmeli.

Beşinci Nokta: Rahmet-i İlahiyenin en latif, en güzel, en hoş, en şirin cilvelerinden olan şefkat; bir iksir-i nuranîdir. Aşktan çok keskindir. Çabuk Cenab-ı Hakk'a vusule vesile olur. Nasıl aşk-ı mecazî ve aşk-ı dünyevî pek çok müşkilâtle aşk-ı hakikîye inkılab eder, Cenab-ı Hakk'ı bulur. Öyle de şefkat -fakat müşkilâtsiz- daha kısa, daha safi bir tarzda kalbi Cenab-ı Hakk'a rabteder. Gerek peder ve gerek vâlide, veledini bütün dünya gibi severler. Veledi elinden alındığı vakit, eğer bahtiyar ise, hakikî ehl-i iman ise; dünyadan yüzünü çevirir, Mün'im-i Hakikî'yi bulur. Der ki: "Dünya madem fânidir, değmiyor alâka-i kalbe..." Veledi nereye gitmişse oraya karşı bir alâka peyda eder, büyük manevî bir hal kazanır.

Ehl-i gaflet ve dalalet, şu beş hakikattaki saadet ve müjdeden mahrumdurlar. Onların hali ne kadar elîm olduğunu şununla kıyas ediniz ki: Bir ihtiyar hanım gayet sevdiği sevimli tek bir çocuğunu sekeratta görüp, dünyada tevehhüm-ü ebediyet hükmünce gaflet veya dalalet neticesinde; mevti, adem ve firak-ı ebedî tasavvur ettiğinden, yumuşak döşeğine bedel kabrin toprağını düşünüp gaflet veya dalalet cihetiyle, Erhamürrâhimîn'in Cennet-i rahmetini, Firdevs-i nimetini düşünmediğinden, ne kadar me'yusane bir hüzün ve elem çektiğini kıyas edebilirsiniz. Fakat vesile-i

saadet-i dâreyn olan iman ve İslâmiyet, mü'mine der ki: Şu sekeratta olan çocuğun Hâlık-ı Rahîmi, onu bu fâni dünyadan çıkarıp Cennetine götürecektir.

Hem sana şefaathı, hem ebedî bir evlâd yapacak. Müfarakat muvakkattır, merak etme;

إِنَّا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ * اَلْحُكْمُ لِلَّهِ de, sabret.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî¹³²²

35- EVLÂDIN EBAYNE HÜRMETİ:

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٌ وَلَا تُنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا * وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا * رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

Ey hanesinde ihtiyar bir vâlide veya pederi veya akrabasından veya iman kardeşlerinden bir amel-mânde veya âciz, alîl bir şahıs bulunan gafil!. Şu âyet-i kerimeye dikkat et bak: Nasilki bir âyette, beş tabaka ayrı ayrı surette ihtiyar vâlideyne şefkati celbediyor. Evet dünyada en yüksek hakikat, peder ve vâlidelerin **evlâdlarına** karşı şefkatleridir. Ve en âlî hukuk dahi, onların o şefkatlerine mukabil hürmet haklarıdır. Çünkü onlar, hayatlarını kemal-i lezzetle **evlâdlarının** hayatı için feda edip sarfediyorlar. Öyle ise, insaniyeti sukut etmemiş ve canavara inkılab etmemiş her bir **veled**; o muhterem, sadık, fedakâr dostlara hâlisane hürmet ve samimane hizmet ve rızalarını tahsil ve kalblerini hoşnud etmektir.

Amca ve hala, peder hükmündedir; teyze ve dayı, ana

hükmündedir.¹³²³

36-ANNENİN ÇOCUĞUYLA MEŞGUL OLMASI:

Sizin hanenizdeki **masum evlâd**larınızla **masumane** sohbet, yüzer sinemadan daha ziyade zevklidir.¹³²⁴

Haşmetleri, hüsn-ü hulk; lütf-u cemali, ismet; hüsn-ü kemali, şefkat; eğlencesi, **evlâd**. Bunca esbab-ı ifsad, demir-sebat kararı Lâzımdır tâ dayansın.¹³²⁵

37- ANNENİN ÇOCUĞUNU KORUMASI:

Çünkü kadının -aile hayatında müdür-ü dâhilî olmak haysiyetiyle kocasının bütün malına, **evlâd**ına ve herşeyine muhafaza memuru olduğundan- en esaslı hasleti sadakattır, emniyettir.¹³²⁶

38-ANNE EVDE ÇOCUĞUYLA İLGİLENİR:

Çünkü kadının -aile hayatında müdür-ü dâhilî olmak haysiyetiyle kocasının bütün malına, **evlâd**ına ve herşeyine muhafaza memuru olduğundan- en esaslı hasleti sadakattır, emniyettir.¹³²⁷

39- EVLADIN BABAYA KARŞI VAZİFESİ:

Bahusus hasta, akrabadan olsa, hususan peder ve vâlide olsa, onlara hizmet mühim bir ibadettir, mühim bir sevabdır. Hastaların kalbini hoşnud etmek, teselli vermek, mühim bir sadaka hükmüne geçer. Bahtiyardır o **evlâd** ki; peder ve vâlidesinin hastalık zamanında, onların seri-üt teessür olan kalblerini memnun edip hayır dualarını alır. Evet hayat-ı içtimaiyede en muhterem bir hakikat olan peder ve

1323 Mektubat (259)

1324 Lemalar (203)

1325 Sözler (727)

1326 Lemalar (198)

1327 Mükerrer

vâlidesinin şefkatlerine mukabil, hastalıkları zamanında kemal-i hürmet ve şefkat-i ferzendane ile mukabele eden o iyi **evlâd**ın vaziyetini ve insaniyetin ulviyetini gösteren o vefadar levhaya karşı, hattâ melaikeler dahi "Mâşâallah, Bârekâllah" deyip alkışlıyorlar. Evet hastalık zamanında, hastalık elemi ni hiçe indirecek gayet hoş ve ferahlı, etrafında tezahür eden şefkatlerden ve acımak ve merhametlerden gelen lezzetler var.¹³²⁸

40- ÜSTADIN EVLADI MANEVİYESİ

Merhum biraderzadem Abdurrahman gibi gayet zeki, fedakâr, hem bir talebe, hem hizmetkâr, hem kâtib, hem **evlâd**-ı maneviyem beraberdi.¹³²⁹

Cenab-ı Hak Mustafa'yı nümune olarak bana göndermiş ki; senden bir Abdurrahman aldım, mukabilinde bu gördüğün Mustafa gibi otuz Abdurrahman o vazife-i diniyede sana hem talebe, hem biraderzade, hem **evlâd**-ı manevî, hem kardeş, hem fedakâr arkadaş vereceğim. Evet lillahilhamd otuz Abdurrahman'ı verdi. O vakit dedim: Ey ağlayan kalbim! Madem bu nümune yi gördün ve onunla o manevî yaraların en mühimini tedavi etti; sair bütün seni müteessir eden yaraları da tedavi edeceğine kanaatin gelmelidir.¹³³⁰

41- EVLADI OLMAYANLARIN ŞEFKATİ GENİŞ SAHAYA TAALLUK EDER:

Bendeki fitrî olan bu ziyade acıma klık ve şefkat, binler Müslüman **evlâd**larının, hattâ **masum** hayvanların teellümlerine karşı dahi bir rikkat, bir elem, o sırr-ı şefkat ile hissediyordum. Hususî bir hanem yoktur ki fikrimi yalnız ona hasre deyim; belki bu memleket ile ve belki âlem-i İslâmın kıt'asıyla hanem gibi, hamiyet-i İslâmiye noktasında alâkadarım. Ve o iki büyük hanedeki dindaşlarımın elemleriyle müteellim ve firaklarıyla mahzun oluyorum!¹³³¹

1328 Lemalar (214)

1329 Lemalar (238)

1330 Lemalar (246)

1331 Lemalar (252)

42- MAL VE EVLAD YÜZÜNDEN AHİRETİ ZEDELEMEMEK

Yazdıkları risaleleri her taraftan nazar-ı dikkati celbetmek ve dünyanın mal ve **evlâdı** ve istirahatı pek muvakkat ve geçici ve herhalde bir gün onları bırakıp toprağa girecek olmasından, onların yüzünden âhiretini zedelememek ve sabır ve tahammüle alışmak ve istikbaldeki ehl-i imana kahramanane bir nümune-i imtisal, belki imamları olmak gibi çok cihetle ayn-ı merhamettir.”¹³³²

43- ANNELERİN EVLADLARINA HARİKA ŞEFKATLERİ

Vâlideler o sırr-ı şefkat ile, **evlâd**larına karşı muhabbetlerine bir mükâfat, bir rüşvet istemediklerine ve talep etmediklerine delil; ruhunu, belki saadet-i uhreviyesini de onlar için feda etmeleridir.

Tavuğun bütün sermayesi kendi hayatı iken, **yavrusunu** itin ağzından kurtarmak için -Hüsrev'in müşahedesiyile-kafasını ite kaptırır.¹³³³

44- ÇOCUK TERBİYESİNDE MEKTEBİN MENFÎ TESİRİ

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ أَحْسَنَ اللَّهُ عَزَاكُمْ وَ أَعْطَاكُمْ صَبْرًا جَمِيلًا وَ غَفَرَ لِمَيِّتِكُمْ وَ
نَوَّرَ قَبْرَهُ بِنُورِ الْإِيمَانِ وَ الْقُرْآنِ وَ جَعَلَهُ فِي قَبْرِهِ مُشْتَغَلًا بِرِسَالَةِ النُّورِ بَدَلِ
الْفُلْسَفَةِ السَّقِيمَةِ آمِينَ

Aziz Kardeşim!

Bu hâdise dahi, Abdurrahman hâdisesi gibi bir hüccettir ki,

1332 Sualar (301)

1333 Mesnevi-i Nuriye (173)

bize şimdiki tarz-ı hayat yaramaz. Bize bu dünyada daha safi ve âlî ve kudsî bir hayat-ı **masumane** ihsan edildiğinden ona kanaat lâzımdı. Merhum Abdurrahman gerçi muvakkaten aldandı, fakat İstanbul'da Risale-i Nur mukaddematına büyük bir hizmeti var. Hem Onuncu Söz ile tam kurtuldu, sonra gitti.

Merhum Fuad dahi, inşaallah Risale-i Nur'un feyziyle imanını kurtarmış ve mektubu dahi, senin dediğin gibi gösteriyor ve size ve hanedanınıza mensubiyetiyle samimî iftiharını ve kuvvetli irtibatını, Risale-i Nur cihetiyle olduğunu hissettim.

Ben size ta'ziye vermek değil, belki hem onu hem sizi tebrik ederim ki; bu zamanın dehşetli ve dalaletli hayatından kurtuldu, daha **masum** ve çok bulaşmadan gitti. Ve size Cennet'te lâayık bir **evlâd** ve **وَلَدَانٌ مُّحَلَّدُونَ** sırrına mazhar oldu.¹³³⁴

Ben şimdiye kadar merhum Molla Abdullah ile beraber Abdurrahman'ı ve Ubeyd'i ekser dualarımda zikrettiğim gibi, merhum Fuad'ı dahi onlarla beraber her vakit yâd edeceğim, inşaallah.

Evet kardeşim, dediğin gibi, Fuad'ın (R.H.) mektubu aynen Abdurrahman'ın (R.H.) mektubu misillü, Risale-i Nur'un bir şu'le-i kerametini gösteriyor. Yalnız Abdurrahman'ın gayet hâlis ve şimdiki tarz-ı hayattan ve tabirlerinden müberra, safi ifadesi onda yoktur. Eğer dünyada kalsa idi, mağlub olmak ihtimali vardı.

Cenab-ı Erhamürrâhimîn hem ona, hem Risale-i Nur hanedanına ve dairesine merhamet edip, onu rahmetine ve Cennet'e aldı, mağlub ettirmedi. Risale-i Nur'un küçük talebeleri dairesindeki makamında ibka etti. Hadsiz şükür olsun ki, bu iki kahraman biraderzadelerim vefatlarının ilânnameleriyle Risale-i Nur şakirdleri imanla kabre gireceklerine dair olan müjde-i Kur'anîyeye iki misal ve iki delil gösterdiler.

Benim tarafımdan Risale-i Nur'la alâkadar veya bizimle dost olanlara selâm ve dua ile, Davud ve Nihad iki Muhammed ve Abdülmecid ile beraber, bütün manevî kazançlarıma her gün hissedardılar. Kardeşiniz **Said Nursî**
1335

45- KÜÇÜK NURCULARLA HZ. ÜSTAD'IN İFTİHARI

Hususan âhir ömrümde böyle kıymetdar, **masum**, manevî **evlâd**ları ve yüzer küçük Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada bir Cennet hayatı hükmüne geçiyor.¹³³⁶

46- VEFAT EDEN ÇOCUKLARIN ASRIN TEHLİKELERİNDEN KURTULMUŞ OLMALARI

Isparta'da Risale-i Nur'un ders ve neşrine iki köşkünü bir zaman tahsis eden kardeşimiz Şükrü Efendi'nin iki genç **evlâd**ının vefatı, beni müteessir etti. Çünkü beş-altı yaşında iken, **masume** kerimesi yanıma geldikçe, her defa "Adın nedir?" soruyordum. Masumane, kemal-i fahrle "Hayrün-nisa" derdi, beni şefkatle güldürüyordu. Cenab-ı Hak o mübarek **masumeyi** birden Cennetine aldı, şu dünya Cehenneminden kurtardı. Ve merhum **mahdumu** Hayati ise, hastalık inşâallah onu da Hayrün-nisa gibi günahsız, **masum** yaptı. Beraber Cennet tarafına gittiler. Bu nokta-i nazardan ben o iki **çocuğu** tebrik ediyorum. Ve peder ve vâlidelerini de hem ta'ziye, hem manen tebrik ediyorum ki; o iki **evlâd**ları **وَلَدَانِ مُخَلَّدُونَ** sırrına mazhar oldular. Ben o ikisini, Risale-i Nur'un vefat eden şakirdleri içinde dualarımıza dâhil ettik.¹³³⁷

1335 **Barla Lahikası (383)**

1336 **Kastamonu Lahikası (117)**

1337 Almicak ders ne? - **Kastamonu Lahikası (119)**

47- VALİDELERİN ŞEFKATLERİNİ SU-İ İSTİMAL ETMELERİ

Birinci Soru: Neden fedakâr, yüksek bir şefkatı taşıyan vâlide; bu zamanda **veledinin** malından irsiyet almasından mahrum edildi? Kader müsaade eyledi?

Gelen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarfetmeleridir ki; **evlâdım** şan, şeref, rütbe, memuriyet kazansın diye, bütün kuvvetleriyle **evlâd**larını dünyaya, mekteblere sevk ediyorlar. Hattâ mütediyyin de olsa, Kur'anî ilimlerin okumasından çekip dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.

48- BABA VE EVLAD ARASINDA ANLAŞMAZLIK OLMAMALI

İkinci Nokta: Bir zaman Küçük İsparta namını alan ve her yerden ziyade, geçen mes'elemizde hapis musibetini çeken İnebolu ve civarı kardeşlerimin gayet güzel ve samimane mektupları, beni çok mesrur eyledi. Yalnız, Risale-i Nur'un kahramanlarından baba-**oğul**un meşrebleri ayrı ayrı olduğundan, birbirleriyle tam imtizaç edemediklerinden endişe ediyorum. Baba ne kadar haksız da olsa, **oğul** onun rızasını tahsil etmeye mecburdur.

Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli. Değil böyle baba ve **evlâd** ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur'un baş şakirdleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar Risale-i Nur'un hatırı için Risale-i Nur şakirdlerinin mabeynindeki tefani, birbirini tenkid etmemek, kusurunu afvetmek düsturu ile bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz'î ve hissî şeyleri medar-ı münakaşa etmesinler. Pederlik ve **velediğin** iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nur'un şakirdliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve afvetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim -benim hatırım için- birbirini tenkid etmemek lâzım

geliyor.¹³³⁸

49- EBEVEYN EVLADLARININ ÇOBANIDIR

O Nur'un mübarek tercümanının ve mübarek şahs-ı manevîsinin وَالَّذِينَ تَلَوْنَ آيَاتِنَا وَأَنذَرُوا وَالَّذِينَ هُمْ مِنَ النَّارِ ve emsali dualarının kabulüyle, şefaatiyle ve hürmetine, benim dehşetli fakat Cehennem ateşi yanında hiç ehemmiyeti olmayan ateşimden, onun şakirdlerinin, hâdimlerinin ve risalelerinin muhafızı bulunan mağazaları nasıl âzad olmuş, kurtulmuş ise, sizler de o mübarek şakirdler gibi, o mübarek daire-i kudsiyeye dehalet ettiğinizde; dünyevî ve uhrevî dehşetli ateşlerden kurtulacak ve **evlâd** ü iyalinizin bir nevi çobanı olmak hasebiyle, o sevgililerinizi de kurtaracaksınız.¹³³⁹

50- ÇOCUKLARIN NURLARA ÇALIŞMALARI

Bahri ve **evlâd**ları üç Asâ-yı Musa yazdıklarını şimdi haber aldım. Muhacir Hâfız Ahmed ile Barla'da kardeşlerimizin hesabına hem Kâzım'ın, hem berber Mehmed'in ciddî hâlisane mektupları Lâhika'ya girmeğe hak kazandılar ve Bahri'nin güzel manzumesi, küçük bir Medrese-i Nuriye hesabına tam girebilir.¹³⁴⁰

51- KÜÇÜKLERİN HZ. ÜSTAD'I ZİYARETLERİ

Benim yanıma çok defa gelen bu hemşirelerimin **masum evlâd**ları, Nur şakirdlerinden **masum**lar dairesinde dâhildirler ve çok defa hatırlıyorum.¹³⁴¹

52- ÇOCUKLARIN KUR'ANI ASIL YAZISIYLA ÖĞRENMELERİ TAVSİYESİ

Aziz masum evlâdlarım!

Kur'anı öğrenmek için ders almağa çalışıyorsunuz. Sizin

1338 Emirdağ Lahikası (89)

1339 Emirdağ Lahikası (134)

1340 Teşvik

1341 Teşvik

bildiğiniz yeni harfte noksanlar olduğu için, mümkün oldukça yeni harften okunmamak lâzım gelir.

Hem Kur'anı okumanın faidesi, yalnız hâfız olmak ve dünyada onunla bir makam kazanmak, bir maaş almak değil; belki herbir harfi, hiç olmazsa on hayrından tâ yüze, tâ binlere kadar Cennet meyvelerini, âhîret faidelerini vermesini düşünüp ve ebedî hayatın rahatını ve saadetini temin etmek niyetiyle okumak lâzımdır.

Evet mekteplerde, dünya maişeti, ya rütbeleri için fenleri ders okumak, bu kısacık dünyevî hayatta derecesi, faidesi bir ise; ebedî hayatta Kur'an ve Kur'anın kudsî kelimelerini ve nurlu ve imanî manalarını öğrenmek, binler derece daha kıymetlidir. Onlar şîşe hükmünde, bunlar elmas hükmündedir.¹³⁴²

Hem peder ve vâlidenize hakikî ve faideli **evlâdlar** olabilirsiniz. Siz madem **masum**sunuz, daha günahınız yok; böyle kudsî bir niyetle okusanız, sizleri Risale-i Nur'un **masum** şakirdleri içinde kabul edip umum şakirdlerin dualarına hissedar olursunuz ve nurlu ve mübarek talebeler olursunuz.

Hem üstadınızı, hem sizi, hem peder ve vâlidelerinizi, hem memleketinizi tebrik ediyorum.¹³⁴³

53- ÇOCUKLARI NUR'A TEŞVİK VE HİZMETE FEDAİ YAPMAK

Hem o kardeşimizin iki mübarek haremi ve muhterem vâlidesinin ve Said ve Nuri namındaki **evlâdlarının** bana yazdıkları samimî mektublarına mukabil hem onlara, hem **evlâdlarına** çok dua ediyorum. Öyle bir kahraman Nurcunun öyle hakikatlı, muhterem dindar refikasının Nurlara fedai ve hâdim olarak verdikleri **masum evlâdlarını** ruh u canımızla Nur'un **masumlar** dairesinde kabul ediyoruz. Ve Mehmed Emin ve Ali Akdağ ve Ahmed Feyzi'ye ve umum

1342 Din ve mektep dersi mukayesesi

1343 Emirdağ Lahikası (238)

kardeşlerimize selâm ve dua ederiz.¹³⁴⁴

54- ZAMANIMIZDA ÇOCUK TERBİYESİNİN ZORLUĞU

Kadınlığın fitratında **çocuk** okşamak ve sevmek meyelanı var. Ve bir **evlâd**ının dünyada ona hizmeti ve âhirette de şefaati ve vâlidesi öldükten sonra ona hasenatı ile yardımı, o meyl-i fitrîyi kuvvetlendirip evlendirmeye sevk etmiş. Halbuki şimdi terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye ile on taneden bir-iki hakikî **evlâd**, kendi vâlidesinin şefkatine mukabil fedakârane hizmet ve dindarane dualarıyla ve hasenatlarıyla vâlidesinin defter-i a'maline haseneler yazdırmak ve âhirette sâlih ise vâlidesine şefaath etmek ihtimaline mukabil, ondan sekizi o haleti göstermediğinden; bu fitrî meyl ve nefsanî şevk ile o bîçare zaîfeler böyle ağır bir hayata kat'î mecbur olmadan girmemek gerektir.¹³⁴⁵

55- ÇOCUKLARIN RIZKI ALLAH'A AİTTİR

Amma rızkın ve hayatın idamesi, emval ve **evlâd**ın muhafazası, Hâlıkına aittir. Fakat bazan seni şu vazifede istihdam eder ki; hazain-i rahmetinin kapılarını kavil ve hal ve fiil ve sual ile dakk-ı bab etmek ile ubudiyet suretinde hizmet edersin.¹³⁴⁶

56- KIZLARIN ÇOKLUĞU SEBEBİ

Birisi: O zamanda meşru nikâh azalır veya Rusya'daki gibi kalkar. Birtek kadına bağlanmaktan kaçıp başıboş kalan, kırk bedbaht kadınlara çoban olur.

İkinci tevili: O fitne zamanında, harblerde erkeklerin çoğu telef olmasından, hem bir hikmete binaen ekser tevellüdat kızlar bulunmasından kinayedir. Belki hürriyet-i nisvan ve tam serbestiyetleri kadınlık şehvetini şiddetle ateşlendirdiğinden fitratça erkeğine galebe eder; **veledi** kendi

1344 Emirdağ Lahikası (274)

1345 Emirdağ Lahikası-2 (49)

1346 Nurun İlk Kapısı (50)

suretine çekmeğe sebebiyet verdiğiinden, emr-i İlahiyle kızlar pekçok olur.¹³⁴⁷

57- ŞEFKATİN SU-İ İSTİMALİ

Risale-i Nur'un en mühim bir esası şefkat olmasından, nisa taifesi şefkat kahramanları bulunmaları cihetiyle daha ziyade Risale-i Nur'la fitraten alâkadardırlar. Ve lillahilhamd, bu fitrî alâkadarlık çok yerlerde hissediliyor. Bu şefkattteki fedakârlık, hakikî bir ihlası ve mukabelesiz bir fedakârlık manasını ifade ettiğinden, şimdi bu zamanda pek çok ehemmiyeti var.

Evet bir vâlide **veledini** tehlikeden kurtarmak için hiçbir ücret istemeden ruhunu feda etmesi ve hakikî bir ihlas ile vazife-i fitriyesi itibariyle kendini **evlâdına** kurban etmesi gösteriyor ki; hanımlarda gayet yüksek bir kahramanlık var. Bu kahramanlığın inkişafı ile; hem hayat-ı dünyeviyesini, hem hayat-ı ebediyesini onunla kurtarabilir. Fakat bazı fena cereyanlarla, o kuvvetli ve kıymetdar seciye inkişaf etmez veyahut sû'-i istimal edilir.

Yüzer nümunelerinden bir küçük nümunesi şudur:

O şefkatli vâlide, **çocuğunun** hayat-ı dünyeviyede tehlikeye girmemesi, istifade ve fayda görmesi için her fedakârlığı nazara alır, onu öyle terbiye eder. "**Oğlum** paşa olsun" diye bütün malını verir; hâfız mektebinden alır, Avrupa'ya gönderir. Fakat o **çocuğun** hayat-ı ebediyesi tehlikeye girdiğini düşünmüyor ve dünya hapsinden kurtarmağa çalışıyor, Cehennem hapsine düşmesini nazara almıyor. Fitrî şefkatin tam zıddı olarak o **masum çocuğunu**, âhirette şefaathçi olmak lâzım gelirken davacı ediyor. O **çocuk**, "Niçin benim imanımı takviye etmeden bu helâketime sebebiyet verdin?" diye şekva edecek. Dünyada da terbiye-i İslâmiyeyi tam almadığı için, vâlidesinin hârika şefkatının hakkına karşı lâyıkiyle mukabele edemez, belki de çok kusur eder. (Hn: 6)

58- PEDER VE EVLAD ARASINDAKİ MÜNASEBET

Hem peder ve vâlideyi şefkat ile teşhiz eden ve seni onların merhametli elleriyle terbiye ettiren hikmet ve rahmet hesabına onlara hürmet ve muhabbet, Cenab-ı Hakk'ın muhabbetine aittir. O muhabbet ve hürmet, şefkat lillah için olduğuna alâmeti şudur ki: Onlar ihtiyar oldukları ve sana hiçbir faideleri kalmadığı ve seni zahmet ve meşakkate attıkları zaman, daha ziyade muhabbet ve merhamet ve şefkat etmektir.

إِنَّمَا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٍ

âyeti beş mertebe hürmet ve şefkate **evlâdı** davet etmesi; Kur'anın nazarında vâlideynin hakları ne kadar ehemmiyetli ve hakları ne derece çirkin olduğunu gösterir. Madem peder; kimseyi değil, yalnız **veledinin** kendinden daha ziyade iyi olmasını ister. Ona mukabil **veled** dahi, pedere karşı hak dava edemez. Demek vâlideyn ve **veled** ortasında fitraten sebep-i münakaşa yok. Zira münakaşa, ya gıpta ve hasedden gelir. Pederde **oğluna** karşı o yok. Veya münakaşa, haksızlıktan gelir. **Veledin** hakkı yoktur ki, pederine karşı hak dava etsin. Pederini haksız görse de, ona isyan edemez. Demek pederine isyan eden ve onu rencide eden, insan bozması bir canavardır.

Ve **evlâdlarını**, o Zât-ı Rahîm-i Kerim'in hediyeleri olduğu için kemal-i şefkat ve merhamet ile onları sevmek ve muhafaza etmek, yine Hakk'a aittir. Ve o muhabbet ise, Cenab-ı Hakk'ın hesabına olduğunu gösteren alâmet ise: Vefatlarında sabır ile şükürdür, me'yusane feryad etmemektir. "Hâlıkımın benim nezaretine verdiği sevimli bir mahluku idi, bir memlukü idi, şimdi hikmeti iktiza etti, benden aldı, daha iyi bir yere götürdü. Benim o memlukte bir zahirî hissem varsa, hakikî bin hisse onun Hâlıkına aittir. "El-hükmü Lillah"

deyip teslim olmaktadır.¹³⁴⁸

59- ÂLİM VE CAHİLİN ÇOCUKLARI MESELESİ

İki âlim; bazan nâkısın **oğlu** kâmil, kâmilin **oğlu** nâkıs oluyor. Güya bâkiye-i iştihayı, şevki, tevarüsle **velede** geçiyor. Öteki kaza-i vatar ettiğinden, **veledinde** ilme karşı açlık hissini uyandırmıyor.

Şu emsilelerdeki sırr-ı düstur şudur: Beşerde meyl-i teceddüd var. Halef selefi kâmil görse, tezyid eylemese; meylinin tatminini başka tarzda arar, bazan aks-ül amel yapar.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

İşte siyaset-i şahsiye, cemaatiye, milliyeye dair en âdil bir düstur-u Kur'anî.¹³⁴⁹

60- BİR KIZ ÇOCUĞUNUN YEDİ ÇOCUK MESELESİNİ DİNLEMESİ

Risale-i Nur eczalarından birkaç vecihle kerameti görülen mu'cizat-ı Ahmediyeye dair Ondokuzuncu Mektubun tashihi zamanında, yedi mu'cizat-ı Ahmediyeye (A.S.M.) mazhar yedi **çocuğ**un bahsine geldiği vakitte Meliha isminde yedi yaşındaki kızım, umulmadık bir vakitte hanemden çıkıp Üstadımın oturduğu köşke geldi, o yedi **çocuk** bahsini **mâsumane çocuk**casına dinlemeye başladı. Çay içmesini çok sevdiği halde, kendine verildi, **çocuk**ların bahsi bitinceye kadar içmedi.

O saatten on dakika evvel, hem Ondokuzuncu Mektup, hem "Mi'rac Risalesi" ayrı ayrı tashih ediliyordu. Ondokuzuncu Mektub'un yüz elli sahifesi içinde birtek sahifede kuru direğin ağlamasından bahis var. "Mi'rac Risalesi"nde altıyüz satırdan birtek satır ondan bahseder. Muhtelif tarzlarda, muhtelif vakitte, muhtelif adamlar, muhtelif kitaplarda birden birtek sözü söylediklerini ben işittim.

1348 Hanımlar Rehberi (84)

1349 Sünihat-Tuluat-İşarat (27)

O da, kuru direğin ağlaması idi. Herbiri iki kişiden ibaret iki kısım tashihciler, aynı kelime üstündedirler, o kelimeyi söylüyorlardı. Ben hayret ile dedim: "İki taraf da bir kelimeyi söylüyorsunuz." Sonra baktık. Mi'racın tashihi aynı kelimeye geldiği gibi, Ondokuzuncu Mektubun tashihi de aynı kelime üzerindedir. Biz hazır olanlar şüphemiz kalmadı ki, yedi yaşında Melihanın yedi **çocuk** bahsine tevafuku ve bu iki kısım musahhihlerin aynı kelimedeki ittifakları, o Mu'cizat-ı Ahmediye bahsinin bir kerametinin bir şuaıdır.¹³⁵⁰

61- MÂSUM ÇOCUKLARIN İSİM LİSTESİ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nurun küçük ve **mâsum** şâkirdlerinden elli-altmış talebenin yazdıkları nüshalar bize de gönderilmiş. Biz de, o parçaları üç cild içinde cemettik. Hem o **mâsum** şâkirtlerin bazılarını, isimleriyle kaydettik.

Meselâ: *Ömer*, onbeş yaşında; *Bekir*, dokuz yaşında; *Hüseyin*, onbir yaşında; *Hâfız Nebi*, ondört yaşında; *Mustafa*, ondört yaşında; Mustafa, onüç yaşında; *Ahmed Zeki*, onüç yaşında; *Ali*, oniki yaşında; *Hâfız Ahmed*, oniki yaşında...

Bu yaşta daha çok **çocuklar** var, uzun olmasın diye yazılmadı. İşte bu **mâsum çocukların**, Risale-i Nur'dan aldıkları derslerinin ve yazdıklarının bir kısmını bize göndermişler. Biz de onların isimlerini bir cetvelde dercettik. Bunların, bu zamanda, bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki; Risale-i Nur'da öyle mânevî bir zevk ve câzibedar bir nur var ki, mekteplerdeki **çocukları** okumağa şevkle sevketmek için îcad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki, **çocuklar** böyle hareket ediyorlar.

Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşâallah daha hiçbir şey onu koparamıyacak. Ensal-i âtiyede devam

edecek. Aynen bu **mâsum** küçük şâkirdler gibi, Risale-i Nurun cazibedar dairesine giren ümmî ihtiyarların dahi, kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nurun hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parçayı, iki-üç mecmua içinde dercettik. Bu ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin, bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i Nura bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nura ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; harmancılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri hâcât-ı zaruriyeden ziyade Risale-i Nura çalışmaları, Risale-i Nurun hakkaniyetini gösteriyorlar.

Bu cildde az; sair altı cild-i âherde **mâsum**ların ve ihtiyar ümmîlerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim. Vakit müsaade etmiyordu. **Hatırıma geldi ve mânâden denildi ki:** Sıkılma, bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumağa mecbur ettiğinden, Risale-i Nurun gıda ve taam hükmündeki hakikatlarından hem akıl, hem kalb, hem ruh; hem nefis, hem his hisselerini alabilirler.

Yoksa, yalnız akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair ilimler ve kitaplar gibi okunmamalı. Çünkü, ondaki îman-ı tahkikî ilimleri, başka ilimlere ve marifetlere benzemez. Akıldan başka çok letaif-i insaniyenin de kuvvet ve nurlarıdır.

Elhasıl, **mâsum**ların ve ümmî ihtiyarların noksan yazılarında iki faide var:

Birincisi, teenni ve dikkatle okumağa mecbur etmektir.

İkincisi, o **mâsumane** ve hâlisane, samimî ve tatlı dillerinden, derslerinden, Risale-i Nurun şirin ve derin mes'elelerini lezzetli bir hayretle dinlemek, ders almaktır.¹³⁵¹

Said Nursî¹³⁵²

62- ÜSTAD'IN ÇOCUKLARLA ALAKADARLIĞI

Üstadın sözlerindeki halâvet ve hitabındaki belâgat fevkalâdedir. Gezinti esnasında, rastladığı insanlar arasında

1351 Teşvik

1352 Tarihçe-i Hayat (318)

her sınıf halk bulunduğu gibi, bilhassa dağlarda, kırlarda, ormanlarda ziraat ve ticaretle uğraşan halktan pek çoklariyle görüşmüş ve sohbet etmiştir. Üstadın geniş, küllî hizmet-i Kur'âniyyesinden sarf-ı nazar, faraza bütün meşgalesi ve hizmeti eğer sohbetine ve görüştüğü insanlara olan ders ve irşadına münhasır olsa dahi, yine emsalsiz denecek kadar büyük ve müessir bir hizmettir.

Kendilerinin bu sahadaki hizmetleri, çok muazzamdır. Barla'da bulunduğu müddetçe talebeliğine, kardeşliğe ve âhret hemşireliğine kabul ettiği erkek ve kadınlar gibi, Emirdağı ve civar köylerde de pek çok âhret hemşireleri, talebeleri ve kardeşleri vardı. Bilhassa **mâsum çocuklar**la alâkadarlığı pek ziyadedir.¹³⁵³

63- ÇOCUKLARA İMAN ŞUURUNUN VERDİĞİ FAYDA

İlmihalden iman dersini alan bir **masum çocuğun**, yanında ağlayan ve **masum** bir kardeşinin vefatı için vaveylâ eden diğer bir **çocuğa**: "Ağlama, şükreyle.. senin kardeşin meleklerle beraber Cennet'e gitti; orada gezer, bizden daha iyi keyfedecek, melekler gibi uçacak, heryeri seyredebilir." deyip, feryad edenin ağlamasını tebessüme ve sevince çevirmesidir.¹³⁵⁴

64- ÇOCUKLARIN ÜSTAD'A TEVECCÜHLERİNİN HİKMETİ

Said imzalı bir mektubda: "Yedi yaşından on yaşına kadar **masum çocuklar**, faytonla gezdiğim vakit, beni görünce koşuşup ellerime sarılmalarının hikmeti nedir? diye hayret ediyordum. Birden ihtar edildi ki: "Küçük **masumlar** taifesi bir hiss-i kabl-el vuku' ile Risale-i Nur'la saadet bulacaklarını ve tehlike-i maneviyelerden kurtulacaklarını hissettiklerini

1353 İman hissini telkin - **Tarihçe-i Hayat (464)**

1354 **Şualar (260)**

anladım." denmektedir.¹³⁵⁵

65- ÇOCUKLARIN RİSALE-İ NUR'LA MEŞGUL OLMASININ ÖNEMİ

Yalnız bu kadar var ki, Isparta havalisinde yüzer genç Said'ler ve Hüsrev'ler yetişmişler. Bu ihtiyar ve zaîf Said, dünyadan kemal-i istirahat-ı kalble veda etmeye hazırdır. Ve bilhassa mühim bir Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü'nün başta Hacı Hâfız olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hattâ muhterem hanımları (Tahir'in refika ve kerimeleri gibi) ve **masum çocukları** Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada Cennet hayatının manevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip, öpüp başıma koydum.¹³⁵⁶

66- ON YAŞINDA MASUM BİR ÇOCUĞUN EVİNİ TERKEDİP DERSHANEYE GELMESİ

Fa'al, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve Medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir **masum çocuğun**; köyünü, malını terkedip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı halde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmağa muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Medrese-i Nuriye'nin de hârika bir çiçeğidir deniliyor.

Evet biz de deriz ki: Maddî bir kışta güzel çiçeklerin açılması, bir hârika-i kudret olduğu gibi; bu asrın manevî ve dehşetli kışında, Sava Karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve Cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (A.S.M.) çiçekleri açması; elbette hârika bir mu'cize-i rahmet ve bu memlekete hârika bir keramet-i inayet-i Rabbaniye ve Risale-i Nur talebelerine hârikulâde bir ikram-ı İlahîdir diye itikad edip, Cenab-ı Hakk'a

1355 Sualar (441)

1356 Teşvik – Kastamonu Lahikası (101)

hadsiz şükrederiz.¹³⁵⁷

67- HİZMETLE ALAKADAR ÇOCUKLAR

Başta Risale-i Nur'un fitrî talebeleri **masum çocuklar** demiştik. İşte bir nümunesi; bu mektubumu rahatsızlıktan kendim yazamadığım için ben söyleyip yeni hurufla yazan Ceylan, biri de ona mektub yazan **masum** Küçük Ali, biri de bu defa bana kâmilane ve müdakkikane mektub yazan Medrese-i Nuriye'nin küçük şakirdi Küçük Mehmed'dir. Ben de onlara "Bârekâllah bahtiyar **çocuklar**" derim, peder ve vâlidelerini de tebrik ederim.¹³⁵⁸

68- ÇOCUKLARA KUR'AN DERSİ

Re'fet'in **masum**lara Kur'an okutması ve kendisi Lem'alar ile, yazmak ve okumakla meşgul olması ve benim hastalığının şifasına o **masum**larla dua etmeleri, bir merhem gibi hastalığıma ferah ve hiffet verdi.¹³⁵⁹

69- ÇOCUKLARDA Kİ HİZMET GAYRETİ, DİĞERLERİNE DE TESİR EDER

Sâlisen: Nur santralı ve Yirmiyedinci Mektub'da çok ehemmiyetli fıkraları bulunan Sabri'nin bu defaki mersiyesini Lâhika'ya geçirdik ve size de gönderdik. Ve çalışkan mübareklerden ve Nurların neşrine çok hizmet eden Hâfız Mustafa'nın yedi yaşında iken Altıncı Şua'ı ve bana bir mektub yazan tam mübarek, **masum mahdumu**; burada, **masumlar** içinde Nurlara bir iştihak uyandıracak. Onun namı, Said Nurî olmalı; Nursî köydür, manasız olur. (Sin) olmasın, yalnız (ye) olsun; tâ Nurlara alâkasını göstereyim. Daha çok şeyler yazacaktım, fakat başımda çok vazifeler ve işler bulunmasından kısa kesmeğe mecbur oldum.¹³⁶⁰

1357 Kastamonu Lahikası (132)

1358 Teşvik - Emirdağ Lahikası (43)

1359 Emirdağ Lahikası (145)

1360 Teşvik - Emirdağ Lahikası (150)

70- ÇOCUKLARI NUR'A TEŞVİK¹³⁶¹

Safranbolu'da Nur'un ehemmiyetli şakirdlerinden Hıfzı'nın iki **masum mahdum**ları biri on, biri de sekiz yaşlarında Asâ-yı Musa mecmuasını yazdıkları ve bitmek üzere diye o **masumlar** bana bir mektub yazmaları, beni fevkalâde sevindirdi.¹³⁶²

Evet herbiri yüze mukabil binler Türk gençleri, **masumları**, ihtiyarları, Risale-i Nur'a şakird olmalarından, bu acib asırda, Türk Milletinin Devlet-i Abbasiye inkırazından İslâm yardımına koşmaları gibi, bu şakirdler dahi aynen koştular.¹³⁶³

Nüşhanın üstünde "onüç yaşında Hatice, Ahmed'in kızı" yazılmış. Bu Ahmed, hangi Ahmed'dir? Hem ona, hem kızına bin bârekâllah. Bu yaşta bu koca kitabı hem dikkatli, tevafuklu, hem güzel sıhhatli yazmak, **masumların** tairesinin bir kahramanlığıdır. Kim görüyor, mâşâallah der. Buradaki mekteb görmüş hanımlarda bir şevk uyandıracak.¹³⁶⁴

Hıfzı'nın iki **masumunun** yazdıkları Asâ-yı Musa ve Rehber ve Küçük Sözler bizi mesrur eyledi. Yüz mâşâallah. Böyle binler Nurcu **masumlar**, istikbali nurlandıracaklar.¹³⁶⁵

71- ÇOCUKLARA KUR'AN DERSİ

Sualleri çok nurlu hakikatların zuhuruna vesile olan Re'fet'in, hem **masumlara** Kur'an ve Nurları ders vermesi, hem kendisi Nur Lem'alarıyla meşgul olması, hem tashihatta bana ve Hüsrev'e yardım etmesi, hem İstanbul'da Asâ-yı Musa'nın insafı âlimlerin ellerine geçmesine çalışması, çok şâyan-ı tebriktir.¹³⁶⁶

72- ÇOCUKLARI RİSALE-İ NUR'A TEŞVİK¹³⁶⁷

Kahraman Tahirî'nin teberrük olarak getirdiği tatlı lokmalar, acib bir bereketle, her gün ikişer-üçer yediğim halde

1361 Teşvik (hepsi)

1362 **Emirdağ Lahikası (154)**

1363 **Emirdağ Lahikası (156)**

1364 **Emirdağ Lahikası (145)**

1365 **Emirdağ Lahikası (166)**

1366 **Emirdağ Lahikası (160)**

1367 Teşvik

bitmiyordu. Hayret ederdim. Bugün âdetimle iki alacaktım; baktım yalnız iki tane kalmış, iktisad için birisini aldım. Aynı saatte, Hıfzı'nın iki **masum evlâd**ının, bir kutu içinde yazdıkları nüshalar altında şekerden, ekmekten, aynen Tahirî'nin lokmaları gibi; hem onun mikdarında elime verildi. Ben bu tatlı tevafuktan zevk alırken, dünkü gün aynı saatte çok hararetim vardı, çok su içiyordum. Canım, üryani erik hoşafı istedi. Ben bilmiyordum, unutmuştum; şiddetli bir arzu ile hararetimi teskin edecek eskide alıştığım ve çok istimal ettiğim üryani erik, bir kutu içinde ve Âsiye'nin has arkadaşlarından Nurcu Şerife Hanım'ın şekerıyla elime verildi. Ben de bu çok tatlı tevafukun hatırı için hem **masum**ların, hem onların teberrüklerini yüz misli kadar kabul ettim. Umumunuza binler selâm.¹³⁶⁸

İnşâallah ileride tam görecekler. Bir Said içinizde noksan olmakla, yüzer manevî Said olan mecmualar ve binler maddî Said'ler, içinizde hâlis ve mükemmel o vazifeyi görebilirler ve görüyorlar. Bu hakikata binaen, benim şahsıma ve başıma gelen hâdiselere çok ehemmiyet vermeyiniz. Yalnız çok dua ediniz.. za'f ve ihtiyarlık ve ziyade teessüratıma, bence makbuliyetleri şübhesiz olan dualarınızla yardım ediniz.

Kahraman Tahirî'nin Nurcu **masume**, merhume mübarek Hicret'i dünyadan Cennet'e hicret etmesi, hakikaten beni mahzun eyledi. Öyle bir Nur şakirdi ve **masum** taifesinin ehemmiyetli bir çalışkanı gitmesi, Nur hesabına da beni müteessir etti. İnşâallah onun yerine çoklar girecek, yerini boş bırakmayacaklar. Nasilki şimdiden Uşak'lı küçücük Haydar meydana çıktı, hicret eden hemşiremin vazifesini göreceğim diye bizi mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, Hicret'in peder ve vâlidesine ve akrabasına sabr-ı cemil ihsan edip, Hicret'i onlara şefaâtçi eylesin ve o merhumeyi de merhume hemşirem Hanım'la Cennet'te mesrur eylesin, âmîn.¹³⁶⁹

1368 **Emirdağ Lahikası (167)**

1369 **Emirdağ Lahikası (180)**

73- ÇOCUKLARA ALÂKA GÖSTERMEK

Benim yanıma çok defa gelen bu hemşirelerimin **masum evlâdları**, Nur şakirdlerinden **masumlar** dairesinde dâhildirler ve çok defa hatırlıyorum.¹³⁷⁰

74- ÇOCUĞUN NUR'U GAYE-İ HAYAL EDİNMESİ

Hem bazı cümleleri ta'dilâtla beraber "Lâhika"mıza geçirdiğimiz Mustafa Osman'ın ve muallim Mustafa Sungur'un müşterek acib mektupları gösteriyor ki; merhum Hasan Feyzi nev'inde bir sünbül orada inkişafa başlamış, çok bîçarelerin imanını kurtaracaklar. Hususan onların mahiyetinde ve Isparta'nın küçük **masum** kahramanlarına benzer Rahmi namında ondört yaşında bir mektebli **çocuğ**un fedakârane Nurların derslerini gaye-i hayat bilmesi, bizleri ve Nurcuları cidden sevindiriyor. O havali için gençlerin kurtulmasına bir fâl-i hayırdır.¹³⁷¹

75- HZ. ÜSTAD'IN BİR NURCUYU AİLECE TEBRİK ETMESİ

Seni ve kardeşin kahraman Burhan'ı ve senin iki mübarek, **masum evlâdını** ve senin hane halkını, Risale-i Nur namına ve umum şakirdler hesabına, ruh u canımızla sizi tebrik ediyoruz.¹³⁷²

76- ÇOCUKLARI NUR'A TEŞVİK

Kardeşimiz ve Nur'un kumandanlarından Isparta Hulusi'si Re'fet Bey'in mübarek **masumunun** dokuz yaşında iken -bu derece- Risale-i Nur'dan Birinci Söz'ü yazması gösteriyor ki; o mübarek Hüsnü, Safranbolu'nun onbir yaşındaki Hüsnü'sü gibi dahi **masumların** küçücük bir kahramanı olmağa

1370 Emirdağ Lahikası (177)

1371 Emirdağ Lahikası (196)

1372 Emirdağ Lahikası (212)

namzeddir. Cenab-ı Hak onu Nurlara bağışlasın ve muvaffak eylesin, âmîn. İnşâallah yazdığı nüshayı sonra tashih edip göndereceğim.¹³⁷³

Kardeşimiz ve Nur'un kumandanlarından Isparta Hulusi'si Refet Bey'in mübarek **masumunun** dokuz yaşında iken -bu derece- Risale-i Nur'dan Birinci Söz'ü yazması gösteriyor ki; o mübarek Hüsnü, Safranbolu'nun onbir yaşındaki Hüsnü'sü gibi dahi **masumların** küçücük bir kahramanı olmağa namzeddir. Cenab-ı Hak onu Nurlara bağışlasın ve muvaffak eylesin, âmîn. İnşâallah yazdığı nüshayı sonra tashih edip göndereceğim.¹³⁷⁴

77- ÇOCUKLARI DİNE TEŞVİK EDENLERİN İSİM LİSTESİ

Alamescid Köyü Hocası İbrahim Edhem'in hâlisane mektubuyla, ehemmiyetli ve Nur'un **masum** şakirdlerinin o mübarek hocanın dersinden tam hisse alan ve Nur dairesine giren altı küçücük **masumların** kendi kendilerine düşünüp hocalarına söyleyerek, altı pusla kendi kalemleriyle yazarak, bu ihtiyar, hasta Said'e, o **masum** mübarekler, ömürlerinden herbiri bir kısmını vermesi, hakikaten gayet medar-ı hayret ve takdir bir hâdise-i Nuriyedir. Ben dahi o **masumların** o mübarek hediyelerini kabul edip, yine o küçücük Said'lere hediye ederek, benim yerimde çalışmak için bağışlıyorum. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin. O küçücük Said'ler ise, işaretlerinden: İbrahim dokuz yaşında, Mustafa onbir yaşında, Halil İbrahim oniki yaşında, Emin Yılmaz ondört yaşında, Mehmed onbir yaşında, Abdullah oniki yaşlarındadır.¹³⁷⁵

78- ÇOCUKLARI NUR'A TEŞVİK

Safranbolu'daki hâlis kardeşlerimizden Hıfzı'nın küçük medrese-i Nuriyesi olan hanesindeki küçük ve çok çalışkan

1373 **Emirdağ Lahikası (217)**

1374 **Emirdağ Lahikası (225)**

1375 **Emirdağ Lahikası (228)**

masumları yedi yaşında Yılmaz ve onüç yaşında Hüsnü'nün ve onlar gibi Nur'a çalışan muhterem vâlidelerinin mübarek kalemleriyle yazdıkları tebriklerini, umum Safranbolu ve Eflani medrese-i Nuriyesi namına bu Ramazan'ın bir Firdevsî teberrükü hesabına kabul ettik. Yılmaz'ın rü'yası aynen çıkmış.¹³⁷⁶

İnebolu kahramanlarından berber Ali Osman'ın **masum mahdum**unun güzel yazısıyla gönderdiği mektuba baktım, birden hatırıma geldi: Üç mühim Nur merkezinde üç berber tam birbirine benzer bir tarzda Nur'a büyük hizmetleri, hem herbirisi **çocuk**larıyla Nur'a çalışmaları, beni mesrur eyledi. Berber Burhan, berber Hıfzı, berber Ali Osman; Nur'un birer kıymetli kahramanlarıdır. Allah onları çoluk ve **çocuk**larıyla dünyada ve âhirette mes'ud etsin, âmîn!¹³⁷⁷

79- RİSALE-İ NUR'DAN İSTİFADE HESABINA ÇOCUKLARIN ÜSTAD'A ALÂKA GÖSTERMELERİ

Risale-i Nur'un bu memlekette **masum çocuk**lara ve kendilerine çok menfaati olacak diye, akıl ve fikirleri derketmediği halde, o **masumane** his ile Risale-i Nur'un manası itibariyle tercümanına, annesine yalvarmasından ziyade bir iştiyak ile koşuyorlardı.¹³⁷⁸

Risale-i Nura herkesden ziyade iştiyak gösteren, **mâsum** gençler ve **çocuk**lardır. Binler nümunesinden bir nümunesi şudur:

Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz" diyerek tebriklerini ve minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. Bunun hikmetini, bir müddet evvel Emirdağında, bindiği faytonun

1376 Emirdağ Lahikası (242)

1377 Emirdağ Lahikası (269)

1378 Emirdağ Lahikası-2 (102)

geçtiğini görüp tâ uzaklardan dikenlere basarak "Bediüzzaman dede.. Bediüzzaman dede!" diye Emirdağ köylerinin yollarında koşuşan **mâsum çocuklar** münasebetiyle, üstadımızdan sormuştuk.

O zaman: "Bu **mâsumların** akılları derketmiyor, fakat ruhları bir hiss-i kablelvuku ile hissediyor ki; Risale-i Nurla bunlar hem imanlarını kurtaracak; hem vatanlarını, hem kendilerini, hem istikballerini dehşetli tehlikelerden muhafaza edecekleri için bu hakikati kalbleri hissetmiş; ve benim Risale-i Nurun tercümanı olmam hasebiyle, Risale-i Nura ait muhabbet, teşekkürat ve minnetdarlığı bana gösteriyorlar." dedi ve onlara dua ettiğini söyledi.

Üstad Bediüzzaman, **çocukları** pek sever, böyle etrafında toplandıklarında:"Masûm olduğunuz için dualarınız makbuldür, bana dua ediniz." diye onlara iltifat ederdi.

İşte, anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin **mâsumlarının** samimî alâkalarının sebebi bu idi.¹³⁷⁹

80- ÇOCUKLARI RİSALE-İ NUR'A TEŞVİK

RİSALE-İ NUR'UN KÜÇÜK VE MÂSUM ŞAKİRTLERİ.

Risale-i Nur'un küçük ve **mâsum** şakirtlerinden elli altmış talebenin yazdıkları nüshaları bize de gönderilmiş, biz de o parçaları üç cilt içinde cem ettik..¹³⁸⁰

Barla medrese-i Nuriyenin baş kâtibi Şamlı Hâfız Tevfik'in halka-i tedrisinde Sıddık Süleyman'ın **mahdumu** Yusuf ve merhum Mustafa Çavuş'un ve Ahmed'in **oğulları** gibi Kur'an dersiyile Kur'an yazısını ve Nurları öğrenmesi; ve Hulusi ve Hâfız Hakkı'nın Nurları şevk ile yazmaları, Barla'ya karşı benim ümidimi kuvvetlendirdiler ve derince bir ferah ve sürur

1379 Tarihçe-i Hayat (160)

1379 Emirdağ Lahikası (269)

1380 Emirdağ Lahikası (242)

1380 Emirdağ Lahikası (64)

verdiler. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin, âmîn. Ve Tevfik'e tevfik refik eylesin, âmîn!¹³⁸¹

81- ÇOCUKLARI HİZMETE TEŞVİK

İnebolu'da ve civarında hem çok hanımların, hem küçük **yavrularının** Risale-i Nur'u yazmağa başlamalarını ve Kur'an dersini çok **masumların** almasını bütün ruh u canımla tebrik ederiz.¹³⁸²

82- ANNELERİN ÇOCUKLARA DERS VERMESİ

Din, iman aşkıyla, Müslümanlık duygusuyla mes'ud olabilecek biz anneler; **yavrularımıza** Kur'an-ı Kerim'i öğretiyoruz, Risale-i Nur'a çalıştırıyoruz. Risale-i Nur'un iman, İslâmiyet dersleriyle terbiye etmeye çalışıyoruz.¹³⁸³

82- ÇOCUK TERBİYESİNE DE BAKAN İMAM-I ALİ'NİN R.A. BİR İHBAR-I GAYBİSİ

ALINAN YERLER

S:322,390,639,644

M: 77,142,182,259,421

Ş:182,260,301,441,586

L: 198-199,203,214,225,238,246,252,447

Ms: 173

BMs: 167,624

B: 37,126,218,329,345

K: 22,75,101-102,117,132,199,252,259,264

EMİRDAĞ-I:

32,41,43,89,134,141,145,148,150,154,156,157,160,165,166,167,176,

177,180,196,

212,217,224,225,226,228,238,242,252,269,274

1381 **Emirdağ Lahikası (242)**

1381 **Emirdağ Lahikası (224)**

1382 **Emirdağ Lahikası (141)**

1382 **Emirdağ Lahikası (269)**

1383 **Hanımlar Rehberi (132)**

EMİRDAĞ-II: 49,66,102,212,

ST: 22,176

T: 160,318,464-465,477

H.REH: 6,20,29,83,132

N: 50

STİ: 22

83 başlık altında yüzü aşkın parçalardan 21 tanesi derse seçildi

**Resmî, içtimai ve ailevi menfi tesirler
6,7,19,31,44,46,47,52**

**Sadakatli olan hakiki Nur dairesinin müsbet te'siri. 83- Asr-
ı saadet cemiyetinin müsbet te'siri. Bk: S:481 (üçüncüsü)**

Fitri meyl (istisnai)- 10,14,20,60,66,69,74 sonu,

Onbeş öncesi imani telkin- 22,21,30

Kızları koruma ehven- 13,37

AÇIK-SAÇIK KIZ VE KADINLARA BAKMAMAK

Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: "Bende unutkanlık hastalığı tezayüd ediyor, ne yapayım?" Ben de dedim: Mümkün oldukça nâmahreme nazar etme. Çünkü rivayet var. İmam-ı Şafî'nin (R.A.) dediği gibi: Haram nazar, nisyan verir.

Evet ehl-i İslâm'da, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesat-ı nefسانيye heyecana gelip, vücudunda sû'-i istimalât ile israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben kuvve-i hâfızasına za'f gelir.

Evet bu asırda açık-saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o sû'-i nazardan sû'-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeğe başlıyor. Herkes cüz'î, küllî o şekvadadır. İşte bu umumî hastalığın tezayüdüyle, hadîs-i şerifin verdiği müdhiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: "Âhırzamanda, hâfızların göğsünden Kur'an nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor." Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'an'a bu sû'-i nazarla bazılarda sed çekilecek; o hadîsin tevilini gösterecek.¹³⁸⁴

“BU MEKTUB GAYET EHEMMİYETLİDİR.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bugünlerde Kur'an-ı Hakîm'in nazarında imandan sonra en ziyade esas tutulan takva ve amel-i sâlih esaslarını düşündüm. Takva, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve amel-i sâlih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def'-i şer, celb-i nef'a racih olmakla beraber; bu tahribat ve sefahet ve cazibedaribedar hevesat ?esan1zaakva olan def'-i mefasid ve terk-i kebair üss-ül esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş.

Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan,

kebireleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebair-i azîme içinde amel-i sâlih'in ihlasla muvaffakiyeti pek azdır. Hem az bir amel-i sâlih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir.

Hem takva içinde bir nevi amel-i sâlih var. Çünkü bir haramın terki vâcibdir. Bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takva, böyle zamanlarda, binler günahın tehacümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vâcib işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta niyetiyle, takva nâmıyla ve gûnahtan kaçınmak kasdıyla, menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mal-i sâlihadır.

Risale-i Nur şakirdlerinin bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir.

Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takva ile ve niyet-i içtinab ile yüz amel-i sâlih işlemiş hükmündedir. Malûmdur ki; bir adamın bir günde harab ettiği bir sarayı, yirmi adam yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken; şimdi binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pek hârikadır. Eğer bu iki mütekebil kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mu'cizevari muvaffakiyet ve fütihat görülecekti.

Ezcümle: Hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde gayet elîm ve bîçare ihtiyarlar ve peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hakk'a şükür ki; Risale-i Nur bu müdhîş tahribata karşı, girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle, Ye'cüc ve Me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi; şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan sedd-i Kur'anînin tezelzülüyle de Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhîş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.

Risale-i Nur'un şakirdleri, böyle bir hâdisede manevî mücahedeleri, inşâallah zaman-ı Sahabedeki gibi az amelle, pek çok büyük sevab ve a'mal-i sâlihaya medar olur.

Aziz kardeşlerim! İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı, ihlas kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz; iştirak-i a'mal-i uhrevî düsturuyla birbirimize kalemler ile, herbirinin a'mal-i sâliha defterine hasenat yazdırdıkları gibi, lisanlarıyla herbirinin takva kal'asına ve siperine kuvvet ve imdad göndermektir. Ve bilhassa fırtınalı tehacüme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübarek şuhur-u selâsede ve eyyam-ı meşhurede yardımına koşmak, sizin gibi kahraman ve vefadar ve şefkatkârların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdad-ı manevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi, iman ve sadakat şartlarıyla, Risale-i Nur talebelerini bütün dualarıma ve manevî kazançlarıma, yirmidört saatte, iştirak-i a'mal-i uhreviye düsturuyla, bazan yüz defadan ziyade Risale-i Nur talebeleri ünvanıyla hissedar ediyorum.”¹³⁸⁵

DİNİMİZ YALANCILIĞI ŞİDDETLE REDDEDER

“Sıdk, (doğruluk) İslâmiyetin üss-ül esasıdır ve ulvî seciyelerinin rabıtasıdır ve hissiyat-ı ulviyesinin mizacıdır. Öyle ise, hayat-ı içtimaiyemizin esası olan sıdkı, doğruluğu içimizde ihya edip onunla manevî hastalıklarımızı tedavi etmeliyiz.

Evet sıdk ve doğruluk, İslâmiyetin hayat-ı içtimaiyesinde ukde-i hayatiyesidir. Riyakârlık, fiilî bir nevi yalancılıktır. Dalkavukluk ve tasannu, alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni'-i Zülcelal'in kudretine iftira etmektir.

Küfür, bütün enva'ıyla kizbdır, yalancılıktır. İman sıdktır, doğruluktur. Bu sırra binaen kizb ve sıdkın ortasında hadsiz bir mesafe var; şark ve garb kadar birbirinden uzak olmak lâzım geliyor. Nar ve nur gibi birbirine girmemek lâzım.

Halbuki gaddar siyaset ve zalim propaganda birbirini karıştırmış, beşerin kemalâtını da karıştırmış.”¹³⁸⁶

“Evet Müseylime'yi esfel-i safilîne düşüren kizb olduğu gibi, Muhammed-ül Emin Aleyhissalâtü Vesselâm'ı a'lâ-yı illiyîne çıkararak sıdktır ve doğruluktur.”¹³⁸⁷

“Sahabeler ise sıdk ve doğruluk için, can ve mal ve peder ve vâlidelerini ve kavim ve kabilelerini feda edip, sıdk ve hak için fedai oldukları halde; hem "Benden bilerek yalan birşey haber veren, Cehennem ateşinden yerini hazırlasın!" mealindeki hadîs-i şerifin tehdidine karşı, yalana mukabil sükût etmeleri mümkün değildir.”¹³⁸⁸

“Bu dindar ve vefakâr millet, Bediüzzamanın doğruluk ve büyüklüğünü ve kahramanlığını bilerek ona o derece itimad etmiştir ki; onun aleyhinde ne propaganda yapılırsa yapılsın inanmıyorlar. Bediüzzamana yapılan zulüm ve işkenceleri işittikçe, ona karşı kalblerinde daha ziyade bir sevgi ve bağlılık husule gelmektedir. Ve diyorlar ki: "Bediüzzaman gibi bir din kahramanını ve öyle büyük ve mübarek bir zâtı hapslere koymak, onun eserlerinin serbest okunmasına mani olmak, dini, Anadolu'dan kaldırmağa çalışmanın ve İslâmiyeti yıkmağa çabalamanın bir ifadesidir." diye, komünist ve dinsizlerin yaptırdıkları işkence ve zulümlerin düşmanı kesiliyorlar.”¹³⁸⁹

“Necat yalnız sıdkla, doğrulukla olur. "Urvet-ül vüska" sıdktır. Yani, en muhkem ve onunla bağlanacak zincir doğruluktur.”¹³⁹⁰

S- Herşeyden evvel bize lâzım olan nedir?

C- Doğruluk.

S- Daha?

C- Yalan söylememek.

S- Sonra?

1386 **Hutbe-i Şamiye (145)**

1387 **Sözler (484)**

1388 **Mektubat (121)**

1389 **Tarihçe-i Hayat (543)**

1390 **Hutbe-i Şamiye (50)**

C- Sıdk, ihlas, sadakat, sebat, tesanüd.

S- Yalnız?

C- Evet!

S- Neden?

C- Küfrün mahiyeti yalandır. İmanın mahiyeti sıdktır. Şu bürhan kâfi değil midir ki; hayatımızın bekası, imanın ve sıdkın ve tesanüdü devamıyladır.”¹³⁹¹

HAYLAZLIK YAPMAMAK

“Hem herbir şehir kendi ahalisine geniş bir hanedir. Eğer iman-ı âhîret o büyük aile efradında hükmetmezse; güzel ahlâkın esasları olan ihlas, samimiyet, fazilet, hamiyet, fedakârlık, rıza-yı İlahî, sevab-ı uhrevî yerine garaz, menfaat, sahtekârlık, hodgâmlık, tasannu, riya, rüşvet, aldatmak gibi haller meydan alır. Zahirî asayiş ve insanîyet altında, anarşistlik ve vahşet manaları hükmeder; o hayat-ı şehriye zehirlenir. Çocuklar haylazlığa, gençler sarhoşluğa, kavîler zulme, ihtiyarlar ağlamağa başlarlar.

Buna kıyasen, memleket dahi bir hanedir ve vatan dahi bir millî ailenin hanesidir. Eğer **iman-ı âhîret** bu geniş hanelerde hükmetse, birden samimî hürmet ve ciddî merhamet ve rüşvetsiz muhabbet ve muavenet ve hilesiz hizmet ve muâşeret ve riyasız ihsan ve fazilet ve enaniyetsiz büyüklük ve meziyet o hayatta inkişafa başlarlar.

Çocuklara der: "Cennet var, haylazlığı bırak." Kur'an dersiyle temkin verir.

Gençlere der: "Cehennem var, sarhoşluğu bırak." Aklı başlarına getirir.

Zalime der: "Şiddetli azab var, tokat yiyeceksin." Adalete başını eğdirir.

İhtiyarlara der: "Senin elinden çıkmış bütün saadetlerinden çok yüksek ve daimî bir uhrevî saadet ve taze, bâki bir gençlik seni bekliyorlar. Onları kazanmağa çalış."

Ağlamasını gülmeye çevirir. Bunlara kıyasen cüz'î ve küllî herbir taifede hüsn-ü tesirini gösterir, ışıklandırır. Nev'-i beşerin hayat-ı içtimaiyesiyle alâkadar olan içtimaiyyun ve ahlâkiyyunların kulakları çınlasın! İşte iman-ı âhiretin binler faidelerinden işaret ettiğimiz beş-altı nümunelerine sairleri kıyas edilse kat'î anlaşılır ki; iki cihanın ve iki hayatın medar-ı saadeti yalnız imandır.”¹³⁹²

HAYLAZ ÇOCUKLARA HAYLAZLIKLARI İÇİN ALLAHDAN GELEN TOKATLAR

“Birincisi: Bana hizmet eden Feyzi. Ona bidayette dedim: Sen "Meyve"nin bir dersinde bulundun, haylazlık yapma. O yaptı, birden tokat yedi, bir hafta eli bağlı kaldı.

Evet, doğrudur.

Feyzi

İkincisi: Bana hizmet eden ve "Meyve"yi yazan Ali Rıza. Bir gün yazdığını ona ders verecektim. O haylazlığından yemek pişirmek bahanesi ile gelmedi, birden tokat yedi. O vakit onun tenceresi sağlam iken, dibi, yemeği ile beraber tamamen düştü.

Evet, doğrudur.

Ali Rıza

Üçüncüsü: Ziya. "Meyve"nin gençliğe ve namaza dair mes'elelerini kendine yazdı, namaza başladı. Fakat haylazlık yaptı, namazı ve yazıyı bıraktı. Birden, o vakitte tokat yedi. Hilaf-ı âdet ve sebebsiz, başı üstündeki sepeti ve elbiseleri yandı. O kadar kalabalık içinde yanıncaya kadar kimse farkında olmaması, kasdî bir şefkat tokadı olduğunu gösterdi.

Evet, doğrudur.

Ziya

Dördüncüsü: Mahmud. Ona "Meyve"den gençlik ve namaz mes'elelerini okudum ve dedim: "Kumar oynama, namaz kıl." Kabul etti. Fakat haylazlık galebe etti, namaz

kılmadı ve kumar oynadı. Birden, hiddet tokatını yedi. Üç-dört defada daima mağlub olup fakir haliyle beraber kırk lira ve sakosunu ve pantolonunu kumara verdi, daha akli başına gelmedi.

Evet, doğrudur.

Mahmud

Beşincisi: Ondört yaşında Süleyman namında bir çocuk, ziyade haylazlık yapıp başkalarının da iştihalarını açıyordu. Ona dedim: "Uslu dur, namazını kıl. Senden büyük haylazların içinde bu halin, sana tehlike getirir." O, namaza başladı, fakat yine namazı terk ve haylazlığa girdi. Birden tokat yedi. Uyuz illetine mübtela oldu, yirmi gündür yatağında yatmağa mecbur oldu.

Evet, doğrudur.

Süleyman

Altıncısı: Bana bidayette hizmet eden Ömer, namaza başladı, şarkıları bıraktı. Fakat bir akşam, kapıya yakın bir şarkı kulağıma geldi, evrad ile meşguliyetime zarar verdi. Ben hiddet ettim, çıktım gördüm ki; hilaf-ı âdet Ömer'dir. Ben de hilaf-ı âdet bir tokat vurdum. Birden, sabahleyin hilaf-ı âdet olarak Ömer, başka hapse gönderildi.

Yedincisi: Hamza namında onaltı yaşında sesi güzel olmasından şarkı söylüyor, başkalarının da iştihalarını açıyor, haylazlık ediyordu. Ona dedim: "Böyle yapma, tokat yiyeceksin." Birden, ikinci gün bir eli yerinden çıktı, iki hafta azabını çekti.

Evet, doğrudur.

Hamza

Bu gibi tokatlar var; fakat kâğıt bitti, mana da bitti."¹³⁹³

Gereksiz gülmek ve güldürmek ve çok konuşmak ve büyüklerin yanında gürültü yapmak gibi hareketler de haylazlıktır.

HAYVANLARA ACIYIP EZİYET ETMEMEK

“Meselâ: Bir çocuk, eline aldığı bir kuş veya bir sineği öldürse, şeriat-ı fitriyenin ahkâmından olan hiss-i şefkate muhalefet etmiş olur. İşte bu muhalefetten dolayı, düşüp başı kırılırsa müstehak olur. Çünkü bu musibet, o muhalefete cezadır.”¹³⁹⁴

ÇOCUKLARA VERİLEN DİNE AYKIRI TERBİYENİN ZARARLARI

Dördüncü taife ki, **çocuklardır**. Bunlar, hamiyet-i milliyeden merhamet isterler, şefkat beklerler. Bunlar da za'f u acz ve iktidarsızlık noktasında; merhametkâr, kudretli bir Hâlıkı bilmekle ruhları inbisat edebilir, istidadları mes'udane inkişaf edebilir. İleride, dünyadaki müdhiş ehval ve ahvale karşı gelebilecek bir tevekkül-ü imanî ve teslim-i Islâmî telkinatıyla o **masumlar** hayata müştakane bakabilirler. Acaba alâkaları pek az olduğu terakkiyat-ı medeniye dersleri ve onların kuvve-i maneviyesini kıracak ve ruhlarını söndürecek, nursuz sırf maddî felsefî düsturların taliminde midir?

Eğer insan bir cesed-i hayvanîden ibaret olsaydı ve kafasında akıl olmasaydı; belki bu **masum çocukları** muvakkaten eğlendirecek terbiye-i medeniye tabir ettiğiniz ve terbiye-i milliyeye süsü verdiğiniz bu firengî usûl, onlara **çocuk**çasına bir oyuncak olarak, dünyevî bir menfaati verebilirdi. Mademki o **masumlar** hayatın dağdağalarına atılacaklar, mademki insandırlar; elbette küçük kalblerinde çok uzun arzuları olacak ve küçük kafalarında büyük maksadlar tevellüd edecek.

Madem hakikat böyledir; onlara şefkatin muktezası, gayet derecede fakr u aczinde, gayet kuvvetli bir nokta-i istinadı ve tükenmez bir nokta-i istimdadı; kalblerinde iman-ı billah ve iman-ı bil-âhiret suretiyle yerleştirmek lâzımdır.

Onlara şefkat ve merhamet bununla olur. Yoksa, divane bir

vâlidenin, **veledini** bıçakla kesmesi gibi, hamiyet-i milliyeye sarhoşluğuyla, o bîçare **masumları** manen boğazlamaktır. Cesedini beslemek için, beynini ve kalbini çıkarıp ona yedirmek nev'inden, vahşiyane bir gadirdir, bir zulümdür.¹³⁹⁵

ÇOCUK TERBİYESİNDE ANNELERİN YANLIŞ HAREKETLERİ

O şefkatli vâlide, **çocuğunun** hayat-ı dünyeviyede tehlikeye girmemesi, istifade ve fayda görmesi için her fedakârlığı nazara alır, onu öyle terbiye eder. "**Oğlum** paşa olsun" diye bütün malını verir; hâfız mektebinden alır, Avrupa'ya gönderir. Fakat o **çocuğun** indhayat-ı ebediyesi tehlikeye girdiğini düşünmüyor ve dünya hapsinden kurtarmağa çalışıyor, Cehennem hapsine düşmesini nazara almıyor. Fitrî şefkatin tam zıddı olarak o **masum çocuğunu**, âhirette şefaatçi olmak lâzım gelirken davacı ediyor. O **çocuk**, "Niçin benim imanımı takviye etmeden bu helâketime sebebiyet verdin?" diye şekva edecek.

Dünyada da terbiye-i Islâmiyeyi tam almadığı için, vâlidesinin hârîka şefkatının hakkına karşı lâyıkiyle mukabele edemez, belki de çok kusur eder.

Eğer hakikî şefkat sû'-i istimal edilmeyerek, bîçare **veledini** haps-i ebedî olan Cehennem'den ve i'dam-ı ebedî olan dalalet içinde ölmekten kurtarmaya o şefkat sırrı ile çalışsa; o **veledin** bütün ettiği hasenatının bir misli, vâlidesinin defter-i a'maline geçeceğinden, vâlidesinin vefatından sonra her vakit hasenatları ile ruhuna nurlar yetiştirdiği gibi, âhirette de değil davacı olmak, bütün ruh u canı ile şefaatçi olup ebedî hayatta ona mübarek bir **evlâd** olur.¹³⁹⁶

RİSALE-İ NUR'UN DERSİNE ÇOCUKLARIN KADERCE SEVK OLUNMALARI

Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısımının Dokuzuncu Mes'elesinde emir buyurulan hizmet-i Kur'an'dan fakirin hissesine

1395 Mektubat (421)

1396 Lemalar (199)

iki erkek ve bir kız çocuğu düşmüş imiş. Aynı emri alıp gelirken düşünüyordum; acaba akraba-i taallukatımda **çocuklar** var, hangisini intihab edeyim?

Benim bu düşünceme manen denilmiş ki: Hay Ali! Kendi re'yine muhtar değilsin. Onun intihabı başka kapıya aittir. Üç gün sonra Yaşar ve Necati isminde iki **çocuk**, bana hem refik, hem ders arkadaşı ve bir derece onlara kalfa olarak tayin edildim. Çocuklar hurufatı tam bilmedikleri için bazan yazı ile, bazan kitabdan gösteriyordum. Bir ay sonra Kur'an okumaya başladılar. Beşinci ay içinde **هَاتِمَةٌ أَلْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** hatme muvaffak oldular.¹³⁹⁷

BU ZAMANDA KIZLARI KORUMAK DAHA KOLAY

Aziz, sıddık, müdakkik kardeşim Re'fet Bey!

Evvelâ: Nevzad-ı mübarekin dünyaya gelmesini, sizin için bir fâl-i hayr olarak tebrik ediyorum. İnşâallah **وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى** sırrına mazhar olacak. Âsım Bey gibi senin de bir kız **evlâdı** dünyaya gelmesi, meşrebimizde en mühim esas şefkat olduğu cihetiyle ve şefkat kahramanları kızlar olduğundan ve en sevimli mahluk bulunduğundan, daha ziyade tebrike şâyansınız. Zannederim, bu zamanda erkek **çocukların** tehlikesi daha çok. Cenab-ı Hak onu sizlere medar-ı teselli ve ünsiyet ve evinize küçük bir melaike hükmüne getirsin. "Rengi gül" ismi yerine "Zeyneb" olsa daha münasibdir.¹³⁹⁸

FITRATEN HAKAİKA MUHTAÇ ÇOCUK

Yedi mu'cizeye mazhar yedi **çocuğun** bahsi tashih edilirken, umulmadığı bir zamanda, hazır zâtların nazarında mübarek Meliha isminde beş yaşında bir **çocuk** geldi oturdu. **Çocukların**

¹³⁹⁷ Barla Lahikası (126)

¹³⁹⁸ Barla Lahikası (345)

bahsini zevk ile dinlemeye başladı. Çay verdik, **çocuk** bahsi bitinceye kadar içmedi.¹³⁹⁹

ÇOLUK ÇOCUKLA NUR DAİRESİNE GİRMEK:

Biliniz ki; bir seneden ziyadedir, ben duada, Risalet-in Nur'un şakirdlerinin risalelerle alâkadar olan ezvac ve **evlâd** ve vâlideynlerini dahi dâhil ediyorum. Bunun bir sebebi; başta Sabri olarak, orada burada bazı zâtlar, çoluk ve **çocukları** ile daireye girmeleridir.¹⁴⁰⁰

Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü'nün başta Hacı Hâfız olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hattâ muhterem hanımları (Tahir'in refika ve kerimleri gibi) ve **masum çocukları** Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada Cennet hayatının manevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip, öpüp başıma koydum.¹⁴⁰¹

BU ZAMANDA ONDA, YİRMİDE, KIRKTA BİR ÇOCUK HAKKA MÜTEVECCİH OLUR

Hem peder hem vâlide, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil; yalnız **veledin** dünyada kemal-i hürmet ve itaatla şefkatlerine ve hizmetlerine bedel hâlis bir hürmet ve sadıkane bir itaat ve vefatlarından sonra salahatıyla ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'maline hasenat yazdırmak ve onbeş seneden evvel **masumen** ölmüş ise onlara kıyamette şefaathı olmak ve Cennet'te onların kucağında sevimli bir **çocuk** olmaktır.

Şimdi ise terbiye-i Islâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan belki yirmiden belki kırktan bir **çocuk**, ancak peder ve vâlidesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendaneyi gösterir. Mütebâkisi

1399 Barla Lahikası (357)

1400 Kastamonu Lahikası (22)

1401 Kastamonu Lahikası (106)

endişelerle şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve vâlidesine vicdan azabı çektirir ve âhirette de davacı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaath yerinde, şekvacı olur.¹⁴⁰²

RİSALE-İ NUR'DAN SEÇME ŞİİRLER

**Huzur bulur bu gün seninle âlem;
Ey bu asırda rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Sürur bulur bugün seninle âdem,
Ey bir rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bu hasta gönüller çoktan perişan;
Varsa sende eğer Lokman'dan nişan;
Bir şifa sun, gel ey mahbub-u zîşan,
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Gelmez mi sonu bu uzun hicenin,
Geçmez mi gamı bu yaslı gecenin,
Zâri arttı, sabrı bitti nicenin,
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Fahr-i Âlem, Arştan bu yere indi;
Şâh-ı velâyet gelip Düldüle bindi;
Zülfikara bugün, artık nur dendi,
Ey bu zamanda rahmet-i âlem Risale-i Nur!**

.....
**Dertlere dermansın, mahbub-u cansın;
Hem câmi-ül-esma vel-Kur'ansın;
Hem de Nur-u Hakdan bize ihsansın,
Ey bir rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bu âlemde madde değil, bir özsün;
Her zerreden bakan bütün bir gözsün;
Kâinatı hayran eden bütün bir yüzsün,
Ey misâl-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!**
.....

**Çünkü sensin bu asırda Rahmetenlilâlemînin
cilvesi,**

**Çünkü sensin şimdi Şefi-ül-Müznibînin vârisi,
Ağısna ya gıyas-el-müstagîsîn, bir duası
Ey şule-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Şifa bulsun şimdi biraz yaramız,
Revaç bulsun geçmez olan paramız;
Saç nurunu, aka dönsün karamız,
Ey ziyâ-ı rahmet-i âlem Risale-i Nur!**

.....
**Meylimiz yok yalancı bir dünyaya,
Son verdik biz bid'alara, riyaya;
Kapılmayız öyle kuru hülyaya,
Ey bir hakikat-ı rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Yok bizde cemiyet kurma hülyası,
Yok başka bir yola gitme sevdası;
Olduk, ancak nurun dertli şeydâsı,
Ey dertlilere rahmet-i âlem Risale-i Nur!**

.....
**Geçmişiz hep medihlerden senadan,
Yüz çevirdik servetlerden gınadan;
Nur isteriz, geçmeden bu fenadan,
Ey bu asırda rahmet-i âlem Risale-i Nur!**

.....
**Âşıkların, arşa çıkan feryâdı
Ağlatıyor o pâk ruhlu ecdâdı;
Allah için eyle bize imdadı,
Ey muhtaçlara rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Gökler saldı belâ, yer verdi belâ,
Sarsdı âfâkı bir acı vâveylâ,
Rahmet et âleme ey Nur-u Mevlâ!
Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
Bir yanda sel var, bir yanda kan akar,
Bu belâ âteşi âlemi yakar;**

**Ağlayan bu beşer hep sana bakar,
 Ey nümune-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Çevrildi âteşle bu koca dünya,
 Bir Cehennem gibi kaydadı derya!
 Yetiş imdada ey şâh-ı evliya,
 Ey bu zamanda rahmet-i âlem Risale-i Nur!**

.....
**Zendekaya, küfre karşı saldırdın,
 Gönüllerden kederleri kaldırdın,
 Bizi nurun deryasına daldırdın,
 Ey bîcârelere rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Kaldıramaz sana asla kimse el,
 Bağlıyoruz bizler sana candan bel;
 Dünyalara sensin ümid ve emel,
 Ey ziya-yı rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Sen ordu kurmazsın erle, uşakla,
 Savaşmazsın öyle, topla, bıçakla;
 Nurunla şu asrı tutup kucakla,
 Ey şimdi rahmet-i âlem Risalet-i Nur!
 Bitsin de, bu korkunç tufan-ı şedid,
 Açılsın yep yeni bir devr-i mes'ud;
 Onsekiz bin âlem eylesin hep iyd,
 Ey ehl-i Kur'ana rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Geliyor şu karşıdan gerçi bir zulmet,
 Fakat sensin bugün atâ-yı rahmet,
 Boğacaksın onu nurunla elbet,
 Ey bir rahmet-i âlem Risalet-i Nur!
 Kızıl ejder yuvamıza girmesin,
 Zehirli eli yakamıza ermesin;
 Karşı durup nurun fırsat vermesin,
 Ey seyf-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Kara duman üstümüzden dağılsın,
 Kızıl alev sönüp âlem ayılsın,
 Bu zaferin haşre kadar anılsın,**

Ey zülfikar-ı rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 O soydandır nice canlar yakanlar;
 O soydandır evler barklar yıkanlar,
 O soydandır sana kinle bakanlar.
 Ey hüccet-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Mâsumların kanlarını içerler!
 Ebu Cehl'i Nemrudları geçerler,
 Ölümlerden ölümleri seçerler,
 Ey şimdi bir rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Bir mikrop ki, ciğerleri dişliyor,
 Kanımızla kendisini besliyor;
 Temiz yurdu telvis edip pisliyor,
 Ey bir eczahane-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Gazilerin, fâtiplerin konağı,
 Seyyidlerin, serverlerin otağı
 Bu vatandır, şehidlerin yatağı..
 Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 O şehidlerin ala, dönmüş kefeni;
 Miskler kokar, güle benzer bedeni.
 Öper Melekler de nurlu na'sını,
 Ey cilve-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Kur'an diyor; ölmemiştir, diridir..
 Her birisi, Hakkın arslan eridir!
 Türbeleri yürekleri titretir,
 Ey âyine-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Armağansın çünkü asîl millete,
 Düşmeyelim bir gün bile zillete..
 Götür bizi şanlı büyük devlete,
 Ey misâl-i rahmet-i âlem Risale-i Nur!.
 Eyleyeler nurun ile hep savlet,
 Zaferlerle şanlar bulur bu millet,
 Şarka, garba ziya salsın bu devlet,
 Ey bizlere rahmet-i âlem Risale-i Nur!
 Nurdan kanadın, hem sağlam kolun var,

**Nurdan senin Hakka giden yolun var.
Kabûl et bir kemter Feyzi kulun var..
Ey bu asırda rahmet-i âlem Risale-i Nur!**

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Üstadım, Efendim Hazretleri!

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

âyetinin nurlarından nurun sayesinde alabildiğim bir zerreyi bu şekilde yazdım. Ve huzur-u irfanınıza sundum. Kabûlünü rica eder, selâmlarımızı sunar ve mübarek ellerinizi öperiz efendimiz.

Bîçâre talebeniz

HASAN FEYZI

(Rahmetullahi aleyhi ebeden dâima)

(İmana fedakârane hizmet eden bir hanımın manzumesidir.)

RİSALE-İ NUR MÜELLİFİ ÜSTADIM HAZRETLERİNE.

Manevî Nur kılıncını almış eline
 Vuruyor münafıkların baş ve beline
 Her söylediği hikmet olan Üstadımın
 Mevlâm ilim vermiş o nur diline
 Bu nasıl ateştir böyle yakıyor
 Kavrulup dumanı göğe çıkıyor
 İman, Kur'an dersi veren Üstadımın
 Kaleminden âleme nurlar akıyor
 İman yolunda canını feda eylemiş
 Bu Şahide şimdiye dek neylemiş
 Sahih olan hadîs ve işaretlerle
 Resul onun geleceğini söylemiş
 Talebelerine Üstad "Durmayın" diyor
 "Münafık sözüne uymayın" diyor
 Fâni ile, fena ile ilgisi yoktur
 "Bana fâni şeyler sormayın" diyor.
 Şahide durma böyle
 Hakk'ı her yerde söyle
 Risale-i Nurlarla
 İmana hizmet eyle
 Nur definesi kazdır
 Nurları okut yazdır
 Vaktini boş geçirme
 Çünkü ömür pek azdır
 Okuduğun Nur olsun
 Kalbine Nurlar dolsun
 Nurlar'ı okumakla
 İmanımız kurtulsun

Gözleri nur saçıyor
Kalblerde gül açıyor
Nur'un hakikatından
Münafıklar kaçıyor
Kardeşler hep ağlıyor
Üstad'a bel bağlıyor
Nurlardaki hakikat
Derya gibi çağlıyor
Kalblerimiz hep uyur
Üstadım dua buyur
Ömrümüz tükenmeden
Bize imanı duyur...

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Nurcu Hanımlar Namına
Çok kusurlu
Şahide ¹⁴⁰³

ÇOCUKLAR VE GENÇLER İÇİN RİSALE-İ NURDAN SEÇME DERSLER

(Cazibedar bir fitne içinde bulunan ve daha aklını kaybetmeyen bazı gençlerle bir muhaveredir.)

Bir kısım gençler tarafından şimdiki aldatici ve cazibedar lehviyat ve hevesatın hücumları karşısında "âhiretimizi ne suretle kurtaracağız" diye, Risale-i Nur'dan meded istediler. Ben de Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi namına onlara dedim ki: Kabir var, hiç kimse inkâr edemez. Herkes ister istemez oraya girecek. Ve oraya girmek için de üç tarzda üç yoldan başka yol yok.

Birinci yol: O kabir, ehl-i iman için bu dünyadan daha güzel bir âlemin kapısıdır.

İkinci yol: Âhireti tasdik eden, fakat sefahet ve dalalette gidenlere, bir haps-i ebedî ve bütün dostlarından bir tecrid içinde bir haps-i münferid, yalnız başına bir hapis kapısıdır. Öyle gördüğü ve itikad ettiği ve inandığı gibi hareket etmediği için öyle muamele görecektir.

Üçüncü yol: Âhirete inanmayan ehl-i inkâr ve dalalet için bir i'dam-ı ebedî kapısı... Yani hem kendisini, hem bütün sevdiklerini i'dam edecek bir darağacıdır. Öyle bildiği için, cezası olarak aynını görecektir. Bu iki şık bedihîdir, delil istemiyor, göz ile görünür.

Madem ecel gizlidir; her vakit ölüm, başını kesmek için gelebiliyor ve genç ihtiyar farkı yoktur. Elbette daima gözü önünde öyle büyük dehşetli bir mes'ele karşısında bîçare insan; o i'dam-ı ebedî, o dipsiz, nihayetsiz haps-i münferidden kurtulmak çaresini aramak ve kabir kapısını bir âlem-i bâkiye, bir saadet-i ebediyeye ve âlem-i nura açılan bir kapıya kendi hakkında çevirmek hâdisesi; o insanın dünya kadar büyük bir mes'elesidir.

Bu kat'î hakikat, bu üç yol ile bulunduğu ve bu üç yolun da mezkûr üç hakikat ile olacağını ihbar eden yüzymidört bin muhbir-i sadık, ellerinde nişane-i tasdik olan mu'cizeler bulunan enbiyalar ve o enbiyaların haber verdikleri

aynı haberleri, keşf ve zevk ve şuhud ile tasdik eden ve imza basan yüzyirmidört milyon evliyanın aynı hakikate şehadetleri ve hadd ü hesaba gelmeyen muhakkiklerin, kat'î delilleriyle -o enbiya ve evliyanın verdikleri aynı haberleri- aklen ilmelyakîn derecesinde ⁽¹⁴⁰⁴⁾ isbat ettikleri ve yüzde doksandokuz ihtimal-i kat'î ile "i'dam ve zindan-ı ebedîden kurtulmak ve o yolu saadet-i ebediyeye çevirmek, yalnız iman ve itaat iledir." diye ittifaken haber veriyorlar.

Acaba yüzde bir ihtimal-i helâket bulunan bir tehlike yolunda gitmemek için, bir tek muhbirin sözü nazara alınsa ve onun sözünü dinlemeyip o yolda giden adamın, endişe-i helâketten gelen elem-i manevî, onun yemek iştihasını kaçırdığı halde; böyle yüzbinler sadık ve musaddak muhbirlerin yüzde yüz ihtimal ile, dalalet ve sefahet göz önündeki kabir darağacına ve ebedî haps-i münferidine kat'î sebep olduğunu ve iman, ubudiyet yüzde yüz ihtimal ile o darağacını kaldırıp, o haps-i münferidi kapatıp, şu göz önündeki kabri, bir hazine-i ebediyeye, bir saray-ı saadete açılan bir kapıya çeviriyor diye ihbar eden ve emarelerini ve âsârlarını gösterdikleri halde, bu acib ve garib ve dehşetli ve azametli mes'ele karşısında bulunan bîçare insan ve bahusus müslüman eğer iman ve ubudiyeti olmazsa, bütün dünya saltanatı ve lezzeti bir tek insana verilse; acaba o göz önündeki, her vakit oraya çağrılmasına nöbetini bekleyen bir insana verdiği o endişeden gelen elîm elemi kaldırabilir mi? Sizden soruyorum.

Madem ihtiyarlık, hastalık, musibet ve her tarafta vefiyatlar o dehşetli elemi deşiyorlar ve ihtar ediyorlar. Elbette o ehl-i dalalet ve sefahet yüzbin lezzeti ve zevki alsa da, yine o manevî bir cehennem kalbinde yaşar ve yakar. Fakat pek kalın gaflet sersemliği muvakkaten hissettirmez.

Madem ehl-i iman ve taat, göz önünde gördüğü kabri bir hazine-i ebediyeye, bir saadet-i lâyezalîye kendisi hakkında

bir kapı olduğunu ve o ezeli mukadderat piyangosundan milyarlar altun ve elmasları kazandıracak bir bilet dahi iman vesikasıyla ona çıkmış. Her vakit "Gel biletini al!" diye beklemesinden derin, esaslı, hakikî lezzet ve zevk-i manevî öyle bir lezzettir ki; eğer tecessüm etse ve o çekirdek bir ağaç olsa, o adama hususî bir cennet hükmüne geçtiği halde; o zevk ve lezzet-i azîmeyi terkedip, gençlik saikasıyla, o hadsiz elemeler ile âlûde zehirli bir bala benzeyen sefihane ve heveskârane muvakkat bir lezzet-i gayr-ı meşruayı ihtiyar eden, hayvandan yüz derece aşağı düşer.

Ecnebi dinsizleri gibi de olamaz. Çünkü onlar, peygamberi inkâr etseler, diğerlerini tanıyabilirler. Peygamberleri bilmeseler de Allah'ı tanıyabilirler. Allah'ı bilmeseler de kemalâta medar olacak bazı güzel hasletler bulunabilir. Fakat bir müslüman; hem enbiyayı, hem Rabbini, hem bütün kemalâtı Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtu Vesselâm vasıtasıyla biliyor.

Onun terbiyesini bırakan ve zincirinden çıkan daha hiçbir peygamberi (A.S.) tanımaz ve Allah'ı da tanımaz. Ve ruhunda kemalâtı muhafaza edecek hiçbir esasatı bilemez. Çünkü peygamberlerin en âhiri ve en büyükleri ve dini ve daveti umum nev'-i beşere baktığı için ve mu'cizatça ve dince umuma faik ve bütün nev'-i beşere bütün hakikte üstadlık edip, ondört asırda parlak bir surette isbat eden ve nev'-i beşerin medar-ı iftiharını bir zâtın terbiye-i esasiyelerini ve usûl-ü dinini terkederek, elbette hiçbir cihette bir nur, bir kemal bulamaz. Sukut-u mutlaka mahkûmdur.

İşte ey hayat-ı dünyeviye'nin zevkine mübtela ve endişe-i istikbal ile istikbalini ve hayatını temin için çabalayan bîçareler! Dünyanın lezzetini, zevkini, saadetini, rahatını isterseniz; meşru dairedeki keyfe iktifa ediniz. O, keyfinize kâfidir. Haricinde ve gayr-ı meşru dairedeki bir lezzetin içinde bin elem olduğunu sâbık beyanatta elbette anladınız. Eğer mazi, yani geçmiş zamanın hâdisatını, sinema ile halihazırda gösterdikleri gibi; istikbaldeki ahval dahi,

meselâ elli sene sonraki halleri bir sinema ile gösterilse idi, ehl-i sefahet şimdiki güldüklerine yüzbinlerce nefrin ve nefret edip ağlayacaktılar. Dünya ve âhirette ebedî ve daimî süruru isteyen, iman dairesindeki terbiye-i Muhammediyeyi (A.S.M.) kendine rehber etmek gerektir.

BİRKAÇ BÎÇARE GENÇLERE VERİLEN BİR TENBİH, BİR DERS, BİR İHTARDIR

Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesat cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak isteyen bu gençlere, ben de eskiden Risale-i Nur'dan meded isteyen gençlere dediğim gibi dedim ki: Sizdeki gençlik kat'iyen gidecek.

Eğer siz daire-i meşruada kalmazsanız, o gençlik zayi' olup başınıza hem dünyada, hem kabirde, hem âhirette kendi lezzetinden çok ziyade belalar ve elemeler getirecek.

Eğer terbiye-i Islâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve namusluluk ve taatte sarfetseniz, o gençlik manen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmasına sebep olacak.

Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse; hayat, zahirî ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber, binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüznler, kederler verir. Çünkü insanda akıl ve fikir olduğu için, hayvanın aksine olarak hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır.

O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir. Hayvan ise, fikri olmadığı için, hazır lezzetini, geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen korkular, endişeler bozmuyor. İnsan ise, eğer dalalet ve gaflete düşmüş ise, hazır lezzetine geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen endişeler o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor.

Hususan gayr-ı meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükmündedir. Demek hayvandan yüz derece, lezzet-i hayat

noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalaletin ve gafletin hayatı, belki vücudu, belki kâinatı; bulunduğu gündür. Bütün geçmiş zaman ve kâinatlar, onun dalaleti noktasında madumdur, ölmüştür.

Akıl alâkadarlığı ile ona zulmetler, karanlıklar veriyor. Gelecek zamanlar ise, itikadsızlığı cihetiyle yine madumdur. Ve ademle hasıl olan ebedî firaklar, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulmetler veriyorlar.

Eğer iman hayata hayat olsa; o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imanın nuruyla ışıklanır ve vücud bulur. Zaman-ı hazır gibi ruh ve kalbine iman noktasında ulvî ve manevî ezvakı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor. Bu hakikatın, İhtiyar Risalesi'nde Yedinci Rica'da izahı var. Ona bakmalısınız.

İşte hayat böyledir. **Hayatın lezzetini ve zevkini isterseniz**, hayatınızı iman ile hayatlandırınız ve feraizle zînetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz. Her gün ve her yerde ve her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-ı mevt ise, size -başka gençlere söylediğim gibi- bir temsil ile beyan ediyorum:

Meselâ, burada gözünüz önünde bir darağacı dikilmiş. Onun yanında bir piyango (fakat pek büyük bir ikramiye biletleri veren) dairesi var. Biz buradaki on kişi alâküllihal, ister istemez, hiç başka çare yok, oraya davet edileceğiz, bizi çağıracaklar.

Ve çağırma zamanı gizli olmasından her dakika, ya "Gel i'dam biletini al, darağacına çık!" veyahut "Gel, milyonlar altın kazandıran bir ikramiye bileti sana çıkmış gel, al!" demelerini beklerken, birden kapıya iki adam geldi.

Biri yarı çıplak güzel ve aldatıcı bir kadın, elinde zahiren gayet tatlı, fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor.

Diğer biri de; aldatmaz ve aldanmaz ciddî bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki: "Size bir tılsım, bir ders getirdim. Bunu okusanız, o helvayı yemezseniz, o darağacından kurtulursunuz. Bu tılsım ile o emsalsiz ikramiye

biletini alırsınız. İşte bu darağacında zâten gözünüzle görüyorsunuz ki, bal yiyenler oraya giriyorlar ve oraya girinceye kadar o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zahiren onlar da o darağacına çıktıkları görünüyor. Fakat onlar asılmadıklarını, belki oradan kolayca ikramiye dairesine girmek için basamak yaptıklarını milyonlar şahidler var, haber veriyorlar.

İşte pencerelerden bakınız. En büyük memurlar ve bu işle alâkadar büyük zâtlar yüksek sesle ilân ediyorlar ve haber veriyorlar ki; o darağacına gidenleri aynelyakîn gözünüz ile gördüğünüz gibi, bu ikramiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç şek ve şübhesiz gündüz gibi kat'î biliniz." dedi.

İşte bu temsil gibi zehirli bir bal hükmünde olan gayr-ı meşru dairedeki gençliğin sefahetkârane zevkleri, hazine-i ebediyenin ve saadet-i sermediyenin bileti ve vesikası olan imanı kaybettiği için, darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulümat kapısı olan kabrin musibetine, aynen zahiren görüldüğü gibi düşer ve ecel gizli olduğu için genç, ihtiyar farketmeyerek her vakit ecel cellâdı, başını kesmek için gelebilir.

Eğer o zehirli bal hükmünde olan hevesat-ı gayr-ı meşruayı terkedip, tılsım-ı Kur'anî olan iman ve feraizi elde etmekle ve fevkalâde mukadderat-ı beşer piyangosundan çıkan saadet-i ebediye hazinesi biletini alacağına, yüzyirmidört bin Enbiya Aleyhimüsselâm ile beraber hadd ü hesaba gelmeyen ehl-i velayet ve ehl-i hakikat müttefikan haber veriyorlar ve âsârını gösteriyorlar.

Elhasıl, gençlik gidecek. Sefahette gitmiş ise, hem dünyada, hem âhirette, binler bela ve elemeler netice verdiğini ve öyle gençler ekseriyetle sû'-i istimal ile, israfat ile gelen evhamlı hastalıkla hastahanelere ve taşkınlıklarıyla hapishanelere veya sefaletanelere ve manevî elemelerden gelen sıkıntılarla meyhanelere düşeceklerini anlamak

isterseniz; hastahanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz. Elbette hastahanelerin ekseriyetle lisan-ı halinden, gençlik saikasıyla israfat ve sû'-i istimalden gelen hastalıktan eninler, eyvahlar işittiğiniz gibi; hapishanelerden dahi, ekseriyetle gençliğin taşkınlık saikasıyla gayr-ı meşru dairedeki hareketin tokatlarını yiyen bedbaht gençlerin teessüflerini işiteceksiniz.

Ve kabristanda ve mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o âlem-i berzahta -ehl-i keşfelkuburun müşahedatıyla ve bütün ehl-i hakikatın tasdikıyla ve şehadetiyle- ekser azablar, gençlik sû'-i istimalâtının neticesi olduğunu bileceksiniz. Hem nev'-i insanın ekseriyetini teşkil eden ihtiyarlardan ve hastalardan sorunuz. Elbette ekseriyet-i mutlaka ile esefler, hasretler ile **"Eyvah gençliğimizi bâdiheva, belki zararlı zayi' ettik. Sakın bizim gibi yapmayınız."** diyecekler. Çünkü beş-on senelik gençliğin gayr-ı meşru zevki için, dünyada çok seneler gam ve keder ve berzahta azab ve zarar ve âhirette cehennem ve sakar belasını çeken adam, en acınacak bir halde olduğu halde

الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ olamaz. Çünkü zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâyıık değildir. Cenab-ı Hak bizi ve sizi, bu zamanın cazibedar fitnesinden kurtarsın ve muhafaza eylesin, âmîn...¹⁴⁰⁵

BEŞİNCİ MES'ELE

Gençlik Rehberi'nde izah edildiği gibi; gençlik hiç şübhe yok ki gidecek. Yaz güne ve kışa yer vermesi ve gündüz akşama ve geceye değişmesi kat'iyetinde, gençlik dahi ihtiyarlığa ve ölüme geçecek.

Eğer o fâni ve geçici gençliğini iffetle hayrata -istikamet dairesinde- sarfetse, onunla ebedî, bâki bir gençliği kazanacağını bütün semavî fermanlar müjde veriyorlar.

Eğer sefahete sarf etse, nasıllı bir dakika hiddet yüzünden bir katlı, milyonlar dakika hapis cezasını çektirir. Öyle de gayr-ı meşru dairedeki gençlik keyifleri ve lezzetleri, âhîret mes'uliyetinden ve kabir azabından ve zevalinden gelen teessüflerden ve günahlardan ve dünyevî mücazatlarından başka, aynı lezzet içinde o lezzetten ziyade elemeler olduğunu aklı başında her genç tecrübe ile tasdik eder. Meselâ, **haram sevmekte** bir kıskançlık eleme ve firak eleme ve mukabele görmemek eleme gibi çok ârızalar ile o cüz'î lezzet, zehirli bir bal hükmüne geçer.

Ve o gençliğin sû'-i istimali ile gelen hastalıkla hastahanelere ve taşkınlıklarıyla hapishanelere ve kalb ve ruhun gıdasızlık ve vazifesizliğinden neş'et eden sıkıntılarla meyhanelere, sefahethanelere veya mezaristana düşeceklerini bilmek istersen, git hastahanelerden ve hapishanelerden ve meyhanelerden ve kabristandan sor.

Elbette ekseriyetle, gençlerin gençliğinin sû'-i istimalinden ve taşkınlıklarından ve gayr-ı meşru keyiflerin cezası olarak gelen tokatlardan eyvahlar ve ağlamalar ve esefler işiteceksin.

Eğer istikamet dairesinde gitse, gençlik gayet şirin ve güzel bir nimet-i İlahiye ve tatlı ve kuvvetli bir vasıta-i hayrat olarak âhîrette gayet parlak ve bâki bir gençlik netice vereceğini, başta Kur'an olarak çok kat'î âyâtıyla bütün semavî kitablar ve fermanlar haber verip müjde ediyorlar.

Madem hakikat budur. Ve madem helâl dairesi keyfe kâfidir. Ve madem haram dairesindeki bir saat lezzet, bazan bir sene ve on sene hapis cezasını çektirir. Elbette gençlik nimetine bir şükür olarak, o tatlı nimeti iffette, istikamette sarfetmek lâzım ve elzemdir.¹⁴⁰⁶

“Bir milletin gençliği ne zaman Kur'an ve ondan lemaan eden ilimlerle techiz ve tahkim edilmiş ise, o vakit o millet terakki ve teâli etmeğe başlamıştır. **Gençlik, iman ve Islâmiyet** ihtiyacıyla yanan ruhlarını Kur'an tefsiri Risale-i

Nur'un füyuzat ve envârıyla doldurmağa başlamıştır. Böylelikle **tahkikî bir imana sahip olacak gençliğimiz**; dinsizliğe, komünistliğe karşı mücadele edip vatanlarını İslâm düşmanlarına asla sattırmayacaklardır. **Bunun için**; eğer komünistler mürekkep ve kâğıdı yok etmek imkânını da bulsalar, benim gibi birçok gençler ve büyükler fedai olup hakikat hazinesi olan Risale-i Nur'un neşri için, mümkün olsa derimizi kâğıt, kanımızı mürekkep yaptıracağız.”¹⁴⁰⁷

Dünya madem fânidir. **Hem** madem ömür kısadır. **Hem** madem gayet lüzumlu vazifeler çoktur. **Hem** madem hayat-ı ebediye burada kazanılacaktır. **Hem** madem dünya sahipsiz değil. **Hem** madem şu misafirhane-i dünyanın gayet Hakîm ve Kerim bir Müdebberi var. **Hem** madem ne iyilik ve ne fenalık, cezasız kalmayacaktır.

Hem madem **لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا** sırınca teklif-i mâlâyutak yoktur. Hem madem zararsız yol, zararlı yola müreccahtır. Hem madem dünyevî dostlar ve rütbelere, kabir kapısına kadardır.

Elbette en bahtiyar odur ki: Dünya için âhireti unutmamasın, âhoretini dünyaya feda etmesin, hayat-ı ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmasın, malayani şeylerle ömrünü telef etmesin; kendini misafir telakki edip misafirhane sahibinin emirlerine göre hareket etsin; selâmetle kabir kapısını açıp saadet-i ebediye girsin”¹⁴⁰⁸

Yedinci Sualiniz:

حَيْرٌ شَبَابِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِكُهُولِكُمْ وَ شَرُّ كُهُولِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِشَبَابِكُمْ hadîs midir; bundan murad nedir?

Elcevab: Hadîs olarak işitmişim. Murad da şudur ki: "En hayırlı genç odur ki; ihtiyar gibi ölümü düşünüp âhiretine çalışarak, gençlik hevesatına esir olmayıp gaflette boğulmayandır. Ve ihtiyarlarınızın en kötüsü odur ki; gaflette ve hevesatta gençlere benzemek ister; çocukçasına hevesat-ı

nefsaniyeye tâbi olur."

Senin levhanda gördüğün ikinci parçanın sahih sureti şudur ki; ben başımın üstünde onu bir levha-i hikmet olarak ta'lik etmişim. Her sabah ve akşam ona bakarım, dersimi alırım:

Dost istersen Allah yeter. Evet o dost ise, herşey dosttur.

Yârân istersen Kur'an yeter. Evet ondaki enbiya ve melaike ile hayalen görüşür ve vukuatlarını seyredip ünsiyet eder.

Mal istersen kanaat yeter. Evet kanaat eden, iktisad eder; iktisad eden, bereket bulur.

Düşman istersen nefis yeter. Evet kendini beğenen, belayı bulur zahmete düşer; kendini beğenmeyen, safayı bulur, rahmete gider.

Nasihât istersen ölüm yeter. Evet ölümü düşünen, hubb-u dünyadan kurtulur ve âhîretine ciddî çalışır."¹⁴⁰⁹

Ey maraza mübtela hasta! Bu zamanda tecrübemle kanaatım gelmiştir ki; hastalık bazılara bir ihsan-ı İlahîdir, bir hediye-i Rahmanîdir. Bu sekiz dokuz senedir, liyakatsız olduğum halde, bazı genç zâtlar, hastalık münasebetiyle dua için benimle görüştüler. Dikkat ettim ki; hangi hastalıklı genci gördüm, sair gençlere nisbeten âhîretini düşünmeye başlıyor.

Gençlik sarhoşluğu yok. Gaflet içindeki hayvanî hevesattan bir derece kendini kurtarıyor. Ben de bakıyordum, onların tahammül dâhilindeki hastalıklarını bir ihsan-ı İlahî olduğunu ihtar ederdim.

Derdim ki: "Kardeşim, senin bu hastalığının aleyhinde değilim, hastalık için sana karşı bir şefkat hissedip acımiyorum ki dua edeyim.

Hastalık seni tam uyandırıncaya kadar sabra çalış ve hastalık vazifesini bitirdikten sonra Hâlık-ı Rahîm inşaallah

sana şifa verir." Hem derdim: "Senin bir kısım emsalin sıhhat belasıyla gaflete düşüp, namazı terkedip, kabri düşünmeyip, Allah'ı unutup, bir saatlik hayat-ı dünyeviye'nin zahirî keyfi ile, hadsiz bir hayat-ı ebediyesini sarsar, zedeler, belki de harab eder. Sen hastalık gözüyle, her halde gideceğin bir menzilin olan kabrini ve daha arkasında uhrevî menzilleri görürsün ve onlara göre davranıyorsun. Demek senin için hastalık, bir sıhhattır. Bir kısım emsalindeki sıhhat, bir hastalıktır."¹⁴¹⁰

Geceye benzeyen gençliğim zamanında gözlerim uyumuş idi, ancak ihtiyarlık sabahıyla uyandım, mealinde olan:

وَعَيْنِي قَدْ نَامَتْ بِلَيْلٍ شَبِيبَتِي * وَ لَمْ تَنْتَبِهْ إِلَّا بِصُبحِ مَشِيبِ

şiiirin şümülüne dâhilim. Çünkü gençliğimde en yüksek bir intibah şahikasına çıktığımı sanıyordum. Şimdi anlıyorum ki, o intibah intibah değilmiş. Ancak uykunun en derin kuyusunda bulunmaktan ibaret imiş. Binaenaleyh medenîlerin iftihar ile dem vurdukları tenevvür-ü intibahları, benim gençlik zamanımdaki intibah kabilesinden olsa gerektir.

Onların misali, rü'yasında güya uyanıp, rü'yasını halka hikâye eden naim meselidir. Halbuki rü'yasında onun o intibahı, uykunun hafif perdesinden derin ve kalın bir perdeye intikal ettiğine işaret eder. Böyle bir naim ölü gibidir. Yarıbuçuk uykuda bulunan insanları nasıl ikaz edebilir?

Ey uykuda iken kendilerini ayık zannedenler! Umûru diniyede müsamaha veya teşebbühle medenîlere yanaşmayın. Çünkü aramızdaki dere pek derindir. Doldurup hatt-ı muvasalayı temin edemezsiniz. Ya siz de onlara iltihak edersiniz veya dalalete düşer boğulursunuz."¹⁴¹¹

1410 Lemalar (207)

1411 Mesnevi-i Nuriye (125)

DAİRE-İ NUR'A GİRMEK

1-DAİRE-İ NUR, İMAM-I ALİ R,A VE GAUS-I A'ZAM R,A, DAİRESİDİR.

Hem "Risale-i Nur'un mesleği tarikat değil, hakikattir; sahabe mesleğinin bir cilvesidir. Bu zaman, tarikat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır." Risale-i Nur, bu hizmeti lillahilhamd en müşkil ve ağır zamanlarda yapmış ve yapıyor. Risale-i Nur dairesi, Hazret-i Ali ve Hasan ve Hüseyin'in (R.A.) ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) -ihbarat-ı gaybiyeleriyle-şakirdlerinin bu zamanda bir dairesidir. Çünkü Hazret-i Ali, üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi; Gavs-ı A'zam (K.S.) da kuvvetli bir surette Risale-i Nur'dan haber verip tercümanını teşci' etmiş. Bu mahrem dört risale, Keramet-i Aleviye ve Gavsıyeye ait dört risale inşaallah bir vakit size gönderilebilir. Mahkeme ehl-i vukufu onlara itiraz edememiş, yalnız "Bu yazılmamalı idi" diye küçük bir tenkid etmişler. Ben de cevap verdim, onlar sustular. Zâten Üveysî bir surette doğrudan doğruya hakikat dersimi Gavs-ı A'zam'dan (K.S.) ve Zeynelâbidîn.¹⁴¹²

2-DAİRE-İ NURA GİRMEYE TEŞFİK

Madem sizde büyük bir himmet ve kuvvetli bir iman var; tam bir ihlas ve tam bir mahviyetle, sebatkârane Risale-i Nur'a şakird ol. Tâ binler, belki yüzbinler şakirdlerin şirket-i maneviye-i uhreviyelerine hissedar ol. Tâ senin hayırların, iyiliklerin cüz'iyetten çıkıp küllîleşsin, âhirette tam kârlı bir ticaret olsun.¹⁴¹³

Râbian: Nurlar, mektepleri tam nurlandırmağa başladı. Mekteb şakirdlerini medrese talebelerinden ziyade Nurlara sahib ve naşir ve şakird eyledi. İnşaallah medrese ehli yavaş yavaş hakikî malları ve medrese mahsulü olan Nurlara sahib

1412 Emirdağ Lahikası (67)

1413 Emirdağ Lahikası (63)

çıkacaklar. Şimdi de çok müftülerden ve çok ülemalardan Nurlara karşı çok iştihak görülüyor ve istiyorlar. **Şimdi en mühim tekyeler ehli, ehl-i tarîkattır.**

Bütün kuvvetleriyle Nur Risalelerini nurlandırmaları ve sahib çıkmaları lâzım ve elzemdir (Haşiye). Şimdiye kadar ben yalnız iman hakikatını düşünüp "Tarîkat zamanı değil, bid'alar mani' oluyor" dedim. Fakat şimdi Sünnet-i Peygamberî dairesinde bütün oniki büyük tarîkatın hülâsası olan ve tarîklerin en büyük dairesi bulunan Risale-i Nur dairesi içine, her tarîkat ehli kendi tarîkatı dairesi gibi görüp girmek lâzım ve elzem olduğunu bu zaman gösterdi.

Hem ehl-i tarîkatın en günahkârı dahi çabuk dinsizliğe giremiyor; kalbi mağlub olamıyor. Onun için onlar tam sarsılmaz, hakikî Nurcu olabilirler. Yalnız mümkün olduğu kadar bid'atlara ve takvayı kıran büyük günahlara girmemek gerektir.¹⁴¹⁴

3-MÜNAKAŞA SEBEBİYLE MAKAMINDAN ATMAK FİKRİ

Rabian:Nur'un hakiki şakirdlerine Nur kafidir. Onlar da kanaat etmeli, başka şereflere veya maddî, manevî menfaatlara gözünü dikmesin. Hem münakaşa, münazaa ve mesail-i diniyede damarlara dokunacak tarafgirane mübahase etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ bir hiss-i kabl-el vuku' ile Mustafa Oruç kardeşimizin Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahasesi aynı zamanda, belki aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek kalbime geldi. Hattâ o Nur'dan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu, kalben müteessir oldum. Bu benim için bir Abdurrahman idi, neden böyle şiddetli hiddet ettim. Sonra bu bayramda yanıma geldi, Cenab-ı Hakk'a şükür ki, çok ehemmiyetli bir ders dinledi ve o büyük hatasını da anladı ve benim burada

hiddetimin aynı dakikada hatasını itiraf etti. İnşâallah o keffaret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.¹⁴¹⁵

Aziz, sıddık kardeşlerim Hüsrev ve Mehmed Feyzi, Sabri!

Ben sizlere bütün kanaatımla itimad edip istirahat-ı kalble kabre girmek ve Nurların selâmetini size bırakmak bekliyordum ve hiç bir şey sizi birbirinden ayırmayacak biliyordum.

Şimdi dehşetli bir plânla, Nur'un erkânlarını birbirinden soğutmak için resmen bir iş'ar var. Madem sizler lüzum olsa birbirinize hayatınızı, kuvvet-i sadakatınız ve Nurlara şiddetli alâkanızın muktezası olarak feda edersiniz.

Elbette gayet cüz'î ve geçici ve ehemmiyetsiz hissiyatınızı feda etmeğe mükellefsiniz. Yoksa kat'iyyen bizlere bu sırada büyük zararlar olacağı gibi, Nur dairesinden ayrılmak ihtimali var diye titriyorum. Üç günden beri hiç görmediğim bir sıkıntı beni tekrar sarsıyordu.

Şimdi kat'iyyen bildim ki, göze bir saç düşmek gibi az bir nazlanmak sizin gibilerin mabeyninde hayat-ı Nuriyemize bir bomba olur. Hattâ size bunu da haber vereyim: Geçen fırtına ile bizi alâkadar göstermeğe çok çalışılmış.

Şimdi, mabeyninizde az bir yabanilik atmağa çabalıyorlar. Ben sizin hatırınız için herbirinizden on derece ziyade zahmet çektiğim halde, sizden hiç birinizin kusuruna bakmamağa karar verdim. Siz dahi, haklı ve haksız olsa benlik yapmamak, üstadımız olan şakirdlerin şahs-ı manevîsi namına istiyorum. Eğer o acib yerde beraber bulunmaktan gizli parmaklar karışıyorlar, biriniz Tahirî'nin koğuşuna gidiniz.¹⁴¹⁶

4-DAİREDE MAKAMINI MUHAFAZA.

(Haşiye): Latif bir tevafuktur ki, bir aydan beri burada hiç yağmur gelmiyordu ve kalbimiz dahi malûm taarruzdan

¹⁴¹⁵ Emirdağ Lahikası (273)

¹⁴¹⁶ Şualar (504)

Nurculara gelen füturdan ağılıyordu. Birden Hüsrev'in iki gün evvel makine müjdesi ve Nazif'in bugün tafsilli mektubu ve makinenin yazısının nümunesi elime verildiği aynı zamanda, - ve bana hizmet edenler- Eskişehir ezan-ı Muhammedî'yi okumağa başlaması ve malûm çavuşa bana ihanet için emr-i cebrî veren adam tokat yediğini dedikleri aynı vakitte rahmet yağmuruyla çoktan ağlayan mahzun kalblerimizin büyük ferahlarına ve sevinç ve inşirahlarına tam tamına tevafuku ve tetabuku, inşâallah bir fâl-i hayırdır.¹⁴¹⁷

5-Ehl-i ilim ve tarikattan nura yakın olanlar daireye girmezse doğacak zarar.

Sakın, sakın! Dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad etmiş dalalet fırkalarına karşı perişan etmesin!

أَلْحَبُّ فِي اللَّهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللَّهِ **düstur-u Rahmanî yerine,**
 أَلْحَبُّ فِي السِّيَاسَةِ وَ الْبُغْضُ لِّلْسِيَاسَةِ **düstur-u şeytanî ..**¹⁴¹⁸

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın bela ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve müvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğunu kırkbin şahid vardır. Demek Risale-i Nur'un dairesine yakın bulunanlar, içine girmezse, tehlike ihtimali kavîdir.¹⁴¹⁹

Evet, **insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı**, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalalet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; edna bir hacat-ı hayatiyeyi, büyük bir mes'ele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı

1417 Emirdağ Lahikası (174)

1418 Kastamonu Lahikası (122)

1419 Kastamonu Lahikası (110)

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.¹⁴²⁰

Aziz, Sıddık, Kardeşlerim!

Evvelâ: Hakkımda gazete münasebetiyle şimdi ihtar edildi ki: Rus'un cebbar bir kumandanı, gösterdiği izzet-i imaniye karşısında hiddetini bırakıp tarziye verdiği halde.. Risale-i Nur'un gayet kuvvetli, şahsımın yüz derece fevkinde hâlisane salabet-i imaniye derslerini gören resmî memurlar kalben insafa gelmezler ve inadında devam etseler; elbette Cehennem'den başka hiç bir ceza onları temizlemez.

Muvakkat bir ömürde bu azîm hatanın cezası yerleşmez. Çünkü bir yağ bozulsa, daha yenilmez. Süt, yoğurt gibi değil. İnşâallah Nurlar onların çoğunu bozulmadan kurtarmış.

Sâniyen: Mehmed Feyzi Bedriye'ye yazsın ki, ben onun mektubunda bulunan bütünleri duama dâhil ediyorum, onlar da bana dua etsinler.¹⁴²¹

6-DAİRE HARİCİNDEKİ UTANMA VE VELİLERİN DURUMU

Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medar-ı merak ve maksud-u bizzât olmak lâzım iken; şimdiki hal-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalaletine ceza olarak gelen gazab-ı İlahînin bir cilvesi olan harb-i umumînin tarafgirane, damarları ve asabları tehyic edip **bâtın-ı kalbe kadar**, hattâ hakaik-i imaniyenin

1420 **Kastamonu Lahikası (105)**

1421 **Şualar (526)**

elmasları derecesine o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırınga etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki; Risale-i Nur dairesi haricinde bulunan ülemalar, belki de veliler; **o siyasî ve içtimâî hayatın rabitaları** sebebiyle, hakaik-i imaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbî' olarak hemfikri olan münafıkları sever, kendine muhalif olan ehl-i hakikatı belki ehl-i velayeti tenkid ve adavet eder, hattâ hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbî' yaparlar.¹⁴²²

(İmana fedakârane hizmet eden bir hanımın manzumesidir.)

Risale-i nur Müellifi Üstadım Hazretlerine.

7-Daireye Sadakat ve ihlasla girenlerin kazançları.

Sâniyen: Bu seneki Ramazan-ı Şerif hem Âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur şakirdleri için gayet ehemmiyetli ve pek çok kıymetlidir. Risale-i Nur şakirdlerinin iştirak-i a'mal-i uhreviye düstur-u esasiyeleri sırrınca, herbirisinin kazandığı mikdar, her bir kardeşlerine aynı mikdar defter-i a'maline geçmesi o düsturun ve rahmet-i İlahiyenin muktezası olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur dairesine sıdk ve ihlas ile girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir. Herbiri, binler hisse alır. İnşâallah emval-i dünyeviyenin iştiraki gibi inkısam ve tecezzi etmeden herbirisine aynı, amel defterine geçmesi; bir adamın getirdiği bir lâmba, binler âyinelerin herbirisine aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir. Demek Risale-i Nur'un sadık şakirdlerinden birisi, Leyle-i Kadr'in hakikatını ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî sadık şakirdler sahib ve hissedar olmak, vüs'at-ı rahmet-i İlahiyeden çok kuvvetli ümidvarız.¹⁴²³

1422 **Kastamonuahikası (118)**

1423 **Kastamonu Lahikası (64)**

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirdleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'aniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve Gavsıyeyi düşündüm. Kalben dedim ki: "Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dil ile nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?" diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki(K.96) Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirdleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'aniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve Gavsıyeyi düşündüm. Kalben dedim ki: **"Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dil ile nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?"** diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki o vakit "te", "he" olmaz. Fakat daha latif tesellikâr bir tevafuk olur. Çünkü قَوَامًا الَّذِينَ سَعِدُوا kaide-i nahviyece mübtedadır.

فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ onun haberidir.

Bu haber ise, makam-ı cifrîsi olan bin üçyüz kırkdokuz (1349) adediyle, bin üçyüz kırkdokuz tarihinden beşaretle remzen haber verir. Ve o tarihte bulunan Kur'an hizmetkârlarından bir taifenin ashab-ı Cennet ve ehl-i saadet olduğunu mana-yı işaretleriyle ve tevafuk-u cifrî ile ihbar eder ve bu tarihte Risale-i Nur şakirdleri Kur'an hesabına fevkalâde hizmetleri ve tenevvürleri ve çok mühim risalelerin te'lifleri ve başlarına gelen şimdiki musibetin, düşmanları tarafından ihzaratı tezahür ettiğinden, elbette bu tarihe müteveccih ve işaret, tesellikâr bir beşaret-i Kur'aniye en evvel onlara baktığını gösterir.

Evet **فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ** de şeddeli "nun" bir "nun"

sayılmak cihetiyle ۹ □۹dörtyüz, ۶۸ altıyüz, bin eder.

İki ۹۹ yüz, bir ۹۹۹ iki bir ۹۹۹۹ ikiyüz; diğer ۹۹ otuz, ikinci

۹۹ on, iki elif iki, bir ۹۹۹ üç, bir ۹۹۹۹ dört, kırk dokuz eder ki; yekûnü 1349 eder.

Bu müjde-i Kur'aniyenin binden bir vechi bize teması, bin hazineden ziyade kıymetdardır. Bu müjdenin bir müjdecisi bir sene evvel görülmüş bir rü'ya-yı sadıkadır. Şöyle ki: Isparta'da başımıza gelen bu hâdiseden bir ay evvel bir zâta rü'yada (ona) deniliyor ki¹⁴²⁴

Herhalde bunu yeni hurufla beş-on nüsha çıkarmak lâzımdır, tâ Ankara makamatına gönderilsin. Bizi tahliye ve tecziye etseler de hiç ehemmiyeti yok. Şimdi vazifemiz; o müdafaattaki hakikatları hem hükûmete, hem adliyelere, hem millete bildirmektir. Belki de kader-i İlahî bizi bu dershaneye sevketmesinin bir hikmeti de budur. Mümkün olduğu kadar çabuk makine ile çıksın.¹⁴²⁵

Birinci Emare: İman-ı tahkikî ilmelyakînden hakkalyakîne yakınlaştıkça daha selbedilmeyeceğine ehl-i keşf ve tahkik hükmetmişler ve demişler ki: Sekerat vaktinde şeytan vesvesesiyle ancak akla şübheler verip tereddüde düşürebilir. Bu nevi iman-ı tahkikî ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırta, hem öyle letaife sirayet ediyor, kökleşiyor ki, şeytanın eli o yerlere yetişemiyor; öylelerin imanı zevalden mahfuz kalıyor. Bu iman-ı tahkikînin vusulüne vesile olan bir yolu, velayet-i kâmile ile keşf ve şuhud ile hakikata yetişmektir. Bu yol ehass-ı havassa

1424 **Sualar (717)**

1425 **Sualar (489)**

mahsustur, iman-ı şuhudîdir.¹⁴²⁶

8-RİSALE-İ NUR BİR DAİRE DEĞİL, TABAKATI VAR.

Risale-i Nur bir daire değil, mütedâhil daireler gibi tabakatı var. Erkânlar ve sahibler ve haslar ve naşirler ve talebeler ve tarafdardarlar gibi tabakatı var. Erkân dairesine liyakatı olmayan, Risale-i Nur'a muhalif cereyana tarafdar olmamak şartıyla daire haricine atılmaz. Hasların hasiyeti bulunmayan, zıd bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid'a ile amel eden, kalben tarafdar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için, az bir kusur ile düşman sınıfına iltihak etmemek için dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur'un erkânlarında ve sahiblerindeki esrar ve nazik tedbirlere, onları teşrik etmemek gerektir.¹⁴²⁷

Hem, Hasan Avni ismindeki zât, madem evvelce Risale-i Nur'a girmiş ve yazısıyla da iştirak etmiş, o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da afvediniz. Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarîkate mensub müslümanlar, şimdi bu acib zamanda, imanı bulunan ve hattâ fırak-ı dâlleden bile olsa onlarla uğraşmamak; ve Allah'ı tanıyan ve âhireti tasdik eden, hristiyan bile olsa, onlarla medar-ı niza' noktaları medar-ı münakaşa etmemeyi; hem bu acib zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktiza ediyor.

Ve Risale-i Nur'un Âlem-i İslâm'da intişarına karşı, hayat-ı içtimaiye ve siyasiye cihetinde maniler çıkmamak için, Risale-i Nur şakirdleri musalahakârane vaziyeti almağa mükelleftirler. Sakın hocaların Cuma ve cemaatlerine ilişmeyiniz. İştirak etmeseniz de, iştirak edenleri tenkid etmeyiniz. Gerçi İmam-ı Rabbanî demiş ki: "**Bid'a olan yerlere girmeyiniz.**" Maksudı, sevabı olmaz demektir; yoksa, namaz battal olur

1426 **Kastamonu Lahikası (18)**

1427 **Kastamonu Lahikası (248)**

değil.¹⁴²⁸

9-RİSALE-İ NURA GİRMESELER DE İLİŞMESİNLER.

Evet **Risale-i Nur**, Sefine-i Nuh gibi Anadolu'yu Cebel-i Cudi hükmüne getirip, küre-i arzın yangınından ve tufanından kurtulmasına bir sebeptir. Çünkü za'f-ı imandan gelen tuğyan, ekser musibet-i âmmeyi celbettiği gibi; imanı fevkalâde kuvvetlendiren Risale-i Nur, o musibet-i âmmeyi dairesinin haricine bırakmağa rahmet-i İlahiye tarafından vesile oldu. Bu ehl-i dünya, bu Anadolu halkı Risale-i Nur'a girmeseler de ilişmesinler.

Eğer ilişmeler; yakında bekleyen yangınlar, tufanlar, zelzeleler ve taunların istilâsına uğrayacaklarını düşünsünler, akıllarını başlarına alsınlar. Madem biz onların dünyalarına karışmıyoruz, onların da lüzumsuz bir halde bu derece âhretimize karışmalarında onlara felâket getirmek ihtimali kavîdir.¹⁴²⁹

(Haşiyeye): Âtîf'a muaraza eden ve hücum eden tarîkatçı müftü ve taassublu vaiz ve hoca ve ehl-i tarîkat, ehemmiyetli ehl-i ilim ve tarîkat, bu muarazada, en son perdesi rejim hesabına ve tarafgirliğine ve himayesine dayanıp, Âtîf'ın müdafaa ettiği sünnet-i seniye mesleğine taarruz suretine girdiğini; ve Risale-i Nur'a muaraza eden, bilerek veya bilmeyerek zındıkaya yardım ettiğine bir delil, bu defa adliyece benden sordular ki:

Kürd Âtîf, rejim aleyhinde çalışıyor. Demek onun muarızları, rejime dayandılar.

Ben de dedim: Rejimi reddetmek ne vazifemizdir, ne de kuvvetimiz var ve ne de düşünüyoruz ve ne de Risale-i Nur izin veriyor. Fakat biz kabul etmiyoruz, amel etmiyoruz, istemiyoruz. Red başka, kabul etmemek başkadır, amel etmemek daha başkadır. Hazret-i Ömer'in (R.A.) taht-ı

¹⁴²⁸ Kastamonu Lahikası (247)

¹⁴²⁹ Kastamonu Lahikası (131)

hükmünde, kanun-u adalet-i şer'iyesini reddetmeyen ve ilişmeyen Yahudilere, Nasara'ya ilişmiyordular. Demek kabul etmemek, tasdik etmemek, idarece bir suç teşkil etmiyor ki; o çeşit muhalifler ve münkirler, en kuvvetli padişahların idaresi ve siyaseti altında bulunmuşlar.

İşte bu nokta-i nazardan, Risale-i Nur'un şakirdlerinden en müdhiş bir muhalif ve rejim müessisini tel'in de etse, bilfiil idareye ilişmese, onun mefkûresine kanunen ilişilmez. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder.¹⁴³⁰

Hem bütün hayatımda delilsiz dâvaları zikretmediğim, sizin gibi eski ve yeni arkadaşlarım biliyorlar. Bâhusus, Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyandan aldığım bir kuvvetle Avrupa feylesoflarına Risale-i Nur meydan okur.

Risale-i Nur, bu zamanda medar-ı nazar bir hâdise-i Kur'aniye olduğundan, bir iki işaret değil, belki benimle beraber Risale-i Nur şâkirdleri tarafından istihraç edilen beş risalede yazılan işaretler, bir cihette bine yaklaşıyor.

Bin incecik saçlar dahi toplansa kuvvetli bir ip olduğu gibi, sarahata yakın bir delâlet oluyor.

Vahdet-i mes'ele cihetiyle o işaretler birbirine kuvvet verir. Bâzı işârâtı zaif görmekle onu inkâr etmek, insafa, hakperestliğe muvafık olamaz. İnkâr eden mâzur olamaz. Hususan, lüzumsuz ve zararlı ve müfritane bir gıybet olsa, bu zamanda ehl-i ilim ortasında ehl-i hakikatı ağılattırarak bir hâdise-i elîmedir.¹⁴³¹

1430 **Kastamonu Lahikası (265)**

1431 **Sünuhat, Tuluat, İşarat (62)**

(EĞİRDİR MÜFTÜSÜNE SON İHTAR)

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Eski bir dost ve ilim noktasında bir arkadaş olmak üzere sizinle bir hasb-i hal edeceğim. İkimize taalluk eden mühim bir musibet-i diniyeyi size haber veriyorum. Bunun telafisine mümkün olduğu kadar beraber çalışmalıyız. Şöyle ki:

Zâtınız, herkesten ziyade hizmetimize taraftar ve hararetle himayetkâr olmak lâzım gelirken, maatteessüf meçhul sebeblerle aksimize tarafgirane ve bize karşı soğukça rakibane baktığınızdan, oğlunuzu bu köyde yerleştirip ona dost-ahbab buldurmak için çalıştınız. Neticesinde burada öyle bir vaziyet hasıl olmuş ki, mahiyetini düşündükçe senin bedeline ruhum

titiriyor. Çünkü ~~طشجشكالفاعل~~ kaidesinde bu vaziyetten gelen günahlardan, seyyiattan siz mes'ulsünüz.¹⁴³²

10-DAİRE HARİCİNDEKİ BÜYÜK VELİDEN EHEMMİYETLİ OLAN HİZMET EHLİNİN DAİREDE DEVAMI.

Seciye-i Aliye-i Sahabeyi ve Meşreb-i Nurani-i Peygamberîyi beyan eden Risale-i Nur dairesindeki feyze kanaat etmeyip bir kısım kardeşlerimiz tarikat hevesiyle üstadının ve kardeşlerinin şahs-i manevinin rızasını ve iznini almadan başka yerde o hevesle hem kendine faidesi olmayarak hem bizlere hem Risale-i Nura hem musibetimizde arkadaşlarımıza Risale-i Nura girmeyen rufekamıza zarar ve muteaddid ve dikkatle bizi tecessüs eden adamların nazar-ı dikkatini celbe medar bir heveste bulundular. Ben ki her birinizi yüz hemşehrime değiştirmedigimi resmen

muhakemede iddia ettim ve beni ziyaret edenlere karşı **iddia etmiştimki**: Risale-i Nur talebesinin en küçüğünü hariç bir veliden daha ehemmiyetli gördüğümü ve Kuleönlü Ali, Lütfi gibi genç ve hâlis Risale-i Nur talebelerini hariçteki büyükçe bir veliye tercih ettiğimi çok emarelerle benden anladığınız halde, nasıl oluyor ki menfaatsiz, belki zararlı bir heves yolunda arkadaşlarının şahs-ı mânevîsinin malum ve âli makamını ve Üstadınızın müsellemler size karşı hayırhahlığını düşünmeyip, hariçte makamı—sizce meçhul—ve hem o biçareye zararlı bir surette şeyhlik damarını tahrik etmek suretinde sohbet etmek muvafık değildir.

Bu tenkid—haşa—sizin umumunuza ve ekserinize ait değil, yalnız bir iki üç zatın kusurlarına da değil, kalblerinin fazla safvetinden ve tarikata ziyade heveslerindedir.

Hem Isparta'nın en zaif damarı, sebab-i ittihamımız olan tarikatı en kuvvetli sebep göstermeleri, zannederim bu mânasız tarikat hevesi sebebiyet vermiştir. Burada bu tevkifimizin en kuvvetli sebebi, bu bazı safdillerin hevesinden ve benimle de münasebetleri tarikat süsü verdiği tahmin ederim. Pek çok rica ederim benim bu tenkidimden gücenmeyiniz. **Said Nursî**¹⁴³³

Ali ve Lütfü gibi genç ve halis Risale-i Nur talebelerini hariçteki büyükçe bir veliye tercih ettiğimi çok emarelerle benden anladığınız halde nasıl oluyorki menfaatsiz, belki zararlı bir heves yolunda arkadaşların şahs-ı manevisinin malum ve âli makamını ve üstadınızın müsellemler size karşı hayırhahlığını düşünmeyip hariçte makamı sizce meçhul ve hem o biçareye zararlı bir surette şeyhlik damarını tahrik etmek suretinde sohbet etmek muvafık değildir. Bu tenkit, haşa sizin umumunuza ve ekserinize ait değil. Yalnız bir, iki, üç zatın kusurlarına da değil, kalplerinin fazla safvettinden ve tarikata ziyade heveslerindedir. Hem Isparta'nın en zayıf damarı, sebab-i ittihamımız olan tarikatı en kuvvetli sebep

göstermesi, zannederim bu manasız tarikat hevesi sebebiyet vermiştir. Burada bu tevkifimizin en kuvvetli sebebi bu bazı safdillerin hevesinden ve benimle de münasebetleri tarikat süsü verdiğiinden tahmin ederim. Pek çok rica ederim benim bu tenkidimden gücenmeyiniz. **Said Nursi**

Kardeşlerim, Risale-i Nuru müdafa ve muhafazasında herkes hatta ben de çekilsem beş kardeşimizin çekilmemeleri gerektir. Bu arkadaşlarımız Hüseyin usta, Halil İbrahim, Refet bey, Hüsrev ve Hakkı efendilerdir. Üç evvelkilerin ihtiyarsız ihtiyatsızlığı, diğer ikisinin zahiri düşmanlarının şahsî garazları yüzünden Risale-i Nura karşı çok fazla zarar yapılmak istenilmesine göre Risale-i Nur ehemmiyetli bir surette iştihar ve intişar etmesi gibi bir nimet-i azimeyi netice vermese idi bu kadar ma'zur ve ma'sum Risale-i Nur şakirdlerinin teallumatına sebebiyet verdiklerinden dolayı bu kardeşlerimizin ruhları pek çok sıkılacaktı. İşte herkesten ziyade bu beş kardeşimizin ihtiyat edip yekvucut bulunmaları lazımdır. **Said Nursi.**¹⁴³⁴

DAİRE-İ NURIYE İÇİNDE VEYA HARİCİNDE OLMAK İLE ALÂKALI

Kardeşlerim! Sizin zekâvetiniz ve tedbiriniz, benim tesanüdünüz hakkında nasihatıma ihtiyaç bırakmıyor. Fakat bu âhirde hissettim ki, Risale-i Nur şakirdlerinin tesanüdülerine zarar vermek için birbirinin hakkında sû'-i zan verdiriyorlar, tâ birbirini ittiham etsin. Belki filan talebe bize casusluk ediyor, der; tâ bir inşikak düşsün. Dikkat ediniz; gözünüzle görseniz dahi perdeyi yırtmayınız. Fenalığa karşı iyilikle mukabele ediniz. Fakat çok ihtiyat ediniz, sır vermeyiniz. Zâten sırrımız yok, fakat vehhamlar çoktur. Eğer tahakkuk etse, bir talebe onlara hafiyelik ediyor; ıslahına çalışınız, perdeyi yırtmayınız.¹⁴³⁵

Bir zaman, müslim olmayan bir zât, tarîkattan hilafet almak için bir çare bulmuş ve irşada başlamış. Terbiyesindeki müridleri terakkiye başlarken, birisi keşfen mürşidlerini gayet sukutta görmüş. O zât ise ferasetiyle bildi, o müridine dedi: "İşte beni anladın." O da dedi: "Madem senin irşadın ile bu makamı buldum, seni bundan sonra daha ziyade başımda tutacağım." diye Cenab-ı Hakk'a yalvarmış, o bîçare şeyhini kurtarmış; birdenbire terakki edip bütün müridlerinden geçmiş, yine onlara mürşid-i hakikî kalmış. Demek bazan bir mürid, şeyhinin şeyhi oluyor. Ve asıl hüner, kardeşini fena gördüğü vakit onu terketmek değil, belki daha ziyade uhuvvetini kuvvetleştirip ıslahına çalışmak, ehl-i sadakatın şe'nidir.

Münafıklar, böyle vaziyetlerde kardeşlerin tesanüdünü ve birbirine karşı hüsn-ü zanlarını bozmak için derler: "İşte o kadar ehemmiyet verdiğin zâtlar; âdi, âciz insanlardır." Her ne ise, musibette gerçi çok zararımız var, fakat umum âlem-i İslâmı alâkadar edecek bir keyfiyet, bir vaziyet olmasından pek çok ucuz olarak pek

büyük kıymeti var. Buna benzer vukua gelen hâdiseler, ya siyaset-i diniye veya başka sebebler ile umum âlem-i İslâm namına olamadılar.¹⁴³⁶

Râbian: Nur'un hakikî şakirdlerine Nur kâfidir. Onlar da kanaat etmeli, başka şereflere veya maddî, manevî menfaatlara gözünü dikmesin. Hem münakaşa, münazaa ve mesail-i diniyede damarlara dokunacak tarafgirane mübahase etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ bir hiss-i kabl-el vuku' ile Mustafa Oruç kardeşimizin Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahasesi aynı zamanda, belki aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek kalbime geldi. Hattâ o Nur'dan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu, kalben müteessir oldum.

Bu benim için bir Abdurrahman idi, neden böyle şiddetli hiddet ettim. Sonra bu bayramda yanıma geldi, Cenab-ı Hakk'a şükür ki, çok ehemmiyetli bir ders dinledi ve o büyük hatasını da anladı ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatasını itiraf etti. İnşâallah o keffaret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.¹⁴³⁷

Mesleğimiz "**Haliliye**" olduğu için, meşrebimiz "**hillet**"tir. Hillet ise, en yakın dost ve en fedakâr arkadaşı ve en güzel takdir edici yoldaşı ve en civanmerd kardeşi olmak iktiza eder. Bu hilletin üss-ül esası, samimî ihlastır. **Samimî ihlası kıran adam**, bu hilletin gayet yüksek kulesinin başından sukut eder. Gayet derin bir çukura düşmek ihtimali var. Ortada tutunacak yer bulamaz.

Evet, **vol iki** görünüyor. Cadde-i Kübra-yı Kur'aniye olan şu mesleğimizden şimdi ayrılanlar, bize düşman olan dinsizlik kuvvetine bilmeyerek yardım etmek ihtimali var.¹⁴³⁸

O topuzlar ise, siyaset cereyanlarıdır. O nurlar ise, hakaik-i Kur'aniyedir. Nura karşı kavga edilmez, ona karşı

1436 **Sualar (319)**

1437 **Emirdağ Lahikası (273)**

1438 **Lemalar (162)**

adavet edilmez. Sırf şeytan-ı racîmden başka ondan nefret eden olmaz. İşte ben de nur-u Kur'anı elde tutmak için "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip, siyaset topuzunu atarak, iki elim ile nura sarıldım.

Gördüm ki: Siyaset cereyanlarında hem muvafıkta, hem muhalifte o nurların âşıkları var. Bütün siyaset cereyanlarının ve tarafgirliklerin çok fevkinde ve onların garazkârane telakkیاتlarından müberra ve safi olan bir makamda verilen ders-i Kur'an ve gösterilen envâr-ı Kur'aniyeden hiçbir taraf ve hiçbir kısım çekinmemek ve ittiham etmemek gerektir. Meğer dinsizliği ve zındıkayı siyaset zannedip ona tarafgirlik eden insan suretinde şeytanlar ola veya beşer kıyafetinde hayvanlar ola...¹⁴³⁹

BEŞİNCİ İŞARET: Cenab-ı Hak, Kütüb-ü Semaviyede beşere karşı şu Cennet gibi azîm mükâfat ve Cehennem gibi dehşetli mücazâtı göstermekle beraber çok irşad, ikaz, ihtar, tehdid ve teşvik ettiği halde; ehl-i iman, bu kadar esbab-ı hidayet ve istikamet varken hizb-üş şeytanın mükâfatsız çirkin zaîf desiselerine karşı mağlub olmaları, bir zaman beni çok düşündürüyordu. Acaba iman varken, Cenab-ı Hakk'ın o kadar şiddetli tehdidatına ehemmiyet vermemek nasıl oluyor? Nasıl iman gitmiyor?

إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا sırrıyla şeytanın gayet zaîf desiselerine kapılıp Allah'a isyan ediyor. Hattâ benim arkadaşlarımdan bazıları, yüz hakikat dersini kalben tasdik ile beraber benden işittiği ve bana karşı da fazla hüsn-ü zannı ve irtibatı varken, kalbsiz ve bozuk bir adamın ehemmiyetsiz ve riyakârane iltifatına kapıldı, onun lehinde benim aleyhimde bir vaziyete geldi. Fesübhanallah dedim, insanda bu derece sukut olabilir mi? Ne kadar hakikatsız bir insan idi, diye o bîçareyi gıybet ettim, günaha girdim.

Sonra sâbık işaretlerdeki hakikat inkişaf etti, karanlıklı çok noktaları aydınlattı. O nur ile lillahilhamd, hem Kur'an-ı Hakîm'in azîm terğibat ve teşvikatı tam yerinde olduğunu, hem ehl-i imanın desais-i şeytaniyeye kapılmaları, imansızlıktan ve imanın zaîfliğinden olmadığını, hem günah-ı kebairi işleyen küfre girmediğini, hem **Mu'tezile mezhebi ve bir kısım Hariciye mezhebi** "Günah-ı kebairi irtikâb eden kâfir olur veya iman ve küfür ortasında kalır." diye hükümlerinde hata ettiklerini, hem benim o bîçare arkadaşım da yüz ders-i hakikatı bir herifin iltifatına feda etmesi, düşündüğüm gibi çok sukut ve dehşetli alçaklık olmadığını anladım.

Cenab-ı Hakk'a şükrettim, o vartadan kurtuldum. Çünkü sâbıkan dediğimiz gibi, şeytan cüz'î bir emr-i ademî ile insanı mühim tehlikelere atar. Hem insandaki nefis ise, şeytanı her vakit dinler. Kuvve-i şeheviye ve gazabiye ise, şeytan desiselerine hem kâbile, hem nâkile iki cihaz hükmündedirler.¹⁴⁴⁰

Birincisi: Risale-i Nur'a intisab eden zâtın en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak veya yazdırmaktır ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, Risale-i Nur talebesi ünvanını alır. Ve o ünvan altında, her yirmidört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazan daha ziyade **hayırlı dualarımda ve manevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber; benim gibi dua eden kıymetdar binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi** hissedar olur.¹⁴⁴¹

Risale-i Nur bir daire değil, mütedâhil daireler gibi tabakatı var. Erkânlar ve sahibler ve haslar ve naşirler ve talebeler ve taraftarlar gibi tabakatı var. Erkân dairesine liyakatı olmayan, Risale-i Nur'a muhalif cereyana taraftar olmamak şartıyla daire haricine atılmaz. Hasların hasiyeti

1440 Lemalar (73)

1441 Kastamonu Lahikası (24)

bulunmayan, zıd bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid'a ile amel eden, kalben tarafdar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için, az bir kusur ile düşman sınıfına iltihak etmemek için dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur'un erkânlarında ve sahiblerindeki esrar ve nazik tedbirlere, onları teşrik etmemek gerektir.¹⁴⁴²

Birinci Desise: Şeytan-ı ins, şeytan-ı cinnîden aldığı derse binaen; hizb-ül Kur'anın fedakâr hâdimlerini hubb-u câh vasıtasıyla aldatmak ve o kudsî hizmetten ve o manevî ulvî cihaddan vazgeçirmek istiyorlar. Şöyle ki:

İnsanda, ekseriyet itibariyle hubb-u câh denilen hırs-ı şöhret ve hodfüruşluk ve şan ü şeref denilen riyakârane halklara görünmek ve nazar-ı âmmede mevki sahibi olmağa, ehl-i dünyanın her ferdinde cüz'î-küllî arzu vardır. Hattâ o arzu için, hayatını feda eder derecesinde şöhretperestlik hissi onu sevkeder. Ehl-i âhiret için bu his gayet tehlikelidir, ehl-i dünya için de gayet dağdağalıdır; çok ahlâk-ı seyyienin de menşeidir ve insanların da en zaîf damarıdır. Yani: Bir insanı yakalamak ve kendine çekmek; onun o hissini okşamakla kendine bağlar, hem onun ile onu mağlub eder. Kardeşlerim hakkında en ziyade korktuğum, bunların bu zaîf damarından ehl-i ilhadın istifade etmek ihtimalidir. Bu hal beni çok düşündürüyor. Hakikî olmayan bazı bîçare dostlarımı o suretle çektiler, manen onları tehlikeye attılar. (Haşiye 1443)

Dostun hassası ve şartı budur ki: Kat'iyyen, Sözlere ve envâr-ı Kur'aniyeye dair olan hizmetimize ciddî tarafdar olsun; ve haksızlığa ve bid'alara ve dalalete kalben tarafdar olmasın, kendine de istifadeye çalışsın.

1442 **Kastamonu Lahikası (248)**

1443 (Haşiye): O bîçareler, "Kalbimiz Üstad ile beraberdir" fikriyle kendilerini tehlikesiz zannederler. Halbuki ehl-i ilhadın cereyanına kuvvet veren ve propagandalarına kapılan, belki bilmeyerek hafiyelikte istimal edilmek tehlikesi bulunan bir adamın, "Kalbim safidir. Üstadımın mesleğine sadıktır." demesi, bu misale benzer ki: Birisi namaz kılarırken karnındaki yeli tutamıyor, çıkıyor; hades vuku buluyor. Ona "Namazın bozuldu" denildiği vakit, o diyor: "Neden namazım bozulsun, kalbim safidir." - **Mektubat (412)**

Kardeşin hassası ve şartı şudur ki: Hakikî olarak Sözlere'nin neşrine ciddî çalışmakla beraber, beş farz namazını eda etmek, yedi kebairi işlememektir.

Talebeliğin hâssası ve şartı şudur ki: Sözlere'i kendi malı ve te'lifi gibi hissedip sahib çıksın ve en mühim vazife-i hayatiyesini, onun neşir ve hizmeti bilsin.

İşte **şu üç tabaka** benim üç şahsiyetimle alâkadardır. **Dost**, benim şahsî ve zâtî şahsiyetimle münasebetdar olur. **Kardeş**, abdiyetim ve ubudiyet noktasındaki şahsiyetimle alâkadar olur. **Talebe ise**, Kur'an-ı Hakîm'in dellâli cihetinde ve hocalık vazifesindeki şahsiyetimle münasebetdardır.

Şu görüşmenin de üç meyvesi var:

Birincisi: Dellâllik itibariyle mücevherat-ı Kur'anîyeyi benden veya Sözlere'den ders almak. Velev bir ders de olsa.

İkincisi: İbadet itibariyle uhrevî kazancıma hissedar olur.

Üçüncüsü: Beraber dergâh-ı İlahiyeye müteveccih olup rabt-ı kalb ederek, Kur'an-ı Hakîm'in hizmetinde el-ele verip, tevfiik ve hidayet istemek.

Eğer talebe ise; her sabah mütemadiyen ismiyle, bazan hayaliyle dahi yanımda hazır olur, hissedar olur.

Eğer kardeş ise, birkaç defa hususî ismiyle ve suretiyle dua ve kazancımda hazır olup hissedar olur. Sonra umum ihvanlar içinde dâhil olup, rahmet-i İlahiyeye teslim ediyorum ki, dua vaktinde "**ihvetî ve ihvanî**" dediğim vakit onlar içinde bulunur. Ben bilmezsem, rahmet-i İlahiye onları biliyor ve görüyor.

Eğer dost ise ve feraizi kılar ve kebairi terkederse, umumiyet-i ihvan itibariyle duamda dâhildir. Bu üç tabaka dahi, beni manevî dua ve kazançlarında dâhil etmek şarttır.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ قَالَ الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوعِ يَشُدُّ بَعْضُهُ

بَعْضًا وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ
رَبَّنَا بِالْحَقِّ

اللَّهُمَّ يَا مَنْ أَجَابَ نُوحًا فِي قَوْمِهِ وَيَا مَنْ نَصَرَ إِبْرَاهِيمَ عَلَى أَعْدَائِهِ وَيَا مَنْ
أَرْجَعَ يُوسُفَ إِلَى يَعْقُوبَ وَيَا مَنْ كَشَفَ الضُّرَّ عَنْ أَيُّوبَ وَيَا مَنْ أَجَابَ
دَعْوَةَ زَكَرِيَّا وَيَا مَنْ تَقَبَّلَ يُونُسَ ابْنَ مَتَّى نَسْئَلُكَ بِأَسْرَارِ أَصْحَابِ هَذِهِ
الدَّعَوَاتِ الْمُسْتَجَابَاتِ أَنْ تَحْفَظَنِي وَتَحْفَظَ نَاشِرَ هَذِهِ الرَّسَائِلِ وَرُفَقَائِهِمْ مِنْ
شَرِّ شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ وَانصُرْنَا عَلَى أَعْدَائِنَا وَلَا تَكِلْنَا إِلَى أَنْفُسِنَا وَ
اكَشِفْ كُرْبَتَنَا وَكُرْبَتَهُمْ وَاشْفِ أَمْرَاضَ قُلُوبِنَا وَقُلُوبِهِمْ
1444 آمِينَ آمِينَ آمِينَ

**Manevî Nur kılıncını almış eline
Vuruyor münafıkların baş ve beline
Her söylediği hikmet olan Üstadımın
Mevlâm ilim vermiş o nur diline
Bu nasıl ateştir böyle yakıyor
Kavrulup dumanı göğe çıkıyor
Iman, Kur'an dersi veren Üstadımın
Kaleminden âleme nurlar akıyor
Iman yolunda canını feda eylemiş
Bu Şahide şimdiye dek neylemiş
Sahih olan hadîs ve işaretlerle
Resul onun geleceğini söylemiş
Talebelerine Üstad "Durmayın" diyor
"Münafık sözüne uymayın" diyor
Fâni ile, fena ile ilgisi yoktur
"Bana fâni şeyler sormayın" diyor.
Şahide durma böyle
Hakk'ı her yerde söyle
Risale-i Nurlarla
Imana hizmet eyle
Nur definesi kazdır
Nurları okut yazdır
Vaktini boş geçirme
Çünkü ömür pek azdır
Okuduğun Nur olsun
Kalbine Nurlar dolsun
Nurlar'ı okumakla
Imanımız kurtulsun
Gözleri nur saçıyor
Kalblerde gül açıyor
Nur'un hakikatından
Münafıklar kaçıyor
Kardeşler hep ağlıyor**

**Üstad'a bel bağıyor
Nurlardaki hakikat
Derya gibi çağlıyor
Kalblerimiz hep uyur
Üstadım dua buyur
Ömrümüz tükenmeden
Bize imanı duyur...**

قطبنا فی شمس الجا فی

Nurcu Hanımlar Namına
Çok kusurlu Şahide¹⁴⁴⁵

NURCULARIN KASİDESİ

*Annem beni yetiştirdi, bu hizmete yolladı
Teslim etti Risaleyi, Allah'a ısmarladı
Boş oturma alış dedi, hizmet eyle imana
Südüm sana helâl etmem, alışmazsan Kur'an'a
Yazdığımız Risaledir, okuyoruz Kur'an'ı
Biz Nurların yardımıyla hıfzederiz imanı
Medrese-i Nuriyedir Sav ve Barla, Eflani
şakirdlere müzahirdir Abdülkadir Geylanî
Mübarekler heyetiyle Nur ve Gül Fabrikası
Kalemleri kılınç gibi, zamanın hârikası
Hapishane dedikleri oldu birer medrese
Genç, ihtiyar, kadın, erkek koşuyorlar bu derse
Tamam otuzbeş senedir küfürle etti cihad
Tarih-i Islâmda pek ender görünür bu sebat
Ey Nurcular! Ey Nurcular! Ey mübarek kardeşler!
Her an sizden razı olsun Allah ile Peygamber...*

DAR VE GENİŞ DAİRE

1- KEMMİYET VE KEYFİYET VE TEBLİĞ MESELELERİ

Risale-i Nurda, dar ve haslar dairesi ile geniş dairelerden bahsedilir. Evet, Rivayetlerde **müceddide ehemmiyet verilmesinin sebebi**, has dairenin birinci vazifesi olan îman itibariyle olduğu halde, **beşeri nazar**, geniş daireyi daha ehemmiyetli görüp hata ettiğini beyan eden Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“Rivayat-ı hadîsiyede, tecdid-i din hakkında ziyade ehemmiyet ise, **imanî hakaikteki tecdid itibariyledir**. Fakat efkâr-ı âmmede, **hayatperest insanların nazarında** zahiren geniş ve hâkimiyet noktasında cazibedar olan **hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye** ve **siyaset-i diniye cihetleri** daha ziyade ehemmiyetli görüldüğü için, o adese ile o nokta-i nazardan bakıyorlar, mana veriyorlar.”¹⁴⁴⁶

İman hizmeti ile, ittihad-ı İslâma yani geniş daireye bakan ikinci ve üçüncü vazifeleri mukayese eden Bediüzzaman Hazretleri şöyle der:

“Âhirdeki **iki vazife**, gerçi hakikat noktasında **birinci vazife** derecesinde değiller, fakat **hilafet-i Muhammediye (A.S.M.)** ve **ittihad-ı İslâm ordularıyla** zemin yüzünde saltanat-ı İslâmiyeyi sürmek cihetinde herkeste, hususan avamda, hususan ehl-i siyasette, hususan bu asrın efkârında o birinci vazifeden **bin derece geniş görünüyor**.”¹⁴⁴⁷

2- Bir mektubda da **has Nurcuların iman hizmetinde yani haslar dairesinde sâbit kalmaları için** Kader-i İlâhî'nin bir müdahalesi şöyle izah ediliyor:

“**Ehl-i dünya** ve ehl-i siyaset ve avamın nazarında birinci derece ve **hakikat nazarında**, imana nisbeten ancak

1446 Kastamonu Lahikası (190)

1447 Emirdağ Lahikası (267)

onuncu derecede bulunan **siyaset-i İslâmiye** ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kâinatta **en büyük mes'ele ve vazife ve hizmet** olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına racih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılabcı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, **Risale-i Nur'a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhata mâni' olmak** pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hata, hem zarar büyüktür. Kader-i İlahî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümid besleyenlerin ümidlerini ta'dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ülemadan ve sâdâttan ve meşayihden ve ahbabdan ve hemşehriden birisini muarız çıkardı; o ifratı ta'dil edip adalet etti. "**Size kâinatın en büyük mes'elesi olan iman hizmeti yeter**" diye bizi merhametkârane o hâdiseye mahkûm eyledi."¹⁴⁴⁸

3- Evet, haslar dairesi, **geniş dairelere dehalet etmemekle** ve hizmet ehlini o geniş sahalara teşvik edici manzaralar göstermemekle beraber, **geniş dairelerin her tabaka ve sınıflarını fikren ikaz ve irşad etmek de has dairenin vazifesi olduğu, hizmet seyrinin teamüliyetinden biliniyor.**

Keza geniş dairelere alâkalanmak, has dairenin ehemmiyetini anlayamamaya sebebiyet verdiğini anlatan Hz. Bediüzzaman, kendi şahsından misal vererek haslar dairesine şu ibretli ikazı yapar:

"Nurların fütuhatını kalben temaşa ederken, **bazı has kardeşlerimin** Nur'un tercümanına verdikleri makam noktasında baktım. O makama nisbeten fütuhata az olmasından, o makamın şerefi için bir hırs ile **vazife-i İlahiyeye karışmak** gibi şekva geldi. Binler derece şükür ve sırf rıza-yı İlahî noktasında bazı biçarelerin Nurla **imanlarını**

kurtarmak cihetiyle binler hamd, sena ve şükür lâzım iken bir teşekki ve sıkıntı geldi.

Sonra mahviyet ve terk-i enaniyet ve ihlas-ı tam ile aynı vaziyete baktım, gördüm ki: O fütuhatta binler hamd ve sena ve teşekkür ve manevi sürur ve sevinç ruhuma geldi. Ben o halde iken anladım ki, **makamat-ı maneviye dahi mesleğimizde mevzubahis olmamalı.** Eğer bazı has kardeşlerimin hakkımdan yüz derece ziyade bana verdikleri hisse ve makam hakikat olsa ve hakkım da olsa, mezkür hakikat için bırakmağa, meslek-i Nuriyedeki ihlas-ı tamme bırakmağa mecbur eder."¹⁴⁴⁹

Bediüzzaman Hazretlerinin bu ikazından anlaşılıyor ki; dar dairedeki iman hizmetinin kıymetini anlamayıp gerekli alâkayı gösterememenin bir sebebi, geniş daireye gösterilen şiddet-i alâka ve meyildir.

4- Risale-i Nur mesleğinden bid'alar cihetiyle taviz verip geniş dairedeki unvanlı kişilerle hizmet beraberliği yapılırsa, binler kişilerin hatta diplomatların Risale-i Nura girip neşrecekleri halde, Risale-i Nur'da bir esas olan ihlas gibi meslek esaslarını değiştirmemeyi esas alan Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

«Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

[Hem mânevî, hem maddî bir kaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevaptır.]

Sual: Neden, ne **dahilde**, ne **hariçte** bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlere hiçbir alâka peydâ etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara **temastan men** ediyorsun? Halbuki, **eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip, parlak hakikatlerini**

neşreceklerdi hem bu kadar sebepsiz **sıkıntılara hedef** olmayacaktın.

Elcevap: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: Mesleğimizin esası olan ihlâs bizi men ediyor. Çünkü, **bu gaflet zamanında, hususan tarafgirâne mefkûreler sahibi, herşeyi kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor..»**¹⁴⁵⁰

Evet haslar dairesindeki mesleğin azamiyeti ve keyfiyet hususiyetlerinin hassasiyeti, geniş dairenin bid'alarına müsamahakâr tarzını kaldırmaz.

5- Merhum Hâfız Ali Ağabeyin mektubu münasebetiyle Hazret-i Üstadın yazdığı cevabî mektubtan bir parça:

«Risale-i Nur'un sâdık şakirdleri harikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri, bizleri, belki Anadolu'yu, belki âlem-i İslâmı mesrur ve müferrah eden bir hakikatli haber telâkki ediyoruz.

Âhir fıkrasında, Muhbir-i Sâdıkın haber verdiği "Mânevî fütihat yapmak ve zulümatı dağıtmak zaman ve zemin hemen hemen gelmesi" diye fıkrasına, bütün ruh u canımızla rahmet-i İlâhiyeden niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. Fakat biz Risale-i Nur şakirdleri ise, vazifemiz hizmettir vazife-i İlâhiyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber, **kemiyete değil, keyfiyete bakmak**, hem çoktan beri sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi her cihetle hayat-ı uhreviyeye tercih ettirmeye sevk eden dehşetli esbap altında **Risale-i Nur'un şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalâletlerin savletlerini kırması ve yüz binler biçarelerin imanlarını kurtarması ve herbiri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakikî mü'min talebeleri yetiştirmesi, Muhbir-i Sâdıkın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vuku-**

atla ispat etmiş ve ediyor, inşaallah daha edecek. Ve öyle kökleşmiş ki, inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu'nun sinesinden onu çıkaramaz. **Tâ âhir zamanda**, hayatın **geniş dairesinde**, asıl sahipleri, yani **Mehdî ve şakirdleri** Cenab-ı Hakkın izniyle gelir, o daireyi genişletir ve o tohumlar sümbülendir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.»¹⁴⁵¹

6- Hem yine Hazret-i Üstad, bu zamanda mevcut hâkim cereyanlar, geniş dairedeki dinî faaliyetlere **hulûl** ederek faaliyetlerini kendi maksadına çevirdiğine dikkat çeker. Ezcümle bir mektubunda şöyle der:

“Bu zamanda öyle **fevkalâde hâkim cereyanlar** var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, **faraza hakikî beklenen o zât dahi bu zamanda gelse**, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için **siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek** ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.”¹⁴⁵²

Yani ki, hakiki beklenen ve ittihad-ı İslamın mümessili olacağı bildirilen zat dahi bu zamanda yani İslam ordularına sahib değilken faraza gelse, ifsad cereyanlarına alet olmamak için geniş dairedeki asıl vazifesinden feragat edecek diye nazara verilen mezkûr mesele cay-ı dikkattır ve ârife işaret kâfidir deriz.

7- KEMMİYET MESELESİ

“Hakikat-ı ihlâs, benim için şan ü şerefe ve maddî ve manevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men'ediyor. Hizmet-i Nuriyeye gerçi büyük zarar olur; fakat **kemmiyet keyfiyete nisbeten** ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, hakikat-ı ihlâs ile, herşeyin fevkinde hakaik-i imaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir **kutbiyetle binler adamı irşad** etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünkü o on adam, tam o hakikatı herşeyin fevkinde

1451 **Kastamonu Lâhikası (107)**

1452 **Tarihçe-i Hayat (494)**

gördüklerinden sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan kalbleri, birer ağac olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şübheler ve vesveseler ile, o kutbun derslerini hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor nazarıyla bakıp, mağlub olarak dağılırlar. Bu mana için **hizmetkârlığı, makamlara tercih ediyorum.**"¹⁴⁵³

Evet, "Cemaatte **vâhid-i sahîh** olmazsa; cem' ve zamm, kesir darbu gibi küçültür. (Haşîye)

(Haşîye): Hesabda malûmdur ki; darb ve cem', ziyadeleştirir. Dört kerre dört, onaltı olur. Fakat kesirlerde darb ve cem', bilakis küçültür. Sülüsü sülüs ile darbetmek, tüsü' olur; yani, dokuzda bir olur. Aynen onun gibi, insanlarda sıhhat ve **istikamet** ile **vahdet olmazsa**; ziyadeleşmekle küçülür, bozuk olur, kıymetsiz olur."¹⁴⁵⁴

Yukarıda geçen **vâhid-i sahîh**, tam sayı demektir. Matematikte tam ve kesir sayılar vardır. Burada keyfiyetsiz kemmiyet, kesir sayıların çarpımı ile temsil ediliyor.

"Kemmiyetin, keyfiyete nisbeten ehemmiyeti yok. Asıl ekseriyet, **keyfiyete** bakar."¹⁴⁵⁵

Bir şeyde iki çokluk bulunamayacağı cihetiyle bir ayet-i kerime kemmiyet ve keyfiyete şöyle işaret eder:

يُضِلُّ بِهٖ كَثِيْرًا وَّ يَهْدِيْ بِهٖ كَثِيْرًا

كَثِيْرًا : Evvelki **كَثِيْرًا** den kemmiyet ve adedce çokluk irade edilmiştir. İkinci **كَثِيْرًا** den keyfiyet ve kıymetçe çokluk kastedilmiştir.¹⁴⁵⁶

Hz. Bediüzzaman Diyor Ki:

"Hakikat-ı ihlas, benim için şan ü şerefe ve maddî ve manevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men'ediyor.

1453 Emirdağ Lâhikası (75)

1454 Mektubat (475)

1455 Mektubat (44)

1456 İsharat-ül İ'caz (172)

Hizmet-i Nuriyeye gerçi büyük zarar olur; fakat **kemmiyet** keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, hakikat-ı ihlas ile, herşeyin fevkinde hakaik-i imaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir kutbiyetle binler adamı irşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünkü o on adam, tam o hakikatı herşeyin fevkinde gördüklerinden sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan kalbleri, birer ağaç olabilirler.”¹⁴⁵⁷

“Nurcular, müşterileri ve kendilerine **tarafatları aramaya** kendilerini mecbur bilmiyorlar. "Vazifemiz hizmettir, **müşterileri aramayız**, onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar." diyorlar. **Kemmiyete** ehemmiyet vermiyorlar. **Hakikî ihlası taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.**”¹⁴⁵⁸

7- Fitne-i âhîrzamana karşı tamirci heyet olan haslar dairesinin keyfiyetli Nurcuları, Resulullahın haber verdiği gibi tahakkuk ettiğini ve Nur dairesinin genişlemesini gelecekteki İslamî kuvvetin yapacağını haber veren Bediüzzaman Hazretleri bundan altmış küsur sene önce yazdığı mektubunda diyor ki:

“Risalet-ün-Nur şâkirdleri ise; vazifemiz hizmettir, vazife-i İlâhiyyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber.. **kemmiyete** değil, **keyfiyete** bakmak; hem çoktanberi **sukut-u ahlâka** ve **hayat-ı dünyeviyeyi her cihetle hayat-ı uhreviyeye tercih ettirmeğe sevkeden dehşetli esbab altında** Risalet-ün-Nurun şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalâletlerin savletlerinin kırılması ve yüzbinler bîcârelerin îmanlarını kurtarması ve **herbiri yüze mukabil binler hakikî mü'min talebeleri yetiştirmesi, Muhbir-i Sâdık'ın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuat isbat etmiş ve ediyor ve inşaallah daha edecek.** Hem öyle

1457 Emirdağ Lâhikası (75)

1458 Emirdağ Lâhikası-2 (170)

kökleşmiş ki, inşâallah hiçbir kuvvet, Anadolu'nun sinesinden onu çıkaramaz. **Tâ âhir zamanda, hayatın geniş dairesinde asıl sahipleri, yâni Mehdi ve şâkirdleri,** Cenâb-ı Hakkın izniyle gelir, **o daireyi genişlendirir** ve o tohumlar sünbülünür. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.”¹⁴⁵⁹

Demek Nur dairesinin genişletilmesi, ittihad-ı İslama bakıyor.

8- Nümune-i imtisal olan haslar dairesinin bid'atlardan uzak durması

Zamanın bid'atlarına fikren, hissen ve amelen karşı olmak esasına dayanan meşakkatli Nurculuğu unutup, mevcut bid'atlı hayata alışıp normal görmek ve telkin etmek ve böylece ismî ve kolay bir Nurculuk ihdas hatarlıdır.

Evet, bu tarz kolay Nurculuk caiz olsaydı, “bu kadar sebepsiz **sıkıntılara hedef** olmayacaktın”¹⁴⁶⁰ cümlesinin hakikatını bilen Bediüzzaman bu yolu takib eder ve İslam Prensipleri Ansiklopedisinin 3416. paragrafında nakledilen (68:9.) âyetinde nazara verildiği gibi ehl-i bid'aya muhalefetle sıkıntılara girmezdi.

9- HEM YİNE BEDIÜZZAMAN DİYOR:

“Bana karşı ehl-i dünyanın verdikleri sıkıntı, siyaset için değil; çünkü onlar da bilirler ki, siyasete karışmıyorum, siyasetten kaçıyorum. Belki bilerek veya bilmeyerek zendeka hesabına, benim **dine merbutiyetimden beni tazib ediyorlar.** Öyle ise **onlara müracaat etmek, dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zendekayı okşamak demektir.** Hem ben onlara müracaat ve dehalet ettikçe; âdil olan kader-i İlahî, beni onların zalim eliyle tazib edecektir.

1459 Sünubat - Tuluat - İşarat (172)

1460 Emirdağ Lâhikası (38)

Çünkü onlar diyanete merbutiyetimden beni sıkıyorlar. Kader ise, benim diyanette ve ihlasta noksanıyetim var; arasıra ehl-i dünyaya riyakârlıklarımın için beni sıkıyor.

Öyle ise, şimdilik şu sıkıntıdan kurtuluşum yok. **Eğer ehl-i dünyaya müracaat etsem, kader der: "Ey riyakâr! Bu müracaatın cezasını çek!" Eğer müracaat etmezsem, ehl-i dünya der: "Bizi tanımıyorsun, sıkıntıda kal!"**¹⁴⁶¹

10- YİNE HZ. BEDİÜZZAMAN DER:

"Mahkemelerin te'hirinde hayır var. Şimdiye kadar Nur'a ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki; bu te'hirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

Hariç âlem-i İslâm'da Nur'un ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nur'un serbestiyet-i tammesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nurların hakikî ihlasına böyle bir şübhe gelecekti ki; **ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, za'f gösteriyorlar diye Nur'un kıymetine büyük zarar olduğu için bu te'hir o evhamları izale eder. Ve isbat ediyor ki: Otuz seneden beri İslâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.**"¹⁴⁶²

Yani bu ders, has nurcuların, medeniyet-i hazıra ehli ile ihtilat etmeleri, ehl-i İslâmın Nurlara karşı hüsn-ü zanlarını kıracağını hatırlatır.

11- NURUN HAS DAİRESİ, BİD'ATLARDAN UZAK DURUR

"Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) yasak edildiği ve

1461 Mektubat (74)

1462 Emirdağ Lâhikası-2 (107)

bid'aların cebren umuma yaptırıldığı zulümatlı ve dehşetli bir devirde, Nur Talebeleri, o uydurma ezanı okumamışlar ve böyle **bid'alara karşı, kendilerini kahramanca muhafaza ederek, bid'alara girmemişlerdir.**"¹⁴⁶³

«Şeair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o kudsî şeairden fedakârlık yapanların ve din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında, **Bediüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde, en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır.** Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez. Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir terhistir" deyip mücadeleye atılmış; **bid'aları tanıtan ve durduran ve şeair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve sünnet-i seniyei ihyâ eden eserleri perde altında otuz seneden beri neşretmiş ve muhitinde, âdeta Devr-i Saadetin bir cilvesini yaşatmıştır.**»¹⁴⁶⁴

12- Evet, âyet ve hadisler bu ahirzaman fitnesinden uzak durmayı ve imkân dairesinde ihtilat etmemeyi bildirirler. Mesela: "**bu zamanımızın fitnesi en büyük bir fitne olduğundan, hem müteaddid hadîsler, hem çok işaret-i Kur'aniye aynı tarihiyle haber veriyorlar.**"¹⁴⁶⁵

"Ve madem يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا gibi hitablarda her asır gibi, **bu asırdaki ehl-i iman, Asr-ı Saadetteki mü'minler gibi dâhildir.**

Ve madem İslâmiyet noktasında **bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'an ve Hadîs ihbar-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.**"¹⁴⁶⁶

1463 Sözlür (757)

1464 Tarihçe-i Hayat (694)

1465 Şualar (332)

1466 Kastamonu Lâhikası (186)

13- Keza “**istiğfar ve tövbe dahi, meyelan-ı şerri keser, tecavüzatını kırar.**”¹⁴⁶⁷ kaidesine istinaden her zaman ve bilhassa namazlardaki tesbihatlarda: “**ecirna, neccina** “ gibi tabirlerle ahirzaman, süfyan, deccal ve kadın fitnelerinden hergün def’alarca ve namaz gibi en kudsî ameller içinde **istiaze** edilmsi, nazara alınacak ve ikazkârane telkinleri tefekkür edilecek ciddî hususlardır.

Netice: Has ve geniş daire arasında nazara alınacak bazı ehemmiyetli hususiyetler vardır.

DAR-ÜL HARB

Asrımızda meydana gelen fitnelerin en dehşetlisi olan ve nifakî hususiyetleri bulunan ahirzaman fitnesi devrinde dar-ül harb gibi mes'elelerin ta'yın ve tesbiti müşkildir.Çünkü fıkihta:

1-Dar-ül İslam (İslam hakimiyetindeki memleket);

2-Dar-ül harb (Kâfirlerin hakim olduğu memleket)

3-Dar-ı Harb (Mürtedlerin hakim olduğu memleket) 'den bahsedilir.

Ahirzaman fitnesi ise, halkı aldatıp ifsad eden nifak ve ifsad ceyranının hakimiyetidir.Bu nifakî hakimiyette;Müslim, kâfir, mürdet, münafık içtimai ve idari bünyede iç içe bir arada bulunabiliyor.Böyle bir karma cemiyet ve devlet, muayyen bir vasıf ile tavsif edilmez.Binaenaleyh bu günkü şartlarda böyle hassah meselelere şer'î hüküm getirmedeki zorluğun bir sebebi budur.

İşte dindarlar ile dine muhalif olanlar iki cephe halinde olmadığı ve aldatan münafıklarla aldatılan müslümanların birbirine karışık olduğu böyle cemiyetler içinde menfi hareketler zulme sebebiyet vereceğinden Bediüzzaman Hz. Kur'an'dan aldığı ders ile müsbet hareket etmeyi ısrarla tavsiye etmiştir. Ancak bu mecburiyet-i kat'îye müstesnadır.

Ezcümle, bir tavsiyede diyorki;

Risale-i Nur'daki şefkat, vicdan, hakikat, hak, bizi siyasetten men'etmiş. Çünkü masumlar belaya düşerler, onlara zulmetmiş oluruz. Bazı zâtlar bunun izahını istediler. Ben de dedim:

Şimdiki fırtınalı asırda gaddar medeniyetten neş'et eden hodgâmlık ve asabiyet-i unsuriye ve umumî harbden gelen istibdadat-ı askeriye ve dalaletten çıkan merhametsizlik cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdadat meydan almış ki, ehl-i hak hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile, tarafgirlik bahanesiyle çok bîçareleri yakacak, o halette o da ezlem olacak ve mağlub kalacak.

Çünkü mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden insanlar, bir-iki adamın hatasıyla yirmi-otuz adamı, âdi bahanelerle vurur, perişan eder.

Eğer ehl-i hak, hak ve adalet yolunda yalnız vuranı vursa, otuz zayıyata mukabil yalnız biri kazanır, mağlub vaziyetinde kalır. Eğer mukabele-i bilmisil kaide-i zalımanesiyle, o ehl-i hak dahi bir-ikinin hatasıyla yirmi-otuz bîçareleri ezseler, o vakit hak namına dehşetli bir haksızlık ederler.

İşte Kur'anın emriyle, gayet şiddetle ve nefretle siyasetten ve idareye karışmaktan kaçındığımızın hakikî hikmeti ve sebebi budur. Yoksa bizde öyle bir hak kuvveti var ki, hakkımızı tam ve mükemmel müdafaa edebilirdik.”¹⁴⁶⁸

Diğer bir ikazı da aynen şöyledir;

“Risale-i Nur'a karşı gizli düşmanlarımızdan bazı zındıkların şeytaniyle çevrilen plânlar ve hücumlar inşâallah bozulacaklar, onun şakirdleri başkalara kıyas edilmez, dağıtırılmaz, vazgeçirilmez, Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle mağlub edilmezler. Eğer maddî müdafaa Kur'an men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde umumun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o şakirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi cüz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar. Allah etmesin, eğer mecburiyet-i kat'iyye derecesinde onlara zulmedilse ve Risale-i Nur'a hücum edilse, elbette hükûmeti iğfal eden zındıklar ve münafıklar bin derece pişman olacaklar.”¹⁴⁶⁹

Emirdağ lahikası eserinde de şu ihtar vardır;

“Biz Nur talebeleri o cebbar gaddarlardan hakkımızı kolayca alabilirdik. Fakat İslâmiyet'in asırlardır bayraktarlığını yapan kahraman Türk milletinin masum çoluk-çocuk ve ihtiyarlarına karşı Risale-i Nur'un bizlerde husule getirdiği kuvvetli şefkat itibariyle ve Kur'an-ı Hakîm'in bizleri maddî mücadeleden men'edip elimizde topuz yerinde Nur olması

1468 Şualar (292)

1469 Şualar (362)

haysiyetiyle ve bütün kuvvetimizle mesleğimizin îcabı olan asayışı temin etmek esasıyla, o zalimlere maddeten mukabele edemedik. Yoksa Allah göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iyye olursa komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa pişman olacaklardır.”¹⁴⁷⁰

İşte ahirzaman fitnesinde mes'eleler böyle hassasiyet kazandığı ve inceleştığı cihetle, Kur'an'a uygun hareket etmek için Kur'an'ın bu asra bakan vechesini beyan eden Risale-i Nur'daki tavsiyelere dikkat edip ona göre hareket etmek icab ediyor.

DER VEYA DEDİRTİR

(İFSAD PLÂNININ BİR ÇEŞİDİ)

1- Münafıklar hulûl plâniyle yani dost görünerek dinî cemaat içine girip, orada enaniyet ve garazkârlık gibi hissiyatına malub olanları veya safdilleri bulup, hizmet zararına olan sözleri, onlara hizmet maslahatı gibi gösterip o aldatıcı ve ifsadkâr sözleri derler ve dedirtirler.Yani önce bu safları tahrik ederler, sonrada aynı menfî sözleri onlara dedirtirler.Veya sadakat ve sebatla hizmet edenleri engellemek için beraberinde olanlara da hucum ediceği gibi sözlerle korkutup onları hizmet zararına sevk ve tahrik ederler.

Bu plâna göre ifsadcıların dedikleri ve dedirttikleri sözlerin zıdlarını yapmak, isabetli hareket olup hizmetin menfaatına olur.Bu sebeble aşağıdaki parçalarda nazara verilen “dedikleri ve dedirttikleri “sözleriyle yaptırmak istedikleri nelerse zıtlarını yapmayı unutmamak gerektir.

Ezcümle, aşağıdaki ikaz yazısı bu hakikatı ciddiyetle nazara veriyor. Şöyleki:

2-“Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular.

O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış olanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek **derler ve dedirtirler** ki: "Bu da İslâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i

Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar. Veyahut da maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylerle aldatmaya veya **korkutmakla** hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar. Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir fikrî, ruhî, kalbî intibah ve uyanıklık veriyor ki, bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle sevk ve teşvik ve o dessay münafıkların maksatlarının tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsil ediyor. Fesübhanallah... Hattâ öyle Nur Talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl halis niyet ve kudsî gayeden sonra -bir sebep olarak da- münafıkların mezkûr plânlarının inadına, rağmına Dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor.. ve üstadımızın dediği gibi diyorlar: "Zaman, İslâmiyet fedaisi olmak zamanıdır."¹⁴⁷¹

İşte bu parağraf güzel bir örnektir. Yani hizmet mensublarını maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylere teşvik edenleri dinlemeyip aksine bu gibi dünyevî menfaatları feda edip hizmet fedaisi olmaya teşvik yapılıyor.

Keza, daire içinde aldatılabilecek kişilerin bulunabileceğine ve onlara hizmete zarar verdirebileceklerine; hem "sen hepsinden daha iyisin" gibi sözlerle enaniyet ve şöhret hislerinden avlayarak çok fena şeyler yaptırabileceklerine dikkat çekilip ikaz ediliyor. Yani Şöhret ve enaniyet hastalarının hizmette hamiyetkâr görünerek, sinsice aldatanlara alet olmamak dersi veriliyor.

Hepimizce malumdur ki, olmayacak şeyler, asrın mürşidi olan Külliyyat gibi bir eserde yazılmazdı.

En dikkate şayan bir husus da şudur ki Risale-i Nurda hizmetin selâmeti için ehemmiyetle ve tekraren nazara verilen bu tarz ikazları, ciddî ihtiyac da varken neşredildiğinde, bu aldaticılar, hizmeti düşünen edasiyle, güya hizmeti çokça düşünen kişilermiş gibi derler ki: "Bunların neşredilmesi fitneyi uyandırır.Yapılmamalıdır." Yani insanlar gafil kalsın ve

hizmet aleyhinde kolayca aldatılınsınlar!... Fakat Risale-i Nurun açık beyanlarıyla koyduğu yasaklara rağmen sinsi fitneler yapılıncaya, bunlara muhalefet etmezler ve susarlar!...

Hayır öyle değil! Külliyatta anlatılan iki sınıf insan vardır. Aldatanlar , aldatılanlar. Aldatanları mutlaka tanımak gerek. Onların ifsadı tanınmamaya dayanır. Tanınsalar, ifsadları akamete uğrar. Onun için kuru gürültüye papuç bırakılmamalı.

Keza “İns ve cin şeytanları ve dinsizlerin bir desisesi de budur ki; bazan derler ve dedirtirler: "Üstâdınız şahsına kıymet vermiyor; siz ise O'nun hakkında takdîr-kâr mektuplar yazıp, Üstâdınızın rızâsına uygun hareket etmiyorsunuz." İşte onlar, Risale-i Nur ve Üstadımızı İslâmiyet düşmanlarına karşı müsbet ve nezih bir tarzda müdafaa etmekten menetmek için safdillik damarlarından istifade ile böyle bir fikir ve mugalâta ile Nur Talebelerini aldatmaya, iğfal etmeye çalışırlar.”¹⁴⁷²

Demek Risale-i Nurun hukukunu ve mesleğini muhafaza ve müdafaaya ve ilân etmeğe karşı muhalefetler nazara alınmamalı ve efkâr-ı amme ikaz edilmelidir.

Evet “İslâmiyet düşmanları, bir taraftan tamamıyla yalan propagandalarına ve taarruzlarına devam ederken, diğer taraftan da Nur talebelerinin üstadları ve Risale-i Nur hakkında istidadları nisbetinde, istifade ve istifazalarından doğan minnet ve şükranlarını ifade eden takdîr-kâr yazı ve sözlerden mürekkep bir nevi müdafaalarını perdeler arkasından men'etmeye çalışıyorlar. Bunun için, safdil gördükleri dostların dostlarına veya dostlara samimî görünerek "İfrata gidiyorsunuz" gibi, bir takım şeyler söylettiriyorlar. İşte böyle sinsi, böyle dessus, böyle entrikalı çeşitli iffiralarla bizi korkutmaya, yıldırmaya ve susturmaya çalışıyorlar.

Evet, **acaba hiç akıl kârı mıdır ki:** Din düşmanları,

iftira ve yalanlardan ibaret yaygaralarını yapsınlar da, bizler hakikati izhar tarzıyla müdafaa etmekte susalım?

Acaba hiç mümkün müdür ki: İslâmiyet düşmanlığıyla, Üstad Bediüzzaman hakkında zalimane ve cebbarane haksızlıkları irtikâb eden o insafsız propagandacılar, yalanlarını savururken, biz, Üstad ve Risale-i Nur'un hakkaniyetini ilân ederek, o acib yalanlarını akîm bırakmaya çalışmayalım? Acaba eblehlik ve safderunluk olmaz mı ki: Kur'an ve imanın hunhar ve müstebid zalim düşmanları; Kur'an ve İslâmiyet'i ve dini Risale-i Nur'la küfr-ü mutlaka karşı müdafaa ve muhafaza hizmetini yapan Bediüzzaman aleyhtarlığında, mütemadiyen uydurmalarla seslerini yükseltsinler de, biz hak ve hakikati beyan ve ilân etmekte sükût edelim, susalım..."¹⁴⁷³

Ehl-i nifakın ifsadına alet olmanın büyük mesuliyetini gösterip aldananları ikaz için Hz. Üstad diyor ki:

“İnsanda, ekseriyet itibariyle hubb-u câh denilen hırs-ı şöhret ve hodfüruşluk ve şan ü şeref denilen riyakârane halklara görünmek ve nazar-ı âmmede mevki sahibi olmağa, ehl-i dünyanın her ferdinde cüz'î-küllî arzu vardır. Hattâ o arzu için, hayatını feda eder derecesinde şöhretperestlik hissi onu sevkeder. **Ehl-i âhîret için** bu his gayet tehlikelidir, ehl-i dünya için de gayet dağdağalıdır; çok ahlâk-ı seyyienin de menşeidir ve insanların da en zaîf damarıdır. Yani: Bir insanı yakalamak ve kendine çekmek; onun o hissini okşamakla kendine bağlar, hem onun ile onu mağlub eder. Kardeşlerim hakkında en ziyade korktuğum, bunların bu zaîf damarından ehl-i ilhadın istifade etmek ihtimalidir. Bu hal beni çok düşündürüyor. Hakikî olmayan bazı bîçare dostlarımı o suretle çektiler, manen onları tehlikeye attılar. (Haşiye)

1473 Tarihçe-i Hayat (768)

(Haşiye): O bîçareler, "Kalbimiz Üstad ile beraberdir" fikriyle kendilerini tehlikesiz zannederler. Halbuki ehl-i ilhadın cereyanına kuvvet veren ve propagandalarına kapılan, belki bilmeyerek hafiyelikte istimal edilmek tehlikesi bulunan bir adamın,

7-Evet ehl-i dalâlet, Nur dairesinde bazılarının enaniyet damarını okşayarak çok fena şeyler yapabileceklerine ve bundan doğacak büyük zararlara karşı tavakkuzu isteyen Hz Üstadın bir ikazı da aynen şöyledir:

“Ehl-i dalaletin tarafgirleri, enaniyetten istifade edip, kardeşlerimi benden çekmek istiyorlar. Hakikaten insanda en tehlikeli damar, enaniyettir ve en zaîf damarı da odur. Onu okşamakla, çok fena şeyleri yaptırabilirler. Ey kardeşlerim! Dikkat ediniz; sizi enaniyette vurmasınlar, onunla sizi avlamasınlar.”¹⁴⁷⁵

Kur'anın mezkûr ikazlar nevindeki bazı âyetleri, mana-yı küllîsiyle her zaman ve mekâna bakar ve baktırır.

Ezcümle: Din düşmanlarına karşı (maddi ve manevî) cihada çıkmakta (samimi mücahidlerle) beraberlikleri devam etse zarar verecekleri bildirilen fitneciler ve onların sözlerini dinleyip aldanan ve aldatmaya çalıştırılan ve daha büyük zararlara vesile olan kişileri, kaderin, ayırdığı, Kur'an

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُضْعَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
âyetinde beyan edilir. (9:47)

Mezkur âyetin mana külliyeti, asrımızdaki bu âyetin ihbarına benzer hadiselerine de baktırır. Yani dinî cemaat içinde enaniyet gibi hissiyatın tesiriyle hareket edecek olanları kader hadiseler süzgeçinde eleyerek cemaatten ayırıp ihrac eder. İşte âyet diyor ki:

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا

"Kalbim safidir. Üstadımın mesleğine sadıktır." demesi, bu misale benzer ki: Birisi namaz kılarken karnındaki yeli tutamıyor, çıkıyor; hades vuku buluyor. Ona "Namazın bozuldu" denildiği vakit, o diyor: "Neden namazım bozulsun, kalbim safidir."¹⁴⁷⁴

نظروا وضمضوا خالكم خيبقوا كنتم القنصة

توقفيكم خمشا شوخ جهم خالتم غلیم بالظالمین

ق

ق

DERD-İ MAİŞET

“Hem ezcümle, Üstadımız diyor ki: "Benim de kanaat-ı kat'iyem çok tecrübelerle gelmiş ki, ben Risale-i Nur'un tashihatiyla meşgul olduğum zaman, pek zahir tarzda, hem rızkımda bereket, hem kolaylık görüyorum. Her ne vakit çalışmazsam o hali görmüyorum."

Hem Üstadımız diyor ve biz de tasdik ediyoruz: "Ben son zamanda anladım ki; şimdiye kadar hem ben, hem dostlarım bu hakikatın suretini başka şekilde görmüşüz. Şöyle ki: Hapishanede bir tek ekmek, sekiz ve bazan on gün bana kâfi geldiği halde, burada aynen o tarzda yaşıyordum.

Hem ben, hem kardeşlerim, bunu benim az yemek ve iştahsızlığıma veriyorduk. Halbuki çok emarelerle kat'iyen anladık ki, o acib hal bereket neticesi imiş. Birkaç defa sekiz günde bana kâfi gelen bir ekmeği aynı iştihâ ile - çalışmadığımdan berekete mazhar olmadığım zaman- iki günde, bazan bir buçuk günde bitiriyordum. Demek bu onaltı-onyedi seneden beri benim mükemmel tayinatım, Risale-i Nur'un hizmetinden gelen bir bereketten idi. Evet aynelyakîn derecesinde bize de kanaat gelmiş ki, bu kesretli hâdisat-ı bereket, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'caz-ı manevîsinin bir şuaıdır. Manen der: "Ey Kur'an'ın şakirdleri! Sizleri vazife-i mukaddesenizden ekseriyetle geri bırakan, maişet telaşesidir. Bu ise, Kur'anın feyziyle, bereket nevinden size veriliyor. Vazifenize bakınız."¹⁴⁷⁶

“Endişeli Soru: Bu âhîrzaman fitnesinde, açlık ehemmiyetli bir rol oynayacak. Onunla ehl-i dalalet, bîçare aç ehl-i imanı derd-i maişet içinde boğdurup, hissiyat-ı diniyeyi ya unutturup, ya ikinci, üçüncü derecede bırakmağa çalışacak diye, rivayetlerden anlaşılıyor. Acaba, herşeyde hattâ kahr azabında ehl-i iman ve masumlar için bir vech-i rahmet ve kader-i İlahî cihetinde adalet olduğu, bunda ne tarzda olur?

Ve ehl-i iman, hususan Risale-i Nur talebeleri bu musibete karşı iman ve âhîret hesabına ne cihetle istifade edip, nasıl davranacaklar ve mukavemet edecekler?

Elcevab: Şu musibetin en ehemmiyetli sebebi; küfran-ı nimet ve şükürsüzlük ve nimet-i İlahiyenin kıymetini takdir etmemeklikten gelen bir isyan olduğundan, Âdil-i Hakîm nimetinin hususan gıda kısmının, hususan hayat noktasında en büyük nimet olan ekmeğin hakikî lezzetini ve çok ehemmiyetli kıymetini ve nimetiyet noktasında fevkalâde derecesini göstermekle, hakikî şükre sevk etmek hikmetiyle, Ramazan gibi riyazet-i diniyeye riayet etmeyen şükürsüz insanlara bu musibeti verip, aynı hikmet için adalet etmiş.

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, hususan Risale-i Nur talebelerinin vazifesi; bu musibetli açlığı, Ramazan riyazet-i diniyesinin tarzındaki açlık gibi vesile-i iltica ve nedamet ve teslimiyet yapmağa çalışmaktır.

Ve zaruret bahanesiyle, dilencilığe ve hırsızlığa ve anarşiliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık hissiyle açlara merhamete gelip zekatla yardımlarına koşmaktır.

Ve **nefsini** güzel yemeklerle **şımartan**, serkeş eden ve hevesat-ı rezile ve tuğyanlara sevk edip sarhoş eden gençler dahi, Risale-i Nur'un irşadıyla, bu hâdiseden merdane istifade ederek, fuşşiyat ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırdığı vesilesiyle taate ve hayrata girip, o hâdiseyi kendi aleyhlerinden çıkarıp, lehlerinde istimal etmektir. Ve ehl-i ibadet ve salâhat dahi, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl farkedilmeyecek bir tarza gelmiş ve şübheli mal hükmünde ve manen müşterek olan erzak-ı umumiyeden helâl olmak için mikdar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye, bu mecburî belaya bir

riyazet-i şer'îye nazarıyla bakmaktır. Kader-i İlahiyeye karşı şekva ile değil, rıza ile karşılamaktır.”¹⁴⁷⁷

“Hem İmam-ı Şafîî'den (R.A.) rivayet var ki; hâlis talebe-i ulûmun rızıkına, ben kefalet edebilirim demiş. Çünkü rızıklarında vüs'at ve bereket olur. Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm ünvanına Risale-i Nur şakirdleri bu zamanda tam liyakat göstermişler; elbette şimdiki açlık ve kahta mukabil Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle, maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır.

Evet her tarafta bu derd-i maişet herkesi sarsıyor. Ehl-i dalalet bundan istifade eder. Ehl-i diyanet de kendini mazur bilir, "Zarurettir, ne yapalım?" der. Demek ki, Risale-i Nur şakirdleri bu açlık ve zaruret musibetine karşı, yine Nur'la mukabele etmeli. Her şakirdin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil; belki başkasının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da hizmete ciddî devam ile olur.”¹⁴⁷⁸

“Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Bu şiddetli maddî ve manevî kıştaki galâ ve varlık içinde kaht ve derd-i maişet fukaralara ağır basması cihetinde, ekseri fakir-ül hal olan Risale-i Nur şakirdlerinin bu dehşetli hale karşı sarsılmaları ve tesanüdleri bozulması ihtimaliyle ziyade endişe ediyordum. Sizler her zamandan ziyade bu fırtınada tesanüdünüzü ve ittihadınızı ve birbirinin kusuruna bakmaması, birbirini tenkid etmemesi, Risale-i Nur'un vazife-i kudsiye-i imaniyesi hesabına mükellef ve muhtaçsınız.

Sakın birbirinizden gücenmeyiniz ve tenkid etmeyiniz. Yoksa az bir za'f gösterseniz, ehl-i nifak istifade edip sizlere büyük zarar verebilirler. Derd-i maişet zaruretine karşı iktisad ve kanaatla mukabele etmeye zaruret var. Menfaat-i dünyeviye, çok ehl-i hakikatı, ehl-i tarikatı dahi bir

1477 Kastamonu Lahikası (140)

1478 Kastamonu Lahikası (201)

nevi rekabete sevkettiği için endişe ederim.

Risale-i Nur şakirdleri içinde şimdiye kadar bu cihet onları zedelememiş. İnşâallah yine zedelemes. Fakat herkes bir ahlâkta olamaz. Bazıları meşru' dairede rahatını istese de, itiraz edilmemeli. Zarurete düşen bir şakird, zekatı kabul edebilir. Risale-i Nur'un hizmetine hasr-ı vakit eden rükünlere ve çalışanlara zekatla yardım etmek de, Risale-i Nur'a bir nevi hizmettir.

Hem yardım edilmeli. Fakat hırs ve tama' ve lisan-ı hal ile istemek olmamalı. Yoksa ehl-i dalalet ki, hırs ve tama' yolunda dinini feda etmiş. Onlar nazarında kıyas-ı binnefs cihetiyle, "Risale-i Nur'un bir kısım şakirdleri dahi, dinini dünyaya âlet ediyorlar" diye çirkin bir ittihâm ile taarruzlarına meydan açar."¹⁴⁷⁹

"Hem Ramazan Risalesi'nin âhirinde nefsi emmareyi her nevi azabdan ziyade, açlık ile temerrüdünü terkettiği gibi; şimdiki ehl-i nifakın mütemerridane sefahetinin cezası olarak umuma ve masumlara da gelen bu açlık ve derd-i maişet belasından ehl-i dalalet istifade edip, Risale-i Nur'un fakir şakirdlerinin aleyhine istimal etmek ihtimali var.

Madem şimdiye kadar ekseriyet-i mutlaka ile Risale-i Nur şakirdleri, Risale-i Nur hizmetini her belaya, her derde bir çare, bir ilâç bulmuşlar. Biz her gün hizmet derecesinde, maişette kolaylık, kalbde ferahlık, sıkıntılara genişlik hissediyoruz, görüyoruz. Elbette bu dehşetli yeni belalara, musibetlere karşı da, yine Risale-i Nur'un hizmetiyle mukabele etmemiz lâzımdır."¹⁴⁸⁰

"Semavî musibet ise: İhtikâr neticesinde, hayat ve yaşamak hissi, hissiyat-ı diniyeye galebe çalıp, ekser nâs midesini, maişetini daima düşünüyor. Hattâ ekser fukara kısmından olan Risale-i Nur talebeleri, bu musibete karşı çabalamak mecburiyetiyle hakikî ve en mühim vazifesi olan

1479 **Kastamonu Lahikası (223)**

1480 **Kastamonu Lahikası (235)**

neşir hizmetini bırakmağa mecbur oluyor.”¹⁴⁸¹

“**Beşincisi:** Risale-i Nur'un bir talebesi, Risale-i Nur'a çalışmadığının bir sebebi, derd-i maişetin ziyadeleşmesi olduğunu söyledi. Biz de ona dedik: Risale-i Nur'a çalışmadığın için derd-i maişet sana şiddetlendi. Çünkü bu havalide her talebe itiraf ediyor ve ben de ediyorum ki: Risale-i Nur'a çalıştıkça, yaşamakta kolaylık ve kalbde ferahlık ve maişette sühulet görüyoruz.”¹⁴⁸²

“**BEŞİNCİSİ:** Hakkı Efendi'dir. Şimdi burada olmadığı için, Hulusi'ye vekalet ettiğim gibi, ona da vekaleten derim ki: Hakkı Efendi talebelik vazifesini hakkıyla îfa ederken, ahlâksız bir kaymakam geldi. Hem Üstadına, hem de kendine zarar gelmemek için, yazdıklarını sakladı. Muvakkaten hizmet-i Nuriyeyi terketti. Birden bir şefkat tokadı manasında bin lirayı vermeye mükellef olacak bir dava başına açıldı. Bir sene o tehdid altında kaldı. Tâ geldi, burada görüştük, avdetinde hizmet-i Kur'aniyeye talebelik vazifesine girdi. Şefkat tokadının hükmü kalktı, tebrie etti.

Sonra Kur'an'ı yeni bir tarzda (**Haşiye**) yazmak hususunda talebelere bir vazife açıldı. Hakkı Efendi'ye de hisse verildi. Elhak o, hissesine sahib çıktı. Bir cüz'ü güzel yazdı, fakat derd-i maişet zaruretiyle kendini mecbur bilip gizli dava vekaletine teşebbüs etti. Birden bir şefkat tokatı daha yedi. Kalem tutan parmağı, muvakkaten kırıldı. Bu parmakla hem dava vekaleti yapmak, hem Kur'anı yazmak olmayacak diye, lisan-ı mana ile ihtar edildi. Dava vekaletine teşebbüsünü bilmediğimiz için parmağına hayret ediyorduk.

Sonra anlaşıldı ki: Kudsi, safi hizmet-i Kur'aniye, gayet temiz kendine mahsus parmakları başka işe karıştırmak istemiyor. Her ne ise... Hulusi Bey'i kendim gibi bildim, ona bedel konuştum. Hakkı Efendi de aynen onun gibidir.

Eğer benim vekaletime razı olmazsa, kendi tokatını kendi

1481 **Kastamonu Lahikası (198)**

1482 **Kastamonu Lahikası (135)**

(**Haşiye**): Tevafuk mu'cizesini gösterir bir surette demektir.

yazsın.”¹⁴⁸³

“**Ey insan!** Rahm-ı maderde iken, tıfl iken, ihtiyar ve iktidardan mahrum bir vaziyette iken, seni pek leziz rızıklar ile besleyen Allah, sen hayatta kaldıkça o rızkı verecektir. Baksana! Her bahar mevsiminde sath-ı arzda yaratılan enva'-ı erzakı kim yaratıyor ve kimler için yaratıyor?

Senin ağzına getirip sokacak değil ya! Yahu, eğlencelere, bahçelere gidip dallarda sallanan o güleç yüzlü leziz meyveleri koparıp yemek zahmet midir? Allah insaf versin!

Hülâsa: Allah'ı ittiham etmekle işini terk edip Allah'ın işine karışma ki nankör âsiler defterine kaydolmayasın.”¹⁴⁸⁴

1483 **Lemalar (43)**

1484 **Mesnevi-i Nuriye (224)**

DERSHANE

MUKADDEME

Cemiyetin veya cemaatin yaşayış şekli, muhavere ve sohbetleri gibi cemiyetin bütün hususiyetleri, ferdlere te'sir eden en ehemniyetli sebeblerdendir.

Mesela: Asrı saadetteki cemiyette, (İctihad risalesinde izah edildiği gibi) bütün muhavereler, sohbetler ve umumi olarak merak edilip rağbet gören meseleler; kelamı İlahiden murad ve marziyyatı İlahiyyeyi öğrenmek idi. Bunun için o zamanın insanları bu manada yetişirlerdi.

Zamanımızda ise:

1- Hayatı dünyeviye'nin temini

2- Siyaset merakları

3- Felsefenin revacı. Yani :Dinin hükümlerine tabi olmak yerine, kendi arzu ve aklına tabi olmak hastalıkları vardır. Cemiyetteki ferdlar dahi, bu hususiyetlerin tesiri altında, manen ve fikren müsbet terakkinin zemin ve şartlarını bulmadığından, terakki yerine tedenniye düşer olurlar.

Bu tehlikelerden kurtulmanın ehemniyetli çarelerinden birisi şudur ki: Asrı saadetin mezkur hususiyetlerine sahip bir cemaatin içinde bulunmaktır.

Bu cemaat asrın üç hastalığı olan: Hayatı dünyeviye'ye teşvik eden ve siyasi meselelere nazarları çeviren ve felsefi, akli muhakemelerle dini hükümlere tasarruf eden sohbet ve muhaverelere kendi bünyesi içinde yer vermemelidir.

İşte dersane-i Nuriye, asrı saadetin mezkur hususiyetlerinin yaşanmasına cehdedilen ve zamanımızın mezkur üç hastalığı muvacehesinde medarı bahs ve merak etmeyen ve böylece müsbet yetişme zemin ve şartlarına haiz olan yerlerdir. Kur'ana ve imana hizmet ehlinin suffalarıdır. (Ashab-ı suffada olduğu gibi).

DERSHANE İLE ALAKALI PARÇALAR

Sâniyen: Madem Risale-i Nur o mu'cize-i kübranın elinde bir elmas kılıncı hükmünde hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları teslim mecbur etmiş. Hem kalbi, hem ruhu, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda hazine-i

Kur'aniyenin dellâllığını yapan ve ondan başka me'haz ve mercii olmayan bir mu'cize-i maneviyesi bulunan Risale-i Nur o vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalara ve gayet muannid zındıklara tam galebe çalmış ve dalaletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde Asâ-yı Musa'daki Meyve'nin Altıncı Mes'elesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci Hüccetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp nur-u tevhidi göstermiş; elbette bizlere lâzım ve millete elzem, şimdi resmen izin verilen din tedrisatı için hususî dersaneler açılma ve izin verilmesine binaen, Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dersane-i Nuriye açmak lâzımdır.

Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir mes'elesini tam anlamaz. Hem iman hakikatlarının izahı olduğu için; hem ilim, (Haşiye) (Şayet biri biliyor, taallüm etmeğe muhtaç değilse ibadete muhtaç veya marifete müştak veya huzur ister. Onun için herkese lüzumlu bir derstir.) hem marifet, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor.

Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayat-ı dünyeviyesine ve siyasiyesine ve uhreviyesine pek çok faidesi bulunan bu Kur'an lemaatlarına ve dellâli bulunan Risale-i Nur'a değil ilişmek, tamamıyla terviç ve neşrine çalışmaları elzemdir ki; geçen dehşetli günahlara keffaret ve gelecek müdhiş belalara ve anarşistliğe bir sed olabilsin.¹⁴⁸⁵

Urfa ve Diyarbakır'daki faal Nur talebeleri birer medrese-i Nuriyye kurdular. Risale-i Nur'u her sınıf halktan, bilhassa talebelerden, gençlerden gelen cemaate okumak suretiyle ilmî derslere başladılar.

Bu zamanda pek ehemmiyetli olan talebe-i ulûmun şerefini ihyâ ettiler. Şark havâlisinde büyük hizmet-i imaniyye ifa olundu. Bir aralık Diyarbakır'da orada Nurlarla imana ve Kur'âna hizmet eden faal bir Nur talebesi aleyhine dâvâ açıldı, beraetle neticelendi, mü'minlerin sürûr ve minnettarlığına vesile oldu.¹⁴⁸⁶

Evvelâ: Hadsiz şükrolsun ki şimdi Ankara içinde küçük bir Medrese-i Nuriye manasında, küçük Said'ler ve Nur'un fedakârları her gece birisi bir mecmuayı okur, ötekiler ders alır gibi dinliyorlar. Bazı vakit konferans zamanında bazı mühim adamlar da iştirak ediyorlar. Bu defa Afyon gazetecisinin iftirası münasebetiyle Başvekil'e ve Dâhiliye Vekaletine ve Nur Talebelerine bazı meb'uslar söylemiş. Adnan Menderes ile Dâhiliye Vekili pek dostane mukabele edip haber göndermişler ki: "Hiç merak etmesin ve me'yus olmasın." Ve Afyon'daki gazeteci de: "Ben Emirdağı'na geleceğim ve Üstad'a iki dileğim var, bunları rica edeceğim ve özür dileyeceğim." demiş. Ve bizim aleyhimizde neşredilen o gazetelerden, talebelerim yüzaltmış adedini alarak imha etmişlerdir.¹⁴⁸⁷

Aziz, sıddık kardeşlerim ve manevî Medreset-üz Zehra'nın Nur şakirdleri! Ben Isparta'ya geldiğim vakit, Isparta'da İmam-Hatib ve Vaiz Mektebinin açılacağını haber aldım. O mektebe kaydolacak talebelerin ekserisi Nurcu olmaları münasebetiyle o mektebin civarında gayr-ı resmî bir surette bir Nur Medresesi açılıp, o mektebi bir nevi Medrese-i Nuriye yapmak fikriyle bir hatıra kalbime geldi. Bir-iki gün sonra güya bir ders vereceğim diye etrafta şâyi' olmasıyla o

1486 Tarihçe-i Hayat (673)

1487 Emirdağ Lahikası-2 (60)

dersimi dinlemek için rical ve nisa kafilelerinin etraftan gelmeleriyle anlaşıldı ki, böyle nim-resmî ve umumî bir Medrese-i Nuriye açılrsa o derece kalabalık ve tehacüm olacak ki, kabil olmayacak. Afyon'da mahkemeye gittiğimiz vakitki gibi pek çok lüzumsuz içtimalar olmak ihtimali bulunduğundan o hatıra terkedildi. Kalbe bu ikinci hakikat ihtar edildi. Hakikat da şudur:

Her bir adam eğer hanesinde dört-beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük Medrese-i Nuriyeye çevirsin. Eğer yoksa, yalnız ise, çok alâkadar komşularından üç-dört zât birleşsin ve bu heyet buldukları haneyi küçük bir Medrese-i Nuriye ittihaz etsin. **Hiç olmazsa** işleri ve vazifeleri olmadığı vakitlerde, beş-on dakika dahi olsa Risale-i Nur'u okumak veya dinlemek veya yazmak cihetiyle bir miktar meşgul olsalar, hakikî talebe-i ulûmun sevablarına ve şereflerine mazhar oldukları gibi, İhlas Risalesi'nde yazılan beş nevi ibadete de mazhar olurlar. Hakikî ilim talebeleri gibi, onların maişetlerini temin hususundaki âdi muameleleri de bir nevi ibadet hükmüne geçebilir diye kalbe ihtar edildi. Ben de kardeşlerime beyan ediyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Hasta Kardeşiniz **Said Nursî**¹⁴⁸⁸

Aziz, sıddık kardeşlerimiz!

Evvelen: Üstadımız leyle-i beratınızı tebrik ediyor. Hem selâm ve dua ediyor.

Sâniyen: Diyarbekir'den dün aldığımız mektubda ifade edildiğine göre, Diyarbekir havalisiyle beraber şarkta şimdi ikiyüz kadar Nur dershaneleri açılmış. Ayrıca Diyarbekir'de kadınlara mahsus dört-beş dershane-i nuriye varmış. İnşâallah bu büyük bir hayrın alâmetidir.

Üstadımız on sene evvel işaret ve büyük menfaatını beyan ettiği Nur medreselerinin şimdi bu zamanda açılma işi, tam tahakkuk safhasına girmiş bulunuyor. O zaman demişti: "Şimdi resmen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına izin verilmesine binaen Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i nuriye açmak lâzımdır.

Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir mes'elesini tam anlamaz. İman hakikatlerinin izahı olduğu için; hem ilim, hem marifetullah, hem huzur, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşâallah Nur medreseleri beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor."

Üstadımız Barla'daki dokuz senelik ikametgâhı olan ve Risale-i Nur'un birinci dershanesi, hem altı vilayet genişliğindeki Medreset-üz Zehra'nın çekirdeği bulunan hanesini "Medrese-i Nuriye olarak" Risale-i Nur'a vakfetmişti. Şimdi onu müteakib hem Isparta ve civarı kazaları ve bazı köylerinde, hem Diyarbekir ve şarkta Nur dershaneleri açılmaktadır.

Bu suretle o dershanelerde Nurların okunması ve Nurlarla meşguliyyete devam edenlere ve ders alanlara talebe-i ulûm şerefini kazandırmaktadır. Talebe-i ulûmun ise âdi harekâtı, hattâ uykusu dahi ibadet hükmüne geçtiğini bazı büyük müçtehidler beyan etmişler.

Sâlisen: Nurların radyo diliyle Anadolu ve âlem-i İslâm'a intişarının ilk mukaddemesi, mübarek leyle-i berata tevafuk

etmesi,

bu vatan ve âlem-i İslâm hakkında Risale-i Nur lehinde büyük bir hayrın alâmeti ve işaretidir.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşleriniz

Tahirî, Zübeyr, Sungur, Ceylan, Bayram

(Haşîye): Bu mektub aynı zamanda telgrafla veya mektubla Üstadımızın leyle-i beratlarını tebrik eden kardeşlerimize cevabdır.¹⁴⁸⁹

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşimiz Hacı Ali!

Gönderdiğiniz kıymetdar ve bilhassa Hazret-i Üstadı pek çok sevindiren mektubunuzu aldık. Üstadımız diyor ki:

"Risale-i Nur, bu zamanda kâfidir. On sene medresede okuyanlar, Risale-i Nur'la bir senede aynı istifadeyi ettiklerine şahid, binler ehl-i ilim var. Madem Hacı Kılınç Ali birbuçuk sene bütün Risale-i Nur eczalarına sahib çıkmış, kısmen okumuş; nazarımızda yirmi senelik bir Nur talebesidir.

Ben her sabah haslar içinde onun ismiyle bütün manevî kazançlarıma, defter-i a'maline geçmek için hissedar ediyorum. Öyle ise, o da bütün hayatını Risale-i Nur'a vermeye mükelleftir. Demek şimdiye kadar Câmi-ül Ezher'e gitmeğe muvaffak olmaması ehemmiyetli bir hikmet içindir ki, Nurlar ona kâfi imiş.

Şimdi Şam'a, Haleb'e yakın olan Urfa'da bir Medrese-i Nuriye ileride teşekkül etmesini kuvvetli ümid ediyoruz. Kılınç Ali ile beraber Eski Said'in gayet kıymetdar bir talebesi olan Şam'daki Molla Abdülmecid, Urfa'daki Nur'un talebelerinden Seyyid Sâlih ve onun yanına giden Nur'un fedakâr bir talebesiyle muhabere etsinler. Ben hem Molla Abdülmecid'e, hem Hacı Ali'ye, hem Şam'daki Risale-i Nur'la alâkadar

olanlara pek çok selâm ediyorum. Ve dualarını ve o mevki-i mübarekede bana dua etmelerini rica ediyorum." dedi.

Evet kahraman kardeşimiz Hacı Ali; Hazret-i Üstad daima sizin fedakârlığınızı izhar buyuruyorlar. Biz de sizi tahsinlerle tebrik ediyoruz.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Üstadın hizmetinde bulunan kusurlu
Sungur, Zübeyr, Ziya¹⁴⁹⁰

Aziz, Sıddık Kardeşim Osman Nuri!

Madem Cenab-ı Hak, senin kudsî niyet ve ihlasıyla Ankara'da en mühim genç Said'leri senin etrafına toplamış. Madem Ankara'da benim bulunmamı lüzumlu görüyorsunuz. Ben de şimdi nafakamla tedarik ettiğim nüshalarımı, o küçük Medrese-i Nuriyeme benim bedelime gönderiyorum. Onların adedince Said'ler, seninle komşu olurlar. Hem fedakâr evlâdın çok fevkinde sadakatla şimdiye kadar hizmetleriyle herbiri birer genç Said olarak beş-on Abdurrahmanlarım hükmünde **Sungur, Ceylan, Tillo'lu Said, Sâlih, Abdullah, Ahmed, Ziya** gibi genç ve çalışkan Said'leri senin yanına hem benim vekilim, hem senin talebelerin olarak benim bedelime o küçücük Medrese-i Nuriyeye nezaret ve bir nevi derslane olarak re'ynize bırakıyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz **Said Nursî**¹⁴⁹¹

1490 **Emirdağ Lahikası-2 (26)**

1491 **Emirdağ Lahikası-2 (44)**

ÜSTADIMIZIN VASIYETNAMESİ

Hem benim şahsımın, hem Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin sermayesini, kendilerini Risale-i Nur'un hizmetine vakfedenlerin tayinlerine vermek, hususan nafakasını çıkaramıyanlara vermek lâzımdır.

Şimdiye kadar birkaç senedir tayinatları verilen Nur talebeleri, haslara malûm olmuş. Ben de yanımda şimdi bulunan kardeşlerimi kendime vâris ve benim vazifemi yapmaya çalışmak lâzım. Tesanüdü de tam muhafaza etsinler.

Evet, bu vasiyetnameyi tasdik ediyorum.

Said Nursî¹⁴⁹²

Barla sıddıkları Nurların yazmasına tam çalışmaları, herkesten evvel onların vazifeleridir. Çünkü Barla, birinci medrese-i Nuriye şerefini kazanmasından, o mübarek medreseyi talebesiz bırakmak caiz değil. İnşâallah tekrar şenlenecek. Çalışanlara bârekâllah deriz. Cenab-ı Hak tevfik versin, âmîn.¹⁴⁹³

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Ecel muayyen olmadığı için benim şiddetli hastalığım her vakit gelebilir diye, evvelce yazdığım vasiyetnamelerimi teyiden bu vasiyetname de şiddetli, dâhilî bir hastalığımın ihtar edildi. Ben de beyan ediyorum ki: Benim vefatımdan sonra, benim emaneten elimde bulunan Risale-i Nur sermayesi hem mu'cizatlı Kur'anımızı tab'ettirmek için Eskişehir'de muhafaza edilen sermaye, o Kur'anın tevafukla ve fotoğrafla tab'ına ait.^(*) Yanımızdaki sermaye ise, Risale-i Nur'un sermayesidir. O sermaye Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki; yetmiş küsur sene evvel o zamanın âdetine muhalif olarak kendim fakirliğimle beraber onların

1492 **Emirdağ Lahikası-2 (200)**

1493 **Emirdağ Lahikası-2 (152)**

(*) **On bin liradır.**

tayinlerini verdiğime bir ihsan ve lütf-u Rabbanî olarak o zamandan elli-altmış sene sonra Cenab-ı Erhamürrâhimîn o örfî âdete muhalif kaidemi manevî ve geniş Medreset-üz Zehra'nın hâlis ve nafakasını temin edemeyen ve zamanını Risale-i Nur'a sarfeden talebelerine aynen ve eski zaman ihsan-ı İlahî neticesi olarak şimdi yanımızdaki sermaye onların tayinleridir ve tayinlerine sarf edilecek ve kaç senedir benim yaptığım gibi benim manevî evlâdlarım, benim vereselerim aynen öyle yapmak vasiyet ediyorum.

İnşâallah **tam Risale-i Nur intişara başlasa**; o sermaye şimdiki fedakâr, kendini Risale-i Nur'a vakfeden şakirdlerden çok ziyade fedakâr talebelere kâfi gelecek ve manevî Medreset-üz Zehra ve Medrese-i Nuriye çok yerlerde açılacak. Benim bedelime bu hakikate, bu hale manevî evlâdlarım ve has ve fedakâr hizmetkârlarım ve Nur'a kendini vakfeden kahraman ve herkesçe malûm kardeşlerim bu vasiyetin tatbikine yardımlarını rica ediyorum. Risale-i Nur itibariyle bana hiç ihtiyaç kalmadığı için âlem-i berzaha gitmek benim için medar-ı sürurdur. Siz mahzun olmayınız. Belki beni tebrik ediniz ki, zahmetten rahmete gidiyorum.

Çok hasta **Said Nursî**¹⁴⁹⁴

Evet, biz Üstadımızın bu vasiyetine şahidiz.

Emirdağ'lı Çalışkan, Mustafa Acet, Safranbolu'lu Hüsnü, Ermenek'li Zübeyr, Çoğol'lu Bayram

Basiretli Nur nâşirleri; otuz beş sene evvel Risale-i Nurdaki yüksek hakikatları görmüş, o kudsî dersleri almış ve o zamandan beri ihlâs ve sadâkatla gizli din düşmanlarına göğüs germiştir. Nur kahramanlarının haneleri müteaddid defalar arandığı ve kendileri def'alarca hapslere atılarak orada şiddetli azablar ve sıkıntılar çektiirildiği halde, elmas kalemleriyle Risale-i Nurun bu kadar senedir nâşirliğini yapmışlardır. İstedikleri takdirde dünya nimetleri kendilerine

yâr olduğu halde; her türlü şahsî, dünyevî rütbelerden, varlıklardan feragatla, ömürlerini Risale-i Nurun hizmetine vakfetmişlerdir.¹⁴⁹⁵

Tarih denilen mazi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgraf ile sizin ile konuşuyorum. Ne yapayım acele ettim, kışta geldim. Siz inşaallah cennet-âsâ bir baharda gelirsiniz. Şimdi ekilen nur tohumları, zemininizde çiçek açacaklar. Sizden şunu rica ederim ki, mazi kıt'asına geçmek için geldiğiniz vakit mezarıma uğrayınız. O çiçeklerin birkaç tanesini mezar taşı denilen, kemiklerimi misafir eden toprağın kapıcısının başına takınız. (Yani İhtiyar Risalesi'nin Onüçüncü Ricasında beyan ettiği gibi, Medreset-üz Zehra'nın mekteb-i ibtidaîsi ve Van'ın yekpare taşı olan kal'asının altında bulunan Horhor Medresemin vefat etmesi ve Anadolu'da bütün medreselerin kapatılması ile vefat etmelerine işaret ederek umumunun bir mezar-ı ekberi hükmünde olmasına bir alâmet olarak, o azametli mezara azametli Van kal'ası mezar taşı olmuş. Ey yüz sene sonra gelenler! Şu kal'anın başında bir Medrese-i Nuriye çiçeğini yapınız.¹⁴⁹⁶

Birincisi: Fen ve felsefenin tasallutuyla ve maddiyyun ve tabiiyyun taunu, beşer içine intişar etmesiyle, her şeyden evvel felsefeyi ve maddiyyun fikrini tam susturacak bir tarzda imanı kurtarmaktır. **Ehl-i imanı dalaletten muhafaza etmek** ve bu vazife hem dünya, hem herşeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazret-i Mehdi'nin o vazifesini bizzât kendisi görmeğe vakit ve hal müsaade edemez. Çünkü hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) cihetindeki saltanatı, onun ile iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir taife bir cihette görecektir.

O zât, o taifenin uzun tedkikatı ile yazdıkları eseri kendine hazır bir program yapacak, onun ile o birinci vazifeyi tam yapmış olacak. Bu vazifenin istinad ettiği kuvvet ve manevî

1495 Tarihçe-i Hayat (164)

1496 Emirdağ Lahikası-2 (234)

ordusu, yalnız ihlas ve sadakat ve tesanüd sıfatlarına tam sahip olan bir kısım şakirdlerdir. Ne kadar da az da olsalar, manen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar.¹⁴⁹⁷

DERS, TEDRİS, İZAH

RİSALE-İ NUR'UN DERSLERİ İLE ALAKALI BAHİSLERDEN BİR KISMI

1- HZ. ÜSTADDAN BİR DEFA DAHİ OLSUN DERS ALMAK

“Şu görüşmenin de üç meyvesi var:

Birincisi: Dellâlık itibariyle mücevherat-ı Kur'anîyeyi benden veya Sözlere'den ders almak. **Velev bir ders de olsa.**¹⁴⁹⁸

“İkincisi: Bana hizmet eden ve "Meyve"yi yazan Ali Rıza. Bir gün yazdığını **ona ders verecektim.** O haylazlığından yemek pişirmek bahanesi ile gelmedi, birden tokat yedi. O vakit onun tenceresi sağlam iken, dibi, yemeği ile beraber tamamen düştü.”¹⁴⁹⁹

2- HZ. ÜSTADA BEDEL RİSALE-İ NUR'DAN VE ONUN HAS ŞAKİRDLERİNDEN DERS ALMAK

“Sen nasıl dünya işlerinde hasları tevkil ettin, erkânların meşveretlerine bıraktın ve isabet ettin. Aynen öyle de; **uhrevî ve Kur'anî ve imanî ve ilmî işlerinde dahi Risale-i Nur'u ve şakirdlerinin şahs-ı manevîlerini tevkil** ile o hâlis, muhlis hasların şahs-ı manevîleri senden çok mükemmel o vazifeni kendi vazifeleriyle beraber yaparlar.

1497 Emirdağ Lahikası-2 (266)

1498 Mektubat (344)

1499 Şualar (333)

Hem daima da şimdiye kadar yapıyorlar. Meselâ, **seninle görüşen muvakkat bir dirhem ders ve nasihat alsa, Risale-i Nur'dan bir cüz'ünden yüz dirhem ders alabilir.** Hem senin yerinde ondan nasihat alır, sohbet eder. Hem Nur şakirdlerinin **hasları, bu vazifeni** ¹her vakit yapıyorlar.”¹⁵⁰⁰

3- DERS YAPANLARIN LÜZUMUNA DELÂLET

“**İkinci esaretimde:** Bu hapiste iken **yirmi sene derslerimi dinlemiş ve benden daha güzel ders veren** bir has kardeşimin ve zarurî hizmetimi gören hizmetçilerimin benim yanıma gelmeleri adliye memuru tarafından yasak edildi, tâ benden ders almasınlar. Halbuki **Nur Risaleleri başka derslere hiç ihtiyaç bırakmıyor** ve hiçbir dersimiz kalmamış ve hiç bir sırrımız gizli kalmamış. Her ne ise bu uzun kıssayı kısa kesmeye bir hal sebep oldu.”¹⁵⁰¹

“İki-üç defadır ehemmiyetli bir halet-i ruhiye bana ârız oluyor. Aynı otuz sene evvel İstanbul'da beni Yuşa Dağı'na çıkarıp İstanbul'un, Dâr-ül Hikmet'in cazibedar hayat-ı içtimaiyesini bıraktırıp hattâ İstanbul'da bulunan Nur'un birinci şakirdi ve kahramanı olan merhum Abdurrahman'ı dahi zarurî hizmetimi görmek için de yanıma almağa müsaade etmeyen ve Yeni Said mahiyetini gösteren acib inkılabat-ı ruhînin bir misli, şimdi mukaddematı bende başlamış.

Üçüncü bir Said ve bütün bütün târik-i dünya olarak zuhuruna bir işaret tahmin ediyorum. Demek Nurlar ve kahraman şakirdleri benim vazifelerimi yapacaklar, daha bana hiç ihtiyaç kalmamış. Zâten **Nur'un her bir câmi' cüz'ü ve sarsılmayan hâlis şakirdlerinin her birisi, benden daha mükemmel ders verir.**”¹⁵⁰²

1 Uhrevî, Kur'anî, İmanî, İlmî vazifeni. Yani: Hasların Risale-i Nur dersini.

1500 Şualar (493)

1501 Şualar (527)

1502 Şualar (529)

“Hadsiz şükrolsun ki şimdi Ankara içinde küçük bir Medrese-i Nuriye manasında, **küçük Said'ler ve Nur'un fedakârları** her gece birisi bir mecmuayı okur, ötekiler ders alır gibi dinliyorlar. Bazı vakit konferans zamanında bazı mühim adamlar da iştirak ediyorlar.”¹⁵⁰³

“Şiddetli hastalık ve sair sebeplerin tesiriyle ben Nurcu kardeşlerimle konuşamadığımdan ve o musahabeden mahrum kaldığımdan benim bedelime sizler ve Risale-i Nur'un Kur'an medresesinde Yeni Said'e verdiği ders ve Eski Said'in de Hutbe-i Şamiye ve zeyilleri gibi hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı **dersleri ve konuşmaları bu bîçare kardeşiniz bedeline, müştak olduğum kardeşlerimle benim yerimde konuşmalarını tevkil ediyorum.**”¹⁵⁰⁴

“Geçen sene **İşarat-ül İ'caz Tefsiri ve Mesnevî-i Arabî'yi bir sene müddetle ders vermeye başlamıştım.** Gizli düşmanlarım cinnî ve insî şeytanlar, beni susturmaya desaisleri ile çalıştıkları halde, rahmet-i İlahiye hem İşarat-ül İ'caz'ın, hem Mesnevî-i Arabî'nin Türkçesini ihsan ettiğinden ve Risale-i Nur da ekseriyet itibariyle **kendi kendine ders verip muallimlere ihtiyaç bırakmadığından,** bu tedarik vazifemde bana istirahat ve tebrik nev'inde bir ihsan-ı İlahî olarak bu acib hastalık benim istirahatime medar oldu.

Hem benim ruhuma geldi ki: Senin **binler, belki yüzbinler Saidcikler senin bedeline ders verecek ve konuşacaklar** var. İhsan-ı İlahî ile Risale-i Nur, başka ilimler gibi meşakkatli derslere muhtaç değil.

مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ Gavs-ı Geylanî'nin (K.S.) kerametkârane cümlesi, en dehşetli zaman gibi bunda da aynı hakikat olduğu görüldü. Hem a'zamî ihlasın zedelenmemek için şimdi düşmanlar da dostlara inkılab ettiği bir zamanda **sohbet etmek, konuşmak; bu dünyada da uhrevî hizmetlerin bir güzel ve fâni meyvelerine vesile**

1503 Emirdağ Lahikası-2 (60)

1504 Emirdağ Lahikası-2 (109)

olabilir. O vakit a'zamî ihlas ki, hiçbir şeye âlet olmayacak. Hem vazife-i İlahiyeye karışmamak için kader-i İlahî hakkımdaki bu şiddetli halete aleyhimde değil, lehimde olarak fetva verdi, müsaade etti. Ben yanımdaki **vasiyetnamemdeki evlâd kabul ettiğim küçük evlâdları tevkil ediyorum. Onlarla konuşanı, benimle konuşmuş gibi kabul ediyorum...**"¹⁵⁰⁵

4- HZ. ÜSTAD ŞAHSÎ DÜKKÂNINI (ANLAYIŞINI) KAPAMIŞ

“Benimle görüşmek arzunuzu hissettim. Kardeşlerim, benimle görüşmek iki cihetle olur. Ya **dünya cihetiyle, yani hayat-ı içtimaiye-i insaniye itibariyledir. Şu cihetteki kapıyı kapamışım.** Veya hayat-ı uhreviye ve hayat-ı maneviye cihetiyledir. O da iki vecihledir. Biri: Şahsıma haddimden fazla hüsn-ü zan edip, **şahsımdan bir istifade-i maneviyeyi niyet etmektir. Şu vechi de kabul etmem.** Çünkü ben Kur'an-ı Hakîm'in sırf bir hizmetkârıyım, o mukaddes dükkânın bir dellâliyim. **Şahsî dükkânımdaki perişan, ehemmiyetsiz şeyleri satışı çıkarmayacağım ve çıkarmak istemiyorum.**² Çünkü Kur'an-ı Hakîm'in kudsî elmaslarının kıymetlerine şübhe îras etmemek için, perişan ve şahsî dükkânımda bulunan kırık cam parçalarını satsam; hakikî sarraf olmayan müşteriler, dellâllik vaktinde elimde gördükleri elmaslara³ da şişe nazarıyla⁴ bakabilirler, zihinlerine bir iltibas,⁵ bir şübhe gelir. Onun için şahsî dükkânımı kat'iyyen kapamışım. Bana o mukaddes dükkânın hizmetkârlığı⁶ yeter.⁷

1505 **Emirdağ Lahikası-2 (226)**

2 Hz. Üstada has bir ihlâs sırrı. Konuşma ise Risale-i Nura teşvik ve ondaki mana inceliklerini müzakere manalarında olabilir.

3 Yani vehbî hakaika.

4 Yani kesbî ilmin konuşması manasında

5 Yani vehbî ile kesbiyi farkedemeyip.

6 Yani tecümanlık

7 Burada Hz. Üstad şahsından nurculara ders veriyor diye düşünüp, şahsî ve kesbî ilimleriyle irşada kalkışmamalı.

Müflis bir hizmetkâr olsam, daha hoşuma gidiyor.⁸1506

5- DERSTE İZAH MESELELERİ.

⁹“Şimdi **Risale-i Nur Külliyyatından**, iman, Kur'an ve Hazret-i Peygamber (Aleyhissalâtü Vesselâm) Efendimiz hakkında olan eserlerden bazı kısımları aynen okuyacağım. Siz bu eserleri elde edip tamamını okursunuz. **Okurken, belki izah edilmesini isteyen kardeşlerimiz olacaktır.** Fakat bu hususta arzedeyim ki, üstadımız Bediüzzaman, bir Nur talebesine Risale-i Nur'dan bazan okuyuvermek lütfunu bahşederken izah etmiyor, diyor ki: "**Risale-i Nur, imanî mes'eleleri lüzumu derecesinde** izah etmiş. **Risale-i Nur'un hocası, Risale-i Nur'dur. Risale-i Nur, başkalarından ders almağa ihtiyaç bırakmıyor.** Herkes istidadı nisbetinde kendi kendine istifade eder. Aklınız herbir mes'eleyi tam anlamasa da, ruh, kalb ve vicdanınız hissesini alır. Ne kadar istifade etseniz, büyük bir kazançtır."

Okunan Türkçe veya Arabça bir **risalenin izahı, başka bir risalede varsa, onu getirip okuyor.** Risale-i Nur'daki gayet ince nükteleri derkeden basiretli âlimler de der ki: Bir âlimin yüksek bir ilmi olabilir fakat Risale-i Nur'u cemaata okurken tafsilâta girişip **eski malûmatlarıyla açıklarsa,**¹⁰ bu izahatı, Risale-i Nur'un beyan ettiği, asrımızın fehmine uygun ve ihtiyacına tam cevap veren¹¹ hakikatların anlaşılmasında ve tesiratında ve Risale-i Nur'un mahiyetinin derkine¹² bir perde olabilir. Bunun için, bazı **lügatların manalarını söyleyerek** aynen okumak daha müessir ve daha efdaldir.

8 Yani Kur'anın hâkimiyet-i mutlakasının ve kudsiyeti irşadının müşşidiyeti zuhur ediyor.

1506 **Barla Lahikası (269)**

9 Merhum Zübeyr Ağabey konferans eserinde diyor ki:

10 Yani Risale-i Nur'un izah ve irşadına kesbî ilimle yardım etmek gerekmiyor ve tutarsızdır.

Ancak Risale-i Nuru Risale-i Nurla izah tarzı vardır ve aşağıda zikredilmektedir.

11 Yani Allah'ın bu asırdaki insanların ahvaline uygun manaları has bir kuluna Kur'andan vehben ihsan eder. Bu manaları kesbî ilimle keşfetmek mümkün değildir. (sadeleştirme braşürün 117/1-117/3 p.lar bakınız.)

12 Vehbiyete mazhar olan müceddidiyetine

İstanbul Üniversitesindeki kardeşlerimiz de böyle okuyorlar. **Biz de hülâsaten deriz ki:** Risale-i Nur, gayet fasih ve vecizdir. Sözü'n kıymeti; îcazındadır, kısalığındadır. Bir mes'ele-i imaniye ve Kur'aniye umuma ders verilirken, mücmel olarak tedrisinde, daha fazla istifaza ve istifade vardır.”¹⁵⁰⁷

“Evet manevis bir elektrik olan Resail-in Nur dahi gayet yüksek ve derin bir ilim olduğu halde, külfet-i tahsile ve derse çalışmağa ve **başka üstadlardan taallüm edilmeğe ve müderrisînin ağzından iktibas olmağa muhtaç olmadan** ¹³ herkes derecesine göre o ulûm-u âliyeyi, meşakkat atışına lüzum kalmadan anlayabilir, kendi kendine istifade eder, muhakkik bir âlim olabilir.”¹⁵⁰⁸

“Aziz, sıddık, müdakkik, meraklı kardeşim Re'fet Bey!

Namınıza yazılan Onikinci Lem'anın izaha muhtaç noktalarının izahına şimdilik ihtiyaç yoktur. Asıl maksad, âyâta gelen evhamın def'ine kifayetidir. Ve bu nokta-i nazarda kâfi derecede herkes fehmeder. **Her risalede herkesin hissesi var, fakat herkes her şeyini bilmek lâzım değildir.**”¹⁵⁰⁹

“Zâten mükerren demiştim. **Herkes her risalenin her mes'elesini anlamasına muhtaç değildir. Ne kadar anlarsa kâfidir.**”¹⁵¹⁰

6- HASLARIN NURLARI İZAH, TAŞİYE VE TALİM GİBİ VAZİFELERİ.

“Onuncu Şua namında, yazdığınız Fihriste'nin İkinci kısmı bana şöyle kuvvetli bir ümid verdi ki: Risale-i Nur benim gibi âciz ve ihtiyar ve zayıf bir bîçareye bedel, genç, kuvvetli çok Said'leri içinizde bulmuş ve bulacak. Onun için bundan sonra Risale-i Nur'un **tekmil ve izahı ve haşiyelerle beyanı ve**

1507 Sözlür (772)

13 Yani kesbî ilmin yardımına muhtaç olmadan. (Bk: Ms:212 son İ'lem)

1508 Şualar (690)

1509 Barla Lahikası (344)

1510 Barla Lahikası (345)

isbatı size tevdi' edilmiş tahmin ediyorum. Bir emaresi de şudur ki; bu sene çok defa ihtar edilen hakikatleri kaydetmek için teşebbüs ettim ise de çalıştırılmadım.

Evet, Risale-i Nur size mükemmel bir me'haz olabilir. Ve ondan erkân-ı imaniyenin her birisine, meselâ Kur'an kelâmullah olduğuna ve i'cazî nüktelerine dair müteferrik risalelerdeki parçalar toplansa veya haşre dair ayrı ayrı bürhanlar cem'edilse ve hâkeza.. **mükemmel bir izah ve bir haşiye ve bir şerh olabilir.**

Zannederim ki, **hakaik-i âliye-i imaniyeyi tamamıyla Risale-i Nur ihata etmiş, başka yerlerde aramaya lüzum yok.** Yalnız bazan izah ve tafsile muhtaç kalmış. Onun için **vazifem bitmiş** gibi bana geliyor.

Sizin vazifeniz devam ediyor. Ve inşâallah vazifeniz **şerh ve izahla ve tekmil ve tahşiye ile** ¹⁴ve **neşir ve talim ile**, belki Yirmibeşinci ve Otuzikinci mektubları te'lif ile ve Dokuzuncu Şua'ın Dokuz Makamını **tekmil** ile ve Risale-i Nur'u **tanzim ve tertib** ve **tefsir** ve **tashih** ile devam edecek.”¹⁵

7-TÜKSEK İLİM SAHİBİ OLANLAR DAHİ YİNE RİSALE-İ NURUN DERSİNE İLTİZAM ETMELERİ LAZIM

“Meydan-ı istifadeye vaz'edilen eserler, mîrî malıdır; yani Kur'an-ı Hakîm'in **tereşsuhatıdır**. Hiç kimse, enesiyle onlara temellük edemez! Haydi farz-ı muhal olarak ben enemle o eserlere sahib çıkıyorum, benim bir kardeşimin dediği gibi: Madem bu Kur'anî hakikat kapısı açıldı, benim noksanıyetime ve ehemmiyetsizliğime bakılmayarak, **ehl-i ilim ve kemal** arkamda bulunmaktan çekinmemeli ve istiğna etmemelidirler. **Selef-i sâlihîn ve muhakkikîn-i ülemanın âsârları,**

14 Yani Risale-i Nur dersleri ile (Bk:13.p)

15 Burada vazife olarak gösterilen izah, şerh ve tahşiler, Risale-i Nuru, Risale-i Nurla izah etmek kaidesi dahilindedir. – **Kastamonu Lahikası (56)**

çendan her derde kâfi ve vâfi bir hazine-i azîmedir; fakat bazı zaman olur ki, bir anahtar bir hazineden ziyade ehemmiyetli olur. Çünkü hazine kapalıdır; ¹⁶fakat bir anahtar, çok hazineleri açabilir.

Zannederim ki, o enaniyet-i ilmiyeyi fazla taşıyan zâtlar da anladılar ki: Neşrolunan Sözler, **hakaik-i Kur'anienin birer anahtarı** ve o hakaiki inkâr etmeye çalışanların başlarına inen birer elmas kılınçtır. O ehl-i fazl u kemal ve kuvvetli enaniyet-i ilmiyeyi taşıyan zâtlar bilsinler ki; bana değil, Kur'an-ı Hakîm'e talebe ve şakird oluyorlar. ¹⁷Ben de onların bir ders arkadaşım. Haydi farz-ı muhal olarak ben üstadlık dava etsem, madem şimdi ehl-i imanın tabakatını, avamdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehattan **kurtarmak çaresini bulduk**; o ülema ya **daha kolay bir çaresini bulsunlar** veyahut bu çareyi iltizam edip **ders versinler, taraftar olsunlar.**”¹⁵¹¹

8-HZ. ÜSTAD ARAPÇA RİSALEDEN YANINDAKİLERE DERS VERİRKEN TEKRAR ETMESİ.

“Hutbe-i Şamiye namında matbu Arabî risaleyi, Arabî bilmediğimiz için üstadımızdan rica ettik ki: Bize bir-iki gün ders ver. Birkaç gün zarfında söylediği dersin takririni kaleme aldık. Üstadımız ders verdiği vakit, bazı cümlelerini zihnimizde tam yerleştirmek için tekrar ederdi.”¹⁵¹²

9-HZ. ÜSTADIN ÇAM DAĞINDA AĞAÇ ÜSTÜNDE DERSHANESİ.

“Said Nursî Hazretleri Barla'da iken, yaz aylarında bazan Çam Dağına çıkar, bir müddet yalnız olarak orada kalırdı. Buldukları dağ hayli yüksekti. Barla derslane-i

16 Yani Kur'an hazinesinin bu asra bakan manaları kapalıdır.

17 Yani son asrın son mücaeddine ilhamen verilen hakikatlar Kur'anındır.

1511 **Mektubat (425)**

1512 **Hutbe-i Şamiye (79)**

Nuriyyesinin önündeki çınar ağacının tepesindeki kulübeciği gibi, Çam Dağının en yüksek tepesinde olan iki büyük ağaç üzerinde dershane-i Nuriyye mânasında birer menzili vardı. Bu çam ve katran ağaçlarının tepelerinde, Risale-i Nurla meşgul oluyordu. Hem ekser zamanlar, Barla'dan, bu ormanlık havaliye gelip giderdi. Ve derdi ki: "Ben bu menzilleri, Yıldız Sarayına değişmem!"¹⁵¹³

9- KÜÇÜK DERSHANELER AÇMAK LÜZUMU

“Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçük bir dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir mes'elesini tam anlamaz. Hem iman hakikatlarının izahı olduğu için; hem ilim, (**Hâşiye**) hem marifet, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor.”

(Haşiye): Şayet biri biliyor, taallüm etmeğe muhtaç değilse ibadete muhtaç veya marifete müştak veya huzur ister. Onun için herkese lüzumlu bir derstir.¹⁵¹⁵

Aziz, sıddık kardeşlerimiz!

Evvelen: Üstadımız leyle-i beratınızı tebrik ediyor. Hem selâm ve dua ediyor.

Sâniyen: Diyarbekir'den dün aldığımız mektubda ifade edildiğine göre, Diyarbekir havalisiyle beraber şarkta şimdi ikiyüz kadar Nur dershaneleri açılmış. Ayrıca Diyarbekir'de kadınlara mahsus (1) dört-beş dershane-i nuriye varmış. İnşâallah bu büyük bir hayrın alâmetidir.

Üstadımız on sene evvel işaret ve büyük menfaatını beyan ettiği Nur medreselerinin şimdi bu zamanda açılma işi, tam

1513 **Tarihçe-i Hayat (169)**

1515 **Emirdağ Lahikası (249)**

tahakkuk safhasına girmiş bulunuyor. O zaman demişti: "Şimdi resmen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına izin verilmesine binaen Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir mes'elesini tam anlamaz. İman hakikatlerinin izahı olduğu için; hem ilim, hem marifetullah, hem huzur, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor."

Üstadımız Barla'daki dokuz senelik ikametgâhı olan ve Risale-i Nur'un birinci dershanesi, hem altı vilayet genişliğindeki Medreset-üz Zehra'nın çekirdeği bulunan hanesini "**Medrese-i Nuriye olarak**" **Risale-i Nur'a vakfetmişti**. Şimdi onu müteakib hem Isparta ve civarı kazaları ve bazı köylerinde, hem Diyarbakir ve şarkta Nur dershaneleri açılmaktadır.

Bu suretle o **dershanelerde Nurların okunması** ve Nurlarla meşguliyyete devam edenlere ve ders alanlara talebe-i ulûm şerefini kazandırmaktadır. Talebe-i ulûmun ise âdi harekâtı, hattâ uykusu dahi ibadet hükmüne geçtiğini bazı büyük müçtehidler beyan etmişler.

Sâlisen: Nurların radyo diliyle Anadolu ve âlem-i İslâm'a intişarının ilk mukaddemesi, mübarek leyle-i berata tevafuk etmesi, bu vatan ve âlem-i İslâm hakkında Risale-i Nur lehinde büyük bir hayrın alâmeti ve işaretidir."¹⁵¹⁶

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim ve manevî Medreset-üz Zehra'nın Nur şakirdleri! Ben Isparta'ya geldiğim vakit, Isparta'da İmam-Hatib ve Vaiz Mektebinin açılacağını haber

aldım. O mektebe kaydolacak talebelerin ekserisi Nurcu olmaları münasebetiyle o mektebin civarında gayr-ı resmî bir surette bir Nur Medresesi açılıp, o mektebi bir nevi Medrese-i Nuriye yapmak fikriyle bir hatıra kalbime geldi. Bir-iki gün sonra güya bir ders vereceğim diye etrafta şâyi' olmasıyla o dersimi dinlemek için rical ve nisa kafilelerinin etraftan gelmeleriyle anlaşıldı ki, böyle nim-resmî ve umumî bir Medrese-i Nuriye açılrsa o derece kalabalık ve tehacüm olacak ki, kabil olmayacak. Afyon'da mahkemeye gittiğimiz vakitki gibi pek çok lüzumsuz içtimalar olmak ihtimali bulunduğundan o hatıra terkedildi. Kalbe bu ikinci hakikat ihtar edildi. Hakikat da şudur:

Her bir adam eğer hanesinde dört-beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük Medrese-i Nuriyeye çevirsin. Eğer yoksa, yalnız ise, çok alâkadar komşularından üç-dört zât birleşsin ve bu heyet buldukları haneyi küçük bir Medrese-i Nuriye ittihaz etsin. Hiç olmazsa işleri ve vazifeleri olmadığı vakitlerde, beş-on dakika dahi olsa Risale-i Nur'u okumak veya dinlemek veya yazmak cihetiyle bir miktar meşgul olsalar, hakikî talebe-i ulûmun sevablarına ve şereflerine mazhar oldukları gibi, **İhlas Risalesi'nde yazılan beş nevi ibadete** de mazhar olurlar. Hakikî ilim talebeleri gibi, onların maişetlerini temin hususundaki âdi muameleleri de bir nevi ibadet hükmüne geçebilir diye kalbe ihtar edildi. Ben de kardeşlerime beyan ediyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Hasta Kardeşiniz

Said Nursî

29.11.1951 Eskişehir¹⁵¹⁷

KADIN DERSHANESİNİN ŞEKLİ HAKKINDA BİR MEKTUB

(Bir kısım genç hanımların Zübeyr Ağabeye sordukları suale verdiği cevabdır.)

1- Peygamberimiz (A.S.M.) kızını niye Ashab-ı Suffa tarzında bir hayata dahil etmemiş. O zamanda kızına kız arkadaş bulunmuyor mu idi?

2- Kadınlar da erkekler gibi bu zamanda Medrese hayatı yaşayabilirler mi?

C-Ashab-ı Suffa'nın iki temel vazifesi vardı:

A-Tedris B-Tederrüs ve Tebliğ

Hanımlar da aynı vazifeyi, gerek o zamanda gerekse bu zamanda yapabilirler ve yapmalıdırlar. Bunun için evden ayrılmaya zaruret yoktur. Zaten erkeklerin evden ayrılmasına sebep olan hal kadınlar için mevzu-u bahis değildir, şöyle ki:

Erkek babasının evinde kaldığı takdirde bir işte çalışması zarureti vardır. Kadınlar ise evinde rahatlıkla okuyabilir. Ayrıca fitraten zaife olduklarından bir hâmiye muhtaçtır. (Bakınız: Tesettür Risalesi) Fakat bu hâmi mutlaka zevci olmak demek değildir. Babası veya erkek kardeşi tasvibkâr ve hâmi olduğu müddetçe mücerred kalarak hizmet edebilir.

Burada en mühim cihet; gayrindedikodu ve iftiralarını nazara almak derektir. Zira hakkında iftira olan hanımın hizmet sahası çok daralır veya hizmet edemez. Bu hususta çok dikkatli olmalı ve tenkide sebep olacak hallerden çekinmelidir.

Hanımların tedris vazifesi evlerinde olduğu gibi tederrüs ve tebliğ de şöyle olması en münasib olur:

En az iki kişi olmak üzere her gün bir arkadaşın evine gidip ona ders yapmak ve Risale-i Nur'un hizmet düsturlarını ve bu zamandaki ehemmiyetini anlatmak ve onoda davet etmek. Böylece gidip gelme ile samimiyet teessüs eder.

Üstad Hazretlerinin hayatında kadınların da erkekler tarzında Medrese hayatı yaşamalarının mümkün olduğu hakkında bir emareye rastlanmıyor. Fakat babasının evini

medrese haline sokabilen bir hanım, arkadaşlarını misafir ederek pek ala bu tarza yakın bir hayat içinde bulunabilirler. Fakat bu gaye değil vesiledir, gaye hizmettir.

12-HZ.ÜSTAD NURLARLA MEŞGUL OLAN BİR BÖLGEYE DERSHANE UNVANINI VERİR.

“(Hâşiye 2): Üstad Said Nursî, Emirdağ'ını bir Dershane-i Nuriye mânâsında kabul ettiğini söyler. Sav, Barla, Emirdağ, Eflâni gibi Nurların ekseriyetle yayılıp okunduğu kasaba ve köyleri, birer Dershane-i Nuriye ünvanıyla yâdeder. Ve kendi Nurs köyü gibi sağ ve ölü umum ahalisine, masum çocuklar ve mübarek hanımlarına dua eder, mânevî kazancına hissedar eder.”¹⁵¹⁸

13-HZ. ÜSTADIN HUSUSİ DERSHANESİ.

“Üstad, âhir ömrünü Isparta'da geçirmek, ölümünü oradaki mübarek sâdık kardeşlerinin arasında karşılamak, mezarını Isparta'da Sav'da veya Barla'da vasiyet etmek üzere Isparta'ya geldi. Kira ile bir eve yerleşti. Yanında dört beş talebesi vardı. **Bu talebeleriyle Üstad, Hususî dershane-i Nuriyesini vucuda getirmişti.**”¹⁵¹⁹

14- RİSALE-İ NURUN OKUNMASI VİRD YERİNE DE GEÇER.

“(Hâşiye): Siracünnur'u tashih ederken, bu Ramazan'da ehemmiyetli virdlerime tam vakit bulamadığımdan müteessir oldum. Birden ihtar edildi ki: Okuduğun bu mebhaslar, bir cihetle ibadet olduğu gibi; hem ayn-ı marifetullah ve zikrullah ve huzur-u kalbî ve muhabbet-i imaniye olmasından, **senin noksan bıraktığın virdlerinin yerini tam doldurur.** Ben de Elhamdülillah dedim.”¹⁵²⁰

1518 Tarihçe-i Hayat (459)

1519 Tarihçe-i Hayat (671)

1520 Emirdağ Lahikası (243)

15- DERS YAPARKEN GELEN HİSSİYAT-I ALİYE

“Cemaata Sözlere okumak zamanında, sendeki hissiyat-ı âliye ve fazla inkişaf ve fedakârane hamiyet-i diniye galeyânının sırrı şudur ki:

Velayet-i kübra olan veraset-i nübüvveteki **makam-ı tebliğ** envârı altına girdiğin içindir. O vakit sen, dellâl-i Kur'an Said'in vekili belki manen aynı hükmüne geçtiğin içindir.”¹⁸

16- DERSTE VAKAR.

“Hakaik-i imaniyenin dersi vaktinde o hakaik hesabına ve Kur'an şerefine o makamın iktiza ettiği izzet ve **vakar-ı ilmiyeyi ders vaktinde muhafaza** edip, başımı ehl-i dalalete eğmemek için, o izzetli vaziyeti muvakkaten takınıyorum.”¹⁵²²

“İşte bu biçare kardeşinizde üç şahsiyet var. Birbirinden çok uzak, hem de pek çok uzaktırlar.

Birincisi: Kur'an-ı Hakîm'in hazine-i âlîsinin dellâli cihetindeki muvakkat, sırf Kur'ana ait bir şahsiyetim var. O dellâllığın iktiza ettiği pek yüksek ahlâk var ki, o ahlâk benim değil, ben sahib değilim. Belki o makamın ve o vazifenin iktiza ettiği seciyelerdir. Bende bu nev'den ne görerseniz benim değil, onunla bana bakmayınız, o makamındır.”¹⁵²³

17- DERS YAPAN EHL-İ HİZMET İÇİN İSTİĞNA LÜZUMU.

“Salisen (Bu zamanda avam-ı mü'minin tam **itimad etmesi** ve imin hakikatlarını **tereddüdsüz** ders alması için öyle **muallimler lazım ki**, değil **dünya menfaatlarını**, belki ahiret menfaatlarını dahi ehl-i imanın menfaat-i uhrevîyesine feda ederek o ders-i imanide her cihetle **şahsi faydelerini düşünmeyip** yalnız ve yalnız hakikatlara **rıza-yı**

18 Nezelet Aleyhümüseki

1522 Lemalar (174)

1523 Mektubat (319)

ilahî ve aşkı hakikat ve hizmet-i imaniyedeki **sevk-i hak ve hakaniyeti için** çalışsın. Tâ her muhtaç dilsiz kanaat edebilsin, bizi kandırıyor demesin ve hakikat pek çok kuvvetli olduğunu ve hiçbir cihetle sarsılmadığını ve hiç birşeye alet olmadığını bilsin, bizi kandırıyor demesin ve hakikat pek çok kuvvetli olduğunu ve hiçbir cihetle sarsılmadığını ve hiçbir şeye alet olmadığını bilsin, tâ imanı kuvvetlensin ve o ders aynı hakikattir desin. Vesvese ve şübheleri zail olsun. İşte mezkûr hakikatlar içindirki, mukabil bir şey vermediğim maddi ve manevî hediyeler bana dokunuyor ve kabul edemiyorum.)”¹⁵²⁴

18- DERS YAPANLARIN İKİ HUSUSİYETİ

“Senin gibi, inşaallah **kalbi selim, akli müstakim**, hakikî **iman dersini veren zâtlara başka yerler daha ziyade muhtaçtır**. Eğirdir'de lillahilhamd imana çok hizmet ettin. Eğirdir'den ziyade başka yerler belki daha muhtaçtır.”¹⁵²⁵ (Hz.Üstad da çok yer değiştirdi. Bak:T:329. (Yine))

19- NURCULAR HAPİSHANEDE ADETA BİR MÜDERRİS VASFINDA OLDUKLARI VE TALEB-İ ULUM FAZİLETİ.

“**Latif zarafetidir ki**, bütün buraya gelen Risale-i Nur talebelerine "Hocalar" namı verilmiş. Herkes lisanında "Hocalar.. hocalar" diye hürmetle yâdediyorlar. Bu zarafet içinde latif bir işaret var ki; bu hapis medreseye döndüğü gibi, Risale-i Nur şakirdleri dahi **birer müderris, muallim** ve sair hapisaneler de bu hocaların sayesinde inşaallah birer mekteb hükmüne geçeceklerdir.”¹⁵²⁶

“**Kardeşlerim!** Bunun gibi teselliye dair evvelce yazılan küçük mektublar arasına okunsa ve Meyve'nin hususan

1524 Siyaset, Neşriyat ve İzahat Broşürü (114)

1525 Barla Lahikası (260)

1526 Şualar (314)

âhirleri **beraber mütalaa** edilse ve hatıra gelen **Risale-i Nur'un mes'eleleri müzakere olsa**, inşaallah talebe-i ulûmun şerefini kazandırır. İmam-ı Şafîî (K.S.) gibi büyük zâtlar, "Talebe-i ulûmun hattâ uykusu dahi ibadet sayılır" diye ziyade ehemmiyet vermişler. Böyle medresesiz bir zamanda, böyle azab yerlerde, böyle yüksek talebelik yüzünden yüz sıkıntı da olsa aldırmamalı veyahut **خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا** deyip o meşakkatler yüzünden ferahla gülmeliyiz.”¹⁵²⁷

20- RİSALE-İ NURU OKUMAK VEYA DİNLEMEK

“Ben işittim ki; benim size câmide ders vermeliğimi arzu ediyorsunuz. Fakat benim perişaniyetimle beraber hastalığım ve çok esbab, bu vaziyete müsaade etmiyor. Ben de sizin için yazdığım bu dersimi okuyan ve kabul eden bütün hemşirelerimi, bütün manevî kazançlarıma ve dualarıma Nur şakirdleri gibi dâhil etmeğe karar verdim. Eğer siz benim bedelime **Risale-i Nur'u kısmen elde edip okusanız veya dinleseniz**, o vakit kaidemiz mucibince; bütün kardeşleriniz olan Nur şakirdlerinin manevî kazançlarına ve dualarına da hissedar oluyorsunuz.”¹⁵²⁸

“Seksen küsur sene manevî ve bâki bir ömrü kazandırmak sırrını taşıyan şuhur-u selâsenizi ve Leyle-i Regaibinizi bütün ruhumla tebrik ediyorum. İki-üç gün evvel, Yirmiikinci Söz tashih edilirken dinledim. Gördüm ki; içinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli iman dersi, hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkürîye gibi nurlar var. Bir kısım şakirdlerin **ibadet niyetiyle risaleleri ya yazmak veya okumak veya dinlemeliğin** hikmetini bildim. Bârekâllah dedim. Hak verdim.”¹⁵²⁹

“Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

1527 **Sualar (314)**

1528 **Lemalar (203)**

1529 **Kastamonu Lahikası (250)**

Risale-i Nur benim bedelime sizlerle görüşür, derse müştak yeni kardeşlerimize güzelce ders verir. Nurlarla ya **okumak** veya **okutmak** veya **yazmak** suretindeki meşguliyet; tecrübelerle kalbe ferah, ruha rahat, rızka bereket, vücuda sıhhat veriyor.”¹⁵³⁰

21- NURUN HAS DAİRESİNDEKİ KÜÇÜK CEMAATIN BÜTÜN DÜNYAYA TEKNİK ALETLELERLE DERS İŞİTTİRMEYE İŞARET

“**Yedincisi:** Senin müjdeli, mübarek ve güzel rü'yanın tabiri, Kur'an için ve bizim için çok güzeldir. Hem zaman tabir etti ve ediyor, tabirimize ihtiyaç bırakmıyor. Hem kısmen tabiri güzel olarak çıkmış. Sen dikkat etsen anlarsın. Yalnız bir-iki noktasına işaret ederiz. Yani bir hakikat beyan ederiz. Senin hakikat-ı rü'ya nev'inden olan vakıalar, o hakikatın temessülâtıdır. Şöyle ki:

O vasi' meydanlık, âlem-i İslâmiyettir. Meydanlığın nihayetindeki mescid, Isparta vilayetidir. Etrafı bulanık çamurlu su, hal ve zamanın sefahet ve atalet ve bid'atlar bataklığıdır. Sen selâmetle, bulaşmadan, sür'atle mescide eriştiğin; herkesten evvel envâr-ı Kur'anîyeye sahib çıkıp, kalbini bozmadan sağlam kaldığına işarettir. **Mesciddeki küçük cemaat ise; Hakkı, Hulusi, Sabri, Süleyman, Rüşdü, Bekir, Mustafa, Ali, Zühdü, Lütfü, Hüsrev, Re'fet gibi Sözler'in hameleleridir.** Ufak kürsü ise, Barla gibi küçük bir köydür. Yüksek ses ise, Sözler'deki kuvvet ve sür'at-i intişarlarına işarettir. Birinci safta sana tahsis edilen makam ise, Abdurrahman'dan sana münhal kalan yerdir. **O cemaat; telsiz âletlerin âhizeleri hükmünde, bütün dünyaya ders işittirmek istemek işareti ve hakikatı ise inşaallah tamamıyla sonra çıkacak.** Şimdi efradı birer küçük çekirdek iseler de, ileride tevfik-i İlahî ile birer şecere-i âliye hükmüne geçerler.

Ve birer **telsiz telgrafın merkezi olurlar**. Sarıklı küçük genç bir zât ise; Hulusi'ye omuz omuza verecek belki geçecek birisi, naşirler ve talebeler içine girmeye namzeddir. Bazılarını zannederim, fakat kat'î hükmedemem. O genç, kuvve-i velayetle meydana atılacak bir zâttır. Sair noktaları sen benim bedelime tabir et.”¹⁵³¹

22- DERS DİNLİYENLERE FÜTUR SEBEBİ.

“Aziz kardeşlerim, **bahar ve yazın meşgaleleri**, hem **gecelerin kısalması**, hem **şuhur-u selâsenin gitmesi** ve ekser kardeşlerimin bir derece hisse alması ve daha sair bazı esbabın bulunması elbette bir derece neş'eli **kış dersine fütur verir**. Fakat onlardan gelen fütur, size fütur vermesin. Çünkü o dersler, ulûm-u imaniyeden olduğu için, bir insan **yalnız kendi nefesine dinlettirse yeter**. Bahusus siz daima bir-iki hakikî kardeşi de bulursunuz.

Hem o dersi dinleyenler yalnız insanlar değil. Cenab-ı Hakk'ın zîşuur çok mahlukatı vardır ki, hakaik-i imaniyenin istimaından çok zevk alırlar. Sizin o kısım arkadaşınız ve müstemî'leriniz çoktur. Hem mütefekkirane, o çeşit sohbet-i imaniye, zemin yüzünün bir manevî zîneti ve medar-ı şerefi olduğuna işaretten biri demiş:

آسْمَانُ رَشْكٌ بَرْدٌ بَهْرٍ زَمِينٌ كِه دَارْدُ

يَكُ دُو كَسْ يَكُ دُو نَفْسٍ بَهْرٍ خُدَا بَرِ نَشِينْدُ

Yani: Semavat zemine gıpta eder ki; zeminde hâlisen-lillah sohbet ve zikir ve tefekkür için, **bir-iki adam, bir-iki nefes, yani bir-iki dakika beraber otururlar**; kendi Sâni'-i Zülcelalinin çok güzel âsâr-ı rahmetini ve çok hikmetli ve süslü eser-i san'atını birbirine göstererek Sâni'lerini sevip sevdirebilirler, düşünüp düşündürürler.”¹⁵³²

1531 Mektubat (349)

1532 Barla Lahikası (260)

23- DERSİ NEFSİNE TATBİKLE OKUMAK

“**Altıncı faidesi:** Hastalara yirmibeş deva-i imanî veren risalenin ilâçlarını **nefsimde tatbik ederek**, ayn-ı hakikat olduğunu tasdik edip, a'sab ve sinirden gelen ziyade hassasiyetimden kıymetsiz fâni işleri, lüzumsuz ve endişeli meraktan ve faidesiz ve zararlı alâkadan bir derece kurtulmağa sebep olmasındır.”¹⁵³³

İZAH ŞEKLİ HAKKINDA LAFZÎ VE MEFHUMÎ TOPLAMA

24- RİSALE-İ NUR'A ŞAHSÎ FİKRİN KARIŞMAMASI

“Bütün Sözlere konuşan ben değilim. Belki, işaret-ı Kur'aniye namına hakikattir. Hakikat ise hak söyler, doğru konuşur. Eğer yanlış bir şey gördünüz, muhakkak biliniz ki: **Haberim olmadan fikrim karışmış, karıştırmış, yanlış etmiş.**”¹⁵³⁴

“Hem yazdığım vakit, irade ve ihtiyarım ile olmadığını hissettiğimden, **kendi fikrimle tanzim veya ıslah etmediği muvafık görmediğim** için bir parça fehmi işkal edecek bir vaziyet aldı. Hem Arabî fıkralar içine çok girdi. Hattâ Birinci Makam baştan başa Arabî olduğundan içinden çıkarıldı, müstakil yazıldı.”¹⁵³⁵

“Hem yanlış var ise, tashih edersiniz. Çünkü, **cevabların aslı sünuhat olmakla beraber tafsilâtında fikrim karışarak yanlış edebilir.**”¹⁵³⁶

“Fakat münasebat-ı tevafukiyeye dair işaretler, mutlak ve mücmel ve küllî surette sünuhat-ı ilhamiyedir. **Tafsilât ve teferruatta bazan perişan zihnim karışır, noksan kalır, hata eder.** Bu teferruatta hatam, asla ve mutlaka zarar îras

1533 Kastamonu Lahikası (260)

1534 Sözlere (651)

1535 Şualar (99)

1536 Barla Lahikası (351)

etmez. Zâten kalemim olmadığından ve kâtib her vakit bulunmadığından tabiratım pek mücmel ve nota hükmünde kalır, fehmi işkal eder.

Biliniz ki; şu zamanda şu vazife-i imaniye çok mühimdir. Benim gibi, zaîf, fikri çok cihetlerle inkısam etmiş bir bîçareye yükletmemeli, elden geldiği kadar yardım etmeli. Evet, mücmel ve mutlak hakaik; biz, zahirî vesile olup çıkıyor. Tanzim ve tasfiye, tasvir ise; kıymetdar, muktedir ders arkadaşlarıma aittir. **Bazan onlara vekaleten tafsilâta, tanzimata girişiyorum, noksan kalıyor.**

Bilirsiniz ki; yaz mevsiminde dünya gafleti ziyade hükmeder. Ders arkadaşlarımızın çoğu fütura düşüp ta'til-i eşgale mecbur oluyor. **Ciddî hakaik ile tam meşgul olamıyor.**"¹⁵³⁷

Not: Yukarıdaki parçada anlatılan şahsî fikirle tafsilata girişmeme meselesi, Hz. Üstadın şahsından talebelere bakan nazikane ikazdır.

25- ME'HAZİN KUDSİYETİNİ NAZARA VERİP HAKİKATI VE HÜKMÜ KİTABTAN GÖSTERMEK

“Ben görüyorum ki: Kur'an-ı Hakîm'in hakaikine ait bazı kemalât, o hakaikede dellâllık eden vasıtalara veriliyor. Şu ise yanlıştır. Çünkü me'hazın kudsiyeti, çok bürhanlar kuvvetinde tesirat gösteriyor; onun ile, ahkâmı umuma kabul ettiriyor. Ne vakit dellâl ve vekil gölge etse, yani onlara teveccüh edilse, o me'hazdaki kudsiyetin tesiri kaybolur. Bu sır içindir ki, bana karşı haddimden çok fazla teveccüh gösteren kardeşlerime bir hakikatı beyan edeceğim.”¹⁵³⁸

26- HZ. ÜSTADA BEDEL, HASLAR DAİRESİNE GELENLERLE KONUŞMALARI

“**Sâniyen:** Şiddetli hastalık ve sair sebeblerin tesiriyle ben

1537 Barla Lahikası (138)

1538 Mektubat (319) - (Bak: Aleni Neşriyat Toplaması)

Nurcu kardeşlerimle konuşamadığımdan ve o musahabeden mahrum kaldığımdan benim bedelime sizler ve Risale-i Nur'un Kur'an medresesinde Yeni Said'e verdiği ders ve Eski Said'in de Hutbe-i Şamiye ve zeyilleri gibi hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı dersleri ve konuşmaları bu bîçare kardeşiniz bedeline, müştak olduğum kardeşlerimle benim yerimde konuşmalarını tevkil ediyorum.”¹⁵³⁹

“Hem a'zamî ihlasın zedelenmemek için şimdi düşmanlar da dostlara inkılab ettiği bir zamanda sohbet etmek, konuşmak; bu dünyada da uhrevî hizmetlerin bir güzel ve fâni meyvelerine vesile olabilir. O vakit a'zamî ihlas ki, hiçbir şeye âlet olmayacak. Hem vazife-i İlahiyeye karışmamak için kader-i İlahî hakkımdaki bu şiddetli halete aleyhimde değil, lehimde olarak fetva verdi, müsaade etti. Ben yanımdaki vasiyetnamemdeki evlâd kabul ettiğim küçük evlâdları tevkil ediyorum. Onlarla konuşanı, benimle konuşmuş gibi kabul ediyorum...”¹⁵⁴⁰

“Demek Nurlar ve kahraman şakirdleri benim vazifelerimi yapacaklar, daha bana hiç ihtiyaç kalmamış. Zâten Nur'un her bir câmi' cüz'ü ve sarsılmayan hâlis şakirdlerinin her birisi, benden daha mükemmel ders verir.”¹⁵⁴¹

“Şimdi namazda bir hâtıra kalbe geldi ki: Kardeşlerin ziyade hüsn-ü zanlarına binaen, senden maddî ve manevî ders ve yardım ve himmet bekliyorlar. Sen nasıl dünya işlerinde hasları tevkil ettin, erkânların meşveretlerine bıraktın ve isabet ettin. Aynen öyle de; uhrevî ve Kur'anî ve imanî ve ilmî işlerinde dahi Risale-i Nur'u ve şakirdlerinin şahs-ı manevîlerini tevkil ile o hâlis, muhlis hasların şahs-ı manevîleri senden çok mükemmel o vazifeni kendi vazifeleriyle beraber yaparlar. Hem daima da şimdiye kadar yapıyorlar. Meselâ, seninle görüşen muvakkat bir dirhem ders ve nasihat alsa, Risale-i Nur'dan bir cüz'ünden yüz dirhem ders alabilir. Hem

1539 **Emirdağ Lahikası-2 (109)**

1540 **Emirdağ Lahikası-2 (226)**

1541 **Şualar (530)**

senin yerinde ondan nasihat alır, sohbet eder. Hem Nur şakirdlerinin hasları, bu vazifeni her vakit yapıyorlar. Ve inşaallah pek yüksek bir makamda bulunan ve duası makbul olan onların şahs-ı manevîleri, daimî beraberlerinde bir üstad ve yardımcıdır diye ruhuma hem teselli, hem müjde, hem istirahat verdi.”¹⁵⁴²

“Risale-i Nur şakirdleri bu mezkûr dört esasa binaen, muarızlara hiddet ve tehevürle ve mukabele-i bilmisille karşılammalı. Yalnız kendilerini müdafaa için musalahakârane, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir.”¹⁵⁴³

“Risale-i Nur'un aleyhinde bir itiraz kutb-u a'zamdan dahi gelse; Risale-i Nur şakirdleri sarsılmayıp, o mübarek kutb-u a'zamin itirazını iltifat ve selâm suretinde telakki edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.”¹⁵⁴⁴

27- RİSALE-İ NUR'UN MUALLİME İHTİYAÇ BIRAKMADIĞI

“Üstadımızın bu hastalığı gösteriyor ki, gizli dinsizler konuşurmamak için bir ilâç bulmuşlar, yedirmişler. Elhasıl; Üstadımızın musafahadan, sohbetten ve konuşmaktan men'edildiğini biz de görüyoruz.”¹⁵⁴⁵

“Hem meselâ *يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَ لَوْ لَمْ تَمَسَّهُ نَارٌ نُّورٌ* cümlesi, mana-yı remziyle diyor ki: "Onüçüncü ve ondördüncü asırda semavî lâmbalar ateşsiz yanarlar, ateş dokunmadan parlarlar. Onun zamanı yakındır, yani bin ikiyüz seksen (1280) tarihine yakındır. İşte bu cümle ile nasilki elektriğin hilaf-ı âdet keyfiyetini ve geleceğini remzen beyan eder. Aynen öyle de: Manevî bir elektrik olan **Resail-in Nur dahi gayet yüksek**

1542 Şualar (492)

1543 Kastamonu Lahikası (196)

1544 Kastamonu Lahikası (197)

1545 Emirdağ Lahikası-2 (227)

ve derin bir ilim olduğu halde, külfet-i tahsile ve derse çalışmağa ve başka üstadlardan taallüm edilmeğe ve müderrisînin ağzından iktibas olmağa muhtaç olmadan herkes derecesine göre o ulûm-u âliyei, meşakkat ateşine lüzum kalmadan anlayabilir, kendi kendine istifade eder, muhakkik bir âlim olabilir.

Hem işaret eder ki; Resail-in Nur müellifi dahi ateşsiz yanar, tahsil için külfet ve ders meşakkatine muhtaç olmadan kendi kendine nurlanır, âlim olur. Evet bu cümlelerin bu mu'cizane üç işaretini elektrik ve Resail-in Nur hakkında hak olduğu gibi, müellif hakkında dahi ayn-ı hakikattir.

Tarihçe-i hayatını okuyanlar ve hemşehrileri bilirler ki; "**İzhar**" kitabından sonraki medrese usûlünce onbeş sene ders almakla okunan kitapları, Resail-in Nur müellifi yalnız üç ayda tahsil etmiş.

Hem nasıllı bu cümlelerin manevî münasebet cihetinde kuvvetli ve letafetli işareti var; öyle de cifrî ve ebcedî tevafukuyla hem elektriğin zaman-ı zuhurunun kurbiyetini, hem Resail-in Nur'un meydana çıkması, hem de müellifinin veladetini remzen haber veriyor.

Bir lem'a-i i'caz daha gösterir. Şöyle ki **يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ** nun makamı, bin ikiyüz yetmişdokuz (1279) olup, **وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ** وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ öksümü ise, iki tenvin iki "nun" sayılmak cihetiyle bin ikiyüz seksendört (1284) ederek hem elektriğin taammümünün kurbiyetini, hem Resail-in Nur'un yakınlığını, hem ondört sene sonra müellifinin veladetini **يَكَادُ** kelime-i kudsiyesiyle manen işaret ettiği gibi, cifr ile de tam tamına aynı tarihe tevafukla işaret eder.

Malûmdur ki, zaîf ve ince ipler içtima ettikçe kuvvetleşir, kopmaz bir halat olur. Bu sırra binaen, bu âyetin bu işaretleri birbirine kuvvet verir, teyid eder. Tevafuk tam olmazsa da

tam hükmünde olur ve işareti, delalet derecesine çıkar.”¹⁵⁴⁶

28- İZAH YASAĞI İLE ALAKALI KISIMLAR

“ÜÇÜNCÜ KELİME: لَهَ الْمَلِكُ Şu kelimeyi, Otuzikinci

Söz'ün Birinci Makamı gayet kuvvetli ve şaşaalı bir surette isbat ettiğinden, ona havale ederiz. Onun fevkinde beyan olamaz, **ondan daha ileri beyana lüzum yok ve izah edilmez.**”¹⁵⁴⁷

“Onun için bazı cümleler sair Sözlerde de zikredilmekle beraber burada da zikrediliyor; ve bir kısmı gayet mücmel olmakla beraber izah edilmiyor, tâ letafet-i asliyesini kaybetmesin.”¹⁵⁴⁸

“İFADE-İ MERAM

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ey benim şu sekiz tane Arabî risalelerime nazar eden zevat! Biliniz ki, yazdığım şu eserleri, evvelâ ve yalnız kendi nefsim için yazmıştım. Sonra düşündüm; Bu nimete bir şükür lâzımdır. Onun şükrü ise, bunları neşretmektir.. Ola ki, bazı insanlar, onlardan menfaat göreler. Sonra tekraren bu risaleleri gözden geçirdim. İçlerinde bir sırrın varlığını hissettim. Epey zaman düşündüm, izharında tereddüd ettim. Fakat şimdi o sırrı izhar etmeye kalbimde bir saik hissediyorum. İşte o sır budur: Görüyorum ki, o risalelerin mes'eleleri arş-ı Rahman olan âyât-ı Furkaniye'den tedelli etmiş nuranî zenbil ve asansörlere çıkmaya birer vesile ve merdivenlerdir.

Evet, o risalelerin zurufundaki mesailden hiçbir mes'ele yoktur ki, Furkan-ı Hakîm'in bir âyetinin kadem-i manevîsine başı temas etmesin. Her ne kadar o risalelerdeki meseleler, hîn-i tahsilde bana şuhudî ve hadsî ve zevkî bir tarzda hasıl

1546 Şualar (690)

1547 Mektubat (231)

1548 Lemalar (113)

olmuşlarsa da, fakat zevil-ebzar olan bir kısım ehl-i hakikatın gözlerini oralarda kapadıkları olan cünun sahrasına, aklımın refakatı beraber olduğu halde, gözlerim açık olarak dâhil olduğum için; aklım, kendi âdet-i daimesi üzere kalbimin gördüklerini kendi mikyasları içinde sarıyor ve ölçüleriyle ölçüyor ve bürhanlarına yapışıyordu.

İşte bu cihetten bu risalelerin bütün mesaili âdeta bürhanî istidlaliyat hükmündedirler. Öyle ise, fikir ve ilim cihetinden dalâlete düşenlerin, onlardan istifade ederek efkâr-ı felsefiyenin ayak kaydırmasından kendini kurtarmaları mümkündür. Hattâ belki yine mümkündür ki; bu risaleleri tehzib, tanzim ve izah ile, bu zamanın fikrî dalâletlerinin reddi için, en kuvvetli ve resanetli yeni bir akaid-i imaniye ve taze bir ilm-i Kelâm kitabını onlardan istihrac etsin.

Belki yine mümkündür ki, akılı kalbiyle ihtilat etmiş, yahut kalbi, afak-ı kesrette teşettüt edip dağılmış olan aklına iltihak etmiş olanlar için, bu risalelerden, Kur'an-ı Kerim'in taht-ı irşadında demiryolu gibi sağlam, emin bir yol istinbat edip onda yürüsün.

Öyle mi? Evet!.. Çünkü, şu risalelerimde olan bütün mehasin ve kemalât, yalnız Kur'anın feyzinden mülhemdirler. Velillahilhamd, bu yolda Kur'an-ı Hakîm, bana tam bir mürşid ve bir üstad olmuştur. Evet kim ki, Kur'ana (hâlisane ve sâdikane) temessük ederse, en sağlam ve en kopmaz bir zincire yapışmış olur.”¹⁵⁴⁹

“Bahtiyar Kardeşim Hüsrev!

Şu risale^(*) bir meclis-i nuranîdir ki, Kur'an'ın şu münevver, mübarek şakirdleri, içinde birbiriyle **manen müzakere ve müdavele-i efkâr ediyorlar. Ve yüksek bir medrese salonudur ki, Kur'an'ın şakirdleri onda her biri aldığı**

1549 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (234)

(*) Yani Yirmiyedinci Mektub'un umumu.

dersi arkadaşlarına söylüyor. Ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın hazine-i kudsiyesinin sandukçaları olan risalelerin satıcı ve dellâllarına muhteşem ve müzeyyen bir dükkân ve bir menzildir. Her biri aldığı kıymetdar mücevheratı birbirine ve müşterilerine orada gösteriyor. Bârekâllah, sen de o menzili çok güzel süslendirmişsin.¹⁵⁵⁰

“Aziz, sıddık, muktedir, müteyakkız kardeşlerim!

Sizin mübarek leyalı-i aşerenizi ve Kurban Bayramınızı tebrik ederiz. Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin haşr-i cismanî hakkındaki hatırına gelen mes'ele ehemmiyetlidir ve mektubun âhirindeki temsili gayet güzel ve manidardır. O hatıra ile Dokuzuncu Şua'ın Mukaddeme-i Haşriye'den sonraki dokuz bürhan-ı haşriyeyi istiyor diye anladım. Fakat maatteessüf bir-iki senedir te'lif vazifesi tevakkuf etmiş.

Resail-in Nur'un mesaili; ilim ile, fikir ile, niyet ile ve kasdî bir ihtiyarla değil; ekseriyet-i mutlaka ile sünihat, zuhurat, ihtarat ile oluyor. Bu dokuz berahine şimdi ihtiyac-ı hakikî kalmamış ki, te'life sevkolumuyoruz.

Evet erkân-ı imaniye içinde "İman-ı Billah" ve "İman-ı Bilyevm-il âhir" Âlem-i İslâmiyet'in iki kutbu ve iki güneşidir.

Birincisini; Risale-i Nur, tamamıyla bürhanlarını **izah etmiş.**

İkinci kutub ise; kısmen müstakil olarak Onuncu Söz, Yirmidokuzuncu Söz, Yirmisekizinci Söz, hususan cismanî lezzetlerin isbatında ve Mukaddeme-i Haşriye gibi risalelerde gayet kuvvetli haşr-i cismanîyi isbat etmiş, muannidleri de susturmuş. Ve iman-ı billah gibi, bu dünyadaki mevcudat zahir bir surette onu göstermediğinden kısım-ı ekserîsi ise, sair erkân-ı imaniye içinde haşri kuvvetli bir surette isbat eder.

Ezcümle: Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın hakkaniyetini isbat eden bütün hüccetleri, ikinci derecede haşr-i cismanîyi, binler

âyât-ı Kur'aniyenin tasvir ve izahatlarıyla isbat ediyor. Acaba, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın mu'cizane Cennet'in lezaiz-i cismaniyesinden bahisleri ve izahları derecesinden daha başka bir izaha lüzum kalır mı?

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hakkaniyetini isbat eden bütün mu'cizeleri, hüccetleri ikinci derecede haşr-i cismanîyi ve Cennet ve Cehennem'in lezaiz ve âlâm-ı cismanîsini hârika belâgatıyla **tasvir ve izah ediyor. Ve o izahtan sonra, daha izaha ihtiyaç kalır mı?**

Hem Cenab-ı Hakk'ın vücub-u vücudunu ve rahîmiyet ve hakîmiyetini ve ilim ve kudretini ve âdiliyet ve hafziyetini ve sıfât-ı kudsiyesini isbat eden bütün bürhanlar, hüccetler, bir cihette haşri isbat ettiği gibi; rububiyetin muktezası olan irsal-i Rusûl ve inzal-i Kütüb cihetiyle, hem Risalet-i Muhammediye'yi (A.S.M.) istilzam...

Hem Kur'an, O'nun konuşması ve kelâmı olduğunu isbat etmekle, haşr-i cismanîyi tafsilâtıyla bu iki noktadan yine isbat ediyor.

Elhasıl: Risale-i Nur'da iman-ı billah ve iman-ı bilyevm-il âhir olan iki kutb-u imanî, tam birbirine müsavi gelecek bir derecede isbat edilmiş. Yalnız bu kadar var ki, haşr-i cismanî kısmen sarihan ve kısmen zımnî ve tebaî isbat edilmiş. Çünkü bu âlem-i şهادet, Sâniini gayet sarih ve zahir gösteriyor; ve haşri zımnî ve perdeli haber verir.

İnşâallah bir zaman, Risale-i Nur'un şakirdlerinden birisi veya birkaç tanesi, o dokuz makamı ve berahini te'lif edecek ve Mukaddeme-i Haşriye'nin başındaki âyât-ı a'zamın dokuz fıkrasının hazinelerini, **Risale-i Nur'da münteşir haşr-i cismanî berahiniyle ve kalblerine gelen sünihat ve ilhamat ile açıp; Dokuzuncu Şua'ı, Onuncu Söz'den daha parlak, daha kuvvetli bir tarzda tekmil edecek.**

Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarınızı

tebrik ediyoruz.”¹⁵⁵¹

29- MÜZAKERE

“Aziz, sıddık, sarsılmaz kardeşlerim!

Evvelâ: الْحَيِّزُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ sırınca mes'elemizin te'hirinde

hayır var. Kalbim ve Nurların serbestiyeti öyle istiyordu. Siz hem birbirinizi teselli, hem kuvve-i maneviyeyi takviye, hem **tatlı sohbetle müzakere-i ilmiye**, hem Nurların yazması ve mütalaalarıyla bu geçici zahmetin noktasını siler rahmet yapmağa, bu fâni saatleri bâki saatlere çevirmeğe muvaffak olursunuz inşâallah.”¹⁵⁵²

30- ŞERH MESELESİ

“Bu dürûs-u Kur'anîyenin dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehidler de olsalar; vazifeleri -ulûm-u imaniye cihetinde- yalnız yazılan şu Sözler'in **şerhleri ve izahlarıdır veya tanzimleridir**. Çünkü çok emarelerle anlamışız ki: Bu ulûm-u imaniyedeki fetva vazifesiyle tavzif edilmişiz. Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enaniyet-i ilmiyeden aldığı bir his ile, **şerh ve izah haricinde birşey yazsa; soğuk bir muaraza veya nâkıs bir taklidcilik hükmüne geçer**. Çünkü çok delillerle ve emarelerle tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur eczaları, Kur'anın tereşşuhatıdır; bizler, taksim-ül a'mal kaidesiyle, herbirimiz bir vazife deruhde edip, o âb-ı hayat tereşşuhatını muhtaç olanlara yetiştiriyoruz!..”¹⁵⁵³

“Mübarek Sözler şübhesiz Kitab-ı Mübin'in nurlu lemaatıdır. İçinde **izaha muhtaç** yerler eksik olmamakla beraber küll halinde kusursuz ve noksansızdır. Beşerin her tabakası kendi fitrî anlayışları nisbetinde hissemend ve faidemend olurlar. Şimdiye kadar tenkid olunmaması, her meslek ve mezheb ve meşreb ehline hoş gelmesi ve

1551 **Kastamonu Lahikası (210)**

1552 **Şualar (520)**

1553 **Mektubat (426)**

mülhidlerin dil uzatamayıp ebkem kalmaları, kanaatımızın sıhhatine delalet etmeğe kâfidirler.

Evvelâ: Bid'atların çoğaldığı bir zamanda ülemanın sükût etmemeleri lâzım geldiğine dair beyan buyurulan hadîsteki emir ve zecr.

Sâniyen: Peygamberimizin ittibâna mükellef olduğunuzdan onlar gibi müddet-i hayatınızca vazifeye devam mecburiyeti olduğu.

Sâlisen: Madem bu hizmet münhasıran re'yiniz ile değil, istihdam olunuyorsunuz; nasıl Mübelliğ-i Kur'an, Fahr-i Cihan, Habib-i Yezdan Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz Hazretleri bir gün **أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ** ferman-ı celilini tebliğ buyurmakla aynı zamanda vazife-i risaletinin hitamına remzen işaret eylemişti. Muhterem Üstadın da hizmeti kâfi görülürse, bildirilir kanaatındayım.

Râbian: Sözler hakkında bugüne kadar sükût edilmesi ve tenkide cür'et edilmemesi, ilâ-nihaye bu hâlin devam edeceğine delil olamaz. Hâl-i hayatınızda muhtemel hücumlara evvelen ve bizzât zât-ı fâzılaneleri cevab vereceksiniz.

Hâmisen: Dünyayı unutmak istesenez, başka hiç bir sebep olmasa dahi yalnız bu mübarek Sözler'le rabita peyda eden insanların rica edecekleri **izahatı vermek isteyecek** ve cevabsız bırakmayacaksınız.

Sâdisen: Allah için sizi sevenlere ve sizden **istizahta bulunanlara** yazdığınız pek kıymetli yazılarla meclis-i ilmînizde takrir buyurduğunuz mütenevvi ve Sözler'e bile geçmeyen mesail kat'iyetle gösteriyorlar ki: İhtiyaç da, hizmet de bitmemiştir.”¹⁵⁵⁴

“Muhterem Üstadım, fakirin bir nokta çok hayretini mûcib oluyor. Sizden bir mes'elenin izahını rica ediyorum. **İzah ediyorsunuz. O izahta da, muhtac-ı izah noktaları**

bulunuyor. Öyle latif ve şümüllü cümlelerle cevap veriyorsunuz ki, o cümleleri de anlamak için sual îcab ediyor. Bundan şu netice çıkıyor ki; Sözlerinizin her satırı, bir kitab teşkil edecek kadar şümüllü ve manidardır. **İstenildiği kadar izah olunabilecektir.**"¹⁵⁵⁵

“Sâniyen: Bana karşı umumen dost bir şehir ahalisinden bir müftü, sathî bir nazar ile, vâhî bazı tenkidatı, Onuncu Söz'ün teferruat kısmına etmiş diye Abdülmecid yazıyor. Abdülmecid'in ona verdiği cevablar, iki yer müstesna, mütebâkisi kâfidir. Fakat iki yerde, o da o zâtın sathî sualine, sathî olarak cevap vermiş:

Birincisi: O zât demiş ki: "Onuncu Söz'ün hakikatları münkirlere karşı değil. Çünkü sıfât ve esma-i İlahiyeye bina edilmiş." Abdülmecid cevabında diyor ki: "Münkirleri hakikatlardan evvelki dört işaretle imana getirmiş, ikrar ettirmiş. Sonra hakikatları dinlettiriyor." mealinde cevap vermiş.

Hakikî cevabı şudur ki: Herbir hakikat, üç şeyi birden isbat ediyor; hem Vâcib-ül Vücut'un vücudunu, hem esma ve sıfâtını, sonra haşri onlara bina edip isbat ediyor. En muannid münkirden tâ en hâlis bir mü'mine kadar herkes her "Hakikat"tan hissesini alabilir. Çünkü "Hakikat"larda mevcudata, âsâra nazarı çeviriyor.

Der ki: Bunlarda muntazam e'fal var, muntazam fiil ise fâilsiz olmaz. Öyle ise bir fâili var. İntizam ve mizan ile o fâil iş gördüğü için, hakîm ve âdil olmak lâzımgelir. Madem hakîmdir, abes işleri yapmaz. Madem adaletle iş görüyor, hukukları zayi' etmez. Öyle ise bir mecma-i ekber, bir mahkeme-i kübra olacak.

İşte "Hakikat"lar bu tarzda işe girişmişler. Mücmel olduğu için üç davayı birden isbat ediyorlar. Sathî

nazar farkedemiyor. Zâten o mücmel "Hakikat"ların herbirisi, başka risaleler ve Sözlere'de kemal-i izah ile tafsil edilmiş."¹⁵⁵⁶

“Evvelâ: Onuncu Söz'ün Birinci İşareti'nin âhîrinde, "Evet, bir şeyden her şeyi yapmak ve her şeyi bir tek şey yapmak her şeyin Hâlıkına has bir iştir." Şu cümle hem Yirmiikinci Söz'ün Lem'alarında, hem Otuzüçüncü Mektub'un Pencerelelerinde, hem Yirminci Mektub'un onbir kelimelerinde **izah ve isbat edilmiştir.** Buradaki külliyyet nisbî ve örfîdir. "Bir şeyden her şeyi yapmak"taki murad, bütün dünyanın mevcudatını bir şeyden yapmak ve icad etmek değildir. Belki ondaki murad; bir şeyden yani bir katre sudan, bir insanın, bir hayvanın her şeyini, her eczasını, herbir cihazatını halkediyor ve bir şey olan topraktan nebatat ve hayvanatın herbir şeylerini ondan halkeder demektir.

Hem "her şeyi bir tek şey yapmak" cümlesindeki külliyyet mukayyedir, nisbîdir. Yani insanın yediği her nev' taamdan, o insanda basit bir cild ve bir kan ve bir et ve hâkeza...

Elhasıl: Bu külliyyetten maksad odur ki; bir şeyi çok muhtelif eşyaya çevirmek ve birçok muhtelif eşyayı da bir tek şey yapmak, ancak Hâlık-ı Küll-i Şey'e mahsustur."¹⁵⁵⁷

“Senin ikinci sualin olan, mana-yı ismî ile mana-yı harfînin bahsi ise; ilm-i nahvin umum kitablari başlarında o mes'ele izah edildiği gibi, ilm-i hakikatın Sözlere ve Mektubatlar namındaki risalelerinde temsilâtla kâfi beyanat vardır. Senin gibi zeki ve müdakkik bir zâta karşı, fazla **izahat** fazla oluyor. Sen âyineye baksan, eğer âyineye şişe için bakarsan, şişeyi kasden görürsün, içinde Re'fet'e tebaî, dolayısıyla nazar ilişir. Eğer maksad, mübarek sîmanıza bakmak için âyineye baktın, sevimli Re'fet'i kasden görürsün. فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ dersin. Âyine şişesi tebaî, dolayısıyla nazarın ilişir. İşte birinci surette âyine şişesi mana-yı ismîdir. Re'fet mana-yı harfî oluyor.

1556 Barla Lahikası (320)

1557 Barla Lahikası (339)

İkinci surette âyine şişesi mana-yı harfîdir, yani kendi için ona bakılmıyor, başka mana için bakılır ki akistir. Akis mana-yı ismîdir. Yani دَلَّ عَلَىٰ مَعْنَىٰ فِي نَفْسِهِ olan tarif-i isme bir cihette dâhildir.

Ve âyine ise دَلَّ عَلَىٰ مَعْنَىٰ فِي غَيْرِهِ olan harfin tarifine mâsadak olur. Kâinat nazar-ı Kur'anî ile, bütün mevcudatı huruftur, mana-yı harfiyle başkasının manasını ifade ediyorlar. Yani esmasını, sıfâtını bildiriyorlar. Ruhsuz felsefe ekseriya mana-yı ismiyle bakıyor, tabiat bataklığına saplanıyor.¹⁵⁵⁸

“Aziz, sıddık kardeşlerim!

Nur fabrikasının sahibi, Birinci Şua'nın Dördüncü Âyeti bahsinde, hakikat-ı İslâmiyetin yedi esası parlak bir surette isbat edildiği cümlesine dair soruyor ki: Erkân-ı İslâmiyeyi beş biliyoruz. Hem vücub-u zekat rüknü, risalelerde **ne suretle izah edildiğini soruyor.**

Elcevab: İslâm'ın rükünleri başkadır, hakikat-ı İslâmiyet'in esasları yine başkadır. Hakikat-ı İslâmiyet'in esasları; altı erkân-ı imaniye ile ve esas-ı ubudiyet ki, İslâmın beş rüknü olan (savm, salât, hacc, zekat, kelime-i şehadet) mecmuunun hülâsasıdır. Risale-i Nur, altı rükn-ü imaniye ile bu esas-ı

ubudiyeti isbat edip خَلِجَ الْخَنَاطِي cilvesine mazhariyeti

muraddır. **Vücub-u zekatın izahından murad ise,** zekatın teferruat tafsilâtı değil; belki zekatın, hayat-ı içtimaiyede derece-i lüzumu ve ehemmiyetli kıymeti isbat edilmiş demektir. Evet Risale-i Nur'dan evvel yazdığımız risalelerde, hem de Risale-i Nur'un müteaddid yerlerinde, vücub-u zekatın hayat-ı içtimaiyede ne derece ehemmiyetli olduğu kat'iyyen ve vâzihan isbat edilmiş demektir.”¹⁵⁵⁹

1558 Barla Lahikası (348)

1559 Kastamonu Lahikası (199)

“İşarat-ı Gaybiye-i Gavsîye ve Alevîye'de, altmışdörtte Risale-i Nur te'lifçe tamam olur. Demek **o tarihten sonra, yalnız izahat ve haşiyeler ve tetimmeler olacak.**”¹⁵⁶⁰

31- ÇOCUKLARA BİR İZAH ÖRNEĞİ

“İşte bu Elmas, Cevher, Nur'un ikinci kerametini isbat ile, üç yaşından sekiz yaşına kadar akrabalarım ve evlâdım, bu Elmas, Cevher, Nurlar için fedakârane ve bu yolda hayatlarını hiç düşünmeden feda edeceklerini isbat ederim. Çünkü bu Elmas, Cevher, Nur'u okurken hepsi başıma toplandı. Onları sevdim ve birer çay verdim; bu Elmas, Cevher, Nur'u okumağa devam ettim. Hepsi birden "Bu nedir? Bu yazı nasıl yazıdır?" sordular. Ben de dedim: "Bu Elmas, Cevher, Nur'dur!" diye bunlara okumağa başladım. Onuncu Söz'ü okurken saatler geçmiş. Çocuklar merakından, anlayamadıkları zaman hemen bendenize soruyorlardı. **Ben de bu Elmas, Cevher, Nur'u onların anlayabileceği şekilde izah ederken çocukların renkleri, renk renk oluyordu ve güzelleşiyordu.** Bendeniz de çocukların yüzüne baktıkça hepsinde ayrı ayrı nurlu Said görüyordum.

Suallerinde "Nur hangisi? Cevher hangisi ve Elmas hangisi?" diye sorduklarında; "Evet **Nur, bunu okumaktır.** Bak sizde bir güzellik meydana geldi." Onlar da birbirinin yüzüne baktılar tasdik ettiler. **"Ya elmas nedir? Bu sözleri yazmaktır."** O zaman, yani yazdığınız zaman sizin yazılarınız elmas gibi kıymetli olur. Tasdik ettiler. **"Ya cevher nedir? İşte o da bu kitabdan aldığınız imandır."** Hepsi birden şehadet getirdiler. Bu sohbette üç dört saat geçmiş, bendeniz farkına varmadım.

İşte Elmas, Cevher, Nur budur dedim. Tasdik ettiler. Hepsi birden bana bakıyorlardı ve "Bunu kim yazdı?" diyorlardı.¹⁵⁶¹
Âciz talebeniz Şefik

1560 Emirdağ Lahikası (41)

1561 Lemalar (278)

32- İBTİDAÎ DERSLERDE İZAH AZ OLUR

“Eski zaman peygamberleri ümmetlerine Kur'an gibi izahat vermediklerinin sebebi, o devirler beşerin bedeviyet ve tufuliyet devri olmasıdır. **İbtidaî derslerde izah az olur.**”¹⁵⁶²

33- ATIFLI BİR İZAH ŞEKLİ

“Sorduğunuz ikinci cihet ise, Hâfız Mustafa'ya verdiğim yeni hurufla iki risale, çoğu ayrı ayrı olsun, bazı da beraber olsun. Gençlere ait risaleciğin başında isim olarak "Sirac-ül Gafilîn" veyahut "Gençlik Rehberi" namı; tevhide ait risaleye "Hüccetullah-il Baliğa" namını veyahut "Misbah-ul İman"; Keramet mecmuasının ismi ise, "Sikke-i Tasdik-i Gaybî" veya "Tasdik-i Gaybînin Hâtemi" namını başında yazarsınız.

Arabî "Vird-ül Ekber-i Nuriye" tab'edilmişse, arabî bilmeyen Risale-i Nur şakirdlerine bir teshilât olmak için Yedinci Şua Âyet-ül Kübra ve Yirminci Mektub'da izah ve tercüme edilen sahifelerinin numaraları, Vird-ül Ekber'in kenarlarına rakamla bir haşiyecik gibi yazılsa iyi olur.

Yani "Bu arabî makam, filan risalede, filan sahifede izahı var" diye işaret edilse ve elmas kalemlerimiz bunu tevzi' edip, herbiri bazı nüshaları böyle işaretlerle kaydetse ve hem el makinesiyle yaptığımız veya matbaadan gelen risalelerden nümune için bir-iki nüshasını bize gönderseniz iyi olur.”¹⁵⁶³

1562 Şuala (220)

1563 Kastamonu Lahikası (222)

DEVA-ÜL YE'S

AVRUPA'NIN GALEBESİNE KARŞI *“DEVA-ÜL YE'S” ÜMİTSİZLİK İLACI

Avrupanın rüchanını (kalkınmışlığını) tahlil eden Bediüzzaman Hazretleri, birinci sebep olarak Avrupanın coğrafi yapısını izah ettikten sonra, üstün görünmesinin esas sebebi olarak, manevi özelliğini gösterir. Yani dayandığı manevi sebeplerdir ki, diğer milletlerin hem iktisadi, hem değerler bakımından ilgisini çekmiştir.

Said Nursi Hazretleri 1912 senesinde yazmış olduğu bir risalesine bakınız ne isim vermiştir: “Devâ-ül Ye’s” Yani ümitsizliğin ilacı. Osmanlıların Harb-i Umumi gürültüleri içinde bu ikazları uygulayacak zamanları olamadığı için bu manevi ilaçlar istikbale yani zamanlarımıza kalmıştır.

Bediüzzaman Hazretleri Avrupa'nın galebesine karşı ne tavsiye etmiştir? Gidip onlara dehalet mi edelim demiştir? Yoksa kendi değerlerimizin farkına varıp, o değerleri canlandırıp dünyaya mührümüzü vuralım mı demiştir?

Evet Avrupa'nın istinad ettiği (dayandığı);

“İkinci Sebep: Nokta-i istinaddır. Evet herbir Hristiyan başını kaldırıp, müteselsil ve mütedâhil^{1564[1]} maksadların birine el atsa arkasına bakar ki; istinad edecek, kuvve-i manevîsine daima imdad edip hayat verecek gayet kavî bir nokta-i istinad görür. Hattâ en ağır ve en büyük işlere karşı mübareze^{1565[2]} kendinde kuvvet bulur.

1564[1] İççe girmiş ve birbirini takip eden

1565[2] Mücadele etmeye

İşte o nokta-i istinad her taraftan ellerini uzatan dindaşlarının uruk-u hayatına^{1566[3]} kuvvet vermeye ve İslâmların en can alacak damarlarını kesmeye her vakit amade ve dessay, medenî engizisyon taassubu ile, maddiyunun dinsizliği ile yoğrulmuş ve medeniyetlerinin galebesi ile mest-i gurur^{1567[4]} olmuş bir müsella kitlenin kışlası veya büyük bir kilisesi olan Avrupa'nın medeniyetidir.”

İşte Avrupanın bugün dahi vaziyeti budur. Dayanak noktası Avrupalılıktır. Diğer milletlere de Avrupalılığı telkin eder. Kendi vatandaşlarına her sahada serbestiyet verir. Fakat diğer milletlere aynı hakları vermez, verdirmez. Maddiyunluk had safhadadır. Bugün yüzde elliden fazla Avrupalı ateistlik denilen dinsizlik hastalığına müpteladır. Bozulmuş hristiyanlıktan kalma taassubları da yanlarındadır. Ve maddi güçlerine dayanmaktadırlar.

Bediüzzaman Hazretleri Avrupa hakkında bu tesbiti yaptıktan sonra döner bize der ki:

“Elhasıl: Onları canlandıran emeldir ve bizi öldüren yeistir. Meşhurdur ki, biri demiş: “Eğer bir nokta-i istinad bulsam, küre-i zemini yerinden oynatırım.” Bu faraziyede acı bir nokta vardır. Demek bu küçücük insan, nokta-i istinad bulsa, küre gibi büyük işleri çevirebilir.

Ey ehl-i İslâm! İşte küre-i zemin gibi ağır ve âlem-i İslâmiyet'e çökmüş olan mesaib ve devahîye^{1568[5]} karşı nokta-i istinadımız: **Muhabbet ile ittihadı, marifet ile imtizac-ı efkârı,**^{1569[6]} **uhuvvet ile teavünü** emreden nokta-i İslâmiyettir.”

Evet baş hastalığımız ye's, yani ümitsizlik yani “bizden adam olmaz” sözüdür. Halbuki Avrupalıyı galebe ettiren nokta-i istinad, yani dayandığı manevi

1566[3] Milliyetini yaşatmaya

1567[4] Kendinden geçercesine gururlanmış

1568[5] Felaketler ve büyük belalara

1569[6] Fikirlerin birbirine uygunluğu

değerler, bizde kıyaslanmayacak derecede vardır. Fakat üstümüze çökmüş olan dehşetli musibetler ve dahi süfyaniyetin kılıncına karşı, ancak ve ancak; sevgiyle olan birlik, bilgiyle olan fikirlerin uygunluğu ve kardeşlik ve yardımlaşmayı emreden nokta-i İslamiyettir yani İslâmî değerlere sarılmak ve canlandırmaktır.

Bediüzzaman Hazretleri İslâmiyetin genişliğini anlatırken der ki:

“Bak âlem-i İslâmın şu büyük dairenin nokta-i uzmasından tut, ta en küçük dairenin –meselâ medrese talebelerinin– bir ukde-i hayatiyesi^{1570[7]} vardır. Heyet-i içtimaiyenin efrad ve revabıtı birbirine istinadı gibi, o ukdeler dahi birbirine merbut, müteselsilen o nokta-i uzmaya müsteniddir. Demek bütün o ukde-i hayatiyelerini -boğmak değil-, belki tenebbüh ve neşvünema vermekle İslâm tenebbüh edip, terakkiye başlayabilir.”

İslam âleminin bütün kısımları esnafı, tüccarı, ilim adamı, talebesi, memuru, köylüsü askeri, sivilî birbiriyle bağlı ve dayanışma içindedirler ve öyle olmalıdırlar. Bütün bu kısımları harekete geçirecek İslâmiyettir. Dini hayata kuvvet verip ilerleme sağlanabilir.

Bunlar olmaz yani dini hayata kuvvet verilmez, yeni yetişen nesile İslâmî değerler telkin edilmezse adeta gayr-ı meşru bir çocuk gibi manen acib bir vaziyet ve nesil ortaya çıkar.

Avrupa meftunlarının aldatıcı bir kıyas ile müslümanlığı ve müslümanları tezyif etmelerine karşı mü'minleri uyaran Bediüzzaman Hazretleri bu aldatıcılığı şöyle açıklar:

«Yoksa, biri Avrupa'nın mehasinini mesâvimizle1571[8] ve telâhuk-u efkârın semeratını1572[9] bizim bir şahsın semere-i sa'yi ile,1573[10] insafsızca, aldatıcı cerbezeyle1574[11] muvazene etmekle, **Hıristiyanlığın malı olmayan medeniyeti ona mal etmek**, İslâmiyetin düşmanı olan tedennîyi1575[12] ona dost göstermek, feleğin ters dönmesine delildir.

Avrupa'ya şedit bir meftuniyet1576[13] ve milletine karşı amik bir nefret1577[14] hissiyle, kendini **Avrupa'nın veled-i nâmeşruu** gösterdiği gibi, fikr-i ihtilâl ve meyl-i tahrip1578[15] ve aldatıcı cerbezeyin neticesi olan hicv-i âsiyane, müfteriyane,1579[16] namus-şikenane1580[17] ile, kendi firavniyetini ve zımnî medih ve gururiyetini ve bilmediği halde İslâma düşmanlığını göstermekle beraber, fir'avniyet, enaniyet, gurur hükmüyle, **milletine karşı şer'an, aklen, hikmeten mükellef olduğu hiss-i şefkat yerine hiss-i tahkir**,1581[18] meyl-i incizab yerine meyl-i nefret,1582[19] meyelân-ı muhabbet yerine irade-i istihfaf,1583[20] temayül-ü ihtiram yerine meyelân-ı teşhil,1584[21] arzu-yu merhamet yerine arzu-yu taaz-zum,1585[22] **seciye-i fedakâri yerine temayül-ü infiradı ikame**1586[23] **edip**, hamiyetsizliğini, asılsızlığını gösterdiğinden, nazar-ı hakikatte öyle bir cânî ve menfur olur ki, meselâ, birisi **Paris'te**, sefahet âleminde bir âlüfte

1571[8] Avrupalılarda görülen iyilikler ve bizdeki kötülüklerle

1572[9] geniş insan dünyasının düşünce ve yardımlaşmasının meyvelerini

1573[10] bir kişinin çalışmasından meydana gelen neticeyle

1574[11] aldatıcı sözlerle, söz cambazlığıyla

1575[12] alçalış ve gerilemeyi

1576[13] aşırı bağlılık ve hayranlık

1577[14] derin, şiddetli bir nefret ve beğenmemezlilik

1578[15] devrimcilik düşüncesi ve yıkma isteği

1579[16] isyan edercesine kötülleme ve iftira etme

1580[17] şeref kırıcı tarz

1581[18] acıma duygusu yerine hakaret ve küçümseme isteğini öne geçirme

1582[19] sevgiyle kendine çekme yerine nefret duygusu

1583[20] sevgi isteği yerine hafife alıp aşağılama isteği

1584[21] saygı duyma yerine cahillikle suçlama isteği

1585[22] acıma ve hürmet yerine büyüklük taslama isteği

1586[23] fedakârlık ahlâkı yerine ferdiyetçilik ve kendini kurtarma meylî

madamın kametinde istihsan ettiği1587[24] bir libası, camide muhterem bir hocaya giydirmeye çalışmak gibi bir hareket-i ahmakane ve cânıyanede bulunur. **Zira hamiyet ise,1588[25] muhabbet, hürmet, merhametin netice-i zaruriyesidir.** Onsuz olmaz ve illâ yalandır, sahtekârlıktır. Nefret, hamiyetin zıddıdır.”

Mutaassıplara hücum eden **Avrupa'nın kâselisleri,1589[26]** herbiri yüz mutaassıp kadar meslek-i sakîminde1590[27] mütaassıptır. Bunlardan birisi **Shakespeare** medhinde ettiği ifratı, şayet bir hoca o ifratı **Şeyh Geylânî** medhinde etseydi, tekfir olunacaktı.1591[28]

Heyhat! Bunların neresinde millete muhabbet ve millet için hamiyet?

Esefâ!1592[29] Heyet-i içtimaiyeyi faaliyet ve harekete götüren çok ukde-i hayatiyelerden,1593[30] bizde inkişafa başlayan yalnız **fikr-i edebiyat,1594[31]** bahusus şâirâne, müfritâne, edepşikenâne, hodpesendâne1595[32] olan **fikr-i hiciv ve arzu-yu tahkirdir.**1596[33]

بَعْضًا لَا يَعْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا 49/12 Tedib-i hakikîye karşı edepsizliktir ki, birbirine saldırıyor. Fakat millete ve İslâmiyete karşı olan târizat-ı zımnîyelerini1597[34] o kâselislerin1598[35] yüzlerine çarpmakla beraber, onlar birbirine karşı dinsizcesine hiciv ve terzilleri1599[36] ise, kimbilir belki müstehaktırlar düşünüp, deyip geçmekle iktifa ederiz.

1587[24] hayasız bir Avrupa kadının üstüne giymesini güzel bulduğu, beğendiği

1588[25] manevî değerleri koruma isteği ise

1589[26] çanak yalayıcılar

1590[27] manevî hastalıklı mesleğinde ve sakat düşünce ve yaşayış yolunda

1591[28] kafirlikle suçlanacaktı

1592[29] ne yazık ki

1593[30] canlandıran hayat düğümü, çekirdeklerde saklı canlılığın ve gelişmenin özlerinden

1594[31] parlak konuşma isteği, edebiyat yapma düşüncesi

1595[32] aşırı giden, ahlak ve terbiye kuralı tanımaz şekilde ve kendini beğenircesine

1596[33] tenkid düşüncesi ve küçümseyip hakaret etme isteği

1597[34] tenkitle gizlice iliştiirmelerini

1598[35] çanak yalayıcıların

1599[36] aşığılamaları

Ben zannederim ki, **bu milletin perişanlığına, fazla cehaletten ziyade, nur-u kalb ile müterafık¹⁶⁰⁰[37] olmayan fazla zekâvet-i betrâ¹⁶⁰¹[38] tesir etmiştir.** Bence en müthiş maraz asabîliktir. Zira herşeyi haddinden geçirmekle aksülâmel yaptırır.»

İşte Bediüzzaman Hazretleri, bize telkin edilen; “malımız kötü, sosyal hizmetlerimiz kötü, yaşantımız kötü vs.” daha bir çok telkinlerle bu milletin evlâdını iyice aşağılık duygusuna kaptıranları haber veriyor. Avrupanın kendine mâlettiği teknolojinin, başta ilme ve akla değer veren İslâmiyet, bütün insanlığın ortak ürünü olduğunu beyan ediyor.

Yine içimizdeki Avrupadan başka dünyayı görmeyen ve tek kurtuluşu Avrupa Birliğine girerek elde edeceğimizi zannedenlere “kendini Avrupa’nın veled-i nâmeşruu gösterdiği” gibi ağır bir tabir ile hitap ediyor.

Said Nursi Hazretleri, idarecilerin kendi vatandaşlarını sevmeleri, hürmet etmeleri üzerlerine vazife iken bu milleti küçümsemek hissini veren davranışlardan da uzak durmaları hem dinen hem aklen gereklidir diye ikaz etmektedir.

Hakiki vatanperverlik gerçek sevgi, hürmet göstermekle olabilir demek suretiyle hizmetkarlığın ölçülerini beyan eder. Aksi halde lafta kalan gayretin aldatmak olduğunu ifade eder.

¹⁶⁰⁰[37] beraber

¹⁶⁰¹[38] neticesiz ve faydasız zekilik ve akıllılık

DİNİ MESLEKLER VE CEMAATLER HAKKINDA ÖNEMLİ BİR SUAL

Senelerden beri bu man↓da sualler soruldu ve soruluyor. Zamanla da cevaplar ve izahları verildi. Böyle sualler dikkatleri çektiği için iyi oluyor.

Önce şunu belirtelim ki din sahasına giren herhangi bir şey ve mesele hakkında din iyi diyorsa biz de iyi deriz. İyi değil diyorsa biz de iyi değil deriz . Bu düşünce şekli dinde şarttır. Çünkü dindeki hükümler Allahın sonsuz ilminden gelmiştir. Bu hükümlere karşı gerçek müslüman sadece dinleyici durumunda kalır. Aksi halde insan, dinden kopuk kalmak tehlikesine düşer. Özetle söylenen bu açıklamalar, bütün din büyüklerinin, yani İmam-ı Azam gibi zatların ortak hükmüdür. Bütün Müslümanları bağlar.

Sorunun özeti şöyledir: Zamanla ortaya çıkan dinî meslekler ve cemaatlerin dindeki yeri nedir? Bu dinî topluluklara din ne diyor?

Bu sorunun kısaca cevabı şudur:

Din sahasındaki cemaat ve meslekleri, din, başlıca üç kısma ayırır.

Birinci kısım tasavvuf, yani tarikat meslekleri, yani akıl ve bilgiyi geliştirmekten daha çok, kalbdeki din duygularını geliştirmeye çalışan meslektir.

İkinci kısım ise: Akıl ve mantığı, yani Allahın varlığını akıl yoluyla isbat etmeye çalışır. İlm-i kelam adı verilen bu meslek, halk seviyesine inmez.

Üçüncü yani en birinci meslek, cadde-i Kur'an ve veraset-i nübüvvet gibi isim ve tabirlerle anlatılan Kur'an yoludur. Evet Kur'an hem aklı çalıştırır ve iman bilgilerini verir, hem kalbdeki din duygularını geliştirir. Yani Kur'an Allahın yarattığı göklerden ve dünyadaki varlıklardan çokça bahseder. Çünkü Kur'an, Allahın varlığını ve birliğini ve sıfatlarını, bu varlıkların harika yaradılışlarıyla isbat eder ve bildirir. Gerçi

Kur'an bütün iyilik ve kötülükleri anlatır fakat iman bilgisine daha çok yer verir.

Kur'anın bu yolunu takib eden ve Onun en kuvvetli tefsiri olan Risale-i Nur kitapları dahi Kur'an mesleğinde gider. Buna dair birkaç örnek verelim.

Birinci örek:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

...Bu âyet-i muazzama gibi pek çok âyât-ı Kur'aniye, bu kâinat Hâlıkını bildirmek cihetinde, her vakit ve herkesin en çok hayretle bakıp zevk ile mütalaa ettiği en parlak bir sahife-i tevhid olan semavatı en başta zikretmelerinden, en başta ona başlamak muvafıktır.”¹⁶⁰²

Bu âyet, Yedinci Şu'a olan Âyet-ül Kübra ismindeki kitabta genişçe izah ediliyor.

İkinci örnek: Rüzgâr ve havadan yani atmosferden bahseder şöyle ki:

وَتَضْرِيْفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسْحَرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

âyetinin tasrihiyle, **rüzgârın tasrihiyle** hadsiz Rabbanî hizmetlerde istimal ve **bulutların** teshiriyle hadsiz Rahmanî işlerde istihdam ve havayı o surette icad eden, ancak Vâcib-ül Vücut ve Kadir-i Külli Şey ve Âlim-i Külli Şey, bir Rabb-i Zülcelali Ve-l İkrâm'dır der, hükmeder.”¹⁶⁰³

Üçüncü örnek, bal arısının harikası hakkında. Şöyle ki:

وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا

Evet **bal arısı** fitratça ve vazifece öyle bir mu'cize-i kudrettir ki; koca Sure-i Nahl, onun ismiyle tesmiye edilmiş. Çünkü o küçücük bal makinesinin zerrecik başında, onun ehemmiyetli vazifesinin mükemmel programını yazmak ve

1602 Şualar (105)

1603 Şualar (108)

küçücük karnında taamların en tatlısını koymak ve pişirmek ve süngücüğünde zîhayat a'zaları tahrib etmek ve öldürmek hâsiyetinde bulunan zehiri o uzuvcuğuna ve cismine zarar vermeden yerleştirmek; nihayet dikkat ve ilim ile ve gayet hikmet ve irade ile ve tam bir intizam ve müvazene ile olduğundan, şuursuz, intizamsız, mizansız olan tabiat ve tesadüf gibi şeyler elbette müdahale edemezler ve karışamazlar. İşte bu üç cihetle mu'cizeli bu san'at-ı İlahiyenin ve bu fiil-i Rabbaniyenin, bütün zemin yüzünde hadsiz arılarda, aynı hikmetle, aynı dikkatle, aynı mizanda, aynı anda, aynı tarzda zuhuru ve ihatası, bedahetle vahdeti isbat eder.”¹⁶⁰⁴

Dördüncü örnek: Süt veren hayvanların ve hurma ve üzüm gibi meyvelerin Allahı

bildirdiğini anlatan âyetlerden mesela:

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّشْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَ دَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ âyeti, ibret-feşan bir fermanıdır. Evet başta inek ve deve ve keçi ve koyun olarak süt fabrikaları olan vâlidelerin memelerinde, kan ve fişkı içinde bulaştırmadan ve bulandırmadan ve onlara bütün bütün muhalif olarak hâlis, temiz, safi, mugaddi, hoş, beyaz bir sütü koymak; ve yavrularına karşı o süttten daha ziyade hoş, şirin, tatlı, kıymetli ve fedakârane bir şefkati kalblerine bırakmak; elbette o derece bir rahmet, bir hikmet, bir ilim, bir kudret ve bir ihtiyar ve dikkat ister ki; fırtınalı tesadüflerin ve karıştırıcı unsurların ve kör kuvvetlerin hiçbir cihetle işleri olamaz. İşte böyle gayet mu'cizeli ve hikmetli bu san'at-ı Rabbaniyenin ve bu fiil-i İlahînin, umum rûy-i zeminde, yüzbinlerle nevilerin, hadsiz vâlidelerinin kalblerinde ve memelerinde aynı anda, aynı tarzda, aynı hikmet ve aynı dikkat ile tecellisi ve tasarrufu ve yapması ve ihatası, bedahetle vahdeti isbat eder.

Üçüncü âyet:

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

Bu âyet, nazar-ı dikkati hurma ve üzüme celbedip der ki: "Aklı bulunanlara, bu iki meyvede tevhid için büyük bir âyet, bir delil ve bir hüccet vardır." Evet bu iki meyve, hem gıda ve kut, hem fakihe ve yemiş, hem çok lezzetli taamların menşe'leri olmakla beraber, susuz bir kumda ve kuru bir toprakta duran bu ağaçlar, o derece bir mu'cize-i kudret ve bir hârika-i hikmettir ve öyle bir helvalı şeker fabrikası ve ballı bir şurub makinesi ve o kadar hassas bir mizan ve mükemmel bir intizam ve hikmetli ve dikkatli bir san'attırlar ki; zerre kadar akli bulunan bir adam, "Bunları böyle yapan, elbette bu kâinatı yaratan zât olabilir." demeğe mecburdur."¹⁶⁰⁵

Dördüncü örnek: Ana karnındaki yavruların yaradılış harikaliğine dikkat çekip Allahın varlığına ve sıfatlarını bildiren şu âyet:

يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآنَا تُضْرَفُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

..... mezkûr âyetlerin ferman ettikleri gibi; üç karanlık içinde bütün vâlidelerin erhamında insanların suretlerini ayrı ayrı, mizanlı, imtiyazlı, zînetli ve intizamlı olarak, hem şaşırmadan, yanlış etmeden, karıştırmadan basit bir maddeden açmak ve yaratmak olan fettahiyet ve umum rûy-i zeminde aynı kudret, aynı hikmet, aynı san'atla umum insanları ve hayvanları ve nebatları ihata eden bu feth-i suver hakikati; vahdaniyetin en kuvvetli bir bürhanıdır. Çünkü ihata etmek bir vahdettir, şirke yer bırakmaz. Ve Birinci Bab'da vücub-u vücuda şehadet eden ondokuz hakikat nasilki vücudlarıyla Hâlık'ın vücuduna

delalet ederler; öyle de, ihatalarıyla da vahdete şehadet ederler.”¹⁶⁰⁶

Daha bunu gibi yüzlerce tefekkür âyetleri var. Gösterilen örnek âyetlerden Kur'anın esas mesleğini anlamak için yeterli gördük. Bu âyetlerin ve benzeri diğer pekçok âyetleri derin ve geniş manalarını etraflıca anlatan kaynak kitablardaki açıklamaları okudukça artan bilgi dercesi ile bütün bu varlıklar adeta bir kitab okur gibi onlardaki ince manalar anlaşılmaya başlar. Bu kitablara ilk okuyanlar, bu mana inceliklerini hemen anlamaz. Fakat Risaleleri okumaya devam edenlere manalar yavaş yavaş anlaşılmaya başlar.

Baş tarafta kısaca anlatılan **tasavvuf**, yani kalbdeki duyguları esas alan veya akli esas alan **ilm-i kelam** mesleklerinde, Kur'anın esas aldığı anlatma tarzını, o zamanın toplum seviyesi itibariyle o iki meslek esas almamıştır. Şimdi yani bu zamanda ise, Kur'anın topluma ders verme tarzına ihtiyaç vardır. Çünkü fen bilgileri yaygınlaşmıştır. Hem bu sebebledir ki, Kur'an mesleğini takib eden Risale-i Nur kitablara çok geniş çapta ve her sınıf insanlarca okunmaktadır.

DÖRT ÇEŞİT MÂNEVÎ HASTALIK

Hâtime

(Şu hâtime, dört çeşit hastalıkları beyan eder.

Ve tedavi çarelerini gösterir.)

Birinci Hastalık: "Ye's"tir. (Emelinden kesilmek. Ümitsizlik.)

Arkadaş! Amele ve taate muvaffak olamayan azabdan korkar, yeise düşer. Böyle bir me'yusun Ümitsiz. (Kederli. Ye'se düşmüş.) gözüne, dinî mes'elelere münafî edna ve zayıf bir emare, kocaman bir bürhan görünür. Böyle birkaç emareyi (iz, ipucu) elde eder etmez, diğer emarelerin saikasıyla ilân-ı isyan ederek İslâm dairesinden çıkar, şeytanın ordusuna iltihak eder. Buna bir misâl olarak! (Bahusus nasilki

o Hazretin yaralarından neş'et eden kurtlar, kalb ve lisanına ilişmişler; öyle de; bizleri, günahlardan gelen yaralar ve yaralardan hasıl olan vesveseler, şüpheler (neûzü billah) mahall-i iman olan bâtın-ı kalbe ilişip imanı zedeler ve imanın tercümanı olan lisanın zevk-i ruhanîsine ilişip zikirten nefretkârane uzaklaştırarak susturuyorlar.

Evet **günah kalbe işleyip**, siyahlandıra siyahlandıra tâ nur-u imanı çıkarıncaya kadar katılaştırıyor. Herbir günah içinde küfre gidecek bir yol var. O günah istiğfar ile çabuk imha edilmezse, kurt değil, belki küçük bir manevî yılan olarak kalbi ısırıyor. Meselâ: Utandıracak bir günahı gizli işleyen bir adam, başkasının ıtılından çok hicab ettiği zaman, melaike ve ruhaniyatın vücudu ona çok ağır geliyor. Küçük bir emare ile onları inkâr etmek arzu ediyor.

Hem meselâ: Cehennem azabını intaç eden büyük bir günahı işleyen bir adam, Cehennem'in tehdidatını işittikçe istiğfar ile ona karşı siper almazsa, bütün ruhuyla Cehennem'in ademini arzu ettiğinden, küçük bir emare ve bir şübhe, Cehennem'in inkârına cesaret veriyor.

Hem meselâ: Farz namazını kılmayan ve vazife-i ubudiyeti yerine getirmeyen bir adamın küçük bir âmirinden küçük bir vazifesizlik yüzünden aldığı tekdirden müteessir olan o adam, Sultan-ı Ezel ve Ebed'in mükerrer emirlerine karşı farzında yaptığı bir tenbellik, büyük bir sıkıntı veriyor ve o sıkıntıdan arzu ediyor ve manen diyor ki: "Keşki o vazife-i ubudiyeti bulunmasa idi." Ve bu arzudan bir manevî adavet-i İlâhîyeyi işmam eden bir inkâr arzusu uyanır. Bir şübhe, vücud-u İlâhiyeye dair kalbe gelse, kat'î bir delil gibi ona yapışmaya meyleder. Büyük bir helâket kapısı ona açılır. O bedbaht bilmiyor ki: İnkâr vasıtasıyla, gayet cüz'î bir sıkıntı vazife-i ubudiyetten gelmeye mukabil, inkârda milyonlar ile o sıkıntıdan daha müdhiş manevî sıkıntılara kendini hedef eder.¹⁶⁰⁷

Binaenaleyh a'male muvaffak olamayanlar, yeise düşmemek için şu âyete müracaat etsin:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

İkinci Hastalık: "Ucb"dur.

Arkadaş! Ye'se düşen adam, azabdan kurtulmak için, istinad edecek bir noktayı aramaya başlar. Bakar ki, bir miktar hasenat ve kemalâtı var, hemen o kemalâtına bel bağlar. Güvenerek der ki: "Bu kemalât beni kurtarır, yeter" diye bir derece rahat eder. Halbuki a'male güvenmek ucbdur. İnsanı dalalete atar. Çünkü insanın yaptığı kemalât ve iyiliklerde hakkı yoktur; mülkü değildir, onlara güvenemez.

Hem insanın vücudu ve cesedi bile onun değildir. Çünkü kendisinin eser-i san'atı değildir. O vücudu yolda bulmuş, lakita olarak temellük de etmiş değildir. Kıymeti olmayan şeylerden olduğu için yere atılmış da insan almış değildir. Ancak o vücut hâvi olduğu garib san'at, acib nakışların şehadetiyle, bir Sâni'-i Hakîm'in dest-i kudretinden çıkmış kıymettar bir hane olup, insan o hanede emaneten oturur. O vücutta yapılan binlerce tasarrufattan ancak bir tane insana aiddir.

Ve keza esbab içerisinde en eşref, en kuvvetli bir ihtiyar sahibi **insan** iken, ef'al-i ihtiyariye namıyla kendisine mal zannettiği ef'alın ekl, şürb gibi en âdi bir fiilin husulünde, yüz cüz'ünden ancak bir cüz'ü insana aiddir.

Ve keza insanın elindeki ihtiyar pek dardır. Havassının en geniş hayal olduğu halde, o hayal akıl ve aklın semerelerini ihata edemez. Bunları, bu kadar büyük iken, nasıl daire-i ihtiyarına idhal edip, onlarla iftihar ediyorsun?

Ve keza şuurî olmaksızın, senin lehine ve aleyhine çok fiiller cereyan etmektedir. O fiiller şuurî oldukları halde, şuurun taalluk etmediğinden sabit olur ki, o fiillerin fâili bir Sâni'-i Zîşuur'dur. Ne sen fâilsin ve ne senin esbabın...

Binaenaleyh mâlikiyet davasından vazgeç. Kendini mehasin ve kemalâta masdar olduğunu zannetme. Ve kat'iyyen bil ki, senden sana yalnız noksan ve kusur vardır. Çünkü sû'-i ihtiyarınla, sana verilen kemalâtı bile tağyir ediyorsun. Senin hanen hükmünde bulunan cesedin bile emanettir. Mehasinin hep mevhubedir; seyyiatın meksûbedir. Binaenaleyh

لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ de¹⁶⁰⁸

Üçüncü Hastalık: "Gurur"dur.

Evet gurur ile insan maddî ve manevî kemalât ve mehasinden mahrum kalır. Eğer gurur saikasıyla başkaların kemalâtına tenezzül etmeyip, kendi kemalâtını kâfi ve yüksek görürse, o insan nâkıstır. Böyle insanlar, malûmat ve keşfiyatlarını daha yüksek görmekle, eslaf-ı izamın irşadat ve keşfiyatlarından mahrum kalırlar. Ve evhama maruz kalarak bütün bütün çizgiden çıkarlar. Halbuki eslaf-ı izamın kırk günde yaptıkları bir keşfiyatı, bunlar kırk senede bulamazlar.

Dördüncü Hastalık: "Sû'-i zan"dır.

Evet insan hüsn-ü zanna memurdur. İnsan, herkesi kendisinden üstün bilmelidir. Kendisinde bulunan sû'-i ahlâkı, sû'-i zan saikasıyla başkalara teşmil etmesin. Ve başkaların bazı harekâtını, hikmetini bilmediğinden, takbih etmesin. Binaenaleyh eslaf-ı izamın hikmetini bilmediğimiz bazı hallerini beğenmemek, sû'-i zandır. Sû'-i zan ise, maddî ve manevî içtimaiyatı zedeler.

Arkadaş! Taht-el arz yaptığım hayalî bir seyahatta gördüğüm bazı hakikatları zikredeceğim:

Birinci Hakikat: Arkadaş! Mâlik-i Hakikî'den gaflet, nefsin firavunluğuna sebep olur. Evet taht-ı tasarrufunda bulunan bütün eşyanın Mâlik-i Hakikîsini unutan, kendisini kendisine mâlik zannederek hâkimiyet tevehhümünde bulunur. Ve başkaları da, bi-l-hassa esbabı kendisine kıyas ile, hâkim ve mâlik defterine kaydeder. Ve bu vesile ile, Allah'ın

mülkünü, malını kendilerine taksim ederek ahkâm-ı İlahiyeye karşı muaraza ve mübarezeyle başlar.

Halbuki Cenab-ı Hak tarafından insanlara verilen benlik ve hürriyet, uluhiyet sıfatlarını fehmetmek üzere bir vâhid-i kıyasî vazifesini görüyor. Maalesef sû'-i ihtiyar ile hâkimiyet ve istiklaliyete âlet ederek tam bir firavun olur.

Arkadaş! Bu ince hakikat, tam vuzuh ve zuhuruyla şöyle bana göründü ki: Gaflet suyu ile tenebbüt eden benlik, Hâlık'ın sıfatlarını fehmetmek için bir vâhid-i kıyastır. Çünkü insanlar görmedikleri şeyleri kıyas ve temsiller ile bilirler. Meselâ: Bir adam Cenab-ı Hak'ın kudretini anlamak için bir taksimat yapar: "Buradan buraya benim kudretimdedir, bundan o yanı da Onun kudretindedir" diye vehmî bir çizgi çizmekle mes'eleyi anlar. Sonra mevhum hattı bozar, hepsini de ona teslim eder. Çünkü nefis, nefesine mâlik olmadığı gibi cisminde de mâlik değildir. Cismi, ancak acib bir makine-i İlahiyedir. Kaza ve kader kalemiyle kudret-i ezeliye (bir cilveciği) o makinede çalışıyor. Binaenaleyh insan o firavunluk davasından vazgeçmekle, mülkü mâlikine teslim etsin, emanete hıyanet etmesin! Eğer hıyanetle bir zerreyi nefisine isnad ederse, Allah'ın mülkünü esbab-ı camideye taksim etmiş olacaktır.

İkinci Hakikat: Ey nefis-i emmare, katiyen bil ki, senin hususî ama pek geniş bir dünyan vardır ki; âmâl, ümid, taallukat, ihtiyacat üzerine bina edilmiştir. En büyük temel taşı ve tek direği, senin vücudun ve senin hayatındır. Halbuki o direk kurtludur. O temel taşı da çürüktür. Hülâsa, esastan fasid ve zayıftır. Daima harab olmağa hazırdır.

Evet bu cisim ebedî değil, demirden değil, taştan değil.. ancak et ve kemikten ibaret bir şeydir. Âni olarak senin başına yıkılıyor, altında kalıyorsun. Bak zaman-ı mazi senin gibi geçmiş olanlara geniş bir kabir olduğu gibi, istikbal zamanı da geniş bir mezaristan olacaktır. Bugün sen iki kabrin arasındasın; artık sen bilirsin!

Arkadaş! Bildiğimiz, gördüğümüz dünya bir iken, insanlar adedince dünyaları hâvidir. Çünkü her insanın tam manasıyla hayalî bir dünyası vardır. Fakat, öldüğü zaman dünyası yıkılır, kıyameti kopar.

Üçüncü Hakikat: Şu gördüğün dünyayı, bütün lezaiziyle, sefahetleriyle, safalarıyla pek ağır ve büyük bir yük gördüm. Ruhu fasid, kalbi hasta olanlardan başka kimse o ağır yükün altına giremez. Çünkü bütün kâinatla alâkadar olmaktansa ve her şeyin minnetine girmektense ve bütün esbab ve vesaitte el açıp arz-ı ihtiyaç etmektense, bir Rabb-ı Vâhid, Semi' ve Basîr'e iltica etmek daha rahat ve daha kârlı değil midir?

Dördüncü Hakikat: Ey nefis Kâinatın uzak çöllere gidip Sâni'in isbatına deliller toplamaya ihtiyaç yoktur. Bir kulübecik hükmünde bulunan içerisinde oturduğun cisim kafesine bak! Senin o kulübenin duvarlarına asılan icad silsilelerinden, hilkatın mu'cizelerinden ve hârika san'atlarından, kulübeden harice uzatılan ihtiyaç ellerinden ve pencerelerinden yükselen "Ah!, Oh!" ve enînler lisan-ı haliyle istenilen yardımlarından anlaşılır ki, o kulübeyi müstemilâtıyla beraber yaratan Hâlık'ın o âh u enînleri işitir, şefkat ve merhamete gelir, hacat ve âmâlin ne varsa taht-ı taahhüde alır. Zira sineğin kafasındaki o küçük küçük hüceyratın nidalarına "Lebbeyk" söyleyen o Sâni'-i Semi' ve Basîr'in, senin dualarını işitmemesi ve o dualara müsbet cevablar vermemesi imkân ve ihtimali var mıdır?

Binaenaleyh ey bu küçük hüceyrelere mürekkebe ve "ene" ile tabir edilen hüceyre-i kübra! O kulübeciğin küçüklüğüyle beraber, dolu olduğu hârika icadlarını gör, imana gel! Ve: Yâ İlahî! Yâ Rabbî! Yâ Hâlıkî! Yâ Musavvirî! Yâ Mâlikî ve yâ men lehülmülkü velhamd! Senin mülkün ve emanetin ve vedîan olan şu kulübecikte misafirim, mâlik değilim." de; o bâtil temellük davasından vazgeç! Çünkü o temellük davası, insanı pek elîm elemlere maruz bırakır.

DUHAN

“İmam-ı Ali (R.A.) onuncu mertebe-i ta'dadında onuncu sure olarak ve kıyamet ve leyle-i berata bakan

وَبِسُورَةِ الدُّخَانِ فِيهَا سِرًّا قَدْ أُحْكِمَتْ deyip mana-yı işarîsiyle

Onuncu Söz namında ve mertebesinde olan Haşir Risalesi'ne işaretle beraber o risalenin fevkalâde ehemmiyetini ve gayet muhkem olduğunu ve o zamanın **dumanlı** karanlıklarını izale eden bir leyle-i beratın bir kandili hükmünde bulunmasına ve haşir ve kıyametin bir alâmeti olan **duhan**, hem leyle-i beratın senevî olarak hikmetli tefrik ve taksim-i umûr noktalarıyla ve başka karineler ile îmaen ve remzen haber veriyor.”¹⁶⁰⁹

“....hem Ercuze'sinde, hem Ercuze'yi teyid ve takviye eden Kaside-i Celcelutiye'sinde sarahata yakın

ثُقَادُ سِرَاجِ النُّورِ سِرًّا بَيَانَةٌ * ثُقَادُ سِرَاجِ الشُّرْحِ سِرًّا تَوَّرَتْ cereyanın karşısında vücudu ziyasıyla anlaşılın ve zulmetin pek şiddetli ve sisli, yakıcı dehşetine karşı sönmeyen ve gittikçe zulmeti yarararak dünyayı ziyalandırmaya çalışan Risale-i Nur'a ve müellifine hususî iltifatını

أَقْدَ كَوْكَبِي بِالْإِسْمِ نُورًا وَبِهَجَّةً مَدَى الدَّهْرِ وَالْأَيَّامِ يَا نُورُ جَلَدَجَلْتُ âhircamana kadar Risale-i Nur'un bedi' bir surette ışık vermesini ve yanmasını dua ve niyaz eden ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın en mühim bir şakirdi ve ulûmunun birinci naşiri olan Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, bidayet-i İslâm'da Kur'anın aleyhine açılan çok kapılara karşı mübarek ism-i a'zamı şefi' tutup kahramanane ve merdane **hakaik-i şeriatı ve esas-ı İslâmiyeti** muhafazaya çalıştığı gibi, âhircamanda bütün bütün Kur'ana muhalefet eden zındıka cereyanına karşı, aynı ism-i a'zamı şefi' ve melce' ve tahassüngâh ittihaz edip cerhedilmez Kur'anın i'cazından gelen ve hâtem-i mu'cizeyi gösteren Risale-i Nur'un sönmez nuruyla ve susmaz

lisaniyla **şecaatkârane mukabele ve mukavemet edip**, yerin yüzünü yakıp çok **çiçekleri kurutan** zendeka nârını, ism-i a'zamın kibriyalı, azametli nuruyla ve İsm-i Rahman ve Rahîm'in şefkatli ve re'fetli tecellisinden nebean eden âb-ı hayat ile söndüren; ve yanan yerlerde kuruyan **nehir ve bağ çiçeklerine** mukabil, **dağlarda ve kırlarda sema yağmuru** ve rahmetiyle hararete mütehammil ve şiddet-i bürudete dayanıklı **çiçekleri** yetiştiren Risale-i Nur'u görmesi ve şefkatkârane ve tesellidarane ve kerametkârane bakması, Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anh'ın makam-ı velayetinin iktiza ettiğini hakkalyakîn gösterir.”¹⁶¹⁰

“Bahr-ı Mu'cizat, Fahr-i Kâinat Efendimiz Hazretlerinin şu **sisli asırda** paslı ruhlarımızı tenvir ve tesrir eden ve saik-ı hayat-ı ebediyeleri bulunan Ondokuzuncu Mektub'un beşinci cüz'ünü alarak, üçüncüsünü iade ettim. Fahr-i Kâinat Efendimizin mu'cizatından olan parmaklarından su akıtarak orduya içirmesine dikkat ederek derin bir tefekküre daldım.

O sırada kalemim boya şişesinde idi. Yazmak vazifeme muvakkat bir fasıla verecektim. Kalemimi tuttum, mürekkebi ile yerinde koymamak için kalemdeki mürekkebi bitinceye kadar bir-iki kelâm daha yazayım da öyle bırakayım dedim. Başladım, yarım sahife yazdım, kalemde boya kesilmedi. Bundaki hikmeti düşündüm, kalem kurudu.

Sonra bir çok defalar kalemi dikkatle boyaya batırarak yazdım, tecrübe ettim. Yarım satır, nihayet bir satıra kâfi gelebildi. Bu da Hatib-i Bağdadî'nin

سَرِّرِنْدَاكِي (Hâşiye) فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

tefekküründen mütehasıl vakıayı andırır bir te'kid-i i'caz-ı Nebevîdir, dedim.” **Sabri**¹⁶¹¹

“Şu iki mısra'-ı manidar, perişan arîzâmı şereflelendirmek niyetiyle dercediyorum. Bu fakir ve âciz talebeniz, şu hayret-

1610 **Şualar (447)**

(**Hâşiye**): O tefekkürde bir günlük işi bir dakikada yapmış.

1611 **Barla Lahikası (45)**

feza keramet-i Kur'aniyeyi ve i'caz-ı Nebeviyeyi müşahede ettiğim günden beri, bu babda çok derin düşüncelere dalıyorum. Ve şu tevafukat-ı acibeye müşabih tevafukat, başka kitaplarda bulunur mu maksadıyla çok temaşa ediyorum, göremiyorum. Görülse de pek nâdir bir haldedir. Şu halde tevafukat-ı gaybiye, bir keramet-i aleniye olarak endamını Nurlarda izhar ediyor.

Ve lisan-ı hal ile beşere hitaben diyor ki: "Ey benî âdem, şu sisli asırda dalaleti ref' u selbedip necat ve saadet bahşedecek ve dimağınızdaki semli kokuları, verd-i Muhammedîye tebdil edecek ve en kestirme ve son derece muhkem ve müstakim bir tarîk-i selâmet ve necata sevkedecek, pek çok keramat ve i'cazını gösteren, bizim bulunduğumuz derya-yı nuranîdir. Ve âtiyen daha nice âsâr-ı hafiyeye tezahür edecektir, diye nida ediyor.

Müsaade-i fâzilaneleriyle bir maruzatım daha var. Fakat bu cihette, şahsımı istisna ederek meramımı arzedeceğim. Bendeniz Nurların müştak müşterilerinde daha doğrusu yanık talebelerinde, bir tevafuk-u fevkalâde görüyorum. Çünkü enaniyet ve nefsanîyetin şiddetle hüküm-ferma olduğu şu asırda, hepsinin derece-i ihtiyaç ve iştiyakı bir, kâffesinin ahlâk ve etvarı bir, umumunun tarz-ı telakkisi bir ve yekdiğerine karşı (ah-i lieb ve üm'den) daha kavî bir rabîta-i hakikiye ile merbut, samimiyet ve hakikatperverlikte, âdeta yekdiğerine müsabaka eder derecede ciddî ve hâlis, kardeşlikte takib ettikleri hatt u hareket bir ve daha pek ziyade birbirine benzeyen tullab-ı nuraniyenin bu hârika hallerini de ayrıca bir tevafukat-ı gaybiye sırasında görüyorum. Zira İstanbul'dan, İzmir'den, Aydın'dan, Kütahya'dan, Isparta'dan, Eğirdir'den ilh.. muhtelif beldelerden seçilip, her sınıfta mukayyed bulunan talebelerin aynı hâssaları haiz olmaları, câlib-i nazar-ı dikkat olsa gerektir, zannederim Efendim Hazretleri." **Sabri**"¹⁶¹²

“Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekva ettikleri gibi; eskiden şiddetli bir tarîkatta okuduğu evradındaki zevk u şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifane şekva etti. Ona dedik:

Maddî Hava Bozulduğu Vakit nasilki sıkıntı veriyor, asabî sînelerde inkıbaz hali başlıyor; öyle de, bazan **manevî hava bozuluyor**. Hususan **maneviyattan yabanileşmiş bu asırda** ve bilhassa hevesat ve müştehiyat-ı nefsanıyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhur-u muharreme ve şuhur-u mübarekede manevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâmın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübarek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup **havayı bozan dalaletlerin** tesirleri zamanında ve bilhassa kış tazyikatı altında, bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanıyenin tasallutlarının noksanıyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhreviyeye çalışmak iştıyakı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye ve **hevesat-ı nefsanıyenin inkişafıyla** o iştıyak-ı uhreviyeyi gizlemesi ânında elbette böyle kudsî evradlarda zevk, şevk yerinde **esnemek** ve fütur gelir. Fakat madem **خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا** sırrıyla; **meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı a'mal-i sâliha ve umûr-u hayriye daha kıymetli, daha sevablıdır**; o sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrurane **şükretmek** gerektir.”¹⁶¹³

Bir hadiste de: “Peygamber (A.S.M.): “Sizler daha evvel on alâmet müşahede etmedikçe aslâ kıyamet kopmayacaktır” buyurdu. Ve şunları zikretti: “**Duhan, Deccal, dabbetü'l-arz, güneşin** mağribden doğması, **İsa Aleyhisselâm'ın nüzulü, Ye'cüc ve Me'cücün** çıkması.” diye buyurulur.⁽¹⁶¹⁴⁾ (İbn-i Mâce, 36. Kitab-ül Fiten, 31. bab aynı mevzu hakkındadır.)

1613 Kastamonu Lahikası (135)

1614 S.M. ci:8 kitab-ül fiten hadis:39 - İbn-i Mâce, 36. Kitab-ül Fiten, 31. bab aynı mevzu hakkındadır.

710- DUHAN-I MÜBİN (دخان مبین) :

(Kur'an (44.10) âyetinde geçer)

Aşikâre duman. *Mc: Koyu gaflet ve dalâlet ki duman ve sis'te olduğu gibi, duhan da hakikatların idrakine perde olur.

«Bu duhan hakkında iki tefsir rivayet olunmaktadır.

Birisi: İbn-i Mes'ud Hazretlerinden mervi olduğuna göre; şiddetli açlık ve kaht seneleridir. Çünkü çok aç olan kimseye, gerek gözlerinin za'fından ve gerek çok kuraklık ve kahtlık senelerinde havanın fenalığından, sema dumanlı görünür. Bir de **Arab, galib olan şerre, duhan tesmiye eder.** Nitekim dumanlı hava tabirini biz de kullanırız.»¹⁶¹⁵

Kıyamet alâmetlerinden olan bu “duhan” hakkında rivayet ediliyor ki. «**Bütün arz, içinde ocak yakılmış fakat deliği yok bir eve dönecek...** Huzeyfe: Ya Resulallah! O duhan nedir? demiş; Resulullah, Kur'an (44:10) âyetini okuyup buyurmuştur ki, “maşrik ile mağrib arasını dolduracak, **kırk gün kırk gece** duracak, mü'min **zükam** gibi olacak, **kâfire** sarhoş gibi burnundan, kulağından girip aşağısından çıkacaktır.»¹⁶¹⁶

Kur'an kelimelerinin fihristesi olan Mu'cem-ül Müfehres'te şu kayıt vardır: Bu duman, kıyametten biraz önce veya kıyamet anında vukua gelecek. Yahut bu, şerrin galib gelmesinden kinayedir.

710/1- «Haşir ve kıyametin bir alâmeti olan duhan»¹⁶¹⁷ hakkında¹⁶¹⁸ kıyamet alâmetlerini sayarken: «Bir duhan= dumanın zuhuru ki, **mü'minleri nezleye tutulmuş** bir hale getirecek, kâfirleri de sarhoş gibi yapacaktır» der.

¹⁶¹⁵ E.T. (4297)

¹⁶¹⁶ E.T.4298 - Kıyamet alâmetlerinden olan duhan rivayeti, bak: 614.p.)

¹⁶¹⁷ Şualar (732)

¹⁶¹⁸ Büyük İslâm İlmihali (27 p. 60)

Demek bir mânada da âhîrzaman fitnelerinde dehşetli bid'alar zulûmatı ve karanlıklı dalâletlerin istilasını ile hakikatleri görmeye mani olan bir gafletin ve içtimaî hayatın fertlere menfi tesirinin vaziyet-i müdhîşesini, hatta mü'minlerin de o manevi nezle sebebiyle, hakikatın manevi zevkini tam alamıyacağını bir nevi ihbardır.

Evet, duhan tabir edilen bu kalın gafletin yani sefahatin, hayatperestliğin ve medeniyet namı altında umumîleşen Avrupaî ve asrî hayatın te'siriyle dinî hayatın esasını olan hissiyat-ı mütevarise, hissiyat-ı kalbiyye, hissiyat-ı ulviye, hissiyat-ı vicdaniye gibi tabirlerle ifade edilen manevî hisler inkişaf etmez.

Ahsen-i takvim tabiriyle Kur'anda bildirilen fitrat-ı asliye, fitrat-ı selime, o cemiyet toprağı altında bir çekirdeğin toprak altında çürümesi gibi bozulur.¹⁶¹⁹ Artık o insanın Allah'a karşı mânevî mes'uliyet duygusu ve haya gibi dinî hayatın temeli olan hisleri gelişmez; gelişmiş olanı da bozulur; cemiyette umumîleşen apaçık günahları kerih göremez.¹⁶²⁰

İşte âhîrzaman fitnesinde olacağı ehadisle ihbar edilen duhan, asrımızda dehşetiyle zuhur ettiysede umumî ve kalın gaflet sebebiyle ekser insanlarca fark edilmemektedir.

Atıf notları: Âhîrzaman fitnesinde gözlerin kör, kulakların sağır olması, bak: 985,986.p.lar.

985- Âhîrzaman fitnesinin bilhassa son devresinde moda ve medeniyet namı altında umumîleşen sefahet ve hayatperestliğin tesiriyle kulaklar devamlı nefsanî müzikte ve gözler nefsin emrinde ve haram manzaraların seyrinde çalıştırılıp, kulak hakkı duyamaz, göz kâinat sergisindeki masnuat-ı İlahiyeyi tefekkürle ibret alamaz, kalb kumandanı da maneviyat cihetinde ölür. Böyle insanlardan müteşekkil olan cemiyetlerde günahlara medeniyet ismi verilip günahı tahsin etmek, dinî hayatı da irtica diye takbih etmek gibi acib

1619 (Bak: 1968, 1969.p.)

1620 (Bak: 509/5.p.)

bir vaziyet meydana gelir. İşte ümmeti bu hale düşürecek olan fitneden Peygamberimiz (A.S.M.) çok tekrarlar ikazatta bulunmuştur.

Ezcümle: bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyuruyor:

«Yani size benden sonra dört fitne gelecektir. Dördüncüsü geldiğinde, kulağa bir şey girmez, göz görmez ve her tarafı fitne sarar. Ümmet bir belaya mübtela olur, yılanın çöreklenmesi gibi. Öyle ki, **onda maruf inkâr edilir, münker ise maruf sayılır.** Ve bu fitnede, insanların bedeni öldüğü gibi kalpleri de ölür.»

985/1- Diğer bir hadis de özetle şu mealdedir: «Âhîrzaman fitnesinde bozuk insanların kalpleri şeytan kalbi gibidir. Kan dökücü (anarşist ve ihtilalci, fâsık)tırlar. Çocukları uрам (edebsiz ve hırçın)^(*) gençleri hayasız ve vakarsız; yaşlıları emri bil-ma'rufu yapmaz; sünneti bid'at gibi, bid'atı sünnet gibi görürler; idarecileri tâgi ve müfsidir. İşte o zaman Allah onlara şerhilerini musallat eder. Hayırlıların duası (ve daveti) kabul olmaz.»¹⁶²¹

Âhîrzaman fitnesinde “**duhan**” tabir edilen ve manevi tefeyyüze mani olan bozuk cemiyetin menfi tesirlerinin neticesini ihbar eden bir hadis mealen şöyledir: «**Zühd** (ve takva) laftan (kuru sözden), vera' (ileri derecede azimet) de yalandan ve yapmacıktan (ve riyakârlıktan) ibaret olmadıkça kıyamet kopmaz.»¹⁶²²

* Diğer bir rivayette de "gayızlı" (R.E. 478)

1621 (R.E. 502)

1622 (R.E.477)

AHİRZAMANDA EKSER MÜSLÜMANLARIN DURUMUNU ANLATAN BİR DERS

Ekseriyetle yahudilerden bozuk ve bozguncu kısmının sebebiyet verdiği ve rivayette duhan tabir edilen fitne ve bu duhan cemiyetinin vesile olduğu çeşidli neticeleri vardır.

Mesela 1-şer'î hükümlere bağlı kalmak yerine, hissiyata dayanan beşerî meyillerle hareket etmek.

2-Çocuklar da, yine rivayetin ifadesiyle uрам olur. Yani hırçın ve gürültücü ve insanları rahatsız edecek şekilde bağırırlar ve haylaz olurlar. Çocukların oynadıkları sokağa bakılınca bu durum açıkça görünür.

3-Büyükler de, Hz. Üstadın tabiri ile sakallı çocuklar, yani şer'î hükümlere göre değil, çocuklar gibi beşerî meyillerine göre düşünür ve konuşurlar. Bir rivayette mealen şöyle buyruluyor:

“Yaşlıları emr-i bil-ma'rufu yapmaz; sünneti bid'at gibi, bid'atı sünnet gibi görürler...”¹⁶²³

Onun için Hz. Üstad, yeğeni Adürrahman'a insanlarla ihtilat etmemeyi sık sık tenbih ettiğini, Üstada yazdığı şu ifadelerinden anlıyoruz:

“Kimsenin dediğini şer ise duymamazlığa gelir ve kimse ile fena hasletleri kapmamak için ihtilat etmemekteyim.” B:38 demek suretiyle, Üstadı olan amcasından aldığı dersi takib ettiğini haber verir.

Şarkta da, sakallı çocuklar dediği muhatablarına şu dersi veriyor: “Hürriyetin şe'ni odur ki; ne nefsine, ne gayriye zararı dokunmasın. Fakat, ey göçerler! Sizde olan yarı hürriyettir, diğer yarısı da başkasının hürriyetini bozmamaktır. Hem de kût-u lâyemut ve vahşetle âlûde olan

hürriyet, sizin dağ komşularınız olan hayvanlarda da bulunuyor.”¹⁶²⁴

Yani hukukî hakları anlamayan, ve pedagoji ilminde egosantrik denen çocuklar gibi “herkes ve herşey benim içindir” demeyiniz. Adab-ı İslamiyeye ve Hukuk-u İslamiyeye bağlı kalınız ve meşru hukuka riayet ediniz dersini veriyor.

Yine duhan denen bozuk cemiyetin vesile olduğu ruh sıkıntısının neticesi olarak çok ve boş konuşmak hastalığı umumiyet haline gelmiş. Umumileştiğinden de farkına varılmıyor. Halbuki fuzuli konuşmaktan zevk alan kalbe fazilet yerleşemez. Faziletli insanın lüzumsuz konuşmalardan dahi canı sıkılır. **Evet, rivayette var ki:** “...onlar Kur’an okurlar, yani onun hakiki tefsiri ve irşadı olan R. Nuru okurlar fakat ondaki fazilet kalblarına inmez.”¹⁶²⁵

Evet, Hz. Üstad, kendi şahsından bizlere ders veren ve bu asırda şahsî kemalat kazanılmadığını anlatan dersinde diyor ki: “... o asırda şahsen istikamette mümtaz bir hususiyet kesbetmek çok uzaktır. Demek, şahsî istikamet değil. Öyle ise, o adamın teşebbüsüyle neşredilen esrar-ı Kur’aniye, o asırda istikametde imtiyaz kesbedecek. O adam şahsen gayr-ı müstakim olduğu halde, müstakimler içine idhali, o imtiyaza remzeder. Mâdem hakikat budur, ben kat’i bir surette îtiraf ediyorum ki, hayatım istikametsiz gitmiş, kalbim sakametten kurtulmamış, o kudsî emrin imtisalinden belki yüz derece uzağım.

Fakat *وَ أَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ* sırrıyla o ni’mete bir şükür olarak derim ki: O bin üçyüz iki tarihi ise, -arabî tarih îtibariyle olsa Kur’an okumağa başladığım aynı tarihe tevafuk eder. Ve -rumî tarihi hesabıyla- ilme başladığım tarihe tevafuk eder. Öyle ise, o îma edilen ferd olabiliriz.

Halbuki şahsen bütün hayatı sakim ve istikametsiz olan bir ferde istikametle îma edilse ve gayr-ı müstakim iken

1624 Tarihçe-i Hayat (81)

1625 İpa (650)

müstakimler içine idhal edilse, elbette o ferdin mazhar olacağı âsârın istikametine îmadır.

Ve o âsârın istikameti, o tarihte başlayıp dalâlet yolları ve zulümat tarikleri içinde sırat-ı müstakîmi gösterecek **إِسْتَقِيمَ كَمَا أُمِرْتُ** emrini imtisal edecek demektir.

Evet, lillâhilhamd Risale-i Nur eczaları Kur'anın bu mu'cizane îma-i gaybîsini bilfiil göstermiş, meydandadır.”¹⁶²⁶

“Cenab-ı Hak merhametkârane kudretini benim hakkımda böyle göstermiş ki; en edna bir nefer gibi bu şahsiyetimi, en a'lâ bir makam-ı müşiriyet hükmünde olan hizmet-i esrar-ı Kur'aniyede istihdam ediyor. Yüzbinler şükür olsun. **Nefis cümleden süflî, vazife cümleden a'lâ.**” ...

“Şahsiyetim itibariyle sizin ziyade hüsn-ü zannınız belki size zarar vermez. Fakat sizin gibi hakikatbîn zâtlar vazifeye, hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız.”¹⁶²⁷

“Risale-i Nur'un şakirdleri şahsı için keramet ve keşfiyatlar istememek, peşinde koşmamak lâzım ve elzendir. Hem onun mesleğinde şahsa ehemmiyet verilmiyor. Şirket-i maneviye ve kardeşler birbirinde tefani noktasında Risale-i Nur'un mazhar olduğu binler keramet-i ilmiye ve intişar-ı hizmetteki teshilât ve çalışanların maişetindeki bereket gibi ikramat-ı İlahiye umuma kâfi gelir; daha başka şahsî kemalât ve kerameti aramıyorlar.”¹⁶²⁸

Yani bu asırda şahsî kemalatın peşinde koşmak değil, hizmetle meşgul olmak esas olmalıdır. Mezkûr duhan dairesindeki insanların durumunu anlatan bir rivayet

Bu rivayet herkese bakmakla beraber, daha çok sefahete, medenî yaşayış diyerek günahları aleni olarak işleyen fasık-ı mütecahirlere bakar. Şöyle ki:

1626 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (163)**

1627 **Mektubat (320)**

1628 **Emirdağ Lahikası (87)**

«**İnsanlar** üzerine bir zaman gelecek ki: Onların endişeleri mideleri, (geçim derdi)olacak, şerefleri de meta-ı dünya (dünya malı ve serveti) olacak ve kibleleri de (yani kendileri için itaat merkezi görüp bağlandıkları) kadınları olacak ve dinleri de dirhem ve dinarları (paraları) olacak. Bunlar mahlukatın en şerlileridir ve Allah katında onların hiç nasibleri yoktur. »¹⁶²⁹

Onbeş kıyamet alametlerini anlatan rivayette ekseriyet itibariyle karının kocaya kible olacağı, yani kadının her türlü istek ve temayüllerine bağlı kalacağı haberini te'yid eden şu kayıd dahi dikkat çekicidir:

“4- Kocanın her hususta karısının emrinde bulunduğu.. “ (İpa:2049.P.) şeklinde ifade edilir.

Sözler macmuasında da şu ifade var:

إِذَا تَأَنَّثَ الرَّجَالُ الشُّفَهَاءَ بِالْهَوَسَاتِ *

إِذَا تَرَجَّلَ النِّسَاءُ النَّاشِرَاتُ بِالْوَفَاحَاتِ

Sözler 727 de geçen bu ibarenin meali şöyle verildi:

Yani”sefih erkekler heveslerle **kadınlaşınca**, isyankâr kadınlar hayasızlıkla **erkekleşir**.

İşte kısmen nakledilen bu parçalardan anlaşılıyor ki mevcut **duhan** hadisesi, fitne-i ahirzamanın en dehşetli hali ve ictimai felaketi olup imkân nisbetinde ondan uzak durulmalıdır.

DÜSTURLARA BAĞLILIK

Aziz kardeşim,

Mektubundaki sual ehemliyetlidir. Suale bizzat cevap vermek yerine, usul hakkında bir mukaddeme ile cevap vereceğim.Tâ ki ona benzer bütün mes'elelerde isabetli bir ölçü olsun. Şöyle ki: Herhangi bir meselede hakkı tesbit için bir usûl ve o mes'eleye has deliller vardır.Aksi halde mes'eleler çıkmaza girer ve ihtilafa sebep olur.

Bu itablara **Risale-i Nurun meslek, meşreb ve hizmetinde de usûl ve ölçü: Külliyyattaki dustulardır.** Bu duturlardaki **açık ve sarih mânalı cümleler**, kesin hüküm ifade ederler ve bunlar, hizmetin **temel esaslarını** meydana getirirler.Bunlarda yapılacak herhangi bir **te'vil, tebdil ve tağyir**; hizmetin esasasına ilişir, asliyyetini bozar.

Bu makamda bazı kimseler diyebilirler ki:“Dar daire içine kapanarak cemiyetten haberi olmayanlar, mes'eleleri kendi haletlerine göre dar anlayışla görürler. Evet bu doğrudur ve bir önceki mektubumun baş kısmında kitapdan yerleri gösterilerek temas edilmiştir ki, insanların ihata ve muvazene-i hakaikta nakısıyetini izah eder.Yalnız şunu bilmek lâzımdır ki; böyle söyleyen de **içtimaî te'sir altındaki hâletiyle söylüyor.**Çünkü, kanun umumidir.Herkes kendi husuî dünyasının te'sirindedir. O halde hakikat meçhul mudur? Yani (Tahtie)¹ mezhebi mi doğrudur?

Hayır öyle değil...Hakikat ve ölçü şudur: Bir kimsenin söylediği söz, kitaba,düsturlara uygunsa doğrudur.Uygun değilse, o söz şayan-ı itibar değildir. Yâni **Külliyyattaki sarahatlara**, te'vilsiz sadık kalınacaktır.Bu ölçü, umum Nur hizmet ehli için müşterek ve temel ölçüdür ve ittifaka götürür. Aksi halde, herkesin kendi hâlet ve meylerinden doğan anlayış ve ihtilaflara kapı açılır.

1 **Tahtie**: Bir kimseyi veya bir şeyi hatalı görmek, hata isnad etmek, yanılmak. “bu hatadır” diye iddia etmek.*ist: “Mezhebim hakdır, hata ihtimali var. Başka mezheb hatadır, sevaba ihtimali var” diyenler ki, bu hatalı anlayışa izafeten “Tahtie” denmiştir.

Her mes'elemizi Nurlardan halletmeliyiz, şeklindeki **mezkûr temel hüküm**, şahsî bir kanaat değildir. Şöyle ki.

Hız. Üstad'ın vefatından sonra hizmet şekil ve düsturlarında bazı inhiraflar olması ihtimali nazara alınarak, hizmet düsturları ve hizmet ehlinin mühim hususiyet ve vasıtalarına dair **Külliyyattan** toplanan parçalarla "hizmet rehberi" terdip edilip mukaddemesi de yazılarak neşredildi. Hizmet Rehber'inin başında olması sebebiyle cidden dikkate alınması gereken bu **mukaddeme**, bütün dikkatini Külliyyata topluyor; Nura ait bütün mesâilin Külliyyata istinad etmesini ısrarla istiyor ve değişen zaman ve şartlar içinde düsturların değişmezliğini bildiriyor.

Meselâ, mezkûr mukaddemede Hizmet Rehberi'nin neşrindeki hikmet anlatılırken şöyle deniliyor:

"Üstadımız Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin meslek ve meşrebine dair Kur'andan ders aldığı çok muazzam bazı hakikatleri, hizmet-i îmaniyede bulunan bulunan Nur Şakirdleri için daima tazelenen bir dersimiz ve her vakit temessük edeceğimiz değişmez düsturumuz, maddi manevi her türlü engeller karşısında muvaffakiyete, rıza-yı İlahiye îsal edici en ehemmiyetli rehberimiz manasiyle neşrediyoruz."¹⁶³⁰

Görüldüğü gibi, Külliyyattaki düsturlara "**değişmez düsturlar**" deniliyor. Acaba neden değişmez? Çünkü: Değişmesi için, ya o düsturları koyan, "Değiştirilebilirsiniz" demelidir veya değiştirilecek olan zât, düsturları koyandan üstün veya en azından emsal olması zarureti vardır. Bu iki şıktan başka bir imkân yoktur.

Hem yine bazı kimselerin: "Şimdi daire genişlemiştir, hizmet şeklini geniş tutmak lâzımdır" mânasındaki düşüncelerinin aksine olarak aynı mukaddemede, daire genişlediğinden dolayı daire hârici alışkanlıklar daireye girmek ihtimaline karşı, Nurun dusturlarına harfiyyen ve daha sıkı sarılmak lâzım geldiğini şöyle ihtar ediyor:

“Risale-i Nurun dairesi çok genişlemiştir; çok muhtelif efkâr ve mizaç sahipleri, bu hizmet safında yer almışlardır. Elbette bütün efkâr, kanaat, meslek ve meşrepler üstünde makam-ı siddikiyette yer tutmuş ve şahs-ı manevi-i al-i beytin mümessili olarak hizmet-i Kur’aniyenin başına geçmiş, Üstad Bediüzzamanın azami ihlas, azami sadakat ve azami fedakarlık manasını ihtiva eden, gösteren ve işaret eden mesleğini nazara vermek lazım gelmektedir. Ta ki, hizmet-i Nuriyede bulunacak Kur’an şakirdleri kıyamete kadar bu düstular muvacaheinde hareket etsinler. Muvaffakiyetin ve rıza-yı ilahiye nailiyetin, ancak bu suretle mümkün olacağına kat’i kanaat getirsinler.”¹⁶³¹

Yeri gelmişken hatırlatalım ki, her mes’elemizi Nur’a İrc’a etmek hakkında yalnız Hizmet Rehberi mukaddemesiyle iktifa etmemiz, mektubu uzatmamak içindir. Yoksa Külliyyatın müteferrik yerlerinde pekçok dersler ve ikazlar mevcuttur.

İşte yukarıda anlatılan müşterek ve temel hüküm, yâni: Nur hizmet ehli her mes’elelerini Risale-i Nurdan öğrenecek ve onu merci yapacaktır, hükümünü tescil ve tesbit eden aşağıdaki parçalarla mukaddemeye son veriyorum.

“Çok dikkatle üzerinde durulması, tefekkür edilmesi gereken bedihî bir hakikat vardır ki, o da şudur: Risalelerde, mektuplarda, lâhikalarda def’alarca yazıldığı gibi mübarek Üstadımıza müracaat edenler ve ziyarete gelen bütün ziyaretçiler hemen umumiyetle dâima görüyorlardı ki; Üstadımız onların nazarlarını Risale-i Nur’a tevcih ediyordu. Acaba bunun sırr-ı hikmeti ne idi? Mütemadiyen ne için bu noktada tahşidat yapıyordu? Evet bu muazzam bir hakikattir. Ve Hazret-i Bediüzzaman’a kâfil bir muazzam hakikatın ifadesidir ki, dersimizi Hakaik-i Kur’aniye ve envar-ı îmaniye hazinesi olan Risale-i Nur’dan aldığımız gibi, birbirimizle mânevi münasebet, alaka, uhuvvet ve muhabbet düsturlarımızı da hep o Risale-i Nur’dan ders alacağız.

Evet **bu zamanda**, bu dehşetli ve cihansümûl hadiseler hengamında Kur'an şakirtleri cüz'î ve küllî, ferdî ve içtimâî bütün ders ve îkazlarını Risale-i Nur'la tahsil edeceklerdir.

Risale-i Nur'daki hakaik, nasilki doğrudan doğruya feyz-i Kur'an'dan mülhem hakaik-ı imâniyedir; zaman ve zemine göre değişmez, ebedî hakikatlardır. O kudsî hakaikın ders ve taliminde, neşir ve ilânatında da hizmete taalluk eden irşad, îkaz, teşvik ve tergîbi tazammun eden şu gelecek mes'eleler de herhalde değişmez dersler ve esasattır ki, Nur Talebeleri hayatın ve hizmetin muhtelif saha ve safhalarında onlardan istifade ederler, müşkilatlarını giderirler.”¹⁶³²

**El-Arifü Tekfihi-L-İşare kaidesiyle iktifa ediyorum.
Tekrar selâm eder dualarını beklerim.**

Kardeşin Abd-i Âciz ۞

EBEDİLİK İSTEYEN LÂTİFE

İkinci Mes'ele: Otuzbirinci âyetin işaretinin beyanında, **يَسْتَجِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا** bahsinde denilmiş ki: Bu asrın bir hassası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani kırılacak bir cam parçasını, bâki elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum.

Bugünlerde ihtar edildi ki: Nasıl **bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa** sair a'za vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar; öyle de, hırs-ı hayat ve hıfzı, zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbab ile yaralanmış, sair letaifi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor.

Hem nasilki bir cazibedar, sefihane ve sarhoşane şaşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştirak ediyorlar; öyle de, bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli fakat cazibeli ve elîm fakat meraklı bir vaziyet almış ki; insanın ulvî latifelerini ve kalb ve aklını, nefs-i emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet **hayat-ı dünyeviye**nin muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'iyeye var. Fakat yalnız bir ihtiyaca binaen, helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur.

Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terkeder.

Evet **insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı**, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalalet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; edna bir hacat-ı hayatiyeyi, büyük bir mes'ele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.¹⁶³³

İKİNCİ NÜKTE: İnsanın fitratında bekaya karşı gayet şedid bir aşk var. Hattâ her sevdiği şeyde kuvve-i vâhime cihetiyle bir nevi beka tevehhüm eder, sonra sever. Ne vakit zevalini düşünse veya görse, derinden derine feryad eder. Bütün firaklardan gelen feryadlar, aşk-ı bekadan gelen ağlamaların tercümanlarıdır.

Eğer tevehhüm-ü beka olmazsa muhabbet edemez. **Hattâ denilebilir ki:** Âlem-i bekanın ve ebedî Cennet'in bir sebeb-i vücudu, şu mahiyet-i insaniyedeki o şiddetli aşk-ı bekadan çıkan gayet kuvvetli arzu-yu beka ve beka için fitrî umumî duadır ki, Bâki-i Zülcelal o şedid sarsılmaz fitrî arzuyu, o tesirli kuvvetli umumî duayı kabul etmiştir ki, fâni insanlar için bâki bir âlemi halketmiş. Hem hiç mümkün müdür ki: Fâtır-ı Kerim, Hâlık-ı Rahîm, küçük midenin cüz'î arzusunu ve muvakkat bir beka için lisan-ı hal ile duasını hadsiz enva'-ı mat'umat-ı leziziyenin icadıyla kabul etsin de, umum nev-i beşerin pek büyük bir ihtiyac-ı fitrîden gelen pek şiddetli bir arzusunu ve küllî ve daimî ve haklı ve hakikatlı, kalli, halli,

bekaya dair gayet kuvvetli duasını kabul etmesin? Hâşâ, yüzbin defa hâşâ. Kabul etmemek mümkün değildir.¹⁶³⁴

İnsandaki şedid, sarsılmaz, daimî olan aşk-ı beka ve şevk-i ebediyet ve âmâl-i sermediyet, bilbedahe işaret ve delaletiyle bu âlem-i fâniden sonra bir âlem-i bâki ve bir dâr-ı âhîret ve bir dâr-ı saadet bulunduğunu o derece kat'î bir surette isbat ederler ki, dünyanın vücudu kadar, bilbedahe âhîretin vücudunu kabul etmeyi istilzam ederler.¹⁶³⁵

Evet fitraten ebediyeti isteyen ve ebed için halkolunan ve ezelî ve ebedî bir zâtın âyinesi olan ve nihayetsiz derecede nazik ve letafetli bulunan zîşuur bir sırr-ı insanî, zînur bir latife-i Rabbaniye; şu kasavetli, ezici ve sıkıntılı, geçici ve zulümatlı ve boğucu olan ahval-i dünyeviye içinde, elbette teneffüse pek çok muhtaçtır ve ancak namazın penceresiyle nefes alabilir.¹⁶³⁶

Görüyoruz ki, kalb hangi bir şeye el atarsa, bütün kuvvetiyle, şiddetiyle o şeye bağlanır. Büyük bir ihtimam ile eline alır, kucaklar. Ve ebedî bir devamla onun ile beraber kalmak istiyor. Ve onun hakkında tam manasıyla fena olur. Ve en büyük ve en devamlı şeylerin peşindedir, talebindedir. Halbuki umûr-u dünyeviyyeden herhangi bir emir olursa, kalbin istek ve âmâline nazaran bir kıl kadardır. Demek kalb, ebed-ül âbâda müteveccih açılmış bir penceredir. Bu fânî dünyaya razı değildir.¹⁶³⁷

Sen kendi mahiyetine bak ki: Senin latifelerin içinde öyle bir latife var ki, ebedden ve ebedî zâtın başkasına razı olamaz. Ondan başkasına teveccüh edemiyor, masivasına tenezzül etmez. Bütün dünyayı ona versen, o fitrî ihtiyacı tatmin edemez. O şey ise, senin duygularının ve latifelerinin sultanıdır. Fâtır-ı Hakîm'in emrine mutî' olan o sultanına itaat et, kurtul!¹⁶³⁸

1634 Lemalar (15)

1635 Lemalar (227)

1636 Lemalar (270)

1637 Mesnevi-i Nuriye (120)

1638 Lemalar (114)

Sıkıntıdan gelen bir gafletle, Risale-i Nur'un teselli verici ve meded edici envârına bakmayarak, doğrudan doğruya kalbime baktım ve ruhumu aradım. Gördüm ki; gayet kuvvetli bir aşk-ı beka ve şedid bir muhabbet-i vücud ve büyük bir iştihak-ı hayat ve hadsiz bir acz ve nihayetsiz bir fakr, bende hükmediyorlar. Halbuki müdhiş bir fena, o bekayı söndürüyor. O haletimde, yanık bir şâirin dediği gibi dedim:

Dil bekası hak fenası istedi mülk-ü benim.

Bir devasız derde düştüm, ah ki Lokman bîhaber.¹⁶³⁹

Beşincisi: İnsanın vicdanı, zahiren mütenahî ise de, bâtinen ebede bakıyor ve ebedi istiyor. Bu itibarla, gayr-ı mütenahî hükmünde olan o vicdan, küfür ile mülevves olarak mahvolur gider.¹⁶⁴⁰

İşte **küfür** bir divaneliktir, dalalet bir sarhoşluktur, gaflet bir sersemliktir ki; bâki meta' yerine fâni meta'ı alır. İşte şu sırdandır ki, ehl-i dalaletin hissiyatları şiddetlidir. İnadı, hırsı, hasedi gibi herşeyi şediddir. Bir dakika meraka değmeyen bir şeye, bir sene inad eder.

Evet **küfrün divaneliğiyle**, dalaletin sekriyle, gafletin şaşkınlığıyla fitraten ebedî ve ebed müşterisi olan bir latife-i insaniye sukut eder; ebedî şeyler yerine fâni şeyler alır, yüksek fiyat verir. Fakat mü'minde dahi bir maraz-ı asabî bulunuyor veya maraz-ı kalbî var. O dahi ehl-i dalalet gibi, ehemmiyetsiz şeylere ziyade ehemmiyet verir. Lâkin çabuk kusurunu anlar, istiğfar eder, ısrar etmez.¹⁶⁴¹

Ey kardeş bil ki! Nefiste gayet latif, ince bir şey, bir emir vardır ki ince kağıttan bir dirhem gibi iken, âdeta ebedi âlemlere bir mîrsaddır zannedersin. Çünkü ona temas eden herşeye bir hüküm-ü edebiyet verip onu ebedi bir şey tevehhüm eder. İşte eğer **heva ve heves** bu âleti kendi namına istimal ederse, o zaman âhiret ve cennetin taşlarını ve esasatını dünyaya çekecek bir âlet olur ki, âhiret kasrını dünya

1639 **Şualar (60)**

1640 **İşarat-ül İ'caz (80)**

1641 **Barla Lahikası (273)**

üstünde bina eder ve âhiretin meyvelerini daha kemalini bulmadan fâni dünyada yemeğe başlar.¹⁶⁴²

Dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle ve fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidatın, mahiyet-i insaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyla ve ebedperest hissiyat-ı bâkiye ve fitrî aşk-ı insaniyenin heyecan içinde uyanmasıyla.¹⁶⁴³

İşte tevehhüm-ü ebediyet va sair sebelerle dünyaya dönen ve insan letaifinin reisi olan o latife böyle aldandığını anlasa tekrar hedefine ve vazifesine döner.

1642 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (475)**

1643 **Emirdağ Lahikası (248)**

EHL-İ DÜNYA İLE İHTİLAT OLMALI MI? RİSALE-İ NUR BUNA NE DİYOR?

EHL-İ DÜNYA İLE İHTİLAT OLMALI MI? RİSALE-İ NUR BUNA NE DİYOR?

1-Hak ve batılın karşı karşıya gelmesiyle meydana gelen mübareze kanunu neticesi olarak ebrarın eşrardan nefretle uzak durmaları, sahabeler devrinde en ileri derecede olduğundan sahabelerin üstün bir kemalat kazandıkları, sonraları ise mübareze kanunu zayıflamakla ve ebrar ve eşrar arasındaki mesafe azalarak içeri girip, ebrarın eşrara karışmasıyla şerre nefret edilemez olup âhlak-ı içtimaiyenin bozulduğunu beyanla asrımızın dikkatini çeken Hazret-i Üstad diyor ki:

“Sahabeler, ekseriyet-i mutlaka itibariyle kemalât-ı insaniyenin en a'lâ derecesindedirler. Çünkü o zamanda, o inkılab-ı azîm-i İslâmîde hayır ve hak bütün güzelliğiyle, şer ve bâtil bütün çirkinliğiyle görülmüş ve maddeten hissedilmiş.

Şer ve hayır ortasında öyle bir ayrılık ve kizb ve sıdk mabeyninde öyle bir mesafe açılmıştı ki, küfür ve iman kadar, belki Cehennem ve Cennet kadar beyinleri uzaklaştı..... Halbuki o zamandan sonra, git gide ve gele gele sıdk ve kizb ortasındaki mesafe azala azala, omuz-omuza geldi. Bir dükkânda, ikisi beraber satılmağa başladığı gibi, ahlâk-ı içtimaiye bozuldu.”¹⁶⁴⁴

1644 Sözlere (489)

Sualar 587p.1'de beyan olunan dördüncü devrenin ana hususiyeti 'vazifeyi muhafazaya çalışır.' şeklinde ifade edilmiştir. Yani hak-batıl karması ve ehl-i hak ile ehl-i dünyanın ihtilatını ve dostluğunu telkin edip mezkûr manadaki decliyeti muhafazaya çalışılacak demek oluyor.

O halde 4. devrede muhdes hâdiseler, ekseriyetle bu decliyeti muhafaza maksadına göre ihdas olunur ve ve hâdisenin arkasından da bütün neşriyat yollarıyla aynı maksada vesile edilecek şekilde o hâdiseler tefsir edilerek telkinler sürdürülür.

Şu halde geniş dairede ihdas olunan hâdisenin arkasında ehl-i nifakın neşriyat ve telkinlerden maksadlarını anlayan ve aldatılmayan ferasetli mü'minler, şer'i usûle

2-İşte bu derste anlatılan zararlara düşmemek için mimsiz medeniyet ehline yanaşmamak gerektiğine dikkat çeken **Hazret-i Üstad şu ikazda bulunuyor:**

Ey kardeş bil ki:

قد خلت بطيئاً خبيثي وحلم خنثيه أشد بصبغ خشيب

توخيتي beytinin hakikatına bir mâsadak ben oldum.. Veya

onun doğruluğuna bir ölçü benim halimdir ki, gençliğimdeki intibah ve uyanıklığın en şiddetli vakitlerini, şimdi görüyorum ki, o hal uykumun en derin tabakatı imiş. İşte **ey uyanık iken uyuyanlar! Ve uykuda iken kendini ayık zannedenler! Sakın mimsiz medenîlere müsamaha-yı diniye ile ve kendinizi onlara benzeterek yanaşmayınız. Güya zannedersiniz ki, bizim ile onların arasında bir köprü vazifesini görüp de muvasalayı te'min edecekmişsiniz ve aramızdaki pek derin dereyi dolduracakmışsınız. Kellâ!.. Yanlış düşünüyorsunuz. Çünkü mü'minler ile kâfirler arasında olan mesafe hadsizdir. Ve mabeynimizdeki dere nihayet derindir. Bu nihayet uzun mesafeyi ve şu pek derin dereyi dolduramazsınız!. Belki ya onlara iltihak edip gidersiniz veyahut dalâletin en uzak derekesine düşüp İslâmiyetten uzaklaşırsınız.**"¹⁶⁴⁵

3-Hatta Bediüzzaman Hazretleri daha çok zamanımıza bakan ehemmiyetli bir mektubunda eğer ehl-i dünyaya yanaşıp temas etmiş olsaydı binler adamlar Risale-i Nur'a gidip neşredeceklerini mahkemelerle eziyetlerde

uygun ikazatta bulunmalar gerekiyor.

Risale-i Nur mesleğinde bu ikazlar Risale-i Nur'un dersleriyle ve neşriyle yapılır.

1645 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (251)**

vermiyeceklerini fakat buna rağmen o ehl-i dünyaya yanaşmamak gerektiğini ders verir ve der ki:

Sual: Neden ne dâhilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlara hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men' ediyorsun. Halbuki eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip parlak hakikatlarını neşredeceklerdi; hem bu kadar sebepsiz sebepsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın

Elcevab: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: **Mesleğimizin esası olan "ihlas" bizi men' ediyor.** Çünkü bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, herşeyi kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki hakaik-i imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz. Rıza-yı İlahîden başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlası muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. **En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-i İlahiyeye dayanmaktır.**¹⁶⁴⁶

Ehemmiyetine binaen aynı mes'eleyi teyid eden diğer bir mektubunda şöyle dikkat çeker:

“Aziz, Sıddık, Sebatkâr, Muhlis Kardeşlerim!

Hem maddî hem manevî, hem nefsim hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden soruyorlar ki: **"Neden herkese muhalif olarak -hiç kimsenin yapmadığı gibi- sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun? İstiğna gösteriyorsun?** Ve herkes müştak ve talib olduğu ve Risale-i Nur'un intişarına, fütuhatına çok hizmet edeceğine o Risale-i Nur şakirdlerinin hasları müttetik

oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun? Şiddetle çekiniyorsun?

Elcevab: Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikata muhtaçtırlar ki; kâinatta hiçbir şeye âlet ve tâbi' ve basamak olamaz ve hiç bir garaz ve maksad onu kirletemez ve hiçbir şübhe ve felsefe onu mağlub edemez bir tarzda iman hakikatlarını ders versin. Umum ehl-i imanın bin seneden beri teraküm etmiş dalaletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, **dâhilî ve haricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor, onları arayıp tâbi' olmuyor..** tâ avam-ı ehl-i imanın nazarında, hayat-ı dünyeviye'nin bazı gayelerine basamak olmasın ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden başka hiçbir şeye âlet olmadığından, fevkalâde kuvveti ve hakikati, hücum eden şübheleri ve tereddüdlere izale eylesin.”¹⁶⁴⁷

4- “Madem manevî hacat-ı zaruriyeye istinad eden manevî vazifeler var. Ve o vazifelerin en mühimmi, ebed yolunda seyahat için pasaport varakası ve berzah zulûmatında kalbin cep feneri ve saadet-i ebediyenin anahtarı olan imandır ve imanın ders ve takviyesidir. Elbette o vazifeyi gören ehl-i marifet herhalde küfran-ı nimet suretinde kendine edilen nimet-i İlahiyeyi ve fazilet-i imaniyeyi hiçe sayıp, sefihler ve fâsıkların makamına sukut etmeyecektir. Kendini, aşağıların bid'alarıyla, sefahetleriyle bulaştırmayacaktır!

İşte beğenmediğiniz ve müsavatsızlık zannettiğiniz inziva bunun içindir.”¹⁶⁴⁸

5-Şefkat tokatları bahsinde yediği tokadını anlatan bir zât şöyle diyor:

“Şekva olmasın, Üstadımın en mühim bir düsturu olan

1647 Emirdağ Lahikası (74)

1648 Lemalar (173)

iktisada ve kanaata riayet etmediğimden fakr-ı hale maruzum. **Hodbin, mağrur insanlarla ihtilata mecbur olduğumdan -Cenab-ı Hak afvetsin- mürüvvetkârane bir surette riyaya ve tabasbusa da mecbur oluyordum. Üstadım çok defa beni ikaz ve ihtar ve takdir ediyordu. Maatteessüf kendimi kurtaramıyordum. Halbuki Kur'an-ı Hakîm'in ruh-u hizmetine zıd olan bu vaziyetinden şeytan-ı cinnî ve insî istifade etmekle beraber hizmetimize de bir soğukluk, bir fütur veriyordu.**

İşte ben bu kusuruma karşı şiddetli, fakat inşâallah şefkatli bir tokat yedim. Şübhemiz kalmadı ki; bu tokat, o kusura binaen gelmiş. O tokat da şudur: Sekiz senedir ben, Üstadımın hem muhatabı, hem müsevvidi, hem mübeyyizi olduğum halde, sekiz ay kadar nurlardan istifade edemedim. Bu hale hayret ettik. Ben de ve Üstadım da "Bu neden böyle oluyor?" diye esbab arıyorduk.

Şimdi kat'î kanaatımız geldi ki: O hakaik-i Kur'aniye nurdur, ziyadır. Tasannu, temelluk, tezellül zulmetleriyle birleşemiyor. Onun için bu nurların hakikatlarının meali, benden uzaklaşıyor tarzında bulunarak, bana yabanî görünüyor, yabanî kalıyordu. Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum ki: Bundan sonra Cenab-ı Hak bana o hizmete lâayık ihlas ihsan etsin, ehl-i dünyaya tasannu' ve riyadan kurtarsın. Başta Üstadım olarak, kardeşlerimden dua rica ediyorum."¹⁶⁴⁹

DOKUZUNCUSU: Büyük Hâfız Zühdü'dür. Bu zât, Ağrus'taki Nur talebelerinin başında nâzırları hükmünde olduğu bir zaman, Sünnet-i Seniyeeye ittiba ve bid'alardan içtinabı meslek ittihaz eden talebelerin manevî şerefini kâfi görmeyerek ve ehl-i dünyanın nazarında bir mevki kazanmak emeliyle mühim bir bid'anın muallimliğini deruhde etti. Tamamıyla

mesleğimize zıd bir hata işledi. Pek müdhiş bir şefkat tokadını yedi.”¹⁶⁵⁰

“**ONUNCUSU:** Hâfız Ahmed (R.H.) namında bir adamdır. Bu zât, risalelerin yazmasında iki üç sene teşvikkârane bir surette bulunuyordu ve istifade ediyordu. Sonra **ehl-i dünya, zaîf bir damarından istifade etti. O şevk zedelendi. Ehl-i dünyaya temas etti. Belki o cihetle ehl-i dünyanın zararını görmesin, hem onlara sözünü geçirsin** ve bir nevi mevki kazansın ve dar olan maişetine bir sühulet olsun.”¹⁶⁵¹

6-Evet bid'alara müsamaha ile sağlam bir hizmetin yapılamıyacağını beyan eden hazret-i Üstad, dikkatleri Risale-i Nur mesleğine çeker ve der ki:

Risale-i Nur'un mesleği, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlub olmayarak belki galebe ederek pek çok muannidleri imana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'cize-i maneviye-i Kur'aniye olduğunu isbat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet; veya mağlubane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde ve tevilat ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş.”¹⁶⁵²

7-Hem”Meselâ: Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyeyi perde yapıp eserler yazılmış. Risale-i Nur gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde **hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen esas-ı velayet ve esas-ı takva ve esas-ı azimet ve esasat-ı Sünnet-i Seniye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.**”¹⁶⁵³

1650 Lemalar (45)

1651 Lemalar (45)

1652 Emirdağ Lahikası (63)

1653 Kastamonu Lâhikası (77)

8-“Üstadımız diyorki: Mahkemelerin te’hirinde hayır var. Şimdiye kadar Nur’a ve nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gerekiyorki; bu te’hirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

Meselâ: Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabîlik ve Melâmîliğin bir nev’ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer’iye yi perde yapıp eserler yazılmış. Risale-i Nur gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen esas-ı velayet ve esas-ı takva ve esas-ı azimet ve esasat-ı Sünnet-i Seniye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.¹⁶⁵⁴

9-Hürmete lâyük muuhterem zatlar olduğu gibi, hürmete lâyük olmayanlar da vardır.Ezcümle bir hadiste şöyle buyrulur: “selasetün lâ hürmete lehüm fâsiku mu’linun bifiskıhi sahibu heven ve sultanun câirun” Yani: Üç kimseye hürmet yapılmaz: **Fıskı açık işleyen fasık, hevasına uyan kişi zalim hükmdar.**”¹⁶⁵⁵

“men vakkare sahıbe bid’atın fekad e’âne alâ hedm-il islâm Yani: Bir kimse bir sahib-i bid’atı ağırlarsa, İslâmın yıkılmasına yardım etmiş olur.”¹⁶⁵⁶

Bu ve benzeri hadislerden anlaşılıyor ki; dine zarar veren bid’atlar, milletçe takbih ile, revaç bulmasını önlemek yerine, hüsn-ü kabul ve müsamaha ile karşılanırsa, nefis ve hevese hoş gelen bid’at çabuk intişar eder ve dinî ve manevî hayatın temeli olan şeair zayıflar. Hatta cemiyetçe, şeair hoş karşılanmak gibi acib vaziyet doğar ki, bu durum âhırzaman fitnesinin dehşetli vafından biridir.

10-Yine Hazret-i Üstad diyor ki:

“Sizin tesanüdünüze benim ziyade ehemmiyet verdiğimin sebebi yalnız bize ve Risale-i Nur'a menfaati için değil, belki

1654 **Emirdağ Lahikası-2 (107)**

1655 **Rumuz-ul Ehadis (267)**

1656 **Beşyüz hadis (481)**

tahkikî imanın dairesinde olmayan ve nokta-i istinada ve sarsılmayan bir cemaatin kat'î buldukları bir hakikata dayanmağa pek çok muhtaç bulunan avam-ı ehl-i iman için dalalet cereyanlarına karşı yılmaz, çekilmez, bozulmaz, aldatmaz bir merci', bir mürşid, bir hüccet olmak cihetiyle sizin kuvvetli tesanüdünüzü gören kanaat eder ki; bir hakikat var, hiç bir şeye feda edilmez, **ehl-i dalalete başını eğmez, mağlub olmaz diye kuvve-i maneviyesi ve imanı kuvvet bulur, ehl-i dünyaya ve sefahete iltihaktan kurtulur.**"¹⁶⁵⁷

Bu beyanda da, ehl-i sefahete karşı, salabet-i diniyeye sahib ve emin bir hizbullahın elzemiyeti nazara verilmektedir.

11-Ehl-i dünyaya yanaşmakla beraber, menfi tarzda dahi meşgul olmamak hakkında bir sual ve cevabı:

Üçüncü vehimli sual: **Ehl-i dünya diyorlar ki: Sen bizi sever misin? Beğeniyor musun? Eğer seversen, neden bize küsüp karışmıyorsun?**

Eğer beğenmiyorsan bize muarızsın; biz muarızlarımızı ezeriz?

Elcevab: **Ben değil sizi, belki dünyanızı sevseydim, dünyadan çekilmezdim. Ne sizi ve ne de dünyanızı beğenmiyorum. Fakat karışmıyorum.** Çünkü ben başka maksaddayım; başka noktalar benim kalbimi doldurmuş, başka şeyleri düşünmeye kalbimde yer bırakmamış. Sizin vazifeniz ele bakmaktır, kalbe bakmak değil! Çünkü idarenizi, asayişinizi istiyorsunuz. El karışmadığı vakit, ne hakkınız var ki, hiç lâıyk olmadığınız halde "kalb de bizi sevsin" demeye..."¹⁶⁵⁸

Hazret-i Üstad hükümete müracaat etmesinin sebeplerinden birini anlatırken der ki:

"Bana karşı ehl-i dünyanın verdikleri sıkıntı, siyaset için değil; çünkü onlar da bilirler ki, siyasete karışmıyorum,

siyasetten kaçıyorum. Belki bilerek veya bilmeyerek zındıka hesabına, benim dine merbutiyetimden beni tazib ediyorlar. Öyle ise **onlara müracaat etmek, dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zendekayı okşamak demektir.**"¹⁶⁵⁹

12-Ehl-i sefahetin teveccühü kazanmak için onlara hoş görünmek ehl-i hidayetin nefretine sebep veren Hazret-i Üstad şu ikazı verir:

"Ey kardeşlerim ve ey hizmet-i Kur'anda arkadaşlarım! Bu hubb-u câh cihetinden gelen **dessas ehl-i dünyanın hafiyelerine veya ehl-i dalaletin propagandacılarına veya şeytanın şakirdlerine deyiniz ki: "Evvelâ rıza-yı İlahî ve iltifat-ı Rahmanî ve kabul-ü Rabbanî öyle bir makamdır ki; insanların teveccühü ve istihsanı, ona nisbeten bir zerre hükmündedir. Eğer teveccüh-ü rahmet varsa, yeter. İnsanların teveccühü; o teveccüh-ü rahmetin in'ikası ve gölgesi olmak cihetiyle makbuldür, yoksa arzu edilecek bir şey değildir.. çünkü kabir kapısında söner, beş para etmez!"**

Hubb-u câh hissi eğer susturulmazsa ve izale edilmezse, yüzünü başka cihete çevirmek lâzımdır. Şöyle ki:

Sevab-ı uhrevî için, dualarını kazanmak niyetiyle ve hizmetin hüsn-ü tesiri noktasında gelecek temsildeki sırta binaen, belki o hissin meşru bir ciheti bulunur. Meselâ: Ayasofya Câmii, ehl-i fazl u kemalden mübarek ve muhterem zâtlarla dolu olduğu bir zamanda, tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup câmiin pencerelerinin üstünde ve yakınında ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulunsa, bir adam o câmi içine girip ve o cemaat içine dâhil olsa; eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'andan bir aşır okusa, o vakit binler ehl-i hakikatın nazarları ona döner, hüsn-ü teveccühle, manevî bir dua ile, o

adama bir sevab kazandırırılar. **Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidler ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek.**

Eğer o mübarek câmiye ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit, süfli ve edebsizce fuhşa ait şarkıları bağırıp çağırıp, rakedip zıplasa; o vakit o haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek ve İslâmiyetin kusurunu görmekle mütelezziz olan ecnebilerin istihzakârane tebessümlerini celbedecek. Fakat umum o muazzam ve mübarek cemaatın bütün efradından, bir nazar-ı nefret ve tahkir celbedecektir. Esfel-i safilîne sukut derecesinde nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misal gibi; âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir câmidir. Ve içinde ehl-i iman ve ehl-i hakikat, o câmiddeki muhterem cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. **O serseri ahlâksızlar; firenkmeşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyircileri ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecilerdir.**

Herbir müslüman, hususan ehl-i fazl u kemal ise; bu câmide derecesine göre bir mevkiî olur, görünür, nazar-ı dikkat ona çevrilir.

Eğer İslâmiyetin bir sırr-ı esasî olan ihlas ve rıza-yı İlahî cihetinde, **Kur'an-ı Hakîm'in ders verdiği ahkâm ve hakaik-i kudsiyeye dair harekât ve a'mal ondan sudûr etse, lisan-ı hali manen âyât-ı Kur'aniyeyi okusa;** o vakit manen âlem-i İslâmın herbir ferdininvird-i zebanî olan **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ** duasında dahil olup **hissedar olur** ve umumu ile uhuvvetkârane alâkadar olur. **Yalnız hayvanat-ı muzırna nev'inden bazı ehl-i dalaletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez.**

Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve ruhen nokta-i

istinad telakki ettiği selef-i sâlihînin cadde-i nuranîlerini terkedip heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhretperverane, bid'akârane işlerde ve harekâta bulunsa; manen bütün ehl-i hakikat ve ehl-i imanın nazarında en alçak mevkie düşer.

إِنُّوَا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِينَ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ kadar âmi ve cahil de olsa, akli derketmediği halde, kalbi öyle hodfüruş adamları görse; soğuk görür, manen nefret eder.”¹⁶⁶⁰

“**Âlem-i küfür**, bütün vesaitiyle, medeniyetiyle, felsefesiyle, fününuyla, misyonerleriyle âlem-i İslâma hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettiği halde, -âlem-i İslâma- dinen galebe edemedi. Ve dâhilî bütün fırak-ı dâlle-i İslâmiye de, birer kemmiye-i kalile-i muzırira suretinde mahkûm kaldığı; ve İslâmiyet metanetini ve salabetini sünnet ve cemaatle muhafaza eylediği bir zamanda, lâübaliyane, Avrupa medeniyet-i habise kısmından süzülen bir cereyan-ı bid'atkârane, sinesinde yer tutamaz. Demek **âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılabvari bir iş görmek, İslâmiyetin desatirine inkıyad ile olabilir, başka olamaz.** Hem olmamış, olmuş ise de çabuk ölüp, sönmüş...”¹⁶⁶¹

“Bilirsiniz ki ebedî düşmanlarınız ve zıdlarınız ve hasımlarınız, İslâmın şeairini tahrib ediyorlar. Öyle ise **zarurî vazifeniz, şeairi ihya ve muhafaza etmektir. Yoksa şuursuz olarak şuurlu düşmana yardımdır.** Şeairde tehavün, za'f-ı milliyeti gösterir. Za'f ise düşmanı tevkif etmez, teşci' eder...”¹⁶⁶²

Ey nefis! Eğer takva ve amel-i sâlih ile Hâlıkını razı etti isen, halkın rızasını tahsile lüzum yoktur; o kâfidir. Eğer halk da Allah'ın hesabına rıza ve

1660 Mektubat (413)

1661 Mesnevî-i Nuriye (82)

1662 Mesnevî-i Nuriye (102)

muhabbet gösterirlerse, iyidir. Şayet onlarınki dünya hesabına olursa kıymeti yoktur. Çünkü onlar da senin gibi âciz kullardır. Maahaza **ikinci şıkkı takib etmekte şirk-i hafî olduğu gibi, tahsili de mümkün değildir.** Evet bir maslahat için sultana müracaat eden adam, sultanı irza etmiş ise, o iş görülür. Etmemiş ise halkın iltimasıyla çok zahmet olur. Maamafih yine sultanın izni lâzımdır. İzni de rızasına mütevakıftır.”¹⁶⁶³

“Binaenaleyh kendi kuvvetine göre yük al. Yoksa altında ezilirsin. Kıl kadar bir şuur ile, büyük taşları kaldırmak teşebbüsünde bulunma. Mâlikinin izni olmaksızın Onun mülküne el uzatma. Binaenaleyh gafletle, kendi hesabına bir iş yaptığın zaman, haddini tecavüz etme. Eğer Mâlikin hesabına olursa istediğin şeyi al ve yap. Fakat izin ve meşiet ve emri dairesinde olmak şartıyla. **İzin ve meşietini de şeriatından öğrenirsin.**”¹⁶⁶⁴

13- Bediüzzaman'ın ehl-i sefahete karşı taviz vermediği, Tarihçe-i Hayat eserinde şöyle nazara veriliyor:

“Şeair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o kudsi şeairden fedakârlık yapanların ve din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında Bediüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır.

Bilâkis, **"Ecel birdir, tagayyür etmez...** Ölüm, bu âlem-i fenadan âlem-i bekaya ve âlem-i nura gitmek için bir terhistir." deyip mücadeleye atılmış; bid'aları tanıtın ve durduran ve şeair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyyeyi ihya eden eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdeta Devr-i Saadet'in bir cilvesini

1663 Mesnevî-i Nuriye (185)

1664 Mesnevî-i Nuriye (82)

yaşatmıştır. Bir Sünnet-i Seniyyeye muhalif hareket etmemek için işkenceli bir inzivayı ihtiyar etmiştir. Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.”¹⁶⁶⁵

14-“Siyasi liderlerin ekserisi, halkın itimad ettiği dinî şahsiyetleri politik maksadlarla kendi siyasi sahalarına çekip nüfuzundan istifade etmek isterler.

Kur’anda bizzat Resulullah’a hitab edip dolayısıyla dinî şahsiyetleri de ders veren ve tefsirde izah edilen şu âyet: “(68:9) Hayatperes ehl-i dalalet arzu ettiler ki sen müdahane etsen; işmesen, muvafakat etsen diye istediler de onlara dehalet etmediğim için tekzibe kalkıştılar. Yoka sen müdahane edecek, garazlarına revac verecek olsaydın, o suretle sende onların dalaletlerine iştirak etmiş bulunsaydın o vakit müdahane edeceklerdi -onlar da sana ne büyük, ne akıllı adam diyeceklerdi. Lakin sen müdahane etmeyip hakkı söylediğin, Allah’ın emrini, risaletini tebliğ eylediğin için öyle iftiraya kalkıştılar, bile bile yalan söylediler. Onun için sen onlara itaat etme, İşte büyük ahlâkın ilk umdesi budur.”¹⁶⁶⁶

Mezkûr âyetin hakikatına uygun düşen bir hâdiseyi Bediüzzaman Hazretleri anlatıyor:

“Büyük memurlardan birkaç zât benden sordular ki: "Mustafa Kemal sana üçyüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve vilayat-ı şarkıyeye, Şeyh Sünusî yerine vaiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin ihtilâl yüzünden kesilen yüzbin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdu!" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüzbinler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî

¹⁶⁶⁵ Tarihçe-i Hayat (694)

¹⁶⁶⁶ (E.T:5271)

hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zayıfın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tabi olmayan ve sırr-ı ihlası taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi.”¹⁶⁶⁷

15-Bid’alardan uzak durmak zarurî iken, aksine hareketle ehl-i dalalete safdilane taraftarlıktan gelen musimmet-i amme hakkında Hazret-i Üstadın bir ikazı :

“Geçen Ramazan-ı Şerif’te, Ehl-i Sünnet’in selâmet ve necatı için edilen pek çok duaların şimdilik aşikâre kabulleri görünmemesine **hususî iki sebep ihtar edildi:**

Birincisi: Bu asrın acib bir hassasıdır. (Haşiye) Bu asırdaki ehl-i İslâm’ın fevkalâde safderunluğu ve **dehşetli canileri de âlicenabane afvetmesi;** ve bir tek haseneyi, **binler seyyiatı işleyen ve binler manevî ve maddî hukuk-u ibadî mahveden** adamdan görse, ona bir nevi taraftar çıkmasıdır. Bu suretle ekall-i kalil **olan ehl-i dalalet ve tuğyan; safdil taraftar ile ekseriyet teşkil ederek,** ekseriyetin hatasına terettüb eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine belki teşdidine kader-i İlahiyeye fetva verirler; biz buna müstehakız derler. Evet elması bildiği (âhîret ve iman gibi) halde, yalnız zaruret-i kat’iyye suretinde şişeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer’iye var. Yoksa küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tama’ ve hafif bir korku ile tercih edilse; eblehane bir cehalet ve hasarettir, tokada müstehak eder. Hem âlicenabane afvetmek ise, yalnız kendine karşı cinayetini afvedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var; yoksa **başkalarının hukukunu çiğneyen canilere afvukârane bakmağa hakkı yoktur, zulme şerik olur.**¹⁶⁶⁸

Bu hareket tarzı, bir nevi şerre dua ve davet demektir.

Evet Kur’anda zikredilen bu Şerre dua meselesi ise, bilhassa asrımızda bazı safdil müslümanların çok garip bir

1667 Sualar (289)

1668 Kastamonu Lahikası (25)

halidir. ...

İnsan hayra dua eder gibi, şerre dua veya şerri davet eder.Sanki o büyük ecredua ediyormuş gibi, o elîm azaba dua eder. Veya ef'aliyle o azabı davet eyler.

Evet “Binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i imanın sû'-i akibetine ve müdhiş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârane tarafdar olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şeni' bir gadirdir.”¹⁶⁶⁹

16-Ehl-i sefahet, sefahetini yaymak ve meşru göstermek için bir hürriyet tarifi getirilir.

Osmanlı devletinin son devrelerindeki meşrutiyet faaliyetlerinde şark aşiretlerini gezip onları ikaz etmeye çalışan Hazret-i Üstad, sorulan sual ve cevabında mezkûr hürriyet anlayışını ele alır.Şöyle ki:

“Sual: Hürriyeti bize çok fena tefsir etmişler. Hattâ âdeta hürriyette insan her ne sefahet ve rezalet işlerse, başkasına zarar vermemek şartıyla birşey denilmez diye bize anlatmışlar. Acaba böyle midir?

Cevab: Öyleler hürriyeti değil, belki sefahet ve rezaletlerini ilân ediyorlar ve çocuk bahanesi gibi hezeyan ediyorlar. Zira nazenin hürriyet, âdâb-ı şeriatla müteeddibe ve mütezeyyine olmak lâzımdır. Yoksa sefahet ve rezaletteki hürriyet, hürriyet değildir. Belki hayvanlıktır, şeytanın istibdadıdır, nefs-i emmareye esir olmaktır.

Hürriyet-i umumî, efradın zerrat-ı hürriyatının muhassalıdır. Hürriyetin şe'ni odur ki: Ne nefesine, ne gayriye zararı dokunmasın.¹⁶⁷⁰

“Hürriyeti, âdâb-ı şeriatla takyid ediniz.zira cahil efrad ve avam-ı nâs kayıtsız hür olsa, şartsız tam serbest olsa, sefih ve itaatsiz olur.”¹⁶⁷¹

1669 **Kastamonu Lahikası (75)**

1670 **Münazarat (19)**

1671 **D.H.Örfi (17)**

“**Hürriyet budur ki:** Kanun-u adalet ve te'dibden başka, hiç kimse kimseye tahakküm etmesin. Herkesin hukuku mahfuz kalsın, herkes harekât-ı meşruasında şahane serbest olsun.

لَا يَجْعَلُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ nehyinin sırrına mazhar olsun.

“**Hürriyet, müraat-ı ahkâm ve âdâb-ı şeriat ve ahlâk-ı hasene ile tahakkuk ve neşvünema bulur.** Sadr-ı evvelin yani sahabe-i kiramin o zamanda âlemde vahşet ve cebr-i istibdad hükümferma olduğu halde, hürriyet ve adalet ve müsavatlari bu müddeaya bir bürhan-ı bahirdir. Yoksa hürriyeti sefahet ve lezaiz-i nâmeşrua ve israfat ve tecavüzat ve heva-i nefse ittiba'da serbestiyet ile tefsir ü amel etmek; bir padişahın esaretinden çıkmakla ve alçakların istibdadı ve esaret-i rezilesinin altına girmekle beraber milletin çocukluk istidadını ve sefih olduğunu gösterdiğinden, paralanmış olan eski esarete lâyük ve hürriyete adem-i liyakatını gösterir. Zira sefih mahcurdur.¹⁶⁷²

17-Mesela, medeniyet-i sefihe, kadın ve kızların ölümlerini, hürriyete zıd telakki eder. Kur'an ise **(33:59)** gibi âyetleriyle örtünmeyi sarahatla emrediyor ve bu hüküm, Kat'i farz olarak şeriatın içtihadî olmayan nass hükümler arasında yerini alıyor. Hattâ âhîrzaman fitnesinin esası, açık saçık kadınlardan ve kadınların cemiyet hayatında erkeklerle ihtilat ettirilmesinden geldiğini anlatan Bediüzzaman Hazretleri diyor:

“**Âhîrzamanın fitnesinde en dehşetli rolü oynayan,** taife-i nisaiye Âhîrzamanın fitnesinde en dehşetli rolü oynayan, taife-i nisaiye ve onların fitnesi olduğu hadîsin rivayetlerinden anlaşılıyor. Evet nasilki tarihlerde, eski zamanlarda "**Amazonlar**" namında gayet silâhşör kadınlardan mürekkebe bir taife-i askeriye olarak hârika

harbler yaptıkları naklediliyor. Aynen öyle de: Bu zamanda zındıka dalaleti, İslâmiyete karşı muharebesinde, nefs-i emmarenin plânıyla, Şeytan kumandasına verilen fırkalardan en dehşetlisi; yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyla dehşetli bıçaklarla ehl-i imana taarruz edip saldırıyorlar. Nikâh yolunu kapamağa, fuhuşhane yolunu genişletmeğe çalışarak; çokların nefislerini birden esir edip, kalb ve ruhlarını kebair ile yaralıyorlar. Belki o kalblerden bir kısmını öldürüyorlar.¹⁶⁷³

“Fitne-i âhîrzamanın mahiyeti bana göründü ki; o fitnenin en dehşetlisi ve cazibedarı, kadınların yüzüz yüzünden çıkıyor. İhtiyarı selbedip, pervane gibi sefahet ateşine atıyor. Ve bir dakika hayat-ı dünyeviyeyi, senelerle hayat-ı bâkiyeye tercih ettiriyor.¹⁶⁷⁴

İki rivayette mealen şöyle buyrulur.

“Benden sonra, kadınların erkekler üzerindeki fitnesinden daha zararlı bir fitne olmayacaktır.¹⁶⁷⁵

1673 Gençlik Rehberi (23)

1674 Gençlik Rehberi (16)

1675 R.N.Kudsi kaynakları hadîs no: (737)

EHL-İ HAKKIN DAHİLİNDE VEYA HARİCİNDE OLMANIN SEBEPLERİ

Ehl-i Sünnet Ve Cemaat olan ehl-i hak, onun hakkında rivayati çok neşrettiler. Sair Hülefa-i Raşidîn ise, öyle tenkid ve tenkise çok maruz kalmadıkları için, onlar hakkındaki ehadîsin intişarına ihtiyaç görülmedi. Hem istikbalde Hazret-i Ali (R.A.) elîm hâdisata ve dâhilî fitnelere maruz kalacağını nazar-ı nübüvvetle görmüş, Hazret-i Ali'yi (R.A.) me'yusiyetten ve ümmetini onun hakkında sû'-i zandan kurtarmak için ^{مَوْلَاهُ فَعَلِيَ مَوْلَاهُ} ^{كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيَ مَوْلَاهُ} gibi mühim hadîslerle Ali'yi (R.A.) teselli ve ümmeti irşad etmiştir.¹⁶⁷⁶

Ey ehl-i hak olan Ehl-i Sünnet ve Cemaat! Ve ey Âl-i Beytin muhabbetini meslek ittihaz eden Alevîler! Çabuk bu manasız ve hakikatsız, haksız, zararlı olan nizamı aranızdan kaldırınız. Yoksa şimdiki kuvvetli bir surette hükmeyleyen zendeka cereyanı, birinizi diğeri aleyhinde âlet edip ezmesinde istimal edecek. Bunu mağlub ettikten sonra, o âleti de kıracak. Siz ehl-i tevhid olduğunuzdan uhuvveti ve ittihadı emreden yüzer esaslı rabîta-i kudsiye mabeyninizde varken, iftirakı iktiza eden cüz'î mes'eleleri bırakmak elzemdir.¹⁶⁷⁷

CEBRİ VE MU'TEZİLENİN EHLİ HAK OLAMAMALARININ BİR SEBEBİ

Beşincisi: Kader, sebeble müsebbebe bir taalluku var. Yani, şu müsebbeb, şu sebeble vukua gelecek. Öyle ise denilmesin ki: "Madem filân adamın ölmesi, filân vakitte mukadderdir. Cüz'-i ihtiyarıyla tüfek atan adamın ne kabahati var, atmasaydı yine ölecekti?"

Sual: Niçin denilmesin?

Elcevab: Çünkü kader, onun ölmesini onun tüfeğiyle tayin etmiştir. Eğer onun tüfek atmamasını farzetsen, o vakit

1676 Lemalar (23)

1677 Lemalar (26)

kaderin adem-i taallukunu farzediyorsun. O vakit ölmesini ne ile hükmedeceksin? Ya Cebrî gibi sebebe ayrı, müsebbebe ayrı birer kader tasavvur etsen veyahut Mu'tezile gibi kaderi inkâr etsen, Ehl-i Sünnet ve Cemaati bırakıp fırka-i dâlleye girersin. Öyle ise, biz ehl-i hak deriz ki: "Tüfek atmasaydı, ölmesi bizce meçhul." Cebrî der: "Atmasaydı yine ölecekti." Mu'tezile der: "Atmasaydı ölmeyecekti."¹⁶⁷⁸

İşte Mu'tezile bu sırrı anlamadıkları için, "Halk-ı şerr şerdir ve çirkinin icadı çirkindir" diye Cenab-ı Hakk'ı takdis için şerrin icadını ona vermemişler, dalalete düşmüşler. \$ olan bir rükn-ü imanîyi tevil etmişler.¹⁶⁷⁹

EHLİ HAK MEZHEBİNE UYMAK

İşte ey ehl-i hak ve ehl-i hidayet! Şeytan-ı ins ü cinnînin mezkûr desiselerinden kurtulmak çaresi: Ehl-i Sünnet ve Cemaat olan ehl-i hak mezhebini karargâh yap ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın muhkemat kal'asına gir ve Sünnet-i Seniyyeyi rehber yap, selâmeti bul!¹⁶⁸⁰

YANLIŞ TE'VİLLERLE HAREKET EDENLERE KARŞI MUHALEFET

Hem Hazret-i Ali'nin hilafetinin tehhür etmesinin bir sırrı da şudur ki: Gayet muhtelif akvamın birbirine karışmasıyla, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın haber verdiği gibi, sonra inkişaf eden yetmişüç fırka efkârının esaslarını taşıyan o akvam içinde, fitne-engiz hâdisatın zuhuru zamanında, Hazret-i Ali gibi hârikulâde bir cesaret ve feraset sahibi, Hâşimî ve Âl-i Beyt gibi kuvvetli, hürmetli bir kuvvet lâzım idi ki, dayanabilsin. Evet dayandı... Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın haber verdiği gibi: "Ben Kur'anın tenzili için harbettim, sen de tevili için harbedeceksin!"¹⁶⁸¹

1678 **Sözler (467)**

1679 **Lemalar (76)**

1680 **Lemalar (78)**

1681 **Mektubat (99)**

EHLİ SÜNNETE MUHALEFET EDEN VE MECZUB OLAN VELİYE TARAFTAR OLANLAR, MES'UL OLUR, BİD'AYA DÜŞER.

(Mühim ve Mahrem Bir Mes'ele Ve Bir Sırr-ı Velayet)

Âlem-i İslâmda Ehl-i Sünnet ve Cemaat denilen ehl-i hak ve istikamet fırka-i azîmesi, hakaik-i Kur'aniyeyi ve imaniyeyi istikamet dairesinde hüve hüvesine Sünnet-i Seniye'ye ittiba' ederek muhafaza etmişler.

Ehl-i velayetin ekseriyet-i mutlakası, o daireden neş'et etmişler. Diğer bir kısım ehl-i velayet, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin bazı desatirleri haricinde ve usûllerine muhalif bir caddede görünmüş.

İşte şu kısım ehl-i velayete bakanlar iki şıkka ayrıldılar:

Bir kısmı ise, Ehl-i Sünnetin usûlüne muhalif oldukları için, velayetlerini inkâr ettiler. Hattâ onlardan bir kısmının tekfirine kadar gittiler.

Diğer kısım ki, onlara ittiba' edenlerdir. Onların velayetlerini kabul ettikleri için derler ki: "Hak yalnız Ehl-i Sünnet ve Cemaatin mesleğine münhasır değil." Ehl-i bid'adan bir fırka teşkil ettiler, hattâ dalalete kadar gittiler.

Bilmediler ki: Her hâdî zât, mühdî olamaz. Şeyhleri hatasından mazurdur, çünkü meczubdur. Kendileri ise mazur olamazlar.

Mutavassıt bir kısım ise, o velilerin velayetlerini inkâr etmediler, fakat yollarını ve mesleklerini kabul etmediler. Diyorlar ki: "Hilaf-ı usûl olan sözleri, ya hâle mağlub olup hata ettiler veyahut manası bilinmez müteşabihat misillü şatahattır."

Maatteessüf birinci kısım, hususan ülema-i ehl-i zâhir, meslek-i Ehl-i Sünneti muhafaza niyetiyle, çok mühim evliya'yı inkâr, hattâ tadelil etmeye mecbur olmuşlar. İkinci kısım olan taraftarları ise, o çeşit şeyhlere ziyade hüsn-ü zan ettikleri için, hak mesleğini bırakıp, bid'ate hattâ dalalete girdikleri olmuş.

İşte şu sırra dair, pek çok zaman zihnimi işgal eden bir halet vardı: Bir zaman ben, bir kısım ehl-i dalalete mühim bir vakitte kahr ile dua ettim. Bedduama karşı müdhiş bir kuvvet-i maneviye çıktı. Hem duamı geri veriyordu, hem beni men'etti.

Sonra gördüm ki: O kısım ehl-i dalalet, hilaf-ı hak icraatında bir kuvve-i maneviye'nin teshilatıyla, arkasına aldığı halkı sürükleyip gidiyor. Muvaffak oluyor. Yalnız cebr ile değil, belki velayet kuvvetinden gelen bir arzu ile imtizac ettiği için, ehl-i imanın bir kısmı o arzuya kapılıp hoş görüyorlar, çok fena telakki etmiyorlar.

İşte **bu iki sırrı hissettiğim vakit** dehşet aldım, Fesübhanallah dedim. "Tarîk-ı haktan başka velayet bulunabilir mi? Hususan müdhiş bir cereyan-ı dalalete ehl-i hakikat tarafdar çıkar mı?" dedim. Sonra bir mübarek arefe gününde müstahsen bir âdet-i İslâmiyeye binaen Sure-i İhlas'ı yüzer defa tekrar ederek okuyup, onun bereketiyle, "**Mühim Bir Suale Cevab**" namında yazılan mes'ele ile beraber şöyle bir hakikat dahi rahmet-i İlahiye ile kalb-i âcizaneme gelmiş. Hakikat şudur ki:

Sultan Mehmed Fatih'in zamanında hikâye edilen meşhur ve manidar "**Cibali Baba kıssası**" nev'inden olarak bir kısım ehl-i velayet, zâhiren muhakemeli ve âkıl görünürken, meczubdurlar.

Ve bir kısmı dahi; bazan sahvede ve daire-i akılda görünür, bazan aklın ve muhakemenin haricinde bir hâle girer. Şu kısımdan bir sınıfı ehl-i iltibastır, tefrik etmiyor. Sekir halinde gördüğü bir mes'eleyi halet-i sahvede tatbik eder, hata eder ve hata ettiğini bilmez.

Meczublarnın bir kısmı ise indallah mahfuzdur, dalalete sülûk etmez. Diğer bir kısmı ise mahfuz değiller, bid'at ve dalalet fırkalarında bulunabilirler. Hattâ kâfirler içinde bulunabileceği ihtimal verilmiş.

İşte muvakkat veya daimî meczub olduklarından, manen "mübarek mecnun" hükmünde oluyorlar. Ve mübarek ve serbest mecnun hükmünde oldukları için, mükellef değiller. Ve mükellef olmadıkları için, muahaze olunmuyorlar. Kendi velayet-i meczubaneleri bâki kalmakla beraber, ehl-i dalalete ve ehl-i bid'aya tarafdar çıkarlar. Mesleklerine bir derece revaç verip, bir kısım ehl-i imanı ve ehl-i hakkı, o mesleğe girmeye meş'umane bir sebebiyet verirler.¹⁶⁸²

MEZAHİBİN İHTİLAFI, KİTAB VE SÜNNETİN MANAYI KÜLLİYETİNDE OLDUĞU İÇİN YİNE SEMAVİDİRLER:

Üç nokta-i nazar, şu zamanın içtihadatını arziye yapar, semavîlikten çıkarıyor. Halbuki Şeriat semaviyedir ve içtihadat-ı Şer'iyeye dahi, onun ahkâm-ı mestûresini izhar ettiğinden semaviyedirler.¹⁶⁸³

Mezahibin ihtilafı ise: Sahib-i şeriatın gösterdiği nazari düsturların tarz-ı tefehümünden ileri gelmiştir. "**Zaruriyat-ı Diniye**" denilen ve kabil-i tevil olmayan ve "**Muhkemat**" denilen düsturları ise, hiç bir cihette kabil-i tebdil değildir ve medar-ı içtihad olamaz. Onları tebdil eden, başını dinden çıkarıyor; \$ kaidesine dâhil oluyor.¹⁶⁸⁴

HAK VE BATIL MEZHEBLERİN TESBİTİNDE ÖLÇÜ

Meslekler, mezhepler ne kadar bâtil da olsalar, içinde ukde-i hayatiyesi hükmünde bir hak, bir hakikat bulunur. Eğer âsârına ve neticelerine hükmeden hak ve hakikat ise ve menfî cihetleri müsbet cihetlerine mağlûp ise, o meslek haklıdır. Eğer içinde hak ve hakikat, neticelere hükmedemiyor ve

1682 Mektubat (342)

1683 Sözler (482)

1684 Mektubat (435)

menfî ciheti müsbet cihetine galebe ediyorsa, o meslek bâtildir. Onun ehli, ehl-i bid'a ve dalâlet olur.

İşte bu kaideye binâen, âlem-i İslâmdaki **ehl-i bid'a fırkalarına bakılsa görülüyor ki**, herbiri bir hakka istinad edip gitmiş. Fakat, menfî ciheti ya garaz, ya inat gibi bir sebeple, o mesleğin âsârı dalâlet hesabına çalışmıştır.

Meselâ, Şîalar Kur'ân'ın emrine imtisalen Ehl-i Beytin muhabbetini esas tutup, sonra intikam-ı milliyet cihetinden bir garaz gelerek, meşrû muhabbet-i Ehl-i Beytin âsârını zaptederek, Sahâbe ve fiyheynin buğzuna binâ edip, âsâr göstermişler; vvv olan darb-ı meseline mâsadak olmuşlar.

Hem meselâ, **Vehhâbiler ve Hâricîler ise**, nusûs-u fieriate ve sarîh-i âyâta ve zevâhir-i ehâdise istinad ederek hâlis Tevhîde münâfi ve sanemperestliği imâ edecek herşeyi reddetmekliği kaide tutmuşlar. Fakat, birinci nüktedeki üç esasta beyan edilen sebepler cihetinden gelen menfî garazlar, onları haktan çevirip, dalâlete saptırmış ki, ifrat derecesinde tahribat yapıyorlar. **Ve hâkezâ, Cebriye olsun, Mûtezile olsun, hangi fırka olursa olsun böyle bir hakikati mesleğinde görüp onunla aldanıp, sonra dalâlete saplanır.**

Her neyse... Her bâtil bir mesleğin herbir ciheti bâtil olmak lâzım olmadığı gibi, herbir hak mesleğin dahi herbir ciheti hak olmak lâzım değildir.¹⁶⁸⁵

"Münafık Öldükten Sonra Namazı Kılınmaz" mealindeki âyet, o zamandaki ihbar-ı İlahî ile bilinen kat'î münafıklar demektir. Yoksa zan ile, şübhe ile, münafık deyip namaz kılmamak olmaz. Madem "**Lâ ilahe illâllah**" der, ehl-i kible dir. Sarih küfür söylemese veyahut tövbe etse, namazı kılınabilir. O Aliköy'de Alevîler çok olduğunu ve bir kısmı Râfızîliğe kadar gidebilmesi nazarıyla, onların en fenası da, münafık hakikatına dâhil olmamak lâzım gelir. Çünkü münafık

itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir. (Şimdiki bazı zındıklar gibi.)

Alevî ve Şiûlerin müfritleri ise; değil Peygamber (A.S.M.) aleyhinde, belki Âl-i Beyt'in muhabbetinden, ifratkârane muhabbet besliyorlar. Münafıkların tefritlerine mukabil, bunlar ifrat ediyorlar.

Hadd-i Şeriattan çıktıkları vakit, münafık değil ehl-i bid'a oluyorlar, fâsik oluyorlar; zendekaya girmiyorlar. Hazret-i Ali Radıyallahü Anh yirmi sene hürmet ettiği ve onlara şeyhülislâm mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği Ebu Bekir, Ömer, Osman (Radıyallahü Anhüm)e ilişmeseler, Hazret-i Ali Radıyallahü Anh o üç halifeye hürmet ettiği gibi, onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar yeter.¹⁶⁸⁶

ZAHİR BİR HÜKÜMDE YANLIŞ ANLAYIŞ, SEBEBİ SUKUT OLUR

Gayet ciddî bir ihtar ile bir hakikatı beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki: لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ sırıyla ehl-i velayet, gaybî olan şeyleri bildirilmezse bilmezler. En büyük bir veli dahi, hasmının hakikî halini bilmedikleri için, haksız olarak mübareze etmesini Aşere-i Mübeşşere'nin mabeynindeki muharebe gösteriyor. Demek iki veli, iki ehl-i hakikat birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer bütün bütün zâhir-i şeriata muhalif ve hatası zâhir bir içtihad ile hareket edilmiş ola.¹⁶⁸⁷

SARAHATİ KUR'ANİYEYE DOKUNACAK DERECEDE ŞEFKATIN SU-İ İSTİMALİ

Şefkat yüzünden, esasat-ı İslâmiyenin haricindeki bid'at ve dalalet yollarına sapanları çeviren bir hakikattir.

Şefkat-i insaniye, merhamet-i Rabbaniyenin bir cilvesi olduğundan; elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten-lil-âlemîn Zât'ın (A.S.M.) mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalalete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sekam-ı kalbîdir.

Meselâ: **Kâfir ve münafıkların Cehennem'de yanmalarını ve azab ve cihad gibi hâdiseleri** kendi şefkatine sığdırmamak ve tevile sapsamak; Kur'anın ve edyan-ı semaviyenin bir kısım-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir. Çünkü masum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir vicdansızlıktır.

Ve binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i imanın sû'-i akibetine ve müdhîş günahlara

sevkedenden adamlara şefkatkârane tarafdar olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şeni' bir gadirdir.

Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki; küfür ve dalalet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ deniz dibinde balıklar, canilerden şekva ederler ki; "İstirahatımızın selbine sebep oldular" diye rivayet-i sahiha vardır. O halde kâfirin azab çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkate lâıyk hadsiz masumlara acımıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir.¹⁶⁸⁸

HAK NAMINA HAREKETİN BİR ÖLÇÜSÜ

Dediler: Dinsizliği görmüyorsun, meydan alıyor. Din namına meydana çıkmak lâzım.

–Evet lâzımdır. Fakat kat'î bir şart ile ki, muharriki aşk-ı İslâmiyet ve hamiyet-i diniye olmalı. Eğer muharrik veya müreccih, siyasetçilik veya tarafgirlik ise, tehlikedir. Birincisi hata da etse, belki ma'fuvdur. İkincisi isabet de etse, mes'uldür.

Denildi: Nasıl anlarız?

Dedim: **Kim fâsık siyasetdaşını, mütedeyyin muhalifine, sû'-i zan bahaneleriyle tercih etse, muharriki siyasetçiliktir. Hem umumun mal-ı mukaddesi olan dini, inhisar zihniyetiyle kendi meslekdaşlarına daha ziyade has göstermekle, kavî bir ekseriyette dine aleyhdarlık meyli uyandırmakla nazardan düşürmek ise, muharriki tarafgirliktir.**¹⁶⁸⁹

1688 Kastamonu Lahikası (75)

1689 Sünuhat – Tuluat – İşarat (47)

EHL-İ KİTAB

1* BENÎ İSRAİL VE NASARA ÜLEMASININ BAZI ASILSIZ MALUMATLARI

Üçüncü Asıl: Zaman-ı Sahabede Benî İsrail ve Nasara ülemalarından çoğu İslâmiyete girdiler. Eski malûmatları dahi onlarla beraber müslüman oldu. **Bazı hilaf-ı vaki' malûmat-ı sâbıkaları,** İslâmiyetin malı olarak tevehhüm edildi.¹⁶⁹⁰

2* ECNEBİLERDE BAZI NURLAR KALABİLİR VEYA KALABİLİR ZANNEDERLER.

İşte ey nefsim! Birinci saray, bir müslümandır. Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm, onun kalbinde o büyük elektrik lâmbasıdır. Eğer onu unutsa, el'iyazü billah kalbinden onu çıkarsa, hiçbir peygamberi daha kabul edemez.

Belki hiçbir kemalâtın yeri ruhunda kalamaz, hattâ Rabbini de tanımaz. Mahiyetindeki bütün menziller ve latifeler, karanlığa düşer ve kalbinde müdhiş bir tahribat ve vahşet oluyor. Acaba bu tahribat ve vahşete mukabil hangi şeyi kazanıp ünsiyet edebilirsin?

Hangi menfaati bulup o tahribat zararını onunla tamir edersin? Halbuki ecnebler, o ikinci saraya benzerler ki, Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nurunu kalblerinden çıkarsalar da, kendilerince bazı nurlar kalabilir veya kalabilir zannederler. Onların manevî kemalât-ı ahlâkiyelerine medar olacak Hazret-i Musa ve İsa Aleyhimesselem'a bir nevi imanları ve Hâliklarına bir çeşit itikadları kalabilir.¹⁶⁹¹

1690 Sözlere (341)

1691 Sözlere (362)

3* EHL-İ KİTAB YAHUDİLERİN AZGINLIKLARI

Hem meselâ: وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ Benî-İsrail'in

oğullarının kesilip, kadın ve kızlarını hayatta bırakmak; bir Firavun zamanında yapılan bir hâdise ünvanıyla, Yahudi milletin ekser memleketlerde her asırda maruz olduğu müteaddid katliamları, kadın ve kızları hayat-ı beşeriye-i sefihanede oynadıkları rolü ifade eder.

وَلْتَجِدْنَهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ *

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْأَنْثِمِ وَالْغُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ الشُّحْتَ لِبُسِّ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ * وَقَضَيْنَا
إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ * وَلَا تَعْتُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Yahudilere müteveccih şu iki hükm-ü Kur'anî, o milletin hayat-ı içtimaiye-i insaniyede **dolap hilesiyle** çevirdikleri şu iki müdhiş düstur-u umumîyi tazammun eder ki, hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi sarsan ve sa'y ü ameli, sermaye ile mübareze ettirip **fukarayı zenginlerle çarpıştıran**, muzaaf riba yapıp **bankaları tesise sebebiyet veren ve hile ve hud'a ile cem'-i mal eden** o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve daima zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve galiblerden intikamlarını almak **için her çeşit fesad komitelerine karışan ve her nevi ihtilale parmak karıştıran** yine o millet olduğunu ifade ediyor.

Meselâ: **فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ** "Eğer doğru iseniz, mevti isteyiniz. Hiç istemeyeceksiniz." İşte meclis-i Nebevîde küçük bir cemaatin cüz'î bir hâdise ünvanıyla, milel-i insaniye içinde hırs-ı hayat ve havf-ı mematla en meşhur olan millet-i Yehud'un tâ

kıyamete kadar lisan-ı halleri, mevti istemeyeceğini ve hayat hırsını bırakmayacağını ifade eder.

Meselâ: **ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ وَالْمَسْكَنَةَ** Şu ünvanla o milletin mukadderat-ı istikbaliyesini umumî bir surette ifade eder. İşte şu milletin seciyelerinde ve mukadderatında münderic olan şöyle müdhiş desatir içindir ki, **Kur'an onlara karşı pek şiddetli davranıyor. Dehşetli sille-i te'dib vuruyor.**¹⁶⁹²

4* NASARA VE YEHUD'UN HÜCUMLARINA KARŞI SARSILMAYAN SAHABELERİN İMANLARI

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın şecere-i tûbâ-i nübüvvetinin çekirdeği olan beşeriyeti ve suret-i cismaniyesini değil, belki **umum envâr-ı İslâmiye ve hakaik-i Kur'aniye** ile nurani muhteşem şahs-ı manevîsini bin mu'cizat ile muhat olarak akıl gözüyle gördüğünüz halde, bir Avrupa feylesofunun sözüyle vesveseye ve şübheye düşen imanınız nerede? Bütün âlem-i küfrün ve **Nasara** ve **Yehud'un** ve feylesofların hücumlarına karşı sarsılmayan sahabelerin imanları nerede?¹⁶⁹³

5* EHL-İ TESLİS'İN İSA'YA (A.S.) MUHABBETLERİ FAİDESİZDİR

Sual: Enbiya ve evliyaya muhabbet, nasıl faidesiz kalır?

Elcevab: Ehl-i Teslis'in İsa Aleyhisselâm'a ve Râfızîlerin Hazret-i Ali Radıyallahü Anh'a muhabbetleri faidesiz kaldığı gibi..¹⁶⁹⁴

6*NASRANİYET MUTLAK DALALE DÜŞTÜ NASRANİYET İSLÂMİYETE TESLİM OLACAK

Nasraniyet, ya intifa ya ıstıfa bulacak. İslâm'a karşı teslim

1692 Sözlür (402)

1693 Sözlür (492)

1694 Sözlür (643)

olup terk-i silâh edecek.Mükerreren yırtıldı, purutluğa tâ geldi, purutlukta görmedi ona salah verecek. **Perde yine yırtıldı, mutlak dalale düştü.** Bir kısmı lâkin, **bazı yakınlaştı tevhide;** onda felâh görecek.

Hazırlanır şimdiden yırtılmaya başlıyor. **Sönmezse safvet bulup İslâm'a mal olacak.**

Bu bir sırr-ı azîmdir, ona remz u işaret; Fahr-i Rusûl demiştir: "İsa, Şer'im ile amel edip ümmetimden olacak."¹⁶⁹⁵

7* HRİSTİYANLIK İLE MEDENİYET MEMZÜC İKEN BİLE BARIŞIP BİRLEŞMEDİ

Şimdi buna dikkat et: Eski Roma, Yunan'ın iki dehası vardı; bir asıldan tev'emdi, biri hayal-âlûddu, biri madde-perestti.

Su içinde yağ gibi imtizac olamadı. **Mürur-u zaman istedi, medeniyet çabaladı. Hristiyanlık da çalıştı, temzicine** muvaffak hiçbiri de olmadı.

Herbiri istiklalini filcümle hıfzelyedi. Hattâ el'an âdeta o iki ruh, şimdi de cesedleri değişmiş, Alman Fransız oldu.

Güya bir nevi tenasüh başlarından geçmişti. Ey birader-i misalî! Zaman böyle gösterdi. O ikiz iki deha, öküz gibi **reddetti**

Temzicin esbabını. Şimdi de barışmadı. Madem onlar tev'emdi, kardeş ve arkadaştı, terakkide yoldaştı; birbiriyle döğüştü.

Hiç de barışmadılar. Nasıl olur ki aslı, hem madeni, matlav başka çeşit olmuştu. Kur'anda olan nuru, şeriat hidayeti

Şu medeniyetin ruhu olan Roma dehası, birbiriyle barışır hem mezc u ittihadı.¹⁶⁹⁶

8* GAYR-I MÜSLİM BİR MÜ'MİN MESELESİ

Râbian: Ülema-i İslâm ortasında "İslâm" ve "iman"ın

1695 Sözlür (703)

1696 Sözlür (714)

farkları çok medar-ı bahsolmuş. Bir kısmı "ikisi birdir", diğer kısmı "ikisi bir değil, fakat biri birisiz olmaz" demişler ve bunun gibi çok muhtelif fikirler beyan etmişler. Ben şöyle bir fark anladım ki:

İslâmiyet, iltizamdır; iman, iz'andır. Tabir-i diğerle: İslâmiyet, hakka tarafgirlik ve teslim ve inkıyaddır; iman ise, hakkı kabul ve tasdiktir. Eskide bazı dinsizleri gördüm ki: Ahkâm-ı Kur'aniyeye şiddetli tarafgirlik gösteriyorlardı. Demek o dinsiz, bir cihette hakkın iltizamıyla İslâmiyete mazhardı; "**dinsiz bir müslüman**" denilirdi.

Sonra bazı mü'minleri gördüm ki; ahkâm-ı Kur'aniyeye tarafgirlik göstermiyorlar, iltizam etmiyorlar.. "**gayr-ı müslim bir mü'min**" tabirine mazhar oluyorlar.

Acaba İslâmiyetsiz iman, medar-ı necat olabilir mi?

Elcevab: İmansız İslâmiyet, sebab-i necat olmadığı gibi; İslâmiyetsiz iman da medar-ı necat olamaz. Felillahilhamdü velminnetü, Kur'anın i'caz-ı manevîsinin feyziyle **Risale-i Nur mizanları**, din-i İslâmın ve hakaik-i Kur'aniyenin meyvelerini ve neticelerini öyle bir tarzda göstermişlerdir ki; dinsiz dahi onları anlasa, taraftar olmamak kabil değil. Hem iman ve İslâmın delil ve bürhanlarını o derece kuvvetli göstermişlerdir ki; gayr-ı müslim dahi anlasa, herhalde tasdik edecektir. **Gayr-ı müslim kaldığı halde, iman eder.**¹⁶⁹⁷

9* ÂHİRZAMANDA HAKİKÎ İSEVİLİK DİNİ ZUHUR EDECEK

İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüd eden bir cereyan-ı Nemrudane, gittikçe âhîrzamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek kuvvet bulup, uluhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir.

İşte böyle bir sırada, o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i

maneviyesinden ibaret olan **hakikî İsevîlik dini zuhur edecek**, yani rahmet-i İlahiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek, **hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek**; manen Hristiyanlık bir nevi **İslâmiyete inkılab edecektir**.

Ve Kur'ana iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı manevîsi **tâbi'** ve İslâmiyet **metbu'** makamında kalacak; din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır. Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken; âlem-i semavatta **cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı İsa Aleyhisselâm**, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini, bir Muhbir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir.

Madem haber vermiş, haktır; madem Kadir-i Külli Şey' va'detmiş, elbette yapacaktır.¹⁶⁹⁸

10* NASRANÎ HAZRET-İ İSA'YA MUHABBETİNDEN HELÂKETE GİTTİ

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- İmam-ı Ali'ye (R.A.) demiş: Sende Hazret-i İsa (A.S.) gibi iki kısım insan **helâkete gider**. Birisi, **ifrat-ı muhabbet**; diğeri, **ifrat-ı adavetle**. Hazret-i İsa'ya Nasrani muhabbetinden hadd-i meşru'dan tecavüz ile hâşâ "**İbnullah**" dediler. Yahudi, adavetinden çok tecavüz ettiler, nübüvvetini ve kemalini inkâr ettiler.¹⁶⁹⁹

11* EHL-İ KİTAB İSLAMA MUARAZALARIYLA ÖNCE KENDİ KİTABLARINA MUHALEFET ETMİŞ OLUYORLAR

Evet, "Tevrat, İncil ve Zebur'un ibareleri; Kur'an gibi i'cazları olmadığından, hem mütemadiyen tercüme tercüme

¹⁶⁹⁸ Mektubat (56)

¹⁶⁹⁹ Mektubat (106)

üstüne olduğundan, pek çok yabanî kelimeler içlerine karıştı. Hem müfessirlerin sözleri ve yanlış tevilleri, onların âyetleriyle iltibas edildi; hem bazı nâdanların ve bazı ehl-i garazın tahrifatı da ilâve edildi. Şu surette o kitaplarda **tahrifat, tağyirat** çoğaldı. Hattâ Şeyh Rahmetullah-i Hindî (allâme-i meşhur) kütüb-ü sâbıkanın binler yerde tahrifatını, keşişlerine ve Yahudi ve Nasara ülemasına isbat ederek, iskât etmiş. İşte bu kadar tahrifatla beraber, şu zamanda dahi meşhur **Hüseyn-i Cisrî (Rahmetullahi Aleyh) o kitaplardan yüz ondört delil nübüvvet-i Ahmediyeye dair çıkarmıştır. "Risale-i Hamîdiye"de yazmış.** O risaleyi de, Manastırlı Merhum İsmail Hakkı tercüme etmiş. Kim arzu ederse, ona müracaat eder, görür.

Hem pek çok Yahudi üleması ve Nasara üleması, ikrar ve itiraf etmişler ki: **"Kitablarımızda Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsafı yazılıdır."** Evet gayr-ı müslim olarak başta meşhur Rum Meliklerinden Hirakl itiraf etmiş, demiş ki: **"Evet İsa Aleyhisselâm, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan haber veriyor."**

Hem Rum Meliki Mukavkis namında Mısır hâkimi ve ülema-i Yehud'un en meşhurlarından İbn-i Suriya ve İbn-i Ahtab ve onun kardeşi Kâ'b Bin Esed ve Zübeyr Bin Bâtiya gibi meşhur ülema ve reisler, **gayr-ı müslim kaldıkları halde** ikrar etmişler ki: **"Evet kitablarımızda onun evsafı vardır, ondan bahsediyorlar."**

Hem Yehud'un meşhur ülemasından ve Nasara'nın meşhur kıssislerinden, **kütüb-ü sâbıkada evsaf-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) gördükten sonra inadı terkedip imana gelenler,** evsafını Tevrat ve İncil'de göstermişler ve sair Yahudi ve Nasrani ülemasını onunla ilzam etmişler. Ezcümle, meşhur Abdullah İbn-i Selâm ve Vehb İbn-i Münebbih ve Ebî Yâsir ve Şâmul (ki bu zât, Melik-i Yemen Tübba' zamanında idi.

Tübba' nasıl gıyaben ve bi'setten evvel iman getirmiş, Şâmul de öyle.) ve Sa'ye'nin iki oğlu olan Esid ve Sa'lebe ki;

İbn-i Heyban denilen bir ârif-i billah bi'setten evvel Benî Nadîr Kabilesine misafir olmuş. **قَرِيبٌ ظُهُورُ نَبِيِّ هَذَا دَارُ هِجْرَتِهِ** demiş, orada vefat etmiş.

Sonra o kabile Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile harbettikleri zaman Esid ve Sa'lebe meydana çıktılar, o kabileye bağurdılar: **وَاللَّهِ هُوَ الَّذِي عَاهَدَ إِلَيْكُمْ فِيهِ ابْنُ هَيْبَانَ**

öYani: **"İbn-i Heyban'ın haber verdiği zât budur; onunla harbetmeyiniz!"** Fakat onlar onları dinlemediler, belalarını buldular.

Hem ülema-i Yehud'dan İbn-i Bünyamin ve Muhayrik ve Kâ'b-ül Ahbar gibi çok **ülema-i Yehud, evsaf-ı Nebeviyeyi kitaplarında gördüklerinden, imana gelmişler; sair imana gelmeyenleri de ilzam etmişler.**

Hem ülema-i Nasara'dan, bahsi geçen meşhur Buheyra-i Rahib ki; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Şam tarafına amucasıyla gittiği vakit oniki yaşında idi. Buheyra-i Rahib, onun hatırı için Kureyşîleri davet etmiş. Baktı ki, kafileye gölge eden bir parça bulut, daha kafile yerinde gölge ediyor. "Demek aradığım adam orada kalmış!" Sonra adam göndermiş, onu da getirtmiş. Ebu Talib'e demiş: "Sen dön Mekke'ye git! Yahudiler hasûddurlar; **bunun evsafı Tevrat'ta mezkûrdur; hıyanet ederler.**"

Hem Nastur-ul Habeşe ve Habeş Reisi olan Necaşî, **evsaf-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) kitaplarında gördükleri için, beraber iman etmişler.**

Hem Dağatır isminde meşhur bir **Nasrani âlimi; evsafını görmüş, iman etmiş; Rumlar içinde ilân etmiş, şehid edilmiş.**

Hem Nasrani rüesasından Hâris İbn-i Ebî Şümer-il Gasanî ve Şam'ın büyük dinî reisleri ve melikleri, yani Sahib-i İlya ve Hirakl ve İbn-i Natur ve Cârud gibi meşhur zâtlar, **kitaplarında evsafını görmüşler ve iman etmişler.** Yalnız Hirakl, dünya saltanatı için imanını izhar etmemiş.

Hem bunlar gibi Selman-ül Farisî, o da evvel nasrani idi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın **evsafını gördükten sonra, onu arıyordu.**

Hem Temim namında mühim bir âlim, hem meşhur Habeş Reisi Necaşî, hem Habeş nasarası, hem Necran papazları; bütün müttefikan haber veriyorlar ki: "**Biz, evsaf-ı Nebeviyeyi kitablarımızda gördük, onun için imana geldik.**"

Üçüncü Hüccet: İşte bir nümune olarak Tevrat, İncil, Zebur'un Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'a ait âyetlerinin birkaç nümunesini göstereceğiz:

Birincisi: Zebur'da şöyle bir âyet var:

"Mukîm-üs Sünne" ise, ism-i Ahmedîdir.

İncil'in âyeti:

Yani: "Ben gidiyorum, tâ size Faraklit gelsin!" Yani, Ahmed gelsin.

İncil'in ikinci bir âyeti: اِنِّي اَطْلُبُ مِنْ رَبِّي فَارَقْلِي طًا يَكُونُ مَعَكُمْ يَا نبي الله صلى الله عليه وسلم
Yani: "Ben Rabbinden; hakkı bâtıdan farkedenden bir peygamberi istiyorum ki, ebede kadar beraberinizde bulunsun." Faraklit, اَلْفَارِقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ manasında Peygamber'in o kitaplarda ismidir.

Tevrat'ın âyeti:

اِنَّ اللّٰهَ قَالَ لِاِبْرٰهِيْمَ اِنَّ هٰجَرَ تَلِدُ وَيَكُوْنُ مِنْ وِلْدٰهَآ مِنْ يَدِهٖ فَوْقَ الْجَمِيْعِ وَيَدُ الْجَمِيْعِ مَبْسُوْطَةٌ اِلَيْهٖ بِالْخُشُوْعِ

Yani: "Hazret-i İsmail'in vâlidesi olan Hacer, evlâd sahibesi olacak ve onun evlâdından öyle birisi çıkacak ki, o veledin eli, umumun fevkinde olacak ve umumun eli huşu' ve itaatle ona açılacak."

Tevrat'ın ikinci bir âyeti:

وَقَالَ يَا مُوسَى إِنِّي مُقِيمٌ لَهُمْ نَبِيًّا مِنْ بَنِي إِخْوَتِهِمْ مِثْلَكَ وَأَجْرِي قَوْلِي فِي فَمِهِ
Yani: وَالرَّجُلُ الَّذِي لَا يَقْبَلُ قَوْلَ النَّبِيِّ الَّذِي يَتَكَلَّمُ بِاسْمِي فَأَنَا أَنْتَقِمُ مِنْهُ
 "Benî İsrail'in kardeşleri olan Benî İsmail'den senin gibi birini göndereceğim. Ben sözümü onun ağzına koyacağım, benim vahyimle konuşacak. Onu kabul etmeyene azab vereceğim."

Tevrat'ın üçüncü bir âyeti:

قَالَ مُوسَى رَبِّ إِنِّي آجِدُ فِي التَّوْرَةِ أُمَّةً هُمْ خَيْرُ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ يَا مُرُونَ
 بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّةً
 مَحْمُودَةً

İhtar: Muhammed ismi, o kitaplarda "Müşeffah" ve "El-Münhamenna" ve "Hımyata" gibi Süryanî isimler suretinde, "Muhammed" manasındaki İbranî isimleriyle gelmiş. Yoksa sarih Muhammed ismi az vardı. Sarih miktarını dahi, hasûd Yahudiler tahrif etmişler.

Zebur'un âyeti: يَا دَاوُدُ يَأْتِي بَعْدَكَ نَبِيٌّ يُسَمَّى أَحْمَدَ وَمُحَمَّدًا صَادِقًا
 سَيِّدًا أُمَّةً مَرْحُومَةً

Hem Abadile-i Seb'adan ve kütüb-ü sâbıkada çok tedkikat yapan Abdullah İbn-i Amr İbn-il Âs ve meşhur ülema-i Yehud'dan en evvel İslâm'a gelen Abdullah İbn-i Selâm ve meşhur Kâ'b-ül Ahbar denilen Benî İsrail'in allâmelerinden; o zamanda daha çok tahrifata uğramayan Tevrat'ta aynen şu gelecek âyeti ilân ederek göstermişler. Âyetin bir parçası şudur ki: Hz. Musa ile hitabdan sonra, gelecek peygambere hitaben şöyle diyor:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَحِزْرًا لِلْأُمِّيِّينَ أَنْتَ عِنْدِي
 سَمِيئُكَ الْمُتَوَكَّلِ لَيْسَ بِفِظٍّ وَلَا غَلِيظٍ وَلَا صَخَابٍ فِي الْأَسْوَاقِ وَلَا يَدْفَعُ
 بِالسَّيِّئَةِ السَّيِّئَةَ بَلْ يَعْفُو وَيَعْفِرُ وَلَنْ يَقْبِضَهُ اللَّهُ حَتَّى يُقِيمَ بِهِ الْمِلَّةَ الْعُوجَاءَ بَانَ
 يَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Tevrat'ın bir âyeti daha:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ مَوْلِدُهُ بِمَكَّةَ وَهَجْرَتُهُ بِطَيْبَةَ وَمُلْكُهُ بِالشَّامِ وَأُمَّتُهُ الْحَمَادُونَ

İşte şu âyette "**Muhammed**" lafzı, Muhammed manasında Süryanî bir isimde gelmiştir.

Tevrat'ın diğer bir âyeti daha: أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولِي سَمِيئِكَ

İşte şu âyette, Benî İshak'ın kardeşleri olan Benî İsmail'den ve Hazret-i Musa'dan sonra gelen peygambere hitab ediyor.

Tevrat'ın diğer bir âyeti daha: عَبْدِي الْمُخْتَارُ لَيْسَ بِفَطْرٍ وَلَا

عَلِيظٍ İşte "**Muhtar**"ın manası; "**Mustafa**"dır, hem ism-i Nebevîdir.

İncil'de, İsa'dan sonra gelen ve İncil'in birkaç âyetinde "Âlem Reisi" ünvanıyla müjde verdiği Nebinin tarifine dair: مَعَهُ İşte şu âyet gösteriyor ki: "Sahib-üs seyf ve cihada memur bir peygamber gelecektir." Kadîb-i Hadîd, kılınc demektir.

Hem ümmeti de onun gibi sahib-üs seyf, yani cihada memur olacağını, Sure-i Feth'in âhirinde وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لَيَغِيظَ الْكُفَّارَ âyeti, İncil'in şu âyeti gibi, başka âyetlerine işaret edip, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm sahib-üs seyf ve cihada memur olduğunu İncil ile beraber ilân ediyor.

Tevrat'ın Beşinci Kitabının Otuzüçüncü Babında şu âyet var: "Hak Teâlâ, Tur-i Sina'dan ikbal edip bize Sâîr'den tulû etti ve Fâran Dağlarında zahir oldu."

İşte şu âyet nasıllıki "Tur-i Sina'da ikbal-i Hak" fıkrasıyla nübüvvet-i Museviyeyi ve Şam Dağları'ndan ibaret olan "Sâîr'den tulû-u Hak" fıkrasıyla, nübüvvet-i İseviyeyi ihbar eder. Öyle de bil'ittifak Hicaz Dağları'ndan ibaret olan Fâran

Dağları'ndan zuhur-u Hak fıkrasıyla, bizzarure risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) haber veriyor.

Hem Sure-i Feth'in âhîrinde ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ hükmünü tasdikan, Tevrat'ta Fâran Dağları'ndan zuhur eden peygamberin sahabeleri hakkında şu âyet var: "Kudsîlerin bayrakları beraberindedir ve onun sağındadır." "**Kudsîler**" namıyla tavsif eder. Yani: "**Onun sahabeleri kudsî, sâlih evliyalarıdır.**"

Eş'ya Peygamber'in kitabında, Kırkikinci Babında şu âyet vardır: "Hak Sübhanehu âhir zamanda, kendinin istifagerde ve bergüzidesi kulunu ba's edecek ve ona Ruh-ul Emîn Hazret-i Cibril'i yollayıp, din-i İlahîsini ona talim ettirecek. Ve o dahi, Ruh-ül Emîn'in talimi vechile nâsa talim eyliyecek ve beyn-en nâs hak ile hükmedecektir. O bir nurdur, halkı zulûmattan çıkaracaktır. Rabbin bana kabl-el vuku' bildirdiği şeyi, ben de size bildiriyorum."

İşte şu âyet gayet sarîh bir surette, Âhîrzaman Peygamberi olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsafını beyan ediyor.

Mişail namıyla müsemma Mihail Peygamber'in kitabının Dördüncü Babında şu âyet var: "Âhîrzamanda bir ümmet-i merhume kaim olup, orada Hakk'a ibadet etmek üzere, mübarek dağı ihtiyar ederler. Ve her iklimden orada birçok halk toplanıp, Rabb-ı Vâhid'e ibadet ederler. Ona şirk etmezler."

İşte şu âyet, zahîr bir surette dünyanın en mübarek dağı olan Cebel-i Arafat ve orada her iklimden gelen hacıların tekbir ve ibadetlerini ve ümmet-i merhume namıyla şöhretşiar olan ümmet-i Muhammediyeyi tarif ediyor.

Zebur'da Yetmiş ikinci Babında şu âyet var:

"Bahrden bahre mâlik ve nehirlerden, Arz'ın makta' ve müntehasına kadar mâlik ola.. ve kendisine Yemen ve Cezayir Mülûkü hediyeler götüreler.. ve padişahlar ona secde ve inkıyad edeler.. ve her vakit ona salât ve her gün kendisine

bereketle dua oluna.. ve envârı Medine'den münevvir ola.. ve zikri ebed-ül âbâd devam ede.. onun ismi, şemsin vücudundan evvel mevcuddur. Onun adı, güneş durdukça münteşir ola..."

İşte şu âyet, pek aşikâr bir tarzda Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tavsif eder. Acaba Hazret-i Davud Aleyhisselâm'dan sonra Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka hangi nebi gelmiş ki; şarktan garba kadar dinini neşretmiş ve mülûkü cizyeye bağlamış ve padişahları kendine secde eder gibi bir inkıyad altına almış ve her gün nev'-i beşerin humsunun salavat ve dualarını kendine kazanmış ve envârı Medine'den parlamış kim var? Kim gösterilebilir?

Hem Türkçe Yuhanna İncili'nin Ondördüncü Bab ve otuzuncu âyeti şudur: "Artık sizinle çok söyleşmem, zira bu âlemin reisi geliyor. Ve bende, onun nesnesi aslâ yoktur!" İşte "Âlemin Reisi" tabiri, "Fahr-i Âlem" demektir. Fahr-i Âlem ünvanı ise, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın en meşhur ünvanıdır.

Yine İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab ve yedinci âyeti şudur: "Amma ben, size hakkı söylüyorum. Benim gittiğim, size faidelidir. Zira ben gitmeyince, tesellici size gelmez." İşte bakınız! Reis-i Âlem ve insanlara hakikî teselli veren, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kimdir? Evet Fahr-i Âlem odur ve fâni insanları i'dam-ı ebedîden kurtarıp teselli veren odur.

Hem İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab, sekizinci âyeti: "O dahi geldikte; dünyayı günaha dair, salaha dair ve hükme dair ilzam edecektir." İşte dünyanın fesadını salaha çeviren ve günahlardan ve şirkten kurtaran ve siyaset ve hâkimiyet-i dünyayı tebdil eden Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kim gelmiş?

Hem İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab, onbirinci âyet: "Zira bu âlemin reisinin gelmesinin hükmü gelmiştir." İşte

"Âlemin Reisi" (**Haşîye**) elbette Seyyid-ül Beşer olan Ahmed-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

Hem İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab ve onüçüncü âyet: "Amma o Hak ruhu geldiği zaman, sizi bilcümle hakikata irşad edecektir. Zira kendisinden söylemiyor. Bircümle işittiğini söyleyerek, gelecek nesnelere size haber verecek." İşte bu âyet sarıhtır. Acaba umum insanları birden hakikata davet eden ve her haberini vahiyden veren ve Cebrail'den işittiğini söyleyen ve kıyamet ve âhiretten tafsilen haber veren, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kimdir ve kim olabilir?

Hem Kütüb-ü Enbiya'da, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Muhammed, Ahmed, Muhtar manasında Süryanî ve İbranî isimleri var. İşte:

Hazret-i Şuayb'ın suhufunda ismi, Muhammed manasında "**Müşeffah**"tır. Hem Tevrat'ta yine Muhammed manasında "**Münhamenna**", hem Nebiyy-ül Haram manasında "**Hımyata**". Zebur'da "**El-Muhtar**" ismiyle müsemmadır. Yine Tevrat'ta "**El-Hâtem-ül Hâtem**".

Hem Tevrat'ta ve Zebur'da "**Mukîm-üs Sünne**". Hem Suhuf-u İbrahim ve Tevrat'ta "**Mazmaz**"dır. Hem Tevrat'ta "**Ahyed**"dir.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm demiş:

إِسْمِي فِي الْقُرْآنِ مُحَمَّدٌ وَ فِي الْإِنْجِيلِ أَحْمَدُ وَ فِي التَّوْرَةِ أَحْيَدُ
buyurmuştur. Hem İncil'de, Esmâ-i Nebevîden "**Sahib-ül Kadîbi ve-l Herave**" yani "seyf ve asâ sahibi." Evet sahib-üs seyf enbiyalar içinde en büyüğü; ümmetiyle cihada memur, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

Yine İncil'de "**Sahib-üt Tâc**"dır. Evet "**Sahib-üt Tâc**" ünvanı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a mahsustur. Tâc, imame yani sarık demektir. Eski zamanda milletler

(**Haşîye**): Evet, o Zât, öyle bir reis ve sultandır ki; binüçyüz elli senede ve ekser asırlardan herbir asırda, lâakal üçyüz elli milyon tebaası ve raiyeti var. Kemal-i teslim ve inkıyadla, evamirine itaat ederler, her gün ona selâm etmekle tecdid-i biat ederler.

içinde, milletçe umumiyet itibariyle sarık ve agel saran, Kavm-i Arabdır. İncil'de "**Sahib-üt Tâc**", kat'î olarak "Resul-i Ekrem" (Aleyhissalâtü Vesselâm) demektir.

Hem İncil'de "**El-Baraklit**" veyahut "**El-Faraklit**" ki İncil tefsirlerinde, "Hak ve bâtıllı birbirinden tefrik eden hakperest" manası verilmiş ki; sonra gelecek insanları, hakka sevkedecek zâtın ismidir.

İncil'in bir yerinde, İsa Aleyhisselâm demiş: "Ben gideceğim; tâ dünyanın reisi gelsin." Acaba Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan sonra dünyanın reisi olacak ve hak ve bâtıllı fark ve temyiz edip Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın yerinde insanları irşad edecek, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kim gelmiştir?

Demek Hazret-i İsa Aleyhisselâm ümmetine daima müjde ediyor ve haber veriyor ki: "Birisi gelecek, bana ihtiyaç kalmayacak. Ben, onun bir mukaddimesiyim ve müjdecisiyim." Nasılki şu âyet-i kerime:

إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

(**Haşiye**) Ahmed Muhammed ola. اسفدوس Ona uyanlar,

bu cihan ıssı olalar. تاكرديس bu cihan ıssı olalar. بيت دahi, ol cihan ıssı ola.}

Evet İncil'de Hazret-i İsa Aleyhisselâm, çok defalar ümmetine müjde veriyor. İnsanların en mühim bir reisi geleceğini ve o zâtı da bazı isimler ile yâdediyor. O isimler, elbette Süryanî ve

(**Haşiye**): سَيِّحُ السَّيِّحِ Seyyah-ı meşhur Evliya Çelebi; Hazret-i Şem'un-u Safa'nın türbesinde, ceylan derisinde yazılı İncil-i Şerif'te, bu gelen âyeti okumuştur. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hakkında nâzil olan âyet: ايتون Bir oğlan, ازربيون yani: İbrahim neslinden ola, پروفتون Peygamber ola, لوغسلين yalancı olmaya, بنت onun مافزولات mevliidi Mekke ola, كالوشير كه sâlihlikle gelmiş ola, تونومنين onun mübarek adı (*مواميت)Ahmed Muhammed ola. اسفدوس Ona uyanlar, تاكرديس bu cihan ıssı olalar. بيت دahi, ol cihan ıssı ola.

İbranîdirler. Ehl-i tahkik görmüşler. O isimler, "Ahmed, Muhammed, Farik-un Beyn-el Hakk-ı Ve-l Bâtıl" manasındadırlar. Demek İsa Aleyhisselâm, çok defa Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan beşaret veriyor.

İşte **Tevrat, İncil, Zebur'da ve sair suhuf-u enbiyada** çok ehemmiyetle, âhirde gelecek bir peygamberden bahisler var, çok âyetler var. Nasıl bir kısım nümunelerini gösterdik. Hem çok namlar ile o kitablarda mezkûrdur. Acaba bütün bu Kütüb-ü Enbiyada bu kadar ehemmiyetle, mükerrer âyetlerde bahsettikleri, Âhîrzaman Peygamberi Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kim olabilir?¹⁷⁰⁰

Görüldüğü üzere ehl-i kitab, kütüb-ü sabıkada Nübüvvet-i Ahmediyeyi tasdik ve ihbar eden bu külli beyanları nazara almayıp İslâmiyete muhalefet etmeleriyle, kendi kitablarına da muhalefet etmiş oluyorlar.

12* DİN-İ İSLÂM'I HRİSTİYAN DİNİNE KIYAS ETMEK HATADIR

İslâmiyet'i Hristiyan dinine kıyas etmek, kıyas-ı maalfarıktır, o kıyas yanlıştır. Çünkü Avrupa dinine mutaassıb olduğu zaman medenî değildi; taassubu terketti, medenîleşti.

Hem din, onların içinde üçyüz sene muharebe-i dâhiliyeyi intac etmiş. Müstebid zalimlerin elinde avamı, fukarayı ve ehl-i fikri ezmeye vasita olduğundan; onların umumunda muvakkaten dine karşı bir küsmek hasıl olmuştu.

İslâmiyette ise, tarihler şahiddir ki, bir defadan başka dâhilî muharebeye sebebiyet vermemiş. Hem ne vakit ehl-i İslâm, dine ciddî sahib olmuşlarsa, o zamana nisbeten yüksek terakki etmişler. Buna şahid, Avrupa'nın en büyük üstadı, Endülüs Devlet-i İslâmiyesidir.

Hem ne vakit, cemaat-ı İslâmiye dine karşı lâkayd vaziyeti

almışlar, perişan vaziyete düşerek tedenni etmişler.

Hem İslâmiyet, vücub-u zekat ve hurmet-i riba gibi binler şefkatperverane mesail ile fukarayı ve avamı himaye ettiği;

أَفَلَا يَعْقِلُونَ * أَفَلَا يَتَفَكَّرُونَ * أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ gibi kelimatıyla akli ve ilmi istişhad ve ikaz ettiği ve ehl-i ilmi himaye ettiği cihetle daima İslâmiyet, fukaraların ve ehl-i ilmin kal'ası ve melce'i olmuştur. Onun için, İslâmiyet'e karşı küsmeye hiçbir sebep yoktur.

İslâmiyet'in Hristiyanlık ve sair dinlere cihet-i farkının sırr-ı hikmeti şudur ki:

İslâmiyet'in esası, mahz-ı tevhiddir; vesait ve esbaba tesir-i hakikî vermiyor, icad ve makam cihetiyle kıymet vermiyor. **Hristiyanlık ise "velediyet" fikrini kabul ettiği için, vesait ve esbaba bir kıymet verir, enaniyeti kırmaz. Âdeta rububiyet-i İlahiyenin bir cilvesini azizlerine, büyüklerine verir.**

اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ olmuşlar. **Onun içindir ki,** Hristiyanların dünyaca en yüksek mertebede olanları, gurur ve enaniyetlerini muhafaza etmekle beraber sâbık Amerika Reisi Wilson gibi, mutaassıb bir dindar olur. Mahz-ı tevhid dini olan İslâmiyet içinde, dünyaca yüksek mertebede olanlar, ya enaniyeti ve gururu bırakacak veya dindarlığı bir derece bırakacak. Onun için bir kısmı lâkayd kalıyorlar, belki dinsiz oluyorlar.¹⁷⁰¹

13* ŞERİAT-I HRİSTİYANİYEYE BAŞKA BİR SURET VERİLMİŞ.

Din-i İsevî'de yalnız esasat-ı diniye Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan alındı. Hayat-ı içtimaiyeye ve fûruat-ı şer'iyeye dair ekser ahkâmlar, Havariyyun ve sair rüesa-yı ruhaniye tarafından teşkil edildi. Kısım-ı a'zamı, kütüb-ü sâbıka-i mukaddeseden alındı. Hazret-i İsa Aleyhisselâm, dünyaca hâkim ve sultan olmadığından ve kavanin-i

umumiye-i içtimaiyeye merci' olmadığından; esasat-ı diniyesi, hariçten bir libas giydirilmiş gibi, **şariat-ı Hristiyanıye namına örfî kanunlar, medenî düsturlar alınmış, başka bir suret verilmiş.**

Bu suret tebdil edilse, o libas değiştirilse, yine Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın esas dini bâki kalabilir. Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı inkâr ve tekzib çıkmaz. Halbuki din ve şariat-ı İslâmiyenin sahibi olan Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm iki cihanın sultanı, şark ve garb ve Endülüs ve Hind, birer taht-ı saltanatı olduğundan; Din-i İslâm'ın esasatını bizzât kendisi gösterdiği gibi, o dinin teferruatını ve sair ahkâmını, hattâ en cüz'î âdâbını dahi bizzât o getiriyor, o haber veriyor, o emir veriyor.

Demek **füruat-ı İslâmiye, değişmeye kabil bir libas hükmünde değil ki; onlar tebdil edilse, esas-ı din bâki kalabilsin. Belki esas-ı dine bir cesedir, lâakal bir cildir.**

Onunla imtizaç ve iltiham etmiş; kabil-i tefrik değildir. Onları tebdil etmek, doğrudan doğruya sahib-i şariatı inkâr ve tekzib etmek çıkar.¹⁷⁰²

14* FİRENGİSTANDA DİN, İHTİLALLER İLE HAYAT-I İÇTİMAİYEYİ ZİR Ü ZEBER ETMEYE SEBEB OLDU

Fransızlarda, havas ve hükûmet adamları elinde çok zaman Din-i Hristiyanî, bhusus Katolik Mezhebi; bir vasıta-i tahakküm ve istibdad olmuştu. Havas, o vasıta ile nüfuzlarını avam üzerinde idame ediyorlardı. Ve "serseri" tabir ettikleri avam tabakasında intibaha gelen hamiyetperverlerini ve havas zalimlerin istibdadına karşı hücum eden hürriyetperverlerin mütefekkir kısımlarını ezmeye vasıta olduğundan ve **dört yüz seneye yakın Firengistanda**

ihtilaller ile istirahat-ı beşeriyeyi bozmağa ve hayat-ı içtimaiyeyi zîr ü zeber etmeye bir sebep telakki edildiğinden; o mezhebe, dinsizlik namına değil, belki Hristiyanlığın diğer bir mezhebi namına hücum edildi. Ve tabaka-i avamda ve feylesoflarda bir küsmek, bir adavet hasıl olmuştu ki; malûm hâdise-i tarihiye vukua gelmiştir.

Halbuki Din-i Muhammedî (A.S.M.) ve şeriat-ı İslâmiyeye karşı; hiçbir mazlumun, hiçbir mütefekkirin hakkı yoktur ki, ondan şekva etsin. Çünkü onları küstürmüyor, onları himaye ediyor. Tarih-i İslâm meydandadır. İslâmlar içinde bir-iki vukuattan başka dâhilî muharebe-i diniye olmamış. Katolik Mezhebi ise, dört yüz sene ihtilalat-ı dâhiliyeye sebep olmuş.

.....

Hakikî Hristiyanlık değil, belki şimdiki Hristiyan dininin esasıyla İslâmiyetin esası mühim bir noktadan ayrıldığından; sâbık farklar gibi çok cihetlerle ayrı ayrı gidiyorlar. O mühim nokta şudur:

İslâmiyet, tevhid-i hakikî dinidir ki; vasıtaları, esbabları iskat ediyor. Enaniyeti kırıyor, ubudiyet-i hâlisa tesis ediyor. Nefsin rububiyetinden tut, tâ her nevi rububiyet-i bâtilayı kat'ediyor, reddediyor.

Bu sır içindir ki; havastan bir büyük insan tam dindar olsa, enaniyeti terketmeye mecbur olur. Enaniyeti terketmeyen, salabet-i diniyeyi ve kısmen de dinini terkeder.

Şimdiki Hristiyanlık dini ise; "Velediyet Akidesi"ni kabul ettiği için vesait ve esbaba tesir-i hakikî verir. Din namına enaniyeti kırmaz, belki Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın bir mukaddes vekili diye o enaniyete bir kudsiyet verir. Onun için, dünyaca en büyük makam işgal eden Hristiyan havasları, tam dindar olabilirler.

Hattâ Amerika'nın esbak Reis-i Cumhuriyeti Wilson ve İngiltere'nin esbak Reis-i Vükelası Lord George gibi çokları var ki, mutaassıb birer papaz hükmünde dindar oldular.

Müslümanlarda ise öyle makamlara girenler, nâdiren tam dindar ve salabetli kalırlar. Çünkü gururu ve enaniyeti bırakamıyorlar. Takva-yı hakikî ise, gurur ve enaniyetle içtima edemiyor.¹⁷⁰³

15* MÜSLÜMAN İSEVİLERİ ÜNVANINA LÂYIK İSEVİ CEMAATI

...âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini, **Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini** İslâmiyetin hakikatiyle birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaati namı altında ve "**Müslüman İsevîleri**" ünvanına lâayık bir cem'iyet, o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak; beşeri, inkâr-ı uluhiyetten kurtaracak.¹⁷⁰⁴

16* AVRUPA İKİDİR

Yanlışı anlaşılmasın, Avrupa ikidir:

Birisi, **İsevîlik din-i hakikîsinden aldığı feyz ile** hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye nâfi' san'atları ve adalet ve hakkaniyete hizmet eden fünunları takib eden bu birinci Avrupa'ya hitab etmiyorum. Belki felsefe-i tabiiyenin zulmetiyle, medeniyetin seyriyatını mehasin zannederek, beşeri sefahete ve dalaletle sevkeden bozulmuş ikinci Avrupa'ya hitab ediyorum.¹⁷⁰⁵

Ey sefahet ve dalaletle bozulmuş ve **İsevî dininden uzaklaşmış Avrupa!** Deccal gibi birtek gözü taşıyan kör dehan ile ruh-u beşere bu cehennemî haleti hediye ettin! Sonra anladın ki: Bu öyle ilâçsız bir illettir ki, insanı a'lâ-yı illiyînden, esfel-i safilîne atar. Hayvanatın en bedbaht derecesine indirir. Bu illete karşı bulduğun ilâç, muvakkaten ibtal-i his hizmeti gören cazibedar oyuncakların ve uyutucu

1703 Mektubat (436)

1704 Mektubat (441)

1705 Lemalar (115)

hevesat ve fantaziyelerindir. Senin bu ilâcın, senin başını yesin ve yiyecek!¹⁷⁰⁶

17* KÂFİR EĞER ZİMMÎ OLSA VEYA MUSALAHA ETSE HAKK-I HAYATI VAR

Ey müslümanları dünyaya şiddetle teşvik eden ve san'at ve terakkiyat-ı ecnebiyeye cebr ile sevkeden bedbaht hamiyet-fürüş! Dikkat et, bu milletin bazılarının din ile bağlandıkları rabitaları kopmasın! Eğer böyle ahmakane körükörüne topuzların altında bazılarının dinden rabitaları kopsa, o vakit hayat-ı içtimaiyede bir semm-i katil hükmünde o dinsizler zarar verecekler. Çünkü mürtedin vicdanı tamam bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir olur. Ondandır ki, ilm-i usûlde **"Mürtedin hakk-ı hayatı yoktur. Kâfir eğer zimmî olsa veya musalaha etse, hakk-ı hayatı var" diye usûl-i Şeriatın bir düsturudur. Hem mezheb-i Hanefiyede, ehl-i zimmeden olan bir kâfirin şehadeti makbuldür.** Fakat fâsık merdud-üş şehadettir, çünkü haindir.¹⁷⁰⁷

18* İSEVİLERİN HAKİKÎ DİNDARLARI EHL-İ KUR'AN İLE İTTİFAK

Hattâ hadîs-i sahihle, âhircamanda **İsevîlerin hakikî dindarları ehl-i Kur'an ile ittifak edip, müşterek düşmanları olan zındıkaya karşı dayanacakları** gibi; şu zamanda dahi ehl-i diyanet ve ehl-i hakikat, değil yalnız dindaşı, meslekdaşı, kardeşi olanlarla samimî ittifak etmek, belki **Hristiyanların hakikî dindar ruhanîleri ile dahi, medar-ı ihtilaf noktaları muvakkaten medar-ı münakaşa ve niza' etmeyerek müşterek düşmanları olan müteceviz dinsizlere karşı ittifaka muhtaçtırlar.**¹⁷⁰⁸

1706 Lemalar (116)

1707 Lemalar (122)

1708 Lemalar (151)

19* MÜSLÜMAN, HAKİKİ YAHUDİ VEYA MECUSİ VEYA NASRANİ OLMAZ

Yine o mütemerrid şahıs döndü dedi: "Hiç olmazsa ecnebi dinsizleri gibi yaşarız."

Cevaben dedim: "Ecnebi dinsizleri gibi de olamazsın. Çünkü onlar **bir Peygamberi inkâr etse, diğerlerine inanabilirler.** Peygamberleri bilmesede, **Allah'a inanabilir.** Bunu da bilmezse, **kemalâta medar bazı seciyeleri bulunabilir.** Fakat bir müslüman, en âhir ve en büyük ve dini ve daveti umumî olan Âhîr zaman Peygamberi Aleyhissalâtü Vesselâm'ı inkâr etse ve zincirinden çıksa, daha hiçbir Peygamberi, hattâ Allah'ı kabul etmez. **Çünkü bütün Peygamberleri ve Allah'ı ve kemalâtı onunla bilmiş. Onlar onsuz kalbinde kalmaz.** Bunun içindir ki, eskiden beri her dinden İslâmiyete giriyorlar. Ve hiç bir Müslüman, hakikî Yahudi veya Mecusi veya Nasrani olmaz. Belki dinsiz olur, seciyeleri bozulur; vatana, millete muzır bir halete girer." isbat ettim. O muannid ve mütemerrid şahsın daha tutunacak bir yeri kalmadı. Kayboldu, Cehennem'e gitti.¹⁷⁰⁹

20* İSLÂM HÜKÛMETLERİNDE HRİSTİYAN VE YAHUDİLERE İLİŞİLMEMESİ

İslâm hükûmetlerinde Hristiyan ve Yahudi bulunması ve Hristiyan ve Mecusi hükûmetlerinde Müslümanlar bulunduğu gösterir ki, idare ve asayişe bilfiil ilişmeyen muhaliflere kanunca ilişilmez. Hem imkânât, medar-ı mes'uliyet olamaz. Yoksa herkes bir adamı öldürebilir diye, herkesi bu imkânât ile mahkemeye vermek lâzımgelir.¹⁷¹⁰

21* ŞERİAT-I İSEVİYENİN AHKÂMINI KALDIRIP

Rivayetlerde Hazret-i İsa Aleyhisselâm'a "Mesih" namı verildiği gibi her iki Deccal'a dahi "**Mesih**" namı verilmiş ve

1709 Şualar (200)

1710 Şualar (375)

bütün rivayetlerde

مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ denilmiş. Bunun hikmeti ve tevili nedir?

Elcevab: Allahu a'lem bunun hikmeti şudur ki: Nasilki emr-i İlahî ile İsa Aleyhisselâm, şariat-ı Museviyede bir kısım ağır tekâlifi kaldırıp şarab gibi bazı müştehiyatı helâl etmiş. Aynen öyle de; Büyük Deccal, şeytanın iğvası ve hükmü ile **şariat-ı İseviyenin ahkâmını kaldırıp Hristiyanların hayat-ı içtimaiyelerini idare eden rabitaları bozarak,** anarşistliğe ve Ye'cüc ve Me'cüc'e zemin hazır eder.¹⁷¹¹

22* NASARA MÜSLÜMANLARI

Allahu a'lem bu rü'yanın bir tabiri şudur ki: Üstadımızın Kur'an-ı Hakîm'den aldığı ve neşrettiği Risale-i Nur vasıtasıyla Nasara'nın bir kısmı İslâmiyeti kabul edecek ve **Nasara Müslümanları veya Hristiyan mü'minleri** hükmüne geçip Üstadımızın sözlerini İsa Aleyhisselâm'ın sözleri nev'inden hüsn-ü kabul edeceklerine işaretir.¹⁷¹²

23* MÜ'MİN-İ GAYR-I MÜSLİMİN MANASI

Müslim-i gayr-ı mü'min ve mü'min-i gayr-ı müslimin manası şudur ki: Bidayet-i Hürriyette İttihadçılar içine girmiş dinsizleri görüyordum ki; İslâmiyet ve şariat-ı Ahmediye, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve bilhassa siyaset-i Osmaniye için, gayet nâfi' ve kıymetdar desatir-i âliyeyi câmi' olduğunu kabul edip, bütün kuvvetleriyle şariat-ı Ahmediyeye tarafdard idiler. O noktada müslüman, yani iltizam-ı hak ve hak tarafdarı oldukları halde **mü'min değildiler;** demek **müslim-i gayr-ı mü'min** ıtlakına istihkak kesbediyordular.

Şimdi ise **firenk usûlünün ve medeniyet namı altında bid'atkârane ve şariatşikenane cereyanlara tarafdard olduğu halde; Allah'a, âhirete, Peygamber'e imanı da**

1711 Sualar (593)

1712 Barla Lahikası (156)

taşıyor ve kendini de mü'min biliyor.

Madem hak ve hakikat olan şeriat-ı Ahmediyenin kavaninini iltizam etmiyor ve hakikî tarafgirlik etmiyor, **gayr-ı müslim bir mü'min** oluyor. İmansız İslâmiyet sebab-i necat olmadığı gibi, **bilerek İslâmiyetsiz iman dahi dayanamıyor, belki necat veremiyor, denilebilir.**¹⁷¹³

24* HRİSTİYANLARIN MAZLUMLARI¹⁷¹⁴

Şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber manevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden bîçarelere gelen felâketler, helâketler, sefaletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu.

Birden ihtar edildi ki: Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki, o musibet ona nisbeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semaviye, masumlar hakkında bir nevi şehadet hükmüne geçiyor.

Üç-dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiç bir haberim yokken Avrupa'da Rusya'daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O manevî ihtarın beyan ettiği taksimat, bu elîm şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:

O musibet-i semaviyeden ve beşerin zalim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar eğer **onbeş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehid hükmündedir.** Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı maneviyeleri, o musibeti hiçe indirir.

Onbeşinden yukarı olanlar, eğer masum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür; belki onu Cehennem'den kurtarır. Çünkü âhîrzamanda madem fetret derecesinde din ve din-i Muhammedî'ye (A.S.M.) bir lâkaydlık perdesi gelmiş ve madem **âhîrzamanda Hazret-i İsa'nın (A.S.) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyetle omuz omuza gelecek.** Elbette şimdi, **fetret gibi karanlıkta kalan ve**

¹⁷¹³ Barla Lahikası (349)

¹⁷¹⁴ Kastamonu Lahikası (111)

Hazret-i İsa'ya (A.S.) mensub **Hristiyanların mazlumlari çektikleri felâketler, onlar hakkındabir nevi şahadet denilebilir.** Hususan ihtiyaclar ve musibetzedeler, fakir ve zaifler, müstebid büyük zalimlerin cebr ü şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefahetinden ve küfranından ve felsefenin dalaletinden ve küfründen gelen günahlara keffaret olmakla beraber, yüz derece onlara kârdır diye hakikattan haber aldım. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükrettim. Ve o elîm elem-i şefkatten teselli buldum.

Eğer o felâketi gören zalimler ise ve beşerin perişanietini ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için insan âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam adalet-i Rabbaniyedir.

Eğer o felâketi çekenler, mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semaviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakârlığın manevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki; o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirebilir.

25* YENİ DÜNYA'NIN HRİSTİYANLIĞIN HAKİKÎ DİNİNİ DÜSTUR-U HAREKET ETMESİ

Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş boğuşmaların neticesinde eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla ve Yeni Dünya'nın, **Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle** ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve **İncil, Kur'ana ittihad edip tâbi' olması**, o dehşetli

gelecek iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşâallah galebe eder.¹⁷¹⁵

26* ŞİMAL CEREYANI İSLÂM VE MİSYONERLERİN İTTİFAKLARINI BOZMAYA ÇALIŞACAK

Hem Salahaddin'in, Asâ-yı Musa'yı Amerikalıya vermesi münasebetiyle deriz:

"Misyonerler ve Hristiyan ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü her halde şimal cereyanı; İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avama müsaadekâr ve vücub-u zekat ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avamın yardımına davet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir."¹⁷¹⁶

27* İHLAS VE SADAKAT MUHAFAZA EDE HAKİKİ NURCULAR DAİRESİNE DEHALET EDİLECEĞİ

Hakikat-ı ihlas tam muhafaza edildiği için, her nevi ehl-i İslâm içine giriyor. Şîalıkta mutaassıb ve Vehhabîlikte de müfrit, feylesofların en maddîsi ve mütefennini ve mutaassıb hocaların en enaniyetlisi, beraber Nur dairesine girmeğe başlamışlar ve kısmen şimdi de kardeşçe bulunuyorlar. **Hattâ bazı misyonerler de, Din-i İsa'nın (A.S.) hakikî ruhanîsi de o daireye gireceklerine emareler var.**¹⁷¹⁷

28* BİSMARK HRİSTİYAN İKEN KUR'ANA HÜRMET ETMESİ

Evet bir asır evvel dünyanın en akıllı ve en müdakkiki ve

¹⁷¹⁵ Emirdağ Lahikası (58)

¹⁷¹⁶ Emirdağ Lahikası (159)

¹⁷¹⁷ Emirdağ Lahikası (210)

feylesofu ve saltanatlı hâkimi telakki edilen ve kendi **Hristiyan iken** bütün eski dinleri ve kitabları hiçe indiren, belki inkâr etmek cür'etini gösteren, gayet enaniyetli ve şöhretli olan Prens Bismark'ın Kur'an-ı Hakîm'in önünde kendi imzasıyla ve bütün kuvvetiyle tasdikkârane secde etmesini yazan ve inad ve enaniyetini ve dinsizliğini bırakıp Kur'ana teslim olduğunu âleme ilân ettiğini ceridelerde neşredildiği....¹⁷¹⁸

29* HRİSTİYAN VE SAİR DİNLER SAHİBLERİNİN DOSTLUKLARI

Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la pek kıymetdar ittifakınız, inşaallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def'edecek ve dört-beş milyon ırkçıların yerine, dörtyüz milyon kardeş Müslümanları ve sekizyüz milyon sulh ve müsalemet-i umumiyeye şiddetle muhtaç **Hristiyan ve sair dinler sahiblerinin dostluklarını** bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına, ruhuma kanaat geldiğinden size beyan ediyorum.¹⁷¹⁹

Hem Demokrat'a ezan-ı Muhammedî gibi çok kuvvet vermek ve Risale-i Nur'un neşrine müsaadesi gibi çok tarafdar olmak ve âlem-i İslâm'ı, hattâ bir kısım **Hristiyan Devletlerini de memnun etmek için, Ayasofya'yı müzahrefattan temizleyip ibadet mahalli yapmaktır.**¹⁷²⁰

30* İSEVÎ MÜSLÜMAN OLSA İSA ALEYHİSSELÂM'I DAHA ZİYADE SEVER.

Demek bir müslüman mümkün değil, başka bir dine girip, ya Hristiyan ve Yahudi, hususan bolşevik gibi olmak... Çünkü **bir İsevî müslüman olsa, İsa Aleyhisselâm'ı daha ziyade sever. Bir Musevî müslüman olsa, Musa**

1718 Emirdağ Lahikası (269)

1719 Emirdağ Lahikası-2 (222)

1720 Emirdağ Lahikası-2 (236)

Aleyhisselâm'ı daha ziyade sever. Fakat bir müslüman, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın zincirinden çıksa, dinini bıraksa, daha hiçbir dine girmez, anarşist olur; ruhunda kemalâta medar hiçbir halet kalmaz. Vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur.¹⁷²¹

31* BÂTIL BİR İTİKADA TÂBİ' OLAN NASARA

S- غَاغِيْتَا fiil, غَاغِيْتَا ism-i mef'ul, غَاغِيْتَا ism-i fâil olarak

zikirlerinde ve keza üçüncü fırkanın sıfatını ve ikinci fırkanın sıfatına terettüb eden akibetini ve birinci fırkanın ünvan-ı sıfatını aynen zikretmekte ne gibi bir hikmet vardır?

C- Nimet ünvanı, nefsin daima meylettiği bir lezzet olduğundan ihtiyar edilmiştir. Fiil-i mazi olarak zikrindeki sebep, evvelce beyan edilmiştir. İkinci fırka ise, kuvve-i gazabiyenin galebe ve tecavüzüyle tecavüz ederek ahkâmın terkiyle zulüm ve fıska düşmüşlerdir. **Yahudilerin temerrüdü gibi.**

Zulüm ve fıska hasis ve hayırsız bir lezzet görüldüğünden, onlardan nefis teneffür etmez. Kur'an-ı Kerim o zulmün akibeti olan gazab-ı İlahîyi zikretmiştir ki, nefisleri o zulüm ve fısktan tenfir ettirsin. İstimrar ve devam şe'ninde olan isimlerden ism-i mef'ul olarak zikredilmesi ise, şerr ve isyanların devam edip, tövbe ve afv ile inkıta etmedikleri takdirde kat'ileşeceğine ve silinmez bir damga şekline geçeceğine işarettir.

Üçüncü fırka ise, vehim ve heva-yı nefsin akıl ve vicdanlarına galebesiyle, **bâtıl bir itikada tâbi' olarak nifaka düşen bir kısım**¹⁷²² Nasara'dır.¹⁷²³

32* EHL-İ KİTABI İMANA TEŞVİK ETMEK

1721 Emirdağ Lahikası-2 (244)

1722 Nasranilerin dalaletle düşmesinin farklı sebepleri vardır. Dalaletle gidenlerin bir kısmının sebebi budur. Muhamed Numan

1723 İşarat-ül İ'caz (27)

Kur'an-ı Kerim, o cümlede ehl-i kitabı imana teşvik etmekle, onlara bir ünsiyet, bir sühulet gösteriyor. Şöyle ki:

Ey ehl-i kitab! İslâmiyeti kabul etmekte size bir meşakkat yoktur. Size ağır gelmesin! Zira size **bütün bütün dininizi terketmenizi emretmiyor. Ancak itikadâtınızı ikmal ve yanınızda bulunan esasat-ı diniye üzerine bina ediniz; diye teklifte bulunuyor.** Zira Kur'an, bütün kütüb-ü sâlifenin güzelliğini ve eski şeriatlarının kavaid-i esasiyelerini cem' etmiş olduğundan, **usûlde muaddil ve mükemmildir.** Yani ta'dil ve tekmil edicidir. Yalnız, zaman ve mekânın tegayyür etmesi tesiriyle tahavvül ve tebeddüle maruz olan **füruat kısmında müessistir.** Bunda aklî ve mantikî olmayan bir cihet yoktur.

Evet mevasim-i erbaada giyecek, yiyecek ve sair ilâçların tebeddülüne lüzum ve ihtiyaç hasıl olduğu gibi, bir şahsın yaşayış devrelerinde, talim ve terbiye keyfiyeti tebeddül eder. Kezalik hikmet ve maslahatın iktizası üzerine, ömr-ü beşerin mertebelerine göre ahkâm-ı fer'iyyede tebeddül vardır. Çünkü fer'î hükümlerden biri, bir zamanda maslahat iken, diğer bir zamana göre mazarrat olur.

Veya bir ilâç, bir şahsa deva iken, şahs-ı âhere dâ' olur. Bu sırdandır ki, Kur'an fer'î hükümlerden bir kısmını nesh etmiştir. Yani vakitleri bitti, nöbet başka hükümlere geldi, diye hükmetmiştir.¹⁷²⁴

33* EHL-İ KİTABIN İMAN ETTİKLERİ ÂHİRET

Takdimiyle hasrı ifade eden بِالْآخِرَةِ kelimesi, **bazı ehl-i kitab'ın iman ettikleri âhîret hakikî bir âhîret olmadığına ta'rizdir.**

Çünkü onların لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَةً âyet-i kerimesinin hikâye ettiği gibi: "Cehennem ateşi, bizi daima yakacak değil

ya! Ancak birkaç gün yakacaktır." gibi sözleriyle ve bir cihette lezaiz-i cismaniyeyi nefy ve inkâr ettiklerinden anlaşıldığına göre, bildikleri âhîret, mecazî bir âhîret imiş.¹⁷²⁵

34* EHL-İ KİTABIN İDDİA ETTİKLERİ İMAN

Yakîn ile beraber tasdiki birlikte ifade eden يُؤْمِنُونَ

kelimesine bedel يُوقُونَ tabiri, haşır mes'elesi şek ve şübhelere bir mahşer ve bir mecma' olduğu için, tasdikten fazla îkan ve yakîn daha ehemmiyetli olduğuna işarettir. **Veya ehl-i kitabın iddia ettikleri iman, yakînden hâlî olduğundan, onların imanı, iman olmadığına işarettir.**¹⁷²⁶

35* EHL-İ TESLİS

"Endad"ın sîga-i cem' ile zikri, müşriklerin cehaletine işarettir. Yani: "Hiçbir cihetten bir benzeri olmayan Cenab-ı Hakk'a nasıl bir sürü misil ve zıd yapıyorsunuz?" Ve keza bütün enva'-ı şirkin reddine işarettir. Yani: "Ne zâtında ve ne sîfâtında ve ne ef'alinde şeriki, şebihî yoktur." Ve keza Vesenî, Sabîî, **ehl-i teslis**, ehl-i tabiat gibi **fırak-ı dâllenin** tevehhüm ettikleri şeriklerin tabakalarına işarettir.¹⁷²⁷

36* NASARA VE YAHUDİLERİN HURAFELERİNDEN BİRŞEY ÇIKMADI

Carlyle demiştir ki: "Hakaik-i Kur'aniye, tulû' ettiği zaman ateş gibi bütün dinleri yuttu. Zâten bu onun hakkı idi. Çünkü **Nasara ve Yahudilerin hurafelerinden birşey çıkmadı.**" İşte bu feylesof,

فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ ... فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ

ilââhir olan âyet-i kerimenin mealini tasdik etmiştir.¹⁷²⁸

1725 İşarat-ül İ'caz (58)

1726 İşarat-ül İ'caz (59)

1727 İşarat-ül İ'caz (103)

1728 İşarat-ül İ'caz (112)

37* BİZANS HRİSTİYANLARINI, İÇİNE DÜŞTÜKLERİ BÂTİL İTİKADLAR

Meşhur muharrir, müsteşrik, Edebiyat-ı Arabiye mütehasısı ve Kur'an-ı Kerim'in mütercimi Doktor Maurice (Moris) şöyle diyor:

Bizans Hristiyanlarını, içine düştükleri bâtil itikadlar girivesinden, ancak Arabistan'ın Hira Dağı'nda yükselen ses kurtarabilmiştir. İlahî kelimeyi en ulvî makama yükselten ses, bu ses idi. Fakat Rumlar bu sesi dinleyememişlerdi.

Bu ses, insanlara en temiz ve en doğru dini talim ediyordu.¹⁷²⁹

38* TESLİS'İN REDDİ

Müslümanlık, tecessüd ve teslis akidesini reddeder

İngiltere'nin en meşhur ve en büyük müverrihlerinden Edward Gibbon (Edvor Gibon) "Roma İmparatorluğu'nun İnhitat ve Sukutu" adlı eserinde şöyle diyor :

..... Müslümanlığın esasatı; **teslisiyet** ve Allah'ın **tecessüdiyeti**ni ve vahdet-i vücud akidesini reddetmektedir. Bu mutasavvıfane akideler üç kuvvetli uluhiyetin mevcudiyetini ve **Mesih'in Allah'ın oğlu -hâşâ- olduğunu öğretmektedir.** Fakat bu akideler, ancak mutaassıb Hristiyanları tatmin edebilir. Halbuki Kur'an bu gibi karışıklıklardan, ibhamlardan âzadedir. Kur'an, Allah'ın birliğine en kuvvetli delildir. Feylesofane bir dimağa mâlik olan bir muvahhid, İslâmiyetin nokta-i nazarını kabul etmekte hiç tereddüd etmez. Müslümanlık belki bugünkü inkişaf-ı fikrîmizin seviyesinden daha yüksek bir dindir.

Edward Gibbon¹⁷³⁰

1729 İşarat-ül İ'caz (214)

1730 İşarat-ül İ'caz (216)

39* NASARA'YI VE EMSALİNİ HAVALANDIRARAK DALALET DERELERİNE ATAN

Eğer istersen istikbal içine gir, bak! Hakikatlerin meydanında hikmetin taht-ı nezaret ve murakabesinde **teslis içinde tevhibi arayanlar, safsata ederek asıl tevhibi mahz ve itikad-ı kâmil ve akl-ı selim kabul ettiği akide-i hak ile mücehhez ve seyf-i bürhan ile mütekallid olanlarla mübareze ve muharebe ederse; nasıl birden mağlub ve münhezim oluyor...**

Kur'an'ın üslûb-u hakîmanesine yemin ederim ki: **Nasara'yı ve emsalini havalandırarak dalalet derelerine atan, yalnız aklı azl ve bürhanı tard ve ruhbanı taklid etmektir.**

Hem de İslâmiyeti daima tecelli ve inbisat-ı efkâr nisbetinde hakaiki inkişaf ettiren, yalnız İslâmiyetin hakikat üzerinde olan teessüs ve bürhan ile takallüdü ve akıl ile meşvereti ve taht-ı hakikat üstünde bulunması ve ezelden ebede müteselsil olan hikmetin desatirine mutabakat ve muhakâtıdır. Acaba görülmüyor: Âyâtın ekser fevâtih ve havatiminde nev'-i beşeri vicdana havale ve aklın istişaresine hamlettiriyor.

Diyor: أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ ve أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ve فَانظُرُوا ve أَفَلَا يَنْظُرُونَ ve فَاعْتَبِرُوا يَا ve يَعْلَمُونَ ve مَا يَعْقِلُونَ ve يَعْقِلُونَ ve مَا يَشْعُرُونَ ve تَفَكَّرُوا
أولى الألبابِ

¹⁷³¹**Ben dahi derim:** فَاعْتَبِرُوا يَا أولى الألبابِ

40* MUHARREF OLAN TEVRAT VE İNCİL

O teşrihatı, **muharref olan Tevrat ve İncil'de** olduğu gibi kabul ederse, akide-i ehl-i sünnet ve cemaatte olan masumiyet-i enbiyaya muhalefet oluyor.¹⁷³²

41* İSEVİLERİN HAKİKİ DİNİDİR Kİ KUR'AN'A TÂBİ OLUR

Ey Câmi-i Emevî'deki kardeşlerim ve yarım asır sonraki Âlem-i İslâm Câmiindeki ihvanlarım! Acaba baştan buraya kadar olan mukaddemeler netice vermiyor mu ki; istikbalin kıt'alarında hakikî ve manevî hâkim olacak ve beşeri, dünyevî ve uhrevî saadete sevkedecek yalnız İslâmiyettir ve **İslâmiyete inkılab etmiş ve hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak İsevîlerin hakikî dinidir ki Kur'an'a tâbi olur, ittifak eder.**¹⁷³³

42* DEMEYİNİZ HRİSTİYANLARA HEY KÂFİR

S- Bir kısım Jön Türk der: "Demeyiniz Hristiyanlara hey kâfir. Zira ehl-i kitabdırlar." Neden kâfir olana kâfir demeyeceğiz?

C- Kör adama, hey kör demediğiniz gibi... Çünkü eziyettir. Eziyetten nehiy var: مَنْ أذَى ذَمِيًّا ilh....

Saniyen: Kâfirin iki manası vardır: Birisi ve en mütebadiri, dinsiz ve münkir-i Sani' demektir. Şu mana ile, ehl-i kitaba ıtlak etmeğe hakkımız yoktur. İkincisi: **Peygamberimizi ve İslâmiyeti münkir demektir.** Şu mana ile onlara ıtlak etmek hakkımızdır. Onlar dahi razıdırlar. Lâkin örfen evvelki mananın tebadüründen, bir kelime-i tahkir ve eziyet olmuştur.¹⁷³⁴

43* NASRANİYET HAKAİK-İ İSLÂMİYEYE

1732 Muhakemat (67)

1733 Hutbe-i Şamiye (32)

1734 Münazarat (33)

TABİ OLACAK

S- Nasraniyet, İslâmiyetin inkişafına bundan sonra mani' olmayacak mıdır?

C- Nasraniyet ya intifa veya ıstifa ile terk-i silâh edecektir. Zira birkaç defa yırtıldı, protestanlığa geldi. **Protestanlık da yırtıldı, tevhide yaklaştı; tekrar yırtılmaya hazırlanıyor.**

Ya intifa bulup sönecek veyahut doğrudan doğruya **hakikî Hristiyanlığın esasına câmi' olan hakaik-i İslâmiyei karşısında görecektir.**

Beşer dinsiz olamaz!

İşte bu sırr-ı azîme, Hazret-i Peygamber (A.S.M.) işaret etmiştir ki: Hazret-i İsa gelecek, ümmetimden olacak; aynı şeriatımla amel edecektir.¹⁷³⁵

44* İSEVÎ RUHANÎLERİYLE İTTİFAK

O zâtın üçüncü vazifesi, Hilâfet-i İslâmiyei İttihad-ı İslâma bina ederek, **İsevî ruhanîleriyle ittifak edip Dîn-i İslâma hizmet etmektir.** Bu vazife, pek büyük bir saltanat ve kuvvet ve milyonlar fedakârlarla tatbik edilebilir. St:9

Netice: Risale-i Nur müvacehesinde ve oradan nakledilen mezkûr parçalarda ehl-i kitab iki sınıftır. Biri, mutlak dinsiz değilse de, teslise inananmak gibi sebeblerle müşrik ve sefihtirler.

Diğer kısım ise, muhtelif dereceleri ile beraber, yani sefihleri de olup fakat teslisi reddedip tevhide inanan muvahhidlerdir. O halde ehl-i kitaba müşterek bir sıfat verilemiyor. Yukarıdan buraya kadar Külliyyat-ı Nurdan yapılan nakiller, bu neticeyi gösteriyor.

Ehl-kitabla alakalı bazı âyetler, şer'î ahkâm için değil, yalnız ibret cihetiyle nakledilmiştir. Müctehid olmadıkça Kur'an ve ehadisten ahkâm çıkarmak

anlayışı mezhebsizliğe yol açar ve büyük hata olur.

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كَفَّارًا حَسَدًا مِّنْ
عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۴ **Ehl-i kitaptan** birçoğu arzu etmektedir ki, sizi imanınızdan sonra çevirip kâfir etsinler: Hak kendilerine iyice belirдикten sonra bile sırf **nefsaniyetlerinden** ve **kıskançlıktan** dolayı bunu yaparlar. Buna rağmen siz şimdi af ile davranın tâ Allah emrini verinceye kadar. şüphe yok ki Allah her şeye kâdirdir. (2/109)

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا
أَمَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهَنَاءِ وَالْهَيْكُمُ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

İçlerinden **zulmedenleri** bir yana, **ehl-i kitapla** ancak, en güzel yoldan mücadele edin ve deyin ki: "Bize indirilene de, size indirilene de iman ettik. Bizim ilâhımız da, sizin ilâhınız da birdir ve biz O'na teslim olmuşuzdur." (29/46)

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ
مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ
حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي
الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

Ehl-i kitaptan inkar edenleri, ilk sürgünleri yurtlarından çıkaran O'dur. Siz onların çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlar da kalelerinin, kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Ama Allah'ın azabı, onlara

beklemedikleri yerden geliverdi. O, yüreklerine korku düşürdü; öyle ki evlerini hem kendi elleriyle, hem de müminlerin elleriyle harap ediyorlardı. Ey akıl sahipleri! İbret alın. (59/2)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ

(**Yahudiler**, peygamberimize karşı alaylı bir ifade ile): "Bizim kalblerimiz kılıflıdır." dediler. Bilakis Allah, onları kâfirlikleri yüzünden lanetledi. Bundan dolayı çok az imana gelirler. (2/88)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ

Bir de "**yahudi ve hıristiyanlardan başkası asla cennete giremeyecek**" dediler. Bu onların kendi kuruntularıdır. Sen de onlara de ki; "Eğer doğru iseniz, haydi bakalım getirin delilinizi." (2/88)

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Ey peygamber, ağızlarıyla "**inandık**" deyip, kalbleriyle inanmamış olanlardan ve **yahudilerden küfürde yarış edenler** seni üzmesin. Onlar yalana kulak verirler, sana gelmeyen diğer bir topluluğa kulak verirler, **kelimeleri yerlerinden değiştirirler**, "eğer size bu verilirse alın, bu verilmezse sakının" derler. Allah birini şaşkırtmak isterse, sen onun için Allah'a karşı hiçbir şey yapamazsın. Onlar öyle kimselerdir ki, Allah, onların kalblerini temizlemek istememiştir. Onlar için dünyada rezillik var ve yine onlar için ahirette de büyük bir azab vardır. (5/41)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

Ey iman edenler! **Yahudileri** ve **hıristiyanları** dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden kim onları

dost edinirse, şüphesiz o onlardan olur. Şüphesiz Allah, zalim kavmi doğru yola iletmez. (5/51)

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَبَسِيسِينَ وَرُهَبَانًا
وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

İman edenlere karşı düşmanlık yönünden insanların en şiddetlisi olarak **yahudileri** ve Allah'a ortak koşanları bulursun. Ve yine iman edenlere sevgi bakımından en yakın olarak da: "Biz **hıristiyanlarız**" diyenleri bulursun. Çünkü onların içlerinde keşişler ve rahipler vardır. Ve onlar büyüklük taslamazlar. (5/82)

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَبَسِيسِينَ وَرُهَبَانًا
وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

75- Şimdi bunların, size hemen inanacaklarını ümit mi ediyorsunuz? Halbuki bunlardan bir grup vardı ki,

Allah'ın kelâmını işitirlerdi de sonra ona akılları yattığı halde bile bile onu tahrif ederlerdi.(2/75)

أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ
مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

Eğer onlar, Tevrat'ı, İncil'i ve kendilerine indirileni gereğince uygulasalardı, hem üstlerindeki, hem de ayaklarının altındaki (nimetlerden bol bol) yerlerdi. Onların arasında ılımlı bir grup da vardı. Böyle olmakla beraber onların çoğunun yaptıkları ne kadar kötüdür! (5/66)

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَ لِأَبْيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي
تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونَ

63- İsâ mucizelerle indiği zaman dedi ki: "Ben size hikmeti getirdim ve hakkında ihtilâfa düştüğünüz şeylerin bir kısmını

size açıklamak için geldim. O halde Allah'tan korkun, ve bana itaat edin.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

64- Gerçekten benim de Rabbim sizin de Rabbiniz Allah'tır. Öyle ise O'na kulluk edin. Bu doğru bir yoldur.

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْيَوْمِ

65- Fakat aralarından çıkan gruplar, İsâ hakkında ihtilâfa düştüler. Acı bir günün azâbından dolayı vay zulmedenlerin hâline! (43/63-65)

Ehl-i kitab hakkındaki pek çok ayetlerden nümune olarak pek azını aklettiğimiz mezkûr ayetlerde de ehl-i kitab farklı gruplar oldukları örülüyor. Bazı gruplar hakka mütemayil, diğer bazıları da muarız ve müşrik ve hayatperesttirler.

EHL-İ KİTAB İLE İTTİFAK

ÂLEM-İ İSLÂM İLE HİRİSTİYANLIK DÜNYASININ İTTİFAKIYLA ÂLEM-İ KÜFRÜN MALUBİYETİ

Mevzu ile alakalı parçalar, çok kısa olarak alındı. Siyak u sibakiyle görmek isteyenle, parçaların sonunda sahifeleriyle gösterilen kitablara bakmaları lâzımdır.

1- “... Nev-i beşer, bütün bütün aklını kaybetmezse ve maddî ve manevî bir kıyamet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'anın kabulüne çalışan meşhur hatibleri ve din-i hakkı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cem'iyeti gibi rûy-i zeminin kıt'aları ve hükûmetleri Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar.”¹⁷³⁶

2- “...Rehber Risalesindeki Leyle-i Kadir mes'elesi; şimdi hem Amerika, hem Avrupa'da eseri görülüyor. Onun için şimdiki bu hükûmetimizin hakikî kuvveti, hakaik-i Kur'aniyeye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla ihtiyat kuvveti olan üçyüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile ittihad-ı İslâm dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden Hristiyan devletleri bu ittihad-ı İslâma tarafdar değildiler. Fakat şimdi komünistlik ve anarşistlik çıktığı için; hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ana ve ittihad-ı İslâma tarafdar olmağa mecburdurlar.”¹⁷³⁷

3- “...Şimdi milletin arzusuyla şear-i İslâmiyenin serbestiyetine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çare-i yegânesi; ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular.

1736 Emirdağ Lahikası (248)

1737 Emirdağ Lahikası-2 (54)

Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur...”¹⁷³⁸

4- “..... meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hristiyanlık âleminin Müslümanlıkla ittihadı; yani İncil, Kur'an ile ittihad ederek ve Kur'ana tâbi' olması neticesi elde edilecek semavî bir kuvvetle mağlub edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mana-yı iş'arî ile ihtar ediyor. Mesmuata göre; bugünkü Amerika, aktar-ı âleme tedkikat için gönderdiği dört heyetten birisini, bugünkü beşeriyetin saadetini temin edecek sâlim bir din taharrisine memur etmiştir.”¹⁷³⁹

5- “Risale-i Nur'un İhlas Lem'alarında denildiği gibi; şimdi ehl-i iman, değil müslüman kardeşleriyle belki hristiyanın dindar ruhanîleriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilaf mes'eleleri nazara almamak, niza' etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor.”¹⁷⁴⁰

6- “...Hattâ hadîs-i sahiple, âhircamanda İsevîlerin hakikî dindarları ehl-i Kur'an ile ittifak edip, müşterek düşmanları olan zındıkaya karşı dayanacakları gibi; şu zamanda dahi ehl-i diyanet ve ehl-i hakikat, değil yalnız dindaşı, meslekdaşı, kardeşi olanlarla samimî ittifak etmek, belki Hristiyanların hakikî dindar ruhanîleri ile dahi, medar-ı ihtilaf noktaları muvakkaten medar-ı münakaşa ve niza' etmeyerek müşterek düşmanları olan müteceviz dinsizlere karşı ittifaka muhtaçtırlar....”¹⁷⁴¹

1738 Emirdağ Lahikası-2 (24)

1739 Emirdağ Lahikası (66)

1740 Emirdağ Lahikası (206)

1741 Lemalar (151)

7- “...Bütün âlem-i İslâmı arkasında ihtiyat kuvveti yapmak ve uhuvvet-i İslâmiye ile dörtyüz milyon kardeşi bulmak ve Amerika gibi din lehinde ciddî çalışan muazzam bir devleti kendine hakikî dost yapmak, iman ve İslâmiyet'le olabilir.”¹⁷⁴²

8- “...Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la pek kıymetdar ittifakınız, inşaallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def'edecek ve dört-beş milyon ırkçuların yerine, dörtyüz milyon kardeş Müslümanları ve sekizyüz milyon sulh ve müsalemet-i umumiyeğe şiddetle muhtaç Hristiyan ve sair dinler sahiblerinin dostluklarını bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına, ruhuma kanaat geldiğinden size beyan ediyorum....”¹⁷⁴³

9- “...Hakikat-ı ihlas tam muhafaza edildiği için, her nevi ehl-i İslâm içine giriyor. Şîalıkta mutaassıb ve Vehhabîlikte de müfrit, feylesofların en maddîsi ve mütefennini ve mutaassıb hocaların en enaniyetlisi, beraber Nur dairesine girmeğe başlamışlar ve kısmen şimdi de kardeşçe bulunuyorlar. Hattâ bazı misyonerler de, Din-i İsa'nın (A.S.) hakikî ruhanîsi de o daireye gireceklerine emareler var. ...”¹⁷⁴⁴

10- “NASRANİYET İSLÂMİYETE TESLİM OLACAK

Nasraniyet, ya intifa ya ıstıfa bulacak. İslâm'a karşı teslim olup terk-i silâh edecek.

Mükerreren yırtıldı, purutluğa tâ geldi, purutlukta görmedi ona salah verecek.

Perde yine yırtıldı, mutlak dalale düştü. Bir kısmı lâkin, bazı yakınlaştı tevhide; onda felâh görecek.

Hazırlanır şimdiden ... yırtılmaya başlıyor. Sönmezse safvet bulup İslâm'a mal olacak.”¹⁷⁴⁵

1742 **Emirdağ Lahikası-2 (209)**

1743 **Emirdağ Lahikası-2 (222)**

1744 **Emirdağ Lahikası (211)**

1745 **Sözler (703)**

11- “Hem Salahaddin'in, Asâ-yı Musa'yı Amerikalıya vermesi münasebetiyle deriz:

"Misyonerler ve Hristiyan ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü her halde şimal cereyanı; İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avama müsaadekâr ve vücub-u zekat ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avamın yardımına davet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir. ...”¹⁷⁴⁶

12- “...Ümmetin beklediği, âhir zamanda gelecek zâtın üç vazifesinden en mühimmi ve en büyüğü ve en kıymetdarı olan îman-ı tahkikîyi neşr ve ehl-i îmanı dalâletten kurtarmak cihetiyle, o en ehemmiyetli vazifeyi aynen bitemâmiha Risale-i Nurda görmüşler. İmam-ı Ali ve Gavs-ı Âzam ve Osman-ı Hâlidî gibi zatlar, bu nokta içindir ki, o gelecek zâtın makamını Risale-i Nurun şahs-ı mânevîsinde keşfen görmüşler gibi işaret etmişler. Bâzan da o şahs-ı mânevîyi bir hâdimine vermişler, o hâdime mültefitane bakmışlar.

Bu hakikattan anlaşılıyor ki; sonra gelecek o mübarek zat, Risale-i Nuru bir programı olarak neşr ve tatbik edecek. O zâtın ikinci vazifesi, Şeriatı icra ve tatbik etmektir.

Birinci vazife, maddi kuvvetle değil, belki kuvvetli îtikad ve ihlâs ve sadakatle olduğu halde, bu ikinci vazife, gayet büyük maddî bir kuvvet ve hâkimiyet lâzım ki, o ikinci vazife tatbik edilebilsin. O zâtın üçüncü vazifesi, Hilâfet-i İslâmiyeyi İttihad-ı İslâma bina ederek, İsevî ruhanîleriyle ittifak edip Dîn-i İslâma hizmet etmektir....”¹⁷⁴⁷

13- “İkincisi: Bu hakir talebeniz Husrev de, bu fıkranın vüsulünden bir gün evvel Re'fet Beyle konuşurken demiştim. "Aziz Re'fet! Biz, Hazret-i İsa Aleyhisselâmın nüzûlüne intizar ediyoruz. Bu peygamber-i âlîşân, din lehinde hareket eden

1746 Emirdağ Lahikası (159)

1747 Sünuhat - Tuluat - İşarat (9)

cereyanın başlarına nüzul etse gerekir; ve o millet de müslüman olacaktır. Sevgili üstadımızın son mektublarından böyle anlıyorum. Bu hususta ümidim kuvvetlidir. İnşâallah öyle de olacaktır" demişim."¹⁷⁴⁸

14- "...Din-i İsevî'nin hakikisini esas tutan İsevî Ruhanîlerin cemaati ve onlara karşı dinsizliği tervice başlayan cemaat tecessüm etseler, bir minare yüksekliğinde bir insanın yanında bir çocuk kadar da olamaz."¹⁷⁴⁹

15- "...Ahmed'in rü'yası çok mübarek ve güzeldir. Hazret-i İsa'nın (A.S.) kuvvetli sadâsını işitmek, İsevîlerden kuvvetli bir imdad Hizb-ül Kur'an'a iltihak etmeye işaret olabilir."¹⁷⁵⁰

16- "...ÂHİRZAMANDA DİNSİZLİĞİN İKİ CEREYANI KUVVET BULACAK...

İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüd eden bir cereyan-ı Nemrudane, gittikçe âhircamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek kuvvet bulup, uluhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir...

İşte böyle bir sırada, o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i maneviyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek, yani rahmet-i İlahiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek, hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek; manen Hristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılab edecektir.

Ve Kur'ana iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı manevîsi tâbi' ve İslâmiyet metbu' makamında kalacak; din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır. Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken; âlem-i semavatta cism-i beşerîsiyle bulunan

1748 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (46)**

1749 **Kastamonu Lahikası (81)**

1750 **Kastamonu Lahikası (133)**

şahs-ı İsa Aleyhisselâm, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini, bir Muhibir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir....”¹⁷⁵¹

17- “...Hem âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini İslâmiyetin hakikatiyla birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaatı namı altında ve "Müslüman İsevîleri" ünvanına lâyük bir cem'iyet, o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak; beşeri, inkâr-ı uluhiyetten kurtaracak....”¹⁷⁵²

18- “...Kat'î ve sahih rivayette var ki: "İsa Aleyhisselâm büyük Deccal'ı öldürür."

Vel'ilmü indallah, bunun da iki vechi var:...

İkinci vechi şudur ki: Şahs-ı İsa Aleyhisselâm'ın kılıncı ile maktul olan şahs-ı Deccal'ın teşkil ettiği dehşetli maddiyyunluk ve dinsizliğin azametli heykeli ve şahs-ı manevîsini öldürecek ve inkâr-ı uluhiyet olan fikr-i küfrîsini mahvedecek ancak İsevî ruhanîleridir ki; o ruhanîler, din-i İsevî'nin hakikatını hakikat-ı İslâmiye ile mezcederek o kuvvetle onu dağıtacak, manen öldürecek....”¹⁷⁵³

19- “...Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş boğuşmaların neticesinde eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbâ olan Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla ve Yeni Dünya'nın, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ana ittihad edip tâbî' olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşaallah galebe eder....”¹⁷⁵⁴

1751 Mektubat (56)

1752 Mektubat (441)

1753 Şualar (587)

1754 Emirdağ Lahikası (58)

20- “...Allahu a'lem bu rü'yanın bir tabiri şudur ki: Üstadımızın Kur'an-ı Hakîm'den aldığı ve neşrettiği Risale-i Nur vasıtasıyla Nasara'nın bir kısmı İslâmiyeti kabul edecek ve Nasara Müslümanları veya Hristiyan mü'minleri hükmüne geçip Üstadımızın sözlerini İsa Aleyhisselâm'ın sözleri nev'inden hüsn-ü kabul edeceklerine işarettir.

21- Evet Risale-i Nur'da öyle bir kuvvet vardır ki, Avrupa'nın en muannid feylesoflarını dahi teslime mecbur eder. Her ruhun bir ihtiyac-ı hakikîsi olan, hakikî iman nurunu arayan Hristiyan muvahhidler, elbette Risale-i Nur'u görseler (Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın vesayası nev'inden) kabul edip sarılacaklardır.

Dereli Mutaf Hâfız Ahmed...”¹⁷⁵⁵

EKİLEN NUR TOHUMLARININ SÜMBÜLENMESİ

1- “İşte Nur'un zahiren, kemmiyeten dar cihetine bakmayarak hakikat cihetinde keyfiyeten geniş ve fevkalâde menfaatını hissetmesi suretiyle hem de siyaset nazarıyla bütün memleket-i Osmaniyede olacak gibi ifade etmiş. O büyük veli, onun dar daireyi geniş tasavvurundan ona itiraz etmiş.

Hem o zât haklı, hem Eski Said bir derece haklıdır. Çünkü Risale-i Nur imanı kurtarması cihetiyle o dar dairesi madem hayat-ı bâkiye ve ebediyeyi imanla kurtarıyor. Bir milyon talebesi, bir milyar hükmündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı fâniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymetdar ve manen daha geniş olması; Eski Said'in o rü'ya-yı sadıka gibi olan hiss-i kabl-el vuku' ile o dar daireyi bütün Osmanlı memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki inşaallah o görüş, yüz sene sonra Nurların ektiği tohumların sümbüllenmesi ile aynen o geniş daire Nur dairesi olacak, onun yanlış tabirini sahih gösterecek.”¹⁷⁵⁶

2- “Âhir fıkrasında, Muhibir-i Sadık'ın haber verdiği "Manevî fütuhât yapmak ve zulümatı dağıtmak, zaman ve zemin hemen hemen gelmesi" diye fıkrasına, bütün ruh u canımızla rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. Fakat **biz Risale-i Nur şakirdleri ise:** Vazifemiz hizmettir, vazife-i İlahiyeyle karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber; kemmiyete değil, keyfiyete bakmak; hem çoktan beri sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviye her cihetle hayat-ı uhreviye tercih ettirmeye sevkeden dehşetli esbab altında Risale-i Nur'un şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalaletlerin savletlerini kırması ve yüzbinler biçarelerin

imanlarını kurtarması ve herbiri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakikî mü'min talebeleri yetiştirmesi, Muhibir-i Sadık'ın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuat ile isbat etmiş ve inşaallah daha edecek.

Ve öyle kökleşmiş ki; inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu'nun sinesinde onu çıkaramaz. Tâ âhîrzamanda, hayatın geniş dairesinde asıl sahipleri Cenab-ı Hakk'ın izniyle gelir, o daireyi genişletir ve o tohumlar sünbülünür. Bizler de kabrimizde seyredip, Allah'a şükrederiz.”¹⁷⁵⁷

3- “O cemaat; telsiz âletlerin âhîzeleri hükmünde, bütün dünyaya ders işittirmek istemek işareti ve hakikatı ise inşaallah tamamıyla sonra çıkacak. Şimdi efradı birer küçük çekirdek iseler de, ileride tevfiik-i İlahî ile birer şecere-i âliye hükmüne geçerler. Ve birer telsiz telgrafın merkezi olurlar.”¹⁷⁵⁸

4- “BİRİNCİ NÜKTE: Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, Kaside-i Ercuze'sinde **أَحْرُفٌ عَجْمٌ سَطْرَتْ تَسْطِيرًا** deyip, bu zamanda tamim edilen **ecnebi harflerine bakıp**, bu cümledeki harflerin cifrî ve ebcedî rakamlarının bu zamana parmak basmalarıyla vaki' cereyan-ı küfriyaneye işaret ettiği gibi; hem Ercuze'sinde, hem Ercuze'yi teyid ve takviye eden Kaside-i Celcelutiye'sinde sarahata yakın **تُقَادُ سِرَاجُ النُّورِ سِرًّا بَيَانَةً** * fıkrasıyla, o cereyanın karşısında vücudu ziyasıyla anlaşılın ve zulmetin pek şiddetli ve sisli, yakıcı dehşetine karşı sönmeyen ve gittikçe zulmeti yarararak dünyayı ziyalandırmaya çalışan Risale-i Nur'a ve müellifine hususî iltifatını **أَفِدْ كَوْكَبِي بِالْأَسْمِ نُورًا وَبِهَجَّةٍ مَدَى الدَّهْرِ وَالْأَيَّامِ يَا نُورُ** **جَلَجَلْتُ** deyip, âhîrzamana kadar Risale-i Nur'un bedi' bir surette ışık vermesini ve yanmasını dua ve niyaz eden ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın en mühim bir şakirdi ve ulûmunun birinci naşiri olan Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü,

1757 **Kastamonu Lahikası (107)**

1758 **Mektubat (350)**

bidayet-i İslâmda Kur'anın aleyhine açılan çok kapılara karşı mübarek ism-i a'zamı şefi' tutup kahramanane ve merdane hakaik-i şeriatı ve esas-ı İslâmiyeti muhafazaya çalıştığı gibi, âhîrzamanda bütün bütün Kur'ana muhalefet eden zındıka cereyanına karşı, aynı ism-i a'zamı şefi' ve melce' ve tahassüngâh ittihaz edip cerhedilmez Kur'anın i'cazından gelen ve hâtem-i mu'cizeyi gösteren Risale-i Nur'un sönmez nuruyla ve susmaz lisaniyla şecaatkârane mukabele ve mukavemet edip, yerin yüzünü yakıp çok çiçekleri kurutan zındıka nârını, ism-i a'zamın kibriyalı, azametli nuruyla ve **İsm-i Rahman ve Rahîm'in** şefkatli ve re'fetli tecellisinden nebean eden âb-ı hayat ile söndüren; ve yanan yerlerde kuruyan nehir ve bağ çiçeklerine mukabil, dağlarda ve kırlarda sema yağmuru ve rahmetiyle hararete mütehammil ve şiddet-i bürudete dayanıklı çiçekleri yetiştiren Risale-i Nur'u görmesi ve şefkatkârane ve tesellidarane ve kerametkârane bakması, Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anh'ın makam-ı velayetinin iktiza ettiğini hakkalyakîn gösterir.”¹⁷⁵⁹

5- “Birincisi: Fa'al, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve Medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir masum çocuğun; köyünü, malını terkedip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı halde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmağa muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Medrese-i Nuriye'nin de hârika bir çiçeğidir deniliyor.

Evet biz de deriz ki: Maddî bir kışta güzel çiçeklerin açılması, bir hârika-i kudret olduğu gibi; bu asrın manevî ve dehşetli kışında, Sava Karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve Cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (A.S.M.) çiçekleri açması (**Haşîye**) elbette hârika bir mu'cize-i rahmet”¹⁷⁶⁰

6- “Hem peder hem vâlîde, tenasül kanunundaki vazifede

1759 **Mektubat (447)**

(**Haşîye**): Ve her biri "sad berk" olarak, yani herbir çiçekte yüz parça yaprak.

1760 **Kastamonu Lahikası (132)**

çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil; yalnız veledin dünyada kemal-i hürmet ve itaatla şefkatlerine ve hizmetlerine bedel hâlis bir hürmet ve sadıkane bir itaat ve vefatlarından sonra salahatıyla ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'maline hasenat yazdırmak ve onbeş seneden evvel masumen ölmüş ise onlara kıyamette şefaathane olmak ve Cennet'te onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır.

Şimdi ise **terbiye-i İslâmiye yerine** mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan belki yirmiden belki kırktan bir çocuk, ancak peder ve vâlidesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendaneyi gösterir. Mütebâkisi endişelerle şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve vâlidesine vicdan azabı çektirir ve âhirette de davacı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaathane yerinde, şekvacı olur."¹⁷⁶¹

7- "Velhasıl bir kapı kapansa, inayet-i İlahiye daha parlak kapıları Risale-i Nur yüzünden açıyor, yol veriyor. Risale-i Nur'un mektub ve mefuz hurufatı adedince Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hamd ü sena ve şükür olsun.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Buna binaen, bu tevakkuf ve muvakkaten fütura merak etmeyiniz. Zâten şimdiye kadar çalışmalar tohumlar nev'inde, istikbalde kâfi sünbüller verebilir. **Farz-ı muhal olarak**, hiç çalışılmasa da yine kifayet eder. **Kat'iyyen takarrur etmiş ki**; Risale-i Nur hakikatlarına, gıdaya ihtiyaç gibi bu zamanda ihtiyaç var. Bu ihtiyaç ise onu tevakkufta bırakmaz, işlettirecek inşaallah."¹⁷⁶²

1761 Kastamonu Lahikası (252)

1762 Kastamonu Lahikası (198)

ENANİYET

1) Beşinci Desise-i Şeytaniye: Ehl-i dalaletin tarafgirleri, enaniyetten istifade edip, kardeşlerimi benden çekmek istiyorlar. Hakikaten insanda en tehlikeli damar, enaniyettir ve en zaîf damarı da odur. Onu okşamakla, çok fena şeyleri yaptırabilirler. Ey kardeşlerim!

Dikkat ediniz; sizi enaniyette vurmasınlar, onunla sizi avlamasınlar. Hem biliniz ki: Şu asırda ehl-i dalalet eneye binmiş, dalalet vâdilerinde koşuyor. Ehl-i hak, bilmeceburiye eneyi terketmekle hakka hizmet edebilir.

Ene'nin istimalinde haklı dahi olsa; mademki ötekilere benzer ve onlar da onları kendileri gibi nefisperest zannederler, hakkın hizmetine karşı bir haksızlıktır. Bununla beraber etrafına toplandığımız hizmet-i Kur'aniye, ene'yi kabul etmiyor. "Nahnü" istiyor. "Ben demeyiniz, biz deyiniz" diyor. Elbette kanaatiniz gelmiş ki, bu fakir kardeşiniz ene ile meydana çıkmamış. Sizi enesine hâdim yapmıyor. Belki, enesiz bir hâdim-i Kur'anî olarak kendini size göstermiş.

Ve kendini beğenmemeyi ve enesine taraftar olmamayı meslek ittihaz etmiş. Bununla beraber, kat'î deliller ile sizlere isbat etmiştir ki: Meydan-ı istifadeye vaz'edilen eserler, mîrî malıdır; yani Kur'an-ı Hakîm'in tereşsuhatıdır.

Hiç kimse, enesiyle onlara temellük edemez! Haydi farz-ı muhal olarak ben enemle o eserlere sahib çıkıyorum, benim bir kardeşimin dediği gibi: Madem bu Kur'anî hakikat kapısı açıldı, benim noksaniyetime ve ehemmiyetsizliğime bakılmayarak, ehl-i ilim ve kemal arkamda bulunmaktan çekinmemeli ve istiğna etmemelidirler.

Selef-i sâlihîn ve muhakkikîn-i ülemanın âsârları, çendan her derde kâfi ve vâfi bir hazine-i azîmedir; fakat bazı zaman olur ki, bir anahtar bir hazineden ziyade ehemmiyetli olur. Çünkü hazine kapalıdır; fakat bir anahtar, çok hazineleri açabilir. **Zannederim ki,** o enaniyet-i ilmiyeyi fazla taşıyan

zâtlar da anladılar ki: Neşrolunan Sözler, hakaik-i Kur'aniyenin birer anahtarı ve o hakaiki inkâr etmeye çalışanların başlarına inen birer elmas kılıncıdır.

O ehl-i fazl u kemal ve kuvvetli enaniyet-i ilmiyeyi taşıyan zâtlar bilsinler ki; bana değil, Kur'an-ı Hakîm'e talebe ve şakird oluyorlar. Ben de onların bir ders arkadaşıyım. Haydi farz-ı muhal olarak ben üstadlık dava etsem, madem şimdi ehl-i imanın tabakatını, avamdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehattan kurtarmak çaresini bulduk; o ülema ya daha kolay bir çaresini bulsunlar veyahut bu çareyi iltizam edip ders versinler, taraftar olsunlar.

Ülema-üs sû' hakkında bir tehdid-i azîm var. Bu zamanda ehl-i ilim ziyade dikkat etmeli. Haydi farzetseniz ki, düşmanlarımızın zannı gibi ben, benlik hesabına böyle bir hizmette bulunuyorum. Acaba dünyevî ve millî bir maksad için, çok zâtlar enaniyeti terkedip, firavun-meşreb bir adamın kemal-i sadakatla etrafına toplanıp, şiddetli bir tesanüde iş gördükleri halde; acaba bu kardeşiniz, hakikat-ı Kur'aniye ve hakaik-i imaniye etrafında, kendi enaniyetini setretmekle beraber, o dünyevî komitenin onbaşıları gibi, terk-i enaniyetle hakaik-i Kur'aniye etrafında bir tesanüdü sizden istemeye hakkı yok mudur? Sizin en büyük âlimleriniz de, ona "**Lebbeyk**" dememesinde haksız değil midirler?

2)Kardeşlerim, enaniyetin işimizde en tehlikeli ciheti, **kıskançlıktır.** Eğer sırf lillah için olmazsa, kıskançlık müdahale eder, bozar. Nasilki bir insanın bir eli, bir elini kıskanmaz ve gözü, kulağına hased etmez ve kalbi aklına rekabet etmez. Öyle de: Bu heyetimizin şahs-ı manevîsinde herbiriniz bir duygu, bir âza hükmündesiniz. Birbirinize karşı rekabet değil, bilakis birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelezziz olmak bir vazife-i vicdaniyenizdir.

3)Bir şey daha kaldı, en tehlikesi odur ki: İçinizde ve ahababınızda, bu fakir kardeşinize karşı bir kıskançlık damarı

bulunmak, en tehlikelidir. Sizlerde mühim ehl-i ilim de var. Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enaniyet-i ilmiye bulunur. Kendi mütevazi de olsa, o cihette enaniyetlidir. Çabuk enaniyetini bırakmaz. Kalbi, akli ne kadar yapışsa da; nefsi, o ilmî enaniyeti cihetinde imtiyaz ister, kendini satmak ister, hattâ yazılan risalelere karşı muaraza ister. Kalbi risaleleri sevdiği ve akli istihsan ettiği ve yüksek bulduğu halde; nefsi ise, enaniyet-i ilmiyeden gelen kıskançlık cihetinde zımnî bir adavet besler gibi, Sözlere'in kıymetlerinin tenzilini arzu eder tâ ki kendi mahsulât-ı fikriyesi onlara yetişsin, onlar gibi satılsın. Halbuki bilmeceburiye bunu haber veriyorum ki:

4)"Bu dürûs-u Kur'aniyenin dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehidler de olsalar; vazifeleri -ulûm-u imaniye cihetinde- yalnız yazılan şu Sözlere'in şerhleri ve izahlarıdır veya tanzimleridir. Çünkü çok emarelerle anlamışız ki: Bu ulûm-u imaniyedeki fetva vazifesiyle tavzif edilmişiz. Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enaniyet-i ilmiyeden aldığı bir his ile, şerh ve izah haricinde birşey yazsa; soğuk bir muaraza veya nâkis bir taklidcilik hükmüne geçer. Çünkü çok delillerle ve emarelerle tahakkuk etmiş ki: **Risale-i Nur eczaları**, Kur'anın tereşşuhatıdır; bizler, taksim-ül a'mal kaidesiyle, herbirimiz bir vazife deruhde edip, o âb-ı hayat tereşşuhatını muhtaç olanlara yetiştiriyoruz!.."1763

5) Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir nokta-i istinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsımı çürütmekle, Nurlara büyük darbe vurabilirdiler. Halbuki o düşmanlar divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü ammeyi kırmaya çalıştıkları halde, Nurların fütuhatına ve kıymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bazı zaîf ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

6)Bu hakikat için, hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları

kendime almıyorum. Ve ben, kardeşlerim gibi, kendi nefsimde hüsn-ü zan etmiyorum. Hem kardeşlerimin bu biçare kardeşlerine verdiği **makam-ı uhrevî, hakikî, dinî makam ise**; Mektubat'ta İkinci Mektub'un âhirindeki kaideye göre, "Şahsıma verdikleri manevî hediye olan kemalâtı, eğer hâşâ ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir; kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir.

7) Bir şey daha kaldı ki; dünya cihetinde hakaik-i imaniyenin neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi tesir eder denilebilir. **Bunda da iki mani' var:**

8) Birisi: Faraza velayet olsa da; bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, velayetin mahiyetindeki ihlas ve mahviyete münafîdir. Nübüvvetin vereseleri olan Sahabeler gibi izhar ve dava edemezler, onlara kıyas edilmez.

9) İkinci mani': Pek çok cihetlerle çürütülebilir ve fâni ve cüz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahib olsa, Nurlara ve hakaik-i imaniyenin fütuhata zarar gelir.

Fakat bir nokta var ki, mûcib-i şükrandır: Ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr hakikatları bilmedikleri için; şerefli, izzetli Eski Said'i düşünüp mütemadiyen Nurlar bedeline benim şahsıma ihanet ve tenkis etmekle meşgul oluyorlar. Bazı mutaassıb enaniyetli hocaları da şahsımın aleyhine çeviriyorlar, güya Nurları söndürmeye çalışıyorlar.

Halbuki **Nurları daha ziyade parlattırmaya** vesile oluyorlar. Nurlar, âdi şahsımdan değil, Kur'an güneşinin menbaından nurları alıyor.¹⁷⁶⁴

10) Sonra bizim hizmetimiz itibariyle bizde zaîf damar sayılan, fakat hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmağa müştak olan manevî makam sahibi olmak ve velayet mertebelerinde terakki etmek ve o nimet-i İlahiyeyi kendinde bilmektir ki, insanlara menfaatten başka

hiçbir zararı yok. Fakat böyle benlik ve enaniyet ve menfaatperestlik ve nefsinin kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette sırr-ı ihlas ve hiçbir şeye âlet olmamağa bina edilen hizmet-i imaniye ile şahsî makam-ı maneviyeyi aramamak iktiza ediyor; harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî ihlasın sırrı bozulmasın.

11) Hem **ihlas ve hakperestlik ise**, Müslümanların nereden ve kimden olursa olsun istifadelerine tarafdar olmaktır. Yoksa, "Benden ders alıp sevab kazandırınlar" düşüncesi, nefsin ve enaniyetin bir hilesidir.¹⁷⁶⁵

12) Ehl-i hidayet, âhirete ait ve ileriye müteallik semerat-ı uhreviyeye ve kemalâta, kalb ve aklın yüksek düsturlarıyla müteveccih oldukları için, esaslı bir istikamet ve tam bir ihlas ve gayet fedakârane bir ittihad ve ittifak olabilirken; enaniyetten tecerrüd edemedikleri için, ifrat ve tefrit yüzünden, ulvî bir menba-ı kuvvet olan ittifakı kaybedip, ihlas da kırılır ve vazife-i uhreviye de zedelenir. Kolayca rıza-yı İlahî de elde edilmez.

Bu mühim marazın merhemi ve ilâcı: "El-hubbu fillah" sırrıyla, tarîk-ı hakta gidenlere refakatla iftihar etmek ve arkalarından gitmek ve imamlik şerefini onlara bırakmak ve o Hak yolunda kim olursa olsun kendinden daha iyi olduğunun ihtimaliyle enaniyetinden vazgeçip ihlası kazanmak ve ihlas ile bir dirhem amel, ihlassız batmanlar ile amellere racih olduğunu bilmekle ve tâbiyeti dahi sebab-i mes'uliyet ve hatarlı olan metbuiyete tercih etmekle o marazdan kurtulur ve ihlası kazanır, vazife-i uhreviyesini hakkıyla yapabilir.¹⁷⁶⁶

13) Hem Nur mesleğinde **benlik ve gösteriş**, bir nevi şöhretperestlik merdud olduğundan, bu enaniyet zamanında insanlara kendini satmağa çalışmak ve beğendirmek, bir anda Nur şakirdleri böyle büyük bir imtiyaz gibi bu eserlerle meşhur mevkilere kendilerini göstermek bir nevi gösteriş olması

¹⁷⁶⁵ Lemalar (152)

¹⁷⁶⁶ Lemalar (153)

cihetiyle, Kader-i İlahî Nur şakirdlerini tam ihlasın muhafazası için şimdilik müsaade etmiyor.¹⁷⁶⁷

14) Hubb-u câhtan gelen şöhretperestlik saikasıyla ve şan ü şeref perdesi altında teveccüh-ü âmmeyi kazanmak, nazar-ı dikkati kendine celbetmekle enaniyeti okşamak ve nefs-i emmareye bir makam vermektir ki, en mühim bir maraz-ı ruhî olduğu gibi "**şirk-i hafî**" tabir edilen riyakârlığa, hodfüruşluğa kapı açar, ihlası zedeler.¹⁷⁶⁸

15) Bu fevkalâde enaniyetli ehl-i dünyanın enaniyet işinde o kadar hassasiyet var ki, eğer şuuren olsa idi, keramet derecesinde veyahud büyük bir deha derecesinde bir muamele olurdu. **O muamele de şudur:** Kendi nefsim ve aklım bende hissetmedikleri bir parça riyakârane enaniyet vaziyetini, onlar enaniyetlerinin hassasiyet mizanıyla hissediyorlar gibi, şiddetli bir surette ben hissetmediğim enaniyetimin karşısına çıkıyorlar.

Bu sekiz dokuz senede, sekiz dokuz defa tecrübem var ki, onların zalimane bana karşı muamelelerinin vukuundan sonra, kader-i İlahîyi düşünüp "Ne için bunları bana musallat etti" diye nefsimin desiselerini arıyordum. Her defada, ya nefsim şuursuz olarak enaniyete fitrî meyletmış veyahud bilerek beni aldatmış, anlıyorum. O vakit kader-i İlahî, o zalimlerin zulmü içerisinde hakkımda adalet etmiş, derdim.

Ezcümle: Bu yazın arkadaşlarım güzel bir ata beni bindirdiler. Bir seyrangâha gittim. Şuursuz olarak nefsimde hodfüruşane bir keyf arzusu uyanmakla ehl-i dünya öyle şiddetli o arzumun karşısına çıktılar ki, yalnız o gizli arzuyu değil, belki çok iştihalarımı kestiler. Hattâ ezcümle, bu defa Ramazandan sonra, eski zamanda gayet büyük, kudsî bir imamın bize karşı gaybî kerametiyle iltifatından sonra kardeşlerimin takva ve ihlasları ve ziyaretçilerin hürmet ve hüsn-ü zanları içinde -ben bilmeyerek- nefsim müftehirane,

1767 **Emirdağ Lahikası (257)**

1768 **Lemalar (165)**

güya müteşekkirene perdesi altında riyakârane bir enaniyet vaziyetini almak istedi.

Birden bu ehl-i dünyanın hadsiz hassasiyetle ve hattâ riyakârlığın zerrelerini de hissedebilir bir tarzda, birden bana iliştiler. Ben Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ki, bunların zulmü bana bir vasıta-i ihlas oldu.¹⁷⁶⁹

16) Üstadımız âhir ömründe insanların sohbetinden men'edildiği cihetle anladı ki, bu zamanda şahsiyet cihetiyle insanlara zarar verecek haller var. Risale-i Nur'un mesleğindeki a'zamî ihlas için bu hastalık verilmiş. Çünkü bu zamanda, şan şeref perdesi altında riyakârlık yer aldığından a'zamî ihlas ile bütün bütün enaniyeti terk lâzımdır. Dostlar uzaktan ruhuma Fatiha okusunlar, manevî dua ve ziyaret etsinler. Kabrimin yanına gelmesinler. Fatiha uzaktan da olsa ruhuma gelir. Risale-i Nur'daki a'zamî ihlas ile bütün bütün terk-i enaniyet için buna bir manevî sebep hissediyorum. Kendini Risale-i Nur'a vakfetmiş olan yanımda bulunanlardan nöbetle birer adam kabrimin yakınında olup, bu manayı lüzumsuz ziyarete gelenlere bildirsinler.¹⁷⁷⁰

17) Biz de Üstadımızdan sorduk: Kabri ziyarete gelenler Fatiha okur, hayır kazanır. Acaba siz ne hikmete binaen kabrinizi ziyaret etmeyi men'ediyorsunuz?

18) Cevaben Üstadımız dedi ki: "Bu dehşetli zamanda, eski zamandaki Firavunların dünyevî şan ü şeref arzusuyla heykeller ve resimler ve mumyalarla nazar-ı beşeri kendilerine çevirmeleri gibi, enaniyet ve benlik verdiği gafletle, heykeller ve resimler ve gazetelerle nazarları, mana-yı harfîden mana-yı ismîyle tamamen kendilerine çevirtmeleri ve uhrevî istikbalden ziyade dünyevî istikbali hayal edinmiş olmaları ile; eski zamandaki lillah için ziyarete mukabil ehl-i dünya kısmen bu hakikate muhalif olarak mevtanın dünyevî şan ü şerefine ziyade ehemmiyet verir, öyle ziyaret ediyorlar.

¹⁷⁶⁹ Lemalar (174)

¹⁷⁷⁰ Emirdağ Lahikası-2 (201)

Ben de Risale-i Nur'daki **a'zamî ihlası kırmamak için** ve o ihlasın sırrıyla, kabrimi bildirmemeyi vasiyet ediyorum. Hem şarkta, hem garbda, hem kim olursa olsun okudukları Fatihalar o ruha gider.¹⁷⁷¹

19) Kardeşlerim, belki ben öleceğim. Bu zamanın bir hastalığı daha var; o da benlik, enaniyet, hodfüruşluk, hayatını güzelce medeniyet fantaziyesiyle geçirmek iştihası, tiryakilik gibi hastalıklardır. Risale-i Nur'un Kur'andan aldığı dersin en birinci esası: Benlik, enaniyet, hodfüruşluğu terk etmek lüzumudur. Tâ ihlas-ı hakikî ile imanın kurtarılmasına hizmet edilsin. Cenab-ı Hakk'a şükür, o a'zamî ihlası kazananların pek çok efradı meydana çıkmış.

Benliğini, şan ü şerefini en küçük bir mes'ele-i imaniyeye feda eden çoktur. Hattâ Nur'un bîçare bir şakirdinin düşmanları dost olduğu vakit onunla sohbet etmek çoğaldığı için, rahmet-i İlahiye cihetinde sesi kesilmiş. Hem de ona takdirle bakanlar, isabet-i nazar hükmüne geçip onu incitiyor. Hattâ musafaha etmek de tokat vurmak gibi sıkıntı veriyor. "Senin bu vaziyetin nedir?" diye soruldu, "Madem milyonlar kadar arkadaşların var, neden bunların hatırlarını muhafaza etmiyorsun?"

20)Cevaben dedi: –Madem mesleğimiz a'zamî ihlastır; değil benlik, enaniyet, dünya saltanatı da verilse, bâki bir mes'ele-i imaniyeyi o saltanata tercih etmek a'zamî ihlasın iktizasıdır.¹⁷⁷²

21) O meçhul zât, izzet-i ilmiyeyi firavuncuklara karşı muhafazamı bir enaniyet tevehhüm etmiş. Nur talebelerinin hakkında hüsn-ü zanlarını bütün bütün kırmadığımı bir benlik tahayyül etmiş. Ve iman hakikatlarına dair beyanatıma talebelerin tam itimad ve kanaatlerini temin etmek fikriyle ehl-i velayetin ve bazı âyâtın kat'î kanaat ettiğim bine yakın emarat ve işaretlerinin izharına mecbur olduğum için bir

1771 **Emirdağ Lahikası-2 (204)**

1772 **Emirdağ Lahikası-2 (246)**

kısmını has kardeşlerime beyan etmemi bir nevi hodfüruşluk zannetmiş.

22)Evet bu zamanda dinsizlik hesabına, benlikleri firavunlaşmış derecede ve imana ve Risale-i Nur'a hücumları zamanında onlara karşı tedafü' vaziyetimizde tevazu ve mahviyet göstermek, büyük bir cinayet ve hıyanettir. Ve o tevazu, tezellül hükmünde bir ahlâk-ı rezile olur. Onlara karşı izzet-i diniyeyi ve şerafet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için kahramancasına bir sebat bir kuvve-i maneviyeyi göstermek, acaba hiçbir vecihle hodfüruşluk olur mu? Hiçbir şöhretperestlik ve enaniyet olur mu ki, o zât öyle tevehhüm etmiş.

Hem Risale-i Nur'a muhtaç ve imanını kuvvetlendirmek ve kurtarmak için Nurları arayanlara karşı ki, onda üçü veya dördü şahsıma bakmayıp Nurdaki kat'î hüccetlerle iktifa ettiği gibi, beş-altı tane hüccetlerin kıymetini bilmediği için benim şahsıma bakar. Acaba bizi kandırdı mı, yoksa hakikat mı söylüyor? diye şahsıma karşı hüsn-ü zanlarını kırmamaya mecbur olduğumdan, şahsımın gizli fenalıklarına perde çekmek bir enaniyet olur mu?²

وَمَا أُبْرِي نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

âyet-i kerimesinin sırrıyla nefis-i emmareme itimad edemem. Nefis kusursuz olmaz. Fakat şimdi bu zamanda ejderhalar, ifritler hükmünde dinsizlik komitelerinin hücumları ve tahribatları zamanında müdafaamda, bende görünen o sinek kanadı kadar kusurları görmek, o hücum edenlere bir yardım hükmüne geçmektir.

Ve on aded muhtaçlardan beş-altı bîçareyi Nur'un ilâçlarından mahrum etmektir. Bu nokta için ben kendi kuvvetime, meziyetime hiç itimad etmeyerek, yalnız hakikat-ı Kur'aniye ve onun tefsiri olan hakaik-i imaniyedeki kuvvete istinaden dünyaya ilân ediyorum ki: Bütün dinsizler toplansalar, ben onlara karşı çekinmeyerek meydan

okuyorum. Ve başımı eğmiyorum ve izzet-i ilmiyeyi kırmıyorum.

Eğer bu bir benlik ise, o hiçbir cihetle bana ait değil ve benlik olamaz. Salabet-i imaniye olur. Zâten ben nasıl tabiatı, icad itibariyle inkâr ediyorum ve Risale-i Nur bunu kat'î isbat etmiş. Öyle de; beşeri gurura, enaniyete, firavunluğa sevkeden iktidarı da tabiat gibi inkâr ediyorum. Yalnız beşerin duası, bir fiilî dua nev'inde samimî bir ihtiyaç ile cüz'î kesbi, bir makbul dua hükmüne geçer.

Onu da Cenab-ı Hak kabul eder, keşfiyat namındaki beşere lâzım olan hârikaları ihsan eder diye kat'î delillerle ilm-i usûl-üd dinin üleması, kader ve cüz'-i ihtiyarî bahsinde isbat ettikleri gibi.. ben de aynelyakîn derecesinde kat'î kanaatla feyz-i Kur'anî ile Risale-i Nur'un hüccetleriyle evvelâ kendi nefsimde, sonra herkesteki benlik ve iktidarın, icad ve ihsan ve tevfik-i İlahînin yalnız bir perdesi olduklarını kat'î bildiğim için **Nurlara ve kardeşlerime ilân etmişim ki:** Ben bir çekirdektim, çürüdüm. Acz ve ihtiyaç ve samimî istemek ve fiilî dua etmek neticesinde Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Risale-i Nur'u o çekirdekten halkedip ihsan etmiş. Nur'un mektubatındaki bütün medar-ı medih fıkralar, o nuranî ağaca aittir. Benim hissem kat'iyyen hiçbir cihette fahr olamaz. Belki yalnız ve yalnız şükürdür. Öyle ise kâinat adedince "Eşşükrü lillah, Elhamdülillah"¹⁷⁷³

23) Gerçi **benlik, enaniyet çirkindir;** fakat mağrur ve muannid enaniyetlilere karşı, haklı bir surette ve sırf kendisini müdafaa ve muhafaza etmek için benlik göstermek lâzım geliyor. Onun için, Yeni Said gibi; mahviyetle, mülâyimane konuşamayacağım." Ben de ona söz verdim. Fakat enaniyetlerine, temeddühlerine iştirak etmiyorum.¹⁷⁷⁴

24) Bu mes'ele yalnız şahsıma taallûk etseydi, ben cidden nefs-i emmaremi tam kırmak için ona minnettar olurdu.

1773 **Emirdağ Lahikası-2 (153)**

1774 **Tarihçe-i Hayat (260)**

Mesleğimiz, bu zamanda hakka hizmet, bütün bütün terk-i enaniyetle olabileceğini kat'î kanaatımız olduğu gibi, yirmi senedir nefs-i emmarem ister istemez o mesleğe itâate mecbur olmuş. Risale-i Nur ve mukaddematları, buna bir hüccet-i katıadır. Fakat garaz ve inad ve bir nevi taassub-u meslekiyeyi ihsas eden ve esrar-ı mestûreyi işaa suretinde gelen îtiraz ve ayıblara karşı Eski Said (R.A.) lisaniyle derim: **İşte meydan!** En müteassıb ulemadan ve en büyük velîden tut, tâ en dinsiz feylesoflara ve müdakkik hükemalara, Risale-i Nurdaki dâvaları isbat etmeğe hazırım ve hem de isbat etmişim ki, benim mahvıma ve îdamıma mütemadiyen çalışan zındık feylesoflar ve mülhidler, o dâvaları cerhedemiyorlar ve edememişler!¹⁷⁷⁵

25) Şimdi, mabeyninizde az bir yabanilik atmağa çabalyorlar. Ben sizin hatırınız için herbirinizden on derece ziyade zahmet çektiğim halde, sizden hiç birinizin kusuruna bakmamağa karar verdim. Siz dahi, haklı ve haksız olsa benlik yapmamak, üstadımız olan şakirdlerin şahs-ı manevîsi namına istiyorum.¹⁷⁷⁶

26) Nefis ve şeytan, sizi kardeşinize karşı itiraza ve haklı olarak tenkide sevkettiği vakit deyiniz ki: "Biz değil böyle cüz'î hukukumuzu, belki hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi, Risale-i Nur'un en kuvvetli rabıtası olan tesanüde feda etmeye mükellefiz. O bize kazandırdığı netice itibariyle dünyaya, enaniyete ait herşeyi feda etmek vazifemizdir." deyip nefsinizi susturunuz!¹⁷⁷⁷

27) Gaflet ve dünyaperestlikten çıkan dehşetli bir enaniyet, bu zamanda hükmediyor. Onun için ehl-i hakikat, -hattâ meşru bir tarzda dahi olsa- enaniyetten, hodfüruşluktan vazgeçmeleri lâzım olduğundan, Risale-i Nur'un hakikî şakirdleri, buz parçası olan enaniyetlerini şahs-ı manevîde ve havz-ı müşterekte erittiklerinden, inşâallah bu fırtınada

1775 **Sikke-i Tasdiki Gaybi (62)**

1776 **Şualar (504)**

1777 **Kastamonu Lahikası (504)**

sarsılmayacaklar.¹⁷⁷⁸

28) Bir zaman Eskişehir hapsinde titiz kardeşlerime söylediğim bir hikâyeyi tekrar ediyorum: Eski harb-i umumîde Rusya'nın şimalinde doksan zabitimiz ile beraber bir uzun koğuştta esir olarak bulunuyorduk. O zâtların bana karşı haddimden çok ziyade teveccühleri bulunmasından, nasihatla gürültülere meydan vermezdim. Fakat birden asabiyet ve sıkıntıdan gelen bir titizlik, şiddetli münakaşalara sebebiyet vermeye başladı.

Ben de üç-dört adama dedim: Siz nerede gürültü işitseniz, gidiniz haksıza yardım ediniz. Onlar dahi öyle yaptılar, zararlı münakaşalar kalktı.

Benden sordular: "Neden bu haksız tedbiri yaptın?" Dedim: Haklı adam, insafli olur; bir dirhem hakkını, istirahat-ı umumînin yüz dirhem menfaatine feda eder. Haksız ise ekseriyetle enaniyetli olur, feda etmez, gürültü çoğalır.¹⁷⁷⁹

29) . Avam içinde müşkilât-ı hadîsiyeyi münakaşa etmek, izhar-ı fazl suretinde avukat gibi kendi sözünü doğru göstermek ve enaniyetini, hakka ve insafa tercih etmek suretinde deliller aramak caiz değildir.¹⁷⁸⁰

BİRBİRİNİZİ ENANİYETLE VEYA SADAKATSIZLIKLA İTTİHAM ETMEMEK İÇİN, BİR HAKİKATI BEYAN ETMEK İHTAR EDİLDİ.

30) Ben bir zaman enaniyetini bırakmış ve nefs-i emmaresi kalmamış büyük evliyadan şiddetli bir surette nefs-i emmareden şikayet ettiğini gördüm, hayrette kaldım. Sonra kat'î bildim ki, âhir ömre kadar mücahede-i nefsiyenin sevabdar devamı için nefs-i emmarenin ölmesi üzerine onun cihazatı damarlara ve hissiyata devredilir, mücahede devam eder. İşte o büyük evliyalar, bu ikinci düşmandan ve nefsin vârisinden şikayet ederler.

¹⁷⁷⁸ **Sualar (318)**

¹⁷⁷⁹ **Sualar (321)**

¹⁷⁸⁰ **Mektubat (351)**

Hem **manevî kıymet ve makam ve meziyet**, bu dünyaya bakmıyor ki, kendini ihsas etsin. Hattâ en büyük makamda bulunanlardan bazı zâtlara verilen büyük bir ihsan-ı İlahîyi hissetmediklerinden, kendilerini herkesten ziyade bîçare ve müflis telakki etmeleri gösteriyor ki; avamın nazarında medar-ı kemalât zannedilen keşf ü keramet ve ezvak u envâr, o manevî kıymet ve makamlara medar ve mehenk olamaz. Sahabelerin bir saati, başka velilerin bir gün, belki bir çillesi kadar kıymeti olduğu halde; keşif ve manevî hârikulâde hâlâta evliya gibi mazhariyetleri her sahabede olmaması, bu hakikatı isbat ediyor.

31) İşte kardeşlerim! Dikkat ediniz; sizin nefs-i emmareniz, kıyas-ı binnefs cihetinde, sû-i zan noktasında sizleri aldatmasın; Risale-i Nur terbiye etmiyor diye şübhelendirmesin¹⁷⁸¹

32) Üçüncü Mes'ele: Bir kardeşimiz kusurunu görmediği münasebetiyle, onu ikaz için yazılmış ince bir mes'eledir. Belki size faidesi olur diye yazdık.

33) Bir zaman evliya-i azîmeden nefs-i emmaresinden kurtulandan birkaç zâttan, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefs-i emmareden şekvalarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefs-i emmarenin kendi desaisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyieyi idame eden ve heves ve damar ve a'sab, tabiat ve hissiyat halitasından çıkan ve nefs-i emmarenin son tahassüngâhı bulunan ve nefs-i emmareyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-i âhir ömre kadar devam ettiren, bir manevî nefs-i emmareyi gördüm. Ve anladım ki, o mübarek zâtlar hakikî nefs-i emmareden değil; belki mecazî bir nefs-i emmareden şekva etmişler. Sonra gördüm ki, İmam-ı Rabbanî dahi bu mecazî nefs-i emmareden haber veriyor.

34)Bu ikinci nefis-i emmarede şüursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki, onlarla ıslah olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemeler ile nefret edip veya tam bir fedailiğe her hissini maksadına feda etsin. Ve Risale-i Nur'un erkânları gibi herşeyini, enaniyetini bıraksın.

Bu acib asırda dehşetli bir aşlamak ve şırınga ile hem hakikî, hem mecazî iki nefis-i emmare ittifak edip; öyle seyyiata öyle günahlara severek giriyor, kâinatı hiddete getiriyor. Hattâ kendim, bir dakika zarfında yirmi paralık bir sıkıntı ile, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım.

35)Hem on dakika zarfında, büyük bir mücahede-i manevîde, benim cephemde kırkikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde; o iki nefis-i emmarenin muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, "Ne için ben atmadım" diye en çirkin bir riya ve rekabet damarını hissettim.

Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlas Risaleleri o iki nefsin bütün desaisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki haletleri birden izale etti. Ve manevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azabdan kurtuldum.¹⁷⁸²

36) Sâlisen: Risale-i Nur'un bir esası, kusurunu bilmekle mahviyetkârane yalnız rıza-i İlahî için rekabetsiz hizmet etmektir. Halbuki keramet sahibleri ve keşfiyattan zevklenmiş ehl-i tarîkatın mabeynindeki ihtilaf ve bir nevi rekabet ve bu enaniyet zamanında ehl-i gafletin nazarında onlara sû'-i zan edip o mübarek zâtları, benlik ve enaniyetle itham etmeleri gösteriyor ki; Risale-i Nur'un şakirdleri şahsı için keramet ve

keşfiyatlar istememek, peşinde koşmamak lâzım ve elzemdir.¹⁷⁸³

37) Bu zaman ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı manevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahib olmak için bir buz parçası hükmündeki enaniyet ve şahsiyetini, o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa o buz parçası erir, zayi' olur; o havuzdan da istifade edilmez.¹⁷⁸⁴

38) Hırs-ı şöhret, hubb-u câh, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannu'kârane haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek ve tekellüfkârane lâıyk olmadığı yüksek makamlarda görünmek tarzını takınmak ile riya eder.

39) Risale-i Nur şakirdleri ene'yi nahnü'ye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı manevîsinin hesabına çalışması, ben yerine biz demeleri ve ehl-i tarikatın "fena fi-ş şeyh" ve "fena fi-r resul" ve nefsi emmareyi öldürmek gibi riyadan kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de "fena fi-l ihvan" yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı manevîsi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah ehl-i hakikatın riyadan kurtulmaları gibi, bu sır ile onlar da kurtulurlar.¹⁷⁸⁵

40) muarızlara adavetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takva, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki, Risale-i Nur'un zararına ve şakirdlerinin salabet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içine sokmayınız. Öyleler niyet-i hâlise ile girmezse, belki fütur verirler. Eğer enaniyetli ve hodefürüş ise, Risale-i Nur şakirdlerinin metanetlerini kırarlar; nazarlarını, Risale-i Nur'un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet ve ihtiyat lâzımdır.¹⁷⁸⁶

1783 Emirdağ Lahikası (87)

1784 Kastamonu Lahikası (143)

1785 Kastamonu Lahikası (184)

1786 Kastamonu Lahikası (202)

41) Kardeşlerim! Kat'iyen biliniz: **Şan ü şeref ve hodfüruşluk ve kendine güvenmek ve şahsımı beğendirmekten** ürküyorum ve kaçıyorum ve şahsıma karşı medihlerden hoşlanmıyorum. Yalnız Risale-i Nur'a karşı sadakat ve kanaata bir emare olmak cihetiyle, bazı müfritane tabirleri, ya hatırları için veya hüsn-ü zanlarını kırmamak fikriyle kısmen ta'dil ile kabul ve sükût ederim. Fakat iki İhlas Lem'aları ve mesleğimizin "hillet" ve "ihlas" ve "uhuvvet" esasları, bu tarz medihlere müsaade etmez.

42) Hem bu benlik ve enaniyet asrında ve şöhretperestlerin nazarında Nurların safiyetine ve hâlisiyetine zarar verebilir.¹⁷⁸⁷

43) Ben orada iken, çok ehemmiyetli ve enaniyetli bir sofi-meşreb eski memurlardan bir zât ve gayet mühim malûmatlı, dünya ile çok alâkadar ve siyasî tüccar bir hoca, bana karşı ilişmedikleri için; ben de onları daire-i Nur'a celbetmeğe çalışmadım, onlara da ilişmedim.¹⁷⁸⁸

44) Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur kimseyi incitmez, ışıyla okşar. Ve bilhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, **وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا** düsturunu rehber ediniz.¹⁷⁸⁹

45) İnsanın efradı arasında cismen ve sureten ayrılık varsa da pek azdır. Amma manen ve ruhen, aralarında zerre ile şems arasındaki ayrılık kadar bir ayrılık vardır. Fakat sair hayvanat öyle değildir. Meselâ balık ile kuş, kıymet-i ruhiyece birbirine pek yakındırlar. En küçüğü en büyüğü gibidir. Çünkü insanın kuvve-i ruhiyesi tahdid edilmemiştir. Enaniyet ile o kadar aşağı düşerler ki, zerreye müsavi olur. Ubudiyet ile de o kadar yükseğe çıkıyor ki, iki cihanın güneşi olur. -Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm gibi.¹⁷⁹⁰

1787 Emirdağ Lahikası (166)

1788 Emirdağ Lahikası (225)

1789 Kastamonu Lahikası (247)

1790 Mesnevi Nuriye (128)

46) ey bu küçük hüceyrelere mürekkep ve "ene" ile tabir edilen hüceyre-i kübra! O kulübeciğin küçüklüğüyle beraber, dolu olduğu hârika icadlarını gör, imana gel! Ve: Yâ İlahî! Yâ Rabbî! Yâ Hâlıkî! Yâ Musavvirî! Yâ Mâlikî ve yâ men lehülmülkü velhamd! Senin mülkün ve emanetin ve ved'ân olan şu kulübecikte misafirim, mâlik değilim." de; o bâtil temellük davasından vazgeç! Çünkü o temellük davası, insanı pek elîm elemlere maruz bırakır.¹⁷⁹¹

47) İ'lem Eyyühel-Aziz! Tohum olacak bir habbenin kalbi, yani içi delindiği zaman, elbette sünbüllenip neşv ü nema bulamaz; ölür gider. Kezalik ene ile tabir edilen enaniyetin kalbi, Allah Allah zikrinin şua ve hararetiyle yanıp delinirse, büyüyüp gafletle firavunlaşamaz. Ve Hâlık-ı Semavat ve Arz'a isyan edemez. O zikr-i İlahî sayesinde, ene mahv olur.

48) İşte Nakşibendîler, zikir hususunda ittihaz ettikleri zikr-i hafî sayesinde kalbin fethiyle, ene ve enaniyet mikrobu öldürmeğe ve şeytanın emirberi olan nefis-i emmarenin başını kırmağa muvaffak olmuşlardır. Kezalik Kadirîler de zikr-i cehrî sayesinde tabiat tagutlarını tar ü mar etmişlerdir.¹⁷⁹²

49) İ'lem Eyyühel-Aziz! Otuz seneden beri iki tagut ile mücadele vardır. Biri insandadır, diğeri âlemedir. Biri "**Ene**"dir, diğeri "**Tabiat**"tır.

Birinci tagutu gayr-ı kasdî, gölgevari bir âyine gibi gördüm. Fakat o tagutu kasden veya bizzât nazar-ı ehemmiyete alanlar, Nemrud ve Firavun olurlar.

50) İkinci tagut ise, onu İlahî bir san'at, Rahmanî bir sıbgat, yani nakışlı bir boya şeklinde gördüm. Fakat gaflet nazarıyla bakılırsa, tabiat zannedilir ve maddiyyunlarca bir ilah olur. Maahaza o tabiat zannedilen şey, İlahî bir san'attır. Cenab-ı Hakk'a hamd ve şükürler olsun ki, Kur'anın feyziyle,

1791 Mesnevi Nuriye (68)

1792 Mesnevi Nuriye (103)

mezkûr mücadelem her iki tagutun ölümüyle ve her iki sanemin kırılmasıyla neticelendi.

51)Evet Nokta, Katre, Zerre, Şemme, Habbe, Hubab Risalelerimde isbat ve izah edildiği gibi; mevhum olan tabiat perdesi parçalanarak altında şariat-ı fitriye-i İlahiye ve san'at-ı şuuriye-i Rahmaniye güneş gibi ortaya çıkmıştır. Ve keza firavunluğa delalet eden "Ene"den Sâni'-i Zülcelal'e raci' olan "Hüve" tebarüz etti.¹⁷⁹³

52)İnsanda iki vecih var. Birisi, enaniyet cihetinde şu hayat-ı dünyeviyeye nâzırdır. **Diğeri** ubudiyet cihetinde hayat-ı ebediyeye bakar. Evvelki vecih itibariyle öyle bir bîçare mahluktur ki; sermayesi yalnız ihtiyardan bir şa're (saç) gibi cüz'î bir cüz'-i ihtiyarî ve iktidardan zaîf bir kesb ve hayattan çabuk söner bir şule ve ömürden çabuk geçer bir müddetçik ve mevcudiyetten çabuk çürür küçük bir cisimdir. O haliyle beraber kâinatın tabakatında serilmiş hadsiz enva'ın hesabsız efradından nazik zaîf bir ferd olarak bulunuyor.¹⁷⁹⁴

Dördüncü Hatvede:

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

dersini verdiği gibi: Nefs, kendini serbest ve müstakil ve bizzât mevcut bilir. Ondandır bir nevi rububiyet dava eder. Mabuduna karşı adavetkârane bir isyanı taşır. İşte gelecek şu hakikatı derketmekle ondan kurtulur. Hakikat şöyledir ki: Herşey nefsinde mana-yı ismiyle fânidir, mefkuddur, hâdistir, madumdur. Fakat mana-yı harfiyle ve Sâni'-i Zülcelal'in esmasına âyinedarlık cihetiyle ve vazifedarlık itibariyle şahiddir, meşhuddur, vâciddir, mevcuddur.

Şu makamda tezkiyesi ve tathiri şudur ki: Vücudunda adem, ademinde vücudu vardır. Yani kendini bilse, vücud verse; kâinat kadar bir zulümat-ı adem içindedir. Yani vücud-u şahsîsine güvenip Mûcid-i Hakikî'den gaflet etse; yıldız böceği gibi bir şahsî ziya-yı vücudu, nihayetsiz

1793 Mesnevi Nuriye (118)

1794 Sözlük (321)

zulümat-ı adem ve firaklar içinde bulunur, boğulur. Fakat enaniyeti bırakıp, bizzât nefsi hiç olduğunu ve Mûcid-i Hakikî'nin bir âyine-i tecellisi bulunduğunu gördüğü vakit, bütün mevcudatı ve nihayetsiz bir vücudu kazanır. Zira bütün mevcudat, esmasının cilvelerine mazhar olan Zât-ı Vâcib-ül Vücut'u bulan, herşeyi bulur.¹⁷⁹⁵

53) dünyaya çok âşik ve hadsiz emeller ile ve elemeler ile mübtela bedbaht nefsim! Uyan aklını başına al! Nasilki yıldız böceği, kendi ışıkçığine itimad eder. Gecenin hadsiz zulümatında kalır. Bal arısı, kendine güvenmediği için, gündüzün güneşini bulur. Bütün dostları olan çiçekleri, Güneşin ziyasıyla yaldızlanmış müşahede eder. Öyle de: Kendine, vücuduna ve enaniyetine dayansan; yıldız böceği gibi olursun. Eğer sen, fâni vücudunu, o vücudu sana veren Hâlıkın yolunda feda etsen, bal arısı gibi olursun. Hadsiz bir nur-u vücud bulursun. Hem feda et. Çünkü şu vücud, sende vedia ve emanettir.¹⁷⁹⁶

54) Gaye-i Hayal Olmazsa, Enaniyet Kuvvetleşir

Bir gaye-i hayal olmazsa, yahut nisyan basarsa, ya tenasi edilse; elbette zihinler enelere dönerler,

Etrafında gezerler. Ene kuvvetleşiyor, bazan sinirleniyor.

Delinmez, tâ "nahnü" olsun. Enesini sevenler, başkaları sevmezler.¹⁷⁹⁷

55) Büyük Görünme Küçülürsün

Ey enesi çifteli, kafası da kibirli! Şu mizanı bilmeli: Her adam için elbet cem'iyet-i beşerde, içtimaî binada,

Görmek görünmek için şu mertebe denilen bir penceresi var.

Ger pencere, kamet-i kıymetinden yüksekse, tekebbürle tetavül edecek, uzanacak. Ger pencere, kamet-i himmetinden alçaksa, tevazu'la tekavvüs edecek, eğilecek.

Kâmillerde, büyüklük mikyasıdır küçüklük. Nâkislarda,

¹⁷⁹⁵ **Sözler (477)**

¹⁷⁹⁶ **Sözler (213)**

¹⁷⁹⁷ **Sözler (708)**

küçüklük mizanıdır büyüklük...¹⁷⁹⁸

50) Arkadaş! Nefsî tefekkürde tafsilâtlı, âfâkî tefekkürde ise icmalî yaparsan, vahdete takarrüb edersin. Aksini yaptığın takdirde kesret fikrini dağıtır, evham seni havalandırır. Enaniyetin kalınlaşır, gafletin kuvvet bulur, tabiata kalbeder. İşte dalalete îsal eden kesret yolu budur.¹⁷⁹⁹

57) Aziz, sıddık kardeşlerim!

Yüz defadan ziyade, **gayet kıymetli bir hakikat-ı imaniye bana görünüyor**. Te'lif zamanı tamam olması hikmetiyle, ne kadar çalıştım, o çok ehemmiyetli hakikatı avlayamadım. Vâzıhan ifade ve ihsas etmek için bekledim, muvaffak olamadım. **Şimdi gayet kısa bir işaretle, o çok geniş ve çok uzun hakikattan kısacık bahsedeceğim:**

İn hadîsi; hem cevami-ül kelimden, hem müteşabih hadîslerdendir. Pek büyük ve küllî nüktesi, benim kalbime, **Hülâsat-ül Hülâsa** ile **Cevşen-ül Kebir'i** okuduğum vakit zahir oldu. Ben de o acib ve çok güzel nüktayı kaçırmamak için, şifreler, işaretler nev'inden Hülâsat-ül Hülâsa'nın onyedinci mertebesi olan **"Kur'an lisaniyla şehadet"** ve onsekizinci mertebesi olan **"kâinat lisaniyla şehadet"** ortasında o şifreli işaretleri şöyle koydum:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ بِلِسَانِ الْحَقِيقَةِ الْإِنْسَانِيَّةِ بِكَلِمَاتِ حَيَاتِهَا وَحِسِّيَّاتِهَا وَ سَجِيَّاتِهَا وَ مَقْيَاسِيَّاتِهَا وَ مِرَآئِيَّاتِهَا وَ بِكَلِمَاتِ صِفَاتِهَا وَ أَخْلَاقِهَا وَ خِلَافَتِهَا وَ فِهْرِسْتِيَّاتِهَا وَ أَنَانِيَّاتِهَا وَ بِكَلِمَاتِ مَخْلُوقِيَّاتِهَا الْجَامِعَةِ وَ عُبُودِيَّاتِهَا الْمُتَنَوِّعَةِ وَ اِحْتِيَاجَاتِهَا الْكَثِيرَةِ وَ فَقْرِهَا وَ عَجْزِهَا وَ نَقْصِهَا الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَ اِسْتِعْدَادَاتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْضُورَةِ

İşte bu kısa şifreyi, yine gayet muhtasar bir şifre ile tercüme ve izah edeceğim. Bunu Hülâsat-ül Hülâsa'ya bir haşiye yapınız.

1798 Sözlür (724)

1799 Mesnevi-i Nuriye (147)

Evet ben, **Hülâsat-ül Hülâsa'yı okuduğum zaman**, koca kâinat, nazarımda bir halka-i zikir oluyor. Fakat her nev'in lisanı çok geniş olmasından, fikir yoluyla sıfât ve esma-i İlahiyeyi ilmelyakîn ile iz'an etmek için akıl çok çabalyor, sonra tam görür. Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, o câmi' miyasta, o küçük haritacıkta, o doğru nümunecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî bir vicdan, bir itminan, bir iman ile o sıfât ve esmayı tasdik eder. Hem çok kolay, hem hazır yanındaki âyinesinde, hiç uzun bir seyahat-ı fikriyeye muhtaç olmadan iman-ı tahkikîyi kazanır ve **إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَىٰ صُورَةِ الرَّحْمَنِ** hakikî bir manasını anlar. Çünkü Cenab-ı Hak hakkında suret muhal olmasından, suretten murad sîrettir, ahlâk ve sıfâttır.¹⁸⁰⁰

60)Evet nasilki ehl-i tarîkat, seyr-i enfüsî ve âfâkî ile marifet-i İlahiyede iki yol ile gitmişler ve en kısa ve kolayı ve kuvvetli ve itminanlı yolunu enfüsîde, yani kalbinde zikr-i hafiyi kalble bulmuşlar. Aynen öyle de: Yüksek ehl-i hakikat dahi, marifet ve tasavvur değil, belki ondan çok âlî ve kıymetli olan iman ve tasdikte, iki cadde ile hareket etmişler:

Biri: Kitab-ı kâinatı mütalaa ile, Âyet-ül Kübra ve Hizb-ün Nuriye ve Hülâsat-ül Hülâsa gibi âfâka bakmaktır.

61)Diğeri: Ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde vicdanî ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i nefsiyesini mütalaa ile, imanın şübhesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmaktır ki; sırr-ı akrebiyete ve veraset-i nübüvete bakar. Ve enfüsî tefekkür-ü imanî hakikatının bir parçası, Otuzuncu Söz'ün ve "ene ve enaniyet"te ve Otuzüçüncü Mektub'un Hayat Penceresinde ve İnsan Penceresinde ve bazı parçaları da sair ecza-yı Nuriyede bir derece beyan edilmiş.¹⁸⁰¹

62) Üçüncü Nükte: Bütün ehl-i tahkikin icmayla vücud

1800 Emirdağ Lahikası-1 (145 - 146)

1801 Emirdağ Lahikası-1 (145)

hayr-ı mahzurdur, nurdur; adem şerr-i mahzurdur, zulmettir. Bütün hayırlar, iyilikler, güzellikler, lezzetler -tahlil neticesinde- vücuddan neş'et ettiklerini ve bütün fenalıklar, şerler, musibetler, elemeler -hattâ masiyetler- ademe raci' olduğunu ehl-i akıl ve ehl-i kalbin büyükleri ittifak etmişler.

63)Eğer desen: Madem bütün güzelliklerin menbaı vücuddur, vücudda küfür ve enaniyet-i nefsiye dahi var?

Elcevab: Küfür ise hakaik-i imaniyeyi inkâr ve nefy olduğundan ademdir. Enaniyetin vücudu ise, haksız temellük ve âyinedarlığını bilmemek ve mevhumu muhakkak bilmekten ileri geldiğinden, vücut rengini ve suretini almış bir ademdir.¹⁸⁰²

64) İ'lem Eyyühel-Aziz! Kâinatın miftahı, anahtarı insanın elindedir. Âlemin kapıları açık ise de manen kapalıdır. Cenab-ı Hak bütün o kapıları ve kenz-i mahfîyi açan "**Ene**" namında bir miftahı insanın eline vermiştir. Fakat, ene de kapısı kapalı bir bilmecedir. Bunun kapısı açılıyorsa kâinatın da kapıları açılıyor.

65)Evet Cenab-ı Hak insana bir benlik, bir nevi hürriyet vermiştir ki, Cenab-ı Hakk'ın rububiyetine ait evsafı bilmek için mevhum, farazî bir vâhid-i kıyasî yapsın.

66)Mahiyet-i beşerde pek ince bir ip, insanın vücudunda şuurlu bir kıl, şahsın kitabında bir elif kıymetinde ve miktarında olan "**Ene'nin iki vechi vardır.** Biri hayra bakar. Bu vecihle yalnız kabil-i feyizdir, fâil değildir. Diğer vechi ise şerre bakar. Bu vecihle kendisini fâil bilir.

67)Ene'nin mahiyeti mevhumedir, rububiyeti hayalîdir. Vücudu bir şeye hâmil olamaz. Ancak mizan-ül hararet gibi, Vâcib-ül Vücut'un rububiyetine ait sıfât-ı mutlaka-i muhitayı bilmek için bir mizan vazifesini görüyor.

68)Eğer insan benliğine mizan nazarıyla bakarsa, kâinattan zihnine akıp gelen âfâkî malûmatı kendi malûmatı ile, tasarrufat ve sıfât-ı İlahiyeyi de kendi sıfâtıyla tasdik eder.

Yine merciine iade eder. Ve bu sayede مَنْ قَدْ أَفْلَحَ مِنْ زَكِّيَّهَا daki مَنْ şümülüne dâhil olarak bihakkın emaneti îfa etmiş olur. Fakat kendisine müstakil nazarıyla bakmakla kendisini mâlik itikad ederse مَنْ دَسِيَّهَا'nın şümülüne dâhil olmakla emanette hıyanet etmiş olur. Zira semavat ve arzın, hamlinden korkarak imtina' ettikleri cihet "Ene"nin bu cihetidir. Çünkü dalaletler, şirkler, şerler bu cihetten doğarlar. Eğer vaktiyle o "**Ene**"nin şiddetli bir terbiye ile başı kırılmaz ise büyür, insanın vücudunu yutar.

69)Eğer milletin de enaniyeti inzıam ederse, Sâniin emrine karşı mübareze çıkar. Tam manasıyla bir şeytan olur. Sonra halkı da kendisine kıyas eder, esbabı da o kıyasa dâhil eder, büyük bir şirke düşer. -El'iyazü billah...-

70)Mühim bir mes'ele: "**Ene**"nin iki vechi vardır. Bir vechini nübüvvet almıştır. Bir vechini de felsefe almıştır.

71)Birinci vecih, ubudiyet-i mahzaya menşe'dir. Mahiyeti harfiye olup, müstakil değildir. Vücudu tebaî olup, aslî değildir. Mâlikiyeti vehmî olup, hakikî değildir. Vazifesi, Hâlık'ın sıfatını fehmetmek için bir mizan ve bir mikyas olmaktadır. Enbiya (Aleyhimüsselâm) enaniyetin bu vechine bakmakla, mülkü tamamen Allah'a teslim ederek ne mülkünde, ne rububiyetinde, ne uluhiyetinde şeriki olmadığına hükmetmişlerdir. **Ene'nin bu vechinden Cenab-ı Hak şecere-i tûbâ-i ubudiyeti inbat edip;** dal ve budakları kâinat bahçesinde enbiya, evliya, sıddıkîn gibi mübarek semereleri vermiştir.

72)İkinci vechi alan felsefe, ene'nin vücudunu aslî ve kendisini müstakil ve mâlik-i hakikî olduğunu zu'metmişlerdir. Vazifesi de yalnız hubb-u zâtıyla tekemmül-ü hayattır. Ene'nin bu siyah yüzünden envaen şirkler, dalaletler çıkmıştır. Ezcümle: Kuvve-i behimiye dalında sanemler doğmuşlardır. Kuvve-i gazabiye gusnundan firavunlar, nemrudlar çıkmıştır. Kuvve-i akliyeden dehriyyun, maddiyyun, felasife çıkmışlardır

ki, Vâcib-ül Vücut'a bir mahluk-u vâhidi verir. Bâki kalan mülkünü gayra taksim ederler.

73)Hülâsa: Ene, haddizâtında bir hava, bir buhar gibi iken, verilen ehemmiyete göre mâyi haline gelir. Sonra ülfetle kalınlaşır. Sonra gaflet ve isyan ile öyle kalınlaşır ki, sahibini yutar. Halkı, esbabı da kendisine kıyas ederek Hâlık'ın evamirine mübarezeyle başlar. Küçük âlemde yani insanda ene, büyük insanda yani kâinatta tabiata benziyor. İki de tagutlardandır.¹⁸⁰³

74) İslâmiyet der: : لَّا خَالِقَ إِلَّا هُوَ Hem vesait ve esbabı, müessir-i hakikî olarak kabul etmez. Vasıtaya mana-yı harfî nazarıyla bakar. Akide-i tevhid ve vazife-i teslim ve tefviz öyle ister. Tahrif sebebiyle şimdiki Hristiyanlık esbab ve vesaiti müessir bilir, mana-yı ismî nazarıyla bakar. **Akide-i velediyet ve fikr-i ruhbaniyet öyle ister, öyle sevk eder.** Onlar azizlerine mana-yı ismiyle birer menba-ı feyz ve - güneşin ziyasından bir fikre göre istihale etmiş lâmbanın nuru gibi- birer maden-i nur nazarıyla bakıyorlar. Biz ise evliyaya mana-yı harfiyle, yani âyine güneşin ziyasını neşrettiği gibi birer ma'kes-i tecelli nazarıyla bakıyoruz.

75)Bu sırdandır ki bizde sülûk tevazudan başlar, mahviyetten geçer, Fena fillah makamını görür. Gayr-ı mütenahî makamatta sülûke başlar. Ene ve nefsi emmare kibriyle, gururuyla söner. Hakikî Hristiyanlık değil, belki tahrif ve felsefe ile sarsılmış Hristiyanda, ene levazimatıyla kuvvetleşir. Enesi kuvvetli, müteşahhıs, rütbeli, makam sahibi bir adam Hristiyan olsa mütesallib olur. Fakat Müslüman olsa lâkayd olur.¹⁸⁰⁴ **(Haşiye)**

76) İslâmiyet'in esası, mahz-ı tevhiddir; vesait ve esbaba tesir-i hakikî vermiyor, icad ve makam cihetiyle kıymet vermiyor. Hristiyanlık ise "velediyet" fikrini kabul ettiği için,

1803 Mesnevi-i Nuriye (199)

1804 Hube-i Şamiye (136)

(Haşiye): Nakşibendi rabitası bu sırta bina edilmiştir.

vesait ve esbaba bir kıymet verir, enaniyeti kırmaz. Âdeta rububiyet-i İlahiyenin bir cilvesini azizlerine, büyüklerine verir.

إِتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ olmuşlar. Onun içindir ki, Hristiyanların dünyaca en yüksek mertebede olanları, gurur ve enaniyetlerini muhafaza etmekle beraber sâbık Amerika Reisi Wilson gibi, mutaassıb bir dindar olur. Mahz-ı tevhid dini olan İslâmiyet içinde, dünyaca yüksek mertebede olanlar, ya enaniyeti ve gururu bırakacak veya dindarlığı bir derece bırakacak. Onun için bir kısmı lâkayd kalıyorlar, belki dinsiz oluyorlar.¹⁸⁰⁵

وَلَا يَتَّخِذْ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ ق٧٧

Binler nüktesinden bir nükte: Sofiye meşrebinden kat'ı nazar, İslâmiyet vasıtayı red, delili kabul ve vesileyi nefiy, imamı isbat eder. Başka din, vasıta kabul eder. Bu sırra binaendir ki; hristiyanda servet ve rütbece yüksek olanlar, ziyade dindardır.

İslâmiyette avam ise, servet ve rütbece yüksek olanlardan ziyade dine merbuttur. Zira bir zîrütbe enaniyetli bir hristiyan, ne derece dinde mütesallib ise, o derece mevkiini muhafaza ve enaniyeti okşar, kibrinde imtiyazından fedakârlık etmez. Belki kazanır.

78) Bir müslim ne derece dine mütemessik ise, o derece kibriden, gururundan hattâ izzet-i rütbîden fedakârlık etmek gerekir.¹⁸⁰⁶

79) İ'lem Eyyühel-Aziz! Keramet ile istidrac manen birbirine mübayindir. Zira keramet, mu'cize gibi Allah'ın fiilidir. Ve o keramet sahibi de kerametın Allah'tan olduğunu bilir ve Allah'ın kendisine hâmi ve rakib olduğunu da bilir. Tevekkül ü yakîni de fazlalaşır. Lâkin bazan Allah'ın izniyle kerametlerine şuuru olur, bazan olmaz. Evlâ ve eslemi de bu kısımdır.

1805 Mektubat (325)

1806 Sünuhât-Tuluât-İşarat (26)

80)İstidrac ise, gaflet içinde iken eşya-yı gaybiyenin inkişafından ve garib fiilleri izhar etmekten ibarettir. Fakat bu istidrac sahibi, nefsine istinad ve iktidarına isnad etmekle enaniyeti, gururu öyle fazlalaşır ki **أَمَّا أُوتِيَتْهُ عَلَى عِلْمٍ** okumaya başlar. Lâkin o inkişaf, tasfiye-i nefis ve tenevvür-ü kalb neticesi olduğu takdirde, ehl-i istidrac ile ehl-i keramet arasında tabaka-i ûlâda fark yoktur. Tam manasıyla fenaya mazhar olanlar ise, onlara da Allah'ın izniyle eşya-yı gaybiye inkişaf eder. Ve onlar da, o eşyayı fena fillah olan havaslarıyla görürler. Bunun istidracdan farkı pek zahirdir. Zira zahire çıkan bâtınlarının nuraniyeti, mürâilerin zulûmatıyla iltibas olmaz.¹⁸⁰⁷

81) Nasılki bir cemaatın malı bir adama verilse zulüm olur. Veya cemaata ait vakıfları bir adam zabtetsen zulmeder. Öyle de: Cemaatın sa'yleriyle hasıl olan bir neticeyi veya cemaatın haseneleriyle terettüb eden bir şerefi, bir fazileti, o cemaatın reisine veya üstadına vermek; hem cemaata, hem de o üstad veya reise zulümdür. Çünkü enaniyeti okşar, gurura sevkeder. Kendini kapıcı iken, padişah zannettirir. Hem kendi nefsine de zulmeder. Belki bir nevi şirk-i hafîye yol açar. Evet bir kal'ayı fetheden bir taburun ganîmetini ve muzafferiyet ve şerefini, binbaşısı alamaz.

Evet üstad ve mürşid, masdar ve menba telakki edilmemek gerektir. Belki mazhar ve ma'kes olduklarını bilmek lâzımdır. Meselâ: Hararet ve ziya, sana bir âyine vasıtasıyla gelir. Senden Güneş'e karşı minnetdar olmaya bedel, âyineyi masdar telakki edip, Güneş'i unutup, ona minnetdar olmak, divaneliktir.

Evet âyine muhafaza edilmeli, çünkü mazhardır. İşte mürşidin ruhu ve kalbi bir âyinedir. Cenab-ı Hak'tan gelen feyze ma'kes olur, müridine aksedilmesine de vesile olur.

Vesilelikten fazla feyiz noktasında makam verilmemek lâzımdır.¹⁸⁰⁸

82) Cemaat itibariyle görüyoruz ki: Bir şahs-ı muhteris, bir intikamıyla veya müntakim bir muhalefetle, arzuyu tazammun eden bir fikir ile demiş ki: "İslâm parçalanacak" veyahut "Hilafet mahvolacak." Sırf o meş'um sözünü doğru göstermek, gururiyetini, enaniyetini tatmin etmek için, İslâmın perişanlığını, (el'iyazü billah) uhuvvet-i İslâmiyenin boğulmasını arzu eder. Hasrın zulm-ü kâfiranesini, hayale gelemes cerbezeli tevillerle adalet suretinde göstermek ister.¹⁸⁰⁹

83) Evet ene ve enaniyetin eşkal-i habisesi olan hodgâmlık, hodbinlik, hodendişlik, gurur ve inad, o meyle inzimam etse, öyle ekber-ül kebairi icad eder ki, daha beşer ona isim bulmamış. Cehennem'in lüzumuna delil olduğu gibi, cezası da yalnız Cehennem olabilir.¹⁸¹⁰

84) DÖRDÜNCÜ TELVİH: Meslek-i velayet çok kolay olmakla beraber çok müşkilâtlıdır, çok kısa olmakla beraber çok uzundur, çok kıymetdar olmakla beraber çok hatırlıdır, çok geniş olmakla beraber çok dardır.

İşte bu sırlar içindir ki; o yolda sülûk edenler bazan boğulur, bazan zararlı düşer, bazan döner başkalarını yoldan çıkarır.

85)Ezcümle: Tarîkatta "seyr-i enfüsî" ve "seyr-i âfâkî" tabirleri altında iki meşreb var.

86)Birinci meşreb, enfüsî meşrebidir; nefisten başlar, hariçten gözünü çeker, kalbe bakar, enaniyeti deler geçer, kalbinden yol açar, hakikatı bulur. Sonra âfâka girer. O vakit âfâkı nuranî görür. Çabuk o seyri bitirir. Enfüsî dairesinde gördüğü hakikatı, büyük bir mikyasta onda da görür. Turuk-u hafiyenin çoğu bu yol ile gidiyor. Bunun da en mühim esası; enaniyeti kırmak, hevayı terketmek, nefsi öldürmektir.

1808 Lemalar (134)

1809 Sünuhat - Tuluat - işaret (28)

1810 Sünuhat - Tuluat - işaret (27)

87)İkinci meşreb; âfâktan başlar, o daire-i kübranın mezahirinde cilve-i esma ve sıfâtı seyredip, sonra daire-i enfüsiyeye girer. Küçük bir mikyasta, daire-i kalbinde o envârı müşahede edip, onda en yakın yolu açar. Kalb, âyine-i Samed olduğunu görür, aradığı maksada vâsil olur.

88)İşte birinci meşrebde sülûk eden insanlar nefsi emmareyi öldürmeye muvaffak olamazsa, hevayı terkedip enaniyeti kırmazsa; şükür makamından, fahr makamına düşer.. fahrdan gurura sukut eder.

Eğer muhabbetten gelen bir incizab ve incizabdan gelen bir nevi sekir beraber bulunsa, "**şatahat**" namıyla haddinden çok fazla davalar ondan sudûr eder. Hem kendi zarar eder, hem başkasının zararına sebep olur. Meselâ: Nasılki bir mülazım, kendinde bulunan kumandanlık zevkiyle ve neş'esiyle gururlansa, kendini bir müşir zanneder.

Küçücük dairesini, o küllî daire ile iltibas eder. Ve bir küçük âyinede görünen bir Güneşi, denizin yüzünde haşmetiyle cilvesi görünen Güneşle bir cihet-i müşabehetle iltibasa sebep olur; öyle de: Çok ehl-i velayet var ki; bir sineğin bir tavus kuşuna nisbeti gibi, kendinden o derece büyük olanlardan kendini büyük görür ve öyle de müşahede ediyor, kendini haklı buluyor. Hattâ ben gördüm ki: Yalnız kalbi intibaha gelmiş uzaktan uzağa velayetin sırrını kendinde hissetmiş, kendini kutb-u a'zam telakki edip o tavrı takınıyordu.

Ben dedim: "Kardeşim! Nasılki kanun-u saltanatın, sadrazam dairesinden tâ nahiye müdürü dairesine kadar bir tarzda cüz'î-küllî cilveleri var; öyle de velayetin ve kutbiyetin dahi, öyle muhtelif daire ve cilveleri var. Herbir makamın çok zılleri ve gölgeleri var. Sen, sadrazam-misal kutbiyetin a'zam cilvesini, bir müdür dairesi hükmünde olan kendi dairende o cilveyi görmüşsün, aldanmışsın. Gördüğün doğrudur, fakat hükmün yanlıştır. Bir sineğe bir kap su, bir küçük denizdir." O zât şu cevabımdan inşâallah ayıldı ve o vartadan kurtuldu.

89)Hem ben müteaddid insanları gördüm ki, bir nevi Mehdi kendilerini biliyorlardı ve "Mehdi olacağım" diyorlardı. Bu zâtlar yalancı ve aldatıcı değiller, belki aldanıyorlar. Gördüklerini, hakikat zannediyorlar. Esmâ-i İlahînin nasıllı tecelliyatı, Arş-ı A'zam dairesinden tâ bir zerreye kadar cilveleri var ve o esmaya mazhariyet de, o nisbette tefavüt eder. Öyle de mazhariyet-i esmadan ibaret olan meratib-i velayet dahi öyle mütefavittir. Şu iltibasın en mühim sebebi şudur:

90)Makamat-ı evliyadan bazı makamlarda Mehdi vazifesinin hususiyeti bulunduğu ve kutb-u a'zama has bir nisbeti görüldüğü ve Hazret-i Hızır'ın bir münasebet-i hâssası olduğu gibi, bazı meşahirle münasebetdar bazı makamat var. Hattâ o makamlara "Makam-ı Hızır", "Makam-ı Üveys", "Makam-ı Mehdiyât" tabir edilir.

91)İşte bu sırra binaen, o makama ve o makamın cüz'î bir nümunesine veya bir gölgesine girenler, kendilerini o makamla has münasebetdar meşhur zâtlar zannediyorlar. Kendini **Hızır** telakki eder veya Mehdi itikad eder veya kutb-u a'zam tahayyül eder.

Eğer hubb-u câha talib enaniyeti yoksa, o halde mahkûm olmaz. Onun haddinden fazla davaları, şatahat sayılır. Onunla belki mes'ul olmaz.

Eğer enaniyeti perde ardında hubb-u câha müteveccih ise; o zât enaniyete mağlub olup, şükrü bırakıp fahre girse, fahrden git gide gurura sukut eder. Ya divanelik derecesine sukut eder veyahut tarîk-ı haktan sapar. Çünkü büyük evliyayı, kendi gibi telakki eder, haklarındaki hüsn-ü zannı kırılır. Zira nefis ne kadar mağrur da olsa, kendisi kendi kusurunu derkeder. O büyükleri de kendine kıyas edip, kusurlu tevehhüm eder. Hattâ enbiyalar hakkında da hürmeti noksanlaşır.

92) İşte bu hale giriftar olanlar, mizan-ı şeriatı elde tutmak ve Usûl-üd Din ülemasının düsturlarını kendine ölçü ittihaz

etmek ve İmam-ı Gazalî ve İmam-ı Rabbanî gibi muhakkikîn-i evliyanın talimatlarını rehber etmek gerektir. Ve daima nefsinin ittiham etmektir. Ve kusurdan, acz ve fakırdan başka nefsin eline vermemektir. Bu meşrebdeki şatahat, hubb-u nefisten neş'et ediyor. Çünkü muhabbet gözü, kusuru görmez. Nefsine muhabbeti için, o kusurlu ve liyakatsız bir cam parçası gibi nefsinin, bir pırlanta, bir elmas zanneder.¹⁸¹¹

93) Yedincisi: Sülûk-u tarîkatın en mühim şartı, en ehemmiyetli neticesi olan ihlas vasıtasıyla, şirk-i hafîden ve riya ve tasannu' gibi rezailden halâs olmak ve tarîkatın mahiyet-i amelîyesi olan tezkiye-i nefis vasıtasıyla, nefis-i emmarenin ve enaniyetin tehlikelerinden kurtulmaktır.¹⁸¹²

94) İkinci Nokta: Şeytanın mühim bir desisesi: İnsana kusurunu itiraf ettirmemektir. Tâ ki, istiğfar ve istiaze yolunu kapasın. Hem nefis-i insaniyenin enaniyetini tahrik edip, tâ ki nefis kendini avukat gibi müdafaa etsin; âdetâ taksirattan takdis etsin. Evet, şeytanı dinleyen bir nefis, kusurunu görmek istemez; görse de, yüz tevil ile tevil ettirir.

و عَيْنُ الرَّضَا عَنْ كُلِّ عَيْبٍ كَلِيلَةٌ sırrıyla: Nefsine nazar-ı rıza ile baktığı için ayıbını görmez. Ayıbını görmediği için itiraf etmez, istiğfar etmez, istiaze etmez; şeytana maskara olur.

Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi bir Peygamber-i Âlişan, وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي dediği halde, nasıl nefse itimad edilebilir? Nefsini ittiham eden, kusurunu görür. Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiaze eder. İstiaze eden, şeytanın şerrinden kurtulur. Kusurunu görmemek o kusurdan daha büyük bir kusurdur. Ve kusurunu itiraf etmemek, büyük bir noksanlıktır. Ve kusurunu görse, o kusur kusurluktan çıkar; itiraf etse, afva müstehak olur.¹⁸¹³

1811 Mektubat (446)

1812 Mektubat (456)

1813 Lemalar (87)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ 95

Meali: (Haşiye) "Nefis daima kötü şeylere sevkeder." âyetinin, hem de **أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ** mana-yı şerifi: "Senin en zararlı düşmanın nefsidir." hadîsinin bir nüktesidir.

96) Tezkiyesiz nefs-i emmaresi bulunmak şartıyla kendi nefsini beğenen ve seven adam, başkasını sevmez. Eğer zahirî sevse de samimî sevemez, belki ondaki menfaatini ve lezzetini sever. Daima kendini beğendirmeye ve sevdirmeye çalışır ve kusuru nefsine almaz; belki avukat gibi kendini müdafaa ve tebrîe eyler. Mübalağalar ile, belki yalanlarla nefsini medh ü tenzih ederek âdeta takdis eder ve derecesine göre **مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوِيَهُ** âyetinin bir tokadını yer. Temeddühü ve sevdirmesi ise, aks-ül amel ile istiskali celbeder, soğuk düşürtür. Hem amel-i uhrevîde ihlası kaybeder, riyayı karıştırır. Akibeti görmeyen ve neticeleri düşünmeyen ve lezzet-i hazıraya mübtela olan hisse ve heva-yı nefse mağlub olup; yolunu şaşırılmış hissin fetvasıyla, bir saat lezzet için bir sene hapiste yatar. Bir dakika gurur veya intikam

Bir dakika gurur veya intikam yüzünden on sene ceza görür. Âdeta ders aldığı Amme Cüz'ünü bir tek şekerlemeyesatan hevaî bir çocuk gibi, elmas kıymetinde bulunan hasenatını, hissini okşamak için ve hevasını memnun etmek için ve hevesini tatmin etmek için, ehemmiyetsiz cam parçaları hükmündeki lezzetlere, enaniyetlere vesile edip, kârlı işlerde hasaret eder.¹⁸¹⁴

اللَّهُمَّ احْفَظْنَا مِنْ شَرِّ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّ وَالْإِنْسَانِ

(Haşiye): Bu parçanın da herkese faidesi var.
1814 Lemalar (275)

ENE'NİN ZARARLARI

Gök, zemin, dağ tahammülünden çekindiği ve korktuğu emanetin müteaddid vücuhundan bir ferdi, bir vechi, ene'dir. Evet **ene**, zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar âlem-i insaniyetin etrafına dal budak salan nurani bir şecere-i tûbâ ile, müdhîş bir şecere-i zakkumun çekirdeğidir.

Ene, künuz-u mahfiye olan esma-i İlahiyenin anahtarı olduğu gibi, kâinatın tılsım-ı muğlakının dahi anahtarı olarak bir muamma-yı müşkilküşadır, bir tılsım-ı hayretfezadır. O ene mahiyetinin bilinmesiyle, o garib muamma, o acib tılsım olan ene açılır ve kâinat tılsımını ve âlem-i vücubun künuzunu dahi açar.¹⁸¹⁵

Âlemin miftahı insanın elindedir ve nefesine takılmıştır. Kâinat kapıları zahiren açık görünürken, hakikaten kapalıdır. Cenab-ı Hak, emanet cihetiyle insana "**ene**" namında öyle bir **miftah** vermiş ki; âlemin bütün kapılarını açar ve öyle tıslımlı bir enaniyet vermiş ki; Hallak-ı Kâinat'ın künuz-u mahfiyesini onun ile keşfeder. Fakat ene, kendisi de gayet muğlak bir muamma ve açılması müşkil bir tıslımdır. **Eğer onun hakikî mahiyeti ve sırr-ı hilkati bilinse; kendisi açıldığı gibi kâinat dahi açılır.**

ENE BİR VAHİD-İ KIYASİDİR*

Sani-i Hakîm, insanın eline emanet olarak, rububiyetinin sîfât ve şununatının hakikatlarını gösterecek, tanıttıracak, işaret ve nûmuneleri câmi' bir ene vermiştir. Tâ ki o ene, bir vâhid-i kıyasî olup, evsaf-ı rububiyet ve şununat-ı uluhiyet bilinsin. Fakat vâhid-i kıyasî, bir mevcud-u hakikî olmak lâzım değil. Belki hendesedeki farazî hatlar gibi, farz ve tevehhümle bir vâhid-i kıyasî teşkil edilebilir. **İlim ve tahakkukla hakikî vücudu lâzım değildir.**¹⁸¹⁶

1815 Sözler (535)

1816 Sözler (536)

ATIF NOTU: Vahid-i Kıyasî: *Birşeyi tanımlamak için birim ölçüsü. Uzunluğun Vahid-i kıyasîsi metre olduğu gibi Ene de Cenab-ı Hakka ait evsafı tanımlamak için insana takılmış bir histir.

Enlem. Boylam gibi aslında olmayan çizgiler. Dünya üzerinde yer tayin etmek için kullanılıyor.

ENE CENAB-I HAKK'IN MUHİT OLAN SIFATLARININ BİLİNMESİ İÇİN KONULAN BİR HAT (SINIR) GİBİDİR.

Meselâ: "Ben şu evi nasıl yaptım ve tanzim ettim. Öyle de şu dünya hanesini birisi yapmış ve tanzim etmiş" der. Ve hakeza... Bütün sıfât ve şununat-ı İlahiyeyi bir derece bildirecek, gösterecek binler esrarlı ahval ve sıfât ve hissiyat, ene'de münderiçtir.

Demek **ene**, âyine-misal ve vâhid-i kıyasî ve âlet-i inkişaf ve mana-yı harfî gibi; manası kendinde olmayan ve başkasının manasını gösteren, vücud-u insanîyetin kalın ipinden şuurlu bir tel ve mahiyet-i beşerîyenin hüllesinden ince bir ip ve şahsiyet-i âdemîyetin kitabından bir eliftir ki, o elif'in "**iki yüzü**" var.

Biri, hayra ve vücuda bakar. O yüz ile yalnız feyze kabildir. Vereni kabul eder, kendi icad edemez. O yüzde fâil değil, icaddan eli kısadır. Bir yüzü de şerre bakar ve ademe gider. Şu yüzde o fâildir, fiil sahibidir. Hem onun mahiyeti, harfiyedir; başkasının manasını gösterir.

Rububiyeti, hayalîyedir. Vücudu o kadar zaîf ve incedir ki; bizzât kendinde hiç bir şeye tahammül edemez ve yüklenemez. Belki eşyanın derecat ve miktarlarını bildiren mizan-ül hararet ve mizan-ül hava gibi mizanlar nev'inden bir mizandır ki; Vâcib-ül Vücut'un mutlak ve muhit ve hududsuz sıfâtını bildiren bir mizandır.¹⁸¹⁷

İşte eğer insan, enaniyetine istinad edip hayat-ı dünyeviyeyi gaye-i hayal ederek derd-i maişet içinde muvakkat bazı lezzetler için çalışsa, gayet dar bir daire içinde boğulur gider. Ona verilen bütün cihazat ve âlât ve letaif, ondan şikayet ederek haşırde onun aleyhinde şahadet edeceklerdir.¹⁸¹⁸

Hem meslek-i felsefenin esasat-ı fasidesindedir ki: **Ene**, kendi zâtında hava gibi zaîf bir mahiyeti olduğu halde, felsefenin meş'um nazarı ile mana-yı ismî cihetiyle baktığı için; güya buhar-misal o ene temeyyu edip, sonra ülfet cihetiyle ve maddiyata tevaggul sebebiyle güya tasallub ediyor. Sonra gaflet ve inkâr ile o enaniyet tecemmüd eder.

Sonra isyan ile tekeddür eder, şeffafiyetini kaybeder. Sonra gittikçe kalınlaşıp sahibini yutar. **Nev'-i insanın efkârıyla şişer.**

Sonra sair insanları, hattâ esbabı kendine ve nefesine kıyas edip, onlara -kabul etmedikleri ve teberri ettikleri halde- birer firavunluk verir. İşte o vakit, Hâlık-ı Zülcelal'in evamirine karşı mübareze vaziyetini alır.

مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ der. Meydan okur gibi Kadîr-i Mutlak'ı acz ile ittiham eder. Hattâ Hâlık-ı Zülcelal'in evsafına müdahale eder. İşine gelmeyenleri ve nefs-i emmarenin firavunluğunun hoşuna gitmeyenleri ya red, ya inkâr, ya tahrif eder.¹⁸¹⁹

ENE'DE BİR MUSADDIK* BULMAK

İşte mahiyetini şu tarzda bilen ve iz'an eden ve ona göre hareket eden **فَدَأْفَلَحَ مَنْ زَكَّيْهَا** beşaretinde dâhil olur. Emaneti bihakkın eda eder ve **o enenin dûrbîniyle, kâinat ne olduğunu ve ne vazife gördüğünü görür ve âfâkî malûmat nefse geldiği vakit, ene'de bir musaddık görür.** O ulûm, nur ve hikmet olarak kalır. Zulmet ve

1818 Sözler (323)

1819 Sözler (543)

abesiyete inkılab etmez. Vaktaki ene, vazifesini şu suretle îfa etti; vâhid-i kıyasî olan mevhum rububiyetini ve farazî mâlikiyetini terkeder.

لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ لَهُ الْحُكْمُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

Hakikî ubudiyetini takınır. Makam-ı "ahsen-i takvim"e çıkar.

ATIF NOTU: *Ene'deki musaddık, afaktan ve enfüsdan gelen manaları Allah adına bakıp değerlendirmeli ve evet doğruluyorum ki bunlar Allah'a aittir onun mülküdür demeli. Misal: ışığı gördüğü zaman; bizi bununla aydınlatan Allah'a C.C. hamd olsun. Yoksa ışığı güneşten, elektriği mucidinden bilmek esbabperestliktir, şirkidir.

ENEYE MANAYI İSMİYLE BAKMAK

Eğer o **ene**, hikmet-i hilkatini unutup, vazife-i fitriyesini terk ederek kendine mana-yı ismiyle baksa, kendini mâlik itikad etse; o vakit emanete hıyanet eder,

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيَهَا

İşte **bütün şirkleri ve şerleri ve dalaletleri tevlid eden enaniyetin şu cihetindedir ki**; semavat ve arz ve cibal tedehhüş etmişler, farazî bir şirkten korkmuşlar.

Evet **ene** ince bir elif, bir tel, farazî bir hat iken, mahiyeti bilinmezse, tesettür toprağı altında neşvünema bulur; gittikçe kalınlaşır. Vücut-u insanın her tarafına yayılır. Koca bir ejderha gibi, vücut-u insanı bel' eder. Bütün o insan, bütün letaifiyle âdeta ene olur.

Sonra nev'in enaniyeti de bir asabiyet-i nev'iyeye ve milliye cihetiyle o enaniyete kuvvet verip; o ene, enaniyet-i nev'iyeye istinad ederek, şeytan gibi, Sâni'-i Zülcelal'in evamirine karşı mübareze eder. Sonra kıyas-ı binnefs suretiyle herkesi, hattâ herşeyi kendine kıyas edip, Cenab-ı Hakk'ın mülkünü onlara ve esbaba taksim eder. Gayet azîm bir şirke düşer.

إِنَّ الشَّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ mealini gösterir. Evet, nasıl mîrî malından kırk parayı çalan bir adam, bütün hazır arkadaşlarına birer dirhem almasını kabul ile hazmedebilir. Öyle de "**Kendime Mâlikim**" diyen adam, "**Her Şey Kendine Mâliktir**" demeye ve itikad etmeye mecburdur.

İşte **ene**, şu hainane vaziyetinde iken; cehl-i mutlaktır. Binler fünunu bilse de, cehl-i mürekkeble bir echeldir. Çünkü duyguları, efkârları kâinatın envâr-ı marifetini getirdiği vakit, nefsinde onu tasdik edecek, ışıklandırarak ve idame edecek bir madde bulmadığı için sönerler.

Gelen her şey, nefsindeki renkler ile boyalanır. Mahz-ı hikmet gelse, nefsinde abesiyet-i mutlaka suretini alır. Çünkü şu haldeki ene'nin rengi, şirk ve ta'tildir, Allah'ı inkârdır. Bütün kâinat parlak âyetlerle dolsa; o ene'deki karanlıklı bir nokta, onları nazarda söndürür, göstermez. Onbirinci Söz'de mahiyet-i insaniyenin ve mahiyet-i insaniyedeki enaniyetin, -mana-yı harfî cihetiyle- ne kadar hassas bir mizan ve doğru bir mikyas ve muhit bir fihriste ve mükemmel bir harita ve câmi' bir âyine ve kâinata güzel bir takvim, bir ruzname olduğu gayet kat'î bir surette tafsil edilmiştir.¹⁸²⁰

(Haşiye): Evet Nemrudları, Firavunları yetiştiren ve dayelik edip emziren, eski Mısır ve Babil'in ya sihir derecesine çıkmış veyahut hususî olduğu için etrafında sihir telakki edilen eski felsefeleri olduğu gibi; âliheleri eski Yunan kafasında yerleştiren ve esnamı tevlid eden felsefe-i tabiiye bataklığıdır. Evet tabiatın perdesi ile Allah'ın nurunu görmeyen insan, herşeye bir uluhiyet verip kendi başına musallat eder.

Atif Notu: *Dil tadları, göz alem-i mubsıratı, kulak alem-i mesmuatı algılar. Ene hakikatı bilinmez karanlıkta kalırsa hakikata perde olur. Ene bir göz hükmünü alıp kainatta Allah'a ait manaları alır. İlah kavramını tanıyacak ve tanımlayacak ölçüler enede dercedilmiştir.*

İlem Eyyühe!-Aziz! Otuz seneden beri iki tagut ile mücadelemlerim vardır. Biri insandır, diğeri âlemdir. Biri "Ene"dir, diğeri "Tabiat"tır. Birinci tagutu gayr-ı kasdî, gölgevari bir âyine gibi gördüm. Fakat o tagutu kasden veya bizzât nazar-ı ehemmiyete alanlar, Nemrud ve Firavun olurlar.¹⁸²¹

GAFLET

Birinci Hakikat: Bil ki, Malik-i Hakikî'den (C.C.) gaflet etmek, nefsin fir'avnlaşmasına sebep olup, kendi nefsini kendine malik tevehhüm eder. Böylece, vehm ü hayalinde nefsi için bir daire-i hâkimiyet teşekkül eder. Sonra da sair insanları, hattâ esbabı da kendi nefesine kıyas ederek, Allah'ın malını onlara taksim etmeğe başlar. Git gide ahkâm-ı İlahiyeye karşı muaraza etmeye; Ve Hâlıkının mukadderatıyla mübareze etmeye kalkışır. Halbuki nefse, enaniyetin hikmet-i i'tası ise, sıfat-ı uluhiyeti fethetmek için bir vâhid-i kıyasî olmak içindir. Fakat o ise, su-i ihtiyariyle enenin hikmet-i hilkatine mugayir şeylerde sarfeder.

Ey bu kitaba nazar eden zat! Bil ki; şu ince, nâzik hakikat, bütün çıplaklığıyla benim meşhudum oldu. Evet, gördüm ki, gaflet suyu ile yeşeren nefisdeki '**Ene**' siyah bir noktadır. Fakat o ene; mülkünde, uluhiyetinde, rububiyetinde şeriki olmayan kendi Hâlıkının muhit sıfatını fehmetmek için bir vâhid-i kıyasî vazifesini görür. Zira insanların eşya hakkındaki bilgileri, evvelâ nisbî ve kıyasîdir. (Yani evvelâ kendi bildikleri ve anladıkları bir şeye kıyaslayıp nisbet ederek takdir ederler.)

Sonra da haddi ve hududu olmayan muhit sıfatların fehmi için bir haddin (hududun) tevehhümüyle hasıl olur. İşte enaniyet, bu işi yapar. Haddinden tecavüz ederek sıfat-ı mutlaka-yı uluhiyete bir hadd-i mevhum çizer. Sonra mukayese eder, işi anlar ve haddine döner. O mevhum hudud dahi zâil olur. Yani ene evvelâ balık, sonra kabarcık

olur. (Yani mevhum varlığı erir, gider. Fakat tükenmez bir varlık deryasını bulur.)¹⁸²²

İkinci Nükte: İnsanda iki vecih var. Birisi, enaniyet cihetinde şu hayat-ı dünyeviyeye nâzırdır. Diğer ubudiyet cihetinde hayat-ı ebediyeye bakar. Evvelki vecih itibariyle öyle bir bîçare mahluktur ki; sermayesi yalnız ihtiyardan bir şa're (saç) gibi cüz'î bir cüz'-i ihtiyarî ve iktidardan zaîf bir kesb ve hayattan çabuk söner bir şu'le ve ömürden çabuk geçer bir müddetçik ve mevcudiyetten çabuk çürür küçük bir cisimdir.¹⁸²³

TEMELLÜK

Evet ey ene! Senin mülkün olmayan ve olmayacak olan bir şeye niçin temellük dava edersin? Bu bâtil davadan vazgeç. Çünkü temellük tevehhümü seni pek elîm elemlere yuvarlandırır.

Evet ruhun süs ve sürmesi olan şefkata nazar et, gör ki; eğer bu şefkat, senin tevehhümün üzerine bina edilmiş olsaydı, o zaman bu şefkat, ruh için müz'ic bir nekâle (yani ağır bir azaba) inkılab ederdi. Çünkü meselâ, görsen ki; kimsesiz, zaif, fakir, tek başına bir yetim var; Onun küçücük bir kulübeciği ile azıcık bir mülkü vardır..

Sonra görsen ki; o miskin bîçareye binlerce kasî kalbli kimseler hücum edip onun kulübeciğini tahrib ve eşyasını yağma ediyorlar. Onun elemiyle ne derece ve nasıl müteellim olacağını düşün! Eğer bu vak'a gibi daha hadsiz, hesabsız vakıalar dahi buna eklenirse, elbette sana in'ikas eden elemler ve üzüntüler, ona göre tezayüd edip seni o nisbette müteellim ve müteessir ederler.

Fakat görsen ki, padişaha mensub bir asker var. O askerin kulübeciği yakılıp, merkebi de ondan gasbediliyor. -Kusurun hariç olmak ve sultanın izni olmak şartıyla- o nefere acımazsın. **Çünkü bilirsin ki; o mal padişahındır,** azıcık

1822 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (18)**

1823 **Sözler (321)**

olan Őu noksanıyet ona hią te'sir etmez. O asker dahi, malını kaybettiĐi iąin derin bir teessür hissetmez. Ćünkü mal, onun deĐil.. kendisi de bir fakirdir. Belki o **mal, gani bir padiŐahın mülküdür ki, kendi malını baŐka bir vasıta ile tahrib ediyor. İŐte sen sadece bu cihette, sultanın nazar-ı merhametiyle ve onun hesabıyla o nefere bu noktadan acıyabilirsin.**¹⁸²⁴

EĞer desen: Madem bütün güzelliklerin menbaı vücuttur, vücutta küfür ve enaniyet-i nefsiye dahi var?

Elcevab: Küfür ise hakaik-i imaniyeyi inkâr ve nefy olduğundan ademdir. Enaniyetin vücutu ise, haksız temellük ve âyinedarlığını bilmemek ve mevhumu muhakkak bilmekten ileri geldiğinden, vücut rengini ve suretini almış bir ademdir.¹⁸²⁵

HİZMET-İ KUR'ANİYE ENE'Yİ KABUL ETMİYOR "NAHNÜ" İSTİYOR.

GAYE-İ HAYAL OLMAZSA, ENANİYET KUVVETLEŞİR

Bir gaye-i hayal olmazsa, yahut nisyan basarsa, ya tenasi edilse; elbette zihinler enelere dönerler,

Etrafında gezerler. Ene kuvvetleşiyor, bazan sinirleniyor.

Delinmez, tâ "nahnü" olsun. **Enesini sevenler, başkaları sevmezler.**¹⁸²⁶

S- Âlem-i İslâmdaki ihtilafı ta'dil edecek çare nedir?

C- Evvelâ; müttefekun aleyh olan makasid-ı âliyeye nazar etmektir. Ćünkü Allahımız bir, Peygamberimiz bir, Kur'anımız bir, zaruriyat-ı diniyede umumumuz müttefik, zaruriyat-ı diniyeden baŐka olan teferruat veya tarz-ı telakki veya tarîk-i tefehhümdeki tefavüt bu ittihad u vahdeti sarsamaz, racih de

1824 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (122)**

1825 **Şualar (81)**

1826 **Őözler (708)**

gelemez. قَالَحُبُّ فِي اللّٰه دüstur tutulsa, aşk-ı hakikat harekâtımızda hâkim olsa -ki, zaman dahi pek çok yardım ediyor- o ihtilafat sahih bir mecraya sevkedilebilir.

Esefa; gaye-i hayalden tenasi veya nisyan olmakla, ezhan enelere dönüp etrafında gezerler. İşte gaye-i hayal, maksad-ı âlî bütün vuzuhuyla meydana atılmıştır.¹⁸²⁷

Not: Dava unutulduğundan, dava bilinci olmadığından, nahnü (biz) yerine ene (ben) denildiğinden ittifak yerine ihtilaf (ayrılık) oluyor.

Beşinci Desise-i Şeytaniye: Ehl-i dalaletin tarafgirleri, enaniyetten istifade edip, kardeşlerimi benden çekmek istiyorlar. Hakikaten insanda en tehlikeli damar, enaniyettir ve en zaîf damarı da odur. Onu okşamakla, çok fena şeyleri yaptırabilirler. Ey kardeşlerim!

Dikkat ediniz; sizi enaniyette vurmasınlar, onunla sizi avlamasınlar. Hem biliniz ki: Şu asırda ehl-i dalalet eneye binmiş, dalalet vâdilerinde koşuyor. Ehl-i hak, bilmeceburiye eneyi terketmekle hakka hizmet edebilir. Ene'nin istimalinde haklı dahi olsa; mademki ötekilere benzer ve onlar da onları kendileri gibi nefisperest zannederler, hakkın hizmetine karşı bir haksızlıktır. **Bununla beraber etrafına topladığımız hizmet-i Kur'aniye, ene'yi kabul etmiyor. "Nahnü" istiyor. "Ben demeyiniz, biz deyiniz" diyor.**

Elbette kanaatiniz gelmiş ki, bu fakir kardeşiniz ene ile meydana çıkmamış. Sizi enesine hâdim yapmıyor. Belki, enesiz bir hâdim-i Kur'anî olarak kendini size göstermiş.

Ve kendini beğenmemeyi ve enesine tarafdar olmamayı meslek ittihaz etmiş. Bununla beraber, kat'î deliller ile sizlere isbat etmiştir ki: Meydan-ı istifadeye vaz'edilen eserler, mîrî malıdır; yani Kur'an-ı Hakîm'in tereşşuhatıdır. Hiç kimse, enesiyle onlara temellük edemez! Haydi farz-ı muhal olarak ben enemle o eserlere sahib

çıkıyorum, benim bir kardeşimin dediği gibi: Madem bu Kur'anî hakikat kapısı açıldı, benim noksanliğime ve ehemmiyetsizliğime bakılmayarak, ehl-i ilim ve kemal arkamda bulunmaktan çekinmemeli ve istiğna etmemelidirler. Selef-i sâlihîn ve muhakkikîn-i ülemanın âsârları, çendan her derde kâfi ve vâfi bir hazine-i azîmedir; fakat bazı zaman olur ki, bir anahtar bir hazineden ziyade ehemmiyetli olur.

Çünkü **hazine kapalıdır**; fakat bir anahtar, çok hazineleri açabilir. Zannederim ki, **o enaniyet-i ilmiyeyi fazla taşıyan zâtlar da anladılar ki: Neşrolunan Sözler, hakaik-i Kur'aniyenin birer anahtarı ve o hakaiki inkâr etmeye çalışanların başlarına inen birer elmas kılıncıdır. O ehl-i fazl u kemal ve kuvvetli enaniyet-i ilmiyeyi taşıyan zâtlar bilsinler ki; bana değil, Kur'an-ı Hakîm'e talebe ve şakird oluyolar. Ben de onların bir ders arkadaşım.**

Haydi farz-ı muhal olarak ben üstadlık dava etsem, madem şimdi ehl-i iman tabakatını, avamdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehattan kurtarmak çaresini bulduk; o ülema ya daha kolay bir çaresini bulsunlar veyahut bu çareyi iltizam edip ders versinler, taraftar olsunlar. Ülema-üs sû' hakkında bir tehdid-i azîm var.

Bu zamanda ehl-i ilim ziyade dikkat etmeli. Haydi farzetseniz ki, düşmanlarımızın zannı gibi ben, benlik hesabına böyle bir hizmette bulunuyorum. Acaba dünyevî ve millî bir maksad için, çok zâtlar enaniyeti terkedip, firavun-meşreb bir adamın kemal-i sadakatla etrafına toplanıp, şiddetli bir tesanüdle iş gördükleri halde; acaba bu kardeşiniz, hakikat-ı Kur'aniye ve hakaik-i imaniye etrafında, kendi enaniyetini setretmekle beraber, o dünyevî komitenin onbaşıları gibi, terk-i enaniyetle hakaik-i Kur'aniye etrafında bir tesanüdü sizden istemeye hakkı yok mudur? Sizin en büyük âlimleriniz de, ona "**Lebbeyk**" dememesinde haksız değil midirler?

KISKANÇLIK

Kardeşlerim, enaniyetin işimizde en tehlikeli ciheti, kıskançlıktır. Eğer sırf lillah için olmazsa, kıskançlık müdahale eder, bozar. Nasilki bir insanın bir eli, bir elini kıskanmaz ve gözü, kulağına hased etmez ve kalbi aklına rekabet etmez.

Öyle de: Bu heyetimizin şahs-ı manevîsinde herbiriniz bir duygu, bir âza hükmündesiniz. Birbirinize karşı rekabet değil, bilakis birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelezziz olmak bir vazife-i vicdaniyenizdir.

ENANİYET-İ İLMİYE

Bir şey daha kaldı, en tehlikesi odur ki: İçinizde ve ahabınızda, bu fakir kardeşinize karşı bir **kıskançlık damarı** bulunmak, en tehlikelidir. Sizlerde mühim ehl-i ilim de var. Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enaniyet-i ilmiye bulunur. Kendi mütevazi de olsa, o cihette enaniyetlidir. Çabuk enaniyetini bırakmaz. Kalbi, akli ne kadar yapışsa da; nefsi, o ilmî enaniyeti cihetinde imtiyaz ister, kendini satmak ister, hattâ yazılan risalelere karşı muaraza ister. Kalbi risaleleri sevdiği ve akli istihsan ettiği ve yüksek bulduğu halde; nefsi ise, enaniyet-i ilmiyeden gelen kıskançlık cihetinde zımnî bir adavet besler gibi, Sözlere'in kıymetlerinin tenzilini arzu eder tâ ki kendi mahsulât-ı fikriyesi onlara yetişsin, onlar gibi satılsın.

HERBİRİMİZ BİR VAZİFE DERUHDE EDİP

"Bu dürûs-u Kur'aniyenin dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehidler de olsalar; vazifeleri -ulûm-u imaniye cihetinde-yalnız yazılan şu Sözlere'in şerhleri ve izahlarıdır veya tanzimleridir. Çünkü çok emarelerle anlamışız ki: Bu ulûm-u imaniyedeki fetva vazifesiyle tavzif edilmişiz.

Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enaniyet-i ilmiyeden aldığı bir his ile, şerh ve izah haricinde birşey yazsa; soğuk bir muaraza veya **nâkıs bir taklidcilik** hükmüne geçer. Çünkü

çok delillerle ve emarelerle tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur eczaları, Kur'anın tereşşuhatıdır; bizler, taksim-ül a'mal kaidesiyle, herbirimiz bir vazife deruhde edip, o âb-ı hayat tereşşuhatını muhtaç olanlara yetiştiriyoruz!.."1828

Bu sırdandır ki bizde sülûk tevazudan başlar, mahviyetten geçer, Fena fillah makamını görür. Gayr-ı mütenahî makamatta sülûke başlar. Ene ve nefis-i emmare kibriyle, gururuyla söner. Hakikî Hristiyanlık değil, belki tahrif ve felsefe ile sarsılmış Hristiyanda, ene levazımatıyla kuvvetleşir. Enesi kuvvetli, müteşahhıs, rütbeli, makam sahibi bir adam Hristiyan olsa mütesallib olur. Fakat Müslüman olsa lâkayd olur.¹⁸²⁹

İşte **mahiyet-i insaniyede** dehşetli kabiliyet-i zulüm sırrı şudur: Beşerde hayvanın aksine olarak, kuvâ ve müyul fitraten tahdid edilmemiş. Meyl-i zulüm, hubb-u nefis dehşetli meydan alıyor.

Evet ene ve enaniyetin eşkal-i habisesi olan hodgâmlık, hodbinlik, hodendişlik, gurur ve inad, o meyle inzimam etse, öyle ekber-ül kebairi icad eder ki, daha beşer ona isim bulmamış. Cehennem'in lüzumuna delil olduğu gibi, cezası da yalnız Cehennem olabilir.¹⁸³⁰

Saniyen: Sebeb-i ihtilaf-ı muzır: Bu haktır düsturu yerine; yalnız hak budur ve en güzeli budur hükmü yerine, güzeli budur hükmü ikame edilmiştir.

“El Hubbu fillah” esas-ı merhametkârı yerine “Vel buğzu fillah” ikame edilmiştir. Kendi mesleğinin muhabbeti yerine, başka meslekten nefret, harekâtında hâkim kılınmıştır. Hakikata muhabbet yerine, ene tarafgirliği müdahale etmiştir. Vesail ve delail, makasid ve gayat yerine ikame edilmiştir.¹⁸³¹

ENANİYET LUGAT MANASI: Benlik, kendine güvenmek, gurur. Hodbinlik. Sadece kendine taraftarlık. Her yaptığı işi

1828 Mektubat (424)

1829 Hutbe-i Şamiye (138)

1830 Sünuhat - Tuluat - İşarat (23)

1831 Sünuhat - Tuluat - İşarat (74)

kendinden bilmek.

ENANİYET BİR NİFAK ALETİ

Vakta ki ... cümlesiyle farz-ı kifâye olan nasihat vazifesi ifa edilmek üzere kâmil insanlardan ibaret olan cumhur-u nasa ittibaen, hâlis bir imana dâvet edildikleri zaman, onların enaniyet-i cahiliyeleri heyecana gelerek deyip gurur ve inatlarında ısrar ettiler ve **“Dâvâmız haktır ve bizler hak üzereyiz”** diye bâtil ve inatçıların âdeti gibi bâtil dâvâlarını hak ve cehaletlerini ilim iddia ettiler. Çünkü onların nifakla kalpleri fesada uğramıştır. Şüphesiz fâsit olan bir kalb, gururlu olur ve ifsadata meyleder. Binaenaleyh, onlar kalblerinin fâsid olmasından temerrüt ve inat ediyorlar. Ve hedef ittihaz ettikleri ifsat iktizasıyla yekdiğerlerine halkı idlâl etmeyi tavsiye ediyorlar.¹⁸³²

ENANİYETTEN TEBERRİ

O çare ise şudur ki: O cüz'-i ihtiyarîden dahi vazgeçip, irade-i İlahiyeye işini bırakıp, kendi havl ü kuvvetinden teberri edip, Cenab-ı Hakk'ın havl ü kuvvetine iltica ederek hakikat-ı tevekküle yapışmaktır. Ya Rab! Madem çare-i necat budur. Senin yolunda o cüz'-i ihtiyarîden vazgeçiyorum ve enaniyetimden teberri ediyorum. ..

Öyle de: Kendine, vücuduna ve enaniyetine dayansan; yıldız böceği gibi olursun. Eğer sen, fâni vücudunu, o vücudu sana veren Hâlıkın yolunda feda etsen, bal arısı gibi olursun. Hadsiz bir nur-u vücud bulursun. Hem feda et. Çünkü şu vücud, sende vedia ve emanettir.¹⁸³³

Elhasıl: Nefs-i emmare tahrib ve şer cihetinde nihayetsiz cinayet işleyebilir, fakat icad ve hayırda iktidarı pek azdır ve cüz'îdir. **Evet**, bir haneyi bir günde harab eder, yüz günde yapamaz. Lâkin eğer enaniyeti bıraksa, hayrı ve vücudu

1832 Yeni Tanzim İşarat-ül İ'caz (97)

1833 Sözler (212-213)

tevfik-i İlahiyeden istese, şer ve tahribden ve nefse itimaddan vazgeçse, istiğfar ederek tam abd olsa; o vakit

بِذَلِّ اللّٰهِ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۖ سırrına mazhar olur. Ondaki nihayetsiz kabiliyet-i şer, nihayetsiz kabiliyet-i hayra inkılab eder. Ahsen-i takvim kıymetini alır, a'lâ-yı illiyâyine çıkar.¹⁸³⁴

Hristiyanların dünyaca en yüksek mertebede olanları, gurur ve enaniyetlerini muhafaza etmekle beraber sâbık Amerika Reisi Wilson gibi, mutaassıb bir dindar olur.

Mahz-ı tevhid dini olan **İslâmiyet içinde, dünyaca yüksek mertebede olanlar, ya enaniyeti ve gururu bırakacak veya dindarlığı bir derece bırakacak.** Onun için bir kısmı lâkayd kalıyorlar, belki dinsiz oluyorlar.¹⁸³⁵

İslâmiyet, tevhid-i hakikî dinidir ki; vasıtaları, esbabları iskat ediyor. Enaniyeti kırıyor, ubudiyet-i hâlisâ tesis ediyor. Nefsin rububiyetinden tut, tâ her nevi rububiyet-i bâtılayı kat'ediyor, reddediyor. Bu sır içindir ki; havastan bir büyük insan tam dindar olsa, enaniyeti terketmeye mecbur olur. Enaniyeti terketmeyen, salabet-i diniyeyi ve kısmen de dinini terkeder.

Şimdiki Hristiyanlık dini ise; "Velediyet Akidesi"ni kabul ettiği için vesait ve esbaba tesir-i hakikî verir. Din namına enaniyeti kırmaz, belki Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın bir mukaddes vekili diye o enaniyete bir kudsiyet verir. Onun için, dünyaca en büyük makam işgal eden Hristiyan havasları, tam dindar olabilirler. Hattâ Amerika'nın esbak Reis-i Cumhuriyeti Wilson ve İngiliz'in esbak Reis-i Vükelası Loid George gibi çoklar var ki, mutaassıb birer papaz hükmünde dindar oldular. Müslümanlarda ise öyle makamlara girenler, nâdiren tam dindar ve salabetli kalırlar. Çünkü gururu ve enaniyeti bırakamıyorlar. Takva-yı hakikî ise, gurur ve enaniyetle içtima edemiyor.¹⁸³⁶

1834 Sözlür (320)

1835 Mektubat (356)

1836 Mektubat (437)

KAPICI İKEN KENDİNİ PADİŞAH ZANNETMEK

Beşinci Mes'ele: Nasilki bir cemaatın malı bir adama verilse zulüm olur. Veya cemaata ait vakıfları bir adam zabtetsen zulmeder. Öyle de: Cemaatın sa'yleriyle hasıl olan bir neticeyi veya cemaatın haseneleriyle terettüb eden bir şerefi, bir fazileti, o cemaatın reisine veya üstadına vermek; hem cemaata, hem de o üstad veya reise zulümdür. Çünkü enaniyeti okşar, gurura sevkeder. Kendini kapıcı iken, padişah zannettirir. Hem kendi nefesine de zulmeder. Belki bir nevi şirk-i hafîye yol açar.¹⁸³⁷

Belki hodgâmlık ve enaniyet varsa, kendini haklı ve muhalifini haksız tevehhüm ederek; ittifak ve muhabbet yerine, ihtilaf ve rekabet ortaya girer. İhlâsı kaçıır, vazifesi zîr ü zeber olur.¹⁸³⁸

6 - Ve hakkı, bâtılın savletinden kurtarmak için...

7 - Nefsini ve enaniyetini

8 - Ve yanlış düşündüğü izzetini

9 - Ve ehemmiyetsiz rekabetkârane hissiyatını terketmekle ihlâsı kazanır, vazifesini hakkıyla îfa eder.

...enaniyetten tecerrüd edemedikleri için, ifrat ve tefrit yüzünden, ulvî bir menba-ı kuvvet olan ittifakı kaybedip, ihlas da kırılır ve vazife-i uhreviye de zedelenir. Kolayca rıza-yı İlahî de elde edilmez.¹⁸³⁹

İhlâsı kıran ikinci mani: Hubb-u câhtan gelen şöhretperestlik saikasıyla ve şân ü şeref perdesi altında teveccüh-ü âmmeyi kazanmak, nazar-ı dikkati kendine celbetmekle enaniyeti okşamak ve nefsi emmareye bir makam vermektir ki, en mühim bir maraz-ı ruhî olduğu gibi "şirk-i hafî" tabir edilen riyakârlığa, hodfüruşluğa kapı açar, ihlâsı zedeler.¹⁸⁴⁰

1837 Lemalar (134)

1838 Lemalar (150)

1839 Lemalar (153)

1840 Sözlür (166)

(Haşiyeye): Evet bahtiyar odur ki; kevser-i Kur'anîden süzülen tatlı, büyük bir havuzu kazanmak için, bir buz parçası nev'indeki şahsiyetini ve enaniyetini o havuz içine atıp eritendir.

Kendi nefsim ve aklım bende hissetmedikleri bir parça riyakârane enaniyet vaziyetini, onlar enaniyetlerinin hassasiyet mizanıyla hissediyorlar gibi, şiddetli bir surette ben hissetmediğim enaniyetimin karşısına çıkıyorlar. Bu sekiz dokuz senede, sekiz dokuz defa tecrübem var ki, onların zalimane bana karşı muamelelerinin vukuundan sonra, kader-i İlahîyi düşünüp "Ne için bunları bana musallat etti" diye nefsimin desiselerini arıyordum. Her defada, ya nefsim şuursuz olarak enaniyete fitrî meyletmiş veyahud bilerek beni aldatmış, anlıyorum. O vakit kader-i İlahî, o zalimlerin zulmü içerisinde hakkımda adalet etmiş, derdim.¹⁸⁴¹

İkincisi: Vahdet-ül vücud meşrebi, masiva-yı İlahînin rububiyetini o derece şiddetle reddeder ki, masivayı inkâr ve ikiliği ref'ediyor. Değil nüfus-u emmarenin, belki herbir şeyin müstakil vücudunu görmemek iken, bu zamanda fikr-i tabiatın istilâsıyla ve gurur ve enaniyetin nefis-i emmareyi şişirmesiyle ve âhireti ve Hâlıkı bir derece unutmak cihetiyle bazı nüfus-u emmare küçük birer firavun, âdeta nefsini mabud ittihaz etmek istidadında bulunan insanlara vahdet-ül vücudu telkin etmek, nefis-i emmareyi "el'iyazü billah" öyle şımartır ki, ele avuca sığmaz.¹⁸⁴²

KUSURUNU GÖRMEMEK

İkinci Nokta: Şeytanın mühim bir desisesi: İnsana kusurunu itiraf ettirmemektir. Tâ ki, istiğfar ve istiâze yolunu kapasın.

Hem nefis-i insaniyenin enaniyetini tahrik edip, tâ ki nefis kendini avukat gibi müdafaa etsin; âdeta taksirattan takdis

1841 Lemalar (175)

1842 Lemalar (273)

etsin. Evet şeytanı dinleyen bir nefis, kusurunu görmek istemez; görse de, yüz tevil ile tevil ettirir.

وَعَيْنُ الرَّضَا عَنْ كُلِّ عَيْبٍ كَلِيلَةٌ sırıyla: Nefsine nazar-ı rıza ile baktığı için ayıbını görmez. Ayıbını görmediği için itiraf etmez, istiğfar etmez, istiaze etmez; şeytana maskara olur. Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi bir Peygamber-i Âlîşan,

وَمَا أُبْرِي نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي dediği halde, nasıl nefse itimad edilebilir? Nefsini ittiham eden, kusurunu görür.

Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiaze eder. **İstiaze eden**, şeytanın şerrinden kurtulur. Kusurunu görmemek o kusurdan daha büyük bir kusurdur.

Ve kusurunu itiraf etmemek, büyük bir noksanlıktır. Ve kusurunu görse, o kusur kusurluktan çıkar; itiraf etse, afva müstehak olur.¹⁸⁴³

İkinci Nokta: Şeytan, kusurlu insana kusurunu itiraf etmemek ile istiğfar ve istiaze yolunu kapayıp, enaniyeti tahrik ederek, avukat gibi, nefsini müdafaa ettirir. Âdeta nefsini taksirattan takdis ettirmesine mukabil, herkesi ikna' edecek bir cevabdır. Kusurunu görmemek, o kusurdan daha büyük bir kusur bulunduğu ve kusurunu görmek, kusuru kusurluktan çıkarmak olduğunu beyan eder.¹⁸⁴⁴

Kardeşlerim! Gaflet ve dünyaperestlikten çıkan dehşetli bir enaniyet, bu zamanda hükmediyor. Onun için ehl-i hakikat, -hattâ meşru bir tarzda dahi olsa- enaniyetten, hodfüruşluktan vazgeçmeleri lâzım olduğundan, Risale-i Nur'un hakikî şakirdleri, buz parçası olan enaniyetlerini şahs-ı manevîde ve havz-ı müşterekte erittiklerinden, inşaallah bu fırtınada sarsılmayacaklar.

Evet, **münafıkların ehemmiyetli ve tecrübeli bir plânı**; böyle herbiri birer zabıt, birer hâkim hükmündeki

1843 Lem'alar (87)

1844 Lem'alar (387)

eşhası müşterek bir mes'elede böyle kaçınmak ve birbirini tenkid etmek asabiyetini veren sıkıntılı yerlerde toplattırır, boğuşturur, manevî kuvvetlerini dağıttırır. Sonra kuvvetini kaybedenleri kolayca tokatlar, vurur. Risale-i Nur şakirdleri, hıllat ve uhuvvet ve fena fi-l ihvan mesleğinde gittiklerinden, inşâallah bu tecrübeli ve münafıkane plânı da akîm bırakacaklar.¹⁸⁴⁵

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Birbirinizi enaniyetle veya sadakatsızlıkla ittiham etmemek için, bir hakikatı beyan etmek ihtar edildi.

Ben bir zaman enaniyetini bırakmış ve nefsi emmâresi kalmamış büyük evliyadan şiddetli bir surette nefsi emmâreden şikâyet ettiğini gördüm, hayrette kaldım.

Sonra kat'î bildim ki, âhir ömre kadar mücahede-i nefsiyenin sevabdar devamı için nefsi emmârenin ölmesi üzerine onun cihazatı damarlara ve hissiyata devredilir, mücahede devam eder. İşte o büyük evliyalar, bu ikinci düşmandan ve nefsin vârisinden şikâyet ederler.

Hem manevî kıymet ve makam ve meziyet, bu dünyaya bakmıyor ki, kendini ihsas etsin. Hattâ en büyük makamda bulunanlardan bazı zâtlara verilen büyük bir ihsan-ı İlahîyi hissetmediklerinden, kendilerini herkesten ziyade bîçare ve müflis telakki etmeleri gösteriyor ki; avamın nazarında medar-ı kemalât zannedilen keşf ü keramet ve ezvak u envâr, o manevî kıymet ve makamlara medar ve mehenk olamaz.

Sahabelerin bir saati, başka velilerin bir gün, belki bir çillesi kadar kıymeti olduğu halde; keşif ve manevî hârikulâde hâlâta evliya gibi mazhariyetleri her sahabede olmaması, bu hakikatı isbat ediyor.

İşte kardeşlerim! Dikkat ediniz; sizin nefsi emmâreniz, kıyas-ı binnefs cihetinde, sû'-i zan noktasında sizleri aldatmasın; Risale-i Nur terbiye etmiyor diye

şübhelendirmesin.¹⁸⁴⁶

Kezalik Hâlık ile nefis arasında da bir kurb ve bu'd vardır. Kurb Hâlıkındır, bu'd nefisindir. **Eğer nefis uzaklığı cihetiyle enaniyet ile Hâlık bakıp, "Bana tesir edemez" diye bir ahmaklıkta bulunursa dalalete düşer.** Ve keza nefis mükâfatı gördüğü zaman "Keşke ben de öyle yapaydım, böyle olaydım" der. Mücazatın şiddetini de gördüğü vakit, teâmî ve inkâr ile kendisini teselli eder.¹⁸⁴⁷

Yine insanın fitratında acib bir hal: İnsanın efradı arasında cismen ve sureten ayrılık varsa da pek azdır. Amma manen ve ruhen, aralarında zerre ile şems arasındaki ayrılık kadar bir ayrılık vardır. Fakat sair hayvanat öyle değildir. Meselâ balık ile kuş, kıymet-i ruhiyece birbirine pek yakındırlar. En küçüğü en büyüğü gibidir. Çünkü **insanın kuvve-i ruhiyesi tahdid edilmemiştir. Enaniyet ile o kadar aşağı düşerler ki, zerreye müsavi olur. Ubudiyet ile de o kadar yükseğe çıkıyor ki, iki cihanın güneşi olur.** -Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm gibi.¹⁸⁴⁸

İ'lem Eyyühel-Aziz! **Enaniyetten neş'et eden şirk-i hafî katılaştığı zaman, esbab şirkine inkılab eder.**

Bu da devam ederse, küfre tahavvül eder. Bu dahi devam ederse, ta'tile yani hâlıksızlığa incirar eder. El'iyazü billah!¹⁸⁴⁹

İstidrac ise, gaflet içinde iken eşya-yı gaybiyenin inkişafından ve garib fiilleri izhar etmekten ibarettir. Fakat bu **istidrac sahibi, nefsine istinad ve iktidarına isnad etmekle enaniyeti, gururu öyle fazlalaşır ki**

إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَى عِلْمٍ okumaya başlar.¹⁸⁵⁰

Ve keza yine gördüm ki; mümkindeki enaniyete tabi varlığının yüzü ademe götürür ve ona inkılab eder. Fakat

1846 Şualar (332)

1847 Mesnevi-i Nuriye (77)

1848 Mesnevi-i Nuriye (128)

1849 Mesnevi-i Nuriye (185)

1850 Mesnevi-i Nuriye (228)

enaniyetin terki ile ondaki yokluk ve ademin yüzü ise, Vâcib-ül Vücut'a nazar eder.

İşte eğer sen var olmayı seviyorsan, enaniyet cihetinde yok ol ki, vücud bulasın. (BMs:161)

Meselâ, güneşin ışık elleri sana ulaşır, yüzünü mesheder veya döğebilir. Fakat senin elin, ona ulaşamaz.. Ve senin keyfin, onda te'sir yapamaz. Binaenaleyh, güneş bu vaziyetiyle sana yakın iken senden uzaktır. Öyle ise, senin güneşten uzaklığın cihetiyle onun sende bir te'siri olmadığına ve onun sana yakınlığı haysiyetiyle de senin onda te'sir icra edebildiğine delil yapmak nasıl cehalet ise; öyle de **nefis, heva ve enaniyet gözüyle; kendisine kendisinden yakın bulunan, fakat o ise ondan uzak olan Hâlıkına bakarak ona göre muamele düşünse**, dalaletine sebebidir.¹⁸⁵¹

Eyvah! Vâ esefâ! Nefsin (enaniyetli) varlığı demek, o nefsin gözünde körlüğün mevcudiyeti demekmiş. Belki onun vücudu, körlüğünün tâ kendisi imiş. Eğer nefsin vücudundan bir sinek kanadı kadar da baki kalsa, hakikat güneşini görmesine mani' bir hicab olmuş olur.

Yâ ene! (Bil ey ene!) Kat'iiyen anladın ve bildin ki; senin elindekilerinin binlerce hisselerinden, senin hissene ait ancak meşkûk bir cüz'dür. Öyleyse, o zaif olan cüz'-i ihtiyarînin kaldırabileceği kadar yük yükle; ve bir tel saç kadar zaif olan şuurun üstüne azîm kayaları yükleme! Hem sana ait olmayan şeylere de, malikinin izni olmadan o yükleri yükletme.¹⁸⁵²

Hususan, **aklıyla beraber kalbini dahi** o meydanlara gönderir ise; ve ecnebilerin şirk ve tatil üzerine müesses olan edebiyatının memesini emen zevk-i nefsiyesiyle beraber, şirk-i hafiyi tazammun eden nefsin enaniyetini de o yoldaki

1851 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (172)**

1852 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (180)**

terakkisine merdiven ve basamak yaparsa, elbette dalâlet derelerine yuvarlanıp, şeytanların pençesine düşecektir.

İkinci kapı ise: Daima açıktır ki, ism-i Bâtın cânibinden ve enfüs dairesi içinde kalb tarafından başlanır. Bunun anahtarı yalnız mahviyet ve terk-i enaniyettir.

İşte ey fâsık ve mağrur edibler! Nereye gidiyorsunuz? Yol orada değil, dalâlete gidiyorsunuz. Dalâlete götürüyorsunuz.¹⁸⁵³

Ve keza **insan**, (eğer enaniyet yolunda dalâlete sapsa,) bütün elemeler envain ve azablar eşkâline ve nîkmetler aksamına mahal yapmıştır. Evet diş ağrısının elemi, kulak ağrısının eleminden ayrı olduğu gibi; gözle alınan bir lezzet, lisanla alınan lezzetten başkadır. Ve hakeza lems, hayal, akıl ve kalbi kıyas eyle...¹⁸⁵⁴

Demek **şu insan**, âdeta kâinat mahrutunun orta direği olarak kıyam etmiş olduğundan; kıymet-i ruhiyede bazı ferdleri zerre gibi ve bazısı da şems-üş şümus gibi olduğu halde, cisimce beraber ve bir seviyededirler. **Evet insanın kuvaları tahdid ve takyid edilmemiş** olmasından, mümkündür ki; enaniyet ile alçalarak, sukut ede ede tâ bir zerre ile müsavi oluncaya kadar tedenni etsin. Hem de caizdir ki; insan, ubudiyet ve terk-i enaniyet ile terakki edip, yükselerek tâ Allah'ın fazl u keremiyle bir şems-üt şümus oluncaya kadar yükselsin. Muhammed (A.S.M.) gibi. ...

Meselâ nefse dense: “Sana emrolunan şeylerle amel et! Niçin imtisal etmiyorsun?” O ise, imtisal etmeden, onun iz'anından en uzak bir şeye atlamakla başka mes'eleye intikal ettirir. Veya daire-i tevhidin en geniş cihetine varır ve der: “Bunları bilmeye ve iz'an etmeye kuvvetim yetmez.” Halbuki nefsin, bu halinde ise, ilk dairelerde kendisine elzem ve onunla me'mur olan evamir-i teklifiyeye karşı temerrüd eden bir enaniyeti gizlenmektedir.¹⁸⁵⁵

1853 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (182)**

1854 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (191)**

1855 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (280)**

Birincisi: Sen nisyân-ı nefis içinde o derece nefsini unutmuşsun ki, sendeki şa're-i enaniyet, kalın bir ipe inkılab etmiştir. Zira sen heva-i nefsin gafletiyle Allah'ı unuttuğun için, senin nefsin de seni sana unutturmuş da, enaniyetin kalınlaşarak, kibr ü gururuyla kabuğuna sığmayacak bir hal alarak, taşraya taşmış (ve Rabbisine karşı tuğyan ve isyan etmiştir.)¹⁸⁵⁶

Evet **dâll olan kişi;** işe, amele bakıldığı zaman ve vazifenin düsturları tatbik edildiği vakit, nefsini unuttur da, nefsin dar geldiği firavunlaşmış enaniyetinin ve yaygın gururunun tatmini için nazarını afaka diker, kendini yüksek görür. Amma az çok, küçük büyük herşeyin netice ve gayelerinde ise, nefsin en öne sürer. Hattâ onun yanında nefesine ait olmayan bir şey, gaye değildir. Hem onun nazarında gayet-ül gaye yalnız zatını sevmek ve perestiş etmektir.

Amma **nefsini tezkiyeye muvaffak olmuş hâdî olan zat ise,** iş ve çalışma esnasında ve harekete geçiş ânında, yahut tefekkür işi zamanında her şeyden önce kendi nefsini düşünür de, âdeta bütün amel ve tefekkür için onun nefsi bir vâhid-i kıyasî ve bir mebd-i merkezî imiş gibi görür. Fakat netice ve garazlarda, faide ve maksadlarda ise, nefsini unuttur, hiç hatırına getirmez.

Âdeta sanki nefsi fanidir, yoktur ve hiçlik altına dâhildir.. Veyahut bir köledir de, her cihetle seyyidine ait olan vazifede yalnız ihlas ile seyyidi namına hizmet eder ve hiçbir şeyi istemek ve beklemekte hakkı yoktur telakki eder. Şayet efendisi ona birşey i'ta ederse, nefsi onu mahz-ı fazldan bilir.

(Cenab-ı Hak, bizi bu gibi hâdî kullarından eylesin, âmîn.)¹⁸⁵⁷

Ulûm-u kevniye ve maarif-i afakiyeye bir haritasın. Öyle ise, ne zaman ki sana senin enaniyetin fetholdü, kâinat

1856 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (576)**

1857 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (590)**

kapıları da senin için açılmıştır demektir. Fakat eğer sen, nefsini unutsan, afakî maarif dahi sana kapanır, belki o maarif dönüp cehl-i mürekkeblere ve malayani safsatalara inkılab ederler.¹⁸⁵⁸

Enaniyet yerine, acze.. noksanımızı itiraf ve Kur'an'ın tereşşuhatının neşr ü muhafazası babında hissemize düşen hizmeti yapmak ve hizmetle mükellef olduğumuzu bilerek neticeyi hesablamamak. Yani bir nevi beşeriyetten çıkmak. Kütüb ve Suhuf-u Enbiyayı inzale vasıta olan melaikeye benzemek suretiyle meleklerle imanı...¹⁸⁵⁹

...bizim gibi talebelerinden bazı mesail-i ilmiyede muhalefet bulunsa, onların sözlerini içinde arar, hak bulduğu vakit, kemal-i tevazu ile ve lezzetle kabul ederek teslim eder. Mâşâallah der. Siz benden daha iyi bildiniz der, Allah razı olsun der. Hak ve hakikatı, nefsin gurur ve enaniyetine daima tercih eder. Hattâ ben bazı mes'elelerde muhalefet ediyordum. Bana karşı gayet mültefit, memnunane bir tavır alır; eğer yanlış yapsam, güzelce, damarıma dokunmayarak beni ikaz eder. Eğer güzel birşey söylemiş isem çok memnun olur.¹⁸⁶⁰

Madem hakikat budur. **Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarîkat ve sofi-meşreb zâtlar**, onun cereyanına girmek ve ilim ve tarîkattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şakirdlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuzu kazanmak için, o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa Risale-i Nur'a karşı rakibane başka bir çığır açmak ile hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'aniyeye bilmeyerek zarar verir; zındıkaya bir nevi yardım olur.¹⁸⁶¹

1858 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (638)**

1859 **Barla Lahikası (119)**

1860 **Barla Lahikası (148)**

1861 **Kastamonu Lahikası (122)**

Bu zaman ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı manevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahip olmak için bir buz parçası hükmündeki enaniyet ve şahsiyetini, o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa o buz parçası erir, zayi' olur; o havuzdan da istifade edilmez.¹⁸⁶²

İkinci Esas: Ey kardeşlerim! Sizler biliyorsunuz ki; bizim **mesleğimizde benlik, enaniyet, şan ü şeref perdesi altında makam sahibi olmaktan**, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz.

Onu ihsas eden hâlâttan şiddetle ictinab ediyoruz. Elbette burada, altı-yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlamışsınız ki, ben şahsıma karşı hürmet ve makam vermek istemiyorum.

Sizleri o noktada şiddetle takdir etmişim. Benim haddimden fazla mevki vermeyiniz, diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur hesabına, ben de onun bir şakirdi olmak haysiyetiyle ona karşı tasdikkârane teslimi ve irtibatı, şâkirane kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten ve şan ü şeref namı altındaki riyakârlıktan kaçmayı düstur-u hareket ittihaz eden adamlara karşı ehl-i hükûmetin, ehl-i idare ve zabitanın evhama düşmeleri ne kadar manasız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî¹⁸⁶³

Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynını binlerce âlimler, yüz binlerce kitablar daha beligane neşrettikleri halde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır şerait altında Risale-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun sırrı işte budur: Said yoktur, Said'in kudret ve ehliyeti de yoktur. Konuşan yalnız hakikattir, hakikat-ı imaniyedir.¹⁸⁶⁴

1862 **Kastamonu Lahikası (143)**

1863 **Kastamonu Lahikası (146)**

1864 **Emirdağ Lahikası-2 (80)**

Nihayetsiz bir kudreti anlatmak için aczi anlamak gerektiğini Hulusi Abi şöyle ifade etmektedir.

Ben burada inşâallah emanetçi olduğum Sözlere inayet-i Hak'la ve duanız berekâtıyla lâıyıklı kulaklara duyurabileceğimi ümid ediyorum. Üstadım müsterih olunuz, bu Nurlar ayaklar altında kalamazlar. Onları dellâl-ı Kur'an'dan enzar-ı cihana vaz' eden Hâlık (Celle Celalühü) bizim gibi kimsenin ümid ve tahayyül etmeyeceği âciz insanlarla bile neşr ü muhafaza ettirir. Bu işi ben sa'yim ile, kudretim ile kazandım diyen hüddam o gün görecekler ki; o mukaddes hizmet, zahiren ehliyesiz görünen, hakikaten çok değerli diğerlerine devredilmiş olur kanaatındayım. Bu sebeble oradaki kardeşlerimizden Risale-i Nur ile çok alâkadar olmalarını rica etmekteyim. **Hulusi**¹⁸⁶⁵

Nefis Rabbisini tanımak istemiyor, firavunane kendi rububiyet istiyor. Ne kadar azablar çektirilse, o damar onda kalır. Fakat açlıkla o damarı kırılır. İşte Ramazan-ı Şerifteki oruç doğrudan doğruya nefsin firavunluk cephesine darbe vurur, kırar. Aczini, za'fını, fakrını gösterir. Abd olduğunu bildirir.

Hadîsin rivayetlerinde vardır ki: Cenab-ı Hak nefse demiş ki: "Ben neyim, sen nesen?" Nefis demiş: "Ben benim, sen sensin!" Azab vermiş, Cehennem'e atmış, yine sormuş. Yine demiş: "Ene ene, ente ente." Hangi nevi azabı vermiş, enaniyetten vazgeçmemiş. Sonra açlık ile azab vermiş, yani aç

bırakmış. Yine sormuş: "Men ene vema ente?" Nefis demiş: **شده**

أَنْتَ رَبِّي الرَّحِيمُ وَأَنَا عَبْدُكَ الْعَاجِزُ Yani: "Sen benim Rabb-i Rahîmimsin, ben senin âciz bir abdinim."¹⁸⁶⁶

1865 **Barla Lahikası (35)**

1866 **Mektubat (404)**

ENE'Yİ NAHNÜ'YE TEBDİL ETMEK

Üçüncü Sebeb: Hırs-ı şöhret, hubb-u câh, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannu'kârane haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek ve tekellüfkârane lâyük olmadığı yüksek makamlarda görünmek tarzını takınmak ile riya eder. Risale-i Nur şakirdleri ene'yi nahnü'ye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı manevisinin hesabına çalışması, ben yerine biz demeleri ve ehl-i tarikatın "fena fi-ş şeyh" ve "fena fi-r resul" ve nefis-i emmareyi öldürmek gibi riyadan kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de "fena fi-l ihvan" yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı manevisi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah ehl-i hakikatın riyadan kurtulmaları gibi, bu sır ile onlar da kurtulurlar.¹⁸⁶⁷

Çünkü bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti mikdarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip, bozmuyor; kendini mazur biliyor, ondan niza çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder, ehl-i dalalet istifade ediyor.¹⁸⁶⁸

Bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife, imanını kurtarmaktır, başkaların imanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevazu, mahviyet ve terk-i enaniyet, bu zamanda ehl-i hakikata lâzım ve elzemdir. Çünkü bu asırda en büyük tehlike, benlikten ve hodefürüşluktan ileri geldiğinden; ehl-i hak ve hakikat, mahviyetkârane daima kusurunu görmek ve nefisini itham etmek gerektir.¹⁸⁶⁹

KARDEŞLERDE TEFANİ İLE ENANİYETİ TERK

Sâlisen: Risale-i Nur'un bir esası, kusurunu bilmekle mahviyetkârane yalnız rıza-i İlahî için rekabetsiz hizmet etmektir. Halbuki keramet sahibleri ve keşfiyattan zevklen

1867 **Kastamonu Lahikası (184)**

1868 **Kastamonu Lahikası (196)**

1869 **Emirdağ Lahikası (62)**

ehl-i tarîkatın mabeynindeki ihtilaf ve bir nevi rekabet ve bu enaniyet zamanında ehl-i gafletin nazarında onlara sû'-i zan edip o mübarek zâtları, benlik ve enaniyetle ittiham etmeleri gösteriyor ki; Risale-i Nur'un şakirdleri şahsı için keramet ve keşfiyatlar istememek, peşinde koşmamak lâzım ve elzemdir. Hem onun mesleğinde şahsa ehemmiyet verilmiyor. Şirket-i maneviye ve kardeşler birbirinde tefani noktasında Risale-i Nur'un mazhar olduğu binler keramet-i ilmiye ve intişar-ı hizmetteki teshilât ve çalışanların maişetindeki bereket gibi ikramat-ı İlahiye umuma kâfi gelir; daha başka şahsî kemalât ve kerameti aramıyorlar.¹⁸⁷⁰

...hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddinden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. **Ve ben, kardeşlerim gibi, kendi nefsimi hüsn-ü zan etmiyorum.** Hem kardeşlerimin bu biçare kardeşlerine verdiği makam-ı uhrevî, hakikî, dinî makam ise; Mektubat'ta İkinci Mektub'un âhirindeki kaideye göre, "Şahsıma verdikleri manevî hediye olan kemalâtı, eğer hâşâ ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir; kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir.¹⁸⁷¹

Hem **Nur mesleğinde benlik ve gösteriş, bir nevi şöhretperestlik merdud olduğundan, bu enaniyet zamanında insanlara kendini satmağa çalışmak ve beğendirmek,** bir anda Nur şakirdleri böyle büyük bir imtiyaz gibi bu eserlerle meşhur mevkilere kendilerini göstermek bir nevi gösteriş olması cihetiyle, Kader-i İlahî Nur şakirdlerini tam ihlasın muhafazası için şimdilik müsaade etmiyor.¹⁸⁷²

Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle **dünyada muvakkat şan ü şeref ve enaniyetli hodfüruşluk ve şöhretperestlik ne**

1870 Emirdağ Lahikası (87)

1871 Emirdağ Lahikası (227)

1872 Emirdağ Lahikası (257)

kadar zararlı ve ne kadar faidesiz ve manasız olduğunu hadsiz şükür olsun ki, Kur'anın feyziyle anlamış bir adam, o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefis-i emmaresiyle mücadele edip, mahviyet etmek ve benliği bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için, elinden geldiği kadar çalıştığına ona hizmet veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nâs ve şahsını medh ü senadan ve kendini manevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığını,¹⁸⁷³

Bu enaniyetli zamandaki hizmet-i imaniyede en büyük tehlikem ve manevî en büyük suçum ve cinayetim; bu zamanda hizmet-i Kur'aniyemi şahsıma ait maddî ve manevî terakkiyatıma ve kemalâtıma âlet yapmak imiş.¹⁸⁷⁴

Çünkü ubudiyetin noksanıyetiyle enaniyet kuvvet bulur, nemrudçuluklar çoğalır. Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde; bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrudçuluk ile nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için,¹⁸⁷⁵

Gerçi benlik, enaniyet çirkindir; fakat mağrur ve muannid enaniyetlilere karşı, haklı bir surette ve sırf kendisini müdafaa ve muhafaza etmek için benlik göstermek lâzım geliyor. Onun için, Yeni Said gibi; mahviyetle, mülâyimane konuşamayacağım." Ben de ona söz verdim. Fakat enaniyetlerine, temeddühlerine iştirak etmiyorum.¹⁸⁷⁶ **Haşiye)**

Fakat esefa! **Hubb-u nefis ve tarafdar-ı nefis ve acz ve enaniyetten neş'et eden teberri-i nefis ile kendi kabahatini başkasına atıyor.** Şöyle yanlışa muhtemel olan sözünü veya hataya kabil olan fiilini, bir büyük zâta veyahut muteber bir kitaba, hattâ bazan dine, çok defa hadîse, en

1873 Emirdağ Lahikası (280)

1874 Emirdağ Lahikası-2 (105)

1875 Emirdağ Lahikası-2 (163)

1876 Tarihçe-i Hayat (260)

nihayet kadere isnad etmekle, kendini teberri etmek istiyor. Hâşâ sümme hâşâ... Nurdan zulmet gelmez. Kendi âyinesinde görülen yıldızları setretse de, semadaki yıldızları setredemez. Fakat kendi göremez.¹⁸⁷⁷

Hem şu hakikat zahir ve bahirdir ki: **Bir kimse allâme dahi olsa, Risale-i Nur'un ve müellifinin talebesidir; Risale-i Nur'u okumak zaruret ve ihtiyacındadır.**

Eğer gaflet ederse, kendisini aldatan enaniyetine boyun eğip, Risale-i Nur Külliyyatını okumazsa büyük bir mahrumiyete düçar olur.¹⁸⁷⁸

İşte eğer insan, enaniyetine istinad edip hayat-ı dünyeviyeyi gaye-i hayal ederek derd-i maişet içinde muvakkat bazı lezzetler için çalışsa, gayet dar bir daire içinde boğulur gider. Ona verilen bütün cihazat ve âlât ve letaif, ondan şikayet ederek haşırde onun aleyhinde şahadet edeceklerdir. Ve davacı olacaklardır.¹⁸⁷⁹

Cemaat itibariyle görüyoruz ki: Bir şahs-ı muhteris, bir intikamıyla veya müntakim bir muhalefetle, arzuyu tazammun eden bir fikir ile demiş ki: "İslâm parçalanacak" veyahut "Hilafet mahvolacak." Sırf o meş'um sözünü doğru göstermek, gururiyetini, enaniyetini tatmin etmek için, İslâmın perişaniyetini, (el'iyazü billah) uhuvvet-i İslâmiyenin boğulmasını arzu eder. Hasmın zulm-ü kâfiranesini, hayale gelemeyen cerbezeli tevillerle adalet suretinde göstermek ister.¹⁸⁸⁰

ACİZANE ÇIKARILAN DERS NOTU: Bir Risale-i Nur talebesi Ene ve enaniyet hislerinin mahiyetini bilip gereğini yapmazsa; hem hizmete hem kendisine ahiret noktasından büyük zarar verir. İnsanın gerçekte "benim diyebileceği hiçbirşeyi yoktur.

1877 Muhakemat (34)

1878 Hutbe-i Şamiye (154)

1879 Sözler (323)

1880 Sünuhat - Tuluat - İşarat (24)

“Biz” değil de “ben” demenin en büyük zararı ihlas kaybederek, Allah’ın C.C. rızası dışına çıkmak, hizmete zarar vererek ahirette büyük bir vebal altına girmektir. Cenab-ı Hak bizi enesine hizmet edenlerden olmakdan muhafaza etsin ve bu yöndeki meyillerimizi R. Nur ile terbiye etsin. AMİN

Polatlı, 17 şubat 2004

Refika-i Arif

ERVAH-I HABİSE İLE MÜNASEBET

CİN VE ŞEYATİNİN TESHİRİ

Hem meselâ: Yine Hazret-i Süleyman Aleyhisselâm, cin ve şeytanları ve **ervah-ı habiseyi teshir edip**, şerlerini men ve umûr-u nâfiada istihdam etmeyi ifade eden şu âyetler:

إِلَّا أَهْرَ... فِي الْأَصْفَادِ مُقَرَّنِينَ

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوضُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ

âyetiyle diyor ki:

Yerin, insandan sonra, zîşuur olarak en mühim sekene olan cin, insana hizmetkâr olabilir. Onlarla temas edilebilir. Şeytanlar da düşmanlığı bırakmaya mecbur olup, ister istemez hizmet edebilirler ki, Cenab-ı Hakk'ın evamirine müsahhar olan bir abdine, onları müsahhar etmiştir.

Cenab-ı Hak manen şu âyetin lisan-ı remziyle der ki: Ey insan! Bana itaat eden bir abdime cin ve şeytanları ve şerirlerini itaat ettiriyorum. Sen de benim emrime müsahhar olsan, çok mevcudat, hattâ cin ve şeytan dahi sana müsahhar olabilirler."

İşte beşerin, san'at ve fennin imtizacından süzülen, maddî ve manevî fevkalâde hassasiyetinden tezahür eden ispiritizma gibi celb-i ervah ve cinlerle muhabereyi şu âyet, en nihayet hududunu çiziyor ve en faideli suretlerini tayin ediyor ve ona yolu dahi açıyor. Fakat şimdiki gibi; bazan kendine emvat namını veren cinlere ve şeytanlara ve ervah-ı habiseye müsahhar ve maskara olup oyuncak olmak değil, belki tilsimat-ı Kur'aniye ile onları teshir etmektir, şerlerinden kurtulmaktır.

CELB-İ ERVAH VE ONLARLA GÖRÜŞME

Hem temessül-ü ervaha işaret eden Hazret-i Süleyman Aleyhisselâm'ın ifritleri celb ve teshirine dair âyetler, hem **فَارْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا** misillü bazı âyetler, ruhanîlerin temessülüne işaret etmekle beraber celb-i ervaha dahi işaret ediyorlar. Fakat işaret olunan celb-i ervah-ı tayyibe ise, medenîlerin yaptığı gibi hezeliyat suretinde bazı oyuncaklara o pek ciddî ve ciddî bir âlemde olan ruhlara hürmetsizlik edip, kendi yerine ve oyuncaklara celbetmek değil, belki ciddî olarak ve ciddî bir maksad için Muhyiddin-i Arabî gibi zâtlar ki, istediği vakit ervah ile görüşen bir kısım ehl-i velayet misillü onlara münceleb olup münasebet peyda etmek ve onların yerine gidip âlemlerine bir derece takarrüb etmekle ruhaniyetlerinden manevî istifade etmektir ki, âyetler ona işaret eder ve işaret içinde bir teşviki ihsas ediyorlar ve bu nevi san'at ve fünün-u hafiyenin en ileri hududunu çiziyor ve en güzel suretini gösteriyorlar.”¹⁸⁸¹

CİN VE ŞEYTANLAR MEDENİYET-İ AVRUPAİYEYE YARDIMLARI

“Şahıslar, cemaatler, muarazasından âciz kaldıkları Kur'ana karşı; bütün nev'-i beşerin ve belki cinnîlerin de netice-i efkârları olan medeniyet-i hazıra, Kur'ana karşı muaraza vaziyetini almışlar. İ'caz-ı Kur'ana karşı, sihirleriyle muaraza ediyor. Şimdi, şu müdhiş yeni muarazacıya karşı i'caz-ı Kur'anı, **قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ** âyetinin davasını isbat etmek için medeniyetin muaraza suretiyle vaz'ettiği esasatı ve desatirini, esasat-ı Kur'aniye ile karşılaştıracamız.”¹⁸⁸²

“Cin ve insin hattâ şeytanların netice-i efkârları ve muhassala-i mesaîleri olan medeniyet ve hikmet-i felsefe ve edebiyat-ı ecnebiye, Kur'anın ahkâm ve hikmet ve belâgatına karşı âciz derekesindedirler, demektir.”¹⁸⁸³

1881 Sözlür (258)

1882 Sözlür (407)

1883 Sözlür (412)

“Hem deriz ki:

ASFİYANIN CİNLERLE GÖRÜŞMELERİ

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nuruyla, terbiyesiyle ve onun arkasında gitmesiyle, binler Şeyh-i Geylanî gibi aktablar, asfiyalar, melaikeler ve cinler ile görüşmüşler ve konuşuyorlar ve bu hâdise, yüz tevatür derecesinde ve çok kesrettedir. Evet ümmet-i Muhammed'in (A.S.M.) melaike ve cinlerle temasları ve tekellümleri ise, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın terbiye ve irşad-ı icazkâranesinin bir eseridir.”¹⁸⁸⁴

“Şimdi ilham-ı Rabbanî ile gaibden haber veren bu âriflerden sonra; gaibden ruh ve cinn vasıtasıyla haber veren kâhinler, pek sarîh bir surette Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın geleceğini ve nübüvvetini haber vermişler. Onlar çoktur; biz, onlardan meşhurları ve manevî tevatür hükmüne geçmiş ve ekser tarih ve siyerde nakledilmiş birkaçını zikredeceğiz. Onların uzun kıssalarını ve sözlerini siyer kitaplarına havale edip, yalnız icmalen bahsedeceğiz.”¹⁸⁸⁵

KÂHİNLER

“Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dünyaya geldikten sonra, bahusus veladet gecesinde, yıldızların düşmesinin çoğalmasındır ki; şu hâdise Onbeşinci Söz'de kat'iyen bürhanlarıyla isbat ettiğimiz üzere; şu yıldızların sukutu, şeyatîn ve cinlerin gaybî haberlerden kesilmesine alâmet ve işarettir. İşte madem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm vahiy ile dünyaya çıktı; elbette yarım yamalak ve yalanlar ile karışık, kâhinlerin ve gaibden haber verenlerin ve cinlerin ihbaratına sed çekmek lâzımdır ki, vahye bir şübhe îras etmesinler ve vahye benzemesin.

Evet bi'setten evvel **kâhinlik** çoktu. Kur'an nâzil olduktan sonra onlara hâtime çekti. Hattâ çok kâhinler imana geldiler.

1884 Mektubat (158)

1885 Mektubat (174)

Çünkü daha cinler taifesinden olan muhbirlerini bulamadılar. Demek Kur'an hâtime çekmişti. İşte eski zaman kâhinleri gibi, şimdi de medyumlar suretinde yine bir nevi kâhinlik Avrupa'da ispiritizmacıların içlerinde baş göstermiş. Her ne ise..."¹⁸⁸⁶

"Birinci Desise: Şeytan-ı ins, şeytan-ı cinnîden aldığı derse binaen; hizb-ül Kur'anın fedakâr hâdimlerini hubb-u câh vasıtasıyla aldatmak ve o kudsî hizmetten ve o manevî ulvî cihaddan vazgeçirmek istiyorlar."¹⁸⁸⁷

"Kâhinler ise, başta meşhur Şıkk ve Satih olarak, ruhanî ve cinn vasıtasıyla gaibden haber veren ve şimdi medyum denilen tevatür bir nakl-i sahih ile Peygamber'in geleceğine ve Fars Devleti'ni kaldıracağına sarih bir surette haber verdikleri ve şübhe kaldırmaz bir tarzda yakında bir Peygamber Hicaz'da zuhurunu mükerrer söyledikleri gibi; ârif-i billah kısmından Peygamber'in cedlerinden Kâ'b İbn-i Lüeyy ve Yemen ve Habeş padişahlarından Seyf İbn-i Zîyzen ve Tübba' gibi çok ârifler, o zaman evliyaları pek sarih bir surette Muhammed'in (A.S.M.) risaletinden haber verip şiirlerle ilân etmişler."¹⁸⁸⁸

"Kâhinler ise, başta meşhur Şıkk ve Satih olarak, ruhanî ve cinn vasıtasıyla gaibden haber veren ve şimdi medyum denilen tevatür bir nakl-i sahih ile Peygamber'in geleceğine ve Fars Devleti'ni kaldıracağına sarih bir surette haber verdikleri ve şübhe kaldırmaz bir tarzda yakında bir Peygamber Hicaz'da zuhurunu mükerrer söyledikleri gibi; ârif-i billah kısmından Peygamber'in cedlerinden Kâ'b İbn-i Lüeyy ve Yemen ve Habeş padişahlarından Seyf İbn-i Zîyzen ve Tübba' gibi çok ârifler, o zaman evliyaları pek sarih bir surette Muhammed'in (A.S.M.) risaletinden haber verip şiirlerle ilân etmişler."¹⁸⁸⁹

1886 Mektubat (178)

1887 Mektubat (412)

1888 Şualar (629)

1889 Barla Lahikası (316)

“Aziz, sıddık, müteyakkız, samimî, müttehid, mübarek kardeşlerim!

Ben de sizi tebrik ediyorum ki, şeytan-ı cinnî ve insânin desiselerini akîm bıraktınız. Cenab-ı Hak sizi bu hizmet-i nuriyede daima muvaffak eylesin, âmîn.”¹⁸⁹⁰

ERVAH-I GAYR-I TAYYİBENİN ATI ÜRKÜTÜP HZ. ÜSTADA SU-İKASTLARI

“Bugün dört saat evvel ben yalnız, Karadağ'ın hâlî ormanları içinde idim. Gayet titiz bir ata binmişim. Ben binerken birden dizgin kayışı koptu. O da fena ürkütü, ma'reke takıldı. Beni öyle fena bir tarzda çiftelerle yere düşürdü. Ben o halde sol elim ve sol ayağım kırılmış gibi ihtimal verdiğim gibi, vaziyet de öyle gösteriyordu.”¹⁸⁹¹

“Halimi soranlara dedim ki: Hem nazar, hem ervah-ı gayr-ı tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet, rahmet-i İlahiye ile on adedden bire indi; dokuzu, nimet oldu. Bâki kalan birisi de, dokuz menfaati oldu.”¹⁸⁹²

“Yedincisi: Fitneyi ateşlendiren ve talim eden irtidadkâr bir şahs-ı manevînin mevcud olduğunu ve bu manevî şahsın hayaline görüldüğünü söylemekte, fakat kim olduğunu bildirmemektedir. Ehl-i vukuf medar-ı ittiham etmişler. Acaba dünyada insî ve cinnî şeytanlar hiç boş dururlar mı? Onların daima fenalıkları yapmak ve yaptırmakla meşgul olduklarından, bu vukufsuz ehl-i vukuf hiç bilmemişler mi ki, manasız ilişiyorlar. Madem manevî demiş, madem kim olduğunu bildirmemiş, dünyada hiçbir mahkeme böyle manevî bir adama, yani bir şeytana hakaret ettin, diye seni mahkemeye vereceğiz diyen, elbette sözüne zerre mikdar ehemmiyet verilmez bir hezeyan hükmündedir.”¹⁸⁹³

1890 Kastamonu Lahikası (243)

1891 Kastamonu Lahikası (256)

1892 Kastamonu Lahikası (260)

1893 Emirdağ Lahikası-2 (133)

“Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Evvelen: Çok emarelerle ve bazı hâdiselerle kat'iyyen tahakkuk etmiş ki, Nur'un has talebelerinden bazılarının bir zaîf damarını bulup hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek veya zaîfleştirmek için Nur'un ve Nur talebelerinin düşmanlarının çok plânları var. Medar-ı ibret bir-iki nümuneyi beyan ediyoruz.

Birinci Nümunesi: Nurlarla şiddetli alâkası bulunan birkaç has kardeşimizin nazarını, fikrini başka tarafa çevirmek veya zevkli ve ruhanî bir meşreb ile meşgul edip, hizmet-i imaniyeye karşı zaîfleştirmek için bazı şahıslar ispiritizma denilen ölümlerle muhabere namı altında cinnîlerle muhabere etmek gibi hattâ bazı büyük evliyalarla, hattâ peygamberlerle güya bir nevi konuşmak gibi eski zamanda kâhinlik denilen, şimdi de medyumluk namı verilen bu mes'ele ile bazı kardeşlerimizi meşgul ediyorlar.

Halbuki: Bu mes'ele, felsefeden ve ecnebiden geldiği için ehl-i imana çok zararları olabilir ve çok sû'-i istimalata menşe' olmakla beraber içinde bir doğru olsa, on yalan karışıyor. Çünkü doğruyu ve yalanı tefrik edecek bir mihenk, bir mikyas olmadığından ervah-ı habise ve şeytana yardım eden cinnîlerin bu vesile ile hem onun ile meşgul olanın kalbine ve hem de İslâmiyet'e zarar vermek ihtimali var. Çünkü maneviyat namına hakaik-i İslâmiyeye ve akide-i umumiyeye muhalif ihbarat oluyor.

Ervah-ı habise iken kendilerini, ervah-ı tayyibe zannettirip belki kendilerine bazı büyük veliler namını verip, İslâmiyet'in esasatına muhalif sözlerle zarar vermeye çalışabilirler. Hakikatı tağyir edip, safdilleri tam aldatabilirler.

Meselâ: Nasılki güneş, bir küçük cam parçasında ziyasıyla, hararetiyle, şekliyle görünüyor. Fakat o küçücük camın içindeki güneşin o küçücük timsali, kendi namına eğer konuşsa ve dese: Benim ziyam dünyayı istila ediyor, benim hararetim herşeyi ısıtıyor ve küre-i arzdan bir milyon defadan

daha büyüğüm dese, ne derece hilaf-ı hakikat olduğu anlaşılır. Aynen bu misal gibi: **Bir peygamber, güneş gibi hakikî makamında iken o ispiirtizmanın veyahut medyumlüğün cam parçası hükmündeki istidadına göre bir cilvesinin tezahürü, o hakikat namına konuşamaz.**

Eğer konuşsa yüz derece muhalif olur. İspirtizmanın veya medyumlüğün o mazhardaki cüz'î cilvesi, vahyin mazharı olan o manevî güneşin kudsî mahiyetine hiçbir cihetle kıyas olamaz. Çünkü esfel-i safilîndeki bir cam parçası, manen a'lâ-yı illiyînde olan o manevî güneşin hakikatını yanına getiremez. Getirmeye çalışmak da hürmetsizlikten başka birşey değildir. Ancak onun makamına karib olmak için, Celaleddin-i Süyutî ve bir kısım evliyalar gibi seyr ü sülûk ile terakki ederek o manevî güneşin sohbetine mazhar olunur. Fakat böyle terakki, Risale-i Nur'un isbat ettiği gibi, Peygamber'in velayetiyle bir nevi sohbeti, kendi derecelerine göre ve kendi istidadları derecesinde olur.

Fakat **nübüvvet hakikatı**, velayetten ne derece yüksek ise, ispiirtizma vasıtasıyla veyahut terakkiyat-ı ruhiye cihetiyle mazhar olunan sohbet ve muhabere dahi, hiçbir cihette hakikî Peygamberle muhabereye yetişemeyeceğinden yeni ahkâm-ı şer'iyeye medar-ı ahkâm olamaz.

Evet **dinden gelmeyen**, belki felsefenin hassasiyetinden gelen celb-i ervah da; hem hilaf-ı hakikat, hem hilaf-ı edeb bir harekettir. Çünkü a'lâ-yı illiyînde ve kudsî makamlarda olanları esfel-i safilîn hükmündeki masasına ve yalanların yeri olan oyuncak tahtasına getirmek, tam bir ihanettir ve bir hürmetsizliktir. Âdeta bir padişahı, kulübeciğine çağırıp getirmek gibidir. Belki ayn-ı hakikat ve edeb ve hürmet ve istifade odur ki; Celaleddin-i Süyutî, Celaleddin-i Rumî ve İmam-ı Rabbanî gibi zâtların seyr ü sülûk-u ruhanîleri gibi seyr ü sülûk ile yükselerek o kudsî zâtlara yanaşmak ve istifade etmektir.

Rü'ya-yı sadıkada ervah-ı habise ve şeytan, peygamber suretinde temessül edemez. Fakat celb-i ervahta; ervah-ı habise, belki peygamberin lisanen ismini kendine takıp, sünnet-i seniye ve ahkâm-ı şer'iyeye muhalif olarak konuşabilir. Eğer bu konuşması şeriatın ahkâmına ve sünnet-i seniye muhalif ise tam delildir ki, o konuşan ervah-ı tayyibe değildir, mü'min ve müslüman cinnî de değildir, ervah-ı habisedir. Bu şekilde taklid ediyor.

Sâniyen: Şimdi Nur talebeleri böyle mes'elelerde derse muhtaç değildirler. Risale-i Nur, herşeyin hakikatını beyan etmiş. Başka izahata ihtiyaç bırakmamış. Risale-i Nur onlara kâfidir. Fakat Nur talebesi olmayanların aynı muhaberede, ahkâm-ı şeriat ve sünnet-i seniye esasına muhalif telkinatı dinlememeleri lâzım ve elzemdir. Yoksa büyük hata olur.¹⁸⁹⁴

“Bir İhtar: Bu mektubdaki ruhlarla muhabere mes'elesine karşı edilen şiddetli tenkid; ecnebiden, fen ve felsefeden ve manyetizma ve ispiirtizmadan gelen ve manevî bir şekli giyen bir meşrebe karşıdır. Yoksa İslâmiyet'ten ve tasavvuf ve ehl-i tarîkattan gelen ve bir derece ruhlarla muhabereye benzeyen ve naehillerin girmesiyle bir derece sû'-i istimal edilen ve pek az olan bir kısım sofilerin sofiliğine karşı değildir. Gerçi onlarda da bir cihette bazılara zarar olabilir. Fakat öteki gibi hiçbir cihette aldatici değil ve İslâmiyet'e hiçbir cihette zarar niyeti yok. Hem o ecnebiden gelen meşreb ise, hem tarîkat ve hem İslâmiyet aleyhinde olduğu gibi, o sofuların mesleğini de sukut ettirmeye çalışıyor ve âdileştiriyor.

Ehl-i tasavvufun zaîf ve tam sünneti yerine getirmeyen kısmı dikkat etsinler, kendilerini onlara benzetmesinler.”¹⁸⁹⁵

“Ben kelimatı konuşurken birden manevî bir men' gibi şiddetli bir hararet başlıyor. Hattâ eskiden günde bir-iki defa su içerken şimdi yemeği pek az yediğim halde, yirmi-otuz defa su içmeye mecbur oluyorum. Hattâ iki gün evvel pek

1894 Emirdağ Lahikası-2 (155)

1895 Emirdağ Lahikası-2 (157)

şiddetlendi. Ben bir tesemmüm zannettim. Hattâ bir vehme binaen yanımdaki kardeşlerime ifşa ettim.

Bu gayet şiddetli hastalığıma karşı sabır ve tahammül niyaz ettim. Rahmet-i İlahiyeden rica ettim, birden kalbime geldi ki: Ekser hayatımdaki zahmetlerde bir inayet ve rahmet cilvesi bulunduğu gibi, inşaallah bunda da o cilve-i rahmet var ki, cinnî ve insî şeytanların ve dinsizlerin seni zehirlendirmek ve susturmaya çalışmaları, vazifenin tamam olmasına ve istirahatine rahmet-i İlahiye bir vesile oldu ki, geçen sene İşarat-ül İ'caz Tefsiri ve Mesnevî-i Arabî'yi bir sene müddetle ders vermeye başlamıştım. Gizli düşmanlarım cinnî ve insî şeytanlar, beni susturmaya desaisleri ile çalıştıkları halde, rahmet-i İlahiye hem İşarat-ül İ'caz'ın, hem Mesnevî-i Arabî'nin Türkçesini ihsan ettiğinden ve **Risale-i Nur da ekseriyet itibariyle kendi kendine ders verip muallimlere ihtiyaç bırakmadığından, bu tedris vazifemde bana istirahat ve tebrik nev'inde bir ihsan-ı İlahî olarak bu acib hastalık benim istirahatime medar oldu.**"¹⁸⁹⁶

"Risale-i Nur'daki mukaddes Kur'an hakikatleri bizim kalblerimize işliyor, kalbimizde nurdan muhabbet alevleri yandırıyor, imanımıza kuvvet veriyor, maneviyatta derecatımızı yükseltiyor.

Risale-i Nur bizi fitnelerden uzaklaştırıyor, tarîk-ı müstakime, Kur'an yoluna intisab ettiriyor. Bizi şeytanların, cinnîlerin ve bizi din perdesi altında aldaticı, kandırıcı kimselerin şerlerinden emin kılıyor. Hak Teâlâ Hazretleri siz Üstadımızdan ebediyen razı olsun, uzun ömürler versin... Siz Üstadımıza olan şükranlarımız sonsuzdur."¹⁸⁹⁷

ESMA-İ ZATIYE – FİİLİYE - GAYRİYE

“Amma kelimesi ise: Biliniz ki, Zât-ı Vâcib-ül Vücut'un

binbir esmasından bir kısmına "Esmâ-i Zâtiye" denilir ki, her cihetle Zât-ı Akdes'i gösterir. Onun adı ve onun ünvanıdır. "Allah, Ehad, Samed, Vâcib-ül Vücut" gibi çok esma var. Bir kısmına da "Esmâ-i Fiiliye" tabir edilir ki, çok nevileri var. Meselâ: "Gaffar, Rezzak, Muhyî, Mümit, Mün'im, Muhsin.""¹⁸⁹⁸

إِسْم: Cenab-ı Hakk'ın zâtî isimleri olduğu gibi, fiilî isimleri de vardır. Bu fiilî isimlerin, Gaffar ve Rezzak, Muhyî ve Mümit gibi pekçok nev'leri vardır."¹⁸⁹⁹

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : Bu iki sıfatın lafza-i celalden sonra zikirlerini îcab eden münasebetlerden birisi şudur ki: Lafza-i celalden celal silsilesi tecelli ettiği gibi, bu iki sıfattan dahi cemal silsilesi tecelli ediyor. Evet herbir âlemde emr ve nehiy, sevab ve azab, terhib ve terhib, tesbih ve tahmid, havf ve reca **gibi pek çok fûruat**, celal ve cemalin tecellisiyle teselsül edegelmektedir.

İkincisi: Cenab-ı Hakk'ın ismi, Zât-ı Akdes'ine ayn olduğu cihetle; lafza-i celal, sıfât-ı ayniyeye işarettir. **الرَّحِيمِ** de, fiilî olan sıfât-ı gayriyeye îmadır. **الرَّحْمَنِ** dahi, ne ayn ne gayr olan sıfât-ı seb'aya remizdir. Zira Rahman, Rezzak manasınadır. **Rızık**, bekaya sebebidir. **Beka**, tekerrür-ü vücuddan ibarettir.

Vücut ise; birincisi mümeyyize, ikincisi muhassısa, üçüncüsü müreccihe olmak üzere "**ilim, irade, kudret**" sıfatlarını istilzam eder. **Beka** dahi, semere-i rızık mahsulü olduğu için, "**basar, sem', kelâm**" sıfatlarını iktiza eder ki; merzuk istediği zaman, ihtiyacını görsün, istediği zaman işitsin, aralarında vasıta bulunduğu takdirde o vasıta ile konuşsun.

1898 Emirdağ Lahikası-2 (97)

1899 İşarat-ül İ'caz (15)

Bu altı sıfat, şübhesiz birinci sıfatı olan hayatı istilzam ederler.”¹⁹⁰⁰

“İşte bu hakikat ve kaideye binaen, **bu kâinat bütün mevcudatıyla beraber kaderin kalemiyle yazılmış, kudretin çekiciyle yapılmış** manidar hadsiz kitablar, mektublar, nihayetsiz binalar ve saraylar hükmünde -herbiri binler vecihle ve beraber hadsiz vücuh ile- Rabbanî ve Rahmanî nihayetsiz fiilleri ve o fiillerin menşe'leri olan binbir esma-i İlahiyenin hadsiz cilveleriyle ve o güzel isimlerin menbaı olan yedi sıfât-ı Sübhaniyenin nihayetsiz tecellileriyle, o yedi muhit ve kudsî sıfatların madeni ve mevsufu olan ezeli ve ebedî bir Zât-ı Zülcelal'in vücub-u vücuduna ve vahdetine hadsiz işaretler ve nihayetsiz şehadetler ettikleri gibi; bütün o mevcudatta bulunanbütün hüsünler, cemaller, kıymetler, kemaller dahi, ef'al-i Rabbaniyenin ve esma-i İlahiyenin ve sıfât-ı Samedaniyenin ve şuunat-ı Sübhaniyenin kendilerine lâyıık ve muvafık kudsî cemallerine ve kemallerine ve hepsi birden Zât-ı Akdes'in kudsî cemaline ve kemaline bedahetle şehadet ederler.”¹⁹⁰¹

“İşte faaliyet hakikatı içinde tezahür eden rububiyet hakikatı; ilim ve hikmetle halk ve icad ve sun' ve ibda', nizam ve mizan ile takdir ve tasvir ve tedbir ve tedvir, kasd ve irade ile tahvil ve tebdil ve tenzil ve tekmil, şefkat ve rahmetle it'am ve in'am ve ikram ve ihsan gibi şuunatıyla ve tasarrufatıyla kendini gösterir ve tanıtır. Ve tezahür-ü rububiyet hakikatı içinde bedahetle hissedilen ve bulunan uluhiyetin tebarüz hakikatı dahi; esma-i hüsnanın rahîmane ve kerimane cilveleriyle ve yedi sıfât-ı sübutiye olan Hayat, İlim, Kudret, İrade, Sem', Basar ve Kelâm sıfatlarının celalli ve cemalli tecellileriyle kendini tanıtır, bildirir.

Evet nasııkı **kelâm sıfatı**, vahiyler ve ilhamlar ile Zât-ı Akdes'i tanıtır, öyle de; **kudret sıfatı** dahi, mücessem

1900 İ̇şarat-ül İ'caz (16)

1901 Şualar (145)

kelimeleri hükmünde olan san'atlı eserleriyle o Zât-ı Akdes'i bildirir ve kâinatı baştan başa bir Furkan-ı Cismanî mahiyetinde gösterip, bir Kadîr-i Zülcelal'i tavsif ve tarif eder.

Ve **ilim sıfatı** dahi; hikmetli, intizamlı, mizanlı olan bütün masnuat mikdarınca ve ilim ile idare ve tedbir ve tezyin ve temyiz edilen bütün mahlukat adedince, mevsufları olan birtek Zât-ı Akdes'i bildirir.

Ve **hayat sıfatı** ise; kudreti bildiren bütün eserler ve ilmin vücudunu bildiren bütün intizamlı ve hikmetli ve mizanlı ve zînetli suretler, haller ve sair sıfatları bildiren bütün deliller, sıfat-ı hayatın delilleriyle beraber, hayat sıfatının tahakkukuna delalet ettikleri gibi; hayat dahi, bütün o delilleriyle, âyineleri olan bütün zîhayatları şahid göstererek Zât-ı Hayy-ı Kayyum'u bildirir.

Ve kâinatı, serbeser her vakit taze taze ve ayrı ayrı cilveleri ve nakışları göstermek için daima değişen ve tazelenen ve hadsiz âyinelerden tereküb eden bir âyine-i ekber suretine çevirir.

Ve bu kıyasla görmek ve işitmek, ihtiyar etmek ve konuşmak sıfatları dahi; herbiri birer kâinat kadar Zât-ı Akdes'i bildirir, tanıttırır.

Hem o sıfatlar, Zât-ı Zülcelal'in vücuduna delalet ettikleri gibi, hayatın vücuduna ve tahakkukuna ve o zâtın hayatdar ve diri olduğuna dahi bedahetle delalet ederler. Çünkü **bilmek hayatın alâmeti, işitmek dirilik emaresi, görmek dirilere mahsus, irade hayat ile olabilir, ihtiyarî iktidar zîhayatlarda bulunur, tekellüm ise bilen dirilerin işidir.**

İşte bu noktalardan anlaşılır ki; hayat sıfatının yedi defa kâinat kadar delilleri ve kendi vücudunu ve mevsufun vücudunu bildiren bürhanları vardır ki, bütün sıfatların esası ve menbaı ve ism-i a'zamın masdarı ve medarı olmuştur. Risale-i Nur, bu birinci hakikatı kuvvetli bürhanlar ile isbat ve bir derece izah ettiğinden, bu denizden bu mezkûr katre ile

şimdilik iktifa ediyoruz.¹⁹⁰²

“İşte o seyyahın kâinattaki seyahatının yüzer nümunesinden bu mezkûr üç nümuneye kıyasen sair müşahedatını ve isimlerin cilveleriyle Vâcib-ül Vücut'un marifetini Risale-i Nur'a havale edip bu pek kısa işarete iktifaen, bu pek uzun kıssayı kısa keserek hâlîkımızı bildiren kudsî sıfatlardan ve sıfât-ı seb'asından yalnız "İlim" ve "İrade" ve "Kudret" gibi üç mühim sıfatların eserleriyle, tecellileriyle ve tahakkuklarının hüccetleriyle kâinat hâlîkını tanımağa o dünya seyyahı gibi gayet kısa işaretlerle çalışacağız. Tafsilâtını Risale-i Nur'a havale ederiz.”¹⁹⁰³

“**İlem**, Ey kardeş bil ki; aynada görünen şeyin sureti, nasilki ne ayndır, ne de gayr.. Aynı zamanda hem ayndır, hem de gayr.. Evet o suret, aynanın melekûtunun mazrufu olması cihetinde, ayndır. Onun ahkâmı da aslın ahkâmıdır. Fakat o şey, aynanın mülkünün parlamasını temin eden sıfatı olduğu cihetlede gayrdırki, bunun evsafı, yalnız asla değil, belki aynaya da nazırdır. Fakat iki cihetten birden bakılırsa; o suret, ne ayndır, ne de gayr... Nasilki mir'at-ı zihinde olan bir şey, bir cihetten zihnın mazrufu olduğu hasebiyle malûmdur. Öbür cihetten ise, leva-zımının başka başka olmasıyla beraber, zihnın sıfatı olduğu için ilimdir.”¹⁹⁰⁴

“**Tenvir**: Küre-i arz küçük, parça parça ve rengârenk ve mütehalif cam parçalarından farz olunursa herbiri başka çeşitle levnine ve cirmine ve şekline nisbetle şemsten bir feyz alacaktır. Şu hayalî feyz ise, ne güneşin zâtı ve ne ayn-ı ziyasıdır. Hem de ziyanın temasili ve elvan-ı seb'asının tesaviri ve güneşin tecellisi olan şu gûna-gûn ve rengârenk çiçeklerin elvanı faraza lisana gelirse, herbiri "Güneş benim gibidir" veyahut "**Güneş benim**" diyeceklerdir.

1902 **Sualar (146)**

1903 **Sualar (639)**

1904 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (300)**

حَقِيقَةُ الْمَرْءِ لَيْسَ الْمَرْءُ يُدْرِكُهَا فَكَيْفَ كَيْفِيَّةُ الْجَبَّارِ ذِي الْقَدَمِ هُوَ الَّذِي أَبَدَعَ
الْأَشْيَاءَ وَ أَنْشَأَهَا فَكَيْفَ يُدْرِكُهُ مُسْتَحَدَثُ النَّسَمِ

Fakat ehl-i vahdet-üş şuhudun meşrebi, ehl-i mahv ve sekrin meşrebidir. Safi meşreb ise, meşreb-i ehl-i fark ve sahvdir.”¹⁹⁰⁵

“**Birincisi:** Kesif, maddî şeylerin akisleridir. O akisler hem gayrdır, ayn değil. Hem mevattır, ölüdür. Hüviyet-i suriyesinden başka hiçbir hasiyete mâlik değil. Meselâ sen âyineler mahzenine girsen, bir Said binler Said olur. Fakat zîhayat yalnız sensin, ötekiler ölüdürler. Hayat hassaları onlarda yoktur.

İkincisi: Maddî nuraninin akisleridir. Şu akis ayn değil, fakat gayr da değil. Mahiyeti tutmuyor, fakat o nuraninin ekser hasiyetlerine mâliktir. Onun gibi hayy sayılıyor. Meselâ: Şems dünyaya girdi. Herbir âyinede aksini gösterdi. O akislerin herbirinde, Güneş'in hassaları hükmünde olan ziya ve ziyadaki elvan-ı seb'a bulunuyor. Eğer faraza Güneş zîşuur olsa idi, harareti ayn-ı kudreti, ziyası ayn-ı ilmi, elvan-ı seb'ası sıfat-ı seb'ası olsa idi; o vakit o tek ve yekta bir güneş, bir anda herbir âyinede bulunur, herbirisini kendine bir arş ve bir çeşit telefon yapabilirdi. Birbirine mani olmazdı. Herbirimizle âyinemiz vasıtasıyla görüşebilirdi. Biz ondan uzak iken, o bize bizden daha yakın olurdu.

Üçüncüsü: Nurani ruhların aksidir. Şu akis, hem hayydır hem ayndır. Fakat âyinelerin kabiliyeti nisbetinde tezahür ettiğinden, o ruhun mahiyet-i nefs-ül emriyesini tamamen tutmuyor. Meselâ: **Hazret-i Cebrail Aleyhisselâm, Dihye** suretinde huzur-u Nebevîde bulunduğu bir anda, huzur-u İlahîde haşmetli kanatlarıyla Arş-ı A'zam'ın önünde secdeye gider.

Hem o anda hesabsız yerlerde bulunur, evamir-i İlahiyeyi tebliğ ederdi. Bir iş bir işe mani olmazdı.

İşte şu sırdandır ki; mahiyeti nur ve hüviyeti nuraniye olan Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm, dünyada bütün ümmetinin salavatlarını birden işitir ve kıyamette bütün asfiya ile bir anda görür. Birbirisine mani olmaz. Hattâ evliyadan, ziyade nuraniyet kesbeden ve ebdal denilen bir kısmı, bir anda birçok yerlerde müşahede ediliyormuş. Aynı zât, ayrı ayrı çok işleri görüyormuş.

Evet nasıl **cismaniyata** cam ve su gibi şeyler âyine olur. Öyle de, ruhaniyata dahi hava ve esir ve âlem-i misalin bazı mevcudatı âyine hükmünde ve berk ve hayal sür'atinde bir vasıta-i seyr ü seyahat suretine geçerler ve o ruhanîler hayal sür'atiyle o meraya-yı nazifede, o menazil-i latifede gezerler. Bir anda binler yerlere girerler.

Madem Güneş gibi âciz ve müsahhar mahluklar ve ruhanî gibi madde ile mukayyed nim-nurani masnu'lar, nuraniyet sırrıyla bir yerde iken pekçok yerlerde bulunabilirler. Mukayyed bir cüz'î iken, mutlak bir küllî hükmünü alırlar. Bir anda cüz'î bir ihtiyar ile pek çok işleri yapabilirler.”¹⁹⁰⁶

FASIK-I MÜTECAHİR

“Bu acib asırda dehşetli bir **aşılama** ve **şırınga** ile hem hakikî, hem mecazî iki nefis-i emmare ittifak edip; öyle seyyiata öyle günahlara severek giriyor, kâinatı hiddete getiriyor. Hattâ kendim, bir dakika zarfında yirmi paralık bir sıkıntı ile, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım.

Hem on dakika zarfında, büyük bir mücahede-i manevîde, benim cephemde kırkikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde; o iki nefis-i emmarenin muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, "Ne için ben atmadım" diye en çirkin bir riya ve rekabet damarını

hissettim.

Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlas Risaleleri o iki nefsin bütün desaisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki haletleri birden izale etti. Ve manevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azabdan kurtuldum.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.”¹⁹⁰⁷

“EVET İNKÂR ETMEMEK BAŞKADIR, İMAN ETMEK BÜTÜN BÜTÜN BAŞKADIR.

Evet kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahidleri bulunan Hâlık-ı Zülcelal'i inkâr edemez. Etse, bütün kâinat onu tekzib edeceği için susar, lâkayd kalır. Fakat ona iman etmek: Kur'an-ı Azîmüştan'ın ders verdiği gibi, o Hâlık'ı sıfatları ile, isimleri ile umum kâinatın şehadetine istinaden kalben tasdik etmek ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tövbe ve nedamet etmek iledir.

Yoksa, **büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldirmamak**, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her ne ise... Evlâdlarım, ehemmiyetli bir hâdise size bu uzun mes'eleyi kısaca beyan etmeye sebep oldu. Şimdilik sizlere Risale-i Nur'un ehemmiyetli şakirdleri nazarıyla bakıyorum. Mustafa Oruç çok tali'lidir ki, kendi sisteminde ve ruhunda ve ciddiyetinde, az bir zamanda sizleri buldu. Bir iken on Mustafa oldu.”¹⁹⁰⁸

“**Bizde biri fâsık olsa** galiben ahlâksız ve vicdansız olur. Zira arzu-yu masiyet, vicdandaki imanın sadâsını susturmakla inkişaf edebilir. Demek vicdanını ve maneviyatını sarsmadan, istihfaf etmeden tam ihtiyar ile şerri işlemez. Onun için İslâmiyet; fâsıkı hain bilir, şehadetini reddeder. Mürtedi zehir

1907 **Kastamonu Lahikası (233)**

1908 **Emirdağ Lahikası (203)**

bilir, i'dam eder. Hristiyan bir zimmîyi ve kâfir muahidi ibka eder. Hanefî Mezhebi zimmînin şهادetini kabul eder.”¹⁹⁰⁹

“**İ'lem Eyyühel-Aziz!** Masiyetin mahiyetinde, bilhassa devam ederse, küfür tohumu vardır. Çünkü o masiyete devam eden, ülfet peyda eder. Sonra ona âşık ve mübtela olur. Terkine imkân bulamayacak dereceye gelir.

Sonra o masiyetinin ikaba mûcib olmadığını temenniye başlar. Bu hal böylece devam ettikçe, küfür tohumu yeşillenmeye başlar. **En nihayet**, gerek ikabı ve gerek dâr-ül ikabı inkâra sebep olur.

Ve keza masiyete terettüb eden hacaletten dolayı, o masiyetin masiyet olmadığını iddia etmekle, o masiyete muttali olan melekleri bile inkâr eder. Hattâ şiddet-i hacaletten yevm-i hesabın gelmeyeceğini temenni eder.

Şayet yevm-i hesabı nefyeden edna bir vehmi bulursa, o vehmi kocaman bir bürhan addeder. En nihayet nedamet edip terketmeyenlerin kalbi küsufa tutulur, mahvolur gider. - El'iyazü billah-.”¹⁹¹⁰

“**S-** Küfür, cehildir. Halbuki kâfirler, Hazret-i Muhammed'i (A.S.M.) evlâdları kadar tanıyorlardı?

C- Küfür, iki kısımdır. Bir kısmı, bilmediği için inkâr eder; ikincisi, bildiği halde inkâr eder. Bu da, birkaç şubedir.

Birincisi; bilir lâkin kabul etmez.

İkincisi; yakîni var, lâkin itikadı yoktur.

Üçüncüsü; tasdiki var, lâkin vicdanî iz'anı yoktur.”¹⁹¹¹

“**Birisi de:** O gıybet edilen adam fâsık-ı mütecahirdir. Yani fenalıktan sıkılmıyor, belki işlediği seyyiatla iftihar ediyor; zulmü ile telezzüz ediyor, sıkılmayarak aşikâre bir surette işliyor. İşte bu mahsus maddelerde garazsız ve sırf hak ve maslahat için gıybet caiz olabilir. Yoksa gıybet, nasıl ateş odunu yer bitirir; gıybet dahi a'mal-i sâlihayı yer bitirir.”¹⁹¹²

1909 Hutbe-i Şamiye (144)

1910 Mesnevi-i Nuriye (126)

1911 İşarat-ül İcaz (66)

1912 Mektubat (277)

FEDAKARLIK

HİZMET-İ KUR'ANİYEDE FEDAKARLIK VE VAKF-I HAYAT ETMENİN EHEM NİYETİNE DAİR PARÇALARDIR.

...Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kırba denilen deriden bir kap sudan abdest aldı, sonra elini içine soktu. Gördüm ki, parmaklarından çeşme gibi su akıyor. Bin beşyüz kişi içip, kaplarını o kırbadan doldurdular. Sâlim İbn-i Ebi-l Ca'd, Câbir'den sormuş: "Kaç kişi idiniz?" Câbir demiş ki: "Yüzbin kişi de olsaydı, yine kâfi gelirdi. Fakat biz, onbeş yüz (yani bin beşyüz) idik."

İşte şu mu'cize-i bahirenin râvileri, manen bin beşyüz kadardırlar. Çünkü fitrat-ı beşeriyede, yalana yalan demek bir meyl-i arzusu vardır. Sahabeler ise sıdk ve doğruluk için, can ve mal ve peder ve vâlidelerini ve kavim ve kabilelerini feda edip, sıdk ve hak için fedai oldukları halde; hem "Benden bilerek yalan birşey haber veren, Cehennem ateşinden yerini hazırlasın!" mealindeki hadîs-i şerifin tehdidine karşı, yalana mukabil sükût etmeleri mümkün değildir. Madem sükût ettiler; o haberi kabul ettiler, manen iştirak edip tasdik ediyorlar demektir.¹⁹¹³

Sıddık-ı Ekber (Radıyallahü Anhü) demiştir ki: "Cehennem'de vücudum o kadar büyüsün ki, ehl-i imana yer kalmasın." Bediüzzaman, bu gayet ulvî seciyenin bir lem'acığınmazhar olmak için, "Birkaç adamın imanını kurtarmak için, Cehennem'e girmeye hazırım" diye fedakârlığın şahikasına yükseldiği, Kur'an ve İslâmiyet'in fedai ve muhlis bir hâdimi olduğu, seksen senelik hayatının

şehadetiyle sabit olmuştur.

Kur'an ve iman hizmeti için Bediüzzaman'ın haysiyetini, şerefini, ruhunu, nefsini, hayatını feda ettiği; maruz kaldığı o kadar şedid zulüm ve işkencelere ve giriftar edildiği çok musibet ve belalara karşı gösterdiği son derece sabır, tahammül ve itidal, birer şahid-i sadık hükmündedirler.

Bediüzzaman; Kur'an, iman, İslâmiyet hizmeti için, dünyevî rahatlıklarını feda etmiş, dünyevî şahsî servetler edinmemiş, zühd ve takva ve riyazet, iktisad ve kanaatla ömür geçirmiştir ve halen de böyle yaşamaktadır.

Bu cümleden olarak, Müslümanların refah ve saadeti için, bütün ömür dakikalarını sırf iman hizmetine vakf ve hasretmek ve ihlusa tam muvaffak olmak için, kendini dünyadan tecrid ederek mücerred kalmıştır. Evet, Bediüzzaman iman ve İslâmiyet hizmeti için, her şeyden bu derece fedakârlık yapan, fakat bütün bunlarla beraber; ubudiyet, zühd ve takvada da bir istisna teşkil eden tarihî bir İslâm fedaisi ve Kur'an-ı Hakîm'in muhlis bir hâdimi payesine yükselmiştir.¹⁹¹⁴

ÜSTADIN HAYATI, KÜLLİ HİZMETİ NOKTASINDAN TOPLUCA İKİ BÜYÜK SAFHA ARZETMEKTEDİR.

Birincisi : Doğuşundan itibaren tahsil hayatı, Van'daki ikameti, İstanbula gelişi, siyasî hayatı, seyahatleri, harb-i umumiyeeye iştiraki, Rusya'daki esareti, İstanbul'da Darülhikmetil-İslâmiye azalığında bulunuşu, Kuva-yı Milliyede İstanbul'daki hizmeti, Ankara'ya gelerek ilk Meclis-i Meb'usandaki faaliyetleri ve kısa bir müddet sonra Van'a çekilip inzivayı ihtiyar etmesi gibi.. her biri ayrı bir hayat sahnesi olan **Üstadın hayatının bu birinci safhası**; iman ve Kur'an hizmeti itibariyle ikinci safha hayatının mukaddemesi hükmündedir. İkinci büyük hizmetine

hazırlıktır. Ömrünün ellinci senesine kadardır.

İkincisi: Van'da inzivada iken Garba nefyedilip Isparta'nın Barla Nahiyesinde ikamete memur edildiği zamandan başlar ki; "Risale-i Nurun zuhuru ve intişarıdır." Âzamî ihlâs, âzamî fedakârlık, âzamî sadakat, metanet ve dikkat ve iktisad içinde Risale-i Nurla giriştiği hizmet-i imaniyye ve manevî cihad-ı diniyyedir.¹⁹¹⁵

FERAGATI:

Bir dâva sahibinin ve bilhassa ıslahatçının muvaffakiyet şartlarının en mühimmi feragattır. Zira gözler ve gönüller, bu mühim noktayı en ince bir hassasiyetle tetkik ve takibe meyyaldirler. **Üstadın bütün hayatı ise**, baştanbaşa feragatin şaheser misalleri ile dolup taşmaktadır.

Allâme Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi merhumdan, feragate ait **şöyle bir söz işitmişim:** "İslâm, bugün öyle mücahitler ister ki, dünyasını değil, âhiretini dahi feda etmeye hazır olacak."

Büyük adamdan sâdır olan bu büyük sözü tamamen kavrayamadığım için, mutasavvıfların istiğrak hallerinde söyledikleri esrarlı sözlere benzeterek, herkese söylememiş ve olur olmaz yerlerde de açmamışım.

Vaktâki aynı sözü Bediüzzaman'ın ateşler saçan heyecanlı ifadelerinde de okuyunca anladım ki, büyüklere göre feragatin ölçüsü de büyüyor... Evet; İslâm için bu kadar acıklı bir feragate katlanmaya razı olan mücahitleri, Erhamürrahimîn olan Allah-u Zülkerîm Taalâ ve Takaddes Hazretleri bırakır mı? O fedaî kulunu lûtuf ve kereminden, inayet ve merhametinden mahrum etmek şânına hâşâ - yakışır mı?

İşte **Bediüzzaman**, bu müstesna tecellinin en parlak misalidir. Bütün ömrü boyunca mücerred yaşadı. Dünyanın bütün meşru lezzetlerinden tamamen mahrum kaldı. Bir yuva

kurmak ve orada mes'ud bir aile hayatı geçirmek sevdasına düşmeye vakit ve fırsat bulamadı. Fakat, Cenab-ı Hak, kendisine öyle şeyler ihsan etti ki, fâni kalemlerle tarif olunamayacak kadar muazzam ve muhteşemdir.¹⁹¹⁶

.. Yirmisekiz sene çektiğim eza ve cefalar ve maruz kaldığım işkenceler ve katlandığım musibetler hep helâl olsun. Bana zulmedenlere, beni kasaba kasaba dolaştıranlara, hakaret edenlere, türlü türlü ithamlarla mahkûm etmek isteyenlere, zindanlarda bana yer hazırlayanlara, hepsine hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki: Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstehak idim. Yoksa herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim, maddî manevî füyuzat hislerimi feda etmeseydim, iman hizmetinde bu büyük manevî kuvveti kaybedecektim.

Ben **maddî ve manevî** her şeyimi feda ettim, her musibete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede hakikat-ı imaniye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur mekteb-i irfanının yüzbinlerce, belki de milyonlarca talebeleri yetişti. Artık bu yolda, hizmet-i imaniyede onlar devam edeceklerdir ve benim maddî ve manevî her şeyden feragat mesleğimden ayrılmayacaklardır. Yalnız ve yalnız Allah rızası için çalışacaklardır.¹⁹¹⁷

Amma **benim susmam ise;** madem âdi bir keşif yolunda ve ehemmiyetsiz bir fikr-i siyasî peşinde ve dünyevî bir haysiyet yüzünden çok ehl-i izzetin başları feda edilse; elbette koca Cennetin fiatı olacak bir servet ve hayat-ı ebediyeyi kazandıracak bir âb-ı hayat ve bütün feylesofları hayrette bırakacak bir keşfiyat yolunda, vücudum zerrelere adedince başlarım bulunsa ve feda edilmesi lâzımgelse, bilâtereddüd feda edilir.

Hem, beni tehdit veya imha suretiyle susturmak, bir dil

1916 Tarihçe-i Hayat (11)

1917 Emirdağ Lahikası-2 (80) Tarihçe-i Hayat (11)

yerine bin dil konuşturacak. Yirmi senedenberi ruhlara yerleşen Risale-i Nur, susmuş bir dilime bedel, binler dilleri söylettirmesini Rahîm-i Zülcelâlden ümitvarım.¹⁹¹⁸

Hakikaten Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynı mealinde milyonlar kitab o hakikatleri beligane neşrettikleri halde ve binler hakikî âlimler ders vermeleriyle bu memlekette dehşetli küfr-ü mutlaka tam durduramadıkları halde, Nurlar mezkûr sırra binaen bir cihette galebe ettiğini düşmanlar dahi tasdik ederler. Evet **küfr-ü mutlaka karşı** bu ağır şerait içinde Nurlar bu işi görmüş, meydandadır. Demek Nurların kuvveti bu sırr-ı azîmden ileri geliyor. Ben de bütün ruh u canımla yirmisekiz sene bu işkenceli musibetlerime razı oldum. Hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki: Müstehak idim enim bu şefkatli tokatlarına... Yoksa gayet meşru, zararsız, herkesin lillah için takib ettikleri mübarek mesleğe girseydim, yani maddî ve manevî hislerimi bütün feda etmeseydim, hizmet-i imaniyede bu acib manevî kuvveti kaybedecektim.

İşte bu kuvvetin bir acib nümunesi bazı zâtların ki, ben onların ancak edna bir talebesi olabildiğim halde; onların hakaik-i imaniyeye dair bir kitabını birisi okumuş, Risale-i Nur'un da bir sahifesini okumuş. Risale-i Nur'un bir sahifesiyle daha ziyade imanını kurtardığını ikrar etmiş.¹⁹¹⁹

İkinci Hakikat: Kırk sene evvel Eski Said bu matbu kitabetlerinde, İşarat-ül İ'caz'ın baştaki ifade-i meramında ve sair eserlerinde musırrane ve mükerreren talebelerine diyordu ki: Hem maddî, hem manevî büyük bir zelzele-i içtimaî ve beşerî olacak. Benim dünya terki ile inzivamı ve mücerred kalmamı gıpta edecekler diyordu...¹⁹²⁰

...Daima mücerred kalmak ve dünyada hiçbir şeyle alâka peyda etmemek. Bunun içindir ki: "Bütün malımı bir elimle kaldırıp götürebilmeliyim" demiştir. Bu halin sebebi sorulunca

1918 Tarihçe-i Hayat (235)

1919 Emirdağ Lahikası-2 (106)

1920 Emirdağ Lahikası-2 (112)

" Bir zaman gelecek, herkes benim halime gıpta edecektir. Sâniyen, mal ve servet bana lezzet vermiyor; dünyaya ancak bir misafirhane nazariyle bakıyorum." derdi.¹⁹²¹

Senin ağlamana ve ağlayan mektubuna iştirak ettim. Evet sen de benim gibi, dünya ile iki cihetle alâkan kesiliyor. Hem öyle lâzım. Senin gibi Risale-i Nur'un bir fedaisi alâkası olmamalı ve alâka peyda etmemeli. Alâkalı olsa fevkalâde bir sebat, bir ihlasın lüzumu ile beraber; bazı ârızalar içinde sarsılır, tam fedakârlık edemez. O havalinin kahramanları elhak müstesnadırlar. Alâkalar onları sarsmıyor. Fakat bazıları; Hüsrev gibi, Said gibi ve Âtîf ve emsali gibi bütün bütün alâkasız da bulunmak lâzım.¹⁹²²

Evet kardeşlerim; bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir.¹⁹²³

...Hakikî fedakâr **Zübeyr**, en lüzumlu ve hizmete şiddet-i ihtiyacım zamanında buraya imdadıma geldi. Yoksa Isparta'dan o sistemde birisini isteyecektim...¹⁹²⁴

Hem madem Nur şakirdlerinden çocukları hem malını, hem istirahatını, hem dünya zevklerini, hem lüzum olsa hayatını Nur'un hizmetinde feda ediyorlar, sen ey nefsim neden fedakârlıkta en geri kalmak istersin.

Hem kat'iyyen bil ki: Çok bîçarelerin hayat-ı bâkiyelerini Nurlarla kurtarmak hizmetinde, fâni ve zahmetli ihtiyarlık hayatını memnuniyetle bırakmağa lüzum olsa veya vakti gelse, razı olmak gayet lezzetli bir şereftir.¹⁹²⁵

Altıncı Fark: Hakikî ihlaslı Nurcular, menfaat-ı maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi; bir kısmı, a'zamî iktisad ve kanaatla ve fakir-ül hal olmalarıyla beraber, sabır ve insanlardan istiğna ile ve hizmet-i Kur'aniyede hakikî bir ihlas

1921 Tarihçe-i Hayat (48)

1922 Kastamonu Lahikası (231)

1923 Kastamonu Lahikası (197)

1924 Emirdağ Lahikası-2 (15)

1925 Emirdağ Lahikası-2 (200)

ve fedakârlıkla ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalalete karşı mağlub olmamak için ve muhtaçları hakikata ve ihlâsa davet etmekte bir şübhe bırakmamak için ve rıza-yı İlahîden başka o hizmet-i kudsiyeyi hiçbir şeye âlet etmemek için, bir cihette hayat-ı içtimaiye faidelerinden çekiniyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten maksad itibariyle aynı mahiyette oldukları halde, mekân ve mevzu ve bazı esbab sebebiyle Nur Talebeleri gibi dünyayı terkedemiyorlar. A'zamî fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar. **İsa Abdülkadir**¹⁹²⁶

Risale-i Nur'un hizmet ettiği **hakaik-i imaniye** herşeyin fevkinde olduğu gibi, bu zamanda her şeyden ziyade onlara ihtiyaç var. Fakat kalbini öldürmüş, nefsini hevesatla şımartmış mülhidler, imandaki hakikatın derece-i ihtiyacını inkâr ettiklerinden, "**Ehl-i diyanet ve ehl-i ilmi sevkeden, tahrik eden makasıd-ı dünyeviye ve ihtiyacatıdır**" diye ittiham ediyorlar. O ittihama göre de, pek insafsızcasına onlara ilişiyorlar. Bu bedbaht mülhidler kat'î bir surette iskât etmek, bilfiil -maddeten- öyle fedakârlar lâzım ki, dünyanın en mühim meşgaleleri belki büyük zararları, onların hakaik-i imaniye ihtiyaçlarını susturmuyor.

Acaba öyleleri var mı? diye hatırlarına geldi. Evet, vardır. İşte Isparta Vilayeti ve havalisi. İşte Sandıklı tarafından üç-dört ay zarfında Risale-i Nur'u her şeye tercih eden efeleri ve mücahidleri diye dava etmişim. İki saat sonra, hiç me'mul etmediğimiz bir tarzda, Rahmetullah namını alan Emin, iki sandıklı o davaya iki hüccet gösterdi.

Kardeşimiz Kâtib Osman'ın mektubu, ayrı ayrı çok meraklarıma bir merhem oldu. Cenab-ı Hak onun gibi Risale-i Nur'a binler şakirdleri o medrese-i nuranîde yetiştirsin, âmîn.¹⁹²⁷

Arzî ve insanî olan musibet: Isparta'da ve İstanbul'da

1926 **Emirdağ Lahikası-2 (170)**

1927 **Kastamonu Lahikası (230)**

olduğu gibi; Kastamonu'nun havalisinde de, ehl-i dalalet Risale-i Nur'un intişarına sed çekmek için, has talebelerin ve ciddî çalışanların şevklerini kırmak ve onlara fütur vermek için, ayrı ayrı tarzlarda, umumî bir plân dâhilinde taarruz ediliyor. Hâislere fütur veremediklerinden, başka meşgaleler bulmakla çalışmalarına zarar veriyorlar.¹⁹²⁸

Sizin beraetiniz ve manen galebeniz, zalimleri şaşırttı. Cepheyi burada değiştirdiler. Düşmanane taarruzdan vazgeçip, dostane hulûl edip, has talebeleri Risale-i Nur'un hizmetinden geri bırakmak için, memuriyet gibi bir meşgale buluyorlar veya terfian işi çok diğer bir memuriyete veya diğer bir meşgaleyi buluyorlar. Burada o neviden çok vakıalar var. Bu taarruz bir cihette daha zararlı görünüyor.¹⁹²⁹

Sâniyen: Ankara'da bu sırada nazarlar dünyaya ziyade çevrilmiş. Ve iktidar kısmı daha tam prensibini kabul etmeğe vakit bulamamış. Müteaddid partiler kendine tarafdar bulmak için veya kabahatlarını seddetmek için elbette çok çalışıyorlar. Ve İslâmiyet ve Kur'an aleyhindeki hariçteki cereyanlar elbette dâhilde bazılarını bulmuşlar ki; Kur'an lehinde cidden çalışanları uçurmak, kaçırmak, evham vermek gibi propagandalarla hakikî fedakâr olmayan veya dünya ile ve fazla dostlar ile alâkadar olanları evhamlandırıyorlar ve Nurcuların da kuvve-i maneviyelerini kırmağa çalışıyorlar.

Said Nursî¹⁹³⁰

..İşimize sekte ve hizmetimize fütur vermek için, onların tenbelliklerinden ve tenperverliklerinden ve vazifedarlıklarından istifade ederler. Onlar, öyle desiselerle onları hizmet-i Kur'aniyeden alıkoyuyorlar ki; haberleri olmadan bir kısmına fazla iş buluyorlar, tâ ki hizmet-i Kur'aniyeye vakit bulmasın. Bir kısmına da, dünyanın cazibedar şeylerini gösteriyorlar ki; hevesi uyanıp, hizmete

1928 **Kastamonu Lahikası (197)**

1929 **Kastamonu Lahikası (147)**

1930 **Emirdağ Lahikası-2 (56)**

karşı bir gaflet gelsin ve hâkeza...¹⁹³¹

Hem de رُهْبَانِيَّةٌ فِي الْإِسْلَامِ "Ruhbaniyet İslâmiyette yoktur." manası, ruhbanîler gibi tecerrüd merduddur, hakikatsızdır, haramdır demek değildir.

Belki خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ sırrı ile hayat-ı içtimaiyeye hizmet etmek için, içtimaî bir âdet-i İslâmiyeye terviçtir. Yoksa selef-i sâlihînden binlerle ehl-i hakikat inzivaya, mağaralara muvakkaten girmişler. **Dünyanın fâni müzeyyenatından istiğna ve tecerrüd etmişler;** tâ ki, hayat-ı ebediyelerine tam hizmet etsinler. Madem şahsî ve hususî kemalât-ı bâkiyesi için dünyayı terkedenler, selef-i sâlihînden çok var.

Elbette hususî değil, küllî ve umumî olarak çok bîçarelerin saadet-i bâkiyeleri için ve dalalete düşmemeleri ve imanlarını takviye edip kurtarmaları için ve hakikat-ı Kur'aniye ve imaniyeye tam hizmet etmek ve hariçten gelen, dâhilde çıkan dinsizlere karşı dayanmak için, zâil ve fâni dünyasını terketmek, elbette sünnet-i seniyyeye muhalefet değil; belki hakikat-ı sünnete mutabakattır.

Ve Sıddık-ı Ekber'in "Cehennem'de vücudum büyüsün, tâ ehl-i imana yer bulunmasın." diye fedakârlıkta a'zamî sadakatın bir zerresini kazanmak fikriyle, bîçare Said bütün ömründe tecerrüdü, istiğnayı ihtiyar etmiş.¹⁹³²

...**kader-i İlahî**, ayn-ı adalet içinde hakkımızda ayn-ı merhamettir ki; birbirine müştak kardeşleri bir meclise getirdi, zahmetleri ibadete ve zayıatları sadakaya çevirdi.

Ve yazdıkları risaleleri her taraftan nazar-ı dikkati celbetmek ve dünyanın mal ve evlâdı ve istirahatı pek muvakkat ve geçici ve herhalde bir gün onları bırakıp toprağa girecek olmasından, onların yüzünden âhiretini zedelememek ve sabır ve tahammüle alışmak ve istikbaldeki ehl-i imana kahramanane bir nümune-i imtisal, belki imamları olmak gibi

1931 Mektubat (426)

1932 Hanımlar Rehberi (27)

çok cihetle ayn-ı merhamettir....¹⁹³³

Üçüncü hikmet ve faide: Hapse giren Nur talebeleri birbirinin hallerinden, seciyelerinden, ihlas ve fedakârlıklarından ders almalarıyla beraber, Nurlar hizmetinde dünyevî menfaatleri daha aramazlar.

Evet Medrese-i Yusufiyede çok emarelerle her sıkıntı ve zahmetin on, belki yüz misli maddî ve manevî faideler ve güzel neticeler ve imana geniş ve hâlis hizmetler, gözleriyle gördüklerinden, tam ihlase muvaffak olurlar, daha cüz'î ve hususî menfaatlere tenezzül etmezler.¹⁹³⁴

Amma kader nokta-i nazarında feci akibetin hikmeti ise: Hasan ve Hüseyin ve onların hanedanları ve nesilleri, manevî bir saltanata namzed idiler. Dünya saltanatı ile manevî saltanatın cem'i gayet müşkildir. **Onun için onları dünyadan küstürdü, dünyanın çirkin yüzünü gösterdi.** Tâ, kalben dünyaya karşı alâkaları kalmasın. Onların elleri muvakkat ve surî bir saltanattan çekildi; fakat parlak ve daimî bir saltanat-ı maneviyeye tayin edildiler; âdi valiler yerine, evliya aktaablarına merci' oldular.¹⁹³⁵

ÜÇÜNCÜSÜ: Hizmet-i Kur'aniyenin pek mühim bir âzâsı olan Hulusi Bey, Eğirdir'den memlekete gittiği vakit, saadet-i dünyeviyeyi tam zevkettirecek ve temin edecek esbab bulunduğundan, bir derece sırf uhrevî olan hizmet-i Kur'aniyede fütura yüz göstermeğe dair esbab hazırlandı. Çünkü hem çoktan görmediği peder ve vâlidesine kavuştu, hem vatanını gördü, hem şerefli, rütbeli bir surette gittiği için dünya ona güldü, güzel göründü.

Halbuki **hizmet-i Kur'aniyede bulunana;** ya dünya ona küsmeli veya o dünyaya küsmeli. Tâ **ihlas ile, ciddiyet ile hizmet-i Kur'aniyede bulunsun.**

İşte Hulusi'nin kalbi çendan lâ-yetezelzel idi. Fakat bu vaziyet onu fütura sevkettiğinden şefkatli tokat yedi. Tam bir-

1933 **Şualar (301)**

1934 **Lemalar (267)**

1935 **Mektubat (55)**

iki sene bazı münafıklar ona musallat oldular. Dünyanın lezzetini de kaçırdılar. Hem dünyayı ondan, hem onu dünyadan küstürdüler. O vakit vazife-i maneviyesindeki ciddiyete tam manasıyla sarıldı.¹⁹³⁶

...Cenab-ı Hak bir abdini severse, dünyayı ona küstürür, çirkin gösterir. İnşâallah sen de o sevgililerin sınıfındasın...¹⁹³⁷

Evet insanîyetin **yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı**, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalalet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; edna bir hacat-ı hayatiyeyi, büyük bir mes'ele-i dîniyeye tercih ettiriyor. Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler.

Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.¹⁹³⁸

Evet **insanı dünyaya çağıran ve sevkeden esbab** çoktur. Başta **nefis** ve **hevası** ve **ihtiyaç** ve **havassı** ve **duyguları** ve **şeytanı** ve **dünyanın surî tatlılığı** ve senin gibi **kötü arkadaşları** gibi çok dâîleri var. Halbuki bâki olan âhirete ve uzun hayat-ı ebediyeye davet eden azdır.

Eğer sende zerre mikdar bu bîçare millete karşı hamiyet varsa ve ulüvv-ü himmetten dem vurduğun yalan olmazsa, hayat-ı bâkiyeye yardım eden azlara imdad etmek lâzım gelir. Yoksa o az dâîleri susturup, çoklara yardım etsen şeytana

1936 Lemalar (42)

1937 Mektubat (278)

1938 Kastamonu Lahikası (201)

arkadaş olursun.¹⁹³⁹

Birinci Sual: Neden fedakâr, yüksek bir şefkatı taşıyan vâlide; bu zamanda veledinin malından irsiyet almasından mahrum edildi? Kader müsaade eyledi?

Gelen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarfetmeleridir ki; evlâdım şan, şeref, rütbe, memuriyet kazansın diye, bütün kuvvetleriyle evlâdlarını dünyaya, mekteblere sevk ediyorlar. Hattâ **mütedeyyin de olsa**, Kur'anî ilimlerin okumasından çekip dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.¹⁹⁴⁰

Birincisi: Fa'al, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve Medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir masum çocuğun; köyünü, malını terkedip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı halde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmağa muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Medrese-i Nuriye'nin de hârika bir çiçeğidir deniliyor.¹⁹⁴¹

Hem o kardeşimizin iki mübarek haremi ve muhterem vâlidesinin ve Said ve Nuri namındaki evlâdlarının bana yazdıkları samimî mektublarına mukabil hem onlara, hem evlâdlarına çok dua ediyorum. Öyle bir kahraman Nurcunun öyle hakikatlı, muhterem dindar refikasının Nurlara fedai ve hâdim olarak verdikleri masum evlâdlarını ruh u canımızla Nur'un masumlar dairesinde kabul ediyoruz. Ve Mehmed Emin ve Ali Akdağ ve Ahmed Feyzi'ye ve umum kardeşlerimize selâm ve dua ederiz.¹⁹⁴²

VASIYETNAMENİN BİR ZEYLİ

Eşref Edib'in neşrettiği Tarihçe-i Hayatın otuzuncu sahifesindeki Said'in hususiyetlerinden altı nümunesinden

1939 Lemalar (122)

1940 Kastamonu Lahikası (264)

1941 Kastamonu Lahikası (132)

1942 Emirdağ Lahikası-2 (274)

yedinci nümunesi ki, mukabelesiz hediye ömründe kabul etmemek, kanaat ve iktisada istinaden, şiddet-i fakırla beraber altmış-yetmiş sene evvelki kendi talebelerinin tayinatını da kendisi verdiği acib vaziyetin şimdiki bir misali ve bir sırrı kaç senedir anlaşıldı diye vasiyetnamenin âhirinde bunu yazmanın zamanı geldi.

Evet şiddet-i fakr ve istiğna ile hediye almamakla beraber Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, yasak olmayan daktilo makinesi ile intişar eden Risale-i Nur'un verdiği sermaye ile şimdi manevî Medreset-üz Zehra'nın dört-beş vilayetinde hayatını Risale-i Nur'a vakfeden ve nafakasına çalışmaya zaman bulamayan fedakâr Nur talebelerinin tayinatına acib bir bereketle kâfi gelen ve Nur nüshalarının fiatı olan o mübarek sermayeyi ben öldükten sonra da o hâlis, fedakâr kardeşlerime vasiyet ediyorum ki, altmış-yetmiş sene evvelki kaidemi yetmiş sene sonraki şimdiki düsturlarıma aynen tatbik etsinler. İnşâallah Risale-i Nur'un tab' serbestiyeti olsa, o düstur daha fazla inkişaf eder.

Medar-ı hayrettir ki, o eski zamanda Evkaf'tan beş talebenin tayinatını Van'da Eski Said kabul etmiş. O az para ile bazan talebesi yirmiye, otuza, altmışa kadar çıktığı halde kendi talebelerinin tayinatını kendisi veriyordu. O kanaat ve iktisadın bereketiyle ve kendi beş-altı mavzer tüfeğini satmakla istiğna kaidelerini bozmadı.

O zaman, meşhur Tahir Paşa gibi çok yardımcıları varken kaidelerini bozmadı. O altmış-yetmiş senelik düstur-u hayatının bir işaret-i gaybiye ile altmış-yetmiş sene sonra o kanaat ve istiğnanın bir meyvesi inayet-i İlahiye ile ihsan edildi ki, o kadar mahkemeler ve yasaklar ve müsadereler ve eski huruflla izin vermemekle beraber, kaç senedir dört-beş vilayet vüs'atindeki manevî Medreset-üz Zehra'nın fedakâr talebelerinin tayinatını Risale-i Nur kendisi hediye etti.¹⁹⁴³

...manevî ve geniş Medreset-üz Zehra'nın hâlis ve

nafakasını temin edemeyen ve zamanını Risale-i Nur'a sarfeden talebelerine aynen ve eski zaman ihsan-ı İlahî neticesi olarak şimdi yanımızdaki sermaye onların tayinleridir ve tayinlerine sarf edilecek ve kaç senedir benim yaptığım gibi benim manevî evlâdlarım, benim vereselerim aynen öyle yapmak vasiyet ediyorum.

İnşâallah tam Risale-i Nur intişara başlasa; o sermaye şimdiki fedakâr, kendini Risale-i Nur'a vakfeden şakirdlerden çok ziyade fedakâr talebelere kâfi gelecek ve manevî Medreset-üz Zehra ve Medrese-i Nuriye çok yerlerde açılacak.

Benim bedelime bu hakikate, bu hale manevî evlâdlarım ve has ve fedakâr hizmetkârlarım ve Nur'a kendini vakfeden kahraman ve herkesçe malûm kardeşlerim bu vasiyetin tatbikine yardımlarını rica ediyorum. Risale-i Nur itibariyle bana hiç ihtiyaç kalmadığı için âlem-i berzaha gitmek benim için medar-ı sürurdur. Siz mahzun olmayınız. Belki beni tebrik ediniz ki, zahmetten rahmete gidiyorum.

Çok hasta Said Nursî¹⁹⁴⁴

ÜSTADIMIZIN VASIYETNAMESİ

Hem benim şahsımın, hem Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin sermayesini, kendilerini Risale-i Nur'un hizmetine vakfedenlerin tayinlerine vermek, hususan nafakasını çıkaramıyanlara vermek lâzımdır.

Şimdiye kadar birkaç senedir tayinatları verilen Nur talebeleri, haslara malûm olmuş. Ben de yanımda şimdi bulunan kardeşlerimi kendime vâris ve benim vazifemi yapmaya çalışmak lâzım. Tesanüdü de tam muhafaza etsinler.

Evet, bu vasiyetnameyi tasdik ediyorum. **Said Nursî¹⁹⁴⁵**

1944 **Emirdağ Lahikası-2 (234)**

1945 **Emirdağ Lahikası-2 (200)**

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Ehemmiyetli bir taraftan, ehemmiyetli ve manidar bir sual edilmiş. Bana sordular ki: "Sizin cem'iyet olmadığınız, üç mahkeme o cihette beraet vermesiyle ve yirmi seneden beri tarassud ve nezaret eden altı vilayetin o noktadan ilişmemeleriyle tahakkuk ettiği halde, Nurcularda öyle hârika bir alâka var ki hiç bir cem'iyette, hiçbir komitede yoktur. Bu müşkili halletmenizi isteriz." dediler.

Ben de cevaben dedim ki: Evet Nurcular cem'iyet memiyet, hususan siyasî ve dünyevî ve menfî ve şahsî ve cemaatî menfaat için teşekkül eden cem'iyet ve komite değiller ve olamazlar. Fakat bu vatanın eski kahramanları kemal-i sevinçle şehadet mertebesini kazanmak için ruhlarını feda eden milyonlar İslâm fedailerinin ahfadları, oğulları ve kızları, o fedailik damarından irsiyet almışlar ki, bu hârika alâkayı gösterip Denizli Mahkemesinde bu âciz bîçare kardeşlerine bu gelen cümleyi onlar hesabına söylettirdiler:

"Milyonlar Kahraman Başlar Feda Oldukları Bir Hakikata Başımız Dahî Feda Olsun" diye onlar namına söylemiş, mahkemeyi hayret ve takdirle susturmuş.

Demek Nurcularda **hakikî, hâlis, sırf rıza-yı İlahî** için ve **müsbet** ve **uhrevî fedailer** var ki; mason ve komünist ve ifsad ve zındıka ve ilhad ve Taşnak gibi dehşetli komiteler o Nurculara çare bulamayıp hükûmeti, adliyeyi aldatarak lastikli kanunlar ile onları kırmak ve dağıtmak istiyorlar. İnşâallah bir halt edemezler. Belki Nur'un ve imanın fedailerini çoğaltmağa sebebiyet verecekler.¹⁹⁴⁶

...Mahkemede son söz olarak yüzlerine söylediğim bu cümle: "Milyonlar kahraman başlar feda oldukları bir kudsî hakikata, başımız dahi feda olsun" ile, bizim nihayete kadar sebat edeceğimizi dava etmişiz. Bu davadan vazgeçilmez....¹⁹⁴⁷

1946 **Şualar (520)**

1947 **Şualar (339)**

Birincisi: Ben kusurlarımla beraber bu milletin saadetine ve imanının kurtulmasına hayatımı vakfettim. Ve milyonlarla kahraman başların feda oldukları bir hakikata, yani Kur'an hakikatına benim başım dahi feda olsun diye bütün kuvvetimle Risale-i Nur'la çalıştım. Bütün zalimane taziblere karşı tevfik-i İlahî ile dayandım, geri çekilmedim.¹⁹⁴⁸

...Beni, nefisini kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cemiyetin îmanını kurtarmak yolunda dünyamı da feda ettim, âhiretimi de. Seksen kûsûr senelik bütün hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum...¹⁹⁴⁹

Madem sizlerle, itikadınızca ve bana edilen muameleye nazaran, küllî bir muhalefetimiz var. Siz dininizi ve âhiretinizi, dünyanız uğrunda feda ediyorsunuz. Elbette mabeynimizde - tahmininizce- bulunan muhalefet sırrıyla, biz dahi hilafınıza olarak; dünyamızı, dinimiz uğrunda ve âhiretimize her vakit feda etmeye hazırız...¹⁹⁵⁰

Ey, bin seneden beri İslâmiyetin bayraktarlığını yapan bir milletin torunları olan cengâver ruhlu kardeşlerim! Bu zamanın ve gelecek asırların Müslümanları ve bizler, Kur'an-ı Azîmüşşan'ın tefsiri olan öyle bir rehber muhtacız ki; tahkikî iman dersleriyle, iman mertebelerinde terakki ve teâli ettirsin.

Hem korkak değil, bilakis Risale-i Nur talebeleri gibi cesur ve kahraman ve fa'al ve amel-i sâlih sahibi, mütedeyyin, müttaki ve bununla beraber, şahsî rahatlık ve menfaatlarını iman ve İslâmiyet'in kurtuluşu uğrunda feda eden, fedai ve **mücahid Müslümanlar yetiştirsin, neme lâzımcılıktan kurtarsın.**

Hem taarruz ve işkenceler ve ölüm ihtimalleri karşısında, tahkikî iman kuvvetinden gelen bir cesaretle, Kur'an ve İslâmiyet cephesinden asla çekilmeyen, "Ölürsem şehidim,

1948 **Sualar (446)**

1949 **Tarihçe-i Hayat (629)**

1950 **Mektubat (431)**

kalırsam Kur'anın hizmetkârıyım" diyen ve yılgınlık haline düşmeyen sadık ve ihlaslı, yalnız Allah rızası için hizmet eden, Nur talebeleri gibi İslâmiyet hâdimleri yetiştirsin, böyle muazzez Müslümanlar meydana getirsin.

Evet **bu asra öyle bir Kur'an tefsiri lâzım ve elzendir ki;** Risale-i Nur gibi akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve vicdanı tenvir etsin. Müslümanları, beşeri uyandırsın; intibah versin, gafletten kurtarsın. Sırat-ı Müstakim olan Kur'an yolunu gösterebilir. Sünnet-i Seniyyeye ve İslâmiyetin şairine muhalif olarak yaptırılan ve yapılan şeyleri fark ettirip, sünnet-i Peygamberîye (Aleyhissalâtu Vesselâm) ittibâı ders versin ve ihya etmek cehdini uyandırsın.

İşte **Risale-i Nur'un böyle hâsiyetleri** havi bir Kur'an tefsiri olduğu, otuz seneden beri meydandadır ve ehl-i hakikatın tasdiğiyle sabittir.

Hem **amansız din düşmanlarının plânlarıyla** mahkemelere sürüklenen Risale-i Nur talebelerinin müdafaaları; ve bu talebelerin İslâmiyete hizmetleri esnasında, gizli İslâmiyet düşmanı, insafsız, cebbar zalimlerin entrikalarıyla maruz kaldıkları işkencelerden yılmamak, şahıslarını düşünmeden, yani şahsî refahlarını İslâmın refah ve saadeti için feda ederek, sıddıkiyetle sebat etmeleri ve eşedd-i zulme mukavemet etmeleri aşikâr bir delil teşkil etmektedir.

Evet, hem yirmi beş seneden beri Risale-i Nur'la iman hizmetine bütün varlığını vakfeden ve şimdiye kadar "gaddar din düşmanlarının" çok defalar tecavüz ve taarruzuna ve taharriyata maruz kaldığı halde, yirmibeş senedir inziva içinde, Risale-i Nur'un naşirliğini yapan Nur kahramanları ağabeylerimiz, bizlere birer nümune-i imtisal olan, iman ve İslâmiyet fedaileridir.¹⁹⁵¹

Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve üstadlarından ayırmak kabil

değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular.

O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış olanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: "Bu da İslâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir.

Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar.

Veyahut da maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylerle aldatmaya veya korkutmakla hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar.

Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir fikrî, ruhî, kalbî intibah ve uyanıklık veriyor ki, bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle sevk ve teşvik ve o derras münafıkların maksatlarının tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsıl ediyor. Fesübhanallah... Hattâ öyle Nur Talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl halis niyet ve kudsî gayeden sonra -bir sebep olarak da- münafıkların mezkûr plânlarının inadına, rağmına Dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor.. ve üstadımızın dediği gibi diyorlar: "**Zaman, İslâmiyet fedaisi olmak zamanıdır.**"¹⁹⁵²

Sâlisen: Hasan Âtîf'in mektubunda, cesur ve sebatkâr zâtlardan -ki efeler tabir ediyor- bahis var. Biz o cesur ve sebatkâr yeni kardeşlerimizi ruh u canla kabul ediyoruz. Fakat **Risale-i Nur dairesine girenler**, şahsî cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmaz bir sebat ve metanete ve ihvanlarının tesanüdüne cidden çalışmağa sarfedip, o cam parçası hükmünde şahsî cesaretini, hakikatperestlik

sıddıkiyetindeki fedakârlık elmas'ına çevirmek gerektir.

Evet **mesleğimizde ihlas-ı tâmmeden sonra** en büyük esas, sebat ve metanettir. Ve o metanet cihetiyle şimdiye kadar çok vukuat var ki; öyleler, herbiri yüze mukabil bu hizmet-i Nuriyede muvaffak olmuş. Âdi bir adam ve yirmi-otuz yaşında iken, altmış-yetmiş yaşındaki velilere tefevvuk etmişler var.¹⁹⁵³

GARİB BİR İDDİA

Hamiyet-i İslamiye sahibi bir zat, din aleyhinde ileri sürülen ve neşredilen bir garib iddia hakkında ne denmeli diye soruyor. Böyle hamiyetli zatlara çokça minnetdarız.

İddiaya göre: küreselleşmek için, Resulullah'a inanmayı ifade eden "**Muhammedürresulullah**" hükm-ü imaniyesini söylememenin gerekliliği iddia ediliyor. Hatta iddiacı bu iddianın ehl-i sünnet mezhebine aykırı düştüğünü de yazarak, buna rağmen, yani ehl-i sünnete muhalefet edilerek bu hareketin lüzumunu ileri sürer.

İleri sürülen iddianın zahirinden, efkâr-ı ammenin anlayacağı mana ve bu mananın yapacağı tahrib esastır. Maksudımız bu değildir diyerek tevellere kaçmak, Netice-i tahribi değiştirmez.

Biz, **mecburiyet olmadan** kişileri muhatab almayız. Ancak bazılarının aldanma ihtimali bulunduğundan, sadece iddiayı ele alıp cevap veriyoruz. Sözü kıyamete kadar geçerli olan Üstad Bediüzzaman Hazretleri, bu tarz anlayışa hafifden benzer ve iyi niyetle sorulan suale verdiği cevabı, efkâr-ı ammeye arz ediyoruz. Çünkü böyle acib iddialara karşı susmanın dahi mesuliyeti bulunduğu için ve Hz. Bediüzzamanın irşad ve ikazları da her zaman ve mekâna baktığından bilmecburiye o cevabı yazıyoruz. Şöyle ki:

"Sâniyen: Mektubunuzda "Mücerred Lâ ilahe illallah kâfi midir? Yani Muhammedürresulullah demezse ehl-

i necat olabilir mi?" diye diğerk bir maksadı soruyorsunuz. Bunun cevabı uzundur. Yalnız şimdi bu kadar deriz ki:

Kelime-i şehadetin iki kelâmı birbirinden ayrılmaz, birbirini isbat eder, birbirini tazammun eder, biribirisiz olmaz. Madem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm Hâtem-ül Enbiya'dır, bütün enbiyanın vârisidir; elbette bütün vusul yollarının başındadır. **Onun cadde-i kübrasından hariç, hakikat ve necat yolu olamaz.** Umum ehl-i marifetin ve tahkikin **imamları**, Sa'dî-i Şirazî gibi derler:

مُحَالَسْتُ سَعْدِي بَرَاهِ نَجَاتٍ * ظَفَرُ بُرْدَانَ جُزْ دَرِّ بِي مُصْطَفَى

Hem كُأ الطُّرُقِ مَسْدُودٌ إِلَّا الْمُنْهَاجَ الْمُحَمَّدِيَّ¹⁹⁵⁴

Fakat bazan oluyor ki: Cadde-i Ahmediyede (A.S.M.) gittikleri halde, **bilmiyorlar** ki cadde-i Ahmediyedir ve cadde-i Ahmediye dâhilindedir.

Hem bazan oluyor ki: Peygamber'i **bilmiyorlar**, fakat gittikleri yol, cadde-i Ahmediyenin eczasındandır.

Hem bazan oluyor ki: Bir **keyfiyet-i meczubane** veya bir **halet-i istiğrakkârane** veya bir **vaziyet-i münzeviyane ve bedeviyane** suretinde cadde-i Muhammediyeyi düşünmeyerek, yalnız Lâ ilahe illallah onlara kâfi geliyor. Fakat bununla beraber, en mühim bir cihet budur ki: "Adem-i kabul" başkadır, "kabul-ü adem" başkadır. Bu çeşit **ehl-i cezbe** ve **ehl-i uzlet** veya **işitmeyen** veya **bilmeyen** adamlar; Peygamber'i bilmiyorlar veya düşünmüyorlar ki kabul etsinler.

O noktada cahil kalıyorlar. Marifet-i İlahiyeye karşı, yalnız Lâ ilahe illallah biliyorlar. Bunlar ehl-i necat olabilirler. Fakat **Peygamber'i işiten ve davasını bilen adamlar** onu **tasdik etmezse, Cenab-ı Hakk'ı tanımaz.** Onun

1954 "Yani: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın caddesinden hariç ve onun arkasından gitmeyen muhaldir ki; hakikî envâr-ı hakikata vâsil olabilsin."

Hak ve hakikata ve kurtuluşa giden) bütün yollar kapalıdır. Ancak cadde-i Kübra-i Muhammediye açıktır. (Naşirler)

hakkında, yalnız Lâ ilahe illallah kelâmı, sebep-i necat olan tevhidi ifade edemez. Çünkü o hal, bir derece medar-ı özür olan cahilane adem-i kabul değil, belki o kabul-ü ademdir ve o inkârdır. Mu'cizatıyla, âsârıyla kâinatın medar-ı fahri ve nev'-i beşerin medar-ı şerefi olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ı inkâr eden adam, elbette hiçbir cihette hiçbir nura mazhar olamaz ve Allah'ı tanımaz. Her ne ise, şimdilik bu kadar yeter.¹⁹⁵⁵

Bu kısımda Resulullahın A.S.M. tasdikı, iman şartı olup ancak Resulullahı bilmeyen meczub ve münzeviler hakkında bir özür olabileceği bildirildi.

O halde **Muhammedürresulullah** denilmezse, beşeriyeti cehenneme dökmek yolunu açmak demek olduğunda, ehl-i Sünnet mezhebinin icmaı var ve bu hükme hiç kimse hiçbir tasarruf yapamaz .

Böyle i'tikadiyatın zaruri hükümlerinde söz sahibi Ehl-i Sünnet imamlarının icmanı aşmak kat'iyetle caiz değildir. Bediüzzaman Hazretleri diyor:

“**Zaruriyat-ı Diniye**” denilen ve kabil-i tevil olmayan ve "Muhkemat" denilen düsturları ise, hiç bir cihette **kabil-i tebdil değildir** ve medar-ı içtihad olamaz. **Onları tebdil eden, başını dinden çıkarıyor;**

يَمُرُّونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمُرُّ السَّهْمُ مِنَ الْقَوْسِ kaidesine dâhil oluyor.”¹⁹⁵⁶

Keza: Resul-i Ekrem (ASM) ferman etmiş:

أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ sırı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o **düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.**

1955 Mektubat (335)

1956 Mektubat (436) - Yani: Ok yaydan çıkar gibi dinden çıkarlar. Naşirler

Sünnet-i Seniyenin meratibi var. Bir kısmı vâcibdir, terkedilmez. O kısım, Şeriat-ı Garra'da tafsilâtıyla beyan edilmiş. Onlar **muhkemattır, hiçbir cihette tebeddül etmez.**"¹⁹⁵⁷

“Şefkat-i insaniye, merhamet-i Rabbaniyenin bir cilvesi olduğundan; elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve **Rahmeten-lil-âlemîn Zât'ın (A.S.M.) mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalalete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sekam-ı kalbîdir.**

Meselâ: **Kâfir** ve **münafıkların** Cehennem'de yanmalarını ve azab ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve tevile sapmak; **Kur'anın ve edyan-ı semaviyenin bir kısım-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir.** Çünkü masum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir vicdansızlıktır. Ve binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i imanın sû'-i akibetine ve **müdhiş günahlara sevkeden adamlara** şefkatkârane tarafdâr olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şeni' bir gadirdir.”¹⁹⁵⁸

Bu kısımda da ayırım yapmadan ve iddiacının dediği gibi herkese **merhamet gözüyle bakmak, “Kur'anın ve edyan-ı semaviyenin bir kısım-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir.”** Şeklindeki tavsif dikkat çekicidir.

İşte kısmen tesbit edilen bu beyan ve ifadelerde, böyle dinî ve imanî esaslara ve ehl-i sünnet imamlarının ittifakla tesbit

1957 Lem'alar (53)

1958 Kastamonu Lahikası (75)

ettikleri zaruriyat-ı diniyeye yapılan muhalefetin felaketi anlatıldı.

Kur'an (48/28,29.)âyetlerinde şöyle buyruluyor:

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا { ٢٨ } مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَازْرَهُ فَاسْتَغَلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سَوْقِهِ يُعْجِبُ الزَّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا { ٢٩ }

28- Bütün dinlerden üstün kılmak üzere, **Peygamberini** hidayet ve hak din ile gönderen O'dur. Şahid olarak Allah yeter.

29- **Muhammed Allah'ın elçisidir.** Onun beraberinde bulunanlar da **kâfirlere karşı çetin**, kendi aralarında merhametlidirler.....”

Mezkür âyeti Elmalı Tefsirinde şöyle izah eder:

“O (Allah) indirdiği âyetler ve fiilen ortaya koyduğu mucizeler ile şahadet eder ki **Muhammed Allah'ın resulüdür.** Bundan dolayı, ona olan vaadlerini fiilen gerçekleştirerek ispat edecek olan da O'dur. Allah'ın bu şahadetine karşı **Muhammed Allah'ın Resulüdür demek istemeyen kâfirler gerçekte kendileri zarar etmiş olurlar. Onunla beraber olanlar da** (yani sahabeleri de) **kâfirlere karşı çok çetin, çok şiddetlidirler, onların küfürlerine karşı zayıflık, yılgınlık göstermez, sert ve güçlü davranırlar.**

Onun için barış görüşmeleri sırasında kâfirlerin sözlerine karşı galeyana gelmişlerdi. Fakat kendi aralarında merhametlidirler. Birbirlerine karşı çok yumuşak, çok nazik, merhametli hareket ederler.

İleri sürülen iddia ise, burada anlatılan sahabe ahlâkının

tam tersidir.

Hız. Bediüzzaman, Peygamberimizi unutanların halini şöyle tavsif eder:

“Meselâ: Nasilki bir saray bulunsa, büyük bir dairesinde büyük bir elektrik lâmbası bulunur. O elektrikten teşa'ub etmiş ve onunla bağlı küçük küçük elektrikler, küçük menzillere taksim edilmiş. Şimdi birisi o büyük elektrik lâmbasının düğmesini çevirip ziyayı kapatsa, bütün menziller derin bir karanlık içine ve bir vahşete düşer. Ve başka sarayda büyük elektrik lâmbasıyla merbut olmayan küçük elektrik lâmbaları, her menzilde bulunuyor. O saray sahibi büyük elektrik lâmbasının düğmesini çevirerek kapatsa, sair menzillerde ışıklar bulunabilir. Onunla işini görebilir, hırsızlar istifade edemezler.

İşte ey nefsim! Birinci saray, bir müslümandır. **Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtu Vesselâm**, onun kalbinde o büyük elektrik lâmbasıdır. Eğer onu **unutsa**, el'iyazü billah kalbinden onu çıkarsa, **hiçbir peygamberi daha kabul edemez. Belki hiçbir kemalâtın yeri ruhunda kalamaz, hattâ Rabbini de tanımaz.** Mahiyetindeki bütün menziller ve latifeler, karanlığa düşer ve kalbinde müdhiş bir tahribat ve vahşet oluyor.”¹⁹⁵⁹

Biz müslümanları sinsi yollarla dinden uzaklaştırmak isteyen çok kere gizli şer cereyanıdır. Zahiren parlak laflar ederek insanları ve bilhassa hakiki müslümanları aldatmak isterler.

İslâm Prensipleri Ansiklopedisinde şu tesbit var:

Masonluk cereyanı mensubları, masonluğu tarif ederlerken: **“Din ve ırk farkı gözetmeden** insanlar arasında sevgiyi geliştirmek gayesini güden” şeklinde ifade ederler. Bir cihette Hümanizm'in de mahiyetini teşkil eden bu ifade, zahiren parlak görünürken, hakikatta dine ve Kur'ana şiddet derecesiyle muhaliftirler. Çünkü ırk farkı olmamalıdır, fakat

din farkı gözetmeden kâfir ve mü'minleri birbirini sevmeye, yani Allah'ın sevmediği ve buğzettiği münafık ve kâfirleri sevmeye davet etmek, müslümanı **sinsice** dalalete atmak ve **dalaletle hidayeti, imanla küfrü müsavi görmek ve göstermek** demektir.

Halbuki Kur'anın müteaddid âyetlerinde mü'minler kâfire muhabbetten şiddetle menedilmişlerdir.

Ezcümle, bir âyette “(60:1)” şöyle buyrulur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

“Ey o bütün iman edenler! Adüvvümü ve adüvvünüzü dostlar yerine tutmayın.” Allah düşmanı, Allah'a adavet eden, Allah dinini, Allah hukukunu tanımayan Allah ve Reslü ile yarışa kalkışan ve Sure-i Mücadele'de (58:5)

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ

ve emsali âyetlerde halleri beyan olunan kâfirler, müşrikler, zâlimlerdir..”¹⁹⁶⁰

“Bir hadis-i şerifte: ⁽¹⁹⁶¹⁾ مَنْ خَالَفَ خَلِيلَةَ خَالِئِطٍ لَمْ يَخْلُصْ مِنْ خِيَالِهِ

Kişi, halilinin yani sır dostunun dini üzereder. Onun için her biriniz iyi bakın, kime dostluk ediyor, kiminle sevişiyor buyruluyor.”¹⁹⁶²

Mezkûr misalleri hayli çoğaltmak mümkündür. Demek masonların din farkı gözetmeden bütün insanları sevmek

1960 Elmalı Tefsiri (4890-4895)

1961 Ebu Davud edeb/16; Tirmizi zühd/45İbn-i Hanbel 2/303,334; Tac 5/59

1962 Elmalı Tefsiri (4459)

iddiası; Kur’ana, dine tamamen aykırı bir iddia ve sinsice bir idlaldır.

Bilhassa son zamanlarda en üstün insanıyet olduğu iddiasıyla yapılan ve yaptırılan telkinler ki: Bütün **insanlara bakışta “evrensellik” ve “küresellik” diyerek** ortaya atılan ve müslümanı sinsice aldatmak isteyenlerin, insanları bu anlayışta ortak kılıp **“tek insan sınıfı”**, yani bir nevi hayvan sınıfı meydana getirmek gibi saptırıcı cerbezelerle efkâr-ı ammenin ifsad edilmesi isteniyor.

Halbuki Allah Kur’anda mü’min ve kafirlere eşitlik nazarıyla bakmaz ve baktırmaz. Çünkü Allah’ın hakimiyetine inanmayan kafirler ve müşrikler, kendilerini yaratıp yaşatanı ve O’nun esas gayesini inkar etmeleri sebebiyle ebedi ceza ve nefrete layık olmuşlardır.

Bu hakikatı en veciz tarzda anlatan Hz. Bediüzzaman şu hakikatı nazara veriyor:

“Fakat **nev-i beşerin fitratı ve sırr-ı hikmeti, müsavat-ı mutlaka kanununa zıddır.** Çünkü Fâtır-ı Hakîm, kemal-i kudret ve hikmetini göstermek için, az bir şeyden çok mahsulât aldırır ve bir sahifede çok kitabları yazdırır ve birşey ile çok vazifeleri yaptırdığı gibi, beşer nev’i ile de binler nev’in vazifelerini gördürür.

İşte o sırr-ı azîmdendir ki: Cenab-ı Hak, insan nev’ini binler neveleri sünbül verecek ve hayvanatın sair binler neveleri kadar tabakat gösterecek bir fitratta yaratmıştır. Sair hayvanat gibi **kuvalarına, latifelerine, duygularına hadd konulmamış;** serbest bırakıp hadsiz makamatta gezecek istidad verdiğinden, **bir nevi iken binler nevi hükmüne geçtiği içindir ki, arzın halifesi ve kâinatın neticesi ve zîhayatın sultanı hükmüne geçmiştir.**

İşte nev-i insanın tenevvünün en mühim mayesi ve zenbereği; müsabaka ile, **hakikî imanlı fazilettir.** Fazileti kaldırmak, mahiyet-i beşeriyenin tebdiliyle, aklın

söndürülmesiyle, kalbin öldürülmesiyle, ruhun mahvedilmesiyle olabilir.”¹⁹⁶³

Evet mezkûr fâsid iddialar, **Allah’ın sonsuz** hikmet **ve** iradesiyle **vahyen** gönderdiği ahkâm-ı Kur’aniyesine **ve kâinatta koyduğu** şariat-ı fitriye-i kübrasına karşı bir isyandır ve beşerî anlayışı ve temayülat-ı nefsiyeyi, Allah’ın sonsuz ilmine karşı çıkarmak çılgınlığıdır.

FAALİYET

(İndeksten Sadece Faaliyet Kelimesi)

“Kuvveden fiile geçmek olan faaliyetteki şedid ve mütenevvi lezzet, tegayyür-ü âlemin mayesi ve kanun-u tekâmülün nüvesidir. Zindandan bostana çıkmak, daneden sünbüle geçmek ayn-ı lezzettir. Faaliyet istihaleyi tazammun etse, lezzet tezayüd ederek taşar. Vazifedeki külfeti taşıttıran o tattır. Zîşuura nisbeten gayetteki kemal, ne kadar cazibedarsa, "**Lâmüdrîke**"ye nisbeten nefs-i faaliyet öyle de cazibedardır, sa'ye sevkeder. Bu sırdandır ki: Rahat zahmettir, zahmet rahattır.

Hırs ile aculiyet, sebab-i haybettir. Zira müretteb basamaklar gibi fıtrattaki tertibe, teselsüle tatbik-i hareket etmediğinden harîs muvaffak olamaz. Olsa da tertib-i ca'lısi bir basamak kadar seyr-i fıtrîden kısa olduğundan yeise düşüp gaflet bastıktan sonra kapı açılır.

Allah, kalbin bâtınına iman ve marifet ve muhabbeti için yaratmıştır. Kalbin zahirini, sair şeylere müheyya etmiştir. Cinayetkâr hırs kalbi deler, sanemleri içine idhal eder. Allah darılır, maksudunun aksiyle mücazat eder.¹⁹⁶⁴

“Maahaza o İlahî sofradaki eşya yalnız insan ve hayvanların lezzet ve zevklerinin tatmini için değildir. Her bir ferd-i müstehlikte zevilhayata ait cüz'î faidelerden başka esma-i İlahiyenin tecelliyatına ve faaliyetteki esrar ve şuunatına ait gayr-ı mütenahî hikmetler, gayeler vardır. Öyle ise, bu ziyafet-i âmme ve bu feyz-i âmmin bir kör kuvvetten neş'et etmesi ve bu eşyanın semeratı sel gibi akıp ittifakı ve tesadüfün eline havalesi muhaldir. Çünkü o eşyanın intizamlı hakîmane teşahhusatı ve şuurkârane muhkem hususiyatı kör tesadüf ve ittifakı reddediyor. Öyle de: O sofraya rahmetteki ucuzluk ve kolaylık ve çokluk o eşyanın bir Cevvad-ı Mutlak'tan, bir

Hakîm-i Mutlak'tan, bir Kadîr-i Mutlak'tan geldiğini gösteren şahidlerdir.”¹⁹⁶⁵

“**İlem Eyyühel-Aziz!** Mümkün ünvanı altındaki eşyanın vücudunda tegayyür var. Yani keyfiyetleri, halleri değişir. Binaenaleyh mümkün olan bir şeyin daima bir halde tevakkuf ve sükût etmekle atalette kalması, o şeyin ahval ve keyfiyetleri için bir nevi ademdir. Çünkü o şeyin istikbal halleri ademde kalır, yol bulup vücuda gelemes. Adem ise büyük bir elem ve bir şerr-i mahzud. Binaenaleyh faaliyette lezzet olduğu gibi, ahval ve şununatta da bir tebeddül olup, bu tahavvül ve tebeddülden neşet eden teessürat, teellümat, bir cihetten çirkin ise de birkaç cihetten de güzeldir. Evet bir şeyin şekillerinde vukua gelen devir ve teslim sırasında gidenler müteessir, gelenler de memnun olurlar. Ve bu sayede hayat tasaffi eder, temizlenir. Vücut da teceddüd eder.”¹⁹⁶⁶

“**BİR SUAL:** Eğer desen: Zîhayat masnu'un içindeki faaliyet-i hârikanın vücudiyle beraber, onun etrafında ve dışındaki sükûnetin arkadaşlığı ki, âdeti, orada bir şey değilmiş gibi görünüşü, hem onun içindeki faaliyet-i müdhîşenin hiçbir tereşşuhu o masnuun çok ince ve rakik liflerinden dışarıya -velev bir zerre kadar olsun- sızmasındaki iktiranın sırrı nedir?

ELCEVAB: Sana -kalbimde bana denildiği gibi- denilir ki: Eğer o faaliyet, imkânî sebeplerin malı veya eşyanın nefislerinden, tabiatlarından olmuş olsaydı; o zaman herbir hayvanın içinde bir ilm-i muhite sahib müstakil bir failin bulunması; ve her bir semerede küre-i arzı içindekileriyle beraber yaratması ona zor gelmeyen bir kudret-i mutlaka-i tamme sahibi olan bir Sani-i Kadîr'in mevcut olması lâzım gelirdi. Ve işte o zaman tereşşuh, tezahür, intişar ve tuğyan zaruriyattan olacaktı.

1965 Mesnevi-i Nuriye (12)

1966 Mesnevi-i Nuriye (190)

Fakat kevn ü mekânın içinde meşhud olan şu emn ü eman; ve insan âleminden başka herşeyde gözle görülen şu sükûn ve sükût-u hükümran; ve bu âlemde, her zaman müşahede olunan şu inkıyad-ı müsellemler ve selm ü selâm-ı pür-âyân ise, âlemdeki şu mevzun san'atlar ve manzum sıbgatlar, ancak ve ancak onun san'at ve sıbgatı olan; ve

نُنْ پادشاه-ı bîmisali
ve وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ diyen bir Zat-ı Hakîm-i Zülcelal ve Sultan-ı Kadîr-i Layezal'inolabilir.

Evet, senin elinle yapılan bir fiilin ile, hayalinin son sür'atiyle yapılan fiilinin nisbeti ne ise; hayal ile yapılan bir fiil dahi –eğer mukayese mümkün olsaydı- kudret-i Bari'nin fiiline karşı nisbeti gibi olabilirdi. Belki de hiç münasebete gelmez bir tarzdadır.”¹⁹⁶⁷

“ÜÇÜNCÜ MES'ELE: Hikmet ve akıl ile halledilmeyen bir mes'ele-i mühimme.

كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ * فَعَالَ لِمَا يُرِيدُ

Sual: Kâinattaki mütemadiyen şu hayret-engiz faaliyetin sırrı ve hikmeti nedir? Neden şu durmayanlar durmuyorlar, daima dönüp tazeleniyorlar?

Elcevab: Şu hikmetin izahı bin sahife ister. Öyle ise izahını bırakıp gayet muhtasar bir icmalini iki sahifeye sığıştıracağız.

İşte nasılkı bir şahıs, bir vazife-i fitriyeyi veyahut bir vazife-i içtimaiyeyi yapsa ve o vazife için hararetli bir surette çalışsa; elbette ona dikkat eden anlar ki, o vazifeyi ona gördüren iki şeydir:

Birisi: Vazifeye terettüb eden maslahatlar, semereler, faidelerdir ki; ona "ille-i gaiye" denilir.

İkincisi: Bir muhabbet, bir iştihak, bir lezzet vardır ki: Hararetle o vazifeyi yaptırıyor ki, ona "dâî ve muktezi" tabir edilir. Meselâ: Yemek yemek, iştihadan gelen bir lezzet, bir

iştıyaktır ki, onu yemeğe sevkeder.

Sonra da yemeğin neticesi, vücudu beslemektir; hayatı idame etmektir. Öyle de: **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** şu kâinattaki dehşet-engiz ve hayret-nüma hadsiz faaliyet, iki kısım esma-i İlahiyeye istinad ederek iki hikmet-i vâsia içindir ki, herbir hikmeti de nihayetsizdir:

Birincisi: Cenab-ı Hakk'ın esma-i hüsnasının hadd ü hesaba gelmez enva'-ı tecelliyatı var. Mahlukatın tenevvüleri, o tecelliyatın tenevvüünden geliyor. O esma ise, daimî bir surette tezahür isterler. Yani, nakışlarını göstermek isterler. Yani nakışlarının âyinelerinde cilve-i cemallerini görmek ve göstermek isterler. Yani, kâinat kitabını ve mevcudat mektubatını ânen fe-ânen tazelandirmek isterler. Yani, yeniden yeniye manidar yazmak ve her bir mektubu, Zât-ı Mukaddes ve Müsemma-yı Akdes ile beraber, bütün zîşuurların nazar-ı mütalaasına göstermek ve okutturmak iktiza ederler.

İkinci sebep ve hikmet: Nasılki mahlukattaki faaliyet bir iştiha, bir iştıyak, bir lezzetten geliyor.

Ve hattâ herbir faaliyette kat'iyen lezzet vardır; belki herbir faaliyet, bir nevi lezzettir. Öyle de Vâcib-ül Vücut'a lâayık bir tarzda ve istiğna-i zâtîsine ve gına-i mutlakına muvafık bir surette ve kemal-i mutlakına münasib bir şekilde hadsiz bir şefkat-i mukaddese ve hadsiz bir muhabbet-i mukaddese var.

Ve o şefkat-i mukaddese ve o muhabbet-i mukaddeseden gelen hadsiz bir şevk-i mukaddes var. Ve o şevk-i mukaddesten gelen hadsiz bir sürur-u mukaddes var.

Ve o sürur-u mukaddesten gelen -tabir caiz ise- hadsiz bir lezzet-i mukaddese var. Hem o lezzet-i mukaddeseden gelen hadsiz terahhumdan, mahlukatın faaliyet-i kudret içinde ve istidadları kuvveden fiile çıkmasından ve tekemmül etmesinden neş'et eden memnuniyetlerinden ve kemallerinden gelen ve Zât-ı Rahman-ı Rahîm'e ait -tabir caiz ise- hadsiz memnuniyet-i mukaddese ve hadsiz iftihar-ı

mukaddes vardır ki, hadsiz bir surette, hadsiz bir faaliyeti iktiza ediyor.

İşte şu hikmet-i dakikayı felsefe ve fen ve hikmet bilmediği içindir ki, şuursuz tabiatı ve kör tesadüfü ve camid esbabı; şu gayet derecede alîmane, hakîmane, basîrane faaliyete karıştırmışlar, dalalet zulümatına düşüp nur-u hakikatı bulamamışlar.

قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ
رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ
اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى كَاشِفِ طَلْسِمِ كَائِنَاتِكَ بَعْدَ ذَرَاتِ الْمَوْجُودَاتِ وَ
عَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ مَا دَامَ الْأَرْضُ وَالسَّمَوَاتُ

Said Nursi¹⁹⁶⁸

“**İkinci Remiz:** Onsekizinci Mektub'un âhirki mes'elesinin âhîrinde denildiği gibi, Hâlık-ı Zülcelal hayret-nüma, dehşet-engiz bir surette bir faaliyet-i rububiyetiyle, mevcudatı mütemadiyen tebdil ve tecdid ettiğinin bir hikmeti budur: Nasılki mahlukatta faaliyet ve hareket; bir iştiha, bir iştiyak, bir lezzetten, bir muhabbetten ileri geliyor. Hattâ denilebilir ki; herbir faaliyette bir lezzet nevi vardır; belki herbir faaliyet, bir çeşit lezzettir. Ve lezzet dahi, bir kemale müteveccihtir; belki bir nevi kemaldır.

Madem faaliyet bir kemal, bir lezzet, bir cemale işaret eder. Ve madem Kemal-i Mutlak ve Kâmil-i Zülcelal olan Vâcib-ül Vücut, zât ve sıfât ve e'fâlinde, bütün enva'-ı kemalâta câmi'dir; elbette o Zât-ı Vâcib-ül Vücut'un vücub-u vücuduna ve kudsiyetine lâyıq bir tarzda ve istiğna-i zâtîsine ve gına-i mutlakına muvafık bir surette ve kemal-i mutlakına ve tenezzüh-ü zâtîsine münasib bir şekilde; hadsiz bir şefkat-i mukaddese ve nihayetsiz bir muhabbet-i münezzehesi vardır.

Elbette o şefkat-i mukaddeseden ve o muhabbet-i münezzeheden gelen hadsiz bir şevk-i mukaddes vardır. Ve o şevk-i mukaddesten gelen hadsiz bir sürur-u mukaddes vardır.

Ve o sürur-u mukaddesten gelen, tabiri caiz ise, hadsiz bir lezzet-i mukaddese vardır.

Ve elbette o lezzet-i mukaddese ile beraber; hadsiz onun merhameti cihetiyle faaliyet-i kudreti içinde, mahlukatının istidadları kuvveden fiile çıkmasından ve tekemmül etmesinden neş'et eden, o mahlukatın memnuniyetlerinden ve kemallerinden gelen Zât-ı Rahman ve Rahîm'e ait, tabiri caiz ise, hadsiz memnuniyet-i mukaddese ve hadsiz iftihar-ı mukaddes vardır ki; hadsiz bir surette, hadsiz bir faaliyeti iktiza ediyor.

Ve o hadsiz faaliyet dahi, hadsiz bir tebdil ve tağyir ve tahvil ve tahribi dahi iktiza ediyor. Ve o hadsiz tağyir ve tebdil dahi; mevt ve ademi, zeval ve firakı iktiza ediyor.”¹⁹⁶⁹

“Birinci Hakikat: Bilmüşahede gözümüzle görünen ve muhit ve daimî ve muntazam ve dehşetli ve semavî ve arzî olan bütün mevcudatı çeviren ve tebdil ve tecdid eden ve kâinatı kaplayan faaliyet-i müstevliye hakikatı görünmesi ve o her cihetle hikmet-medar faaliyet hakikatının içinde tezahür-ü rububiyet hakikatının bilbedahe hissedilmesi ve o her cihetle rahmet-feşan tezahür-ü rububiyet hakikatının içinde, tebarüz-ü uluhiyet hakikatı bizzarure bilinmiş olmasıdır.

İşte bu hâkimane ve hakîmane faaliyet-i daimeden ve perdesinin arkasında bir Fâil-i Kadîr ve Alîm'in ef'ali, görünür gibi hissedilir.

Ve bu mürebbiyane ve müdebbirane ef'al-i Rabbaniyeden ve perdesinin arkasından, herşeyde cilveleri bulunan esma-i İlahiye, hissedilir derecesinde bedahetle bilinir.

Ve bu celaldarane ve cernalperverane cilvelenen esma-i hüsnadan ve perdesinin arkasında sıfât-ı seb'a-i kudsiyenin ilmelyakîn, belki aynelyakîn, belki hakkalyakîn derecesinde

vücutları ve tahakkukları anlaşılır.

Ve bu yedi kudsî sıfatın dahi, bütün masnuatın şehadetiyle hem hayatdarane, hem kadîrane, hem alîmane, hem semîane, hem basîrane, hem mürîdane, hem mütekellimane nihayetsiz bir surette tecellileri ile bilbedahe ve bizzarure ve biilmelyakîn bir Mevsuf-u Vâcib-ül Vücut'un ve bir Müsemma-i Vâhid-i Ehad'in ve bir Fâil-i Ferd-i Samed'in mevcudiyeti, güneşten daha zahir, daha parlak bir tarzda kalbdeki iman gözüne görünür gibi kat'î bilindir. Çünkü güzel ve manidar bir kitab ve muntazam bir hane, bedahetle yazmak ve yapmak fiillerini ve güzel yazmak ve intizamlı yapmak fiilleri dahi bedahetle yazıcı ve dülger namlarını, yazıcı ve dülger ünvanları ise bedahetle kitabet ve dülgerlik san'atlarını ve sıfatlarını ve bu san'at ve sıfatlar bedahetle herhalde bir zâtı istilzam eder ki, mevsuf ve sâni' ve müsemma ve fâil olsun. Fâilsiz bir fiil ve müsemmasız bir isim mümkün olmadığı gibi; mevsufsuz bir sıfat, san'atkârsız bir san'at dahi mümkün değildir.

İşte bu hakikat ve kaideye binaen, bu kâinat bütün mevcudatıyla beraber kaderin kalemiyle yazılmış, kudretin çekiciyle yapılmış manidar hadsiz kitablar, mektublar, nihayetsiz binalar ve saraylar hükmünde -herbiri binler vecihle ve beraber hadsiz vücut ile- Rabbanî ve Rahmanî nihayetsiz fiilleri ve o fiillerin menşe'leri olan binbir esma-i İlahiyenin hadsiz cilveleriyle ve o güzel isimlerin menbaı olan yedi sıfât-ı Sübhaniyenin nihayetsiz tecellileriyle, o yedi muhit ve kudsî sıfatların madeni ve mevsufu olan ezeli ve ebedî bir Zât-ı Zülcelal'in vücub-u vücuduna ve vahdetine hadsiz işaretler ve nihayetsiz şehadetler ettikleri gibi; bütün o mevcudatta bulunan bütün hüsünler, cemaller, kıymetler, kemaller dahi, ef'al-i Rabbaniyenin ve esma-i İlahiyenin ve sıfât-ı Samedaniyenin ve şununat-ı Sübhaniyenin kendilerine lâayık ve muvafık kudsî cemallerine ve kemallerine ve hepsi birden Zât-ı Akdes'in kudsî cemaline ve kemaline bedahetle

şehadet ederler.

İşte **faaliyet hakikatı** içinde tezahür eden rububiyet hakikatı; ilim ve hikmetle halk ve icad ve sun' ve ibda', nizam ve mizan ile takdir ve tasvir ve tedbir ve tedvir, kasd ve irade ile tahvil ve tebdil ve tenzil ve tekmil, şefkat ve rahmetle it'am ve in'am ve ikram ve ihsan gibi şuunatıyla ve tasarrufatıyla kendini gösterir ve tanıttırır.

Ve **tezahür-ü rububiyet hakikatı** içinde bedahetle hissedilen ve bulunan uluhiyetin tebarüz hakikatı dahi; esma-i hüsnanın rahîmane ve kerimane cilveleriyle ve yedi sıfât-ı sübutiye olan Hayat, İlim, Kudret, İrade, Sem', Basar ve Kelâm sıfatlarının celalli ve cemalli tecellileriyle kendini tanıttırır, bildirir.”¹⁹⁷⁰

GAYE-İ HAYAL

Gaye-i Bulup Atalete Düşmemek

S- Âlem-i İslâmdaki ihtilafı ta'dil edecek çare nedir?

C- Evvelâ; müttetekun aleyh olan makasid-ı âliyyeye nazar etmektir. Çünkü Allahımız bir, Peygamberimiz bir, Kur'anımız bir, zaruriyat-ı diniyede umumumuz müttetik, zaruriyat-ı diniyeden başka olan teferruat veya tarz-ı telakki veya tarîk-i tefehhümdeki tefavüt bu ittihad u vahdeti sarsamaz, racih de

gelemez. **عَلَّخْتُ فِي اللَّهِ** düstur tutulsa, aşk-ı hakikat

harekâtımızda hâkim olsa -ki, zaman dahi pek çok yardım ediyor- o ihtilafat sahih bir mecraya sevkedilebilir.¹⁹⁷¹

Üçüncü Mes'ele: Bir kardeşimiz kusurunu görmediği münasebetiyle, onu ikaz için yazılmış ince bir mes'eledir. Belki size faidesi olur diye yazdık.

Bir zaman evliya-i azîmeden nefs-i emmaresinden kurtulanlardan birkaç zâtın, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefs-i emmareden şekvalarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefs-i emmarenin kendi desaisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyiyeyi idame eden ve heves ve damar ve a'sab, tabiat ve hissiyat halitasından çıkan ve nefs-i emmarenin son tahassüngâhı bulunan ve nefs-i emmareyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-yi âhir ömre kadar devam ettiren, bir manevî nefs-i emmareyi gördüm. Ve anladım ki, o mübarek zâtlar hakikî nefs-i emmareden değil; belki mecazî bir nefs-i emmareden şekva etmişler.

Sonra gördüm ki, İmam-ı Rabbanî dahi bu mecazî nefs-i

emmareden haber veriyor. Bu ikinci nefis-i emmaredede şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki, onlarla ıslah olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemeler ile nefret edip veya tam bir fedailiğe her hissini maksadına feda etsin. Ve Risale-i Nur'un erkânları gibi herşeyini, enaniyetini bıraksın.

Bu acib asırda dehşetli bir aşlamak ve şırınga ile hem hakikî, hem mecazî iki nefis-i emmare ittifak edip; öyle seyyiata öyle günahlara vererek giriyor, kâinatı hiddete getiriyor. Hattâ kendim, bir dakika zarfında yirmi paralık bir sıkıntı ile, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım. Hem on dakika zarfında, büyük bir mücahede-i manevîde, benim cephemde kırkikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde; o iki nefis-i emmarenin muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, "Ne için ben atmadım" diye en çirkin bir riya ve rekabet damarını hissettim.

Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlas Risaleleri o iki nefsin bütün desaisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki haletleri birden izale etti. Ve manevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azabdan kurtuldum.¹⁹⁷²

Bu Gelen Parçada Anlatılan Hakikatın Aslı; Şefkî Bir Zevktir ki Ya Halice, Ya Dahile Bakar. Hariç, İdeal; Dahil İse Enedir. **Gaye-i Hayal Olmazsa, Enaniyet Kuvvetleşir**

Bir gaye-i hayal olmazsa, yahut nisyan basarsa, ya tenasi edilse; elbette zihinler enelere dönerler,

Etrafında gezerler. Ene kuvvetleşiyor, bazan sinirleniyor.

Delinmez, tâ "nahnü" olsun. Enesini sevenler, başkaları sevmezler.¹⁹⁷³

1972 **Kastamonu Lahikası (223)**

1973 **Sözler (708)**

Şu ihbar bir kavî ümid verir ki; nokta-i istinad, nokta-i istimdad gayet kavî ve metindir. Şu ümid, yeisle öldürülen kuvve-i maneviyemizi ihya etti. Şu hayat, âlem-i İslâm'daki galeyan eden fikr-i hürriyetten istimdad ederek umum âlem-i İslâm üzerine çökmüş olan istibdad-ı manevî-i umumînin perdelerini parça parça edecektir.¹⁹⁷⁴

S- Zindan-ı atalete düştüğümüzün sebebi nedir?

C- Hayat bir faaliyet ve harekettir. Şevk ise matiyyesidir. İşte himmetiniz şevke binip mübareze-i hayat meydanına çıktığı vakit, en evvel düşman-ı şedid olan yeis rast gelir. Kuvve-i maneviyesini kırar. Siz o düşmana karşı

لَا تَقْنَطُوا

İKİNCİ KELİME ki; müddet-i hayatımda tecrübelerimle fikrimde tevellüd eden şudur:

Yeis en dehşetli bir hastalıktır ki, Âlem-i İslâm'ın kalbine girmiş.

İşte o **yeistir** ki bizi öldürmüş gibi, garbda **bir**-iki milyonluk küçük bir devlet, şarkta yirmi milyon Müslümanları kendine hizmetkâr ve vatanlarını müstemleke hükmüne getirmiş.

Hem o **yeistir** ki, yüksek ahlâkımızı öldürmüş, menfaat-ı umumiyeyi bırakıp menfaat-ı şahsiyeye nazarımızı hasrettirmiş. Hem o **yeistir** ki, kuvve-i maneviyemizi kırmış.

Az bir kuvvetle, imandan gelen kuvve-i maneviye ile şarktan garba kadar istilâ ettiği halde; o kuvve-i maneviye-i hârîka, me'yusiyetle kırıldığı için, zalim ecnebler dört yüz seneden beri üçyüz milyon **Müslümanı kendilerine esir etmiş.**

Hattâ bu **yeis ile** başkasının lâkaydlığını ve füturunu kendi tenbelliğine özür zanneder "Neme lâzım" der, "Herkes benim gibi berbaddır" diye şehamet-i imaniyeyi terkedip hizmet-i İslâmiyeyi yapmıyor. Madem bu derece bu hastalık bize bu

zulmü etmiş, bizi öldürüyor; biz de o katilimizden kisasımızı alıp öldüreceğiz.

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ مَا يَدْرُكُ كُفْلَهُ لَا يَشْرِكُ كُفْلَهُ لَاحِدِيسِنِ حَاكِكَاتِي بِعَلَنِ كِرَاكُؤِ اِنْشَااللّٰه.¹⁹⁷⁵

Güzel gören, güzel düşünür. Güzel düşünen, hayatından lezzet alır.

İnsanları canlandıran emeldir; öldüren ye'stir.¹⁹⁷⁶

Âyâ görmüyor musun ki, bir adamın cüz'î bir emirden me'yus olması ve vehmî bir emelden ümidi kesilmesi ve ehemmiyetsiz bir işten inkisar-ı hayale uğraması sebebiyle tatlı hayaller ona acılaşıyor, şirin vaziyetler onu tazib ediyor, dünya ona dar geliyor, zindan oluyor. Halbuki senin şeametinle, kalbinin en derin köşelerinde ve ruhunun tâ esasında dalalet darbesini yiyen ve o dalalet cihetiyle bütün emelleri inkıtaa uğrayan ve bütün elemleri ondan neş'et eden bir bîçare insana hangi saadeti temin ediyorsun? Acaba zâil, yalancı bir cennette cismi bulunan ve kalbi, ruhu cehennemde azab çeken bir insana mes'ud denilebilir mi? İşte sen bîçare beşeri böyle baştan çıkardın, yalancı bir cennet içinde cehennemî bir azab çektiriyorsun.¹⁹⁷⁷

Onuncu Asıl: Ekser taife-i mahlukatta olduğu gibi ef'al ve a'mal-i beşeriyede bazı hârika ferdler bulunur. O ferdler eğer iyilikte ileri gitmişse, o nevilerin medar-ı fahrleridir, yoksa medar-ı şeametleridir. Hem gizleniyorlar.

Âdeta birer şahs-ı manevî, birer gaye-i hayal hükmüne geçerler. Sair ferdlerin herbirisi o olmağa çalışır ve o olmak ihtimali var. Demek o mükemmel hârika ferd ise; mutlak, mübhem bulunup her yerde bulunması mümkün. Şu ibham itibariyle mantıkça kaziye-i mümkinine suretinde külliyetine hükmedilebilir. Yani, herbir amel şöyle bir netice verebilmesi

1975 Tarihçe-i Hayat (95) – Hutbe-i Şamiye (43)

1976 Mektubat (473)

1977 Lemalar (116)

mümkündür.

Meselâ, "**Kim iki rek'at namazı filan vakitte kılsa, bir hac kadardır.**" İşte iki rek'at namaz bazı vakitte bir hacca mukabil geldiği hakikattir. Herbir iki rek'at namazda bu mana külliyyet ile mümkündür. Demek şu nevideki rivayetler, vukuu bilfiil daimî ve küllî değil. Zira kabulün madem şartları vardır, külliyyet ve daimîlikten çıkar. Belki ya bilfiil muvakkattır, mutlakdır veyahut mümkündür, külliyyedir.

Demek şu nevi ehadîsteki külliyyet ise, imkân itibariyledir. Meselâ: "**Gıybet, katil gibidir.**" Demek gıybette öyle bir ferd bulunur ki, katil gibi bir zehr-i katilden daha muzırdır. Meselâ: "Bir güzel söz, bir abdi âzad etmek gibi bir sadaka-i azîmenin yerine geçer." Şimdi terğib ve teşvik için o mübhem ferd-i mükemmel, mutlak bir surette her yerde bulunmasının imkânını, vaki' bir surette göstermekle hayra şevki ve şerden nefreti tahrik etmektir.

ÜÇÜNCÜ MES'ELE: Hikmet ve akıl ile halledilmeyen bir mes'ele-i mühimme.

كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ * فَعَالَ لِمَا يُرِيدُ

Sual: Kâinattaki mütemadiyen şu hayret-engiz faaliyetin sırrı ve hikmeti nedir? Neden şu durmayanlar durmuyorlar, daima dönüp tazeleniyorlar?

Elcevab: Şu hikmetin izahı bin sahife ister. Öyle ise izahını bırakıp gayet muhtasar bir icmalini iki sahifeye sığıştıracamız.

İşte nasılkı bir şahıs, bir vazife-i fitriyeyi veyahut bir vazife-i içtimaiyeyi yapsa ve o vazife için hararetle bir surette çalışsa; elbette ona dikkat eden anlar ki, o vazifeyi ona gördüren iki şeydir:

Birisi: Vazifeye terettüb eden maslahatlar, semereler, faidelerdir ki; ona "ille-i gaiye" denilir.

İkincisi: Bir muhabbet, bir iştihak, bir lezzet vardır ki: Hararetle o vazifeyi yaptırıyor ki, ona "dâî ve muktezi" tabir edilir.

Meselâ: Yemek yemek, iştihadan gelen bir lezzet, bir iştiyaktır ki, onu yemeğe sevkeder. Sonra da yemeğin neticesi, vücudu beslemektir; hayatı idame etmektir.

Öyle de: **وَاللَّهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** şu kâinattaki dehşet-engiz ve hayret-nüma hadsiz faaliyet, iki kısım esma-i İlahiyeye istinad ederek iki hikmet-i vâsia içindir ki, herbir hikmeti de nihayetsizdir:

Birincisi: Cenab-ı Hakk'ın esma-i hüsnasının hadd ü hesaba gelmez enva'-ı tecelliyatı var. Mahlukatın tenevvüleri, o tecelliyatın tenevvüünden geliyor.

O esma ise, daimî bir surette tezahür isterler. Yani, nakışlarını göstermek isterler. Yani nakışlarının âyinelerinde cilve-i cemallerini görmek ve göstermek isterler. Yani, kâinat kitabını ve mevcudat mektubatını ânen fe-ânen tazelandirmek isterler. Yani, yeniden yeniye manidar yazmak ve her bir mektubu, Zât-ı Mukaddes ve Müsemma-yı Akdes ile beraber, bütün zîşuurların nazar-ı mütalaasına göstermek ve okutturmak iktiza ederler.

İkinci sebep ve hikmet: Nasilki mahlukattaki faaliyet bir iştihâ, bir iştiyak, bir lezzetten geliyor. Ve hattâ herbir faaliyette kat'iyen lezzet vardır; belki herbir faaliyet, bir nevi lezzettir. Öyle de Vâcib-ül Vücut'a lâayık bir tarzda ve istiğna-i zâtisine ve gına-i mutlakına muvafık bir surette ve kemal-i mutlakına münasib bir şekilde hadsiz bir şefkat-i mukaddese ve hadsiz bir muhabbet-i mukaddese var.

Ve o şefkat-i mukaddese ve o muhabbet-i mukaddeseden gelen hadsiz bir şevk-i mukaddes var.

Ve o şevk-i mukaddesten gelen hadsiz bir sürur-u mukaddes var. Ve o sürur-u mukaddesten gelen -tabir caiz ise- hadsiz bir lezzet-i mukaddese var.

Hem o lezzet-i mukaddeseden gelen hadsiz terahhumdan, mahlukatın faaliyet-i kudret içinde ve istidadları kuvveden fiile çıkmasından ve tekemmül etmesinden neş'et eden memnuniyetlerinden ve kemallerinden gelen ve Zât-ı

Rahman-ı Rahîm'e ait -tabir caiz ise- hadsiz memnuniyet-i mukaddese ve hadsiz iffihar-ı mukaddes vardır ki, hadsiz bir surette, hadsiz bir faaliyeti iktiza ediyor.

İşte şu hikmet-i dakikayı felsefe ve fen ve hikmet bilmediği içindir ki, şuursuz tabiatı ve kör tesadüfü ve camid esbabı; şu gayet derecede alîmane, hakîmane, basîrane faaliyete karıştırmışlar, dalalet zulûmatına düşüp nur-u hakikatı bulamamışlar.¹⁹⁷⁸

Dördüncü Esas: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın istikbalden haber verdiği bazı hâdiseler, cüz'î birer hâdis değil; belki tekerrür eden birer hâdis-i külliyeyi, cüz'î bir surette haber verir. Halbuki o hâdisenin müteaddid vecihleri var. Her defa bir vecihini beyan eder.

Sonra râvi-i hadîs o vecihleri birleştirir, hilaf-ı vaki' gibi görünür. Meselâ: **Hazret-i Mehdi'**ye dair muhtelif rivayetler var. Tafsilât ve tasvirat, başka başkadır. Halbuki Yirmi Dördüncü Söz'ün bir dalında isbat edildiği gibi; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, vahye istinaden, her bir asırda kuvve-i maneviye-i ehl-i imanı muhafaza etmek için, hem dehşetli hâdiselerde **ye'se düşmemek için**, hem âlem-i İslâmiyetin bir silsile-i nuraniyesi olan Âl-i Beytine ehl-i imanı manevî rabtetmek için, Mehdi'yi haber vermiş. **Âhırzamanda gelen Mehdi gibi, her bir asır Âl-i Beytten bir nevi Mehdi, belki Mehdiler bulmuş. Hattâ Âl-i Beytten ma'dud olan Abbasiye Hulefasından, Büyük Mehdi'nin çok evsafına câmi' bir Mehdi bulmuş.**

İşte **Büyük Mehdi'den evvel gelen emsalleri**, nümuneleri olan Hulefa-yı Mehdiyyîn ve Aktab-ı Mehdiyyîn evsafı, asıl Mehdi'nin evsafına karışmış ve ondan rivayetler ihtilafa düşmüş.¹⁹⁷⁹

Kur'an-ı Hakîm'in sırr-ı hakikatiyle ve i'câzının tılsımıyle, **benim ve Risale-i Nur'un programımız ve mesleğimiz**

1978 Mektubat (95)

1979 Mektubat (86)

ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün îdam-ı ebedîsinden îman-ı tahkikî ile bîçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.¹⁹⁸⁰

...Ömürlerini bu ulvi Hizmette vakfedenlerin Ruhlarına Rahmet-i İlahi öyle ilahi lezzet, öyle ilahi zevk ve şevk veriyorki:Bu mazhariyete erişenler artık başkabir ücret ve zevk aramaya kendilerinde ihtiyaç hisetmiyorlar.Şu muvakkat dünyada Rıza-i ilahi uğrunda imana Hizmet aşkının tevlid ettiği bu manevi zevkten başka bir zevk tanımıyorlar; hem tanımak da istemiyorlar....

Küçük ebat ve münteşir bir lahikadan.

GAZETE (CERAIÐ)

MUHTEVİYAT

1-Cumhur-u mü'minînin kabul etmediği bir şey'in gazete ile ilânı, hukuk-u ümmete tecavüzdür-1.2. paragraflar.

2-Gazeteler, maksatta ittifakı telkin etmeli; teferruatla ihtilâfa kapı açmamalı-6.parağraf.

3-Milletin fikir seviyesine ve an'anesine uygun olmayan şeyleri, gazeteler telkin etmemeli-3.den paragrafa kadar.

4-Gazeteciler, hakikatları, tarafgirlik fikrini uyandırmadan izah etmeli; tefrika ve muhasemete sebep olmamalı-7.8.10.11. paragraflar.

5-Gazete, 33. Sürenin 60. Âyetinde bidirilen (mürCIF) olmamalı-9. Paragraf.

6-1909 da bile ekser gazeteler, hakiki hürriyete zarar verdiler-13. Paragraf.

7-Risale-i Nur'un dar dairesinde, siyaset ve gazeteleremerak ve meşguliyet olmamakla beraber; gazetelerin maslahat-ı diniyeye vesile olabilecek habernevilerinden; dini ve hakkı müdafaalardan nûmuneler-14 den 18. Paragrafa kadar ve 32.34.46. paragraflar ve 50 den 54 e ve 57 den 60 a kadar olan paragraflar ve 63.par.

8-Hizmet-i imaniye ehli gazeteleri merak etmeyip meşgul olmamak-19 dan 31 re kadar ve 33.35.36. ve 38 den 43.ye kadar ve 49. paragraflar.

9-Gazeteciler hakikatı tam takdir edemiyorlar-37. Paragraf.

10-Dini muhafazaya çalışan mecmua ve gazetelerle dostluk, siyaset noktasında değıl, iyanetcihetinde olur-44.45. paragraflar.

11-Muarız gazeteye cevap- 55.56.61.62. paragraflar.

12-Bu zamanda dinsizlik cereyanlarının inkârcı neşriyatlarına karşı, ancak R. Nurların neşir ve okunması çâredir-64 den 69. Paragrafa kadar.

NOT: Zahiren lehte ve aleyhte görülen ifadelerin te'lifi için, blhassa dar ve geniş daire makamlarını nazara almak gerekiyor.

GAZETE MEVZUU

1- İ'lem ey hitabet-i umumiye sıfatı ile gazete lisaniyla konferans veren muharrir! Sen, kendi nefsini aşağı göstermeye ve nedamet ederek kusurlarını ilân etmeye hakkın var. Fakat şeair-i İslâmiyeye zid ve muhalif olan herzeler ile İslâmiyeti lekeliendirmeğe kat'iyen hakkın yoktur.

2- Seni kim tevkil etmiştir? Fetvayı nereden alıyorsun? Hangi hakka binaen milletin namına, ümmetin hesabına İslâmiyet hakkında hezeyanları savurarak dalaletini neşr ve ilân ediyorsun? Milleti, ümmeti kendin gibi dâll zannetme. Dalaletini kime satıyorsun? Burası İslâmiyet memleketidir, Yahudi memleketi değildir. Cumhur-u mü'minînin kabul etmediği bir şeyin gazete ile ilânı, milleti dalalete davettir, hukuk-u ümmete tecavüzdür. Bir adamın hukukuna tecavüze cevaz-ı kanunî olmadığı halde, koca bir milletin belki âlem-i İslâmın hukukuna hangi cesarete binaen tecavüz ediyorsun? Ağzını kapat!¹⁹⁸¹

3- İhtar-ı Mahsus

Gazeteci denilen huteba-i umumî, iki kıyas-ı fasidle milleti bataklığa düşürmüştür.

4- Birincisi: Vilayati, İstanbul'a kıyas ederek... Halbuki elifbayı okumayan çocuklara felsefe dersi verilse sathî olur.

5- İkincisi: İstanbul'u Avrupa'ya kıyas etmişler. Halbuki bir erkek, kadının kametinden istihsan ettiği libası giyinse maskara ve rezil olur.¹⁹⁸²

6- Gazeteler ittihad düsturlarını telkin etmeli.

Ey dinî cerideler! **Maksadımız:** Dinî cemaatlar maksadda ittihad etmelidirler. Mesalikte ve meşreplerde ittihad mümkün olmadığı gibi, caiz de değildir. Zira taklid yolunu açar ve

1981 Mesnevi-i Nuriye (89)

1982 Hutbe-i Şamiye (87)

"Neme lâzım, başkası düşünsün" sözünü de söylettirir.¹⁹⁸³

7- BEŞİNCİ CİNAYET: Gazeteler iki kıyas-ı fasid cihetiyle ve haysiyet kırıcı bir neşriyat ile ahlâk-ı İslâmiyeyi sarstılar. Ve efkâr-ı umumiyeyi perişan ettiler. Ben de gazetelerle, onları reddeden makaleler neşrettim. Dedim ki:

8- Ey gazeteciler! Edibler edebli olmalı, hem de edeb-i İslâmiye ile müteeddib olmalı. Ve onların sözleri, kalb-i umumî-i müşterek-i milletten bîtarafane çıkmalı. Ve matbuat nizamnamesini, vicdanınızdaki hiss-i diyanet ve niyet-i hâlisa tanzim etmeli. Halbuki, siz iki kıyas-ı fasidle, yani taşrayı İstanbul'a ve İstanbul'u Avrupa'ya kıyas ederek efkâr-ı umumiyeyi bataklığa düşürdünüz. Ve şahsî garazları ve fikr-i intikamı uyandırdınız.¹⁹⁸⁴

9- Sizin işkenceli hapishanenin hâli; zaman müdhiş, mekân muvahhiş, mahbusîn mütevahhiş, gazeteler mürcif, (Bk: Ans.2722, 2723, 2725, 2726, 2727 paragraflar.) efkâr müşevveş, kalbler hazîn, vicdanlar müteessir ve me'yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz'ic olmakla beraber vicdanım beni tazib etmediği için o hâl bana eğlence gibi idi. Musibetlerin tenevvüü, musikînin nağmelerinin tenevvüü gibi bana geliyordu.¹⁹⁸⁵

10- Bildiğime göre edibler edebli olurlar. Edebsiz bazı gazeteleri naşir-i ağraz görüyorum. Eğer edeb böyle ise ve efkâr-ı umumî böyle karmakarışık olsa; şahid olunuz, böyle edebiyattan vazgeçtim. Bunda da dâhil değilim. Vatanımın yüksek dağlarında yani Başit başındaki ecram ve elvah-ı âlemi, gazetelere bedel mütalaa edeceğim.¹⁹⁸⁶

11- Hecren cemilâ.

Elyevm, Said Nursî memleketine döndü. Karışmış İstanbul'un hava-i gıll ü gışından ve tezviratından ve bedraka-i efkâr olmak lâzım gelen gazetecilerin bazılarının bütün

1983 Hutbe-i Şamiye (99)

1984 Divan-ı Harbi Örfi (17)

1985 Divan-ı Harbi Örfi (45)

1986 Divan-ı Harbi Örfi (46)

fenalıklara bâdî ve bütün felâketlerin müvellidi olduklarını görerek bu derece açık cinayetlere tahammül edemeyerek me'yus ve müteessir; vahşetzâr fakat munis, vefakâr ve nâmusperver olan dağlarına döndü. İsabet etti. Kimbilir belki en büyük icraatından biri de budur.¹⁹⁸⁷

12- Gazetenin hizmet edeceği maksadın ana evsafı:

İttihad-ı Muhammedînin (A.S.M.) tarifi budur ki: Şarktan garba, cenubdan şimale uzanan bir silsile-i nûranî ile merbut bir dairedir. Dâhil olanlar da bu zamanda üçyüz milyondan ziyadedir. Bu ittihadın cihet-ül vahdeti ve irtibatı, tevhid-i İlahîdir. Peyman ve yemini, imandır. Müntesibleri, Kalû Belâ'dan dâhil olan umum mü'minlerdir. Defter-i esmaları da, Levh-i Mahfuz'dur. **Bu ittihadın naşir-i efkârı**, umum kütüb-ü İslâmiyedir. Günlük gazeteleri de, ilâ-i Kelimetullahı hedef-i maksad eden umum dinî gazetelerdir.¹⁹⁸⁸

13- Gitme, dikkat et. Âlîhimmet olanlar, o hâdisede sükût ettiler. Garazkâr cerideler, hakikî hürriyetin sadâsını susturdular. Meşrutiyet pek az adamların üstüne münhasır kaldı. Fedakârları da dağıldılar.¹⁹⁸⁹

14- Bediüzzaman'ın akıllara hayret veren bir seciyesi Ehl-i Sünnet mecmuasının 15 Teşrin-i evvel 1948 tarihli nüshasında neşredilmiştir. Ehl-i Sünnet gazetesi sahibi avukat bir zâtın makalesidir.¹⁹⁹⁰

15- Gazetenin bu fıkrasının yazılmasını Üstadımız emretmedikleri halde, hem çok merakaver, hem çok ibret, hem çok heyecan verici olmasından buraya yazılmıştır.¹⁹⁹¹

16- Esaretimdeki hâdisenin gazete ile ilânı şiddetli yasaklarla ahaliyi her tarafta bizden kaçırmağa çalışmakla beraber teveccüh-ü âmmeyi ziyadeleştirmiş.¹⁹⁹²

17- Sâniyen: Bu sırada, hem Ehl-i Sünnet gazetesi, hem

1987 **Divan-ı Harbi Örfi (8)**

1988 **Divan-ı Harbi Örfi (19)**

1989 **Münazarat (44)**

1990 **Şualar (524)**

1991 **Şualar (525)**

1992 **Şualar (523)**

buranın gazetesi, hem Zübeyr'in hararetli mukabelesi, Nurlarla iştigalleri güzel bir ilânat hükmüne geçtiler. Benim bedelime, benim hoşuma giden bize dair bahislerine bakınız, bana bildiriniz.¹⁹⁹³

18- Kardeşlerim!

Ben gazeteleri merak etmezdim. Fakat bu sırada hem Ehl-i Sünnet, hem Sebilürreşad'ın lehimizdeki yazıları herhalde aleyhimizdeki kıskançları ve gizli düşman zındıkları şaşırtmış. Bunlar o dostları susturmak için çalışmak ihtimali beni meraklandırdı.¹⁹⁹⁴

19- Yirmi seneden beri hiçbir gazeteyi ne okumak ve ne sormak merakım olmadığı halde, pek çok teessüf ile, yalnız bir kısım zaîf kardeşlerimizin hatırları için bugün bir gazetenin bir bahsini gördüm. Bundan bildim ki; perde altında ve üstünde ehemmiyetli cereyanlar rol oynuyorlar.¹⁹⁹⁵

20-...yirmi sene zarfında hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve merak etmeyen ve tam iki sene Kastamonu'da ve yedi sene başka menfalarında bütün yakın ve görüşen dostlarının şهادetiyle, küre-i arz yüzündeki boğuşmaları ve harbleri ve sulh olmuş ve olmamış ve daha kimler harb ettiklerini bilmeyen ve merak etmeyen ve sormayan ve üç sene yakınında konuşan radyoyu üç defadan başka dinlemeyen.¹⁹⁹⁶

21- Yedinci Esas: Afyon Mahkemesi başka yerlerdeki sathî tahkikata binaen bize bir cem'iyet-i siyasiye noktasında bakmış. Buna cevabımız:

22- Evvelâ: Bütün benim ile arkadaşlık eden zâtların şهادetiyle ondokuz seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve sormayan ve bu on sene beş aydır harb-i umumîden, Alman'ın mağlubiyetinden ve komünistin dehşetinden başka hiçbir haber almayan ve merak etmeyen

1993 Şualar (530)

1994 Şualar (531)

1995 Şualar (335)

1996 Şualar (350)

ve bilmeyen bir adamın elbette siyasetle hiçbir alâkası yoktur ve siyasî cem'iyetlerle hiçbir münasebeti olmaz.¹⁹⁹⁷

23- Üçüncüsü: Mahkemede dediği gibi: Yetmiş şahidin tasdiki ile, yedi sene harb-i umumîyi bilmeyen ve merak etmeyen ve sormayan ki, şimdi on senedir aynı halde bulunan ve yirmibeş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz seneden beri "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip siyasetten bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmiiki sene işkenceli sıkıntılar çektiği halde ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celbetmemek ve siyasete karışmamak için bir defa istirahatı için hükûmete müracaat etmeyen bir adama, dehşetli bir siyasî gibi ve siyasî entrikacısı gibi onun menziline ve inzivagâhını basıp hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar vicdanı bulunan, bu hale acıyacak!¹⁹⁹⁸

24- Bir adam otuz sene evvel "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip efkârında ve hayatında bir düstur yapan ve yirmibeş sene gazeteleri okumayan ve dinlemeyen ve on sene harb-i umumîyi bilmeyen, merak etmeyen, sormayan ve oniki sene zarfında hükûmetin erkân ve vükela ve meb'uslarının kimler olduğunu bilmeyen ve dünyanın en hoş mertebelerine hiç ehemmiyet vermeyen ve bu halini mahkemelerdeki bütün dostlarını şahid göstererek dava edip bir cihette isbat eden ve imanın cüz'î bir hakikatına ve Kur'anın bir kudsî nüktesine dünya saltanatından ziyade ehemmiyet verip bütün hayatını öyle hakikatlara sarfeden ve dünya ahvalini âhiret işlerine tercih edenleri divaneler telakki eden o münzevi adamı; siyaset-i dünyeviye ile ve gizli entrikalar ile ittiham etmek ne kadar çirkin ve zalimane bir yanlış olduğunu, ceza verdirenlerin ve Posta Gazetesine ihbar edenlerin vicdanlarına havale ediyorum.¹⁹⁹⁹

25- ...İhtar-ı manevînin kısa bir işareti şudur: Bana

1997 **Şualar (364)**

1998 **Şualar (371)**

1999 **Şualar (430)**

yirmibeş sene siyaseti ve gazeteleri ve sair çok fâni şeyleri terkettiren ve onlarla meşguliyeti men'eden gayet kuvvetli bir vazife-i uhreviye ve tesirli bir halet-i ruhiye benim bu mes'elenin teferruatıyla iştilal etmeme kat'iyen mani oluyorlar. Sizler, bazan arasıra iki dava vekilinizle meşveretle benim vazifemi dahi görürsünüz.²⁰⁰⁰

26- Dokuz sene oturduğum Barla Köyü halkının müşahedesiyle ve dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'daki dostlarımın şهادetleriyle ve beni yakından tanıyan dostlarımın işhadiyle, onüç senedir ki, siyaset lisanı olan hiçbir gazeteyi, ne okudum ve ne de dinledim ve ne de istedim. Hattâ birkaç hadisede, şahsımla alâkadar zannedilen ve herkesi meraka sevkeden vâkıalardan bahseden gazeteleri okumak arzusu bulunmadı ve okumadım ve okutmam.²⁰⁰¹

27- On üç senedir, siyaset lisanı olan gazeteleri bu müddet zarfında hiç okumadığım dokuz sene oturduğum Barla köyünde, dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'da dostlarım biliyorlar. Yalnız; Isparta tevkifhanesinde, gayet insafsız bir gazetecinin, dinsizcesine, Risale-i Nur'un talebelerine hücumunun bir fıkrası, istemediğim halde kulağıma girdi.²⁰⁰²

28- Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti ihlas olduğundan ve dünyanın hiçbir şeyine âlet olmadığı gibi, **tarafgirlik** hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünkü **tarafgirlik damarı ihlası kırar**, hakikatı değiştirir. Hattâ benim otuz seneden beri siyaseti terkettiğime sebep, bir mübarek âlimin takib ettiği cereyanın tarafgirlik damarı ile sâlih ve büyük bir âlimin onun fikrine muhalif olmasından tefsik derecesinde tahkir edip ve cereyanına ve kendi fikrine muvafık meşhur ve müteceviz bir münafığı gayet medh ü sena etti. Ben de bütün ruhumla ürktüm.

2000 **Sualar (492)**

2001 **Tarihçe-i Hayat (243)**

2002 **Tarihçe-i Hayat (220)**

Demek **tarafgirlik hissine siyasetçilik de karışsa**, böyle acib hatalara sebebiyet veriyor diye "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" dedim. O zamandan beri siyaseti terkettim.

29- O halim neticesi olarak, sizin gibi kardeşlerim bilirsiniz ki, yirmibeş seneden beri bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim; ve on sene harb-i umumîye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim.²⁰⁰³

31- Hem dünyaya bakmamak ve hem de hizmet-i imaniyede ihlasına zarar gelmemek için on sene zarfında - mahkemece isbat edilmiş ki- harb-i umumîye bakmamış, merak etmemiş. Yine siyasete ve dünyaya bir meyil uyanmamak için, yirmibeş sene bir gazeteyi dinlemedi ve okumamış, bütün kardeşlerine ve talebelerine de karışmayınız diye tavsiye etmiş.²⁰⁰⁴

32- Bütün tarih-i beşeriyede kat'iyyen misli görülmemiş ve Kavm-i Lut'un başına yağın semavî taşlardan daha müdhiş taşlar, dinsizlik hesabına milyonlarla ehl-i iman ve masumları edyan-ı semaviye ve kavanin-i İlahiye haricine dehşetli vasıtalarla sevkeden bir memleketi semavî taşlarla tokatlamasının bir mukaddemesi olarak, resmî gazetelerin kat'î haber verdikleri bir hâdise-i semaviyeyi, âdetime muhalif olarak bir Nur şakirdi bana haber verdi. Dedim: Yirmibeş sene gazetelerin havadislerini merak etmedim. Fakat bu taşlar, Risale-i Nur'un dinsizlere manevî tokatlarını temsil ettiği cihette ve beş-altı sene evvel ondan haber verdiği için o şakirde dedim: "Git, yalnız o hâdiseyi tamamıyla oku, tahkik et." O tahkik etti, geldi.²⁰⁰⁵

33- Yirmibeş seneden beri ihlas ile hakikî hizmet-i imaniye, beni her nevi siyasetten çektiği ve yirmibeş sene zarfında bir gazeteyi okutturmadığı gibi; yirmi sene bu işkenceli esaretimde hayat-ı siyasiyeye bakmamak için

2003 **Emirdağ Lahikası (273)**

2004 **Emirdağ Lahikası (274)**

2005 **Emirdağ Lahikası (230)**

hükûmete müdafaat-ı hapsiyeden başka müracaat etmeyen ve vazife-i imaniyeye noksan gelmemek ve ihlas kırılmamak ve siyasete bulaşmamak için on sene bu dehşetli harb-i umumîye bakmayan, baktırmayan bir halet-i ruhiyeyi taşımağa mecburiyetim varken.²⁰⁰⁶

34- Yalnız bazı Risale-i Nur'un fütuhâtına ve neşriyatına ait bazı kimseler için görüşmek istesem, o zaman görüşmek caiz olabilir ve bana sıkıntı vermez. Bu noktayı bilmeyen ziyarete gelenlere haber veriyorum ki; birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki, benimle görüşmek isteyenleri hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri, hususî dualarıma dâhil ediyorum. Her sabah da dua ediyorum. Onun için de gücenmesinler...²⁰⁰⁷

35-... Mahkemede yetmiş şahitle isbat edildiği gibi, yirmibeş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene harb-i umumîye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini isbat eden..²⁰⁰⁸

36- Evet mahkemece dava ettiğim ve benimle münasebetdar bütün dostlarımla tasdiki altında, yirmi seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan, dinlemeyen ve bu kadar muhtaç olduğu halde istirahatı için hiç müracaat etmeyen ve on seneden beri hükûmetin erkânlarını -birkaçı müstesna olarak- bilmeyen ve dört seneden beri dünya harbinden ve hâdisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu bîçare mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşsın ve idareye ilişsin ve asayişin ihlâline meyli bulunsun? Eğer zerre mikdar bulunsaydı; "Karşımda kimler var, dünyada neler oluyor, bana kim yardım edecek?" diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hilelerle büyüklere hulûl edecekti.²⁰⁰⁹

2006 **Emirdağ Lahikası (209)**

2007 **Emirdağ Lahikası-2 (187)**

2008 **Emirdağ Lahikası (143)**

2009 **Emirdağ Lahikası (28)**

37- Aziz kardeşim! Senin mektublarını iyi gördüm. Fakat şimdiki gazeteciler ve baştakiler, hakikatları tam takdir edemiyorlar. Hem Risale-i Nur yalvarmaz, onlar yalvarmalı ve aramalı; ve kıymetini takdir edip müşteri olduktan sonra onların yardımını kabul eder.²⁰¹⁰

38- Hem, bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz adam, mahkemece dava etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahid gösterip, tasdik ettirmiş ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasî eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükûmetin iki reisinden ve bir vali ve bir meb'usundan başka hiç bir erkânı ve büyük memurlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımağa merak etmemiş. Ve üç senedir harb-i umumîyi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş.²⁰¹¹

39- Eğer uçları ecnebi elinde olan dünya siyasetine karışmak için bir iştiham olsaydı; değil sekiz sene, belki sekiz saat kalmayacak tereşşuh edecekti, kendini gösterecekti. Halbuki sekiz senedir birtek gazete okumak arzum olmadı ve okumadım. Dört senedir burada taht-ı nezarete bulunuyorum; hiçbir tereşşuh görünmedi. Demek Kur'an-ı Hakîm'in hizmetinin bütün siyasetlerin fevkinde bir ulviyeti var ki, çoğu yalancılıktan ibaret olan dünya siyasetine tenezzüle meydan vermiyor.²⁰¹²

40- "Bu onsekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiçbir gazete okumadım; bu sekiz aydır, bir defa cihanda ne oluyor, diye sormadım; üç senedir buradan işitilen radyoyu dinlemedim; tâ ki kudsî hizmetimize manevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki: İman hizmeti, iman hakaiki, bu kâinatta herşeyin fevkindedir; hiç bir şeye tâbi' ve âlet olamaz. Fakat bu zamanda ehl-i gaflet ve dalalet ve dinini dünyaya satan ve bâki elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o hizmet-i imaniyeyi hariçteki kuvvetli cereyanlara

2010 **Emirdağ Lahikası (109)**

2011 **Emirdağ Lahikası (10)**

2012 **Mektubat (47)**

tâbi' veya âlet telakki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'an-ı Hakîm'in hizmeti bize kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş.²⁰¹³

41- Sual: Bize verdiğiniz cevabda diyorsunuz: "Siyasî geniş daireleri merak ile takib eden, küçük daireler içindeki vazifelerinde zarar eder." Bunun izahını istiyoruz?

42- **Elcevab** Üstadımız diyor ki:

Evet bu zamanda merak ile, radyo vasıtasıyla, ciddî alâkadarane küre-i arzdeki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve manevî pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır manevî bir divane olur, ya kalbini dağıtır manevî bir dinsiz olur, ya fikrini dağıtır manevî bir ecnebi olur.

Evet ben kendim gördüm: Lüzumsuz bir merak ile, mütedeyyin iken âmî bir adam -beride ilme mensubiyeti varken- eskiden beri İslâm düşmanı olan bir kâfirin mağlubiyetiyle ağlamak derecesinde bir mahzuniyet ve Âl-i Beytten Seyyidler Cemaatinin bir kâfire karşı mağlubiyetinden mesruriyetini gördüm. Böyle âmî bir adamın, alâkasız bir geniş daire-i siyaset hatırı için, böyle kâfir bir düşmanı mücahid bir seyyide tercih etmek, acaba divaneliğin ve aklı dağıtmaklığın en acib bir misali değil midir?

43- Evet, haricî siyaset memurları ve erkân-ı harbler ve kumandanlara bir derece vazifece münasebeti bulunan siyasetin geniş dairelerine ait mesaili; basit fikirli ve idare-i ruhiye ve diniyesine ve şahsiyesine ve beytiyesine ve karyesine ait lüzumlu vazifesini geri bıraktırmakla, onları meraklandırıp ruhlarını serseri, akıllarını geveze ve kalblerini de **hakaik-i imaniye ve İslâmiyeye ait zevklerini, şevklerini** kırıp havalandırmak ve o kalbleri serseri etmek ve manen öldürmek ile dinsizliğe yer ihzar etmek tarzında, kemal-i merak ile onlara göre malayani ve lüzumsuz mesail-i siyasiyeyi radyo ile ders verip dinlettirmek, **hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeye öyle bir zarardır ki;** ileride

vereceği neticeleri düşündükçe tüyler ürperir.²⁰¹⁴

44- Aziz, sıddık kardeşlerimiz Ziya ve Abdülmuhsin!

Üstadımız diyor ki: "Eşref Edib kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve Sebilürreşad'da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir ve Nur'un bir hâmisidir. Ben vefat etsem de Eşref Edib, Nurcular içinde bulunmasıyla büyük bir teselli buluyorum.

45- Fakat Nur Risalelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok ve Risale-i Nur, rıza-i İlahîden başka hiç bir şeye âlet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'un mensubları, içtimaî ve siyasî cereyanlara karışmak istemiyorlar. Yalnız Sebilürreşad, Doğu gibi mücahidler iman hakikatlarını ehl-i dalaletin tecavüzatından muhafazaya çalıştıkları için, ruh u canımızla onları takdir ve tahsin edip onlarla dostuz ve kardeşiz, fakat siyaset noktasında değil. Çünkü iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dost düşman derste fark etmez.

Halbuki **siyaset tarafgirliği**, bu manayı zedeler. İhlas kırılır. Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencelere ve sıkıntılara tahammül edip Nur'u hiç bir şeye âlet etmediler. Siyaset topuzuna el atmadılar.²⁰¹⁵

46- Buradaki talebeler de Ramazan-ı Şerifinizi tebrikle beraber kendilerince pekçok nûmuneler içinde eski komünistlerin işkencelerinden bir-iki nûmune yazıp leffen size takdim ediyorlar. Belki bir vakit bu mealde gazetelerde bir makaleyi de neşrecekler.²⁰¹⁶

47- Kalbime geldi ki: "Acaba yine İslâmiyet ve hakaik-i imaniye zararına bir hata-yı umumî mi meydana geldi?" Âdetim olmadığı halde ve dünya siyasetini terk ettiğim halde

2014 **Kastamonu Lahikası (37)**

2015 **Emirdağ Lahikası-2 (35)**

2016 **Emirdağ Lahikası-2 (18)**

bu nokta için sordum: "Ne var? Cerideler ne haber veriyorlar?"

48- Bana dediler ki: "Din propagandasını yapan dindarların serbestiyet kanunu geri kalmış. Fakat solcular hakkındaki kanunu ta'cil edip tasdik etmişler."²⁰¹⁷

49- Yeni Said'in otuzbeş senede bu acib zamanda gazeteleri okumamak ve on sene harbi bilmemek, sormamak ve i'dam niyetiyle hapisliğinde, Kur'an esrarını yazmaktan vazgeçmemek ve bütün tehlikeleri hiçe saymaya nisbeten Eski Said'in o acib vaziyetinde o dehşetlere ehemmiyet vermeden İşarat-ül İ'caz nüktelerini yazdığı zaman gösterdiği ilmî ve manevî fedakârlığını Yeni Said'in bu otuz senedeki fedakârlığından daha hârika görüyoruz.²⁰¹⁸

50- Üçüncüsü: Dini siyasete âlet yapmak istiyor, diye beni suçlu yapıyorlar. Sebilürreşad'ın 116. sayısındaki "Hakikat Konuşuyor" namındaki makalem buna kat'î bir cevabdır.²⁰¹⁹

51- Samsun Mahkemesi'nden Sorgu ve Savcının Büyük Cihad'da intişar eden bir şekvama dair beni Samsun Ağır Ceza Mahkemesi'ne vermelerine dair bir davetiye geldi. Bana okudular. İçinde yalnız dört nokta nazar-ı ehemmiyete alınabilir gördüm:

52- Birincisi: Büyük Cihad'ın müdür-ü mes'ulü mahkemede müddeiumumîye demiş ki: "Said Nursî o makaleyi bana göndermiş. Ben de neşrettim."

53- Bu mes'elenin hakikatı şudur: Ben hasta iken Emirdağ'ndaki kardeşlerim yanıma geldiler. Emirdağ'nda başıma gelen zalimane hâdiseye dair konuştuk. Hem hastalıklı, hem hiddetli, hem Ankara'ya şekva suretinde bir şeyler söylemişim. Yanımdaki hizmetçim kaleme aldı. Nur talebelerinin tensibiyle Ankara'daki bir-iki Nur talebesine gönderip, tâ bazı dindar meb'uslara göstersonler.

2017 Emirdağ Lahikası-2 (71)

2018 Emirdağ Lahikası-2 (85)

2019 Emirdağ Lahikası-2 (158)

Bu hastalığımda bana sıkıntı verilmesin. Hem gönderilmiş. Bazı meb'uslar da görmüş. Ve bilmediğimiz bir zâtın hoşuna giderek Büyük Cihad müdürüne göndermiş. Ben kasem ederim ki, o zamandan şimdiye kadar bilmiyorum ki kim göndermiş. Fakat neşreldikten sonra bir nüsha buraya gelmiş. Yeni harfleri bilmediğim için bana birisi okudu.

Ben memnun oldum. Allah razı olsun neşredenlere dedim. Gerçi otuzbeş seneden beri siyaseti terketmişim. Fakat Büyük Cihad gibi hâlisane dine hizmet eden o cerideye ve onun sahib ve muharrirlerine din namına minnetdar oldum ve Allah razı olsun dedim. Haberim olmadan ve para da vermeden daima bana o mübarek gazete gönderiliyordu.²⁰²⁰

54- Pakistan'da çıkan "Essiddik" namındaki mühim bir mecmua elimize geçti. Baktık ki; elli sahifelik o mecmuanın yarısına yakın kısmı Risale-i Nur'un bazı makaleleridir. Ve bilhassa başında Risale-i Nur'dan Yirmi ikinci Mektub'un birinci mebnasını gayet ehemmiyetle ve takdir ile âlem-i İslâm'a *إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ* âyetine bir davetname hükmünde yazdığını gördük.²⁰²¹

55- Doğu Üniversitesi hakkında, tahrifçi bir gazeteye cevabdır:

56- Muhalif bir partinin şiddetli ve tenkidçi tarafından bir mensubu, yani Ulus'un 1.4.1954 tarihli nüshasında yazılan Atatürk Üniversitesi hakkındaki makaleye cevap hükmünde o üniversitenin hakikatını beyan ediyoruz.²⁰²²

57- Menderes'in Konya Nutkuna Dair Açıklaması

Başvekil, sözlerinin maksadlı olarak tefsirlere tâbi tutulduğunu söylüyor. (Hususî muhabirimizden. Ankara)

58- Başvekil Adnan Menderes Konya'da söylemiş olduğu nutuk dolayısıyla yapılan neşriyat üzerine Zafer Gazetesi'nin sorduğu bir suali şu şekilde cevablandırmıştır..²⁰²³

2020 Emirdağ Lahikası-2 (176)

2021 Emirdağ Lahikası-2 (179)

2022 Emirdağ Lahikası-2 (185)

2023 Emirdağ Lahikası-2 (201)

59- [İleri Gazetesi'nin 13 Nisan 1957 tarihli nüshasından alınmıştır:]

60- Üstad Bediüzzaman'ın uğurlu elleriyle yeni bir câmiin temeli atıldı.

61- Üstad Bediüzzaman Said Nursî "3. Eğitim Tümeni" câmiine harç koydu. (Isparta hususî muhabirimiz bildiriyor.)²⁰²⁴

62- Üstadımız ifade buyurdular ki:

Aleyhimizde olan Cumhuriyet Gazetesi müdafaamı çok yanlış ve gayet fena bir tarzda tağyir etmiş, hattâ "Bir câni yüzünden on masuma zarar gelmemesi için" cümlesinin yerine "Bir câni yüzünden on masumu zulmetten kurtarmak için" gibi hezeyanlar karıştırmış.

63- Şimdi uzak bir yerde tekrar manasız olarak bizden uzak bir kaymakama başkası onu vermiş. İftiracı gazete de "Onu kaymakam, savcıya vermiş." demesiyle Risale-i Nur'un bir kısım zayıf şakirdlerine vesvese ve bir evham vermek istemiştir. Bu yazıya Nur'un çok avukatları tekzip yazsınlar.²⁰²⁵

64- Bediüzzaman Said Nursî'nin Gazetelere Bir Mektubu

(Bize ait mes'eleleri yazan gazetelere hitaben yazdığım bu yazıyı neşretseler, bugünlerde olan aleyhimdeki isnadlarını helâl edeceğim. Şiddetli hastalığıma binaen bu kısacık mektubumu o gazeteler neşretsinsinler ki; bizi düşünen kardeşlerim kederlenmesin.)²⁰²⁶

65- Lâhikalarda görüleceği gibi, Nur Müellifi Aziz Üstadımız Risale-i Nur'un neşri, okunup yazılması gibi bizzât Nurlarla iştigale ehemmiyet vermekte, talebelerini daima teşvik etmektedir. Bunun lüzum ve hikmeti ise, şübhesiz izahtan vârestedir. Zira asrımızda kâinat fenleri ve maddî ilimler revaçta olup, yeni yetişen nesiller bu ilim ve fenleri okudukları; hem tabiiyyun ve maddiyyunun din ve maneviyat

2024 Emirdağ Lahikası-2 (214)

2025 Emirdağ Lahikası-2 (230)

2026 Emirdağ Lahikası-2 (239)

aleyhindeki neşriyatı; hem küfr-ü mutlak cereyanı ki, hiçbir din ve maneviyatı tanımayan ve Allah'a iman hakikatına karşı muaraza ederek dinsizliği neşreden, İslâmî fikri zedeleyen ve bütün beşeriyeti tehdid eden, yeni nesillere ve gençliğe imansızlık fikr-i küfrîsini aşılama isteyen kitab, broşür, gazete gibi neşir vasıtalarının İslâm ve iman düşmanlarıncâ ön plâna alındığı böyle acib ve dehşetli bir zamanda elbette Risale-i Nur'a, okunmasına, neşredilmesine şiddetle ihtiyaç ve zaruret var.²⁰²⁷

66- ... Rus'un dehşetli bir inkâr ile ve Allah'ı tanımamak ile hücumunu yazan gazetelerin yazılarını okuyan gençler ve ihtiyarlar, elbette iman-ı billahtaki mevcudiyet ve vahdaniyet-i İlahiyeye dair gayet kat'î ve kuvvetli derslere pek ziyade ihtiyaçları var." diye tesbihatta kalbe geldi.²⁰²⁸

67- Sarsılmaz bir iman isteyen ve dinsiz anarşistliğe karşı kırılmaz bir kılınc arayanlar, Âyet-ül Kübra'ya müracaat etsinler.²⁰²⁹

68- ...Risale-i Nur bu mübarek vatanın manevi bir halaskârı olmak cihetiyle şimdi iki dehşetli manevi belayı def etmek için matbuat ile tezahüre başlamak ders verme zamanı geldi veya gelecek gibidir zannedirim.

69- O dehşetli beladan birisi:Hristiyan dinini mağlub eden ve anarşiliği yetiştiren şimalde çıkan dehşetli dinsizlik ceryanının bu vatann manevi istilasna mukabil Risale-i Nur Sedd-i Zülkarneyn gibi bir Sedd-i Kur'an vazifesini görebilir.

70- İKİNCİSİ:Âlem-i İslamın bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ithamlarını izale etmek için matbuat lisanıyla lonuşmak lazım gelmiş, diye kalbime ihtar edildi. (HAŞİYE)

71- (Hâşiye1): İşte bu hakikat, Risale-i Nurun -bu mektubun yazılışından on sene sonra- Ankara'da matbaalarda

2027 Barla Lahikası (7)

2028 Şualar (598)

2029 Şualar (599)

tabedilmesiyle tahakkuk etmiştir.²⁰³⁰

72- Aziz, Sıddık, Kardeşlerim,

Evvela: Cnab-ı Hakkahadsiz şükrediyorum ki Risale-i Nur'un neşrinde Medreset-üz Zehra erkanlarını sarsılmaz, geri çekilmez himmetleri ve gayretleri ceridelerle ihtiyarına ihtiyaç bırakmamış, intişardaki ihlası ceridelere münafi ihlas olan ceryanlara alet olmaktan muhafaza etmiş. Hatta en ziyade nurlara tarafdar olan Sebi-ür Reşad hakımızda neşriyatına tarafdar olmazdım. Ve hatırını kırmamak için onun teşebbüslerini zahiren rededemedim. Fakat kalben razı değildim. Medreset-üz Zehra'nın ihtiyac-ı hakiki dercesinde neşriyat-ı halisanesi ceridelere ihtiyaç bırakmamış.

73- Saniyen: İstanbul Üniversitesinin küçük Saidlerinin Eski Said ve Yeni Saidin tarihçe-i hayatlarından yazdıkları ve Sabil-ür Reşad'ın nesrine teşebbüs ettiği ve size gönderdiğimiz risaleciğini gayet az tahsis ettim.

Onu mükemmel bir surette tam tashih, hem ta'dil etmeksiz aittir. Onu ta'dilinizden sonra (birinci zeyl olan talebe müdefaasının bir zeyli) veya (bir lahikası) diye teksir ediniz. Risle-i Nur aleyhine çalışanları bir derece sustrabilir diye hem Ankara'ya hem İstanbul Üniversitesindeki gençler karar vermişler, haber aldım.

74- Salisen: Eşref Edib'in benim hakkımda bir nev'i müdafaa nev'inde münasib görüp Zübeyire gönderdiğiniz ve (parlak mukabele) namını verdiğiniz parçayı da bu yeni zeylin zeylinin ahirinde neşrini münasib görseniz, teksir edilsin.

Ve başına Sebilür Reşad bunu neşretmek için Saiddenizin istemişde, bize havale etmiş, bizde bu surette neşrini münasib gördük, yazınız.²⁰³¹

75- Mahkememizin şimdilik tehirinde iki maslahat var;

Birincisi: Denizli giibi Afyon'un dahi Nurlardan ister

2030 Tarihçe-i Hayat (493)

2031 Sy (169)

istemez resmi ve gayr-ı resmi olan muhtaçların istifadeleridir. Bu te'hir ise mesele-i Nuriye-i i'zam ve nazar-ı dikkati celbe bir ilanât olup ehemmiyetini gösterir. Müştaklar onu aramağa başlar.

76- İkincisi: Bu sıralarda birden serbestiyet verilseydi herhalde resmen Nurlardan bahsetmaktan men edilen gazete ve mecmua cerideleri neşriyatıyla hem Nurların hem şakirdlerin yüzlerini dünyaya ve ceryanlara çevirmek ve dindar ceryanlara onların manevi kuvvetinden istifadeye çalışmak bir nevi siyaset-i diniyye şeklini vermek cihetiyle Nurların hiçbir şeye ve dünyevi ve siyasi hiçbir maksada âlet olmağa hiçbir cihette müsaade edilmeyen. İhlası zedeliyordu. Belki zayıf talebelerinde kırılırdı. Bu sırada gelmemek hikmetiyle adil Kader-i İlahi zalimlerin bu gadirlerine müsaade etti.²⁰³²

77- Müsbet Gazete Hususiyetlerine Aid Bir Hülasa

78- 1-İttihad-ı İslama çalışıp, ihtilaf esbabından kaçmalı...

79- 2-Efkâr-ı ammede, siyasete alâka uyandırıp merakları günlük siyasete tahrik etmemeli... Belki siyasetçiliğin ,ferdin manevi hayatına ve uhuvet-i İslamiyeye ve tesanüde verdiği zararları beyan ve izah edib siyasete aid merak ve alakaları ta'dil etmeğe çalışmalı...

80- 3-Gazete vesair mevkute ve kitap, eğer Risale-i Nur dairesine yakın ise; Risale-i Nur namına değil, İslam maslahatı için şahıslar namına olmalı ve bunun hikmetlerini izah etmeli...

81- 4-Bidalara kapı açmamak

fikrasının makam-ı cifrîsi bin beşyüz kırk iki (1542) ederek nihayet-i devamına îma eder.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ (şedde sayılır) fikrası dahi; makam-ı cifrîsi bin beşyüz altı (1506) edip, bu tarihe kadar zahir ve aşikârane, belki galibane; sonra tâ kırk ikiye kadar, gizli ve mağlubiyet içinde vazife-i tenviriyesine devam edeceğine remze yakın îma eder.

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ (şedde sayılır) fikrası dahi; makam-ı cifrîsi bin beşyüz kırk beş (1545) olup, kâfirin başında kıyamet kopmasına îma eder.²⁰³⁴

GAYBÎ İHBARI, HADİSENİN TASDİK ETMESİNİN LÜZUMU

Ve keza harf-i tarif olan ال in ifade ettiği beş manayı, الَّذِينَ de ifade ediyor. O manaların en meşhuru, ahddir. Yani gerek ال den, gerek الَّذِينَ den, ma'hud ve malûm bir şey kastedilir. Binaenaleyh Ebucehil, Ebuleheb, Ümeyye İbn-i Halef ve saire gibi ma'hud ve meşhur büyük kâfirlere الَّذِينَ ile işaret edilmiş olduğu ihtimali pek kavîdir. Bu ihtimale binaen şu âyet, gaybdan ihbar eden âyetlerden biri olur. Çünkü onlar küfür üzerine ölmüşlerdir. Ve aynı zamanda, i'caz-ı manevînin dört nev'inden bir nev'i, şu gaybî ihbarlardan tezahür eder."²⁰³⁵

“Hürriyetin bidayetinde, Risale-i Nur'dan çok evvel, kuvvetli bir ümid ve itikad ile, ehl-i imanın me'yusiyetlerini izale için, "İstikbalde bir ışık var, bir nur görüyorum" diye müjdeler veriyordum. Hattâ Hürriyetten evvel de talebelerime

2034 Kastamonu Lahikası (28)

2035 İşarat-ül İcaz (66)

beşaret ederdim. Tarihçe-i Hayatımda merhum Abdurrahman'ın yazdığı gibi, Sünuhat misillü risalelerde dahi "Ben bir ışık görüyorum" diye dehşetli hâdisata karşı o ümid ile dayanıp mukabele ederdim.

Ben de herkes gibi o ışığı siyaset âleminde ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyede ve çok geniş bir dairede tasavvur ederdim. Halbuki hâdisat-ı âlem beni o gaybî ihbarda ve beşaretle bir derece tekzip edip ümidimi kırardı.

Birden bir ihtar-ı gaybî ile kat'î kanaat verecek bir surette kalbime geldi. **Denildi ki:** "Ciddî bir alâka ile senin eskiden beri tekrar ettiğin "Bir ışık var, bir nur göreceğiz" diye müjdelerin tevili ve tefsiri ve tabiri, sizin hakkınızda belki iman cihetiyle âlem-i İslâm hakkında dahi en ehemmiyetlisi, Risale-i Nur'dur. Bu ışıktır, seni şiddetle alâkadar etmişti.

Ve bu nurdur ki, eskide de tahayyül ve tahminin ile geniş dairede belki siyaset âleminde gelecek mes'udane ve dindarane haletlerin ve vaziyetlerin mukaddemesi ve müjdecisi iken, bu muaccel ışığı o müeccel saadet tasavvur ederek, eski zamanda siyaset kapısıyla onu arıyordun.”²⁰³⁶

“**İHTAR:** Evvelce mukaddimededen sonra gelen mes'eleler okunsun, tâ mukaddimedeki maksad anlaşılsın.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا

âyetinin bir nüktesi, bu zamanda akide-i avam-ı mü'minîni vikaye ve şübehattan muhafaza için yazılmış. Âhırzamanda vukua gelecek hâdisata dair hadîslerin bir kısmı müteşabihat-ı Kur'aniye gibi derin manaları var. Muhkemat gibi tefsir edilmez ve herkes bilemez. Belki tefsir yerinde tevil ederler.

وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ sırıyla, vukuundan sonra tevilleri anlaşılır ve murad ne olduğu bilinir ki, ilimde

râsih olanlar **أَمَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا** deyip o gizli hakikatları izhar ederler.”²⁰³⁷

GAYBI BİLDİRMEK

“**O muannid döndü dedi:** "Hiç olmazsa hayvan gibi hayatımızı keyif ve lezzetle geçirmek için sefahet ve eğlencelerle bu ince şeyleri düşünmeyerek yaşayacağız."

Cevaben dedim: "Hayvan gibi olamazsın. Çünkü hayvanın mazi ve müstakbeli yok. Ne geçmişten elemeler ve teessüfler alır ve ne de gelecektekiler endişeler ve korkular gelir. Lezzetini tam alır. Rahatla yaşar, yatar. Hâlıkına şükreder. Hattâ kesilmek için yatırılan bir hayvan, bir şey hissetmez. Yalnız bıçak kestiği vakit hissetmek ister, fakat o his dahi gider. O elemelerden de kurtulur. Demek en büyük bir rahmet, bir şefkat-i İlahiye, gaybı bildirmemektir ve başa gelen şeyleri setretmektedir.

Hususan masum hayvanlar hakkında daha mükemmeldir. Fakat ey insan, senin mazi ve müstakbelin akıl cihetiyle bir derece gaybîlikten çıkmasıyla, setr-i gaybdan hayvana gelen istirahatın tamamen mahrumsun. Geçmişten çıkan teessüfler, elîm firaklar ve gelecektekiler korkular ve endişeler; senin cüz'î lezzetini hiçe indirir.

Lezzet cihetinde yüz derece hayvandan aşağı düşürür. Madem hakikat budur. Ya aklını çıkar at, hayvan ol kurtul veya aklını imanla başına al, Kur'anı dinle. Yüz derece hayvandan ziyade bu fâni dünyada dahi safi lezzetleri kazan!.." diyerek onu ilzam ettim.”²⁰³⁸

“**Birincisi:** Risale-i Nur'a tasrih eden

عَنْ تَقَادُ سِرَاجِ الثُّورِ سِرًّا بَيَانَةً fıkрасından sonra Süryanî lisanıyla esma-i hüsnadan istimdad ve suver-i Kur'aniye ile bir münacat yapıyor. Tam otuzüç surelerle öyle garib ve manidar

bir tarzda zikrediyor ki; bir kısım sırları ve gaybî haberleri dahi bildirmek istediği anlaşılıyor.

Ben sıkıntılı bir zamanda İmam-ı Ali'nin (Radıyallahü Anh) Âyet-ül Kübra namını verdiği Yedinci Şua'ı bitirdiğim aynı vakitte -itikadımca bana acele bir mükâfat ve bir ücret olarak- geceleyin Celcelutiye'yi okudum.

Birden bir ihtar-ı gaybî gibi kalbime denildi: İmam-ı Ali Radıyallahü Anh, Risale-i Nur ile çok meşguldür. Mecmuundan haber verdiği gibi kıymetdar risalelerine de işaret derecesinde remzedip îma ediyor.

Eğer sarıh bir surette gaybdan haber vermek çok zararları bulunduğundan, hikmete münafî olduğu cihetle hikmet-i İlahiye tarafından yasak olmasa idi tasrih edecekti.”²⁰³⁹

“**Birincisi:** Risale-i Nur'a tasrih eden

تُقَادُ سِرَاجُ النُّورِ سِرًّا بَيَانَةً fıkрасından sonra Süryanî lisanıyla esma-i hüsnadan istimdad ve suver-i Kur'aniye ile bir münacat yapıyor. Tam otuzüç surelerle öyle garib ve manidar bir tarzda zikrediyor ki; bir kısım sırları ve gaybî haberleri dahi bildirmek istediği anlaşılıyor.

Ben sıkıntılı bir zamanda İmam-ı Ali'nin (Radıyallahü Anh) Âyet-ül Kübra namını verdiği Yedinci Şua'ı bitirdiğim aynı vakitte -itikadımca bana acele bir mükâfat ve bir ücret olarak- geceleyin Celcelutiye'yi okudum.

Birden bir ihtar-ı gaybî gibi kalbime denildi: İmam-ı Ali Radıyallahü Anh, Risale-i Nur ile çok meşguldür. Mecmuundan haber verdiği gibi kıymetdar risalelerine de işaret derecesinde remzedip îma ediyor. Eğer sarıh bir surette gaybdan haber vermek çok zararları bulunduğundan, hikmete münafî olduğu cihetle hikmet-i İlahiye tarafından yasak olmasa idi tasrih edecekti.”²⁰⁴⁰

“**Sual :** Gavs-ı A'zam gibi büyük veliler, bâzı evkatta, mâzi ve müstakbeli hazır gibi müşahede ederler. Neden mâziye ait cihette

2039 Sualar (728)

2040 Kastamonu Lahikası (216)

sarahat suretinde haber veriyorlar da istikbalden hafî remizlerle, gizli işaretlerle bahsediyorlar?

Elcevab: **عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ** âyetiyle **لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ**

أَحَدًا إِلَّا مَنْ أَرْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ ubudiyetkârane bir hüsn-ü edeb takınmak için, tasrihden işaret mesleğine girmişler. Tâ ki işaretler ile, remz ile anlaşılın ki, ihtiyarsız niyetsiz bir surette talim-i Îlâhî ile olmuştur. Çünkü istikbâlî olan gaybiyat, niyet ve ihtiyar ile verilmediği gibi; niyet ile de müdahale etmek, o yasağa karşı adem-i itâati işmam ediyor.”²⁰⁴¹

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَ سَعِيدٌ ve **فَاسْتَقَمَّ كَمَا أَمَرَتْ** âyetlerinin bir nükte-i gaybiyesini, Gavs-ı A'zam Seyyid Abdülkadir-i Geylanî'nin bir keramet-i gaybiyesiyle tefsir ediyor. Mütevatir keramat-ı hârikaya mazhar olan o Sultan-ül Evliya mematında, aynı hayatında olduğu gibi, müridleriyle alâkadar olduğu, ehl-i keşf ve ehl-i velayetçe kabul edilmiş.

İşte o zât sekiz yüz sene mukaddem, izn-i İlahî ile kerametkârane bu zamanımızı görmüş; yani ona gösterilmiş. Bu dağdağalı ve fitneli zamanda, ona mensub bir kısım Kur'an hizmetkârlarına teselli verip, teşci' ve teşvik etmek suretinde bir meşhur kasidesinin âhirinde beş satır içinde onbeş cihetle aynı haberi veriyor.

Hem İlm-i Cifr'in üç-dört vechiyle o beş satırın manası, hem kelimatı, hem hurufun adedi birbirini teyid ederek aynı hâdiseyi haber verdiğiinden, kat'iyet derecesinde, dikkat edenlere kanaat vermiş.

Malûmdur ki: İstikbalden haber veren enbiya ve evliya

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ yasağına karşı hürmet ve teeddüb için, işaretler ve rumuzlarla iktifa etmişler. Bazı bir işaret, bazı iki işaret, en kuvvetlisi beş-altı işaretle aynı hâdiseyi göstermişler.

Halbuki Gavs-ı A'zam, bu zamandaki hizmet-i Kur'anîyenin heyetini işaret edip, içinde bir hâdimini sarahat derecesinde gösteriyor. Şu risale içindeki imzalar ile gösterildiği gibi, hizmet-i Kur'anîyedeki arkadaşlarıma iştirakim var.

Bir kısmı benim imzam iledir. Bir kısmı onların tasvib ve istihraclarıyla ve tasdikleriyle olduğundan; bana ait haddimden fazla hisseyi, onların hatırları için kabul ettim. Yoksa o risalenin başında söylediğim gibi, bunda öyle bir hisse-i şerefe hakkım yoktur.²⁰⁴²

أمَّ عِنْدَهُمُ الْعَيْبُ فَهُمْ يَكْتُوبُونَ Veyahut: Gayb-aşinalık dava eden Budeîler gibi ve umûr-u gaybiyeye dair tahminlerini yakîn tahayyül eden akılfüruşlar gibi, senin gaybî haberlerini beğenmiyorlar mı? Gaybî kitabları mı var ki, senin gaybî kitabını kabul etmiyorlar.

Öyle ise, vahye mazhar resullerden başka kimseye açılmayan ve kendi başıyla ona girmeye kimsenin haddi olmayan âlem-i gayb, kendi yanlarında hazır, açık tahayyül edip ondan malûmat alarak yazıyorlar hülyasında bulunuyorlar. Böyle, haddinden hadsiz tecavüz etmiş mağrur hodfüruşların tekzibleri, sana fütur vermesin. Zira az bir zamanda senin hakikatlerin onların hülyalarını zîr ü zeber edecek.²⁰⁴³

أمَّ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

GAYB, İHBAR-I İLAHÎ İLE BİLİNİR

“İlm-i gayb Allah'a mahsustur. Hiç bir veli tasarrufat yapamaz ve gaybı bilemez. Hattâ Peygamber de bilmez. Halbuki bir risalede işaret-ı hadîsiye ile hilafetin mebde' ve müntehasını göstermiş.

Evet herkes bizzât gaybı bilmez. Fakat il'lam ve ilham-ı İlahî ile bilinebilir ki, bütün mu'cizat ve keramat ona dayanır. Hazret-i

2042 Lem'alar (445)

2043 Sözlür (388)

İmam-ı Ali'nin işaret-ı gaybiyesinin Risale-i Nur'a işaretine dair bir risalenin âhirinde **إِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً** hadîs-i şerifinin işaretinde birkaç lem'a-yı i'caziyeyi tam vakıa mutabık güzel bir tarzda ve görenlerin takdirine mazhar olmuş bir beyanı çürük görmek ve itiraz etmek bir cehalet, bir hata eseridir.”²⁰⁴⁴

“Aziz, sıddık, müstakim kardeşlerim!

Gayet ciddî bir ihtar ile bir hakikatı beyan etmeye lüzum var.

Şöyle ki: **لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ** sırrıyla ehl-i velayet, gaybî olan şeyleri bildirilmezse bilmezler. En büyük bir veli dahi, hasmının hakikî halini bilmedikleri için, haksız olarak mübareze etmesini Aşere-i Mübeşşere'nin mabeynindeki muharebe gösteriyor. Demek iki veli, iki ehl-i hakikat birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer bütün bütün zahir-i şeriata muhalif ve hatası zahir bir içtihad ile hareket edilmiş ola.

Bu sırra binaen **وَ الْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ** deki ulüvv-ü cenab düsturuna ittibaen ve avam-ı mü'minînin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla, imanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un erkânlarının haksız itirazlara karşı haklı fakat zararlı hiddetlerinden kurtarmak lüzumuna binaen; ve ehl-i ilhadın iki taife-i ehl-i hakkın mabeynindeki husumetten istifade ederek, birinin silâhıyla, itirazıyla ötekini cerhedip ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini de yere vurmak ve çürütmekten içtinaben, Risale-i Nur şakirdleri bu mezkûr dört esasa binaen, muarızlara hiddet ve tehevürle ve mukabele-i bilmisille karşılammalı. Yalnız kendilerini müdafaa için musalahakârane, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir.”²⁰⁴⁵

“**Beşinci Esas:** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm,

2044 Şualar (421)

2045 Kastamonu Lahikası (195)

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ sırımca kendi kendine gaybı bilmezdi; belki Cenab-ı Hak ona bildirirdi, o da bildirirdi. Cenab-ı Hak hem Hakîm'dir, hem Rahîm'dir. Hikmet ve rahmeti ise, umûr-u gaybiyeden çoğunun setrini iktiza ediyor, mübhem kalmasını istiyor. Çünkü şu dünyada insanın hoşuna gitmeyen şeyler daha çoktur. Vukuundan evvel onları bilmek elîmdir.

İşte bu sır içindir ki: **Ölüm ve ecel** mübhem bırakılmış ve insanın başına gelecek musibetler dahi, perde-i gaybda kalmış. İşte hikmet-i Rabbaniye ve rahmet-i İlahiye böyle iktiza ettiği için Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın ümmetine karşı ziyade hassas merhametini ziyade rencide etmemek ve âl ve ashabına karşı şedid şefkatini fazla incitmemek için, vefat-ı Nebevî'den sonra, âl ve ashabının ve ümmetinin başlarına gelen müdhiş hâdisatı, umumiyetle ve tafsilatıyla göstermemek (Haşiye) mukteza-yı hikmet ve rahmettir. Fakat yine bazı hikmetler için mühim hâdisatı, - fakat dehşetli bir surette değil- ona talim etmiş.

O da ihbar etmiş. Hem güzel hâdiseleri kısmen mücmel, kısmen tafsil ile bildirmiş. O da haber vermiş. Onun haberlerini de en yüksek bir derece-i takvada ve adlde ve sıdkta çalışan ve

وَمَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ hadîsindeki tehdidden şiddetle korkan ve **فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَيَّ اللَّهُ** âyetindeki şiddetli tehdidden şiddetle kaçan muhaddisîn-i kâmilîn, bize sahih bir surette o haberleri nakletmişler.²⁰⁴⁶

MÜJDELİ İHBAR-I GAYBÎ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ gibi âyetlerin bahsinde Birinci Şua'da yedi-sekiz âyâtın ehemmiyetle gösterdikleri bin üçyüz onaltı ve yedi (1316-1317) tarihi ki, Kur'ana karşı olan sû'-i

kasdın mebedidir. فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُّوا cifirce aynı tarihi gösteriyor.

Eğer şeddeli "mim" iki "mim" sayılsa bin üçyüzelli yedi (1357), eğer şeddeli "lam" iki "lam" sayılsa binüçyüz kırkyedi (1347) ki bu asrın tâgiyane faaliyet tarihidir. Her iki şeddeli ikişer sayılsa bin üçyüz seksenyedi (1387) ki لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ dehşetli bir cereyanın müntehası tarihi olmak ihtimali var.²⁰⁴⁷

Şerirlerin Gaybî Haberlerden Kesilmeleri

وَالنَّجْمُ إِذَا هَوَىٰ * فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّو تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ deki kase; yıldızların sukutuyla vahye şübhe îras etmemek için cinn ve şeytanların gaybî haberlerden kesilmelerine alâmet olduğuna işaret etmekle beraber; yıldızları dehşetli azametleriyle ve kemal-i intizam ile yerlerine yerleştirmek ve seyreatları hayret-engiz bir surette döndürmekteki azamet-i kudret ve kemal-i hikmeti, o kase ile ihtar ediyor.”²⁰⁴⁸

“**Onuncusu:** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dünyaya geldikten sonra, bahusus veladet gecesinde, yıldızların düşmesinin çoğalmasdır ki; şu hâdise Onbeşinci Sözd’de kat’iyyen bürhanlarıyla isbat ettiğimiz üzere; şu yıldızların sukutu, şeyatîn ve cinlerin gaybî haberlerden kesilmesine alâmet ve işarettir.

İşte madem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm vahiy ile dünyaya çıktı; elbette yarım yamalak ve yalanlar ile karışık, kâhinlerin ve gaibden haber verenlerin ve cinlerin ihbaratına sed çekmek lâzımdır ki, vahye bir şübhe îras etmesinler ve vahye benzemesin. Evet bi'setten evvel kâhinlik çoktu. Kur'an nâzil olduktan sonra onlara hâtime çekti. Hattâ çok kâhinler imana geldiler. Çünkü daha cinler taifesinden olan muhbirlerini bulamadılar.

2047 **Sualar (697)**

2048 **Mektubat (389)**

Demek Kur'an hâtime çekmişti. İşte eski zaman kâhinleri gibi, şimdi de medyumlar suretinde yine bir nevi kâhinlik Avrupa'da ispiritizmacıların içlerinde baş göstermiş. Her ne ise..."²⁰⁴⁹

RÜYAYA İTİMAD ETMEMEK

“**İkincisi:** Kur'an ile tefe'üle ve rü'yaya itimada ehl-i hakikat tarafdar değiller. Çünkü Kur'an-ı Hakîm, ehl-i küfrü kesretle ve şiddetli bir tarzda vuruyor. Tefe'ülde, kâfire ait şiddeti, tefe'ül eden insana çıktığı vakit, yeis veriyor; kalbi müşevveş ediyor.

Hem rü'ya dahi hayr iken, bazı aks-i hakikatla görüldüğü için şerr telakki edilir, yeise düşürür, kuvve-i maneviyeyi kırar, sû'-i zan verir.

Çok rü'yalar var ki: Sureti dehşetli, zararlı, mülevves iken; tabiri ve manası çok güzel oluyor. Herkes rü'yanın suretiyle manasının hakikatı mabeynindeki münasebeti bulamadığı için; lüzumsuz telaş eder, me'yus olur, keder eder.

İşte yalnız bu cihet içindir ki, ehl-i hakikat gibi ve İmam-ı Rabbanî misillü başta **نه شبم نه شب پرستم** dedim."²⁰⁵⁰

UMUR-U GAYBİYE İHBARINDAN MİSALLER

“**BEŞİNCİ NÜKTELİ İŞARET:** Umûr-u gaybiyeye dair hadîslerin birkaç misalini zikrederiz:

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, nakl-i sahih ile ve mütevatir bir derecede bize vâsıl olmuş ki; minber üstünde, cemaat-ı Sahabe içinde ferman etmiş ki:

إِنِّي حَسَنٌ هَذَا سَيِّدٌ سَيُصْلِحُ اللَّهُ بِهِ بَيْنَ فِتْنَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ

İşte kırk sene sonra İslâmın en büyük iki ordusu karşı karşıya geldiği vakit, Hazret-i Hasan Radıyallahü Anhü,

Hazret-i Muaviye (R.A.) ile musalaha edip, cedd-i emcedinin mu'cize-i gaybiyesini tasdik etmiştir.

İkincisi: Nakl-i sahih ile Hazret-i Ali'ye demiş:

سَتُقَاتِلُ النَّكِيثِينَ وَالْقَاسِطِينَ وَالْمَارِقِينَ

Hem Vak'a-i Cemel, hem Vak'a-i Sıffîn, hem Vak'a-i Havaric hâdiselerini haber vermiş.

Hem Hazret-i Ali (R.A.) Hazret-i Zübeyr ile seviştiği bir zaman dedi: "Bu sana karşı muharebe edecek, fakat haksızdır."

Hem Ezvac-ı Tahiratına demiş: "İçinizde birisi, mühim bir fitnenin başına geçecek ve etrafında çoklar katledilecek."

وَتَنْبِجُ عَلَيْهَا كِلَابُ الْحَوَائِبِ

İşte şu sahih, kat'î hadîsler; otuz sene sonra Hazret-i Ali'nin Hazret-i Âişe ve Zübeyr ve Talha'ya karşı Vak'a-i Cemel'de.. ve Muaviye'ye karşı Sıffîn'de.. ve Havaric'e karşı Harevra'da ve Nehrüvan'da muharebesi, o ihbar-ı gaybiyenin bir tasdik-i fiilîsidir.

Hem Hazret-i Ali'ye: "Senin sakalını senin başının kanıyla ıslattırarak bir adamı" ihbar etmiş. Hazret-i Ali o adamı tanımış; o da Abdurrahman İbn-i Mülcem-ül Haricî'dir.

Hem Haricîlerin içinde Züssedye denilen bir adamı, garib bir nişanla alâmet olarak haber vermiştir ki; Havariclerin maktulleri içinde o adam bulunmuş; Hazret-i Ali, onu hakkaniyetine hüccet göstermiş. Hem mu'cize-i Nebeviyeyi ilân etmiş.

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm; Ümm-ü Seleme'nin, daha diğerlerin rivayet-i sahihi ile haber vermiş ki: Hazret-i Hüseyin, Taff yani Kerbelâ'da katledilecektir." Elli sene sonra, aynı vak'a-i ciğersûz vukua gelip, o ihbar-ı gaybîyi tasdik etmiş.

Hem mükerreren ihbar etmiş ki: "Benim Âl-i Beytim, benden sonra **يَلْقَوْنَ قَتْلًا وَ تَشْرِيدًا** yani; katle ve belaya ve nefye maruz kalacaklar." Ve bir derece izah etmiş, aynen öyle

çıkıştır.

Şu makamda bir mühim sual vardır ki; denilir ki: "Hazret-i Ali, o derece hilafete liyakatı olduğu ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a karabeti ve hârikulâde cesaret ve ilmi ile beraber, neden hilafette tekaddüm ettirilmedi ve neden onun hilafeti zamanında İslâm çok keşmekeşe mazhar oldu?.."

Elcevab: Âl-i Beyt'ten bir kutb-u a'zam demiş ki: "Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Hazret-i Ali'nin (R.A.) hilafetini arzu etmiş, fakat gaibden ona bildirilmiş ki: Murad-ı İlahî başkadır. O da, arzusunu bırakıp, murad-ı İlahîye tâbî olmuş." Murad-ı İlahînin hikmetlerinden birisi şu olmak gerektir ki:

Vefat-ı Nebevî'den sonra, en ziyade ittifak ve ittihad gelmeye muhtaç olan Sahabeler; eğer Hazret-i Ali başa geçseydi, Hazret-i Ali'nin hilafeti zamanında zuhura gelen hâdisatın şهادetiyle ve Hazret-i Ali'nin mümaşatsız, pervasız, zâhidane, kahramanane, müstağniyane tavrı ve şöhretgir-i âlem şecaatı itibariyle, çok zâtlarda ve kabilelerde rekabet damarını harekete getirip, tefrikaya sebep olmak kaviyyen muhtemeldi.

Hem Hazret-i Ali'nin hilafetinin tehhür etmesinin bir sırrı da şudur ki: Gayet muhtelif akvamın birbirine karışmasıyla, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın haber verdiği gibi, sonra inkişaf eden yetmişüç fırka efkârının esaslarını taşıyan o akvam içinde, fitne-engiz hâdisatın zuhuru zamanında, Hazret-i Ali gibi hârikulâde bir cesaret ve feraset sahibi, Hâşimî ve Âl-i Beyt gibi kuvvetli, hürmetli bir kuvvet lâzım idi ki, dayanabilsin. Evet dayandı...

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın haber verdiği gibi: "Ben Kur'anın tenzili için harbettim, sen de tevili için harbedeceksin!" Hem eğer Hazret-i Ali olmasaydı, dünya saltanatı, mülûk-u Emeviyeyi bütün bütün yoldan çıkarmak muhtemeldi.

Halbuki karşılarında Hazret-i Ali ve Âl-i Beyt'i gördükleri için, onlara karşı müvazeneye gelmek ve ehl-i İslâm nazarında mevkilerini muhafaza etmek için ister istemez Emeviye Devleti reislerinin umumu, kendileri olmasa da, herhalde teşvik ve tasvibleriyle etbaları ve taraftarları, bütün kuvvetleriyle hakaik-i İslâmiyeyi ve hakaik-i imaniyeyi ve ahkâm-ı Kur'anıyeyi muhafazaya ve neşre çalıştılar. Yüzbinlerle müçtehidîn-i muhakkikîn ve muhaddisîn-i kâmilîn ve evliyalar ve asfiyalar yetiştirdiler.

Eğer karşılarında Âl-i Beyt'in gayet kuvvetli velayet ve diyanet ve kemalâtı olmasaydı, Abbasîlerin ve Emevîlerin âhirlerindeki gibi, bütün bütün çığırdan çıkmak kaviyyen muhtemeldi.

Eğer denilse: Neden hilafet-i İslâmiye Âl-i Beyt-i Nebevî'de takarrur etmedi? Halbuki en ziyade lâıyk ve müstehak onlardı?"

Elcevab: Saltanat-ı dünyeviye aldatıcıdır. Âl-i Beyt ise, hakaik-i İslâmiyeyi ve ahkâm-ı Kur'anıyeyi muhafazaya memur idiler. Hilafet ve saltanata geçen, ya Nebi gibi masum olmalı, veyahut Hulefa-yı Raşidîn ve Ömer İbn-i Abdülaziz-i Emevî ve Mehdi-i Abbasî gibi hârikulâde bir zühd-ü kalbi olmalı ki aldanmasın.

Halbuki Mısır'da Âl-i Beyt namına teşekkül eden Devlet-i Fatımiye Hilafeti ve Afrika'da Muvahhidîn Hükûmeti ve İran'da Safevîler Devleti gösteriyor ki; saltanat-ı dünyeviye Âl-i Beyte yaramaz, vazife-i asliyesi olan hıfz-ı dini ve hizmet-i İslâmiyeti onlara unutturur.

Halbuki saltanatı terk ettikleri zaman, parlak ve yüksek bir surette İslâmiyete ve Kur'ana hizmet etmişler.

İşte bak! Hazret-i Hasan'ın neslinden gelen aktaclar, hususan Aktaç-ı Erbaa ve bilhassa Gavs-ı A'zam olan Şeyh Abdülkadir-i Geylanî ve Hazret-i Hüseyin'in neslinden gelen imamlar, hususan Zeynelâbidîn ve Cafer-i Sadık ki, herbiri birer manevî mehdi hükmüne geçmiş, manevî zulmü ve

zulümatı dağıtıp, envâr-ı Kur'aniyeyi ve hakaik-i imaniyeyi neşretmişler. Cedd-i emcedlerinin birer vârisi olduklarını göstermişler.

Eğer denilse: Mübarek İslâmiyet ve nuranî Asr-ı Saadetin başına gelen o dehşetli kanlı fitnenin hikmeti ve vech-i rahmeti nedir? Çünkü onlar, kahra lâıyk değil idiler?

Elcevab: Nasilki baharda dehşetli yağmurlu bir fırtına, her taife-i nebatatın, tohumların, ağaçların istidadlarını tahrik eder, inkişaf ettirir; herbiri kendine mahsus çiçek açar; fitrî birer vazife başına geçer. Öyle de: **Sahabe ve Tâbiînin başına gelen fitne dahi**, çekirdekler hükümündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip kamçıladı; "İslâmiyet tehlikededir, yangın var!" diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin hıfzına koşturdu. Herbiri, kendi istidadına göre câmia-i İslâmiyetin kesretli ve muhtelif vazifelerinden bir vazifeyi omuzuna aldı, kemal-i ciddiyetle çalıştı.

Bir kısmı hadîslerin muhafazasına, bir kısmı şeriatın muhafazasına, **bir kısmı** hakaik-i imaniyenin muhafazasına, **bir kısmı** Kur'anın muhafazasına çalıştı ve hakeza.. Herbir taife bir hizmete girdi. Vezâif-i İslâmiyette hummalı bir surette sa'yetteler.

Muhtelif renklere çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan âlem-i İslâmiyetin aktarına, o fırtına ile tohumlar atıldı; yarı yeri gülistana çevirdi. Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde ehl-i bid'a fırkalarının dikenleri dahi çıktı.

Güya dest-i kudret, celal ile o asrı çalkaladı, şiddetle tahrik edip çevirdi, ehl-i himmeti gayrete getirip elektriklendirdi. O hareketten gelen bir kuvve-i anilmerkeziye ile pek çok münevver müçtehidleri ve nuranî muhaddisleri, kudsî hâfızları, asfiyaları, aktaabları âlem-i İslâmın aktarına uçurdu, hicret ettirdi. Şarktan garba kadar ehl-i İslâmı heyecana getirip, Kur'anın hazinelerinden istifade için gözlerini açtırdı... Şimdi sadede geliyoruz.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmin, umûr-u

gaybiyeden haber verdiği gibi doğru vukua gelen işler binlerdir, pek çoktur. Biz yalnız cüz'î birkaç misaline işaret edeceğiz:

İşte başta Buharî ve Müslim, sıhhatle meşhur Kütüb-ü Sitte-i Hadîsiye sahibleri, beyan edeceğimiz haberlerin çoğunda müttefik ve o haberlerin çoğu manen mütevatir ve bir kısmı dahi, ehl-i tahkik onların sıhhatine ittifak etmesiyle, mütevatir gibi kat'î denilebilir.

İşte -nakl-i sahih-i kat'î ile- ashabına haber vermiş ki: "Siz umum düşmanlarınıza galebe edeceksiniz; hem Feth-i Mekke, hem Feth-i Hayber, hem Feth-i Şam, hem Feth-i Irak, hem Feth-i İran, hem Feth-i Beyt-ül Makdis'e muvaffak olacaksınız. Hem o zamanın en büyük devletleri olan İran ve Rum padişahlarının hazinelerini beyninizde taksim edeceksiniz!.."

Haber vermiş, hem "Tahminim böyle veya zannederim" dememiş. Belki görür gibi kat'î ihbar etmiş, haber verdiği gibi çıkmış. Halbuki haber verdiği vakit, hicrete mecbur olmuş. Sahabeleri az, Medine etrafı ve bütün dünya düşmandı.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- çok defa ferman etmiş:

عَلَيْكُمْ بِسِيرَةِ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِي أَبِي بَكْرٍ وَ عُمَرُ deyip, Ebu Bekir ve Ömer kendinden sonraya kalacaklar, hem halife olacaklar, hem mükemmel bir surette ve rıza-i İlahî ve marzî-i Nebevî dairesinde hareket edecekler. Hem Ebu Bekir az kalacak, Ömer çok kalacak ve pek çok fütuhât yapacak.

Hem ferman etmiş ki: **زُوِيَتْ لِي الْأَرْضُ فَأَرَيْتُ مَشَارِقَهَا**

وَمَغَارِبَهَا وَسَيَبْلُغُ مَلِكُ أُمَّتِي مَا زُوِيَ لِي مِنْهَا deyip: "Şarktan garba kadar benim ümmetimin eline geçecektir. Hiç bir ümmet, o kadar mülk zabtetmemiş." Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Gazâ-i Bedir'den evvel ferman etmiş:

هَذَا مَصْرَعُ أَبِي جَهْلٍ، هَذَا مَصْرَعُ عُتْبَةَ، هَذَا مَصْرَعُ أُمِّيَّةَ، هَذَا مَصْرَعُ فُلَانٍ وَ فُلَانٍ deyip, müşrik Kureys reislerinin herbiri nerede

katledileceğini göstermiş ve demiş: "Ben kendi elimle Übeyy İbn-i Halefi öldüreceğim." Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- bir ay uzak mesafede Şam etrafında, Mûte nam mevkideki gazve-i meşhurede muharebe eden sahabelerini görür gibi **ferman etmiş:**

أَخَذَ الرَّأْيَةَ زَيْدٌ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَهَا ابْنُ رَوَاحَةَ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَهَا جَعْفَرُ
أَخَذَهَا سَيْفٌ مِنْ سُيُوفِ اللَّهِ deyip, birer birer hâdisatı
ashabına haber vermiş. İki-üç hafta sonra Ya'lâ İbn-i
Münebbih meydan-ı harbden geldi; daha söylemeden
Muhbir-i Sadık (A.S.M.) harbin tafsilâtını beyan etti. Ya'lâ
kasem etti: "Dediğin gibi aynen öyle oldu."

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş:

إِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَضُوضًا وَإِنَّ هَذَا الْأَمْرَ بَدَأَ نُبُوءَةً
وَرَحْمَةً ثُمَّ يَكُونُ رَحْمَةً وَخِلَافَةً ثُمَّ يَكُونُ
مُلْكًا عَضُوضًا ثُمَّ يَكُونُ عُتُورًا وَجَبْرُوتًا

deyip, Hazret-i Hasan'ın altı ay hilafetiyle; Cihar-ı Yâr-ı
Güzin'in (Hulefa-yı Raşidîn'in) zaman-ı hilafetlerini ve
onlardan sonra saltanat şekline girmesini, sonra o saltanattan
ceberut ve fesad-ı ümmet olacağını haber vermiş. Haber
verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş:

يُقْتَلُ عُثْمَانُ وَهُوَ يَقْرَأُ الْمُصْحَفَ وَإِنَّ اللَّهَ عَسَى أَنْ يُلْبِسَهُ قَمِيصًا وَأَنَّهُمْ يُرِيدُونَ
خَلْعَهُ deyip, Hazret-i Osman halife olacağını ve hal'i
istenileceğini ve mazlum olarak Kur'an okurken katledileceğini
haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- hacamat edip mübarek kanını
Abdullah İbn-i Zübeyr teberrükten şerbet gibi içtiği zaman
ferman etmiş: وَيْلٌ لِلنَّاسِ مِنْكَ وَوَيْلٌ لَكَ مِنَ النَّاسِ deyip, hârika bir
şecaatle ümmetin başına geçeceğini ve müdhiş hücumlara
maruz kalacaklarını ve insanlar onun yüzünden dehşetli

hâdiselere giriftar olacaklarını haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış. Abdullah İbn-i Zübeyr, Emevîler zamanında hilafeti Mekke'de ilân ederek kahramanane çok müsademe etmiş; nihayet Haccac-ı Zalim büyük bir ordu ile üzerine hücum ederek, şiddetli müsademedden sonra o kahraman-ı âlişan şehid edilmiş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Emeviye Devleti'nin zuhurunu ve onların padişahlarının çoğu zalim olacağını ve içlerinde Yezid ve Velid bulunacağını ve Hazret-i Muaviye ümmetin başına geçeceğini, *وَإِذَا مَلَكَتْ فَاسْجِحْ* fermanıyla, rıfk ve adaleti tavsiye etmiş. Ve Emeviye'den sonra *وَلَدُ الْعَبَّاسِ بِالرَّايَاتِ* *يَخْرُجُ* *وَلَدُ الْعَبَّاسِ بِالرَّايَاتِ* deyip, Devlet-i Abbasiye'nin zuhurunu ve uzun müddet devam edeceğini haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş:

وَيْلٌ لِلْعَرَبِ مِنْ شَرِّ قَدِ اقْتَرَبَ deyip, Cengiz ve Hülâgu'nun dehşetli fitnelerini ve Arab Devlet-i Abbasiyesini mahvedeceklerini haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Sa'd İbn-i Ebî Vakkas gayet ağır hasta iken ona ferman etmiş: *لَعَلَّكَ تُخَلَّفُ حَتَّى يَنْتَفِعَ بِكَ أَقْوَامٌ* deyip, ileride büyük bir kumandan olacağını, çok fütuhât yapacağını, çok milletler ve kavimler ondan menfaat görüp, yani İslâm olup ve çoklar zarar görecektir, yani devletleri onun eliyle harab olacağını haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış. Hazret-i Sa'd ordu-yu İslâm başına geçti, Devlet-i İraniye'yi zîr ü zeber etti; çok kavimlerin daire-i İslâma ve hidayete girmelerine sebep oldu.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- imana gelen Habeş Meliki olan Necaşî, Hicretin yedinci senesinde vefat ettiği gün ashabına haber vermiş, hattâ cenaze namazını kılmış. Bir hafta sonra cevap geldi ki, aynı günde vefat etmiş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Cihar-ı Yâr-ı Güzin ile beraber Uhud veya Hira Dağı'nın başında iken dağ titredi, zelzelelendi.

Dağa ferman etti ki: أَثْبَتْنَا مَا عَلَيْنَا نَبِيٍّ وَ صِدِّيقٍ وَ شَهِيدٍ deyip, Hazret-i Ömer ve Osman ve Ali'nin şehid olacaklarını haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Şimdi ey bedbaht, kalbsiz, bîçare adam! Muhammed-i Arabî akıllı bir adam idi diye o Şems-i Hakikat'a karşı gözünü yuman bîçare insan! Onbeş enva'-ı külliye-i mu'cizatından birtek nev'i olan umûr-u gaybiyeden onbeş ve belki yüz kısmından bir kısmını işittin.

Manevî tevatür derecesinde kat'î bir kısmını duydun. Şu ihbar-ı gayb kısmının yüzden birisini akıl gözüyle gören bir zâta "dâhî-i a'zam" denilir ki, ferasetiyle istikbali keşfediyor. Binaenaleyh senin gibi haydi deha desek; yüz dâhî-i a'zam derecesinde bir deha-yı kudsiyeyi taşıyan bir adam yanlış görür mü? Yanlış haber vermeye tenezzül eder mi?

Böyle yüz derece bir deha-yı a'zam sahibinin saadet-i dâreyne dair sözlerini dinlememek, elbette yüz derece divaneliğin alâmetidir.²⁰⁵¹

GELECEK ZAT

Aziz Kardeşlerim!

Ehemmiyetli gördüğüm sualinize Risale-i Nurdan cevap yazmak gerekiyor. Risale-i Nur'u konuşurmak, kaidemiz olmalıdır. Kişiyi dinlemek değil, mesleğimizce kitabı dinlemek esastır.

Sual: Risale-i Nurda bahsedilen “gelecek zat “ kimdir?

Cevab “Gelecek zat” “beklenen zat” gibi tabirlerle nazara verilen o zâtın bazı hususiyetleri ve vazifeleriyle o zâtın bir derece sezilip tanınması tarzını birinci derecede ölçü yapmak esastır. Bu taz hareket, Nurun tahkik mesleği olduğu gibi, hakiki Nur Talebesi için tek ölçüdür. Hem de kitaba bağlılığın ve sadakatın lâzımıdır.

Bu kadar efkâr ve kanaatların karıştığı ve mütezzad maksadların hareketlendiği bu fitne-i âhîrzamanda, kitaba bağlılığın esas alınması zarureti vardır. Bu gibi mes'elelerde bilgi sahibi olanlar da kitapta olanları görmek ve şahsî anlayışlarını karıştırmamak niyet-i hâlisaneyeye sahib olmak icab eder. Aksi halde farklı fikirler ve şahsî kanaatlar ortaya çıkar ve keşmekeşe sebebiyet verir.

Evvela gelecek zattan haber veren birkaç ifadeyi görelim:

“Hakiki beklenen o zât”²⁰⁵² 2053

2052 **Kastamonu Lahikası (90)**

2053 Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakikî beklenen o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mes'ele var: Biri hayat, biri şeriat, biri imandır. Hakikat noktasında en mühimmi ve en a'zamı, iman mes'elesidir. Fakat şimdiki umumun nazarında ve hal-i âlem ilcaatında en mühim mes'ele, hayat ve şeriat görüldüğünden o zât şimdi olsa da, üç mes'eleyle birden umum rûy-i zeminde vaziyetlerini değiştirmek nev'-i beşerdeki cârî olan âdetullaha muvafık gelmediğinden, her halde en a'zam mes'eleyle esas yapıp, öteki mes'eleleri esas yapmayacak. Tâ ki iman hizmeti safvetini umumun nazarında bozmasın ve avamın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksadlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem yirmi seneden (1) beri tahribkârane eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadakat kaybolmuş ki, ondan belki de yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib hâlâta karşı, çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadakat ve hamiyet-i

“O ileride gelecek acib şahsın”^{2054 2055}

“**Sonra gelecek** o mübarek zat, Risale-i Nuru bir programı olarak neşr ve tatbik edecek.”^{2056 2057}

İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır ve zarar verir.

Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet, Risale-i Nur şakirdlerinin daireleri içindeki kudsi hizmettir. Her ne ise... **Kastamonu L. (90) (1) 1920 yılından beri (aşağı yukarı)**

2054 **Barla Lahikası (283)**

2055 Mektubunda İlm-i Kelâm dersini benden almak arzu etmişsiniz. Zâten o dersi alıyorsunuz. Yazdığımız umum Sözlür, o nurlu ve hakikî İlm-i Kelâm'ın dersleridir. İmam-ı Rabbanî gibi bazı kudsi muhakkikler demişler ki: Âhîrzamanda İlm-i Kelâmı, yani ehl-i hak mezhebi olan mesail-i imaniye-i kelâmîyeyi, birisi öyle bir surette beyan edecek ki; umum ehl-i keşf ü tarîkatın fevkinde, o nurların neşrine sebebiyet verecektir. Hattâ İmam-ı Rabbanî kendisini o şahıs gibi görmüştür.

Senin şu âciz ve fakir ve hiç ender hiç olan kardeşin, bin derece haddimin fevkinde olarak kendimi o gelecek adam olduğumu iddia edemem, hiçbir cihette liyakatim yoktur. Fakat o ileride gelecek acib şahsın (**a**) bir hizmetkârı ve ona yer hazır edecek bir dümdarı ve o büyük kumandanın pişdar bir neferi olduğumu zannediyorum. Ve ondandır ki, sen de yazılan şeylerden o acib kokusunu aldın. **Barla Lahikası (283)**

(**a**) Ahmed-i Farukî Risale-i Nur hakkında demiş ki: "Mütekelliminden biri gelecek, bütün hakaik-i imaniyeyi kemal-i vuzuh ile beyan ve isbat edecek." Zaman isbat etti ki; o adam, adam değil belki Risale-i Nur'dur. Ehl-i keşf Risale-i Nur'u, ehemmiyetsiz olan tercümanı suretinde keşiflerinde müşahede etmişler, bir adam demişler. **Kastamonu L. (10)**

2056 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (9)**

2057 Ümmetin beklediği, âhîr zamanda gelecek zâtın üç vazifesinden en mühimmi ve en büyüğü ve en kıymetdarı olan îman-ı tahkikîyi neşr ve ehl-i îmanı dalâletten kurtarmak cihetiyle, o en ehemmiyetli vazifeyi aynen bitemâmiha Risale-i Nurda görmüşler. İmam-ı Ali ve Gavs-ı a'zam ve Osman-ı Hâlidî gibi zatlar, bu nokta içindir ki, o gelecek zâtın makamını Risale-i Nurun şahs-ı mânevîsinde keşfen görmüşler gibi işaret etmişler. Bâzan da o şahs-ı mânevîyi bir hâdimine vermişler, o hâdime mültefitane bakmışlar. Bu hakikatdan anlaşılıyor ki; sonra gelecek o mübarek zat, Risale-i Nuru bir programı olarak neşr ve tatbik edecek. O zâtın ikinci vazifesi, Şeriati icra ve tatbik etmektir. Birinci vazife, maddi kuvvetle değil, belki kuvvetli itikad ve ihlâs ve sadakatle olduğu halde, bu ikinci vazife, gayet büyük maddî bir kuvvet ve hâkimiyet lâzım ki, o ikinci vazife tatbik edilebilsin. O zâtın üçüncü vazifesi, Hilâfet-i İslâmîyeyi İttihad-ı İslâma bina ederek, İsevî ruhanîleriyle ittifak edip Dîn-i İslâma hizmet etmektir. Bu vazife, pek büyük bir saltanat ve kuvvet ve milyonlar fedakârlarla tatbik edilebilir. Birinci vazife, o iki vazifeden üç-dört derece daha ziyade kıymetdardır, fakat o ikinci, üçüncü vazifeler pek parlak ve çok geniş bir dairede ve şa'şaalı bir tarzda olduğundan umumun ve avamın nazarında daha ehemmiyetli görünüyorlar. İşte o has Nurcular ve bir kısmı evliya olan o kardeşlerimizin tâbire ve te'vile muhtaç fikirlerini ortaya atmak, ehl-i dünyayı ve ehl-i siyaseti telâşa verir ve vermiş.. hücumlarına vesile olur. Çünkü, birinci vazifenin hakikatını ve kıymetini göremiyorlar, öteki cihetlere hamlederler.

Kardeşlerimin ikinci iltibası : Fâni ve çürütülebilir bir şahsiyeti, bazı cihetlerle

Risale-i Nura “O gelecek zâtın ismini vermek, üç vazifesi birden hatıra geliyor, yanlış olur. Hem hiçbir şey'e âlet olmayan Nurdaki ihlâs zedelenir.”²⁰⁵⁸

“Said Nursî, Kur'an ve imana hizmet mesleğini ihtiyar edip, hiçbir maddî ve manevî menfaat, salahat ve velilik gibi manevî makamları maksad ve gaye etmeden, sırf Cenab-ı Hakk'ın rızası için hizmet yapmıştır. Basiretli ehl-i ilim tarafından bütün Müslümanlarca "Zuhuru beklenen siyasî ve dinî bir halâskârdır" gibi şahsına verilen yüksek mertebeyi, Bediüzzaman hiddetle reddetmiş, kendisinin ancak Kur'anın bir hizmetkârı ve Risale-i Nur Talebelerinin bir ders arkadaşı olduğuna inanmış ve beyan etmiştir.”²⁰⁵⁹

Şimdi Risale-i Nur'un ve seyyidlerin ve ittihad-ı İslâmın şahs-ı manevisini temsil edecek o gelecek zâtın bazı hususiyetlerin tesbitine geçiyoruz:

1- O GELECEK ZÂT, ÂLİ BEYTEN, YANİ SEYYİDLERDEN OLACAK

birinci vazifede(b) pişdarlık eden Nur Şâkirdlerinin şahs-ı mânevîsini temsil eden o âciz kardeşine veriyorlar. Halbuki bu iki iltibas da Risale-i Nurun hakikî ihlâsına ve hiçbir şey'e, hattâ mânevî ve uhrevî makamata dahi âlet olmamasına bir cihette zarar verdiği gibi, ehl-i siyaseti de evhama düşürüp Risale-i Nurun neşrine zarar gelir. Bu zaman, şahs-ı mânevî zamanı olduğu için, böyle büyük ve bâkî hakikatlar, fânî ve âciz ve sukut edebilir şahsiyetlere bina edilmez!

(b) “İman-ı tahkikiyi neşr ve ehl-i imanı dalâletten kurtarmak”

Elhâsıl: O gelecek zâtın ismini vermek, üç vazifesi birden hatıra geliyor, yanlış olur. Hem hiçbir şey'e âlet olmayan Nurdaki ihlâs zedelenir, avam-ı mü'minin nazarında hakikatların kuvveti bir derece noksanlaşır, yakîniyet-i bürhaniye dahi kazâyâ-yı makbûledeki zann-ı galibe inkılâb eder, daha muannid dalâlete ve mütemerrid zındıkaya tam galebesi, mütehayyir ehl-i imanda görünmemeye başlar; ehl-i siyaset evhama ve bir kısım hocalar itiraza başlar. Onun için, Nurlara o ismi vermek münasip görülüyor. Belki müceddittir, onun pişdarıdır, denilebilir. **Sikke-i Tastik G. (10)**

2058 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (10)**

2059 **Sözler (758)**

“Ehl-i velayet ve ehl-i kemalin başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî...”²⁰⁶⁰

Bu açık beyanın kat'i Hükmüyle o zat, ehl-i velayetin ve ehl-i kemalin başına geçecek. Demek ona bağlanacak olanlar ehl-i sefahet değil, hakiki dindarlar ve veliler olacak.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, gayb-aşına nazarıyla görmüş ki: Âl-i Beyti, Âlem-i İslâm içinde bir şecere-i nuraniye hükmüne geçecek. Âlem-i İslâmın bütün tabakatında kemalât-ı insaniye dersinde rehberlik ve mürşidlik vazifesini görecek zâtlar, ekseriyet-i mutlaka ile Âl-i Beytten çıkacak.²⁰⁶¹

Âlem-i İslâmiyetin bir silsile-i nuraniyesi olan Âl-i Beytine ehl-i imanı manevî rabetmek için, Mehdi'yi haber vermiş. Âhırzamanda gelen Mehdi gibi, herbir asır Âl-i Beytten bir nevi Mehdi, belki Mehdiler bulmuş.²⁰⁶²

Her asırda bir nevi Mehdi, Âl-i Beyt'ten çıkmış, ceddinin şeriatını muhafaza ve sünnetini ihya etmiş.²⁰⁶³

“Âhir zamanın o büyük şahsı, Âl-i Beyt'ten olacaktır.”²⁰⁶⁴

İşte yukarıda metin olarak nakledilen ifadeledrin te'vil kabul etmez sarahatiyle gelecek zât, Âl-i Beytten yani seyyid olacak.

2-O gelecek zât maddi kuvvete ve hâkimiyete sahib olup İslâm dünyasının ortak idare merkezi manasında olan hiafet makamını temsil edecek:

“Sonra gelecek o mübarek zat, Risale-i Nuru bir programı olarak neşr ve tatbik edecek. O zâtın ikinci vazifesi, Şeriatı icra ve tatbik etmektir. Birinci vazife, maddi kuvvetle değil, belki kuvvetli îtikad ve ihlâs ve sadakatle olduğu halde, bu ikinci vazife, gayet büyük maddî bir kuvvet ve hâkimiyet lâzım ki, o

2060 Mektubat (56)

2061 Lemalar (21)

2062 Mektubat (95)

2063 Şualar (590)

2064 Emirdağ Lah,kası (267)

ikinci vazife tatbik edilebilsin. O zâtın üçüncü vazifesi, Hilâfet-i İslâmiyeyi İttihad-ı İslâma bina ederek, İsevî ruhanîleriyle ittifak edip Dîn-i İslâma hizmet etmektir. Bu vazife, pek büyük bir saltanat ve kuvvet ve milyonlar fedakârlarla tatbik edilebilir.”²⁰⁶⁵

“Tâ âhir zamanda, hayatın geniş dairesinde asıl sahibleri, yâni Mehdi ve şâkirdleri, Cenâb-ı Hakkın izniyle gelir, o daireyi genişlendirir ve o tohumlar sünbülünür. Bizler de kabrimizde seyredip Allaha şükrederiz.”²⁰⁶⁶

O gelecek zât, Hilafet saltanatıyla meşgul olması cihetiyle birinci vazife olan iman hakikatlarını keşf ve izhar vazifesini yapamayacağı, ancak hilafet saltanatını temsil edeceği şöyle ifade ediliyor: “Bu vazife (Yani birinci iman hizmeti) hem dünya, hem herşeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazret-i Mehdi'nin o vazifesini bizzât kendisi görmeğe vakit ve hal müsaade edemez. Çünkü hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) cihetindeki saltanatı, onun ile iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir taife bir cihette görecektir. O zât, o taifenin uzun tedkikatı ile yazdıkları eseri kendine hazır bir program yapacak, onun ile o birinci vazifeyi tam yapmış olacak.”²⁰⁶⁷

Bu izahtan açıkça anlaşılıyor ki, o gelecek zât, Risale-i Nur'u nazara verecek, şahsî ilmiyle ve anlayışıyla milleti irşada çalışılmayacak, irşad vazifesinin Risale-i Nura ait olduğunu anlayacak. Hem Risale-i Nuru program yapacağı cihetle de vazifesinde hareket tarzını ve düsturlarını da Risale-i Nurdan alacak, kendi anlayışıyla hareket etmiyecek.

Yine aynı hükmü yani hilafet ve ittihad-ı İslâm kuvvetiyle ikinci ve üçüncü vazifelerini yapacağı ve bütün islam dünyası ona yardım edeceği ve bütün ulema ve evliyanın ve seyyidlerin ona iltihak edeceği şöyle ifade ediliyor:

“İkinci Vazifesi: Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı

2065 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (9)**

2066 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (172)**

2067 **Emirdağ Lahikası (266)**

ile şeair-i İslâmiyeyi ihya etmektir. Âlem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad edip beşeriyeti maddî ve manevî tehlikelerden ve gazab-ı İlahîden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.

Üçüncü Vazifesi: İnkılabat-ı zamaniye ile çok ahkâm-ı Kur'aniyenin zedelenmesiyle ve şeriat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) kanunları bir derece ta'tile uğramasıyla o zât, bütün ehl-i imanın manevî yardımlarıyla ve ittihad-ı İslâmın muavenetiyle ve bütün ülema ve evliyanın ve bilhassa Âl-i Beyt'in neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr seyyidlerin iltihaklarıyla o vazife-i uzmayı yapmağa çalışır.²⁰⁶⁸

İşte o gelecek zâtın böyle büyük bir kuvvete sahib olacağı ölçü nazara alınınca, gelecek zât hususunda aldanma ve aldatılma imkânı olmaz.

2- O GELECEK ZÂT, NİFAK CEREYANINI DAĞILICAK:

“Süfyan ve Mehdi hakkındaki hadîslerin ifade ettikleri mana budur ki: Âhırzamanda dinsizliğin iki cereyanı kuvvet bulacak:

Birisi: Nifak perdesi altında, risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr edecek Süfyan namında müdhiş bir şahıs, ehl-i nifakın başına geçecek, şeriat-ı İslâmiyenin tahribine çalışacaktır. Ona karşı Âl-i Beyt-i Nebevînin silsile-i nuranîsine bağlanan, ehl-i velayet ve ehl-i kemalin başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî, o Süfyan'ın şahs-ı manevîsi olan **cereyan-ı münafıkaneyi öldürüp dağıtacaktır.**²⁰⁶⁹

Demek bu gelecek zât, ehl-i velayet ve ehl-i kemal, yani zamanımızda yaygın olan sefahet ve bid'alara bulaşmayan mübarek zatların başına geçecek, ehl-i bid'a ve sefih

2068 Emirdağ Lahikası (266)

2069 Mektubat (56)

insanlarla beraber olmayacak. Hem de Süfyan cereyanını dağıtacak.

Aynı manada diğer bir beyan da şöyledir:

“Âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini İslâmiyetin hakikatiyle birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaatı namı altında ve "Müslüman İsevîleri" ünvanına lâyük bir cem'iyet, o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak.”²⁰⁷⁰

İşte gelecek zâtın temsil ettiği cemaat ile nifak cereyanını dağıtması vazifesinden açıkça anlaşılıyor ki bu zât ehl-i bid'a ve nifak cereyanı ile mübareze edecek ve onlarla dost olmayacaktır.

İşte kitabın bu açık beyanı ile gösterilen ölçüyü esas alan sâdik Nurcu aldanmaz ve aldatılmaz.

4-O gelecek zât, bid'atları, yani cemiyette yaygınlaşan ve İslâm ahlâkına ve adetlerine aykırı düşen yaşayış tarzını kaldırıp şear-i İslâmiyeyi, yani islâm adetlerini ihya etmek, ikinci ehemmiyetli vazifesi olacak:

“İkinci Vazifesi: Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı ile şear-i İslâmiyeyi ihya etmektir.”²⁰⁷¹

“Şark tarafından bir nur zuhur edecek, bid'alar zulûmatını dağıtacak.” Ben, böyle bir nurun zuhuruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle kudî çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki, bu hizmetimizle o nuranî zâtlara zemin ihzar ediyoruz.”²⁰⁷²

Yine Hz. Üstad diyor: “O ileride gelecek şahsın bir hizmetkârı ve ona yer hazır edecek bir dümdarı ve o büyük kumandanın pişdar bir neferi olduğumu zannedmiyorum. Ve

2070 Mektubat (441)

2071 Emirdağ Lahikası (266)

2072 Mektubat (370)

ondadır ki, sen de yazılan şeylerden o acib kokusunu aldın.”²⁰⁷³

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: **أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ فِي النَّارِ** Yani Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.”²⁰⁷⁴

Malumdur ki, şeair ile bid'ad birbirine zıttır. Şeairi ihyada vazifeli olanlar ehl-i bid'a ile ve bid'atlı hayat ile iç içe olsa, asıl vazifesine zıt olacağından bu ihya vazifesinin ehli olmaları imkânsızdır., tezattır. Hz. Üstad bid'alardan ve ehl-i bid'adan uzak durmak dersini veren beyanlarında diyor ki:

كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ

Acaba bid'aları icad etmekle o kafile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir? Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki:

كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ

Acaba bu ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâyık bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şeair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar?

Olsa olsa, muvakkat bir cilve-i manadan gelen bir intibah-ı muvakkat, o ülema-i sû'u aldatmıştır. Meselâ: Nasılki bir hayvanın veyahut bir meyvenin derisi soyulsa, muvakkat bir zarafet gösterir; fakat az bir zamanda o zarif et ve o güzel meyve, o yabanî ve paslı ve kesif ve ârızî deri altında siyahlanır, taaffün eder.

Öyle de şeair-i İslâmiyedeki tabirat-ı Nebeviye ve İlahiye, hayatdar ve sevabdar bir cild, bir deri hükmündedir. Onların soyulmasıyla, maânîdeki bir nuraniyet, muvakkaten çıplak -bir

2073 Barla Lahikası (283)

2074 Lem'alar (53)

derece- görünür; fakat cilden cüda olmuş bir meyve gibi, o mübarek manaların ruhları uçar, zulmetli kalb ve kafalarda beşerî postunu bırakıp gider.. nur uçar, dumanı kalır. Her ne ise...

Sekizinci Nükte: Buna dair bir düstur-u hakikatı beyan etmek lâzım. Şöyle ki: Nasıl "**hukuk-u şahsiye**" ve bir nevi hukukullah sayılan "**hukuk-u umumiye**" namıyla iki nevi hukuk var; öyle de: Mesail-i şer'iyede bir kısım mesail, eşhasa taalluk eder; bir kısım, umuma, umumiyet itibariyle taalluk eder ki; onlara "**Şeair-i İslâmiye**" tabir edilir.

Bu şeairin umuma taalluku cihetiyle umum onda hissedardır. Umumun rızası olmazsa onlara ilişmek, umumun hukukuna tecavüzdür. O şeairin en cüz'isi (sünnet kabilinden bir mes'elesi) en büyük bir mes'ele hükmünde nazar-ı ehemmiyettedir. Doğrudan doğruya umum âlem-i İslâma taalluk ettiği gibi; Asr-ı Saadetten şimdiye kadar bütün eazım-ı İslâmın bağlandığı o nuranî zincirleri koparmaya, tahrib ve tahrif etmeye çalışanlar ve yardım edenler düşünsünler ki, ne kadar dehşetli bir hataya düşüyorlar. Ve zerre miktar şuurları varsa, titresinler!²⁰⁷⁵

İşte bu sarih beyanlar, bid'ata ve ehl-i bid'aya müsamaha ve dostluğu açık bir şekilde kabul etmiyor, reddediyor. Evet şeairin kaldırılıp bid'atın yayılması, vicdan-i umumiye ve dinî hissiyatı bozarak anarşiye yol açıyor.

Hız. Üstad diyor ki: "Ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cem'iyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki vicdan-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor ve hayat-ı imaniyeyi yaşatan, an'ane ile gelen hissiyat-ı mütevâriseyi yandırıyor. Herbir müslüman tek başıyla bu dehşetli yangından kurtulmaya

me'yusane çabalarken, Risale-i Nur Hızır gibi imdada yetişti.”²⁰⁷⁶

Bu açık beyanların kat'i hükmüyle o gelecek zât ve cereyanı, bid'alara ve ehl-i bid'aya muarızdır ve şair-i diniyeyi ihya ve muhavaza etmekle muvazzaftır.

Netice: *Bid'aya ve ehl-i bid'aya muhalefet etmeyen ve belki onlarla dostluk kuranlara, mehdiyetin geniş dairesinde icraatçı cereyanının mümessili olacak o gelecek zâttır diye bakmak, Risale-i Nur'un hadislerden aldığı mezkûr beyanlarına tamamen aykırı ve çok mesuluyetli bir anlayış olur.*

Daha yazılacak çok şey varsa şimdilik bu kadarla iktifa edildi. Çok çok selâmlar.

GENİŞ DAİRENİN İRŞADI

Eğer denilse ki, Avrupa ve Avrupa birliği meseleler, siyasî, içtimaî ve dünyevî meselelerdir. Risale-i Nur'un vazivesi ise uhrevî, imanî ve manevîdir. Avrupa birliği gibi dünyevî meselelerle meşgul olmak, nurculuk mesleğine aykırıdır ilh...

Her meselede olduğu gibi, bu sualin cevabını da yine Risale-i Nurdan bulmalıyız. Evet, Avrupa'dan gelen getirilen bid'alardan, dalâletlerden, dünyaperestlik ve sefahetlerden insanları ikaz ve irşad etmek ve def'i mefasid hasidesiyle medeniyet-i sefihenin çirkinliğini ve sehiv medeniyet taraftarı olan ceryanların İslâm dünyasına karşı düşmanlıklarını gösterip o câzibedar sefahetlerden nefret verdirip insanları kurtarmak, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünkü ahirzaman fitnesinin tahribatını tamir etmek asrın müceddidine aittir. Evet, Risale-i Nur Külliyyatının Muhtelif yerlerinde risale-i nurun vazifelerini beyan eden çok ifadeler vardır.

Ezcümle Bediüzzama Hz. Diyor ki:

"Bugünlerde, manevî bir muhaverede bir soru ve cevabı dinledim. Size bir kısa hülasasını beyan edeyim:

Biri dedi: Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahribatları ve külli techizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derece hararetle daha yeni tahşidat yapıyor?

Ona cevaben dediler: "Risale-i Nur, yalnız bir cüz'i tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor. Belki külli bir tahribatı ve İslamiyeti içine alan, daplar büyüklüğünde tarları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor.

Ve yalnız hususi bir kalbi ve has bir vicdanı islahaya çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid aletler ile dehretli rahnelenen kalb-i umumiye ve efkar-ı ammeyi ve umumun bahusus avam-ı mü'mininin

istinadgahları olan İslâmi esaslar ve cereyanlar ve reairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumiye, Kur'an'ın i'cazıyla ve genir yaralarını Kur'anın ve imanın ilaçları ile tedavi etmepe çalıyor.

Elbette böyle külli ve dehretli rahnelere ve yaralara, hakkalyakin derecesinde ve daplar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hasiyetinde mücerreb ilaçlar, hadsiz edviyeler bulunmak gerektir ki; bu zamanda Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'caz-ı manevisinden çıkan Risale-i Nur o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkirafata medardır." diyerek uzun bir mükaleme cereyan etti. Ben de tamamen irittim, hadsiz rükrettim. Kısa kesiyorum."2077

Yine bu geniş dairede bid'atların tamiri hakkında bir beyanda şöyledir.

*Evet "Hazret-i Mehdi'nin cem'iyet-i nuraniyesi, Süfyan komitesinin tahribatçı rejim-i bid'akaranesini tamir edecek, Sünnet-i Seniye'yi ihya edecek; yani alem-i İslâmiyette risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkar niyetiyle reriati Ahmediyeyi (A.S.M.) tahribe çalırın Süfyan komitesi, Hazret-i Mehdi cem'iyetinin mu'cizekar manevi kılıncıyla öldürülecek ve dapıtılacak."*2078

Keza 5. Şua ve 12. Sözün 1,2,3. Esasları ve 30. Sözün birinci maksadı 29. Mektup Altıncı kısmın zeyli, yani Es'ile-i Sitte risalesi ve yedinci kısım (İşarat-ı Seb'a) ve 17. Lema ve 5. 7. Notlar ve 22. Lema ve 14. Şuadaki mahkeme müdafaaları gibi daha pek çok bahis ve kısımlar, ahirzaman fitnessi ve ehl-i dünya ve menfi Avrupaya karşı ümmeti ikaz ve irşad eden bahisler büyük bir yükün bir yekün teşkil eder.

Risale-i Nur'un haslar dairesi bu geniş dairelerle bilfiil meşgul olmaz, fakat ihtiyaca göre bu ders ve ikazları ehline bildirir ve dersler yaparlar ve tebliğe bulunurlar.

2077 **Kastamonu Lahikası (30)**

2078 **Mektubat (441)**

Evet Bediüzzaman Hz. Bu vazifeye haslar dairesini tevkil etmiştir. Bir mektubunda diyor ki:

“Riddetli hastalık ve sair sebeplerin tesiriyle ben Nurcu karderlerimle konuramadımdan ve o musahabeden mahrum kaldımdan benim bedelime sizler ve Risale-i Nur'un Kur'an medresesinde Yeni Said'e verdipi ders ve Eski Said'in de Hutbe-i Ramiye ve zeyilleri gibi hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı dersleri ve konurmaları bu biçare karderiniz bedeline, mürtak oldupum karderlerimle benim yerimde konurmalarını tevkil ediyorum.”²⁰⁷⁹

Mezkür Hutbe-i şamiye eseri hakkındada şöyle diyor:

“Demek bu pek ehemmiyetli ders, zamanı geçmir eski bir hutbe depil, belki doprudan dopruya 1327'ye bedel, 1371'de ve Cami-i Emevi yerine alem-i İslâm camiinde üçyüz yetmir milyon bir cemaate hakikatlı ve taze bir ders-i içtimai ve İslâmidir, diye tercümesini nerretmek zamanıdır tahmin ederim.”²⁰⁸⁰

İşte mezkür tazsiye mektubu ve Hutbe-i Şamiye, iki mekteb-i Müsibetin şهادetnemesi ve münazarat gibi eserleri ihtiyaca göre nazarla arz etmek vazifesi ve Nurun hizmet hayatında devan etmiş olan bu manadaki tatbikat, geniş daireye bakan tebliğ vazifesinin meşruiyetini gösteriyor.

Keza Bediüzzaman Hz. Risle-i Nur'un nâşir hâmi, sahib, vâris muhafız, bekçi, nöbetçi, Genç Said gibi tavsifatla nazara verdiği has dairesindeki hizmet heyetinin muarızlara karşı Nuru koruyacakları gibi, ikaz, irşad ve tebliğ hizmetleride vazifeleridir.

Mezkür vasıflarla yapılan tavsifler, İttihad Yayınları'ndan **“İmam-Hayat-Şeri'at” adlı broşürün 126. Parağrafından 138. Parağrafa kadar kısmen tesbitlidir.**

2079 Emirdağ Lahikası-2 (109)

2080 Hanımlar Rehberi (6)

Yine İttihad Yayıncılık'ta neşredilen “**Risale-i Nur'dan Derlemeler Neşriyatı**” adlı eserde ise, bu meselenin tavsilatı vardır.

Netice: Risale-i Nur'da hakaik-i Kur'aniye ve imaniye derslerinin beraberinde, fitne-i ahirzamanın ifsadından ikaz ve irşad eden hayli dersler vardır.

GIYBET

GIYBET, bir kimsenin gıyabında hoşlanmıyacağı bir şey söylemektir. Hazret-i Peygamber sallallahü aleyhi vesellem buyurmuştur ki: “bilirmisiniz **gıybet nedir?**” Allah ve Resulü a'lem dediler. “**Kardeşini hoşlanmıyacağı bir şey ile anmandır.**” buyurdu. Ya söylediğim kardeşimde varsa denildi? “Eğer **söylediğin onda varsa gıybet etmiş olursun,** ve eğer söylediğin **onda yoksa o vakit ona bühthan etmiş olursun.**”

Buyurdu ki bunu Müslim, Ebû Dâvud, Tirmîzi, Neseî ve sâire de zikretmiştir. Demek ki bundan evvelki âyette yüzüne karşı ayıplamak nehyedildiği gibi burada da gıybet nehyedilmiştir.

Birgivî Tarikat Muhammediye de bu hadîsi naklettikten sonra der ki: gıybet, din-ü Dünya ayıplarının zikrine şamil olur. Lâkin bizim **ulemamıza göre muhatabın gıybet edilene tanınması ve sebb tarikiyle olması da şarttır.** Kazîhan fetâvâsında “Bir adam **kardeşinin mesavîsini ihtiman suretiyle zikrederse o gıybet olmaz.** Gıybet ancak gadab suretiyle sebb kasd ederek zikrolunmaktadır.” diye mezkûrdur.

Binaenaleyh **münkeri tayir için** veya **istiftâ için** veya **şerrinden tahsir için** yâhudun topal demek gibi **ta'rif için** olursa **gıybet olmaz.** Kezâlik, fısık zûlmü açıklar bir kimse olur da onun fısıkını, zûlmünü anarsa yine gıybet olmaz. Lâkin aleni yapmadığı **başka bir ayıbını zikrederse gıybet olur.** İbni Şeyh, Enes (r.a)'ten: Hz. Peygamber (S.A.V) buyurdu ki

(men elka cilbabul haya fela gıybete lehu) = her kim **haya örtüsünü atarsa artık onu gıybeti yoktur**. İbni ebiddünya, Behz ibni hakîmden, o babasından, o dedesinden: Hz. Peygamber (S.A.V) buyurdu ki: () = **Faciri nas tanırken almaktan korkacakmısınız? Onu onda olan ile anıki nâs sakınsın”**.

Gazâlî sebbi şart etmemiş ve ihtimama iltifat eylememiş olduğu için daha çok daraltmıştır.

Sonra **gıybet üç nevi’dir**.

Evvelkisi **gıybet edip de ben gıybet etmiyorum onda olanı söylüyorum demektir**. Bu, fakıth Ebûlleysin Tenbîhte dediği gibi kat’i **Haramı helâl saymak olduğu için küfürdür**. **İkincisi** gıybet edip gıybeti mügtâba bâliğ olmaktadır, bu ma’siyettir, halâllaşmadıkça tevbe de tamam olmaz, çünkü ezâ eylemiş kul hakkı teallûk etmiştir. İbni ebiddünya ve Taberenînin Câbirden tahric eyledikleri şu hadîsin mahmilide budur: **gıybet zinâdan eşedir, buyurulmuş**, nasıl olur denilmiş, aleyhisselâtu vessalam buyurmuşki: racül zinâ eder.(2) sonra tevbe eder Allah mağfiret buyurur, gıybet eden ise sahibi mağfiret etmedikçe mağfiret olunmaz.

Üçüncüsü, sahibine bâliğ olmaz. Bu hem kendisine ve hem gıybet ettiği kimseye istiğfar ederek tevbe eylemekle afolunabilir. Ba’zıları mutlaka istiğlâle muhtacdır demişler, ba’zıları da mutlaka tevbe ve istifar kâfidir demişlerdir.

GIYBET (ZEMM)

1- “Gıybet, katl gibidir.”Demek gıybette öyle bir fert bulunur ki, katl gibi bir zehr-i katilden daha muzırdır.²⁰⁸¹

2- Makam-ı zemm ve zecirde binler misallerinden meselâ:

âyetinde zemmi altı derece zemmeder. Gıybetten altı derece şiddetle zecreder. Şöyle ki: Malûmdur: Âyetin başındaki hemze, sormak (âyâ) manasındadır. O sormak manası, su gibi âyetin bütün kelimelerine girer. İşte birinci hemze ile der: (Âyâ) sual ve cevab mahalli olan aklınız yok mu ki, bu derece çirkin bir şeyi anlamıyor?

İkincisi: **يُحِبُّ** lafzı ile der: Âyâ, sevmek, nefret etmek mahalli olan kalbiniz bozulmuş mu ki, en menfur bir işi sever?

Üçüncüsü: **أَحَدُكُمْ** kelimesiyle der: Cemaatten hayatını alan hayat-ı içtimaiye ve medeniyetiniz ne olmuş ki, böyle hayatınızı zehirleyen bir ameli kabul eder?

Dördüncüsü: **تَأْنُ يَأْكُلُ لَحْمٍ** kelâmıyla der: İnsaniyetiniz ne olmuş ki, böyle canavarcasına arkadaşını dişle parçalamayı yapıyorsunuz?

Beşincisi: **أَخِيهِ** kelimesiyle der: Hiç rikkat-i cinsiyeniz, hiç sıla-i rahminiz yok mu ki, böyle çok cihetlerle kardeşiniz olan bir mazlumun şahs-ı manevisini insafsızca dişliyorsunuz? Hiç aklınız yok mu ki, kendi âzanızı kendi dişinizle divane gibi ısıyorsunuz?

Altıncısı: **مَيْتًا** ökelâmıyla der: Vicdanınız nerede? Fıtratınız bozulmuş mu ki, en muhterem bir halde bir kardeşine karşı, etini yemek gibi en müstekreh bir iş yapıyor? Demek zemm ve gıybet, aklen, kalben ve insaniyeten ve vicdanen ve fitraten ve asabiyyeten ve milliyeten mezmumdur. İşte bak! Nasıl şu âyet, icazkârane altı mertebe zemmi zemmetmekle icazkârane

altı derece o cürümden zecreder.²⁰⁸²

3- Eğer dersen: "İhtiyar benim elimde değil; fitratımda adavet var. Hem damarıma dokundurmuşlar, vazgeçemiyorum."

Elcevab: Sû-i hulk ve fena haslet eseri gösterilmezse ve gıybet gibi şeylerle ve muktezasıyla amel edilmezse; kusurunu da anlasa zarar vermez. Madem ihtiyar senin elinde değil, vazgeçemiyorsun. Senin **manevî bir nedamet, gizli bir tövbe ve zımnî bir istiğfar** hükmünde olan kusurunu bilmen ve o haslette haksız olduğunu anlaman; onun şerrinden seni kurtarır. Zâten bu mektubun bu mebhasını yazdık, tâ bu manevî istiğfarı temin etsin; haksızlığı hak bilmesin, haklı hasmını haksızlıkla teşhir etmesin.²⁰⁸³

4- (GIYBET HAKKINDADIR)

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

Yirmi Beşinci Söz'ün Birinci Şu'lesinin Birinci Şuainın Beşinci Noktasının makam-ı zemm ve zecrin misallerinden olan birtek âyetin, mu'cizane altı tarzda gıybetten tenfir etmesi; Kur'an'ın nazarında gıybet ne kadar şeni' bir şey olduğunu tamamıyla gösterdiğinden, başka beyana ihtiyaç bırakmamış.

Evet, Kur'anın beyanından sonra beyan olamaz, ihtiyaç da yoktur.

İşte **أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا³** âyetinde altı derece zemmi, zemmeder. Gıybetten altı mertebe şiddetle zecreder. Şu âyet bilfiil gıybet edenlere müteveccih olduğu vakit, manası gelecek tarzda oluyor. Şöyle ki:

Malûmdur: Âyetin başındaki hemze, sormak (âyâ) manasındadır. O sormak manası, su gibi âyetin bütün

2082 **Sözler (381)**

2083 **Mektubat (267)**

2 Onun adıyla. Hiçbir şey yoktur ki Onu hamd ile tesbih etmesin.

3 " Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?" Hucurât Süresi, 49:12

kelimelerine girer. Her kelimedede bir hükm-ü zımnî var.

İşte **birincisi**, hemze ile der: Âyâ, sual ve cevab mahalli olan aklınız yok mu ki, bu derece çirkin bir şey'i anlamıyor?

İkincisi, **اشخب** lafzıyla der: Âyâ, sevmek ve nefret etmek mahalli olan kalbiniz bozulmuş mu ki, en menfur bir işi sever?

Üçüncüsü, **غختكم** kelimesiyle der: Cemaatten hayatını alan hayat-ı içtimaiye ve medeniyetiniz ne olmuş ki, böyle hayatınızı zehirleyen bir ameli kabul eder?

Dördüncüsü, **المنجانك انطمنم** kelâmıyla der: İnsaniyetiniz ne olmuş ki, böyle canavarcasına arkadaşınızı diş ile parçalamayı yapıyorsunuz?

Beşincisi, **غحية** kelimesiyle der: Hiç rikkat-i cinsiyeniz, hiç sıla-i rahminiz yok mu ki, böyle çok cihetlerle kardeşiniz olan bir mazlumun şahs-ı manevîsini insafsızca dişliyorsunuz? Ve hiç aklınız yok mu ki, kendi âzanızı kendi dişinizle divane gibi ısıyorsunuz?

Altıncısı, **غخيا** kelâmıyla der: Vicdanınız nerede? Fıtratınız bozulmuş mu ki, en muhterem bir halde bir kardeşinize karşı, etini yemek gibi en müstekreh bir işi yapıyorsunuz?

Demek şu âyetin ifadesiyle ve kelimelerin ayrı ayrı delaletiyle: Zemm ve gıybet, aklen ve kalben ve insaniyeten ve vicdanen ve fitraten ve milliyeten mezmumdur. İşte bak nasıl şu âyet, îcaz-kârane altı mertebe zemmi zemmetmekle,

i'cazkârane altı derece o cürümden zecreder.

Gıybet, ehl-i adavet ve hased ve inadın en çok istimal ettikleri alçak bir silâhtır. İzzet-i nefis sahibi, bu pis silâha tenezzül edip istimal etmez. Nasıl meşhur bir zât demiş:

أَكْبَرُ نَفْسِي عَنْ جَزَاءٍ بِغِيْبَةٍ * فَكُلُّ إِغْتِيَابٍ جَهْدٌ مَنْ لَا لَهُ جَهْدٌ

Yani: "Düşmanıma gıybetle ceza vermekten nefsimi yüksek tutuyorum ve tenezzül etmiyorum. Çünkü gıybet; zaîf ve zelil ve aşağıların silâhıdır."

Gıybet Odur Ki: Gıybet edilen adam hazır olsa idi ve işitse idi, kerahet edip darılacaktı. Eğer doğru dese, zâten gıybettir. Eğer yalan dese; hem gıybet, hem iftiradır. İki katlı çirkin bir günahdır.

Gıybet, mahsus birkaç maddede caiz olabilir:

Birisi: Şekva suretinde bir vazifedar adama der, tâ yardım edip o münkeri, o kabahati ondan izale etsin ve hakkını ondan alsın.

Birisi de: Bir adam onunla teşrik-i mesaî etmek ister. Senin ile meşveret eder. Sen de sırf maslahat için garazsız olarak, meşveretin hakkını eda etmek için desen: "Onun ile teşrik-i mesaî etme. Çünkü zarar göreceksin."

Birisi de: Maksadı, tahkir ve teşhir değil; belki maksadı, tarif ve tanıttırmak için dese: "O topal ve serseri adam filan yere gitti."

Birisi de: O gıybet edilen adam fâsık-ı mütecahirdir. Yani fenalıktan sıkılmıyor, belki işlediği seyyiatla iftihar ediyor; zulmü ile telezzüz ediyor, sıkılmayarak aşikâre bir surette işliyor.

İşte bu mahsus maddelerde garazsız ve sırf hak ve maslahat için gıybet caiz olabilir. Yoksa gıybet, nasıl ateş odunu yer bitirir; gıybet dahi a'mal-i sâlihayı yer bitirir.

Eğer gıybet etti veyahut isteyerek dinledi; o vakit

⁴ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَ لِمَنْ اغْتَبَنَا

4 Allah'ın, bizi ve gıybetini ettiğimiz zâtı mağfiret et.

ne vakit rast gelse, "Beni helâl et" demeli.²⁰⁸⁴

5- Orucun ekmele ise: Mide gibi bütün duyguları; gözü, kulağı, kalbi, hayali, fikri gibi cihazat-ı insaniyeye dahi bir nevi oruç tutturaktır. Yani: Muharremattan, malayaniyattan çekmek ve her birisine mahsus ubudiyete sevkettir. Meselâ: Dilini yalandan, gıybetten ve galiz tabirlerden ayırmakla ona oruç tutturmak. Ve o lisanı, tilavet-i Kur'an ve zikir ve tesbih ve salavat ve istiğfar gibi şeylerle meşgul etmek...²⁰⁸⁵

6- BEŞİNCİ İŞARET

Cenab-ı Hak, Kütüb-ü Semaviyede beşere karşı şu Cennet gibi azîm mükâfat ve Cehennem gibi dehşetli mücazâtı göstermekle beraber çok irşad, ikaz, ihtar, tehdid ve teşvik ettiği halde; ehl-i iman, bu kadar esbab-ı hidayet ve istikamet varken hizb-üş şeytanın mükâfatsız çirkin zaîf desiselerine karşı mağlub olmaları, bir zaman beni çok düşündürüyordu. Acaba iman varken, Cenab-ı Hakk'ın o kadar şiddetli tehdidatına ehemmiyet vermemek nasıl oluyor? Nasıl iman gitmiyor?

فَإِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا⁵ sırrıyla şeytanın gayet zaîf desiselerine kapılıp Allah'a isyan ediyor. Hattâ benim arkadaşlarımdan bazıları, yüz hakikat dersini kalben tasdik ile beraber benden işittiği ve bana karşı da fazla hüsn-ü zannı ve irtibatı varken, kalbsiz ve bozuk bir adamın ehemmiyetsiz ve riyakârane iltifatına kapıldı, onun lehinde benim aleyhimde bir vaziyete geldi. Fesübhanallah dedim, sanda bu derece sukut olabilir mi? Ne kadar hakikatsiz bir insan idi, diye o bîçareyi gıybet ettim, günaha girdim.

Sonra sâbık işaretlerdeki hakikat inkişaf etti, karanlıklı çok noktaları aydınlattı. O nur ile lillahilhamd, hem Kur'an-ı Hakîm'in azîm terğibat ve teşvikatı tam yerinde olduğunu,

2084 **Mektubat (265)**

2085 **Mektubat (402)**

5 "Muhakkak ki şeytanın hilesi pek zayıftır." Nisâ Suresi, 4:76.

hem ehl-i imanın desais-i şeytaniyeye kapılmaları, imansızlıktan ve imanın zaîfliğinden olmadığını, hem günah-ı kebairi işleyen küfre girmediğini, hem Mu'tezile mezhebi ve bir kısım Hariciye mezhebi "Günah-ı kebairi irtikâb eden kâfir olur veya iman ve küfür ortasında kalır." diye hükümlerinde hata ettiklerini, hem benim o bîçare arkadaşım da yüz ders-i hakikati bir herifin iltifatına feda etmesi, düşündüğüm gibi çok sukut ve dehşetli alçaklık olmadığını anladım.

Cenab-ı Hakk'a şükrettim, o vartadan kurtuldum. Çünkü sâbıkan dediğimiz gibi, şeytan cüz'î bir emr-i ademî ile insanı mühim tehlikelere atar. Hem **insandaki nefis ise**, şeytanı her vakit dinler. Kuvve-i şehevîye ve gazabiye ise, şeytan desiselerine hem kâbile, hem nâkile iki cihaz hükmündedirler. İşte bunun içindir ki, Cenab-ı Hakk'ın "**Gafur**", "**Rahîm**" gibi iki ismi, tecelli-i a'zamlı ehl-i imana teveccüh ediyor. Ve Kur'an-ı Hakîm'de Peygamberlere en mühim ihsanı, mağfîret olduğunu gösteriyor ve onları, istiğfar etmeye davet ediyor.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ kelime-i kudsiyesini her sure başında tekrar ile ve her mübarek işlerde zikrine emretmesiyle, kâinatı ihata eden rahmet-i vasiasını melce ve tahassüngâh gösteriyor ve فَاسْتَعِذْ emriyle "Eûzü billahi mineşşeytanirracîm" kelimesini siper yapıyor.²⁰⁸⁶

7- İslâm Peygamberinin seciyesini aydınlatan Kur'an âyetleri, son derece mükemmel ve son derece müessirdir. Bu kısım âyetler, Müslümanlığın ahlâkî kaidelerini ifade eder. Fakat bu kaideler, bir-iki sureye münhasır değildir. Bu âyetler, İslâmiyetin muhteşem bünyanında, altundan bir kordon gibi işlenmiştir. İnsafsızlık, yalancılık, hırs, israf, fuhuş, hıyanet, gıybet; bunların hepsi Kur'an tarafından en şiddetli surette takbih olunmuş ve bunlar, reziletin tâ kendisi tanınmıştır. Diğer taraftan hüsn-ü niyet sahibi olmak, başkalarına iyilik etmek, iffet, hayâ, müsamaha, sabır ve tahammül, iktisad, doğruluk,

istikamet, sulhperverlik, hakperestlik, herşeyden fazla Cenab-ı Hakk'a itimad ve tevekkül, Allah'a itaat... Müslümanlık nazarında hakikî iman esasları ve hakikî bir mü'minin başlıca sıfatları olarak gösterilmiştir.²⁰⁸⁷

8- Gelelim gıybet hakkındaki mesleğine: Bu zât bende gıybet hakkında ne kadar şiddetli bir nefret olduğunu bildiği cihetle, beni kızdırmamak için, mümkün olduğu kadar cevaz da olsa, söylemiyor. Ve bilhassa Ramazanda, bütün bütün içtinab eder. Zâten ahlâkında, başkasına muzırlık yok. İnsafsızların işaasına sebep, bu kadar olmuş: Birisi sormuş: "Hoca Efendi, filan adama şöyle demiş mi?" O da geldi, bana aynı sözü söyledi ki, o adama cevab versin. Halbuki o sözde ne gıybet var, ne de birşey. Her ne ise...²⁰⁸⁸

9- Gıybet, şu âyetin kat'î hükmüyle nazar-ı Kur'anda gayet menfur ve ehl-i gıybet gayet fena ve alçaktırlar. Gıybetin en fena ve en şenii ve en zalimane kısmı, kazf-ı muhsanat nev'idir. Yani gözüyle görmüş dört şahidi gösteremeyen bir insan, bir erkek veya kadınhakkında zina isnad etmek; en şeni' bir günah-ı kebair ve en zalimane bir cinayettir, hayat-ı içtimaiye-i ehl-i imanı zehirlendirir bir hıyanettir, mes'ud bir ailenin hayatını mahveden bir gadirdir. Evet, Sure-i Nur bu hakikatı o kadar şiddetle göstermiş ki, vicdan sahibini titretiyor ve tüylerini ürpertiyor.

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا⁶

şiddetle ferman ediyor ve diyor ki: Gözüyle görmüş dört şahidi gösteremeyen merdud-uş şehadettir. Ebedî şahadetlerini kabul etmeyiniz. Çünkü yalancılardır. Acaba böyle kazfe cesaret eden hangi adam var ki, gözüyle görmüş dört şahidi gösterebilir. Kur'an-ı Hakîm bu

2087 **İşarat-ül İ'caz (222)**

2088 **Barla Lahikası (200)**

6 "Onu işittiğinizde, "Bunu söylemek bize yakışmaz. Hâşâ, bu büyük bir iftiradır" demeniz gerekmez miydi?" Nûr Sûresi, 24:16

şartı koşturmakla, böyle şeylerde şakk-ı şefe etmeyiniz, bu kapıyı kapayınız demektir.²⁰⁸⁹

10- Kardeşlerim!

Kur'an'ın bir tek âyetinin bir tek işareti ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'caziyeyi tevafuk suretiyle gösterdiğini manevî bir ihtar ile gördüm.

أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا⁷ Bu âyet-i kerimenin makam-ı cifrîsi -şedde ve tenvin sayılmazsa- bin üçyüz ellibir

(1351), **غَضِيخًا**'in aslı olmasından bin üçyüz altmışbir (1361)

ederek; bu tarihte, umûr-u azîmeden bir dehşetli gıybeti, bu âyetin mana-yı işarî külliyetinde dâhil ediyor.

Umûr-u azîmeden böyle bir acib gıybet aynı tarihte, aynı senede vukua geldi.

Şöyle ki: **Onsekiz sene müddetinde** Sünnet-i Seniye için başına şapka koymadığından, onsekiz senedir haps-i münferid hükmünde ihtilattan men' ve yalnız bir odada hayatını geçirmeye mecbur edilen ve hususî ibadetgâhında ezan-ı Muhammedî okuyup "**Allahü Ekber**" dediğinden ve "**Lâ ilahe illallah**" hakikatını güneş gibi gösterdiğinden, yüz arkadaşıyla taht-ı tevkife alınan ve mahkûm edilen bir adamı, yüzer emare ve karinelere istinaden inayet-i İlahiyeden geldiğine kat'î bir kanaatı ile işarat-ı Kur'anîyeden bir müjdeyi hem kendine, hem musibettede arkadaşlarına bir teselli niyetiyle beyan ettiği için onu gıybet ve galiz tabirarla teşhir etmek ve onun dersleriyle imanlarını kurtaran masum şakirdlerini ondan tenfir edip şübheler vermek; güya ortalıkta medar-ı inkâr hiçbir şey yok ve hiçbir münkeratı ve cinayeti görmüyor gibi, yalnız o bîçarenin mevhum bir hatasını, sekiz senede seksen müdakkiklerin nazarında saklanan ve sathî ve inadî nazarına göre bir içtihadî yanlışını görüyor zannıyla galiz

2089 **Barla Lahikası (268)**

7 "Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?" Hucurât Süresi, 49:12.

tabirler ile zemmetmek; elbette bu asırda, bu memlekette Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın kasden işaretine medar olabilir azîm bir hâdisedir.

Bence, Kur'an'ın nasilki her sure ve bazan bir âyet ve bazan bir kelime bir mu'cize olur; öyle de bu âyetin tek bir işareti, ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'caziyedir.

Bu âyetin bu işareti, bu asırda, Risale-i Nur şakirdlerinin hakkındaki gıybeteye baktığına **üç emare var:**

Birincisi: Birinci Şua olan İşarat-ı Kur'aniye Risalesinde, Risale-i Nur'a ve tercümanına da işaret eden beşinci âyet olan ⁸ **أَوْمَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ** gayet kuvvetli karinelerle **مَيِّتًا** kelime-i kudsiyesi cifir ve ebced hesabıyla ve üç cihet-i manasıyla Said-ün Nursî'ye tevafuk etmesidir.

İkinci emare: **أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ** ilâ âhir... âyetinin makam-ı cifrîsi yazîsi bin üçyüz altmışbir (1361) etmesidir ki; aynı tarihte, o acib hâdise oldu.

Üçüncü emare:

İhtiyarım haricinde, beş vecihle zemmi zemmeden ve mu'cizane gıybetten altı cihetle zecreden

أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيِّتًا âyeti karşısında kendini gösterip temessül eyledi. Manen, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, birden tesbihat içinde gördüm ki: 1351'den, tâ 1361 tarihini gösterdi. Halimize baktım; perde altında 51'den, tâ 61'e kadar Risale-i Nur meded beklediği İstanbul âfâkında, perde altında bir nevi taarruz bulunmuş ve 61'de birden patlamasıdır.

Tahlil: ت dörtyüz, خ altıyüz = bin. ی ی م م yüz. ك ك ل ل yüz. Üçüncü م ن ی yüz. د ب ح ح ح otuz. Dördüncü ی on. Beş

8 "Ölü iken îmân ile diriltip nura kavuşturduğumuz ve halk içinde o nur ile doğru yolda yürüyen kimse..." **En'âm Süresi, 6:122**

elif, bir ه ile beraber on. Âhirdeki tenvin vakfen elif olduğu için yekûnû bin üçyüz ellibir. **(Haşiyeye)**²⁰⁹⁰

11- Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyet'in bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum:

Birincisi: İslâmiyet'in pek çok kanun-u esasîsinden birisi:

وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ٩ âyet-i kerimesinin hakikatıdır ki; birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mes'ul olamaz. Halbuki şimdiki siyaset-i hazırada particilik tarafdarlığı ile, bir câninin yüzünden pek çok masumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden, tarafdarları veyahut akrabaları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip, bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, kin ve garaza ve mukabele-i bil'misile mecbur ediliyor.

Bu ise hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa, pek dehşetli olur.

Bu Tehlikeye Karşı Çare-i Yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, masumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kedilerine münhasır bırakmak lâzımdır.²⁰⁹¹

12- Ben, senin içtihadında hatâ var diyenlere ve isbat edenlere teşekkür edip ruh u canla minnetdarım. Fakat, şimdiye kadar o içtihadımı tamamiyle kanaatla tam tasdik edenler, binler ehl-i îman ve onlardan çokları ehl-i ilim tasdik ettikleri ve ben de dehşetli bir zamanda kudsî bir teselliye muhtaç olduğum bir hengâmda sırf ehl-i îmanın îmanını

2090 **Kastamonu Lahikası (190)**

9 En'âm Sûresi, 6:164; İsrâ Sûresi, 17:15; Fâtır Sûresi, 35:18; Zümer Sûresi, 39:7.

2091 **Emirdağ Lahikası-2 (72)**

Risale-i Nur ile muhafaza niyet-i hâlisasiyle ve Necmeddin-i Kübrâ, Muhyiddin-i Arab gibi binler ehl-i işârât gibi cifrî ve riyazî hesabiyle beyan edilen bir müjde-i işariye-i Kur'aniyeyi kendine gelen bir kanaat-ı tâmme ile, hem mahrem tutulmak şartıyla beyan ettiğim ve o içtihadımda en muannid dinsizlere de isbat etmeğe hazırım, dediğim halde beni gıybet etmek, dünyada buna hangi mezheble fetva verilebilir, hangi fetvayı buluyorlar?

Ben her şeyden vazgeçerim, fakat adalet-i İlâhiyenin huzurunda bu dehşetli gıybete karşı hakkımı helâl etmem! Titresin!.. Bütün sâdâtın cediti olan Fahr-ı Âlem Aleyhissalâtü Vesselâmın Sünnet-i Seniyyesini muhafaza için hayatını ve herşey'ini fedâ eden bir mazlûmun şekvası, elbette cevabsız kalmayacak!

İllâ Bir Şart İle Helâl Edebilirim Ki: Bu Ramazan-ı Şerifte bana ve hâlis kardeşlerime verdiği endişe ve telâşi, hak-perestlik damariyle, büyüklere lâıyk ulûvv-u cenabla, enaniyet-i taassubkârânesini hakikata ve insafa feda edip tâmire çalışmasıdır; müşfik ve munsıf bir hoca tavrıyla, kusurumuz varsa bize lütufkârâne ihtar ve îkazdır. Cenâb-ı Hak, Settâr-ül-Uyûbdur, hasenat seyyiata mukabil gelse, afveder. **İman hizmetinde** yüzbinler insanın îmanını tahkikî yapmak hasenesine karşı benim gibi bir bîçârenin hüsn-ü niyetle kuvvetli emarelerle inayet-i İlâhiyyeden tasavvur ettiği birmüjde-i Kur'aniyenin tefehhümünde bir yanlış, belki yüz yanlış varsa da, o hasenata karşı gelemez, setr-i uyûb perdesini yırtamaz! Her ne ise.

Bu mes'ele yalnız şahsıma taallûk etseydi, ben cidden nefsi emmaremi tam kırmak için ona minnettar olurum. Mesleğimiz, bu zamanda hakka hizmet, bütün bütün terk-i enaniyetle olabileceğini kat'î kanaatımız olduğu gibi, yirmi senedir nefsi emmarem ister istemez o mesleğe itâate mecbur olmuş. Risale-i Nur ve mukaddematları, buna bir hüccet-i katıadır. Fakat garaz ve inad ve bir nevi taassub-u meslekiyeyi

ihzas eden ve esrar-ı mestûreyi işaa suretinde gelen îtiraz ve ayıblara karşı **Eski Said (R.A.) lisaniyle derim:** İşte meydan! En müteassıb ulemadan ve en büyük velîden tut, tâ en dinsiz feylesoflara ve müdakkik hükemalara, Risale-i Nurdaki dâvaları isbat etmeğe hazırım ve hem de isbat etmişim ki, benim mahvıma ve îdamıma mütemadiyen çalışan zındık feylesoflar ve mülhidler, o dâvaları cerhedemiyorlar ve edememişler!²⁰⁹²

13- Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu günlerde sabah namazı tesbihatında İstanbul'daki ihtiyarın garazkârane ve şahsıma karşı galiz gıybeti üzerine, Eski Said damariyle nefis-i emmarem heyecana geldi; "Mazlumum, bu nevi zulüm çekilmez!" dedi, intikamını almak istedi. Birden kalbime geldi: "Belki Risale-i Nurun İstanbul'da neşrine bir vesile olur. Sen madem hayat-ı dünyeviyeni ve hayat-ı uhreviyeni dahi Risale-i Nura feda ediyorsun, bu izzet-i nefis damarını dahi feda et. Hem sebab-i hilkat-i kâinat Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâma mecnun tabiri istimal eden insanlar bulunduğu gibi; senin, o güneşe nisbeten zerrecik bir izzet-i nefsinin kırılmasına ehemmiyet verme." diye ihtar edildi, benim de kalbim rahat etti.²⁰⁹³

14- Üstadımız ne kimseyi zemmeder ve ne de yanında kimseyi gıybet ettirir. Bunlardan asla hoşlanmaz. Kusur ve hataları setrederler. Hem o kadar hüsn-ü zanna mâlikdir ki, hatta kendisi hakkında bir nâseza söz tebliğ edene; "Hâşâ! bu yalandır. Bu sözü söyledi dediğin zat, böyle söylemez." buyururlar.²⁰⁹⁴

15- Hiçbir vakit hak ona muhtaç olmayan mübalağalı terhib ve terhib ile, gıybeti katle müsavi veya ayakta bevletmek zina derecesinde göstermek veya bir dirhemi tasadduk etmek hacca mukabil tutmak gibi müvazenesiz sözler, katl ve zinayı tahfif ve haccın kıymetini tenzil ediyorlar.

2092 **Sikke-i Taastik-i Gaybi (61)**

2093 **Tarihçe-i Hayat (324)**

2094 **Tarihçe-i Hayat (326)**

Bu sırra binaen: Vaiz hem hakîm, hem muhakemeli olmalıdır. Evet müvazenesiz vaizler, çok hakaik-i neyyire-i diniyenin husufuna sebep olmuşlardır.²⁰⁹⁵

16- Gıybetin derece-i şenaatı:

Kur'an der: **أَيُّجِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا**¹⁰

Altı kelime ile, altı derece şiddetle gıybeti takbih ediyor. Yani, hemze ile der:

Aklına bak, böyle şeye cevaz verir mi? Müstakim aklın yoksa kalbine bak! Böyle şeye muhabbet eder mi? Selim kalbin yoksa vicdanına bak, böyle dişinle kendi etini parçalamak gibi hayat-ı içtimaiyeyi bozmaya rıza gösterir mi? Vicdan-ı içtimaiyen olmazsa insaniyetine bak, böyle canavarvari iftirasa iştiha gösterir mi? Manen insaniyetin olmazsa, rikkat-i cinsiye ve karabet-i rahmiyene bak! Böyle kendi belini kıracak harekete meyleder mi? Rikkat-ı cinsiyen olmazsa hiç sağlam tabiatın yok mu ki, ölüyü dişlerinle parçalıyorsun.

Demek akıl, kalb, vicdan, insaniyet, rikkat-i cinsiye, tabiat, şeriat nazarında gıybet merduddur, matruddur.²⁰⁹⁶

7- S- Şimdiki şeyhlerden ne istersin?

C- Daima onların demdemelerinin mevzuu olan ihlası; hem de tekke denilen manevîleşmiş kışlalarda, tarikat denilen ruhanîleşmiş askerlikte ona murabıt oldukları cihad-ı ekberi ve terk-i iltizam-ı nefsi; hem de onların şiarı olan, zühdün manası olan terk-i menafi'-i şahsiyeyi; hem de daima iddiasında buldukları ve mizac-ı İslâmiyetin mayesi olan muhabbeti isterim. Zira onlar, bizi istihdam ederek ücretlerini almışlar. Şimdi bize hizmet etmek borçlarıdır.

S- Nasıl olsunlar?

2095 **Muhakemat (32)**

10 "Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? **Hucurât Sûresi,49:12.**"

2096 **Hutbe-i Şamiye (141)**

C- Ya başlarımızdan kalksınlar yahut inad, gıybet ve tarafdarlığı mabeynlerinden kaldırsınlar. Zira bir kısım dalalet ve bid'at fırkalarının teşekkülüne, bazı bidatkâr müteşeyyihler sebebiyet vermiştir.²⁰⁹⁷

GENİŞ DAİRE FALİYETLERİ

Evvelâ umumî bir kaideyi nazara almak lâzımdır. Şöyleki: Esbab ve zıdlar karması olan bu alemde çok şeyler varki ,kubh hüsn ,zarar ve fayda gibi zıdları tazammun eder. Bu durum karşısında hak düsturlarına uymaya bedel meyline uyan insanlar, mevzu edilen mes'elenin kendi meyline göre hoşlandığı cihetini görür ve gösterir ve böylece aldanır ve aldatır.

Halbuki dinî mes'elelerde asl olan, Kur'andan gelen hükümleri esas almaktır. Bu kaide unutulmamalıdır. Dine hizmetin esasları ve hizmet ehlinin evsafı bilinmez ve hizmetler buna göre yapılmazsa, mühim hatalara sebebiyet verilmiş olur. Bu bakımdan geniş dairede içtimaî faaliyetler ve dine hizmet çalışmalarının nüsbet mânada yapıla bilmesi için, bid'alara bulaşmamak ve hizmet-i Kur'aniyeyin esasını teşkil eden **hâlis iman hizmetinden** geniş dairelere nazarları çevirmemek icab eder. Böyle müsbet ve tavizsiz hizmet ve faaliyetlerin yürütülebilmeside ancak gerekli olan şartların varlığı ile mümkündür.

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ BU HUSUSA DİKKAT ÇEKEREK DERKİ :

“Risale-i Nur'un mesleği, sâir tarikatlar, meslekler gibi mağlûb olmıyarak belki galebe ederek pek çok muannidleri îmana getirmesi; pek çok hâdisatın şهادetiyle, bu asırda bir mu'cize-i mâneviye-i Kur'âniye olduğunu isbat eder.

O dâirenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette ve hususî

ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet veya mağlûbane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde veya te'vilât ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i dîniye edilebilir, diye hâdisat bize kanaat vermiş.”²⁰⁹⁸

Halbuki Risale-i Nur'un Haslar Dairesi; **ihlas sadakat, takva, azimet** gibi keyfiyet hususiyetlerinde a'zamiyet mesleğini takip etmekle ve numune-i imtisal ve şayan-ı itimad ve nokta-i istinad olacak merkezi mâneviye vasfını mihafaza etmekle mükellef bulunmaktadır. Evet:

“Risale-i Nur gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen **esas-ı velayet ve esas-ı takva ve esas-ı azimet ve esasat-ı Sünnet-i Seniye** gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.”²⁰⁹⁹

Malumdur ki: “Her zaman def-i şer, celb-i nef'a racih olmakla beraber; bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında bu takva olan def-i mefasid ve terk-i kebair üss-ül esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş. Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır.”²¹⁰⁰

“Risale-i Nur şakirdlerinin bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir.”²¹⁰¹

Hem yine Hazret-i Üstad, mevcut hâkim cereyanların tasallutundan bahisle, şu ikazda bulunmaktadır:

“Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakikî beklenen o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek

2098 Emirdağ Lahikası-2 (63)

2099 Kastamonu Lahikası (78)

2100 Kastamonu Lahikası (148)

2101 Kastamonu Lahikası (148)

ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mes'ele var: Biri **hayat**, biri **şeriat**, biri **imandır**. Hakikat noktasında en mühimmi ve en a'zamı, iman mes'elesidir. Fakat şimdiki umumun nazarında ve hal-i âlem ilcaatında en mühim mes'ele, **hayat** ve **şeriat** göründüğünden o zât şimdi olsa da, üç mes'eleyi birden umum rûy-i zeminde vaziyetlerini değiştirmek nev'-i beşerdeki cârî olan âdetullaha muvafık gelmediğinden, her halde en a'zam mes'eleyi esas yapıp, öteki mes'eleleri esas yapmayacak. **Tâ ki iman hizmeti safvetini umumun nazarında bozmasın ve avamın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksadlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.**

Hem yirmi seneden beri tahribkârane eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadakat kaybolmuş ki, ondan belki de yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib hâlâta karşı, çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadakat ve hamiyet-i Islâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır ve zarar verir.

Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet, Risale-i Nur şakirdlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir. Her ne ise... Bu mes'ele şimdilik bu kadar yeter.”²¹⁰²

Demek oluyorki geniş dairede beklenen zat dahi, ittihad-ı İslamın teşekkülü ile ona istinad etmesi gerekiyor. Nitekim:

“O zât, bütün ehl-i imanın manevî yardımlarıyla ve ittihad-ı İslâmın muavenetiyle ve bütün ülema ve evliyanın ve bilhassa Âl-i Beyt'in neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr seyyidlerin iltihaklarıyla o vazife-i uzmayı yapmağa çalışır.”²¹⁰³

2102 **Kastamonu Lahikası (90)**

2103 **Emirdağ Lahikası (266)**

Hem, ”**O zâtın ikinci vazifesi**, Şeriatı icra ve tatbik etmektir. Birinci vazife, maddi kuvvetle değil, belki kuvvetli **îtikad ve ihlâs ve sadakatle** olduğu halde, bu ikinci vazife, gayet büyük maddî bir kuvvet ve hâkimiyet lâzım ki, o ikinci vazife tatbik edilebilsin.

O zâtın üçüncü vazifesi, Hilâfet-i İslâmiyeyi İttihad-ı İslâma bina ederek, İsevî ruhanîleriyle ittifak edip Dîn-i İslâma hizmet etmektir. Bu vazife, pek büyük bir saltanat ve kuvvet ve milyonlar fedakârlarla tatbik edilebilir.”²¹⁰⁴

Binaenaleyh o zâtın böyle bir kuvvete dayanmadığı takdirde, mezkûr hâkim cereyanların tasallutundan dolayı geniş dairedeki vazifelerden ferağat edip en a’zam mes’ele olan iman hizmetini esas yapması icab ediyorsa, bugün iman hizmetinde vazife alanların elbetteki manevi hizmeti daha çok tercih etmeleri lazımdır.

Hem mezkûr ikaznamede, külli ifsadat içinde umumi ahlâkın bozulması ile itimadın sarsılması sebebiyle bu bozuk vasatta geniş daire faaliyetlerinin sağlam ve tesaüd esaslarına müstenid şekilde yapılamayacağına ve en selâmetli **hizmetin Nur’un halis hizmeti** olduğuna dikkat çekilmektedir. Çünkü şer cereyanı, ya hizmet cemaatinin içine hulûl ederek içten bozmak için sinsi plânlarını tatbik eder çalışır veya imha etmek ister.

Bu Manada Hz.Üstad Şöyle Diyor:

“Sizin beraetiniz ve manen galebeniz, zalimleri şaşırtdı. Cepheyi burada değiştirdiler. Düşmanane taarruzdan vazgeçip, dostane hulûl edip, has talebeleri Risale-i Nur’un hizmetinden geri bırakmak için, memuriyet gibi bir meşgale buluyorlar veya terfian işi çok diğer bir memuriyete veya diğer bir meşgaleyi buluyorlar. Burada o neviden çok vakıalar var. Bu taarruz bir cihette daha zararlı görünüyor.”²¹⁰⁵

Aynı şekilde, “Perde altındaki düşmanımız münafıklar,

2104 Sikke-i Tastik-i Gaybi (9)

2105 Kastamonu Lahikası (147)

şimdiye kadar yaptıkları gibi, adliye ve siyaset ve idareyi zahirî dinsizliğe âlet edip, bize hücumları akîm kaldığı; ve Risale-i Nur'un fütuhâtına menfaati olan eski plânlarını bırakıp, daha münafikane ve şeytanî da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü.

O Plânların En Mühim Bir Esası; has, sebatkâr kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkün ise Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir. Bu noktada o kadar acib yalanları ve desiseleri istimal ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, gül ve nur fabrikasının kahraman şakirdleri gibi, çelik ve demir gibi bir sebat ve sadakat ve metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar.”²¹⁰⁶

Ve “Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular.

O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış olanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: “Bu da Islâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir.” gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak **gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar.**”²¹⁰⁷

Aynı şekilde ihtilâfları tahrik ederek tefrikaya düşürmeye, içten tahrife ve bozmaya çalışırlar. **Nitekim Hz.Üstad diyor:**

2106 Emirdağ Lahikası (125)

2107 Tarihçe-i Hayat (690)

“Ben kendim mükerreren müşahede etmişim ki: Yüzde on ehl-i fesad yüzde doksan ehl-i salahı mağlub ediyordu. **Hayretle merak ettim, tedkik ederek kat'iyen anladım ki:** O galebe kuvvetten, kudretten gelmiyor, belki fesaddan ve alçaklıktan ve tahribden ve ehl-i hakkın ihtilafından istifade etmesinden ve içlerine ihtilaf atmaktan ve zaîf damarları tutmaktan ve aşlamaktan ve hissiyat-ı nefsanîyeyi ve ağraz-ı şahsiyeyi tahrik etmekten ve insanın mahiyetinde muzır madenler hükmünde bulunan fena istidadları işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin firavuniyetini okşamaktan ve vicdansızca tahribatlarından herkes korkmasından geliyor.”²¹⁰⁸

Eğer böyle planlar netice vermiyorsa ,çeşitli bahaneler çıkarıp o bahaneler perdesi altında su-i kast planlarını tatbikle tecavüz etmek isterler.

Evet “Ecnebi menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite, bizim beraetimizi bozmak için, her tarafta habbevi kubbe yaparak bir kısım memurları aleyhime evhamlandırıdılar.

Bir maksadları; benim sabrım tükensin, artık yeter dedirtsinler. Zâten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi; sükûtumdur, dünyaya karışmamaktır. Âdeta ne için karışmıyorsun, tâ karışsın maksadımız yerine gelsin diyorlar.”²¹⁰⁹

Hatta bu gizli düşmanlar gayeleri için en şenî planları hazırlayıp tatbik edebilirler. **Hız Üstadın bir beyanı şöyledir:**

“Gizli düşmanlarımız hükûmetin ehemmiyetli ve birkaç vazifedarlarını elde edip beni tazyikatla, Menemen ve Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdisi çıkarmak için bütün kuvvetiyle en hassas damarlarıma dokunduracak tarzda her desiseyi istimal ettiler. Gördüler ki Eski Said yok, yenisi ise her şeye tahammül ediyor, o plânı sair sû'-i kasdlere ezcümle zehir

2108 Lemalar (85)

2109 Emirdağ Lahikası (17)

vermeye tebdil ettiler. Hıfz-ı İlahî onu da akîm bıraktı. Şimdi o münafıklar resmen hükûmetin nüfuzunu, benden halkları ürkütmek ve vazgeçirmek için burada dehşetli bir propaganda ile istimal ediyorlar. Fakat siz hiç telaş etmeyiniz. Inayet-i Rabbanîye devam eder. Gittikçe fütuhât-ı Nuriye tevessü' ediyor.”²¹¹⁰

Bu din düşmanlarının çeşitli plân ve niyetlerini bilen Bediüzzaman Hazretleri bunların işi nereye kadar götürmek istediklerini göstermek bakımından şu misalide veriyor:

“Otuz sene evvel Dâr-ül Hikmet a'zası iken, bir gün arkadaşımızdan ve Dâr-ül Hikmet a'zasından Seyyid Sa'deddin Paşa dedi ki: "Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebide ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi, senin bir eserini okumuş. Demişler ki, bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi (yani zındıkayı, dinsizliği) bu millete kabul ettiremeyeceğiz. Bunun vücudunu kaldırmalıyız." diye senin i'damına hükmetmişler. Kendini muhafaza et." Ben de "**Tevekkeltü Alallah, ecel birdir, tegayyür etmez**" dedim.

İşte **bu komite**, otuz sene belki kırk seneden beri hem tevessü' etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki defa imha için hapse ve onbir defa da beni zehirlemeye çalışmışlar (şimdi ondokuz defa oldu.) En son dehşetli plânları, sâbık dâhiliye vekilini ve Afyon'un sâbık valisini, Emirdağ'ının sâbık kaymakam vekilini aleyhime sevketmeleriyle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün şiddetiyle aleyhimde istimal etmeleridir.

Benim gibi zaîf, ihtiyar, merdümگیرiz, fakir, garib, hizmete çok muhtaç bir bîçareye o üç resmî memurlar, aleyhimde öyle bir propaganda ve herkesi korkutmak o dereceye gelmiş ki; bir memur bana selâm etse, haber aldıkları vakitte değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir memur bana

uğramadığını ve komşularımın da bazıları korkularından hiç selâm etmediklerini gördüğüm halde; inayet ve hıfz-ı İlahî bana bir sabır ve tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence, bu tazyik, beni onlara dehaletе mecbur etmedi.”²¹¹¹

Hız. Üstad bir suale verdiği cevabında mezkûr ifsad komitesinin bu tarz plânlarına icmalen şöyle işaret ediyor:

S-“Dâr-ül Hikmet-il Islâmiye neden hizmet edemedi?

C- En büyük hizmeti, adem-i hizmetidir. En büyük hareketi, hareketsizliğidir. Çünkü buradaki hâkim olan kuvvet-i ecnebiye, lehinde olmayan herbir hareketi boğuyor. Hareket edenleri gördük, mukaddes câmilerde gâvurlara dua ettirildi ve mücahidlerin cevaz-ı katline fetva verdirildi. İşte Dâr-ül Hikmet, bu fırtına içinde âlet ettirilmedi. En büyük mani olan ecnebi kuvvet, bütün kuvvetiyle ahlâksızlığı himaye ve teşci' ediyordu.”²¹¹²

Risale-i Nur 'daki **has ve halis iman hizmetini geniş dairedeki hizmet şekline çevirmekle daha faydalı neticeler alınabileceği yolunda telkinatlarda yapıla gelmektedir.** Bu tarz fikirler çok cazip görünsede Risale-i Nur böyle zâhirde şa'şalı hareketlere ve cereyanlara dâhil olduğu ve bu nevi hareketlerle ihtilata girdiği görülmemiştir. Nitekim Hız.Üstad bu manada çok cazip bir teklifi kabul etmediğini ,hikmetleriyle beyan ederek, Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli bir düsturu olarak şu hâdiseyi ibret nazarlarına arz eder:

“Büyük memurlardan birkaç zât benden sordular ki: "Mustafa Kemal sana üçyüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve vilayat-ı şarkıyeye, şeyh Sünusî yerine vaiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin, ihtilâl

2111 Emirdağ Lahikası (193)

2112 Sünuhât - Tuluat - İşarat (89)

yüzünden kesilen yüzbin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdu?" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüzbinler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zayıfın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi' olmayan ve sırr-ı ihlası taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi."²¹¹³

Yine bir mektubunda aynı mânâyı te'yiden ve şayan-ı ibret ve teemmül olan bir ikazda şöyledir:

"Hem maddî hem manevî, hem nefsim hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden sual ediyorlar ki: "Neden herkese muhalif olarak -hiç kimsenin yapmadığı gibi- sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun? İstiğna gösteriyorsun?"

Ve herkes müştak ve talib olduğu ve Risale-i Nur'un intişarına, fütuhata çok hizmet edeceğine o Risale-i Nur şakirdlerinin hasları müttelik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun? Şiddetle çekiniyorsun?"

Elcevab: Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikata muhtaçtırlar ki; kâinatta hiçbir şeye âlet ve tâbi' ve basamak olamaz ve hiç bir garaz ve maksad onu kirletemez ve hiçbir şübhe ve felsefe onu mağlub edemez bir tarzda iman hakikatlarını ders versin. Umum ehl-i imanın bin seneden beri teraküm etmiş dalaletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dâhilî ve haricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor, onları arayıp tâbi' olmuyor.. tâ avam-ı ehl-i imanın nazarında, hayat-ı dünyeviyenin bazı gayelerine basamak olmasın ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden başka hiçbir şeye âlet

olmadığından, fevkalâde kuvveti ve hakikati, hücum eden şübheleri ve tereddüdlere izale eylesin.”²¹¹⁴

Yine aynı hükmü te'yiden Hz. Üstad:

Bu sırada dâhilde o kadar dâhilî, haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yani mahdud birkaç arkadaşına bedel çok diplomatları kendisine taraftar kazanmak için zemin hazır iken, sırf siyasete karışmamak ve ihlasına zarar vermemek ve hükûmetin nazarını kendine celbetmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, bütün arkadaşlarına yazıp ki: "Sakın cereyanlara kapılmayınız, siyasete girmeyiniz, asayişe dokunmayınız!" dediği ve iki cereyan bu çekinmesinden ona zarar verdikleri; eskisi evhamından, yenisi de "Bize yardım etmiyor" diye ona çok sıkıntı verdikleri halde...²¹¹⁵

Diyerek devam eden beyanında da Risale-I Nur'u geniş sahada neşrecek olan diplomatlardan dahi ihlas için uzak durduğunu ve bu içtinabından dolayı da muhalif ve muafık iki siyasi cereyanın eziyette bulduklarını, buna bedel Nur'un ve hizmetin safiyetinin muhafaza edildiğini açıklıyor. Demek oluyor ki, geniş dairedeki ünvanlı şahsiyetlerle temas ve ihtilatin zahirde getireceği faydadan daha çok manevi zararı vardır ki men ediliyor.

Aynı mes'eleyi tahkim ve ehemmiyetini tebarüz ve mesleğin bir hususiyetini beyana vesile olan bir suale verdiği cevapta şöyle demektedir:

“**Sual:** Neden ne dâhilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlara hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men' ediyorsun. Halbuki eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip parlak hakikatlarını neşreceklerdi; hem

2114 Emirdağ Lahikası (74)

2115 Şualar (374)

bu kadar sebebsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın!

Elcevab: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: Mesleğimizin esası olan "ihlas" bizi men'ediyor. Çünkü bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, herşeyi kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki hakaik-i imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz.

Rıza-yı ilahîden başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlası muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. **En iyi çare**, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-i İlahiyeye dayanmaktır.”²¹¹⁶

Evet,Nur’un hâlis iman hizmetindeki hizmet ehlinin ,bu acib asırda keyfiyet hususiyetlerini muhafazada çok dikkatli olmaları icab ediyor.Geniş daire faaliyetlerine Nur’un ikaz ve irşadları tebliğ edilmeli ,fakat ihtilatsız ve Nur’un izzet ve hâlisiyetini incitmeden ,yani tâbi ve dahil olmadan ,diğer bir ifade ile hizmet-i imaniyenin umuma ders veren mal-ı umumilik vasfı muhafaza edilmek şartıyla olmalıdır.

Yoksa geniş dairenin ,nefsin hissiyatına hoş gelen şa’şalı faaliyetlerine fiilen katılıp hizmet ehlinin nazarlarını hârice dağıtmak, **hizmet ehline fütur getirmek olur ki** bu büyük zarardır. Mutabık-ı hal demek olan belağatın icabı olarak her türlü teşvikler, nefsin hissiyatına hoş gelmiyen manevi hizmetlere yapılmalıdır.

Hakiki Nur talebeleri tevazu ,mahviyet ve terk-i enaniyet gibi meziyetlerinin iktizası olarak hizmeti Nuriyedebulunurken böyle şa’şaalı ,cazibedar ve tezahüratlı faaliyetleri esas alamaz. **Belki esas vazife-i Nuriye ve mânevi hizmet, hayatı, a’zami ihlas ve sadakat üzere tam ve ciddiyle muhafaza edilmek ve hâslar dairesinin manevi merkeziet ve müessiriet tam yerleşmiş**

olmak ve geniş dairedeki faaliyetler meşruiyet içinde Nur'a muvafık tutulmak şartıyla, hem bu faaliyetlerin lüzüm derecesinin imana nispetle ikinci ve üçüncü derecede olduğunda şuurla olmak ve haslar dairesini korumak kaydıyla, içtimai faaliyetlerin hizmet-i diniyeye vereceği faydaları, hatalarını, hatalarını örtebilir veya aşabilir ve bu şartlarda makbuliyeti kazanabilir.

Haslar dairesini muhles hizmetkârlarının tezahürattan uzak mahviyetkâr vasıfları, Risale-i Nur'un muhtelif eczalarında tavsif edilmiştir.

Ezcümle, Şualar'daki bir ifade şöyledir: “Evet bu asrın dehşetine karşı, taklidî olan itikadın istinad kal'aları sarsılmış ve uzaklaşmış ve perdelenmiş olduğundan; her mü'min, tek başıyla dalaletin cemaatle hücumuna mukavemet ettirecek gayet kuvvetli bir iman-ı tahkikî lâzımdır ki dayanabilsin.

Risale-i Nur bu vazifeyi; en dehşetli bir zamanda ve en lüzumlu ve nazik bir vakitte, herkesin anlayacağı bir tarzda, hakaik-i Kur'aniye ve imaniyenin en derin ve en gizlilerini gayet kuvvetli bürhanlar ile isbat ederek, o iman-ı tahkikîyi taşıyan hâlis ve sadık şakirdleri dahi, buldukları kasaba, karye ve şehirlerde -hizmet-i imaniye itibariyle- âdeta birer gizli kutub gibi, mü'minlerin manevî birer nokta-i istinadı olarak, bilinmedikleri ve görünmedikleri ve görüşülmedikleri halde, kuvve-i maneviye-i itikadları cesur birer zabıt gibi, kuvve-i maneviyeyi ehl-i imanın kalblerine verip, mü'minlere manen mukavemet ve cesaret veriyorlar.²¹¹⁷

Tezahürata riyakârlık manasında bakan Hz. Üstad şöyle diyor:

Hattâ tezahüre bir riyakârlık, bir hodfuruşluk, bir enaniyet manasını verip halklarla görüşmeyi de terk ettiği ve rahmet-i ilahînin ihsanı ile sesi de kesilmiş ki, dostlarla görüşmeye mecbur olmasın ve hatırları da kırılmasın.²¹¹⁸

2117 Şualar (748)

2118 Emirdağ Lahikası (237)

(Mevzu ile alâkalı tafsilat için Hizmet Ehlinin Hususiyetleri adlı Nur eczalarında alınmış toplamaya bakılabilir)

Mezkûr ifadelerden açıkça görülüyor ki tahkiki iman dairesinde ihlâs ve sadakat ehli olan şakirdler, şa'saa ve tezahürat âlemlerine girmezler.

Bir mahkeme münasebetiyle Hz. Üstad'ın yazdırdığı, gayr-ı münteşir ve has daireye bakan bir mektubda da bu mes'eleyi çok derin hikmetiyle ifade edip der ki:

“Aziz kardeşlerimiz Ahmed Feyzi, Mehmed Emin.

Necded Bey'in tekrar ifade vermesini bildiren mektubunuzu aldık.Üstadımıza okuduk. Üstadımız sizlere selâm ediyor ve muvaffakiyetler niyaz ediyor ve diyor ki:

“Aziz kardeşlerimiz, şu dünyanın gidişatı ve hâdisatın sevkıyatı her dâim bitamamihâ âhîret hesabına olmasından,ehl-i hakikat âhîret ve beka itibariyle dünyaya bakıyorlar. Bu dünyada muvaffakiyet ve parlak saadet maksud-u bizzat değil. Belki rıza-yı İlâhi, saadet-i ebediye gibi ulvi emirlerdir. Esmâ-i hüsnanın mütenevvi tecelliyatına mazhariyet kesbetmektedir. Mahiyet-i insaniyede münderic **acz, fakr, zaaf** gibi madenleri tazyiklerle işlettirip dergah-ı uluhiyete iltica ettirmektedir.

Eğer bunlar olmasaydı, yalnız kürsülere çıkıp konferanslar ve vaazlar vermek ,fıkrî münakaşalar yapmak gibi meşru' hususlar dahi olsaydı sönük kalırdı,tam kemal olmazdı. Hakiki ubudiyet yapılmayacaktı ,yalnız bir cihette ayinedarlık olurdu. Mes'ele ruhun derinliğine nüfuz edemeyecekti.

İşte bu ve bunun gibi daha birçok sebebler var ki; Risale-i Nur şakirdleri cüz'i külli dünyevi müzayakalara, kederlere düçar oluyorlar. **Tâ ihlaslarını muhafaza edebilsinler,** hâdisatın şaşaa-i surîsine kapılıp aldanmasınlar.”

Hatta bu sene içinde Üstadımızın Ankara ve İstanbul'a son seyahatları ve neticesinde muhalif ve muvafık muhitlerin birinden Nur'a iltihakları mana teşkil edip meydana gelen

Risale-i Nur talebelerinin azîm manevi kuvveti icabı iken Risale-i Nur'un nurani, bedi' ve ulvi dairesine nâehiller girmemek, dünyevi ve siyasi cereyanlar buluşmamak için kader-i İlahi dest-i inayetle muhafaza ediyor ,sırrı imtihanı muhafaza ediyor gibi bazı sebebler olsa gerektir.

Çok selâm ve muvaffakiyetler.

Kardeşiniz Zübeyr, Mustafa Acet”

Hakiki Nur şakirdlerinin ehl-i dünyaca mahkemeler vasıtasıyla taciz edilmeleri gibi hadiselerin, âlem-i İslam'ın Nurculara itimadına vesile olduğunu anlatan, gayet mânidar ve medenilerle ihtilâti hoş görmeyen mektup dahi şayan-ı teemmüldür. Şöyleki:

“Üstadımız diyorki: Mahkemelerin te'hirinde hayır var.Şimdiye kadar Nur'a ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki; bu te'hirde de hayırlar var ki, **birisi bu olmak ihtimali var:**

Hariç âlem-i Islâm'da Nur'un ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nur'un serbestiyet-i tammesi için karar vermek, hariç âlem-i islâm'da Nurların hakikî ihlasına böyle bir şübhe gelecekti ki; ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, za'f gösteriyorlar diye Nur'un kıymetine büyük zarar olduğu için bu te'hir o evhamları izale eder. Ve isbat ediyor ki: Otuz seneden beri Islâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.”²¹¹⁹

Mesnev-i Nuriye'de de şu ifade var:

“Ey uykuda iken kendilerini ayık zannedenler! Umûr-u diniyede müsamaha veya teşebbühle medenîlere yanaşmayın. Çünkü aramızdaki dere pek derindir. Doldurup

hatt-ı muvasalayı temin edemezsiniz. Ya siz de onlara iltihak edersiniz veya dalalete düşer boğulursunuz.”²¹²⁰

Nesebi âl'e mensub ve içtimai geniş dairede vazifedar olan gelecek zatın vazife makamının nokta-I nazarıyla ,asıl mehdiyetin birinci vazife sahasına yani safi ve şaaşasız medreselerdeki hizmetlere bakmanın, yani dar ve geniş daireleri birbirine karıştırıp tefrik etmemenin mahzurunu anlatan **Bediüzzaman Hz.leri şöyle diyor:**

“Nurların fütühatını kalben temaşa ederken ,bazı has kardeşlerimin Nur'un tercümanına verdikleri makam noktasında baktım. O makama nispeten fütuhata az olmasından, o makamın şerefi için bir hırs ile vazife-i İlahiyeye karışmak gibi şekva geldi.

Sonra mahviyet ve terk-i enaniyet ve ihlas-ı tam ile aynı vaziyete baktım, gördümki: O fütuhatta binler hamd ü sena ve teşekkür ve manevi surur ve sevinç ruhuma geldi. Ben o halde iken anladımki, makamat-ı maneviye dahi mesleğimizde mevzu bahis olmamalı.

Eğer bazı has kardeşlerimin hakkımdan yüz derece ziyade bana verdikleri hisse ve makam hakikat olsa ve hakkımda olsa, mezkûr hakikat için bırakmağa ,meslek-ıNuriyede ki ihlâs-ı tamme bırakmağa mecbur eder.”²¹²¹

İşte bütün bu mezkûr ifade ve beyanlar gibi Risale-i Nur'daki daha birçok ifade ve beyanlar müvacehesinde ve dikkat ve insafla bakılıp teemmül edilmesi halinde Nur'un haslar dairesi; bütün âlem-i İslam'da bir itimad merkezi olmak manasında ciddiyete sahip ve esasat-ı Nuriyenin muhafızlığı vasfına haiz olmasına binaen geniş Nur dairesinin itimad ve hürmetine mazhariyeti neticesi, tesanüde vesile olmak gibi çok mühim vazife-i maneviyeyi hâmil olan manevi bir dairedir. **Geniş dairenin hizmette istikamet ve istihdamı için varlığı elzemdir.**

2120 Mesnevi-i Nuriye (126)

2121 Osmanlıca teksir baskı Tılsımlar Mecmuasının zeyli, Maidet-ül Kur'an başındaki mektuptan

Hizmette teşettütü kaldırıp tevhide medardır. Varlığı ve müesseriyeti, resmi ve zecri değil manevi ve vicdanidir: Yani hürmet ve itimad evsafına sahip olmanın bir neticesidir. Bu sebeble bu dairedeki hizmet ehlinin hayat seyri ,şaşaasız bir derce başkalarından farklı olmak gerektir.

GIYBET VE KAZF HAKINDA

1- Müslümanlar arasında müfsidlerin ifsad edememeleri için ahkâm-ı şer’iyenin bilinmesi gerekiyor. Bu sebeble şeri’atın temel kitaplarından ve bilhassa “**Hukuk-u İslâmiye ve Istilahat-ı Fıkhiye Kamusundan**” giybet ve kazf iftirası hakkındaki bazı kısımlarını aldık ve bir kısım ilmi tabirlerinin maksud mânâlarını parantez içinde gösterdik. Bu hükümleri, büyük şeri’at imamları kuran ve hadislerden alındıklarından bunlara teslimiyet lâzımdır. Aksi halde büyük ve manevi tehlike doğacağı, şeriatca bedihidir.

2- Şöyle ki: “Bir şahsa kazf edildiği (zina iftirası yapıldığı), ya ikrar ile veya beyyine ile (âdil şahid ile) sabit olur. İkrar:Kazifin (iftira yapan kişinin) yapmış olduğu kazfı (iftirayı) hâkimin huzurunda bir kere itiraf etmesinden ibarettir.Bu taktirde hâkim kendisine bu istinadı (iftirasını) usulen **dört erkek âdil şahid ile**²¹²² isbat etmesini emreder.

3-Kazif (iftirayı yapan kişi) bu dört şahidden biri olamaz. Çünkü o, müddei mevkiinde bulunmaktadır.

2122 Şehadetin makbuliyeti için şahidlerin âdil olmaları şarttır. Adil şahid:Hasenatı seyiyatına galib olan kimsedir ki, bu da Kebirelerden (büyük günahlardan) kaçınarak Sağirelere (küçük günahlara) musır olmamak (sürekli işlememek) ve salahı fesadından çok; sevabı, hatasından fazla olmak ile olur.

Binaenaleyh, şeriat-i İslâmı bilmeyen veya haram içkileri içen veya rakkas (çalgı aletleriyle oynayan) meshara (maskara ve şahsiyetsiz), hokkabaz gibi namus ve mürüvveti muhil (bozan) hal ve hareketleri i’tiyad eden (adet edinen) şahısların ve buhl (cimrilik, pintilik) ve kizb (yalancılık) ile maruf (tanınmış) olan kimselerin, Tufeyli= Dalkavuk olan, mahallerde ve şehirlerde tese’ülü (dilencililiği) adet eden şahısların şehadetleri makbul olmaz.” (**Hukuk-ı İslâmiye ve Istilahat-ı Fıkhiyye Kamusu**,. cilt. 6, sh: 340)

“Bir kebireyi irtikap edenin adaleti (âdil olmak sıfatı) mutlaka bâtil olur. Yani o kebiyeye devam etsin etmesin ve taatleri galib bulunsun bulunmasın o kebiye kendisinin adaletten mahrumiyete sebep olur.” (**aynı eser.sh: 345**)

Muhsan olmayanlara kazif haddi mucib olmaz. Fakat ta’ziri icab eder. Meğer ki makzuf, kazf olduğu şey ile ma’ruf olsun. (**Fahri Razi**)

4-Kazif bu isnadı (suçlamasını) usulü daireside isbat ederse, hakkında hadd-i kazf (yaptığı iftiranın cezası) icra edilemez, makzuf (suçlanan kişi) hakkında hadd-i zina lâzım gelir. Zina iftirasını yapan kişi bu iftirasını isbat edemediği takdirde kazif, (iftiracı) hadd-i kazfe (yani bu iftirasının cezasına) müstahık olur. (cezaya çarpılır)²¹²³

5-“Kazif (iftirayı yapan kişi) makzufun (hakında iftira yapılan kişinin) zinada bulunmamış olduğuna dair yemin etmesini talepte bulunamaz.”²¹²⁴

6- İrzı sağlam olanlara atan, zina isnad eden

وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

(24:4) sonrada dört şâhid getirmeyen kimseler - demek ki ikrar bulunmadıkça bir zinayı isbat için şehadetin nıshabı lâekal dördttür. **Halbuki iki şâhid-i âdil ile kısas bile sâbit olur. Demek ki namuslu bir kimseyi, bahusus ırz ehli bir kadını zina ile ittiham etmek, canını almaktan ağırdır.** Binaenaleyh onlara atıp da ispat edemeyenler yok mu bunlara da attıklarından dolayı seksen celd (derileri üzerine) vurunuz

Hem de **bunların ebeden hiç bir şehadetini kabul etmeyiniz.** O kazif cürmünü fırlatan dilin ilelebed, yani ölünceye kadar bu suretle hükmünü iskat etmek, bu da bu haddin tetimmesidir. Celdin (deri üstüne vurmanın) elemi cismanî, **bunun elemi ise ruhanîdir.** Zinada cismanî cihet, **kazifte ruhani cihet gaib olduğundan kazfin celdi** (sopa cezası) hadd-i zinadan dun (aşağı derecede), velâkin **bu manevi ceza ondan efzundur. (daha şiddetlidir.) Çünkü müebbeddir. Bunlar, (iftiracılar) fâsiklar**

2123 Aynı Eser, Cilt 3 sh: 256 (Bu ceza hür ve hürre hakkında seksen değnek darbesidir.

2124 Aynı eser. sh:258

güruhundan ibarettir. Fısk ile mahküm kimselerdir.”²¹²⁵

“Yapılan bir kazıfden (zina iftirasından) dolayı **hemen tövbe edilmelidir**. Çünkü **Kazf büyük bir günahdır**. Makzufun (iftira edilen şahsın) kazıfden (bu iftiradan) haberi yok ise, bu tövbenin kabulü için bu kazıfı (iftirayı) makzufe (iftira edilen şahsa) haber vermek şart değildir.

Hatta bazı zevata göre bunu haber vermek haramdır. Zira bununla (bu haberle) makzuf müteessir edilmiş olur. Fakat **makzuf bundan haberdar ise, yapılan tövbe kendisine haber verilebilir. Bu bir tarziye (özür dileyip rızasını almak) demektir**. Gıyaben yapılan bir kazıf, bir gıybet ve zulümdür. Bundan **tövbe etmekle beraber makzufun ve gıybet edilen kimsenin hakkında hayırlı dua da bulunmalıdır ki bu, bir nevi tazminat sayılır..**

7-Maahaza yukarıda da yazıldığı üzere hakkında had (ceza) icra edilen kazıfın (iftiracının) - **tövbe etse de - artık şehadete ehliyeti kalmaz. (şahitlik yapamaz)** Çünkü Kur'an-ı Mübinde 24. Surenin 4. Ve 5. Ayetlerinde mealen şöyle buyurulmuştur.

“İffetli, muhsanattan bulunan kadınlara zina isnad eden, sonra dört şahid²¹²⁶ getirerek bu isnadlarını isbat edemeyen kimselere **seksen değnek vurun ve bunların şehadetlerini (şahitliklerini) ebediyyen kabul etmeyin ve fâsık olan (garazlarına uyup şeriatın hükmünü dinlemeyen) onlardır**. “Ancak bundan sonra tövbe edip hallerini islah edenler müstesna, bunlar fâsık olmaktan kurtulurlar.”²¹²⁷

2125 Elmalılı Tesiri Cilt. 5 sh: (3479)

2126 Henüz bâliğ olmamış olan **çocukların şehadetleri**, ne kendi haklarında ve ne de başkaları haklarında hiçbir hususa dair makbul değildir. **Hukuk-ı İslamiye kamusu:cild.8, sh.172)**

(**Çocukların**, mecnunların, matuhların, () memlüklerin şehadetleri makbul değildir. Çünkü şahadet, başkasına bir şeyi ilzâmı mutazammîn olduğundan velayet kabilindedir. Bunların ise bir kimseye karşı velayetleri yokdur. cild:8, sh.167)

2127 **Is. Fık. Kamusu sh: (262)**

İşte bu şiddetli tavsifat sebebledir ki Elmalı Tefsiri: “velâkin **bu manevi ceza ondan (iftiraya uğramaktan) ezundur. (daha şiddetlidir.)** Çünkü **müebbedir.** Bunlar **fâsıklar güruhundan ibarettir.** Fısk ile mahkûm kimselerdir.”²¹²⁸ şeklinde beyan eder.

Bu iftira cinayetini işleyenler, yaptıkları iftirayı yaymışlarsa ve bu iftirayı, kendisine iftira edilen kişi de duymuşsa, yaptıkları bu iftiranın asılsız olduğunu, şeriatın hükmüne ittibaen ilân edip yaymaları gerekiyor. Böylece iftira edilen kişinin, tecavüz edilen manevî şahsiyeti tebriye edilip, işlenen manevi cinayet bir derece önlenmiş olsun. Aksi halde ahirette o dehşetli cinayetin cezasını çekerlerdir. Dünyada dahi ehl-i hak nazarında, İslam cemiyetini ifsad eden ve Kur'anın kat'î hükmünü dinlemeyen müfsidler vasfiyle görünürler.

Garazlarının tesirinde kalan ve güya maslahat hesabına konuşur gibi görünen bazıları tarafından, böyle meselelerin asılsızlığını bahsetmeyin denilse, bu söz, şeriatın hükmüne ve itham edilen şahsın hukukunun korunmasının ve şer'î hükmün hikmetine muhalefettir ve bunların sözü nazara alınmaz.

Keza, böyle ifsadlarda rol oynayan gizli nifak cereyanı, aleyhte ve aldatici telkinleri yapar ve yaptırır. Evet, her zamana bakıp müfsidlerini haber veren 9. surenin 47. âyetinde “**semmaune**” vasfiyle tavsif edilen ve nifak cereyanının sözlerini dinleyip onlara alet olanların çoğu, şer'î hükme teslim olmazlar.

Âyette buyruluyor ki:

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالسِّتِّكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا
وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

(24:15) **Meali:** “Çünkü siz bu iftirayı, gelişi güzel birbirinizin ağzından alıyor ve hakkında bilgi sahibi

olmadığınız (bu uydurma haberi) ağızlarınızda geveleyip duruyorsunuz. Bunun önemsiz olduğunu sanıyorsunuz. Halbuki bu, Allah katında çok büyük bir suçtur.”

8- Bediüzzaman Hazretleri bu gıybet âyetini şöyle tefsir ediyor: **أَيُّجِبُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا** Gıybet, şu âyetin kat'î hükmüyle nazar-ı Kur'anda gayet menfur ve **ehl-i gıybet gayet fena ve alçaktırlar**. Gıybetin en fena ve en şeni ve en zalimane kısmı, kazf-ı muhsanat nev'idir. Yani gözüyle görmüş dört şahidi gösteremeyen bir insan, bir erkek veya kadın hakkında zina isnad etmek; en şeni' bir **günah-ı kebair** ve en zalimane bir **cinayettir**, hayat-ı içtimaiye-i ehl-i imanı zehirlendirir bir **hıyanettir**, mes'ud bir ailenin hayatını mahveden bir **gadirdir**. Evet Sure-i Nur bu hakikatı o kadar şiddetle göstermiş ki, **vicdan sahibini titretiyor ve tüylerini ürpertiyor**.

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ

لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

şiddetle ferman ediyor ve diyor ki: **Gözüyle görmüş dört şahidi gösteremeyen merdud-uş şهادettir.(1) Ebedî şهادetlerini kabul etmeyiniz. Çünkü yalancıdırlar.**

Acaba böyle kazfe cesaret eden hangi adam var ki, gözüyle görmüş dört şahidi gösterebilir. **Kur'an-ı Hakîm bu şartı koşturmakla, böyle şeylerde şakk-ı şefe etmeyiniz, bu kapıyı kapayınız demektir.**

شَيْخُ بَوَّالٍ خَشِيخُ الْغَلَاظَةِ : tehdidiyle, öyleleri **münafık**

gibi ehl-i imanın hayat-ı içtimâiyelerini böyle **işâalarla ifsad ediyorlar**, ifade ediyor. Ve bilhassa böyle gıybet **ehl-i namus ve ehl-i haysiyet hakkında olsa** ve bilhassa **ehl-i ilim hakkında olsa** ve bilhassa akıldan hariç bir tarzda olsa...

Meselâ, namuslu bir zat, kendi gayet yakışıklı, her cihetle mükemmel ve ailesine kemâl-i itimadı olduğu halde, hiçbir cihetle ona mukabil gelemeyen ve onun hizmetkârı hükümünde ve ona nispeten çirkince bir insan ve dünyada onların içtimâmını hiçbir fitrat ve vicdan kabul etmediği bir surette, o biçare ailesini o suretle gıybet etmek, bu nevi gıybetin en şenîdir.

Böyle eşna' gıybetin sebebi, olsa olsa, insanın dest-i ihtiyarında olmayan bir muhabbet vasıtasıyla, yine kadınların kıskançlığından ve habbeyi kubbe görüp ve kendi iffetini göstermekle başkasını itham etmek nev'inden bu nevi şayialar meydana geliyorlar.

Bu işâadan tevbe etsinler; yoksa kahr-ı İlâhî gelmesi kaviyen memuldür. Öyle iftira edenler, böyle iftiraya maruz kalacakları, cezâ-yı amelleri olmak ihtimalini düşünsünler! **Said Nursi**²¹²⁹

9- Bediüzzaman Hazretlerinin mezkûr beyanatında, şahidlik sıfatlarına sahip olan (Bak. 2. Parağrafın haşiyesi) dört şahid-i sâdık olmadığı halde kazf iftirasını yapan kişi:

a-En şen'i günah-ı kebairi işlemiş..

b-En zalimâne cinayet işlemiş..

c-İslâm cemiyetini zehirlendiren hıyanet yapmış..

d-Münafık gibi İslâm cemiyetini **ifsad etmiş..** olacağı sarahaten açıklanmıştır.

Buna göre mesela: Üç âdil şahid, bir kişiyi kötü fiili işlerken görseler ve bu işlenen suçu başkalarına işaa için söyleseler veya adliyeye intikal ettirseler, dört kişi olmadıkları için, yukarıda sayılan dört cinayet ve müfsidliği işlemiş olurlar ve İslâm hukuku bunları cezalandırır.²¹³⁰

Hatta dört âdil şahid dahi olsalar, sivil sahadan resmiyete intikal ettirilmemesi tavsiye edilmiştir.²¹³¹

2129 **Barla Lahikası (267)**

2130 **Bak. 7. Parağraf)**

2131 **Bak. 15. parağraf)**

10-Zinanın şer'i tarifinde tenasül uzvunun haşefe (tenasül organının ucu) denen kısmının duhulü şart koşulur.²¹³²

11-“Tenasül uzuvlarının birbirine temas ettirilmesi, - aralarında nikâh ve mülk-i rakabe ile cariyelik (yani helâl cinsi münasebet hakkı) bulunmayan kimseler hakkında haramdır.

Maahaza bu, zina değildir. Çünkü burada îlâc=idhal (içeri girme) yoktur. Bunu irtikâb eden kadınlar ve erkekler, hâkimin ictihadına göre te'dib edilirler.²¹³³

12-“İnsanlardan vakit vakit bazı masiyetler zuhur edebilir. Fakat insanlara lâzımdır ki, bu temayületa mukavemet etsinler. Böyle bir ma'siyete mübtela oldukları takdirde derhal mütenebbih olup tövbekâr olsunlar.

13-İslâm hukuk-ı cezaiyesi, beşeriyetin bu vaziyetini pek güzel nazara almış, insanların tövbekâr olarak masiyetlerden ictinab etmelerini pek ziyade iltizam etmiştir. Bu cihettedir ki, bu hususta pek re'fetkârane (yani şefkatli) hükümleri muhtevi bulunmaktadır. Şöyle ki:

14-Bu gibi günahkârlardan tövbekâr olarak hal-i nezahete (günahlardan temiz hale) avdet edebilmeleri, (dönebilmeleri) için haklarında müsamaha gösterilmesi tecviz edilmiş, bu cinayetin sübutu, adeta muhal (imkânsız) denilecek şartlara rabt olunmuş (bağlanmış) bu cinayete ait cezaların bir şüphe ile sâkit olacağı (cezalandırılmayacağı) “idreül hudude bişşübehati” hadis-i şerifiyle tansis buyrulmuştur. (şer'i delile dayandırılmıştır.)²¹³⁴

15-Şeriat, zan ve şübhelerle suç araştırmak ve müslümanı suçlamak şöyle dursun had cezaları gerektiren suçları dahi **resmiyete intikal ettirmemeyi** ve müslümanlar kendi aralarında müsamahaları ile **suçları örtmelerini emreder.** Mesela, bir rivayette mealen şöyle buyruluyor:”Hadleri kendi aranızda affedin. (affi bana bırakmayın.) Bu hadislerde hitab bütün müslümanlardır. Yani, dava imama veya mahkemeye

2132 Bkz. Hukuk-u İslâmiye ve Istilahat-ı Fıkhiye Cilt. 3 sh 210)

2133 Aynı eser. Sh (210)

2134 Aynı eser. Sh (214)

intikal etmeden hududun (cezanın) afv, şefaath gibi yollarla terkedilmesi, resmîyete intikal ettirilmemesidir.”²¹³⁵

Resmîyette ise, ceza vermemek ve suçü örtmek için bir şübhe, bir bahane arar. Misalleri ileride görülecek.

16-"Zina cinayeti iki yoldan biriyle sabit olur: İkrar, şehadet. (Bkz. 1 dipnot) Bu hususta hâkimin malumatı kâfi değildir. Çünkü hâkimin ilmi, hudud (yani ceza vermek) hususunda -sahabe-i kiramın icmaiyle- hüccet olamaz. Zinaya dair **ikrar**, zinayı irtikâb eden şahsın bu cinayetin hâkimin huzurunda ve müteferrik (ayrı ayrı) dört mecliste dört defa itiraf etmesinden ibarettir.

17-Binaenaleyh bir kimse hâkimin huzurunda **bir defa** veya **bir mecliste dört defa** ikrar etmekle zina cezası icra edilemez. Çünkü bu had cezasının şübhe ile iskat (ve iptal) edilmesi mültezem (ve mümkün) olduğundan bu vech il dört defa ikrara lüzum vardır.

18-Hâkim, bir nedamet duygusuyla mahkemeye müracaat ederek yapmış olduğu gayr-ı meşru bir mukareneti (yani zina fiilini) itirafta bulunan kimsenin **birinci, ikinci, üçüncü itiraflarını hakîmane bir surette red eder.**(yani temel hadis kitablarında açıkça ve tekrarlarla nakledildiği üzere Resulullahın yaptığı gibi, yani suçun ısrarla itiraf edilmesine rağmen suçun örtülmesine çalışır.)

Buna rağmen o kimse dördüncü defa olarak hüküm meclisine gelerek ikrarını tekrar edince hâkim: "Zina nedir? Nasıl ve kim ile ve nerede vaki oldu." diye kendisinden sorar ve mukırrın (suçunu ikrar edip açıklayan şahsın) derece-i akıl ve şuurunu da tetkik eder. Bu hususta mensup olduğu aileden tahkikatta bulunur. Çünkü mecnunların matuhların (bunamışların) ikrarları hederdir. (geçersizdir ve nazara alınmaz,)

19-Gayr-ı meşru mukarenette bulunduğunu itiraf eden kimsenin bu fazihayı (günahı) haddi (cezayı) icab edecek

tarzda irtikâb etmiş bulunduğu anlaşılınca hâkim:”Belki aranızda bir nikâh var idi” veya “Rüya görmüş olmayasın? “gibi bir vecihle kendisine bazı telkinatta bulunur ki buna “**telkin-i rücu**” (suçunu ikrar etmekten döndürme ve vazgeçirme) denir.

20-Bu telkindeki **hikmet**, pek müstehcen bir hadisenin tescil edilmemesi, bu yüzden bir çok kimselerin edebi bir hicab altında kalmaması, fahiş bir hareketin **halk arasında şuyuna (duyulup yayılmasına) meydan verilmemesi** gibi şeylerdir.²¹³⁶

21-Kocası ve seyyidi bulunmayan bir kadın gebe bulunsa, (yani gebe olduğu için zina işlediği anlaşılrsa,) hakkında bir şey yapılmaz. Kimden gebe kaldığını **sormak, (yani suçunu ortaya çıkartmaya çalışmak) icab etmez.** Çünkü bu sual (soruşturup araştırma),fâhiş bir hareketi, (büyük bir günahı) işaaye müeddidir. (halk arasında duyurup yaymaya sebebidir)²¹³⁷

22-İftiraya uğrayan mü’mini korumak ve iftiracıyı dinlemeyip susturmak lüzümünü anlatan bir rivayette mealan buyruluyor ki:

“Kim bir mü’mini bir münafığa (gıybetçiye) karşı **himaye ederse** ,Allah da onun için kıyamet günü, etini cehennem ateşinden koruyacak bir melek gönderir. Kimde müslümana **kötülenmesini dileyerek bir iftira atarsa**, Allah onu kıyamet günü cehennem köprülerinden birinin üstünde, söylediğinin (günahından paklanıp) çıkıncaya kadar hapseder.”

23-Bu hadis, bir mü’min gıtbet edildiği zaman **sessiz kalmayıp onun müdafa edilmesini** teşvik etmektedir.Hadisteki “münafık” tan maksad, gıybetçidir. Mü”minin yüzüne karşı değil de gıyabında zemmettiği için münafık denilmiş olmaktadır. Öyleyse mü”minin himayesi ile

2136 1.Fı.Komosu G:3.sh (222)

2137 Aynı eser. Sh (228)

kasd edilen şey, onun şerefine (ırzının) korunmasıdır. Bu lehinde konuşmak veya en azından **gıybet etmesine meydan vermemekle** olur.”²¹³⁸

Hoca Âdem Uyumaz

Örneğini Asr-ı Saadette yaşayan ve en temiz kimseye atılan -Hz. Aişe (r.a.) validemize) - iftira bütün ümmet-i Muhammede (a.s.m.) ders mahiyetindedir . Ve bu husustaki şer’i hükümlerin kaynağını teşkil eden Nur Suresi 1. âyetten 26. ayetlere kadar bu bahisler vardır. Nur Suresi 11. ayetin başında da:

“ Şunlar ki ifk ile geldiler. **İfk**: Asl ü esasından çevrilmiş, hakikatı tahrif edilmiş söz, yani yalan, **iftira** bühtan demektir.

Bühtan: Ansızın atılıp insanı mebhut (şaşkın) eden iftira demektir.”²¹³⁹

Bunu ortaya atanlar için de, Nur Suresi 11. ayette devamla: İçinizden bir **usbedir** -mahdud bir güruhtur.

Usbe: on’dan kırka kadar cemaat, sayılı bir **güruh** demettir.

Ey o **ifke** ma’ruz olanlar, **لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ** onu sizin için bir şer sanmayınız, **بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ** belki o -ifk, **sizin için bir hayırdır, büyük bir sevab kazanmağa sebep**, Allah indindeki **kerametinin zuhuruna**, akıbet **kadr ü mertebenin yükselmesine vesile olur**. Filvaki ‘ifk, o iftira yalanı büyük bir şerdir.

Fakat hakikatta onun şerri onu uyduranlara, söyleyenlere aiddir. **مَثَلُ امْرِئٍ** onlardan -o güruhtan- her birinin

2138 Kütüb-ü Sitte Muhtasarı, cilt. 12 sh:316)

2139 Elmalılı Tefsiri c. 5 sh (3485)

﴿قَالَ كَفُتِبْنَا قَمِيحًا﴾ kazandığı vebali kendisindedir. Kimi susmuş, kimi gülmüş, kimi söylenmiş.

﴿وَالَّذِي تَوَلَّىٰ كِبْرَهُ مِنْهُمْ﴾ İçlerinden onun -o vebalin büyüğüne mütevellî olan- o **güruh içinde** o **iftirayı ankasdin atan** ve **işaaasını arzu ederek** vebalin büyümesini iltizam eden

﴿وَلَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ için de büyük azap vardır.”²¹⁴⁰

Bu ibret dolu hadise, kıyamete kadar mana harikalığı devam eder. Evet böyle meş’um iftiralarda, bir usbe, yani belli bir guruh ve içlerinde vicdanî sukut ve enaniyet hastalığı sebepleriyle fitneyi tahrik eden ve âyette, mütevellî vasfiyle tavsif edilen tahrikcilere işaret edilir ve çok manidardır.

﴿لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ﴾ Ne vardı onu -o yalanı- işittiğiniz vakit

﴿ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا﴾ mü’minler ve mü’mineler kendi nefislerine hayır zannetseler- kendileri mesabelerinde tanımaları lâzım gelen hemcinslerine hüsn-ü zann besleseler, ﴿وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ﴾ de bu açık bir **ifktir** deselerdi ya- Zannın menşei nefiste bir kıyastır. **Bir kimse nefsinde kendi hakkında tecviz edebildiği nisbettir ki kendiye benzettiği kimseler hakkında kıyas-ı nefis ile bir zanda bulunur.**

Halbuki mü’minler, mü’mineler kendi nefislerinde fena şeylere cevaz vermemek, nezih olmak lâzım gelir. Binaenaleyh kötü bir söz işittikleri zaman kendilerinden şüpheleri olmamak lâzım geldiği kadar kendileri gibi saymaları iktiza eden mü’minin ve mü’minat hakkında da hüsn-ü zannetmek, beraet-i zimmet asl olduğunu bilmek, zâhiri halin

hilafına olan beyyinesiz lakırdılara açık bir iftira demek iktiza eder.”²¹⁴¹

GİZLİ ENE VE KUSURUNU GÖRMEK

قَبْسُ غَالِثٍ غَالِثُ غَالِثٍ غَالِثُ غَالِثٍ

إِنَّ النَّفْسَ ۖ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ

Meali: (Haşiye) "Nefis daima kötü şeylere sevkeder." âyetinin, hem de قَاعَدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسِكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ mana-yı şerifi: "Senin en zararlı düşmanın nefisidir." hadîsinin bir nüktesidir.

Tezkiyesiz nefis-i emmaresi bulunmak şartıyla kendi nefisini beğenen ve seven adam, başkasını sevmez. Eğer zahirî sevse de samimî sevemez, belki ondaki menfaatini ve lezzetini sever. **Daima kendini beğendirmeye ve sevdirmeye çalışır ve kusuru nefisine almaz; belki avukat gibi kendini müdafaa ve tebrîe eyler.** Mübalağalar ile, belki yalanlarla nefisini medh ü tenzih ederek âdeta takdis eder ve derecesine göre مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ âyetinin bir tokadını yer.

Temeddühü ve sevdirmesi ise, aks-ül amel ile istiskali celbeder, soğuk düşürtür. Hem amel-i uhrevîde ihlası kaybeder, riyayı karıştırır. Akibeti görmeyen ve neticeleri düşünmeyen ve lezzet-i hazıraya mübtela olan hisse ve heva-yı nefse mağlub olup; yolunu şaşırılmış hissin fetvasıyla, bir saat lezzet için bir sene hapiste yatar. Bir dakika gurur veya intikam yüzünden on sene ceza görür.

Âdeta ders aldığı Amme Cüz'ünü bir tek şekerlemeye satan hevaî bir çocuk gibi, elmas kıymetinde bulunan hasenatını, hissini okşamak için ve hevasını memnun etmek için ve hevesini tatmin etmek için, ehemmiyetsiz cam parçaları hükmündeki lezzetlere, enaniyetlere vesile edip, kârlı işlerde hasaret eder. ²¹⁴²

(Haşiye): Bu parçanın da, herkese faidesi var.
2142 Lemalar (275)

Sâlisen: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ خَيْرًا أَبْصَرَهُمْ بِغُيُوبِ أَنْفُسِهِمْ

Kur'an-ı Hakîm'de Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm demiş: وَمَا أُبْرِيءُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ Evet nefsinin beğenen ve nefesine itimad eden, bedbahttır. Nefsinin ayıbını gören, bahtiyardır. Öyle ise, sen bahtiyarsın. Fakat bazan olur ki, nefs-i emmare, ya levvameye veya mutmainneye inkılab eder; fakat silâhlarını ve cihazatını a'saba devreder. A'sab ve damarlar ise, o vazifeyi âhir ömre kadar görür.

Nefs-i emmare çoktan öldüğü halde, onun âsârı yine görünür. Çok büyük asfiya ve evliya var ki, nüfusları mutmainne iken, nefs-i emmareden şekva etmişler. Kalbleri gayet selim ve münevver iken, emraz-ı kalbden vaveylâ etmişler. İşte bu zâtlardaki, nefs-i emmare değil, belki a'saba devredilen nefs-i emmarenin vazifesidir. Maraz ise kalbî değil, belki maraz-ı hayalîdir.

İnşâallah aziz kardeşim, size hücum eden nefsiniz ve emraz-ı kalbiniz değil, belki mücahedenin devamı için beşeriyet itibariyle a'saba intikal eden ve terakkiyat-ı daimîye sebebiyet veren, dediğimiz gibi bir halettir.²¹⁴³

“İkinci Nokta: Şeytanın mühim bir desisesi: İnsana kusurunu itiraf ettirmemektir. Tâ ki, **istiğfar** ve **istiaze** yolunu kapasın. Hem nefs-i insaniyenin enaniyetini tahrik edip, tâ ki nefis kendini avukat gibi müdafaa etsin; âdeta taksirattan takdis etsin. Evet şeytanı dinleyen bir nefis, kusurunu görmek istemez; görse de, yüz tevil ile tevil ettirir.

sırıyla: **Nefsine nazar-ı rıza ile baktığı için ayıbını** görmez. **Ayıbını** görmediği için itiraf etmez, istiğfar etmez, istiaze etmez; şeytana maskara olur. Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi bir Peygamber-i Âlîşan,

dediği halde, **وَمَا أُبْرِي نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالشُّوْءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي** nasıl nefse itimad edilebilir? Nefsini ittiham eden, kusurunu görür. Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiaze eder. İstiaze eden, şeytanın şerrinden kurtulur. Kusurunu görmemek o kusurdan daha büyük bir kusurdur. Ve kusurunu itiraf etmemek, büyük bir noksanlıktır. Ve kusurunu görse, o kusur kusurluktan çıkar; itiraf etse, afva müstehak olur.”²¹⁴⁴

“Aziz, sıddık kardeşlerim!

Birbirinizi **enaniyetle** veya **sadakatsızlıkla** ittiham etmemek için, bir hakikatı beyan etmek ihtar edildi.

Ben bir zaman enaniyetini bırakmış ve nefs-i emmaresi kalmamış büyük evliyadan şiddetli bir surette nefs-i emmareden şikayet ettiğini gördüm, hayrette kaldım.

Sonra kat’î bildim ki, âhir ömre kadar mücahede-i nefsiyenin sevabdar devamı için nefs-i emmarenin ölmesi üzerine onun cihazatı damarlara ve hissiyata devredilir, mücahede devam eder. İşte o büyük evliyalar, bu ikinci düşmandan ve nefsin vârisinden şikayet ederler. Hem manevî kıymet ve makam ve meziyet, bu dünyaya bakmıyor ki, kendini ihsas etsin.

Hattâ en büyük makamda bulunanlardan bazı zâtlara verilen büyük bir ihsan-ı İlahîyi hissetmediklerinden, kendilerini herkesten ziyade bîçare ve müflis telakki etmeleri gösteriyor ki; avamın nazarında medar-ı kemalât zannedilen keşf ü keramet ve ezvak u envâr, o manevî kıymet ve makamlara medar ve mehenk olamaz.

Sahabelerin bir saati, başka velilerin bir gün, belki bir çillesi kadar kıymeti olduğu halde; keşif ve manevî hârikulâde hâlâta evliya gibi mazhariyetleri her sahabe olmaması, bu hakikatı isbat ediyor.

İşte kardeşlerim! Dikkat ediniz; sizin nefs-i emmareniz, kıyas-ı binnefs cihetinde, sû'-i zan noktasında sizleri

aldatmasın; Risale-i Nur terbiye etmiyor diye şübhelendirmesin.”²¹⁴⁵

“Üçüncü Mes'ele: Bir kardeşimiz kusurunu görmediği münasebetiyle, onu ikaz için yazılmış ince bir mes'eledir. Belki size faidesi olur diye yazdık.

Bir zaman evliya-i azîmeden nefs-i emmaresinden kurtululardan birkaç zâtın, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefs-i emmareden şekvalarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefs-i emmarenin kendi desaisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyieyi idame eden ve **heves** ve **damar** ve **a'sab**, **tabiat** ve **hissiyat** halitasından çıkan ve nefs-i emmarenin son tahassüngâhı bulunan ve nefs-i emmareyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-yi âhir ömre kadar devam ettiren, bir manevî nefs-i emmareyi gördüm. Ve anladım ki, o mübarek zâtlar hakikî nefs-i emmareden değil; belki mecazî bir nefs-i emmareden şekva etmişler. Sonra gördüm ki, İmam-ı Rabbanî dahi bu mecazî nefs-i emmareden haber veriyor.

Bu ikinci nefs-i emmarede şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki, onlarla ıslah olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemeler ile nefret edip veya tam bir fedailiğe her hissini maksadına feda etsin. Ve Risale-i Nur'un erkânları gibi herşeyini, enaniyetini bıraksın.

Bu acib asırda dehşetli bir aşılama ve şırınga ile hem hakikî, hem mecazî iki nefs-i emmare ittifak edip; öyle seyyiata öyle günahlara severek giriyor, kâinatı hiddete getiriyor. Hattâ kendim, bir dakika zarfında yirmi paralık bir sıkıntı ile, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım. Hem on dakika zarfında, büyük bir mücahede-i manevîde, benim cephemde kırkiki bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde; o iki nefs-i emmarenin

muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, "Ne için ben atmadım" diye en çirkin bir riya ve rekabet damarını hissettim.

Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlas Risaleleri o iki nefsin bütün desaisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki haletleri birden izale etti. Ve manevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azabdan kurtuldum.”²¹⁴⁶

“Üçüncü Sebeb: Hırs-ı şöhret, hubb-u câh, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek, tasannu'kârane haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek ve tekellüfkârane lâyük olmadığı yüksek makamlarda görünmek tarzını takınmak ile riya eder.

Risale-i Nur şakirdleri ene'yi nahnü'ye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı manevîsinin hesabına çalışması, ben yerine biz demeleri ve ehl-i tarîkatın "fena fi-ş şeyh" ve "fena fi-r resul" ve nefsi emmareyi öldürmek gibi riyadan kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de "fena fi-l ihvan" yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı manevîsi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah ehl-i hakikatın riyadan kurtulmaları gibi, bu sır ile onlar da kurtulurlar.”²¹⁴⁷

“Çünkü o halde Sâniin manen, kalben görünmemesi, ya basiretin fıkdanındandır veya kalb gözünün kör olmasındandır veya pek dar olduğundan mes'eleyi azametiyle kavramadığındandır. Veya bir hızlan'dır. Ve illâ Sâniin inkârı, basarın şuhudunu inkârdan daha ziyade münkerdir.”²¹⁴⁸

“Cenab-ı Hak bizi ve sizi; gaflet uykusunun en derin tabakalarına dalmanın içindeki yakaza-i kâzibeyi, intibah zannettikleri olan nevm-i gafletten uyandırın! Ve bana ve size

2146 **Kastamonu Lahikası (233)**

2147 **Kastamonu Lahikası (184)**

2148 **Mesnevi-i Nuriye (210)**

münevverlik, aydınlık tevehhüm ettikleri cünun-u mutlaktan ifakat buyursun âmîn!..”²¹⁴⁹

“Gaye-i Hayal Olmazsa, Enaniyet Kuvvetleşir

Bir gaye-i hayal olmazsa, yahut nisyan basarsa, ya tenasi edilse; elbette zihinler enelere dönerler,

Etrafında gezerler. Ene kuvvetleşiyor, bazan sinirleniyor.

Delinmez, tâ "nahnü" olsun. Enesini sevenler, başkaları sevmezler.”²¹⁵⁰

“Esefa; gaye-i hayalden tenasi veya nisyan olmakla, ezhan enelere dönüp etrafında gezerler. İşte gaye-i hayal, maksad-ı âlî bütün vuzuhuyla meydana atılmıştır.”²¹⁵¹

2149 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (563)**

2150 **Sözler (708)**

2151 **Sünihat – Tuluat - İşarat (84)**

GİZLİ İFSAD CEREYENLARININ TECAVÜZ PLÂNLARI

Mütecaviz emperyalist cereyanlar nifak maskesi altında ve yalan propagandalarla ve tecavüzüne bahane göstermesi için acib hadiseler yaptırıp, o hadiseyi de istila etmek istediği tarafa isnad edip tecavüzüne vesile yapar.

Bu mütecavizlerin mahiyetini ve gayelerini bilen Bediüzzaman Hazretleri bu mütecavizler hakkında milleti ikaz eden yazılar neşretmiştir. Her zaman için tazeliğini koruyan ve tarihî hadiseler seyrinde isabetle daha çok dikkatleri çekiyor ve hadiseler de bu haberleri tasdik ediyor.

Tâ İngilizin İstanbulu işgal ettiği devrede Bediüzzaman Hazretlerinin yazdığı yazıda, geniş dairedeki İslamî faaliyetlerin içine münafıkane yani sinsice ve suret-i haktan görünerek hulûl edip onlara, dine aykırı düşen ve beşerî temayülata dayanan anlayış ve hareketlerin lüzumunu telkin ederek onları İslam aleyhindeki anlayış ve yaşayışa çevirir. Zamanla da alıştıırıp kendisinin sefih yaşayışına tamamen düşürür. Yani bu nifak cereyanı hayat anlayışı ve yaşayışı cihetinden milleti istila edip kendi maksadına çalıştırır.

Nitekim “O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış olanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: "Bu da İslâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir.” T:690 gibi telkinlerle iğfalatta bulunurlar.

Bediüzzaman Hazretleri Ezher Ünüversitesi reisi Şeyh Bahid Efendinin sualine verdiği cevabda da Şöyle der: “Osmanlı hükûmeti Avrupa ile hamiledir, Avrupa gibi bir hükûmeti doğuracak. Avrupa da İslâmiyet'e hamiledir, o da bir İslâm devleti doğuracak.... Birinci tevellüdü gözümüzle gördük. Bir çeyrek asır Avrupa'dan daha dinden

uzak."²¹⁵²

İşte gizli cereyanın aldatma tarzlarından ve neticesinden birer nümune...

Nifak cereyanının dinî faaliyetleri ifsad etmesine bakan diğer bir nümune:

"S- Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye neden hizmet edemedi?

C- En büyük hizmeti, adem-i hizmetidir. En büyük hareketi, hareketsizliğidir. Çünkü buradaki hâkim olan **kuvvet-i ecnebiye, lehinde olmayan herbir hareketi boğuyor. Hareket edenleri gördük, mukaddes câmilerde gâvurlara dua ettirildi ve mücahidlerin cevaz-ı katline fetva verdirildi.** İşte Dâr-ül Hikmet, bu fırtına içinde âlet ettirilmedi. En büyük mani olan **ecnebi kuvvet, bütün kuvvetiyle ahlâksızlığı himaye ve teşci' ediyordu.**"²¹⁵³

Evet, "Bu zamanda öyle fevkalâde **hâkim cereyanlar** var ki, herşeyi **kendi hesabına aldığı** için, faraza hakikî beklenen o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum."²¹⁵⁴

O halde geniş dairedeki resmî faaliyetlerde sinsi cereyanın pencesine girmemek için gereken tedbirleri bilip nazara almak gerektir. Çünkü Hazret-i Bediüzzaman ecnebi cereyanın İslâmî hareketleri kendi lehine çevirdiğini bildiriyor ki hadisat dahi bu hükmü gözler önünde tasdik ediyor.

"Bediüzzaman 1920'de neşrettiği mezkûr Hutuvat-ı Sitte eserinde İngiliz'in aleyhimizdeki aldatıcı propagandasının içyüzünü efkâr-ı ammeyi ikaz için şöyle beyan ediyor:

"Herbir zamanın insî bir şeytanı vardır. şimdi beşerde insan suretinde **şeytanın vekili** olan ruh-u gaddar, **fitnekârane siyasetiyle** cihanın her tarafına kundak sokan "**El-Hannas**"altı hutuvatıyla **Âlem-i İslâm'ı ifsad için**

2152 Emirdağ Lahikası (112)

2153 Sunühat, Tuluat, İşarat (88)

2154 Kastamonu Lahikası (90)

insanlarda ve insan cemaatlarındaki habis menbaları ve tabiatlarındaki muzır madenleri fiilî propaganda ile işlettiriyor, **zaif damarları bulunuyor.**

Kiminin **hırs-ı intikamını**, kiminin **hırs-ı cahını**, kiminin tamamını, kiminin **humkunu**, kiminin dinsizliğini, hatta en garibi kiminin de **taassubunu işletip** siyasetine vasıta ediyor.”²¹⁵⁵

“Üçüncü Hatvesi: Der veya **dedirir:** Şimdiye kadar **sizi idare edenler fenalık ettiler, karıştırdılar.** Öyle ise **bana razı olunuz.**

Bu vesveseye karşı deriz: Ey el-hannas! Onların **fenalıklarının asıl sebebi de sensin.** Âlemi onlara darlaştırdın, damar-ı hayatı kestin. **Evlad-ı nameşruunu onlara karıştırdın,** Dinsizliğe sevk ederek dini rüşvet isterdin. Onlara bedel seni kabul etmek, müteneccis su ile necis olmuş bir libası hınzırın bevtiyle yıkamak demektir. **Sen yalnız hayvancasına bir hayat-ı sefilaneyi bize bırakıyorsun. İnsanca, İslâmca hayatı öldürüyorsun.** Biz ise hem insancasına, hem İslâmcasına yaşamak istiyoruz. Senin rağmına yaşayacağız!”²¹⁵⁶

Bu kısımda anlatılan “size iyi hayat getireceğiz” şeklindeki yalanlarla yapılan aldatma planını müslüman anlayıp müteyakkız davranırsa, bunlar bir halt edemezler.

“Altıncısı Hatvesi. Der ki: Bana karşı mukavemetiniz beyhudedir. Müttefikiniz beraberken yapamadığınız şeyi, şimdi nasıl yapacaksınız?

Şu vesveseye karşı deriz: en ziyade **hile ve fitne kuvvetiyle ayakta duran** azametli kuvvetin bizi ye'se düşürmüyor. Evvela **hile ve fitne perde altında kaldıkça tesir eder. Zahire çıkmakla iflas eder, kuvveti söner. Perde öyle yırtılmış ki, senin yalanın, hilen, fitnen hezeyana, maskaralığa inkılab edip akîm kalıyor.**”²¹⁵⁷

2155 İslam Prenspleri Ansiklopedisi: 371. P.Hutuvatı sitte eserinden naklen

2156 İslam Prenspleri Ansiklopedisi: 374. P.Hutuvattan naklen

2157 İslam Prenspleri Ansiklopedisi: 377

Asrımızda da durum aynıdır, anlatıldığı gibidir.

*Aldatmak ve kendine ısındırmak için“Der: **Yaşayınız**, fakat bir tek adam bana hıyanet etse **yakarım, yıkarım!...** Şayet bir adam hakka sadakat namına onun kâfirane zulmüne karşı hıyanet etse Ayasofya'ya iltica etse, milyarlaraya değer o mukaddes binayı harab eder. Veyahut bir köyde ona bir hain bulunsa, **çoluk çocuğuyla mahvetmek** veya bir cemaatta ona muzır biri varsa **cemaatı ifna etmek**, her vakit kendinde salahiyet görüyor. Lânet o medeniyete ki, ona o salahiyeti vermiş.*

*Acaba bütün millet bir kalbde, hem münafık hançer zulmünden mütelezziz olacak ahmak bir kalbde ittifakından daha muhal ne var? **Şeytan gibi hasis işleri, fena ahlâkları teşci' ve himaye eder, iyi hisleri söndürür.** Hem insanî, İslâmî hayatı men'etmekle beraber muvakkat hayvanî bir hayatı, iki genc-i mücehhez, pençeli, ekseriyeti kazanmak için imhayı esas program yapmış iki kelbi iki ciğerimize musallat ederek bizi **silahdan tecrid ediyor.** İşte onun himayeti, işte hayatımız..”²¹⁵⁸*

İşte İstanbulun İngiliz işgalinde Bediüzzaman Hazretlerinin İngilizler aleyhinde neşrettiği Hutuvat-ı Sitte eserinden kısmen nakledilen bu ikazlar açıkça gösteriyor ki bu dersler umum zamanlara bakar. Zira bu beyanlarda gösterilen ifsad, iğfal ve tecavüzün esasları aynıdır. O halde Müslüman millet, bu maddi ve manevi hücum tarzlarına dikkat edip aldanmamalı. Yani Risale-i Nurdaki bu tarz ikazlara dikkatli teveccüh edilmeli.

Bu meşhur Hutuvat-ı sitte eseri hakkında şu bilgi veriliyor:

*“İstanbul'da, İngilizler desiseleriyle **Şeyh-ül-İslâmı ve diğer bazı ulemayı lehlerine çevirmeğe** çalışmalarına mukabil, Bediüzzaman, "**Hutuvat-ı Sitte**" adlı eseri ve İstanbul'daki faaliyeti ile; **İngiliz'in Âlem-i İslâm ve Türkler aleyhindeki müstemlekecilik siyasetini ve***

entrikalarını, tarihî düşmanlığını etrafa neşrederek, Anadolu'daki Millî Kurtuluş Hareketini desteklemiş, bu hususta en büyük âmillerden birisi olmuştu.”²¹⁵⁹

Bu Beyanda da görülüyor ki, tabanında, dünya hâkimiyetini ele geçirmek emelini taşıyan ve aşırı azgınlıkları devresinde başlarına kıyametin kopacağı gizli Yahudilik cereyanı, Osmanlı devletinin şeyh-ul İslâmını dahi aldatacak kadar dessastırlar. Allah Kur'anda (9/101.)

ayyette)Resulullah'a hitab edip diyor ki “~~أنت تعلمون~~ **sen bile**

onları bilemezsin; şahıslarını, isimlerini, neseblerini bilmez değil, münafık olduklarını gizlemeğe, takıyye yapmaya, töhmet mevkilerinden kaçınıp yağ gibi suyun yüzüne çıkmaya öyle alışmışlardır ki, hallerini senden, senin o yüksek dirayet ve ferasetinden bile gizleyebilirler de vahiy nazil olmayınca münafıklıklarını kat'iyen bilemezsin.”²¹⁶⁰

Hatta beşer alemine sinsice hulul edip yayılmış olan bu nifak cereyanı, süfyan ve deccal cereyanlarını maksadına kulanmak için onların tabanı olduğuna şöyle dikkat çekiliyor:

“Her iki Deccal, Yahudinin İslâm ve Hristiyan aleyhinde şiddetli bir intikam besleyen gizli komitesinin muavenetini ve kadın hürriyetlerinin perdesi altındaki dehşetli bir diğer komitenin yardımını, hattâ İslâm Deccalı masonların komitelerini aldatıp müzaheretlerini kazandıklarından dehşetli bir iktidar zannedilir.” Şualar:594

“S- Neden bu kadar (İ.G.Z.) siyaseti galib çıkar?

C- Siyasetinin hassa-i mümeyyizesi; fitnekârlık, ihtilaftan istifade, menfaat yolunda her alçaklığı irtikâb etmek, yalancılık, tahribkârlık, hariçte menfiliktir.

Bir adam kocaman bir binayı bir günde harab eder, bir taburu ihtilale verir. Şu alçak siyasettir ki (K.T.T.)ni^(*) zahiren

2159 **Tarihçe-i Hayat (138)**

2160 **Elmalı Tefsiri**

(*) **Kostantin'i kasd ediyor.**

tel'in ettiği halde, gizlice dehalet ediyor. Fenalık ve ahlâk-ı seyyie, siyasetine vasıta olduğu için, her yerde **ahlâk-ı seyyieyi himaye ederek teşci' eder**. Şimdiki **İstanbul hali şahiddir.**²¹⁶¹

S- Anadolu'da pekçok zulüm ediliyor ve pekçok müslümanlar i'dam ediliyor. Neden böyle yapıyorlar?

C- Evet maatteessüf pek feci' şeyler oluyor. Fakat asıl sebep, mel'un mimsiz medeniyet, öyle zalimane bir silâh, şu **harb-i vahşiyaneye vermiştir ki, o silâhın karşısında dayanmak, onun naziriyle mukabele etmek lâzımgelir.** Şeşhane ile mitralyozla mukabele edilmez. İşte o silâh, o düstur ki, medeniyet harbin eline vermiştir. Ben de kendi gözümle Grandük Nikolaviç'in namına iki emri gördüm.

Der: "Askerimize bir köyden bir tüfenk açılrsa, **çoluk çocuğu ile imha edilecektir.**" İkinci emri de: "Bir cemaatte bir adam, cephe zararına bize hıyanet etse, çoluk çocuğu ile imha edilecektir."

İşte böyle ezlem bir düstur ile (İ.G.Z.) Anadolu'ya hücum ediyor."²¹⁶²

İşte Birinci Cihan harbinde yapılan cinayetlerinin tarzı, daha sonra yaptıkları ve yapacakları tahribat, aynı ifsadatlara dayandığı ve vahşetlerine imkân buldukça aynı planlarla zuhur edeceği hatırlatılıyor. Bu tecavüzleri önlemede tek çarenin ittihad-ı İslam=İslam birliği olduğunu Bediüzzaman Hazretleri defalarca ve ısrarla anlatmış, yazmış ve neşrederek duyurmuştur.

İslam milletleri tek tek kaldıkça ve İslamî cemaatler hedef ve gaye birliğinde birleşmedikçe, şahs-ı manevi-i dalalete karşı mağlub düşecekleri bedihi iken, dinî hizmet sahasında önde görünenler, kitabî esasata dönüp, o esaslar dairesinde birleşerek kitabî istikamete girmek hareketi ciddi manada görülmüyor. Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

2161 Sunühat,Tuluat, İşarat (82)

2162 Sunühat,Tuluat, İşarat (82)

“maksadda ve esasta ittifak ile beraber, vesailde ihtilaf eder. Hakikatın her köşesini izhar edip, hakka ve hakikata hizmet eder. Fakat **tarafgirane** ve **garazkârane**, **firavunlaşmış nefs-i emmare hesabına hodfuruşluk**, şöhretperverane bir tarzdaki tesadüm-ü efkârdan barika-i hakikat değil, belki fitne ateşleri çıkıyor. Çünkü **maksadda ittifak** lâzım gelirken, öylelerin efkârının Küre-i Arz'da dahi nokta-i telakisi bulunmaz. **Hak namına olmadığı için, nihayetsiz müfritane gider.** Kabil-i iltiyam olmayan inşikaklara sebebiyet verir. **Hâl-i âlem buna şahiddir.**”²¹⁶³

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ İTTİFAKIN KESİN KAİDESİNİ ŞÖYLE BEYAN EDER:

“**S-** Âlem-i İslâm'daki ihtilafı ta'dil edecek çare nedir?

C- Evvelâ; **müttefekun aleyh olan makasıd-ı âliyye nazar etmektir.** Çünkü Allahımız bir, Peygamberimiz bir, Kur'anımız bir, **zaruriyat-ı diniyede umumumuz müttefik**, zaruriyat-ı diniyeden başka olan teferruat veya tarz-ı telakki veya tarîk-i tefehhümdeki tefavüt bu ittihad u vahdeti sarsamaz, racih de gelemez.

الشَّيْبُ غَفَى غَالِئًا düstur tutulsa, aşk-ı hakikat harekâtımızda

hâkim olsa **-ki, zaman dahi pek çok yardım ediyor-** o ihtilafat sahih bir mecraya sevkedilebilir.”²¹⁶⁴

“Ehadîs-i şerifede gelmiş ki: “Âhırzamanın **Süfyan** ve **Deccal** gibi nifak ve zendeka başına geçecek eşhas-ı müdhîşe-i muzırraları, **İslâm'ın ve beşerin hırs ve şikakından istifade** ederek az bir kuvvetle nev'-i beşeri herc ü merc eder ve koca **Âlem-i İslâmı esaret altına alır.**”²¹⁶⁵

2163 Mektubat (268)

2164 Sunühat, Tuluat, İşarat (83)

2165 Mektubat (270)

İlem, Ey kardeş bil ki! **Kâfirler**, hususan **Avrupalılar** ve bilhassa **İngilteredeki şeytanlar** ve **Frenk iblisleri**, müslümanlara ve ehl-i Kur'ana **ebedî can düşmanı** ve daimî muannid hasımlardır.

Çünkü Kur'an-ı Hakîm; Kur'an'ı ve İslâmı inkâr eden kâfirleri ve onların abâ ve ecdadlarını idam-ı ebedî ile mahkum ediyor. Evet o Kur'anın kat'î nusûsuyla o kâfirler ebedî bir surette idama mahkum ve Cehennem'de sermedî mahbusturlar.

İşte ey ehl-i Kur'an! Size ebedî düşman olan ve hiç bir surette size muhabbet ve meyletmelerine imkânı olmayan kimselere nasıl **meyl ve muhabbet ediyorsunuz?**"²¹⁶⁶

Yine Bediüzzaman Hazretleri Diyor:

"Cây-ı teessüf bir halet-i içtimaiye ve kalb-i İslâmı ağlatacak müdhiş bir maraz-ı hayat-ı içtimaî:

"Haricî düşmanların zuhur ve tehacümünde dâhilî adavetleri unutmak ve bırakmak" olan bir maslahat-ı içtimaiyeyi en bedevi kavimler dahi takdir edip yaptıkları halde, şu **cemaat-ı İslâmiyeye hizmet dava edenlere ne olmuş ki**; birbiri arkasında tehacüm vaziyetini alan hadsiz düşmanlar varken, cüz'î adavetleri unutmayıp, düşmanların hücumuna zemin hazır ediyorlar. Şu hal bir **sukuttur**, bir **vahşettir**. Hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeye bir **hıyanettir**." ...

Evet, *vahşiyane tecavüzlere karşı* "tesanüd ederek, el-ele verip müdafaa vaziyeti almaya mecbur iken; **onların hücumunu teshil** etmek, onların **harîm-i İslâma girmeleri için kapıları açmak** hükmünde olan garazkârane tarafgirlik ve adavetkârane inad; hiçbir cihetle ehl-i imana yakışır mı?"²¹⁶⁷

Bediüzzaman Hazretleri 1947 lerde yazdığı ve bütün dünyada devam eden mücadelelerin en sonunda olan vahşiyane tecavüzü haber veren yazısının son paragrafında

2166 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (194)**

2167 **Mektubat (269)**

aynen şöyle diyor:

“Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş boğuşmaların neticesinde **eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar**, medeniyetin istinadı, menbaı olan **Avrupa'da deccalane bir vahşet** doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; **Âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla** ve **Yeni Dünya'nın**, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve **İncil, Kur'ana ittihad** edip tâbi' olması, **o dehşetli gelecek iki cereyana** karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşaallah galebe eder.”²¹⁶⁸

Bu haberin vukuu zamanına tevafuk eden şu beyan, icmalyetiyle beraber çok manidardır. Şöyle ki:

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ bin dörtyüz onyedî (1417)”²¹⁶⁹

(Bu makamda perde indi. Yazmaya izin verilmedi. Başka zamana te'hir edildi.)²¹⁷⁰

Burada Âlem-i İslam tarafına doğru **tecavüzün tarihi**, âyetin mana-yı işaretini ve cifrîsi ile **1417** gösterildi. Bu tarihi miladî seneye çevirmede hem arabi ve hem rumî tarihleri nazara alınabilir. Zira Hazret-i Bediüzzamanın:

“Risale-i Nur'un nuru- ile dalaletin tecavüz eden nârî inşaallah sönecek. Yani, fitne-i diniye ateşini ya tahribattan vazgeçirecek veya ileri tecavüzatını kıracak. **Eğer Hicri tarihi olsa**, bundan iki sene evvel, dini dünyadan tefrik fırsatından istifade ile, dinin ve Kur'anın zararına olarak ilerleyen dehşetli tasavvuratın tecavüzatı tevakkuf etmesi, elbette karşılarında kuvvetli bir seddin bulunmasındandır.”²¹⁷¹

“Madem Arabîce altmışdörde girdik, işaret-i gaybiye gelmesiyle Risale-i Nur tekemmül etmiş olur. **Eğer Rumi tarihi olsa**, daha iki senemiz var.”²¹⁷² şeklindeki ifadeleri,

2168 **Emirdağ Lahikası (58)**

2169 **Şualar (270)**

2170 **Şualar (272)**

2171 **Şualar (735)**

2172 **Emirdağ Lahikası (42)**

yerine göre her iki tarihin kullanılmasının yolunu açar.

Buna göre 1417 hicrî yani arabî olarak nazara alınırsa, miladî tarihle **1997** eder. Öncelikle Türkiyedeki dinî hayat ve faaliyetlere yapılan **engellemelere dikkat çeker**.

Keza aynı bu gizli cereyanın dahildeki mensublarının aynı manadaki **tecavüzlerini** nazara veren ve çok manidar olan şu âyet:

“Ve ikinci cümlesi olan **وَيُضْذُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ** ile der ki: "O bedbahtların dalaleti, muhabbet-i hayattan ve temerrüdden neş'et ettiği için kendi halleri ile durmuyorlar, **tecavüz ediyorlar**. Bildikleri ve onun ile ecdadları bağı olan **dine adavetkârane, menbalarını kurutmak ve esasatını bozmak ve kapılarını ve yollarını kapatmak istiyorlar.**"²¹⁷³

Bediüzzaman Hazretlerinin bu tarzdaki işarî ihbaratının hadisata mutabık çıkışı, Onun yüksek şahsiyet ve ferasetini gösterir. Bu şahsiyetiyle bütün hayatı boyunca İslamın selametine çalışmış ve bu yolda karşısına çıkan her mehalike göğüs gererek çok ehemmiyetli ikaz ve irşadlarını neşrederek vazifesini gereği üzere ifa etmiştir. Müslümana düşen vazife ise, bu Zâtın tavsiyeleri dairesinde hareket etmektir.

GİZLİ MUARIZLARIN NAZARLARI NURDAN ÇEKİP HARİCE DAĞITMALARI

Mehdilik mevzuunda yazılmış bir kitabın sonunda: “Ezilen milletin mazlumiyetinden istifade etmeye çalışan açığız fırsatçılar çıkmış olabilir.

Bunlar mehdiet müessesesini istismar etmiş olabilirler...

İçinde bulunduğumuz şu günlerde mehdi vasfını taşıyan bir lidere ekmek su kadar muhtacız...Bütün islâm dünyası lidersizliğin acısını çekmektedir. Her halde bu sancı, bu ızdırıp, leyle-i yelda Hz. Mehdi ile bitecektir.Allahın sonsuz rahmetinden bekliyoruz.”denmektedir.

Yani daha mehdinin çıkmadığını yazanlar, acaba hangi şahsı, bu manada ileri sürmekle nazarları ona çevirmeyi isterler?

Üstad Bediüzzaman Hazretlerine ve Risale-i Nur’a,asrın müceddid-i ekberi olduğu cihetiyle kopmaz bir râbıta ile bağlanan Nurcuların nazarını başka cihete çevirmek mümkün olmayacağını anlayan gizli din düşmanları, Bediüzzaman Hazretlerine zahiren baülılık kisvesiyle, Nurcularca kabule layık görülecek bir şahsı nazara verip böylece Nurcuları başka bir mecraya kaydıra bileceğini ümid ederler. Risale-i Nur’da

Bu gibi plânlara karşı ikaz edici derslerden birkaç numunesi aşağıda dercedilmiştir. Şöyleki:

“Burada da pek çok ayrı ayrı tarzda Risale-i Nur aleyhinde yaptıkları desiseler ve tedbirler ve şakirdleri soğutmak ve sarsmak plânları, hususan derd-i maişet belaları, Risale-i Nur'un inkişafını durdurmuyor. Günden güne tevessü' ediyor.

Hattâ en ziyade hücum edenler dahi, perde altında istifadeye çalışıyorlar. Cenab-i Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, inayet-i İlahiye ve himayet-i Rabbaniye devam ediyor. Fakat yalnız ehemmiyetli bir plânla, ayrı bir cephede, mütemerrid

münafıklar tarafından bir hücum var. Çok ihtiyat ve dikkat ve sebat ve tesanüd lâzımdır ki, tâ onların bu plâni da akîm kalsin. Plân da budur:

"Risale-i Nur talebeleri içinde tesanüdü bozmak."

Onsekiz seneden beri hakkımızda programları, has talebeleri bizden kaçırmak, soğutmak idi. Bu plânları akîm kaldı. Şimdi tesanüdü bozmak ve bazı menfaatperest; fakat ehl-i ilim ve ehl-i dinden, Risale-i Nur'un cereyanına karşı rakib çıkarmak suretiyle intişarına zarar vermeye çalışıyorlar."²¹⁷⁴

"Hattâ Risale-i Nur erkânlarına karşı da, benim şahsımın kusurâtını, çürüklüğünü gösterip; zâhiren dindar ehl-i bid'adan bâzı şöhretli zatları gösterip; "Biz de müslümanız, din yalnız Said'in mesleğine mahsus değil" deyip, bize karşı perde altında cephe alan zındıklara ve anarşilik hesabına o safdil ehl-i diyanet ve hocaları âlet edip istimâl ediyorlar. İnşâallah bunların bu plânları da akîm kalacak."²¹⁷⁵

"Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular.

O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış olanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: "Bu da İslâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir. Bu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar.

2174 **Kastamonu Lahikası (235)**

2175 **Tarihçe-i Hayat (492)**

Veyahut da maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylerle aldatmaya veya korkutmakla hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar.

Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir fikrî, ruhî, kalbî intibah ve uyanıklık veriyor ki, bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle sevk ve teşvik ve o dessay münafıkların maksatlarının tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsıl ediyor. Fesübhanallah... Hattâ öyle Nur Talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl halis niyet ve kudsi gayeden sonra -bir sebep olarak da- münafıkların mezkûr plânlarının inadına, rağmına Dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor.. ve üstadımızın dediği gibi diyorlar: "Zaman, İslâmiyet fedaisi olmak zamanıdır."²¹⁷⁶

"Risale-i Nura daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez, daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar; fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bâzı saf-dil hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofi meşreblileri bâzı kurnazlıklarla Risale-i Nura karşı iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi istimâl etmek ve Risale-i Nura ve şâkirdlerine ayrı bir cephe tecavüz etmeğe münafıklar çabalıyorlar. İnşâallah muvaffak olamazlar."²¹⁷⁷

"Risale-i Nur'un zaîf veya yeni şakirdlerini vesveseden kurtarmak için beyan ediyorum ki: Gizli bir komitenin desisesiyle safdil bazı hocalar veyahut bid'a taraftarları bazı muarızlar, Risale-i Nur'un hiç zedelenmez bazı hakikatlarına karşı gelmek için, benim çok kusurlu ve -itiraf ediyorum- çok hatalı şahsimin noksanlarını ve hatalarını işaa etmek ve beni onlar ile çürütmekle Risale-i Nur'a ilişmek ve darbe vurmak istediklerinin bu yirmi senedir yirmi ehemmiyetli hâdisesi var."²¹⁷⁸

2176 Tarihçe-i Hayat (691)

2177 Sikke-i Tastik-i Gaybi (216)

2178 Emirdağ Lahikası (48)

“Sonra gizli düşmanlarımız bazı memurları ve bir kısım enaniyetli hocalar ve şeyhleri aleyhimize evhamlandırıdılar. Bizi, Denizli Hapsine beş altı vilayetlerden gelen Nur talebelerini, o Medrese-i Yusufiyede toplanmağa vesile oldular.”²¹⁷⁹

“Hem belki karşımıza aldanmış veya aldatılmış bazı hocalar ve şeyhler ve zahirde müttakiler çıkartılır. Bunlara karşı vahdetimizi, tesanüdümüzü muhafaza edip onlar ile uğraşmamak lâzımdır, münakaşa etmemek gerektir.”²¹⁸⁰

“Hey efendiler! Ben îmanın cereyanındayım. Karşımda îmansızlık cereyani var. Başka cereyanlarla alâkam yok. O adamlardan ücret mukabilinde iş görenler, belki kendini bir derece mâzur görüyor. Fakat ücretsiz, hamiyet namına bana karşı tarafgirâne, rakîbane vaziyet almak ve ilişmek ve eziyet etmek, gayet fena bir hatâdır. Çünkü: Sâbıkan isbat edildiği gibi, siyaset-i dünya ile hiç alâkadar değilim; yalnız bütün vaktimi ve hayatımı, hakaik-i îmaniye ve Kur'aniyeye hasır ve vakfetmişim. Mâdem böyledir, bana eziyet verip rakîbâne ilişen adam düşünsün ki o muamelesi zındıka ve îmansızlık nâmına îmana ilişmek hükmüne geçer.”²¹⁸¹

“Madem hakikat budur. Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarîkat ve sofi-meşreb zâtlar, onun cereyanına girmek ve ilim ve tarîkattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şakirdlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuzu kazanmak için, o dairedeki âb-i hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa Risale-i Nur'a karşı rakibane başka bir çığır açmak ile hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'aniyeye bilmeyerek zarar verir; zındıkaya bir nevi

2179 Lemalar (263)

2180 Şualar (315)

2181 Tarihçe-i Hayat (274)

yardım olur.”²¹⁸²

“Salahaddin'in mektubu, birkaç cihette ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri, elbette Asâ-yı Musa Risalesi'ne lâkayd kalmayacaklar. Eğer dini, din için seven kısmının ellerine geçse, fütihat yapar. Yoksa bazı enaniyetli hocalarımız gibi, kıskançlık damarıyla neşrine ve tervicine çalışmaları meşkuktur. Her ne ise.. inayet-i İlahiye'ye havaledir.”²¹⁸³

“**Kardeşlerim!** Herkes sizin gibi sebatkâr olamaz. Perde altında Nurcuların kuvve-i maneviyelerini kırmak için bazı hocalar vasıta oluyorlar, aldanmayınız ve sarsılmayınız ve onlarla münakaşa etmeyiniz, mümkün oldukça dostane muamele ediniz. Biz onlarla kardeşiz deyiniz ve bu pusladaki noktaları unutmayınız, tâ sizi aldatmasınlar.”²¹⁸⁴

“**Edhem Hoca** namında Balıkesir'de muhacir ve Celaleddin-i Rumî'nin mensublarından, yirmi seneye yakın köy hocalığı ve çocuklara Kur'an okutmakla meşgul ve şimdi de tam Risale-i Nur'a Balıkesir ve Kırkağaç havalisinde hizmet eden ve uzun mektubuyla korkak hocaları Nurlara davet eden ve cesaret veren ve "Balıkesir, Kırkağaç havalisi Nur şakirdleri namına, Sandıklı Alamescid Köy imamı İbrahim Edhem" imzasıyla yazdığı mektubda, çok ehemmiyetli ve güzel fıkraları var ve korkak hocalara tokatları var.

O zâtı cidden tebrik ediyorum. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin. Hem ona, hem mektubunda isimleri bulunan yeni ve çok Nurculara selâm ediyorum.

Onun uzun mektubunu, hastalığımdan, tashih ve ıslah ve ta'dil edemedim. Hakkımda pek ziyade senalarını ya kaldırmak, ya ta'dil etmek lâzımdır. Lâhika'ya girmek için suretini size gönderiyorum. İnşâallah Hasan Feyzi, Ahmed Fuad, muallimleri Nurlara sevkettikleri gibi; bu gayretli kardeşimiz de hocaları Nurlara sevkedecek.”²¹⁸⁵

2182 **Kastamonu Lahikası (122)**

2183 **Emirdağ Lahikası-2 (160)**

2184 **Emirdağ Lahikası-2 (165)**

2185 **Emirdağ Lahikası-2 (226)**

Bazılarında, Risale-i Nur'un ismini zikretmeden ondaki hakikatları kişinin kendi anlayışı ve anlatışı ile anlatmayı yeterli görürler. Halbuki zaruri bir durum, mücbir bir sebep olmadıkça bu tarza gidilmemelidir. Bunun çok hikmetleri vardır. **Bir hikmeti şudur:** Risale-i Nur'da tekrarlar tavsiye edilen şahs-ı maneviye katılmak ve zaman cemaat zamanı olduğu hususudur. Yani Risale-i Nur'u ve onun cemaatini bilip içine girmeyen bir şahıs, cemiyetteki fitneye karşı tam korunamaz. Onun için Bediüzzaman Hz.daima şahs-ı maneviyi nazara vermiştir. Yani Risale-i Nur'u ve Nurcuları daima ve açık bir surette nazara vermiş, Risale-i Nur'un bilinmesini ve okunmasını ısrarla istemiştir. Hizmet Rehberi mukaddimesinde şu kayıt var:

Çok dikkatle üzerinde durulması, tefekkür edilmesi gereken bedihî bir hakikat vardırki, o da şudur: Risalelerde, mektuplarda, lâhikakalarda def'alarca yazıldığı gibî mübarek üstadımıza müracaat edenler ve ziyarete gelen bütün ziyaretçiler hemen umumiyetle dâima görüyorlardı ki; Üstadımızda onların **nazarlarını Risale-i Nur'a tevcih ediyordu.** Acaba bunun sırr-ı hikmeti ne idi? Mütemadiyen ne için bu noktada tahşidat yapıyordu?

Evet bu muazzam bir hakikattir. Ve Hazret-i Bediüzzamana kâfil bir muazzam hakikatın ifadesidir ki, dersimizi Hakaik-ı Kur'aniye ve envar-ı imaniye hazinesi olan Risale-i Nur'dan aldığımız gibi ,birbirimizle mânevî münasebet, âlaka uhuvvet ve muhabbet dusturlarımızı da hep o Risale-i Nur'dan ders alacağız.

Evet **bu zamanda,** bu dehşetli ve cihançümül hâdiseler hengâmında Kur'an Şakirdleri cüz'i ve külli, ferdi ve ictimai bütün ders ve îkazlarını Risale-i Nur'la tahsil edeceklerdir.

O halde hatipler ve yazarlar Risale-i Nur'un havz-ı müşterikinde erimeli ve şirket-i maneviye girmelidir.

Halka hitap eden nâşir Nurcu, Risale-i Nur'u tebliğ etmeli ve onu nazara vermeli.

Hadsiz şükür ederim ki: Risale-i Nur'un hakikî sahibleri olan müftüler, vaizler, imamlar, hocalardan manevî kahramanlar meydana çıktılar. Şimdiye kadar Nur'un fedakârları; gençler, mektebliler, muallimler idi. Bin bârekâllah Edhem, İbrahimler, Ali Osmanlar ehl-i medresenin yüzlerini ak ettiler, çekingenliklerini cesarete çevirdiler.”²¹⁸⁶

Bir hocaya hitaben umum dost hoca ve hatiplere ders veren mektupta, Risale-i Nur'a iltihak etmek ve Onu nazara vermek tavsiye edilir. Şöyleki:

“İstanbul'a uğrayan Risale-i Nur şakirdleri senin gayret ve ciddiyetini ve tesirli vaazını bize haber verdiler. Senin gibi metin ve hâlis bir zâtı, Risale-i Nur dairesinde görmek arzu ediyorlar. Ben de onlar gibi cidden seni Risale-i Nur dairesinde görmek istiyorum.

Bilirsin ki, iki elif ayrı ayrı olsa iki kıymeti var. **Bir çizgi üstünde omuz omuza verse**, onbir kıymet aldığı gibi, senin tesirli nasihatınla ihzar ettiğin hizmet-i imaniye tek başıyla kalsa, şimdiki tehacümat-ı müttehideye karşı dayanması çok müşkil. Eğer Risale-i Nur'un hizmetine iltihak etse, o iki elif gibi onbir, belki yüzonbir kıymetinde ve kuvvetinde olacak ve karşıdaki ittifak etmiş dalaletlere karşı dayanacak.

Bu zaman ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı manevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahib olmak için bir buz parçası hükmündeki enaniyet ve şahsiyetini, o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa o buz parçası erir, zayi' olur; o havuzdan da istifade edilmez.”²¹⁸⁷

“Salahaddin asker olduğunda mübarek Ramazan'da İzmit'in Tavşan Tepesi'nde havanın müsaadesizliğine rağmen yine cemaatle teravih namazı kıldırması ve Alay'ın Hadimköyü'ne kalkması Ramazan'ın 27, 28, 29'uncu

2186 **Sualar (483)**

2187 **Kastamonu Lahikası (143)**

günlerine tesadüf etmesi dolayısıyla oruç ve namazını vapurda, Kadir Gecesi'ni de Hadimköyü'nde istasyon rampasında, yağmurlu soğuk bir havada müşkilâtla bulduğu su ile abdest alıp, sandık kapağı üstünde kılması ve geceyi yük vagonları içinde acı bir vaziyette şükürlerle geçirmesi, sair neferattaki hiss-i diyaneti heyecana getiriyordu, bir ders hükmüne geçerdi.

Ve Balaban Köyü'nde bayram namazından evvel askerî ve sivil eşhasa, köy câmiinde namaz hakkında Dördüncü Söz'ü aynen okuması ve Risale-i Nur'la vaazda bulunması; kardeşim Feyzi dahi aynen bulunduğu kıt'ada daha tesirli bir tarzda, manevî lisan-ı hal ve kal ile ders vermesi, bilfiil Üstadının nutkunu tasdik eder.”²¹⁸⁸

Âlimlerden sonra muallimler risaleye ihtiyaçlarını hissetmeye başladıklarını çok emareler var. Bir emare budur:

İstanbul'da din konferansında okumak niyetiyle Âyet-ül Kübra risalesini istemeleridir.”²¹⁸⁹

“İmam Ömer efendi... Ramazanın birinci cuma hutbesinde, ben de hazır olduğum halde, yüzlerce cemaate, bu nurlu hikmetlerden birkaçını hemen aynen okudu.”²¹⁹⁰

“**Kardeşlerim!** Ayet-ül Kübra Ramazanda zuhur ettiği gibi; zannımca Ramazan'da da mabaadan çıktığını, Isparta'ya geldiğini ve Ramazan'da serbestle okunması ve camilere okutmak için girmesi..”²¹⁹¹

“Bu Tarihçe-i hayat okuyucuların nazarını – Bu zamanda – Kur'an'ın hikmet nurları olan Risale-i Nur'a çevirip, ondan istifadeyi gösterecektir.”²¹⁹²

Üstad, muhtelif istidatta olan her ziyaretçinin derece-i fehim ve idrakine göre konuşur, nazarları Risale-i Nur'a ve hizmet-i imaniyeye çevirir, Risale-i Nur hakikatlarıyla imana

2188 **Kastamonu Lahikası (62)**

2189 **Emirdağ Lahikası-2 (132)**

2190 **Barla Lahikası (221)**

2191 **Emirdağ Lahikası-2 (53)**

2192 **Tarihçe-i Hayat (23)**

hizmetin bu millete maddeten ve mânen en büyük menfaatleri temin edeceğini dâvâ ve izah ederdi.

“Şimdi Nurcuları ürkütmek, zayıf bir nazar bulup nazarlarını başka tarafa çevirmeğe bazı bahaneleri buluyorlar.”

“**Size yazmıştık ki**, muarızlara adavetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takva, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki, Risale-i Nur'un zararına ve şakirdlerinin salabet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içine sokmayınız. Öyleler **niyet-i hâlise ile girmesse**, belki fütur verirler. Eğer enaniyetli ve hodfüruş ise, Risale-i Nur şakirdlerinin metanetlerini kırarlar; nazarlarını, Risale-i Nur'un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet ve ihtiyat lâzımdır.

Bediüzzaman, Risale-i Nur dairesinde bulunan ilim sahibi hocalara da **şöyle diyor**: “Bir şey daha kaldı, en tehlikesi odur ki: İçinizde ve ahbabınızda, bu fakir kardeşinize karşı bir kıskançlık damarı bulunmak, en tehlikelidir. Sizlerde mühim ehl-i ilim de var.

Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enaniyet-i ilmiye bulunur. Kendi mütevazı da olsa, o cihette enaniyetlidir. Çabuk enaniyetini bırakmaz. Kalbi, akli ne kadar yapışsa da; nefsi, o ilmî enaniyeti cihetinde imtiyaz ister, kendini satmak ister, hattâ yazılan risalelere karşı muaraza ister.

Kalbi, risaleleri sevdiği ve akli istihsan ettiği ve yüksek bulduğu halde; nefsi ise, enaniyet-i ilmiyeden gelen kıskançlık cihetinde zımnî bir adavet besler gibi, Sözler'in kıymetlerinin tenzilini arzu eder tâ ki kendi mahsulât-ı fikriyesi onlara yetişsin, onlar gibi satılsın. Halbuki bilmecburiye bunu haber veriyorum ki:

"Bu dürûs-u Kur'aniyenin dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehidler de olsalar; vazifeleri -ulûm-u imaniye cihetinde- yalnız yazılan şu Sözler'in şerhleri ve izahlarıdır

veya tanzimleridir. Çünkü çok emarelerle anlamışız ki: Bu ulûm-u imaniyedeki fetva vazifesiyle tavzif edilmişiz.

Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enaniyet-i ilmiyeden aldığı bir his ile, şerh ve izah haricinde birşey yazsa; soğuk bir muaraza veya nâkıs bir taklidsilik hükmüne geçer. Çünkü çok delillerle ve emarelerle tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur eczaları, Kur'anın tereşşuhatıdır; bizler, taksim-ül a'mal kaidesiyle, herbirimiz bir vazife deruhde edip, o âb-ı hayat tereşşuhatını muhtaç olanlara yetiştiriyoruz!"²¹⁹³

Hem çok enaniyetliler eserlerini terviz etmek için, Nurların meydana çıkmalarını kıskanmak damarıyla taeafter olmuyorlar. Merak etmeyiniz Nur galebe gelecek.²¹⁹⁴

2193 **Mektubat (426)**

2194 **Emirdağ Lahikası-2 (260)**

GİZLİ NİFAK CEREYANI NEDEN KANUNSUZ TECAVÜZLERİ YAPTI VE YAPMAK İSTER

BU KRONOLOJİK ESER OKUNUNCA, HATIRA ŞÖYLE BİR SUAL GELİYOR:

Cevab: Ahirzamanda başlıca iki cereyan karşı karşıyadır. İman ve nifak cereyanı olan bu iki zıt kutubtan biri galib gelse, diğeri mağlub olur. İkisinin sulh dairesinde yaşamaları imkânsızdır. Çünkü gizli nifak cereyanının asıl hedefi, dünya hâkimiyetini ele geçirmektir.

Bu hedefinde en büyük engel olarak Nuculuk hareketini görmektedir. Çünkü İslam dünyası üzerinde hâkim olabilmek için, müslümanların eski kahramanlıklarını kazandıran kuvvetli iman cesaretini kırmak ve milleti sefih bir yaşayışa itip ifsad ederek nefisperest yapmak ve sadece kendi mefaatini düşünüp hâmiyet-i diniye hissini yok etmek ile mümkün olacağını anlamıştır.

Nurculuk hareketi ise, İslam dünyasına eski hamiyet-i diniyesini kazandırdığını ve menfaat-ı şahsiyesini, menfaa-ı diniyesi için feda edebilen bir iman kuvveti kahramanlığına vesile olduğunu gördü. Onun için Nurculuk hareketini ifsad etmeyi tek hedef olarak seçti.

Ramuz-ul Ehadis kitabının 518. sahifesinde geçen bir rivayette şöyle buyruluyor: “yekünü fi ümmetî recülâni, ahadühüma vehebü yehibullahü lehü-l- hikmete, ve-l- âhiru gaylanü, fitnetuhü ala hazihi-l- ümmeti eşeddü min fitnetideccal”

Bir âlim zat bu rivayeti şöyle izah etti:

“Bu hadis-i şerif, ümmet-i Muhammediyenin hayatı nokta-i nazarında çok şamil bir te'siri haiz **iki şahsı ve cereyanını haber vermektedir.** Bunlardan **biri, mahz-ı mevhibe-i İlahiye olacak** ve kendisine **hikmet-i İlahiye ve hikmet-i Kur'aniye ihsan edilecek.** Diğeri de, fitnesi bu ümmet-i

Muhammed'e şeytandan daha te'sirli olan **bir şerir zalim ve cereyanı olacaktır.**

Bu şerir şahsın ve cereyanının tahribatına karşı, tamirci ve manen vazifedar şahsın ilmi, mezkûr hadiste de geçtiği üzere, **vehbîdir.**"²¹⁹⁵

Bu nifak cereyanı, kendisi de tecavüz etmekle beraber daha çok aldattığı garazkârları ve cahil safdilleri tecavüzde kullanır.

Bu cereyanın fitne ve ifsadı cemiyette yaygınlaştıkça, geniş dairede yapılacak irşad, bazı rivayetlerden de anlaşıldığı üzere müessir olmaz. Çünkü bu ifsadla ekseriyetin nazarı dünya hayatına çevrilmiş oluyor. Ancak dar dairede irşad devam eder. Risale-i Nurun muhtelif yerlerinde durumun böyle olacağı görülebilir.²¹⁹⁶

Bu gibi sebebler iledir ki Bediüzzaman Hazretleri, **siyasî iktidarın, Risale-i Nurun ikaz ve irşadına ve manevî kuvvetine dayanarak ve hukuk devletinin otoritesini de icra edip** bu sinsi cereyanın önlenmesini şart görüyordu. Hatta iktidar, kanunları tavizsiz icre ile azınlara vereceği **tenkil** manasındaki ibretlik cezalarla **hukukun hâkimiyetini** korumaktan başka çare yoktur. Aksi halde anarşi hakimiyeti gelir. Evet bu mes'elenin ortası yoktur. Onun için bu cereyana zaaf gösterip taviz vermek, onların hakimiyetine kapı açmaktır ve tecavüzkârlığa cesaretlerini artırmaktır. Bunun neticesinde, devlet de, millet de anarşi istilasına uğrar.

Bediüzzaman diyor ki: "Eğer beşer çabuk aklını başına alıp adalet-i İlahiye namına ve hakaik-i İslâmiye dairesinde **mahkemeler açmazsa**, maddî ve manevî kıyametler başlarına kopacak, **anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere teslim-i silâh edecekler** diye kalbe ihtar edildi."²¹⁹⁷

Evet, "Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri;

2195 İslam Prenspleri Ansiklopedisi: 2294/2

2196 Cüz'î bir örnek olarak.Kastamonu lahikası: 90 ve 190. sahifeye bakınız.

2197 Hutbe-i Şamiye (79)

eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına **Kur'an'a ve hakaik-i imana sahib çıkmazsanız** ve sizler gibi ehli-hamiyet, eskide yanlış bir surette ve **din zararına medeniyetin propagandası** yerinde doğrudan doğruya **hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız**, size **kat'iyyen haber veriyorum** ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi **âlem-i İslâmı mahva çalışan** küfr-ü mutlak altındaki **anarşiliğe mağlub olup**, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu **Türk milletinin parça parça olmasına** ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istila etmesine sebebiyet verecek."²¹⁹⁸

“Biz hem onlara, hem **onları aleyhimize dinleyenlere**, Denizli mahkeme-i âdilesinde dediğimiz gibi deriz: "Yüzer milyon başların feda oldukları bir kudsi hakikata, başımız dahi feda olsun. Dünyayı başımıza ateş yapsanız, **hakikat-ı Kur'aniyeye feda olan başlar, zendekaya teslim-i silâh etmeyecek ve vazife-i kudsiyesinden vazgeçmeyecekler inşaallah!**"²¹⁹⁹

İşte Menderes hükümetinin Bediüzzamana seyahatlarını geçici olarak durdurmasını nazikane rica ederken, Bediüzzaman aksine seyahatlarını durdurmuyor ve kanunsuz ve kasdî ve maksadlı yaygara yapanların durdurulmasını ısrarla istiyordu. Bu durum, devlet sahasında müsbete dönüş devresi olacaktı.

Evet, bu kronolojik eserin daha çok son yarısında görülen ve herkesin meşru hakkı olan **seyahat hürriyetini** Bediüzzaman hakkında **yaygara vesilesi** yapıp hükümeti Bediüzzaman aleyhine çevirmekle kendi azgınlığını gizleyip unutturmak isteyen azgın cereyana karşı **Bediüzzaman**, hükümetin **hukuk devleti sıfatıyla**, kanunsuz tecavüzler

2198 Emirdağ Lahikası-2 (218)

2199 Lemalar (262)

yapan mütecavizlerin durdurulmasını ısrarla hatırlatması, bu sırdan iler geliyordu. Fakat bu inceliği kavrayamayan veya cesareti yetersiz olan hükümet, iktidardan düştü ve Bediüzzamanın yaptığı ikazların doğruluğu ortaya çıktı.

Bediüzzamanın, bu hadiseye, yani hükümetin müsbete dönüşünü beceremeyip iktidardan düşmesine işaret eden bir manzumesi:

“EDDAÎ

(**)Yıkılmış bir mezarım ki, yığılmıştır içinde
Said'den yetmiş dokuz emvat (***) bâ-âsam âlâma.

Sekseninci olmuştur, mezara bir mezar taş.

Berberer ağlıyor (***) **hüsrân-ı İslâm'a.**

Mezar taşıyla pür-emvat enindar o mezarımla

Revanım saha-i ukba-yı ferdâma.

Yakînim var ki: İstikbal semavatı, zemin-i Asya

Bâhem olur teslim, yed-i beyza-yı İslâm'a.

Zira yemin-i yümn-i imandır

Verir emn-ü eman ile enama...²²⁰⁰

Not: Yukarıda kayıtlı olan yetmidokuz rakamı, tarih ifadelerinde kısaltma kaidesiyle ve Arabice, 79-1379 demektir. Bunun da miladî karşılığı 1960 dır ki manzumede geçtiği üzere Bediüzzamanın vefat tarihidir. Hem hükümetin iktidardan düştüğü tarihtir. Hem o hadise, hüsrân-ı İslamdır.

Hükümeti yıpratıp ve zaafa düşürüp maksadlarına zemin hazırlayan yaygaracılara, tenkil tabir edilen ibretlik cezaların lüzumuna bakan bazı ifadeleri Risale-i Nurdan kaydediyoruz. Şöyle ki:

(**) Bu kıt'a, onun imzasıdır.

(***) Her senede iki defa cisim tazeleniği için iki Said ölmüş demektir. Hem bu sene Said **yetmişdokuz senesindedir.** Herbir senede bir Said ölmüş demektir ki, **bu tarihe kadar Said yaşayacak.”**

“**Risale-i Nur'un** bütün vatan sathında ve hattâ âlem-i İslâm ve Avrupa'nın pekçok yerlerinde hüsn-ü kabule mazhar olması ve Türkleri âlem-i İslâmla **eski ittihadâ muvaffak edecek bir dünyevî semeresi** Nur şakirdlerinin niyetlerinde olmadan netice vermesi ve hükûmetin bizzât İslâmiyete, **dine, vicdan hürriyetine** tam kıymet verip **eski hükûmetin tahribatlarını tamire çalışması** ve **mukaddesata tecavüz edenlerin tenkili hakkında bir kanun çıkarmaya teşebbüsü** gibi müsbet ve ferahlatıcı pekçok hâdisatın aynı anında o **asılsız mes'elenin ihdası, hükûmetin ve İslâmiyet'in aleyhinde olanların mahsulü olduğunda** aslâ şübhe etmiyoruz.”²²⁰¹

Evet, devletin itibar ve otoritesi ve hukukun hâkimiyeti ve anarşitliğin önlenmesi, ancak hak kanunlarının adalet üzere ve tavizsiz icraatına bağlıdır. Karşılarında ciddî bir **hukuk devletini görmeyen azgın cereyan**, ideolojisine varmak için her türlü tecavüzleri tahrik ederek millî huzuru ve ictimâî sükuneti bozarlar. Efkâr-ı umumiyeyi aldatmak için zahirde hürriyeti ve hür rejimi iddia ederlerken, fiiliyatlarında kendi arzularından başka hiçbir kanun ve nizamı, hatta meşru devletin varlığını da kabul etmez bir yol takib ederler.

İşte Bediüzzaman Hazretleri böyle karışıklıkların meydana gelmemesi, eğer gelmişse önlenmesi için, şahıs hâkimiyetine bedel, meşru kanun hâkimiyetini ve hukuk devletinin fiilen varlığının lüzumunu şart görüp der ki: “İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsi olan hadîs-i şerifte **سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ** yani: Memuriyet, emirlik ise reislik değil; millete bir **hizmetkârlıktır**. Demokratlık, hürriyet-i vicdan, İslâmiyet'in bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünkü kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. İstibdad, mutlak keyfi olur.”²²⁰²

2201 **Emirdağ Lahikası (218)**

2202 **Emirdağ Lahikası (163)**

Yani hâkimiyet devlet adamlarında değil kanunda olmalı. Padişah da, yani en büyük devlet adamı da gerektiğinde mahkemeye celb edilebilir. Sultan Fatihin muhakemesi gibi...

Yine Bediüzzaman diyor: “**Cumhuriyet** ki, (Haşiye) **adalet** ve **meşveret** ve **kanunda inhisar-ı kuvvetten ibarettir**.

Adalet, yani, kanun hâkimiyetinde musavatı; **meşveret**, yani meclis sistemini; ve **hukukun hâkimiyetini**, **Bediüzzaman** ısrarla nazara veriyor. Mesela diyor:

“Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, masumları himaye için, cânilerin **cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.**” Emirdağ Lahikası (172)

Evet, Bediüzzaman D.P. deki dine dost kısmına hitaben diyor ki: “.....eski tahribatı tamirata başlayan hakikî vatanperverler olan Demokrat namında hamiyetli **Ahrarlar**, yani hürriyetperverler, Nur ve Nurcuları takdir etmelerine çok minnetdarım. Onların muvaffakiyetine çok dua ediyorum. İnşâallah o **Ahrarlar, istibdad-ı mutlakı kaldırıp** tam bir **hürriyet-i şer’iye**ye vesile olacaklar.”²²⁰³

Zaten başka şık yoktur. **Meşruiyet** ve **gayr-ı meşruiyet** mücadelesi vardır.

Yukarıda geçen **Hürriyet-i şer’iye tabiri**: Dinin temel kitablarında yazıldığı üzere, Allahın emir ve yasaklarına berşerî tasarruflar yapmadan icraat yapmaktır. Bunun hikmetlerinden bir kısmı, Bediüzzaman Hazretlerinin Hutbe-i Şamiye adlı eserinin 74. sahifenin 1. paragrafından 80. sahifenin 1. paragrafına kadarki yerde izah edilir.

Yine Bediüzzaman 1909 da, o dehşetli divan-ı harb-i örfî mahkemesinde diyor:

“Acaba müstebid yalnız bir şahıs mı olur? Müteaddid şahıslar müstebid olmaz mı? Bence, **kuvvet kanunda olmalı**, yoksa **istibdad münkasım olmuş olur**. Ve

(Haşiye): O zaman Meşruiyet, şimdi o kelime yerine Cumhuriyet konulmuş.
2203 Emirdağ Lahikası (20)

komitecilikle tam şiddetlenir.”²²⁰⁴

Yani en küçük memurdan en büyük makama kadar, halk üzerinde tahakküm etmek adeta paylaşılır. Bu durumda hür rejimin adı dillerde kalıp, istibdad fiiliyatta yerleşir.

Evet, “..... din terbiyesi olmasa, Müslümanlarda istibdad-ı mutlak ve rüşvet-i mutlakadan başka çare olamaz. Çünkü nasıl **bir Müslüman, şimdiye kadar hakikî Yahudi ve Nasrani olmaz belki dinsiz olur, bütün bütün bozular. Öyle de bir Müslüman, Bolşevik olamaz. Belki anarşist olur, daha istibdad-ı mutlakdan başka idare edilmez.**”²²⁰⁵

“Çünkü **kalb-i insanîden hürmet ve merhamet çiksa; akıl ve zekâvet, o insanları gayet dehşetli ve gaddar canavarlar hükmüne geçirir, daha siyasetle idare edilmez.**”²²⁰⁶

“Hem bir müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalamaz; **istibdad-ı mutlakdan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez.** Bu hakikatın çok hüccetleri, çok misalleri var.”²²⁰⁷

Yani ya hukukun hakimiyetiyle yapılacak **tenkil**, ve kanun hakimiyeti olacak veya **rüşvet-i mutlaka**, yani azgınların isteklerine baş eğmek yolu takib edilecek. Baş eğmek dahi anarşi istilasını netice verir. Bu durumda ferdî ve ictimai her iyilik tersine döner, mahvolur.

Fitneye karşı İslâmî iktidarın **adalet otoritesi** (yani **tenkil âyetlerinden**): (2:193). Âyeti örnek verilebilir.

İslam hukukunda, halkın gözü önünde verilen bazı **ta'zir** cezaları da **tenkil** manasındadır.

Netice: Bu fitne asrının dehşetli ifsadatına karşı hal çaresini anlatan Bediüzzamanın manidar ikazlarının nazara alınması

2204 **Divan-ı Harb-i örfi (41)**

2205 **Şualar (516)**

2206 **Şualar (588)**

2207 **Emidağ Lahikası (219)**

ve anlatılan inceliğin idareciler tarafından anlaşılması ile gereken tedbirlerin alınması icab ettiğinden cüz'î bir hulasesi nazara verildi.

Medeni cemiyetlerin nazariyesinde kabul edilen **medenî hayat**, yani farklı anlayış sahiplerinin **sulh-u umumî** dairesinde yaşamaları ve herkes kendi fikrini serbest neşretmek olan **hürriyet**, yaygaracı mütecavizlerden dolayı ciddiyet kazanamıyor. O halde **hakiki hürriyet ve insaniyet tarafdaları, azgınlığın ve azgınların önlenmesi hedefinde birleşmelidir.** Bediüzzaman Hazretleri eserlerinde bu davetini de nazara vermiştir.

Mesela diyor: “Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar, garib, fakir, münzevi, sünnet-i seniyeeye muhalefet etmemek için otuzbeş seneden beri dünyayı terkeden bir adama bu tarz muameleler, kat'iyen şekk ve şübhe bırakmadı ki; **komünist perdesi altında anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve din aleyhinde müdhiş bir sû-i kasd eseri olduğu** gibi, İslâmiyet'e ve vatana hizmete niyet eden ve müdhiş haricî tahribata karşı cephe alan dindar meb'uslar ve Demokratlara dahi büyük bir sû-i kasddır. **Dindar meb'uslar dikkat etsinler. Bu dehşetli sû-i kasda karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.**”²²⁰⁸

“Bu iman düşmanlarına karşı mücahede açan **dindar kuvvetlerle el ele**

vermek, benim için mukaddes bir gayedir. Beni serbest bırakınız. El birliğiyle, komünistlikle zehirlenen gençlerin ıslahına ve memleketin imanına, Allah'ın birliğine hizmet edeyim. Mevkuf **Said Nursî**”²²⁰⁹

İbn-i Sina: “**Sözün güzelliği kısalığındadır.**”²²¹⁰ diyor.

2208 Emirdağ Lahikası (166)

2209 Sualar (497)

2210 Lem'alar (147)

GİZLİ NİFAK CEREYANIN İSLAMİYETE VE İNSANİYETE HİZMET EDENLERİ ÇÜRÜTME PLANLARI

Bediüzzaman Hazretleri şer cereyanını münafıkâne planları hakkında hayli ikazlarda bulunmuştur.

Bu ikazlardaki ısrarlı tekrarlar ,ifsad planlarının tatbikatından doğan zararların dehşetine ,hem de bu planların akîm bırakılmasıçin sarsılmadan ve merdane hizmette sebat edilmesine bakan hikmetleri var.

Hizli münafık cereyan ,son senelerde bu ifsadlarını en geniş dairelere, tâ Amerika'ya kadar uzatmış olduğu bazı neşriyat organlarında görüldü.

Halbuki bunların şahısları çürütmek gayelerş ,çürütmek istedikleri şahısların İslâmîyete ve insaniyete faydeli şahıslar olduklarını gösterşyor ver bizleri ve iyi niyet sahiplerini uyandırıyor ve uyandırmalıdır.

Ferasetliliği ğerektiren ve safderunluğu kabul etmiyen bu ehemmiyetli mesele hakkında Bediüzzaman Hazretleri seneler öncesinden her zaman ve her mekâna şâmil olarak haber verip ikazlar yapmıştır. Bilhassa 1996 senesine parmak basan bir ayetten gösterdiği istihracda 1417 Hicri tarihinde ,menfi bir hareketin zuhuruna seneler öncesinden ehemmiyetle dikkat çekmiştir.²²¹¹

Bu ifsad cereyanını dine ve insanlığa fayda veren şahısları çürütme yolunda yaptıkları ve yaptırdıkları gizli ve aşikar propağanda ve işaalardan ikaz eden bazı beyanları ibret ve teyakkuz için görmek gerekiyor.

Bu beyanlarda geçen “yaptırdıkları”ve benzeri ifadelere daha çok dikkat istiyor. Çünkü bu ifsadlar daha çok ,saf veya hissiyatına mağlub olan ve İslâm tarafında bulunan veya öyle görünenler vasıtasıyla yaptırılıyor.

Mesela: Bediüzzaman hazretleri mühim bir ikazında diyor ki:

“Ehl-i dalaletin tarafgirleri, enaniyetten istifade edip, kardeşlerimi benden çekmek istiyorlar. Hakikaten insanda en tehlikeli damar, enaniyettir ve en zaîf damarı da odur. Onu okşamakla, çok fena şeyleri yaptırabilirler.”²²¹²

Evet,” Bu gizli din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular.

O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmışolanlar dost suretine girerek, bazan da talebe şekline girerek **derler ve dedirtirler ki:** "Bu da İslâmiyete hizmettir; bu da onlarla mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar.”²²¹³

“Nur talebelerinin üstadları ve Risale-i Nur hakkında istidadları nisbetinde, istifade ve istifazalarından doğan minnet ve şükranlarını ifade eden takdîrkâr yazı ve sözlerden mürekkep bir nevi müdafaalarını perdeler arkasından men'etmeye çalışıyorlar. Bunun için, safdil gördükleri dostların dostlarına veya dostlara samimî görünerek "İfrata gidiyorsunuz" gibi, bir takım şeyler söylettiriyorlar.”²²¹⁴

Evet yukarıda ifade edildiği gibi nifak cereyanı bazılarını

2212 Mektubat (424)

2213 Tarihçe-i Hayat (691)

2214 Sözler (768)

aldatıp İslâm aleyhinde çalıştırmaları yani dahilden ifsad etmeleri en zararlı olan plandır.Buna alet olanlarda en büyük mesuliyeti taşırlar.

Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“Düşman hariçte olsa, insan silâhsız o düşmanla geçinebilir. Fakat düşman kal'a içine girse ve gizlense, o vakit o düşmana karşı silâhlanmak, zırh giymek ve gayet dikkat etmek, hem pek ciddî sebat etmek lâzımdır. Tâ ki hayat-ı ebediyesini hafî darbelerden kurtarabilsin.”²²¹⁵

“Düşman meçhul olduğu zaman daha zararlı olur.Kandırıcı olursa daha habis olur. **Aldatıcı** olursa ,fesadaı daha şedid olur. **Dahili** olursa ,zararı daha azim olur.Çünkü:**dahili düşman kuvveti dağıtır,cesarati azaltır.**Harici dşman ise ,bilâkis ,asabiyeti şiddetlendirir,salâbeti arttırır. Nifakın cinayeti ,İslam üzerine çok büyüktür.Âlem-i İslamı zelzeleye maruz bırakan nifaktır.Bunun içindir ki ,Kur'an-ı Azimüşşan ,ehl-i nifaka fazlaca teşniat ve tahbiatta bulunmuştur.”(İ.Münafıkları bahsi)

“**Düşman hariçte olsa,** insan silâhsız o düşmanla geçinebilir. Fakat düşman kal'a içine girse ve gizlense, o vakit o düşmana karşı silâhlanmak, zırh giymek ve gayet dikkat etmek, hem pek ciddî sebat etmek lâzımdır. Tâ ki hayat-ı ebediyesini hafî darbelerden kurtarabilsin. Düşman hariçte olsa, insan silâhsız o düşmanla geçinebilir. Fakat düşman kal'a içine girse ve gizlense, o vakit o düşmana karşı silâhlanmak, zırh giymek ve gayet dikkat etmek, hem pek ciddî sebat etmek lâzımdır. Tâ ki hayat-ı ebediyesini hafî darbelerden kurtarabilsin.”²²¹⁶

İşte bu ve benzeri ikaz yazılarında ,**aldatan ve aldatılanlardan** bahisle **aldatılardan** olmamak ve **aldatılanlara aldanmamaktır.**

Yine aynı meseleyi te'yiden Bediüzzaman Hazretleri diyor:

2215 **Nurun İlk Kapısı (143)**

2216 **Tarihçe-i Hayat (628)**

“Ben kendim mükerreren müşahede etmişim ki: Yüzde on ehl-i fesad yüzde doksan ehl-i salahı mağlub ediyordu.

Hayretle merak ettim, tedkik ederek kat'iyyen anladım ki: O galebe kuvvetten, kudretten gelmiyor, belki fesaddan ve alçaklıktan ve tahribden ve ehl-i hakkın ihtilafından istifade etmesinden ve içlerine ihtilaf atmaktan ve zaîf damarları tutmaktan ve aşulamaktan ve hissiyat-ı nefsanıyeyi ve ağraz-ı şahsiyeyi tahrik etmekten ve insanın mahiyetinde muzır madenler hükmünde bulunan fena istidadları işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin firavuniyetini okşamaktan ve vicdansızca tahribatlarından herkes korkmasından geliyor. Ve o misillü şeytanî desiseler vasıtasıyla muvakkaten ehl-i hakka galebe ederler.

Fakat **الْحَقُّ يَغْلُو وَلَا يُغْلَى عَلَيْهِ**, sırrıyla, **وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ** düsturuyula: Onların o muvakkat galebeleri, menfaat cihetinden onlar için ehemmiyetsiz olmakla beraber, Cehennem'i kendilerine ve Cennet'i ehl-i hakka kazandırmalarına sebebedir.²²¹⁷

“Herbir zamanın insî bir şeytanı vardır. Şimdi beşerde insan suretinde şeytanın vekili olan ruh-u gaddar, fitnekârane siyasetiyle cihanın her tarafına kundak sokan el-hannas, altı hutuvatıyla âlem-i Islâmı ifsad için insanlarda ve insan cematlerindeki habis menbaları ve tabiatlarındaki muzır madenleri, fiilî propaganda ile işlettiriyor, zayıf damarları buluyor.

Kiminin hırs-ı intikamını, kiminin hırs-ı câhını, kiminin tamahını, kiminin humkunu, kiminin dinsizliğini, hattâ en garibi, kiminin de taassubunu işletip siyasetine vasıta ediyor.”²²¹⁸

“Maskeli, gizli ve münafık iman ve Islâmiyet muarızları ve düşmanları, yarım asra yakındır, Bediüzzaman'ın çürütemedikleri şahsını, yalan ve yaygaralarla hâlâ çürütmeye

2217 Lem'alar (86)

2218 Asar-ı Bediyye (113)

çabalıyorlar. Maksudları: Risale-i Nur, rağbet ve revaç görüp intişar etmesin, iman ve Islâmiyet inkişaf etmesin. Halbuki, Said Nursî'ye iliştiğçe Risale-i Nur parlıyor. Neşriyat dairesi genişliyor. Birer nümune olan yirmibeş sene içindeki hâdiseler meydandadır.

İslâmiyet düşmanları, bir taraftan tamamıyla yalan propagandalarına ve taarruzlarına devam ederken, diğer taraftan da Nur talebelerinin üstadları ve Risale-i Nur hakkında istidadları nisbetinde, istifade ve istifazalarından doğan minnet ve şükranlarını ifade eden takdirkâr yazı ve sözlerden mürekkebe bir nevi müdafaalarını perdeler arkasından men'etmeye çalışıyorlar. Bunun için, safdil gördükleri dostların dostlarına veya dostlara samimî görünerek "Ifrata gidiyorsunuz" gibi, bir takım şeyler söylettiriyorlar. İşte böyle sinsi, böyle desso, böyle entrikalı çeşitli iftiralarla bizi korkutmaya, yıldırmaya ve susturmaya çalışıyorlar.”²²¹⁹

Eğer beni çürütmek ve **efkâr-ı âmmeden düşürtmek**, iskat ettirmekten muradları, tercumanlık ettiğim hakaik-i imaniye ve Kur'âniye ye ait ise ,beyhudedir.”²²²⁰

“Madem ehl-i dalalet ve tuğyan, işlerine gelmeyen bir eseri, eser sahibini çürütmekle eseri çürütmek âdetleridir; elbette sema-yı Kur'anın yıldızlarıyla bağlanan risaleler, benim gibi çok itirazata ve tenkidata medar olabilen ve sukut edebilen çürük bir direk ile bağlanmamalı.”²²²¹

“**Ehl-i dalalet**, Kur'an-ı Hakîm'den alıp neşrettiğimiz hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeye karşı müdafa ve mukabele elinden gelmediği için, münafikane ve desisekârane iğfal ve hile dâmını (tuzağını) istimal ediyor. Dostlarımı hubb-u câh, tama' ve havf ile aldatmak ve beni bazı isnadat ile çürütmek istiyorlar. Biz, kudsî hizmetimizde daima müsbet hareket ediyoruz. Fakat maatteessüf herbir emr-i hayırda bulunan

2219 **Sözler (768)**

2220 **Mektubat (65)**

2221 **Mektubat (369)**

manileri def'etmek vazifesi, bizi bazan menfî harekete sevk ediyor.”²²²²

“Benim şahsımı çürütmek fikriyle, bir kısım resmî memurlar, hiç kimsenin inanmayacağı isnadlarda bulundular. Pek acib iftiraları işaaya çalıştılar.”²²²³

“Sizin sebat ve metanetiniz, masonların ve münafıkların bütün plânlarını akîm bırakıyor.

Evet kardeşlerim, saklamağa lüzum yok. O zındıklar, Risale-i Nur'u ve şakirdlerini tarîkate ve bilhassa Nakşî Tarîkatına kıyas edip, o ehl-i tarîkatı mağlub ettikleri plânlar ile bizleri çürütmek ve dağıtmak fikriyle bu hücumu yaptılar.

Evvelâ: Ürkütmek ve korkutmak ve o mesleğin sû'-i istimalatını göstermek.

Ve sâniyen: O mesleğin erkânlarının ve müntesibîninin kusuratlarını teşhir etmek.

Ve sâlisen: Maddiyun felsefesinin ve medeniyetinin cazibedar sefahet ve uyutucu lezzetli zehirleriyle ifsad etmek ile mabeynlerinde tesanüdü kırmak ve üstadlarını ihanetlerle çürütmek ve mesleklerini fennin, felsefenin bazı düsturlarıyla nazarından sukut ettirmektir ki, Nakşîlere ve ehl-i tarîkate karşı istimal ettikleri aynı silâh ile bizlere hücum ettiler, fakat aldandılar.”²²²⁴

“Size ihtar ediyorum: Fâni ve kabir kapısındaki çürük şahsımı çürütmeğe ihtiyaç yok ve bu kadar ehemmiyet vermeğe de lüzum yok. Fakat Risale-i Nur'la mübareze edemezsiniz ve etmeyiniz. Onu mağlub edemezsiniz. Mübarezede millet ve vatana büyük zarar edersiniz. Fakat şakirdlerini dağıtamazsınız. Çünkü hakikat-ı Kur'aniyenin muhafazası yolunda kırk-elli milyon şehid veren bu vatandaki geçmiş ecdadlarımızın ahfadlarına bu zamanda hakikat-ı

2222 Mektubat (419)

2223 Lemalar (258)

2224 Şualar (302)

Kur'aniyenin muhafazası ve âlem-i Islâmın nazarında eskisi gibi dindarane kahramanlıkları terk ettirilmeyecek.”²²²⁵

“Bütün hücumları ,**şahsımı çürütmek** ve Nurun fütuhata **bulantı vermektir.**”²²²⁶

“Ben şiddetli bir işaret ve manevî bir ihtarla sizin üçünüzden Risale-i Nur'un hatırı ve bu bayramın hürmeti ve eski hukukumuzun hakkı için çok rica ederim ki, dehşetli yeni bir yaramızın tedavisine çalışınız. Çünkü gizli düşmanlarımız iki plânı takib edip.. biri beni ihanetlerle çürütmek; ikincisi, mabeynimize bir soğukluk vermektir. Başta Hüsrev aleyhinde bir tenkid ve itiraz ve gücenmek ile bizi birbirimizden ayırmaktır. Ben size ilân ederim ki; Hüsrev'in bin kusuru olsa ben onun aleyhinde bulunmaktan korkarım. Çünkü şimdi onun aleyhinde bulunmak, doğrudan doğruya Risale-i Nur aleyhinde ve benim aleyhimde ve bizi perişan edenlerin lehinde bir azîm hıyanettir.”²²²⁷

“Süleyman'da sadakatla beraber esaslı bir ihlas gördüm. Evet bugünlerde insafsız insanlar, onun şeref ve haysiyetini kıracak derecede, hakkında işaalar izhar ettikleri zaman, ona teselli nevinden dedim ki: "Sana bu sût-i şöhreti takmakla riyadan kurtulursun." O da kemal-i sürur ve ciddî bir surette o teselliyi kabul etti.”²²²⁸

“Ehl-i ilhadın iki taife-i ehl-i hakkın mabeynindeki husumetten istifade ederek, birinin silâhıyla, itirazıyla ötekini cerhedip ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini de yere vurmak ve çürütmekten içtinaben, Risale-i Nur şakirdleri bu mezkûr dört esasa binaen, muarızlara hiddet ve tehevürle ve mukabele-i bilmisille karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için musalahakârane, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevab vermek gerektir.”²²²⁹

“Böyle hadiselerin vukuunda,bizlere **itidâl-i dem** ve

2225 **Şualar (398)**

2226 **Şualar (495)**

2227 **Şualar (517)**

2228 **Barla Lahikası (200)**

2229 **Kastamonu Lahikası (196)**

sarsılmamak ve adavete girmemek ve o muarız taifenin de rüesalarını çürütmemek gerekir".²²³⁰

"Benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçarenin, ehemmiyetli iki mazeretine binaen bir sünneti (sakal) terkettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp, Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o zât, hem sizler biliniz ki: Ben, Risale-i Nur'un bir hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâlıyım. O ise (Risale-i Nur), Arş-ı A'zam'la bağlı olan Kur'an-ı Azîmüşşan ile bağlanmış bir hakikî tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellâllık elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez."²²³¹

"O bedbahtlar bana hakaretetmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu kırıyor; şahsımı menba' zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukut edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsıma tecavüz oluyor."²²³²

"**uzun imtihanlarda** mahkemeler, düşmanlarım; benim gizli ve mevcut kusurlarımı göremediklerinden, hıfz-ı İlahî ile bütün bütün beni çürütemediklerinden, Risale-i Nur'a galebe edemiyorlar. Fakat hayat-ı içtimaiyede çok tecrübelerle mahiyeti bilinmeyen, benim vârislerim genç Said'lerin bir kısmını Nur'un zararına iftiralarla çürütebilirler diye o telaştan bu ehemmiyetsiz hayatımı ehemmiyetle muhafazaya çalışıyorum. Hattâ yanımda bir rovelver varken, ikinci bir kuvvetli rovelver daha tedarik etmeye lüzum gördüm. Düşmanların zehirleri kardeşlerimin duasıyla kırıldıkları gibi, sair sû'-i kasdları dahi inşâallah akîm kalacaktır."²²³³

"Doğrudan doğruya dinin ve Islâmiyetin aleyhinde bulunmuyorlar; dine hizmet eden, bu uğurda türlü fedakârlıklara katlananları nazar-ı âmmede kötölemek, halkın sevgisini çürütmek için hücumla geçiyorlar; ta ki dine hizmet

2230 Kastamonu Lahikası (198)

2231 Kastamonu Lahikası (246)

2232 Emirdağ Lahikası (126)

2233 Emirdağ Lahikası-2 (14)

edenleri âtil vaziyete getirip, dinî inkişafa mâni olsunlar.”²²³⁴

“**Elhasıl:** Üstadımız Bediüzzamanla ve Risale-i Nur'la mücadele eden insafsız gizli din düşmanları, acz-i mutlaka ebede kadar mağlûbiyettedirler. Bediüzzaman ve Risale-i Nur ise, ebediyen muzaffer ve muvaffaktır. Şahsı çürütmeye çalışmakla Risale-i Nur çürütülemez. Zira, Risale-i Nur, bizatihî hüccet ve bürhandır. O'nu ve O'nun müellifini çürütmeye çalışanlar, çürümeye mahkûm olmuşlardır. Nümunesi, tarih muvacehesinde meydandadır; ve hem de çürüyeceklerdir. Risale-i Nur'daki yüksek hakikat, Risale-i Nur'u ebede kadar payidar kılacaktır...”²²³⁵

Bediüzzaman Hazretleri bundan kırk sene önce ,geniş daireye bakan ibretli bir ikazında da ,Demokrat Hükümetin dine dost olan kısmını devirmek ve isnadlarla halk nazarında çürütmek için ,haricîşer cereyanı dahilde iki partinin mensublarından bir kısmını yine aynı plânı tatbik ederek çalıştırıldığını beyan eden yazısında diyor ki :

“Bu iki taife herşeyden istifadeye çalışıp, dindar Demokratları devirmeye **çalıştıkları** ve **çalıştırıldıkları**, meydandaki âsâr ile tahakkuk ediyor.

“O insafsız dâhilî ve haricî düşmanlarınız sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek **başkaların başına yükledikleri gibi**, size de **yükleyecekler.**”²²³⁶

İşte bu ihbar aynen vuku bulmuştur. Bediüzzaman Hazretlerinin buna benzer ve vukuundan önce haber verdiği bütün ihbar ve ikazları da vuku bulmuş ve buluyor.Çünkü, O,Kur'ânın işaretinden ve manevi keşfiyatından haber vermiştir.

Bu ehemmiyetli meselede Merhum Zübeyr Gündüzalp Ağabeyin ileri derecedeki feraset ve hassasiyetini gösteren bir yazısında aynen şöyle diyor:

2234 Tarihçe-i Hayat (24)

2235 Tarihçe-i Hayat (692)

2236 Emirdağ Lahikası-2 (174)

“Cenab-ı Hak, Hakim-i Ezeli,inayet-i sermediye ve hikmet-i ezeliyenin iktizasıyla, şu dünyayı tecrübeye mahal ve imtihana meydan ve dar-ı hizmet olarak yaratmıştır. İnsanları, hususan Müslümanları da hizmet içinde imtihan ve tecrübe sırrının tecellisine tabi kılmıştır. Tecrübe ve imtihan neşv ü nemaya sebeptir. O inkişaf ise kabiliyetlerin tezahürüne sebeptir. Bu hikmete binaen, kader-i İlahi, Nur Talebelerinin zaman zaman imtihan ve tecrübe eder.

Bu zamanda Nur Talabeleri dinsizlerin dehşetli taarruz ve tecavüzlerine maruz kalır, hapis ve zindanlara atılır veya muarızların insafsızcasına irtikap ettikleri iftira ve ittihamlarına, ifsadat ve kötölemelerine, hukukatın tahrip ve tağyirine hedef olur...

“Hakiki ve halis bir Nur Talebesi ... maruz kaldığı hapis ve zindanın,işkence ve sıkıntıların,yokluk ve mahkumiyetlerin tahkir ve tez yiflerin hikmet ve mahz-ı rahmet neticelerini düşünür sabır ve tahammül eder. Daima hizmet-i Nuriye, ubudiyet-i İlahiye Nurları elde edip okumaya çalışır. Günlerini bu kudsi meşgalelere vakfeder. Bu suretle sarsılmadan, fütur ve tereddüde düşmeden imtihanı kazanır...

“İşte bu asırdaki **Hizb’ül Kur’ân olan Nur Talebelerinin** maddi, manevi harika kuvvetlerine dayanamayan ,ittihad ve ittifakını kıramayan din düşmanları ve münafıklar ve bunlara aldanananlar,türlü türlü entrika ve dolapları Üstadımıza Bediüzzaman Hazretleri’nin sağlığında çevirmişler, kardeşi kardeşe boğuştırmaya çalışmışlar ,iftiralar ve menfi farfaralı propagandalar yaymışlar, fakat netice elde edememişler. Bilakis Nur Talebelerinin birbirlerine kayıtsız şartsız kilitlenmelerine, tesanütlerinin birden kuvvetlenmesine bu hususlarda gayet dikkatli ve uyanık bulunmalarına sebep olmuşlardır...

Her fena dedikoduda da ehl-i iman ağzından da çıksa mutlaka dinsizlerin veya münafıkların parmağı olduğu teyakuzunu taşımalarına sebep olmuşlardır.

Dinsizlerin aleyhine, Nur Talebelerinin lehine tecelli eden bu neticeyi sonra o münafıklar gözleriyle görmüşler, ye'se ve çaresizliğe düşmüşlerdir...

Ne şekilde olursa olsun ,her kimden gelirse gelsin, hangi ehl-i imanın ağzından ve elinden çıkacaksa çıksın, Nur Talebelerinin ittifakını bozabilmek kastıyla ortalığa yayılacak ittiham ve iftiralara ,dedikodu ve mukabele etmeyeceğiz. Onlarla uğraşmak küçüklüğüne düşmeyeceğiz. Onlarla meşgul olup hizmete ve ibadete ,Nurlara çalışmaya sarf edeceğimiz kıymettar vaktimizi öldürmeyeceğiz. Bilhassa ve **bilhassa şahıslarımıza gelen iftira ve darbelerden** memnun kalacağız. Risale-i Nur'un selamet ve intişarı ve ittihad ve tesanüdümüz uğrunda icabında haysiyet ve nefsimizi dahi feda edeceğiz.”²²³⁷

Yine Hazreti Bediüzzamanın fedakâr ve yanında yetiştirdiği bir talebesi olan merhum Zübeyr Gündüzalp ,mübarezeler sahasında tam uyanıp tam gayrete geldiğini gösteren tavizsiz yazı ve müdafaalarının bir kısmındada aynen şöyle diyor:

“İslâmiyet düşmanları, bir taraftan tamamıyla yalan propagandalarına ve taarruzlarına devam ederken, diğer taraftan da Nur talebelerinin üstadları ve Risale-i Nur hakkında istidadları nisbetinde, istifade ve istifazalarından doğan minnet ve şükranlarını ifade eden takdirkâr yazı ve sözlerden mürekkebe bir nevi müdafaalarını perdeler arkasından men'etmeye çalışıyorlar. Bunun için, safdil gördükleri dostların dostlarına veya dostlara samimî görünerek **"Ifrata gidiyorsunuz"** gibi, bir takım şeyler söylettiriyorlar. İşte böyle sinsi, böyle dессas, böyle entrikalı çeşitli iftiralarla bizi korkutmaya, yıldırmaya ve susturmaya çalışıyorlar.

Evet, acaba hiç akıl kârı mıdır ki: Din düşmanları, iftira ve yalanlardan ibaret yaygaralarını yapsınlar da, bizler hakikatı izhar tarzıyla müdafaa etmekte susalım?

Acaba hiç mümkün müdür ki: Islâmiyet düşmanlığıyla, Üstad Bediüzzaman hakkında zalimane ve cebbarane haksızlıkları irtikâb eden o insafsız propagandacılar, yalanlarını savururken, biz, Üstad ve Risale-i Nur'un hakkaniyetini ilân ederek, o acib yalanlarını akîm bırakmaya çalışmayalım? Acaba eblehlik ve safderunluk olmaz mı ki: Kur'an ve imanın hunhar ve müstebid zalim düşmanları; Kur'an ve Islâmiyet'i ve dini Risale-i Nur'la küfr-ü mutlaka karşı müdafaa ve muhafaza hizmetini yapan Bediüzzaman aleyhtarlığında, mütemadiyen uydurmalarla seslerini yükseltsinler de, biz hak ve hakikatı beyan ve ilân etmekte sükût edelim, susalım veya "Biraz susun" gibi birşeyle, paravanalar, perdeler arkasında icra-i faaliyet yapan o gizli dinsizlere bir nevi yardım etmiş veya desteklemiş olalım? Aslâ ve kellâ, kat'â ve aslâ susmayacağız ve hem susturamayacaklardır. Durmayacağız ve hem durduramayacaklardır.

Bu can bu kafesten çıkıncaya kadar, bu ruh bu cesedden ayrılıncaya kadar, bu nefes, bu bedenden gidinceye kadar; Risale-i Nur'u okuyacağız, neşredeceğiz.”²²³⁸

GİZLİ NİFAK CEREYANLARINA KARŞI GEREKEN HAREKET TARZI

1- Şanlı, şerefli ve kahraman ecdadın nesli, çekingen ve rahatına düşkün olamaz ve olmamalı. Hele dava adamı makamında bulunup milletin selâmet ve istikametini düşünenler, merdane hareketiyle örnek olmalıdırlar. Bu yüksek evsafa sahip olmak, İslâm Milletinin hakiki istiklaliyetinin en önemli vesilesidir.

2- Esasen hakiki bir müslüman, Allahın emir ve tavsiyelerine ve Onun ölçülerine uygun düşünüp hareket etme gayretine sahip olmalıdır. Bu durumda hareketleri ibadet sayılır. Çünkü ibadet, Allahın emir ve tavsiyelerine göre hareket etmekle tahakkuk eder.

3- Bu meselenin de en önemli tarafı, Allahın emir ve tavsiyelerinin tesbitinde takib edilecek usul meşruiyetidir. Çünkü meşru usulleri de Allah sonsuz ilim ve hikmetinin iktizası üzere bildirmiştir. Buna dayanmayan beşerî ilim ve düşünce, bu sahada geçersizdir.

Allahın bildirdiği bu usulün de meşru tesbit şeklini kısaca söylersek, Ehl-i Sünnetin makbul ve malûm imamlarının icma' veya re'y-i cumhur tabir edilen ve şeriatın temel kitaplarında yazılı olan bilgilere müracaat etmektir. Kısaca nazara verdiğimiz bu usûlleri de bu imamlarımız tesbit edip nazara vermişlerdir. Bununla alakalı olarak Bediüzzaman Hazretleri bu mütehasis ve mu'temed zatların ortaya çıkışları hakkında şöyle der:

“Sahabe ve Tâbiînin başına gelen fitne dahi, çekirdekler hükmündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip kamçıladi; "İslâmiyet tehlikededir, yangın var!" diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin hıfzına koşturdu. Herbiri, kendi istidadına göre **câmia-i İslâmiyetin kesretli ve muhtelif vazifelerinden bir vazifeyi omuzuna aldı, kemal-i**

ciddiyetle çalıştı. Bir kısmı **hadîslerin muhafazasına**, bir kısmı **şeriatın muhafazasına**, bir kısmı **hakaik-i imaniyenin muhafazasına**, bir kısmı **Kur'anın muhafazasına** çalıştı ve hakeza..

Herbir taife bir hizmete girdi. Vezaif-i İslâmiyette hummalı bir surette sa'yettiler. Muhtelif renklerde çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan âlem-i İslâmiyetin aktarına, o fırtına ile tohumlar atıldı; yarı Yer'i gülistana çevirdi. Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde ehl-i bid'a fırkalarının dikenleri dahi çıktı.

Güya dest-i kudret, celal ile o asrı çalkaladı, şiddetle tahrik edip çevirdi, ehl-i himmeti gayrete getirip elektriklendirdi. O hareketten gelen bir kuvve-i anilmerkeziye ile pek çok münevver **müçtehidleri** ve nuranî **muhaddisleri**, kudsî **hâfızları**, **asfiyaları**, **aktabları** âlem-i İslâmın aktarına uçurdu, hicret ettirdi. Şarktan garba kadar ehl-i İslâmı heyecana getirip, Kur'anın hazinelerinden istifade için gözlerini açtırdı..."²²³⁹

4- Bediüzzaman Hazretleri bu şer'î usûlü nazara verirken de diyor ki:

"...mizan-ı şeriatı elde tutmak ve **Usûl-üd Din ülemasının düsturlarını** kendine ölçü ittihaz etmek ve İmam-ı Gazalî ve İmam-ı Rabbanî gibi muhakkikîn-i evliyanın talimatlarını rehber etmek gerektir."²²⁴⁰ gibi pek çok beyanlarla da aynı meseleye dikkat çeker.

5- İşte ahkâm-ı Kur'aniyeyi ve usûl-ü şer'iyeyi esas alan Bediüzzaman Hazretlerinin Âlem-i İslâmda umumî itimada mazhar olmuş eserlerinden şer cereyanlarına karşı takınılması gereken meşru tavır hakkındaki beyanlarından bir kısmını naklediyoruz. Çünkü bu hüküm ve tavsiyeler, beşerî anlayış ve düşüncelere dayanmaz.

Yukarıda kısaca anlatılan şer'î ölçüler ve o ölçülere

2239 Mektubat (99)

2240 Mektubat (447)

dayanan gelecek tavsiyeler, **Nur cemaatına ve umum müslümanlara hem de siyasîlere bakan ders ve ikazlardır.**

6- Önce Risale-i Nur cemaatına ve dolayısıyla umuma bakan tavsiyeler

Mezkûr şer'î ölçülere istinaden Bediüzzaman Hazretleri diyor ki: “Risale-i Nur’dan ve benden çekinmek ve inkâr etmek ve **bizi ezmek isteyen gizli kuvvete dalkavukluk etmek** gibi tedbirleri yapanların zarardan başka hiçbir menfaatleri yoktur. Sizi temin ederim, eğer bilseydim ki benden teberri etmekle kurtulacaksınız, beni tahkir ve ihanet ve gıybet etmeye izin verip helâl ederdim. Fakat, bizi ezmek isteyen **gizli kuvvet sizi biliyor, aldanmıyor; za’fınızdan, teberrînizden cesaret alır, daha ziyade ezer..**”²²⁴¹

7- «Şimdi Nurcuları ürkütmek, zayıf bir damar bulup nazarlarını başka tarafa çevirmeye bazı bahaneleri buluyorlar. İnşallah, **demir gibi metin Nurcuların kahramanane sebatları ve tahammülleri** ve mücahid-i ekber olan Nurun hakikatleri, onun elinde birer elmas kılıç bulunan **şakirtlerin şahs-ı mânevîsinin pek harika fedakârlığı, onların bu plânını da akîm bırakacak.**”²²⁴²

8- «Benim bazı dostlarım, ehl-i dünya bana şüpheli baktıkları için, **ehl-i dünyaya hoş görünmek için benden zâhiren teberri ediyorlar**, belki tenkit ediyorlar. Halbuki, **kurnaz ehl-i dünya, bunların teberrisini ve bana karşı içtinaplarını, o ehl-i dünyaya sadakate değil, belki bir nevi riyaya, vicdansızlığa hamledip o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar.**

Ben de derim: Ey âhîret dostlarım! Benim Kur’ân’a hizmetkârlığımdan teberri edip kaçmayınız. Çünkü, inşaallah benden size zarar gelmez. Eğer faraza musibet gelse veya bana zulmedilse, **siz benden teberrîyle kurtulamazsınız.**

2241 Tarihçe-i Hayat (431)

2242 Tarihçe-i Hayat (596)

O hal ile, musibete ve tokada daha ziyade istihkak kesb edersiniz. Hem ne var ki evhama düşüyorsunuz?»²²⁴³

9- «... canavar bir hayvana karşı kendini zayıf göstermek, onu hücumla teşcî ettiği gibi, canavar vicdanı taşıyanlara karşı dahi **dalkavukluk etmekle zaaf göstermek, onları tecavüze sevk eder.**

âyet-i kerimesi **﴿وَلَا تَزْكُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ﴾** **fermanıyla, zulme değil yalnız âlet olanı ve taraftar olanı, belki ednâ bir meyil edenleri dahi dehşetle ve şiddetle tehdit ediyor.**²²⁴⁵

10- Müslümanların dinden gelen anlayışlarına ve şearir denen yaşayış ve kıyafetlerine kadar uzanan ve din ve vicdan hürriyetlerine ters düşen müdahalelerin şiddetli mes'uliyetini hatırlatan **Bediüzzaman Hazretleri diyor:**

«Nasıl “hukuk-u şahsiye” ve bir nevi hukukullah sayılan “hukuk-u umumiye” namıyla iki nevi hukuk var. Öyle de, mesâil-i şer’iyede bir kısım mesâil, eşhâsa taallûk eder; bir kısım umuma, umumiyet itibarıyla taallûk eder ki, onlara “şearir-i İslâmiye” tabir edilir. Bu şearirin umuma taallûku cihetiyle, umum onda hissedardır. Umumun rızası olmazsa, onlara ilişmek, umumun hukukuna tecavüzdür. **O şearirin en cüz’îsi (sünnet kabilinden bir meselesi) en büyük bir mesele hükmünde nazar-ı ehemmiyettedir. Doğrudan doğruya umum âlem-i İslâma taallûk ettiği gibi, Asr-ı Saadetten şimdiye kadar bütün eâzım-ı İslâmın bağlandığı o nuranî zincirleri koparmaya, tahrip ve tahrif etmeye çalışanlar ve yardım edenler, düşünsünler ki, ne kadar dehşetli bir hataya düşüyorlar. Ve zerre miktar şuurları varsa titresinler!»**²²⁴⁶

2243 Mektubat (70)

2244 Hüd Süresi, 11:113

2245 Mektubat (361)

2246 Mektubat (396)

11- «İşte, ey kardeşlerim! Eğer ehl-i ilhâdın dalkavukları sizi korkutmakla kudsî **cihad-ı mânevî** sizden **vazgeçirmek** için size hücum etseler, onlara deyiniz:

“**Biz hizbü’l-Kur’ân’ız.**”

2247 **إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ** sırrıyla, Kur’ân’ın

kalesindeyiz.²²⁴⁸

خَشَا الشُّرَكَاءَ الْكُفْرَانَ

etrafımızda

çevrilmiş muhkem bir surdur. Binler ihtimalden bir ihtimalle şu kısa hayat-ı fâniyeye **küçük bir zarar gelmesi korkusundan, hayat-ı ebediyemize yüzde yüz, binler zarar verecek bir yola bizi ihtiyarımızla sevk edemezsiniz.**”²²⁴⁹

12- «Ey kardeşlerim! İngiliz gibi cebbar bir hükûmetin istilâ ettiği bir zamanda, bu tarzda matbaa lisanıyla onlara mukabele etmek, **tehlike yüzde yüz iken hıfz-ı Kur’ânî bana kâfi geldiği halde,** size de yüzde bir ihtimalle ehemmiyetsiz **zalimlerin elinden gelen zararlara karşı, elbette yüz derece daha kâfidir.**

Hem, ey kardeşlerim, çoğunuz askerlik etmişsiniz. Etmeyenler de elbette işitmişlerdir. İşitmeyenler de benden işitsinler ki, **en ziyade yaralananlar, siperini bırakıp kaçanlardır.** En az yara alanlar, siperinde sebat edenlerdir.

2250 **قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ** mânâ-yı işârîsiyle gösteriyor ki, firar edenler, kaçmalarıyla ölümü daha ziyade karşılıyorlar.»²²⁵¹

13- «Madem hakikat budur; biz de bütün kuvvetimizle deriz: Ey dinini dünyaya satan ve küfr-ü mutlaka düşen bedbahtlar! Elinizden ne gelirse yapınız. Dünyanız başınızı yesin ve yiyecek. **Yüzer milyon kahraman başlar feda**

2247 Hicr Sûresi, 15:9

2248 Âl-i İmrân Sûresi, 3:173

2249 Mektubat (415)

2250 Cum’a Sûresi, 62:8

2251 Mektubat (396)

oldukları bir kudsî hakikate başımız dahi feda olsun!

Her ceza ve idamınıza hazırız. Hapsin harici, bu vaziyette, yüz derece dahilinden daha fenadır. Bize karşı gelen böyle bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet—ne hürriyet-i ilmiye, ne hürriyet-i vicdan, ne hürriyet-i diniye—olmamasından, ehl-i namus ve diyanet ve tarafdar-ı hürriyet olanlara ya ölmek veya hapse girmekten başka bir çare kalmaz. **Biz de**

diyerek Rabbimize dayanıyoruz.»²²⁵³

14- «... bir kısım gizli zındıklar şeytanetiyle bazı resmî memurları aldatarak evhamlandırıp, aleyhimize sevk etmek var. Biz de deriz:

Değil böyle bir kaç vehhamı, belki dünyayı aleyhimize sevk etseler, Kur'ân'ın kuvvetiyle, Allah'ın inâyetiyle kaçmayız. O irtidatkâr küfr-ü mutlaka ve o zındıkaya teslim-i silâh etmeyiz!»²²⁵⁴

15- Bediüzzaman Hazretleri millî vicdanın ve umumî hissiyatın zendekaya karşı metanetini ve canlılığını korumasına vesile olan hapisyanede kalmasının lüzumunu anlatırken de diyor ki:

«Sizin tahliyeniz bu hakikate zarar vermez; fakat **benim beraetim, zarardır. Umum âlem-i İslâmı alâkadar eden bir hakikatin hatırı için değil yalnız dünya hayatını, belki lüzum olsa uhrevî hayatımı ve saadetimi dahi ehl-i imanın Risale-i Nur ile saadetleri için feda etmeyi nefsim de kabul ediyor.»²²⁵⁵ (Ş:325)** deyip hak yolunda a'zamî fedakârlığı fiilen gösterip, bu asrın dehşetli ve sinsi nifak cereyanına karşı açtığı manevî cihadda idam tehlikelerine karşı göğüs gerip önde gitmekle ehl-i imana manevî cesaret vermiştir.

2252 Bakara Sûresi, 2:156

2253 Şualar (280)

2254 Şualar (292)

2255 Şualar (325)

Evet ehl-i imanın sinsi nifak cereyanını gereği gibi tanıyamaması, onlara aldanmasına sebebidir. Bu ise insanı ebedî helâkete götürür. O halde sinsi cereyana dostane tavır göstermek, ehl-i imanın manevî helâketine kapı açmak demektir. İşte Bediüzzaman hazretlerini bu tarzdaki merdane tavırları, ehl-i imanın ebedî selâmetine baktığını cidden anlamak gerekiyor.

16- Bediüzzaman Hazretleri ikaz ve irşadlarına bakan ifade ve beyanlarının nakline devam ediyoruz:

«Zaten meseleyi uzatacak ehemmiyetli kitapları ve evrakları ve müdafaaları dahi Ankara'ya göndereceğini, mahkeme reisi o gün söyledi. Elbette şimdi yetişmiş. Şimdi benim muntazam ve izahlı iki müdafaanamem gitse, belki meseleyi çabuk halleder, mesele uzanmaz, tâcil eder; çabuk aile sahipleri kurtulurlar. Fakat **ben ve benim gibi alâkasızlar kurtulmaya değil, belki hakaik-i imaniyeyi mülhidlere, mürtedlere karşı müdafaa etmek için, en müsait bir yer olan hapiste kalmak lâzımdır.**»²²⁵⁶

17- « Hem eğer başımdaki saçlarım adedince başlarım bulursa, hergün biri kesilse, **hakikat-i Kur'âniyeye feda olan bu başı zendekaya ve küfr-ü mutlaka eğmem ve bu hizmet-i imaniye ve nuriyeden vazgeçmem ve geçmem.**»²²⁵⁷

18- «**Risale-i Nur'a mübareze edemezsiniz ve etmeyiniz. Onu mağlûp edemezsiniz.** Mübarezede millet ve vatana büyük zarar edersiniz. Fakat **şakirtlerini dağıtmazsınız.** Çünkü, hakikat-i Kur'âniyenin muhafazası yolunda kırk elli milyon şehid veren bu vatandaki geçmiş ecdatlarımızın ahfadlarına bu zamanda **hakikat-i Kur'âniyenin muhafazası ve âlem-i İslâmın nazarında eskisi gibi dindarâne kahramanlıkları terk ettirilmeyecek. Zâhiren çekilseler de,** o hâlis şakirtler,

2256 Şualar (326)

2257 Şualar (351)

ruh u canıyla o hakikate bağlıdırlar. Ve o hakikatin bir aynası olan **Risale-i Nur'u terkedip, o terk ile vatan ve millet ve âsâyîşe zarar vermeyeceklerdir.**»²²⁵⁸

19- Bediüzzamanın cebbar kumandanlara karı örnek teşkil eden metaneti ibret nazarına arzeden bir beyanı:

«**Rusun Başkumandanı kasten önünden üç defa geçtiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmeyen ve onun idam tehdidine karşı izzet-i İslâmiyeyi muhafaza için ona başını eğmeyen; İstanbul'u istilâ eden İngiliz Başkumandanına ve onun vasıtasıyla fetva verenlere karşı, İslâmiyet şerefi için, idam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve "Tükürün zâlimlerin o hayâsız yüzüne!" cümlesiyle ve matbuat lisaniyla karşılayan; ve Mustafa Kemal'in elli mebus içinde hiddetine ehemmiyet vermeyip, "Namaz kılmayan haindir" diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfî'nin dehşetli suallerine karşı, "Şeriatın tek bir meselesine ruhumu feda etmeye hazırım" deyip dalkavukluk etmeyen; ve yirmi sekiz sene, gâvurlara benzememek için inzivayı ihtiyar eden bir İslâm fedaisi ve hakikat-ı Kur'âniyenin fedakâr hizmet-kârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki, "Sen Yahudi ve Hıristiyan papazlarına benzeyeceksin, onlar gibi başına şapka giyeceksin, bütün İslâm ulemasının icmainsine muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz" denilse, elbette öyle herşeyini hakikat-i Kur'âniyeye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, Cehenneme de atılsa, kat'iyen; yüz ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şهادetiyle, feda edecek...»²²⁵⁹**

20- «Evet, kardeşlerim, bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayat ve **cihanı sarsacak hadiseler içinde**

2258 Sualar (398)

2259 Emirdağ Lahikası (166)

hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir..»²²⁶⁰

21- Şer cereyanının te'siri altında Risale-i Nur'a gelen serbestiyet, âlem-i İslâm'da Nurların devam edegelen merdane tavrına su-i zanna ve manevî zarara yol açabileceğine şöyle dikkat çekilir:

«Mahkemelerin tehirinde hayır var. Şimdiye kadar Nura ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki, bu tehirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

Hariç âlem-i İslâm'da Nurun ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce **Nurun serbestiyet-i tâmmesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nurların hakikî ihlâsına böyle bir şüphe gelecekti ki, ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, zaaf gösteriyorlar diye, Nurun kıymetine büyük zarar olduğu için, bu tehir o evhamları izale eder. Ve ispat ediyor ki, otuz seneden beri **İslâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.**»²²⁶¹**

22- «Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin tesanüdünüze benim ziyade ehemmiyet verdiğimin sebebi, yalnız bize ve Risale-i Nur'a menfaati için değil, belki tahkikî imanın dairesinde olmayan ve nokta-i istinada ve sarsılmayan bir cemaatin kat'î buldukları bir hakikate dayanmaya pekçok muhtaç bulunan avâm-ı ehl-i iman için **dalâlet cereyanlarına karşı yılmaz, çekilmez, bozulmaz, aldatmaz bir merci, bir mürşid, bir hüccet olmak** cihetiyle, sizin kuvvetli tesanüdünüzü gören kanaat eder ki, bir hakikat var, hiçbir şeye feda edilmez, **ehl-i dalâlete başını eğmez, mağlûp olmaz diye** kuvve-i mâneviyesi ve imanı

2260 Kastamonu Lahikası (197)

2261 Emirdağ Lahikası-2 (107)

kuvvet bulur, **ehl-i dünyaya ve sefahete iltihaktan kurtulur.**»²²⁶²

23- «Yüzer milyon başların feda oldukları bir kudsi hakikate başımız dahi feda olsun. Dünyayı başımıza ateş yapsanız, **hakikat-i Kur'âniyeye feda olan başlar, zendekaya teslim-i silâh etmeyecek** ve vazife-i kudsiyesinden vazgeçmeyecekler inşaallah!»²²⁶³

24- Evet «... mahkemelerde, “Başımdaki saçlarım adedince başlarım bulunsa ve her gün biri kesilse, **zındıkaya ve dalâlete teslim-i silâh edip vatan ve millet ve İslâmiyete hıyanet etmem, hakikat-i Kur'âna feda olan bu başımı zâlimlere eğmem**” diyen.»²²⁶⁴

Bediüzzaman hayatı boyunca Kur'ana istinaden aynı merdane yolu takib edip talebelerine de şu tarzda tavsiyede bulunmuştur:

«Mânâsız, çok zararlı nazlanmaktan vazgeçiniz. Yoksa, bir kısmımız Şemsi, Şefik, Tevfik gibi, **muarızlara sureten iltihak edip, hizmet-i imaniyemize büyük bir zarar** ve noksaniyet olacak.»²²⁶⁵

25- «... hem **Risale-i Nur'un** tesettür perdesinden çıkıp gayet büyük ve umumî bir meselede kendi kendine **merkezlerinde mübarezesi zamanında şakirtlerini arkasında bulmak ve kaçmamakla sarsılmaz ve mağlûp olmaz bir hakikata bağlandıklarını mütereddit ve mütehayyir ehl-i imana göstermesi gayet lüzumlu olduğunu dahi nazarınıza ve meşveretinize alınız.**»²²⁶⁶

26- Risale-i Nur eserlerinde serpilmiş bulunan mezkûr manadaki pek çok ikaz ve beyanlarla yapılan telkinlerin neticesi, ehl-i imanı sinsice ifsad etmeye

2262 Şualar (320)

2263 Lemalar (262)

2264 Şualar (450)

2265 Şualar (513)

2266 Şualar (327)

çalışan müfsid cereyanların şerlerini anlayan Müslümanların onlardan uzak durmalarını te'min etmektir.

Mevcut cemiyet hayatının gözler önünde görünen sefih durumu, bu ifsadın varlığını ve vehametini apaçık isbat eder. Eğer Bediüzzaman Hazretlerinin bütün Külliyyatında serpilmiş bulunan mezkûr tarzdaki ikaz ve tavsiyelerinin sosyolojik te'sirler cihetinde taşıdığı derin mana ve ince hikmetlerini, yani bozuk cemiyetin sefahete itici menfi te'sirlerini gereği gibi anlıyarak neşir ve izhar ve tedrislerle telkin edilip o ikazlara dikkat çekilseydi ve bütün imkânlar Anadolu sathında bu hayatî meseleye tahşid edilseydi, milletimizin ekseriyeti, mevcut sefahet hayatına özenmek değil belki nefretle bakıp ve o hayattan uzak durup uhrevî hayatları da kurtulurdu ve bu dehşetli anarşik durumların da inayet-i İlâhiye ile meydana gelmeyeceği kuvvetle muhtemeldi.

Evet, **Bediüzzamanın gayr-ı resmî olarak giriştiği** ve Türkiye çapında yürüttüğü **manevî irşad, telkin, tedris ve tebliğ hareketinde**, özellikle haslar dairesi tarafından bu sosyal hayatın te'sir kanununun hikmet ve inceliği, yani sinsi ifsadatı karşısında halkımıza tebliğ ve telkin edilmesi ve dikkat çekilmesi zaruridir.

Evet mütesanid bir cemaatin şuurlu anlayış ve yaşayışı ile beraber fikir ve söz birliği halindeki tebliği dahi müessiriyet bakımından meselemizin özünü ve temelini teşkil eder. Nitekim nifak cereyanları dahi bu mezkûr tesanüd tarzı ile hareket edip efkâr-ı ammeyi kendi menfi maksadlarının lehine çevirmeğe çalıştıkları da malumdur.

26- Evet tebliğdeki tesirin mühim bir sebebi tesanüd iken, bu tesanüdü ve te'siri kıran haksız itirazların mes'uliyetine dikkat çeken **Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:** “Şimdi bu zamanda ejderhalar, ifritler hükmünde **dinsizlik komitelerinin hücumları ve tahribatları zamanında, müdafaamda, bende görünen o sinek**

kanadı kadar kusurları görmek, o hücum edenlere bir yardım hükmüne geçmektir..»²²⁶⁷

27- Risale-i Nuru ve hizmet ehlini müdafaadan men etmek için yapılan planlara karşı aldanmamak ve müteyakkız olmak gerektir.

28- Evet, «İslâmiyet düşmanları, bir taraftan tamamıyla yalan propagandalarına ve taarruzlarına devam ederken, diğer taraftan da **Nur talebelerinin Üstadları ve Risale-i Nur hakkında** istidatları nisbetinde, istifade ve istifâzelerinden doğan minnet ve şükranlarını ifade eden takdîrkâr yazı ve sözlerden mürekkep, bir nevi **müdafaalarını perdeler arkasından men etmeye çalışıyorlar.** Bunun için, **sâfdil gördükleri dostların dostlarına veya dostlara samimî görünerek “İfrata gidiyorsunuz” gibi, bir takım şeyler söylettiriyorlar.** İşte, böyle sinsi, böyle desso, böyle entrikalı, çeşitli iftiralarla bizi **korkutmaya, yıldırmaya ve susturmaya çalışıyorlar.**

Evet, acaba hiç akıl kârı mıdır ki, **din düşmanları**, iftira ve yalanlardan ibaret **yaygaralarını yapsınlar da, bizler hakikatı izhar tarzıyla müdâfaa etmekte susalım?** Acaba hiç mümkün müdür ki, İslâmiyet düşmanlığıyla, Üstad Bediüzzaman hakkında zâlimâne ve cebbarâne haksızlıkları irtikâb eden, o insafsız propagandacılar, yalanlarını savururken, biz, Üstad ve **Risale-i Nur’un hakkaniyetini ilân ederek o acip yalanlarını akîm bırakmaya çalışmayalım?** Acaba eblehlik ve sâf-derunluk olmaz mı ki; Kur’ân ve imânın hunhar ve müstebid zâlim düşmanları, Kur’ân ve İslâmiyeti ve dini, Risale-i Nur’la küfr-ü mutlaka karşı müdafa ve muhafaza hizmetini yapan Bediüzzaman aleyhtarlığında, mütemadiyen uydurmalarla seslerini yükseltsinler de, biz hak ve hakikatı beyan ve ilân etmekte sükût edelim, susalım veya “biraz susun” gibi birşeyle,

paravanalar, perdeler arkasında icra-i faaliyet yapan **o gizli dinsizlere bir nevi yardım etmiş veya desteklemiş olalım? Asla ve kellâ, kat'a ve asla susmayacağız! Ve hem susturamayacaklardır.**

Durmayacağız ve hem durduramayacaklardır. Bu can, bu kafesten çıkıncaya kadar, bu ruh, bu cesetten ayrılıncaya kadar, bu nefes, bu bedenden gidinceye kadar, Risale-i Nur'u okuyacağız, neşredeceğiz.

Risale-i Nur'un mahz-ı hakikat ve ayn-ı hak olduğunu ve Bediüzzaman Said Nursî'nin, yapılan ithamlardan tamamıyla münezzeh ve müberra olduğunu, **iftiracı ve tertipçi, hunhar din düşmanlarına mukabil, izhar ve ilân edeceğiz...**²²⁶⁸

29- Evet «... bilerek veya bilmeyerek, zındıka hesabına, **benim dine merbutiyetimden beni tâzip ediyorlar. Öyleyse, onlara müracaat etmek, dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zındıkayı okşamak demektir.**»²²⁶⁹

30- «Kardeşlerim, madem bir kısmın mâhiyetleri bu tarzdır; onlara, **o kısma teslim olmak, bir nevi intihardır, İslâmiyetten pişman olmaktır, belki dinden insilâh etmektir.** Çünkü o derece ilhadda taassup etmiş ki, bizim gibilerden **yalnız teslimiyetle ve tasannu ile razı olmuyorlar. “Kalbini ve vicdanını bırak, yalnız dünyaya çalış” derler.**»²²⁷⁰

31- Bütün bu ders ve ikazlar, külli ve umumîdir ve herkese bakan derslerdir. Bir ferd bu dersleri nazara alacağı gibi, milletin selâmet ve istikametinin mes'uliyetini taşıyan ictimâî ve siyasî şahıslar daha çok nazara almalıdırlar. Bu dersler, dinden kopuk düşüncelerin mahsulü değil, bu derlemenin başında yazıldığı üzere Bediüzzaman Hazretleri

2268 Sözlere (768)

2269 Mektubat (74)

2270 Şualar (335)

gibi söz sahibi olan Zâtın Kur'an ve sünnet müvacehesinde ortaya koyduğu derslerdir.

32- Şer'î kaideler müvacehesinde Risale-i Nurun makbuliyetini bildiren Bediüzzaman Hazretleri diyor ki:

“Ülema-i İlm-i Kelâm'ın ve Usûl-üd Din allâmelerinin ve Ehl-i Sünnet Velcemaat'ın dâhî muhakkiklerinin İslâmî akidelere dair çok tedkik ve muhakematla ve âyât ve hadîsleri müvazene ile kabul ettikleri Usûl-üd Din düsturları, şimdiki Risale-i Nur'un meşrebini muhafazaya emrediyor, kuvvet veriyor.”²²⁷¹

Âlem-i İslâmın mütecavizlere karşı gereken tavrı

33- Buraya kadar nazara verilen Nurun dar dairesinden gizli zendeka cereyanına karşı gereken merdane tavırlar, İslâm millet ve devletlerinden de tam tesanüdle beraber aynı merdane tavırlar, mütecaviz cereyanlara karşı gerekmekte olduğuna dikkat çeken bediüzzaman Hazretlerinin bahsimizle alâkalı bazı beyanları vardır.

34- Öncelikle nazara alınacak olan husus, İslâm millet ve devletlerinin ittifak ve tesanüdüdür. Hadiste: “...en teda'a aleyküm-ül- ümem...”²²⁷² Yani **Âlem-i islâmı ele geçirmek** için gizli şer cereyanı gayr-ı müslim devletleri güç birliğine çağıracağı haberindeki ikaza uyarak Âlem-i İslam sür'atle ittifak etmelidir.

35- Bediüzzaman Hazretleri şark ve cenübdaki Kürd ve Arab Müslüman kardeşlere karşı muhalefetin zararlarını anlatırken diyor ki:

“Şimdi ise, en ziyade birbirine muhtaç ve birbirinden mazlum ve birbirinden fakir ve ecnebi tahakkümü altında ezilen anasır ve kabail-i İslâmiye içinde, fikr-i milliyetle birbirine yabancı bakmak ve birbirini düşman telakki etmek,

2271 Emirdağ Lahikası (210)

2272 İbn-i Hanbel 5/278 . Tafsilat için İslam Prensipler ansiklopedisi 1975/1. Paragrafına bakınız.

öyle bir felâkettir ki, tarif edilmez. Âdeta bir sineğin ısırması için, müdhiş yılanlara arka çevirip, sineğin ısırmasına karşı mukabele etmek gibi bir divanelikle; **büyük ejderhalar hükmünde olan Avrupa'nın doymak bilmez hırslarını, pençelerini açtıkları bir zamanda,** onlara ehemmiyet vermeyip **belki manen onlara yardım** edip, menfi unsuriyet fikriyle şark vilayetlerindeki vatandaşlara veya cenub tarafındaki dindaşlara **adavet besleyip onlara karşı** cephe almak, çok zararları ve mehaliki ile beraber; o cenub efradları içinde düşman olarak yoktur ki, onlara karşı cephe alınsın. **Cenubdan gelen Kur'an nuru var, İslâmiyet ziyası gelmiş;** o içimizde vardır ve her yerde bulunur.

İşte o dindaşlara adavet ise; dolayısıyla İslâmiyete, Kur'ana dokunur. İslâmiyet ve **Kur'ana karşı adavet** ise, bütün bu vatandaşların hayat-ı dünyeviye ve hayat-ı uhreviyesine bir nevi adavettir. Hamiyet namına hayat-ı içtimaiyeye hizmet edeyim diye, iki hayatın temel taşlarını harab etmek; hamiyet değil, hamakattır!"²²⁷³

36- "**Ehadîs-i şerifede gelmiş ki:** "Âhırzamanın Süfyan ve Deccal gibi nifak ve zendeka başına geçecek eşhas-ı müdhişe-i muzırraları, İslâm'ın ve beşerin hırs ve şikakından istifade ederek az bir kuvvetle nev'-i beşeri herc ü merc eder ve koca Âlem-i İslâmı esaret altına alır."²²⁷⁴

37- "İşte ey mü'minler! Ehl-i iman aşiretine karşı tecavüz vaziyetini almış ne kadar aşiret hükmünde düşmanlar olduğunu bilir misiniz? Birbiri içindeki daireler gibi yüz daireden fazla vardır. Her birisine karşı **tesanüd ederek, el-ele verip müdafaa vaziyeti almaya mecbur iken;** onların hücumunu teshil etmek, onların harîm-i İslâma girmeleri için kapıları açmak hükmünde olan garazkârane tarafgirlik ve adavetkârane inad; hiçbir cihetle ehl-i imana yakışır mı? O düşman daireler ehl-i dalalet ve ilhaddan tut, tâ

2273 Mektubat (323)

2274 Mektubat (270)

ehl-i küfrün âlemine, tâ dünyanın ehval ve mesaibine kadar birbiri içinde size karşı zararlı bir vaziyet alan, birbiri arkasında size hiddet ve hırs ile bakan, belki yetmiş nevi düşmanlar var. Bütün bunlara karşı kuvvetli silâhın ve siperin ve kal'an: Uhuvvet-i İslâmiyedir. Bu kal'a-i İslâmiyeyi, küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar hilaf-ı vicdan ve ne kadar hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye olduğunu bil, ayıl!."2275

و بِهِ نَسْتَعِينُ

38- "İkinci cümle: كَلِمَةُ الْكُدْسِيَّةِ كَيْدُهُمْ فِي تَضَلِيلِ kelime-i kudsiyesi, **eski zaman hâdisesindeki** Kâ'be'nin nurunu söndürmek için, hilelerle hücum edenlerin kendileri yokluk, zulümat dalaletinde aks-ül amel ile aleyhlerine dönmesiyle tokat yedikleri gibi; bu asrın aynen hilelerle, desiselerle, zulümlerle Edyan-ı Semaviye Kâ'besini, kıblegâhını dalalet hesabına tahribe çalışan cebbar, mağrur ehl-i dalaletin tadlil ve idlâllerine semavî bombalar tokadıyla cezalanmasına, aynı tarihi كَلِمَةُ الْكُدْسِيَّةِ فِي تَضَلِيلِ kelime-i kudsiyesi bin üçyüz altmış (1360) makam-ı cifrîsiyle tevafuk edip işaret ediyor."

39- "Üçüncüsü: كَلِمَةُ الْكُدْسِيَّةِ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ cümle-i kudsiyesi Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a hitaben: "Senin mübarek vatanın ve kıblegâhın olan Mekke-i Mükerrerme'yi ve Kâ'be-i Muazzama'yı hârikulâde bir surette düşmanlarından kurtarmasını ve o düşmanların nasıl bir tokat yediklerini görmüyor musun?" diye mana-yı sarihiyle ifade ettiği gibi, bu asra dahi hitab eden o cümle-i kudsiye mana-yı **işarîsiyle der ki:** "Senin dinin ve İslâmiyet'in ve Kur'anın ve ehl-i hak ve hakikatın cebbar düşmanları olan dünyaperest ve dünyanın menfaati için mukaddesatı çiğneyen o ashab-ı

dünyaya senin Rabbin nasıl tokatlarla cezalarını verdiğini görmüyor musun? Gör, bak!"²²⁷⁶

39- “ Bu "**Fil**" lafzı kalkmasının sırrı: Eski zamanda dehşetli Fil-i Mahmudî azametine, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise dünya servetine ve malına ve o **servetle filolar teşkil edip**, hattâ kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla nev-i beşeri esaret altına almış ve Avrupa medeniyetçileri medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil, belki **medeniyetin seyyiatıyla ve sefahetiyle ve dinsizliğiyle** üçyüzelli milyon müslümanların her tarafta hâkimiyetlerini imha edip istibdadına serfuru' etmiş ve bu musibet-i semaviyeye sebebiyet vermiş. Ve dünyaperest gaddar zalimler, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye ve fakir ve masumlar ve mazlumlara, fâni mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymetdar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaret-üz zünub etmeye kader-i İlahîye fetva verdiler....."²²⁷⁷

40- Avrupa ve medeniyet dünyasının **azgın kısmının İslâm âlemine deccalane tecavüz edeceğine haber verilmiştir. Bu haberin şiddetli devresi, Risale-i Nur eserinden Şualar adlı kitabın 270. sahifesinde ve rumî ve hicrî tarihleri itibariyle nazara verilen 1417 yani, miladî 1997-2002 seneleriyle münasebetdar olsa gerektir.**

41- Bediüzzaman Hazretlerinin verdiği haber aynen şöyledir:

«Ehemmiyetli bir endişe ve bir tesellî kalbime geliyor ki:

Bu geniş boğuşmaların neticesinde, eski **Harb-i Umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar**, medeniyetin istinadı, menbaı olan **Avrupa'da, deccalâne bir vahşet doğurmasıdır.** Bu endişeyi tesellîye medar,

²²⁷⁶ Kastamonu Lahikası (225)

²²⁷⁷ Kastamonu Lahikası (227)

âlem-i İslâmın tam intibahiyle ve **yeni dünyanın**, Hıristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve **âlem-i İslâmla ittifak etmesi** ve **İncil, Kur'ân'a ittihad** edip tâbi olması, **o dehşetli gelecek iki cereyana** karşı semâvî bir muavenetle dayanıp inşaallah galebe eder.”²²⁷⁸

42- Bu paragrafta geçen “**Avrupa**” kelimesiyle daha çok Avrupa ve Amerika kıtalarındaki gayr-ı müslim millet ve devletler kasd edilir. Beyn-el milel dağınıklıkta olan yahudiler ise aşağıda nakledilecek üzere tahrik ve iğfal sahasında yürürler.

43- Kur'anın Yahudilere bakışından bir örnek:

وَلْتَجِدْنَهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ * وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانَ وَآكَلِهِمُ السُّحْتُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ * وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ * وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Yahudilere müteveccih şu iki hükm-ü Kur'anî, o milletin hayat-ı içtimaiye-i insaniyede dolap hilesiyle çevirdikleri şu iki müdhiş düstur-u umumîyi tazammun eder ki, hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi sarsan ve sa'y ü ameli, sermaye ile mübareze **ettirip fukarayı zenginlerle çarpıştıran**, muzaaf riba yapıp **bankaları tesise sebebiyet veren** ve **hile ve hud'a ile cem'-i mal eden** o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve daima zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve galiblerden intikamlarını almak için **her çeşit fesad komitelerine karışan** ve **her nevi ihtilale parmak karıştıran** yine o millet olduğunu ifade ediyor.

Meselâ: **فَتَمَتُّوا الْمَوْتَ** "Eğer doğru iseniz, mevti isteyiniz. Hiç istemeyeceksiniz." İşte meclis-i Nebevîde küçük bir cemaatin cüz'î bir hâdise ünvanıyla, milel-i insaniye içinde

hırs-ı hayat ve havf-ı mematla en meşhur olan millet-i Yehud'un tâ kıyamete kadar lisan-ı halleri, mevdi istemeyeceğini ve hayat hırsını bırakmayacağını ifade eder.

Meselâ: **ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ وَالْمَسْكَنَةُ** Şu ünvanla o milletin mukadderat-ı istikbaliyesini umumî bir surette ifade eder. İşte şu milletin seciyelerinde ve mukadderatında münderic olan şöyle müdhiş desatir içindir ki, Kur'an onlara karşı pek şiddetli davranıyor. Dehşetli sille-i te'dib vuruyor. İşte şu misallerden kıssa-i Musa Aleyhisselâm ve Benî-İsrail'in sair cüz'lerini ve sair kıssalarını bu kıssaya kıyas et."²²⁷⁹

Kur'anda 17:4-7. Ayetleri, **Yahudilerin azgın kısmı** yeryüzünde iki kere fesad çıkaracakları, buna karşı Allah'ın, onların üzerine güçlü kullarını musallat edeceği bildirilir. **Birinci fesadları ikinci cihan harbine; ikinci fesadları ise, Allah'ın, onları birinci fesadlarından sonra ıslah olmaları için kuvvetlendirmesine rağmen azgınlaşmaları, perişanîyetlerine sebep olacağı manasını hatırlatır şekilde açıklayan Elmalı tefsirinden alınan bazı kısımlar şöyledir:**

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا

"Muhakkak siz, **yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız** ve muhakkak büyük bir yükselişe yükseleceksiniz."

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَئِهِمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا

5- (Yeryüzünde, ekser insanları istila eden fesadınızdan) Birincisinin zamanı gelince, üzerinize güçlü kuvvetli kullarımızı gönderdik. Onlar, evlerin aralarına girip araştırdılar. **Bu yerine getirilmesi gereken bir vaad idi.**

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

6- Sonra sizi tekrar o istilacılar üzerine (ilk fesadınızda sizi ezdirdiklerime karşı) galip kıldık ve size mallarla ve oğullarla yardım ettik. Ve toplum olarak sizin sayınızı artırdık.

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُؤُوا
وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

7- Eğer iyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz ve eğer kötülük ederseniz yine kendinizdir. Artık diğer (yani Kur’anda bildirilen ikinci) fesadınızın zamanı gelince, yüzlerinizi üzüntüye sokmaları, kötülük yapmaları ve (üzerinize saldırttığım güçlü kullarımın) ilk kez girdikleri gibi yine Beyt-i Makdis'e girmeleri, ele geçirdikleri yerleri mahvetmeleri için onları tekrar (üzerinize) göndereceğiz.”

Evet, giderek azgınlaşan gizli ifsad cereyanının tecavüzü Âl-i Beytin feveranına sebep olacağını hatırlatan Bediüzzaman Hazretleri şöyle der:

“Böyle bir cemaat-ı azîme içindeki mukaddes kuvveti tehyic edecek ve uyandıracak **hâdisat-ı azîme** vücuda geliyor. Elbette o kuvvet-i azîmedeki bir **hamiyet-i âliye feveran edecek** ve Hazret-i Mehdi başına geçip, tarîk-ı hak ve hakikata sevkedecek.”²²⁸⁰

Zaruret hallerinin harika neticeleri olur.Şöyle ki:

“Korkaklıkta darb-ı mesel hükmünde olan tavuk, çocukları yanında iken şefkat-i cinsiyesiyle camuşa saldırır. İşte dehşetli bir cesaret.

Hem darb-ı mesel olmuş, keçi, kurttan havfı, (ızdırar) vaktinde mukavemete inkılab eder, boynuzuyla kurdun karnını deldiği vaki'dir. İşte hârika bir şecaat.

Fitri meyelan, mukavemetsûzdur. Bir avuç su, kalın bir demir gülle içinde atılsa, kışta soğuğa bırakılsa, meyl-i inbisat demiri parçalar.

Evet şefkatli tavuk cesareti, hamiyetli keçi ızdırarî şecaatı gibi **fitri bir heyecan, demir güllede su gibi zulmün**

bürüdetli husumet-i kâfiranesine maruz kaldıkça herşeyi parçalar. (Rus mojikleri buna şahiddir.)

Bununla beraber imanın mahiyetindeki hârikulâde şehamet, izzet-i İslâmiyenin tabiatındaki âlempesend şecaat, **uhuvvet-i İslâmiyenin intibahıyla her vakit mu'cizeleri gösterebilir.**

*Bir gün olur elbette doğar şems-i hakikat
Hiç böyle müebbed mi kalır zulmet-i âlem.”²²⁸¹*

İslâm nokta-i nazarında galibiyet ve mağlubiyetin hikmetlerinden bazılarını anlatan yarı manzum bir ders ile son veriyoruz:

“Bir hak bilkuvve kalmış, yahut kuvvetsiz kalmış, ya mahluttur, hem mahşuş.²²⁸² Ona da bir inkişaf, ya bir taze kuvvet vermek lâzım gelmiştir.

Mühezzeb ve müzehheb²²⁸³ yapmak için, muvakkat bâtil ona musallat, tâ ki sebike-i hak²²⁸⁴ ne miktar lüzum vardır

Tâ mahz ve hâlis çıksın. Mebadide, dünyada bâtil etse galebe, fakat kazanmaz harbi. "Akibet-ül müttakin" ona vurur bir darbe!²²⁸⁵

İşte bâtil mağlubdur. "El-hakku ya'lu" sırrı onu çarpar ikaba; işte hak da galibdir.”²²⁸⁶

Netice olarak deriz ki, dünya ahirete ait filimlerin çekildiği yerdir. Gerçek netice ve zaferler âhirete bakar. İyi niyetle ve ihlâs ve sadakatla, yani Allahın emrine uygun olarak vazifesini yapmağa çalışan hakiki müslümanın galibiyeti de mağlubiyeti de nazar-ı hakikatta zaferdir.

* * *

2281 Sünûhat-Tuluat- İşarat (60)

2282 Kur’anda, 2:42 ve3:71. âyetlerinde olduğu gibi ve hadiste de “decl” denilen, hak ile bâtilin karışıklığı manasında

2283 Hak-bâtil karışıklığını tefrik ile hakkı izhar edip manen parlatmak manasında

2284 Hak altın külçesi. Yani saf altın gibi değeri olan hak.

2285 Gerçek galebe ehl-i hakkın olacağını müjdeleyen âyet.

2286 Sözlür (726)

HABT-ÜL A'MAL

İhtar: İbadetin ruhu, ihlastır. İhlas ise, yapılan ibadetin yalnız emredildiği için yapılmasıdır. Eğer başka bir hikmet ve bir faide ibadete illet gösterilse, o ibadet bâtıldır. Faideler, hikmetler yalnız müreccih olabilirler, illet olamazlar.²²⁸⁷

Gayet ağır ve büyük ve umumî ve kudsî bir vazife-i imaniye ve hizmet-i Kur'aniye omuzumuza ihsan-ı İlahî tarafından konulmuş; elbette herkesten ziyade bütün kuvvetimizle ihlası kazanmaya mecbur ve mükellefiz ve ihlasın sırrını kendimizde yerleştirmek için gayet derecede muhtacız. Yoksa hem şimdiye kadar kazandığımız hizmet-i kudsiye kısmen zayi' olur, devam etmez; hem şiddetli mes'ul oluruz.²²⁸⁸

Menfaat-ı maddiye cihetinden gelen rekabet, yavaş yavaş ihlası kırar. Hem netice-i hizmeti de zedeler. Hem o maddî menfaati de kaçıır. Evet **hakikat ve âhret için çalışanlara** karşı bu millet bir hürmet ve bir muavenet fikrini daima beslemiş. Ve bilfiil onların hakikat-ı ihlaslarına ve sadıkane olan hizmetlerine bir cihette iştirak etmek niyetiyle, onların hacat-ı maddiyelerinin tedarikiyle meşgul olup, vakitlerini zayi' etmemek için, sadaka ve hediye gibi maddî menfaatlerle yardım edip, hürmet etmişler. Fakat bu muavenet ve menfaat istenilmez, belki verilir. Hem kalben arzu edip muntazır kalmakla lisan-ı hal ile dahi istenilmez, belki ummadığı bir halde verilir. Yoksa ihlası zedelenir.

Hem **وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا** âyetinin nehyine yanaşır, ameli kısmen yanar.²²⁸⁹

İşte ey kardeşlerim! Madem umûr-u dünyeviyede, kesif maddelerde böyle **ittihad, ittifak ile neticeler**, böyle azîm yekûn faideler verir; acaba, uhrevî ve nuranî ve tecezzi ve inkısama muhtaç olmayarak ve fazl-ı İlahî ile herbirisinin

2287 **İşarat-ül İ'caz (85)**

2288 **Lemalar (159)**

2289 **Lemalar (164)**

âyinesine umum nur in'ikas etmek ve herbiri umumun kazandığı misil sevaba mâlik olmak, ne kadar büyük bir kâr olduğunu kıyas edebilirsiniz! Bu azîm kâr, rekabetle ve ihlâssızlık ile kaçırılmaz.²²⁹⁰

Daima kendini beğendirmeye ve sevdirmeye çalışır ve kusuru nefesine almaz; belki avukat gibi kendini müdafaa ve tebrie eyler. Mübalağalar ile, belki yalanlarla nefisini medh ü tenzih ederek âdeta takdis eder ve derecesine göre **مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ** âyetinin bir tokadını yer.

Temeddühü ve sevdirmesi ise, aks-ül amel ile istiskali celbeder, soğuk düşürtür. Hem amel-i uhrevîde ihlâsı kaybeder, riyayı karıştırır. Akibeti görmeyen ve neticeleri düşünmeyen ve lezzet-i hazıraya mübtela olan hisse ve heva-yı nefse mağlub olup, yolunu şaşırılmış hissin fetvasıyla, bir saat lezzet için bir sene hapiste yatar.

Bir dakika gurur veya intikam yüzünden on sene ceza görür. Âdeta ders aldığı Amme Cüz'ünü bir tek şekerlemeye satan hevaî bir çocuk gibi, elmas kıymetinde bulunan hasenatını, hissini okşamak için ve hevasını memnun etmek için ve hevesini tatmin etmek için, ehemmiyetsiz cam parçaları hükmündeki lezzetlere, enaniyetlere vesile edip, kârlı işlerde hasaret eder.²²⁹¹

Haşiye-2: Bu kardeşimin bu hissine iştirak etmiyorum. Rıza-yı İlahî kâfidir. Eğer o yâr ise, herşey yârdır. Eğer o yâr değilse, bütün dünya alkışlasa beş para değmez. İnsanların takdiri, istihsanı, eğer böyle işde, böyle amel-i uhrevîde illet ise, o ameli ibtal eder.

Eğer müreccih ise, o ameldeki ihlâsı kırar.

Eğer müşevvik ise safvetini izale eder.

Eğer sırf alâmet-i makbuliyet olarak, istemeyerek Cenab-ı Hak ihsan etse, o amelin ve ilmin insanlarda hüsn-ü tesiri namına kabul etmek güzeldir ki

2290 Lemalar (165)

2291 Lemalar (275)

وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ buna işarettir.

İşte bu mahsus maddelerde garazsız ve sırf hak ve maslahat için gıybet caiz olabilir. Yoksa gıybet, nasıl ateş odunu yer bitirir; gıybet dahi a'mal-i sâlihayı yer bitirir.²²⁹²

İşte bu hakikata binaendir ki, velayeti ve tarîkatı isteyenler; eğer velayetin bazı tereşşuhatı olan ezvak ve keramâtı isterlerse ve onlara müteveccih ise ve onlardan hoşlansa; bâki uhrevî meyveleri, fâni dünyada, fâni bir surette yemek kabilinden olmakla beraber; velayetin mayesi olan ihlası kaybedip, velayetin kaçmasına meydan açar.²²⁹³

Evet, dünyaya ait hârîka neticeler bazı evrad-ı mühimme gibi, Risale-i Nur'a çokça terettüb ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki veriliyor. İlet olamaz, bir faide olabilir. Eğer istemekle olsa illet olur, ihlası kırar, o ibadeti kısmen ibtal eder.²²⁹⁴

Hattâ tarîkatı keşf ü keramet için ister. Demek âhiret arzusunu ve dinî vezâifin uhrevî meyvelerini, dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki, saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviye dahi medar olan hakaik-i diniyenin fevaid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde olabilir.

Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o faide olsa, o ameli ibtal eder; lâakall ihlası kırılır, sevabı kaçır.²²⁹⁵

Dünya da umûr-u diniyeye ve a'mal-i âhirete iş ve hizmet için kurulmuş bir fabrika olduğu cihetle ve o fabrika içerisinde işlenen ve yapılan ibadetlerin semeresi öteki âlemde görüldüğüne nazaran ibadetlerde rekabet edilmemelidir. Olduğu takdirde ihlası kaybolur.

Ve o rekabeti yapan, halkın takdir ve tahsinleri gibi dünyevî bir mükâfatı düşünür. Zavallı düşünmüyor ki, o

2292 Mektubat (277)

2293 Mektubat (451)

2294 Kastamonu Lahikası (262)

2295 Kastamonu Lahikası (110)

düşünce ile amelini adem-i ihlas ile ibtal eder. Çünkü sevab i'tasında ve ücret aldığıında, nâsı Rabb-i Nâs'a şerik yapar ve halkın nefretlerine hedef olur.²²⁹⁶

HÂDİSAT-I ÂLEM

1-İSTİBDAD VE HÜRRIYETLER MÜCÂDELESİ:

Hürriyetler; **Hürriyet-i din, hürriyet-i kelâm, hürriyet-i şahsiye, hürriyet-i umumiye, hürriyet-i vicdan**, gibi muhtelif tabielerle ifade edilir. Bu hürriyetlerin hudutlarını tesbit etmekte beşer tarihinde hayli merhaleler geçirilmiş ve hayli fikirler, nazariyeler serdedilmiş ve kanunî hadler konulmuş. Fakat bu sahada semavî dinlerin hükümran olduğu devreler müstesna; kaviler, **mütehakkim azınlıklar, istibdad-ı mütenevviayı icra etmişler**. Fakat bu istibdsdılar şiddetli **hürriyet mücâdelerine yol açmış** ve zamanla da istibdadlar kırılmış ve daha da kırılacak. Bedfiüzzaman Hazretleri, bununla alakalı olarak şöyle der:

“Hayat-ı içtimâiye-i siyâsiye itibariyle beşer birkaç devri geçirmiş.

- Birinci, **vahşet ve bedevîlik** devri,
- ikinci, **memlûkiyet** devri,
- üçüncü, **esir** devri,
- dördüncüsü **ecir** devri,
- beşincisi **mâlikiyet ve serbestiyet** devridir.

Vahşet devri dinlerle, hükûmetlerle tebdil edilmiş, nim-medeniyet devri açılmış. Fakat, nev-i beşerin zekîleri ve kavîleri, insanların bir kısmını **abd ve memlûk ittihaz edip hayvan derecesine indirmişler**.

Sonra bu memlûklar dahi bir intibâha düşüp **gayrete gelerek** o devri **esir devrine** çevirmişler; yani, memlûkiyetten kurtulup fakat **el-hükmü li'l-ğâlib** olan zâlim düsturuyla yine insanların kavîleri zayıflarına esir muâmelesi yapmışlar. Sonra, İhtilâl-i Kebîr gibi çok inkılâplarla, o devir de **ecir devrine** inkılâp etmiş. Yani, zenginler olan havas tabakası, avâmı ve fukarayı ücret mukabilinde hizmetkâr

ittihaz etmesi, yani sermaye sahipleri ehl-i sa'yi ve ameleyi küçük bir ücrete mukabil istihdam etmeleridir.²²⁹⁷

2-İŞTE BUNUN GİBİ AVRUPANIN ZULÜMLERİ İSLÂM BİRLİĞİNE VESİLEDİR:

Evet o **ecnebinin, canavarlar gibi yaptıkları muamele ve zulümler, İslâm dünyasında, hürriyet ve istiklal ve ittihad-ı İslâm cereyanını da hızlandırmıştır.** Nihayet, müstakil İslâm devletlerinin teşkilini intac etmiştir. İnşâallahü Teâlâ, Cemahir-i Müttefika-i İslâmiye de meydana gelecek ve İslâmiyet, dünyaya hâkim ve hükümrân olacaktır. Rahmet-i İlahîden kuvvetle ümid ve niyaz ediyoruz.²²⁹⁸

3-BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN 1327 (Mİ.1911) DE VERDİĞİ MÜJDENİN TEZAHÜRLERİ, 1371 HİCRİ TARİHE GÖRE OLSA, MİLÂDİ 1952'DE BAŞLADIĞINI ŞÖYLE İFADE EDER:

Kırk sene evvel Şam'daki Câmi-i Emevî'de Şam ülemasının ısrarıyla içinde yüz ehl-i ilim bulunan onbin adama yakın bir azîm cemaate verilen bu Arabî ders risalesindeki hakikatları bir hiss-i kabl-el vuku' ile Eski Said hissetmiş, kemal-i kat'iyyetle müjdeler vermiş ve pek yakın bir zamanda o hakikatlar görünecek zannetmiş. Halbuki iki harb-i umumî ve yirmibeş sene bir istibdad-ı mutlak, o hiss-i kabl-el vukuun **kırk elli sene te'hirine sebep olmuş** ve şimdi o zamandaki verdiği haberlerin aynen tezahürleri âlem-i İslâmiyette başlamış. Demek bu pek ehemmiyetli ders, zamanı geçmiş eski bir hutbe değil, belki doğrudan doğruya 1327'ye bedel, 1371'de ve Câmi-i Emevî yerine âlem-i İslâm câmiinde üçyüz yetmiş milyon bir cemaate **hakikatlı ve taze bir ders-i içtimaî ve İslâmîdir**, diye tercümesini neşretmek

2297 Osmanlıca Mektubat (581)

2298 Sözlür (775)

zamanıdır tahmin ederim.²²⁹⁹

4-TAHAKKÜME DAYANAN AVRUPA MEDENİYETİ:

Medeniyetin günahları iyiliklerine galebe edip seyyiatı hasenatına racih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip, o günahkâr medeniyeti zîr ü zeber edip öyle bir kustu ki, yeryüzünü kanla bulaştırdı. İnşâallah **istikbaldeki İslâmiyet'in kuvveti ile medeniyetin mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de temin edecek.**

Evet **Avrupa'nın medeniyeti fazilet ve hüda üstüne tesis edilmediğinden**, belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden, şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle; **Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir. Ve az vakitte galebe edecektir.**²³⁰⁰

5-KOMİTE İSTİBDADLARI:

Bizdeki istibdad ve şeriatın muhalefetinden gelen sû'-i ahlâkımız mümanaat ediyordular. Bir şahıstaki münferid istibdad kuvveti şimdi zeval bulması, cemaat ve komitenin dehşetli istibdadlarının **otuz-kırk sene sonra** zeval bulmasına işaret etmekle ve **hamiyet-i İslâmiyenin şiddetli feveranı** ile ve sû'-i ahlâkın çirkin neticeleri görülmesiyle bu iki mani de zeval buluyor ve bulmağa başlamış. İnşâallah tam zeval bulacak.²³⁰¹

İşte şimdi beşerin ortadaki dehşetli **yalancılığıyla ve tezvıratlarıyla emniyet-i umumiyenin ve rûy-i zemin asayişlerinin zîr ü zeber olması** kizble ve maslahatın sû'-i istimali ile olmasından, elbette o üçüncü yolu kapatmağa

2299 Sualar (674) – Hutbe-i Şamiye (5)

2300 Hutbe-i Şamiye (36)

2301 Hutbe-i Şamiye (28)

beşeri mecbur ediyor ve kat'î emir veriyor. Yoksa **bu yarım asırda gördükleri umumî harbler ve dehşetli inkılablar ve sukutlar ve tahribatlar, başlarına bir kıyameti koparacak.**²³⁰²

6-SULH-U UMUMİYİ HAKAİK-İ İSLÂMİYE TEMİN EDER:

“Her halde iki harb-i umumî ile ve kâinatı ağılattıran cinayetleri ve yuttuğu zakkum şerlerini hazmetmediği için kustuğu ve zeminin bütün yüzünü pislendirdiği vaziyetiyle, beşeriyeti en berbad bir dereceye düşürüp bin senelik terakkiyatını zîr ü zeber etmek cinayetini beşer hazmetmeyecek.

Her halde çabuk başında bir kıyamet kopmazsa, **hakaik-i İslâmiye, beşeri esfel-i safilîn derece-i sukutundan kurtarmaya ve rûy-i zemini temizlemeğe ve sulh-u umumîyi temin etmeğe vesile olmasını Rahman-ı Rahîm'in rahmetinden niyaz ediyoruz ve ümid ediyoruz ve bekliyoruz.**²³⁰³

7-BEŞERİYETTE VAHŞİ VE İNSANİYETLİ OLAN İKİ KISIM İNSANLARA KARŞI GEREKEN HAREKET TARZI:

Husumet ve adavetin vakti bitti. İki harb-i umumî adavetin ne kadar fena ve tahrib edici ve dehşetli zulüm olduğunu gösterdi. İçinde hiçbir fayda olmadığı tezahür etti. Öyle ise, **düşmanlarımızın seyyiatı, -tecavüz olmamak şartıyla- adavetinizi celbetmesin. Cehennem ve azab-ı İlahî kâfidir onlara..**²³⁰⁴

“Amma ecnebilerin vahşi oldukları kurûn-u vustâda; İslâmiyet, vahşete karşı husumet ve taassuba mecbur olduğu halde, adalet ve itidalini muhafaza etmiş. Hiçbir vakit

2302 Hutbe-i Şamiye (51)

2303 Hutbe-i Şamiye (43)

2304 Hutbe-i Şamiye (52)

engizisyon gibi etmemiş. Ve zaman-ı medeniyette ecnebiler medenî ve kuvvetli olduklarından, zararlı olan husumet ve taassub zâil olmuştur. Zira **din nokta-i nazarından medenîlere galebe çalmak ikna iledir, icbar ile değildir. Ve İslâmiyeti, mahbub ve ulvî olduğunu evamirine imtisalen ef'al ve ahlâk ile göstermek iledir. İcbar ve husumet, vahşilerin vahşetine karşıdır**".²³⁰⁵

8-İSTİKBALİM MÂNEVÎ HÂKİMİ:

“Ey Câmi-i Emevî'deki kardeşlerim ve yarım asır sonraki Âlem-i İslâm Câmiindeki ihvanlarım! Acaba baştan buraya kadar olan mukaddemeler netice vermiyor mu ki; **istikbalin kıt'alarında hakikî ve manevî hâkim olacak ve beşeri, dünyevî ve uhrevî saadete sevkedecek yalnız İslâmiyettir ve İslâmiyete inkılab etmiş ve hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak İsevîlerin hakikî dinidir ki Kur'an'a tâbi olur, ittifak eder**".²³⁰⁶

9-BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN 1910 SENELERİNDE VERDİĞİ “ÜÇ NUR-ÜÇ ZÜLMET” HABERİ:

Bediüzzaman Hazretleri “Bundan sonra; İstanbul'da fazla kalmaz, Van'a gitmek üzere İstanbul'dan ayrılır, Batum yoluyla Van'a giderken Tiflis'e uğrar. Tiflis'de, Şeyh San'an Tepesine çıkar. Dikkatle etrafı temaşa ederken yanına bir Rus polisi **gelir ve sorar:**

– Niye böyle dikkat ediyorsun?

Bediüzzaman der: – Medresemın plânını yapıyorum.

O der: – Nerelisin?

Bediüzzaman: – Bitlisliyim.

Rus polisi: – Bu Tiflis'dir!

Bediüzzaman: – Bitlis, Tiflis birbirinin kardeşidir.

²³⁰⁵ Hutbe-i Şamiye (96)

²³⁰⁶ Hutbe-i Şamiye (32)

Rus polisi: – Ne demek?

Bediüzzaman: – Asya'da Âlem-i İslâm'da üç nur birbiri arkasında inkişafa başlıyor. Sizde birbiri üstünde üç zulmet inkişafa başlayacaktır. Şu perde-i müstebidane yırtılacak, takallüs edecek, ben de gelip burada medresemi yapacağım.

Rus polisi: – Heyhat!.. Şaşarım senin ümidine?

Bediüzzaman: – Ben de şaşarım senin aklına! Bu kışın devamına ihtimâl verebilir misin? Her kışın bir baharı, her gecenin bir neharı vardır.

Rus polisi: – İslâm, parça parça olmuş?

Bediüzzaman: – Tahsile gitmişler. İşte **Hindistan**, İslâmın müstaid bir veledidir; İngiliz mekteb-i idadisinde çalışıyor. **Mısır**, İslâmın zeki bir mahdumudur; İngiliz mekteb-i mülkiyesinden ders alıyor. **Kafkas ve Türkistan**, İslâmın iki bahâdır oğullarıdır; Rus mekteb-i harbiyesinde talim ediyorlar. İlâ âhir...

Yahu, şu asilzade evlâd, şehadetnamelerini aldıktan sonra, herbiri bir kıt'a başına geçecek, muhteşem âdil pederleri olan İslâmiyetin bayrağını âfâk-ı kemalâta temevvüç ettirmekle, kader-i ezelinin nazarında feleğin inadına, nev-i beşerdeki hikmet-i ezeliyenin sırrını ilân edecektir.²³⁰⁷

Yukarıda zikredilen “**üç nur-üç zulmet**” den maksadın ne olduğuna: “ihbarat-ı istikbaliyeyi zaman tefsir eder”. Kaidesiyle bakılmalıdır. Ancak bu arada risale-i Nur'da izah edilen ve **iman, hayat ve şeri'atı** ifade eden **üç mes'ele** ve **üç devre**; yani Nur'un **iman hizmeti** ve **ittihad-ı İslâm** ve **İslâm İsevî ittifakı** olarak üç ehemmiyetli inkişafatın tebşir-i istikbaliyesi düşünülebilir.

“**Üç zülmet**” ise, Risale-i Nur'dan Şua'lar” adlı eserinde 5. Şua'nın 12. mes'elesinin ikinci te'vilinde beyan olunan **her iki deccalın üç devre-i istibadlarına ve o istibadlara karşı çıkan feveranlarla çökmelerine işâret olabilir. Hindistan**'ın İngilizlerin tahakküm ile intibaha gelmesi;

Mısır'ın o istibdad'a karşı, mülkiyede (iktisadî ve idari sahada) hakimiyet ve istiklâliyetine kavuşacağı; **Kafkas** ve **Türkistan**, Rus istibdadına karşı askeri ve maddî sahasında feveranla hürriyetine sahip olacağı müjdelerinin tezahürleri şimdi görülüyor.

10-ANARŞİNİN 1971 DE DEHŞETLENECEĞİ HAKKINDA YİRMİ SENE ÖNCESİNDEN VERİLEN HABER:

﴿ Felak suresinde geçen **غَاسِقِي إِذَا وَقَبَ** kelimeleri bu

zamana değil, belki **غَاسِقِي** binyüz altmışbir (1161) ve **إِذَا وَقَبَ** sekizyüzon (810) ederek, o zamanlarda ehemmiyetli maddî manevî şerlere işaret eder.

Eğer beraber olsa, Miladi bin dokuzyüz yetmişbir (1971) olur. O tarihte dehşetli bir şerden haber verir. Yirmi sene sonra, şimdiki tohumların mahsulü ıslah olmazsa, elbette tokatları dehşetli olacak.²³⁰⁸

11-Takriben 1946 ve 1947 seneleri içinde resmi makama yazılan aşağıdaki parçalarda dört kerre “elli sene sonra” ifadesiyle takriben 1946-1947 seneleri içinde düşülecek tereddide ve mimsiz medeniyet’e bedel, ananat-ı İslâmiyeye sahip çıkılmazsa gelecek anarşi belâsına ehemmiyetle dikkat çekilir.

“Risale-i Nur ve hakikî şakirdleri, **elli sene sonra** gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar....

Evet hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği

cihetinden; şimdiki vaziyette de, **elli sene sonra** bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âfisi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, **elli sene sonra** o parlak mazisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âfînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların **yüzde ellisi** meydanda varken ve an'anat-ı milliye ve İslâmiyeye karşı **yüzde elli** lâkaydlık gösterildiği halde; **elli sene sonra, yüzde doksanı** nefsi emmareye tâbi' olup millet ve vatani anarşiliğe sevketmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belaya karşı bir çare taharrisi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyen men'etti...²³⁰⁹

Bin seneden beri âlem-i İslâmiyeti kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlakattan ve dalaletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri!

Eğer şimdi, eski zaman gibi **kahramancasına Kur'an'a ve hakaik-i imana sahib çıkmazsanız** ve sizler gibi ehl-i hamiyet, eskide yanlış bir surette ve din zararına **medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız**, size kat'iyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi **âlem-i İslâmı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlub**

olup, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istila etmesine sebebiyet verecek.²³¹⁰

Evet, **hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir.** Yoksa, küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek, dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak, İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mazideki şerefini İslâmiyet'te bulmuş olan bu milletteki din kuvveti ve iman bütünlüğüdür.

Evet, bu milletin hamiyetperverleri, milliyetperverleri herşeyden evvel; bu mümteziç, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan **hakaik-ı Kur'aniyeyi, terbiye-i medeniye yerine ikame etmek ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur, inşâallah...**²³¹¹

İkinci cereyan: Âlem-i İslâm'daki müstemlekâtlarını kendilerine ısındırmak ve tam bağlamak için bu vatandaki kuvvetli merkezîyet-i İslâmiyeyi dinsizlikle ittiham etmekle bozmak ve âlem-i İslâm'ın irtibatını manen kesmek ve uhuvvetlerini bu millete adavete çevirmek gibi bir plânla şimdiye kadar bir derece muvaffak da olmuş.

Eğer bu cereyanın akli başında olsa, bu dehşetli plânı değiştirip hariçteki âlem-i İslâm'ı okşadığı gibi; bu merkezdeki İslâmiyet dinini okşasa, hem o da çok istifade eder, hem azîm fütuhâtını bir derece muhafaza eder, hem bu vatan ve millet dehşetli beladan kurtulur.²³¹²

2310 Emirdağ Lahikası (218)

2311 Tarihçe-i Hayat (506)

2312 Emirdağ Lahikası (218)

12-TUĞYANKÂR EHL-İ DALÂLETİN BAŞLARINA SEMAVÎ TAŞLARI YAĞDIRIP CEZALANDIRILMALARI:

Sure-i Fil'den mana-yı işarî tabakasından tevafuk düsturuna istinaden bir nüktesini beyan etmem ihtar edildi. Şöyle ki:

Sure-i **أَلَمْ تَرَ كَيْفَ** meşhur ve tarihî bir hâdis-e-i cüz'iyeyi beyan ile, küllî ve **her asırda efradı bulunan o gibi ve ona benzeyen hâdiseleri ihtar** ve tabakat-ı işariyeden her tabakaya göre bir manayı ifade etmek, umum asırlarda umum nev-i beşerle konuşan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın belâgatının muktezası olmasından, **bu kudsî sure bu asrımıza da bakıyor, ders veriyor**, fenaları tokatlıyor. Mana-yı işarî tabakasında, bu asrın en büyük hâdisesini haber vermekle beraber; dünyayı her cihetle dine tercih etmek ve dalalette gitmenin cezası olarak, cifir ve hesab-ı ebced ile üç cümlesi, aynı hâdisenin zamanına tetabuk edip işaret ediyor.

Birinci cümlesi: Kâ'be-i Muazzama'ya hücum eden Ebrehe askerlerinin başlarına Ebabil tayyareleriyle semavî bombalar yağdırmasını ifade eden **تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ** cümle-i kudsiyesi, bin üçyüz elli dokuz (1359) edip, dünyayı dine tercih eden ve nev-i beşeri yoldan çıkararak medeniyetçilerin başlarına semavî bombalar ve taşları yağdırmasına tevafukla işaret ediyor.

İkinci cümle: **أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ** kelime-i kudsiyesi, eski zaman hâdisesindeki Kâ'be'nin nurunu söndürmek için, hilelerle hücum edenlerin kendileri yokluk, zulümat dalaletinde aks-ül amel ile aleyhlerine dönmesiyle tokat yedikleri gibi; bu asrın aynen hilelerle, desiselerle, zulümlerle Edyan-ı Semaviye Kâ'besini, kiblegâhını dalalet hesabına tahribe çalışan cebbar, mağrur ehl-i dalaletin taddil ve idlâllerine semavî bombalar tokadıyla cezalanmasına, aynı

tarihi تَضَلِيلِ فِي kelime-i kudsiyesi bin üçyüz altmış (1360) makam-ı cifrîsiyle tevafuk edip işaret ediyor.

Üçüncüsü: تَرَّ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ cümle-i kudsiyesi Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a hitaben: "Senin mübarek vatanın ve kiblegâhın olan Mekke-i Mükerreme'yi ve Kâ'be-i Muazzama'yı hârikulâde bir surette düşmanlarından kurtarmasını ve o düşmanların nasıl bir tokat yediklerini görmüyor musun?" diye mana-yı sarihiyle ifade ettiği gibi, bu asra dahi hitab eden o cümle-i kudsiye mana-yı işaretisiyle der ki: "Senin dinin ve İslâmiyet'in ve Kur'anın ve ehl-i hak ve hakikatın cebbar düşmanları olan dünyaperest ve dünyanın menfaati için mukaddesatı çiğneyen o ashab-ı dünyaya senin Rabbin nasıl tokatlarla cezalarını verdiğini görmüyor musun? Gör, bak!" diye mana-yı işaretisiyle, bu cümle aynen makam-ı cifrîsiyle tam bin üçyüzelli dokuz (1359) tarihiyle aynen âfât-ı semaviye nev'inde semavî tokatlarla İslâmiyet'e ihanet cezası olarak, diye mana-yı işaret ifade ediyor. Yalnız "Ashab-il Fil" yerinde "Ashab-id Dünya" gelir. "Fil" kalkar, "Dünya" gelir.²³¹³ **(Haşiye)**

2313 Kastamonu Lahikası (225)

(Haşiye): Bu "Fil" lafzı kalkmasının sırrı: Eski zamanda dehşetli Fil-i Mahmudî azametine, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise dünya servetine ve malına ve o servetle filolar teşkil edip, hattâ kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla nev-i beşeri esaret altına almış ve Avrupa medeniyetçileri medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil, belki medeniyetin seyyiatıyla ve sefahetiyle ve dinsizliğiyle üçyüzelli milyon müslümanların her tarafta hâkimiyetlerini imha edip istibdadına serfuru' etmiş ve bu musibet-i semaviyeye sebebiyet vermiş. Ve dünyaperest gaddar zalimler, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye ve fakir ve masumlar ve mazlumlara, fâni mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymetdar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaret-üz zünub etmeye kader-i İlahîye fetva verdiler.

Ben birbuçuk senedir dünyaperestlerin bu musibette vaziyetlerini ve safahatlarını ve ikinci harb-i umumî sahifelerini kat'iyen bilmiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sure-i kudsiyenin mana-yı işaret tabakasından gelen tokatlar, tam tamına onların başlarına iniyorlar ve surenin bir mana-yı işaretini tam tefsir ediyor.

.....Hem arabî, hem rumi tarihiyle bu semavî tokatların ayrı ayrı çeşitlerinin zamanlarına tevafuk ile parmak basıyor.(Haşiye2)

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bütün tarih-i beşeriyede kat'iyen misli görülmemiş ve Kavm-i Lut'un başına yağan semavî taşlardan daha müdhış taşlar, **dinsizlik hesabına milyonlarla ehl-i imanı ve masumları edyan-ı semaviye ve kavanin-i İlahiye haricine dehşetli vasıtalarla sevk eden** bir memleketi semavî taşlarla tokatlamasının bir mukaddemesi olarak, resmî gazetelerin kat'î haber verdikleri bir hâdisiye-i semaviyeyi, âdetime muhalif olarak bir Nur şakirdi bana haber verdi.

Dedim: Yirmibeş sene gazetelerin havadislerini merak etmedim. Fakat bu taşlar, Risale-i Nur'un dinsizlere manevî tokatlarını temsil ettiği cihette ve beş-altı sene evvel ondan haber verdiği için o şakirde dedim: "Git, yalnız o hâdiseyi tamamıyla oku, tahkik et."

O tahkik etti, geldi. Diyor ki: Bu baharda Rusya'nın Viladivostok Ormanlarına, zemin yüzünde hiç emsali görülmeyen büyüklükte semadan taşlar düşmüş. Ve en büyüğü, yirmibeş metre uzunluğunda ve on metre boyundadır. Düştüğünde etrafındaki ağaçları devirmiş ve otuz kadar büyük çukurlar husule getirmiş. Tedkik edilen parçalarında; demir, çelik ve başka maddeler karışık olarak mizansız bulunmaktadır.

İşte resmî gazetelerin kat'î verdikleri bu haber, 1360 sene evvel Sure-i Fil'in mu'cizane **تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ** cümlesi ile, 1359 tarihinde dünyayı dine tercih eden ve dinsizliği esas tutan, bir nevi medeniyet hesabına beşeri yoldan çıkaranların başlarına, Ebabil kuşları gibi semavî tayyarelerden bombalar başlarına

(Haşiye2): Evet bu tokattan, pürşer beşer şirkten şükre girmezse ve Kur'an'a tarziye vermezse, melaike elleriyle de ahcar-ı semaviye başlarına yağacağını bu sure bir mana-yı işarı ile tehdid ediyor.

inecek ve semavî taşlar yağdırmasına mukaddemesi olacak diye haber veriyor.

Ve **فی تَضْلِيلٍ** aynen 1360 tarihini gösterip, dalaletin cezası olarak Kavm-i Lut'un başına gelen ahcar-ı semaviyeyi andıran semavî taşlar o tarihlerden sonra geleceğini haber verip tehdid ediyor. Ve Risale-i Nur'un Sure-i Fil nüktesine ait beyanatı içinde şli bu cümle var:²³¹⁴

..fakir ve mâsumlar ve mazlumlara, fâni mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymetdar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaret-üz-zünûb etmeğe Kader-i İlâhiye fetva verdiler. Şimdi yedi senedir, dünya-perestlerin bu musibette vaziyetlerini ve safahatlarını ve harb-i umumî sahifelerini kat'iyen bilemiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sûre-i kudsiyenin mânâ-yı işârî tabakasından gelen tokatlar, tamı tamına onların başlarına iniyorlar ve sûrenin bir mânâ-yı işârîsini tam tefsir ediyor.

Evet bu tokattan, pürşer beşer şirkten şükre girmezse ve Kur'an'a tarziye vermezse, melaike elleriyle de **ahcar-ı semaviye başlarına yağacağını** bu sure bir mana-yı işârî ile tehdid ediyor.²³¹⁵

Birincisi: Şimdiye kadar gelen semavî taşlar bir-iki karış oldukları halde, böyle yirmibeş metre uzunluğunda ve on metre genişliğinde dağ gibi taşlar, elbette semavatın dinsizliğe karşı bir alâmet-i hiddetidir. Sure-i Fil mu'cizane ona bakması, onun tefsiri ona işaret etmesi hakikattir. O hâdisenin o ihbara liyakatı var. Çünkü emsalsizdir.

İkinci emaresi: Bütün zemin yüzünü ve nev-i beşeri tehdid eden dehşetli bir dinsizliğin merkezlerine gelmesidir. Ve dinsizler bunu hissetmişler ki; küçücük hâdiseleri ehemmiyetle neşrettikleri halde, bir-iki aydır bu acib dehşetli hâdiseyi, ellerinden geldiği kadar şaşaalandırmamağa çalışmışlar.

Yukarıda nakledilen bazı mektublarda da görüldüğü gibi

2314 **Emirdağ Lahikası (231)**

2315 **Kastamonu Lahikası (228)**

bazan hiss-i kablelvuku ve sair mükâşefeler verilen istikbalî ihbaratın hakikî şeklini, zaman tefsir eder. Vukuundan önce ise vücudu hissedilir.

13-KUR'AN'IN HABER VERDİĞİ ŞER CEREYANLARININ EN ŞERLİSİ:

وَلْتَجِدْنَهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ * وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْأَثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ الشُّحْتَ لِبَسِّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ * وَقَصَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ
فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ * وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Yahudilere müteveccih şu iki hüküm-ü Kur'anî, o milletin hayat-ı içtimaiye-i insaniyede dolap hilesiyle çevirdikleri şu iki müdhîş düstur-u umumîyi tazammun eder ki, hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi sarsan ve sa'y ü ameli, sermaye ile mübareze ettirip fukarayı zenginlerle çarpıştıran, muzaaf riba yapıp **bankaları tesise sebebiyet veren** ve hile ve hud'a ile cem'-i mal eden o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve daima zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve galiblerden intikamlarını almak için **her çeşit fesad komitelerine karışan** ve **her nevi ihtilale parmak karıştıran** yine o millet olduğunu ifade ediyor.

Meselâ: **فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ** "Eğer doğru iseniz, mevti isteyiniz. Hiç istemeyeceksiniz."

İşte meclis-i Nebevîde küçük bir cemaatin cüz'î bir hâdisе ünvanıyla, milel-i insaniye içinde hırs-ı hayat ve havf-ı mematla en meşhur olan **millet-i Yehud'un tâ kıyamete kadar lisan-ı halleri, mevti istemeyeceğini ve hayat hırsını bırakmayacağını ifade eder.**

Meselâ: **ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ** Şu ünvanla o milletin mukadderat-ı istikbaliyesini umumî bir surette ifade eder. İşte

şu milletin seciyelerinde ve mukadderatında münderic olan şöyle müdhiş desatir içindir ki, **Kur'an onlara karşı pek şiddetli davranıyor**. Dehşetli sille-i te'dib vuruyor. İşte şu misallerden kıssa-i Musa Aleyhisselâm ve Benî-İsrail'in sair cüz'lerini ve sair kıssalarını bu kıssaya kıyas et.²³¹⁶

14- DECCAL VE MEHDÎ RİVAYETLERİNİN HAKİKATI İSA ALEYHİSSELÂMIN NÜZÜLÜ:

Hadîs-i sahihte rivayet edilen: “Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın geleceğini ve şariat-ı İslâmiye ile amel edeceğini, Deccal'ı öldüreceğini” imanı zaîf olanlar istib'ad ediyorlar. Onun hakikatı izah edilse, hiç istib'ad yeri kalmaz. Şöyle ki:

O hadîsin ve Süfyan ve Mehdi hakkındaki hadîslerin ifade ettikleri mana budur ki: Âhîrzamanda dinsizliğin iki cereyanı kuvvet bulacak:

Birisi: Nifak perdesi altında, risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr edecek Süfyan namında müdhiş bir şahıs, ehl-i nifakın başına geçecek, şariat-ı İslâmiyenin tahribine çalışacaktır. Ona karşı Âl-i Beyt-i Nebevînin silsile-i nuranîsine bağlanan, ehl-i velayet ve ehl-i kemalin başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî, o Süfyan'ın şahs-ı manevîsi olan cereyan-ı münafikaneyi öldürüp dağıtacaktır.

İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüd eden bir cereyan-ı Nemrudane, gittikçe âhîrzamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek kuvvet bulup, uluhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir. Nasıl bir padişahı tanımayan ve ordudaki zabitan ve efrad onun askerleri olduğunu kabul etmeyen vahşi bir adam, herkese, her askere bir nevi padişahlık ve bir gûna hâkimiyet verir.

Öyle de: Allah'ı inkâr eden o cereyan efradları, birer küçük Nemrud hükmünde nefislerine birer rububiyet verir. Ve onların başına geçen en büyükleri, ispiirtizma ve manyetizmanın hâdisatı nev'inden müdhiş hârikalara mazhar

olan Deccal ise; daha ileri gidip, cebbarane surî hükûmetini bir nevi rububiyet tasavvur edip uluhiyetini ilân eder. Bir sineğe mağlub olan ve bir sineğin kanadını bile icad edemeyen âciz bir insanın uluhiyet dava etmesi, ne derece ahmakçasına bir maskaralık olduğu malûmdur.

İşte böyle bir sırada, **o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda**, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın **şahsiyet-i manevîyesinden** ibaret olan **hakikî İsevîlik** dini zuhur edecek, yani rahmet-i İlahiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek, hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek; manen Hristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılab edecektir. Ve Kur'ana iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı manevîsi tâbi' ve İslâmiyet metbu' makamında kalacak; din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır.

Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken; âlem-i semavatta cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı İsa Aleyhisselâm, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini, bir Muhibir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir. Madem haber vermiş, haktır; madem Kadir-i Külli Şey' va'detmiş, elbette yapacaktır.²³¹⁷

15- AVRUPA VE MEDENİYET DÜNYASININ azgın kısmının İslâm âlemine doğru deccalane tecavüz edeceği hakkında verilen haber. Bu haberin şiddetli devresi, Risale-i Nur eserinden Şualar adlı kitabın 270. sahifesinde ve rumî ve hicrî tarihleri itibariyle nazara verilen 1417 yani, miladî 1997-2002 seneleriyle münasebetdar olsa gerekir:

Ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş boğuşmaların neticesinde eski **harb-i umumîden**

çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla ve Yeni Dünya'nın, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ana ittihad edip tâbi' olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşâallah galebe eder.²³¹⁸

16-PEK ÇOK ZULÜMLERE YOL AÇAN BİR KANUN-U BEŞERİYEYE KARŞI, ADALET VE SULH-U UMUMİYİ TE'MİN EDEN KUR'ANIN KANUN-U ESASİSİ:

Sâniyen: Hem çok defa manevî, hem çok cihetlerden ehemmiyetli iki suallerine mahrem cevab vermeye mecbur oldum.

Birinci Sualleri: Ne için eskiden hürriyetin başında siyasetle hararetle meşgul oluyordun? Bu kırk seneye yakındır ki, bütün bütün terk ettin?

Elcevab: Siyaset-i beşeriyenin en esaslı bir kanun-u esasîsi olan: “Selâmet-i millet için ferdler feda edilir. Cemaatin selâmeti için eşhas kurban edilir. Vatan için herşey feda edilir.” diye; bütün nev'-i beşerdeki şimdiye kadar dehşetli cinayetler bu kanunun sû'-i istimalinden neş'et ettiğini kat'iyen bildim. Bu kanun-u esasî-yi beşeriye, bir hadd-i muayyenesi olmadığı için çok sû'-i istimaline yol açmış. İki harb-i umumî, bu gaddar kanun-u esasînin sû'-i istimalinden çıkıp bin sene beşerin terakkiyatını zîr ü zeber ettiği gibi, on canı yüzünden doksan masumun mahvına fetva verdi. Bir menfaat-i umumî perdesi altında şahsî garazlar, bir canı yüzünden bir kasabayı harab etti.

Risale-i Nur bu hakikatı bazı mecmua ve müdafaatta isbat ettiği için onlara havale ediyorum.

İşte beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı Arş-ı A'zam'dan gelen Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'daki bu gelen kanun-u esasîyi buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى *

مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا

Yani bu iki âyet, bu esasî ders veriyor ki: **“Bir adamın cinayetiyle başkalar mes'ul olmaz.**

Hem bir masum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez. Kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka mes'eledir.” diye hakikî adalet-i beşeriyeyi tesis ediyor.²³¹⁹

Evet, **وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى** nass-ı kat'îsiyle Kur'anın bir kanun-u esasîsi muhabbet ve uhuvvet-i hakikiyeyi temin eden ve bu millet-i İslâmiyeyi ve memleketi büyük tehlikeden kurtaran bu kanun-u esasî ki: Birisinin hatasıyla başkası mes'ul olamaz. Kardeşi de olsa, aşireti ve taifesi de olsa, partisi de olsa o cinayete şerik sayılmaz. Olsa olsa o cinayete bir nevi **tarafgirlikle yalnız manevî günahkâr olup âhirette mes'ul olur; dünyada değil.**

Eğer bu kanun-u esasî çabuk düstur-u esasî yapılmazsa, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye, **iki harb-i umumînin gösterdiği tahribatın emsaliyle esfel-i safilîn olan o vahşi irticaa düşecek.**²³²⁰

Eğer beşer çabuk aklını başına alıp **adalet-i İlahiye namına ve hakaik-i İslâmiye dairesinde mahkemeler açmazsa**, maddî ve manevî kıyametler başlarına kopacak, anarşilere, ye'cüc ve me'cüclere teslim-i silâh edecekler diye

2319 Emirdağ Lahikası (98)

2320 Emirdağ Lahikası-2 (82)

kalbe ihtar edildi.²³²¹

Yedinci Esas: Afyon Mahkemesi başka yerlerdeki sathî tahkikata binaen bize bir cem'iyet-i siyasiye noktasında bakmış. Buna cevabımız:

Evvelâ: Bütün benim ile arkadaşlık eden zâtların şehadetiyle ondokuz seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve sormayan ve bu on sene beş aydır harb-i umumîden, Alman'ın mağlubiyetinden ve komünistin dehşetinden başka hiçbir haber almayan ve merak etmeyen ve bilmeyen bir adamın elbette siyasetle hiçbir alâkası yoktur ve siyasî cem'iyetlerle hiçbir münasebeti olmaz.²³²² Ş:364

Risale-i Nur'daki **şefkat, vicdan, hakikat, hak**, bizi siyasetten men'etmiş. Çünkü masumlar belaya düşerler, onlara zulmetmiş oluruz. Bazı zâtlar bunun izahını istediler. Ben de dedim:

Şimdiki fırtınalı asırda gaddar medeniyetten neş'et eden hodgâmlık ve asabiyet-i unsuriye ve umumî harbden gelen istibdadat-ı askeriye ve dalaletten çıkan merhametsizlik cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdadat meydana almış ki, ehl-i hak hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile, tarafgirlik bahanesiyle çok bîçareleri yakacak, o halette o da ezlem olacak ve mağlub kalacak. Çünkü mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden insanlar, bir-iki adamın hatasıyla yirmi-otuz adamı, âdi bahanelerle vurur, perişan eder.

Eğer ehl-i hak, hak ve adalet yolunda yalnız vurana vursa, otuz zayıfa mukabil yalnız biri kazanır, mağlub vaziyetinde kalır.

Eğer mukabele-i bilmisil kaide-i zalimanesiyle, o ehl-i hak dahi bir-ikinin hatasıyla yirmi-otuz bîçareleri ezseler, o vakit hak namına dehşetli bir haksızlık ederler.

2321 Hutbe-i Şamiye (79)

2322 Şualar (364)

İşte Kur'anın emriyle, gayet şiddetle ve nefretle siyasetten ve idareye karışmaktan kaçındığımızın hakikî hikmeti ve sebebi budur.²³²³

Ben tahmin ediyorum ki: Bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında, selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran, yalnız hakikî ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur'un dairesine sadakatla girenlerdir.

Çünkü bunlar, Risale-i Nur'dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuruyla ve gözüyle, herşeyde rahmet-i İlahiyenin izini, özünü, yüzünü görüp, her şeyde kemal-i hikmetini, cemal-i adaletini müşahade ettiklerinden kemal-i teslimiyet ve rıza ile, rububiyet-i İlahiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar.

Ve merhamet-i İlahiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azab çeksinler. İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler, -hadsiz tecrübelerle- Risale-i Nur'un imanî ve Kur'anî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.²³²⁴

(ÇOK EHEMMİYETLİDİR)

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Bugünlerde gayet sadık ve dikkatli bir kardeşimizin ihtiyatsızlığından küçük bir tokat yemesi münasebetiyle, hem bu dört ay müddetçe, binler adam kadar alâkadar olduğum halde; ahval-i âlemden, siyaset ve harbden kat'iyen bir haber almayıp ve istemeyip ve merak etmez bir tarzda bulunmamdan, Feyzi ve Emin gibi has kardeşlerimin hayretleri ve istifsarları sebebiyle bir hakikattan, çok defa beyan ettiğim gibi yine bir parça ondan bahsetmek lüzum oldu. Şöyle ki:

²³²³ **Sualar (292)**

²³²⁴ **Kastamonu Lahikası (123)**

Hakaik-i imaniye, herşeyden evvel bu zamanda en **birinci maksad olmak** ve sair şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medar-ı merak ve maksud-u bizzât olmak **lâzım iken**; şimdiki hal-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalaletine ceza olarak gelen gazab-ı İlahînin bir cilvesi olan harb-i umumînin tarafgirane, damarları ve asabları tehyic edip bâtın-ı kalbe kadar, hattâ hakaik-i imaniyenin elmasları derecesine o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırına etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki; **Risale-i Nur** dairesi haricinde bulunan ülemalar, belki de veliler; o siyasî ve içtimaî hayatın rabitaları sebebiyle, hakaik-i imaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi' olarak hemfikri olan münafıkları sever, kendine muhalif olan ehl-i hakikatı belki ehl-i velayeti tenkid ve adavet eder, hattâ hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi' yaparlar.

İşte bu asrın bu acib tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan iskat etmiş ki; bu harb-i umumîyi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

Hem **Risale-i Nur'un has talebeleri**, bâki elmaslar hükmünde olan hakaik-i imaniyenin vazifesi içinde iken, zalimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlar ile bulaştırmamak gerektir.

Cenab-ı Hak bize nur ve nuranî vazifeyi vermiş; onlara da, zulümlü zulümatlı oyunları vermiş.

Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsî nurlara müşteri olmadıkları halde, biz onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmağa tenezzül etmek

hatadır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı maneviye ve envâr-ı imaniye kâfi ve vâfidir.²³²⁵

17- Babasının malının kendisine intikal etmesi hırsıyla babasını öldüren mirası yasaklayan hadisin külli düsturun bir manası olarak, “Gayr-ı meşru tarik ile bir maksad takib eden, zıddıyla ceza görür” şeklinde açıklayan Bediüzzaman Hazretleri, bu kaideyi Birinci Cihan Harbine de tatbik ederek şöyle der:

GAYR-I MEŞRU TARİK, ZİDD-I MAKSUDA GİDER

düstur-u azîmdir: “Gayr-ı meşru tarîk ile bir maksada giden zât, galiben maksudunun zıddıyla görür mücazat.”

Avrupa muhabbeti, gayr-ı meşru muhabbet, hem taklid ve hem ülfet.

Akibeti mükâfat: Mahbubun gaddarane adaveti, cinayat...

Fâsık-ı mahrum bulmaz, ne lezzet ve ne necat.²³²⁶

Şu halde hakikî Müslümanlar Avrupaya tabi olmak değil, Avrupa medeniyeti İslâm medeniyetine ittiba edip teknik imkânlarını İslâmın hizmetine hizmet ettirerek İslâmîleştirmelidir. Evet, Allahın sonsuz ilim ve hikmetinden gelen medeniyet-i Kur’aniye tâbi değil metbu makamında hakkına sahibdir. Sonsuz İlâhî ilim, beşerî ilme ve anlayışlara tâbi olmaz ve tasarrufuna girmez. Bu husus Risale-i Nur Külliyyatında pek çok yerlerde isbatlanmıştır.

YARI MANZUM VE VECİZEVÎ BİR İFADESİNDE BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ ŞÖYLE DER:

Kur’anda olan nuru, şeriat hidayeti

²³²⁵ Kastamonu Lahikası (117)

²³²⁶ Sözler (709-710)

Şu medeniyetin ruhu olan Roma dehası, birbiriyle barışır hem mezc u ittihadı.

O deha ile bu hüda menşe'leri ayırır: **Hüda semadan indi**, deha zeminden çıktı. **Hüda kalbde işliyor, dimağı da işletir.**²³²⁷ S:714

Yine Bediüzzaman diyor:

Âlem-i İslâmın şu medeniyete karşı istinkâfı ve soğuk davranması ve kabülde ıztırabı cây-ı dikkattir. Zira **istiğna ve istiklâliyet hassasiyle mümtaz olan şeriattaki İlâhî hidayet, Roma felsefesinin dehasıyla aşılılmaz, imtizac etmez, bel' olunmaz, tâbi olmaz...**²³²⁸

İşte bak: Âlem-i insaniyette, zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar iki cereyan-ı azîm, iki silsile-i efkâr; her tarafta ve her tabaka-i insaniyede dal budak salmış, iki şecere-i azîme hükmünde... Biri, silsile-i nübüvvet ve diyanet; diğeri, silsile-i felsefe ve hikmet, gelmiş gidiyor.

Her ne vakit o iki silsile imtizaç ve ittihad etmiş ise, yani **silsile-i felsefe, silsile-i diyanete dehalet** edip itaat ederek hizmet etmişse; âlem-i insaniyet parlak bir surette bir saadet, bir hayat-ı içtimaiye geçirmiştir. Ne vakit ayrı gitmişler ise, bütün hayır ve nur, silsile-i nübüvvet ve diyanet etrafına toplanmış ve şerler ve dalaletler, felsefe silsilesinin etrafına cem'olmuştur.²³²⁹

Hristiyanlığın malı olmayan mehasin-i medeniyeti ona mal etmek ve İslâmiyetin düşmanı olan tedenniye ona dost göstermek, feleğin ters dönmesine delildir.²³³⁰

Bediüzzaman Hazretleri siyasîlere hitab eden bir yazısının bir bölümünde de şu hususa dikkat çeker:

Şimdi bu memleketteki ehl-i siyaset garba ve ecnebiye verdiği siyasî ve manevî rüşvetin on mislini âlem-i İslâm'ın ileride cemahir-i müttefikası hükmünde olacak olan dört yüz

²³²⁷ **Sözler (714)**

²³²⁸ **Tarihçe-i Hayat (132)**

²³²⁹ **Sözler (538)**

²³³⁰ **Mektubat (473)**

milyon müslüman kardeşlere, memleket ve milletin ve bu devlet-i İslâmiyenin selâmeti için gayet azîm bir bahşîş ve zararsız rüşvet vermesi lâzım ve elzemdir.²³³¹

18- DEMOKRAT PARTİNİN DİNE DOST KISMINA VE DOLAYİSİYLE GELMİŞ VE GELECEK MUHAFAZAKÂR SİYASÎLERE HİTAB EDEN BEDİÜZZAMAN ŞU EHEMMİYETLİ NOKTALARA DİKKAT ÇEKER:

Şimdi milletin arzusuyla şair-i İslâmiyenin serbestiyetine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çare-i yegânesi; ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor.

Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir.

Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikata binaen Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikata istinad edip **komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.**²³³²

2331 Emirdağ Lahikası-2 (83)

2332 Emirdağ Lahikası-2 (24)

Altıncı Risale olan Altıncı Kısmın Zeyli

ES'İLE-İ SİTTE

[İstikbalde gelecek nefret ve tahkirden sakınmak için, şu mahrem zeyil yazılmıştır. Yani “Tuh o asrın gayretsiz adamlarına!” denildiği zaman, yüzümüze tükürükleri gelmemek için veyahud silmek için yazılmıştır.

Avrupa'nın insanıyetperver maskesi altında vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın!.. Ve bu vicdansız gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun! Ve bu asırda, yüzbin cihette “Yaşasın Cehennem” dedirten mimsiz medeniyetperestlerin başlarına vurulmak için yazılmış bir arzuhalidir.]

وَمَا لَنَا إِلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا وَلَنْضَبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَىٰ
اللَّهُ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

Bu yakınlarda ehl-i ilhadın perde altında tecavüzleri gayet çirkin bir suret aldığından; çok bîçare ehl-i imana ettikleri zalimane ve dinsizcesine tecavüz nev'inden; bana, hususî ve gayr-ı resmî, kendim tamir ettiğim bir mabedimde, hususî bir-iki kardeşimle hususî ibadetimde, gizli ezan ve kametimize müdahale edildi. “Ne için Arabca kamet ediyorsunuz ve gizli ezan okuyorsunuz?” denildi.

Sükûtta sabrım tükendi. Kabil-i hitab olmayan öyle vicdansız alçaklara değil; belki milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid'a ve ilhad!.. Altı sualime cevap isterim.²³³³ dedikten sonra devam eden yazının ikinci sualinde istikbale affen şu haberi verir:

İkincisi: Nev'-i beşerde, hususan **bu asr-ı hürriyette** ve bilhassa **medeniyet dairesinde** hemen umumiyetle hükümferma **“hürriyet-i vicdan” düsturunu kırmak ve istihfaf etmek ve dolayısıyla nev'-i beşeri istihkar etmek ve itirazını hiçe saymak** kadar cür'etinizle, hangi kuvvete

dayanıyorsunuz? Hangi kuvvetiniz var ki, siz kendinize **“lâdinî” ismi vermekle, ne dine ne dinsizliğe ilişmemeyi ilân ettiğiniz halde; dinsizliği mutaassıbane kendine bir din ittihaz etmek tarzında, dine ve ehl-i dine böyle tecavüz, elbette saklı kalmayacak! Sizden sorulacak! Ne cevap vereceksiniz?** Yirmi hükûmetin en küçüğünün itirazına karşı dayanamadığınız halde, nasıl yirmi hükûmetin birden itirazını hiçe sayar gibi, **hürriyet-i vicdaniyeyi cebrî bir surette bozmağa çalışıyorsunuz.**²³³⁴

19- İŞTE YUKARIDAKİ İFADELERDE DE GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ AVRUPA İKİDİR:

Bediüzzaman diyor: “Yanlıı anlaşılmasın, Avrupa ikidir:

Birisi, İsevîlik din-i hakikîsinden aldığı feyz ile hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye nâfi’ san’atları ve adalet ve hakkaniyete hizmet eden fûnunları takib eden bu birinci Avrupa’ya hitab etmiyorum. Belki felsefe-i tabiiyenin zulmetiyle, medeniyetin seyyiatını mehasin zannederek, beşeri sefahete ve dalalete sevkeden bozulmuş ikinci Avrupa’ya hitab ediyorum.”²³³⁵

Risale-i Nurda hâdisat-ı âleme ve istikbale bakan pek çok haber, ikaz ve irşadlar var. Burada pek az bir kısmı, ibret ve tayakkuz için yazılmıştır.

2334 Mektubat (429)

2335 Lemalar (115)

HADİSAT-I ÂLEME BAKIŞTA NOKTA-İ NAZAR

Bu yakında vuku bulan Amerikaya taarruz hadisesi, herkesi düşündürdü. Devletler arası münasebetlere kadar uzanan ve zaman zaman vuku bulan bu gibi dünya hadiselerini muhtelif cereyanların kendi gayeleri nokta-i nazariyle yaptıkları çeşitli değerlendirmeleri, efkâr-ı ammeye yayılıyor. Bukadar telkinler ve fikir gürültüleri arasında ve pek çok perdelere sarılı olan böyle hadiselerin asıl sebebini bulmak kolay olmaz. Söylenen sözlere tahkiksiz hemen kulak verip aynı haberleri yaymak ,bilmiyerek şer cereyanının lehinde alet olmak ihtimalini de doğurur. Çünkü böyle curcunalar içinde suret-i haktan görünerek ifsad etmek isteyen nifak cereyanları da rol oynadığına göre temkinli hareket etmek gerektir.

Amerika hadisesi münasebetiyle yapılan bu objektif tesbitlerde, hadiseyi değerlendirme ve hüküm verme tarafına yanaşmadık. Zira Risale-i Nur daha çok her zamana bakan isabetli düşünce ve ölçüleri verir. Böyle siyasî ve geniş daire hadiselerine hüküm vermede temkinli davranır. Ciddî ve zarurî haller müstesna...

Bu derlemede yapılan objektif tesbitler, bir şahıstan bir cemaat ve devletlere kadar her hepsi iyi ve kötü sıfatlara ve sınıflara sahib olduklarının bilinmesi ve ortaya çıkan herhangi bir kötü durumu, faillerinden aşarak o cemaat veya milletin bütününe teşmil etmenin yanlışlığını göstermek içindir. Meselâ, bir cemaat veya devlet haksız olarak bir cemaat veya millete taarruz ederse, taarruz eden tarafın içindeki şerli sınıf, iyi kısmını aldatmış veya galib gelmiş olması ihtimalini nazara alarak; millet ve devletlerin içinde mütezad sınıfların varlığını unutmamak gerektir.

Bu meseleye dikkat çeken Bediüzzaman Hazretleri beşerin ideolojik sınıflara ayrıldığını anlatan bir vecizesinde şöyle der:

“Devletler, milletler muharebesi; **tabakat-ı beşer muharebesine** terk-i mevki ediyor. Zira beşer esir olmak istemediği gibi, ecîr olmak da istemez.”²³³⁶

Yine Bediüzzaman Hazretleri diğer bir beyanında, dünya milletleri içinde ırka dayanan sınıfın, ideolojiye ve siyasî sisteme dayanan milletlere karşı küçük düşeceğini şöyle anlatır:

“**İkinci kısım** milliyetçilere deriz ki: Ey sarhoş hamiyet-füruşlar! Bir asır evvel milliyet asrı olabilirdi. Şu asır unsuriyet asrı değil! Bolşevizm, sosyalizm mes'eleleri istilâ ediyor; unsuriyet fikrini kırıyor, unsuriyet asrı geçiyor.”²³³⁷

Yani bu asırda milletler kendi içlerinde farklı ve hatta mütezedad sınıflar halindedirler.

Şunu da cidden nazara almak gerektir ki, gizli şer cereyanı hedefine aldığı cemaat veya milleti istilâ edip ele geçirmek için bahaneler ihdas eder ve mazlumları zalim ve müfsid gösteren telkinleri yayıp, yaydırır. Sonra da istilâ veya imha etmek istediğinde, bu **tecavüzüne engel gördüğü kuvveti ve devleti ya kendi lehine aldatır veya zayıflatmak için anarşik hadiseler çıkarır. Böylece tecavüzüne engelsiz zemin hazırlamak ister.** Keza tecavüz etmek istediği milletin veya cemaatin içinde bulunan menfi kısmının azgınlıklarını nazara verip, o millet veya cemaatin bütününe mefilikle, zulüm-kârlıkla tavsif eder ve ettirir ve efkârı umumiyeyi şaşırır ve onlara muarız yapar. Çünkü çok kimseler var ki, milletlerin müsbet ve menfi sınıflar olarak karışık oluşunu düşünemez ve tefrik edemez Halbuki iyi insanların hukukunu bu tarz iltibas ve ifsad yoluyla çiğnemek, büyük zulüm-kârlıktır.

Meselâ ikinci cihan harbinde azap çeken Avrupadaki mazumlara acıyan Bediüzzaman Hazretleri o muharebe dahilindeki milleti, 1- çocuklar, 2-masum ve mazlumlar, 3-

2336 Mektubat (472)

2337 Mektubat (439)

zâlimler, 4-mazlumların imdadına koşanlar olarak dör sınıfa ayırır. Dördüncüsü olan insaniyet-perverler hakkında şu ifadeleri söyler:

“Eğer o felâketi çekenler, mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semaviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakârlığın manevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki; o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirebilir.”²³³⁸

İşte Bediüzzaman Hazretleri bu dört sınıfı liyakatları üzere ve insaf kaidesiyle vasıflayarak hak ve hakikata uygun düşünmenin örnek bir ölçüsünü göstermiştir.

İşte bu adaletli ve insafli ve insaniyete yakışır olan ölçü unutulmamalıdır.

Dünyadaki siyasî ve ideolojik boğuşma hadiselerine bakış nokta-i nazarı diyeceğimiz bu izahtan sonra Amerika hadisesini Risale-i Nur eserlerinde aramaya devam ediyoruz.

Evet, bu acib hadise bizim de dikkatimizi çekti. Risale-i Nurda bu gibi dünya hadiselerine bakan bazı beyanlar ve işaretler bulunduğunu ve o gibi hadisata karşı gerekli ikazların yapıldığını bildiğimiz için Risale-i Nur Külliyyatını bu cihette de bir araştırma ihtiyacını duyduk. Bulduğumuz bazı ifadeler dikkatimizi çekti. Mesela bir mektubta, dünyevî geniş boğuşmalar anlatılırken, bu boğuşmaların en sonunda varacağı noktaya ve kurtuluş çaresine şöyle dikkat çekilir:

“Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki; bu geniş boğuşmaların neticesinde eski harb-i umumîden çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan **Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla ve **Yeni Dünya'nın, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i****

İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ana ittihad edip tâbî olması, **o dehşetli gelecek iki cereyana** karşı **semavî bir muavenetle** dayanıp inşaallah galebe eder.”²³³⁹

Mezkûr beyandan anlaşılıyor ki, fırsat buldukça ve perdeler arkasında ifsadat ve tahribat yapan gizli nifak cereyan, en sonunda daha çok azgınlaşacak ve dünya umumiyetinde anarşik hadiselerle emniyet-i umumiyeyi ciddî manada bozacak. Buna karşı hürriyet ve insaniyet ve mukaddesat taraftarları ittifakla kuvvet kazanmak ihtiyacını duyacaklar diye haber verir ve hatırlatır.

Evet, bugün dünya milletlerinin çoğu, farklı düşünce ve gayeler itibariyle karmadır. Diğer bir ifade ile, hem ümmet-i islam hem beşer alemi müsbet ve menfi olarak ikiye ayrılır ve ayrılıyor. Bu ayrılmanın giderek daha ciddiyet kazanacağını hadis işaretten haber veriyor ve mealen diyor ki:

"Ümmetimin içinde, yahut ümmetim iki fırka olacak, insanlar (beşer alemi dahi) iki gruba ayrılacaklar. Birinci grup nifaksız hakiki ehl-i iman grubu.. ikincisi de, imansız nifak ehli grubu..."²³⁴⁰

Beşer aleminin ikiye ayrılışı daha çok son zamanlarda olacağına işaret eden bu hadisin (seyesirunnasi) deki (sin) harfi manidar olsa gerektir.

Aynı meseleye bakan Risale-i Nurdaki bir ifade ise şöyledir:

"Yanlış anlaşılmasın, Avrupa ikidir:

Birisi, İsevîlik din-i hakikîsinden aldığı feyz ile hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye nâfi' san'atları ve adalet ve hakkaniyete hizmet eden fünunları takib eden bu birinci Avrupa'ya hitab etmiyorum. Belki felsefe-i tabiiyenin zulmetiyle, medeniyetin seyyiatını mehasin zannederek, beşeri sefahete ve dalalete sevkeden bozulmuş ikinci Avrupa'ya hitab ediyorum.”²³⁴¹

Yani "Avrupa ikidir" ifadesinde galib mana olarak,

2339 Emirdağ Lahikası (58)

2340 Risale-i Nurun kudsi kaynakları Envar Neşriyat, hadis sıra no (628)

2341 Lemalar (115)

ehl-i kitab olan milletlerin iç içe ve müsbet-menfi iki sınıf olduğu kastedilir.

İşte yukarıda nakledilen mektubta geçen ve dünyevî boğuşmaların son devresindeki dehşetli neticesine dikkat çeken şu beyan: **“Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır** şeklindeki İhbarı ve buna karşı, **Yeni Dünyanın yani Amerikanın mukaddesata taraftar müsbet kısmı, mukaddesata sahib çıkıp alem-i islam ile ittifak etmesi.** Çünkü tahrib kolay olduğundan dehşetli tahribat yapabilen anarşizmi durdurmak için çok büyük kuvvet gerekiyor. Hatta bu gibi manalara da işaret eden bir rivayette mealen şöyle buyruluyor:

“İstikbalde Rum ile emniyeti te'min eden bir sulh akdedeceksiniz ve birlikte ikinize de muhalif olan bir düşmana karşı savaşacaksınız.”

Bu hadis-i şerif, **beynelmillel dinsizlik ve anarşiliğe karşı, İslam-Hristiyan ittifakını haber verirken,** metindeki **"Sulhen Âminen"** ifadesi, umumi huzur ve asayiş ciddi ihlal eden anarşizmden zımnen haber verir. Çünkü mana-yı muhalifi ile anlaşılıyor ki; **anarşizmin şiddetinden umumi emniyetin iadesine şiddetli ihtiyaç doğacak...** yani, hadisin metninde geçen **"emniyet sulhu"**, emniyeti temin edebilmek için gereken kuvvete sahip olmak, ancak İslam-Hristiyan ittifakıyla mümkün olacak, diye işaret eder. (İslam Prensipleri Ansiklopedisi İttihad Yayıncılık)

Bediüzzaman Hazretleri bu İslâm-İsevî ittifakı meselesi ile alâkalı olarak diyor ki:

“Şimdi ehl-i iman, değil müslüman kardeşleriyle, belki Hristiyanın dindar ruhanileriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilaf mes'eleleri nazara almamak, niza etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor.”²³⁴²

“Hatta hadis-i sahihle Âhîrzamanda İsevîlerin hakiki dindarları, ehl-i Kur'anla ittifak edip müşterek düşmanları olan

zendekaya karşı dayanacakları gibi, şu zamanda dahi ehl-i diyanet ve ehl-i hakikat değil yalnız dindaşı, meslektaşı, kardeşi olanlarla samimi ittifak etmek, belki Hristiyanların hakiki dindar ruhanileri ile dahi medar-ı ihtilaf noktaları, muvakkaten medar-ı münakaşa ve niza etmiyerek müşterek düşmanları olan mütecaviz dinsizlere karşı ittifaka muhtaçtırlar.”²³⁴³

ÖNCE İTTİHAD-I İSLÂMİN VARLIĞI GEREKİYOR

“Eski zamanda **İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri** ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünkü **komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik; doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor.** Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatani istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur.

Ve bu hakikata binaen Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikata istinad edip **komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.**”²³⁴⁴

“Hem **Amerika ve müttefiklerinin yardımlarını kaybetmemek** için bütün kuvvetleriyle Ezan mes'elesi gibi şair-i İslâmiyeyi ihya için mümkün oldukça tamire çalışmaları lâzım ve elzemdir.”²³⁴⁵

“Hem **Amerika** ve müttefiklerinin yardımlarını kaybetmemek için bütün kuvvetleriyle Ezan mes'elesi gibi şair-i İslâmiyeyi ihya için mümkün oldukça tamire çalışmaları lâzım ve elzemdir.”²³⁴⁶

“Ve bütün âlem-i İslâmı arkasında ihtiyat kuvveti yapmak ve uhuvvet-i İslâmiye ile dörtüyz milyon kardeşi bulmak ve

2343 Lemalar (151)

2344 Emirdağ Lahikası-2 (25)

2345 Emirdağ Lahikası-2 (25)

2346 Emirdağ Lahikası-2 (25)

Amerika gibi din lehinde ciddî çalışan muazzam bir devleti kendine hakikî dost yapmak, iman ve İslâmiyet'le olabilir.”²³⁴⁷

Yine yukarıdaki Emirdağ Lahikası 58. Sahifesinden alınan parçaya dönüyoruz. O parçada : “**o dehşetli gelecek iki cereyan**” haberi var. Bu mektubun yazıldığı tarih 1946 seneleridir.

Yine aynı kitapta: “Risale-i Nur ve hakikî şakirdleri, **elli sene sonra** gelen nesl-i âtîye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, **elli sene sonra** bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz.

Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, **elli sene sonra** o parlak mazisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.”²³⁴⁸

“Evet eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anat-ı milliye ve İslâmiyeye karşı yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde; **elli sene sonra**, yüzde doksanı nefsi emmareye tâbi' olup millet ve vatani anarşiliğe

²³⁴⁷ Emirdağ Lahikası (209)

²³⁴⁸ Emirdağ Lahikası (21)

sevketmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belaya karşı bir çare taharrisi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şakirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş”²³⁴⁹

. Burada bir sahife içinde dört defa “elli sene sonra” yani yazılış tarihi 1946+50=1996 tarihine ısrarla dikkat çekilmesi ve Şualar eserinde de: (الطَّاعُونَ) كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمْ (1417)”²³⁵⁰

şeklindeki ihbar-ı gaybîsi aynen 1996, 1997 ye tevafukuyla ve masadak manasını tam tutan maneviyata hücum hadisesinin te'yidiyle tahakkukuna istinaden: “**o dehşetli gelecek iki cereyan**” haberini de 1996 ve sonrası olarak düşünmek, evleviyet kazanır.

İşte bu cereyan hakkındaki şu beyan dahi nazar-ı ehemmiyete alınmalıdır:

“İşte böyle bir sırada, **o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda**, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i maneviyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek, yani rahmet-i İlahiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek, hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek; manen Hristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılab edecektir.

Ve **Kur'ana iktida ederek**, o İsevîlik şahs-ı manevîsi tâbî' ve İslâmiyet metbu' makamında kalacak; din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır. **Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet** ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken; âlem-i semavatta cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı İsa Aleyhisselâm, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini, bir Muhbir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir. Madem

2349 Emirdağ Lahikası (22)

2350 Şualar (270)

haber vermiş, haktır; madem Kadir-i Külli Şey' va'detmiş, elbette yapacaktır.”²³⁵¹

“Hem âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini İslâmiyetin hakikatiyle birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaatı namı altında ve "Müslüman İsevîleri" ünvanına lâayık bir cem'iyet, o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve **dağıtacak**; beşeri, inkâr-ı uluhiyetten kurtaracak.”²³⁵²

*Bu yukarıdaki “dağıtacak” kelimesi, ibretlik ve caydırıcı **tenkil cezalarını** hatılatıyor.Nitekim Bediüzzaman Hazretlei gelecekteki güçlü ve muhafazakâr iktidarlara anarşizme karşı önleyici çare makamında şu ifadeleri kullanır:*

“Halbuki din terbiyesi olmasa, Müslümanlarda **istibdad-ı mutlak** ve rüşvet-i mutlakadan başka çare olamaz. Çünkü nasıl bir Müslüman, şimdiye kadar hakikî Yahudi ve Nasrani olmaz belki dinsiz olur, bütün bütün bozulur. Öyle de bir Müslüman, Bolşevik olamaz. Belki anarşist olur, daha **istibdad-ı mutlakdan başka idare edilmez.**” Şualar: 516

“Hem bir müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalamaz; **istibdad-ı mutlakdan**, rüşvet-i mutlakadan başka **hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez.**”²³⁵³ gibi beyanlar dikkate alınmalıdır.

Keza alem-i islam ve insaniyeti ifsad ve ihlak etmek mesleğinde yürüyen anarşist ve nifak cereyenları, belli mahallerinde tecemmu' ve irtibat ile bir şahs-ı manevî teşkil ederek ifsad etmek gücünü kazandıklarından,Hz. İsanın (A.S) Temsil ettiği İslâm ve hakikî İseviler kuvveti, Risale-i Nur eserlerinin muhtelif yerlerinde geçen “**dağıtacak**” ifadesinin manasını nazara almaları gerektir.

2351 Mektubat (57)

2352 Mektubat (441)

2353 Emirdağ Lahikası (219)

Risale-i Nur eserlerinde mevzumuz ve Amerika ile alâkalı kısımların araştırılmasına devam ediyoruz.

Dinsizlik cereyanının Müslümanları aldatmak için dindarlık kisvesinde görünüp içten tahrib etmek plânlar, umum zaman ve mekânlarda meydana gelen benzer hadiselerde de nazara alınacak bir ölçü ve ikazdır. Şöyle ki:

“Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır. Çünkü **manevî fırtınalar var**, bazı dessus **münafıklar her tarafa sokulur**. İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet fırkasına girer; tâ onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifşa etsin.

Hem Salahaddin'in, Asâ-yı Musa'yı Amerikalıya vermesi münasebetiyle deriz: "Misyonerler ve Hristiyan ruhanîleri, hem **Nurcular**, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü her halde **şimal cereyanı**; İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avama müsaadekâr ve vücub-u zekat ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avamın yardımına davet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir." Her ne ise...²³⁵⁴

İşte böyle dehşetli boğuşmaların neticesinde huzur ve umumî emniyeti kaybeden ve böylece dünya hayatının çirkinliğini gören nev-i beşer Kur'ana sahib çıkacağını anlatan Bediüzzaman Hazretleri şu izahatı veriyor:

“Gaflet ve dalaletin en boğucu, aldatici en geniş perdesi olan siyasetin rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarane hakikî sureti görünmesiyle elbette hiçbir şübhe yok ki: **Şimalde, garbda, Amerika'da emareleri görüldüğüne** binaen nev-i beşerin maşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fitraten beşerin hakikî sevdiği ve aradığı hayat-ı bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak.

Ve elbette hiç şübhe yok ki: Bin üçyüzaltmış senede, her

asırda üçyüzelli milyon şakirdi bulunan ve her hükmüne ve davasına milyonlar ehl-i hakikat tasdik ile imza basan ve her dakikada milyonlar hâfızların kalbinde kudsiyet ile bulunup lisanlarıyla beşere ders veren ve hiç bir kitabda emsali bulunmayan bir tarzda, beşer için hayat-ı bâkiyeyi ve saadet-i ebediyeyi müjde verip bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler âyâtıyla, belki sarıhan ve işaretten onbinler defa dava edip haber verip sarsılmaz kat'î delillerle, şübhe getirmesiz hadsiz hüccetlerle hayat-ı bâkiyeyi kat'iyyetle müjde ve saadet-i ebediyeyi ders vermesi, elbette nev-i beşer, bütün bütün aklını kaybetmezse ve maddî ve manevî bir kıyamet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'anın kabulüne çalışan meşhur hatibleri ve din-i hakkı arayan **Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cem'iyeti** gibi rûy-i zeminin kıt'aları ve hükûmetleri Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla **sarılacaklar.**"²³⁵⁵

Yine aynı manayı te'yid eden şu ifadeler:

"İşte Amerika ve Avrupa tarlaları böyle dâhî muhakkikleri (Mister Karlayl ve Bismark gibi) mahsulât vermesine istinaden ben de bütün kanaatimle derim: Avrupa ve **Amerika İslâmiyet ile hamiledir. Günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak.**"²³⁵⁶

"Küre-i Arz'da çarpışan, **mücadele eden cereyanlardan her halde birisi İslâmiyete ve Kur'ana ve Risale-i Nur'a ve mesleğimize tarafdar olacak**"²³⁵⁷

"Kat'iyyen haber aldık ki: Hariçte bazı yerde bir milyon gençler "Müsalemet-i umumiyeyi temin edecek Risale-i Nurdur" demişler. **Sulh-u umumî taraftarı Almanya ve Amerika** gibi bazı ecnebilerin de Risale-i Nur'u tercümeyle

2355 Emirdağ Lahikası (248)

2356 Emirdağ Lahikası (143)

2357 Kastmonu Lahikası (150)

başladığını haber aldık.”²³⁵⁸

“Küre-i Arz'ın şimdiki en büyük devleti **Amerika'nın** bütün kuvvetiyle din hakikatlarına taraftar çıkması ve İslâmiyetle Asya ve Afrika'nın saadet ve sükûnet ve musalaha bulacağına karar vermesi ve yeni doğan İslâm devletlerini okşaması ve teşvik etmesi ve onlarla **ittifaka çalışması**, kırkbeş sene evvel olan bu müddeayı isbat ediyor, kuvvetli bir şahid olur.

Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef'alimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyete girecekler; belki Küre-i Arz'ın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyet'e dehalet edecekler.”²³⁵⁹

Amerika hadisesi münasebetiyle yapılan bu objektif tesbitlerde, hadiseyi değerlendirme ve hüküm verme tarafına yanaşmadık. Zira Risale-i Nur daha çok her zamana bakan isabetli düşünce ve ölçüleri verir. Hüküm verme işini vazifedarlara bırakır.

Kısaca yaptığımız bu tesbitler, bilhassa böyle karışık zamanlarda umarız ki, hadisat-ı aleme bakışta isabetli nokta-i nazar kazandırır ve aldanma ve aldatılmayı önler.

2358 **Tarihçe-i Hayat (705)**

2359 **Hutbe-i Şamiye (23)**

HADS

***1- Hads ile ilham, delil-i iman**

***2- Hads, sür'at-ı intikaldır**

***3- Hadsî kanaat**

***1- HADS İLE İLHAM, DELİL-İ İMAN**

“Kalb ile vicdan, mahall-i iman.

Hads ile ilham, delil-i iman.

Bir hiss-i sâdis; tarîk-ı iman...

Fikr ile dimağ, bekçi-i iman.”²³⁶⁰

“İşte bu hads, bütün menâbii söndürülmezse sönmez. Şüphe bir delili, yüz delili atsa da, medlûle iras-ı zarar edemez. Çünkü o kubbe-i âliye yalnız bir direk üstünde kaim değildir.”²³⁶¹

Menbadan aşağı inmeye bedel, aşağıda gezer. Bu ise hangi fer'e rastgelse, acılığına bir emare görse, şüpheyeye düşer, tatlılık için delil-i kat'î arzu eder. Heyhât! Her yerde burhan ele gelmez. Böyle incecik bir fer'e cesîm bir neticeyi bindirmek ister. Git gide şüphe, emniyetsizlik tezayüd eder. Hem de akl-ı nazar penceresiyle eşyaya bakar. Halbuki mahall-i iman olan kalb, hads ve ilham gibi isimlerle tâbir edilen bir hiss-i sâdise-i bâtinîye ile hakaike bakar ki, enbiyada vahiy o hisse göredir.

Nazar-ı aklî kendi desatiriyle çok fakirdir ve dardır. Pek çok hakaike karşı kasır olur. Kavrayamadığından, “Hakikat değil” der, reddeder.”²³⁶²

2360 Sözlür (732)

2361 Rumuz | Asar-ı Bediyye (81)

2362 Rumuz | Asar-ı Bediyye (82)

*2- HADS, SÜR'AT-I İNTİKALDIR

“**Hülâsa:** Bilhassa hayvanat ve nebatatta daima vukua gelen haşirlere dikkat edip teemmül eden adam, elde edeceği müteferrik emarelerle haşrin vukuuna, hads ile yani bir sür'at-i intikal ile hükmedecektir.”²³⁶³

“Akıl ta'til-i eşgal etse de, nazarını ihmal etse, vicdan Sâniî unutamaz. Kendi nefsinin inkâr etse de; onu görür, onu düşünür, ona müteveccihdir. Hads ki, şimşek gibi sür'at-i intikaldir, daima onu tahrik eder. Hadsin muzaafı olan ilham, onu daima tenvir eder. Meyelanın muzaafı olan arzu ve onun muzaafı olan iştihak ve onun muzaafı olan aşk-ı İlahî, onu daima marifet-i Zülcelal'e sevkeder. Şu fitrattaki incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbiyledir.”²³⁶⁴

“Yedinci Menba' ise: Şu altı menba'dan çıkan envâr-ı sitte, birden eder imtizac. Ondandır çıkar bir hüsün, bundandır gelir bir hads, vasıta-i nurânî.”²³⁶⁵

“İşte bu hads, bütün menâbii söndürülmezse sönmez. ?

şüphe bir delili, yüz delili atsa da, medlûle iras-ı zarar edemez. Çünkü o kubbe-i âliye yalnız bir direk üstünde kaim değildir.”

*3- HADS-İ KANAAT

“Ve keza, kâinat ve fezalar dolusu bir tarzda bilinen, belki hads ile kanaat veren, hattâ belki hissedilen, belki âdeta gözle görünür dereceye gelmiş bulunan budur ki; zerre gibi her bir mahlukun üstüne dağlar misüllü işler ve fiiller yüklenmiş!

Bu ise, ancak vücub mertebesinden inip gelen esmanın seyyal tecelliyatından cilveger olabildiği için; bizzarure delâlet eder ki: Bu fiillerin mebde'leri ve esasları imkân mertebesinden değildirler. Belki ancak vücub mertebesinin şualarıdır. Öyle ise bu esmaların müsemması ve şu fiillerin

2363 İşarat-ül İ'caz (144)

2364 Mesnevi-i Nuriye (255)

2365 Sözlük (735)

fâili olan bir Zat-ı Akdes'in vücub-u vücuduna delâlet ederler.”²³⁶⁶

“İşte misal için şu iki âyet-i kerime gibi pekçok berahin-i latife-i akliyyeyi tazammun eden sair âyetleri dahi kıyas eyle, tettebbu' et. İşte menabi-i aşere ve on medar; bir hads-i kat'î, bir bürhan-ı kat'îyi intaç ediyorlar ve o pek esaslı hads ve o pek kuvvetli bürhan, haşir ve kıyamete dâî ve muktezinin vücuduna kat'iiyen delalet ettikleri gibi, Sâni'-i Zülcelal'in dahi -Onuncu Söz'de kat'iiyen isbat edildiği üzere- Hakîm, Rahîm, Hafîz, Âdil gibi ekser esma-i hüsnası, **haşir ve kıyametin gelmesini ve saadet-i ebediyenin vücudunu** iktiza ederler ve saadet-i ebediyenin tahakkukuna kat'î delalet ederler.”²³⁶⁷

“İşte misal için şu iki âyet-i kerime gibi pekçok berahin-i latife-i akliyyeyi tazammun eden sair âyetleri dahi kıyas eyle, tettebbu' et. İşte menabi-i aşere ve on medar; bir hads-i kat'î, bir bürhan-ı kat'îyi intaç ediyorlar ve o pek esaslı hads ve o pek kuvvetli bürhan, haşir ve kıyamete dâî ve muktezinin vücuduna kat'iiyen delalet ettikleri gibi, Sâni'-i Zülcelal'in dahi -Onuncu Söz'de kat'iiyen isbat edildiği üzere- Hakîm, Rahîm, Hafîz, Âdil gibi ekser esma-i hüsnası, haşir ve kıyametin gelmesini ve saadet-i ebediyenin vücudunu iktiza ederler ve saadet-i ebediyenin tahakkukuna kat'î delalet ederler.”²³⁶⁸

“İşte bu sabit kaideye binaen deriz: Madem fünûnun ittifakıyla ve ulûmun şهادetiyle, hilkat şeceresinin en mükemmel meyvesi insandır. Ve mahlukat içinde en ehemmiyetli insandır. Ve mevcudat içinde en kıymetdar insandır. Ve insanın bir ferdi, sair hayvanatın bir nev'i hükmündedir. Elbette kat'î bir hads ile hükmedilir ki, haşir ve neşr-i ekberde beşerin herbir ferdi; aynıyla, cismiyle, ismiyle, resmiyle iade edilecektir.”²³⁶⁹

2366 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (109)**

2367 **Sözler (525)**

2368 **Mektubat (109)**

2369 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (342)**

*4- HADS-İ KAT'Î

“Hem hiç mümkün müdür ki: Şu ehl-i edyanın, bu icma'-i azîmin senedi; bir hads-i kat'î olmasın, bir yakîn-i şuhudî olmasın. Hem hiç mümkün müdür ki: O hads-i kat'î, o yakîn-i şuhudî, hadsiz emarelerden ve o emareler, hadsiz müşahedat vakıalarından ve o müşahedat vakıaları, şeksiz ve şübhesiz mebadi-i zaruriyeye istinad etmesin. Öyle ise, şu ehl-i edyandaki bu itikadat-ı umumiyenin sebebi ve senedi, tevatür-ü manevî kuvvetini ifade eden pekçok kerrat ile melaike müşahedelerinden ve ruhanîlerin rü'yetlerinden hasıl olan mebadi-i zaruriyedir, esasat-ı kat'iyedir.”²³⁷⁰

“Beşerin cevher-i ruhunda derc edilmiş gayr-ı mahdud istidadat ve o istidadatta mündemiç olan gayr-ı mahsur kabiliyetler ve o kabiliyetlerden neş'et eden hadsiz meyiller ve o hadsiz meyillerden hasıl olan nihayetsiz emeller ve o nihayetsiz emellerden tevellüd eden gayr-ı mütenahî efkâr ve tasavvurat-ı insaniye, şu âlem-i şehadetin arkasında bulunan saadet-i ebediyeye elini uzatmış, ona gözünü dikmiş, o tarafa müteveccih olmuş olduğunu ehl-i tahkik görüyor.

İşte hiç yalan söylemeyen fitrat ve fıtrattaki şu kat'î ve şedid ve sarsılmaz meyl-i saadet-i ebediye, saadet-i ebediyenin tahakkukuna dair vicdana bir hads-i kat'î veriyor.”²³⁷¹

“İşte misal için şu iki âyet-i kerime gibi pekçok berahin-i latife-i akliyyeyi tazammun eden sair âyetleri dahi kıyas eyle, tettebbu' et. İşte **menabi-i aşere ve on medar;** bir hads-i kat'î, bir bürhan-ı kat'îyi intaç ediyorlar ve o pek esaslı hads ve o pek kuvvetli bürhan, haşir ve kıyamete dâî ve muktezinin vücuduna kat'iyen delalet ettikleri gibi, Sâni'-i Zülcelal'in dahi -Onuncu Söz'de kat'iyen isbat edildiği üzere- Hakîm, Rahîm, Hafîz, Âdil gibi ekser esma-i hüsnası, haşir ve kıyametin gelmesini ve saadet-i ebediyenin vücudunu iktiza ederler ve saadet-i ebediyenin tahakkukuna kat'î delalet ederler.”²³⁷²

2370 Sözlür (511)

2371 Sözlür (521)

2372 Sözlür (525)

“Hanzalenin çekirdeğinde hanzale ağacı mündemiç ve dâhil olduğu gibi, Cehennem'in de küfür ve dalalet tohumunda müstetir bulunduğunu, şuhudî bir yakîn ile müşahede ettim. Ve keza nasilki hurmanın çekirdeği, hurma ağacına hâmileler. Aynen öyle de, iman habbesinde de Cennet'in mevcut olduğunu hads-i kat'î ile gördüm. Çünkü o çekirdeklerin ağaçlara tahavvül ve inkılabları garib olmadığı gibi, küfür ve dalalet manası da tazib edici bir Cehennem'i, iman ve hidayet de bir Cennet'i intac edeceğinde istib'ad yoktur.”²³⁷³

*5- HADS-İ KALBÎ

“Fakat şu zamanda maddiyyun fikri herkesi sersem ettiğinden, en bedihî bir şeyde zihinlere vesvese vermiş. İşte şöyle vesveseleri izale için; hads-i kalbînin ve iz'an-ı aklînin pek çok menba'larından, bir mukaddime ile dört menbâna işaret edeceğiz.”²³⁷⁴

“Şu risalede maksud-u bizzât olan tevhidin lâyuhad berahininden yalnız dört muazzam bürhanına işaret edeceğiz. Hem nazar-ı aklîyi hads-i kalbiyle birleştirmek için, melaike ve haşrin bir kısım delailine ima ederek imanın altı rüknünden dördünün birer lem'asını, fehm-i kasırımla göstermek isterim.”²³⁷⁵

*6- HADS-İ SADIK

“Öyle ise zîhayat cisimler, o seyyah zerrelere güya birer mekteb, birer kışla, birer misafirhane-i terbiye hükmündedir. Ve öyle olduğuna bir hads-i sadıkla hükmedilebilir.”²³⁷⁶

“Şu kâinata nazar-ı ibretle bakıldığı vakit, vicdan ve kalb bir hads-i sadıkla hisseder ki: Şu kâinatı bu derece güzelleştiren ve süslendiren ve enva'-ı mehasin ile tezyin edenin, nihayet derecede bir cemal ve kemalâtı vardır ki,

2373 Mesnevi-i Nuriye (103)

2374 Sözlür (516)

2375 Mesnevi-i Nuriye (245)

2376 Sözlür (557)

şöyle yapıyor.”²³⁷⁷

“İşte Cenab-ı Hak ve Hakîm-i Mutlak, bu insanda istihdam ettiği bu cihazatın elbette her birerlerine lâıyk ücretlerini verecektir. O müteaddid enva'-ı muhabbetin sâbıkan beyan edilen dünyadaki muaccel neticelerini, herkes vicdan ile hisseder ve bir hads-i sadık ile isbat edilir.”²³⁷⁸

*7- HADS-İ İMANÎ

“Evet Cevvad-ı Mutlak (Celle Celaluhu), her ferd-i zîhayatın eline lezzet midadıyla ve ihtiyaç mürekkebiyle yazılmış bir tezkereyi vermiş. Onunla evamir-i tekvinienin programını ve hizmetlerinin fihristesini tevdi' etmiştir. Bak o Hakîm-i Zülcelal'e; nasıl Kitab-ı Mübin'in düsturlarından arı vazifesine ait mikdarını bir tezkerede yazmış, arının başındaki sandukçaya koymuştur. O sandukçanın anahtarı da, vazifeperver arıya has bir lezzettir. Onunla sandukçayı açar, programını okur, emri anlar, hareket eder.

âyetinin sırrını izhar eder.

İşte eğer bu Sekizinci Nota'yı tamam işittin ve tam anladınsa, bir hads-i imanî ile **وَسِعَتْ رَحْمَتُهُ كُلَّ شَيْءٍ** nin bir sırrını, **وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ** nin bir hakikatını,

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ nun bir düsturunu, **فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ** nun bir nüktesini anlarsın.²³⁷⁹

*8- HADS-İ YAKÎN

“Mevcudat, Cenab-ı Hakk'ın vücub-u vücud ve vahdetine şehadet ettiği gibi, celalî, cemalî, kemalî olan cemi' sıfâtına da

2377 Sözlür (621)

2378 Sözlür (647)

2379 Lem'alar (126)

delalet etmekle Hâlık'ın zâtında naks ve kusur olmadığını ve şununatında, sıfâtında ve esmasında ve e'f'alinde de naks ve kusur bulunmadığını ilân ediyor.

Zira, eserin kemali bilmüşahede fiilin kemaline, fiilin kemali bilbedahe ismin kemaline, ismin kemali bizzarure sıfatın kemaline, sıfatın kemali hads-i yakînle şununatın kemaline delalet eder. Şe'nin kemali ise, hakkalyakîn bir suretle Zâtın kemalini gösterir.”²³⁸⁰

HAKİKAT-I MUHAMMEDİYE

(Suallerimize Risale-i Nur Cevab vermeli dediğimiz ortak düsturumuza müracaat ettik)

Hazret-i Ali'ye (R.A.) iki cihetle bakılmak gerektir.

Bir ciheti; şahsî kemalât ve mertebesi noktasından.

İkinci cihet: Âl-i Beytin şahs-ı manevîsini temsil ettiği noktasındandır. Âl-i Beytin şahs-ı manevîsi ise, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bir nevi mahiyetini gösteriyor. İşte birinci nokta itibariyle Hazret-i Ali (R.A.) başta olarak bütün ehl-i hakikat, Hazret-i Ebubekir ve Hazret-i Ömer'i (R.A.) takdim ediyorlar. Hizmet-i İslâmiyette ve kurbîyet-i İlahiyede makamlarını daha yüksek görmüşler. İkinci nokta cihetinde Hazret-i Ali (R.A.) şahs-ı manevî-i Âl-i Beytin mümessili ve şahs-ı manevî-i Âl-i Beyt, bir hakikat-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) temsil ettiği cihetle, müvazeneye gelmez.²³⁸¹

Hem Hazret-i Ali'nin (R.A.) zâtında temessül eden şahs-ı manevî-i Âl-i Beyt ve o şahsiyet-i maneviyede veraset-i mutlaka cihetiyle tecelli eden hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) noktasında müvazene edilmez. Çünkü orada Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sırr-ı azîmi var.²³⁸²

Kendi rahmaniyetini ve rahîmiyetini ve hakîmliğini herbir san'atıyla ihsas eden ve kendini herbir vesile ile tanıttıran ve herbir nimetle sevdiren bir Sâni'-i Kadîr, Hakîm, Rahîm, Alîm hiç mümkün müdür ki ve hiç bir cihetle kabil midir ki, kâinatı manen istilâ eden mehasin-i hakikat-ı Muhammediyeye (A.S.M.) ve tesbihat-ı Ahmediyeye (A.S.M.) ve envâr-ı İslâmiyeye karşı lâkayd kalsın?²³⁸³

Hem madem gözümüzle görüyoruz ve aklımızla anlıyoruz ki; insan şu kâinat ağacının en son ve en cem'iyetli meyvesi ve

2381 Lemalar (23)

2382 Lemalar (25)

2383 Şualar (36)

hakikat-ı Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm cihetiyle çekirdek-i aslîsi...²³⁸⁴

Evet Kur'anda Zât-ı Ahmediyeye en büyük makam vermek ve dört erkân-ı imaniyeyi içine almakla "**Lâ ilahe illallah**" rüknüne denk tutulan "Muhammedürresulullah" risalet-i Muhammediye (A.S.M.) kâinatın en büyük hakikatı ve Zât-ı Ahmediye (A.S.M.), bütün mahlukatın en eşrefi ve hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) tabir edilen küllî şahsiyet-i maneviyesi ve makam-ı kudsîsi, iki cihanın en parlak bir güneşi olduğuna ve bu hârika makama liyakatına dair pekçok hüccetleri ve emareleri, kat'î bir surette Risale-i Nur'da isbat edilmiş.

Binden birisi şudur ki: كَالْفَاعِلِ السَّبَبُ düsturuyla, bütün ümmetinin bütün zamanlarda işlediği hasenatın bir misli onun defter-i hasenatına girmesi ve bütün kâinatın hakikatlarını, getirdiği nur ile nurlandırması, değil yalnız cinn ve insi ve meleği ve zîhayatları, belki kâinatı ve semavatı ve arzı minnetdar eylemesi ve istidad lisaniyla nebatatın duaları ve ihtiyac-ı fitrî diliyle hayvanatın duaları, gözümüz önünde bilfiil kabul olmasının şهادetiyle milyonlar, belki milyarlar fitrî ve reddedilmez duaları makbul olan suleha-yı ümmeti her gün o zâta (A.S.M.) salât ü selâm ile rahmet duaları ve manevî kazançlarını en evvel o zâta (A.S.M.) bağışlamaları ve bütün ümmetçe okunan Kur'anın üçyüzbin hurufunun herbirisinde on sevabdan tâ yüz, tâ bin hasene ve meyve vermesinden yalnız kıraat-ı Kur'an cihetiyle defter-i a'maline hadsiz nurlar girmesi haysiyetiyle o zâtın (A.S.M.) şahsiyet-i maneviyesi olan hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.), istikbalde bir şecere-i tûbâ-i Cennet hükmünde olacağını Allâm-ül Guyub bilmiş ve görmüş ve o makama göre Kur'anında o azîm ehemmiyeti vermiş ve fermanında ona tebaiyeti ve sünnet-i seniyesine ittiba ile şefaatine mazhariyeti en ehemmiyetli bir mes'ele-i

insaniye göstermiş ve o haşmetli şecere-i tûbânın bir çekirdeği olan şahsiyet-i beşeriyetini ve bidayetteki vaziyet-i insaniyesini arasıra nazara almasıdır.²³⁸⁵ (Dikkat)

Birden güz ve kış mevsimi hatıra geldi ve bana bir gaflet bastı. Ben, o kemal-i neş'e ile cilvelenen o nazenin kavaklara ve zîhayatlara o kadar acıdım ki, gözlerim yaş ile doldu. Kâinatın süslü perdesi altındaki ademleri, firakları ihtar ve ihsasıyla kâinat dolusu firakların, zevallerin hüznüleri başıma toplandı. Birden hakikat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) getirdiği nur, imdada yetişti. O hadsiz hüznüleri ve gamları, sürurlara çevirdi. Hattâ o nurun, herkes ve her ehl-i iman gibi benim hakkımda milyon feyzinden yalnız o vakitte, o vaziyete temas eden imdad ve tesellisi için Zât-ı Muhammediyeye (A.S.M.) karşı ebediyen minnetdar oldum.²³⁸⁶

Birinci İşaret: Bu kâinat sahibinin tezahür-ü rububiyetine ve sermedî uluhiyetine ve nihayetsiz ihsanatına küllî bir ubudiyet ve tanıttırmakla mukabele eden Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, bu kâinatta güneş lüzumu gibi elzemdir ki; nev'-i beşerin üstad-ı ekberi ve büyük peygamberi ve Fahr-i Âlem ve **لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ** hitabına mazhar ve hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) hem sebab-i hilkat-i âlem, hem neticesi ve en mükemmel meyvesi olduğu gibi, bu kâinatın hakikî kemalâtı ve sermedî Cemil-i Zülcelal'in bâki âyineleri ve sıfatlarının cilveleri ve hikmetli ef'alinin vazifedar eserleri ve çok manidar mektupları olması ve bâki bir âlemi taşıması ve bütün zîşuurların müştak oldukları bir dâr-ı saadet ve âhireti netice vermesi gibi hakikatları, hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) ve Risalet-i Ahmediye (A.S.M.) ile tahakkuk ettiğinden, nasıl bu kâinat onun risaletine gayet kuvvetli ve kat'î şehadet eder; öyle de: Başta âlem-i İslâm, bütün beşer ve bütün zîşuur; Cehennem'den daha acı ve korkunç olan ademden, hiçlikten, i'dam-ı ebedîden, fena-i

2385 **Şualar (251)**

2386 **Şualar (253)**

mutlaktan kurtulmak için daimî aşk ve şevkle her zamanda ve câmi' mahiyetinin bütün kuvvetleriyle, bütün istidadat lisanları ile, bütün dualar ve ibadetler ve ricalarının dilleriyle istedikleri hayat-ı bâkiyeyi kuvvetli ve kat'î beşaret veren risalet-i Ahmediye (A.S.M.) ve hakikat-ı Muhammediyeye (A.S.M.) şehadet edip nev'-i beşerin medar-ı iftihar ve eşref-i mahlukat olduğuna imza bastığı gibi.. her zamanda üçyüzelli milyon ehl-i imanın

كَأَنَّكَ **السَّبَبُ** sırınca, her gün işledikleri bütün hasenatlar ve hayırların bir misli Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın defter-i hasenatına girmesi ve o tek şahsiyet-i Muhammediye (A.S.M.), yüzer milyon, belki milyarlar âbid-i muhsin kadar küllî bir ubudiyete ve füyuzata mazhar bir makam kazanması, o zâtın (A.S.M.) risaletine pek kuvvetli şehadet edip imza basar.²³⁸⁷

İşte bu onbeş küllî şehadetler, herbiri pekçok şehadetleri, hattâ "Üçüncü Şehadet" mu'cizat lisanıyla bin şehadeti ihtiva edip öyle bir kat'iyetle ve kuvvetle "Eşhedü Enne Muhammederresulullah" olan davayı isbat ve tahakkukunu ve kıymetini ve ehemmiyetini ilân etmiş ki; her gün beş defa âlem-i İslâm, yüzer milyon lisanlar ile teşehhüdde o davayı kâinata ilân ettiği gibi; o davanın esası olan hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.), kâinatın çekirdek-i aslîsi, bir sebeb-i hilkatî ve en mükemmel meyvesi olduğunu milyarlar ehl-i iman tereddüdsüz tasdik ederek kabul etmişler.

Ve bu kâinatın sahibi (Celle Celalühü) o şahsiyet-i maneviye-i Muhammediyeyi (A.S.M.) saltanat-ı rububiyetine bir yüksek dellâlî ve kâinat tılsımının ve hilkat muammasının bir doğru keşşafı ve lütf u rahmetinin bir parlak misali ve şefkat ve muhabbetinin bir belig lisanı ve âlem-i bâkideki hayat-ı daim ve saadet-i ebediyenin en kuvvetli müjdecisi ve elçilerinin en son ve büyüğü bir resul eylemiş.²³⁸⁸

2387 **Şualar (621)**

2388 **Şualar (633)**

BİRİNCİ BÜRHAN: Risalet ve İslâmiyetle mücehhez olan "hakikat-ı Muhammediye"dir ki, risalet noktasında en muazzam icma ve en vâsi tevatür sırrını ihtiva eden mecmu-u enbiyanın şهادetini tazammun eder. Ve İslâmiyet cihetiyle vahye istinad eden bütün edyan-ı semaviyenin ruhunu ve tasdiklerini taşıyor.²³⁸⁹

Birinci Esas: Nasilki Nur-u Muhammedî ve hakikat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, divan-ı nübüvvetin hem fâtıhası hem hâtimesidir. Bütün Enbiya, onun asıl nurundan istifaza ve hakikat-ı diniyenin neşrinde onun muînleri ve vekilleri hükmünde oldukları ve nur-u Ahmedî (A.S.M.) cebhe-i Âdem'den tâ Zât-ı Mübarekine müteselsilen tezahür edip neşr-i nur ederek intikal ede ede tâ zuhur-u etemle kendinde cilveger olmuştur.²³⁹⁰

Bu nokta-i nazarda kâfi derecede herkes fehmeder. Her risalede herkesin hissesi var, fakat herkes her şeyini bilmek lâzım değildir. Mirkat-üs Sünnet ve vahdet-ül vücuda dair iki risaleyi nasıl buldunuz? Elbette kıymetşinas nazarın onları takdir etmiş.

Bu defaki sualinizin iki ciheti var: Biri; sırr-ı Âl-i Abâ ciheti ki, o sırdır. Ben o sırrın ehli değilim ki, cevap vereyim, yahut herbir sırrın izharı kaleme gelmez. Çünkü Hakikat-ı Muhammediyenin bir cilvesi, o Âl-i Abâ'da tezahür ediyor. İkinci cihet-i zahirîsi ise zahirdir.²³⁹¹ **(Teemmel)**

Hem meselâ: **لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ** beyanında "Bu hitab zahiren Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a müteveccih ise de, zımnem hayata ve zevilhayata raci'dir." fıkrası, ta'dile muhtaçtır. Çünkü küllî hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) hem hayatın hayatı, hem kâinatın hayatı, hem İsm-i A'zam'ın tecelli-i a'zamının mazharı ve bütün zîruhların nuru ve kâinatın çekirdek-i aslîsi ve gaye-i hilkatî ve meyve-i ekmeli

2389 Mesnevi-i Nuriye (246)

2390 Barla Lahikası (324)

2391 Barla Lahikası (344)

olmasından, o hitab doğrudan doğruya ona bakar. Sonra hayata ve şuura ve ubudiyete onun hesabına nazar eder.²³⁹²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

[Âyetinin veraset-i Ahmediye (A.S.M.) cihetinde mâna-yı işârî noktasında bu asırda o Rahmet-en-lil'âleminin bir âyinesi ve hakikat-ı Kur'anîyenin bir hakikî tefsiri olan Risale-i Nur, o küllî rahmetin bir cilvesi, bir nümunesi olmasından; hakikat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) bir kısım evsafını, mâna-yı mecâzî ile cüz'î bir varisine verilebilir diye bu parlak kasideye ilişmedim. Yalnız hakikat-ı Ahmediye (A.S.M.) ile âyinesinin farkına işaretten bâzı kelimeler ilâve edildi.]²³⁹³

2392 Emirdağ Lahikası (175)

2393 Sikke-i Tastik-i Gaybi (242)

HAKİKİ İHLÂS

"**Ezcümle**; meslek ve meşrebimin dört esasından en mühimi olan şefkat etmek ve Risale-i Nur'un da en büyük hakikati olan acımak ve merhamet etmeyi, o validemin şefkatlı fiil ve halinden ve o manevî derslerinden aldığımı yakînen görüyorum. Evet bu **hakikî ihlas** ile hakikî bir fedakârlık taşıyan validelik şefkati sû'-i istimal edilip, masum çocuğunun elmas hazinesi hükmünde olan âhiretini düşünmeyerek, muvakkat fâni şişeler hükmünde olan dünyaya o çocuğun masum yüzünü çevirmek ve bu şekilde ona şefkat göstermek, o şefkati sû'-i istimal etmektir."²³⁹⁴

"Şimdi terbiye-i İslâmiyeden ve a'mal-i uhreviyeden en kıymetli ve en lüzumlu esas, **ihlastır**. Bu çeşit şefkatteki kahramanlıkta o hakikî ihlas bulunuyor."²³⁹⁵

"Bizler imkân dairesinde bütün kuvvetimizle Lem'a-i İhlas'ın düsturlarını ve **hakikî ihlasın** sırrını mabeynimizde ve birbirimize karşı istimal etmek, vücub derecesine gelmiş. Kat'î haber aldım ki, üç aydan beri buradaki has kardeşleri birbirine karşı meşreb veya fikir ihtilafıyla bir soğukluk vermek için üç adam tayin edilmiş. Hem metin Nurcuları usandırmakla sarsmak ve nazik ve tahammülsüzleri evhamlandırmak ve hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek için sebepsiz mahkememizi uzatıyorlar. Sakın sakın!. Şimdiye kadar mabeyninizdeki"²³⁹⁶

"Sizi ruh u canımla tebrik ederim ki, çabuk yaramızı tedavi ettiniz. Ben de bu gece şifadan tam ferahlandım. Zâten "Medreset-üz Zehra" tevessü' edip, **hakikî ihlas** ve tam fedakârane terk-i enaniyeti ve tevazu-u tâmmı daire-i Nur'da aşıyor, neşreder. Elbette gayet cüz'î ve muvakkat hassasiyet ve titizlik ve nazlanmak, o kuvvetli dersini ve uhuvvet

2394 Lemalar (200)

2395 Lemalar (201)

2396 Şualar (500)

alâkasını bozamaz ve İhlas Lem'ası bu noktada mükemmel nâsihtir. Şimdi en ziyade bizi ve Nurları vurmak ve sarsmak için en fena plân, Nur talebelerini birbirinden soğutmak ve usandırmak ve meşreb ve fikir cihetinde birbirinden ayırmaktır. Gerçi gayet cüz'î bir nazlanmak oldu. Fakat göze bir saç düşse başa düşen bir taş kadar incidir."²³⁹⁷

"Yeni Said, Risale-i Nur'daki **hakikî ihlas** ile yine o ihlası buldu. Yeni Said, aynı **ihlas** ile baktı, tashih yerini bulamadı. Demek sünihat-ı Kur'aniye olduğundan, i'caz-ı Kur'aniye onu yanlışlardan himaye etmiş."²³⁹⁸

"Açık, zâhir, bâhir ve kat'î bir himaye ve sıyanet-i maneviye neticesi ve Risale-i Nur şakirdleri arasındaki **hakikî ihlas** ve tesanüdün parlak bir tecellisidir."²³⁹⁹

"Sonra bizim hizmetimiz itibariyle bizde zaîf damar sayılan, fakat hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmağa müştak olan manevî makam sahibi olmak ve velayet mertebelerinde terakki etmek ve o nimet-i İlahiyeyi kendinde bilmektir ki, insanlara menfaatten başka hiçbir zararı yok. Fakat böyle benlik ve enaniyet ve menfaatperestlik ve nefsinin kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette **sırr-ı ihlas** ve hiçbir şeye âlet olmamağa bina edilen hizmet-i imaniye ile şahsî makam-ı maneviyeyi aramamak iktiza ediyor; harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, **hakikî ihlasın** sırrı bozulmasın. İşte bunun içindir ki, herkesin aradığı keşf ü keramati ve kemalât-ı ruhiyeyi Nur hizmetinin haricinde aramadığımı zaîf damarlarımı tutmağa çalışanlar anladılar. Bu noktada dahi mağlub oldular."²⁴⁰⁰

"En güzel ilâç getirselers, **hakikî ihlas** için kabul etmemeğe kendimi mecbur biliyorum. Hattâ berzahtaki evliyadan bir kısmı temessül edip bana helva baklavaları hizmet-i

2397 Şualar (512)

2398 İşarat-ül İ'caz (9)

2399 Barla Lahikası (305)

2400 Emirdağ Lahikası (244)

imaniyeye hürmeten verseler, yine onların elini öpüp kabul etmemek ve uhrevî, bâki meyvelerini dünyada fâni bir surette yememek için nefsim de kalbim gibi kabul etmemeğe rıza gösteriyor. Fakat kasd ve niyetimiz olmadan inayet cihetinde gelen bereket gibi ikramat-ı Rahmaniye, hizmetin makbuliyetine bir alâmet olduğundan, nefs-i emmare karışmamak şartıyla ruhumla kabul ederim. Her ne ise.. bu mes'ele bu kadar kâfi."2401

"**Hizmet-i kudsiyeyi** dünyaya âlet etmemek ve menafi-i şahsiyeye vesile yapmamak için o makbul âdete ve o zararsız seciyeye karşı bana bir nefret ve bir kaçınmak ve şiddet-i fakru zarureti kabul edip elini insanlara açmamak haleti verilmişti ki, Risale-i Nur'un hakikî bir kuvveti olan **hakikî ihlas** kırılmasın. Ve bunda bir işaret-i manevî hissediyordum ki: Gelecek zamanda maişet derdiyle ehl-i ilmin mağlubiyeti, bu ihtiyaçtan gelecektir."2402

"**Dördüncü Nümune:** Yeni Said ihtiyarlığında bütün bütün siyasetten ve dünyadan kendini çekmeğe çalıştığı halde, ehl-i dünyanın bütün bütün kanuna ve insafa ve vicdana hattâ insanlığa muhalif bir tarzda eşedd-i zulüm ile yirmisekiz sene işkencelerle ezdiklerine ve bir sineğin ısırmasına tahammül etmeyen o bîçare Said'in baltalarla başına vurduklarına ve ihanetin en şeni'lerini yaptıklarına karşı, emsalsiz bir sabır ve tahammül ona ihsan olunması ve gayet asabî ve sinirli olduğu gibi, fitraten korkak olmadığı halde "**Ecel birdir, tegayyür etmez**" hakikatına imanından gelen büyük bir cesaretle beraber en korkak, en miskin bir vaziyette sükût edip sabretmesi; hattâ bir mikdar sonra o işkenceler sonunda ruhuna bir ferah verilmesinin bir hikmeti, **kanaat-ı kat'iyemle budur ki:** Kur'an-ı Hakîm'in hakaik-i imaniyesini tefsir eden Risale-i Nur'u hiç bir şeye ve şahsî menfaatlerine ve manevî kemalâtlarına âlet yapmamak ve

2401 Emirdağ Lahikası-2 (13)

2402 Emirdağ Lahikası-2 (75)

hakikî ihlası kırmamak için ehl-i siyaset Said hakkında "dini siyasete âlet yapmak" vehmini verip; tâ Said işkencelerle, hapislerle dini siyasete âlet etmesin diye ehl-i siyasetin zalimane hükümleri altında kader-i İlahî Nur'daki **hakikî ihlası** kırmamak için Said'e şefkatli tokatlar vurup "**Sakın sakın, hakaik-i imaniyenin tefsiri olan Risale-i Nur'u kendi şahsî menfaatlerine ve hattâ manevî kemalâtlarına ve belalardan ve muzır şeylerden kurtulmaklığına âlet yapma. Tâ ki Nur'un en büyük kuvveti olan ihlas-ı hakikî zedelenmesin!**" diye kader-i İlahînin şefkatli tokatları olduğuna kat'î kanaat ediyorum.

Hattâ her ne vakit sırf âhiretime şahsî ibadetle ziyade meşguliyetim sebebiyle Nur'un hizmetini bıraktığım aynı zamanda ehl-i dünya bana musallat olup bana azab verdiğiğine kat'î kanaat getirmişim.

Bu dördüncü nümunenin izahını en son yazılan mektublardan, ehl-i siyaset, Said'i dini siyasete âlet yapar diye hapislere atması ve sonra Said onun hikmetini yani kaderin şefkat tokatları olduğunu anlamasıyla onları helâl etmesi ve kendi tahammülünün hikmetini anlamasına dair olan o mektuba havale ediyoruz."²⁴⁰³

"ve yetmiş seneden beri o san'atla meşgul olması ve bazı gün ikiyüz sahife kadar tashihe mecbur olmasıyla beraber on yaşındaki zeki bir çocuğun on günde muvaffak olduğu yazı kadar bir yazıya mâlik olamadığına hayret ediliyordu. Halbuki Said bütün bütün istidatsız değildir.

Hem de nesebî kardeşlerinin hepsinin de güzel yazıları olduğu halde, bu kadar yazıya muhtaç iken böyle yarım ümmî vaziyetinin hikmeti, kanaat-ı kat'iyemle şudur ki: Bir zaman gelecek ki, cüz'î ve şahsî iktidarlar, kuvvetler mukabele edemeyecek dehşetli ve manevî düşmanların hücumu zamanında güzel yazı sahiblerini ruh u canıyla aramak ve hizmetine şerik etmek ve o çekirdeğin etrafında su, hava, nur

gibi o manevî ağaca hizmet etmek için o şahsî ve cüz'î hizmeti, küllî ve umumî ve kuvvetli ve bir kaleme mukabil binler kalemi bulmak hikmetiyle ve buz parçası gibi benliğini o mübarek havuz içinde eritmesiyle **hakikî ihlası** elde etmek ve bu suretle imana hizmet etmek hikmetiyle olmuş."2404

"Hariç âlem-i İslâm'da Nur'un ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nur'un serbestiyet-i tâmmesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nurların **hakikî ihlasına** böyle bir şübhe gelecekti ki; ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, zaf gösteriyorlar diye Nur'un kıymetine büyük zarar olduğu için bu te'hir o evhamları izale eder. Ve isbat ediyor ki: Otuz seneden beri İslâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar."2405

"Hem Üstadımızın yirmiyedi senelik hayatı ve yüzotuz parça kitabı ve mektupları, üç mahkeme ve hükûmet memurları tarafından tam tedkik edildiği ve aleyhinde çalışan zalim, mürted ve münafıklara karşı mecbur olduğu, hattâ idamı için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir emare bulamamaları, dini siyasete âlet etmediğini kat'î isbat ediyor. Hayatını yakından tanıyan biz Nur şakirdleri ise, bu fevkalâde hale karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nur dairesindeki **hakikî ihlasa** bir delil saymaktayız."2406

"..mahkemeler dessay ve kışkaç muarızlar, bu kudsî hizmetten başka onlarda bir maksad bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramaya kendilerini mecbur bilmiyorlar. "**Vazifemiz** hizmettir, müşterileri aramayız, onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar." diyorlar.

2404 **Emirdağ Lahikası-2 (76)**

2405 **Emirdağ Lahikası-2 (107)**

2406 **Emirdağ Lahikası-2 (144)**

Kemmiyete ehemmiyet vermiyorlar. **Hakikî ihlası** taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar." ..

"Altıncı Fark: **Hakikî ihlası** Nurcular, menfaat-ı maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi; bir kısmı, azamî iktisad ve kanaatla ve fakir-ül hal olmalarıyla beraber, sabır ve insanlardan istiğna ile ve hizmet-i Kur'aniyede **hakikî bir ihlas** ve fedakârlıkla ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalalete karşı mağlub olmamak için ve muhtaçları hakikata ve **ihlasa** davet etmekte bir şübhe bırakmamak için ve rıza-yı İlahîden başka o hizmet-i kudsiyeyi hiçbir şeye âlet etmemek için, bir cihette hayat-ı içtimaiye faidelerinden çekiniyorlar."²⁴⁰⁷

"Risale-i Nur'un esas mesleği **hakikî ihlas** olmak cihetiyle şimdiki tezahür, sohbet etmek, fazla hürmet etmek; bu enaniyet zamanında bir nefisperestlik, riyakârlık, tasannu' alâmeti olmak cihetiyle ona şiddetle dokunuyor. Çünkü der: "Benimle görüşmek isteyen, eğer âhîret için, Risale-i Nur için ise; Risale-i Nur bana kat'iyen ihtiyaç bırakmamış. Milyonlar nüshası her birisi on Said kadar faide veriyor.

Eğer dünya cihetiyle ve dünyaya ait işler için görüşmek ise: O, dünyayı şiddetle terkettiği için, dünyaya dair şeyleri malayani, vakti zayi' etmek olduğu için cidden sıkılır.

Eğer Risale-i Nur'un hizmetine, intişarına ait olsa; bana hizmet eden hakikî fedakâr talebelerim ve manevî evlâdlarım ve kardeşlerim benim bedelime görüşmeleri kâfi, bana hiç ihtiyaç yok. Uzun yerlerden uzak memleketlerden gelenlerle beraber başka kardeşlerimizin de hatırları kırılmasın. Çünkü, on seneden beridir her sabah okuduğu ve başkaları onu tevkil ettiği evrad okumasında sevabı bağışladığı vakit der ki:"²⁴⁰⁸

"**Kardeşlerimin ikinci iltibası:** Fâni ve çürütülebilir bir şahsiyeti, bazı cihetlerle birinci vazifede pişdarlık eden Nur şakirdlerinin şahs-ı manevîsini temsil eden o âciz kardeşine veriyorlar. Halbuki bu iki iltibas da Risale-i Nur'un **hakikî**

2407 Emirdağ Lahikası-2 (170)

2408 Emirdağ Lahikası (214)

ihlasına ve hiçbir şeye, hattâ manevî ve uhrevî makamata dahi âlet olmamasına bir cihette zarar verdiği gibi, ehl-i siyaseti de evhama düşürüp Risale-i Nur'un neşrine zarar gelir. Bu zaman, şahs-ı manevî zamanı olduğu için, böyle büyük ve bâki hakikatlar, fâni ve âciz ve sukut edebilir şahsiyetlere bina edilmez!"²⁴⁰⁹

"İşte muharebenin şiddetli anında, hayat-memat mes'elesi vaktinde "Benim zâhiren kahramanlık gibi görünen bu vaziyetim **hakikî ihlasa** aykırı olmasın?" diye düşünmesi kemalât-ı insaniyenin bir misalidir, denilebilir. Meydan-ı harbde, düşman karşısında, güller içerisinde; talebelerine cesaret vermek için en elzem bir kahramanlığı fiilen göstermek emeliyle avcı hattında atını sağa sola döndürürken, bu suretle cesaret-i imaniye ve şehamet-i İslâmiyeyi en a'lâ bir derecede bir kumandan manasıyla îfa ederken, ruhunda ve niyetinde en âlî ve safî bir mertebe-i kemal olan **sırr-ı ihlası** kaçırmamayı ehemmiyetle düşünmesi ve dikkat kesilmesi; onun zâhiren takdire şayan hizmet-i diniyesi, fedakârane mücahedesine kadar, belki daha ziyade, ruhunun kemaline de delalet eder."²⁴¹⁰

"yakından tanıyan biz Nur Şakirdleri ise, bu fevkalâde hâle karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nur dairesindeki **hakikî ihlasa** bir delil saymaktayız."²⁴¹¹

2409 **Sikke-i Tastik-i Gaybi (10)**

2410 **Tarihçe-i Hayat (113)**

2411 **Tarihçe-i Hayat (96)**

HALET-İ RUHIYE VE İNTİBAH-I RUHÎ

1-RABITA-İ MEVT VE ALEMİN FENASINDAN GELEN HALET-İ NURIYE İLE GAFLETİN İZALESİ:

DÖRDÜNCÜ NÜKTE: Bir zaman rabıta-i mevttten ve **کَازِیَیَسِیْنَدِکِی تَاسَدِکِیْتِن وَ اَیْیَمِیْنِ زِیْیَالِ وَ فِیْنَسِیْنَدِیْنِ گِیْلَیْنِ بİR HALET-İ RUHIYEDEN kendimi acib bir âlemde gördüm. Baktım ki: Ben bir cenazeyim, üç mühim büyük cenazenin başında duruyorum.**

Birisi: Benim hayatımla alâkadar ve mazi kabrine giren zîhayat mahlukatın heyet-i mecmuasının cenaze-i maneviyesi başında bir mezar taşı hükmündeyim.

İkincisi: Küre-i Arz mezaristanında, nev-i beşerin hayatıyla alâkadar enva'-ı zîhayatın heyet-i mecmuasının mazi mezarına defnedilen azîm cenazenin başında bulunan, mezar taşı olan bu asrın yüzünde çabuk silinecek bir nokta ve çabuk ölecek bir karıncayım.

Üçüncüsü: Şu kâinatın kıyamet vaktinde ölmesi muhakkak-ul vuku' olduğu için, nazarımda vaki' hükmüne geçti. O azîm cenazenin sekeratından dehşet ve vefatından beht ü hayret içinde kendimi görmekle beraber, istikbalde de muhakkak-ul vuku' olan vefatım, o zaman vuku buluyor gibi göründü ve **تَوَلَّوْا** ilââhir.. sırrıyla: Bütün mevcudat, bütün mahbubat, benim vefatımla bana arkalarını çevirip beni terkettiler, yalnız bıraktılar. Hadsiz bir deniz suretini alan ebed tarafındaki istikbale ruhum sevkediliyordu. O denize ister istemez atılmak lâzım geliyordu.

İşte o pek acib ve çok hazîn halette iken, iman ve Kur'andan gelen bir mededle

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
âyeti imdadıma yetişti ve gayet emniyetli ve selâmetli bir gemi

hükmüne geçti. Ruh, kemal-i emniyetle ve sürurla o âyetin içine girdi.

Evet anladım ki; âyetin mana-yı sarihinden başka bir mana-yı işârîsi, beni teselli etti ki, sükûnet buldum ve sekinet verdi...

İşte şu mana-yı işârî vasıtasıyla; bana dehşet veren üç müdhîş cenaze, başka şekil aldılar. Yani: Hem Hakîm, hem Rahîm, hem Âdil, hem Kadîr bir Zât-ı Zülcelal'in taht-ı tedbir ve rububiyetinde ve hikmet ve rahmeti içinde hikmet-nüma bir seyeran, ibret-nüma bir cevelan, vazifedarane bir seyahat suretinde bir seyr ü seferdir, bir terhis ve tavziftir ki, böylece kâinat çalkalanıyor, gidiyor, geliyor!²⁴¹²

2- GALEFLETLİ HALET-İ RUHIYE VE BU HALETİN İZALESİ:

SEKİZİNCİ RİCA: İhtiyarlığın alâmeti olan beyaz kıllar saçıma düştüğü bir zamanda, gençliğin derin uykusunu daha ziyade kalınlaştıran Harb-i Umumi'nin dağdağaları ve esaretimin keşmekeşlikleri ve sonra İstanbul'a geldiğim vakit; ehemmiyetli bir şan ü şeref vaziyeti, hattâ Halifeden, Şeyhülislâmdan, Başkumandandan tut, tâ medrese talebelerine kadar haddimden çok ziyade bir hüsn-ü teveccüh ve iltifat gösterdikleri cihetle, gençlik sarhoşluğu ve o vaziyetin verdiği halet-i ruhiye, o uykuyu o derece kalınlaştırmıştı ki; âdeta dünyayı daimî, kendimi de lâyemutane dünyaya yapışmış bir vaziyet-i acibede görüyordum.

İşte o zamanda, İstanbul'un Bayezid câmi-i mübarekine, Ramazan-ı Şerifte, ihlaslı hâfızları dinlemeye gittim. Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan, semavî yüksek hitabıyla beşerin fenasını ve zîhayatın vefatını haber veren gayet kuvvetli bir surette

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ fermanını, hâfızların lisanıyla ilân etti.

Kulağıma girip, tâ kalbimin içine yerleşip, o pek kalın gaflet ve

uyku ve sarhoşluk tabakalarını parça parça etti. Câmiden çıktım. Daha çoktan beri başımda yerleşen o eski uykunun sersemliğiyle birkaç gün başımda bir fırtına, dumanlı bir ateş ve pusulasını şaşırılmış gemi gibi kendimi gördüm. Âyinede saçıma baktıkça, beyaz kıllar bana diyorlar: "Dikkat et!" İşte o beyaz kılların ihtarıyla vaziyet tavazzuh etti.

Baktım ki; çok güvendiğim ve ezvakına meftun olduğum gençlik elveda diyor ve muhabbetiyle pek çok alâkadar olduğum hayat-ı dünyeviye sönmeye başlıyor ve pek çok alâkadar ve âdeta âşık olduğum dünya, bana "**Uğurlar olsun**" deyip, misafirhaneden gideceğimi ihtar ediyor. Kendisi de "Allah'a ısmarladık" deyip, o da gitmeye hazırlanıyor. Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan **كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ** âyetinin külliyyetinde: "Nev-i insanî bir nefistir, dirilmek üzere ölecek. Ve **Küre-i Arz** dahi bir nefistir, bâki bir surete girmek için o da ölecek. Dünya dahi bir nefistir, âhiret suretine girmek için o da ölecek!" manası, âyetin işaretinden kalbe açılıyordu.

İşte bu halette vaziyetime baktım ki; medar-ı ezvak olan gençlik gidiyor, menşe-i ahzan olan ihtiyarlık yerine geliyor. Ve gayet parlak ve nuranî hayat gidiyor; zahirî karanlıklı dehşetli ölüm, yerine gelmeye hazırlanıyor.

Ve o çok sevimli ve daimî zannedilen ve gafillerin maşukası olan dünya, pek sür'atle zevale kavuşuyor gördüm. Kendi kendimi aldatmak ve yine başımı gaflete sokmak için, İstanbul'da haddimden çok fazla gördüğüm makam-ı içtimaînin ezvakına baktım, hiçbir faidesi olmadı.

Bütün onların teveccühü, iltifatı, tesellileri; yakınımnda olan kabir kapısına kadar gelebilir, orada söner.

Ve şöhretperestlerin bir gaye-i hayali olan şan ü şerefın süslü perdesi altında sakil bir riya, soğuk bir hodfüruşluk, muvakkat bir sersemlik suretinde gördüğümünden, anladım ki; beni şimdiye kadar aldatan bu işler, hiçbir teselli veremez ve onlarda hiçbir nur yok... Ehl-i tarîkatça rabîta-i mevtin bir

sırrını anladım.

Sonra herkesi zevaliyle ağlatan ve herkesi kendine meftun ve müştak eden ve günah ve gaflet ile geçen ve geçmiş gençliğime baktım; o güzel süslü çarşafı (elbisesi) içinde, gayet çirkin, sarhoş, sersem bir yüz gördüm. Eğer mahiyetini bilmeseydim birkaç sene beni sarhoş edip güldürmesine bedel, yüz sene dünyada kalsam beni ağlattıracaktı.²⁴¹³

3-ÜÇÜNCÜ SAİD'İ (R.A.) TÂRIKA-I DÜNYA YAPAN HALET-İ RUHIYE:

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

İki-üç defadır ehemmiyetli bir halet-i ruhiye bana ârız oluyor. Aynı otuz sene evvel İstanbul'da beni Yuşa Dağı'na çıkarıp İstanbul'un, Dâr-ül Hikmet'in cazibedar hayat-ı içtimaiyesini bıraktırıp hattâ İstanbul'da bulunan Nur'un birinci şakirdi ve kahramanı olan merhum Abdurrahman'ı dahi zarurî hizmetimi görmek için de yanıma almağa müsaade etmeyen ve

Yeni Said mahiyetini gösteren acib inkılabat-ı ruhînin bir misli, şimdi mukaddematı bende başlamış.

Üçüncü bir Said ve bütün bütün târik-i dünya olarak zuhuruna bir işaret tahmin ediyorum. Demek Nurlar ve kahraman şakirdleri benim vazifelerimi yapacaklar, daha bana hiç ihtiyaç kalmamış. Zâten Nur'un her bir câmi' cüz'ü ve sarsılmayan hâlis şakirdlerinin her birisi, benden daha mükemmel ders verir.²⁴¹⁴

Aynı mana ile alâkalı diğer bir parça:

Eski Said siyasette çok ileri gittiği halde, Yeni Said de taraftar bulmak için çok muhtaç olduğu zamanda bütün insanları meşgul eden bu beş-altı senedeki beşer tufanları, siyaset fırtınaları içinde kat'â ve aslâ beni meşgul etmedi ve merakla mağlub etmedi ve beş sene, bilmeyi merak etmedim.

²⁴¹³ Lemalar (231)

²⁴¹⁴ Şualar (529)

Beni bilenler gibi, ben de bu hale çok hayret ederdim. Hattâ kendi kendime der idim: "Acaba ben mi divane olmuşum ki, bütün dünyayı kendiyile meşgul eden bu hâdisata bakmıyorum, ehemmiyet vermiyorum. Yoksa insanlar mı divane olmuşlar?" diye hayret içinde idim. Şimdi hem manevî ihtarla, hem mezkûr hiss-i kabl-el vuku' ile, hem meydandaki Risale-i Nur'un galebe ve serbestiyeti ile tahakkuk etti ki: Risale-i Nur'daki hakikat-ı ihlas, rıza-yı İlahîden başka hiçbir şeye âlet ve tâbi' olamaz ve Kur'andan başka hiçbir nokta-i istinadı olmadığını isbat etmek için o acib halet-i ruhiye verilmiş.²⁴¹⁵

4- HAYAT-I DÜNYEVİYEDEN NEFRET ETTİREN İNTİBAH-I RUHÎ

Esaretten geldikten sonra, İstanbul'da Çamlıca tepesinde bir köşkte, merhum biraderzadem Abdurrahman ile beraber oturuyorduk. Bu hayatım, hayat-ı dünyeviye cihetinde bizim gibilere en mes'udane bir hayat sayılabilirdi. Çünkü esaretten kurtulmuşum, Dâr-ül Hikmet'te meslek-i ilmiyeme münasib en âlî bir tarzda neşr-i ilme muvaffakiyet vardı.

Bana teveccüh eden haysiyet ve şeref, haddimden çok fazla idi. Mevkice İstanbul'un en güzel yeri olan Çamlıca'da oturuyordum.

Hem herşeyim mükemmeldi. Merhum biraderzadem Abdurrahman gibi gayet zeki, fedakâr, hem bir talebe, hem hizmetkâr, hem kâtib, hem evlâd-ı maneviyem beraberdi. Dünyada herkesten ziyade kendimi mes'ud bilirken âyineye baktım; saçımda, sakalımda beyaz kılları gördüm.

Birden esarete, Kosturma'daki câmideki intibah-ı ruhî yine başladı. Onun eseri olarak, kalben merbut olduğum ve medar-ı saadet-i dünyeviye zannettiğim hâlâtı, esbabı tedkike başladım. Hangisini tedkik ettimse, baktım ki; çürüktür, alâkaya değmiyor, aldatıyor.

O sıralarda en sadakatli zannettiğim bir arkadaşında, umulmadık bir sadakatsizlik ve hatıra gelmez bir vefasızlık gördüm. Hayat-ı dünyeviyyeden bir ürkmek geldi.

Kalbime dedim: "Acaba ben bütün bütün aldanmış mıyım? Görüyorum ki; hakikat noktasında acınacak halimize, pek çok insanlar gıpta ile bakıyorlar. Bütün bu insanlar divane mi olmuşlar, yoksa şimdi ben divane mi oluyorum ki, bu dünyaperest insanları divane görüyorum?" Her ne ise...

Ben, ihtiyarlığın verdiği şiddetli intibah cihetinde, en evvel alâkadar olduğum fâni şeylerin fâniliğini gördüm. Kendime de baktım, nihayet-i aczde gördüm.

O vakit, beka isteyen ve beka tevehhümüyle fânilere mübtela olan ruhum bütün kuvvetiyle dedi ki: "Madem cismen fâniyim, bu fânilerden bana ne hayır gelebilir? Madem ben âcizim, bu âcizlerden ne bekleyebilirim? Benim derdime çare bulacak bir Bâki-i Sermedî, bir Kadîr-i Ezelî lâzım." diyerek taharriye başladım.

Gençliğinde hikmet-i ecnebiye veya fûnun-u medeniye namı altındaki kısmen dalalet, kısmen malayaniyat mes'eleleriyle ruhunu kirletmiş, kalbini hasta etmiş, nefsini şımartmış bir kısım ihtiyarların ruhunda temizlik yapsın. Tevhid hakkında şeytan ve nefsin şerrinden kurtulsun.

Bu uzun macerayı, ihtiyarlığımın rica kapıları içinde derci, âdeta ihtiyarımla olmadı. İstemiyordum, belki usandıracak diye çekiniyordum. Fakat, bana yazdırıldı diyebilirim. (Her ne ise, sadede dönüyorum.) Saç ve sakalımdaki beyaz kılların ve bir vefadarın sadakatsizliği neticesinde o şaşaalı ve zahiren tatlı ve süslü İstanbul'un hayat-ı dünyeviyyesinin ezvakından bana bir nefret geldi.

Nefs, meftun olduğu ezvakın yerinde manevî ezvak aradı. Bu ehl-i gafletin nazarında soğuk ve ağır ve nâhoş görünen ihtiyarlıkta, bir teselli, bir nur istedi. Felillahilhamd Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür olsun, bütün o hakikatsız, tatsız, akibetsiz ezvak-ı dünyeviye yerine; hakikî, daimî ve tatlı ezvak-ı

imaniyeyi "Lâ İlahe İllâ Hu"da ve nur-u tevhidde bulduğum gibi.. ehl-i gafletin nazarında soğuk ve sakil görünen ihtiyarlığı, o nur-u tevhid ile çok hafif ve hararetli ve nurlu gördüm.

Ey ihtiyar ve ihtiyareler! Madem sizlerde iman var ve madem imanı ışıktandıran ve inkişaf ettiren namaz ve niyaz var; ihtiyarlığınıza ebedî bir gençlik nazarıyla bakabilirsiniz. Çünkü onunla ebedî bir gençlik kazanabilirsiniz. Hakikî soğuk ve sakil ve çirkin ve zulmetli ve elemli olan ihtiyarlık ise; ehl-i dalaletin ihtiyarlıklarıdır, belki de onların gençlikleridir. Onlar ağlamalı, onlar "vâ-esefâ vâ-hasretâ" demeli. Sizler, ey muhterem imanlı ihtiyarlar! "Elhamdülillahi alâküllihal" deyip mesrurane şükretmelisiniz.²⁴¹⁶

5-GAFLETİ DAĞITAN İNTİBAH-I RUHÎ

Beni bu meyveye sevk ve îsal eden şöyle bir histir: Bir zaman yüksek bir dağ başında idim. Gafleti dağıtacak bir intibah-ı ruhî vasıtasıyla, kabir tam manasıyla, ölüm bütün çıplaklığıyla ve zeval ve fena ağlattırıcı levhalarıyla bana göründü. Herkes gibi fitratımdaki fitrî aşk-ı beka, birden zevale karşı isyan edip galeyana geldi. Ve muhabbet ve takdir ile pek çok alâkadar olduğum ehl-i kemalât ve meşahir-i enbiya ve evliya ve asfiyanın sönmelerine, mahvolmalarına karşı mahiyetimdeki rikkat-i cinsiye ve şefkat-i nev'iyeye dahi kabre karşı tuğyan edip feveran etti.

Ve altı cihete istimdaskârane baktım. Hiç bir teselli, bir meded göremedim. Çünkü zaman-ı mazi tarafı bir mezar-ı ekber ve müstakbel bir karanlık ve yukarı bir dehşet ve aşağı ve sağ ve sol taraflarından elîm ve hazîn haller, hadsiz muzır şeylerin tehacümatını gördüm. Birden sırr-ı tevhid imdadıma yetişti, perdeyi açtı.

Hakikat-ı halin yüzünü gösterdi. Bak, dedi. En evvel beni çok korkutan ölümün yüzüne baktım. Gördüm ki ölüm, ehl-i

iman için bir terhistir; ecel, terhis tezkeresidir. Bir tebdil-i mekândır, bir hayat-ı bâkiyenin mukaddimesi ve kapısıdır. Zindan-ı dünyadan çıkmak ve bağistan-ı cinana bir uçmaktır. Hizmetinin ücretini almak için huzur-u Rahman'a girmeğe bir nöbettir ve dâr-ı saadete gitmeğe bir davettir diye kat'î anladığımdan, ölümü ve mevti sevmeğe başladım.

Sonra, zeval ve fenaya baktım. Gördüm ki: Sinema perdeleri gibi ve güneşe mukabil akan kabarcıklar misillü, lezzet verici bir teceddüd-ü emsaldir, bir tazelenmektir.

Ve esma-i hüsnanın çok hasna ve güzel cilvelerini tazelandirmek için âlem-i gaybdan gelip, âlem-i şهادette vazifedarane bir seyerandır, bir cevelandır. Ve cemal-i rububiyetin hikmetdarane bir tezahüratıdır ve mevcudatın hüsn-ü sermedîye karşı bir âyinedarlığıdır, yakînen bildim.²⁴¹⁷

HAREMLİK VE KADIN - ERKEK KARMASI

<http://www.ittihad.com.tr/>

Bugünkü cemiyet hayatında aşırı dereceye varan kadın ve erkek karma hayatı (ihtilatı) ve açık-saçıklık, millî ahlakı ve diyanet hislerini çok fena darbeleyip anarşiliğe yol açmıştır. Resmî ve gayr-ı resmî şahsiyetler ve hamiyet-perverler birleşerek ciddi tedbirler alınmazsa, tarihî şahsiyete sahip milletimizin akıbeti, felakete doğru gitti ve gidiyor.

Bediüzzaman Hazretleri mevcut durumu şu ifadelerle tasvir eder:

“Dünya, büyük bir **mânevî buhran geçiriyor**. Mânevî temelleri sarsılan garb cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taûn felâketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sârî illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtil formülleriyle mi? Yoksa İslâm cemiyetinin ter ü taze îman esaslarıyla mi? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız îman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum....

Ben, cemiyetin iç hayatını, mânevî varlığını, vicdan ve îmanını terennüm ediyorum. Yalnız Kur’ânın tesis ettiği tevhid ve îman esası üzerinde işliyorum.. ki İslâm cemiyetinin ana direği budur. Bu sarsıldığı gün, cemiyet yoktur.”²⁴¹⁸

Bu büyük manevi çöküşün önlenmesi için öncelikle maarifte kız-erkek ihtilatının tefrik edilmesi, yani kız-erkek karmasını kaldırmak ehemmiyetli bir tamir vesilesi olur.

DECCALİYET KADIN ERKEK KARMASI YAPAR, YAPTIRIR

Altıncı Mes'ele: Rivayette var ki: "Fitne-i âhîrzaman o kadar dehşetlidir ki, kimse nefesine hâkim olmaz." Bunun için, binüçyüz sene zarfında emr-i Peygamberîyle bütün ümmet o fitneden istiaze etmiş, azab-ı kabirden sonra

مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ وَ مِنْ فِتْنَةِ آخِرِ الزَّمَانِ **vird-i ümmet olmuş.**

Allahu a'lem bissavab, bunun bir tevili şudur ki: O fitneler nefisleri kendilerine çeker, meftun eder. İnsanlar ihtiyarlarıyla, belki zevkle irtikâb ederler. Meselâ; Rusya'da hamamlarda kadın-erkek beraber çıplak girerler ve kadın kendi güzelliğini göstermeğe fitraten çok meyyal olmasından seve seve o fitneye atılır, baştan çıkar ve fitraten cernalperest erkekler dahi, nefesine mağlub olup o ateşe sarhoşane bir sürur ile düşer, yanar. **İşte dans ve tiyatro gibi o zamanın lehviyatları ve kebairleri ve bid'aları birer cazibedarlık ile pervane gibi nefisperestleri etrafına toplar, sersem eder.** Yoksa cebr-i mutlak ile olsa ihtiyar kalmaz, günah dahi olmaz.²⁴¹⁹

Yani müslümanlar öyle alıştırılıyor ki, artık zorla değil kendi istekleriyle o fitnelere hem de kısmen örtülü kıyafetleriyle katılıyorlar. Bu durumda, hususan müslüman büyükleri nasihatleriyle, yazılarıyla ve konuşmalarıyla bilhassa gençleri ikaz ve ihtar etmelidirler.

Bindörtü yüz senedir ümmetin korktuğu fitnelerin zuhur zamanında aldırış etmemek, dini hassasiyetin azlığına delalet eder.

Bir rivayette dikkat çekilen, **kadın - erkek ihtilâtı** yani beraberce aynı mahallerde arayı ayırmadan bulunmanın fecî neticeleri gösterilmiş oluyor. Asrımızda ise, bu bid'a en dehşetli şekliyle tahrik olunmuş ve milleti istila etmesine kapılar açılmıştır.

Bediüzzaman Hazretleri bu asrımıza da bakan bir Kur'an ayetini tefsir ederken şöyle diyor:

يَسْتَجِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا bahsinde denilmiş ki: Bu asrın bir hassası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani kırılacak bir cam parçasını, bâki elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki:

Nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa sair a'za vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar; öyle de, hırs-ı hayat ve hıfzı, zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fitrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbab ile yaralanmış, sair letaifi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor.

Hem nasilki bir cazibedar, sefihane ve sarhoşane şaşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştirak ediyorlar; öyle de, bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli fakat cazibeli ve elîm fakat meraklı bir vaziyet almış ki; insanın ulvî latifelerini ve kalb ve aklını, nefs-i emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet, hayat-ı dünyeviyenin muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'iyeye var. **Fakat yalnız bir ihtiyaca binaen, helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur.** Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; **küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terkeder.**

Evet insanîyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i

hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalalet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; edna bir hacat-ı hayatiyeyi, büyük bir mes'ele-i diniyeye tercih ettiriyor.

Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler.

Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.²⁴²⁰

Müslüman ailelerin bu afetten uzak durma gayretinde olmaları zarurîdir.

Evet, bilhassa âhîrzaman fitnesinde kadınların cemiyete çıkıp, erkekler arasında karışık bulunmalarının mahzurlarını anlatan Bediüzzaman Hazretleri bir eserinde veciz bir ifadeyle şöyle der:

**«KADINLAR YUVALARINDAN ÇIKIP BEŞERİ
YOLDAN ÇIKARMIŞ; YUVALARINA DÖNMELİ**

(Haşiye)

Mimsiz medeniyet, taife-i nisâyı yuvalardan uçurmuş, hürmetleri de kırmış, mebzul metâi yapmış. **Şer'-i İslâm onları**

Rahmeten davet eder eski yuvalarına. Hürmetleri orada, rahatları evlerde, hayatı âilede. Temizlik ziyinetleri.

Haşmetleri **hüsn-ü hulk**, lütf-u cemâli **ismet**, hüsn-ü kemâli **şefkat**, eğlencesi **evlâdı**. Bunca esbab-ı ifsat, demir sebat kararı

Lâzımdır, tâ dayansın. Bir meclis-i ihvanda güzel karı girdikçe, riyâ ile rekabet, haset ile hodgâmlık depretilir damarları.

Yatmış olan hevesat birden bire uyanır. **Taife-i nisâda serbestî inkişafı, sebep olmuş beşerde ahlâk-ı seyyienin birden bire inkişafı.**

Şu medenî beşerin hırçınlaşmış ruhunda, şu suretler denilen küçük cenazelerin, mütebessim meyyitlerin rolleri pek azîmdir. Hem müthiştir tesiri.^{HAŞİYE}

Memnu **heykel, suretler**, ya zulm-ü mütehaccir, ya mütecessid riyâ, ya münce mid hevestir. Ya tılsımdır; celb eder o habis ervahları.»²⁴²¹

Kadınların; güzel ahlakları, güzel masumlukları, şefkatlerinin mükemmelliği ve evlatlarıyla eğlenceleri, gizli dinsizlerin hedefleri arasındadır.

Resimler ve heykeller ile yapılan tahribatlar da çok dehşetlidir.

Gizli cereyanın şair cihetiyle yaptığı manevi tahribatı, ikaz makamında şöyle anlatılır:

“Ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cemiyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevi ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan-ı umumi** ve **kalb-i külli**yi bozuyor. Ve avamın taklidî olan **itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor** ve **hayat-ı imaniyeyi yaşatan**, an'ane ile gelen **hissiyat-ı mütevariseyi** yandırıyor.”²⁴²²

HAREMLİK - SELAMLIK VE ÖRTÜNME EMİRLERİNDEN BAZILARI

«Hicab; yani tesettür âyetleri, üç defada, üç mertebeyi natik olmak (beyan etmek) üzere nazil olmuştur.

(Haşiyeye): Nasıl meyyite bir karyana nefsanî nazarla bakmak nefsin dehşetle alçaklığını gösterir. Öyle de, rahmete muhtaç bir biçare meyyitenin güzel tasvirine müştehiyâne bir nazarla bakmak, ruhun hissiyât-ı ulviyesini söndürür.

2421 **Sözler (727)**

2422 **Kastamonu Lahikası (55)**

Birincisi: (33:59)... يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ

âyet-i kerimesiyle yüzlerini örtmekle mükellef oldular.

İkincisi: (33:53)... يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ

âyet-i kerimesi muktezasınca irha-ı hicab (yani: perdeyi indirmek ve perde arkasında kalmak; kadın-erkek bir arada olmamak) ile emrolundu ki, **harem ile selâmlığı ayırmak, yani kadınlarla erkeklerin mekânlarını (yerlerini) ayırmak, ihtilat ettirmemek demektir.**

Üçüncüsü: (24:33) وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى (33:34)

âyet-i kerimeleri mucibince, **şer’î bir zaruret olmadıkça kadınların hanelerinden çıkmaları (cemiyete çıkmaları) nehyolundu (yasaklanıp haram kılındı) ki, bazı ümmehat-ı mü’minîn, vücudlarının karaltısını bile göstermekten sakınırlardı**”²⁴²³

Mezkûr (33:53) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ

لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَاطِرِينَ إِنِ هُوَ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ وَلَا مُسْتَأْنَبِينَ لِحَدِيثٍ إِنْ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيُّ فَيَسْتَحْيِ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِحُوا

âyetinin tefsirinde şöyle deniliyor: “Bu âyetten sonra harem (yani kız ve kadınların erkeklerden ayrı yerde bulunmaları) farz kılınmıştır ki; o zamana kadar Arab’da âdet değildi. (**Harem usûlü**)

hem erkeklerin hem kadınların kalbleri için daha ziyade temizliktir. Yani şeytanî ve şehvî hatıralardan, vesveselerden uzaklaşılır, iffet ve ismet hisleri daha ziyade yükselir; **edeb, nezahet, takva, ihtiram artar.**"²⁴²⁴

HAKİMİYETİ İSLÂMİYE DEVRESİ

Geniş daire tabir edilen ictimaiyatta vazife alanların en ehemmiyetli vazifeleri hakkında şu beyan var:

“Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı ile **şcair-i İslâmiyeyi ihya** etmektir. **Âlem-i İslâmın vahdetini** nokta-i istinad edip beşeriyeti maddi ve manevi tehlikelerden ve gadap-ı İlahîden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.”²⁴²⁵

Şcair nedir? Şcair: Dinden gelen ve cemiyette aleni yaşanan adetlerdir. Bu şcair, milletin dinî hissiyatını canlı tutan en önemli vesiledir. Bilhassa taife-i nisanın, yani kız ve kadınların erkeklerle bir mekânda beraber bulunmaları bid’a olup şcaire aykırıdır ve dinî hissiyatı tahrib eder ve gelen nesli faziletsiz ve nefisperest yapar. Evet, cemiyet ekseriyetinin anlayış ve yaşayışının tesiri nazara alınmalı.

Dinimizin **tesettür gibi kat’i emirleri**, resmiyet ve gayr-ı resmiyet veya zaman ve şartlara göre değişmez. Binaenaleyh büyük ekseriyeti müslüman olan bir cemiyette devlet, dine sarahatla aykırı düşen haram bir kıyafet şeklini, kanuni mecburiyet olarak getiremez. Çünkü halk ekseriyetine dayanan Cumhuriyetin mahiyetine aykırı düştüğü gibi, aynı zamanda vatandaşı devlet emri ile dinin emri arasında sıkıştırmış olur ki, bu durum din ve vicdan hürriyetlerine sarahatla aykırı düşer. Kanunlar ise, hakiki hürriyet rejiminin esaslarına aykırı olamaz.

İttihad Yayıncılık Araştırma
Heyetince Hazırlanmıştır

HAREMLİK VE TESETTÜR AYETLERİ

Bugünkü ictimaiyatta aşırı dereceye varan nisa ve erkek ihtilatı ve yaşanan karma hayat ve açık-saçıklık, millî ahlakı ve diyanet hislerini çok fena darbeleyip anarşiliğe yol açmıştır. Resmî ve gayr-ı resmî şahsiyetler ve hamiyet-perverler birleşerek kuvvet kazanıp ciddi tedbirler alınması zaruridir. Aksi halde tarihî şahsiyete sahip milletimizin akıbeti, felakettir.

Tarihçe-i Hayatta mevcut durumu tasvir eden şu ifadeler var:

“Dünya, büyük bir **mânevî buhran geçiriyor**. Mânevî temelleri sarsılan garb cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taûn felâketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sârî illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtil formülleriyle mi? Yoksa İslâm cemiyetinin ter ü taze îman esaslarıyla mi? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız îman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum....

Ben, cemiyetin iç hayatını, mânevî varlığını, vicdan ve îmanını terennüm ediyorum. Yalnız Kur'ânın tesis ettiği tevhid ve îman esası üzerinde işliyorum.. ki İslâm cemiyetinin ana direği budur. Bu sarsıldığı gün, cemiyet yoktur.

Bana, "Sen şuna buna niçin sataştın?" diyorlar. Farkında değilim. Karşımda müthiş bir yangın var. Alevleri göklere yükseliyor. İçinde evlâdım yanıyor, îmanım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeğe, îmanımı kurtarmağa koşuyorum. Yolda biri beni kösteklemek istemiş de ayağım ona çarpmış. Ne ehemmiyeti var? ”²⁴²⁶

Bu büyük manevi çöküşün önlenmesi için öncelikle maarifte kız-erkek ihtilatının tefrik

edilmesi, yani kız-erkek karmasını kaldırmak ehemmiyetli bir tamir vesilesi olur.

Bediüzzaman Hz. geniş daire tabir edilen ictimaiyatta ehemmiyetli bir vazifenin, mevcut bid'aları kaldırıp şeairi ihya etmek olduğunu tekrarlar söyler. Hatta Ankara'da ilk meclis kurulduğu zaman Bediüzzaman'ın mebuslara dağıttığı beyannamesinin şaire de temas eden kısmında diyor ki:

“Şu inkılab-ı azîmin temel taşları sağlam gerek. Şu meclis-i âlînin şahsiyet-i maneviyesi -sahip olduğu kuvvet cihetiyle- mana-yı saltanatı (yani devlet idaresini) deruhde etmiştir. **Eğer şeair-i İslâmiyeyi bizzat imtisal etmek ve ettirmekle** mana-yı hilafeti (yani İslam devletlerinin ortak idare makamını) dahi vekâleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç, fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa dine muhtaç olan şu fıtratı bozulmayan ve **lehviyat-ı medeniye ile ihtiyacat-ı ruhiyesini unutmayan** bu milletin hacat-ı diniyesini **Meclis tatmin etmezse**, bilmeceburiye mana-yı hilafeti tamamen kabul ettiğiniz isme ve lafza verecek. O manayı idame etmek için kuvveti dahi verecek. Halbuki Meclis elinde bulunmayan ve Meclis tarikiyle olmayan böyle bir kuvvet, inşikak-ı asaya sebebiyet verecektir. Bilirsiniz ki ebedî düşmanlarınız ve zıtlarınız ve hasımlarınız, İslâmın **şearini tahrib ediyorlar**. Öyle ise **zaruri vazifeniz, şeairi ihya ve muhafaza etmektir**. Yoksa şuursuz olarak şuurlu düşmana yardımdır. **Şeairde** tehavün, zaaf-ı milliyeti gösterir. Zaaf ise düşmanı tevkif etmez, teşci' eder.”²⁴²⁷

ŞEAİR NEDİR?

Şeair: *Dinden gelen ve cemiyette aleni yaşanan adetlerdir. Bu şeair, milletin dinî hissiyatını canlı tutan en önemli vesiledir. Bilhassa taife-i nisanın, yani kız ve kadınların erkeklerle bir mekânda beraber ve serbest bulunmaları ihticab ayetine aykırı bir bid'a olup şeaire aykırıdır ve dinî hissiyatı tahrib eder ve gelen nesli faziletsiz ve nefisperest yapar. Evet, cemiyet ekseriyetinin anlayış ve yaşayışının tesiri nazara alınmalıdır.*

Haremlik-selamlık ve örtünmek hakkında ve Allahın sonsuz ilminden gelen emirlerinden bazıları, kaynak eserlerde şöyle beyan edilir:

«Hicab; yani tesettür âyetleri, üç defada, üç mertebeyi natik olmak (beyan etmek) üzere nazil olmuştur.

Birincisi: (33:59) âyet-i kerimesiyle **yüzlerini** örtmekle mükellef oldular.

İkincisi: (33:53) ihticab âyet-i kerimesi muktezasınca irha-ı hicab (yani: perdeyi indirmek ve perde arkasında kalmak; kadın-erkek bir arada olmamak) ile emrolundu ki, **harem ile selâmlığı ayırmak, yani kadınlarla erkeklerin mekânlarını (yerlerini) ayırmak, ihtilat ettirmemek demektir.**

Üçüncüsü: (24:31 ve 33:33) âyet-i kerimeleri mucibince, **şer'î bir zaruret olmadıkça kadınların hanelerinden çıkmaları (cemiyete çıkmaları) nehyolundu (yasaklanıp haram kılındı) ki,** bazı ümmehat-ı mü'minîn, vücudlarının karaltısını bile göstermekten sakınırlardı.» **(Sahih-i Buarî Muhtasarı, ci:1, sh:140, 120. hadisin izahından)**

Mezkûr (33:53) âyetinin tefsirinde şöyle deniliyor: «Bu âyetten sonra harem (yani kız ve kadınların erkeklerden ayrı yerde bulunmaları) farz kılınmıştır ki; o zamana kadar Arab'da âdet değildi. **(Harem usûlü) hem erkeklerin hem**

kadınların kalpleri için daha ziyade temizliktir. Yani şeytanî ve şehvî hatıralardan, vesveselerden uzaklaşılır, iffet ve ismet hisleri daha ziyade yükselir; **edeb, nezahet, takva, ihtiram artar.**»²⁴²⁸

Resul-i Ekrem (A.S.M.) «Nakl-i sahih-i kat'i ile فرمان etmiş ki:

إِذَا مَشَوْا الْمُطَيْطَاءَ وَخَدَمْتَهُمْ بَنَاتُ فَارِسَ وَالرُّومِ، رَدَّ اللَّهُ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ وَ سَلَّطَ شِرَارَهُمْ عَلَى خِيَارِهِمْ (2429) deyip “**Ne vakit size Fars ve Rum kızları hizmet etti; o vakit belanız, fitneniz içinize girecek, harbiniz dahilî olacak, şerirleriniz başa geçip, hayırlılar ve iyilerinize musallat olacaklar!**” haber vermiş. Otuz sene sonra, haber verdiği gibi çıkmış.»²⁴³⁰

Ayet ve hadisler, umum zamanlara bakan ders ve ikazları verirler. Bu kaide-i diniyece bu hükümler, kıyamete kadar câridir.

Evet, bilhassa âhîrzaman fitnesinde kadınların cemiyete çıkıp, erkekler arasında karışık ve serbest bulunmalarının mahzurlarını anlatan Bediüzzaman Hazretleri bir eserinde veciz ve yarı-manzum bir ifadeyle şöyle der:

«Kadınlar yuvalarından çıkıp beşeri yoldan çıkarmış; yuvalarına dönmeli (Haşiye)

Mimsiz medeniyet,⁽²⁴³¹⁾ taife-i nisâyı yuvalardan uçurmuş, hürmetleri de kırmış, mebzul metâi⁽²⁴³²⁾ yapmış. **Şer’-i İslâm(2433) onları Rahmeten davet eder eski yuvalarına. Hürmetleri orada, rahatları evlerde, hayatı âilede.** Temizlik ziyetleri.

2428 Elmalılı Tefsiri (3921)

2429 Tirmizî (tahkik: Ahmed Şâkir), no. 2262; el-Elbânî, Silsiletü'l-Ehâdisi's-Sahîha, 954; el-Heysemî, Mecmeu'z-Zevâid, 10:232, 237.

2430 Mektubat (107)

2431 vahşilik ve alçaklığı beğenen bozuk medeniyet

2432 çok olduğundan ve çokça herkesin eline geçtiğinden değersizleşmiş

2433 İslâm Şer’iati, dinimizin bütün emir ve yasakları

Haşmetleri⁽²⁴³⁴⁾ hüsn-ü hulk,⁽²⁴³⁵⁾ lütf-u cemâli⁽²⁴³⁶⁾ ismet,⁽²⁴³⁷⁾ hüsn-ü kemâli⁽²⁴³⁸⁾ şefkat, eğlencesi evlâdı. Bunca esbab-ı ifsat,⁽²⁴³⁹⁾ demir sebat kararı

Lâzımdır, tâ dayansın. Bir meclis-i ihvanda⁽²⁴⁴⁰⁾ güzel karı girdikçe, riyâ ile rekabet, haset ile hodgâmlık⁽²⁴⁴¹⁾ depretilir damarları.

Yatmış olan hevesat birden bire uyanır. **Taife-i nisâda serbestî inkişafı, sebep olmuş beşerde ahlâk-ı seyyienin birden bire inkişafı.**

Şu medenî beşerin hırçınlaşmış ruhunda, şu suretler denilen küçük cenazelerin, mütebessim meyyitlerin⁽²⁴⁴²⁾ rolleri pek azımdır. Hem müthiştir tesiri. (Haşiye)

Memnu heykel,⁽²⁴⁴³⁾ suretler, ya zulm-ü mütehaccir,⁽²⁴⁴⁴⁾ ya mütecessid riyâ,⁽²⁴⁴⁵⁾ ya müncemid hevestir.⁽²⁴⁴⁶⁾ Ya tılsımdır; celb eder o habis ervahları.»²⁴⁴⁷

Bir hadis-i şerifte de açık-saçık dolaşan kadınlar hakkında şöyle buyuruluyor:

Resulullah (A.S.M.): **Benden sonra erkeklere kadınlardan daha zararlı bir fitne, bir imtihan vesilesi bırakmadım.»** ²⁴⁴⁸

«Nitekim “Kadınlar şeytanın ağlarıdır” denilmiştir. **Şeytanlar (ifsad cereyanları) başka tarik⁽²⁴⁴⁹⁾ ile aldatamadıklarını, en ziyade kadınla aldatır.**(i)»²⁴⁵⁰

2434 büyüklük ve heybet

2435 ahlâk güzelliği

2436 güzelliğin hoş olanı

2437 günah işlememe

2438 olgunluk güzelliği

2439 milletin ahlâkını ve din duygularını bozan sebebler

2440 kardeşler topluluğunda

2441 kendini düşünen, bencillik

2442 cansız ölülerin

2443 dinin haram kıldığı heykel

2444 taş haline gelmiş zulüm, yani zâlim ve azgınlığın heykelleri

2445 kötü ahlâk olan insanlara iyi görünmek isteğinin, güya insan cesedi haline gelerek görünün hale gelmiş şekli

2446 boş eğlenceleri isteyen heves duygusunun güya donarak görünür hale gelmiş şekli

2447 **Sözler (727)**

2448 (Bk. Risale-i Nur'un Kudsi Kaynakları Hadis sıra No: 266), S.M. ci:8 sh:227 hadis:97 ve 98,99. hadisler de aynı manada olup, İ.M. 36.kitab-ül fiten 19.babı da kadın fitnesi hakkındadır.

GİZLİ CEREYANIN ŞEAİR CİHETİYLE YAPTIĞI MANEVİ TAHRİBATI, İKAZ MAKAMINDA ŞÖYLE ANLATILIR:

“Ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cemiyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevi ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan-ı umumi** ve **kalb-i külliye** bozuyor. Ve avamın taklidî olan **itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor** ve **hayat-ı imaniyeyi yaşatan**, an’ane ile gelen **hissiyat-ı mütevariseyi** yandırıyor.”²⁴⁵¹

GENİŞ DAİRE TABİR EDİLEN İCTİMAİYATTA VAZİFE ALANLARIN EN EHEMMİYETLİ VAZİFELERİ HAKINDA ŞU BEYAN VAR:

“Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı ile **şeaîr-i İslâmiyeyi ihya** etmektir. **Âlem-i İslâmın vahdetini** nokta-i istinad edip beşeriyeti maddi ve manevi tehlikelerden ve gadap-ı İlahîden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.”²⁴⁵²

“Dinimizin tesettür gibi kat’i emirleri, resmiyet ve gayr-ı resmiyet veya zaman ve şartlara göre değişmez. Binaenaleyh büyük ekseriyeti müslüman olan bir cemiyette devlet, dine sarahatla aykırı düşen haram bir kıyafet şeklini, kanuni mecburiyet olarak getiremez. Çünkü halk ekseriyetine dayanan Cumhuriyetin mahiyetine aykırı düştüğü gibi, aynı zamanda vatandaşı devlet emri ile dinin emri arasında sıkıştırmış olur ki, bu durum din ve vicdan hürriyetlerine

Hem senin aklın, ruhun, kalbin, duyguların ulvî vazifelerini bırakıp, süflî nefsin ve pis hevesin rezil işlerine iştirak ve yardım ettiklerinden, ehl-i imana dünyada galebe edersin. Ve zahirde daha sevimli görürsün. Çünkü senin akıl ve kalb ve ruhun gayet derecede tedenni ve tereddidi ve sukut edip, pis heves ve rezil nefse inkılab etmişler, mesholmuşlar. **(G:21)**

2450 Elmalılı Tefsiri (1471)

2451 Kastamonu Lahikası (55)

2452 Emirdağ Lahikası (265)

sarahatla aykırı düşer. Kanunlar ise, hakiki hürriyet rejiminin esaslarına aykırı olamaz.”²⁴⁵³

HAYVANIYET

Ey kâfirlerin çokluklarından ve onların bazı hakaik-i imaniyenin inkârındaki ittifaklarından telaşa düşen ve itikadını bozan bîçare insan! Bil ki: Kıymet ve ehemmiyet, kemmiyette ve aded çokluğunda değil. Çünkü insan eğer insan olmazsa, şeytan bir hayvana inkılab eder. İnsan, bazı firenkler ve firenk-meşrebler gibi ihtirasat-ı hayvaniyede terakki ettikçe, daha şiddetli bir hayvaniyet mertebesini alır. Sen görüyorsun ki; hayvanatın kemmiyet ve aded itibariyle hadsiz bir çokluğu varken, ona nisbeten insan gayet az iken, umum enva'-ı hayvanat üstünde sultan ve halife ve hâkim olmuştur. İşte muzır kâfirler ve kâfirlerin yolunda giden sefihler, Cenab-ı Hakk'ın hayvanatından bir nevi habislerdir ki, Fâtır-ı Hakîm onları dünyanın imareti için halketmiştir. Mü'min ibadına ettiği nimetlerin derecelerini bildirmek için, onları bir vâhid-i kıyasî yapıp, akibetinde müstehak oldukları Cehennem'e teslim eder.²⁴⁵⁴

"Lâ ilahe illâ Hû" deyip zikrediyorlar ve parlak ve musaddak olan hadsiz mu'cizatlarının kuvvetiyle, tevhidi iddia ediyorlar ve beşeri, hayvaniyet mertebesinden melekîyet derecesine çıkarmak için, onları iman-ı billaha davet ile ders veriyorlar gördü.²⁴⁵⁵

Yoksa Cehennem endişesi olmazsa, "El-hükmü lil-galib" kaidesiyle o sarhoş delikanlılar, hevesatları peşinde bîçare zaîflere, âcizlere, dünyayı Cehennem'e çevireceklerdi ve yüksek insanîyeti gayet süflî bir hayvaniyete döndüreceklerdi.²⁴⁵⁶

İnsan gayr-ı mütenahî acz ve fakıryla beraber Cenab-ı Hakk'a imanıyla, kudret ve gına ve izzetine mazhar olmuştur. İşte bu mazhariyetten dolayı insan, hayvaniyetten terakki edip halife-i zemin olmuştur.²⁴⁵⁷

2454 Lemalar (120)

2455 Şualar (118)

2456 Şualar (183)

2457 Mesnevi-i Nuriye (114)

İlem Eyyühel-Aziz! Dünyada sana ait çok emirler vardır. Amma ne mahiyetlerinden ve ne akibetlerinden haberin olmuyor. Biri, cesedir. Evet cesedin genç iken latif, zarif ve güzel gül çiçeğine benzerse de, ihtiyarlığında kuru ve uyuşmuş kış çiçeğine benzer ve tahavvül eder.

Biri de, hayat ve hayvaniyettir. Bunun da sonu ölüm ve zevaldır.

Biri de insaniyettir. Bu ise, zeval ve beka arasında mütereddiddir. Daim-i Bâki'nin zikri ile muhafazası lâzımdır.²⁴⁵⁸

İlem Eyyühel-Aziz! لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ cümle-i mukaddesi, insanın zerre vaziyetinden, insan-ı mü'min suretine gelinceye kadar camidiyet, nebatiyet, hayvaniyet, insaniyet gibi geçirdiği etvar ve ahvaline nâzırdır. Şu menzillerde insanın letaifi pek çok elem ve emellere maruzdur. Maahaza havl ve kuvvetin müteallikleri zikredilmeyerek mutlak bırakılmıştır. Binaenaleyh bu cümle, teselli-bahş olup şümulü dâhilinde olan makamlara göre tefsir edilir.²⁴⁵⁹

Madem dünya hayatı ve cismanî yaşayış ve hayvanî hayat böyledir; hayvaniyetten çık, cismaniyeti bırak, kalb ve ruhun derece-i hayatına gir. Tevehhüm ettiğin geniş dünyadan daha geniş bir daire-i hayat, bir âlem-i nur bulursun. İşte o âlemin anahtarı, marifetullah ve vahdaniyet sırlarını ifade eden "Lâ İlahe İllallah" kelime-i kudsiyesiyle kalbi söylettirmek, ruhu işlettirmektir

Ve keza insanın vücudunda birkaç daire vardır. Çünkü hem nebatîdir, hem hayvanîdir, hem insanîdir, hem imanî. Tezkiye muamelesi bazan tabaka-i imaniyede olur. Sonra tabaka-i nebatiyeye iner. Bazan da yirmidört saat zarfında her dört tabakada muamele vaki' olur. İnsanı hata ve galata atan, bu dört tabakadaki farkı riayet etmemektir.

2458 Mesnevi-i Nuriye (118)

2459 Mesnevi-i Nuriye (141)

لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ya istinaden insanîyetin mide-i hayvaniye ve nebatiyeye münhasır olduğunun zannıyla galat ediyor. Sonra bütün gayelerin nefesine ait olduğunun hasrıyla galat ediyor.²⁴⁶⁰

Gel şimdi insana bak! Zelil, hakir, âciz bir hayvaniyet derekesinde iken, za'fının kuvvetiyle, aczinin kudretiyle, fakrının sevkiyle, ihtiyacının şevkiyle, ubudiyetinin şevketiyle, kalbinin şu'lesiyle, aklının haşmet-i imaniyesiyle nasıl evc-i hilafete terakki ediyor, gör²⁴⁶¹

Sonra anladım ki, o saraylar insanlardır. Hattâ her bir insanı bir kasır olarak görmüştüm. Hattâ kendi asi nefsimi dahi bir kasır olarak görmüştüm. Evet o sarayların ehli, sukutta muhtelif mertebelerde idiler. Ve baş aşağıya doğru nüzul ve sukutları başka başka idi. İşte o zaman müşahede ettim ki, ehl-i medeniyetin terakki diye zu'mettikleri şey, ancak bir sukuttur. Ve iktidar diye zannettikleri iş, ancak bir ibtizaldır, bayağılıktır ve intibah diye dem vurdukları emir, ancak nevm-i gaflette bir batmaktır. Ve nezaket dedikleri mes'ele, nifakî bir riyadır. Ve zekâvet diye gururlandıkları keyfiyet, ancak şeytanî desiselerdir. Ve insanîyet diye tahmin ettikleri şey, ancak insanîyetin hayvaniyete bir inkılabıdır.²⁴⁶²

İkincisi: Hayvaniyetindir. (Yani zîruh ve zîhayat olarak yaşamaklığındır.) Bu ise, cins-i hayvana bak da, onların içinde ölüm ve zeval nasıl sür'atle dolaşmakta olduğunu gör.

Üçüncüsü: İnsanîyetindir. O ise intifa ile istifa mabeyninde ve zeval ile beka arasında mütereddiddir. Öyle ise onu sen, bâki olan ve şanı beka olan bir Daim-i Bâki'nin zikriyle muhafaza et!²⁴⁶³

Madem dünya hayatı ve cismanî yaşayış ve hayvanî hayat böyledir; hayvaniyetten çık, cismaniyeti bırak, kalb ve ruhun derece-i hayatına gir. Tevehhüm ettiğin geniş dünyadan daha

2460 Mesnevi-i Nuriye (208)

2461 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (37)

2462 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (192)

2463 Badıllı Mesnevi-i Nuriye (240)

geniş bir daire-i hayat, bir âlem-i nur bulursun. İşte o âlemin anahtarı, marifetullah ve vahdaniyet sırlarını ifade eden "Lâ İlahe İllallah" kelime-i kudsiyesiyle kalbi söylettirmek, ruhu işlettirmektir...²⁴⁶⁴

Binaenaleyh **insan** evvelâ insanıyeti, yalnız bir mide-i nebatiye veya hayvaniyeye münhasır zannetmekle galat ediyor. Sonra eşyanın gaye-i hilkatlarını yalnız kendi nefesine bakan faydadan ibaret olduğunu zannetmekle galat ediyor. Sonra eşyanın kıymetini yalnız onlardaki nefsinin menfaati ölçüsüyle takdir etmekle galat ediyor. Hattâ bu ölçüye göre kokulu bir zehre çiçeğini bir Zühre yıldızıyla değiştirmek istemez.²⁴⁶⁵

İnsanın cins ve faslı olan hayvaniyet ve nâtikiyetin me'hazleri olan hayat ile nutkunu birbiriyle rabtedip muhafaza eden çift başlı olan nefestir. Yani insanın nefesi iki vazife ile muvazzaf bulunduğundan iki başı vardır. O vazifeleri gördüğü hengâmda iki kibleye teveccüh eder ve iki semereye sahibdir. **İki vazifeden birisi:** Alt başıyla hayatın hararetini temin ve suyunu tasfiye eder. Üst başıyla da nutku tevlid edip yolunu, harekelerini tanzim ederken, şu aşağıdaki işleri de görüyor:

1- **Nefes**, bir nevi âlem-i gayb olan dâhile girmesiyle yıkılmış ve inhilale uğramış hüceyrelerin enkazıyla bulaşan kanı tasfiye eder.²⁴⁶⁶

Şeriat, hakikat ve marifet hazine ve definelerini küşad edecek ve eden, ancak ve ancak bu Nur risale-i şerifeleridir. Bu Nur risalelerinin her birisi birbirinden nurlu, hele İ'caz-ı Kur'an "nur-un alâ nur." Nasıl tavsif edeyim, bir gülistan-ı ferahfezada gayet nâdide ve hoş bu ezhar-ı latife gûna-gûn bulunup da, hangisini koparmağa, koklamağa, tercih etmeye mütehayyir kalıp da, neticede hepsinden bir deste, bir demet yapmağa karar verdiği gibi; bu risale-i şerifeler de yazanı, okuyanı, dinleyeni nur bahçesine, nur deryasına gark edip de

2464 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (309)**

2465 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (420)**

2466 **Badıllı Mesnevi-i Nuriye (639)**

mütefekkir, mütehayyir edip, hepsinden bir çiçek demeti yapmaz da ne yapar? İnsanı, fakat o insanı tahayyür ve tefekkür sahrasında mest-i lâya'kıl bırakmaz da ne yapar? Bütün dünyevî beşeriyet ve hayvaniyet hâssalarından tecerrüd etmesine, Hâlıkına ubudiyet-i mütemadiyede bulunmasına, mezmum bilcümle ahlâkları def' u taretmesine ilh... gibi hissiyatıyla mütehasis edip de nefsi emmareyi öldürmez de ne yapar?²⁴⁶⁷

(İman, dizginini cism-i hayvanînin elinden alıp kalbe, ruha teslim ettiği için; maziye nüfuz ve müstakbele hulûl edebilir. Çünkü kalb ve ruhun daire-i hayatı geniştir.)²⁴⁶⁸

İnsan, nur-u iman ile a'lâ-yı illiyyîne çıkar; Cennet'e lâayk bir kıymet alır. Ve zulmet-i küfür ile, esfel-i safilîne düşer; Cehennem'e ehil (olacak) bir vaziyete girer. Çünkü iman, insanı Sâni'-i Zülcelal'ine nisbet ediyor; iman, bir intisabdır. Öyle ise insan, iman ile insanda tezahür eden san'at-ı İlahiye ve nukuş-u esma-i Rabbaniye itibariyle bir kıymet alır. Küfür, o nisbeti kat'eder. O kat'dan san'at-ı Rabbaniye gizlenir. Kıymeti dahi yalnız madde itibariyle olur. Madde ise, hem fâniye, hem zâile, hem muvakkat bir hayat-ı hayvanî olduğundan, kıymeti hiç hükmündedir.²⁴⁶⁹

Dördüncü kısım: İnsandır. Şu kâinat sarayında bir nevi hademe olan insanlar, hem melaikeye benzer, hem hayvanata benzer. Melaikeye, ubudiyet-i külliyyede, nezaretin şümülünde marifetin ihatasında, rububiyetin dellâllığında meleklerle benzer. Belki insan daha câmi'dir. Fakat insanın şerire ve iştihalı bir nefsi bulunduğundan, melaikenin hilafına olarak pek mühim terakkiyat ve tedenniyata mazhardır. Hem insan, amelinde nefsi için bir haz ve zâtı için bir hisse aradığı için hayvana benzer. Öyle ise, insanın iki maaşı var: Biri; cüz'îdir, hayvanîdir, muacceldir. İkincisi; melekîdir, küllîdir,

2467 Barla Lahikası (98)

2468 Sözler (210)

2469 Sözler (311)

müecceldir.²⁴⁷⁰

Eğer denilse: Bu kadar elîm ve karanlıklı, müşkilâtlı yola nasıl ekser insanlar gidiyorlar?

Elcevab: İçine düşmüş bulunuyorlar, çıkamıyorlar. Hem insandaki nebatî ve hayvanî kuvveleri, akibeti görmedikleri, düşünemedikleri ve o insandaki letaif-i insaniyeye galebe ettikleri için, çıkmak istemiyorlar ve hazır ve muvakkat bir lezzetle müteselli oluyorlar.²⁴⁷¹

Akibeti görmeyen ve hazır zevke mübtela olan insandaki nebatî ve hayvanî kuvvelerin tatmini, telezzüzü, hürriyeti vardır ki, akıl ve kalb gibi letaif-i insaniyeyi insaniyetkârane ve akibet-endişane olan vazifelerinden vazgeçiriyorlar.²⁴⁷²

Madem hayat-ı ebediyede dahi kocasına refika-i hayattır; elbette ebedî arkadaşı ve dostu olan kocasının nazarından gayrı başkasının nazarını kendi mehasinine celbetmemek ve onu darıltmamak ve kışkandırmamak lâzım gelir. Madem mü'min olan kocası, sırr-ı imana binaen onun ile alâkası hayat-ı dünyeviyeye münhasır ve yalnız hayvanî ve güzellik vaktine mahsus muvakkat bir muhabbet değil; belki hayat-ı ebediyede dahi bir refika-i hayat noktasında esaslı ve ciddî bir muhabbetle, bir hürmetle alâkadardır.²⁴⁷³

MENFAATI ESAS TUTAN SİYASET CANAVARDIR

Menfaat üzere çarkı kurulmuş olan siyaset-i hazıra; müfteristir, canavar.

Aç olan canavara karşı tahabbüb etsen; merhametini değil, iştihasını açar.

Sonra döner, geliyor; tırnağının, hem dışının kirasını senden ister.²⁴⁷⁴

Deccal-misal (*) dehâ-i a'ver, bir dar ile bir hayatı anlar; madde-perest olur ve dünya-perver. İnsanı yapar birer

2470 Sözlere (357)

2471 Lemalar (78)

2472 Lemalar (81)

2473 Hanımlar Rehberi (54)

2474 Sözlere (707)

canavar.²⁴⁷⁵

Evet dünyada en yüksek hakikat, peder ve vâlidelerin evlâdlarına karşı şefkatleridir. Ve en âlî hukuk dahi, onların o şefkatlerine mukabil hürmet haklarıdır. Çünkü onlar, hayatlarını kemal-i lezzetle evlâdlarının hayatı için feda edip sarfediyorlar. Öyle ise, insaniyeti sukut etmemiş ve canavara inkılab etmemiş herbir veled; o muhterem, sadık, fedakâr dostlara hâlisane hürmet ve samimane hizmet ve rızalarını tahsil ve kalblerini hoşnud etmektedir.²⁴⁷⁶

Dördüncüsü, **أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ** kelâmıyla der: İnsaniyetiniz ne olmuş ki, böyle canavarcasına arkadaşınızı diş ile parçalamayı yapıyorsunuz?²⁴⁷⁷

Canavar bir hayvana karşı kendini zaîf göstermek, onu hücumla teşci' ettiği gibi; canavar vicdanı taşıyanlara karşı dahi dalkavukluk etmekle za'f göstermek, onları tecavüze sevkeder.²⁴⁷⁸

Dünyada hükûmet süren, hükmeden her kavmin, hattâ insan eti yiyen yamyamların, hattâ vahşi canavar bir çete reisinin bir usûlü var, bir düstur ile hükmeder. Siz hangi usûlle bu acib tecavüzü yapıyorsunuz? Kanununuzu ibraz ediniz! Yoksa bazı alçak memurların keyiflerini, kanun mu kabul ediyorsunuz? Çünkü böyle hususî ibadatta kanun yapılmaz ve kanun olamaz!²⁴⁷⁹

Ve bolşeviklik dahi çok mukaddesat-ı ahlâkiye ve kalbiye ve insaniyeti bozduğundan, elbette ettikleri tohumlar hiç bir kayıd ve hürmet tanımayan anarşistlik mahsulünü verecek. Çünkü kalb-i insanîden hürmet ve merhamet çıksa; akıl ve zekâvet, o insanları gayet dehşetli ve gaddar canavarlar hükmüne geçirir, daha siyasetle idare edilmez.²⁴⁸⁰

Bir müslüman İslâmiyet dairesinden çıksa, mürted ve

2475 Sözlere (714)

2476 Mektubat (259)

2477 Mektubat (276)

2478 Mektubat (361)

2479 Mektubat (431)

2480 Şualar (588)

anarşist olur, hayat-ı içtimaiyeye zehir hükmüne geçer. Çünkü anarşi hiçbir hakkı tanımaz, insaniyet seciyelerini canavar hayvanların seciyesine çevirir. Âhîrzamanda gelecek Ye'cüc ve Me'cücün komitesi, anarşistler olduğuna Kur'an işaret ediyor.²⁴⁸¹

Gençler, hevesatları galeyanda, hissiyata mağlub, cür'etkâr akıllarını her vakit başına almayan o gençler, âhîret imanını kaybetseler ve Cehennem azabını tahattur etmezlerse; hayat-ı içtimaiyede ehl-i namusun malı ve ırzı ve zaîf ve ihtiyarların rahatı ve haysiyeti tehlikede kalır. Bazı bir dakika lezzeti için bir mes'ud hanenin saadetini mahveder ve bu gibi hapiste dört-beş sene azab çeker, canavar bir hayvan hükmüne geçer.²⁴⁸²

Eğer sahife-i âlemde tarihî bir nazarla dikkat ve cem'iyet-i beşeriyenin mesavisinin esasları teftiş edilse görülecektir ki, bütün ihtilal ve fesadın asıl ve madeni ve bütün ahlâk-ı rezilenin muharrik ve menbaı, tek iki kelimedir. O iki kelimenin imtizacından bomba gibi küre-i arz patladı ve izdivacından, medenî insanlardan canavarlar doğdu.

Birinci Kelime: Ben tok olsam, başkası açlıktan ölse bana ne?

İkinci Kelime: İstirahatım için zahmet çek, sen çalış ben yiyeyim.²⁴⁸³

O heva, hem heves, şe'ni budur daima: İnsanı memsuh eder, sîreti değiştirir. Manevî meshediyor, değiştir insanîyet.

Şu medenîlerden çoğunun, eğer içini dışına çevirirsen, görürsün: Başta maymunla tilki, yılanla ayı, hıznır. Sîreti olur suret.

Gelir hayali karşına, postlarıyla tüyleri. İşte şununla görünür meydandaki âsârı.²⁴⁸⁴

2481 Emirdağ Lahikası-2 (159)

2482 Şualar (225)

2483 Sünuhat - Tuluat - İşarrat (107)

2484 Sözler (712)

HİCRET

Bir yerden bir yere göç etmek. Kendi memleketini bırakıp başka memlekete taşınmak. *Hz. Peygamber Aleyhissalatü Vesselâm'ın izn-i İlahî ile ve dine hizmet için Mekke'den Medine'ye hicret etmesi. (Mi. 622)

Hizmet-i diniye, meydan-ı imtihan ve ibtilada cereyan ediyor. Gerektiğinde evlad ü iyali, mesken ve memleketi, makam ve maaşı feda etmek imtihaniyle kader, dünya ve âhîret yolunun kavşağında birini tercih gibi imtihan-ı şedid ile imtihan edip, mücahidîn sınıfını seçiyor.

Büyük İslâm İlmihali'nin Siyer-i Enbiya kısmında zikredilen peygamberlerin hicretleri hakkında verilen bilginin özeti şöyledir:

Kur'anda ve cihad-ı diniyede hicret, büyük bir fedakârlık ve gayret-i diniye nişanesi olmuştur. Gerek Peygamberler tarihinde gerek İslâm tarihinde ehemmiyetli örnekleri vardır. Meselâ: Hud (A.S.) bir tarafa; Salih (A.S.) Şam, Filistin, Mekke'ye; İbrahim (A.S.) Şam, Mısır ve Kenan iline; Lut (A.S.) İbrahim (A.S.) 'ın yanına; Şuayb (A.S.) Mekke-i Mükerrreme'ye; Musa (A.S.) Tih sahrasına hicretleri gibi.

Hz İsa'nın (A.S.) Havariyyunu (Bak. Havariyyun) muhtelif beldelere hicret ettiler. Hatta bir manada Âdem (A.S.) da umum hicretleri mutazammın olan, Cennet'ten dünyaya tavzifen hicret ettirildi, denilebilir.

İsa'nın (A.S.) hak yolunda şart koştuğu azamî fedakarlık ve terk-i dünya Luka İncili 14. bab. 26 âyetinde şöyle ifade ediliyor: "Eğer bir kimse bana gelir ve kendi babasına, anasına, karısına, çocuklarına, kardeşlerine, kızkardeşlerine... evet hatta canına buğz etmezse, benim şakirdim olamaz."

Umumiyetle müfessirîn, vak'anın cereyanını şöyle nakletmişlerdir: Ensar'ın İslâm'a gelip Resullullah'a biat ettiklerini müşrikler işittikleri vakit telaşa düştüler. Dar-ün Nedve tabir ettikleri şûralarında müzakere ve müşavere etmek için içtima' ettiler. Bir ihtiyar suretinde bir **iblis de**: "Ben Necid'denim, içtimanızı işittim, huzurunuzda bulunmak istedim; her halde bende bir re'y ü pend bulmaz değilsinizdir.?" diyerek içlerine girdi, müzakereye başladılar.

Ebu-l Bühtürî: "Benim re'yim, dedi, onu bağlar, bir odaya hapsedersiniz ve bütün menfezlerini kapatır, ancak bir delik bırakır, oradan yiyip içeceğini uzatırsınız. Ta ölünceye kadar." İhtiyar: "Ne fena rey! dedi, kavminden size silah çekip gelenler olur, elinizden kurtarırlar." Hişam ibn-i Amir de: "Benim re'yim, dedi, onu bir deveye yükletir, aranızdan dışarı çıkarıverirsiniz; **Elmalî Tefsiri (2395)** artık ne yaparsa yapsın, size bir zararı dokunmaz." Yine o ihtiyar, o şeyh-i Necdî: "Ne fena re'y! dedi, gider başka kavmi ifsad eder ve onlarla gelir size harbeder."

Nihayet Ebu Cehil de: "Ben o re'ydeyim ki, dedi, her batından birer delikanlı alırsınız ve birer kılıç verirsiniz; hepsi birden vururlar; kanı bütün kabaile dağılır; Benî Haşim de bütün Kureyş ile harbedemez ve şayet diyet talep ederlerse veririz." Bunun üzerine ihtiyar: "Bu yiğidin re'yi savab" dedi ve buna karar verip dağıldılar.

Derhal Cebrail gelip; Peygamber'e haber verdi ve hicret emrini getirdi; mucebince Aleyhissalatü Vesselâm Hazret-i Ali'yi yatağına yatırıp Hazret-i Ebubekir ile beraber Gare çıktı; düşmanlar, etrafı sarmış tarassud ediyorlardı. Sabah olunca yatağa hücum ettiler, fakat Ali'yi gördüler, beht ü hayret içinde alıklaştılar kaldılar."²⁴⁸⁶

Hicretle alâkalı diğer bir âyet şöyledir:

"(9: 40) Eğer siz ona Peygamber'e, gerek nefr ve gerek sair herhangi bir suretle-nusret etmezseniz- Allah edertzira bu bir hakikat ki Allah onu mansur kıldı; nusretine mazhar etti; hem bakınız ne kadar dar bir zamanda kâfirler onu çıkardıkları-Mekke'den çıkmasına sebep oldukları-vakit ikinin birisi iken ikisi o mağarada buldukları sırada -ki Mekke'nin sağ tarafında bir saat mesafede bulunan Cebel-i Sevr'in (Bak: Hıra)= tepesinde bir mağaradır. O lahzada ki, arkadaşına o biricik musahibi Ebu Bekir-i Sıddık'a-"Mahzun olma, çünkü her halde Allah bizimle beraberdir." diyordu."²⁴⁸⁷

Peygamberimiz'in '(A.S.M.) din uğrunda çektiği musibetlere karşı gösterdiği azami sabr u sebatı, ümmeti içinde başta sahabeler ve eazım-ı ümmet dahi aynı yolu takib ederek bu İlahî imtihanı yüksek derece ile kazanmışlardır. Hem tekâmül sahasının bir nevi olan mübareze kanunuyla terakki ve de Din-i Mübin'i ilâ etmişlerdir.

Mevzuumuzla alâkalı bir sual ve cevab:

"Eğer. denilse: "Mübarek İslâmiyet ve nuranî Asr-ı Saadet'in başına gelen o dehşetli kanlı fitnenin hikmeti ve vech-i rahmeti nedir? Çünkü onlar, kahra lâyük değil idiler?"

Elcevab: Nasilki baharda dehşetli yağmurlu bir fırtına, her taife-i nebatatın, tohumların, ağaçların istidadlarını tahrik eder, inkişaf ettirir; herbiri kendisine mahsus çiçek açar, fitrî birer vazife başına geçer.

Öyle de: Sahabe ve Tabiîn'in başına gelen fitne dahi, çekirdekler, hükmündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip kamçladı; **"İslâmiyet tehlikededir, yangın var!"** diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin hıfzına koşturdu. Herbiri, kendi istidadına göre camia-i İslâmiyetin kesretli ve muhteli f vazifelerinden bir vazifeyi omuzuna aldı, kemal-i ciddiyetle çalıştı. Bir kısmı hadislerin muhafazasına, bir kısmı Şeriat'ın

muhafazasına, bir kısmı hakaik-i imaniyenin muhafazasına, bir kısmı Kur'anın muhafazasına çalıştı ve hakeza herbir taife bir hizmete girdi. Vezâif-i İslâmiyette hummalı bir surette sa'yetteler. Muhtelif renklerde çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan âlem-i islâmiyetin aktarına, o fırtına ile tohumlar atıldı; yarı yeri gülistana çevirdi. Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde ehl-i bid'a fırkalarının dikenleri dahi çıktı.

Güya dest-i kudret, celal ile o asrı çalkaladı, şiddetle tahrik edip çevirdi, ehl-i himmeti gayrete getirip elektriklendirdi. O hareketten gelen bir kuvve-i anil-merkeziye ile pek çok münevver müçtehidleri ve nurani muhaddisleri, kudsi hâfızları, asfiyaları, aktabları âlem-i İslâmın aktarına uçurdu. hiçret ettirdi. Şarktan garba kadar ehl-i İslâmı heyecana getirip, Kur'anın hazinelerinden istifade için gözlerini açtırdı."²⁴⁸⁸

Bir âyet-i kerimede şöyle buyuruluyor: (9:20) İman ve hicret edip Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler.

Allah indinde derece cihetiyle en büyüktürler. Bunların mertebe-i kemal ve kerametleri diğerlerinin hepsinden yüksektir. Diğerleri sikayet ve imaret de dâhil olduğu halde sair kemalat ve fezailin hepsini haiz bile olsalar, indillah bu mücahidlerin böyle mücahid olmak haysiyetiyle rütbe ve derecesi öbürlerinden daha büyüktür.

Ve işte bunlardır ki, ancak o fâizlerdir. .. o büyük fevz ü felah bunlara mahsustur. Hatta denilebilir ki fevz-i mutlak bunlarındır."²⁴⁸⁹

Diğer bir âyet de şöyledir: "**(59:8)**

O fukara muhacirler için... şu sıfatlarla da tavsif olunmuşlardır:

2488 Mektubat (100)

2489 Elmalı Tefsiri sh. (2484)

Onlar ki yurtlarından ve mallarından çıkarılmışlardır. Müşriklerin tazyiki üzerine din uğrunda evlerini, barklarını, mallarını, mülklerini bırakıp çıkmışlar ve fakir değiller iken fakra maruz olmuşlardır. Halleri, gayeleri şudur:

Allah'dan bir fazl ve rıdvan isterler. Ve Allah ve Resulüne nusret, yani dinine hizmetle yardım ederler.

İşte onlar, yani **böyle güzel vasıflarla muttasıf olanlardır ki**, sâdıklardır. -Kavillerini fiilleri ile isbat eden, sıdk u sadakatte rüsuhu olan, özü sözü doğru vefakâr kimselerdir. İmanlarını, Allah'a ve Resulüne sadakatlerini fiilen mücahedeleriyle isbat etmişlerdir.

İbn-i Cerir, Katade'den şöyle rivayet eder: Bu muhacirler, diyarlarını ve mallarını, ehillerini ve aşiretlerini terk edip Allah ve Resulünü sevdikleri için çıktılar, şiddetli sıkıntılar içinde bulunmakla beraber İslâm-ı ihtiyar ettiler. Hatta bize anlatılmıştır ki, adam vardı açlıktan belini tutmak için karnına taş bağladı, yine adam vardı kış günü örtüsüzlükten çukurda yatardı.

İşte bunlar içinde buldukları dünya lezzetlerini feda edip din aşkı ile, Allah'ın fazl u rıdvanına iman neş'esiyle böyle şiddetlere, sıkıntılara tahammül ve Allah'a ve Resulüne nusret yolunda mal ve canlarıyla mücahede ederek imanlarındaki sadakatı fiilen göstermiş zatlardır. Onun için ikabı şedid olan Allah'tan korkmalı, bunların haklarını gözetmeli de fey'i, zenginler arasında paylaştırmayıp Peygamber'in emrini tutmalı, bu sâdık fakirlere hisse vermelidir."²⁴⁹⁰

İmam-ı Gazalî Hazretleri, dine hizmet için din tahsilinde bulunanın memleketinden ve aileden uzaklaşmasının lüzumunu şöyle anlatır:

"Dünya ile alâkasını azaltıp, yurdundan ve aileden uzaklaşmalıdır. Çünkü dünya alâkası ve aile gâilesi, tahsile

mani'dir. Halbuki Allah Teala bir insanın içinde iki kalb yaratmamıştır (ki, iki tarafı idare etsin). Ne zaman aklını başka tarafa bölersen, gerçekleri anlaman azalır. Bu sebebden "Bütün kuvvetini ilme bağlamadan, ilimden bir şey alamazsın" denilmiştir."²⁴⁹¹

HİCRET HAKKINDA ÂYETLERDEN BİRKAÇ NOT:

-Fisebîlillah hicret ve cihat edenler, rahmet-i ilahiyeye mazhariyete likayat kazanırlar: **(2:218) (3:195) (16:110)**

-Bilâ-özür fisebîlillah hicret etmeyenleri dost edinmemek: **(4:89)**

-Cihad yolunda hicret etmeyenlerin (manen) takbih edilmesi: **(4:97)**

-Fisebîlillah hicret edenlerin mükâfatı: **(4:100) (8:74,75) (9:100)**

-Fisebîlillah hicret ve cihad edenlerin birbiriyle uhuvvet ve velayetleri: **(8:72)**

-Muhacirîn ve ensarı, zor şartların tazyikiyle cihaddan ayrılma tehlikesinden Allah'ın koruması: **(9:117)**

-Dine hizmet yolunda Allah için hicret edip zulme uğrayanların dünya ve âhiret mükâfatları: **(16:41)**

-Fisebîlillah hicrette vefat edenler: **(22: 58)**

-Fisebîlillah hicret edenlere muavenet etmek ve onları afv ve safh ile karşılamak: **(24:22)**

-İbrahim (A.S.)'in hicreti: **(29:26)**
